ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΟΒΑΙΟΥ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟΝ.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΟΒΑΙΟΥ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟΝ.

JOANNIS STOBÆI

FLORILEGIUM.

AD MANUSCRIPTORUM FIDEM EMENDAVIT ET SUPPLEVIT

THOMAS GAISFORD, A.M.

GRÆCÆ LINGUÆ PROFESSOR REGIUS.

VOL. I.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.

MDCCCXXII.

PRÆFATIO.

NOTITIAM Stobæani Florilegii non historicam modo, quæ solis fere Photii et Suidæ testimoniis continetur, sed et multa de utilitate ac præstantia operis in dedicationibus et præfationibus suis, post hanc meam recudendis, dederunt Gesnerus et Grotius. His adjungantur J. A. Fabricii observata ex Bibl. Gr. Lib. V. c. 25. excerpta, non sine fructu lectoribus meis proponenda, priusquam quæ in hac editione novata sint enarrare aggrediar.

Inter utilissima veterum monumenta, et quæ temporum injuriam bona fortuna evasisse aliquis gaudeat, referri merito debet Ἀνθολόγιον, sive *Florilegium* ἐκλογῶν, ἀποφθεγμάτων, ὑποθηκῶν, *electorum*, *apophthegmatum*, *præceptorum*, quod ex omni scriptorum, quingentorum circiter, poetarum et prosaicorum genere, studio incredibili, in usus filii sui, [a] Epimii sive Septimii, per locos communes omnis philosophiæ, moralis maxime ac naturalis, libris quatuor digessit [b] IOANNES STOBÆUS, quem viri docti malunt Latine dicere [c] STOBENSEM, a Stobis, Macedoniæ secundæ civi-

[a] Ἐπίμιον habent Suidæ codices in Ἰωάννης. Sed Photii cod. CLXVII. Σεστίμιον, unde Σεπτίμιον malunt Hoeschelius et A. Schottus: Koenigius *Heptimium*. FABRIC.

[b] *Nicolaum Stobæum* dixit Erasmus in Adag. quod codicum Stobæi et Photii Suidæque constantibus testimoniis refellitur. FABRIC. Erasmi errorem, celato tamen ejus nomine, strictim jam notaverat Gesnerus in Epistola Nuncupatoria. Vide p. ix. Nicolaum Στοβῶν Episcopum Concilio Chalcedonensi interfuisse patet ex Concil. ed. Harduin. T. II. p. 371 B. cujus nomen fortasse Erasmi animo obversatum hunc errorem peperit.

[c] *Stobensem* vocant H. Valesius ad Malchi Excerpta Legation. Lucas Holstenius ad

tate, quam patriam illi fuisse existimant. Ipse, quis fuerit, vel quando vixerit, neque usquam prodidit, neque alium qui id adnotaret et nos doceret, habuit. Facile tamen universi ejus operis ratio et textura, et quod nusquam sacris vel Christianis scriptoribus utitur, etiam in illis argumentis, quæ sunt ab ipsis pulcherrime exposita, demonstrat ipsum fuisse a Christi nomine alienum. Non longissime quoque duxerim eum abfuisse a temporibus Themistii, philosophi; hic enim omnium, qui a Stobæo laudantur, ætate ultimus fuisse cognoscitur. Neque est quod ingerat aliquis, in vulgato per Gesnerum florilegio citari non modo juniorem longe Simplicium sed et Christianos scriptores, Gregorium Theologum, Paulum Silentiarium, Agathiam, et qui ad Justinianum imperatorem scripsit, Agapetum diaconum. Nam ex Photio, qui auctorum, e quibus Stobæus sua selegit, contexuit nomina, exploratum est, nullum horum ab Stobæo testem citatum esse, verum loca illa ab alia manu, ut Agapeti ab editore Gesnero, accessisse[d].

Idem de Ioannis Stobæi editionibus hæc habet:

Editio Græca Florilegii, sive lib. III. et IV. secundum Photium.

Græce primum lucem vidit Stobæi Florilegium edente Victore Trincavello, ex codice minus integro parumque emendato *Venet.* 1536. 4to. typis Bartholomæi Zanetti.

Stephanum Byz. in Στρόβος, Menagius in Hist. Mulierum Philos. Hemsterhusius ad Pollucem etc. Fabric. Hic notandum mss. optimos Suidæ Στοβεὺς non Στοβαῖος exhibere.

[d] Rectissime Tyrwhittus præf. ad Λιθικὰ Pseudo-Orphei p. v. "Re accuratius paulo investigata, non dubito loca omnia "Nostri, quæ in edd. Stobæi "post primam leguntur, a Conrado Gesnero interpolata fuisse. Simile quid observavit "Fabricius de locis Simplicii, "Gregorii Theologi, Pauli Silentiarii, Agathiæ, et Agapeti. Equidem loca illa omnia, non solum Agapeti, a "Gesnero inserta credo: ut et "Hymnos Procli duo p. 389. "390. et ex Orphicis, qui vocantur, quinque ibid. et p. "100. tum etiam plures versus "ex barbaro illo scriptore, qui "nomen Phocylidis mentitus "est. Ex vero scilicet Phocylide duo tantum fragmenta, "opinor, conservavit Stobæus "p. 434. 496."

Editiones Græco-latinæ.

Ex Trincavelli editione primum vertit et utraque lingua edidit Conradus Gesnerus *Tiguri* 1543. fol. nullo usus codice ms. nisi fragmento aliquot sermonum, quos ab Oporino acceperat. Innumera tamen loca restituit, collatis scriptoribus qui a Stobæo laudantur, versusque melius digessit.

Secunda editio Græco-latina *Basil.* apud Io. Oporin. 1549. fol. multis modis priori præstat, quoniam in hac ex ms. Diegi Hurtadi Mendozæ non modo longe plura emendavit, sed etiam sententias plurimas et capita integra I. *de Virtute* et VI. *de Intemperantia*, quæ in priore deerant, supplevit, nomina etiam scriptorum, e quibus sua collectanea Stobæus instruxit, longe diligentius adnotavit. Dubito tamen, an omnibus probabitur viri præstantissimi meritissimique de bonis litteris studium, quod aliena etiam nonnulla adtexuit. (v. præfationem Gesneri infr. p. xxii. antep.)

Tertia Græco-latina *Tiguri* 1559. fol. nihil habet peculiare, nisi indicem auctorum, qui a Stobæo citantur.

Quarta Wecheliana *Francofurti* 1581. fol. typorum nitore superiores facile vincit: sed molesta confusione Stobæanis excerptis integra S. Maximi et Antonii Melissæ collectanea admixta exhibet, unde alius capitum numerus, aliusque ordo. Bene tamen est, quod capita Stobæi distincta reliquit, neque, ita ut Maximi et Antonii, inter se confudit.

Quinta *Lugduni* 1608. fol. rectius Stobæum separatim exhibet, cui Maximum itidem et Antonium Melissam separatim adjunxere *Genevenses* 1609. fol.

Partes quædam e Stobæi Florilegio separatim vulgatæ.

Gesnerus, cum notasset Volaterranum haud pauca ex Stobæo, tunc adhuc inedito, in Commentarios suos Urbanos transtulisse, addit a *Varino Phavorino*, Camerte, quasdam breviores sententias, sparsim ex Stobæi collectaneis decerptas, et in peculiarem libellum quatuor vel quinque foliorum redactas, Latina, sed parum felici interpretatione. Prodiit Leoni X. dicatus *Romæ* 1517. 4°. 1519. 8°. *Cracoviæ* 1522. 8°.

Gnomologia Græco-latina h. e. insigniores et vetustiores sententiæ ex magno anthologiæ Io. Stobæi excerptæ a Mich. Neandro *Basil.* 1557. 8°.

Conradi Lycosthenis sententiarum et apophthegmatum e Stobæo et aliis compendium *Basil.* 1557. 8°. *Lugd.* 1571. 8°. ac deinde sæpius alibi.

Fragmenta quædam poetarum a Stobæo laudata eodem carminis genere vertit Latine et cum tribus tragœdiis Euripidis edidit G. Ratallerus *Antwerp.* 1581. 12°.

Stobæi locorum communium epitome *Colon.* 1603. 12°.

Fragmenta Pythagoreorum quorundam e Stobæo desumta Gr. Lat. Gul. Canterus *Basil.* 1566. in 4. atque H. Stephanus inde Laertio suo plus simplici vice edito subjecit. Th. Galeus quoque adjunxit *Opusculis Mythologicis Ethicis Physicis.* Subjuncta itidem exstant cum G. Canteri versione Ethicis Aristotelis Nicomacheis, utraque lingua editis cum vers. D. Lambini &c. *Basil.* 1582. fol. Sed in Thesauro philosophiæ moralis *Lugd.* apud Tornæsium 1589. 12°. et *Genev.* 1613. 12°. una cum Epicteto, Cebete et Theophrasti Characteribus. Denique fragmenta Pythagoreorum politici argumenti collecta e Stobæo cum Io. Spondani versione subjunguntur Politicis Aristotelis a Zwingero et Victorio illustratis *Basil.* 1589. fol.

Dicta Poetarum, quæ in Eclogis tum in Florilegio Stobæus adfert, recensuit ad MSS. codd. vir summus H. Grotius, et elegantissimis versibus Latinis reddita edidit *Paris.* 1623. 4°.

Hactenus Fabricius. Nunc de subsidiis quibus usus sim, necnon de consilio et ratione operæ meæ in emendandis hisce collectaneis positæ summatim agendum. Codices igitur manuscriptos partim ipse partim aliorum auxilio excussi Parisienses tres (A. B. N.), Leidensem unum (Voss.), Florentinum unum (Damasc.), Moscuensem unum (Arsen.), Oxonienses duos (Can. Nov. Coll.), quorum uniuscujusque habitum atque indolem deinceps enarrando persequar.

A. Codex ms. Bibliothecæ Regiæ Parisiensis nunc quidem n. 1984. olim primo signatus 84. deinde 1420. postea 2656. bombycinus, sæc. XIII. teste catalogi auctore, mea autem sententia non ante sæc.

XIV. exaratus. Hic codex (qui cum reliqua Nicolai Rodulphi Cardinalis libraria supellectile in possessionem Catharinæ Mediceæ devenerat, propterea *Reginensis* aliquando nuncupatus, veluti Sigismundo Gelenio apud Gatakerum A. M. P. XIV. p. 555. F. Thuani demum auspiciis exeunte sæc. XVI. thesauris Regiis additus est) omnium quotquot usurpare mihi contigit optimus est et absolutissimus, atque ipsis adeo membranis Vindobonensibus, quarum laudes tantopere celebrat Schowius, lectionum præstantia suppar. Principio et fine male habitus est, ita ut sæpe legi non possit nisi summa cum difficultate: interciderunt folia aliquot, unum saltim initio, alterum in fine, plura alias suo loco notata: nonnulla item alienis sedibus collocavit bibliopegi incuria; cujus rei notitiam peculiari schedula, excerptorum item seriem ab editis sæpius dissidentem ostendente, sub exitum quarti voluminis fusius exponendam judicavi, eo scilicet consilio, ut quis codicem hunc olim denuo tractaturus isti operi se accingat minore cum molestia, quam qua ego in collatione instituenda conflictare necesse habui. Scripsit nescio quis in principio: Πίναξ. *Στοβαίου* Ἠθικὰ, *ἤτοι γνωμῶν συναγωγὴ ἐν κ', διειλημμένα ἐννέα πρὸς τοῖς ἑκατὸν καὶ δέκα ὧν τὸ ἔσχατον ἄδηλον. καὶ πλέον οὐδέν.* Hic [e] capitum numerus nec

[e] In Bibliotheca S. Marci Venetiis servatur codex chartaceus n. 452. continens Macarii Chrysocephali Ῥοδωνιὰν, sive *Florilegium ex variis scriptoribus*, Villoisono primum Anecd. T. II. p. 4. postea Morellio Biblioth. MS. Gr. Lat. p. 318. descriptus. Stobæana habet a p. 114. usque ad 142. teste Villoisono p. 68. Plura Morellius p. 319. "Quoad Stobæum Sententia-"rum delectus inest, inscriptus "Ἐκλογὴ ἐκ τῆς συλλογῆς Ἰωάννου "τοῦ Στοβαίου τῶν ἑκατὸν καὶ εἴ-"κοσι κεφαλαίων: ex sermonibus "tamen seu capitibus duobus "ac viginti supra centum sen-

vulgato editionum respondet, nec Photiano: expediet fortasse aliquis cui opportunitas dabitur codicem iterum excutiendi, nam quæ capita coaluerint, ego, nisi semel forte, imprudens enotare neglexi. Quot locos ex hoc ms. supplerim, quot rectius constituerim atque emendarim, curiosius persequi supersedeo. Vel una Teletis dissertatio Περὶ αὐταρκείας integritati tantum non restituta V. 67. quantum hic codex cæteris hactenus cognitis præstet, per se satis monstrabit. Non dissimulandum tamen complures egregias sententias hinc exulare, quibus fortasse om-

" tentiæ revera sumptæ sunt. Sermonum ordo ut in editionibus integris se habet: sententiæ quoque iis ut plurimum respondent, primo tamen περὶ ἀρετῆς præsertim excepto, qui loca etiam ex aliis atque aliis excerpta continet. Nonnihil etiam idem habet, quod in Stobæo non video, ut hoc Teletis περὶ αὐταρκείας dictum ab argumento proposito alienum: Δεῖ μὴ τὰ πράγματα πειρᾶσθαι μετατιθέναι, ἀλλ' αὐτὸν παρασκευάζειν πρὸς ταῦτα πῶς ἔχοντα· ὅπερ ποιοῦσιν οἱ ναυτικοί· οὐ γὰρ τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν θάλασσαν πειρῶνται μετατιθέναι, ἀλλὰ παρασκευάζουσιν αὐτοὺς δυναμένους πρὸς ἐκεῖνα στρέφεσθαι. Lectiones etiam variæ, quarum ratio habenda sit, minime desunt. Sermone ipso primo Biantis dictum in edit. habet. Βραδέως ἐγχείρει etc. in ms. Βραδέως μὲν ἐγχείρει etc. Sermone secundo περὶ κακίας Axinici sententia in edit. αὐτῶν τὸν τόκον etc. in ms. ἀντὶ τῶν τόκων etc. Sermone eodem quæ Lycurgo tribuunt edd. nonnullæ, ac recentissima quoque Schowii, Φεῦ, ὡς πονηρὸν etc. veluti Φιλήμονος Ἀγύρτου codex objicit, ὦ πῶς πονηρὸν etc. quemadmodum Grotius ex codice Parisiensi ediderat. Sermone eodem in Philemonis versu juxta edit. est ἅπαξ ἁπασιν ὄψεται τρόπον θ' ἕνα: in ms. ἅπαξ ἁπασῶν ὄψεται τρόπον θ' ἕνα. Non tamen diffitendum lectionibus vitiosis textum haud parum esse inquinatum, dictaque auctoribus non suis esse interdum tributa." Hactenus Morellius. Vide Teletis Dissert. V. 67. p. 158. Biantis dictum III. 30. Axinicum II. 2. Philemon. II. 26. 27. Futurum Stobæi editorem hic codex proculdubio valde adjuvabit.

nino careremus, si ea manuscriptorum classis, quam exprimit editio Trincavelli, casu quocunque periisset.

B. Codex ejusdem Bibliothecæ n. 1985. chartaceus, recentissimus, scilicet sæculo XVI. medio fere, ut conjicio, exaratus. Hunc librum quisquis descripsit, ob oculos habuisse videtur non modo alterutram ex antiquioribus editionibus, aut mstum ei similem ex quo editio Trincavelliana profluxit, sed et cod. Parisiensem 1984. vel alium huic in plurimis consentientem. Non alium quam A. librarium secutum esse dicerem, nisi pauca quædam non apud istum mstum obvia e cod. B. enotata reperissem, veluti 12, 2. 20, 32. unde suspicio oborta est vel Mendozæ cod. Gesnero usurpatum vel Vindobonensem ei præ manibus fuisse. Id vero certissimum est, non paucas ex iis lectionibus, quæ aliunde haud innotescunt, exscriptoris ingenio deberi non raro se criticum profitentis: neque minus certum in excerptis ex Xenophontis Hierone 49, 30—46. multa additamenta non ex Stobæano sed Xenophonteo exemplo accessisse. Cæterum hunc codicem (Brunckii manu olim versatum, cui noster A. ignotus fuisse videtur) meos in usus cum editione Trincavelli commisit Theodorus Sypsomus, natione Græcus, munere hoc satis diligenter functus.

N. Codex Bibliothecæ Regiæ n. 2092. chartaceus, recentissimus, cursim tantum a me inspectus. Convenit in plerisque cum editione Trincavelli. Iis in locis cum Genevensi editione contulerat Grotius, qui in A. desiderantur. Ubicunque hunc codicem ad partes voco, id facio secutus collationem Grotia-

nam, quum mihi Parisiis agenti tempus non suppeteret aliam de novo conficere.

Voss. Codex ms. olim Is. Vossii, nunc vero Bibliothecæ Academiæ Leidensis, satis accurate delineatus Valckenærio Diatrib. Euripid. p. 198. a me collatus a. 1816.

Damasc. Codex ms. Parallelorum sacrorum Ioannis Damasceni, servatus Florentiæ in Bibliotheca Laurentiana VIII. 22. cujus notitiam prodidit Bandinius Catal. T. I. p. 369. In hoc codice legitur appendix ex integriore Stobæanorum collectaneorum exemplo deprompta quam quo hodie utimur. Apographum ejus sibi fieri curaverat Ruhnkenius, nunc Leidæ custoditum: id ego nunquam vidi: excerpta tantum Wyttenbachii teneo, qui ea mihi tractanda peramice obtulit, simul affirmans se ex Ruhnkeniano libro omnia fideliter descripsisse quæ apud Stobæum hodie non comparent, reliquis vero in locis variantes lectiones sedulo enotasse. Ut autem de indole codicis melius et rectius judicare possem, (quando Wyttenbachius, inedita tantum sectatus, seriem fragmentorum, uti in codice exstant, indicare supersederat) Ruhnkenianum exemplum rogatu meo evolvit, singulaque inde lemmata una cum sententiarum initiis excerpsit Janus Bakius, vir exquisitæ doctrinæ laude florens, multisque nominibus mihi carissimus. Impetravi item ab Elmsleio, Florentiæ commoranti, ut locis nonnullis Damasceni codicem inspiceret, cujus opera sæpius mihi profuit, ac præcipue in Archytæ fragmento p. 46. Supplementa, quæ magnam partem ad Eclogas phy-

sicas et ethicas spectant, seorsum sub finem voluminis quarti imprimenda curavi una cum initiis sententiarum eo ordine collocatis quo in scripto libro leguntur. Nam ipsas quidem sententias apud Stobæum obvias repetere inutile putavi, præsertim quum varietatem lectionis reliquorum codicum testimoniis immiscuerim. Musonii disputationibus subjunxi commentarium Wyttenbachii editum in Philomath. Lib. I. II. Cæterum lector statim per se intelliget librarium vitioso exemplo usum esse, vel menda de suo intulisse, quæ in multis satis certa conjectura sanare non potui. Pleraque igitur, ut inveni, sic reliqui.

Arsen. Arsenii Monembasiæ Archiepiscopi Violetum, quod e Bibliotheca S. Synodi Moscuæ cum Ruhnkenio communicaverat Christ. Frid. Matthæi, Ruhnkenius conferendum permiserat Wyttenbachio, qui excerpta sua mihi describenda commodavit. Idem ne sit an diversum opus cujus meminit Bandinius Catal. Bibl. Laurent. T. I. p. 549. equidem nescio. Mediceum codicem eadem habere atque editio Arsenii Fabricio laudata Bibl. Gr. T. I. p. 744. ed. Harles. ibidem negat Bandinius.

Can. Nov. Coll. Uterque codex valde recens, ejusdem ac N. classis, ille chartaceus, ex Bibliotheca Matthæi Aloysii Canonici nuper in Bodleianam invectus, hic membranaceus manu Zachariæ Calliergi Romæ exaratus a. 1523. inter msstos Collegii Novi custoditus. Hos codices cum ed. Trincavelli in plurimis consentientes non nisi in locis suspectis consului. Ex Nov. Coll. peti videntur variæ lectiones in ora exemplaris Wassiani in Bibliotheca

Collegii Ænei Nasi adservati, quarum apographum nactus est Schowius, neque ego neglexi.

Suppeditavit Leidensis Bibliotheca exemplar Stobæi Genevense 1609. ab Hugone Grotio cum duobus Parisiensibus (nobis ut Grotio A. N.) collatum. Grotianam collationem a me exscriptam ad Cod. A. ipse exegi, quo pacto non modo plurima viri magni omissa supplere, sed et errata quædam corrigere potui. Usurpavi quoque ex eodem gazophylacio commodatum editionis Grotianæ exemplum ab ipso editore passim refictum, unde et prolegomena, et versio latina, et notæ auctiores simul et emendatiores prodeunt. Et plura fortasse ejusmodi daturus eram, si nodos Grotianæ scripturæ, quæ sæpenumero intricatissima est, facilius exsolvere potuissem.

Minorem fructum percepi ex Gatakeriano editionis Grotianæ exemplo ibidem conservato, cujus margo parallelis locis scriptorum utriusque linguæ undecunque allatis, nunc magna ex parte occupatis, stipatur, emendationes vero corruptorum aut interpretationes difficilium locorum fere nullas præbet.

Ex adversariis Valckenærii omnia ad Stobæum pertinentia mecum humanissime communicavit L. C. Luzacius. Nec multa sunt ea, neque valde ab iis diversa, quæ in animadversionibus ad Euripideas fabulas et alibi protulerat vir summus: at sunt pauca tamen nova, nec Valckenærio indigna. Reliquerat autem Valckenærius exemplum Stobæi sua manu passim notatum, quod cum cæteris ejus libris auctione Luzaciana a. 1811. distractum quo devenerit prorsus ignoro.

Exempla Salmasii et Tyrwhitti in Museo Britan-

nico Londini custodita vicariis amicorum oculis lustravi. E Tyrwhittianis ea dedi, quæ ab aliis non videram præcepta: Salmasiana, neque multa ea neque magni momenti, mihi cognita sunt non nisi postquam omnes titulos absolverat typographus.

Wakefieldianum exemplum editionis Tigurinæ a. 1559. ipse possideo, cujus margo per totum opus conjecturis oppletur, nonnunquam bonis, sæpius autem ne speciosis quidem. Percurrerat Stobæum suo more festinanter Wakefieldius, omniaque sibi inter legendum animo obversata scripto consignaverat, tum ipsius propria, tum aliorum, nulla distinctionis interposita nota qua sua ab alienis segregaret. Hinc fit ut nonnunquam Wakefieldio aliena tribuerim veluti 1, 65.

Habui præterea omnes editiones quarum mentionem fecit [f] Fabricius: una, Schowio teste, impressa Dilingæ 1556. carui, non sine suspicione tamen ficti tituli, quum apud bibliographos nec volam nec vestigium istius editionis reperirem. Harum editionum duæ tantum usum criticum præbent, nimirum Trincavelliana, et Gesneriana altera Basileæ excusa. Utrum Trincavellus codicem Venetum accurate et seposita omni correctione secutus sit, sciemus si-

[f] Stobæi editionibus accenseri debet Frobeniana sententiarum collectio quæ prodiit una cum Callimacho *Basil.* 1532. 4to. sub hoc titulo: Γνῶμαι ἐκ διαφόρων ποιητῶν φιλοσόφων τε καὶ ῥητόρων συλλεγεῖσαι κατὰ στοιχεῖον συντεταγμέναι. Quantum ex collationibus meis judicare possum, hæc collectio in multis persimilis est Vossiano Stobæi msto et Arseniano Moscuensi. Seriem titulorum et fragmentorum in peculiarem indicem sub finem vol. 4ti. retuli. Vide Gesneri præfat. infra p. xiv.

quando codex iste a viro aliquo docto tractabitur: interim hoc monebo, codd. Oxonienses in mutilationibus et mendis Trincavello mire congruentes, interdum diversos abire, melioresque lectiones aut meliorum vestigia suppeditare: v. g. 1, 64. uterque habet ὀπτίλων cum A. pro ὀμμάτων.

Gesnerus, qui in Tigurina editione a. 1543. locos satis multos, præsertim Platonis Xenophontis et Plutarchi, secundum vulgatos libros eorum scriptorum postposita Trincavelli auctoritate exhibuerat, nactus postea ex Mendozæ bibliotheca codicem multo auctiorem, Basileæ 1549. novam recensionem dare instituit. Et profecto si bonis oblatis recte uti scivisset, nobis sane nihil reliquisset nisi forte perexiguum omissarum lectionum spicilegium. Non enim dubito Mendozæ codicem (qui teste Iriartio Catal. Bibl. Matrit. p. 277. regis Hispaniæ bibliothecæ postea accessit) plane similem ei fuisse, quem A. voco, ita quidem ut alter ex altero fuerit descriptus. Sed ut ut hoc, negari nequit Gesnerum non modo vitia prioris editionis non sustulisse, sed novis etiam cumulasse, quando plurima absque ulla auctoritate interpolavit, neglectis interim permultis codicis sui egregiis lectionibus, et sæpenumero resectis, quas ibidem repererat, integris sententiis.

Schowii editio cujus primum volumen prodiit Lipsiæ 1797. imperfecta semper manebit, subsidiis editoris funesto incendio absumptis. Quot ei ad manus fuerint codices manuscripti, docebunt ipsius monita, quæ ex addendis ad Chartam Papyraceam Musei Borgiani Romæ publicatam a. 1788. necnon

ex Epistola ad Heynium Romæ data 1790. iteranda curavi.

Atque hæc hactenus. Superest ut consilium meum, et rationes quas sequendas statuerim, breviter exponam. In primis igitur efficere volebam, ut liber talis prodiret, qualem eum Stobæus reliquerat. Proinde interpolationes Gesneri abigendæ erant, et scriptura excerptorum non ad ipsorum auctorum hodiernas editiones conformanda, sed ubique ad Stobæanorum exemplarium fidem instauranda. Quod si pauca quædam ex Gesneriana recensione remanserint, ea utique sunt uncinulis plerumque circumdata: si vera scriptura, h. e. scriptura codicum, in contextum non sit recepta, eam reperiet lector in subjecta annotatione fideliter repositam. Vellem sane ne levissimum quidem ejusmodi futuro editori reliquisse corrigendum: sed volentem omnia me ad eandem normam dirigere plura represserunt, nemini facile explicanda cui talium rerum desit experientia.

Secundo, officii mei esse putabam viam ad fontes unde Stobæus sua hauserit aperire indicando numeros paginarum versuum vel capitum secundum divisiones optimarum editionum enotatos: hos non solum in annotationibus contextui subjectis memoravi, sed et in indicem lemmatum retuli. Numeri singulis fragmentis præpositi lectoribus erunt valde utiles: neque minus ii in summo et ad latus dextrum uniuscujusque paginæ appicti, paginas et versus editionis Gesnerianæ 1609. criticis plerumque citatæ monstrantes. Indicum, quos confeci, utilitatem non est quod multis commendem.

Quod reliquum est, si mihi olim dabitur occasio edendi alterum Stobæi volumen, Eclogas Physicas et Ethicas vulgo vocant, addenda subjiciam quibus errata in his libris emendare, et omissa supplere conabor.

CORRIGENDA.

T. I. p. 19. n. κέαρεσθαι] l. ἀρκέεσθαι.

20, 1. Κύπριος] l. Κύπριοι.

26. n. [f]. *Adde*, Vulgo ᾧ—ἀγαπᾷ.

30. n. col. 1. l. 4. ab im. *pro* V. 53. *l.* V. 45. *Mox* n. [b]. *pro* Wakefieldus *lege* Canterus.

35. n. [q]. *Pro* Galeus *lege* Canterus. *Et sic sæpius in seqq.*

92. n. col. 1. *post* 249. *adde,* Vide p. 743. Pott.

99. n. [b]. *adde* νομίζειν δεῖ Damasc. Maximus p. 209.

n. [f]. τις ἂν ε. Damasc.

100, 17. τὴν ἡγεμονοῦσαν] l. τὴν ἡγεμόν' οὖσαν.

146. 17. n. [a]. *pro* CXIII. l. CXII.

153, 17. Κύπριος] l. Κύπριοι.

157, 13. μάχη] l. μάχῃ.

158. pen. τρέφεσθαι] l. στρέφεσθαι.

168. 84. n. [a]. *pro* 112. *l.* 117.

188. n. [d]. In τάλαν latet forte εἰ δ' ἄν.

215. n. [a]. *Adde,* Plutarch. ibid.

236. 23. Deleantur uncini, et annotatio sic reformetur: Æschyli versum habet A. post 3, 1. et Trincavellus post 5, 11.

263. n. *pro* 68, 69. *l.* 62, 63.

268. n. *pro* 70. *l.* 64.

296, 6. ὁ Γύγων] Salmasius corrigit ὁ τυχὼν vel περιτυχών.

299, 6. πολύτροπον *pro* πολύπονον mavult Heusdius Spec. Crit. Platon. p. 17. Sed vv. καὶ πολύπονον cum A. omittit Jamblichus V. P. 205.

337, 18. ἔχωμεν—ζητοῦμεν] μὲν ἔχομεν, τοῖσδε—ζητῶμεν Porsonus *Tracts* p. 255.

338. n. 5. *pro* CXIV. *l.* CXIII.

341, 11. χαλεπὸν] Salmasius, οὐ χαλεπὸν δὲ μὴ——

366. 28. n. [b]. A. *deleatur.*

367. 36. n. [b]. αὑταῖς Damasc.

T. II. p. 9, 9. τοι] σοι A.

32, 17. n. [a]. *pro* III. *l.* VII.

62, 29. n. [b]. Nescio an leg. καὶ πάντα τὰ λυμαινόμεν' ὅσ' ἔστ', ἔστ' ἔνδοθεν.

104. 25. Menandro tribuit Clericus 180. secutus Apostolium XIII. 77. Pro ἐγχωρίοις Bentleius ἐπιχωρίοις.

160. pen. 123. τοῦ αὐτῷ] Lege, 123. Ἐν ταυτῷ.

204. 22. Cum numerus 22 bis ponatur, præfigenda est stellula sic, *22.

230. 41. leg. *41.

481. 23. leg. *23.

502. n. h. *Adde,* Jacobsius ἀνηβῆσαι, appositis Theognidis verbis.

CORRIGENDA.

T. III. p. 29, 2. ἄρχει] ἀρχὴ Salmasius.
37. 4. n. [e]. *l.* οὐ ῥᾴδιαι.
56. 28. *Pro* Μελέαγρος *l.* Οἰδίπους.
117, 16. μανίῃ] Salmasius ἐν μανίῃ.
134. 6. l. Διογένους.
151. 10. 'Αρκεσιλάου huic sententiæ præfigit A.
195. 4. n. [b]. φρονήσεθ' Damasc. qui mox φρενῶν pro βροτῶν.
214, 11. l. 'Αλκμαίωνι.
219. 3. πλοῦτ'] l. πλοῦθ'.
263. 16. n. [e]. ζεύγλαν ἀσχάλλει item Salmasius, qui citat ex Æschylo μελανόζυγ' ἄταν (Suppl. 538.)
385. 61. n. [b]. *l.* ὅσοι A. B.
454. 31. Ἑρμάρχου Froben.

DOCTISSIMO PETRO BEMBO

VICTOR TRINCAVELLUS. S.

CUM his diebus, Bembe, eruditionis decus et splendor, Joannis Stobæi ἐκλογὰς ἀποφθεγμάτων, quæ jampridem latuere, ad studiosorum commodum et utilitatem in publicum essem editurus, (opus, mea quidem sententia, ut probatissimum, et nobile, ita ad humanam vitam erudiendam, et formandam etiam, aptissimum et utilissimum, utpote in quo præclarus ille vir illustriores Græcorum authorum sententias, quasi pretiosiores gemmas, et margaritas, ex amplis et antiquis Græciæ thesauris depromptas miro quodam ordine in unum supra centum et viginti libros tanquam in totidem nobilissima monilia digessit) sperabam equidem illas doctis viris, vel semel degustatas, gratas ac jucundas fore. Illud vero perspectum habebam longe gratiores et jucundiores futuras, si tuis auspiciis tuoque statim in fronte nomine prodirent insignitæ. Cum, ut eximias tuas virtutes, singularemque humanitatem, ob quam boni te omnes amant (absit assentatio) colunt, et venerantur, silentio nunc prætereum, nemo in præsentia sit quamvis doctissimus, qui te bonarum literarum alumnum, ac etiam parentem optimum, et studiosorum omnium fautorem eximium non agnoscat, et prædicet. Te enim authore et fautore, tres illæ, quæ nunc in primis florent linguæ, Græca, et utraque Latina, prisca illa et nostra hæc vernacula, pristinum decorem, gratiam, et elegantiam, contra temporum injuriam et indoctorum inscitiam, jam recuperarunt. Ad te igitur Stobæum mitto, cum ut ex ædibus tuis primum prodiens in doctorum hominum manus gratiosior perveniat; tum ut illi hoc etiam, sicuti aliis fere innumeris argumentis, cognoscant, quam tu benigne hos, qui rem literariam quoquo modo amplificare student, amplexeris et foveas. Ego enim (ut ingenue fatear) hujusmodi provinciam authorum celebrium monumenta ad interitum vergentia in lucem revocandi ea potissimum causa sum aggressus, quod te huic honesto meo desiderio nunquam defuturum speravi, ut quotiescunque occasio postu-

laret, ab insigni bibliotheca, quæ tuæ, tanquam optimarum literarum assertoris præcipui, a Veneto Senatu custodiæ ac tutelæ tradita est, quicquid ad rem literariam illustrandam et augendam faceret, id omne per humanitatem tuam accepturum me semper credideram. Interim autem Stobæi patrocinium suscipias, meque inter tibi deditissimos ascribas velim, qui tunc mecum præstantissime agi putavero, cum a te hujusmodi labores mei fuerint probati. Quod quidem si factum fuerit, alia præterea multa, nisi majora, non minora saltem, quæ jamdiu parturio, Deo primum optimo maximo, teque deinde, ac viris optimis juvantibus, quam libentissime pariam. Vale.

Venetiis pridie cal. februarias.

PRÆCLARIS ET NOBILIBUS VIRIS

D. JOANNI JACOBO A WATTENWILL, ET D. JOANNI FRANCISCO NÆGELIN,

MAGNIFICÆ HELVETIORUM REIPUB. BERNENSIS CONSULIBUS DIGNISSIMIS, TOTIQUE SENATUS ORDINI AMPLISSIMO, DOMINIS SUIS COLENDISSIMIS,

CONRADUS GESNERUS TIGURINUS,

SALUTEM ET PACEM IN DOMINO NOSTRO JESU CHRISTO.

NON possum equidem illos probare, Clarissimi viri, qui morem antiquitus receptum, ut quisque ingenii et lucubrationum suarum opera, quæ in publicum exire velit, aliis nuncupet quos amat aut reveretur, ceu parum liberalem criminantur. Cum enim cæteris hominibus aliquod doctrinæ opus dedicare humanitatis et amicitiæ signum est illustre, tum illis præcipue, qui magistratum gerunt, hujusmodi libros offerri par est, partim quoniam ita nos eis plurimum debere testamur, partim ad philosophandum hoc modo allicimus. Atqui Plato tum demum rempub. optime habituram pronunciavit, cum aut principes circa philosophiam, aut philosophi circa imperium versarentur. Cæterum ut hoc opus Io. Stobæi, nunc primum opera mea Latinitati donatum, Excellentiæ vestræ inscriberem, multæ quidem sunt causæ, quæ me impulerunt id ut facerem, præcipue autem duæ: altera, quoniam Lausannæ stipendio vestro liberaliter conductus, Græcas literas illic per triennium pro virili mea docui, ubi forsan etiamnum agerem, nisi certæ rationes in patriam me revocassent: altera, quod amplissimus ordo vester permultos habet viros, qui vel in clarissima urbe, vel pulcherrima ditione vestra rempub. moderantur, in humanioribus disciplinis aut eximie, aut saltem mediocriter eruditos: et illi etiam, qui peculiares ob causas et occupationes literas non didicerunt, quod non mirum est in tanto senatorum democratico numero, sedulo tamen interim melioribus studiis, et bonis doctisque hominibus patrocinantur, ac Mecænates fidissimos

agunt, una cum bonis literis et earum cultoribus religionis quoque sinceritatem promoventes: non secus ac elephanti, qui cum natare nesciant, juxta ripas fluviorum obambulare gaudent. Adducerem hujus rei testimonia, et contexerem catalogum doctorum hominum, qui in regione vestra, aut Evangelium pure docent, aut linguas, et bonas scientias profitentur, quibus et stipendia liberaliter largimini, et bibliothecas instruitis, nisi plures illi essent, quam in præsentia enumerari conveniat, et res ipsa luculentior, quam ut a me prædicari sit opus. Itaque ut beneficiis vestris olim in me collatis non ingratus essem, ac vos maxime dignos literato munere declararem, hosce Stobæi communes locos Excellentiæ vestræ nuncupare volui. Non poterit autem opinor id vobis ingratum esse, quo ego meam erga vos gratitudinem summa diligentia probare conatus sum.

Quinetiam argumentum hujus libri omnino politicum est, et magistratui aptissimum. Habet enim plurimos sermones *morales*, *œconomicos*, et *politicos*, quorum numerus est supra centum viginti: perpauci enim sunt qui ad tres istos generales non pertineant. *Morales* de studio virtutum, ac vitiorum fuga egregie docent. Debet autem magistratus præ omnibus aliis disciplinæ morum et affectuum moderationi operam dare. Nam in sublimi exempla eorum sita sunt, ab omnibus suspiciuntur, ad imitationem proponuntur. Hinc fit ut populus fere talis ultro fiat, qualis est magistratus. Cum igitur illi, qui rempub. administrant, suis virtutibus ac exemplis prodesse possint quam plurimis, secus autem plurimos offendere, multo magis quam privatis hominibus disciplina morum ipsis excolenda fuerit. Quamvis enim unusquisque nostrum non sibi tantum, sed patriæ et reipub. natus est, in primis tamen magistratus omnium communi saluti prospicere debet, ac divinam vivendi puritatem, inque cæteros homines benignitatem imitari, ne frustra Dei vocabulo in sacris literis appelletur. Huc accedit, quod singulos rationem, qua sibimet imperent, callere prius oporteat, quam aliis imperare velint: continetur autem hæc ratio in locis moralibus, qui ante cæteros apud Stobæum habentur.

Alii sunt *œconomici*, qui ad familiæ disciplinam faciunt, cujus proxima cura post seipsum unicuique habenda est. Hæc ut in omnibus, etiam privatis, diligens accurataque, ita præcipue in magistratu diligentissima requiritur. Nam in hoc ipsius boni ac

virtutis maxima, pulcherrima, et peculiaris omnino sita vis est, ut nunquam desinat, quam fieri potest plurimos, sibi quam simillimos reddere. Itaque vir bonus ab initio curabit, ut ipsemet virtutis studiosus, et sibi semper undique similis constansque sit, mox omnibus modis, ut familiam quoque talem reddat, enitetur, nec unquam a bona institutione ipsius feriabitur. Bonum enim cessare non potest, præsente materia nunquam otiatur, agit perpetuo. Bonus igitur vir ubi bonam familiam effecerit, subinde etiam extra eam per proxima quæque ad remotiora pergens (infinita enim boni ratio est) omnia sibi conatur assimilare, et vero virtutis studio imbuere. Quippe bonitas sive virtus, ignis quidam cœlestis est, quantumcunque potest sibi vendicans, et in se convertens. Ignem appello, quoniam non cessat, quamdiu materia suppetit, priusquam in se verterit totam. At quoniam terrenus noster ignis id quidem facit, sed interim corrumpit et absumit res in quas agit, virtutem vocare libet cœlicum ignem, qui non lædit, non consumit, sed benigno calore suo fovet ac reficit. Quandoquidem et virtus sic omnia sibi usurpat, et in suam naturam convertit, ut convertenda nihil interim patiantur, sed meliora seipsis, et absolutiora plane fiant. Quisquis igitur familiam suam non bene instituit, docet, emendat, idque perpetuo, summa fide ac diligentia, boni viri nomine non satis dignus fuerit. Melius autem nemo instituet, quam qui naturali aut potius divinæ bonitati suæ œconomicam disciplinam adjunxerit, quæ quidem ex hisce Stobæi locis non obscure percipitur. Jam quod dixi, nullum bene gubernaturum rempub. qui non antea seipsum regere didicerit, idem de administratione familiæ intelligendum est. Qui enim domui suæ non recte præfuerit, quomodo rempublicam reget? Quippe familia ceu parva quædam politia est: et quemadmodum patrem erga familiam affectum esse convenit, ita principem erga illos, qui fidei curæque ejus commissi sunt. Proinde Romani pleno humanitatis nomine senatores suos *Patres* vocitabant. Hactenus de disciplina morum et vitæ, tum in singulis hominibus, tum in familiis observanda, quæ instar fundamenti est ad sequentem administrationem reipub. ac sine qua sic non esse potest politia, ut totum absque partibus haud existit, satis dictum sit.

Cæterum *politici* loci permulti a Stobæo docte copioseque proponuntur, quibus præcepta et consilia uberrima eademque

saluberrima continentur, de republica, legibus et consuetudinibus, viris potentibus in civitate, magistratu, et qualem esse oporteat illum qui gerit magistratum, de monarchia, regno, tyrannide. Non autem domestica solum et pacis, sed etiam militaria bellique consilia ab eo collecta sunt.

Hactenus fere complexus sum hujus libri summariam divisionem. Verum quia triplex bonum est, ut inter plerosque sapientium convenit, animi inquam, corporis, et fortunæ; ex his primo, quod verum perpetuumque est, loci morales eique plurimi, utpote præstantissimo, destinati sunt: reliquis pauciores. Nempe loci aliquot de medicis, sanitate, morbo, et pulchritudine inserti sunt, qui ad bona vel mala corporis referuntur. De fortuna etiam et infortunio, divitiis, paupertate, ac ejusdem generis locos aliquot postremo locavit, donec tandem ad senectutem, mortem, luctum, sepulturam, et consolationem perveniens librum claudit. Quod si boni rationem aliter distribuere placet, videlicet ab ipsa rerum natura, in honestum, jucundum, et utile: sic etiam apparebit, omnem boni circumscriptionem et latitudinem in hisce Stobæi nostri, aut jam potius vestri, copiosissimis locis comprehensam esse. Siquidem honesta, eadem quæ animi bona sunt: dulcia vero et jucunda, quibus corporei sensus fruuntur ac demulcentur: utilia denique fortuna suppeditat.

Habetis, Clarissimi viri, quænam res ab hoc autore proponantur, quo ordine, quaque ordinis ratione; reliquum est, ut, quomodo ipsas tractaverit, paucis aperiam. Non igitur ipse autor eruditione sua fretus hoc volumen exaravit, nec uni et alteri philosopho innixus, nec uni tantum addictus sectæ: sed ex omnibus Græciæ totius sapientissimis ac primariæ notæ scriptoribus, non ex malis et promiscuis meliora, veluti quod dici solet de stercore gemmas, sed ex optimis optima quæque delegit, atque ex acervo gemmarum pretiosiores duntaxat in suum thesaurum retulit. Quippe gravissimas et illustrissimas Græcorum sententias, interdum et historias elegantiores, et exempla memorabilia, quicquid ipse nimirum per omnem ætatem observare legendo potuit, ex amplissimis ac vetustissimis librorum thesauris depromptum, in centum et viginti sermones, tanquam in totidem pretiosissima monilia connexuit: ex multis fragrantissimis rosis ac floribus diversis totidem servias, aut coronas, ordine miro composuit: et instar apiculæ, ex vario ge-

nere florum, quicquid inerat succi suavioris exhauriens, in unum opus vere mellitum, et instar elegantissimi favi in multas veluti cellulas distinctum, plurima et floridissima autorum prata pervolitans undique congessit: officinam suam ceu apothecam diverso genere nobilium aromatum, instar divitis pharmacopolæ, singula suis capsulis discernens, implevit. Et uti bonus œconomus præstantiores arborum fructus, et qui ætatem ferre possunt, diligenter in suum penu recondit: ita Stobæus gnomas elegantiores, quæ dignæ videbantur ut diutissime hominibus superstites essent, in hunc librum conscripsit: quicquid ubique pulchrum erat, utile, admirandum, collegit, veluti locupletissimus aliquis mercator ex variis ac remotissimis gentibus omnia undique egregia, rara, pretiosa, conducibilia, coemit et in domum convehit. Sicut Indici Grypes aurum effodiunt discissis rostro petris, quæ guttis aureis conspersæ sunt minutissimis, idque magno studio reservant: ita noster Gnomographus sententias plane aureas, et, ut ita loquar, gemmosas, plurimis et prolixis autorum operibus dispersas, laboris assiduitate in magnum cumulum contulit.

Sed hujusmodi apopththegmata, præcepta, consilia, chriæ, gnomæ, vel quomodocunque appellentur, tantum auro gemmisque præstant, quantum externa corporeis cedunt, et hæc rursus animæ bonis inferiora sunt. Corpora gemmata et ornata auro, nihilo seipsis meliora fiunt, tum inter homines, tum inter cætera sive animata sive inanimata corpora (nam et equus utcunque phaleris et frenis insigniatur, non fit seipso melior) fortassis autem deteriora sic evadunt, præsertim hominum, tumore superbiæ inflata. Anima vero sapientiæ præceptis imbuta, supra omne brutum et mortale genus ad cœlos attollitur. Item cum una gemma non possit nisi corpus unum ornare, et, quamdiu propria alicujus est, nihil juvat alios: sapientis viri doctrina volentes omnes instituere, meliores reddere, ac omnibus ex æquo prodesse potest: imo quo pluribus communicatur, et longiori tempore usurpatur, hoc efficacior semper fieri videtur. Non enim ullo tempore vel utentium numero circumscribitur. Corporis autem et fortunæ bonis plane contrarium accidit: imminuuntur enim, senescunt et absumuntur, cum vel diu vel a multis usurpantur. Postremo hoc interest (dicam enim etsi forte non magnum videri possit) inter fortunæ κειμήλια, et bona præcepta literis ac

libris mandata, quod illa non idonea sunt, ut ex uno plura fiant, hæc vero per infinita exemplaria transscribi licet, artis typographicæ beneficio. Aristoteles multa scripserat ad solum Alexandrum Magnum, quibus omnes hodie passim modica pecunia redemptis ob fœcundam exemplarium copiam frui libere possunt. Et ego vestræ solum Excellentiæ conversum a me in Latinam linguam Stobæi volumen nuncupavi, sed eo per vos fruentur, quotcunque volent, studiosi. Non tamen eo vilius reputandum est donum, quia pluribus communicetur. Liberalitas enim est quam plurimos bonorum suorum participes fieri velle, qualem vobis omnino voluntatem inesse re ipsa indies approbatis. Sed hæc forte prolixius apud scientes disserui: verum quæ pulchra et honesta sunt ter et quater, ut est in proverbio, repetiisse juvat. Porro autores, quorum verba passim Stobæus recitat, numero sunt supra ducentos et 40. ut apparet in catalogo toti operi præfixo; at si quis numeret accuratius, circiter trecentos inveniet, ex quibus equidem quadraginta solum reperio, qui hodie partim excusi typis, partim in bibliothecis quibusdam extant: reliqui omnes nobis interierunt. Sed eodem numero inter ducentos et 40. aut potius trecentos scriptores, illos etiam comprehendo, qui tamen pauciores sunt, quorum opera nulla extant, sententiæ autem ipsorum ab aliis in commentarios redactæ sunt, ut Socratis a Platone et Xenophonte. Tot nobis autores ab interitu vindicavit diligentissimus Stobæus, qui forte jam magna ex parte ne vixisse quidem cognoscerentur, nedum omnia ipsorum scripta dictave temporis injuria periissent, situ, blattis, incendiis, et similibus incommodis absumpti. Optime factum igitur, quod servati nobis sint, et non sine divina opinor providentia ab illa panolethria bonis libris jam jam imminente, et casum nutando minante, tanquam ex conflagratione quadam divitis domus, non toti quidem, sed quod optimum in eis erat, extracti. Statim enim post ipsius ætatem exitium plerisque bonis libris contigisse reor, barbaris omnia populantibus, et una cum Romanorum imperio literis quoque declinantibus. Gratulemur igitur nobis quod isti saltem autores opera Stobæi supersint, et veluti in concilio quodam principum et sapientium virorum, qui ex diversis partibus orbis convenerunt, prudentissima consilia conferant, suam singuli sententiam tanquam in Areopago gravissime pronuncian-

tes. Adjungite vobis igitur, Clarissimi viri, consultores hujusmodi, principes, legislatores, imperatores, philosophos, poetas, oratores, qui per mille annos, et supra, omnium consensu pro sapientissimis inter omnes ethnicos approbati sunt, videlicet a tempore septem Græciæ sapientium, quod annos circiter septingentos et quadraginta Christi nativitatem præcessit, usque ad Probi Imperatoris sæculum, qui ducentis et septuaginta novem annis a Christi nativitate exactis imperavit. Ad ejus enim ætatem usque vixit Porphyrius, cujus verba aliquoties a Stobæo citantur: quanquam et Jamblichi, qui Porphyrio posterior fuit. Reliqui vero omnes, ni fallor, ætate superiores fuerunt. Illorum autem, qui ante sæculum septem sapientium claruerunt, ut Homeri, Hesiodi, Orphei, quoniam perpauci sunt, annos, quibus superant aliorum ætatem, non addidi mille annorum numero, alioqui multo longioris temporis et plurium sæculorum sapientes in hoc libro convenisse prædicarem. De ipso Jo. Stobæo, quo tempore vixerit, certi nihil invenio, nisi quod ex jam dictis patet eum post Imperatoris Probi tempus floruisse, et Christianum fuisse ex ipso nomine colligo, nec enim ethnicorum aliquem Joannis nomine reperias, quanquam aliqui Nicolaum pro Joanne legant. Cum igitur ex optimis duntaxat summorum et clarissimorum hominum scriptis ac sententiis hic liber conflatus sit, non solum ad institutionem vitæ, ac morum disciplinam conferet, sed etiam ad disserendi copiam utilis erit, sive testimonia et autoritates nominatim allegare libuerit, sive argumenta solum scribendæ dicendæve orationi inde conquirere.

Non est autem contemnenda sapientia humana; quamvis enim sine dono fidei inutilis sit ad beatitudinem æternæ vitæ, neque possit suo ingenio suisve operibus cœlo potiri (ut aliqui philosophorum existimarunt) utilissima tamen, imo necessaria est, ad res humanas et negotia civilia contemplandum et administrandum. Quod si etiam cum pietate divina jungatur, jam optimum et pulcherrimum temperamentum fiet. Non enim inter se pugnant, ut imperiti quidam statuunt, civilis, œconomica, moralis, naturalis, logica, et divina sapientia. Sed humana quoque Dei donum est, ut in Salomone patet: cui Deus sapientiam largitus est, qua populum suum regeret, id est politicam: de animalium et stirpium naturis dissereret, id est naturalem: liti-

gantium controversias solveret, quod sine dialectica, id est veri falsique censura, fieri non potest. Et licet omnium animis hujusmodi sapientiæ semina innata sint, in hoc tamen virtus et laus eorum est posita, si excolantur ita, ut præ cæteris plurimum excellant, quod in Salomone contigit, non cultu quidem aut exercitio, ut in aliis sapientibus, sed munere divino. Quamobrem et regina Sabe ad ipsum venit, sapientiæ famam sequuta, humanæ potius quam divinæ, utpote mulier ethnica. Quamvis enim omnis sapientia mortalibus a Deo communicetur, alteram tamen humanam vocamus, alteram divinam, nimirum a rebus circa quas versantur, hæc nempe divinas et æternas, illa vero humanas et caducas. Aut certe propter dignitatem et præstantiam, quod commune nomen erat, si spectes autorem qui confert utramque, alteri ceu proprium attribuitur. Demonstratum est igitur non adversari terrestrem philosophiam cœlesti: quod si hic locus et tempus admitterent, conarer etiam ostendere, quod non parum ei conferret. Quid obsecro tam Christiane (de vita et actionibus, non de fide loquor) dici potest, quam illa in Platonicis dialogis sæpe repetita, *Melius esse injuriam pati quam inferre*, *Miserum esse qui peccatorum pœnas non luit*, *Non faciendum alteri, quod tibi fieri nolis?* Et alia hujusmodi, quæ ceu fundamentum sunt morum et operum Christianorum, vitæque optime in repub. instituendæ. Socrates, Pythagoras, et alii similes eis pure philosophi, si viverent hodie, etiam inter illos qui se Christianos profitentur, quis eos ex vivendi disciplina non sanctos diceret? Siquidem omne studium ad animi tranquillitatem, corporis frugalitatem, innocentiam vitæ, denique meditationem ac laudes unius Dei converterunt. Certe philosophia omnis aut in contemplatione naturæ sita est, motus corporum cœlestium simul et terrenorum considerat, et alia quædam, quæ vel ipsis corporibus vel ipsorum motibus annexa sunt, et tandem in primo motore, id est unico omnipotente Deo, quiescit: quomodo igitur sacris literis contraria fuerit, quæ creatorem æternum ex rebus creatis, invisibilem Dei majestatem ex rebus sub visum cadentibus æstimare jubet, paulatim a sensibus opacis ad meram et puram mentem, ab elementis corporum ad simplicem divinam essentiam, a terra ad cœlum et divinitatis usque thronum, propeque Deum cernendum ceu per gra-

dus quosdam animis subvectis? Altera philosophiæ pars dicendi methodum, verum a falso discernendi, et necessarium a probabili rationem docet: cujus scientiæ in omni quæstione proposita communis est non solum commoditas, sed etiam necessitas. Proponuntur autem sæpe quæstiones in sacra scriptura, et in dubium vocantur. Quomodo igitur huic scientiæ cum sacris non conveniet, cum Apostolus dicendi facultatem, et adversarios redarguendi tenere nos jubeat? Tertia pars morum, familiæ ac reipub. disciplinam præscribit, vitia cavenda, virtutes modis omnibus amplexandas commonefacit. Sed non immorabor hic prolixius: non enim dubito, quin vos ipsi pro vestra prudentia sat intelligatis, veterum licet ethnicorum, in rebus humanis sapientiam Christianæ professioni non tantum non adversari, sed eam potius juvare: non quidem ad beatitudinis finem, sed ad illustrationem, clarioremque ejus traditionem, et contra impios cavillatores defensionem in disputando sitam. Omnes igitur partes, quibus philosophia tota perficitur, saluberrimæ optimæque sunt, præsertim si doctrina Christiana colophonem eis imponat, atque omnia ista, contemplationem inquam naturæ, eloquentiam et judicium orationis, denique totam de moribus institutionem, in honorem et gloriam Dei, ac utilitatem proximi convertat: quod licet etiam ethnicorum non pauci doceant, obscure tamen id faciunt, nec adeo clare, constanter, ac frequenter, ut sacræ literæ. Porro, si qui ex veteribus philosophia sunt abusi (permultæ enim sectæ fuerunt) ideone statim philosophiam ipsam abjiciemus et in totum damnabimus? Haudquaquam. Eadem enim ratione cum alia plurima maximaque bona, tum sacrosanctas quoque literas damnaremus, quibus magna pars hominum (si modo illi homines dicendi sunt) abutitur, et male interpretatur. Reliqua igitur omnia quæ terrenam et humanam felicitatem spectant, cujus non modica cura magistratui esse debet, ex sincera ethnicorum philosophia abunde sumuntur: beatitudinis autem æternæ causa, id est fides, quæ constanter credit quod Jesus Christus filius Dei vivi homo factus sine omni labe ad peccata fidelium tollenda mortem obierit, resurrexerit, inque cœlos ad patris dexteram redierit, quo nos quoque primum anima, ac demum etiam corpore migraturi simus, immortalesque apud eum victuri: hæc inquam fides ex sacris literis tantum, et di-

vinitus per gratiam et misericordiam Dei acquiri potest. Atqui hæc spiritualis sapientia sola nobis satisfaceret, nisi carnem haberemus, multis rebus externis indigeremus, inter creaturas versaremur, denique cum hominibus partim imperitis et stolidis, partim natura malis, commercium haberemus. Sed ne longius extra oleas, ut aiunt, abeam, epistolæ finem hic imponam.

Requirebat quidem hic locus tum vestras, tum civitatis Bernensis celeberrimas laudes prædicari, religionis sinceritatem renatam, prudentissimam reipublicæ moderationem, in bonas literas earumque studiosos benevolentiam, amorem, ac liberalitatem, gentis fortitudinem, situm, amplitudinem, et fertilitatem regionis, denique multa hujusmodi dignis laudibus celebrari: sed cum dotes virtutesque omnes et vestras et reipub. totius oratione mea sic, ut merentur, complecti non possim, et si vel partem aliquam enumerare velim, liber mihi conscribendus foret, non epistola, pauca vero dicere de magnificentia vestra indignum esset, statui in præsentia tacere, et istam provinciam aliis doctioribus et eloquentioribus ingeniis relinquere. Quod superest, humanitatem vestram oro et obsecro, amplissimi viri ac domini benignissimi, ut hoc qualecunque monumentum, pignus, ac testimonium gratitudinis et reverentiæ erga vos meæ æqui bonique consulatis, eodemque animo, quo vobis a me offertur, grato videlicet et candido, accipiatis, denique inter clientes vestros perpetuo me Excellentiæ vestræ commendatum habeatis. Valete, et vivite felices per Dominum nostrum Jesum Christum, qui vobis Christianæ religionis affectum semper augeat, et rempub. vestram cum omnibus bonis et doctis viris incolumem diutissime conservet.

Tiguri xiii. die Junii MDXLIII.

AD CANDIDUM LECTOREM

CONRADI GESNERI

IN

JOANNIS STOBÆI COLLECTANEA, EORUMQUE CONVERSIONEM

PRÆFATIO.

HAUD scio quonam fato in hanc Stobæi Communium Locorum conversionem, optime Lector, me dederim, unico fretus exemplari, librorum omnium, qui hactenus unquam excusi sunt usquam, longe corruptissimo, sive id accidit culpa typographorum, sive archetypi vitio, sive, quod magis crediderim, utrorumque. Sunt enim aliquot librarii, qui sumptus facere nolunt ut exemplaria edant correcta, neque prævidenda doctis hominibus exhibent, neque curant ut eruditos habeant castigatores, quos præficiant suis prelis: nec exemplaria diversa (licet ea modicæ pecuniæ jactura acquiri possent) conferri satagunt, sed undecunque bonum esse lucri odorem persuasi, hoc unum student, ut quovis modo ditescant, ac sibi tantum vivant, non studiosis et candidatis literarum: quibus ego propter inscitiam et avaritiam adeo nocentem (si res staret penes me) ne quem unquam librum posthac ederent, gravis pœnæ edicto imperarem. Sed multi ipsorum socordiæ avaritiæque suæ non multo post pœnam luunt, dum libri non ita distrahuntur, ut ipsi sperabant; quod magis magisque futurum spero, videlicet ne tam facile ac temere libri coemantur a studiosis. Quantumvis enim boni autores, si non qua decet fide ac diligentia fuerint excusi, gratiam et utilitatem genuinam amittunt. Laus igitur maxima debetur illis, qui ex malis et corruptis exemplaribus bona et integra studiosis communicare student: at qui non hoc solum negligunt, sed bona quoque suis prelis deteriora faciunt, reprehendendi sunt ab omnibus summopere. Hæc per digressionem admonere visum est, ut literarum studiosi sumptibus in exemplaria corrupta impendendis parcerent, et observarent quinam typographi accurate bonaque fide libros excu-

dere solerent: qualis inter paucos alios noster Christophorus Froschoverus est, fidelis ac diligens homo in arte typographica, quod vel tacente me ipsi libri, quotquot ab ejus officina prodeunt, loquuntur. Eorum nuper catalogum publicari curavimus; et paramus librorum omnium, aut saltem meliorum, quos extare novimus, aut ipsi vidimus, enumerationem duplicem, tum juxta literarum seriem collocatis autorum nominibus, tum secundum artes, scientias, et varios communes locos singulis eorum operibus dispositis: adjecimus autem in priori catalogo plerumque ubi locorum liber, qua forma, quoto anno a Christi nativitate, et a quibus typographis excusus sit, quod postremum eo spectat, ut liceat studiosis ea sibi exemplaria coëmere, vel aliunde, præsertim ex nundinis, afferri jubere, quæ apud præstantiores typographos nata fuerint. Alia quoque multa de catalogi nostri, intra paucos menses, Deo favente, prelo subjiciendi, variis et magnis usibus afferrem, nisi alio me vocaret præsens institutum. Redeo igitur ad hanc Communium Locorum Jo. Stobæi editionem, quæ si cum priori ante aliquot annos Venetiis evulgata conferatur, statim et facile apparebit quantum æra distent lupinis; ita ut si quis superiorem viderit, omnino sit exclamaturus, O quantum est mutatus ab illo. Quantumcunque enim vel ingenii viribus, vel assiduo labore præstare potui, id omne in hujus scriptoris emendationem collatum est, ut hoc velut Augiæ stabulum expurgaretur. Verum ut candidus Lector facilius mihi fidem adhibeat, paucis aliquot laboris mei partes enumerabo.

Primum igitur, autorum omnium, quotquot hactenus typis excusos habere potui, locos a Stobæo citatos diligentissime perquisivi, contuli, et ad ipsa archetypa correxi, quod cum in aliis a me factum est, quorum hic recensere nomina nihil attinet, tum in Platonis ac Xenophontis sermonibus præcipue: istorum enim permulta sæpe, et forte nimis prolixa, ut alicui videri possent, testimonia proferuntur. Plerumque autem quo loco librove apud singulos autores, verba quæ potui reperire, scripta essent, si in Græco exemplari id non indicatum fuerat, marginibus Latinæ conversionis ascripsi, ut inquisitum a me locum esse lectori probarem. Deinde omnes illas sententias Græce nuper editas Basileæ, una cum hymnis quibusdam Callimachi, cum exemplari nostro contuli. Nihil enim est in sententiis illis, quod non ex Stobæo

desumptum sit ab aliquo studioso, prolixioribus fere locis, ac si qui alii non admodum ei placerent, omissis. Ad hæc a doctissimo viro D. Joanne Oporino, typographo Basiliense diligentissimo, deque bonis literis optime merito, fragmentum Stobæi nactus, quod aliquot sermones priores continebat, id quoque adhibui. Et multas alias, ut meliorem librum efficerem, occasiones excogitavi, quas nunc prætereo, ne quid nimis de meipso dicere videar. In libro Venetiis impresso ne semel quidem ulla lectionis varietas notata reperitur, ob hominum incuriam: hic vero passim varias lectiones invenias, in iis locis quos contulimus, diligentiæ nostræ argumentum. Quod si quæ nobis corrupta videbantur, nihil mutavimus, nisi mendum esset tam evidens, ut vel a puero vix paucos dies in Græcorum regulis grammaticis versato deprehendi posset, præsertim in orthographia, et sensuum distinctione: si quæ vero dubitationem ullam, utro modo rectius legerentur, paritura videbantur, in iis omnino religiose exemplaris veterem lectionem retinuimus, et conjecturam nostram in margine Græco, Latinove, aut utrobique ascripsimus. Porro quod translationem attinet, ac ipsum dicendi genus, Lectorem admonitum volo me partim ad verbum, quantum ejus sine Latini sermonis damno fieri potuit, partim liberius vertisse, ita ut mediocritatem quandam servasse mihi videar. Nec admodum peto veniam mihi dari, quod non elegantius et majori eloquentia conversionem istam expoliverim. Nam etsi facundiam et decus in verbis admirer ac laudem, magis tamen illos laudaverim, qui in excolenda oratione mediocriter, in ipsis autem rebus pervestigandis diligentissime diutissimeque morantur. Sic vertagum, qui leporem aliamve bestiam assecutus ceperit, longe prætulerim alteri quamvis inauratum melium gestanti. Interim vero prorsus a barbarophonis hominibus abhorreo. Suam utrique studio curam debemus, sed breviorem orationi, longiorem rebus. Quantum enim umbra corpore vilior, quantum signa et picturæ rebus ipsis concedunt; tantum orationis cultui cognitio rerum, scientiarum, et veræ philosophiæ studium præstat. Miseri Penelopes proci, cum dominæ amplexibus potiri non possent, ancillis commiscebantur: ita plerique, domina philosophia neglecta, circa ejus organa et rudimenta immorantur. Sed hæc παρέργως. Cæterum volui ut interpretatio Latina Græco responderet e

regione, tum ut statim conferre liceret volentibus, tum ut vel hoc modo meum candorem studiosis declararem. Licuisset mihi Latina seorsim edere, dissimulandi gratia hoc modo, si quid a Græco sermone discederem: uti fertur de pictore quodam, qui cum in tabula pictum gallinaceum proposuisset, puero mandavit ut vivos gallinaceos procul arceret, ne forsan ex vivi et picti galli comparatione, ipsius imperitia deprehenderetur. Quod mihi faciendum minime putavi. Itaque Græca Latinis conjungere volui, locos, sive exemplaris vitio, seu mihi tantum obscuros, ingenue notavi: in cæteris sat fore judicans, si sensus intelligeretur, quo simpliciter et clare cognito, liberum deinde esset unicuique aut Græcis verbis uti, aut nostra pro suo arbitrio immutare, et accuratius eloqui. Certe cum omnis lingua nativam sibi gratiam, et peculiarem vim habeat, quæ in alienam non facile transfunditur: tum in primis Græca nescio quid scitum et reconditum includit, quod in Latinum sermonem commode duci et ad vivum exprimi non potest. Quamobrem nihil affectavi, sed aperto simplicique stilo, non impuro tamen, ut spero, Græca vestigia sequutus sum. Indoctiores igitur e regione collocata minori negotio conferent: doctiores vero mea interpretatione, si libuerit, omissa, Græca solum legent, aut in obscurioribus saltem locis eam inspicient. *Πολλάκι καὶ κηπωρὸς ἀνὴρ μάλα καίριον εἶπε.* Nonnunquam enim quæ in Græco mutila videbantur, in Latino supplevi, quod sæpius in margine monui, aut textum aliquibus signis notavi, quandoque parenthesi: non ubique tamen id factum est, aut propter angustiam chartæ, aut aliam ob causam. Certe mediocres hujusmodi translationes, quæ neque fastidium sui dictione parum Latina movent, neque longius a verbis autoris discedunt, in difficilioribus præcipue locis observandas judico: sic enim præter alias ista quoque commoditas accedet, ut lector inde intelligat, quam lectionem interpres sequutus sit; quod utilissimum fuerit, cum in plerisque autoribus hodie permultæ lectionum varietates habeantur. Interpretem autem verisimile videbitur meliorem lectionem delegisse. Hunc fructum nuper in Theodori Gazæ super aliquot Aristotelis libros interpretationibus animadverti; in quibus si conferas cum Græco, plurimæ diversitates invenientur, ita ut ex Latino Græcum emendare possis. Atqui etiam ipse Theodorus, licet natione Græcus, et

cum suæ linguæ, tum rerum cognitionis peritissimus, non paucis in locis lapsus est, quod propediem in illis saltem libris, qui de Historia animalium disserunt, ostendere conabor. Sic enim natura comparatum est, ut multo facilius sit aliorum opera castigare quam sua; et foris acutius cernere, domi cæcutire. Hæc ideo a me dicuntur, ut mihi quoque æquiores sint viri docti, si morbo communi omnibus, et naturali quodammodo, interdum laborare videar: *quandoque bonus*, ut ille ait, *dormitat Homerus.*

Hoc porro non est silentio prætereundum, plerosque locos, præsertim prolixiores, a Stobæo citatos, ex illis autorum operibus, quæ jam antea docti viri Latinitate donaverunt, ad verbum fere mihi transcriptos esse, idque præcipue in Platonis et Xenophontis libris, non tam ut compendium laboris facerem, quam quia sperabam illos fideliter convertisse, ac melius forte quam ego facturus essem, ut qui integro autore evoluto, tum phrasin, tum sequentia simul et antecedentia perpendissent: a nonnullis vero commentarios quoque adhibitos non dubitabam, quibus ego potiri non facile potuissem, ut a Marsilio Ficino in Platonis dialogos. Non tamen omnino temere transcripsi, sed omnia prius cum Græco sermone contuli, et si quid mutandum videbatur, id candide feci.

Res est profecto difficillima, quod ab alio quam id experto credi non potest, tum ex aliis Græcis Latina facere, tum illis maxime, quorum nulli a veteribus commentarii sunt relicti. Nam ope scholiorum et commentariorum adjuti, quantumvis intricatos libros fidenter aggredimur: contra, sine illis multi etiam faciles et clari existimati, non mediocre negotium facessunt. Accedunt aliæ difficultates in hoc opere transferendo: primum, totidem prope characteres dicendi, quot autores allegantur: deinde, varietas dialectorum, Communis, Atticæ, Ionicæ, Doricæ. Omnes enim hic reperias frequenter. Adde quod oratio alias prosa sit, alias numerosa. Nam apud Latinos poetica dictio non admodum differt a stylo reliquis autoribus familiari: apud Græcos vero qui ex historico vel oratore ad poetam, ut ex Thucydide ad Homerum, ex Demosthene ad Pindarum transiverit, in aliam terræ partem, et linguam omnino diversam migrasse videbitur. Præterea versus plurimi in superiori editione corrupti, et vel omnino non aut perperam distincti legebantur, quod peculiarem in castigando laborem mihi peperit.

Cæterum carmina Græca Latinis non reddidi, tum ut aliquid laboris lucrifacerem, tum quia inutile futurum videbatur, eisdem causis commotus, quibus ad totum librum plano simplicique sermone convertendum inductus sum. Nam et reliquæ sententiæ Græcæ aliquid gravius elegantiusque sua lingua sonant, et versus multo magis quam prosa gratiam in alieno sermone amitterent. Quamvis enim concedam, posse quædam Latine dici eadem, aut majori etiam elegantia, quam Græce dicantur, in argutioribus tamen sententiis aut carminibus idem fieri posse negaverim: aut si alicubi fiat, non tamen ubique, sed multo infrequentius. Atqui cum omnia in loco suo nativo, ubi concepta, nata, educata, excultaque sunt, multo libentius ac felicius agant, ut late patet in animantium et stirpium generibus: nemini mirum videri debet, si etiam oratio, et quæ in oratione continentur, in lingua primitiva et genuina non parum plus energiæ habeant, quam aliena. Hoc igitur concesso, non est quod veniam impetrare coner, quod vel in soluto sermone minus affectaverim nitidam Latinorum eloquentiam, aut versus iisdem numeris non reddiderim. Nam si illis Latine non utendum est, sed Græce, sat fuerit sensum simpliciter intelligi. Adde quod simplicior sermo clarior ac dilucidior est, quod in paraphraste requiritur. Præterea si Græcum carmen in Latinos numeros vertas, fieri vix potest ut sensus idem undequaque redeat, sed aliqua dissimulari necessum est, etiam ubi nihil obscurum in sensu, propter carminis legem: et potuissem hoc modo difficiliores locos dissimulanter effugere, quasi idem faciens, quod in clarioribus locis sæpius fecissem, nisi lectoris utilitatem spectare, et omnia candide agere maluissem. Huc accedit, quod Græci versus ex abrupto citati, pauci ex multis, sine principio interdum et fine sententiæ, si Latini fiant servata lege carminis, ut plurimum inepti, inconcinni, et nimis affectati redduntur, nisi quis multum libertatis usurpet, ac longius ab autore discedat, ut est videre in Erasmi Roterodami, hominis alioquin ad miraculum usque docti, et aliorum lucubrationibus. Cæterum non me latet, si carmen solvatur in prosam, permultum amitti gratiæ, atque omnem interdum exui leporem: quod æstimare debent legentes, et mihi æquiores esse, si Latina seorsim lecta interdum nihil egregium præ se ferant, nec ex Latinis Græca metiri, cum hæc et propter

linguam suam, et propter carminis harmoniam multo meliora jucundioraque lectu sint: illa vero tum ob alienum sermonem, eumque simplicem, tum propter numerorum et rythmi dissolutionem prorsus humili supinoque sensu legantur, cum nihil supersit quod aures suavi concentu feriat, delectet, admirationem pariat, quod ita contingere Aristoteles in Rhetoricis alicubi testatur. Præterea, quamvis convertere liberius aliquando libuisset, non licuit tamen, cum Latinis non amplius spatii quam Græcis concederetur, atque tantundem omnino in Latina pagina comprehendi oporteret, quantum Græca continebat. Ita mihi transferenti, certum papyri spatium, veluti temporis ad clepsydram oranti, præfinitum fuit: quæ quidem res et mihi non parum molestiæ exhibuit, et librarii diversis aliquando in eadem Latina pagina characteribus uti coacti sunt, partim majoribus, partim minoribus, ut chartam ex æquo implerent. Et hæc hactenus de translatione, nimium fortassis prolixe, dicta.

Porro de operis autore Jo. Stobæo, quam celebris ac insignis gnomographus, imo omnium hujus generis scriptorum princeps optimo jure existimandus sit, nemini obscurum esse arbitror, qui doctorum ætatis nostræ hominum monumenta legerit: plerique enim sententias ab eo collectas citare solent, alii nominatim, alii dissimulantes unde acceperint, cum thesauri loco reconditam apud se hanc gnomologiam haberent. Phavorinus Camers, cujus Græcum Lexicon habemus, aliquot sententias breviores sparsim ex hisce collectaneis decerptas, et in peculiarem libellum, qui quatuor aut quinque foliis papyri absolvitur, redactas, Latine reddidit, non satis tamen feliciter. Contulimus enim, et aliquot inde etiam nostri codicis locos emendavimus. Multa Volaterranus hinc in suos libros transtulit. Ex veteribus autem neminem invenio qui Stobæi mentionem fecerit, nisi quod in Suidæ Lexico hæc verba leguntur: Ἰωάννης ὁ ἐπονομαζόμενος Στοβαῖος, ἀνθολόγιον περιέχον τὰς παρὰ πᾶσι πολλῶν δόξας ἐν βιβλίοις δ΄. ἐνάρετα πάνυ καὶ γέμοντα πάσης παιδεύσεως. Γράφει δὲ ταῦτα πρὸς Ἐπίμιον υἱὸν αὐτοῦ. Id est: *Joannes cognomine Stobæus Florilegium concinnavit, quo multorum opiniones, quæ apud omnes scriptores literis mandatæ sunt, continentur libris quatuor. Scribit autem eos ad filium suum Epimium, perquam egregios et omni eruditione plenos.* Hæc ille. Non est autem quod quisquam moveatur, quod hoc exemplar Epimio non

De eodem et hujus operis argumento supra dictum est in epistola nuncupatoria.

inscriptum sit: facile enim vitiantur et abolentur principia librorum veterum, ut quæ pluribus injuriis ob situm loci obnoxia sint. In quatuor autem libros ab ipso autore divisum opus liquido apparet, sic ut primus liber relatus sit ad morum disciplinam, secundus ad institutionem reipub., tertius ad rei familiaris administrationem, quartus ad fortunam præcipue et alios quosdam sermones mixtos. Quin et fragmentum illud, de quo supra dixi, ab initio βιβλίον ά. adscriptum habebat. Porro de ipsius operis utilitate non est quod multis agam, cum omnes, qui vel a limine bonas literas salutarunt, quam late pateat communium locorum usus, intelligant. Nam ex ipso nomine protinus res manifesta fit: hinc enim communes dicuntur, quoniam ad multas et varias causas idonei sunt. Quis obsecro studiosorum est, qui non ipse sibi aut colligat, aut colligere cupiat, quæcunque virtutum, vitiorum, et reliqua hujusmodi communia exempla, dicta, consilia, quotidiana lectione apud autores observaverit? Nam propter hoc etiam legimus libros ac evolvimus, ut istum fructum ceu nucleum excerpamus. Merito igitur comparandus, legendus, et in summo pretio habendus fuerit Stobæus, qui maximam ejus rei partem nobis jam antea confecerit. Quod si quis nostrum talem haberet thesaurum suis vigiliis, et assidua lectione congestum, quanti putas illum faceret, aut pro quanta pecunia eo carere nollet? Stobæum igitur magni facere debemus, præsertim cum tam bonus liber tam parva pecunia comparari possit: quamvis plerique tam sunt amentes, ut eo minoris res alioquin optimas æstiment, quanto viliore pretio venduntur. Et cæca quædam philautia facit, ut plus faveamus nostris quam alienis operibus. Ergo si hoc genus collectaneorum approbandum est, Stobæum amplectamur, qui solus in hoc genere, quod equidem sciam, nobis extat, in quo et omnium aliorum copiosissime, et ordine optimo versatus est. Circumfertur quidem 'Ανθολόγιον epigrammatum Græcorum a Maximo Planude congestum, in quo aliquot loci communes tractari videntur, sed omnino paucæ sunt communes sententiæ, cum omnes fere de certis personis et circumstantiis scriptæ videantur. Habentur et senarii monostichi, qui singulis versibus sensum absolvunt, ex Menandri fabulis præcipue collecti, elegantes quidem illi et satis bene dispositi, sed admodum pauci. Ad hæc illustrium virorum Sententiæ

philosophicæ Joannis Frobenii typis quondam excusæ circumferuntur, sed illæ etiam non multæ, et non dispositæ pro ratione sensus, sed singulæ autoribus suis juxta alphabeti ordinem adscriptæ. Tale quid nuper etiam Apostolius Byzantius promisit, *Ioniam* appellans id opus a se congerendum, quod an extet haud scio. Audio et alios autores Græcos in Bibliothecis quibusdam, præsertim apud Italos, reperiri, quorum lucubrationes aut sententias ex professo continent, aut alioqui huic argumento finitimæ sunt, quarum nomina, ne quid celem, candido lectori hic adscribam.

Magni Logothetæ Theodori Metochitæ γνωμικαὶ σημειώσεις, id est, *sententiosæ observationes.*

Sententiæ notabiles in vitia et virtutes ex autoribus sacris et gentilibus, autoris innominati.

Sententiæ ex variis poetis.

Sententiæ Democratis.

Menandri sententiæ. Fortassis eædem sint monostichis supra memoratis.

Amphilochii episcopi Iconii de vitiis et virtutibus sermones.

Gemisti de virtutibus.

Collectio proverbiorum autoris incerti.

Commentaria in epigrammata Græca.

Hieroclis philosophi interpretatio in aurea carmina Pythagoræ.

Maximi Planudis in Theophrasti characteres expositio.

Cæterum hoc etiam admonitum volo Lectorem, videri mihi Stobæum opus suum non undequaque absolvisse. Interdum enim sententiæ non suo loco citantur: ut in sermone de Prudentia multa scribuntur, quæ magis ad Temperantiam, aut ipsam in genere Virtutem, pertinent. Sed hoc a principio maxime erratum est: in cæteris fere satis conveniunt singulæ gnomæ ad argumentum, quod sermonis inscriptio pollicetur. Alioqui, si plures adeo confusi fuissent, ordinem immutassem: quod facere nolui, cum rarius hac parte delictum esse observarem. Multa sunt, quæ diversis locis accommodari possint, semel duntaxat a Stobæo commemorata: verum Index, qui satis copiosus adjectus est, hæc omnia supplebit. Jam inceperam ex Græcis scriptoribus corollarium in singulos Stobæi locos concinnare, et insuper addere novos: sed quia me-

tuebam ne liber nimis crassus evaderet, aliis quoque occupationibus necessario vacans, laborem istum in præsentia quamvis aliquousque productum distuli, seorsim editurus alio tempore, si vixero, favente Christo, modo studiosi præsentem operam sibi non ingratam fuisse significent. Nam ex Latinis autoribus loci separatim, meo quidem consilio, in commentarium redigi debent, ne unum volumen nimis prolixum et incommodum ex utriusque linguæ scriptis congeratur. Vale, optime Lector, et labores nostros boni consule.

DE ALTERA ET TERTIA EDITIONE.

ANTE annos aliquot Venetias animi gratia profectus, in amicitiam illic perveni Arnoldi Arlenii Peraxyli, viri doctissimi: qui de bonis literis in utraque lingua et hactenus, si quisquam alius, meritus est optime, et etiamnum meretur, dum præclaros et reconditos aliquot libros Florentiæ sub illustrissimo Duce Cosmo Medice in publicum subinde typis excusos profert, una cum optimo viro Laurentio Torrentino. Is præter alia non exigua in me beneficia, hoc etiam effecit, ut ex Bibliotheca generosi viri Diegi Hurtadi a Mendozza, Cæsarei tum temporis apud Venetos oratoris, vetustissimum et manuscriptum Stobæi volumen acciperem. Hoc ego mox, in patriam reversus, cum prima editione nostra diligentissime contuli: et quanquam permulta haberentur in nostro Stobæo Venetiis prius excuso, deinde apud nos cum translatione mea, quæ in manuscripto non legebantur; rursus tamen in illo quoque plurima reperi (cum alia, tum veterum scripta, quorum libri non amplius extant) quæ nusquam in nostro erant. Ea transcripsi omnia, ita ut non modo Sententiis aliquot passim, sed Sermonibus etiam integris hæc Editio nunc prodeat auctior: et libris autorum nominatis, unde Sententiæ singulæ depromptæ sunt, sine comparatione instructior. Multa insuper ejusdem codicis beneficio vel mutila explevi, vel emendavi corrupta. Loci de Virtute et Vitio, et de Intemperantia, hic omnino novi sunt. Aristotelis libellum de Virtutibus et Vitiis jam, non ut prius, uno in loco posuimus integrum, sed pro argumento in diversos locos divisi-

mus: qui integrum volet, cum reliquis Aristotelis operibus inveniet. Præterea adjunxi etiam passim Corollaria quædam ex Græcis libris collecta, tum carmine, tum prosa: non multa tamen, non prolixa, nec absque delectu. Theophrasti de Notis libellum, in brevia aliquot et elegantissima capita divisum, sed parum feliciter ab anonymo quodam olim interprete in Latinam linguam derivatum, qua potui diligentia, emendavi, et pro argumenti ratione passim inserui. Authorum nomina in Græcis omissa sunt, et translationi tantum adjecta, ut Græca Latinis commodius in duabus e regione unius paginæ columnis conjungerentur. Hoc postremo videtur admonendus Lector, Theologicos Sermones ab Antonio et Maximo monachis, ex sacris profanisque authoribus Græcis collectos, et Græce Latineque a nobis editos, cum hoc volumine conjungi debere, si modo per magnitudinem in unum volumen coire possint: sin minus, argumenti tamen ususque ratione a studiosis tanquam unius authoris duo Tomi jungentur. Verba facturus autem aliquis de quacunque re, quæ in communem sermonem venire solet, ut mox, ubi eadem in nostris vel aliorum locis tractentur, inveniat, Indicem nostrum Universalem, sive secundum Bibliothecæ Tomum consulat, ubi inter cæteros passim etiam Stobæi et Antonii Maximique locos citamus. Si vero nimis laboriosa inquisitio ista videbitur, sat fuerit inspexisse Indices cum Stobæi et Monachorum libris excusos. Iterum vale.

Cæterum jam tertia hæc editio, alteri quidem eadem, sed multo emendatior est.

VIRO ILLUSTRISSIMO
NICOLAO BRULARTO SILLERIACO,
GALLIÆ CANCELLARIO,
HUGO GROTIUS S.

DUBITAVI, Vir Illustrissime, et ex cujus meritis summæ, quam obtines, dignitati summa dignitas accessit, auderemne huic literario operi tuum cunctis gentibus celeberrimum nomen inscribere. Nam si me respicerem, non ignorabam quantum tibi deberem, in quo et innocentia mea præsidium reperisset, et calamitas solatium. Ad te vero si me verterem, nescire non poteram, quantum hæc nostra infra celsum illud fastigium, in quo te Deus et Reges et sapientia tua locarunt, subsiderent. Malui tamen inopiam testatam facere, quam debiti professionem defugere. Nam et apud Orientis populos, ubi Reges sine donis adire nefas erat, minimo defungi licebat, et quibus magnarum victimarum non suppetebat copia, mola salsa litare credebantur. Movit me et hoc quod ab aspectu tuo relegandæ non sunt literæ istæ, quas tam feliciter imbibisti, ut hac laude censeri possis, nisi hanc aliarum magnitudo obrueret. Feci autem eo libentius, ut qui non privatis tantum sed publicis quoque nominibus tibi obstrictus sum, non privatim hoc modo sed publice quoque significarem. Nam cum in Gallia et securitatem et tranquillum otium Regio beneficio, te commendante, nactus sim, par est ut aliena a me non sentiam bona, quæ per te Galliæ contigerunt. Nam quod gravis illa belli civilis tempestas externa etiam arma facile huc tractura desæviit, quod relocato ubique Regis imperio non pax tantum regno, sed et pacis mansuræ fiducia obtigit, tuæ præcipue filiique tui prudentiæ atque industriæ accepto ferendum, omnes boni agnoscunt, et mali negare non audent. Accedit alterum, pro quo non minus vobis debeo, quod insistentes HENRICI Magni consiliis, patriæ meæ salutem cordi vobis esse ostenditis: neque tantum apud vos potest paucorum improbissimorum hominum ingratus ac malignus animus in Regem de suo benignum, alieni nec indigum

nec cupientem, ut propterea deserendam censeatis rempublicam, in qua plurimi res mutatas, prostratas leges, amicitiam Galliæ fœde habitam tacite gemunt, quæ libertas ultima exuitur. Faxit Deus ut aliquando Regis auctoritate, consiliis tuis, non Galliam modo videre liceat, intus firmam ac stabilem, extra amicitiis fidelibus suffultam, inimicis formidabilem, sed patriam quoque meam in eum restitutam statum, in quo ab anno CIↃ IↃ LXXXIX ad annum CIↃ IↃC XVIII Europa mirante floruit. Cui si hoc insuper addatur, ut quæ nunc toto ferme orbe Christiano exarserunt bella aut bellorum semina, ea, Gallia arbitrante, tolli æquis legibus possint, is vero ad laudes tuas maximus accedet cumulus, perpetuoque exstabit utilissimum humano generi munus, nec humanis tantum gratiis laudibusque pensandum, sed ejus inprimis bonitate, qui pacis auctoribus utriusque vitæ præmia liberaliter promisit: cujus tutelæ Regem optimum, ac regnum, teque ac tuos, Vir Illustrissime, quantum possum commendo. Postridie Kalendas Maii CIↃ IↃC XXIII. Lutetiæ.

HUGONIS GROTII

PROLEGOMENA.

SOLEBANT Græci ad librorum quos legebant marginem, ut quid memoria dignum occurrerat, aut stellam appingere, aut χ literam, quæ significaret χρηστὸν, id est, *utile* esse, quod eo in loco dicebatur. Deinde eorum, quæ sic observaverant, plerique sibi collectionem faciebant aliquam, quam vocabant χρηστομάθειαν, eamque digerebant in libros ac titulos, tanquam in promtuaria unde, ubi opus esset, peterentur. Excellens in hoc genere fuit Joannis Stobæi labor, quem ad manus nostras venisse eo majoris putandum est, quod ad facienda collectanea usus est scriptoribus multis quos nobis ætas invidit: ita ut ipse nunc eorum vicem apud nos suppleat. Vixit autem is Joannes Stobæus quo tempore incertum, at certe postquam Imperatores Christianismum erant professi: nam Jamblichi inter cæteros auctoritate utitur, qui ad Juliani tempora provixit. (Quæ vero serioris ævi in quibusdam libris comparent, non ab ipso sunt Stobæo, sed aliorum collectione addita, ut solent hoc genus opera multorum additamentis crescere.)

In disponendis collectaneorum titulis pro ingenio ac captu sibi quisque ordinem eligit: quem vero secutus sit Stobæus operæ pretium est noscere. Anno CIↃ IↃ XLIII. librum Stobæi Gesnerus edidit ac Latine vertit inscriptum hoc modo: Κέρας Ἀμαλθείας. Ἰωάννου τοῦ Στοβαίου ἐκλογαὶ ἀποφθεγμάτων καὶ ὑποθηκῶν. Is liber sine ulla partitione alia in titulos excurrit CXXVII. Nam quod CXXV. in editionibus tantum apparent, exscriptoris est vitium, qui numeros XXXVII et XXXVIII. bis posuit. Postea anno CIↃ IↃ LXXV. ex Joannis Sambuci bibliotheca Guilielmus Canterus edidit ac Latinitate donavit aliam Stobæi partem hoc titulo: *Joannis Stobæi Eclogarum libri duo, quorum prior Physicas, posterior Ethicas complectitur.* Sed ex Photii bibliotheca, quod res est, discimus, in Stobæi opere primum obtinuisse locum libros duos quos Canterus edidit: secuta deinde quæ ediderat Gesnerus, non uno ut nunc libro, sed

duobus, quorum posterior, operis totius quartus, initium faciebat a titulo de Republica. Quibus cognitis, non difficile est assequi, quam in ordinandis titulis rationem secutus sit Stobæus. Nam Sapientiæ studium, quod philosophiam dicimus, cum Epicuro atque aliis divisit in partem naturalem et in moralem: non sine causa. Nam rationalis ars, ut et oratoria, magis totius vitæ instrumentum est, quam studii illius pars aliqua. Nomen autem naturalis scientiæ sumsit haud paulo laxius quam vulgo sumi solet, sub naturæ vocabulo non corporalia tantum, sed et incorporalia comprehendens, etiam æternam et omnis naturæ opificem naturam, quam Deum dicimus. Itaque et tractatio de Deo et providentia, et de numeris ac figuris, totaque sideralis scientia hoc ambitu includitur. Moralium liber primus generalem continebat doctrinam de virtute, et iis quæ ad virtutem ducunt: facto initio ab ea parte quam Laertius vocat περὶ τῆς πρώτης ἀξίας, (M. Antoninus: ἔσω βλέπε. μηδενὸς πράγματος μήτε ἡ ἰδία ποιότης, μήτε ἡ ἀξία παρατρεχέτω σε. *Æstimationem* Cicero,) Seneca *inspectionem suum cuique distribuentem, et æstimantem quanto quidque dignum sit.* Primus igitur titulus erat, de Dei et rerum divinarum cognitione, quem scilicet illa ad mores usum habeat. Hunc excipiebat secundus, de rationali arte et oratoria, deque oratione et literis, tum vero etiam de poetica, et dicendi forma qui *character* dicitur. Tertius erat de ipsa morali parte sapientiæ. Quartus de vero ejus fundamento, hoc est, humanæ voluntatis libertate. In Canteri editione secundus titulus cum primo coaluit. Tertius autem in quinque titulos est distributus. Qui vero post illum de libertate voluntatis humanæ titulum sequebantur ad numerum usque XLVI. perierunt, solaque eorum lemmata apud Photium restant, ex quo discimus tractatum inibi qualem esse philosophum oporteat, tum de religione, ut quæ ad mores recte formandos maxime est necessaria, tum multa quæ ad hominum inter se conversationem præcipue pertinent, et quæ momentum aliquod in vita habere putantur, ut fama ac gloria, tum de virtute generalia quædam: pars vero libri ultima de amicitia erat, deque beneficiis et gratia: quam partem cum alii postremam moralium faciant, Stobæus ideo, puto, priore loco posuit, quod amicitiæ ad discendam colendamque virtutem usum maxime consideraret, (quo sensu jam inter ποιητικά, id est, *efficientia* ho-

nestarum actionum ponunt Stoici.) Absoluta hac generali tractatione, sequebatur libro tertio, quæ pars prior est Gesnerianæ editionis, specialis virtutum vitiorumque enumeratio. Liber vero ultimus, qui ejusdem editionis pars est posterior, primum continet civilem scientiam, ad quam refertur et militaris. Sequitur ab eo, qui nunc est titulus LVI., ars rei familiaris, usque ad titulum XCVIII. Pars postrema ad libri usque finem continet præcepta, quæ variis humanæ vitæ casibus respondent, neque commode satis ad antecedentes titulos referri potuerunt.

Ego cum alia, quæ apud Stobæum extant, fragmenta veneratus sum semper, tum pro meo in artem poeticam affectu singulariter dilexi, quas ipsius beneficio servatas habemus, poetarum reliquias. Videbam enim sæpissime in illis usu venire id, quod de Homero dixit Horatius:

Qui quid sit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,
Plenius et melius Chrysippo et Crantore dicit.

Peculiariter de Euripide memineram a Cicerone dictum, *singulos ejus versus singula esse testimonia.* Quem et Quintilianus ait *in his quæ a sapientibus sunt tradita, pæne ipsis esse parem* (Athenæus vero *scenicum philosophum* appellat.) Menandrum vero, qui eodem Quintiliano judice *omnem vitæ imaginem expressit,* quomodo non suspicerem, cum ejus sententiam quandam Apostolorum eximius in divinis suis paginis consecrarit? Cujus exemplum secuti Clemens Alexandrinus aliique scriptores antiqui Christianæ disciplinæ, passim de Græcorum poetarum libris emblemata sumunt, quibus opera sua exornent. Perstiti in eodem affectu, ex quo ad rempublicam sum vocatus. Occurrebat enim animo quod de Cæsare Augusto Suetonius scripserat, *in evolvendis utriusque linguæ auctoribus nihil æque eum esse sectatum, quam præcepta, et exempla publice vel privatim salubria: ita ut ea ad verbum excepta, aut ad domesticos, aut ad exercituum provinciarumque rectores, aut ad urbis magistratus plerumque mitteret, prout quisque monitionis indigeret.* Has ob causas sæpe me impetus cepit sequendi Ciceronis exemplum, qui optima quæque ex Græcis tragœdiis atque comœdiis loca Latinis versibus reddebat, ut in promptu ea haberet, usui futura ad orationes aut scripta Philosophica. Quod in versibus a Stobæo conservatis eo majore cum fructu facturus mihi videbar, quod Gesnerus

nullos versus versibus reddiderat, contentus soluta oratione sensum exprimere, magno cum gratiæ detrimento: quos autem verterat Canterus Græce Latineque doctissimus, ita verterat, ut appareret in carminibus faciendis eum minus fuisse exercitatum. Captam pridem hanc cogitationem quominus exsequerer, negotiorum moles atque æstus obstitit, donec, ita volentibus reipublicæ fatis, in carcerem Hagæ conjectus, quamdiu scribendi instrumenta relicta mihi sunt, ex hoc exercitamento, juxta Deum et bonam conscientiam amati semper a me status præsentis reipublicæ et concordiæ procuratæ, optimum mihi solatium paravi. Perveneram ad titulum XLIX., cum scribendi quoque copia mihi est ademta, relicto mihi ex memoria eorum, quæ legeram scripseramque, tam vastæ solitudinis levamento. Lupistenum traductus postea resumsi intermissum opus, et ad exitum perduxi. Verti autem carmina Græca simili versuum genere, nisi quod pro Lyricis lege solutis Lyricos vinctis numeris, ut Latinis usitatiores, substitui. In Comicorum versibus interpretandis usus sum libertate numerorum Comica, non tanta tamen, quantam Plautus et Terentius usurpant, sed ferme qualis est in apologis Phædri. Verti autem [a] non nimium serviliter, adductius tamen quam Aratum Cicero, Germanicus, Avienus, Dionysium Priscianus, et idem Avienus, ita ut plerumque versuum quoque numerum æquaverim. Hujus operis voluptas ad aliud me simile produxit, ut ex Sophocle et Euripide, quicquid ad mores faciens Stobæus intactum reliquerat, verterem: atque itidem sententias quas ex aliorum tragœdiis et e comœdia recentiore habemus reliquas: quæ collectio Stobæi opus exæquat, aut superat. Scripsi in eodem carcere Lupisteni juris Hollandici institutiones patrio sermone. Scripsi sermone eodem, sed versibus, libros sex in usum popularium, peregrinantium maxime, ut qui impiorum, Paganorum, Judæorum, Mahumetistarum consuetudinem declinare non possunt, haberent quo aut se tuerentur, aut etiam alios convincerent. In eo opere, quod nuper factum est publici juris, sicut me aliorum ante me laboribus adjutum profiteor, ita et ordinem, et alia quæ proprie a me sunt, non displicitura æquis judicibus confido. In his dum occupor, scripsit ad me

[a] Vide Hieronymum ad Pammachium de optimo genere interpretandi.

vir demerendæ posteritati natus, Thomas Erpennius, Orientalium linguarum instaurator, parari a se editionem librorum Novi Fœderis Græcam, Syriacam, Arabicam, Æthiopicam, cum variis interpretationibus Latinis: ad eam notis ornandam implorari a se operam amicorum, quos inter et me, magis pro affectu suo quam pro merito meo, ponebat. Ego quamvis scirem quam parum spicilegii post doctissimorum virorum Erasmi, Bezæ, Maldonati, Jansenii messes restaret, tamen ut viro tanto obsequerer, conjeci in chartam quæ ad veræ lectionis indagationem, interpretationem verborum ac locutionum, collationem locorum idem argumentum tractantium, rituum morumque illustrationem, pertinere mihi videbantur. Jamque ad Lucæ finem perveneram, cum admirabili beneficio Dei e vinculis exemtus sum. Unde in Galliam cum venissem, exceptus sum a Rege Christianissimo ea benignitate, qua supplices, non sua culpa sed publica calamitate miseri, a Regibus bonis ac justis excipi solent. Atque heic otii nactus copiam, primum officii mei credidi, veritatem eorum, quæ a nobis et in nos erant acta, humano generi cognitam facere: quod strictim et optima fide feci in Apologetico, facturus uberius in Annalibus, quos maxima parte confectos habeo, qui, si quid de mendaci opinione apud aliquos hæsit, abunde abstergent. Ab hac cura secundam duxi de edendis, qui apud Stobæum exstant, versibus Græce ac Latine. Græca dedi innumeris locis emendatiora tum quod sensum, tum quod carminum leges attinet, partim ex conjectura mea et amicorum qui in Notis nominabuntur, partim ex libris, quos ex regia Bibliotheca comitate viri clarissimi et eruditissimi Nicolai Rigaltii nactus sum. Nam in ipsum contextum emendationes recepi, quo minore cum offensa legeretur: ejus autem, quæ ante apparebat, lectionis in Notis feci mentionem. Sed et manuscriptorum ope auctior facta est hæc editio versibus aliquammultis, qui in vulgatis codicibus desiderabantur.

Utilitatem hujus operis non est quod multis commendem. Constat enim, cum omnes sententiæ et scite dicta usum habeant maximum, tum ea, quæ versibus continentur, et jucundius influere animo, et in memoria firmius hærere. Hinc est quod antiquissimis sæculis sapientiæ præcepta non nisi carminibus dabantur: quo et Homeri illud pertinet, quod narrat, Clytæmnestram ad vitium non prius flexisse, quam cantorem amiserat.

Tantum monendi sunt juvenes, non omnibus dictis adhibendum esse assensum, sed dilectu opus. Nam quia poetarum ars in movendis affectibus maxime illucescit, ideo fit, ut dicta illorum non semper cum regulis congruant sapientiæ, quæ affectuum est moderatrix: quod in libris de republica allatis ex Homero exemplis probat Plato. Accedit, quod poetæ, ut pictores, tam curva quam recta imitantur, et cuique personæ pro ingenio ac moribus verba affingunt: quæ habenda sunt ut lineamenta animi ejus, qui loquens inducitur, non ut poetæ approbantis judicium. His periculis sapientissime occurrit Plutarchus libello quem ad juvenes scripsit De poetarum lectione, quem ea de causa huic operi præfigendum curavimus. Optime enim docet poetarum dicta exigenda ad ea, quæ severiores professores, philosophi scilicet, dictant. Sed ne sic quidem vitatur periculum: nam et in his ipsis, quæ rationis ductu cognosci aliquatenus possunt, falli videmus philosophos, unde tanta inter ipsos placitorum discrepantia; et sunt quædam res ejus generis, ut earum veritatem sola humana ratio per se indagare non possit. In quibus rebus cum alii philosophi sæpe ab eo, quod res est, aberrant, tum ipse etiam in eo, quem dixi, libro Plutarchus, ut cum de providentia agit, et de his quæ post hanc vitam sunt exspectanda. Multum ergo Deo Optimo Maximo debuerunt Hebræi veteres, plus eidem Christiani debemus, quibus omnia, quæ ad vitam recte instituendam momentum aliquod habent, ea certitudine sunt patefacta, ut apud probos animos nullus dubitandi relinquatur locus. Nam a Deo profecta esse ea, quæ Prophetæ et Apostoli nobis prodiderunt, constat, quo unico modo constare id[b] potest et quantum potest, editis prodigiis, et ipsorum testimonio, cui fidem adstruit vitæ innocentia, nullum ex mendacio lucrum, et multa mala, interdum mors quoque, ob id testimonium tolerata. Quæ autem a Deo dicuntur vera esse, inter enuntiata est primitivæ lucis, quæ lucem aliunde non fœnerantur. Nam in ipso Dei nomine, ut omnis boni, ita et veracitatis inclusa est significatio. Sicut ergo a poetis ad philosophos, ita et a poetis et a philosophis ad tribunal tertium[c], hoc est ad Prophetas et Apostolos, nobis provocandum

[b] Et tabernaculum Mosis et templum Solomonis et Zerobalis multa habuit ab Ægyptiis, Syris, Arabibus, Persis.

[c] Tert. de Anima.

est: atque ea demum dicta rata habenda, quæ in hoc auditorio stare possunt. Qua de re cum et pie et facunde, ut solet, dissertaverit Basilius non immerito Magni adeptus nomen, ejus quoque orationem ad hoc argumentum pertinentem in limine operis ponendam censuimus; ut quo modo adversus poetarum fascinum ex Plutarcho, ita adversus Plutarchi et aliorum, extra Dei oracula philosophantium, contagia remedium juventuti paratum sit ex Basilio.

Quod autem suadet Basilius, idem ego quam possum maxime suadeo adolescentibus, ut quam diligentissime eas sententias, quæ in sacro codice exstant, cum Græcorum sententiis comparent. Magnam enim inde non utilitatem tantum sed et voluptatem capturos spondeo. Jam olim valde in sententioso dicendi genere excelluerunt Orientis populi: quod inter cætera ostendunt libri Arabum gnomologici, quos, ut multa alia, primus Europæ donavit is, quem modo nominabam, Erpennius: unde discimus Pythagoricum illud, ignem gladio non fodiendum, ut multa alia ejus scholæ, ab Oriente venisse. Antiquitatem hujus studii testatur illud priore Samuelis libro, qui Latinis Regum primus, capite xxiv. commate 14. כאשר יאמר משל הקדמני מרשעים יצא רשע: id est: *Ut ait sententia veteris illius, a malis procedit malum:* quæ sententia Græco adagio respondet, κακοῦ κόρακος κακὸν ᾠόν, *malum corvus malus edidit ovum.* Vox quæ *sententiam* eo loco denotat, proprie *comparationem* significat, unde παραβολὴν tum eo loco, tum alibi, verterunt Hellenistæ, qui ad Hebræum sermonem quam proxime accedere malunt, quam Græci sermonis elegantiam sequi. Causa istius nominis hæc est, quod vetustissimi auctores de moribus et republica præcepta tradere solebant per comparationes sive plenas, quas proprie παραβολὰς Rhetores vocant, sive decurtatas, easque aut sumtas a rebus plane fabulosis, qualis est illa de arboribus, oliva, vite, carduo, Judicum viii. 8. et de paliuro ac cedro II. Paralipomenon xxv. 18. de accipitre et luscinia apud Hesiodum, Demosthenis de lupis, canibus, et ovibus, Menenii de membris humani corporis: aut a rebus verisimilibus, qualis illa Nathanis ad Davidem, et Christi pleræque. Has comparationes decurtatas αἴνους antiqui vocabant, postea *apologi* dici cœperunt. Et quia contracta fabella fit παροιμία, ideo per abusionem, quas alii Evangelii scriptores παραβολὰς vocant, Joannes

vocavit παροιμίας x. 6. xvi. 25. xvi. 29. Contra apud Matthæum xv. 16. vocatur παραβολὴ quæ re vera est παροιμία. Ab hoc frequente comparationum et fabellarum usu omnis sermo a vulgari recedens apud Hebræos משל dici cœpit, ut videre est Ezech. xx. 49. Neque vero figurata tantum oratio, sed et simplex, quæ modo præceptum aliquod utile contineret. Hinc Hebræis משלי, Græcis παραβολαὶ (et παροιμίαι) inscribitur liber ille qui primum Solomonis dicta, ut ab ipso sine ullo ordine effusa sunt, continet, deinde collectanea ex aliis ejusdem et aliorum libris, itidem sine ordine, ἀφοριστικῶς, quomodo apud Græcos scripserunt Theognis, et vetus verusque Phocylides. Nam qui nunc ejus nomine exstat, liber est hominis Christiani, quomodo et sub Sibyllarum et Hermetis Trismegisti nomine homines Christiani libros ediderunt, sicut et Pythagorici nomina Orphei ac Lini imposuerunt libris suis. (Simili quoque modo scriptos habemus ab Isocrate libros duos, alterum de vita privata ad Demonicum, alterum de regia ad Nicoclem.) Ad exemplum illud Solomonis et eorum qui ipsum secuti sunt, sententias partim suas partim aliunde collectas in corpus unum, sed nullo itidem ordine, redigere cœperat Jesus Sirachi pater, absolverat autem Jesus alter ejusdem Sirachi filius; quem librum, ut et alterum similem Ecclesiastici titulo, qui Philonem quendam, non illum Caianorum temporum, sed antiquiorem habere auctorem creditur, Alexandrinæ synagogæ debemus. Horum igitur librorum sententias cum Græcis, quæ apud Stobæum et alibi exstant, si quis diligenter contulerit, eum, ut dixi, grande pretium operæ facturum puto.

Sed et in Christi dictis plurima sunt ex medio vulgi sermone aut ex sapientum præceptis desumta, sed quæ ipse plerunque a rebus humanis ad divinas transtulit. Hæc quoque dicta cum dictis Græcorum et Romanorum contendere, non insuave erit. Exempli causa quod apud Matthæum est capite v. *Deus solem suum oriri facit super bonos et malos:* Seneca sic extulit: *et sceleratis sol oritur.* Quod apud eundem Matthæum vii. est, *Quærite et invenietis,* idem est cum illo Sophocleo:

πᾶν ζητούμενον ... ἁλωτόν.

quicquid quæritur

Reperire spes est.

(*Nil tam difficile est quin quærendo investigari possiet.* Te-

rentius Heautontimorumeno.) Illud vero ibidem: *Quid autem vides festucam in oculis fratris tui, et trabem in oculo tuo non vides?* sensum habet eundem quem [d] Menandri illud:

ἅπαντες ἐσμὲν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοὶ,
αὐτοὶ δ' ἁμαρτάνοντες οὐ γινώσκομεν.
Nempe omnes aliis recte consilium damus:
At ipsi nostra errata non advortimus.

Et illud ejusdem:

οὐδεὶς ἐπ' αὐτοῦ τὰ κακὰ συνορᾷ, Πάμφιλε,
σαφῶς· ἑτέρου δ' ἀσχημονοῦντος ὄψεται.
Quicunque fœdum admittit aliquid, Pamphile,
Non videt hoc ipse: at alius, si faxit, videt.

Eodem pertinet Latinum illud vetus:

Sed non videmus manticæ quod in tergo est.

Et illud Ciceronis: *Stultitiæ proprium est aliorum vitia cernere, oblivisci suorum.* Propius etiam accedit illud ignoti auctoris:

τὸ μὲν ἀλλότριον, ἄνθρωπε βασκανώτατε,
κακὸν ὀξυδερκεῖς, τὸ δ' ἴδιον παραβλέπεις.
Alienum vitium, quæ tua est malignitas,
Acute cernis, at tuum prætervides.

Unde illud suum sumsit Horatius:

Cum tua prævideas oculis mala lippus inunctis,
Cur in amicorum vitiis tam cernis acutum
Quam aut aquila, aut serpens Epidaurius?

Quod autem est capite x. *Nihil enim est opertum quod non revelabitur, et occultum quod non scietur;* convenit cum illo Sophocleo:

ἅπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος
φύει τ' ἄδηλα.
Humana longis cuncta curriculis dies
Occulta pandit.

Et illo Menandri:

ἄγει τε πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χρόνος.
In lucem tempus veritatem protrahit.

Quod est capite xii. *Omne regnum divisum contra se desolabitur; et omnis civitas vel domus divisa contra se, non stabit:* convenit cum illo Sophoclis:

[d] Senecæ dictum: *Papulas observatis alienas, ipsi obsiti plurimis ulceribus.*

> ἀναρχίας γὰρ μεῖζον οὐκ ἔστιν κακόν·
> αὕτη πόλεις τ' ὄλλυσιν, ἥδ' ἀναστάτους
> οἴκους τίθησιν.
> *Non ulla major pestis imparentia est:*
> *Hæc et domos evertit, et claras diu*
> *Prosternit urbes.*

Cui similis ille Ciceronis locus: *Quæ domus tam stabilis, quæ tam firma civitas est, quæ non odiis atque dissidiis funditus possit everti?* In eodem Matthæi capite alia est sententia: *Ex abundantia cordis os loquitur;* idem valens cum illo Menandri:

> ἀνδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.
> *Humani ingenii indicium facit oratio.*

Et isto Aristidis: οἷος ὁ τρόπος, τοιοῦτος καὶ ὁ λόγος. *Quale ingenium talis et oratio.* Sic illud quod duobus locis occurrit: *Multi vocati, pauci electi;* Theodoretus explicat isto Græcorum, quanquam ex vana religione veniente, proverbio:

> πολλοὶ μὲν ναρθηκοφόροι, παῦροι δέ τε Βάκχοι.
> *Multi thyrsigeri, pauci quos Evius afflat.*

Et illud quod item non uno loco legitur: *Habenti dabitur,* ex populari sermone desumptum est: cui respondet illud apud Martialem,

> *Dantur opes nullis nunc nisi divitibus.*

Innumera id genus reperient, qui cum cura sacros et profanos scriptores legere volent. Ante omnia vero in lectione Græcorum ac Latinorum observare juvenes diligenter debent quicquid occurrit non ad vitæ communis regulas, sed ad veram pietatem pertinens: cujus sicut lux plena in sacris tantum codicibus apparet, ita scintillas passim apud alios conspicere est tam multas atque varias, ut ferme dicere audeam, sicut nemo omnia vidit, ita nihil esse quod non aliquis viderit: ut partim miserari liceat gentes in densissimis tenebris palpando viam quærentes, partim mirari Dei bonitatem, qui veritatem sub injustitia detentam non plane sivit obrui. Quod ut exemplis aliquot illustremus, et viam monstremus adolescentibus, quam insistentes simul et in literis et in pietate proficere possint, initium faciemus ab eo quod monent sacra oracula, Sapiendum sobrie in rebus divinis, Arcana Dei Deo relinquenda, Scrutatorem majestatis obrui a gloria, et quæ alia sunt in eum modum. Nam his pulchre congruit Philemonis illud:

θεὸν νομίζου καὶ σέβου, ζήτει δὲ μή·
πλεῖον γὰρ οὐδὲν ἄλλο τοῦ ζητεῖν ἔχεις.
Credi Deum colique, non quæri, decet:
Nam præter ipsum quærere, acquires nihil.

Et hoc Anaxandridæ:

ἅπαντες ἐσμὲν πρὸς τὰ θεῖ' ἀβέλτεροι,
κοὐκ ἴσμεν οὐδέν.
Ad res divinas blenni nos homines sumus,
Nec scimus hilum.

Nec abit illud Aristarchi:

καί τ' αὖ ἴσον μὲν εὖ λέγειν, ἴσον δὲ μή,
ἴσον δ' ἐρευνᾷν, ἐξ ἴσου δὲ μὴ εἰδέναι.
πλεῖον γὰρ οὐδὲν οἱ σοφοὶ τῶν μὴ σοφῶν[e]
εἰς ταῦτα γιγνώσκουσιν· εἰ δ' ἄλλου λέγει
ἄμεινον ἄλλος, τοῦ λέγειν ὑπερφέρει.
De rebus istis par loqui, vel non loqui;
Par jus et ignorantis et quærentis est.
Nec qui putantur sapere, plus horum vident
Inerte vulgo: si quis autem rectius
Loqui videtur, plus habet solum loqui.

Quibus accedat illud Xenophontis: ὅτι μὲν γὰρ τὰ θεῖα ὑπὲρ ἡμᾶς παντὶ δῆλον· ἀπόχρη δὲ τὸ κρεῖττον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ σέβειν. οἳ δ' εἰσιν οὔθ' εὑρεῖν ῥᾴδιον, οὔτε ζητεῖν θεμιτόν. οὐδὲ γὰρ δεσποτῶν φύσιν ἢ πρᾶξιν δούλους δεῖ εἰδέναι, οἷς οὐδὲν πλέον ὑπηρεσίας προσήκει. *Res divinas super nos esse manifestum est. Debetur autem naturæ excellentiori ac potentiori veneratio: at quales sunt Dii* (dicemus nos quæ sit Dei natura) *tam difficile est repertu quam scrutatu nefas. Nam neque dominorum naturam aut actus famulis esse cognitos oportet, quibus obsequii gloria relicta est.* Ad quem locum videtur respexisse Nazianzenus[f] cum agens de Christo dixit, Servorum non esse disputare de natalibus domini. Generales tamen Dei proprietates, ex quibus in sacris

[e] Plato Timæo: τὸν μὲν οὖν ποιητὴν καὶ πατέρα τοῦδε τοῦ παντὸς εὑρεῖν τὸ ἔργον, καὶ εὑρόντα εἰς πάντας ἀδύνατον λέγειν. Citat Theodoretus de Græc. aff. cur. lib. 11.

[f] Idem sensus apud Hilar. lib. 1. de Trin. apud Ambros. lib. V. . . . . Chrysostom. lib. 1. de Trin. Adde Iren. lib. 11. c. 48. Bas. 1. Homilia *In principio erat verbum.* Cyr. libro 1. Thesauri c. 5.
Chrys. iv. 21. πολλῷ μᾶλλον τὴν τοῦ δεσπότου γέννησιν πολυπραγμονοῦντες, ἐς ὑβρίζοντες τὰ ἔσχατα πεισόμενοι. [In hac nota quædam propterea omisi, quod legere non potui.]

libris inconspicuus, immensus, æternus, optimus dicitur, Græci non omnes ignorarunt, ut ex his versibus apparet qui ex tragœdia vetere citantur:

Χώριζε θνητῶν τὸν Θεὸν, καὶ μὴ δόκει
ὅμοιον αὐτῷ σάρκινον καθεστάναι·
οὐκ οἶσθα δ' αὐτόν. ποτὲ μὲν ὡς πῦρ φαίνεται
ἄπλαστον ὁρμῇ· ποτὲ δ' ὕδωρ, ποτὲ δὲ γνόφος.
καὶ θηρσὶν αὐτὸς γίνεται παρεμφερὴς,
ἀνέμῳ, νέφει τε, κἀστραπῇ, βροντῇ, βροχῇ·
ὑπηρετεῖ δ' αὐτῷ θάλασσα, καὶ πέτραι,
καὶ πᾶσα πηγὴ, καὶ ὕδατος συστήματα·
τρέμει δ' ὄρη, καὶ γαῖα, καὶ πελώριος
βυθὸς θαλάσσης, κώρέων ὕψος μέγα,
ὅταν ἐπιβλέψῃ γοργὸν ὄμμα δεσπότου.

Sejunge ab omni sorde mortali Deum,
Nec carne amictum, nec tui similem puta:
Ignotus ille est: nunc ut implacabilis
Apparet ignis, nunc tenebris, nunc aquæ
Par ille cerni. Simulat interdum feram,
Tonitrua, ventos, fulmen, ignes, nubila.
Inservit illi pontus et saxa horrida,
Liquidique fontes, amnium et cursus vagi.
Illum ipsa tellus horret, et juga montium,
Lateque fusa stagna cærulei maris,
Si forte torvo dominus ore aspexerit.

Cui accedat Antiphanis Socratici illud: Θεὸς οὐδενὶ ἔοικε· διόπερ αὐτὸν οὐδεὶς ἐκμαθεῖν ἐξ εἰκόνος δύναται. *Deus rei nulli est similis: unde nemo eum ex effigie queat noscere.* Et Xenophontis: ὁ γοῦν πάντα σείων καὶ ἀτρεμίζων, ὡς μὲν μέγας τις καὶ δυνατὸς φανερός· ὁποῖος δ' ἐστὶν μορφὴν ἀφανής. *Ille igitur qui cuncta contutit terretque, certe quod liquet magnus potensque est: at inconspicuus ut, qua sit forma, sciri nequeat.* Et Thaletis: qui interrogatus quid esset Deus, respondit, τὸ μήτε ἀρχὴν μήτε τέλος ἔχον· *id quod principio ac fine caret.* Iterumque ab alio rogatus an Deum latere posset homo agens quippiam; *Imo,* inquit, *ne cogitans quidem.* (Antipater Tarsensis: [ap. Plutarch. II. p. 1051. E.] θεὸν τοίνυν νοοῦμεν ζῶον μακάριον καὶ ἄφθαρτον καὶ εὐποιητικὸν ἀνθρώπων. *Deum credimus vivens beatum, interitus expers, in homines beneficum.*) Accedat heic illud Philemonis:

Θεὸν δὲ ποῖον εἰπέ μοι νοητέον;
τὸν πάνθ' ὁρῶντα καὐτὸν οὐχ ὁρώμενον.
Dic, quæso, qualem fas putas credi Deum?
Qui cuncta spectet ipse non spectabilis.

Et illud quod alii Menandro, Diphilo alii asscribunt:

Τὸν ὄντα πάντων κύριον γενικώτατον
καὶ πατέρα, τοῦτον διατέλει τιμᾶν μόνον
ἀγαθῶν τοιούτων εὑρέτην καὶ κτίστορα.
Rerum universarum imperatorem et patrem
Solum perpetuo colere suppliciter decet,
Artificem tantæ et largitorem copiæ.

Tum vero Melanippidæ carmen:

Κλῦθί μοι, ὦ πάτερ, μέγα θαῦμα βροτῶν,
τᾶς ἀειζώου ψυχᾶς μεδέων.
Me, pater, audi, quem gens hominum
Mirata colit: cui morte carens
Anima est cordi.

Et Euripideum hoc:

Σὲ τὸν αὐτοφυῆ, τὸν ἐν αἰθερίῳ
[g]ῥόμβῳ πάντων φύσιν ἐμπλέξανθ'·
ὃν περὶ μὲν φῶς, περὶ δ' ὀρφναία
νὺξ αἰολόχρως, ἄκριτός τ' ἄστρων
ὄχλος ἐνδελεχῶς ἀμφιχορεύει.
Te voco, te non aliunde satum,
Qui naturam turbine versas
Totam ætherio, quem lux circum,
Noxque atricolor semper, et ingens
Circumsultat chorus astrorum.

Quibus consonat illud Tullii: *Nec vero Deus, qui intelligitur a nobis, alio modo intelligi potest, quam mens soluta quædam et libera, segregata ab omni concretione mortali, omnia sentiens et movens.* Huc referendum quod Hebræorum Deum, quem *incertum*, id est ἄγνωστον, Lucanus vocat, Dion Cassius ἄῤῥητον καὶ ἀειδῆ, *ineffabilem atque inconspicuum*, Tacitus ita describit: *summum illud et æternum neque mutabile neque interiturum;* (Plutarchus ἄφθαρτον, ἀγέννητον, εὐποιητικὸν, *incorruptibilem, ingenitum, beneficum;*) quasi vim explicantes ipsius Hebræi nomi-

[g] ῥόμβῳ Eus. Schol. Eurip. in Oreste, et Schol. Apollonii Rhodii. Grotius in MSS. Olim ὄμβρῳ, et in versione, *qui naturam rerum textu clepis æth.*

nis יהוה, quod Græce ΙΑΩ extulerunt Philo Byblius, Diodorus Siculus, Porphyrius et alii. De hypostasium quoque distinctione, quanquam eo per se pertingere non potest humana ratio, aliquid ex traditione veteri hausisse putatur Plato[h], et, ut quidam existimant, etiam Aristoteles. Certe περὶ τοῦ λόγου Heraclitus quædam scripserat cum Christianorum sensu congruentia, ut ex hoc Amelii Platonici loco apparet: καὶ οὗτος ἄρα ἦν ὁ λόγος καθ' ὃν ἀεὶ ὄντα τὰ γινόμενα, ὡς ἂν καὶ ὁ Ἡράκλειτος ἀξιώσειε, καὶ νὴ Δί' ὃν ὁ Βάρβαρος ἀξιοῖ ἐν τῇ τῆς ἀρχῆς τάξει τε καὶ ἀταξίᾳ καθεστηκότα πρὸς Θεὸν εἶναι, δι' οὗ πάνθ' ἁπλῶς γεγενῆσθαι. *Hæc est illa ratio per quam semper ea sunt quæ fiunt, ut et Heraclitus censet, atque adeo quam barbarus ille* (ita vocat Joannem Apostolum) *in primo rerum conditu inconditoque statu Deo astitisse, per quem simpliciter omnia facta esse ait.* Christiani veteres eodem trahunt illud Epicharmi,

> Ἔστιν ἀνθρώπῳ λογισμὸς, ἔστι καὶ θεῖος λόγος.

deinde:

> ὁ δέ γε τ' ἀνθρώπου λόγος πέφυκ' ἀπὸ τοῦ θείου λόγου.
> *Sicut est humana ratio, ratio sic est et Dei:*
> *Et Dei a ratione ratio nascitur mortalium.*

Mundum a Deo factum, quod Moses nos docet, ignorarunt philosophorum aliqui: at agnoverunt alii, et quidem ita clare, ut dixerit Plotinus, Si quis attendat, ex ipso mundo hanc quasi vocem auditurum, Deus me fecit. Citantur in hanc sententiam ex tragœdia Sophoclis, ut putatur, hi versus:

> Εἷς ταῖς ἀληθείαισιν, εἷς ἐστὶν Θεὸς,
> ὃς οὐρανόν τ' ἔτευξε καὶ γαῖαν μακρὰν,
> πόντου τε χαροπὸν οἶδμα, κἀνέμων βίαν.
> *Unus profecto est, unus est tantum Deus*
> *Cœli solique machinam qui condidit,*
> *Vadumque ponti cærulum, et vim spiritus.*

Omnipotentia quoque Dei Græcis non fuit incognita. Nam sicut sacræ literæ nos docent nihil esse Deo ἀδύνατον, ita Linus dixerat,

> ῥᾴδια πάντα Θεῷ τελέσαι καὶ ἀνήνυτον οὐδέν.
> *Nil quod non facile efficiat divina potestas.*

Et Callimachus: Εἰ Θεὸν οἶσθα,

> ἴσθ' ὅτι καὶ ῥέξαι δαίμονι πᾶν δυνατόν.

[h] Vide Porphyrii loca apud Cyrillum libro 1. c. Jul., et Proclum Timæo.

Si Deus est tibi notus,
Hoc etiam noris, omnia posse Deum.

Et Epicharmus:

Οὐδὲν ἐκφεύγει τὸ θεῖον· τοῦτο γινώσκειν σε δεῖ·
αὐτός ἐσθ' ἁμῶν ἐπόπτης· ἀδυνατεῖ δ' οὐδὲν Θεῷ.
Res nulla est Deum quæ lateat, scire quod te convenit:
Ipse est noster introspector, tum Deus nil non potest.

Providentiam Dei ad res humanas extendi negarunt aliqui: at idem cum sacris literis affirmarunt plurimi, inter quos ordinem merito mihi ducet is, cujus testimonio ipsum Paulum Apostolum uti non puduit, Aratus:

Ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα· τὸν οὐδέποτ' ἄνδρες ἐῶμεν
ἄῤῥητον· μεσταὶ δὲ Διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαὶ,
πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραὶ, μεστὴ δὲ θάλασσα
καὶ λιμένες· πάντη δὲ Διὸς κεχρήμεθα πάντες.
τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.
Ab Jove Musarum primordia: semper in ore
Plurimus ille hominum est, qui compita numine magno,
Conciliumque virûm complet, pelagusque profundum,
Et pelagi portus. Fruimur Jove et utimur omnes:
Nos genus illius.

Homerus dixerat:

Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφείλει τε μινύθει τε
ὅππως κεν ἐθέλῃσιν. ὁ γὰρ κάρτιστος ἁπάντων.
Juppiter, ut visum, vires mortalibus addit
Et minuit: cunctis namque ipse potentior unus.

Idem:

Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
ἐσθλοῖς δ' ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν ἑκάστῳ.
Omnipotens tribuit Deus ipse bonisque malisque
Divitias, quantas suadet dare cuique voluntas.

Pindarus vero:

Θεῷ δυνατὸν ἐκ μελαίνης
νυκτὸς ἀμίαντον ὄρσαι φάος·
κελαινεφεῖ δὲ σκότει καλύψαι
καθαρὸν ἁμέρας σέλας.
Ex atra rutilum nocte potest Deus
Nunc excire jubar, nunc nebulæ globo
Fulgorem medio demere de die.

Notat Salvianus a Platone moderatorem rerum omnium dici Deum, a Stoicis eum dici gubernatori esse similem. Idem hoc Tullii utitur testimonio: *Nihil præstantius Deo. Ab eo igitur mundum regi necesse est.* Tertullianus vero ostendit ex hoc communi sensu originem cepisse proverbia etiam non Christianis familiaria: *Deus videt: Deus reddet: si Deus voluerit: quod Deus dederit: Deus benefacit: Deus videt omnia: Deo commendo: Deus reddet: Deus inter nos judicabit:* Quibus adjungi possunt quæ Operum initio exstant apud Hesiodum, et plurima quæ Stobæus collegit physicorum titulo iv., quæ frustra heic repetam. Sed omittere non possum quin apponam heic Aristonis Iambos, ita ut eos emendandos et supplendos censeo: nam valde corrupti et confusi exstant apud Theophilum.

A. Θάρσει· βοηθεῖν πᾶσι τοῖσιν ἀξίοις
εἴωθεν ὁ Θεὸς, τοῖς δὲ τοιούτοις σφόδρα·
εἰ μὴ παρέσται προεδρία τις κειμένη
τοῖς ζῶσιν ὡς δεῖ, τί πλέον ἐστιν εὐσεβεῖν;
B. Εἴη γὰρ οὕτως· ἀλλὰ καὶ λίαν ὁρῶ
τοὺς εὐσεβῶς μὲν ἑλομένους διεξάγειν
πράττοντας ἀτόπως· τοὺς δὲ μηδὲν ἕτερον ἂν
σκοποῦντας ἢ τὸ λυσιτελὲς αὐτοῖς μόνον,
ἐντιμοτέραν ἔχοντας ἡμῶν διάθεσιν.
A. Επὶ τοῦ παρόντος· ἀλλὰ δεῖ πόῤῥω βλέπειν
καὶ τῶν ἁπάντων ἀναμένειν καταστροφήν.
οὐχ ὃν τρόπον γὰρ παρ' ἐνίοις ἴσχυκέ τις
δόξα κακοήθης, τῷ βίῳ προσγίνεται
ὡς ἔτυχε πάντα· ταῦτα γὰρ κρίνουσ' ἔχειν
ἐφόδια πρὸς τὸν ἴδιον οἱ φαῦλοι τρόπον·
ἀλλ' ἔστι καὶ τοῖς ζῶσιν ὁσίως προεδρία,
καὶ τοῖς πονηροῖς, ὡς προσῆκ', ἐπιτιμία.
χωρὶς προνοίας γίνεται γὰρ οὐδεέν.
A. *Animæquus esto. Nam solet dignos Deus*
Juvare, tales, qualis es tu, maxime:
Quod decet agentes, nisi quid eximium ferent,
Oro, quid ultra colere pietatem attinet?
B. *Utinam quidem id sit. Sæpe sed video nimis,*
Ad sanctitatis regulam qui se exigunt
Premi miseriis. At quibus cordi est nihil

Privata nisi quod res et utilitas jubent,
Florere nobis melius. A. *In præsens ita*
Fit nempe, sed prospicere nos longum decet,
Et opperiri, dum orbis in sese redit.
Haud namque vera est quæ tenet sententia
Plerosque prava, fortuitis lapsibus
Hanc fluere vitam: quod sibi viaticum
Corrupta turba sumit ad mores malos:
Sed et piorum facta mercedem ferent,
Et impiorum scelera supplicium manet.
Fit absque nutu quippe cœlesti nihil.

Ad præmia ac pœnas quæ hanc vitam sequentur, quarum promissis ac comminationibus plena sunt sacra oracula, potest forte ea, quam jam recitavi, sententia referri. Certe hæc quæ jam sequetur, sive Philemonis est sive Diphili, ita clara est, ut ab homine Christiano vix quicquam dici potuerit clarius:

Οἴει συ τοὺς θανόντας, ὦ Νικήρατε,
τρυφῆς ἁπάσης μεταλαβόντας ἐν βίῳ
πεφευγέναι τὸ θεῖον ὡς λεληθότας;
ἔστιν δίκης ὀφθαλμὸς, ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ·
καὶ γὰρ καθ' ᾅδην δύο τρίβους νομίζομεν,
μίαν δικαίων, χἀτέραν ἀσεβῶν ὁδόν.
εἰ γὰρ δίκαιος κἀσεβὴς ἕξουσιν ἓν,
ἡ γῆ δὲ καλύψει τοὺς δύο τῷ παντὶ χρόνῳ,
ἅρπαζ' ἀπελθὼν, κλέπτ', ἀποστέρει, κύκα·
μηδὲν πλανηθῇς· ἔστι κἀν ᾅδου κρίσις,
ἥνπερ ποιήσει Θεὸς ὁ πάντων δεσπότης,
οὗ τ' ὄνομα φοβερὸν οὐδ' ἂν ὀνομάσαιμ' ἐγώ·
ὃς τοῖς ἁμαρτάνουσι πρὸς μῆκος βίον
δίδωσι.

Tune arbitraris mortuos, Nicerate,
Queis omnis vita satura delitiis fuit,
Effugere posse tanquam non memorem Deum?
Justitiæ vigil est oculus, qui nil non videt.
Ideo silentum credimus calles duos,
Quorum ille iniquos teneat, iste autem pios.
Nam si tantundem referent malus atque innocens,
Et utrosque tellus pondere æterno premet,
I, rape, furare, defrauda, misce omnia.

Sed ne te falle. Sua et in Orco notio est,
Quam Deus instituet rerum dominus omnium,
Cujus tremendum nomen, nec fandum mihi:
Qui spatia profert quamlibet peccantibus
Mortalis ævi.

Ad hanc providentiæ partem si non solam, præcipue certe referenda videntur et referri solent Euripidis illa, quæ vulgo cum antecedentibus comicis versibus male connectuntur·

Εἴ τις δὲ θνητῶν οἴεται τὰφ' ἡμέραν
κακόν τι πράσσων τοὺς θεοὺς λεληθέναι,
δοκεῖ πονηρὰ καὶ δοκῶν ἁλίσκεται.
[h]ὅτ' ἂν σχολὴν ἄγουσα τυγχάνει δίκη,
τιμωρίαν ἔτισεν ὧν ἦρξεν κακῶς·
ὁρᾶθ', ὅσοι νομίζετ' οὐκ εἶναι Θεὸν,
δὶς ἐξαμαρτάνοντες οὐκ εὐγνωμόνως·
ἔστιν γὰρ, ἔστιν· εἰ δέ τις πράσσει κακῶς
κακὸς πεφυκὼς, τὸν χρόνον κερδαινέτω·
χρόνῳ γὰρ οὗτος ὑστέρῳ δώσει δίκην.
Mortalium nunc si quis admittens scelus
Latere posse credit ultores Deos,
Sperat profana, speque captatur sua,
Ubi cœperit vacare divina ultio
Supplicia pendens justa factorum male.
Advertite esse qui Deum non creditis,
Pravaque mente duplicatis crimina:
Est, est, profecto. Qui mala admittit malus,
Hic temporis sibi ducat usuram lucro:
Nam postfutura ætate supplicium dabit.

Ejusdem est:

Ὁ δ' εὐσεβὴς ὢν, τοῖσι δυσσεβεστάτοις
εἰ ταῦτ' ἔπραττεν, πῶς τάδ' ἂν καλῶς ἔχοι,
εἰ Ζεὺς ὁ λῷστος μηδὲν ἔνδικον φρονεῖ;
Si jus sequentem cum profano atque impio
Sors æqua sequitur, quomodo bene res eant
Si nulla juris optimo cura est Jovi?

(Æschyli est illud dictum de vindice Deo:

ὃς οὐδ' ἐν ᾅδου τὸν θανόντ' ἐλευθεροῖ.
Qui nec apud Orcum mortuum absolvit reum.)

[h] ἔτι δ' et v. seq. κακῶν correxit Grotius in marg.

Heraclitus dixerat: *μένει τοὺς ἀνθρώπους ἀποθνήσκοντας, ὅσα οὐκ ἔλπονται, οὐδὲ δοκέουσιν. Manent homines post mortem qualia neque exspectant, neque cogitant.* Pindarus autem:

Ὃς ἂν ὁσίως καὶ δικαίως τὸν βίον
διαγάγῃ, γλυκεῖα οἱ καρδίαν
ἀτιτάλλουσα γηροτρόφος ξυναορεῖ
[i] *ἐλπὶς, ἃ μάλιστα θνητῶν*
πολύστροφον γνώμαν κυβερνᾷ.
Integros vitæ scelerisque puros
Spes alunt dulces animumque mulcent,
Et vagæ mentis, stadium ad senectæ,
Fræna gubernant.

[k] In aureo carmine est:

[l] *Ἦν δ' ἀπολείψας σῶμα ἐς αἰθέρ' ἐλεύθερον ἔλθῃς,*
ἔσσεαι ἀθάνατος Θεὸς ἄμβροτος, οὐκ ἔτι θνητός.
Ibis ad ætherias sedes, ubi corpore liber
Immortalis eris Deus, atque homo non eris ultra.

Apud Epicharmum:

Εὐσεβὴς τὸν νοῦν πεφυκὼς οὐ πάθῃς γ' οὐδὲν κακὸν
κατθανών. ἄνω τὸ πνεῦμα διαμένει κατ' οὐρανόν.
Si tibi mens sancta fuerit, nil feres moriens mali:
Semper in cœlo beatus permanebit spiritus.

[m] Ad resurrectionem mortuorum refert Tertullianus proverbium vetus: *Abiit, et reverti debet.* Neque desunt philosophi qui eam docuerint. Sicut et de futura mundi conflagratione consentanea sacris oraculis scripsisse legimus Sibyllam et Hystaspem: unde sumta videntur illa, quæ ex tragœdia citantur:

Ἔσται γὰρ, ἔσται κεῖνος αἰώνων χρόνος
ὅταν πυρὸς γέμοντα θησαυρὸν σχάσῃ
χρυσωπὸς αἰθήρ· ἡ δὲ βοσκηθεῖσα φλὸξ
ἅπαντα τἀπίγεια καὶ μετάρσια

[i] Chrysostomus de Statuis XVI. *ὁ πλουτῶν ἐν κατορθώμασι καὶ πρὸ τῆς βασιλείας χαρᾶς μεγίστης ἀπολαύσεται, χρησταῖς ἐντρεφόμενος ἐλπίσι.*

[k] Unde non longe discedit illud Antiphontis: *ἀσεβῶν δὲ καὶ παραβαίνων τὰ εἰς τοὺς θεοὺς καὶ αὐτῆς ἂν τῆς ἐλπίδος (ὅπερ ἐστι μέγιστον ἀνθρώποις τοῦ βίου ἀγαθὸν) αὐτὸς αὑτὸν ἀποστεροίη. Qui impius est et in divina peccat, etiam spe (quod maximum humanæ vitæ bonum est) ipse se spoliat.*

[l] Chalcidius: *Corpore deposito cum liber ad æthera perges, Evades hominem factus deus ætheris almi.*

[m] Antisthenes dicere solebat *τοὺς βουλομένους ἀθανάτους εἶναι, δεῖν ζῆν εὐσεβῶς καὶ δικαίως.*

φλέξει μανεῖσ'· ἐπὰν δ' ἄρ' ἐκλίπῃ τὸ πᾶν,
φροῦδος μὲν ἔσται κυμάτων ἅπας βυθὸς,
γῆ δ' ἑδράνων ἔρημος, οὐδ' ἀὴρ ἔτι
πτερωτὰ φῦλα βαστάσει πυρούμενος·
κἄπειτα σώσει πάνθ', ἃ πρόσθ' ἀπώλεσε.
Nam veniet ille, veniet haud dubie dies,
Laxabit ignis cum redundantes opes
Auratus æther: lege tum spreta furens
Terras, et illis quicquid est sublimius,
Depascet ardor. Inde cum defecerit
Hoc omne, nulla jam ferent undas vada,
Neque ulla ramos eriget tellus, neque
Exustus aer pascet aligerum genus:
Mox reddet idem cuncta, qui exitio dedit.

Hinc et Ovidius videri potest sumsisse illud suum;

Esse quoque in fatis reminiscitur, affore tempus
Quo mare, quo tellus, correptaque regia cœli
Ardeat, et mundi moles operosa laboret.

(Post quem Lucanus:

Communis mundo superest rogus, ossibus astra
Mixturus.)

Pronos esse ad peccandum homines docet sacra auctoritas. Cui convenit dictum Sopatri: σύμφυτον τὸ ἁμαρτάνειν ἀνθρώποις. (Et quod apud Thucydidem legimus: πεφύκασί τε ἅπαντες καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ ἁμαρτάνειν: *ita omnes nati sunt, ut et privatim et publice multa peccent.* Et Sophocles:

ἀνθρώποισι γὰρ
τοῖς πᾶσι κοινόν ἐστι τ' ἐξαμαρτάνειν:
Errare cunctis insitum mortalibus.)

Et Senecæ hoc: *Peccavimus omnes: alii gravia, alii levia, alii ex destinato, alii forte impulsi, aut aliena nequitia ablati: alii bonis consiliis parum fortiter stetimus, et innocentiam inviti ac renitentes perdidimus. Nec delinquimus tantum, sed usque ad extremum ævi delinquemus.* Ejusdem est: *Inter cætera mortalitatis incommoda et hæc est caligo mentium, nec tantum necessitas errandi, sed errorum amor.* Et hoc: *Idem semper de nobis pronuntiare debebimus, malos esse nos, malos fuisse.* (Ejusdem est, *Nemo invenitur, qui se possit absolvere.* Themistius philosophus eundem sensum sic extulit: τὸ μηδὲν

ἁμαρτάνειν ἔξω τῆς φύσεως κεῖται τῆς ἀνθρωπίνης: *nihil peccare extra humanæ naturæ conditionem positum est.* Aristides de Concordia ad Rhodios: τὸ ἐξ ἀρχῆς ἀναμαρτητοὺς φῦναι, θεῶν· καὶ τῶν ἐπὶ γῆς οὐδ' εἰς ἕνα ἡμῶν ἀφικνούμενον. *Perpetuo a peccato vacare deorum est, nec ad nostrum, qui terram incolimus, quemquam pervenit.*) Plotinus etiam initium quod sit hujus mali vidit: ὀλίγη κατ' ἀρχὰς τροπὴ προϊοῦσα αὕτη πλέον καὶ μεῖζον τὸ ἁμαρτανόμενον ἀεὶ ποιεῖ, καὶ σῶμα δὲ συνέστη καὶ ἐξ ἀνάγκης ἐπιθυμία. *Exigua in principio inclinatio procedens graviora facit ac plura quæ peccantur. Cum autem corpus in nobis existat, necessario existit etiam cupiditas.* Cui addi potest Aristotelis illud: ἡ γὰρ ἀρχὴ τοιαύτην ἔχει τὴν δύναμιν, πολλὰ παρασκευάζειν οἷά περ αὐτή. τοῦτο γάρ ἐστιν ἀρχῆς ἔργον, ποιῆσαι, οἷον ἀυτὴ, ἕτερα πολλά. *Nam principium eam vim habet, ut multa efficiat quale est ipsum. Nam id principii proprium est, cætera sibi similia reddere.* Huic consequens est, ut sine cœlesti auxilio ad veram pietatem eniti homines aut in ea consistere nequeant: quod sicut aperte produnt sacræ literæ, ita vidit Plato, apud quem hæc legimus: πῶς οὖν ἂν Σώκρατές σοι δοκοῦσι γίγνεσθαι, εἰ μήτε φύσει, μήτε μαθήσει γίγνονται, τίν' ἄλλον τρόπον γίγνοιντ' ἂν οἱ ἀγαθοί; οἶμαι μὲν οὐκ ἂν ῥᾳδίως αὐτὸ δηλωθῆναι. τοπάζω μέν τοι θεῖόν τι μάλιστα εἶναι τὸ κτῆμα, καὶ γίγνεσθαι τοὺς ἀγαθοὺς, ὥσπερ οἱ θεῖοι τῶν μάντεων καὶ χρησμολόγοι. οὗτοι γὰρ οὔτε φύσει τοιοῦτοι γίγνονται, οὔτε τέχνῃ, ἀλλ' ἐπιπνοίᾳ ἐκ τῶν θεῶν γιγνόμενοι τοιοῦτοι εἰσί. *Si ergo neque natura neque disciplina viri boni fiunt, Socrates, quomodo eos fieri dicemus? Arbitror non facile hoc explicari. Verum ita conjicio, divinam inprimis hanc rem esse, bonosque fieri, sicut vates et præsagi fiunt. Nam hi quoque neque natura sunt tales, neque disciplina, sed divinitus inspirati tales evadunt.* (Quem locum respiciens Dion Prusæensis Borysthenica: φωνή τις ἀφίκετο βραχεῖα, καὶ πού τις ἐπίπνοια θεία φύσεως τε καὶ ἀληθείας, καθάπερ αὐγὴ πυρὸς ἐξ ἀφανοῦς λάμψαντος. *Brevis vox aliqua ad homines pervenit, et afflatus quidam divinæ naturæ ac veritatis, tanquam splendor ignis ex occulto lucens.*) Simonides:

Οὔτις ἄνευθε Θεῶν ἀρετὴν λάβε.

Virtutem absque Deo nemo capit.

Sunt et similes alii apud Platonem loci, et insignis de hoc argumento diatriba Maximi Tyrii numero XXII. (Ecphantes: ἐπὶ δὲ γᾶς ἄνθρωποι ἀπωκισμένον χρῆμα, καὶ πολὺ τᾶς καθαρωτέρας φύσιος

ἐλαττούμενον, καὶ πολλᾷ τᾷ γᾷ βαρυνόμενον, ὡς ἀπὸ τᾶς ματρὸς αὐτῶν μόγις ἐπάρθαι, αἰ μὴ θεομοιρή τις ἐμπνοίησις ἐλέῳ ζώῳ συνάψεν αὐτὸ τῷ κρείσσονι μέρει, δεικνῦσα τὰν ἱερὰν τῶ γεννάτορος πότοψιν. *Homo hic res peregrina et multum remota a puriore natura, et a terra pressum vix se quasi a matre potest avellere, nisi divinus quidam afflatus miserum animantem contingens, ipsum meliori naturæ donet, et faustum patris vultum ei ostendat.* Polybius Cynæthensibus meliorem mentem optans, addit ἵν' ἄν ποτ' αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνδῶ, *Siquando id ipsis Deus indiderit.* Cicero de N. D. II. *Nemo vir magnus sine aliquo afflatu divino unquam fuit.*) Seneca: *Bonus vir sine Deo nemo est. An potest aliquis supra fortunam, nisi ab illo adjutus, exsurgere? In unoquoque virorum bonorum habitat Deus.* Mox: *Non potest res tanta sine adminiculo numinis stare.* Alibi: *Deus ad homines venit, imo, quod propius est, in homines venit. Nulla sine Deo mens bona est.* Fide opus esse ad ea comprehendenda quæ sub sensus non cadunt, docet sacra auctoritas. (Hæc est Plutarcho ἕδρα τις καὶ βάσις ὑφεστῶσα πρὸς εὐσέβειαν, *subjectum pietati fundamentum.*) Plato dixit: ἄθρει γὰρ περισκοπῶν μή τις τῶν ἀμυήτων ἐπακούσῃ· εἰσὶ δὲ οὗτοι, οἱ μηδὲν ἄλλο ἡγούμενοι εἶναι ἢ ὃ ἐὰν ἀπρὶξ ταῖς χερσὶ λαβέσθαι δύναιντο. *Circumspice ac vide ne quis forte profanus audiat. Profani autem sunt, qui nihil esse existimant, nisi quod plane manibus possint comprehendere.* Heracliti hoc est subtile: ἐὰν μὴ ἐλπίζησθε ἀνέλπιστον, οὐχ εὑρήσετε ἀνεξερεύνητον ἐὸν καὶ ἄπορον[n]. *Nisi speretis quod supra spem est, non invenietis id quod inveniri nequit.* Ac Euripidis:

τἀφανὲς
τεκμηρίοισιν εἰκότως ἁλίσκεται.

Inaspicuum quod est
Per signa credibilia venari datur.

Et Xenophanis Colophonii:

Λεύσσει ὅμως ἀπέοντα νόῳ παρέοντα βεβαίως.
Spectat et hæc quæ absunt firmæ præsentia menti.

(Et apud Xenophontem Cyri Pæd. exstat: οἱ θεοὶ οὐ φιλοῦσι τοὺς ἀπιστοῦντας: *non amant dii incredulos.*) Qui Dei cultores sunt, eos a Deo exaudiri docemur tum alibi, tum Joan. ix. Idem dixit incertus poeta:

[n] Theophilus ex Platone citat μὴ δύνασθαι τὸ ἀκριβὲς μαθεῖν, ἐὰν μὴ ὁ θεὸς διδάξῃ διὰ τοῦ νόμου.

> Εὐχῆς δικαίας οὐκ ἀνήκοος Θεός.
>
> *Preces piorum facilis exaudit Deus.*

Non multis verbis orandum esse dixit Christus, quia Deus pater novit quibus rebus nobis sit opus. Idem late prosequitur Plato Alcibiade posteriore et Juvenalis Satyra X. Eodem pertinent versus antiqui:

> *Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις*
> *ἄμμι δίδου· τὰ δὲ δεινὰ καὶ εὐχομένοις ἀπαλέξειν.*
> *Summe parens nobis, sileamus sive precemur,*
> *Da bona: quæ mala sunt quamvis orantibus arce.*

Et alterius illud:

> *μή μοι γένοιθ' ἃ βούλομ', ἀλλ' ἃ συμφέρει.*
> *Ne sit mihi quod cupio, sed quod expedit.*

Unde laudatur Lacedæmoniorum formula: *τὰ καλὰ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς Θεὸν διδόναι. Ut det Deus honesta cum utilibus.* Sanctimoniam interiorem magis Deo gratam esse quam ritus exteriores, passim clamant prophetæ et Christus in multis adversum Pharisæos disputationibus. Huc spectat Epicharmi illud:

> *καθαρὸν ἂν τὸν νοῦν ἔχῃς ἅπαν τὸ σῶμα καθαρὸς εἶ.*
> *Pura si mens fuerit omne corpus est purum tibi.*

Quod quantillum distat ab eo quod legimus Matth. xxiii. 26. et Lucæ xi. 11. quo et Pythagoricæ illius responsum referri potest, quæ interrogata quoto die a concubitu viri pura esset fœmina, respondit, *A sui statim, ab alieni nunquam:* et quod Diogenes dixit auditis versibus Sophoclis, qui omnibus initiatis post hanc vitam beata omnia, aliis mala plurima instare affirmabant[o], mirari sese si post hanc vitam melius esset futurum Patæcioni, noto furi, quam viro optimo Epaminondæ, quod ille initiatus esset, hic non esset. Huc et illud pertinet sive Menandri, sive Philemonis;

> *Εἴ τις δὲ θυσίαν προσφέρων, ὦ Πάμφιλε,*
> *ταύρων τε πλῆθος, ἢ ἐρίφων, ἢ νὴ Δία*
> *ἑτέρων τοιούτων, ἢ κατασκευάσματα*
> *χρυσᾶς ποιήσας χλαμύδας ἤτοι πορφυρᾶς,*
> *ἢ δι' ἐλέφαντος ἢ σμαράγδου ζώδια,*

[o] Julianus ad Heraclium sic: Γελοῖον, εἶπεν (Diogenes) ὦ νεανίσκε, εἰ τοὺς μὲν τελώνας οἴει ταύτης ἕνεκα τῆς τελετῆς κοινωνεῖν τοῖς θεοῖς τῶν ἐν Ἅδου καλῶν, Ἀγησίλαον δὲ καὶ Ἐπαμινώνδαν ἐν τῷ βορβόρῳ κεῖσθαι.

εὔνουν νομίζει τὸν Θεὸν καθιστάναι,
πλανᾶτ' ἐκεῖνος, καὶ φρένας κουφὰς ἔχει.
δεῖ γὰρ τὸν ἄνδρα χρήσιμον πεφυκέναι,
μὴ παρθένους φθείροντα καὶ μοιχώμενον,
κλέπτοντα καὶ σφάττοντα χρημάτων χάριν.
μηδὲ βελόνης ἔναμμ' ἐπιθυμῇς, Πάμφιλε·
ὁ γὰρ Θεὸς βλέπει σε πλησίον παρών.
Adducat si quis victimas, o Pamphile,
Sive ex caprigeno pecore, sive ex bucero,
Sive adeo pecudes alias, aut dono ferat
Paludamentum ex auro sive ex purpura,
Aut ex ebore, aut smaragdo sigillaria,
Atque his propitium speret adipisci Deum,
Decipitur vanitate mentis credulæ.
Sed oportet ipsum hominem esse puris moribus,
Non felem virginalem, non adulterum,
Non furem, non qui occídit quæsti gratia.
Nec acuis filum, Pamphile, concupiveris,
Quando ipse præsens Deus inspectat omnia.

[p] Et illud non dissimile quod cum priore male confundi solet:

Μηδὲ βελόνης,
ὦ φίλτατ', ἐπιθύμησον ἀλλοτρίας ποτέ.
ὁ γὰρ Θεός γ' ἔργοις δικαίοις ἥδεται.
πονοῦντα δ' ἐᾷ τὸν ἴδιον ὑψῶσαι βίον,
τὴν γῆν ἀροῦντα νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν·
Θεῷ δε θῦε διὰ τέλους δίκαιος ὤν·
μὴ λαμπρὸς ὢν ταῖς χλαμύσιν, ὡς τῇ καρδίᾳ.
βροντῆς ἀκούσας μηδαμῶς πόῤῥω φύγῃς,
μηδὲν συνειδὼς αὐτὸς αὑτῷ, δέσποτα.
Ne tu vel ad aciculam
Unquam alienam animum adjexis, mi carissime:
Nam justis factis gaudet omnipotens Deus:
Eoque augere rem sinit laboribus,
Occando, sarriendo noctes ac dies:

[p] Josephus de Samuele lib. vi. (7.) Antiq. ὁ προφήτης οὐχὶ θυσίαις ἔλεγεν ἥδεται τὸ θεῖον, ἀλλὰ τοῖς ἀγαθοῖς καὶ δικαίοις· οὗτοι δέ εἰσιν οἱ τῇ βουλήσει καὶ ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ κατακολουθοῦντες καὶ μηδὲν ἄλλο πραχθήσεσθαι καλῶς ὑφ' ἑαυτῶν νομίζοντες ἢ ὅτι ἂν ποιήσωσι τοῦ θεοῦ κεκελευκότος.

Deo sacrifica semper ingenio probo,
Neu tu albam vestem magis quam mores induas:
Neu si de cœlo tonerit, fugias protinam,
Here, quippe nullæ conscius culpæ tibi.

(In anteloquio legum Charondæ erat, ἔχειν τὴν ψυχὴν καθαρὰν πάσης κακίας· ὡς τῶν θεῶν οὐ χαιρόντων τῶν πονηρῶν θυσίαις τε καὶ δαπάναις, ἀλλὰ ταῖς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν δικαίαις τε καὶ καθαραῖς ἐπιτηδεύσεσι: *omnis malitiæ puram mentem habento: neque enim gaudent dii pravorum hominum sacrificiis et impendiis, sed justis et honestis bonorum actionibus.* Dion Prusæensis oratione tertia a bono rege deum ait coli honestis factis et actionibus justis: —— ita eum existimare quicquid vitiose fit, idem et impium esse, pium quod recte. Cicero de N. D. II. *Cultus autem deorum est optimus idemque castissimus atque sanctissimus plenissimusque pietatis, ut eos semper pura integra incorrupta et mente et voce veneremur.* Idem de legibus II. *Caste jubet lex adire ad deos: animo videlicet, in quo sunt omnia.*) Est et illud Menandri:

Πᾶς ἁγνός ἐστιν ὁ μηδεέν ἑαυτῷ κακὸν
συνιδών.
Is demum est purus, qui nihil conscit mali
Sibi ipse.

Ejusdem est:

Πάντ' ἐστι τῷ καλῷ λόγῳ
ἱερόν· ὁ νοῦς γάρ ἐστιν ὁ λαλήσων Θεῷ.
Ad bona verba omnis locus
Pro templo est: mens est quippe quæ loquitur Deo.

Nec spernendum illud Thucydidis: ἑορτὴ οὐδὲν ἄλλο ἐστιν ἢ τὸ τὰ δέοντα πράττειν. *Nihil aliud est dies festus, quam facere quod oportet.* (Et Diogenis: ἀνὴρ ἀγαθὸς οὐ πᾶσαν ἡμέραν ἑορτὴν ἡγεῖται, *vir bonus nonne omnem diem festum habet?*) Præcipuum caritatis præceptum, quod ubique Christus inculcat, Severus Imperator eisdem prope verbis extulit: *Quod tibi non vis, alteri ne feceris.* Ultionis privatæ studium probare videntur Aristoteles et Cicero. Contrarium præcipit Christi disciplina, cui pulchre convenit Platonis illud. Οὐδαμῶς ἄρα δεῖ ἀδικεῖν. Οὐ δῆτα. Οὐδ' ἀδικούμενον ἄρα ἀνταδικεῖν, ὡς πολλοὶ οἴονται, ἐπειδή γε οὐδαμῶς δεῖ ἀδικεῖν; Οὐ φαίνεται. Τί δὲ δή, κακουργεῖν δεῖ, ὦ Κρίτων, ἢ οὔ; Οὐ δεῖ δήπου, ὦ Σώκρατες. Τί δέ; ἀντικακουργεῖν κακὸν πάσχοντα ὡς οἱ

πολλοὶ φασὶ, δίκαιον ἢ οὐ δίκαιον; Οὐδαμῶς. Τὸ γάρ που κακῶς ποιεῖν τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν διαφέρει. Ἀληθῆ λέγεις. *Injuriam facere ergo non licet. Neutiquam. Ergo ne si affectus quidem sis injuria, referre, quod multi putant, injuriam licet, quando injuriam facere nefas est? Non videtur. Quid vero dolo malo agere, o Criton, licetne? Minime vero Socrates. Quid ergo si quis dolo malo læsus sit, ei dolum malum reponere fas ne est an non est? Non est. Nam male quovis modo cuiquam facere ab injuria nil distat. Recta dicis.* Idem docet multis aliis in locis Plato, et Maximus Tyrius dissertatione secunda. Et Lacedæmonii precibus a Deo postulabant ἀδικεῖσθαι δύνασθαι, *injuriam pati posse.* Menandri est hoc:

Οὗτος κράτιστός ἐστ' ἀνὴρ, ὦ Γοργία,
ὅστις ἀδικεῖσθαι πλεῖστ' ἐπίσταται βροτῶν.
O Gorgia, ille vir virorum est optimus,
Qui melius aliis callet ferre injurias.

Seneca egregie: *Inhumanum verbum est, et quidem pro justo receptum, ultio, et a contumelia non differt nisi ordine. Qui dolorem regerit, tantum excusatius peccat.* (Ariston Spartanus dicenti cuipiam regium esse amicos bene, inimicos male, facere: Immo, inquit, amicis bene facere, inimicos amicos reddere. Dion in admirabili illa oratione Siciliæ liberator apud Plutarchum philosophi studii veram demonstrationem in eo ait, non ut quis in amicos benignus sit, ἀλλ' εἴτις ἀδικούμενος εὐπαραίτητος εἴη καὶ πρᾶος τοῖς ἁμαρτάνουσι. *Sed si quis injuria affectus sit exorabilis et clemens in eos qui peccarunt.*) Notus est qui ad rem eandem pertinet Juvenalis locus. At Musonius philosophus non tantum injuriam manu referendam negabat, sed nec actionem injuriarum, ad vindictam scilicet, instituendam censebat. (Et apud Lysiam legimus ἀνελεύθερον καὶ λίαν φιλόδικον κακηγορίας δικάζεσθαι. *Minus dignum ingenuo est et hominis litigiosi ob maledicta in judicium venire.*) Male docet comœdia haud esse flagitium scortari adolescentulum, et fallax Catonis auctoritas: *Huc juvenes æquum est descendere.* At cum Christi disciplina, quæ scortatores regno cœlesti arcet, consentit illud Epicteti[q]: περὶ ἀφροδίσια πρὸ γάμου καθαρευτέον. *A concubitu ante nuptias abstinendum.* Musonii

[q] Pythagoræ factum qui Crotoniatas ἀπήλλαξε —— τῆς πρὸς τὰς ἀνεγγύους γυναῖκας ὁμιλίας: *avocavit ab omni consuetudine cum mulieribus innuptis.*

quoque hoc: ὅσαι συμπλοκαὶ, μοιχείας ἐκτὸς οὖσαι, ἐστερημέναι τοῦ γίνεσθαι κατὰ νόμον, καὶ αὗται πᾶσαι αἰσχραί. πράττονται γὰρ δι' ἀκολασίαν. *Quicunque præter adulterium concubitus extra legem fiunt et ipsi turpes sunt. Solam enim libidinem habent propositam.* (Charondas in legibus scripserat, Γυναῖκα δὲ τὴν κατὰ νόμους ἕκαστος στεργέτω, καὶ ἐκ ταύτης τεκνοποιείσθω· εἰς ἄλλο δὲ μηδὲν προϊέσθω τέκνων τῶν αὐτοῦ σποράν· μηδὲ τὸ φύσει καὶ νόμῳ τίμιον ἀνόμως ἀναλισκέτω καὶ ὑβριζέτω. ἡ γὰρ φύσις τεκνοποιΐας ἕνεκεν, οὐκ ἀκολασίας ἐποίησε τὴν σποράν. *Uxorem quisque legitimam amet, et ex ea liberos quærat, nec quod proli gignendæ destinatum est alio projiciat, ne id, quod et natura et legibus pretiosum est per petulantiam perdat: non enim libidinis, sed sobolis causa natura genituram dedit.* Exstat apud Dionem Prusæensem oratione VII. locus illustris, ubi in eas, quæ suo tempore pro concessis haberi solebant, libidines severe invehitur, ostenditque non modo graviora flagitia tali permissu non impediri, sed potius inde ad illa gradum fieri.) Ad divortia connivebant olim multorum populorum leges: non item recta ratio legi divinæ congruens, unde illud est Anaxandridæ:

Ὁ γὰρ δίαυλός ἐστιν αἰσχύνην ἔχων.

Reciprocum iter hoc nunquam vacat infamia.

Et hoc Martialis:

Toties quæ nubit, adultera lege est:
Offendor mæcha simpliciore minus.

(Seneca: *Numquid jam ulla repudio erubescit, postquam illustres quædam ac nobiles fœminæ non consulum numero, sed maritorum annos suos computant, et exeunt matrimonii caussa, nubunt repudii? Tam diu istud timebatur, quam diu rarum erat. Quia vero nulla sine divortio acta sunt, quod sæpe audiebant, facere didicerunt.*) Sic et uxores una plures habere multis populis usitatum. Sed quid optimum sit bene vidit Euripides:

Οὐδὲν γὰρ καλὸν
δυοῖν γυναικοῖν ἄνδρ' ἕν' ἡνίας ἔχειν,
ἀλλ' εἰς μίαν βλέποντες εὐναίαν Κύπριν
στέργουσιν, ὅστις μὴ κακῶς οἰκεῖν θέλῃ.

Non etenim decet
Unum imperare fœminis binis virum.
Contentus uno conjugis vivat toro
Quicunque cupiet rite curatam domum.

(Et alibi: ὀυδέποτ' ἂν δίδυμα λέκτρ' ἐπαινέσω βροτῶν. *Nunquam duplices laudabo toros.* Item: κακόν γ' ἔλεξας ἕν' ἄνδρα δίσσ' ἔχειν λέχη. *Narras malam rem, duplicem lectum viri.* Apud eos qui plures uxores habent C. Sallustii hoc est de Numidis dictum. *Levis ista ducitur necessitudo, quod animus multitudine distinctus nullam pro socia obtinet, pariter omnes viles sunt.*) Difficulter ad salutem pervenire divites, Christi sententia est: unde non abit Platonis illud: ἀγαθὸν ὄντα διαφερόντως καὶ πλούσιον εἶναι διαφερόντως ἀδύνατον. *Fieri non potest ut qui eximie sit bonus, idem eximie sit dives.* Qui peccant, eos primum privatim monendos, deinde coram pluribus Christi præceptum est. Similiter Seneca: *Tu adhuc in prima parte versaris errorum, nec graviter laberis, sed frequenter: objurgatio te primum secreta, deinde publica emendabit.* Similes nos Deo esse debere multis locis sacri scriptores tradunt: et Plato dixit, τέλος τῶν ἀγαθῶν τὸ ὁμοιωθῆναι Θεῷ. *Bonorum finem esse Deo similem fieri.* Benefacta corrumpi si gloriæ studio præcipue fiant, Christus docet. Huic consonat laus viri boni apud Æschylum:

> Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει.
> *Namque optimus vir esse, non credi cupit.*

Et illud Cleanthis:

> Ανελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει.
> *Illiberalis est studet qui gloriæ.*

Quod Hebræorum multi non crediderunt, ut ex Josepho et recentioribus eorum magistris apparet, etiam peccati reum esse qui male facere voluit[r], non desunt qui viderint: ut Seneca: *Omnia scelera etiam ante effectum operis, quantum culpæ satis est perfecta sunt.* Alibi: *Latro est etiam antequam manus inquinet, qui ad occidendum jam armatus est, et habet spoliandi atque interficiendi voluntatem. Exercetur atque aperitur opere nequitia, non incipit.* (Alio loco: *non immerito in numerum peccantium refertur, quæ pudicitiam timori præstitit, et non sibi.* Pater in declamationibus: *Incesta est etiam sine stupro quæ cupit stuprum.*) Quo et Ovidii illud referri potest:

> *Quæ, quia non licuit, non facit, illa facit.*
> *Ut jam servaris bene corpus, adultera mens est:*

[r] Cicero: *in libidine esse peccatum est, etiam sine effectu.* Ælianus: οὐ μόνον ἀδικήσας κακὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐννοήσας ἀδικῆσαι παρά γε ἐμοὶ κριτῇ. *Non is modo est improbus qui injuriam fecit, sed et qui facere voluit me quidem judice.*

Omnibus exclusis intus adulter erit.
(Ipse Aristophanes, δύναται γὰρ ἴσον τῷ δρᾶν τὸ νοεῖν. *Nam par facere et voluisse valet.* Dion Prusæensis oratione LXVIII. καί τοι οὐχ ἧττον ὁ φόβῳ τοῦ κλέπτειν ἀπέχεσθαι δοκῶν, ἀλλὰ μὴ μισῶν τὸ πρᾶγμα καὶ καταγινώσκων, κλέπτης τῶν ὑφαιρουμένων ἐστι. *Non minus fur est, qui præ metu furto abstinet, non quod rem oderit aut damnet, quam qui aliena subtrahit.*) Quo sensu et Tryphoninus Jurisconsultus, adulterum ait dici posse ex animi propositione sola, etiam eum qui nunquam alienam matrem familias corruperit: si modo ejus mentis sit ut occasione data id commissurus sit. (Et Aristides justitiam definiebat, τὸ μὴ ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν, *aliena ne concupiscere quidem.*) Pœnitentia quantas laudes ac promissiones habeat in sacris literis nemo nostrum ignorat. Et Plutarcho μεταμέλεια, σώτειρα δαίμων. *Pœnitentia salutaris Dea.* Et alibi: τὰς μὲν ἄλλας ἀναιρεῖ λύπας ὁ λόγος, τὴν δὲ μετάνοιαν αὐτὸς ἐργάζεται. *Alios dolores aufert ratio. Pœnitentiam ipsa creat.* (Apud Arrianum legimus, μόνη ἴασις ἁμαρτίας, ὁμολογεῖν τε ἁμαρτάνοντα, καὶ δῆλον εἶναι ἐπ' αὐτῇ μεταγινώσκοντα. *Unica peccati medicina fateri se peccasse et signum edere animi pœnitentis.* Pindaro dictum: ἀκεσταὶ ταὶ ἀγαθῶν φρένες: *sanabiles bonorum mentes.*) Quod si jam referre pergam quas partes historiæ veteris aut novi fœderis scriptores Græci Latinique testimonio suo approbaverint, quid illorum ritus simile habuerint aut novis aut recentibus sacramentis, longius ab instituto abeat et nimium excrescat præfatio: quam paulo longius produximus, ut juvenum, qui hoc Stobæi libro et similibus aliis utuntur, et cautionem ad spernenda, si qua sunt, mala, et ad recta observanda diligentiam excitaremus. Quod si versio nostra non ubique tam vegeta est ac florida, quam accurata judicia desiderent, dabit veniam lector, si quid habet humanitatis, gravissimis calamitatibus inter quas natus est hic fœtus. Quarum si post partem maximam exhaustam nunc quoque pars restat aliqua, mendacia et calumniæ in nos et potentum minæ, feremus cum bono Deo, et Homericum illud sæpe repetemus animo:

Τλῆθι φίλη κραδίη, καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης.
Dura anime et perfer; namque et graviora tulisti.

POSTSCRIPTUM.

Hoc quoque lectorem monitum volumus, ex pluribus lectionibus, quæ in vulgatis codicibus exstabant, receptam a nobis quæ melior videretur: usos quoque nos emendationibus, quæ editorum librorum margini erant adscriptæ, quoties eas rectas putavimus. Nomina autem auctorum et locorum adscripsimus ex auctoritate MS. A. sæpe a vulgatis codicibus plurimum discrepantis: nisi sicubi certo constaret aliunde esse depromtam sententiam, puta quia is liber exstaret, aut sententia alibi expresso auctoris nomine laudaretur. Sed et in nominibus affinibus id secuti sumus, quod versuum ratio postulabat. Ita cum sæpe mutata inter se sint Philisci, Philemonis, et Philetæ nomina, tragicos versus[s] Philisco, comicos Philemoni, elegiacos Philetæ assignavimus. Sed ne hoc quidem mirari debes, siquando sententia aliqua asscriptum habeat nomen Tragœdiæ, eamque sententiam nunc in ejus nominis Tragœdia frustra quæras. Nam sæpe eidem poetæ ejusdem argumenti plures tragœdias temporibus diversis fecere, aut etiam parte relicta partem immutarunt, ita ut duplex editio earum ad posteros pervenerit: quod multis exemplis probari posset.

[s] Philiscus Ægineta Tragœdias scripsit auctore Diogene.

EX ADDENDIS NICOLAI SCHOWII

AD CHARTAM PAPYRACEAM

MUSEI BORGIANI VELITRIS ROMÆ 1788.

EDITIONES *Sermonum Stobæi*, ut eruditis notum est, ad duas classes referri possunt, *prima* nempe Stobæi sermones breviores, *altera* pleniores exhibet: in *prima classe* collocandæ sunt ed. Veneta per Jo. Fr. Trincavellum, MDXXXV. prima Basileensis, MDXLIII. Ad *secundam classem* pertinent altera Basil. MDXLIX. Gesneriana Dilingæ, MDLVI. Wecheliana Francofurti, MDLXXXI. repetita Aureliæ Allobrogum, MDCIX. Hæc editionum diversitas eandem quoque in MSS. differentiam arguit: dolendum autem est, majorem esse eorum codicum numerum, ex quibus primæ editiones provenerunt, quam eorum, ex quibus recentiores adauctæ sunt et locupletatæ. Sic omnes *Sermonum Stobæi* codices, qui Romæ adsunt, quosque omnes consului, ex eodem omnino archetypo descripti sunt, cui textus primarum edd. *Trincavelli* nempe et *primæ Basil.* originem suam debent. In *bibl. Vaticana* duos tantum codices, qui *Stob. sermones* continent, inveni (sub nn. 954. et 955.) unum in 4. alterum in fol. chartaceos, sæc. XV. quorum prior negligenter scriptus est, posterior emendatius: textum primarum edd. exacte sequuntur, nisi quod in fine sententiarum *Theoctisti* post verba, ἅπερ αὖ κατὰ τὸ ἐναντίον χωρῆσαι — nonnulla adduntur, quæ in edd. desunt, quæque ita incipiunt: Ἱππόμαχός τις ἦν τῶν πάλαι γεγονότων ἀνὴρ γυμναστὴς, καί ποτε ἔτυχε συγκαθεζόμενος ἄλλοις ἰδιώταις τῆς τέχνης &c. Finiuntur in sententiis *Marci*. In fine cod. Vat. n. 954. adscripta sunt: Μιχαῆλος Ἀποστόλης Βυζάντιος μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς αὐτοῦ πατρίδος, πενίᾳ συζῶν, καὶ τόδε τὸ θεῖον βιβλίον μισθῷ ἐν Κρήτῃ ἐξέγραψεν. Scriptus est igitur in Creta post expugnatam a Turcis Constantinopolin. Cum hisce omnino consentit is, qui in *bibl. Angelica* adservatur, ex eodem fonte deductus et ejusdem fere ætatis, satis quoque negligenter scriptus: interea hosce codices etiam cum utilitate in locis difficilioribus consului. Ad alteram codicum MSS. classem pertinet egregius ille cod. Cæs. Vindobonensis, quo Vindobonæ usus sum, cujusque ope permulta textus vulgati loca partim emen-

davi, partim supplevi, scriptus, ut videtur, circa finem sæculi decimi: codices hujus generis admodum rari sunt, nec similem adhuc inveni; etsi reg. Parisiensis, quem tantum ex cl. Brunckii *poetis gnomicis* cognosco, Cæs. Vindobonensi bonitate ac præstantia vix cedere videatur. Eorum omnium, quæ textui *Sermonum Stobæi* emendando ex bibliothecis Anglicanis inservire possunt, doctissimus Chandlerus, quem hic Romæ cognoscere mihi contigit, spem fecit; hinc, ut spero, subsidiorum criticorum nulla aderit penuria. Consultis codicibus, opus typis paratum erit; totum enim textum descriptum jam ac emendatum in scriniis meis adservo. Institutum autem hoc erit: omittam nempe in prosaicis, si viris doctis ita placuerit, fragmenta *Platonis, Xenophontis, Isocratis, Theophrasti, aliorumque auctorum editorum*, hæc enim novæ editionis onera sunt, nullumque verum criticum usum habent; iis tamen servatis, in quibus inter textum Stobæi eumque, qui alibi vulgatus est, magnum aliquod discrimen intercedere deprehenditur, inter quæ inprimis Epicteti fragmenta refero. Nullam quoque versionem Latinam addam; hæc enim editionem minus parabilem reddit, nullamque veram utilitatem præstat, nec viri solide eruditi, qui in historiam antiquæ poeseos aut philosophiæ Græcorum inquirunt, quibusque solis Jo. Stobæi chrestomathia utilis esse potest, ea indigere videntur; cui tamen defectui commodiori forsan ratione medebor. Solum igitur textum Græcum, cujus fundus est editio MDCIX., exhibebo, criticis rationibus emendati textus unicuique paginæ subjectis. Calcem textus Græci breves notæ in fragmenta difficiliora sequentur. Addentur denique in fine operis indices auctorum et rerum: in indice auctorum Fabricii bibl. Græca suppletur et corrigitur. In præfatione de auctore ejusque fontibus agitur, editionum quoque et codicum historia critica enarratur. Interea Sermonem CIV. (Περὶ τῶν παρ' ἀξίαν εὐτυχούντων) hic speciminis loco subjungam:

Εὐριπίδου Βελλεροφόντης[a]·

A. Τιμή σ' ἐπαίρει τῶν πέλας μᾶλλον φρονεῖν.

B. Θνήσκοιμ' ἄν· οὐ γὰρ ἄξιον λεύσσειν φάος
κακοὺς ὁρῶντας ἐκδίκως τιμωμένους.

[a] Sunt omnes fabularum tituli ex cod. Cæs. quem omnium hac in re adcuratissimum deprehendi. Videtur in h. fr. ipse Bellerophon arrogantiam sibi exprobranti respondere. Tzetzes ad Lycophr. v. 17.

——— Δίκτυος·

Πολλοῖς παρέστην κἀφθόνησα δὴ βροτῶν,
ὅστις κακοῖσιν, ἐσθλὸς ὢν, ὅμοιος ῇ,
λόγων ματαίων εἰς ἅμιλλαν ἐξιών·
τὸ δ' ἦν ἄρ' οὐκ ἀκουστὸν οὐδ' ἀνασχετὸν,
σιγᾷν κλύοντα δεινὰ πρὸς κακιόνων.

——— Οἰνεῖ[b].

Ὅταν κακοὶ πράξωσιν, ὦ ξένοι, καλῶς,
ἄγαν κρατοῦντες, κοὐ νομίζοντες δίκην
δώσειν, ἔδρασαν πάντ' ἐφέντες ἡδονῇ.

——— Ἱκετίδων[c].

Ἦ δὴ νοσῶδες τοῦτο τοῖς ἀμείνοσιν,
ὅταν πονηρὸς ἀξίωμ' ἀνὴρ ἔχῃ,
γλώσσῃ κατασχὼν δῆμον, οὐδὲν ὢν τὸ πρίν.

Ἐν ταὐτῷ[d].

Φεῦ, φεῦ, κακοῖσιν ὡς ὅταν δαίμων διδῷ
καλῶς, ὑβρίζουσ' ὡς ἀεὶ πράξοντες εὖ.

——— Τημενίσι·

Πολλοὶ γεγῶτες ἄνδρες οὐκ ἔχουσ', ὅπως
δείξωσιν αὑτοὺς τῶν κακῶν ἐξουσίᾳ.

Μενάνδρου Θεοφορουμένη[e].

Εἴ τις προσελθών μοι θεῶν λέγοι· = Κράτων,
ἐπὰν ἀποθάνῃς, αὖθις ἐξ ἀρχῆς ἔσῃ·
ἔσῃ δ', ὅ τι ἂν βούλῃ· κύων, πρόβατον, τράγος,
ἄνθρωπος, ἵππος· δὶς βιῶναι γάρ σε δεῖ,
εἱμαρμένον τοῦτ' ἐστίν· ὅ τι βούλει δ', ἑλοῦ. =
Ἅπαντα μᾶλλον (εὐθὺς εἰπεῖν ἂν δοκῶ)
ποίει με, πλὴν ἄνθρωπον· ἀδίκως εὐτυχεῖ

[b] Diomedes, ni fallor, ad Calydonios de Agrii filiis, qui avum Oeneum regno spoliaverant. Apollod. bibl. lib. i. pag. 37.

[c] V. 428. Ad Theseum nuncius Creontis, qui democratiam damnat. *τὸ νοσῶδες, quod animi ægritudinem facit.* Soph. Oed. T. v. 1079. Iocaste ad Oedipum:

Μὴ πρὸς θεῶν, εἴπερ τι τοῦ σαυτοῦ βίου
κήδῃ, ματεύσῃς τοῦθ'—ἅλις νοσοῦσ' ἐγώ.

Veram lectionem, νοσοῦσ' ἐγὼ, quam cl. Brunckius bene in textum recepit, confirmat cod. Chigianus, summæ in emendando Sophocle auctoritatis: in omnibus codd. Vindobb. librarii, Atticismo adsueti, νοσοῦσ' ἔχω scripserunt.

[d] Ibid. v. 463. verba chori.

[e] Titulus fabulæ jam primum ex cod. Cæs. additur. Cognita sunt et alia ejusdem fabulæ fragmenta, in quibus et ridendi moresque sæculi perstringendi mulierculæ circumforaneæ, quæ numine quodam adflatas se credebant, materiam præbent.

κακῶς τε πράττει τοῦτο τὸ ζῶον μόνον.
Ὁ κράτιστος ἵππος ἐπιμελεστέραν ἔχει
ἑτέρου θεραπείαν· ἀγαθὸς ἂν γένῃ κύων,
ἐντιμότερος εἶ τοῦ κακοῦ κυνὸς πολύ·
ἀλεκτρυὼν γενναῖος ἐν ἑτέρᾳ τροφῇ
ἐστὶν, ὁ δ' ἀγεννὴς καὶ δέδιε τὸν κρείττονα.
Ἄνθρωπος, ἐὰν ᾖ χρηστὸς, εὐγενὴς, σφόδρα
γενναῖος, οὐδὲν ὄφελος ἐν τῷ νῦν γένει·
πράττει δ' ὁ κόλαξ ἄριστα πάντων, δεύτερα
ὁ συκοφάντης, ὁ κακοήθης τὰ τρίτ' ἔχει[f].
Ὄνον γενέσθαι κρεῖττον, ἢ τοὺς χείρονας
ὁρᾶν ἑαυτοῦ ζῶντας ἐπιφανέστερον.

Θεόγνιδος[g]·

Καὶ σώφρων ἥμαρτε, καὶ ἄφρονι πολλάκι δόξα
ἕσπετο· καὶ τιμὴν τὶς κακὸς ὢν ἔλαχεν.

Ἐν ταὐτῷ[h]·

Πολλοῖς ἀχρήστοισι θεὸς διδοῖ ἀνδράσιν ὄλβον
ἐσθλὸν, ὃς οὔθ' αὐτῷ βέλτερος οὐδὲν ἐὼν
οὔτε φίλοις. Ἀρετῆς δὲ μέγα κλέος οὔποτ' ὀλεῖται·
αἰχμητὴς γὰρ ἀνὴρ γῆν τε καὶ ἄστυ σάοι.

Σοφοκλέους Ἀλείτης[i]·

Δεινόν γε τοὺς μὲν δυσσεβεῖς κακῶν ἄπο
βλαστόντας, εἶτα τούσδε μὲν πράσσειν καλῶς·
τοὺς δ' ὄντας ἐσθλοὺς, ἔκ τε γενναίων ἅμα
γεγῶτας, εἶτα δυστυχεῖς πεφυκέναι.
Οὐ χρῆν τάδ' οὕτω δαίμονας θνητῶν πέρι
πράσσειν· ἐχρῆν γὰρ τοὺς μὲν εὐσεβεῖς βροτῶν
ἔχειν τὶ κέρδος ἐμφανὲς θεῶν πάρα,
τοὺς δ' ὄντας ἀδίκους τῶνδε τὴν ἐναντίαν

[f] Textum ex cod. Vat. et Cæs. restitui, quem Grotius in Florilegio eodem fere modo emendaverat: antea legebatur: τὰ τρίτα λέγει. contra metrum.

[g] V. 673. ed. Brunckii. Etiam ex cod. Cæs. et edd. Theognidis ἕσπετο pro vitioso ἄπτετο scripsi, quemadmodum et τιμὴν pro τιμῆς. Soph. Aj. M. v. 841. Ajax ad Jovem supplex:

Αἰτήσομαι δέ σ' οὐ μακρὸν γέρας λαχεῖν.

(Ita scribo ex codd. Vindobb., Chigiano, et Casanatensi).

[h] V. 845. οὔθ' αὐτῷ ex edd. Theognidis et codd. reposui: particulæ οὐδὲ et οὔτε frequenter a librariis permutantur.

[i] In omnibus hujus fabulæ fragmentis lemma Ἀλείτης cod. Cæs. ubique exhibet, cujus argumentum procul dubio in Hygini fab. CXXII. enarratur, ita ut in h. fr. ad Aleten, Ægisti et Clytemnestræ filium, respiciatur, qui, dum Orestes in Taurica Dianæ immolatus ferebatur, regnum Mycenis occupaverat.

δίκην, κακῶν τιμωρὸν, ἐμφανῆ τίνειν·
κοὐδεὶς ἂν οὕτως εὐτυχῇ κακὸς γεγώς.

Δημοσθένους Ὀλυνθιακὸς α΄. [k]

Τὸ γὰρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίνεται.

——— Ὀλυνθιακὸς β΄. [l]

Αἱ γὰρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι καὶ συσκιάσαι τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων εἰσίν· εἰ δέ τις πταίσει, τότ' ἀκριβῶς διακαλυφθήσεται ταῦτα πάντα.

Ἐκ τῶν Ἀριστωνύμου·

Ἔοικεν ὁ βίος θεάτρῳ, διὸ πολλάκις χείριστοι τὸν κάλλιστον ἐν αὐτῷ κατέχουσι τόπον.

[k] Ed. Basil. 1572. tom. I. pag. 4. lin. 8. ubi Philippum innuit.

[l] Ibid. pag. 7. lin. 34. ita scribitur: Αἱ γὰρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι καὶ συσκιάσαι τὰ τοιαῦτα ὀνείδη· εἰ δέ τι πταίσεις, τότε ἀκριβῶς αὐτοῦ πάντ' ἐξετασθήσεται. Quod hic de solo Philippo dicitur, Stobæus generatim extulit: ex quo magna lectionis varietas oritur.

EXCERPTUM EX NICOLAI SCHOWII

EPISTOLA AD C. G. HEYNIUM

ROMÆ 1790.

VELLEM jam, Vir Amplissime, ut redux in Germaniam, ubi post tot annorum itinera, labores, animique curas, requiem aliquam quæro, honestum invenirem bibliopolam, cui animus esset necessarios in novam *Stobæi Sermonum* editionem sumptus erogandi; quod tamen Tua auctoritate Tuisque consiliis facile me impetraturum esse spero. Consilium enim, quod ante duos annos publice manifestavi, nec Tibi nec aliis displicuit, novaque editio, ut equidem audio, ubique desideratur; nec, cum *Eclogas* eruditione atque industria Heerenii Tui auctiores ac emendatiores in lucem prodire brevi exspectemus, æquum esset, ut *Sermones*, in quibus tot tantaque poeseos, ac philosophiæ antiquæ nobis servata sunt monumenta, minoris haberentur pretii, aut indigni, quibus eadem adhiberetur medela.

Omnia jam, ut ultimis literis Tibi nunciavi, in promptu ha-

beo, novaque etiam iis, quæ in *Specimine* memoravi, subsidia deinde accessere; quæ enim cel. Chandler Romæ mihi promiserat, anno superiori ex Anglia ad me pervenerunt, variisque in locis restituendis novam mihi prætulerunt facem. *Consistunt hæc in variis lectionibus descriptis ex exemplari interfoliato Stobæi ed. Aurel. Allobr.* 1609. *quod Oxonii in bibliotheca collegii Ænei Nasi adservatur. Fuit olim hoc exemplar viri eruditissimi Josephi Wasse, cui quicquid fere esset scriptorum Gr. et Lat. in eadem bibliotheca, alio donante, repositum est; et vix unus atque alter auctor est, qui non plurimas ferat annotationes MSS. Wassianas. Quonam vero ex codice aut codicibus MSS. istæ in Stobæum lectiones desumptæ fuerint, non liquet; nec ubivis facile dignoscas, quænam sint (plurimæ certe) librorum MSS. variantes, quænam Wassii conjecturæ, quippe cum literæ "MS." sæpissime absint.* En verba, quibus eruditissimus R. Churton, ejusdem collegii socius, de lectionum auctoritate me certiorem fecit; quæ vero in fine literarum adjunguntur, minus grata fuerunt: *Istas autem literas "MS." qui jam exscripsit adolescens semper fere omisit brevitati studens. Omissiones etiam nonnullas prætermisit, quæ plerumque sic "[ ]" et in ipso tantum textu notantur; in reliquis se fidelem præstitit.* Major enim in his diligentia maximo mihi usui fuisset: ceteroquin pro ipsis lectionibus nitide ac diligenter enotatis doctissimis viris R. Chandler et R. Churton me summopere obstrictum esse fateor, debitasque publice hic offero gratias.

Insigne deinde adjumentum Romæ apud eruditissimum Abb. Caiet. Marini præter spem ac opinionem inveni; inter codices enim Græcos, quos vir amicissimus inspiciendos et examinandos ultro mihi obtulit, præter insigne Lexici Cyrilli MS. aliaque, parvulus etiam codex, Ματθαίου τοῦ Δεβαρῆ κάνονες συνθέσεως κοινοὶ πάντων τῶν τοῦ λόγου μέτρων inscriptus, obvenit, in cujus fine priores XXXVIII. *Stobæi Sermones* chrestomathiæ loco annexi sunt: textus horum Sermonum, ex præstantissimo codice descriptus, non modo præstantiores MS. Cæsarei lectiones confirmavit, sed et novas easque præclaras subministravit.

Magno etiam textui *Sermonum* emolumento fuit insignis ille codex parœmiarum et apophthegmatum MS. Gr. qui Romæ in bibliotheca Angelica exstat, num. XVII. insignitus, et in catalogo, *Selecta ex variis philosophis Gr.* inscriptus, chartaceus,

ac sæc. xv. Proverbia et apophthegmata ordine alph. digesta sunt, fini uniuscujusque literæ fabulis ex mythologia Græca adjunctis. Titulus codicis deest, suspicor autem ipsum *Ioniam Mich. Apostoli* continere, vid. Montfauc. *Palæogr. Gr.* lib. I. p. 82. Incipit: Ἀγαλλίας ὁ Κερκυραῖος, Ἀριστοφάνει γνώριμος, εἶπεν δύο πόλεις εἶναι Ἀθήνας καὶ Ἐλευσῖνα rel. Ex hoc codice edita fuisse videntur primum Μιχαήλου Ἀποστόλου Παροιμίαι, ac deinde ab Arsenio Michaelis filio ord. alph. Ἀποφθέγματα φιλοσόφων καὶ στρατηγῶν, ῥητόρων καὶ ποιητῶν. At MS. editis plenius est, nec fabulas seorsim editas inveni, exstant autem partim in Homeri, partim etiam in Pindari et Apollonii Rhodii scholiis, Apollodoro, aliisque mythographis.

Dum porro anno superiori Roma Venetias per Florentiam proficiscebar, summo desiderio codicem Stobæi Laurentianum inspiciendi cel. Bandini benevole ac humaniter indulsit; verum delusa fuit exspectatio, hunc enim codicem una cum codice d. Marci, quo Venetiis usus sum, quique nuper in monasterio d. Joannis et Pauli delituit, cum codicibus Romanis bibl. Vaticanæ et Angelicæ prorsus consentaneum esse, textumque ed. Trincavellianæ exhibere mox deprehendi.

Ipse Romæ bibliothecam Vallicellianam neglexi; at Georgius Zoëga, conterraneus meus amicissimus, me Venetiis morantem per literas admonuit, existere ibi codicem MS. per octo folia *Sententias morales ex libris sacris et profanis excerptas* continentem; alium porro, in quo per viginti folia Orphei et aliorum poëtarum sententiæ exhibentur[a].

Bononiæ in bibliotheca S. Salvatoris exstat codex MS. num. CLXXII. chart. 8vo. sæc. XVI. qui syllogen sententiarum ab Accida protopapa Messanensi collectarum continet. Ipsa sylloge ita inscribitur: Βιβλίον, ἐν ᾧ περιέχονται ποικίλαι ἐκλογαὶ ἐκ διαφόρων γνώμων οὐκ ὀλίγων θεολόγων καὶ φιλοσόφων, κομισθὲν ἐν τῇ περιωνύμῳ Ἰταλίᾳ ἐξ ἑῴας παρὰ τοῦ κύρου Φραγκίσκου Ἀκκίδα πρωτοπαπᾶ Μεσσήνης, υἱοῦ τοῦ εὐσεβοῦς ἐν ἱερεῦσι Ἐμμανουὴλ χοροεπισκόπου (sic) νήσου Σικελίας, ἑνὸς τῶν εὐγενῶν τῆς Κολασσαέων νήσου καὶ πόλεως, ὅπερ τῇ σῇ ἐκλαμπρότητι δουλικῶς προσάγει. Quisnam autem ille

[a] Ipse postea Venetiis Romam redux in hæc MSS. inquisivi, sed parum utilitatis ac luminis mihi attulerunt. Ibidem quoque existit *Sententiarum moralium* codex MS., qui chrestomathia Christiana est, ejusdemque indolis ac Barberinus, multique alii, in quibus sub certis articulis moralibus dicta sacrorum librorum ac Patrum in unum collecta conspiciuntur.

fuerit, cui Accidas librum dicaverit, ex sequenti subscriptione fini codicis manu recentiori adjecta videre est: Ὁ κῦρ Φραγκίσκος Ἀκκίδας —— ἐκ πολλῆς εἰς τὴν ἀποστολικὴν καθέδραν προθυμίας τοῦτο τὸ βιβλίον πολλῷ πόνῳ καὶ δαπάνῃ συνάξας ἐκ τῶν ἀνατολικῶν προσέφερε τῷ μακαριωτάτῳ παπᾷ Σίξτῳ πέμπτῳ, ἀρχιερεῖ μεγίστῳ, ἐν τῇ Βατικάνῃ βιβλιοθήκῃ φυλαττόμενον, ἔτει α′ φ′ π′ ε′. Præcipui auctores, e quibus sententias excerpsit Accidas, sunt *Basilius, Gregorius theologus, Libanius, Marcus asceta, Maximus, Chrysostomus, Isidorus Pelusiota,* Ἐκ τοῦ Εὐεργετηνοῦ (sic), *Severianus, Theodorus Prodromus, Psellus, Phile.* Alios auctores ab Accida allatos prætereo, pauca enim ex illis profert. Hic codex exspectatione mea inferior fuit, atque *Stobæi Sermonibus* parum profuit.

His accedit editio *Stobæi* Tigurina an. 1543. notis frequentibus iisque satis eruditis postillata, quæ olim Apostoli Zeno fuit, hodieque Venetiis in bibliotheca Zeniana adservatur: notæ marginales loca solum parallela tam Græca quam Latina indicant, nihilque, quod ad augendum aut corrigendum textum faceret, continent.

Consului etiam *Apophthegmata ex variis auctoribus per Jo. Stobæum collecta Varino Favorino Camerte interprete* Lat. *Romæ impressum per Jac. Mazochium die* XXVII. *Nov.* MDXVII. 8vo. librum rarissimum, cujus usum doctiss. Abb. Caietanus Marini pro solita sua humanitate ultro mihi concessit; sententiæ vero ad sensum nec ad verba redditæ sunt, multumque abbreviatæ, quamplurimi etiam articuli omissi sunt, rerumque ordo multis in locis mutatus est.

Emendationes in Stobæum auctore Friderico Jacobs Gothæ 1790. 8vo. ad me directas, quas etiam ante dimidium anni ad me mittendas curasti, nondum videre mihi obtigit, nec forte videbo, antequam Germaniæ fines attigerim; ipsas vero magno mihi usui fore, non modo ex literis Tuis, sed et ex *Specimine emendationum in auctores veteres cum Gr. tum Lat. Gothæ* 1786. augurari debeo[b].

[b] Hæc jam Bononiæ scripseram, cum his diebus ipsum librum cura virorum amicissimorum Amadei Swaier et Jacobi Morelli intra breve tempus Venetiis Romam ad me transmissum nuper acceperim. Nec spes delusa fuit, inter legendum enim ingenium viri eruditissimi magis an doctrinam admirer, nescio, nec paucas emendationes codicum MSS. auctoritate firmatas esse deprehendi.

EX PHOTII BIBLIOTHECA

COD. CLXVII.

ΑΝΕΓΝΩΣΘΗ Ἰωάννου Στοβαίου ἐκλογῶν ἀποφθεγμάτων ὑποθηκῶν βιβλία τέσσαρα ἐν τεύχεσι δυσί· προσφωνεῖ δὲ ταῦτα, δι' ὃν καὶ τὴν συνάθροισιν φιλοπονῆσαι λέγει, [a] Σεπτιμίῳ ἰδίῳ υἱῷ. Ἡ δὲ συναγωγὴ αὐτῷ ἔκ τε ποιητῶν καὶ ῥητόρων καὶ τῶν κατὰ τὰς πολιτείας λαμπρῶς βεβιωκότων ἐγένετο· ὧν, ὡς καὶ αὐτός φησι, τῶν μὲν τὰς ἐκλογὰς, τῶν δὲ τὰ ἀποφθέγματα, καί τινων ὑποθήκας συλλεξάμενος, ἐπὶ τῷ ῥυθμίσαι καὶ βελτιῶσαι τῷ παιδὶ τὴν φύσιν, ἀμαυρότερον ἔχουσαν, πρὸς τὴν τῶν ἀναγνωσμάτων στήλην στείλειεν.

Ἔστι δὲ αὐτῷ τὸ μὲν πρῶτον βιβλίον, Φυσικόν· τοῦ δὲ δευτέρου μέν [b] τι κατ' ἀρχὰς Λογικὸν, τὸ δὲ λοιπὸν καὶ [c] πλεῖστον, Ἠθικόν· καὶ τὸ τρίτον δὲ καὶ τὸ τέταρτον, πλὴν ὀλιγίστων, Ἠθικὰ καὶ Πολιτικά. Καὶ γὰρ τὸ μὲν πρῶτον ἔχει μὲν κεφαλαῖα [d] ξ', οἷς καὶ τὰς τῶν παλαιῶν ἁρμόζει χρήσεις καὶ χρείας· ταῦτα δέ ἐστι μετὰ τὸ

Περὶ θεοῦ διαλαβεῖν, ὅτι δημιουργὸς τῶν ὄντων, καὶ διέπει [e] τὸ ὅλον τῷ τῆς προνοίας λόγῳ. (iii)

[a] Σεστιμίῳ] Σεπτιμίῳ marg. Suidas Ἐπίμιον vocat: puto legendum utrobique Ἐπτίμιον: qui et ipse quatuor Stobæi libros numerat, quorum vix tres hodie integri circumferuntur. Schott.

[b] Sex prima capita quæ interciderunt. Schott.

[c] πολιτικὸν] πλεῖστον marg.

[d] Habet ea omnia aut pene omnia Græce et Latine a Gul. Cantero pridem edita, sed aliter alicubi distincta, et nonnusquam perturbata, aut varie sine titulis dispersa, præterquam quod multis in locis corrupta sint aut mutila. Schott.

[e] Quod hic intercedit in Canteri editione *de numeris* caput, e prolegomenis huc male trajectum docet Photius infra, et nostra fragmenta ἀνέκδοτα. Constat idem ex Cod. ms. Bibliothecæ Augustanæ. Schott.

δεύτερον, Περὶ τῶν νομιζόντων μὴ εἶναι πρόνοιαν, καὶ ἑπομένας ταύτῃ θείας ἐπὶ τῇ τοῦ παντὸς διοικήσει δυνάμεις.

εἶτα, Περὶ δίκης παρὰ τοῦ θεοῦ τεταγμένης ἐποπτεύειν τὰ γινόμενα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, τιμωρὸν οὖσαν τῶν ἁμαρτανόντων. (iv)

καὶ, Περὶ ἀνάγκης θείας, καθ' ἣν ἀπαραιτήτως τὰ κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ γίνεται βούλησιν. (v)

Περί τε εἱμαρμένης, καὶ τῆς τῶν γινομένων εὐταξίας. (vi)

Περὶ τύχης ἢ ταυτομάτου. (vii)

καὶ, Ὅτι ἀλόγιστος ἡ φορὰ τῆς τύχης. (viii)

Περί τε χρόνου οὐσίας καὶ μερῶν, καὶ πόσων εἴη αἴτιος. (ix)

καὶ, Περὶ Ἀφροδίτης οὐρανίας καὶ ἔρωτος θείου. (x)

δεκατὸν, Περὶ ἀρχῶν, καὶ στοιχείων, καὶ τοῦ παντός. (xi)

εἶτα, Περὶ ὕλης. (xii)

Περὶ ἰδέας. (xiii)

Περὶ αἰτιῶν. (xiv)

Περὶ σωμάτων καὶ περὶ τῆς τούτων τομῆς, καὶ περὶ ἐλαχίστου. (xv)

Περὶ σχημάτων. (xvi)

Περὶ χρωμάτων. (xvii)

Περὶ μίξεως καὶ κράσεως. (xviii)

Περὶ κενοῦ καὶ τόπου καὶ χώρας. (xix

Περὶ κινήσεως. (xx)

εἰκοστὸν δὲ, Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς. (xxi)

Περὶ κόσμου, καὶ εἰ ἔμψυχος καὶ προνοίᾳ διοικούμενος, καὶ ποῦ ἔχει τὸ ἡγεμονικὸν, καὶ πόθεν τρέφεται. (xxii)

Περὶ τάξεως τοῦ κόσμου· εἰ ἓν τὸ πᾶν. (xxiii)

Περὶ τῆς οὐρανοῦ οὐσίας καὶ διαιρέσεως. (xxiv)

Περὶ οὐσίας ἄστρων καὶ σχημάτων, κινήσεώς τε καὶ ἐπισημασίας. (xxv)

Περὶ οὐσίας ἡλίου καὶ μεγέθους, σχήματός τε καὶ τροπῶν, καὶ ἐκλείψεως καὶ σημείων, καὶ κινήσεως. (xxvi)

Περὶ σελήνης οὐσίας, μεγέθους, καὶ σχήματος, φωτισμῶν τε, καὶ περὶ ἐκλείψεως,[f] καὶ περὶ ἀποστημάτων καὶ σημείων. (xxvii)

[f] Addit Cant. liber *faciem*: de qua Plutarchi in opusculis libellus. SCHOTT.

Περὶ γαλακτός. (xxviii)

Περὶ κομητῶν καὶ διαττόντων καὶ τῶν τοιούτων. (xxix)

Περὶ βροντῶν, ἀστραπῶν, κεραυνῶν, [g] πρηστήρων, τυφώνων. (xxx)

τριακοστὸν δὲ, Περὶ ἴριδος, περὶ ἅλω, καὶ παρηλίου, καὶ ῥάβδων, καὶ δὴ καὶ περὶ νεφῶν, ὁμίχλης, ὑετῶν, δρόσου, χιόνος, πάχνης, χαλάζης. (xxxi. xxxii.)

Περὶ ἀνέμων. (xxxiii)

Περὶ γῆς, εἰ μία καὶ πεπερασμένη, καὶ περὶ [h] πόσου μεγέθους, καὶ περὶ θέσεως αὐτῆς, καὶ περὶ σχήματος αὐτῆς τῆς γῆς, καὶ πότερα μένει ἡ γῆ ἢ κινεῖται· περί τε [i] σεισμῶν γῆς, καὶ περὶ θαλάσσης, πῶς ἄμπωτις καὶ πλημμύραι γίνονται. ([k] xxxiv.—xli.)

Περὶ ὑδάτων. (xlii)

Περὶ τοῦ παντός. (xliv)

Περὶ φύσεως καὶ τῶν συμβαινόντων ἐξ αὐτῆς αἰτιῶν. (xliii)

Περὶ τῆς τῶν ζώων γενέσεως καὶ τὰ ἑξῆς. (xlv.)

Πόσα γένη ζώων, καὶ εἰ πάντα λογικὰ καὶ αἰσθητά. (xlvi)

Περὶ ὕπνου καὶ θανάτου. (xlvii*[l])

Περὶ φυτῶν. (xlviii)

Περὶ τροφῆς καὶ ὀρέξεως τῶν ζώων. (xlix*)

Περὶ φύσεως ἀνθρώπων. (l)

Περὶ νοῦ. (li)

Περὶ ψυχῆς. (lii)

Περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν καὶ εἰ ἀληθεῖς αἱ αἰσθήσεις. (liii)

Πόσαι εἰσὶν αἱ αἰσθήσεις, καὶ ποίας οὐσίας καὶ ἐνεργείας ἑκάστη. (liv)

Περὶ ὁράσεως καὶ κατοπτρικῶν ἐμφάσεων. (lv)

Περὶ ἀκοῆς. (lvi)

Περὶ ὀσφρήσεως. (lvi)

[g] Vide Pl. lib. 2. c. 48. seqq. Schott.

[h] ποιοῦ] ἴσ. πόσου marg.

[i] σεισμοῦ] σεισμῶν marg.

[k] Multa ex his perierunt.

[l] Periit hic titulus, et reliqui stellulis notati.

Περὶ γεύσεως. (lvi)

Περὶ ἀφῆς. (lvi)

Περὶ φωνῆς, καὶ εἰ ἀσώματος ἡ φωνὴ, καὶ τί αὐτῆς τὸ ἡγεμονικόν. (lvii)

Περὶ φαντασίας, καὶ κριτηρίου. (lviii)

καὶ νθ. Περὶ δόξης. (lix)

καὶ ξ. Περὶ ἀναπνοῆς καὶ παθῶν. (lx.)

Καὶ τὰ μὲν τοῦ πρώτου βιβλίου κεφάλαια τοσαῦτα, καὶ περὶ τούτων· καὶ δηλονότι φυσικὰ, πλὴν ἐνίων τῶν ἐν ἀρχῇ, ἃ μᾶλλον ἄν τις εἰς τὰ μετὰ τὰ φυσικὰ ἀνάξοι· τούτοις δὲ, ὡς ἔφημεν, τὰς τῶν παλαιῶν δόξας, εἴτε συμφώνους οὔσας εἴτε καὶ διαφώνους, παρατίθησιν. Ἐν μέντοι τούτῳ τῷ βιβλίῳ, πρὸ τοῦ τοῖς εἰρημένοις κεφαλαίοις [m] ἐπιβαλεῖν, περὶ δύο κεφαλαίων διαλαμβάνει· ὧν τὸ μὲν ἔπαινός ἐστι φιλοσοφίας, καὶ οὗτος ἐκ διαφόρων αὐτῷ συνηρανισμένος, τὸ δὲ περὶ τῶν [n] κατὰ ταύτην συνεστηκυιῶν αἱρέσεων, ἐν ᾧ καὶ περὶ γεωμετρίας, καὶ μουσικῆς, καὶ ἀριθμητικῆς, δόξας παλαιὰς συναναγράφει.

Τὸ δὲ δεύτερον βιβλίον συμπληροῦται μὲν κεφαλαίοις [o] ϛ' καὶ μ'. Διαλαμβάνει δὲ πρῶτον μὲν

Περὶ τῶν τὰ θεῖα ἑρμηνευόντων, καὶ ὡς εἴη ἀνθρώποις ἀκατάληπτος ἡ τῶν νοητῶν κατὰ τὴν οὐσίαν ἀλήθεια. (i)

εἶτα Περὶ διαλεκτικῆς. (ii)

καὶ Περὶ ῥητορικῆς. (iii)

καὶ Περὶ λόγου καὶ [p] γραμμάτων. (iv*)

Περὶ ποιητικῆς. (v)

Περὶ χαρακτῆρος. (vi)

Περὶ τοῦ ἠθικοῦ εἴδους [q] τῆς φιλοσοφίας. (vii)

[m] ἐπιβαλεῖν] ἐπιλαβεῖν marg.

[n] κατὰ αὐτὴν marg.

[o] De quibus vix tria hæc, primum, septimum, et octavum, utcunque integra posteriore Eclogarum libro a Cant. edito legas: quinque inter hæc mediis capitibus partim turbatis, partim alio rejectis. Reliqua porro xxxiix hujus libri alterius capita, magno sane damno publico periisse, vel solæ inscriptiones hæ testantur. Schott.

[p] Huc plane pertinent quæ serm. 80. 81. et 82. in Conradi [Gesneri] edit. hodieque leguntur. Schott.

[q] Cui rursum capita quinque

Περὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν. (viii)

Ὅτι οὐδεὶς ἑκὼν πονηρός. (ix)

Ὁποῖον χρὴ εἶναι τὸν φιλόσοφον. (x*)

Ὅτι χρὴ σέβειν τὸ θεῖον. (xi*)

Ὅτι τοῖς εὐσεβέσι καὶ δικαίοις βοηθεῖ τὸ κρεῖττον. (xii*)

Περὶ μαντικῆς. (xiii*)

Ὅτι χρὴ περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι τὰς τῶν σοφῶν συνουσίας, ἐκκλίνειν δὲ τοὺς φαύλους καὶ ἀπαιδεύτους. (xiv*)

Περὶ τοῦ δοκεῖν καὶ τοῦ εἶναι· καὶ ὅτι οὐ τῷ λόγῳ χρὴ κρίνειν τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τῷ τρόπῳ. (xv*)

Ὅτι οἱ ἄλλοις ἐπιβουλεύοντες ἑαυτοὺς λανθάνουσι καταβλάπτοντες. (xvi*)

Περὶ εὐδοξίας. (xvii*)

Περὶ φήμης. (xviii*)

Ὅτι μέτρον ἄριστον. (xix*)

Ὅτι δυσκατόρθωτον ἡ ἀρετὴ, εὐμεταχείριστον δὲ ἡ κακία. (xx*)

Ὅτι οὐ χρὴ λόγον ποιεῖσθαι περὶ τῆς τῶν ἀσυνέτων δοκιμασίας. (xxi*)

Ὅτι τὴν ὑπόκρισιν, τοῖς κεχρημένοις ἐπιβλαβῆ οὖσαν καὶ πρὸς οὓς γίνεται, τῆς ψυχῆς ἐκβλητέον. (xxii*)

Ὅτι οὐ χρὴ πολυπραγμονεῖν, φθόνου γὰρ καὶ διαβολῆς αἴτιον γίνεται τὸ τοιοῦτον. (xxiii*)

Ὅτι ἐν οἷς πλημμελεῖ τις τὸ μεταμελεῖσθαι κάλλιστον. (xxiv*)

Περὶ λοιδορίας, ὡς οὐκ ἀγαθόν. (xxv*)

Ὅτι ἐν τῷ λοιδορεῖσθαι χρὴ σκοπεῖν, μὴ τοῖς αὐτοῖς περιπεπτώκαμεν ἐλαττώμασι. (xxvi)

Περὶ ἀνάγκης τῆς κατὰ τὸν βίον. (xxvii*)

Ὅτι εὐκαίρως δεῖ πράττειν. (xxviii*)

Περὶ τοῦ βούλεσθαι, ὅτι οὐ δεῖ ὡς ἔτυχεν ἀναβάλλεσθαι. (xxix*)

subjicit Canteri codex: quorum tamen ultimum illud est, quod octavum hic locum obtinet. Schott.

Ὅτι τὸ δυστυχῆσαι πολλάκις ἐπωφελὲς γίνεται, καὶ μάλιστα τοῖς ἄφροσι. (xxx*)

Περὶ ἀγωγῆς καὶ παιδείας. (xxxi*)

Ὅτι κάλλιστον ἡ φιλία τῶν ἀγαθῶν. (xxxii*)

Ὅτι ἡ ὁμοιότης τῶν τρόπων φιλίαν ἀπεργάζεται. (xxxiii*)

Ὅτι χρὴ ἐν ταῖς δυστυχίαις καὶ τοῖς κινδύνοις μὴ περιορᾶν τοὺς φίλους. (xxxiv*)

Ὅτι οὐ χρὴ συναδικεῖν τοῖς φίλοις. (xxxv*)

Περὶ γνησίων καὶ ἀβεβαίων φίλων. (xxxvi*)

Ὅτι χρὴ ταχείας ποιεῖσθαι τὰς πρὸς τοὺς φίλους διαλλαγὰς, τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν ῥᾶον φέροντας μετὰ τῆς ἀμνηστείας. (xxxvii*)

Ὅτι ἐν ταῖς ἀτυχίαις τοὺς γνησίους τῶν φίλων διαγινώσκομεν. (xxxviii*)

Φιλικὰ παραγγέλματα. (xxxix*)

Περὶ ἔχθρας, καὶ τοῦ ὁποῖόν τινα εἶναι χρὴ πρὸς τοὺς ἐχθρούς. (xl*)

Περὶ τοῦ πῶς ἐστὶν ἀπ' ἐχθρῶν ὠφεληθῆναι. (xli*)

Περὶ τοῦ εὐεργετεῖν. (xlii*)

Ὅτι μείζων ἡ χάρις ἐν καιρῷ δοθεῖσα. (xliii*)

Περὶ τοῦ ἀντευεργετεῖν. (xliv*)

Ὅτι τοὺς πονηροὺς οὐ χρὴ εὖ ποιεῖν, οὐδὲ παρ' αὐτῶν εὐεργετεῖσθαι. (xlv*)

Καὶ τὸ τελευταῖον, Περὶ εὐχαριστίας, (xlvi*)

ἐν οἷς καὶ τὰ τοῦ δευτέρου κεφάλαια.

Ἐν δὲ τῷ γ' περιέχεται κεφάλαια μβ'.

πρῶτον, Περὶ ἀρετῆς. 1

εἶτα Περὶ κακίας. 2

Περὶ φρονήσεως. 3

Περὶ ἀφροσύνης. 4

Περὶ σωφροσύνης. 5

Περὶ ἀκολασίας. 6

Περὶ ἀνδρίας. 7

Περὶ δειλίας. 8

Περὶ δικαιοσύνης. 9

Περὶ πλεονεξίας καὶ ἀδικίας. 10

Περὶ ἀληθείας. 11

Περὶ ψεύδους. 12
Περὶ παρρησίας. 13
Περὶ κολακείας. 14
Περὶ ἀσωτίας. 15
Περὶ φειδωλίας. 16
Περὶ ἐγκρατείας. 17
Περὶ ἀκρασίας. 18
Περὶ ἀνεξικακίας. 19
Περὶ ὀργῆς. 20
Περὶ τοῦ γνῶθι σαυτόν. 21
Περὶ ὑπεροψίας. 22
Περὶ φιλαυτίας. 23
Περὶ τοῦ συνειδότος. 24
Περὶ μνήμης. 25
Περὶ λήθης. 26
Περὶ ὅρκου. 27
Περὶ ἐπιορκίας. 28
Περὶ φιλοπονίας. 29
Περὶ ἀργίας. 30
Περὶ αἰδοῦς. 31
Περὶ ἀναιδείας. 32
Περὶ σιγῆς. 33
Περὶ τοῦ εὐκαίρως λέγειν. 34
Περὶ βραχυλογίας. 35
Περὶ ἀδολεσχίας. 36
Περὶ χρηστότητος. 37
Περὶ φθόνου. 38
Περὶ πατρίδος. 39
Περὶ ξένης. 40
Περὶ ἀπορρήτων. 41
καὶ μβ Περὶ διαβολῆς. 42

Τὰ δὲ τοῦ τετάρτου βιβλίου ἐστὶ ταῦτα·

πρῶτον Περὶ πολιτείας. 43
β Περὶ νόμων καὶ ἐθῶν. 44
[s] Περὶ δήμου.
Περὶ τῶν ἐν ταῖς πόλεσι δυναστῶν. 45
Περὶ ἀρχῆς, καὶ περὶ τοῦ ὁποῖον χρὴ εἶναι τὸν ἄρχοντα. 46
Ὅτι κάλλιστον ἡ μοναρχία. 47
Ὑποθῆκαι περὶ βασιλείας. 48
Ψόγος τυραννίδος. 49
Περὶ πολέμου. 50
Περὶ τόλμης. 51
Περὶ νεότητος. 52

[s] Qui sermo in libris editis non exstat. SCHOTT.

Περὶ τῶν παρ' ἀξίαν δυστυχούντων. 107

Ὅτι δεῖ γενναίως φέρειν τὰ προσπίπτοντα. 108

Ὅτι δεῖ τὰς εὐτυχίας προφαίνειν τὰς δὲ ἀτυχίας κρύπτειν. 109

Περὶ ἐλπίδος. 110

Περὶ τῶν παρ' ἐλπίδα. 111

Ὅτι οὐ χρὴ ἐπιχαίρειν τοῖς ἀτυχοῦσιν. 112

Ὅτι οἱ ἀτυχοῦντες χρήζουσι τῶν συμπασχόντων. 113

Περὶ γήρως κ. τ. ἑ. τ. κ. τ. 115—117

Περὶ θανάτου. 118

Περὶ ζωῆς. 119

Σύγκρισις ζωῆς καὶ θανάτου. 121

Περὶ πένθους. 122

Περὶ ταφῆς. 123

Παρηγορικά. 124

Ὅτι οὐ χρὴ παροινεῖν εἰς τοὺς τετελευτηκότας. 125

Ὅτι τῶν πλείστων μετὰ θάνατον ἡ μνήμη διαρρεῖ ταχέως ὁμοῦ. 126

Τὰ κεφάλαια τοῦ τετάρτου νή. Τῶν δὲ τεσσάρων βιβλίων [u] σή. οἷς παρατίθησιν, ὡς ἔφημεν, Ἰωάννης ἔκ τε τῶν ἐκλογῶν καὶ τῶν ἀποφθεγμάτων καὶ τῶν ὑποθηκῶν δόξας τε καὶ χρήσεις καὶ χρείας. Ἀγείρει δὲ ταύτας ἀπὸ μὲν

ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ ἀπό τε Αἰσχίνου τοῦ Σωκρατικοῦ καὶ
Ἀναξάρχου καὶ
Ἀναχάρσιδος
Ἀριστωνύμου καὶ
Ἀπολλωνίου
Ἀντισθένους καὶ
Ἀριστίππου
Ἀρίστωνος καὶ
Ἀριστοξένου καὶ
Ἀρχύτου
Ἀριστοτέλους
Ἀναξιμάνδρου
Ἀναξιμένους
Ἀρχελάου
Ἀναξαγόρου
Ἀρχαινέτου
Ἀρκεσιλάου
Ἀρειανοῦ
Ἀντιπάτρου Ἱστιαίου
Ἀρχεδήμου Ἑκαταίου

[u] Atqui sex tantum supra ducenta singulorum librorum calculi collecti conficiunt. Erroris ansa fortassis ex numerorum notis objecta. Ceterum ex his xxiix secundi libri, quæ interciderunt, capita desideramus. SCHOTT.

Ἀπολλοφάνους[x] Αἰγιμαίου
Ἀπολλοδώρου
Ἀριστάρχου
Ἀσκληπιάδου
Ἀρισταίου
Ἀττικοῦ
Ἀμελίου
Ἀλβίνου
Ἀριστάνδρου
Ἁρποκρατίωνος
Ἀπελλοῦς
Ἀρισταγόρου
Ἀριστομβρότου
Ἀρχιμήδους
Βοηθοῦ
Βίαντος
Βηρόσσου
Βερονίκης
Βροτίνου
Βίωνος
[y] Γλαύττωνος
Δημώνακτος
Δημητρίου
Δαμίππου
Διογένους
Διοδώρου
Διοτίμου
Διοκλέους
Δαμαρμένους
Διδύμου
Δίου
Εὐκλείδου
Εὐφράτου
Ἐπιχάρμου
Ἐπανδρίδου
Ἐρασιστράτου
Ἐκπώλου
Ἐπικούρου Γαργηττίου
Ἐπικτήτου
Ἑρμοῦ
Ἐμπεδοκλέους
[z] Ἐπικούρου Ἀθηναίου
Εὐσεβίου
Ἐρύσου
Ἐρατοσθένους
Εὐρυστράτου
Ἐκφάντου
Ἐπιδίκου
Εὐδόξου
Ἐπιγένους
Ἐνηνίου
Εὐρυφάμου
Ζαλεύκου
Ζήνωνος
Ζωροάστρου
Ἡρακλείδου
Ἡρακλείτου
Ἡροφίλου
Θεμιστίου
Θεοβούλου
Θεαγένους
Θεάγους
Θεοφράστου
Θεοδώρου
Θάλητος
Θεοκρίτου
Θρασύλλου
Ἱερωνύμου
Ἱππίου
Ἰαμβλίχου
Ἱεροκλέους
Ἱππάλου
Ἴωνος
Ἱππώνου
Ἱέρακος
Ἱπποδάμου
Ἱππάσου
Ἰούγκου
Κρίτωνος
Κλεοβούλου
Κέβητος
Κορίσκου
Κλειτομάχου
Κριτολάου
Κλεινίου
Καρνεάδου
Κλεάνθους

[x] Αἰγιμίου marg.

[y] Leg. Γλαύκωνος.

[z] Nimis sane liberaliter Photius duos nobis offert Epicuros, cum unus idemque ab urbe *Atheniensis* dicatur, qui a pago *Gargetius* est, ut docet Laërtius lib. x. init. SCHOTT.

Καλλιμάχου
Κριτίου
Κράντορος
Καλλικρατίδου
Λευκίππου
Λουκίου
Λύσιδος
Λύκου
Λύγκωνος
Λεωφάνους
Λογγίνου
Μενέχμου
Μητροκλέους
Μετώπου
Μενεδήμου
Μουσωνίου
Μνησάρχου
Μελίσσου
Μητροδώρου
Μήλωνος
Μοδεράτου
Μαξίμου
Νικολάου
Νουμηνίου
Ναυμαχίου
Ναυκράτους
Νίκτου
Νικοστράτου
Ξενοκράτους
Ξενοφάνους
Ὀνάτου
Ὀκέλλου
Ὠνήτορος
Πανακαίου
Πιττακοῦ
Περιάνδρου
Πυθαγόρου
Πλουτάρχου
Πεμπέλου
Πλάτωνος
Παναιτίου
Ποσειδωνίου
Περικτιόνης
Πορφυρίου
Παρμενίδου
Πολέμωνος
Πυθέου
Πώρου
Πολυβίου
Πλωτίνου
Πρωταγόρου
Πυθιάδου
Πύρρωνος
Ῥούφου
Ῥηγίνου
Σόλωνος
Σωτίωνος
Σωσιάδου
Σερήνου
Σωκράτους
[a] Στίλπωνος
Σπευσίππου
Στράτωνος
Σκυθίνου
Σφαίρου
Σελεύκου
Σευήρου
Σερήνου
Τίμωνος
Τιμαίου
Ταύρου
Τιμαγόρου
Τέλητος
Ὑψαίου
Φιλοξένου
Φιλολάου
Φερεκύδου
Φαβωρίνου
Φίντιος
Χίονος
Χρυσίππου
Χαρώνδου
Χίλωνος
καὶ ΚΥΝΙΚΩΝ δὲ
Ἀντισθένους
Διογένους
Κράτητος
Ἡγησιάνακτος
Ὀνησικρίτου
Μενάνδρου
Μονίμου
Πολυζήλου
Ξανθίππου
Θεομνήστου

[a] Στίλπνωνος marg.

[a] Καὶ τῶν μὲν φιλοσόφων τὴν συλλογὴν ἐποιήσατο, οὗτοι.

ΠΟΙΗΤΑΙ δὲ
Ἀθηνόδωρος
Ἀναξίλλης
Ἄρχιππος
Ἀπολλωνίδης
Ἀλκιδάμας
Ἀρισταῖος
Ἀντίμαχος
Ἀντιφάνης
Ἀρίσταρχος
Ἀρχίλοχος
Ἀχαιὸς
Αἰσχύλος
Ἀγάθων
Ἄλεξις
Ἀριστοκράτης
Ἄμφις
Ἀλκαῖος
Ἄρατος
Ἀστυδάμας
Ἀνδρόνικος
Ἀναξανδρίδης
Ἀριστοφάνης
Ἀράλοχος
Ἀπολλόδωρος
Ἀλέξανδρος
Ἀνακρέων
Ἀξίνικος
Ἀριστοφῶν
Βακχυλίδης
Βίων
Βίοτος
Βάθων
Δίφιλος
Διονύσιος
Δημήτριος
Δικαιογένης
Διόδωρος
Δικτὺς
Εὐθύδαμος
Εὔπολις
Εὔφρων
Ἐρατοσθένης
Ἐπίχαρμος
Εὔηνος
Εὐφορίων
Ἑρμόλοχος
Εὐριπίδης
Ζήνων
Ζηνόδοτος
Ζώπυρος
Ἡσίοδος
Ἡρώδης
Ἡνίοχος
Ἡλιόδωρος
Θεόδοτος
Θέσπις
Θέογνις
Θεόκριτος
[b] Θελέρεφος
Ἰοφῶν
Ἱπποθόος
Ἱππῶναξ
Ἰσίδωρος
Ἱπποθόων
Ἰούλιος
Ἴων
Κλεάνθης
Κλεαίνετος
Καλλίμαχος
Κλειτίας
Κλεόβουλος
Κρατῖνος
Καρκίνος
Κερκίδας
Καλλίνικος
Κλεινίας
Κράντωρ
Κλειτόμαχος
Λῖνος
Λικύμνιος
Λυκόφρων
Λεωνίδης
Λάων
Μένανδρος
Μοσχίων
Μύρων
Μένιππος
Μόσχος
Μίμνερμος
Μελινὼ
Μητρόδωρος
Μηνόφιλος
Νικόστρατος
Νικόλαος
Νικόμαχος

[a] An καὶ οἱ μὲν φιλόσοφοι ἐξ ὧν ?

[b] Vide 100, 3. Supra Θεόδεκτος marg. pro Θεόδοτος.

Νεόφρων
Ναυμάχιος
Νεοπτόλεμος
Ξενοφάνης
Ξέναρχος
Ὅμηρος
Ὀρφεὺς
Ὀλυμπιὰς
Πίνδαρος
Παρμενίδης
Ποσείδιππος
Παυσανίας
[c]Πολυειδὴς
Πατροκλῆς
Πείσανδρος
Πανύασις
Πειρίνθους
Πομπήϊος
Ῥιανὸς
Σοφοκλῆς
Σωτάδης
Σιμωνίδης
Σωσιφάνης
Σίμυλος
Σωσίθεος
Σκληριὸς
Σαπφὼ
Σαραπίων
Σωσικράτης
Στασῖνος
Σώπατρος
Σθενίδης
Σουσαρίων
Στησίχορος
Τιμόστρατος
Τιμοκλῆς
Τυρταῖος
Τελέσιλλα
[d]Ὑποβολιμαῖος
Ὑψαῖος
Φιλήτας
Φιλόξενος
Φιλιππίδης
Φρύνιχος
Φιλωνίδης
Φιλήμων
Φωκυλίδης
Φίλιππος
Φοινικίδης
Φίλισκος
Φερεκράτης
Φανοκλῆς
Φίντυς
[e]Φιλαῖος
Χαιρήμων
Χοίριλος
Χάρης

Ἀλλὰ *καὶ ποιηταὶ, ὧν ῥήσεις παρέθηκε τοῖς κεφαλαίοις, οὗτοι.*

ῬΗΤΟΡΕΣ *δὲ καὶ* ἹΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ *τε καὶ* ΣΤΡΑΤΗΓΟΙ, *καὶ γὰρ ἐκ τούτων μαρτυρίας συνήθροισεν, οἵδε·*

Ἀριστείδης
Ἀριστοκλῆς
Αἰλιανὸς
Αἰσχίνης
Ἀγάθων
Ἀντιφῶν
Ἀρχέλαος
Γάϊος
Γοργίας
Δημοσθένης
Δημάδης
Δημάρατος
Ἔφορος
Ζώπυρος
Ἡγησιάδης
Ἡγήσιος
Θουκυδίδης
Θησεὺς
Θεόδωρος
Θράσυλλος
Θεόπομπος
Ἰσοκράτης
Ἰσαῖος
Κορνηλιανὸς
Καλλισθένης
Κλειτοφῶν
Κτησίας

[c] Vide 95, 7. [d] Vide 73, 56. [e] Vide 124, 11.

Λυσίας
Νικίας
Ξενοφῶν
Ὄμβριμος
Πολύαινος
Πρωταγόρας
Σώστρατος
Τιμαγόρας
Τρόφιμος
Ὑπερίδης
Φιλόστρατος
Χρύσερμος
Ἀλέξανδρος
Ἀγησίλαος
Ἀγαθοκλῆς
Ἀντίγονος
Ἆγις
Ἀγριππῖνος
Ἀναξίλαος
Ἀρχίδαμος
Διονύσιος
Δαρεῖος
Ἐπαμεινώνδας
Εὐδαμίδας
Θεμιστοκλῆς
Ἰφικράτης
Ἵππαρχος
Κότυς
Κλείταρχος
Λυκοῦργος
Λεωνίδης
Λάμαχος
Μαλλίας
Περικλῆς
Πύρρος
Πτολεμαῖος
Σεμίραμις
Σκηπίων
Σκιλοῦρος
Τιμόθεος
Φίλιππος
Φωκίων
Φάλαρις
Χάριλλος
Χαρίας
Χάρης
Ἀριστοφάνης
Αἴσωπος
Ἀντιγενίδας
Ἀριστοτέλης
Ἀριστείδης ὁ δίκαιος
Ἀλκμαίων ἰατρὸς
Ἄντυλλος ἰατρὸς
Ἀρίμνηστος
Ἀπελλῆς
Βρύσων
Γλαύκων
Γαληνὸς ἰατρὸς
Δικαίαρχος
Δίων
Διονύσιος
Διοκλῆς ἰατρὸς
Εὐξίθεος
Ἕρμαρχος
Ἕρμιππος
Ἐρυξίμαχος
Εὐφρανίας
Ἐρασίστρατος ἰατρὸς
Εὐρύφρων ἰατρὸς
Ἐρατοσθένης
Εὔβουλος
Θεόπομπος
Θεόκριτος
Θομαρίδης
Θύνων
Ἱπποκράτης ἰατρὸς
Κάτων
Κηφισόδωρος
Κλεόστρατος
Κλειτόμαχος
Λικύμνιος
Μύσων
Μητρόδωρος
Μητροκλῆς
Νικόστρατος
Πραυσίων
Σιμωνίδης
Σερίφιος
Σωτίων
Σώστρατος
Σπεύσιππος

Ἀλλὰ τὰ μὲν κεφάλαια, οἷς τὰς τῶν παλαιοτέρων ῥήσεις ἥρμοσεν Ἰωάννης ὁ Στοβαῖος, καὶ ἐξ ὧν ἀνδρῶν φιλοσόφων τε καὶ ποιητῶν,

ῥητόρων τε καὶ βασιλέων καὶ στρατηγῶν, ταύτας συνήθροισε, τοσαῦτα καὶ ἐκ τοσούτων.

Χρήσιμον δὲ τὸ βιβλίον τοῖς μὲν [f] ἀναγινώσκουσιν αὐτὰ τὰ συγγράμματα τῶν ἀνδρῶν καὶ συντάγματα πρὸς ἀνάμνησιν· τοῖς δ' οὐκ εἰληφόσι πεῖραν ἐκείνων, ὅτι διὰ συνεχοῦς αὐτῶν μελέτης οὐκ ἐν πολλῷ χρόνῳ πολλῶν καὶ καλῶν καὶ ποικίλων νοημάτων εἰς κεφαλαιώδη μνήμην καρπώσονται· κοινὸν δ' ἀμφοτέροις ἡ τῶν ζητουμένων, ὡς εἰκὸς, ἀταλαίπωρος καὶ σύντομος εὕρεσις, ἐπειδάν τις ἀπὸ τῶν κεφαλαίων εἰς αὐτὰ τὰ πλάτη ἀναδραμεῖν ἐθελήσειε· καὶ πρὸς ἄλλα δὲ τοῖς ῥητορεύειν καὶ γράφειν σπουδάζουσιν οὐκ ἄχρηστον τὸ βιβλίον.

[f] ἀνεγνωκόσι marg.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΟΒΑΙΟΥ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟΝ.

ΠΕΡΙ ΑΡΕΤΗΣ. Α.

1 [a] Σοφοκλέους Ἐριφύλης.
Ἀρετῆς βέβαιαι δ' εἰσὶν αἱ κτήσεις μόναι.

2 Εὐριπίδου [a] Ἀνδρομάχης.
Οὔ τοι λείψανα τῶν ἀγαθῶν
ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται χρόνος· ἁ δ' ἀρετὰ
καὶ θανοῦσι λάμπει.

3 Εὐριπίδου [a] Οἰδίποδος.
[b] Οὔ τοι νόμισμα λευκὸς ἄργυρος μόνον,
καὶ χρυσός ἐστιν, ἀλλὰ χἠρετὴ βροτοῖς
νόμισμα κεῖται πᾶσιν, ᾗ χρῆσθαι χρεών.

4 Εὐριπίδου [a] Τημενίδων.
Ἀρετὴ δὲ, κἂν θάνῃ τις, οὐκ ἀπόλλυται,
ζῇ δ' οὐκ ἔτ' ὄντος σώματος· κακοῖσι δὲ
ἅπαντα φροῦδα συνθανόντ' ὑπὸ χθονός.

[a] Fr. 1. Deest MSS. et Trinc. Primum legitur in ed. Gesner. sec.

2. [a] Vers. 775. Deest MSS. et Trinc.

3. [a] Fragm. 5. Sophocli tribuit Clemens Alexandr. Strom. iv. p. 484=574.

[b] οὐ τὸ] οὔ τοι Scaliger apud Grotium. οὔκουν Clemens.

[a] Fragm. 1. Deest MSS. et Trinc. Legitur apud Sextum Empiricum adv. Gramm. §. 271. sine nomine fabulæ.

5 Εὐριπίδου [a] Ἱκετίδων.

Αἰσχύνεται δὲ [b] τἀγάθ' ἀσκήσας ἀνὴρ
κακὸς κεκλῆσθαι πᾶς τις· ἡ δ' εὐανδρία
διδακτὸν, εἴπερ καὶ βρέφος διδάσκεται
λέγειν, ἀκούειν θ', ὧν μάθησιν οὐκ ἔχει.
ἃ δ' ἂν [c] μάθῃ τις, ταῦτα σώζεσθαι φιλεῖ
πρὸς γῆρας. οὕτω παῖδας εὖ παιδεύετε.

6 [a]

Οὐκ ἔστιν ἀρετῆς κτῆμα τιμιώτερον.
οὐ γὰρ πέφυκε δοῦλον, οὔτε χρημάτων,
οὔτ' ἀσφαλείας, οὔτε θωπείας ὄχλου. —
Ἀρετὴ δ', ὅσῳ περ μᾶλλον ἂν χρῆσθαι θέλῃς,
τοσῷδε μᾶλλον [b] αὔξεται λειουμένη.

7 [a] Εὐριπίδου.

Ἀρετὴ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις καλόν.

8 Εὐριπίδου [a] Ἀντιόπη.

Τρεῖς εἰσὶν ἀρεταὶ, [b] τὰς δὲ χρή σ' ἀσκεῖν, τέκνον·

[a] Vers. 911. Deest MSS. Trinc.

[b] τοι ἀγαθὰ] τἀγάθ' Salmasius apud Grotium.

[c] μάθῃ τις] Frustra sollicitatur hæc lectio. Παῖς facile subintelligitur ex præcedentibus, vel ex sequentibus.

---

6. [a] Deest MSS. Trinc.

[b] αὔξεται τελειουμένη] Sophocli hos senarios tribuit Valckenær. in Diatr. Euripid. p. 163. B. In posteriori senario antea αὔξεται τελειουμένη contra metrum. Grotius emendabat τελεουμένη. Valckenær. dubitanter, ἠγλαϊσμένη. *Tanto magis crescit virtus, quanto magis splendet usu.* Restitui, λειουμένη. *Levigata, polita.* Origo vitii αὔξετε (ται) λειουμένη Schow. λειουμένη emendatio est Musgravii Fr. Inc. Euripid. 4. qui præterea corrigit αἴθεται. Λειουμένη item Valckenærius in annotationibus MSS. Rittershusius τελουμένη.

---

7. [a] Fragm. inc. 5. Deest MSS. Trinc.

---

8. [a] Fr. 4. Hoc lemma dedimus ex edit. Trincavell. p. 10. Εὐριπίδου Ἡρακλείδαις A.

[b] Τὰς δὲ χρὴ σ' ἀσκεῖν τέκνον.] Vulgo est, ἃς χρή σ' ἀσκεῖν ὦ τέκνον.

θεούς τε τιμᾶν, τούς τε θρέψαντας γονεῖς,
νόμους τε κοινοὺς Ἑλλάδος· καὶ ταῦτα δρῶν,
κάλλιστον ἕξεις στέφανον εὐκλείας ἀεί.

9 [a] Βακχυλίδου.

Εἷς ὅρος, μία βροτοῖσιν ἐστὶν εὐτυχίας ὁδὸς,
θυμὸν εἴ τις ἔχων ἀπενθῆ δύναται διατελεῖν βίον.

10 [[a] Ἴαμβοι.

Ἀνάπαυσίς ἐστι τῶν κακῶν ἀπραξία.
ἃ μὴ προσήκει, μήτ' ἄκουε, μήθ' ὅρα.
βέλτιόν ἐστι σῶμά γ' ἢ ψυχὴν νοσεῖν.
εὔτακτον εἶναι τἀλλότρια δειπνοῦντα δεῖ.
[b] ἐλευθέρου γὰρ ἀνδρὸς τἀληθῆ λέγειν.
ἐλεύθερον φύλασσε τὸν σαυτοῦ τρόπον.
σαυτὸν φύλαττε τοῖς τρόποις ἐλεύθερον.
ταμεῖον ἀρετῆς ἐστι σωφροσύνη μόνη.
ψυχῆς ἐπιμελοῦ τῆς σεαυτοῦ, καθὰ δύνῃ.
καλὸν φύουσι καρπὸν οἱ σεμνοὶ τρόποι.
καρπὸς [c] δ' ἀγαθός ἐστιν εὔτακτος βίος.

Sed in MS. A. erat τὰς χρή σ' ἀσκεῖν τ. unde porro versum restituimus. Grotius. ὦ om. Trinc. Frob.

9. [a] Deest MSS. Trinc. Plenius legitur infra cviii. 25. p. 569.

10. [a] Desunt hi iambi MSS. et Trinc. Ex gnomologia quadam addidisse videtur Gesnerus. Exstant certe omnes in edit. Gnomologiæ primaria Florentiæ literis majusculis excusa cum Musæo circa an. 1496. eodem ordine quo hic leguntur, nisi quod vv. 7, 8, 9. ponuntur post v. ult. Similiter etiam MS. Barocc. 68. fol. 145 b. Conferatur Brunckius Gnomic. Poet. p. 300. ed. Schæfer.

[b] Hunc versum repetit Gesnerus sine codd. auctoritate infra xi. post n. 3. Mendam in quarto pede eluere conatur Brunckius reponendo ἀλήθειαν pro τἀληθῆ. Melius Wakefieldus ἐστι pro ἀνδρός.

[c] καρπὸς δ' ἀγαστός.] Ita repo-

λάβε πρόνοιαν τοῦ προσήκοντος βίου.
μακάριος, ὅστις μακαρίοις ὑπηρετεῖ.
ὅπλον μέγιστόν ἐστιν ἡ 'ρετὴ βροτοῖς.

11 [a] Ἴαμβοι. Εἰς ἄνδρας ἀγαθούς.

Ἀνὴρ δὲ χρηστὸς χρηστὸν οὐ μισεῖ ποτέ.
γνώμης γὰρ ἐσθλῆς ἔργα χρηστὰ γίγνεται.
ἐσθλῷ γὰρ ἀνδρὶ [b] ἐσθλὰ καὶ διδοῖ Θεός.
ζήλου τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα, καὶ τὸν σώφρονα.
ἤθους δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώποις χρόνος.]

12 [a] Ἀριστοτέλους Ὕμνος εἰς Ἀρετήν.

Ἀρετὰ πολύμοχθε γένει βροτείῳ,
θήραμα κάλλιστον [b] βίῳ.
Σᾶς πέρι, παρθένε, μορφᾶς,
καὶ θανεῖν ζηλωτὸς [c] ἐν Ἑλλάδι πότμος,
καὶ πόνους τλῆναι μαλεροὺς [d] καὶ ἀκάμαντας.
τοῖον ἐπὶ φρένα βάλλεις
[e] καρπὸν ἐς ἀθάνατον,

suimus ob versum. Vulgo ἀγαθός. Grotius. Ἔστιν δὲ καρπὸς ἀγαθὸς Brunckius. Καρπὸς δ' ἀρετῆς Schneiderus post Æsopi Fab. p. 151. unde Schæferus, καρπὸς γὰρ ἀρετῆς. Wakefieldus ἀγαθὸς δὲ καρπός.

---

11. [a] Hi quoque versus non e Stobæi cod. MS. sed e Gnomologia desumti sunt.

[b] ἐσθλὰ] τἀσθλὰ Wakefield.

---

12. [a] Non exstat hoc carmen in MSS. vel ed. Trinc. Sumsit, opinor, Gesnerus vel ex Diogene Laërtio Vit. Aristot. V. 7. vel ex Athenæo XV. p. 696. sed potius ex Diogene.

[b] βίῳ] Sylburgius in notis ad Aristotelis vitam e Diogene Laertio legendum monet βίω, dorice pro βίου. Et sic Athenæi MS. Ven. ubi βιώσας τε περι. In qua scriptura nihil latere arbitror; duæ tantum literæ male repetitæ sunt.

[c] ἐν Ἑλλάδι.] Sic Laertius et Athenæi Epit. MS. Deest præpositio MS. Ven. notante Schweighæusero.

[d] ἀκάμαντας.] Athenæi MSS. habent ἀκαμάτους. Copulam καὶ non agnoscunt Athenæus et Laertius.

[e] κάρπον ἐς ἀθ.] Athenæus κάρπον τ' ἀθ.

χρυσοῦ τε [f] κρείσσονα, καὶ γονέων,
[g] μαλακαυγητοῖο θ' ὕπνου.
Σοῦ δ' ἕνεκ' [h] ἐκ Διὸς Ἡρακλέης,
Λήδας τε κοῦροι πόλλ' ἀνέτλασαν,
ἔργοις [i] ἀναγορεύοντες δύναμιν.
[k] Σοῖς δὲ πόθοις Ἀχιλλεὺς,
Αἴας τ' Ἀΐδαο δόμους ἦλθον.
Σᾶς δ' [l] ἕνεκεν φιλίου μορφᾶς
Ἀταρνέως [m] ἔντροφος
ἀελίου χήρωσεν αὐγάς.
Τοὶ [n] γὰρ ἀοίδιμος ἔργοις,
[o] ἀθάνατοί τε μιν αὐξήσουσι
Μοῦσαι, Μναμοσύνας [p] θύγατρες,
Διὸς ξενίου σέβας αὔξουσαι.

13 [a] Φιλιππίδου Ἀνανέωσις.
Ὅτ' ἂν ἁμαρτάνῃς τι, χαῖρ' ἡττώμενος·

[f] κρείσσω Athenæi MS. κρεῖσσον Laert.

[g] μαλακαυγητοῖο.] Divisis vocibus μαλακαυγῆ τοῖο Athenæus. μάλα καυγῆ τοῖο MS. Laertii Cantabrig. μαλακαυγέος Rittershusius.

[h] ἐκ Διός.] Athenæus ὁ δῖος: sed quum in cod. Epit. ἕνεχ' ὁ διὸς scribatur, collata hac scriptura cum illa ἕνεκ' ἐκ διὸς quæ est apud Laertium et Stobæum, emergebat vetus ista et unice vera, ἕνεχ' οὐκ Διός, quæ Brunckii debetur ingenio. SCHWEIGHÆUSER.

[i] ἀναγορεύοντες.] Scripturam Athenæi σὰν ἀγρεύοντες defendit Schweighæuserus post Menagium ad Laertium.

[k] σοῖς δὲ.] Laertius σοῖς τε.

[l] ἕνεκεν.] Sic Athenæi MS. Ven. ἕνεκε Athenæi edd. ἕνεκα Epit.

[m] ἔντροφος.] Sic Athenæus. Vulgo in Stobæo et Laertio ἔντροφον. Καὶ ante Ἀταρνέως ponit Athenæus.

[m] Ἀταρνέως ἔντροφος.] Ita sensus postulat, non ut vulgo ἔντροφον. Decepit exscriptores quod χήρωσεν putarunt h. l. esse μεταβατικὸν, cum sit ἀμετάβατον. GROTIUS. αὐγὰς accusativo Athenæus.

[n] τοὶ γὰρ.] Sic Athen. In Stobæo et Laertio vulgo ποῖ γὰρ.

[o] ἀθάνατοι.] Athenæus ἀθάνατον.

[p] θυγατέρες Athenæus. In fine addunt Athenæus et Laertius, φιλίας τε γέρας (γαρας MS. Ven.) βεβαίου (βεβαίας Athen.)

---

13. [a] Deest hoc Fragmentum MSS. Trinc. Gesnerus ita in-

μάλιστα γὰρ οὕτω σῴζεται τὸ συμφέρον.

14 [a] Ἐπιχάρμου.

Οὐ μετανοεῖν, ἀλλὰ προνοεῖν χρὴ τὸν ἄνδρα τὸν σοφόν.

15 [a] Πυθαγόρου.

Κρατεῖν δὲ ἐθίζεο τῶνδε,
γαστρὸς μὲν πρώτιστα, καὶ ὕπνου, λαγνείης τε,
καὶ θυμοῦ· πρήξεις δ' αἰσχρόν ποτε μήτε μετ' ἄλλου,
μήτ' αὐτός· πάντων δὲ μάλιστ' αἰσχύνεο σαυτόν.
εἶτα δικαιοσύνην ἄσκει, ἔργῳ τε, λόγῳ τε.
μήτ' ἀλογίστως σαυτὸν ἔχειν περὶ μηδὲν ἔθιζε·
ἀλλὰ γνῶθι μὲν ὡς θανέειν πέπρωται ἅπασιν·
χρήματα δ' ἄλλοτε μὲν κτᾶσθαι φιλεῖ, ἄλλοτ' ὀλέσθαι.

16 [a] Θεόγνιδος.

Πολλοὶ μὲν πλουτοῦσι κακοὶ, ἀγαθοὶ δὲ πένονται.
ἀλλ' ἡμεῖς [b] τούτοις οὐ διαμειψόμεθα
τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον· ἐπεὶ τὸ μὲν ἔμπεδον ἀεὶ,
χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.

17 [a] Ἡσιόδου.

Τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα Θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν

scripsit: *Philippid. in Ananeusa.* Cujus Latina Græce sic reddidisse videtur Schowius, Φιλιππίδης ἐν Ἀνανεούσᾳ. Gesnerus in suo cod. MS. reperit, ut puto, φιλιππίδου ἀνανεούσ. Sic certe A. infra LXVIII. 6. unde verum dramatis titulum in proclivi erat ex Athenæo restituere.

14. [a] Deest MSS. Trinc.

15. [a] Deest MSS. Trinc.

16. [a] V. 315. seqq. Deest MSS. Trinc. Soloni tribuit Grotius.
[b] τούτοις.] Vulgo in Stobæo legitur τούτων. αὐτοῖς citat Plutarchus. Vide Wyttenbachium ad II. p. 78. C.

17. [a] Deest MSS. Trinc. Est Opp. 287. Paulli Silentiarii epi-

ἀθάνατοι· μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐπ' αὐτὴν,
καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον· ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηται,
ῥηϊδίη δ' ἤπειτα πέλει, χαλεπή περ ἐοῦσα.

18 [a] Ἀριστοτέλους περὶ Ἀρετῆς.

Ἐπαινετὰ [a] μέν ἐστι τὰ καλὰ, ψεκτὰ δὲ τὰ [b] αἰσχρά· [c] καὶ τῶν μὲν καλῶν ἡγοῦνται αἱ ἀρεταὶ, [d] τῶν δὲ αἰσχρῶν αἱ κακίαι. Ἐπαινετὰ δέ ἐστι καὶ τὰ αἴτια τῶν ἀρετῶν, καὶ τὰ παρεπόμενα ταῖς ἀρεταῖς, καὶ τὰ γινόμενα [e] ἀπ' αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν, ψεκτὰ δὲ τὰ ἐναντία. Τριμεροῦς δὲ τῆς ψυχῆς λαμβανομένης κατὰ Πλάτωνα, τοῦ μὲν λογιστικοῦ ἀρετή ἐστι, [f] φρόνησις· τοῦ δὲ θυμοειδοῦς, ἥ τε πρᾳότης καὶ ἡ [g] ἀνδρεία· τοῦ δὲ ἐπιθυμητικοῦ, ἥ τε σωφροσύνη καὶ ἡ ἐγκράτεια· ὅλης δὲ τῆς ψυχῆς, ἥ τε δικαιοσύνη, καὶ ἡ ἐλευθεριότης, καὶ μεγαλοψυχία. [h] Κακία δὲ τοῦ μὲν λογιστικοῦ, ἡ ἀφροσύνη· τοῦ δὲ θυμοειδοῦς, ἥ τε ὀργιλότης, καὶ [i] ἡ δειλία· τοῦ δὲ ἐπιθυμητικοῦ, ἥ τε ἀκολασία καὶ ἡ [k] ἀκρασία· ὅλης δὲ τῆς ψυχῆς, ἥ τε ἀδικία, καὶ ἡ ἀνελευθερία καὶ ἡ μικροψυχία.

gramma a Gesnero ex Anthologia I. 8. descriptum, omisi.

---

18. [a] Ita A. et B. m. s. Simpliciter Ἀριστοτέλης Trinc. Ἀλκιβιάδης B. m. p. Alcibiadem quendam esse auctorem ex Arsenii collectaneis observavit A. Schottus vit. Aristot. p. 165. Fabricio citatus Bibl. Gr. Vol. II. p. 157 = III. p. 270. qui omnino consulendus. Totus hic locus legitur in Cod. MS. Bibliothecæ Bodleianæ Barocc. 131. cujus varietatem excerpsimus et apposuimus.

[a] Ἐπαινετὰ μὲν] μὲν om. A. Barocc. Trinc.

[b] κακά] ἐσχρὰ (αι supra) A. αἰσχρὰ Gesn. marg. Barocc.

[c] καὶ om. A.

[d] τῶν δὲ κ. αἱ om. A.

[e] ὑπ' αὐτῶν] ἀπ' αὐτῶν A. Barocc. καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν om. B.

[f] ἡ φρόνησις Barocc.

[g] ἀνδρεία] ἀνδρία A. deest artic. Barocc. et ante ἐγκράτεια et ἐλευθεριότης. Sed habet ἡ μεγαλοψυχία.

[h] κακία δέ ἐστι Barocc.

[i] ἡ ante δειλία om. Barocc.

[k] ἀκρασία] ἀναισθησία Barocc. et mox ἀδικία δὲ καὶ ἀνελευθεριότης μικροψυχία ἐστι.

Ἔστι δὲ φρόνησις μὲν ἀρετὴ [l]τοῦ λογιστικοῦ, παρασκευαστικὴ τῶν [m]πρὸς εὐδαιμονίαν [n]τεινόντων.

Πρᾳότης δ' ἐστὶν ἀρετὴ τοῦ θυμοειδοῦς, καθ' ἣν [o]ὑπὸ ὀργῆς γίνονται δυσκίνητοι.

[p]Ἀνδρεία δέ ἐστιν ἀρετὴ τοῦ θυμοειδοῦς, καθ' ἣν [q]δυσέκπληκτοί εἰσιν ὑπὸ φόβων τῶν περὶ θάνατον.

Σωφροσύνη δέ ἐστιν ἀρετὴ τοῦ ἐπιθυμητικοῦ, καθ' ἣν ἀνόρεκτοι γίνονται τῶν περὶ τὰς ἀπολαύσεις [r]φαύλων ἡδονῶν.

Ἐγκράτεια δέ ἐστιν ἀρετὴ τοῦ ἐπιθυμητικοῦ, καθ' ἣν κατέχουσι [s]τῷ λογισμῷ τὰς ἐπιθυμίας ὁρμώσας ἐπὶ τὰς φαύλας ἡδονάς.

Δικαιοσύνη δέ ἐστιν ἀρετὴ ψυχῆς, διανεμητικὴ τῶν κατ' ἀξίαν.

Ἐλευθεριότης δέ ἐστιν ἀρετὴ [t]τῆς ψυχῆς εὐδάπανος εἰς τὰ καλά.

Μεγαλοψυχία [u]δέ ἐστιν ἀρετὴ ψυχῆς, καθ' ἣν δύναται φέρειν [w]εὐτυχίαν, ἢ δυστυχίαν, καὶ τιμὴν καὶ ἀτιμίαν.

Ἀφροσύνη δέ ἐστι κακία τοῦ [x]λογιστικοῦ, αἰτία τοῦ ζῆν κακῶς.

Ὀργιλότης δέ ἐστι κακία [y]τοῦ θυμοειδοῦς, καθ' ἣν εὐκίνητοι γίνονται [z]πρὸς ὀργήν.

[l] λογιστικοῦ] λογικοῦ Barocc.

[m] παρ' εὐδαιμονίαν] πρὸς εὐδαιμονίαν A. B. m. s. Gesn. marg.

[n] τεινόντων] συντεινόντων Gesn. marg. τῶν εἰ εὐδαιμονίαν συντεινόντων Barocc.

[o] ὑπὸ ὀργῆς] ἀπὸ ὀ. (ὑ superscr.) A. et sic infra.

[p] ἀνδρεία] ἀνδρία A.

[q] δυσέκπληκτοι] δύσπληκτοι Barocc.

[r] φαύλων ἡδονῶν] ἡδονῶν τῶν φαύλων Barocc.

[s] τῶν λογισμῶν τὰς ἐπιθυμίας ὁρμώσας] τῷ λογισμῷ τὴν ἐπιθυμίαν ὁρμῶσαν A. τῷ λογισμῷ Gesn. marg. τὴν ἐπιθυμίαν ὁρμῶσαν Barocc.

[t] τῆς ψυχῆς] deest τῆς A. et B. m. s. ἀδάπανος Trinc. ἀρετὴ — μεγαλοψ. δέ εστιν om. Barocc.

[u] δέ ἐστιν] μὲν A.

[w] εὐτυχίαν ἢ δυστυχίαν] εὐτυχίαν καὶ ἀτυχίαν Barocc.

[x] λογιστικοῦ] λογικοῦ Barocc. ubi mox om. ζῆν cum lacuna.

[y] τοῦ θ.] τῆς θ. Barocc.

[z] πρὸς ὀργήν] ὑπὸ ὀργῆς Barocc. et mox δ. δέ εστι.

Δειλία δὲ κακία τοῦ θυμοειδοῦς, καθ' ἣν ἐκπλήττονται ὑπὸ φόβων [a] τῶν περὶ θάνατον.

Ἀκολασία δέ ἐστι κακία τοῦ ἐπιθυμητικοῦ, καθ' ἣν [b] ὀρεκτικοὶ γίνονται τῶν περὶ τὰς ἀπολαύσεις [c] φαύλων ἡδονῶν.

Ἀκρασία δέ ἐστι κακία τοῦ ἐπιθυμητικοῦ, καθ' ἣν αἱροῦνται τὰς φαύλας ἡδονὰς, [d] μὴ κωλύοντος τοῦ λόγου.

Ἀδικία δέ ἐστι [e] κακία ψυχῆς, καθ' ἣν πλεονεκτικοὶ γίνονται παρὰ [f] τὴν ἀξίαν.

Ἀνελευθερία δέ ἐστι κακία ψυχῆς, καθ' ἣν [g] αἱρετικοὶ γίνονται κέρδους αἰσχροῦ.

Μικροψυχία δέ ἐστι κακία ψυχῆς, καθ' ἣν [h] ἀδύνατοί εἰσι φέρειν καὶ [i] εὐτυχίαν, καὶ ἀτυχίαν, καὶ τιμὴν καὶ ἀτιμίαν.

Ἔργα δὲ τῆς φρονήσεώς ἐστι, τὸ εὖ [k] βουλεύεσθαι, τὸ κρίναι τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ βίῳ αἱρετὰ καὶ [l] φευκτὰ, τὸ [m] χρῆσθαι καλῶς πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς, τὸ ὁμιλῆσαι ὀρθῶς, τὸ συνιδεῖν τοὺς καιροὺς, τὸ ἀγχινόως χρῆσθαι καὶ [n] λόγῳ καὶ ἔργῳ, τὸ [o] ἐμπειρίαν ἔχειν τῶν χρησίμων πάντων. Μνήμη δὲ, καὶ ἐμπειρία, καὶ ἀγχίνοια, [p] καὶ δεξιότης, καὶ εὐβουλία, [q] ἤτοι ἀπὸ φρονήσεως [r]

[a] τῶν περὶ θάνατον] Al. additur καὶ μάλιστα. GESNER. Sic Barocc.

[b] ὀρεκτικοὶ] ἐρεκτοὶ A. m. p. αἱρετικοὶ Barocc.

[c] φαύλων om. Barocc. Mox ib. ἡ κακία τῇ ἐπιθ.

[d] κωλύοντος τοῦ λογικοῦ sine μὴ Barocc.

[e] κακία ψυχῆς — ἀνελευθερία δέ ἐστι desunt Trinc. Αισχροκερδεία A. pro ἀνελευθερία, et sic B. m. s.

[f] τὴν ἀξίαν] τὰς ἀξίας Barocc.

[g] αἱρετικοὶ — αἰσχροῦ] καθ' ἣν ὀρέγονται τοῦ πανταχόθεν κέρδους Barocc.

[h] ἀδύνατοί εἰσι φέρειν] Sic A. B. m. s. et Gesner. ἀδύνατον φέρειν Trinc.

[i] ἀτυχίαν καὶ εὐτυχίαν, et mox τῆς δὲ φρονήσεως sine ἔργα Barocc.

[k] βουλεύεσθαι] βουλεύσασθαι Barocc.

[l] φευκτὰ] ἐφευκτὰ et mox ὁμολογῆσαι pro ὁμιλῆσαι Barocc.

[m] χρῆσθαι] χρήσασθαι Barocc.

[n] καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ.] Habent A. B. m. s. Gesner. Desunt Trinc.

[o] ἐμπειρίαν] τὴν ἐμπ. A. B. et Barocc. ubi mox χρήσιμον ἔχειν π.

[p] καὶ δεξιότης καὶ εὐβουλία om. Barocc.

[q] ἤτοι ἀπὸ φρονήσεως] ἤτοι ἀπὸ om. Trinc.

[r] ἑκάστη] ἕκαστον Trinc. Barocc. ubi τῆς φρον.

ἕκαστο αὐτῶν ἐστιν, ἢ παρέπεται τῇ φρονήσει. Καὶ [s] τὰ μὲν αὐτῶν, οἷον συναίτια τῆς [t] φρονήσεως· καθάπερ ἡ ἐμπειρία, καὶ ἡ μνήμη· τὰ δὲ, οἷον [v] μέρη· οἷον εὐβουλία τε, καὶ ἀγχίνοια.

Πραότητος δέ ἐστι, τὸ [u] φέρειν μετρίως ἐγκλήματα, καὶ ὀλιγωρίας [w] μετρίας, καὶ τὸ μὴ ταχέως ὁρμᾶν ἐπὶ τὰς τιμωρίας, καὶ [x] δυσκίνητον εἶναι πρὸς τὰς ὀργὰς, ἄπικρον δὲ τῷ ἤθει καὶ ἀφιλόνεικον ἔχοντα τὸ ἠρεμαῖον ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ [y] στάσιμον.

Ἀνδρείας [z] δέ ἐστι, τὸ δυσέκπληκτον εἶναι ὑπὸ φόβων τῶν [a] πρὸς τὸν θάνατον, καὶ τὸ εὐθαρσῆ [b] εἶναι, καὶ εὔτολμον πρὸς τοὺς κινδύνους, καὶ τὸ μᾶλλον αἱρεῖσθαι τεθνάναι καλῶς ἢ αἰσχρῶς [c] διασωθῆναι, καὶ τὸ νίκης αἴτιον εἶναι. [d] Ἔστι δὲ [e] ἀνδρείας, καὶ τὸ πονεῖν, καὶ τὸ καρτερεῖν, καὶ [f] αἱρεῖσθαι ἀνδραγαθίζεσθαι. Παρέπεται δὲ τῇ ἀνδρείᾳ [g] ἡ εὐτολμία, καὶ ἡ εὐψυχία, καὶ τὸ [h] θάρσος, ἔτι τε ἡ μεγαλοψυχία, καὶ ἡ καρτερία.

Σωφροσύνης δέ ἐστι, τὸ μὴ θαυμάζειν τὰς ἀπολαύσεις τῶν σωματικῶν ἡδονῶν, [i] τὸ εἶναι πάσης [k] ἀπολαύσεως αἰσχρᾶς

[s] *καὶ τὰ μὲν*] ἢ παντὶ μὲν — ὁ παραιτία τ. φ. ἐστιν κ. καὶ ἡ Barocc. παραίτια Trinc.

[t] *φρονήσεως*] φρονήσεως ἐστιν A.

[v] *μέρη*] μέρη τῆς φρονήσεως — πραότης Barocc. πραότης Trinc.

[u] *φέρειν*] δύνασθαι φέρειν A. δύνασθαι φέρειν μέτρον ἐγκλήματος Barocc.

[w] *μετρίας*] Al. non legitur. GESNER.

[x] *δυσκίνητον*] μὴ εὐκίνητον A. τὸ μὴ εὐκίνητον — φιλόνεικον Barocc.

[y] *στάσιμον*] τὸ στάσιμον A. εἶναι om. Barocc.

[z] *Ἀνδρεία*] ἀνδρία A.

[a] *τῶν πρὸς τὸν θάνατον*] τῶν περὶ θάνατον A. Barocc.

[b] *εἶναι*] εἶναι ἐν τοῖς δεινοῖς A. Gesn. marg. Barocc. τὸ εὔτολμον A. Barocc.

[c] *διασωθῆναι*] σωθῆναι A. Barocc.

[d] *ἔστι*] ἔτι Barocc.

[e] *ἀνδρείας*] ἀνδρίας A.

[f] *αἱρεῖσθαι ἀνδραγαθίζεσθαι*] προαιρεῖσθαι καὶ δύνασθαι. Barocc. καὶ δύνασθαι item A.

[g] *ἡ εὐτολμία*] ἥ τε εὐτ. A. Barocc.

[h] *θάρσος*] θάρσος καὶ τὸ θράσος, ἔτι δὲ ἦτε φιλοπονία καὶ ἡ καρτ. Barocc. Similiter fere Gesn. marg. φιλοπονία pro μεγαλοψυχία A. Mox Σωφροσύνη et ἐπιθυμιῶν pro ἡδονῶν Trinc.

[i] *τὸ εἶναι*] καὶ τὸ εἶναι A. Barocc.

[k] *ἀπολαύσεως αἰσχρᾶς*] ἀπολαυστικῆς καὶ αἰσχρᾶς Barocc. ἀπολαυστικῆς Trinc.

ἡδονῆς ἀνόρεκτον, καὶ τὸ φοβεῖσθαι τὴν [l] ἀταξίαν, καὶ τὸ τετάχθαι [m] παρὰ τὸν βίον ὁμοίως [n] ἐν μικροῖς καὶ μεγάλοις. Παρέπεται δὲ τῇ σωφροσύνῃ, εὐταξία, κοσμιότης, αἰδὼς, εὐλάβεια.

Ἐγκρατείας δέ ἐστι, τὸ δύνασθαι [o] κατασχεῖν τῷ λογισμῷ τὴν ἐπιθυμίαν ὁρμῶσαν ἐπὶ [p] φαύλας ἀπολαύσεις ἡδονῶν, καὶ τὸ καρτερεῖν, καὶ τὸ [q] ὑπομονητικὸν εἶναι τῆς κατὰ φύσιν ἐνδείας τε καὶ λύπης.

Δικαιοσύνης δέ ἐστι, τὸ διανεμητικὸν εἶναι τοῦ κατ' ἀξίαν, τὸ σώζειν τὰ πάτρια ἔθη, καὶ τὰ νόμιμα, τὸ σώζειν τοὺς γεγραμμένους νόμους, τὸ ἀληθεύειν ἐν τῷ διαφέροντι, τὸ διαφυλάττειν τὰς [r] ὁμολογίας. Ἔστι δὲ πρῶτα τῶν δικαίων, τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς, εἶτα πρὸς δαίμονας, εἶτα πρὸς [s] πατρίδα καὶ γονεῖς, εἶτα πρὸς τοὺς κατοιχομένους· ἐν οἷς ἐστι καὶ [t] εὐσέβεια, ἤτοι μέρος οὖσα τῆς δικαιοσύνης, ἢ παρακολουθοῦσα. Ἀκολουθεῖ δὲ τῇ δικαιοσύνῃ, καὶ ἡ ὁσιότης, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ πίστις, καὶ ἡ μισοπονηρία [u].

Ἐλευθεριότητος δέ ἐστι, τὸ [w] προετικὸν εἶναι χρημάτων εἰς τὰ ἐπαινετὰ, καὶ τὸ [x] ἐπιδαψιλεῖν ἐπὶ τῷ εἰς δέοντα ἀναλωθῆναι, καὶ τὸ [y] βοηθητικὸν εἶναι ἐν τῷ διαφόρῳ, [z] καὶ τὸ φιλάνθρωπον, καὶ τὸ μὴ [a] λαβεῖν ὅθεν μὴ δεῖ, καὶ ὅθεν δεῖ

[l] ἀταξίαν] ἀδοξίαν A. τὴν δικαίαν ἄδειαν Barocc. Gesn. marg.

[m] παρὰ τὸν] περὶ τὸν A.

[n] ἐν μικροῖς] ἔν τε μ. Barocc. Mox ib. καὶ κοσμιότης.

[o] κατασχεῖν τῷ λογισμῷ τ. ἐ.] κατασχεῖν τὴν ἐπιθυμίαν τῷ λογισμῷ A. τῶν λογισμῶν Barocc. Trinc.

[p] φαύλας ἀπολαύσεις ἡδονῶν] φαύλας ἡδονὰς καὶ ἀπολαύσεις Barocc.

[q] ὑπομονητικὸν] ὑπεμενετικὸν Barocc.

[r] ὁμολογίας] ὁμιλίας Barocc. Idem seqq. sic habet: ἔστι δὲ πρώτη τῶν δικαιοσύνων πρὸς τοὺς θεοὺς, εἶτα πρὸς δαίμονας.

[s] πατρίδα] πατρίδας A.

[t] εὐσέβεια] ἡ εὐ. Barocc. et infra ἡ μισοπονηρία: sic et A.

[u] ἐλευθεριότητος] ἐλευθεριότης Barocc.

[w] προετικὸν] προαιρετικὸν suprascripto ἢ προετικὸν A. προαιρετικὸν Barocc. Trinc. προσθετικὸν ed. Gesner.

[x] ἐπιδαψιλεῖν] δαψίλεια Barocc. δέοντι Trinc.

[y] βοηθητικὸν] καθῆκον Trinc.

[z] καὶ τὸ φιλάνθρωπον om. Barocc.

[a] λαβεῖν] λαβὼν Barocc. et mox καὶ ὅθεν δεῖ λαβεῖν om.

λαβεῖν. Ἔστι δὲ ὁ ἐλευθέριος, καὶ περὶ ἐσθῆτα καθάριος, καὶ περὶ οἴκησιν, κατασκευαστικός [b]τε ὢν τῶν περιττῶν [c]καὶ καλῶν, καὶ διαγωγὴν [d]ἐχόντων ἡδεῖαν ἄνευ τοῦ λυσιτελοῦντος· καὶ θρεπτικὸς τῶν [e]ζώων, τῶν ἥδιόν τι ἐχόντων, ἢ θαυμαστόν. Ἀκολουθεῖ δὲ τῇ ἐλευθεριότητι, ἡ τοῦ ἤθους ὑγρότης, καὶ εὐαγωγία, καὶ φιλανθρωπία, καὶ τὸ εἶναι [f]ἐλεητικὸν, καὶ φιλόφιλον, καὶ φιλόξενον, καὶ φιλόκαλον[g].

Μεγαλοψυχίας δέ ἐστι, τὸ καλῶς ἐνεγκεῖν [h]καὶ εὐψύχως, καὶ ἀτυχίαν, καὶ εὐτυχίαν, καὶ τιμὴν, καὶ ἀτιμίαν, καὶ τὸ μὴ θαυμάζειν, μήτε τρυφὴν, μήτε θεραπείαν, μήτε ἐξουσίαν, μήτε τὰς νίκας τὰς ἐναγωνίους, [i]ἔχειν δέ τι [k]βάθος τῆς ψυχῆς καὶ μέγεθος. Ἔστι δὲ ὁ μεγαλόψυχος, οὐδὲ τὸ ζῆν περὶ πολλοῦ ποιούμενος, [l]οὐδὲ φιλόζωος, ἁπλοῦς δὲ τῷ ἤθει καὶ γενναῖος, καὶ ἀδικεῖσθαι δυνάμενος, καὶ οὐ τιμωρητικός. Ἀκολουθεῖ δὲ τῇ μεγαλοψυχίᾳ, ἁπλότης, [m]καὶ γενναιότης, καὶ ἀλήθεια.

[n]Ἀφροσύνης δέ ἐστι, τὸ κρίναι κακῶς τὰ πράγματα, τὸ [o]βουλεύεσθαι κακῶς, τὸ ὁμιλῆσαι κακῶς, τὸ [p]χρῆσθαι κακῶς τοῖς παροῦσιν ἀγαθοῖς, τὸ ψευδῶς δοξάζειν περὶ τῶν εἰς τὸν βίον [q]ἀγαθῶν καὶ καλῶν. Παρακολουθεῖ δὲ τῇ ἀφροσύνῃ, ἀπειρία, ἀμαθία, ἀκρασία, ἐπαριστερότης, [r]ἀμνημοσύνη.

[b] τε ὢν] τε om. Barocc.
[c] καὶ καλῶν] καὶ τῶν καλῶν Barocc.
[d] ἐχόντων] ἔχοντα Barocc.
[e] ζώων τῶν ἥδιον] ζώων ἴδιόν τι Barocc. ἥδιον A.
[f] ἐλεητικὸν] ἐνεργητικὸν Trinc. ἐλεκτικὸν (αν) A. et mox φιλόσοφον pro φιλόφιλον.
[g] μεγαλοψυχία] μεγαλοψυχίας Barocc.
[h] καὶ εὐψύχως om. Barocc. Mox id. εὐτυχίαν καὶ ἀτυχίαν.
[i] ἔχειν] ἔχει Trinc.
[k] βάθος] βάθει Barocc. Mox ib. ὁ om. et post. οὐδ' ὁ τὸ ζῆν.
[l] οὐδ' ὁ φιλόζωος ἁπλῶς Barocc.
[m] καὶ γενναιότης om. Barocc.
[n] ἀφροσύνης] ἀφροσύνη Barocc. Trinc.
[o] βουλεύεσθαι] βουλεύσασθαι Barocc.
[p] χρῆσθαι] χρήσασθαι Barcoc. te mox om. δέ. post τοῖς cum Trinc.
[q] καλῶν καὶ ἀγαθῶν Barocc.
[r] ἀμνημοσύνη] ἀναμνημοσύνη Barocc.

Ὀργιλότητος δέ ἐστιν εἴδη τρία· ἀκροχολία, πικρία, [s] βαρυθυμία. Ἔστι τοῦ ὀργίλου, τὸ μὴ δύνασθαι φέρειν, μήτε τὰς μικρὰς [t] ὀλιγωρίας, μήτε [u] τὰς ἐλαττώσεις, εἶναι δὲ κολαστικὸν, καὶ [w] ἄγριον, καὶ εὐκίνητον πρὸς ὀργὴν, καὶ ὑπὸ λόγου καὶ [x] ἔργου τοῦ τυχόντος. Ἀκολουθεῖ δὲ τῇ ὀργιλότητι τὸ [y] πάροξυ τοῦ ἤθους, καὶ εὐμετάβολον, καὶ ἡ [z] πικρολογία, καὶ ἡ μεταμέλεια, καὶ [a] τὸ λυπεῖσθαι, [b] καὶ ἥδεσθαι· καὶ ταῦτα πάσχειν ταχέως, καὶ παρὰ βραχὺν καιρόν.

Δειλίας δέ ἐστι, τὸ [c] ὑπὸ τῶν τυχόντων φόβων εὐκίνητον εἶναι, καὶ μάλιστα τῶν περὶ θάνατον, καὶ τὰς σωματικὰς [d] πηρώσεις, καὶ τὸ [e] ὑπολαβεῖν κρεῖττον εἶναι ὁπωσοῦν σωθῆναι ἢ τελευτῆσαι καλῶς. Ἀκολουθεῖ δὲ τῇ δειλίᾳ, [f] μαλακία, ἀνανδρία, φιλοψυχία, [g] καὶ ἀπονία· ὕπεστι δέ τις καὶ εὐλάβεια, καὶ τὸ [h] ἀφιλόνεικον τοῦ ἤθους.

Ἀκολασίας δέ ἐστι, τὸ αἱρεῖσθαι τὰς ἀπολαύσεις τῶν ἡδονῶν, τῶν βλαβερῶν καὶ [i] αἰσχρῶν, καὶ ὑπολαμβάνειν εὐδαιμονεῖν μάλιστα τοὺς ἐν ταῖς τοιαύταις [k] ἡδοναῖς ζῶντας, καὶ [l] φιλόγελων εἶναι, καὶ [m] φιλόσκωπτον, καὶ [n] φιλευτράπελον, καὶ [o] ῥᾳδιουργὸν εἶναι ἐν τοῖς λόγοις, καὶ ἐν τοῖς ἔργοις. Ἀκο-

[s] βαρυθυμία] ῥαθυμία Barocc. Gesn. marg. Ἔστι δὲ τοῦ A. Barocc.

[t] ὀλιγωρίας] ὀλιγωρήσεις Barocc.

[u] τὰς om. Barocc.

[w] ἄγριον] τιμωρητικὸν cum ἄγριον in marg. A. τιμωρητικὸν Barocc. Gesn. marg.

[x] ἔργου] ὑπὸ ἔργου Barocc.

[y] πάροξυ] παροξυντικὸν Barocc.

[z] πικρολογία] μικρολογία Barocc. Gesn. marg.

[a] τὸ λυπεῖσθαι] τὸ ἐπὶ μικροῖς λυπ. Barocc. A. Gesn. marg.

[b] καὶ ἥδεσθαι — καιρὸν om. Barocc.

[c] ἐκ τῶν] ὑπὸ τῶν A. Barocc.

[d] πηρώσεις] πυρώσεις Barocc.

[e] ὑπολαβεῖν] ὑπολαμβάνειν Barocc. λαβεῖν Trinc.

[f] μαλακία om. Trinc. ἀνάνδρεια Barocc.

[g] καὶ ἀπονία om. Barocc. ἀπόνοια Trinc.

[h] ἀφιλόνεικον] φιλόνεικον Barocc.

[i] αἰσχρῶν — ὑπολαμβάνειν] τῶν αἰ. — τὸ ὑπολ. Barocc.

[k] ἡδοναῖς] συμφοραῖς A. cum ἡδοναῖς in marg.

[l] φιλόγελων] φιλογέλοιον Barocc.

[m] φιλόσκωπτον) φιλοσκώπτην Barocc. Nescio an A. φιλοσκωπτικὸν m. s.

[n] φιλευτράπελον] φιλοεὐτράπελον A. φιλοτράπελον Trinc.

[o] ῥᾳδιουργὸν] τὸ ῥᾳδ. Barocc. et mox καὶ τοῖς ἐν λόγοις — καὶ τοῖς ἔργοις. A.

λουθεῖ [p] δὲ τῇ ἀκολασίᾳ, ἀταξία, ἀναίδεια, ἀκοσμία, τρυφὴ, ῥαθυμία, ἀμέλεια, ὀλιγωρία, ἔκλυσις.

Ἀκρασίας δέ ἐστι, τὸ κωλύοντος τοῦ λογισμοῦ τὰς ἀπολαύσεις τῶν [q] ἡδονῶν, καὶ ὑπολαμβάνοντα κρεῖττον εἶναι μὴ μετασχεῖν αὐτῶν, μετέχειν δὲ μηδὲν ἧττον, καὶ τὸ οἴεσθαι μὲν δεῖν πράττειν καὶ τὰ καλὰ, καὶ τὰ συμφέροντα, [r] ἀφίστασθαι δὲ αὐτῶν διὰ τὰς ἡδονάς. Ἀκολουθεῖ δὲ τῇ ἀκρασίᾳ, μαλακία, μεταμέλεια, καὶ τὰ πλεῖστα τὰ αὐτὰ, ἃ καὶ τῇ ἀκολασίᾳ.

Ἀδικίας δέ ἐστιν εἴδη τρία, ἀσέβεια, πλεονεξία, ὕβρις. Ἀσέβεια μὲν, ἡ [s] περὶ θεοὺς πλημμέλεια, καὶ περὶ δαίμονας, καὶ τοὺς κατοιχομένους, καὶ [t] περὶ γονεῖς, καὶ πατρίδα. Πλεονεξία δὲ, ἡ περὶ τὰ [u] συμβόλαια παρὰ τὴν ἀξίαν αἱρουμένη τὸ διάφορον. Ὕβρις δὲ, καθ' ἣν τὰς ἡδονὰς αὐτοῖς παρασκευάζουσιν, εἰς ὄνειδος ἄγοντες ἑτέρους. ὅθεν καὶ Εὔηνος περὶ αὐτῆς λέγει,

ἥτις κερδαίνουσ' [w] οὐδὲν, ὅμως ἀδικεῖ.

Ἔστι δὲ ἀδικίας, τὸ παραβαίνειν τὰ [x] πάτρια ἔθη καὶ τὰ νόμιμα, τὸ ἀπειθεῖν τοῖς νόμοις καὶ τοῖς ἄρχουσι, τὸ ψεύδεσθαι, τὸ ἐπιορκεῖν, τὸ παραβαίνειν τὰς [y] ὁμολογίας, καὶ τὰς πίστεις. Ἀκολουθεῖ δὲ τῇ ἀδικίᾳ, συκοφαντία, ἀλαζονεία[z], ἀφιλανθρωπία, προσποίησις, κακοήθεια, πανουργία.

Ἀνελευθερίας δέ ἐστιν εἴδη τρία· αἰσχροκέρδεια, φειδωλία, [a] κιμβικία. Ἔστι δὲ αἰσχροκέρδεια μὲν, καθ' ἣν κερδαίνειν ζη-

[p] δὲ τῇ] δὲ αὐτῇ Trinc.

[q] ἡδονῶν καὶ ὑπολαμβάνοντα] ἡδονῶν αἱρεῖσθαι καὶ (τὸ) ὑπ. A. ἡδονῶν αἱρεῖσθαι καὶ τῷ ὑπολαμβάνοντι. Barocc.

[r] ἀφίστασθαι] ἀφίσταται Trinc.

[s] περὶ θεοὺς] πρὸς θεοὺς Barocc. et mox παρὰ δαίμονας ἢ καὶ τοὺς κ.

[t] περὶ] παρὰ Barocc. παρὰ (περὶ) A.

[u] συμβόλαια] σύμβολα Barocc.

[w] οὐδὲν] οὐθὲν Barocc.

[x] πάτρια ἔθη καὶ τὰ νόμιμα] πάτρια καὶ τὰ γόνιμα Barocc. Mox νομίμοις Trinc.

[y] ὁμιλίας] ὁμολογίας Barocc.

[z] ἀφιλανθρωπία προσποίησις] φιλανθρωπία προσποιητὸς Barocc. Gesn. marg. ἀφιλανθρωπία ἀπροσποίητος A. sed corrector α in principio bis delevit.

[a] κιμβικία] λιμβεία A. marg. λιμβία Barocc. et infra.

τοῦσι πανταχόθεν, καὶ τὸ κέρδος [b] αἰσχύνης περὶ πλείονος ποιοῦνται. Φειδωλία δὲ, καθ' ἣν [c] ἀδάπανοι γίνονται τῶν χρημάτων εἰς τὸ δέον. Κιμβικία δέ ἐστι, καθ' ἣν δαπανῶσι μὲν, κατὰ μικρὸν δὲ, καὶ κακῶς, καὶ πλείω βλάπτονται, τῷ μὴ κατὰ καιρὸν ποιεῖσθαι τὸ διάφορον. Ἔστι δὲ τῆς [d] ἀνελευθερίας, τὸ περὶ [e] πλείστου ποιεῖσθαι χρήματα, καὶ τὸ μηδὲν ὄνειδος ἡγεῖσθαι τῶν ποιούντων κέρδος, καὶ βίος θητικὸς, καὶ δουλοπρεπὴς, καὶ ῥυπαρὸς, καὶ φιλοτιμίας καὶ ἐλευθερίας ἀλλότριος. Ἀκολουθεῖ δὲ [f] τῇ ἀνελευθερίᾳ, μικρολογία, βαρυθυμία, μικροψυχία, ταπεινότης, ἀμετρία [g], ἀγένεια, μισανθρωπία.

Μικροψυχίας δέ ἐστι, τὸ μήτε τιμὴν, μήτε ἀτιμίαν, μήτε εὐτυχίαν, μήτε ἀτυχίαν δύνασθαι φέρειν, ἀλλὰ τιμώμενον μὲν ἀναχαυνοῦσθαι, καὶ μικρὰ εὐτυχήσαντα [h] ὑπεξαίρεσθαι, ἀτιμίαν δὲ μηδὲ τὴν ἐλαχίστην ἐνεγκεῖν δύνασθαι, [i] ἀπότευγμα δὲ ὁτιοῦν ἀτυχίαν κρίνειν μεγάλην, ὀδύρεσθαι δὲ [k] ἐπὶ πᾶσι, καὶ δυσφορεῖν. Ἔτι δὲ καὶ τοιοῦτός ἐστιν ὁ μικρόψυχος, οἷος πάντα τὰ ὀλιγωρήματα [l] καλεῖν ὕβριν καὶ ἀτιμίαν, καὶ τὰ δι' ἄγνοιαν, ἢ λήθην, [m] ἢ ἄνοιαν γινόμενα. Ἀκολουθεῖ δὲ τῇ μικροψυχίᾳ, [n] μικρολογία, μεμψιμοιρία, δυσελπιστία, ταπεινότης.

Καθόλου δὲ τῆς μὲν ἀρετῆς ἐστι, τὸ ποιεῖν σπουδαίαν τὴν

[b] αἰσχύνης] τῆς αἰσχύνης A. Barocc.

[c] ἀδάπανοι] ἀδάπανον Trinc. ib. mox om. δὲ post μικρόν.

[d] ἀνελευθερίας] ἐλευθερίας Barocc.

[e] πλείστου] πλεῖστον A. m. p.

[f] τῇ ἀνελευθερίᾳ] τῇ μὲν ἐλευθερίᾳ Barocc.

[g] ἀγένεια] ἀγέννεια A.

[h] ὑπεξαίρεσθαι] ἐξαίρεσθαι Barocc. ἐξορχεισθαι (αιρι supra) A. ἐξέρχεσθαι Trinc.

[i] ἀπότευγμα δὲ ὅτι οὖν] ἀπότευγμα δε οσα οὖν A. textu. ἀπὸ τοῦ μηδοτιοῦν idem in marg. ἀπότευγμα δέ ἐστιν οὐκ ἀτυχ. Barocc. ἄτην καὶ ἀτυχίαν ad v. τιοῦν posuit Gesnerus in marg.

[k] ἐπὶ πᾶσι om. Trinc. et paullo post καὶ ἀτιμίαν.

[l] καλεῖ] καλεῖν Barocc.

[m] ἢ ἄνοιαν om. Barocc. Gesn. marg.

[n] μικρολογία] μάκρολογία A. μεγαλουργία Trinc.

διάθεσιν περὶ τὴν ψυχὴν [o] εὐθείαις καὶ τεταγμέναις κινήσεσι χρωμένην, καὶ [p] συμφωνοῦσαν κατὰ πάντα [q] μέρη· διὸ καὶ δοκεῖ [r] παράδειγμα πολιτείας ἀγαθῆς εἶναι, σπουδαίας ψυχῆς διάθεσις. Ἔστι δὲ τῆς ἀρετῆς, τὸ εὐεργετεῖν τοὺς ἀξίους, καὶ [s] τὸ φιλεῖν τοὺς ἀγαθοὺς, καὶ τὸ μισεῖν τοὺς κακοὺς, καὶ τὸ μήτε κολαστικὸν εἶναι, μήτε τιμωρητικὸν, ἀλλὰ [t] προσηνῆ, καὶ εὐμενικὸν, καὶ εὐγνωμονικόν. Ἀκολουθεῖ δὲ τῇ ἀρετῇ χρηστότης, ἐπιείκεια, εὐγνωμοσύνη, [u] ἐλπὶς ἀγαθὴ, ἔτι δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα· [w] φιλοίκειον εἶναι καὶ φιλόφιλον, [x] καὶ φιλεταῖρον, καὶ φιλοξένιον, καὶ φιλάνθρωπον, καὶ φιλόκαλον, ἃ δὴ πάντα τῶν ἐπαινουμένων ἐστί· τῆς δὲ κακίας [y] ἐστι τὰ ἐναντία, καὶ παρακολουθεῖ τὰ ἐναντία αὐτῇ. Πάντα δὲ τὰ τῆς κακίας, καὶ τὰ [z] ἀκολοθοῦντα αὐτῇ, τῶν [a] εἰρημένων εἰσί.

19 [a] Πυθαγόρου.

Ἄγρυπνος ἔσο κατὰ νοῦν· συγγενὴς γὰρ τοῦ ἀληθινοῦ θανάτου ὁ [b] περὶ τοῦτον ὕπνος.

20 Ἃ μὴ δεῖ ποιεῖν, μηδὲ ὑπονοοῦ ποιεῖν.

[o] εὐθείαις] ἠρεμαίαις A. B. m. s. ἰρεμαίαις Gesn. marg. ἠρεμαίας Barocc. παρὰ ταῖς Trinc. pro περὶ τὴν ψυχήν.

[p] συμφωνοῦσαν] σωφρονοῦσαν A. altera lect. suprasc.

[q] μέρη] τὰ μέρη Barocc. A. B.

[r] παράδειγμα om. Barocc. καὶ τὸ εὐαργ. ibid. A.

[s] τὸ φιλεῖν om. Trinc. Mox φαύλους pro κακοὺς Barocc.

[t] προσηνῆ] ἐλεητικὸν A. ἵλεω Barocc. Gesn. marg. συγγνωμονικὸν Barocc. Gesn. marg. καὶ εὐγν. om. B.

[u] ἐλπὶς ἀγαθὴ] μνήμη ἀγαθὴ addunt A. Barocc. B.

[w] φιλοίκειον] οἷον φίλοικον Barocc.

[x] καὶ φιλεταῖρον om. Trinc. Mox φιλόξενον Barocc. B.

[y] εἰσὶν ὑπεναντία] ἐστι τὰ ἐναντία A. ἐστὶ τὰ ἐναντία ταύτῃ — ἅπαντα δὲ Barocc.

[z] ἀκολουθοῦντα] παρακολουθοῦντα Barocc.

[a] εἰρημένων] λεγομένων Barocc. ψεγομένων A. B.

---

19. [a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ὁ περὶ τοῦτον ὕπνος.] Sic A. et Gesnerus pro varia lectione. Οὗτος ὁ ὕπνος Trinc. et edd. seqq. in textu.

21 Ζητεῖν δεῖ καὶ ἄνδρα καὶ τέκνα καὶ φίλους, τοὺς [b] κατὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ βίου παραμένοντας.

22 [a] Πυθαγόρου.

[b] Ἰσχὺν τῇ ψυχῇ αἱροῦ μᾶλλον, ἢ τῷ σώματι.

23 Πέπεισο μὴ εἶναι σὸν κτῆμα, ὅ περ μὴ ἐντὸς διανοίας ἔχεις.

24 Πράττε μεγάλα, μὴ ὑπισχνούμενος μεγάλα.

25 Τέκνα μάθε τίκτειν, οὐ τὰ γηροβοσκήσοντα τὸ σῶμα, [b] τὰ δὲ τὴν ψυχὴν θρέψοντα τῇ ἀϊδίῳ τροφῇ.

26 Τὰ ἐπίπονα τῶν ἡδέων μᾶλλον ἡγοῦ συντελεῖν εἰς ἀρετήν.

27 Χαλεπὸν πολλὰς ὁδοὺς ἅμα τοῦ βίου βαδίζειν.

28 Ψυχῆς πᾶν πάθος εἰς σωτηρίαν αὐτῆς πολεμιώτατον.

29 [a] Πυθαγόρου

Πυθαγόρας ἔφη, ὅτι [b] χρὴ βίον αἱρεῖσθαι τὸν ἄριστον, ἡδὺν γὰρ αὐτὸν ἡ συνήθεια ποιήσει. Πλοῦτος ἀσθενὴς ἄγκυρα, δόξα ἔτι ἀσθενεστέρα· τὸ σῶμα ὁμοίως, αἱ ἀρχαὶ, αἱ τιμαὶ, πάντα ταῦτα ἀσθενῆ καὶ ἀδύνατα. Τίνες οὖν ἄγκυραι δυναταί; φρόνησις, μεγαλοψυχία, ἀνδρεία· ταύτας οὐδεὶς χειμὼν σαλεύει. Οὗτος Θεοῦ νόμος, ἀρετὴν εἶναι τὸ [c] ἰσχυρὸν καὶ βέβαιον μόνον· τὰ δ' ἄλλα, [d] λῆρον.

30 [a] Ἀντισθένους.

Οὔτε συμπόσιον χωρὶς ὁμιλίας, οὔτε πλοῦτος χωρὶς ἀρετῆς ἡδονὴν ἔχει.

31 [a] Φωκίωνος.

Οὔτε ἐξ ἱεροῦ βωμὸν, οὔτε ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἀφαιρετέον τὸν ἔλεον.

21.

[b] κατὰ τὴν] Gesneri margo, καὶ μετὰ τήν.

22.

[a] Sic A.

[b] ἰσχὺν] ἰσχύειν Gesneri margo, et duo mss. apud Schowium.

25.

[a] τὰ δὲ τὴν ψ.] Sic A. Vulgo τὴν δὲ ψ.

29.

[a] Sic B. Φωκίωνος Trinc. typothetæ opinor errore.

[b] Videatur Wyttenbachius ad Plutarch. II. p. 123. C.

[c] ἰσχυρὸν κ. β. μ.] Sic A. Vulgo, τὸ ἰσχύον μόνον.

[d] λῆρον.] B. a m. sec. λῆρος.

30.

[a] Sic A. Trinc.

31.

[a] Sic A. et voluisse videtur Trinc.

32 [a] Διογένους.

Πυνθανομένου τινὸς, Πῶς ἄν τις ἑαυτοῦ [b] διδάσκαλος γένοιτο; Εἰ ὑπὲρ ὧν ἐπιτιμᾷ τοῖς ἄλλοις, ἔφη, καὶ ἑαυτῷ ἐπιτιμῴη μάλιστα.

33 [a] Σωκράτους.

Τοῦ βίου, καθάπερ ἀγάλματος, πάντα τὰ μέρη καλὰ εἶναι δεῖ.

34 Ἀνδριὰς μὲν ἐπὶ βάσεως, σπουδαῖος δὲ ἀνὴρ ἐπὶ καλῆς προαιρέσεως ἑστὼς, ἀμετακίνητος ὀφείλει εἶναι.

35 Τὸν [a] λιβανωτὸν τοῖς Θεοῖς, τὸν δὲ ἔπαινον τοῖς ἀγαθοῖς ἀπονέμειν δεῖ.

36 Ἀπολογεῖσθαι μὲν γὰρ χρὴ ὑπὲρ τῶν ἀδίκως περὶ τὸ ἀδικεῖν αἰτίαν ἐχόντων· ἐπαινεῖν δὲ τοὺς ἐπ' ἀγαθῷ τινι διαφέροντας.

37 [a] Σωκράτους.

Οὔτε ἵππος εὐγενὴς κρίνοιτ' ἂν ὁ πολυτελῆ σκευὴν ἔχων, ἀλλ' ὁ τῇ φύσει λαμπρός· οὔτε ἀνὴρ σπουδαῖος ὁ πολύτιμον οὐσίαν κεκτημένος, ἀλλ' ὁ τὴν ψυχὴν γενναῖος.

38 Τοῦ σοφοῦ στόματος ἀνοιχθέντος, καθάπερ ἱεροῦ, τὰ τῆς ψυχῆς [a] καταβλέπεται, ὥσπερ ἀγάλματα.

39 [a] Δημοκρίτου.

Ἀνθρώποις ἁρμόδιον, ψυχῆς μᾶλλον ἢ σώματος ποιεῖσθαι λόγον. Ψυχὴ μὲν γὰρ τελεωτάτη σκήνεος μοχθηρίαν ὀρθοῖ· σκήνεος δὲ ἰσχὺς ἄνευ λογισμοῦ ψυχὴν οὐδέν τι ἀμείνω τίθησι.

32.

[a] Sic Trinc. Sine lemmate A.

[b] διδάσκαλος ex Trinc. deest Gesner. Infra ἑαυτοῦ B. ubi mox deest μάλιστα.

33.

[a] Sine lemmate A. Trinc.

35.

[a] τὸν λιβ.] Sic A. B. et edd. pleræque. τὸ λιβ. Trinc. §. seq. ὑπὲρ om. Trinc.

37.

[a] Sic Trinc. A.

38.

[a] καταβλέπεται] A. βλέπεται, cui εἴδωλα suprascr. a m. sec. Margo Gesneri καλὰ βλέπεται.

39.

[a] Sic Trinc.

40 [a] Δημοκρίτου.

Ἀνθρώποισι γὰρ εὐθυμίη γίνεται μετριότητι τέρψιος, καὶ βίου συμμετρίῃ· τὰ δὲ λείποντα καὶ ὑπερβάλλοντα μεταπίπτειν τε φιλεῖ, καὶ μεγάλας κινήσιας [b] ἐμποιέειν τῇ ψυχῇ. Αἱ δ᾽ ἐκ μεγάλων διαστημάτων κινούμεναι τῶν ψυχέων, οὔτε εὐσταθέες εἰσὶν, οὔτε εὔθυμοι. Ἐπὶ τοῖς δυνατοῖς οὖν δεῖ ἔχειν τὴν γνώμην, καὶ τοῖς παρεοῦσιν [c] ἀρκέεσθαι· τῶν μὲν ζηλουμένων καὶ θαυμαζομένων ὀλίγην μνήμην ἔχοντα, καὶ τῇ διανοίᾳ μὴ προσεδρεύοντα· τῶν δὲ ταλαιπωρεόντων τοὺς βίους θεωρέειν, ἐννοούμενον ἃ πάσχουσι [d] κάρτα, ὅκως ἂν τὰ παρεόντα σοι καὶ ὑπάρχοντα μεγάλα καὶ ζηλωτὰ φαίνηται, καὶ μηκέτι πλειόνων ἐπιθυμέοντι [e] συμβαίνῃ κακοπαθέειν τῇ ψυχῇ. Ὁ γὰρ θαυμάζων τοὺς ἔχοντας καὶ μακαριζομένους ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, καὶ τῇ μνήμῃ πᾶσαν ὥραν προσεδρεύων, ἀεὶ ἐπικαινουργεῖν ἀναγκάζεται, καὶ ἐπιβάλλεσθαι δι᾽ ἐπιθυμίην τοῦ τι πρήσσειν ἀνήκεστον [f] ὃ νόμοι κωλύουσιν. Διόπερ τὰ μὲν μὴ δίζεσθαι χρεὼν, [g] ἐπὶ δὲ τοῖς εὐθυμέεσθαι χρεὼν παραβάλλοντα τὸν ἑαυτοῦ βίον πρὸς [h] τὸν τῶν φαυλότερον πρησσόντων, καὶ μακαρίζειν [i] ἑωυτὸν, ἐνθυμεύμενον ἃ πάσχουσιν, ὅκως αὐτέων βέλτιον πρήσσῃ τε καὶ διάγῃ. Ταύτης γὰρ ἐχόμενος τῆς γνώμης, εὐθυμότερόν τε διάξεις, καὶ οὐκ ὀλίγας κῆρας [k] ἐν τῷ βίῳ διώσεαι, φθόνον, καὶ ζῆλον, καὶ δυσμενίην.

40.

[a] Sic A.

[b] ἐμποιέειν] ἐμποιεῖν A. et mox ψυχῶν.

[c] ἀρκέσεσθαι] Scribendumne totidem literis ἀρέσκεσθαι, an, una detrita, κέἀρεσθαι, optio erit difficilis: utrumque recepit usus. Valcken. ad Herodot. vii. 160.

[d] κάρτα] κακὰ Jacobsius, improbante Schowio.

[e] συμβαίνῃ] συμβαίνει A.

[f] ὃ νόμοι] ὧν νόμοι A.

[g] ἐπὶ δὲ τοῖς] ἐπὶ τοῖς δὲ Schowius, ἐπὶ δὲ τοῖς παρεοῦσι εὐθ. vel εἰ ποθέεις εὐθ. Jacobsius.

[h] τὸν τῶν φ.] Deest τῶν A.

[i] ἑαυτὸν ἐνθυμεύμενον] ἑωϋτὸν ἐνθυμεύμενος A.

[k] ἐν τῷ βίῳ] ἐκ τῶ βίω Schowius cum Jacobsio et W. Democritus Ionice, non Dorice scripsit. Vul-

41 [a] Ἰσοκράτους Νικοκλῆς ἢ Κύπριος.

Μὴ τὴν κακίαν οἴεσθε μᾶλλον τῆς ἀρετῆς ὠφελεῖν, τὸ δ' ὄνομα ἀτυχέστερον ἔχειν· ἀλλ' οἵων περ ὀνομάτων [b] ἕκαστα τῶν πραγμάτων τετύχηκε, τοιαύτας ἡγεῖσθε καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῶν εἶναι.

42 [[a] Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον.

Τῆς ἀρετῆς οὐδὲν κτῆμα σεμνότερον, οὐδὲ βεβαιότερόν ἐστι.

43 Ἐν ταυτῷ.

Ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς κτῆσις, οἷς ἂν ἀκιβδήλως ταῖς διανοίαις συναυξηθῇ, μόνη μὲν συγγηράσκει· πλούτου δὲ κρείττων, χρησιμωτέρα δ' εὐγενείας ἐστίν· τὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἀδύνατα, δυνατὰ καθιστῶσα· τὰ δὲ τῷ πλήθει φοβερὰ, θαρσαλέως ὑπομένουσα· καὶ τὸν μὲν ὄκνον, ψόγον, τὸν δὲ πόνον, ἔπαινον ἡγουμένη.

44 [a] Ἰσοκράτους Παναθηναϊκοῦ.

Τίνας οὖν καλῶ πεπαιδευμένους; ἐπεὶ τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς δυνάμεις ἀποδοκιμάζω. Πρῶτον μὲν τοὺς καλῶς χρωμένους τοῖς πράγμασι τοῖς κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκάστην προσπίπτουσι, καὶ τὴν δόξαν ἐπιτυχῆ τῶν καιρῶν ἔχοντας, καὶ δυναμένην ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ στοχάζεσθαι τοῦ συμφέροντος· ἔπειτα τοὺς πρεπόντως καὶ δικαίως ὁμιλοῦντας τοῖς ἀεὶ πλησιάζουσι· καὶ τὰς μὲν τῶν ἄλλων ἀηδίας καὶ βαρύτητας εὐκόλως καὶ ῥᾳδίως φέροντας, σφᾶς

gata lectio proba est, et recte vertit Gesnerus *noxas vitæ*. Plato Legg. XI. p. 937. D. Πολλῶν ὄντων καὶ καλῶν ἐν τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ, τοῖς πλείστοις αὐτῶν οἷον κῆρες ἐπιπεφύκασιν, αἳ καταμιαίνουσί τε καὶ καταρρυπαίνουσιν αὐτά.

41.

[a] p. 39. B. Lemma ex A. Trinc.

[b] ἕκαστα] ἕκαστον B.

42.

[a] Deest MSS. Trinc. Ex ipso fortasse Isocrate descripsit Gesnerus. Idem de nn. 43, 44. dicendum.

44.

[a] p. 239.

δὲ αὐτοὺς ὡς δυνατὸν ἐλαφροτάτους καὶ μετριωτάτους τοῖς συνοῦσι παρέχοντας· ἔτι τοὺς μὲν τῶν ἡδονῶν ἀεὶ κρατοῦντας, τῶν δὲ συμφορῶν μὴ λίαν ἡττωμένους, ἀλλ᾽ ἀνδρωδῶς ἐν αὐταῖς διακειμένους, καὶ τῆς φύσεως ἀξίους ἧς μετέχοντες τυγχάνομεν· τέταρτον, ὅπερ μέγιστον, μὴ διαφθειρομένους ὑπὸ τῶν εὐπραγιῶν, μηδ᾽ ἐξισταμένους αὐτῶν, μηδὲ ὑπερηφάνους γιγνομένους, ἀλλ᾽ ἐμμένοντας τῇ τάξει τῶν εὖ φρονούντων· καὶ μὴ μᾶλλον χαίροντας τοῖς διὰ τύχην ὑπάρξασιν ἀγαθοῖς, ἢ τοῖς διὰ τὴν αὐτῶν φύσιν καὶ φρόνησιν ἐξ ἀρχῆς γιγνομένοις. Τοὺς δὲ μὴ μόνον πρὸς ἓν τούτων, ἀλλὰ πρὸς ἅπαντα ταῦτα, τὴν ἕξιν τῆς ψυχῆς εὐάρμοστον ἔχοντας, τούτους φημὶ φρονίμους εἶναι, καὶ τελείους ἄνδρας, καὶ πάσας ἔχειν τὰς ἀρετάς.]

45 [a] Ἰσοκράτους.

Ἰσοκράτης εἶπεν, ὅτι τὸν χρηστὸν καὶ ἀγαθὸν ἄνδρα δεῖ τῶν μὲν προγεγενημένων μεμνῆσθαι, τὰ δὲ ἐνεστῶτα πράττειν, περὶ δὲ τῶν μελλόντων φυλάττεσθαι.

46 [a] Ἐπικτήτου.

Ὁ τύχῃ βίος συμπεπλεγμένος ἔοικε χειμάρρῳ ποταμῷ· καὶ γὰρ ταραχώδης, καὶ ἰλύος ἀνάμεστος, καὶ δυσέμβατος, καὶ τυραννικὸς, καὶ πολύηχος, καὶ ὀλιγοχρόνιος.

47 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ψυχὴ ὁμιλοῦσα ἀρετῇ ἔοικεν ἀεννάῳ πηγῇ· καὶ γὰρ καθαρὸν, καὶ ἀτάραχον, καὶ πότιμον, καὶ νόστιμον, καὶ κοινωνικὸν, καὶ πλούσιον, καὶ ἀβλαβὲς, καὶ ἀνώλεθρον.

48 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Εἰ βούλει ἀγαθὸς εἶναι, πρῶτον πίστευσον ὅτι κακὸς εἶ.

45.
[a] Sic Trinc.

46.
[a] Sic A. Trinc. Fragm. 1.

47.
[a] Sic A. Trinc. Fragm. 2.

48.
[a] Sic A. Fragm. 3.

49 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Βέλτιον, [b] ὀλιγάκις πλημμελεῖν ὁμολογοῦντα, σωφρονεῖν πλεονάκις· ἢ ὀλιγάκις ἁμαρτεῖν λέγοντα, πλημμελεῖν πολλάκις.

50 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Κόλαζε τὰ πάθη, ἵνα μὴ ὑπ' αὐτῶν τιμωρῇ.

51 [a] Μὴ [b] οὕτω τὸ τῆς δόξης αἰσχύνου, ὡς τὸ ἐκ τῆς ἀληθείας ἀπόφευγε.

52 [a] Εἰ βούλει καλῶς ἀκούειν, μάθε καλῶς λέγειν. Μαθὼν δὲ 50
καλῶς λέγειν, πειρῶ καλῶς [b] πράττειν· καὶ οὕτω καρπώσῃ τὸ καλῶς ἀκούειν.

53 [a] Τοῦ αὐτοῦ Ἐγχειριδίου.

Ὅτ' ἄν τις κακῶς τι ποιῇ, ἢ κακῶς τι λέγῃ, μέμνησο ὅτι καθήκειν αὐτῷ οἰόμενος ποιεῖ. [b] Τί οὖν, ἀκολουθήσει τῷ σοι φαινομένῳ, ἢ τῷ αὐτῷ; ἀλλὰ κακῶς αὐτῷ φαίνεται. Τίς οὖν ἐξηπάτηται; ἐκεῖνος. Τίς οὖν βέβλαπται; ὁ [b] ἐξηπατημένος. Καὶ γὰρ τὸ ἀληθὲς συμπεπλεγμένον ἐάν τις ὑπολάβῃ ψεῦδος, οὐ τὸ συμπεπλεγμένον βλάπτεται, ἀλλ' ὁ ὑπολαβών.

54 [a] Ἐλευθερία καὶ δουλεία, τὸ μὲν ἀρετῆς ὄνομα, τὸ δὲ κακίας· 1
[b] ἄμφω δὲ προαιρέσεως ἔργα. Οἷς δὲ προαίρεσις οὐ κοινωνεῖ,

49.

[a] Sic A. Fragm. 4.

[b] Mutavi distinctionem vulgarem cum Gatakero A. M. P. p. 565. Pro ἁμαρτεῖν A. habet ἁμαρτάνειν, et B. a m. sec.

50.

[a] Sic A. Fragm. 5.

51.

[a] Fragm. 6.

[b] Dedi h. l. secundum A. et B. a m. sec. Vulgo, τὸ ἐκ τῆς δόξης ἀ. ὡς τὸ τῆς.

52.

[a] Fragm. 7.

[b] ποιεῖν.] πράττειν A. et margo Gesneri. In princ. θέλεις A. pro βούλει.

53.

[a] Sic A. Vide Enchir. c. 42.

[b] τί οὖν ἀκολουθήσει, τὸ σοι φαινόμενον, ἢ τὸ αὐτῷ; Rittershusius.

[c] ἐξηπατημένος.] ἠπατημένος A. Mox αὐτω συμπεπλεγμένον — ὑπολαβὸν A.

54

[a] Fragm. 8.

[b] ἄμφω δὲ πρ. usque ad finem desunt Trinc. Leguntur in B. a m. sec.

τούτων ψαύει μὲν οὐδέτερον· ψυχὴ δὲ δεσπόζειν εἴωθε σώματος, καὶ ὅσα τῶν ἀμφὶ σῶμα προαιρέσεως ἀκοινώνητα. Οὐδεὶς γὰρ δοῦλος, τὴν προαίρεσιν ὑπάρχων ἐλεύθερος.

55 [a] Κακὸς δεσμὸς, σώματος μὲν τύχη, ψυχῆς δὲ κακία. Ὁ μὲν γὰρ τὸ σῶμα λελυμένος, τὴν δὲ ψυχὴν δεδεμένος, δοῦλος· ὁ δ᾽ αὖ τὸ σῶμα δεδεμένος, τὴν δὲ ψυχὴν λελυμένος, ἐλεύθερος.

56 [a] Τὸν μὲν [b]τοῦ σώματος δεσμὸν λύει καὶ φύσις διὰ θανάτου, [c]καὶ κακία διὰ χρημάτων· τὸν δὲ τῆς ψυχῆς, ἀρετὴ διὰ μαθήσεως, καὶ ἐμπειρίας, καὶ ἀσκήσεως.

57 [a] Εἰ βούλει ἀταράχως καὶ εὐαρέστως ζῆν, πειρῶ τοὺς συνοικοῦντάς σοι [b]σύμπαντας ἀγαθοὺς ἔχειν. Ἕξεις δὲ ἀγαθοὺς, εἰ τοὺς μὲν ἑκόντας παιδεύοις, τοὺς δὲ ἄκοντας ἀπολύοις. Συμφεύξεται γὰρ τοῖς φυγοῦσιν ἡ μοχθηρία ἅμα, καὶ ἡ κακία· συναπολειφθήσεται δὲ τοῖς συμμένουσί σοι ἡ χρηστότης, καὶ ἡ ἐλευθερία.

58 [a]Ἐκ τῶν Ἰαμβλίχου.

Ψυχῇ ζῶντας ἡμᾶς, τῇ ταύτης ἀρετῇ ῥητέον εὖ ζῆν· ὡς ὀφθαλμοῖς ὁρῶντας, τῇ τούτων ἀρετῇ καλῶς ὁρᾷν.

59 [a]Τοῦ αὐτοῦ Προτρεπτικῶν εἰς φιλοσοφίαν λόγων.

Καθάπερ εἰς ἄσυλον τέμενος τὴν ἀρετὴν ὁρμητέον, ὅπως εἰς μηδεμίαν ἀγεννῆ τύχης ὕβριν ὦμεν [b]ἔκδοτοι.

55.

[a] Fragm. 9.

56.

[a] Fragm. 10.

[b] τοῦ σώματος] Deest τοῦ B. a m. pr.

[c] ἡ κακία] Deest articulus A. Mox ἐμπειρίας margo Gesneri, A. et B. m. s. pro μεγαλοψυχίας. Wyttenbachius ad Plutarch. p. 2. A. conjicit μεγαλοφυΐας.

57.

[a] Fragm. 11.

[b] πάντας pro σύμπαντας A. et mox παιδεύεις — τοὺς δὲ ἄκοντας ἔπειτα κεχειρωμένους ἀπολύεις fere cum Gesneri margine et Trinc. συνυπολειφθήσεται Gesn.

58.

[a] Ita Trinc.

59.

[a] Ita fuisse videtur in A. ubi

60 [a] Τοῦ αὐτοῦ Πρὸς Σωκράτην περὶ Ἀρετῆς.

Ψυχῆς μὲν οὖν ἂν εἴη ἀρετὴ, τελεότης, καὶ εὐμετρία τῆς ζωῆς, λόγου τε καὶ νοῦ καὶ διανοήσεως ἡ ἀκροτάτη καὶ καθαρωτάτη ἐνέργεια. Τὰ δὲ ἔργα τῆς ἀρετῆς, ἀγαθοειδῆ, κάλλιστα, νοερὰ, σπουδαῖα, πλήρη μεσότητος, εὐκαιρίας μετέχοντα, προηγούμενα, τέλους ἀρίστου στοχαζόμενα, χαρίεντα, ὅτι μάλιστα θεωρείσθω.

61 [[a] Ἀγαπητοῦ πρὸς Ἰουστινιανόν.

Σπούδαζε διαπαντὸς, καὶ ὥσπερ οἱ τὰς κλίμακας ἀναβαίνειν ἀρξάμενοι, οὐ πρότερον ἵστανται τῆς ἐπὶ τὰ ἄνω φορᾶς, πρὶν ἂν τῆς ἄκρας ἐφίκωνται βαθμίδος· οὕτω καὶ αὐτὸς ἔχου τῆς τῶν καλῶν ἀναβάσεως.]

62 [a] Περικτυόνης Πυθαγορείας Περὶ Σοφίας.

Γέγονε δὲ καὶ συνέστα ὁ ἄνθρωπος ποττὸ θεωρῆσαι τὸν λόγον τᾶς τῶν ὅλων φύσιος καὶ τᾶς σοφίας· ἔργον ἔστιν αὐτῷ τούτῳ κτήσασθαι καὶ θεωρῆσαι [b] τὰν τῶν ἐόντων φρόνασιν.

63 [a] Ἐν ταυτῷ.

Γαμετρία μὲν ὤν, καὶ ἀριθμητικὰ, καὶ τἄλλα τὰ θεωρητικὰ, καὶ ἐπιστῆμαι, καὶ περί τινα τῶν ἐόντων κατασχολέονται· ἁ δὲ σοφία περὶ πάντα τὰ γένη τῶν ἐόντων. [b] Οὕτως

τοῦ αὐτοῦ vel Ἰαμβλίχου in principio olim lecta, nunc evanuerunt.

[b] ἔκδοτοι.] ἔκδηλον B.

60.

[a] Sic Schow. Simpliciter Ἰαμβλίχου Trinc. *Ad Socratem de Virtute* Gesner.

61.

[a] Deest hic locus mss. Trinc. nec in suo exemplari habuit Photius. Idem dicendum de reliquis Agapeti dictis, quæ in recentioribus Stobæi editionibus leguntur. Ea omnia de suo addidit Gesnerus. Vide Bandurii *Imperium Orientale* Par. II. p. 170. ed. Paris. = Corp. Byzant. Hist. T. XXIV. p. 138. ed. Venet. Simpliciter Ἀγαπητοῦ Schow.

62.

[a] Sic A. Περικτυόνη περὶ σοφίας Schow.

[b] τὰν τῶν ἐ.] πάντων ἐ. A.

63.

[a] Sic A.

[b] οὕτως γὰρ] Sic A. Vulgo οὐ γάρ. Pro οὐ Gesnerus frustra conjecit καί. Paullo supra ex uno ms. dedit Schow. ἐπισταμονικὰ περί τινα τῶν ἐ. κατασχολέοντι. Jacobsius:

γὰρ ἔχει σοφία περὶ πάντα τὰ ἐόντα, ὡς ὄψις περὶ πάντα τὰ
ὁρατὰ, καὶ ἀκοὴ περὶ πάντα τὰ ἀκουστά. Τὰ δὲ συμβε-
βηκότα τοῖς [c] ἐοῦσιν, ἃ μὲν καθόλω πᾶσι συμβέβακεν, ἃ δὲ
[d] πλείστοις αὐτῶν, ἃ δὲ παρ' ἑνὶ ἑκάστῳ. Τὰ μὲν ὦν κα-
θόλω πᾶσιν συμβεβακότα συνιδὲν καὶ θεωρῆσαι, τᾶς σοφίας
οἰκῆον· τὰ δὲ τοῖς πλείστοις, τᾶς περὶ φύσιν ἐπιστήμας· τὰ δ'
ἴδια καθ' ἕκαστον, τᾶς περί τι ἀφωρισμένον ἐπιστάμας. Καὶ
διὰ τοῦτο σοφία μὲν τὰς τῶν ἐόντων ἁπάντων ἀρχὰς ἀνευρί-
σκει· φυσικὰ δὲ, τὰς τῶν φύσει γιγνομένων· γαμετρία δὲ καὶ 1
ἀριθμητικὰ καὶ μουσικὰ, τὰς περὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ἐμμε-
λές. Ὅστις ὦν ἀναλῦσαι οἷός ἐστι πάντα γένη ὑπὸ μίαν
καὶ τὰν αὐτὰν ἀρχὰν, καὶ πάλιν ἐκ ταύτας συνθεῖναι καὶ
[e] ἀριθμάσασθαι, οὗτος δοκεῖ καὶ σοφώτατος εἶναι, καὶ ἀλη-
θέστατος, ἔτι δὲ καὶ καλὰν σκοπιὰν ἀνευρηκέναι, [f] ἀφ' ἆς
δυνατὸς ἐσσεῖται τόν τε θεὸν κατόψεσθαι, καὶ πάντα [g] τε τὰ
ἐν τᾷ συστοιχίᾳ τε καὶ τάξει, τὰ ἐκείνου κατακεχωρισμένα.

64 [a] Μετώπου Πυθαγορείου Μεταποντίνου ἐκ τοῦ Περὶ Ἀρετῆς.

Ἀρετὰ ἐντὶ ἀνθρώπω τελειότας φύσιος ἀνθρώπω. Ἕκαστον γὰρ τῶν ἐόντων τέλειον καὶ ἄκρον γίνεται [b] καττὰν οἰκείαν τᾶς ἀρετᾶς φύσιν. Ἵππω τε γὰρ ἀρετὰ ἐντὶ, ἃ ἐς τὸ ἄκρον ἄγοισα τὰν τῶ ἵππω φύσιν· καὶ ἐπὶ τῶν μερέων δὲ τῶν καθ' ἕκαστον, ὁ αὐτὸς λόγος. [c] Ὀπτίλων τε γὰρ ἀρετὰ,

ἐπιστήμαι καὶ περὶ ἔνια τ. ε. κατασχολέοντι. Quorum τινα vel ἔνια recipiendum videtur, vulgatum κατασχολέονται omnino retinendum.

[c] ἐοῦσιν] Sic A. Vulgo ἐοῖσιν.

[d] πλείστοις] Sic Gesneri margo, et A, quomodo scriptum fuisse ostendunt sequentia. Vulgo ἑκάστοις.

[e] ἀριθμάσασθαι] εὐρυθμίσασθαι dedit Schowius, e ms. quodam, ut videtur: Schæferus Melet. Crit. p. 129. corrigendum censet, εὖ ῥυθμίσασθαι, vel potius ῥυθμίσαι. Idem Jacobsii emendationem, ἀρθμάσασθαι, Græcam esse negat.

[f] ἀφ' ἆς] Sic A. Vulgo ἐφ' ἆς.

[g] πάντα τε τὰ ἐν τᾷ σ.] Sic A. Vulgo desunt τε et τᾷ.

64.

[a] Sic A. Μετώπου Πυθαγορείου μεταποντίου Trinc.

[b] καττὰν] Sic A. Vulgo κατὰ τήν. Mox pro μερέων, μορίων B. μερῶν A.

[c] ὀπτίλων] Sic A. Vulgo ὀμμάτων.

ὀξυδορκία· αὐτὰ δ' ἀκρότας ἐντὶ τᾶς ὀφθαλμῶν φύσιος. Καὶ οὐάτων ἀρετὰ, ὀξυακοΐα· αὐτὰ δ' ἀκρότας ἐντὶ τᾶς οὐάτων φύσιος. Καὶ ποδῶν ἀρετὰ, ποδωκεία· καὶ αὐτὰ δὲ [d] ἀρετὰ ἐντὶ τῆς ποδῶν φύσεως. Ἀνάγκη δ' ἀρετὰν πᾶσαν τρία ταῦτ' [e] ἔχεν, λόγον καὶ δύναμιν καὶ προαίρεσιν· λόγον μὲν, ᾧ κρίνει καὶ θεωρεῖ· δύναμιν δὲ, [f] ᾇ ἀντέχει καὶ κρατεῖ· προαίρεσιν δὲ, ᾇ στέργει καὶ ἀγαπῆ. Τὸ μὲν [g] ὦν κρίνεν καὶ θεωρὲν, ἐντὶ τῶ διανοητικῶ μέρεος τᾶς ψυχᾶς· τὸ δ' ἀντέχεν καὶ κρατὲν, ἴδιον τῶ ἀλόγω μέρεος τᾶς ψυχᾶς. Συνέστακε γὰρ προαίρεσις ἐκ διανοίας καὶ ὀρέξιος· ἁ μὲν ὦν διάνοια, ἀπὸ τῶ λογικῶ μέρεός ἐντι τᾷ ψυχᾷ· ἁ δὲ ὄρεξις ἀπὸ τῶ ἀλόγω. Τὸ δὲ πλῆθος τᾶν ἀρετᾶν ἁπασᾶν ἐκ τῶν μερέων τᾶς ψυχᾶς κατίδοιτο κά τις, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰν γένεσιν, καὶ τὰν σύστασιν τᾶς ἀρετᾶς. Ἐπὶ γὰρ τῶν μερέων τᾶς ψυχᾶς δύο τὰ πρῶτα, τὸ μὲν λογιστικὸν, τὸ δ' ἄλογον. Καὶ λογιστικὸν μὲν, ᾧ κρίνομες καὶ [h] θεωρέομες· ἄλογον δὲ, ᾧ ὁρμῶμες καὶ ὀρεγόμεθα. Ταῦτα δὲ ἀλλάλοις ἢ συμφωνοῦντι, ἢ διαφωνοῦντι· ἁ δὲ μάχα καὶ διαφωνία γίνεται αὐτοῖς δι' ὑπερβολὰν καὶ ἔλλειψιν. Φανερὸν ὦν, ὄκκα μὲν τὸ λογιστικὸν μέρος τᾶς ψυχᾶς ἐγκρατῆ τῶ ἀλόγω, γίνεται καρτερία καὶ ἐγκράτεια· [i] ὄκκα δὲ τὸ ἄλογον μέρος ψυχᾶς, ἀκρασία καὶ μαλακία· ὄκκα δὲ τὸ μὲν [k] ἁγῆται, τὸ δ' ἕπηται, καὶ ἀμφότερα συμφωνῆ ἀλλάλοις, τὸ τηνικαῦτα ἀρετά. Ἁ μὲν ὦν καρτερία καὶ ἐγκράτεια [l] γίνεται μετὰ λύπας· ἀλλ' ἁ μὲν καρτερία, ἐν τῷ ἀντέχεν πόνῳ· ἁ δ'

[d] ἀρετὰ] *Forsan* ἀκρότας. Gesnerus in marg.

[e] ἔχεν] Sic A. Vulgo ἔχειν.

[f] ᾧ] ᾇ A. ubi mox ᾧ στ. καὶ ἀγαπῆ.

[g] ὦν] Sic A. pro οὖν.

[h] θεωρέομες] Sic A. Vulgo θεωροῦμες. Mox ex A. ἀλλάλοις pro ἀλλήλοις.

[i] ὄκκα — μαλακία.] Nunc primum vulgantur ex A.

[k] ἄγηται] Sic edd. Gesnerus in marg. ἡγῆται, Schowius edidit ἁγῆται. Mox Gesner. συμφωνεῖ.

[l] γίνεται μ. λ.] γίνεται deest A.

ἐγκράτεια ἐν τῷ ἀντέχεν [m]ἀδονᾷ. Ἁ δ' ἀκρατία καὶ μαλακία, ἐν τῷ μὴ ἀντέχεν, μηδὲ κρατέν. Καὶ διὰ τοῦτο συμβαίνει φεύγεν τἀγαθὰ τὼς ἀνθρώπως διὰ λύπαν, ἀποβαλὲν δ' αὐτὰ διὰ [n]ἀδονάν. Καί τοι ἔπαινοι δὲ καὶ ψόγοι, καὶ τὰ καλὰ πάντα τὰ περὶ τὸν ἄνθρωπον, γίνεται ἐν τούτοις τοῖς μέρεσι τᾶς ψυχᾶς. Καὶ καθόλω μὲν ἁ τᾶς ἀρετᾶς σύστασις γίνεται τοῦτον τὸν τρόπον· τὰ δὲ εἴδεα αὐτᾶς, καὶ τὰ μέρεα οὕτως [o]κά τις ἀθρησάτω. Ἐπεὶ γὰρ τᾶς ψυχᾶς δύο μέρεα, τὸ μὲν λογιστικὸν, τὸ δὲ ἄλογον· [p]τῷ δὲ ἀλόγῳ τὸ μὲν θυμοειδὲς, τὸ δ' ἐπιθυματικόν· καὶ τὸ μὲν λογιστικόν ἐντι, ᾧ κρίνομες καὶ θεωροῦμες· τὸ δ' ἄλογον, ᾧ ὁρμῶμες καὶ ὀρεγόμεθα· καὶ τούτου τὸ μὲν, οἷον ἀμυντικὸν, καὶ ὑπερμαχατικὸν ποττοὺς πλασίον, θυμοειδὲς ὀνυμάζεται· τὸ 1
δ', οἷον ὀρεκτικὸν καὶ ποθητικὸν τᾶς οἰκείας τῶ σώματος συστάσιος, ἐπιθυματικόν· φανερὸν ὡς κατὰ λόγον τοῖς μερεσι τούτοις τᾶς ψυχᾶς, καὶ τὸ πλᾶθος τᾶν ἀρετᾶν ἀκολούθακεν, καὶ ταὶ διαφοραὶ καὶ [q]ἰδιότατες αὐτῶν. Τῶ μὲν γὰρ 44
[r]λογιστικῶ μέρεος τᾶς ψυχᾶς ἀρετὰ ἁ φρόνασις, κριτικὰ γὰρ ἐντὶ καὶ θεωρητικὰ ἕξις· τῶ δὲ θυμοειδέος, ἀνδρία· ἕξις γὰρ ἐντὶ [s]ἀντερειστικὰ, καὶ ὑποστατικὰ τῶν δεινῶν· τῶ δ' ἐπιθυμητικῶ, ἁ σωφροσύνα· μετριότας γὰρ ἐντὶ καὶ [t]κατοχά τις ἀδονᾶν τᾶν διὰ σώματος· ὅλας δὲ τᾶς ψυχᾶς ἁ δικαιοσύνα. Φαῦλοι μὲν γάρ τοι ἄνθρωποι γίνονται, ἢ διὰ

[m] ἡδονῇ.] ἀδονᾶς A. et mox ἀκρασία.

[n] ἀδονὰν pro ἡδονὴν A.

[o] κά τις] In A. καί τις. Vulgo κἄν τις.

[p] τῷ δὲ ἀλόγῳ inseruimus ex A.

[q] ἰδιότατες αὐτῶν.] His verbis terminatur Metopi dissertatio in edd. Quæsequuntur, subjunximus ex fide ms. A. In edd. leguntur tanquam Theagis post §. 70.

[r] γὰρ λογιστικῶ μέρεος.] Sic A. et margo Gesneri. Vulgo λογιστικῷ μέρει.

[s] ἀντεριστικὰ καὶ ὑποτακτικὰ B. ἀντεριστικὰ A.

[t] κατοχά τις ἡδονῶν ἡδονῶν] In B. ἡδονῶν cum asterisco; et in ora item asteriscus, subjecta habens hæc: *f.* ἡδ' ἀνιῶν, ἢ λυπῶν *vel potius* ἢ πόνων, *quia* πόνους τοῖς ἡδέσιν *opponit. Idem Theag. apud Stob. Gesn. p.* 8, 43, *et* 47. ἀδονὰν τὰν A.

κακίαν, ἢ δι' [u] ἀκρατίαν, ἢ διὰ θηριότητα· ἀδικοῦντι δ' ἀλλάλως, ἢ διὰ κέρδος, ἢ δι' ἁδονὰν, ἢ διὰ φιλοτιμίαν. Ἁ μὲν οὖν κακία [w] τῶ λογιστικῶ μέρεος τᾶς ψυχᾶς ἐντὶν οἰκειοτέρα· προσέοικε γὰρ ἁ μὲν φρόνασις τᾷ τέχνᾳ, ἁ δὲ κακία [x] τᾷ κακοτεχνίᾳ· ἔξιν μαχανάσιος γὰρ πόθεν εὑρίσκει τὸ ἄδικον· ἁ δ' ἀκρασία μᾶλλον τῶ ἐπιθυμητικῶ· ἐν γὰρ τῷ [y] κρατὲν ἁδονᾶς, ἁ ἐγκράτεια· καὶ ἐν τῷ μὴ κρατὲν, ἁ ἀκρατία. Ἁ δὲ θηριότας, τῶ θυμοειδέος· [z] ὄκκα γὰρ τᾷ ἐπιθυμίᾳ τῶ κακῶς ποιῆσαι [a] χαρίζηταί τις, οὐχ ὡς ἄνθρωπος, ἀλλ' ὡς θηρίον, τὸ τοιόνδε ὀνομάζεται θηριῶδες. Ἀκόλουθα δὲ καὶ τὰ ἀποτελέσματα [b] τῶν διαθέσεων τούτων, ἃν περ ἕνεκα πράσσοντι. [c] Ἁ μὲν γὰρ πλεονεξία, ἀπὸ κακίας· ἁ δὲ κακία, ἀπὸ τῶ λογιστικῶ μέρεος τᾶς ψυχᾶς. Καὶ ἁ μὲν φιλοτιμία, ἀπὸ τοῦ θυμοειδέος· αὐτὰ δ' ἐν ὑπερβολᾷ γενομένα, [d] γεννῆ τὰν θηριότητα. Πάλιν δὲ ἁ μὲν ἁδονὰ ἐν τῷ ἐπιθυμητικῷ, σφοδρότερον δὲ μαστευομένα, γεννᾷ τὴν [e] ἀκρατίαν. Ὥστ' [f] ἐπεὶ τὸ ἀδικεῖν γίνεται δι' αἰτίας τοσαύτας, φανερὸν ὅτι τὸ δικαιοπραγεῖν γίνεται διὰ τὰς ἴσας. Φύσει γὰρ ἁ μὲν ἀρετὰ ἀγαθοποιὸς καὶ ὠφελητικά· ἁ δὲ

[u] ἀκρατίαν] ἀκράτειαν B.

[w] τῶ λογιστικῶ] Doricam formam dedi cum A. Et mox ἔντιν pro ἔντι. Vide Wolfium ν ἐφελκυστικὸν h. v. subjungi negantem in Analect. ii. p. 438.

[x] τᾷ κακοτεχνίᾳ ἐξεῖν. μαχανάσιος γὰρ] Sic edd. τᾶ κακοτεχνία. ἔξειν μαχανάσιος γ. A. Unde leviter correxi ἔξιν. Gesnerus in margine ad v. ἐξεῖν: ἐξείη, *forte* ἔοικε. Et ad μαχανάσιος: *forte* μαχανάσιας γὰρ ποθευρίσει. Schowius: *Reposui* ἁ δὲ κακία τᾷ κακοτεχνίᾳ ἔοικε. *Antea,* ἁ δὲ κ. τᾷ κακοτεχνίᾳ ἐξεῖν. *Corruptela ex compendio. Itidem,* μαχανάσιος γάρ ποθεν εὑρίσκεν τ. *subaudito* ἐντι.

[y] κρατὲν bis A. sine ἁδονᾶς. κρατεῦν τοῦν B. Sed τοῦν expunctum a m. sec. et in ora scriptum, f. τὸν νοῦν. Mox ἀκράτεια· κρατοῦντι δὲ ἁδονὰς ἁ δὲ θηριότας τὸ θυμοειδὲς A.

[z] ὄκκα γ. τᾷ ἐ. τῶ] Sic A. Vulgo ὄκα γ. τῇ ἐ. τὸ.

[a] χαρίζεται] B. στοχάζεται.

[b] τῶν διαθέσεων τούτων τούτων B. ubi τούτων expunctum a m. sec. et in ora scriptum f. δούλων. ταύταν pro τούτων A.

[c] ἄνπερ ε. πράσσοντι.] Sic A. nisi quod habet ἄν περ. Vulgo ὧν περ — πράσσονται. Gesnerus in marg. πράσσοντι.

[d] γεννᾷ] γεννῆ A.

[e] ἀκρητίαν.] ἀκρατίαν B.

[f] ἐπὶ τὸ ἀδικεῖν A.

κακία κακοποιὸς καὶ βλαπτικά. Ἐπεὶ δὲ τῶν τᾶς ψυχᾶς μερέων τὸ μὲν ἐντὶ ἁγεόμενον, τὸ δ' ἑπόμενον· αἱ δ' ἀρεταὶ καὶ αἱ κακίαι περὶ ταῦτα καὶ ἐν τούτοις· φανερὸν ὅτι καὶ τῶν ἀρετῶν ταὶ μὲν ἐντὶ [h]ἁγεμονικαὶ, ταὶ δ' ἑπητικαὶ, ταὶ δὲ σύνθετοι ἐκ τούτων. Ἁγεμονικαὶ μὲν, οἷον ἁ φρόνησις· ἑπητικαὶ δὲ, οἷον [i]ἀνδρεία καὶ σωφροσύνα· σύνθετοι δ' ἐκ τούτων, οἷον ἁ [k]δικαιότης. Τὰ δὲ πάθεα, τᾶς ἀρετᾶς ὕλα· περὶ ταῦτα γὰρ καὶ ἐν τούτοις [l]ἁ ἀρετά. Τῶν δὲ παθέων τὸ μὲν ἑκούσιον, τὸ δ' ἀκούσιον· καὶ ἑκούσιον μὲν, ἁδονά· ἀκούσιον δὲ, λύπα. [m]Ταὐτὰ δὲ ταῦτα καὶ ἐπιτείνοντι καὶ ἀνίεντι τοὶ πολιτικοὶ, [n]συναρμόζομεν τὰ [o]ἄλογα μέρεα τᾶς ψυχᾶς ποτὶ τὸ λόγον ἔχον. [p]Ταύτας δὲ συναρμογᾶς ὅρος, [q]τὸ μήτε διὰ τὰν ἔνδειαν, μήτε διὰ τὰν ὑπερβολὰν ἀπείργεσθαι τὸν νόον τὸ ἴδιον ἔργον [r]ἐπιτελέν. Συντέτακται γὰρ τὸ χέρηον ἕνεκα τῶ βελτίονος, ὡς ἐν μὲν τῷ κόσμῳ τὸ ἀειπαθὲς πᾶν μέρος ἕνεκα τῶ ἀεικινάτω, ἐν δὲ τᾷ συζυγίᾳ τῶν ζώων, τὸ θῆλυ ἕνεκα τοῦ ἄρρενος· τὸ μὲν γὰρ σπείρει τὰν ψυχὰν γεννῶν, τὸ δὲ μόνον τὰν ὕλαν παρέχεται τῷ γεννωμένῳ· ἐν δέ γε τᾷ ψυχᾷ τὸ ἄλογον τῶ λογικῶ. Συντέτακται γὰρ καὶ ὁ θυμὸς, καὶ ἁ ἐπιθυμία, ποτὶ τὸ πρᾶτον μέρος τᾶς ψυχᾶς· τὸ μὲν ὥσπερ δορυφόρος τις καὶ σωματοφύλαξ, τὸ δ' ὡς οἰκονόμος καὶ οἰκουρὸς τῶν ἀναγκαίων· ὁ δὲ νόος ἐπ' ἄκρας [t]τᾶς κορυφᾶς τοῦ σώματος ἱδρυμένος, καὶ ἔχων [u]περιαυγέα καὶ διαυγέα τὰν ἔποψιν, μαστεύεται τὰν τῶν

[h] ἡγεμονικαὶ] ἁγεμονικαὶ A.

[i] ἀνδρία A. Mox vulgo σύνθετος.

[k] δικαιότης pro δικαιοσύνα A. et margo Gesneri.

[l] αἱ ἀρεταὶ] ἁ ἀρετὰ A.

[m] ταὐτὰ δὲ ταῦτα καὶ ἐπιτ.] Edidit Schowius ταῦτα δὲ καὶ ἐπιτείνοντι.

[n] συναρμόζομεν] συναρμόξομεν A. Dedit Schowius e Gesneri margine, ubi *forte* συναρμόζοντες.

[o] τὰ ἄλλα μέρεα] τὰ ἄλογα μέρεα A. ubi mox τὰ λ. ἔχοντα pro τὸ λόγον ἔχον.

[p] ταύτας δὲ] τᾶς δὲ A.

[q] τὸ μήτε] τὸ μήδε A.

[r] ἐπιτελεῖν A.

[s] ὡς μὲν] μὲν om. A.

[t] τᾶς κορυφᾶς A. pro τῆς κορυφῆς.

[u] τὴν περιαύγεα A. καὶ διαύγεα om. B.

ἐόντων φρόνασιν· [w]καὶ τοῦτ' ἔργον ἐντὶ αὐτῷ κατὰ φύσιν, τὸ μαστευσάμενον, καὶ [x]κτησάμενον, ἀκολουθῆσαι τοῖς βελτίοσιν αὐτοῦ, καὶ τιμιωτάτοις. Ἀρχὰ γὰρ καὶ αἰτία καὶ κανὼν ἐντὶ τᾶς ἀνθρωπίνας [y]εὐδαιμοσύνας, ἁ τῶν θείων καὶ τιμιωτάτων ἐπίγνωσις.

65 [a]Κλεινίου Πυθαγορείου Ταραντίνου.

Πᾶσα μὲν οὖν ἀρετὰ τελεοῦται, καθάπερ ἐν ἀρχᾷ διώρισται, ἐκ λόγου, καὶ προαιρέσεως, καὶ δυνάμεως. Τοῦτο δὲ καθ' ἑαυτὸ ἕκαστον, οὐκ ἀρετᾶς μέρος ἐντὶ, ἀλλ' αἴτιον ἀρετᾶς. Ὅσοι μὲν οὖν ἔχοντι τὸ νοατικὸν καὶ γνωστικὸν μέρος αὐτᾶς, δεινοί τε καὶ συνετοὶ [b]ὀνυμαίνονται· ὅσοι δὲ τὸ ἠθικόν τε καὶ προαιρετικὸν, χρήσιμοί τε καὶ ἐπιεικέες.

66 [a]Κλεινίου Πυθαγορείου Ταραντίνου ἐκ τῶν Περὶ Ὁσιότητος καὶ Εὐσεβείας.

[b]Ὁπόσας δεῖ τὰς αἰτίας ἀναιρεῖν, δι' ἃς ἀδικεῖν πέφυκεν ἄνθρωπος; Αὗται δὲ τρεῖς τυγχάνοντι· φιλαδονία μὲν ἐν ταῖς ἀπολαύσεσι ταῖς διὰ σώματος· πλεονεξία δὲ, ἐν τῷ κερδαίνειν· φιλοδοξία δὲ, ἐν τῷ [c]καθυπερέχειν τε τῶν ἴσων τε καὶ ὁμοίων. Δεῖ τοιγαροῦν γνωρίζειν, ὅτι τούτοις ἀντιτιθέμενοι οἷόν τέ ἐστιν, ἃ μὲν φόβον [d]ἐμπαρασκευάζοντι τοῖς ἀνθρώποις, ἃ δὲ αἰσχύναν, ἃ δὲ καὶ ἐπι-

[w] τοῦτ'] ταῦτ' B.

[x] κτησάμενον] κτισάμενον A. καὶ κτησάμενον om. B.

[y] εὐδαιμοσύνας] εὐδαιμονίας B.

65.

[a] Sic B. m. sec. Deest Κλεινίου B. m. p. et Trinc. Gesnerus: *Cliniæ Pythagorei: Al. Aristonymi. Quod non placet.* Scilicet præcesserat et in Trinc. et Gesneriana prima Aristonymi fragmentum, quod nunc exhibetur infra V. 53. cujus lemma ad hanc sectionem itidem pertinere censebat Gesnerus. Perperam.

[b] οὐ μαίνονται] ὀνυμαίνονται Wakefieldus. Vide notata ad Gregorium ed. Schæfer. p. 389. Plura in fine deesse notat Gesnerus.

66.

[a] Sic A. ubi nescio an ἐκ τῆς περὶ Ὁ.

[b] Sic A. Vulgo ὁπόταν δὲ ἐκ τοῦ τὰς αἰτίας ἀναῤῥιπισθείσας εἶναι, ἀδικεῖν. Schowius dedit ex MS. quodam, cui in extremis consentit Gesneri margo, ὁπόταν δ' ἐκ τῶ τὰς αἰτίας ἀναιρὲν δι' ἃς ἀδ.

[c] ὑπερέχειν καὶ ἴσων τε A.

[d] Vulgo παρασκευάζοντι. A. et margo Gesneri ἐμπαρασκευάζοντα.

θυμίαν· [e] φόβον μὲν δὴ τῶν νόμων, αἰσχύναν δὲ τῶν Θεῶν, ἐπιθυμίαν δὲ τῶν λόγων. Διδάσκειν [f] ὦν δεῖ τοὺς νέους ἐξ ἀρχᾶς τάν τε τῶν Θεῶν τιμὰν, καὶ τὰν τῶν νόμων· ἐκ τῶν δὲ γὰρ φανερὸν ἂν εἴη, ὅτι πᾶν ἔργον ἀνθρώπινον, καὶ βίος, ὁσιότατός τε καὶ εὐσεβείας μεθέξει, [g] καὶ ὀρθοπλοιεῖ.

67 [a] Θεαγοῦς Πυθαγορείου ἐκ τοῦ Περὶ Ἀρετῆς.

Ἀρχαὶ τᾶς συμπάσας ἀρετᾶς, τρεῖς· γνῶσις, καὶ δύναμις, καὶ προαίρεσις. Καὶ ἔστιν ἁ μὲν γνῶσις, [b] οἷον ὄψις, ᾇ θεωροῦμεν καὶ κρίνομεν τὰ πράγματα· ἁ δὲ δύναμις, οἷον ἀλκά τις τοῦ σκάνεος, ᾇ ὑφιστάμεθα, καὶ ἐμμένομεν τοῖς πράγμασιν· ἁ δὲ προαίρεσις, οἷον χεῖρες ψυχᾶς τινες, αἷς ὁρμῶμεν καὶ ἀντιλαζύμεθα τῶν πραγμάτων. Ἔχει δὲ καὶ ὁ τᾶς ψυχᾶς διάκοσμος οὕτως. Τὸ μὲν γάρ τι αὐτᾶς ἐστι λογισμὸς, τὸ δὲ θύμωσις, τὸ δ' ἐπιθυμία. Λογισμὸς μὲν [c] οὖν ὁ κρατέων τᾶς γνώσιος· θυμὸς δὲ, ὁ κρατέων τῶ μένεος· ἐπιθυμία δὲ, ἡ κρατοῦσα τοῦ ἐπιθυμητικοῦ ἀδεῶς. [d] Ὅκκαν οὖν ἐς τὸ ἓν τὰ τρία ταῦτα μολῇ, μίαν ἐπιδεξάμενα συναρμογὰν, τόκα δὲ γίνεται ἀρετὰ καὶ ὁμολογία ἐν τᾷ ψυχᾷ· ὅκκαν δὲ στασιάζοντα καὶ [e] ἀπ' ἀλλάλων ἀπέσπασται, τόκκα δὲ γίνεται κακία καὶ ἀναρμοστία ἐν τᾷ ψυχᾷ. Καὶ ὅκκαν μὲν ὁ λογισμὸς

[e] Φόβον μὲν διὰ τὸν νόμον, αἰσχ. διὰ τὸν θεὸν ἐ. δ. διὰ τὸν λόγον A. et margo Gesneri. διὰ τὼς νόμως—διὰ τὼς θεὼς—διὰ τὼς λόγως MS. apud Schowium.

[f] ὦν pro οὖν ex A. ubi mox γὰρ deest.

[g] καὶ ὀρθοπλοιεῖ.] Sic A. Vulgo ἅμ' ὀρθοπλοιεῖ. B. ὀρθοπλοιῇ. Gesneri margo: ἅκ' ὀρθοποιεῖ, *forte* αἴκ' ὀρθ. Schowius: αἴκ' ὀρθοπλοεῖ. *imagine vitæ humanæ a navigatione petita. Antea,* ἅμ' ὀρθοπλοιεῖ, *quod ex vitio* ὀρθοποιεῖ *et correctione* ὀρθοπλοεῖ *compositum est. Inclusum* καὶ βίος *ex margine suspicor.*

67.

[a] Sic A. Θεαγοῦς ἐκ τοῦ Περὶ Ἀρετῶν Trinc. ἐν τοῖς περὶ ἀρετῶν Schowius.

[b] οἷον ὄψις] Hæ voces accedunt ex A.

[c] οὖν om. A. Mox γνώσιος B. γνώσεος edd. quædam.

[d] ὅκκαν] Sic A. hic et infr. Vulgo ὅκα.

[e] ἀλλάλων ἀπόσπασται A. Mox ib. τόκκα pro τόκα.

ἐπικρατέῃ τῶν ἀλόγων μερῶν τᾶς ψυχᾶς, τόκκα δὲ γίνεται καρτερία καὶ ἐγκράτεια· καρτερία μὲν, ἐν τῇ κατοχῇ τῶν πόνων· ἐγκράτεια δὲ, ἐν τᾷ κατοχᾷ τῶν ἁδέων. Ὄκκαν δὲ τὰ ἄλογα μέρεα τᾶς ψυχᾶς [f] ἐπικρατέῃ τῶ λογισμῶ, τόκα δὲ γίνεται μαλακία καὶ ἀκρατία· μαλακία μὲν ἐν τῷ φεύγειν [h] τὼς πόνως, ἀκρατία δὲ ἐν τῷ 50
νικᾶσθαι ὑπὸ τῶν ἁδέων. Ὄκκαν δὲ τὸ μὲν κρεῖσσον ἄρχῃ μέρος τᾶς ψυχᾶς, τὸ δὲ [i] χέρηον ἄρχηται, καὶ τὸ μὲν [k] ἁγῆται, τὸ δ' ἕπηται, ἀμφότερα δὲ συνευδοκῆται καὶ συνομολογῆται ἀλλάλοις, τόκκα δὲ γίνεται ἀρετὰ καὶ παναγαθία περὶ ὅλαν τὰν ψυχάν. Καὶ ὅκκαν μὲν τὸ ἐπιθυματικὸν ἕπηται μέρος τᾶς ψυχᾶς τῷ λογιστικῷ, γίνεται σωφροσύνα· ὅκκαν δὲ τὸ θυμοειδὲς, ἀνδρειότης· ὅκκαν δὲ τὰ μέρεα πάντα, δικαιότας. Αὕτα γάρ ἐστιν ἡ 1
διείργουσα τάς τε κακίας πάσας τῆς ψυχῆς, καὶ τὰς ἀρετὰς ἀπ' ἀλλάλων. Καὶ ἔστιν ἁ δικαιότας, σύνταγμά τι τᾶς ἁρμογᾶς τῶν μερέων τᾶς ψυχᾶς, καὶ ἀρετὰ τελεία καὶ πανυπερτάτα· πάντα γὰρ [l] ἐν ταύτᾳ. Τὰ δ' ἄλλ' ἀγαθὰ τᾶς ψυχᾶς, οὐκ ἄτερθε ταύτας· διόπερ καὶ ἐν Θεοῖς, μέγα κράτος ἔχει ἁ δικαιότας, καὶ ἐν ἀνθρώποις· τῷ γὰρ ὅλῳ καὶ τῷ παντὸς ἅδ' ἀρετὰ συνέχει τὰν κοινωνίαν, καὶ τὰν ἐν Θεοῖς καὶ τὰν ἐν ἀνθρώποις. [m] Θέμις γε 10
οὖν φημίζεται παρὰ τοῖς οὐρανίοις Θεοῖς· δίκα δὲ, παρὰ τοῖς χθονίοις· νόμος δὲ, παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. Ταῦτα δ' ἐντὶ σαμεῖα καὶ σύμβολα τοῦ τὰν δικαιότατα πανυπερ-

[f] ἐπικρατέῃ] Sic Schowius. Vulgo ἐπικρατεῖ.

[h] τὼς πόνως A. Vulgo τοὺς πόνους. Paullo supra τόκκα τὰ δὲ A.

[i] χέρηον] χαίρειν A.

[k] ἄγηται A. ibid. mox ἀλλάλοις ἐπιθυματικόν—τᾶς ψυχᾶς pro formis communibus. Et in seqq. ubicunque Dorismum restitui, feci id ex auctoritate MSti.

[l] ἐν ταύτᾳ.] ἐνταῦθα B.

[m] Θέμις usque ad παρὰ τοῖς ἀνθρώποις habet A. in marg. ubi φατίζεται pro φημίζεται, et sic B. et Gesnerus in margine.

τάταν ἀρετὰν [n] ὑπάρχειν. Καὶ ἄλλως δὲ πιστοῦται ὁ λόγος ἐξ αὐτῶν· ὅκκα μὲν γὰρ ὁ νόος τᾶς ψυχᾶς ἀμβλακίσκῃ, ὀνομάζεται ἡ τοιάδε διάθεσις ἀφροσύνα· ὅκκα δὲ ὁ θυμὸς, θρασύτας ἢ δειλία· ὅκκα δὲ ἐπιθυμία, ἀκρασία· καὶ ὅκκα μὲν ἐπὶ τὸ μῆον ἀμβλακίσκῃ ὁ νόος, ἀφροσύνα, ὅκκα δ' ἐπὶ τὸ μεῖζον, πανουργία· καὶ ὅκκα μὲν ἐπὶ τὸ μῆον ἀμβλακίσκῃ ὁ θυμὸς, δειλία, ὅκκα δ' ἐπὶ τὸ μεῖζον, θράσος· καὶ ὅκκα μὲν ἐπὶ τὸ μεῖον ἀμβλακίσκῃ ἁ ἐπιθυμία, μισαδονία· ὅκκα δ' ἐπὶ τὸ μεῖζον, ἀκολασία· ὅλως δὲ ἁ μὴ κατ' ὀρθὸν λόγον συναρμογὰ, κακία· αὕτα δὲ, ἂν μηδένος ἕκατι γένηται, καλέεται ἀβελτηρία· ὅκκα δὲ φόβω, δειλία, ὅκκα δὲ ἀδονᾶς, ἀκολασία, ὅκκα δὲ κέρδεος, ἀδικία. Ἁ δὲ κατ' ὀρθὸν λόγον αὐτᾶς σύνταξις, ὅκκα μὲν ἐν τῷ θεωρεῖν καὶ κρίνειν γένηται, ἁ ἀρετὰ καλέεται φρόνασις· ὅκκα δὲ ἐν τῷ ὑφίστασθαι τὰ ἀδέα, σαοφροσύνη· ὅκκα δ' ἐν τῷ κέρδεος ἀποσχέσθαι καὶ βλάβας τᾶς εἰς τὸν πλατίον, δικαιότας. Ἁ δὲ κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον αὐτᾶς σύνταξις, καὶ παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον παράβασις, τῶ δέοντός ἐντι στοχασμὸς, καὶ τῶ μὴ δέοντος ἐπίπτωσις. Ἔστι δὲ τὸ μὲν δέον, ὃ δεῖ ἦμεν· τοῦτο δὲ οὐκ ἀφαιρέσιος οὔτε [o] προσθέσιος δέεται· αὐτὸ γάρ ἐστιν, ὃ δεῖ ἦμεν. Τῶ δὲ μὴ δέοντος [p] εἴδεε δύο· τὸ μὲν ὑπερβολὰ, τὸ δὲ ἔλλειψις. Καὶ ἁ μὲν ὑπερβολὰ τὸ πλέον τοῦ δέοντός ἐντι· ἁ δ' ἔλλειψις, τὸ ἔλαττον. Ἁ δ' ἀρετὰ ἕξις τίς ἐντι τοῦ δέοντος· διόπερ καὶ ἀκρότας, καὶ μεσότας εὐθέως ἐντί· [q] ἀκρότας μὲν, διότι τοῦ δέοντος ἔχεται· μεσότας δὲ, ὅτι μεταξὺ τᾶς ὑπερβολᾶς καὶ τᾶς ἐλλείψιός ἐντιν. Οὕτως γὰρ καὶ μεσότατες τυγχά-

[n] ὑπάρχειν deest A. Multa hic supplevi ex A. Scil. a καὶ ἄλλως δὲ ad σύνταξις. Leviter correxi μὴ κατ' ὀρθὸν λ. pro μὲν κ. ο. λ. et δειλία pro δεινά. Mox vulgo οὖν post ἐν. Delevi cum A. Paullo infra ἁ ἀρετὰ om. A.

[o] προσθέσιος] προστάσιος A.

[p] εἴδεε] Forte leg. ἰδέαι. Vide infra 69.

[q] ἀκρότας μὲν usque ad ἐλλείψιος ἔντιν supplevi ex A.

νοντι καὶ ἀκρότατες· μεσότατες μὲν, ὅτι ἐκτὸς τᾶς ὑπερβολᾶς καὶ τᾶς ἐλλείψιος πίπτοντι· ἀκρότατες δὲ, ὅτι οὔτε προσθέσιος οὔτ' ἀφαιρέσιος δέονται· αὐτὰ γὰρ ἐντὶ ταῦτα, ἃ δεῖ αὐτὰ ἦμεν.

68 [a] Ἐν ταυτῷ.

[b] Ἐπεὶ δὲ ἁ τοῦ ἄθεος ἀρετὰ περὶ πάθεα, τῶν δὲ παθέων ἁδονὰ καὶ λύπα ὑπέρτατα, φανερὸν ὅτι οὐκ ἐν τῷ ὑπεξελέσθαι τὰ πάθεα τᾶς ψυχᾶς, ἁδονὰν καὶ λύπαν, ἁ ἀρετὰ πέπτωκεν, ἀλλ' ἐν τῷ [c] ταῦτα συναρμόζεσθαι. Οὐδὲ γὰρ ὑγίεια, εὐκρασία τὶς [d] ἐοῖσα τῶν τῶ σώματος δυνάμεων, ἐν τῷ ὑπεξελέσθαι τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ θερμὸν, καὶ τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ ξηρὸν, πέπτωκεν, ἀλλ' ἐν τῷ ταῦτα [e] συγκερασθῆμεν· ἔντι γὰρ [f] οἷον συμμετρία τὶς τούτων· οὐδ' ἐν τᾷ μωσικᾷ, ἐν τῷ [g] ὑπεξελέσθαι τὸ ὀξὺ καὶ τὸ βαρὺ, τὸ σύμφωνον πέπτωκεν, ἀλλ' ἐν τῷ ταῦτά πως συναρμόζασθαι. [h] Συναρμοσμένων τῶ ὀξέος καὶ τῶ βαρέος, τὸ μὲν σύμφωνον ἐναπολαμβάνεται, τὸ δὲ διάφωνον ἐκκρούεται· συναρμοσμένων δὲ καὶ τοῦ θερμοῦ καὶ τοῦ ψυχροῦ, καὶ τοῦ ὑγροῦ καὶ τοῦ ξηροῦ, ἁ μὲν [i] ὑγίεια γίνεται, ἁ δὲ νόσος ἀπόλλυται· συναρμοσμένων δὲ καὶ τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ἐπιθυμίας, αἱ μὲν κακίαι καὶ τὰ πάθεα ἐξαιρέονται, [k] ταὶ δ' ἀρεταὶ καὶ τὰ ἤθεα ἐγγίγνονται. Ἰδιαίτατον δὲ τᾶς τοῦ ἤθεος ἀρετᾶς ἁ προαίρεσις ἁ ἐν τοῖς καλοῖς. Λόγῳ γὰρ καὶ δυνάμει συγχρέεσθαι δύναται, καὶ ἄνευ ἀρετᾶς, [l] προ-

68.

[a] Sic A. ταυτῷ Trinc. Utrobique præcedit locus Theagis.

[b] ἐπεὶ δὲ] Sic A. Vulgo ἐπειδὴ.

[c] ταῦτα] ταύτας A.

[d] ἐοῦσα] ἔασα A. i. e. ἐοῖσα. Trinc. ἐᾶσαι.

[e] συγκερασθῆμεν.] Sic A. Vulgo συγκερασθῆναι.

[f] ἢ pro οἷον A.

[g] ὑπεξελέσθαι] ἐξελέσθαι A.

[h] συναρμοσμένω A. pro vulg. συναρμογὰν τῶ.

[i] ὑγίεια A. Vulgo ὑγεία.

[k] αἱ pro ταὶ A.

[l] Hunc locum reformavi ex A. et Gesneri margine. Vulgo: καὶ ἄνευ ἀρετᾶς ἁ προαίρεσις ἁ ἐν τοῖς καλοῖς· τὸ γὰρ ἀξίωμα τοῦ ἤθεος ἁ προαίρεσις, ἁ ἐν τοῖς καλοῖς σημαίνει. Schowius: " C. δύναται καὶ ἄνευ " ἀρετᾶς, προαιρέσει δὲ οὐ δυνατὸν, τ.

αἱρέσει δὲ οὐ δυνατόν· τὸ γὰρ ἀξίωμα τοῦ ἤθεος ἁ προαί-
ρεσις σαμαίνει. Διὸ καὶ μετὰ βίας μὲν ἐπικρατέων ὁ
λογισμὸς θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας ἐγκράτειαν καὶ καρτε-
ρίαν ἐμποιεῖ· μετὰ βίας δὲ πάλιν ἐκβιασθεὶς αὐτὸς ὑπὸ
τῶν ἀλόγων, ἀκρασίαν καὶ μαλακίαν. [m]Ταὶ δὲ τοιαῦται 1
διαθέσιες τᾶς ψυχᾶς, ἡμιτελέες μὲν ἀρεταὶ, ἡμιτελέες δὲ
κακίαι τυγχάνοντι. Ὁ μὲν γὰρ λογισμὸς ὑγιαίνει, τὰ δ'
ἄλογα μέρεα τᾶς ψυχᾶς νοσεῖ. Καὶ καθὸ μὲν ἄρχεται
καὶ ἄγεται ὁ θυμὸς, καὶ ἁ ἐπιθυμία, ὑπὸ τοῦ λόγον ἔχον-
τος μέρεος τᾶς ψυχᾶς, ἁ ἐγκράτεια καὶ ἁ καρτερία, ἀρε-
ταὶ τυγχάνοντι· καθὸ δὲ μετὰ βίας, ἀλλ' οὐχ ἑκουσίως
τοῦτο πράσσοντι, κακίαι τυγχάνοντι. Δεῖ γὰρ τὰν ἀρετὰν
μὴ μετὰ λύπας, ἀλλὰ μεθ' ἁδονᾶς τὰ δέοντα πράσσεν.
[n]Πάλιν δὲ, καθὸ μὲν ἐπικρατεῖ ὁ θυμὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία
τῶ λογισμῶ, μαλακίαν καὶ ἀκρατίαν ἐπιφέροντα, κακίαι
τινὲς τυγχάνοντι· καθὸ δὲ μετὰ λύπης [o]χαρίζονται τοῖς
πάθεσιν, εἰδότες ὅτι ἀμπλακίσκοντι, τῷ [p]ὑγιὲς ἦμεν τὸ
ὄμμα τᾶς ψυχᾶς, ταύτᾳ δὲ οὐ κακίαι. [q]Πάλιν ὦν αὐτό γε
τοῦτο φανερὸν, ὅτι ἑκουσίως δεῖ τὰν ἀρετὰν τὰ δέοντα πράσ-
σειν. Τὸ μὲν ἀκούσιον οὐκ ἄνευ λύπας καὶ φόβω· τὸ δὲ
ἑκούσιον, οὐκ ἄνευ ἡδονᾶς καὶ φιλοφροσύνας. [r]Ἅμα δὲ καὶ

" Subauditur τις. Antea: δύναται "καὶ ἄνευ ἀρετᾶς ἁ προαίρεσις ἁ ἐν "τοῖς καλοῖς, τ."

[m] ταὶ δὲ τ. συνθέσιες A. pro αἱ δὲ τ. διαθέσιες.

[n] πάλιν δὲ] δὲ deest A.

[o] χαρίζοντι A.

[p] ὑγιὲς ἦμεν Gesneri margo et duo MSS. apud Schowium. Vulgo, ὑγιεῖς εἰ μὲν. ἀμπλακίσκονται τοῦ ὑ. A. ἀμπλακέοντι dedit Schowius. Magna est lacuna in Trinc. ubi desunt τοῦτο πράσσοντι—καὶ φόβω· τὸ δὲ ἑκούσιον.

[q] ταῦται δὲ οὐ κακίαι πλάνον.] Ita edidit Gesnerus, qui in margine scripsit, πλάνον *omitti potest, quod ad sensum.* Galeus ad Fr. Pythagor. p. 692. *Gesnerus* πλάνον *otiosum, ego corruptum existimo, et sic lego,* πλὰν οὐκ αὐτό γε τοῦτο. Schowius dedit, e conjectura, ut suspicor, ταῦται δὲ οὐ κακίαι, ἀλλὰ πλάναι. Vulgata scriptura proculdubio corrupta est, nescio an sic emendanda, ταύτᾳ δὲ οὐ κακίαι. Πάλιν ὦν—*Hac ratione autem non sunt vitia. Rursus,* &c.

[r] Dedit Schowius ex uno MS. αἴκα δὲ—διαιρέσιος συμπέσοι pro ἅμα

ὁ λόγος ὁ τᾶς διαιρέσιος ἐμπέσοι, καὶ παρείτω ταῦθ'
οὕτως ἔχεν. Ἁ μὲν γὰρ γνῶσις καὶ ἁ [s]ὅρασις τῶν πραγμά-
των τοῦ λόγον ἔχοντος μέρεος ἐντὶ τᾶς ψυχᾶς· ἁ δὲ δύ-
ναμις, τῶ ἀλόγω. Τὸ γὰρ ἀντέχειν μὴ δύνασθαι [t]τοῖς
πόνοις, ἐπικρατεῖν δὲ τὰν ἁδονᾶν, οἰκεῖον ἐντὶ τῶ ἀλόγω
μέρεος τᾶς ψυχᾶς. Ἁ δὲ προαίρεσις ἐν ἀμφοτέροις αὐ-
τοῖς γίνεται, καὶ τῷ λόγον ἔχοντι μέρει τᾶς ψυχᾶς καὶ τῷ
ἀλόγῳ· σύγκειται γὰρ ἐκ διανοίας καὶ ὀρέξιος· ὧν ἁ μὲν
διάνοια τοῦ λόγον ἔχοντος ἐντὶ, ἁ δ' ὄρεξις τῶ ἀλόγω. Διὸ 30
καὶ ἀρετὰ πᾶσα ἐν συναρμογᾷ γίνεται τῶν μερέων τᾶς ψυ-
χᾶς, καὶ ἑκούσιον δὲ καὶ τὸ προαιρετὸν πάντως ἐν τᾷ ἀρετᾷ.

69 [a] Ἐν ταυτῷ.

[b] Καθόλω μὲν ὧν ἀρετὰ συναρμογά τις ἐντὶ τῶν ἀλόγων
μερέων τᾶς ψυχᾶς ποτὶ τὸ λόγον ἔχον. Γίνεται δὲ αὐτὰ
[c]τῷ κατὰ τὰν ἡδονὰν καὶ τὰν λύπαν ὅρον ἐπιδέξασθαι
τὸν τῶ δέοντος. Οὐδὲν γὰρ ἅτερον ἀληθινὴ ἀρετὰ, εἰ μὴ
ἕξις τῶ δέοντος· αὐτὸ δὲ τὸ δέον ἐντὶ, [d]ὅπερ δεῖ ἦμεν, τὸ δὲ 1
μὴ δέον, ὅπερ οὐ δεῖ ἦμεν. Τοῦ δὲ μὴ δέοντος [e]ἰδέαι δύο·
τὸ μὲν ὑπερβολὰ, τὸ δ' ἔλλειψις. Καὶ ὑπερβολὰ μὲν
ἐντὶ, τὸ πλέον τῶ δέοντος· ἔλλειψις δὲ, τὸ ἔλαττον τῶ
δέοντος. Τὸ δὲ δέον αὐτὸ ἐὸν, ὅπερ δεῖ ἦμεν, καὶ ἄκρον
ἂν ὑπάρχοι καὶ μέσον· ἄκρον μὲν, ὅτι οὔτ' ἀφαιρέσιος,
οὔτε προσθέσιος δέεται· μέσον δὲ, ὅτι μεταξὺ ἐντὶ τᾶς

δὲ—διαιρέσιος ἐμπέσοι. In A. legitur, ὁ τᾶς διαιρέσιος συμπέσοι. In B. ut vulgo, nisi quod habet ἐμπέσει, et mox παρῇ τῷ a m. sec.

[s] ὄνασις τῶν πρατάτων A.

[t] τοῖς πόνοις A. et margo Gesneri. Vulgo τῶν πόνων, et mox τὰν ἡδονήν.

69.

[a] Sic A. ubi præcedit locus Theagis.

[b] Καθόλω] Sic A. ubi om. ὧν. Vulgo καθόλου.

[c] τῷ κατὰ τὰν] Sic Gesneri margo. τὸ κατὰ τὰν A. τὸν κατὰ τὰν edd. τῷ καὶ τὰν Galeus.

[d] ὅπερ—ὅπερ] Sic A. et margo Gesneri. Vulgo ὅπως.

[e] ἰδέαι] Sic A. B. Vulgo εἰδέαι, in qua scriptura latet εἴδεε, quod nescio an reponendum.

ὑπερβολᾶς καὶ τᾶς ἐλλείψιος. Ἔχει δὲ τὸ δέον καὶ μὴ δέον [f] πρὸς ἄλληλα οὕτως, ὥσπερ τὸ [g] ἴσον καὶ τὸ ἄνισον, καὶ τὸ τεταγμένον καὶ τὸ ἄτακτον· (ταῦτα δ' [h] ἐντὶν ἀμφότερα, τὸ πεπερασμένον καὶ τὸ ἄπειρον) καὶ διὰ τοῦτο τῶ ἀνίσω τὰ μέρεα λέγεται ποτὶ τὸ μέσον, ἀλλ' οὐ ποτ' ἄλλαλα. Ἀμβλεῖά τε γὰρ ὀνομάζεται γωνία, ἁ μέζων ὀρθᾶς· ὀξεῖα δὲ, ἁ [i] μείων ὀρθᾶς· καὶ μέζων μὲν εὐθεῖα, ἁ ὑπερέχουσα τὰν ἐκ τῶ κέντρω· καὶ μακροτέρα μὲν ἁμέρα ἰσημερινᾶς. Καί τε νόσοι τε γίνονται τῶ σώματος, [k] διὰ τὸ θερμότερον ἢ κρυμωδέστερον γίνεσθαι τὸ σῶμα. Τὸ μὲν γὰρ θερμότερόν ἐντι, τὸ πλέον τῶ μετρίω· τὸ δὲ κρυμωδέστερον, ἔλασσον τούτω. Ἔχει δέ γε καὶ ἁ ψυχὰ, καὶ τὰ περὶ αὐτὰν, [l] τὰν διάθεσιν καὶ τὰν ἀναλογίαν ταύταν. Ἁ μὲν [m] γὰρ θρασύτας ἐντὶ ὑπερβολὰ τοῦ δέοντος ἐν ὑποστάσει δεινῶν· ἁ δὲ δειλότας, ἔλλειψις τῶ αὐτῶ. Καὶ ἁ μὲν ἀσωτία, ὑπερβολὰ τῶ δέοντος ἐν δαπάνῃ χρημάτων· ἁ δ' ἀνελευθερία, ἔλλειψις τῶ αὐτῶ. Καὶ ἁ μὲν ὀργὰ ἐντὶ ὑπερβολὰ τῶ δέοντος ἐν ὁρμᾷ θυμῶ· ἁ δ' ἀναλγησία, ἔλλειψις τούτω. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων διαθέσεων τῶν ἀντικειμένων. Δεῖ δ' ἕξιν τῶ δέοντος ὑπάρχοισαν τὰν ἀρετὰν, καὶ [n] μεσότατα τῶν παθέων, μήτ' ἀπαθέα, μήτ' [o] ἐμπαθέα ἦμεν. Ἁ μὲν γὰρ ἀπάθεια ἀπαρόρματον καὶ ἀνενθουσίαστον παρέχεται τὰν ψυχὰν ποτὶ τὸ καλόν· ἁ δ' ἐμπάθεια, [p] συντεταραγμένον καὶ ἀνεπιλόγιστον. Δεῖ

[f] πρὸς] Sic A. Vulgo εἰς.

[g] καὶ τὸ ἴ. τὸ ἀ. A. ibid. mox τὸ ἄτακτον. Vulgo deest articulus.

[h] ἔντῖν sic A.

[i] μεῖον pro μείων A. Mox καὶ ταὶ νόσοι τε Galeus.

[k] διὰ τὸ θερμ.] Adscivi διὰ τὸ ex Gesneri margine.

[l] τὰν δ. καὶ τ. ἀναλογίαν.] περὶ αὐτὰν διάθεσις τὴν ἀλογίαν. A. ἀλογίαν Trinc. et B. a p. m. Recentior supra scripsit ἀναλογίαν.

[m] οὖν] γὰρ A. ubi seq. θρασύτητος.

[n] μεσότητα] μεσωτάτ A. Mox γὰρ om.

[o] ἐκπαθέα] ἐμπαθέα B. et sic mox ex emend. ubi ἐκπαθέα A.

[p] συντεταραγμένον] συντεταγμέ-

ὧν τὸ πάθος οὕτω παρεμφαίνεσθαι ἐν τᾷ ἀρετᾷ, ὥσπερ καὶ τὰν σκιὰν καὶ τὰν γραμμὰν ἐπὶ τᾶς γραφᾶς· τὸ [q] γὰρ ἔμψυχον, καὶ τὸ ἀπαλὸν, καὶ τὸ μεμιμαμένον τὰν ἀλάθειαν σὺν τῇ χρηστότητι τῶν [r] χρωμάτων, μάλιστα γίνεται διὰ τούτων. Ἔμψυχα δὲ ἐκ παρορμάσιος καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἀρετᾶς τὰς κατὰ φύσιν τὰ πάθεα τᾶς ψυχᾶς. Γίνεται γὰρ ἐκ τῶν παθέων ἁ ἀρετά· καὶ γενναθεῖσα, πάλιν [s] συναύξεται τούτοις, [t] ὥσπερ καὶ τὸ καλῶς ἡρμοσμένον ἐκ τῶ ὀξέος καὶ βαρέος, καὶ τὸ εὔκρατον ἐκ τῶ θερμῶ καὶ ψυχρῶ, καὶ τὸ ἰσόρροπον ἐκ τῶ βαρέος καὶ κούφω. Οὐκ ἀφελεῖν ὧν δεῖ τὰ πάθεα τᾶς ψυχᾶς, [u] οὔτε γὰρ ὠφέλιμον· ἀλλὰ συναρμόσασθαι ποτὶ τὸ λόγον ἔχον τῶ δέοντος καὶ τῶ μετρίω.

70 [a] Ἀρχύτα Πυθαγορείου ἐκ τοῦ Περὶ Παιδεύσεως ἠθικῆς.

Φαμὶ τὰν ἀρετὰν ἦμεν ποττὸ μὴ κακοδαιμονεῖν ἱκανὰν, τὰν δὲ κακίαν ποττὸ μὴ εὐδαιμονεῖν, αἴκα τὰς [b] ἔξιας αὐτὰς κρίνωμες. Αἰεὶ μὲν γὰρ κακοδαιμονεῖν ἀνάγκα τὸν κακὸν, αἴτε ἔχῃ ὕλαν, κακῶς τε γὰρ αὐτᾷ χρέεται, αἴτε σπανίζῃ· ὡς καὶ τὸν τυφλὸν, αἴτε φῶς [c] ἔχῃ, καὶ λαμπρότητα ὁρατὰν, αἴτε ἐν σκότει διατελῇ· οὐκ αἰεὶ δὲ εὐδαιμονεῖν τὸν ἀγαθόν. [d] Οὐ γὰρ ἁ κτῆσις τᾶς ἀρετᾶς εὐδαιμονία ἦς, ἀλλὰ χρᾶσις. Καὶ γὰρ ὁ ἔχων τὴν ὄψιν 1
οὐχ ὁρᾷ αἰεί· αἰ γὰρ μὴ [e] ἔχῃ φῶς, οὐκ ὄψεται. Δύο δ' ὁδοὶ τέμνονται ἐν βίῳ· ἁ μὲν σκυθρωποτέρα, ἂν ὁ τλάμων

νον B. ubi καὶ deest.

[q] Valckenærius ad Euripid. Ph. p. 46. reponit, τὸ γὰρ ἔμψυχον καὶ τὸ ἀπαταλὸν κ.

[r] χρωμάτων] χρημάτων B.

[s] συναύξεται τούτοις.] Sic A. et margo Gesneri. Vulgo σὺν αὐτοῖς συνίσταται.

[t] ὡς καὶ τὸ ἡρμοσμένον A. omissis περ et καλῶς.

[u] οὔτε γὰρ ὠφέλιμον, οὔτ' ἀνωφέλιμον A. Mox τὸ om. A.

70.

[a] Sic A. ubi ἱκανὰν δὲ τὴν κ.

[b] ἔξιας—κρίνομες.] ἀξίας—κρίνοιμεν A. Mox vulgo σπανίζοι.

[c] ἔχῃ—διατελῇ.] Sic A. Vulgo ἔχει—διατελεῖ.

[d] οὐ deest A. Mox idem ἦς pro ἦν.

[e] ἔχῃ A. Vulgo ἔχοι.

ἐβάδιζεν Ὀδυσσεύς· ἃ δὲ εὐδιεινοτέρα, τὰν ἐπορεύετο Νέστωρ. Τὰν ὦν ἀρετάν φαμι [f] δήλεσθαι μὲν ταύταν, δύνασθαι δὲ καὶ τήναν. Ἀλλὰ τὰν εὐδαιμονίαν [g] καρύσσει ἁ φύσις βίον εὐκταῖον, καὶ εὐσταθέα, διὰ τὸ γνώμας [h] τελεσθῆμεν· ὥστε ἃ μὴ δηλῆταί τις [i] παριόντα, οὐκ εὐδαίμων μὲν, οὐ μὰν [k] πάντα κακοδαίμων.

71 [a] Ἐν ταυτῷ.

Μὴ ὦν ἄνοσον καὶ ἀνάλγητον [b] τολμῶντι τὸν ἀγαθὸν εἰπεῖν, μηδὲ ἄλυπον θρασυνέσθωσαν λέγεν· ὡς γὰρ σώματι ἀλγεινά τινα ἀπολείπομεν, οὕτω καὶ ψυχαῖς ἐπώδυνα. Ἀλλὰ ταὶ μὲν ἀφρόνων λῦπαι ἀλόγιστοι πέλονται· ταὶ δὲ φρονίμων ἐς ὅσον [c] κα λόγος ἐπιτρέποι [d] ὁρίδδων τὰ πράγματα. Ἀλλὰ μὰν καὶ τὸ καύχαμα αὐτῶν τᾶς ἀπαθείας [e] ἐκλύει τᾶς ἀρετᾶς τὸ γενναῖον, αἴκα ἐν διαφόροις καὶ [f] μὴ κακοῖς θανάτῳ τε καὶ ἀλγηδόνι καὶ πενίᾳ ἀντιβεβάκῃ. Εὐκαταγώνιστα γὰρ τὰ μὴ κακά. Ἀσκητέον ὦν ποττὰν [g] μετριοπαθίαν ἵεμεν, ὡς τό τε ἀνάλγητον εἰς ἶσον τῷ [h] ἐμπαθεῖ φεύγωμες, μηδὲ [i] μέζον φύσιος τᾶς ἁμετέρας φθεγγώμεθα.

[f] δήλεσθαι] Sic dedit Schowius, e Jacobsii emendatione. Vulgo δηλῆσθαι. δηλήσασθαι A. Gesnerus in marg. *Forte*, δύνασθαι. καὶ ante τήναν om. A.

[g] καρυσσεία edd. Vett. Voces male coagmentatas sejunxit ante Schowium Galeus. καρύσσει ἡ A.

[h] τελεσθῆμεν] Emendavit Valckenærius ad Theocrit. II. 46. Vulgo τελεσθῆναι.

[i] παριόντα] Sic A. Vulgo παριόντας. Galeus dedit παριόντος. Schowius totum locum ita descripsit: εὐσταθέα .... διὰ τὸ γνώμᾳ τελεσθῆναι, ὡς μὴ ἄτᾳ δαλέηταί τις π. Schowium videtur decepisse editio Genevensis, quæ mendosam lectionem edit. Turic. 1559. repetiit, ὥς με ἃ τὴ δηλῆται.

[k] πάντα] Sic A. Vulgo πάντως.

71.

[a] Sic A. Vulgo conjungitur h. l. cum superioribus.

[b] τολμῶντι] Galeus τολμώντων.

[c] κα λόγος ἐπιτρέποι.] Sic A. Vulgo ἀλόγως ἐπιτρέπει. Gesnerus ὁ λόγος.

[d] ὁρίδδων] Ita Schowius pro vulg. ὁριάδων. Galeus jam dederat ὁρίσδων. Gesnerus, ἁρμόζων.

[e] ἐκλύειν A.

[f] μὴ κακοῖς] Gesnerus correxit μεγάλοις κ.—μικρὰ κακά. Galeus mavult ἀδιαφόροις, reliquis retentis. ἀνταβεβάκη A.

[g] μετριοπαθείαν A.

[h] ἐκπαθεῖ] ἐμπαθεῖ A.

[i] μέζον] A. μέτρον, et mox φθεγγομεθα.

72 [a] Τοῦ αὐτοῦ Περὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ εὐδαίμονος.

Πρῶτον μὲν ὦν χρὴ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι ὁ μὲν ἀγαθὸς ἀνὴρ οὐκ εὐθέως εὐδαίμων ἐξ ἀνάγκας ἐστίν· ὁ δὲ εὐδαίμων καὶ ἀγαθὸς ἀνήρ ἐστιν. Ὁ [b] μὲν γὰρ εὐδαίμων ἐξ ἐπαινετῶ καὶ μακαριστῶ γίνεται· ὁ δὲ ἀγαθὸς ἀνὴρ ἐξ ἐπαινετῶ μόνον. Γίνεται δὲ ὁ μὲν ἔπαινος ἐπ' ἀρετᾷ, ὁ δὲ μακαρισμὸς ἐπ' εὐτυχίᾳ. Καὶ ὁ μὲν ἀγαθὸς ἀνὴρ ἐπὶ τοῖς [c] παρὰ ταύτης ἀγαθοῖς γίνεται τοιοῦτος· ὁ δ' εὐδαίμων καὶ ἐπὶ τοῖς διὰ τύχαν· καὶ ὁ μὲν ἀγαθὸς ἀνὴρ ἀναφαίρετον ἔχει τὰν ἀρετάν, ὁ δ' εὐδαίμων ἐστὶν ὅκ' ἀφαιρέεται τὰν εὐδαιμοσύναν. Τᾶς μὲν γὰρ ἀρετᾶς ἀνυπεύθυνος ἁ δύναμις· τᾶς δ' εὐδαιμοσύνας εὐθυνομένα. Νόσοι τε γὰρ μακραὶ σώματος καὶ πηρώσιες αἰσθαταρίων ἀπομαραίνοντι τὰν εὐθάλειαν τᾶς εὐδαιμοσύνας.

73 [a] Ἐν ταυτῷ.

Διαφέρει δὲ Θεὸς ἀνθρώπω ἀγαθῶ, ὅτι Θεὸς μὲν οὐ μόνον εἰλικρινῆ καὶ διυλισμέναν ἔχει τὰν ἀρετὰν ἀπὸ παντὸς τῶ θνατῶ πάθεος, ἀλλὰ καὶ τὰν δύναμιν αὐτᾶς [b] ἄτρυτον πέπαται καὶ ἀνυπεύθυνον, ὡς πρὸς αἰωνίων ἔργων σεμνότητά τε καὶ μεγαλοπρέπειαν· ἄνθρωπος δ' οὐ μόνον τῷ [c] θνατῷ τῆς φύσεως καταστάματι μείονα ταύταν πέπαται, ἔστι δ' ὅκκα καὶ [d] δι' ἀγαθῶν ἀμετρίαν, καὶ διὰ συνήθειαν ἰσχυράν, καὶ διὰ φύσιν μοχθηράν, καὶ δι' ἄλλας αἰτίας πολλάς, ἀδυνατεῖ [e] κατ' ἄκρας γενναθῆμεν παναλαθέως ἀγαθός.

72.

[a] Sic A.

[b] ὁ μὲν εὐδαίμων sine γὰρ A. et mox ἐπαινετῶ sine ἐξ.

[c] παρὰ αὐτὸν] παρὰ ταύτης A. Ex eodem MS. supplevi mox καὶ ἐπὶ τοῖς—ὁ δ' εὐδαίμων. ὅτε καὶ pro ὅκ' A.

73.

[a] Sic A. ubi præcedit locus Archytæ.

[b] ἄτρυτον] ἄτρωτον A.

[c] θνατῷ] θανάτω A.

[d] οὐ μετρίαν] ἀμετρίαν A. ut Gesnerus in margine conjecit. Heringa Obs. Crit. p. 152. reponit καὶ διὰ παθῶν ἀμετρίαν. Valckenærius ad Theocrit. Adon. p. 213. διὰ παθέων ἀσυμμετρίαν.

[e] κατ' ἄκραν—ἀγαθοῦ.] κατ' ἄκρας—ἀγαθός A.

74 [a] Ἐν ταυτῷ.

Φαμὶ δὴ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα τοῦτον εἶμεν, τὸν πράγμασι μεγάλοις καὶ καιροῖς καλῶς χρεόμενον. Οὗτος δέ κε εἴη ὁ εὐτυχίαν τε δυνάμενος καλῶς φέρεν, καὶ πάλιν ἀτυχίαν· καὶ ὁ ἔν τε τοῖς καλοῖς καὶ τιμίοις ἄξιος γένομενος τῶν ὑποκειμένων, καὶ μεταβαλοίσας τᾶς τύχας εὖ τὸ παρὸν ἐκδεχόμενος. Εἰ δὲ συντόμως τε καὶ κεφαλαιωδῶς δεῖ φράσαι, ὁ ἐν πάντεσσι τοῖς καιροῖς καλῶς ἀγωνιζόμενος ἐκ τῶν ἐνδεχομένων, καὶ μὴ μόνον αὔταυτον οὕτως διατιθεὶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐμπιστεύσαντας αὐτῷ, καὶ συναγωνισαμένους.

75 [a] Ἐν ταυτῷ.

Ἐπεὶ ὦν τῶν ἀγαθῶν [b] ἁ μὲν αὐτά ἐντι δἰ αὔταυτα αἱρετὰ, οὐ μὰν δἰ ἕτερον· ἁ δὲ δἰ ἕτερον, οὐ μὰν δἰ αὔταυτα· εἴη ὦν καὶ τρίτον τι εἶδος ἄτερον ἀγαθῶν, ὃ καὶ δἰ αὔταυτον αἱρετόν ἐντι, καὶ δἰ ἕτερον. Τίνων οὖν ἐντὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἀγαθῶν, ἅπερ αὐτὰ δἰ αὔταυτα αἱρετὰ πέφυκεν ἦμεν, οὐ μὰν διὰ ἕτερον; Φανερὸν ὅτι ἡ εὐδαιμοσύνα. Ταύτας γὰρ ἕνεκα τὰ [c] ἄλλα αἱρεόμεθα, αὐτὰν δὲ ταύταν οὐδενὸς ἀτέρω. Τίνα δὲ πάλιν ἐντὶ, ἃ [d] δἰ ἄτερον μὲν αἱρεόμεθα οὐ μὰν [e] δἰ αὔταυτά γε; Δᾶλον ὅτι τὰ ὠφέλιμα, καὶ τὰ προαιρετικὰ τῶν ἀγαθῶν, ἅπερ αἴτια γίνεται τῶν [f] αἱρετῶν· οἷον πόνοι μὲν σώματος καὶ γυμνάσια καὶ τρίψιες, [g] εὐεκτίας· ἀναγνώσιες δὲ

74.

[a] Sic A.

[b] αὖ ταυτὸν] ἀντ' αὐτων sic A. sine acc. Vertit Gesnerus, *qui non seipsum modo sic composuerit.* Legendum αὔταυτον. Vide annotata ad Gregor. de Dial. Dor. CLXXII. Sæpe restitui sect. seq.

75.

[a] Sic A.

[b] ἁ μὲν αὐτὰ ἔντι διὰ ταυτὰ αἱρετὰ, οὐ μὰν δι' ἕτερον· ἁ δὲ δι' ἕτερον, οὐ μὰν διὰ ταυτά. ἦν ὦν — ἀγαθῶν — διὰ ταυτὸν] ἁ μὲν ἐστὶν αὐτὰ δι' αὐτὰ, ἃ δὲ δι' ἕτερον οὐ μὰν δι' αὐτὰ εἴη· ὧν — ἀγαθὸν — ὃ καὶ καὶ (sic) δι' αὐτὰ ταυτὸν A. et mox δι' αὐτὰ ταῦτα pro διὰ ταῦτα.

[c] ἄλλα deest A.

[d] διάτερον μὲν] δι' ἕτερον Gesnerus in marg. δι' ἕτερον μέντοι A. Sequentia sic vulgo leguntur; αἱρεόμεθα, αὐτὰν δὲ ταύταν αἱρεόμεθα οὐ μὰν διὰ ταῦτά γε, δᾶλον. Expunxi αὐτὰν δὲ ταύταν αἱρεόμεθα, secutus Gesnerum in margine.

[e] διὰ ταῦτα] δι' αὐτὰ ταῦτα A.

[f] αἱρετῶν] ἑταίρων A.

[g] εὐεκτίας] εὐεξίας A. altera lectione suprascripta. Mox vulgo

καὶ μελέται καὶ ἐπιτηδεύσιες, καλῶν καὶ ἀρετᾶς. Τίνα δὲ καὶ δι' αὔταυτα αἱρετὰ, καὶ τὰ δι' ἕτερον; οἷον αἵ τε ἀρεταὶ καὶ αἱ ἕξιες αὐτῶν, καὶ αἱ προαιρέσιες, καὶ αἱ πράξιες, καὶ πᾶν τὸ ἐχόμενον τᾶς [h] τῶ καλῶ οὐσίας. Τὸ μὲν ὦν [i] δι' αὔταυτο αἱρετὸν, οὐ μὰν δι' ἕτερον, μονῆρες ἀγαθόν ἐντι καὶ ἕν· τὸ δὲ καὶ δι' αὐτὸ καὶ δι' ἅτερον, τριχᾶ δέδασται. Τὸ μὲν γάρ [k] τι αὐτῷ περὶ [l] ψυχάν ἐστιν, τὸ δὲ περὶ σῶμα, τὸ δέ τι ἐκτός· περὶ ψυχὰν μὲν, αἱ τᾶς ψυχᾶς ἀρεταί· περὶ σῶμα δὲ, αἱ τῶ σώματος· ἐκτὸς δὲ, φίλοι, δόξα, τιμὰ, πλοῦτος. Παραπλησίως δὲ, καὶ τὸ δι' ἅτερον αἱρετόν· τὸ μὲν γάρ τι αὐτῶ, τὰ ποιητικὰ τῶν τᾶς ψυχᾶς ἀγαθῶν· περὶ σῶμα δὲ, τὰ τῶ σώματος· ἐκτὸς δὲ, τὰ αἴτια πλούτω καὶ δόξας καὶ τιμᾶς καὶ φιλίας. Ὅτι δὲ τὰν ἀρετὰν [m] ἦμεν συμβέβακεν αὐτὰν [n] δι' αὐταύταν αἱρετὰν, δᾶλον καὶ ἐκ τῶνδε. Εἰ γὰρ τὰ καταδεέστερα τᾷ φύσει, λέγω δὴ τὰ σώματος ἀγαθὰ, αὐτὰ [o] δι' αὔταυτα αἱρεόμεθα, κρέσσων δὲ ψυχὰ σώματος, φανερὸν ὅτι καὶ τὰ τᾶς ψυχᾶς ἀγαθὰ αὐτὰ δι' αὔταυτα ἀγαπέομες, ἀλλ' οὐ διὰ τὰ ἀποβαίνοντα ἀπ' αὐτῶν.

76 [a] Ἐν ταυτῷ.

Τῶ δ' ἀνθρωπίνω βίω καιροὶ τρεῖς· ὁ μὲν ἐν εὐτυχίᾳ, ὁ δὲ ἐν ἀτυχίᾳ, ὁ δὲ μεταξὺ τούτων. Ἐπεὶ ὦν ἀγαθὸς ἀνὴρ ὁ ἔχων ἀρετὰν, καὶ ὁ χρεόμενος ἀρετᾷ, χρῆται δὲ αὐτᾷ κατὰ τὼς τρεῖς καιρώς· ἢ γὰρ ἐν ἀτυχίᾳ, ἢ ἐν εὐτυχίᾳ, ἢ ἐν τοῖς μεταξὺ τούτων· καὶ ἐν ἀτυχίᾳ [b] μέν ἐντι κακοδαίμων, [c] ἐν

διὰ ταυτά. A. δι' αὐτὰ ταυτά. Post καὶ del. τά.

[h] τῶ καλῶ] τῶν καλῶν A.

[i] διὰ ταυτὸ] δι' αὐτὸ ταυτὸ A. et mox διὰ ἕτερον.

[k] τι] τοι A. αὐτῶ reposui ex conjectura Gesneri pro αὐτῶν. Paullo infra ubi vulgo legitur τὸ μέν τι αὐτῶ, A. habet αὐτῶν.

[l] ψυχὰν] ψυχᾶς A.

[m] τιμὲν] ἦμεν reposuit Galeus.

[n] διὰ ταύταν α. δ.] δι' αὐτὰν ταυτὰν ἀρετὰν ἄλλον A.

[o] διαταυτὰ] δι' αὐτὰ ταυτὰ et sic paullo post A.

76.

[a] Sic A.

[b] μέν ἐντι] μὲν ἔνεστι τι κ. A.

[c] ἐν δ' εὐτυχίᾳ] Particula accessit ex A.

δ' εὐτυχίᾳ εὐδαίμων, ἐν δὲ τᾷ μέσᾳ καταστάσει οὐκ εὐδαίμων· φανερὸν οὖν ὅτι οὐδὲν ἅτερόν ἐστιν εὐδαιμοσύνα, [d]ἀλλὰ χρᾶσις ἀρετᾶς ἐν εὐτυχίᾳ. Λέγομες δὲ νῦν εὐδαιμοσύναν, τὰν τῶ ἀνθρώπω. Ὁ δ' ἄνθρωπος οὐχ ἁ ψυχὰ μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα· τὸ γὰρ ἐξ ἀμφοτέρων ζῶον, καὶ τὸ ἐκ τοιούτων ἄνθρωπος. Καὶ γὰρ εἰ τᾶς ψυχᾶς ὄργανον τὸ σῶμα πέφυκεν, ἀλλὰ καὶ τῶ ἀνθρώπω μέρος καὶ τοῦτο καὶ ἁ ψυχά. Διὸ καὶ τῶν ἀγαθῶν, ἃ μὲν ἔντι [e]τῶ ἀνθρώπω, ἃ δὲ τῶν μερέων. Καὶ ἀνθρώπω μὲν ἀγαθὸν εὐδαιμοσύνα· τῶν δὲ μερέων τῶ ἀνθρώπω, ψυχᾶς μὲν φρόνασις, ἀνδρεία, δικαιοσύνα, σωφροσύνα· σώματος δὲ, κάλλος, ὑγίεια, εὐεκτία, εὐαισθησία. Τὰ δὲ ἐκτὸς, πλοῦτος, καὶ δόξα, καὶ τιμὰ, καὶ [f]εὐγένεια, πέφυκεν ἐπιγένναμα ἦμεν τῶ ἀνθρώπω, καὶ ἀκόλουθα φύσει προϋφεστακόσιν ἀγαθοῖς, [g]δορυφορεῖται τὰ μήονα τῶν ἀγαθῶν τὰ μέζονα· φιλία μὲν καὶ δόξα καὶ πλοῦτος, σῶμα καὶ ψυχάν· ὑγίεια δὲ καὶ ἰσχὺς καὶ εὐαισθησία, ψυχάν· φρόνασις δὲ καὶ ἀνδρία καὶ σωφροσύνα καὶ ἁ δικαιοσύνα, τὸν νόον τᾶς ψυχᾶς· ὁ δὲ νόος τὸν Θεόν· οὗτος γὰρ ὁ κράτιστός ἐστι καὶ ὁ ἁγεμονεύων. Καὶ τούτων ἕνεκα καὶ τὰ ἄλλα τῶν ἀγαθῶν [h]δεῖ παρῆμεν. [i]Στρατεύματος μὲν γὰρ ἁγεῖται στραταγὸς, πλωτήρων δὲ κυβερνάτης, τῶ δὲ κόσμω Θεὸς, τᾶς ψυχᾶς δὲ νόος· τᾶς δὲ περὶ τὸν βίον εὐδαιμοσύνας, φρόνασις· οὐδὲν γὰρ ἅτερόν ἐστι φρόνασις, εἰ μὴ ἐπιστάμα τᾶς περὶ τὸν βίον εὐδαιμοσύνας, ἢ ἐπιστάμα τῶν κατὰ φύσιν ἀνθρώπω ἀγαθῶν.

77 [a]Ἐν ταυτῷ.

Καὶ Θεῶ μὲν εὐδαιμοσύνα καὶ βίος ἄριστος· τῶ δ' αν-

[d] ἀλλὰ χρᾶσις] ἀλλ' ἢ χρ. A.
[e] ἀνθρώπω] τῶ ἀνθρώπω A. et mox εὐδαιμονία pro εὐδαιμοσύνα.
[f] εὐγένεια] εὐγένειαν. A.
[g] δορυφορεῖται] δωρηφορεῖται A.
[h] ἀεὶ παρῆμεν] Galeus conjicit δεῖ παρῆμεν.
[i] στρατεύματος μὲν] μὲν deest A. et mox καὶ ante κυβερνάτης. Gesn. 3. ὁ κυβ.

77.

[a] Sic A.

θρώπω ἐξ ἐπιστάμας καὶ ἀρετᾶς καὶ τρίτω εὐτυχίας σωματούμενα παραγίνεται. Λέγω δὲ [b] σοφίαν μὲν, ἐπιστάμαν τῶν θείων καὶ δαιμόνων, φρόνασιν δὲ τῶν ἀνθρωπίνων καὶ τῶν περὶ τὸν βίον· τὰς γὰρ λόγοις καὶ ἀποδείξεσιν ποτιχρωμένας ἀρετὰς, δέον ἐπιστάμας ποταγορεύεν· ἀρετὰν δὲ, τὰν ἠθικὰν καὶ βελτίσταν ἕξιν τῶ ἀλόγω μέρεος τᾶς ψυχᾶς, καθ' ἂν καὶ ποιοί τινες ἦμεν λεγόμεθα κατὰ τὸ ἦθος, οἷον ἐλευθέριοι, δίκαιοι, καὶ σώφρονες· εὐτυχίαν δὲ, τὰν παρὰ τὸν λόγον τῶν ἀγαθῶν παρουσίαν, καὶ μὴ δι' αὐτὸν γινομέναν. Ἐπεὶ ὦν ἁ μὲν ἀρετὰ καὶ ἐπιστάμα ἐφ' ἁμῖν, ἁ δ' εὐτυχία οὐκ ἐφ' ἁμῖν· ἐν δὲ θεωρίαις καὶ πράξεσι τῶν καλῶν τὸ εὐδαιμονᾶν· αἱ δὲ θεωρίαι καὶ αἱ πράξιες ποτάντεις μὲν οὖσαι λειτουργίαν καὶ ἀνάγκαν ἐπιφέροντι, εὐοδοῦσαι δὲ διαγωγὰν καὶ εὐδαιμοσύναν· γίνεται δὲ ταῦτα ἐν εὐτυχίᾳ· φανερὸν ὅτι οὐδὲν ἅτερόν ἐστιν εὐδαιμοσύνα, εἰ μὴ χρᾶσις ἀρετᾶς ἐν εὐτυχίᾳ.

78 [a] Ἐν ταυτῷ.

Ὅτι ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ οὕτω διάκειται ποτ' εὐτυχίαν, ὥσπερ καὶ ὁ τῷ σώματι καλῶς ἔχων καὶ ῥωμαλέως. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος οἷός τε καὶ θάλπος καὶ ψύχος ὑπομένεν, καὶ βάρος [b] ἆραι μέγα, καὶ πολλὰς ἁτέρας εὐχερῶς ὑπομένεν κακοπαθείας.

79 [a] Ἐν ταυτῷ.

Ἐπεὶ ὦν εὐδαιμοσύνα χρᾶσις ἀρετᾶς ἐν εὐτυχίᾳ, περὶ ἀρετᾶς καὶ εὐτυχίας [b] λέγωμες, καὶ πρῶτον περὶ εὐτυχίας. Τῶν γὰρ ἀγαθῶν ἁ μὲν οὐκ ἐπιδέχεται ὑπερβολὰν, οἷον ἀρετά· οὐ γάρ ἐστιν ὑπερβάλλοισά τις ἀρετὰ, καὶ ὑπερ-

[b] ἐπιστάμαν σοφίαν μὲν — ἀνθρώπων] Gesneri margo, σοφίαν μὲν ἐπιστάμαν — ἀνθρωπίνων. In A. deest τῶν ante περί. Pro δαιμόνων Galeus δαιμονίων.

78. [a] Sic A.

[b] ἄραι] ἆραι A.

79. [a] Sic A.

[b] λέγωμες] λέγομεν A.

βαλλόντως τις ἀγαθός· ἁ γὰρ ἀρετὰ στάθμαν ἔχει τὸ δέον, καὶ ἔστι τῶ δέοντος ἕξις ἐν τοῖς πρακτοῖς· ἁ δ' εὐτυχία καὶ τὰν ὑπερβολὰν ἐπιδέχεται, καὶ τὰν μήωσιν. Ὑπερβάλλοισα δὲ γεννᾷ τινας κακίας, καὶ ἐξίστησι τὸν ἄνθρωπον ἐκ τᾶς κατὰ φύσιν ἕξιος, ὥστε πολλάκις ἀντιβαίνεν καὶ τᾷ συστάσει τᾶς ἀρετᾶς. Καὶ οὐ μόνον ἁ εὐτυχία, ἀλλὰ καὶ ἅτεραι αἰτίαι πλείονες. Οὐδέποκα γὰρ 1
δεῖ [c] θαυμαίνεν, περὶ μὲν αὐλητικὰν ἧμέν τινας ἀλαζόνας, [d] οἳ τὰ ποτ' ἀλάθειαν ἐάσαντες, φαντασίᾳ τινὶ [e] ψευδεῖ τῶς ἀμώσως αἱρέοντι· περὶ δὲ τὰν ἀρετὰν μὴ ἧμεν τὸ [f] τοιοῦτον γένος· ἀλλ' ὅσῳ περ σεμνότερόν ἐστι, τοσούτῳ καὶ τὸ ποτιποιούμενον περὶ αὐτὰν πλέον ἧμεν γένος. Πολλὰ γάρ ἐστι τὰ διαστρέφοντα τὰς [g] περὶ τὰν ἀρετὰν ἐπιφανείας, ὧν ἓν μέν ἐστι τὸ τῶν ἐπιβουλευόντων καὶ ποτιποιουμένων γένος· ἅτερα δὲ φυσικὰ πάθεα παρακολουθέοντα ἐνιόκα ποιέοντι ἐναντίαν ἐπιπρέπειαν τᾶς ἀληθινᾶς διαθέσιος· τινὰ δὲ καὶ δι' ἔθος συνεκτεθραμμένα ἐκ παλαιῶν χρόνων· οὐκ ὀλίγα δὲ καὶ δι' ἁλικίας [h] ἁβατικᾶς τε καὶ γεροντικᾶς, καὶ δι' εὐτυχίας ἢ καὶ ἀτυχίας, καὶ δι' ἀτέρως παμπληθέας τρόπως. Ὥστε οὐδέποκα δεῖ θαυμαίνεν, εἰ πάντ' ἀντεστραμμένως ἐνιόκα κρίνεται, τᾶς ἀληθινᾶς διαθέσιος μεταπιπτούσας. Ὥσπερ καὶ τέκτονα τὸν ἄριστον ἧμεν δοκέοντα πολλὰ ἐν τοῖς ὑποκειμένοις ἔργοις ὁρέομες ἁμαρτάνοντα, καὶ στραταγὸν, καὶ κυβερνάταν, καὶ γραφέα, καὶ πάντας ἁπλῶς, καὶ ὅμως οὐκ ἀποστεροῦμες τᾶς ὑπαρχοίσας ἕξιος· [i] οὕτως

[c] θαυμαίνεν] θαυμένειν A. Mox περὶ pro παρὰ Schowius.

[d] οἱ τὰν ποτ' A.

[e] ψευδεῖ τῶς ἀμώσως ἀεὶ ῥέοντι.] Gesnerus in margine, *Lego* ψευδεῖ πως ἀμώσως. Dedi αἱρέοντι ex facillima Valckenærii emendatione ad Euripid. Hipp. 17.

[f] τοιοῦτο] τοιοῦτον A.

[g] περὶ] ἐπὶ A.

[h] ἁβ. τε καὶ] ἡβατικᾶς δὴ καὶ A.

[i] οὗτοι δὲ] οὔτι οὐδὲ A. οὕτω Gesnerus pro conjectura in margine.

οὐδὲ τὸν ἀκολασταίνοντα ἔν τισι καιροῖς, οὐδὲ τὸν ἀδικήσαντα, οὐδὲ τὸν ἀποδειλιάσαντα, εἰς τὼς κακὼς τακτέον ἄνδρας, οὐδὲ μὰν τὼς [i]τούτων τι κατορθώσαντας εἰς τὼς ἀγαθώς· ἀλλὰ τοῖς τε φαύλοις τὸ [k]τυχὲν ποτὲ δοτέον, τοῖς τε ἀγαθοῖς τὸ διαμαρτάνεν· τὰν δὲ ἀλαθινὰν κρίσιν οὐ ποθ' ἕνα καιρὸν [l]ἐπιβλέποντας, οὐδ' ἐπὶ χρόνου τι πλᾶθος, ἀλλ' ἐπὶ πάντα τὸν βίον. [m]Ὥσπερ δὲ τὸ σῶμα βλάπτει μὲν καὶ τὸ τᾶς ἐνδείας καὶ τὸ τᾶς ὑπερβολᾶς εἶδος, οὐ μὰν ἀλλὰ [n]νόσως ἔτι μέζονας ἐμποιεῖν πέφυκεν ἁ ὑπερβολὰ, καὶ τὰ καλεόμενα περισσώματα· οὕτω καὶ ψυχὰν βλάπτει μὲν καὶ τὸ τᾶς εὐτυχίας ἢ ἀτυχίας εἶδος, ἀκαίρως παραγενόμενον· οὐ μὰν ἀλλὰ νόσως τε [o]καὶ μέζονας ποεῖν πέφυκεν ἁ λεγομένα παρὰ πάντεσσιν εὐτυχία, ὥσπερ οἶνος καταμεθύσκουσα τοῖς ἀγαθοῖς τὰν διάνοιαν.

80 [a]Ἀρχύτα Πυθαγορείου Περὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ εὐδαίμονος.

Ὅθεν οὐκ ἀτυχίαν [b]ἐνεγκὲν ἐμμελῶς χαλεπώτερόν ἐστιν, ἀλλ' εὐτυχίαν. Πάντες μὲν γὰρ ἐν ἀτυχίᾳ [c]μένοντες, ὡς ἐπὶ πολὺ μέτριοι καὶ κόσμιοι τὸ ἦθος ἦμεν φαίνονται· ἐν δ' εὐπραγίαις ἀνδρεῖοι, μεγαλόφρονες, μεγαλόψυχοι. Δεινὰ γὰρ [d]ἀτυχία συναγαγὲν καὶ καταρτίσαι τὰν ψυχάν· ἁ δ' εὐπραγία τοὐναντίον ἐπᾶραι καὶ [e]κενῶσαι. Διὸ ποθεκτικοὶ μὲν ἅπαντες καὶ συνετοὶ τὸν τρόπον, ἀτυχέοντες· ἐπιθετικοὶ δὲ καὶ θαρσαλέοι τὸν τρόπον, εὐτυχέοντες.

[i] τούτων] τοῦτον A.

[k] τύχον ποτιδοτέον] τυχέν ποτε δοτέον A.

[l] ἀποβλέποντας] ἐπιβλέποντας A.

[m] ὥσπερ δὲ] ὥσπερ καὶ A.

[n] νόσως τε] νόσως ἔτι A.

[o] καὶ μέζονας] καὶ om. A.

[a] Sic A. 80.

[b] ἐνεγκὲν] ἀνενεγκὲν A. et mox εἶμεν.

[c] μένοντες] μὲν ὄντες, Schowius. βαίνοντες Jacobsius.

[d] ἀτυχία] ἀτυχίας A. Mox idem καταρτίσαι pro καταρτῆσαι, quomodo conjecit Gesnerus.

[e] κενῶσαι] καινῶσαι A.

81 [a] Ἐν ταυτῷ.

Ὅρος δέ ἐστιν εὐτυχίας, ἂν προέλοιτο ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ συνεργὸν αὐτῷ γενομέναν [b] ποττὰς ἰδίας πράξιας· ὥσπερ καὶ μέγεθος [c] ναῷ, καὶ μέγεθος παδαλίω, ᾧ καθικνεῖσθαι δύναται ὁ ἀγαθὸς κυβερνάτας μεγάλα πελάγα διαπεραιούμενος, καὶ μεγάλαν ναυκλαρίαν στελλόμενος. Ἁ δ᾽ ὑπερβολὰ τᾶς εὐτυχίας τοῖς ἀγαθοῖς οὐ κρατεῖσθαι πέφυκεν ὑπὸ τᾶς ψυχᾶς, ἀλλὰ κρατὲν αὐτάς. Ὥσπερ γὰρ τὸ λαμπρὸν φάος μαραυγίαν περιτίθησι τοῖς ὀφθαλμοῖς· οὕτω καὶ ἁ [d] ὑπερβάλλοισα εὐτυχία τῷ νόῳ τᾶς ψυχᾶς. Καὶ περὶ μὲν οὖν εὐτυχίας ἅλις εἰρήσθω.

82 [[a] Ὅτι ἀντακολουθοῦσιν αἱ ἀρεταί.

Ὅτι ἀντακολουθοῦσιν αἱ ἠθικαὶ ἀρεταὶ, δεικτέον καὶ ἀπὸ τῆς προαιρέσεως. Εἰ γὰρ ἡ ἀρετὴ μάλιστα τῇ προαιρέσει κρίνεται, ἡ δὲ ὀρθὴ προαίρεσις ἐκ φρονήσεως ἕπεται. Τὸ γὰρ βουλεύεσθαι τῆς φρονήσεως καὶ ἠθικῆς ἀρετῆς, εἴγε δεῖ μὲν τῷ καλῶς βουλευομένῳ τὸν σκοπὸν ὀρθὸν κεῖσθαι, εἰς ὃν περὶ τῶν συντελούντων εἰς αὐτὴν βουλεύεται. Ὁρίζεται δὲ ὁ σκοπὸς ὑπὸ τῆς ἠθικῆς ἀρετῆς· οὗ γὰρ ἐφιέμεθα, περὶ τούτου βουλευόμεθα· ἡ δὲ τῶν προσηκόντων ἔφεσις ἀπὸ τῆς ἠθικῆς ἀρετῆς, ὥσπερ εἶπεν Ἀριστοτέλης, οὐκ ἔστιν ἡ προαίρεσις ὀρθὴ ἄνευ φρονήσεως, οὐδὲ ἄνευ ἀρετῆς· ἡ μὲν γὰρ τὸ τέλος, ἡ δὲ τὰ πρὸς τὸ τέλος ποιεῖ πράττειν. Ἔτι εἰ ἀνάγκη μὲν ἥντινοῦν ἀρετὴν ἠθικὴν ἔχοντα φρόνησιν ἔχειν· εἴγε ἐστὶν ἠθικὴ ἀρετὴ πρακτικὴ τῶν ὡρισμένων φρονήσει τε καὶ τῷ ὀρθῷ λογῷ· ἀνάγκη δὲ καὶ τὸν φρόνησιν ἔχοντα ἔχειν ἠθικὴν ἀρετήν· εἴγε οἰκεῖον τῇ φρονήσει τὸ ζητεῖν πῶς

81.

[a] Sic A.

[b] ποττὰς] ποτὶ τὰς A.

[c] ναῷ] ναὸς Gesnerus in margine, et sic edidit Schowius. παλαδίω pro παδαλίω A.

[d] ἁ ὑπερβάλλοισα] Deest ἁ A.

82.

[a] Retinui hunc locum, etsi nullus dubito Gesnerum de suo addidisse. Qui in margine hæc: *Alexandri Aphrodisei libro* 4. c. 22. *Quæstionum. Hoc idem Alexander copiose tractat in quæstioni-*

οἷόν τε τυχεῖν τοῦ δέοντος σκοποῦ, ὃν τῆς ἠθικῆς ὁρίσαι· αὐτὴ γὰρ τῆς ὀρεκτικῆς δυνάμεως ἀρετή. Ταύτῃ γὰρ φρόνησίς τε καὶ δεινότης διαφέρουσιν· ᾗ ἡ μὲν φρόνησις τῶν πρὸς τὸν ὀρθὸν σκοπὸν φερόντων ἐστὶν εὑρετική τε καὶ ζητητική· ἡ δὲ δεινότης τῶν πρὸς τὸν τυχόντα.]

83 [a] Μουσωνίου.

Οὐκ ἔστι τὴν ἐνεστηκυῖαν ἡμέραν καλῶς βιῶναι, μὴ προθέμενον αὐτὴν ὡς ἐσχάτην βιῶσαι.

84 [a] Μουσωνίου ἐκ τοῦ Περὶ Σκέπης.

Ταῦτα [b] μὲν περὶ τροφῆς εἶπεν. Ἠξίου δὲ καὶ σκέπην τὸν σώφρονα τῷ σώματι ζητεῖν, οὐ τὴν πολυτελῆ καὶ περιττήν· εὐθὺς γὰρ ἐσθῆτι καὶ ὑποδέσει τὸν αὐτὸν τρόπον ἔφη εἶναι χρηστέον, ὅνπερ πανοπλίᾳ, φυλακῆς ἕνεκεν τοῦ σώματος, ἀλλ' οὐκ ἐπιδείξεως. Ὥσπερ οὖν ὅπλα κάλλιστα τὰ ἰσχυρότατα, καὶ σώζειν μάλιστα δυνάμενα τὸν χρώμενον, οὐ τὰ περίβλεπτα καὶ λαμπρά· οὕτως ἀμπεχόνη καὶ ὑπόδεσις ἡ χρησιμωτάτη, τῷ σώματι κρατίστη, καὶ οὐχ ἡ δυναμένη τὰς τῶν ἀνοήτων ὄψεις ἐπιστρέφειν. Δεῖ γὰρ [c] τῆς σκέπης αὐτῆς κρεῖττον ἀποφαίνειν τὸ σκεπόμενον καὶ ἰσχυρότερον, ἀλλ' οὐκ ἀσθενέστερόν τε καὶ [d] χεῖρον. Οἱ μὲν οὖν λειότητά τε καὶ ἁπαλότητα σαρκὸς διὰ τῶν σκεπασμάτων μηχανώμενοι, χείρω τὰ σώματα ποιοῦσιν· εἴγε τὸ τεθρυμμένον σῶμα καὶ μαλακὸν, πολὺ κάκιον τοῦ σκληροῦ τε καὶ διαπεπονημένου ἐστίν· οἱ δὲ ῥωννύντες, καὶ κρατύνοντες τῇ σκέπῃ, οὗτοι τὰ σκεπόμενα [e] μόνοι ὠφελοῦσιν. Διὰ τοῦτο οὐδαμῶς καλὸν οὔτε [f] ἐσθῆσσι πολλαῖς κατα-

bus quæ secundo ejus de Anima lib. Græco adhærent.

83.

[a] Sic Trinc. Auctoris nomen in A. evanuit.

84.

[a] Sic A. Gesnerus: *Ejusdem ex libro de Vestimento.* Pertinent autem hæc ad temperantiam potius.

[b] ταῦτα μὲν] μὲν om. A.

[c] τῆς σκέπης] τὴν σκέπην A.

[d] χεῖρον] χείρονα A.

[e] μόνοι] μόνα A.

[f] ἐσθήσεσι] ἐσθῆσι A. Musonius respexit Platonem Legg. xii. p. 942. D. docente Valckenærio ad Herodot. iii. 11.

σκέπειν τὸ σῶμα, οὔτε ταινίαις κατειλεῖν, οὔτε χεῖράς τε καὶ πόδας περιδέσει πίλων ἢ ὑφασμάτων τινῶν μαλακύνειν, τούς γε μὴ νοσοῦντας· οὐδ' ὅλως εἶναι ἀγεύστους καλὸν ψύχους τε καὶ θάλπους, ἀλλὰ ῥιγοῦν χρὴ τὰ μέτρια χειμῶνος, καὶ [g] ἡλιοῦσθαι θέρους, καὶ σκιατροφεῖσθαι ἥκιστα. Καὶ τὸ [h] μὲν ἑνὶ χρῆσθαι χιτῶνι, τοῦ δεῖσθαι δυοῖν προτιμητέον, τοῦ δ' ἑνὶ χρῆσθαι χιτῶνι τὸ μηδενὶ, ἀλλὰ [i] ἱματίῳ μόνον. Καὶ [k] τοῦ γε ὑποδεδέσθαι τὸ ἀνυποδετεῖν τῷ δυναμένῳ κρεῖττον· κινδυνεύει γὰρ τὸ μὲν ὑποδεδέσθαι τῷ δεδέσθαι ἐγγὺς εἶναι· ἡ δ' ἀνυποδησία πολλὴν [l] εὐλυσίαν τινὰ καὶ εὐκολίαν παρέχει τοῖς ποσὶν, ὅτ' ἂν ἠσκημένοι ὦσιν. Ὅθεν καὶ τοὺς ἡμεροδρόμους ὁρᾶν ἔστιν οὐ χρωμένους ὑποδήμασιν ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ τῶν ἀθλούντων τοὺς δρομεῖς, οὐκ ἂν δυναμένους σώζειν τὸ τάχος, εἰ δέοι τρέχειν αὐτοὺς ἐν ὑποδήμασιν.

Ἐπεὶ δὲ σκέπης ἕνεκα καὶ τὰς οἰκίας ποιούμεθα, φημὶ καὶ ταύτας δεῖν ποιεῖσθαι πρὸς τὸ τῆς χρείας ἀναγκαῖον, ὡς ἀπερύκειν μὲν κρύος, ἀπερύκειν δὲ [m] θάλπους τὸ σφοδρὸν, εἶναι δὲ ἡλίου καὶ ἀνέμων ἐπικούρημα τοῖς δεομένοις. Καθόλου δὲ ὅπερ ἂν παρέχοι σπήλαιον αὐτοφυὲς, ἔχον μετρίαν ὑπόδυσιν ἀνθρώπῳ, τοῦτο χρὴ παρέχειν ἡμῖν τὴν οἰκίαν, τοσοῦτον εἴπερ ἄρα περιττεύουσα, ὅσον καὶ ἀπόθεσιν τροφῆς ἀνθρωπίνης ἐπιτηδείαν ἔχειν. Τί δ' αἱ περίστυλοι αὐλαί; τί δὲ αἱ [n] ποικίλαι χρίσεις; τί δ' αἱ

[g] ἡλιεῦσθαι] ἡλιοῦσθαι A.

[h] μὲν ἐνὶ] μὲν ἐν ἑνὶ A.

[i] ἱματίῳ μόνον.] Vide Salmasium ad Tertullian. de Pallio p. 410.

[k] τοῦ γε ὑποδεδέσθαι] Salmasius ibid. p. 393. notat hoc dictum mutuatum esse Clement. Alexandr. Pædag. ii. 11. Miratur Ruhnkenius ad Timæum p. 231. talia Clementis furta nemini dum deprehensa esse.

[l] ἀλυπίαν] εὐλυσίαν A. Diogenes Laert. vi. 70. Διττὴν δὲ ἔλεγεν εἶναι τὴν ἄσκησιν· τὴν μὲν ψυχικὴν, τὴν δὲ σωματικήν· ταύτην καθ' ἣν ἐν γυμνασίᾳ συνεχεῖς γινόμεναι φαντασίαι, εὐλυσίαν πρὸς τὰ τῆς ἀρετῆς ἔργα παρέχονται.

[m] θάλπος] θάλπους A.

[n] ποικίλαι χρήσεις] Schowius ex

[o] χρυσόροφοι στέγαι; τί δ' αἱ πολυτέλειαι τῶν λίθων, τῶν μὲν χαμαὶ συνηρμοσμένων, τῶν δ' εἰς τοίχους ἐγκειμένων, ἐνίων καὶ πάνυ πόρρωθεν ἠγμένων λίθων, καὶ δι' ἀναλωμάτων πλείστων; οὐ ταῦτα πάντα περιττὰ, καὶ οὐκ ἀναγκαῖα, ὧν τε χωρὶς [p] καὶ ζῆν καὶ ὑγιαίνειν ἐστὶ, πραγματείαν δ' ἔχει πλείστην, καὶ διὰ χρημάτων γίνεται πολλῶν, ἀφ' ὧν ἄν τις ἐδυνήθη καὶ δημοσίᾳ καὶ ἰδίᾳ πολλοὺς ἀνθρώπους εὐεργετῆσαι; Καί τοι πόσῳ μὲν εὐκλεέστερον τοῦ πολυτελῶς οἰκεῖν τὸ πολλοὺς εὐεργετεῖν; πόσῳ δὲ καλοκαγαθικώτερον τοῦ ἀναλίσκειν εἰς ξύλα καὶ λίθους, τὸ εἰς ἀνθρώπους ἀναλίσκειν; πόσῳ δὲ ὠφελιμώτερον τοῦ περιβεβλῆσθαι μεγάλην οἰκίαν, τὸ κεκτῆσθαι φίλους πολλούς; [q] ὅπερ γίνεται τῷ προθύμως εὐεργετοῦντι. Τί δ' ἂν ὄναιτό τις τηλικοῦτον ἀπ' οἰκίας μεγέθους τε καὶ κάλλους, ἡλίκον ἀπὸ τοῦ χαρίζεσθαι πόλει καὶ πολίταις ἐκ τῶν ἑαυτοῦ;

85 [a] Εὐσεβίου.

[b] Ἐχθρὸς γενοίμην μηδενὸς, φίλος δὲ τοῦ αἰεὶ καὶ παραμενέοντος· καὶ μήκοτε μὲν διενεχθείην πρὸς τοὺς οἰκειοτάτους· διενεχθεὶς δὲ, διαλλαχθείην ὡς τάχιστα. Μηδενὶ ἐπιβουλεύσαιμι· ἐπιβουλευόμενος δὲ, ἄνευ ἀνάγκης τοῦ τι ἂν δράσαι ἀνήκεστον, ἀπαθὴς διαφύγοιμι. Ὀργῆς κρατοίην. Ἐρῴην καὶ ἐπιθυμέοιμι καὶ τυγχάνοιμι μούνων τῶν καλῶν· τῶν δὲ ἀπ' ἐναντίας τῆς ἐπιθυμίης, μηδὲ ἁμαρτών κοτε ὥστε εὔξασθαι, [c] τύχοιμι. Βουλοίμην πάντας εὐτυ-

uno MS. dedit ποικίλων χρήσεις, *Poecilarum usus.* Jacobsius, τί δὲ αἱ ποικίλαι χρύσεαι, *quorsum tandem inauratæ illæ porticus.* Pro χρήσεις Gesnerus conjecit χρίσεις, Wakefieldus χρώσεις. Gesnerum secutus sum, dubitans tamen.

[o] χρυσόρροφοι A.

[p] καὶ ὑγιαίνειν καὶ ζῆν A.

[q] ὃ περιγίνεται] ὅπερ γίνεται A. Mox ὤνετο A.

85.

[a] Sic A. *Incerti Authoris* Gesner.

[b] Ἐχθρὸς usque ad παραμενέοντος nunc primum vulgantur ex A. Mox in τοῦ τι ἂν nescio an lateat ὁτιοῦν.

[c] τύχοιμι ἐπιθυμίης μόγου.] Voces ἐπιθυμίης μόγου, quas abundare censuit Gesnerus, expunxi cum

χέειν, φθονήσαιμι [d] μηδενὶ τῶν εὐτυχεόντων. Μήκοτέ τις ἐμὲ τῶν [e] νομιζομένων παραλόγως εὖ πρήσσειν ἐκπλήξειε, μηδὲ ἀνιήσειε· τί γὰρ δεῖ τοῖς παρὰ τῆς τύχης [f] δεδομένοις φθονέειν; φίλοι δέ με, καὶ οἱ κατ' ἀξίην εὐτυχέοντες, εὐφραίνοιεν. Μήκοτε τῷ ἀπὸ οἰκείης γνώμης ἔχθρην κατ' ἐμοῦ ἐπανελομένῳ δυστυχήσαντι ἐπησθείην. Μήκοτε συγγνοίην [g] ἐμωυτῷ κακοῦ τευ τινὶ αἰτίην παρασχόντι. Λαθών κοτε ἐμωυτὸν ὡς παρὰ μέλος ἤτοι τὶ εἶπας, ἢ πράξας, μὴ περιμείναιμι τοὺς μωμησομένους καὶ ἐπιπλήξοντας· αὐτὸς δὲ ἐμωυτὸν μωμησαίμην, [h] μέχρι τοῦ ἀκέσασθαι. Εἰδείην γενναίως φέρειν τὰ προσπίπτοντα· [i] καὶ τὰ μέτρια ἐκδεχοίμην, ὥσπερ αὐτῶν ἔχει ἡ φύσις· τοῖς δὲ ὑπερβάλλουσι μὴ καὶ τὸ παρ' [k] ἐμωυτοῦ προστιθείην. Εὐτυχίην εἰδείην φέρειν σωφρόνως, μήκοτε ὑπὸ εὐπρηγίης ἐς ὑπερηφανίην ἄλογον ἀερθείην. Πλοῦτον νομίζοιμι τὸν ἀρκέοντα βίῳ τῷ σώφρονι. Ἄπαυστον καὶ ἀκόρεστον ἐπιθυμίην χρημάτων μὲν μήκοτε ἐχοίην, [l] μούνων δὲ τῶν ὠφελεόντων τὴν ψυχὴν μαθημάτων ἐθέλοιμι ἃ δεῖ ἔσεσθαι. Νικῴην νίκην τὴν καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ προσδιαλεγομένῳ ἀβλαβέα. Φιλοτιμέεσθαι παρὰ καιρὸν πρὸς φίλους καὶ ἐν ταῖς ζητήσεσι φυλασσοίμην. Μήκοτε καὶ παρὰ τὸ ἐμοὶ δοκέον ἐν ταῖς ζητήσεσι [m] τοῦ νικᾶν ἕνεκα ἔριν ἀσπασαίμην. Μήκοτε ἐπὶ βλάβῃ τοῦ

Schowio.

[d] δὲ οὐδενὶ] Sic vulgo. Dedi μηδενὶ ex A.

[e] νομιζομένων] λογιζομένων A.

[f] δεδομένοις] διδομένοις A.

[g] ἐμαυτῷ] ἐμαυτοῦ A. Sed legendum ἐμωυτῷ. Mox αἰτίην pro αἰτίαν ex A. Ibid. παρασχόντα.

[h] μέχρι] ἄχρι A.

[i] καὶ τὰ μέτρια] καὶ μετὰ μέτρια A.

[k] ἐμὲ αὐτὸν] ἐμε ἑωυτοῦ A. Reposui ἐμωυτοῦ.

[l] μούνων θ' αὐτῶν ὠφ.] μούνων θ' ἃ τῶν ὠφ. A. δ' ἐκ τῶν pro θ' ἃ τῶν conjecit Gesnerus, δὲ δι' αὐτῶν Schowius, et mox ἀλὶς ἔσεσθαι pro ἃ δεῖ ἔσεσθαι. δ' ἐκ τῶν—ἀδρήσασθαι, *imbui et nutriri velim*, vel ἄρδεσθαι *animum utilissimarum tantum rerum cognitione irrigari velim*, Jacobsius. In prioribus Valckenærii ratio videtur simplicissima, quam proinde secutus sum. Sed in extremis hæreo.

[m] τῆς νίκης] τοῦ νικᾶν A.

ἀληθέος, καὶ ὥστε [n] παρ' ἃ αὐτὸς οἶδα παραλογίσασθαι τὸν προσδιαλεγόμενον, [o] ἐρίσαι ἐπαρθείην. Τοῖς τὸ ἀληθὲς λόγοις ξυνιστᾶσιν ἀεὶ ξυμμαχοίμην. Ἀκολάστου [p] ἐπιθυμίης τι μήκοτε μηδὲ ἐννοηθείην. Ξυνείην ἀεὶ τοῖς σώφροσιν· εἴη τέ μοι ἀεὶ προσδιαλέγεσθαι, παρ' ὧν ἐστί τι [q] πάντως ἀπελθεῖν χρηστὸν προσλαβόντι. Μήκοτε ἐπαρθείην κέρδεος ἕνεκα πλημμελῆσαι. Φίλους διαφερομένους [r] καταρτίζοιμι. Φίλοις δυνάμενος καὶ τοῖς δεομένοις τὰ δέοντα ἐπαρκέοιμι. Φίλους ἐν κινδύνοις καταστάντας δυνάμενος ὠφελέειν, μήκοτε [s] ἐγκαταλίποιμι. Φίλων ξυμφορὰς, ἀφ' ὧν οἷόν τε, ἐπανορθοῦσθαι προθυμοίμην. Λυπεομένοισι παρεὼν, ἐλαφρύνοιμι ἠπίῳ καὶ ἀκεσίμῳ λόγῳ τὰς ἀνίας. Εἰδείην ἐμωυτὸν αἰδέεσθαι. Τῶν καλῶν φιλομαθείην ἀσκέοιμι. Ζητοίην μὴ τὰ περισσὰ, ἀλλὰ περὶ ὧν ἄριστον, καὶ ἃ μαθὼν ὠφελησοίμην. Θεοὺς τιμῴην καὶ νόμῳ πόλιος, καὶ [t] σπουδῇ οἰκείῃ, νόῳ εὐσεβεῖ. Ἀεὶ τὸν [u] ἐν ἐμοὶ θυμούμενον ἡμεροίην. Ἐθίζοιμι ἐμωυτὸν ἵλεω εἶναι, καὶ μὴ πρὸς τὰ πρήγματα ἔχειν δυσκόλως. Τίς πονηρὸς, καὶ τίνι τούτων τί ποτε πέπρηκται, μὴ μέλοιμι· εἰδείην δὲ τοὺς ἀγαθοὺς, καὶ τούτους μεταδιώκοιμι. Ὀφείλοιμι μηδενὶ μηδέν· εἰ δέ κοτε ὑπ' ἀνάγκης μεγάλης ἐς τοῦτο κατασταίην, γένοιτό μοι τάχιστα ἐλευθέρῳ γενέσθαι δυνηθῆναι. Αἰνέοιμι τοὺς ἀγαθοὺς ἀφθόνως· φιλόψογον δὲ γλῶσσαν παντὸς [x] ἀποστυγοίην. Εἰδείην σιγᾶν, περὶ ὧν ἄμεινον.

[n] παρὰ] παρ' ἃ A. παρ' ὃ Gesneri margo.

[o] ἢ ἐρίσαι] αἱρῆσαι A.

[p] ἐπιθυμίης πέρι μ. τι] ἐπιθυμίης τι μήκοτε A.

[q] πάντως deest A.

[r] καταρτίζοιμι.] καταρτύοιμι A.

[s] ἐγκαταλείποιμι A.

[t] σπουδῇ οἰκείην.] σπ. οἰκείῃ A. et sic em. Valckenærius. οἰκείῃ καὶ Jacobsius Animadv. Athen. p. 20.

[u] ἐμοὶ] ἐν ἐμοὶ A. Mox A. ἡμερούμ.

[x] ἀποστυγείην] ἀποστυγέοιν A.

86 [a] Σωκράτους.

Οὔτε ναῦν ἐξ ἑνὸς ἀγκυρίου, οὔτε βίον ἐκ μιᾶς ἐλπίδος ὁρμιστέον.

87 [a] Θεμιστίου ἐκ τοῦ Μετριοπαθοῦς ἢ Φιλοτέκνου.

Οὕτω δὲ καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐγκεχρῶσθαί ἐστιν ἀναγκαῖον ἡδονὴν, καὶ λύπην, καὶ ξύμπαντα τὰ ἄλλα παθήματα, πλείω δὲ καὶ ἐμμονωτέραν τὴν λύπην. Καὶ τοῦτο αὖ πάλιν Αἴσωπος λέγει· τὸν γὰρ πηλὸν αὐτῷ ὁ Προμηθεὺς, ἀφ' οὗ τὸν ἄνθρωπον διεπλάσατο, οὐκ ἐφύρασεν ὕδατι, ἀλλὰ δακρύοις. [b] Οὐχὶ οὖν ἐκκόπτειν αὐτὰ πειρᾶσθαι χρεὼν, ἀμήχανον γάρ. Ἀλλ' εἴπερ ἄρα εἴη [c] ἐπικόπτειν τε καὶ πραΰνειν, κοιμίζειν τε ἐφ' ὅσον δυνατὸν, καὶ νουθετεῖν· ταύτην γὰρ εὐμενῶς προσίεται τὴν ἐπιμέλειαν. Καὶ οὕτως σοι αὐτὰ παιδαγωγοῦντι, ἀναφανήσεται χρήσιμά τε καὶ ὠφέλιμα, ἀντὶ ἀχρήστων καὶ βλαβερῶν. Οὐ γὰρ ὁ Θεὸς αὐτὰ [d] ἐνεκεράσατο τῷ ἀνθρώπῳ, ὅπως λώβην τε αὐτῷ καὶ αἶσχος προσθείη, ἀλλὰ καὶ ταῦτα πρὸς διαμονὴν καὶ σωτηρίαν τοῦ γένους προσύφηνέ τε καὶ προσῳκοδόμησε τῇ ψυχῇ· θυμὸν μὲν, ὅπως ἂν τὰ βλάπτοντα ἀμυνώμεθα· ἐπιθυμίαν δὲ ἐδωδῆς καὶ ποτῶν, [e] πρὸς τὴν ξύμφυτον καὶ ἀναγκαίαν ἀπορροήν· καὶ οὕτω δὴ ἄλλο πρὸς ἄλλην [f] τινὰ τεταγμένον τοῦ σώματος κῆρα. Μένειν δὲ ἕκαστον χρὴ ἐν τῷ μέτρῳ· καὶ [g] τὸ μέτρον τοῦτο ἑκάστου γίνεται ἀρετή· τοῦ μὲν θυμοειδοῦς, ἀνδρία· τοῦ δὲ ἐπιθυμητικοῦ, σωφροσύνη· τοῦ δ' αὖ φιλοχρημάτου καὶ φιλοκερδοῦς, ἐλευθεριότης τε καὶ μεγαλοπρέπεια· ὅσον δὲ ἐπτόηται περὶ τιμὰς καὶ

86.

[a] Sic A. Vide infr. cxi, 22. p. 581. Epictet. fr. 89.

87.

[a] Sic A. nisi quod habet φιλοξένου et a correctore φιλοξέκνου. Vide ed. Harduin. p. 359. C. Themistii.

[b] οὔκουν] οὐχὶ οὖν A. cum ed.

[c] ἐπικόπτειν] κόπτειν A.

[d] ἐνεκράσατο A.

[e] πρὸς] καὶ πρὸς A.

[f] τίνα deest A. Mox pro κῆρα Gesnerus legendum censet χρείαν.

[g] τῷ μέτρον A.

δυνάμεις καὶ [h] προεδρίας, τούτου ἐστὶ τὸ μέτρον μεγαλοψυχία. Εἰ δὲ ἀκόσμητα ἐαθείη καὶ ἀθεράπευτα ὑπὸ τοῦ λόγου, καθάπερ φυτὰ ἥμερα καὶ χρηστὰ, ἐξαμελήσαντος γεωργοῦ, ἀπαγριοῦται εὐθὺς καὶ ἐξυβρίζει, καὶ παραβλαστάνει τὰς κακίας, καθάπερ ἀκάνθας χαλεπὰς καὶ φαρμακώδεις τοῖς τε ἄλλοις, καὶ μάλιστα τῷ κεκτημένῳ. Ἔστι δ' ἐφ' ὧν ἔμπαλιν καταφθίνει καὶ ἀπομαραίνεται εἴσω τῆς ἀκμῆς· καὶ δέονται οὗτοι τοῦ λόγου [i] οὐ κολούοντος καὶ θλίβοντος καὶ πιέζοντος, [k] ἀλλὰ τοῦ ἐπάρδοντός τε καὶ ἐπα- 50
νάγοντος καὶ ἐρεθίζοντος πρὸς τὴν αὔξην τὴν ἐοικυῖαν. Καὶ διὰ τοῦτο ἄρα ἑκάστην ἀρετὴν περικάθηνται ἔνθεν καὶ ἔνθεν δύο κακίαι· ἡ μὲν τὸ ἐνδεὲς τοῦ παθήματος ἀγαπῶσα, ἡ δὲ τὸ πλεονάζον ἀσπαζομένη. Δεῖ δ' οὐ πρὸς τὰ φαῦλα καὶ διεστραμμένα ὁρῶντας ἅπαντα ὁμοίως ὑποπτεύειν καὶ ἐξελαύνειν, ἀλλὰ τὸ βούλημα ἐξετάζειν τῆς φύσεως, καὶ πρὸς ὅ τι ἕκαστον τῶν παθημάτων ἐνεφύτευσεν καὶ ἐνεσημήνατο τῇ ψυχῇ.

[a] Πορφυρίου ἐκ τοῦ Περὶ τῶν πρὸς τὰ νοητὰ ἀφορμῶν.

88 Ἄλλαι [b] ἀρεταὶ αἱ τοῦ πολιτικοῦ, καὶ ἄλλαι αἱ τοῦ 1
πρὸς θεωρίαν ἀνιόντος, καὶ διὰ τοῦτο λεγομένου θεωρητικοῦ· καὶ ἄλλαι αἱ τοῦ ἤδη τελείου θεωρητικοῦ, καὶ [c] ἤδη θεατοῦ· καὶ ἄλλαι αἱ τοῦ νοῦ, καθὸ νοῦς, καὶ ἀπὸ ψυχῆς καθαροῦ. Αἱ μὲν τοῦ πολιτικοῦ ἐν μετριοπαθείᾳ [d] τοῦ ἀλόγου κείμεναι, τῷ ἕπεσθαι καὶ ἀκολουθεῖν τῷ λογισμῷ τοῦ καθήκοντος κατὰ τὰς πράξεις. Διὸ πρὸς κοινωνίαν βλέπουσαι τὴν ἀβλαβῆ τῶν πλησίον, ἐκ τοῦ συναγελασμοῦ, καὶ τῆς

[h] προσεδρίας A. Mox vulgo μέτριον.

[i] οὐ κολούοντος] Vulgo deest οὐ. Dedi ex A.

[k] ἀλλὰ τοῦ—ἐρεθίζοντος.] Supplevi ex Themistio. ἐοικυῖαν pro οἰκείαν ex A.

88.

[a] Sic A. Gesnerus: *Porphyr. ex lib. de occasionibus ad intelligibilia.* Holstenius de Scriptis Porphyrii c. IX. *Sententiarum quæ ad intelligibilia perducunt.* Πορφυρίου περὶ ἀρετῶν. Schow. Pauca quæ uncinulis interjacent, ex Holsteniana editione addidi Romæ 1630.

[b] ἄλλαι αἱ ἀρεταὶ τοῦ A.

[c] ἤδη θεατοῦ] ἐνδιαθέτου A.

[d] τοῦ ἀλόγου κ.] τοῦ λο^γ´ κ. A.

κοινωνίας πολιτικαὶ λέγονται. Καὶ ἔστι φρόνησις μὲν περὶ τὸ λογιζόμενον· ἀνδρία δὲ, περὶ τὸ θυμούμενον· σωφροσύνη δ' [ἐν ὁμολογίᾳ καὶ συμφωνίᾳ ἐπιθυμητικοῦ πρὸς λογισμόν· δικαιοσύνη δὲ] ἡ [e] ἑκάστου τούτων ὁμοῦ οἰκειοπραγία, ἀρχῆς πέρι καὶ τοῦ ἄρχεσθαι. Αἱ δὲ τοῦ πρὸς θεωρίαν προκόπτοντος θεωρητικοῦ ἐν ἀποστάσει κεῖνται τῶν [f] ἐντεῦθεν· διὸ καὶ καθάρσεις αὗται λέγονται ἐν ἀποχῇ θεωρούμεναι τῶν τοῦ σώματος πράξεων, καὶ συμπαθειῶν τῶν πρὸς [g] αὐτό. Αὗται μὲν γὰρ τῆς ψυχῆς ἀφισταμένης πρὸς τὸ ὄντως ὄν· αἱ δὲ πολιτικαὶ τὸν θνητὸν ἄνθρωπον κατακοσμοῦσι. Καὶ πρόδρομοι δὲ πολιτικαὶ τῶν καθάρσεων· δεῖ γὰρ κοσμηθέντα κατ' αὐτὰς ἀποστῆναι τοῦ σὺν σώματι πράττειν τι προηγουμένως. Διὸ ἐν ταῖς καθάρσεσιν τὸ μὲν μὴ συνδοξάζειν τῷ σώματι, ἀλλὰ [h] μόνον ἐνεργεῖν, ὑφίστησι τὸ φρονεῖν, ὃ διὰ τοῦ καθαρῶς νοεῖν τελειοῦται· τὸ δέ γε μὴ ὁμοπαθεῖν, συνίστησι τὸ σωφρονεῖν· τὸ δὲ [i] μὴ φοβεῖσθαι, ἀφισταμένην τοῦ σώματος ὡς εἰς κενόν τι, καὶ μὴ ὂν, τὴν ἀνδρίαν. Ἡγουμένου δὲ λόγου, καὶ νοῦ, καὶ μηδενὸς ἀντιτείνοντος, δικαιοσύνη τὸ τοιοῦτον. Ἡ μὲν οὖν κατὰ τὰς πολιτικὰς ἀρετὰς διάθεσις, ἐν μετριοπαθείᾳ θεωρεῖται, τέλος ἔχουσα τὸ ζῆν, ὡς ἄνθρωπον κατὰ φύσιν· ἡ δὲ κατὰ τὰς θεωρητικὰς, ἐν ἀπαθείᾳ· ἧς τέλος ἡ πρὸς Θεὸν ὁμοίωσις. Ἐπεὶ δὲ κάθαρσις, ἡ μέν τις ἦν καθαίρουσα, ἡ δὲ κεκαθαρμένων· αἱ καθαρτικαὶ ἀρεταὶ κατ' ἄμφω θεωροῦνται τὰ σημαινόμενα τῆς καθάρσεως· καθαίρουσί τε γὰρ τὴν ψυχὴν, καὶ καθαρθείσης σύνεισι· τέλος γὰρ [k] τὸ κεκαθάρθαι τοῦ καθαίρειν. Ἀλλ' ἐπεὶ [l] τὸ καθαίρειν καὶ κεκαθάρθαι ἀφαίρεσις

[e] ἑκάστου τούτων ὁμοῦ] ἑκάστου τοῦ νόμου A.

[f] ἐντεῦθεν.] *Forte* ἐνταῦθα. Gesner.

[g] αὐτὸ] ἑαυτὸ A.

[h] μόνην] μόνον A.

[i] μὴ φοβεῖσθαι] μὴ om. A. ubi mox καινὸν pro κενόν.

[k] τοῦ κεκαθάρθαι] τὸ κεκαθάρθαι Arsen. et margo Gesneri. Paullo ante f. καθαρθείσῃ.

[l] τοῦ καθ. καὶ κεκ.—τοῦ παντός] τὸ καθ. καὶ τὸ κεκ.—παντός Arsen.

ἦν παντὸς τοῦ ἀλλοτρίου, τὸ ἀγαθὸν ἕτερον ἂν εἴη τοῦ [m] καθαίροντος· ὥστε γε πρὸς τῆς ἀκαθαρσίας ἀρκεῖ· ἀλλ' ἀρκέσει μὲν ἡ κάθαρσις, τὸ δὲ καταλειπόμενον ἔσται τὸ ἀγαθὸν, καὶ οὐχ ἡ κάθαρσις. Ἀλλὰ ἡ ψυχῆς φύσις οὐκ ἦν ἀγαθὸν, ἀλλ' ἀγαθοῦ μετέχειν δυνάμενον, καὶ ἀγαθοειδές· οὐ γὰρ ἂν ἐγένετο ἐν κακῷ. Τὸ [n] οὖν ἀγαθὸν αὐτῇ, ἐν τῷ συνεῖναι τῷ γεννήσαντι· κακία δὲ, τὸ τοῖς ὑστέροις. Καὶ διπλῆ γε κακία, τό τε τούτοις συνεῖναι, καὶ μετὰ παθῶν ὑπερβολῆς· διόπερ αἱ πολιτικαὶ ἀρεταὶ μιᾶς γοῦν [o] αὐτὴν κακίας ἀπαλλάττουσαι, ἀρεταὶ ἐκρίθησαν, καὶ τίμιαι· αἱ δὲ καθαρτικαὶ, τιμιώτεραι, καὶ τῆς ὡς [p] ψυχικῆς κακίας ἀπαλλάττουσαι. Δεῖ τοίνυν καθηραμένην αὐτὴν συνεῖναι [q] τῷ γεννήσαντι. Καὶ ἀρετὴ ἄρα αὐτῆς μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὕτη, ἥπερ ἐστὶν ἐν γνώσει καὶ εἰδήσει τοῦ ὄντος· οὐχ ὅτι οὐκ ἔχει παρ' αὐτῇ ταύτην, ἀλλ' ὅτι ἄνευ [r] τοῦ πρὸ αὐτῆς, οὐχ ὁρᾷ τὰ αὐτῆς. [s] Ἄλλο οὖν γένος τρίτον ἀρετῶν μετὰ τὰς καθαρτικὰς καὶ τὰς πολιτικὰς, νοερῶς τῆς ψυχῆς ἐνεργούσης· σοφία μὲν καὶ φρόνησις ἐν θεωρίᾳ [t] ὧν νοῦς ἔχει, δικαιοσύνη δὲ ἐν οἰκειοπραγίᾳ μὲν ἐν [u] τῇ πρὸς τὸν νοῦν ἀκολουθίᾳ καὶ τῷ πρὸς νοῦν ἐνεργεῖν. Σωφροσύνη δὲ ἡ εἴσω πρὸς νοῦν [w] στροφή· ἡ δὲ ἀνδρία ἀπάθεια, καθ' ὁμοίωσιν τοῦ πρὸς ὃ βλέπει ἀπαθὲς ὂν τὴν φύσιν. Καὶ ἀντακολουθοῦσί γε αὗται ἀλλήλαις ὥσπερ καὶ ἄλλαι. Τέταρτον εἶδος ἀρετῶν τὸ τῶν παραδειγματικῶν, αἵπερ ἦσαν ἐν τῷ

[m] καθαίροντος] καθάραντος A. Mox πρὸ pro πρὸς Arsen. ἀπὸ MS. apud Schowium. ὥστ' εἴγε πρὸ τῆς ἀκαθαρσίας ἀγαθὸν ἦν τὸ καθαιρούμενον, ἡ κάθαρσις ἤρκει. ed. Holsten.

[n] οὖν] γοῦν A.

[o] αὐτὴν κακίας] κακίας αὐτήν. A.

[p] ψυχικῆς] ψυχῆς A.

[q] τῷ γεννηθέντι A.

[r] τοῦ πρὸ] τὰ πρὸ A.

[s] ἀλλ' οὖν] ἄλλο Arsen.

[t] ὧν νοῦς] ὧν νοῦς A. Gesnerus in margine: *Lego* τοῦ ὄντος νοῦν. Schowius dedit ἣν, secutus H.

[u] τῇ πρὸς] τῇ καὶ πρὸς A. et mox πρὸς τὸν νοῦν.

[w] στροφὴ] συστροφὴ Arsen. quomodo edidit Schowius.

νῷ κρείττους οὖσαι τῶν ψυχικῶν, καὶ [x] τούτων ὥσπερ παραδείγματα· [y] ἐπιστήμη μὲν ἡ νόησις, σοφία δὲ γιγνώσκων ὁ νοῦς· τὸ δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ σωφροσύνη, τὸ δὲ οἰκεῖον ἔργον ἡ [z] οἰκειοπραγία, ἡ δὲ ἀνδρία, ἡ ταυτότης, καὶ τὸ ἐφ᾿ ἑαυτοῦ μένειν καθαρὸν διὰ δυνάμεως περιουσίαν. Τέτταρα τοίνυν ἀρετῶν γένη πέφηνεν· [ὧν] αἱ μὲν ἦσαν αἱ τοῦ νοῦ αἱ παραδειγματικαὶ, καὶ σύνδρομοι αὐτοῦ τῇ οὐσίᾳ· αἱ δὲ [a] ψυχῆς πρὸς νοῦν ἐνορώσης ἤδη καὶ πληρουμένης ἀπ᾿ αὐτοῦ· αἱ δὲ ψυχῆς ἀνθρώπου καθαιρομένης τε καὶ καθαρθείσης ἀπὸ σώματος, καὶ τῶν ἀλόγων παθῶν· αἱ δὲ ψυχῆς ἀνθρώπου κατακοσμούσης τὸν ἄνθρωπον, διὰ τοῦ τὰ μέτρα τῇ ἀλογίᾳ ἀφορίζειν, καὶ μετριοπάθειαν ἐνεργάζεσθαι. Καὶ ὁ μὲν ἔχων τὰς μείζους, ἐξ ἀνάγκης ἔχει καὶ τὰς ἐλάττους· οὐ μὴν καὶ ἔμπαλιν. Οὐκ ἔτι μέν τοι [b] ὁ ἔχων τὰς μείζους, ἐνεργήσει καὶ κατὰ τὰς ἐλάττους προηγουμένως, ἀλλὰ μόνον κατὰ περίστασιν τῆς γενέσεως. Ἄλλοι γὰρ οἱ σκοποὶ, ὥσπερ εἴρηται, καὶ κατὰ γένος διάφοροι. Τῶν μὲν γὰρ πολιτικῶν μέτρον ἐπιθεῖναι τοῖς πάθεσι πρὸς τὰς ἐν τοῖς κατὰ φύσιν ἐνεργείας· τῶν δὲ καθαρτικῶν, τελέως τῶν παθῶν ἀποστῆσαι, τὸ τέως μέτρον [c] λαμβάνον· τῶν δὲ πρὸς νοῦν ἐνεργῆσαι, μηδὲ τοῦ ἀποστῆσαι ἐκ τῶν παθῶν εἰς ἔννοιαν ἐρχομένους· τῶν δὲ [d] μηδὲ πρὸς νοῦν ἐχουσῶν τὴν ἐνέργειαν, ἀλλὰ τῇ αὐτοῦ οὐσίᾳ εἰς συνδρομὴν ἀφιγμένων.

[x] τούτων] τούτων παραδείγματα A. τούτων παραδείγματα, ὧν καὶ τῆς ψυχῆς ἦσαν ὁμοιώματα· νοῦς μὲν ἐν ᾧ ἅματα, ὥσπερ παραδείγματα. Holsten.

[y] ἐπιστήμη μὲν] ἐπιστήμη δὲ A. Holst. et φρόνησις pro νοήσις. Mox vulgo σοφίαν.

[z] ἡ οἰκειοπραγία.] Gesnerus in margine: δικαιοσύνη *addendum videtur.*

[a] ψυχῆς πρὸς.] ψυχῆς ἤδη πρὸς A.

[b] ὁ ἔχων τὰς μείζους.] εἰ ἔχει τὰς ἐλάττους ὁ μὴ ἔχων τὰς μείζους Arsen. καὶ τὸ ἔχειν καὶ τὰς ἐλάττους A. Edidit Schowius: ὁ μέν τοι (καὶ εἰ ἔχει τὰς ἐλάττους) ὁ μὴ ἔ.

[c] λαμβάνον.] λαμβάνων A. Pro ἀποστῆσαι — ἀφιγμένων Holsten. habet: εἰς ἔννοιαν ἀφικνουμένους. τῶν δὲ λοιπῶν ἀναλόγως τοῖς εἰρημένοις.

[d] μηδὲν] μηδὲ Arsen. μηδὲν post νοῦν inserit A.

[e] Διὸ καὶ ὁ κατὰ μὲν τὰς πρακτικὰς ἐνεργῶν, σπουδαῖος ἦν ἄνθρωπος· ὁ δὲ κατὰ τὰς καθαρτικὰς δαιμόνιος ἦν ἄνθρωπος, ἢ καὶ δαίμων ἀγαθος· [f] ὁ δὲ κατὰ μόνας τὰς πρὸς τὸν νοῦν Θεός· ὁ δὲ κατὰ τὰς παραδειγματικὰς, Θεῶν πατήρ. 50
Ἐπιμελητέον οὖν μάλιστα τῶν καθαρτικῶν ἡμῖν, σκεψαμένοις, ὅτι τούτων μὲν ἡ τεῦξις ἐν τῷ βίῳ τούτῳ, διὰ τούτων δὲ καὶ ἡ εἰς τὰς τιμιωτέρας ἄνοδος. Διὸ θεωρητέον ἄχρι τίνος καὶ πόσον οἷά τε παραλαμβάνεσθαι ἡ κάθαρσις. Ἔστι μὲν γὰρ ἐν ἀποστάσει σώματος, καὶ τῆς ἀλόγου παθητικῆς κινήσεως. Πῶς δ' ἂν γένοιτο, καὶ ἄχρι τίνος, ῥητέον. Πρῶτον μὲν οἷον θεμέλιος καὶ ὑποβάθρα τῆς καθάρσεως, τὸ γνῶναι ἑαυτὸν ψυχὴν ὄντα, ἐν ἀλλοτρίῳ τῷ [g] πράγματι, καὶ ἑτερουσίῳ συνδεδεμένον· δεύτερον δὲ, τὸ ἀπὸ τούτου ὁρμώμενον τοῦ πείσματος, συναγαγεῖν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ σώματος (καὶ τοῖς μὲν τόποις) πάντως γε μὴν ἀπαθῶς πρὸς [h] αὐτὸ διατιθέμενον. Ἐνεργῶν μὲν γάρ τις συνεχῶς κατ' αἴσθησιν, [i] εἰ καὶ μὴ μετὰ προσπαθείας, καὶ τῆς τοῦ ἥδεσθαι ἀπολαύσεως, τοῦτο ποιεῖ· ἀλλ' οὖν ἐσκέδασται περὶ τὸ σῶμα, συναφὴς αὐτῷ κατὰ ταύτην γινόμενος, [k] προσπάσχων δὲ ταῖς τῶν αἰσθημάτων ἡδοναῖς ἢ λύπαις, σὺν [l] προθυμίᾳ καὶ ἐπινεύσει συμπαθεῖ· ἀφ' ἧς δὴ μάλιστα διαθέσεως αὐτὸν προσήκει καθαίρειν. Τοῦτο δ' ἂν γένοιτο, εἰ καὶ τὰς [m] ἀναγκαίας τῶν ἡδονῶν, καὶ τὰς αἰσθήσεις ἰατρείας ἕνεκα μόνον τις παραλαμβάνοι, ἢ ἀπαλλαγῆς πόνων, ἵνα μὴ [n] ἐμποδίζοιτο. Ἀφαιρετέον δὲ καὶ τὰς

[e] Διὸ ὁ μὲν κατὰ] διὸ καὶ ὁ κατὰ μὲν A.

[f] ὁ δὲ κατὰ μόνας τὰς παραδειγματικὰς] ὁ δὲ κατὰ μόνας τὰς πρὸς τὸν νοῦν θεός· ὁ δὲ κατὰ τὰς παραδειγματικὰς A. Arsen.

[g] πράγματι] σώματι Arsen. et A. in textu, qui tamen πράγματι suprascriptum habet a p. m.

[h] αὐτὸ] αὐτὸν A. ubi mox συνεχῶς τις.

[i] καὶ μὴ] εἰ καὶ μὴ Arsen. Gesnerus in marg.: *Forsan* κἂν. et sic Holsten.

[k] προσπάσχων] προπάσχων A.

[l] προθυμίᾳ] προθεσμίᾳ Arsen. Mox ἱκανῇ inseruit Schowius post ἐπινεύσει.

[m] ἀναγκαίας] ἀνάγκας Arsen.

[n] ἐμποδίζοιτο] ἐμποδιάζοι (suprascr. το) A.

ἀλγηδόνας· [o] εἰ δὲ μὴ οἷόν τε εἴη, πρᾴως οἰστέον ἐλάττους τιθέντα τῷ μὴ συμπάσχειν. Τὸν δὲ θυμὸν ὡς οἷόν τε ἀφαιρετέον, καὶ [p] μελετητέον πάντη· εἰ δὲ μὴ, αὐτῷ γοῦν [q] συναναμιγνύναι τὴν προαίρεσιν, ἀλλ' ἄλλου εἶναι τὸ ἀπροαίρετον· τὸ δ' ἀπροαίρετον ἀσθενὲς καὶ ὀλίγον· τὸν δὲ φόβον πάντη, περὶ οὐδενὸς γὰρ φοβήσεται· τὸ δ' ἀπροαίρετον καὶ ἐνταῦθα. [r] Χρηστέον δὴ ἄρα καὶ θυμῷ καὶ φόβῳ ἐν νουθετήσει· ἐπιθυμίαν δὲ παντὸς φαύλου ἐξοριστέον· σίτων δὲ καὶ ποτῶν οὐκ αὐτὸς ἕξει, [s] ᾗπερ αὐτός· ἀφροδισίων τε τῶν φυσικῶν, [t] οὐδὲ τὸ ἀπροαίρετον· εἰ δ' ἄρα, ὅσον μέχρι φαντασίας προπετοῦς τῆς κατὰ τοὺς ὕπνους. Ὅλως δ' αὐτὴ μὲν πάντων ἡ ψυχὴ νοερὰ τοῦ καθαιρομένου [u] τούτων ἔστω καθαρά. Βουλέσθω δὲ καὶ τὸ κινούμενον πρὸς τὸ [x] ἄλογον τῶν σωματικῶν παθῶν ἀσυμπαθῶς κινεῖσθαι καὶ ἀπροσεκτῶς, ὥστε καὶ τὰς κινήσεις εὐθύς τε λύεσθαι τῇ γειτνιάσει τοῦ λογιζομένου.

89 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Φαίδωνος.

Τῷ ὄντι ἄρα, ἔφη, ὦ Σιμμία, οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες, ἀποθνήσκειν μελετῶσι, καὶ τεθνάναι ἥκιστα αὐτοῖς ἀνθρώπων φοβερόν.

90 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Κλειτοφῶντος.

Τούτοις δὴ τοῖς λόγοις παγκάλως λεγομένοις, ὡς διδακτὸν ἀρετὴ, καὶ πάντων ἑαυτοῦ δεῖ μάλιστα ἐπιμελεῖσθαι, σχεδὸν οὔτ' [b] ἀντεῖπον πώποτε, οὔτ' οἶμαι μή ποτε [c] ὕστερον ἀντείπω.

[o] εἰ δὲ μὴ] εἰ δὲ τὸ μὴ A. Mox ἐλάττω A. et τὸ μὴ σ. Arsen.

[p] μελετητέον] Gesnerus in marg.: *Forte* παραιτητέον.

[q] συναναναμιγνῦναι τ. π. ἀλλ' ἄλλου ἐ. τ. ἀ.] Gesnerus in marg.: *Forte* μὴ συναναμιγνῦναι τ. π. ἀλλ' ἄλλως εἶναι καὶ ἀπρο.

[r] χρηστέον δὴ] χρηστέον μὴ A.

[s] ᾗπερ] ᾗσπερ Arsen.

[t] οὐδὲ τὸ] Gesnerus in marg.: *Forsan addendum* κατά.

[u] τούτων] ἀτοῦ A. (τχ above)

[x] ἄλογον] ἀνάλογον A.

89.

[a] Sic A. Simpliciter Πλάτωνος Trinc. Vide p. 67. E. ed. H. Steph.

90.

[a] Sic A. sc. p. 408. B. Simpliciter Πλάτωνος Trinc.

[b] ἀντεῖπον] ἀπεῖπον B.

[c] ἕξειν ὑπὲρ ὧν] Sic Gesn. ἕξειν deest A. Trinc. et in Platone. Locus tamen in A. mancus est injuria temporis. Pro ὑπὲρ ὧν reposui ὕστερον ex Platone.

91 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Μενεξένου ἢ Ἐπιταφίου.

Ἀλλὰ πᾶν πλῆθος, καὶ πᾶς πλοῦτος, ἀρετῇ ὑπείκει.

92 [a] Πλάτωνος Πολιτείας ε̄.

[b] Κάλλιστα γὰρ δὴ τοῦτο καὶ λέγεται, καὶ λελέξεται, ὅτι τὸ μὲν ὠφέλιμον καλὸν, τὸ δὲ βλαβερὸν αἰσχρόν. Παντάπασι μὲν οὖν.

93 [a] Πλάτωνος ἐν Πολιτείᾳ πέμπτῃ.

Ὅτι μάταιος, ὃς γελοῖον ἄλλο τὶ ἡγεῖται, ἢ τὸ κακόν· 50
καὶ ὁ γελωτοποιεῖν ἐπιχειρῶν, εἰς ἄλλην τινὰ ὄψιν ἀποβλέπων, ὡς γελοίου, ἢ τὴν τοῦ ἄφρονός τε καὶ κακοῦ· [b] καὶ καλοῦ αὖ σπουδάζει, εἰς ἄλλον τινὰ σκοπὸν [c] στησάμενος, ἢ τὸν τοῦ ἀγαθοῦ.

94 [a] Πλάτωνος Πολιτείας ε̄.

Ἐν γὰρ φρονίμοις τε καὶ φίλοις, περὶ τῶν μεγίστων τἀληθῆ εἰδότα λέγειν, ἀσφαλὲς καὶ [b] θαρραλέον· ἀπιστοῦντα
δὲ, καὶ ζητοῦντα ἅμα τοὺς λόγους ποιεῖσθαι, ὃ δὴ ἐγὼ δρῶ, 1
φοβερόν τε καὶ σφαλερὸν οὔ τι γέλωτα ὀφλεῖν.

95 [a] Πλάτωνος Νόμων ε̄.

Οὐδέ γε ὁπότ᾽ ἂν χρήματά τις ἐρᾷ κτᾶσθαι μὴ καλῶς, ἢ 53
μὴ δυσχερῶς φέρῃ κτώμενος, δώροις ἄρα τιμᾷ τότε τὴν [b] ἑαυτοῦ ψυχήν· παντὸς μὲν οὖν λείπει· τὸ γὰρ αὐτῆς τίμιον ἅμα καὶ καλὸν ἀποδίδοται σμικροῦ χρυσίου· πᾶς γὰρ ὅ τ᾽
ἐπὶ γῆς καὶ ὑπὸ γῆς χρυσὸς ἀρετῆς οὐκ ἀντάξιος. — Τίμιον 1

91.

[a] Sic A. Scil. p. 240. D. Simpliciter Πλάτωνος Trinc.

92.

[a] Sic A. Scil. p. 457. τοῦ αὐτοῦ Trinc.

[b] κάλλιστον] κάλλιστα A.

93.

[a] Sic Trinc. Scil. p. 452.

[b] καὶ καλοῦ ἂν σπουδάζει] Codex Platonis Regius agnoscit verba καλοῦ αὖ, (sic, non ἂν ed. Trinc.) quæ vulgo in exemplaribus istius scriptoris desunt.

[c] στησάμενος] στησάμενον B.

94.

[a] Sic A. Scil. p. 450. D.

[b] θαρσαλέον] θαρραλέον A.

95.

[a] Sic A. Scil. p. 727. E

[b] ἑαυτοῦ] αὐτοῦ A.

εἶναι σῶμα οὐ τὸ καλὸν, οὐδὲ ἰσχυρὸν, [c] οὐδὲ τάχος ἔχον, οὐδὲ μέγα, οὐδέ γε τὸ ὑγιεινὸν, καί τοι πολλοῖς ἂν τοῦτο γε [d] δοκοῖ· καὶ μὴν οὐδὲ τὰ τούτων γε ἐναντία· τὰ δ' ἐν τῷ μέσῳ ἁπάσης ταύτης τῆς ἕξεως [e] ἐφαπτόμενα, σωφρονέστατα ἅμα τε καὶ ἀσφαλέστατα εἶναι μακρῷ. Τὰ μὲν γὰρ χαύνους τὰς ψυχὰς καὶ θρασείας ποιεῖ, τὰ δὲ ταπεινάς τε καὶ ἀνελευθέρους· ὡς δ' αὕτως ἡ τῶν χρημάτων καὶ κτημάτων κτῆσις [f] καὶ τιμήσεων κατὰ τὸν αὐτὸν ῥυθμὸν ἔχει· τὰ μὲν ὑπέρογκα γὰρ ἑκάστων τούτων ἔχθρας καὶ στάσεις ἀπεργάζεται ταῖς πόλεσι καὶ ἰδίᾳ, τὰ δ' ἐλλείποντα δουλείας ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. Μὴ δή τις φιλοχρηματείτω παίδων γε ἕνεκα ὅτι πλουσιωτάτους καταλείψει· οὔτε γὰρ ἐκείνοις οὔτε αὐτῇ πόλει ἄμεινον· ἡ γὰρ τῶν νέων ἀκολάκευτος οὐσία, τῶν δὲ ἀναγκαίων μὴ ἐνδεὴς αὕτη μουσικωτάτη τε καὶ ἀρίστη· ξυμφωνοῦσα γὰρ ἡμῖν καὶ συναρμόττουσα εἰς ταῦτα, ἄλυπον τὸν βίον ἀπεργάζεται. Παισὶ δ' αἰδῶ χρὴ πολλὴν, οὐ χρυσὸν καταλείπειν. Οἰόμεθα δ' ἐπιπλήττοντες τοῖς νέοις ἀναισχυντοῦσι τοῦτο καταλείψειν· τὸ δ' ἔστιν οὐκ ἐκ τοῦ νῦν [g] παρακελεύσματος τοῖς νέοις γιγνόμενον, ὃ παρακελεύονται λέγοντες, ὡς δεῖ πάντα αἰσχύνεσθαι τὸν νέον. Ὁ δὲ ἔμφρων νομοθέτης τοῖς πρεσβυτέροις ἂν μᾶλλον παρακελεύοιτο αἰσχύνεσθαι τοὺς νέους, καὶ πάντων μάλιστα εὐλαβεῖσθαι, μή ποτέ τις αὐτὸν ἴδῃ τῶν νέων, ἢ καὶ ἐπακούσῃ δρῶντα ἢ λέγοντά τι τῶν αἰσχρῶν· ὡς ὅπου ἀναισχυντοῦσι [h] γέροντες, ἀνάγκη καὶ νέους ἐνταῦθα εἶναι ἀναιδεστάτους. Παιδεία γὰρ νέων διαφέρουσά ἐστιν ἅμα καὶ [i] αὐτῶν, οὐ τὸ νου-

[c] οὐδὲ τάχος] οὐδὲ τὸ τάχος A. ubi mox om. γε.

[d] δοκεῖ] δοκοῖ A. cum vulg. Platonis exempl.

[e] ἐφαπτόμενα] ἐφεπτόμενα A.

[f] καὶ τιμήσεων usque ad βίον ἀπεργάζεται dedi ex A.

[g] παρακελεύματος τοῖς νέοις] παρακελεύσματος τοὺς νέους A. ubi mox ὁ δὲ ἔμφρων — τοὺς νέους desunt.

[h] γέροντες] οἱ γέροντες A.

[i] αὐτῶν] ἑαυτῶν A. et mox ἂν om.

θετεῖν, ἀλλ' ἅπερ ἂν ἄλλον νουθετῶν [k]εἴποι τις, φαίνεσθαι ταῦτα αὐτὸν δρῶντα διὰ βίου. ——

Ἀλήθεια δὴ, πάντων μὲν ἀγαθῶν θεοῖς ἡγεῖται, πάντων δὲ ἀνθρώποις· ἧς, ὁ γενήσεσθαι μέλλων μακάριός τε καὶ εὐδαίμων, ἐξ ἀρχῆς εὐθὺς μέτοχος εἴη, ἵνα ὡς [l]ὅτι πλεῖστον χρόνον ἀληθὴς ὢν διαβιοῖ· πιστὸς γάρ. Ὁ δὲ ἄπιστος, ᾧ φίλον ψεῦδος ἑκούσιον· ὅτῳ δὲ [m]ἀκούσιον, ἄνους· ὧν οὐδέτερον ζηλωτόν. Ἄφιλος γὰρ δὴ πᾶς ὅ γε ἄπιστος καὶ ἀμαθής· [n]χρόνου δὲ προϊόντος γνωσθεὶς, εἰς τὸ χαλεπὸν γῆρας ἐρημίαν αὐτῷ πᾶσαν κατεσκευάσατο ἐπὶ τέλει τοῦ βίου, ὥστε ζώντων καὶ μὴ ἑταίρων καὶ παίδων σχεδὸν ὁμοίως ὀρφανὸν αὐτῷ γενέσθαι τὸν βίον. Τίμιος μὲν δὴ καὶ ὁ μηδὲν ἀδικῶν· ὁ δὲ [o]μηδ' ἐπιτρέπων τοῖς ἀδικοῦσιν ἀδικεῖν, πλέον ἢ διπλασίας τιμῆς ἄξιος ἐκείνου. Ὁ μὲν γὰρ ἑνὸς, ὁ δὲ πολλῶν ἀντάξιος ἑτέρων, μηνύων τὴν τῶν ἄλλων τοῖς ἄρχουσιν ἀδικίαν· ὁ δὲ καὶ ξυγκολάζων εἰς δύναμιν τοῖς ἄρχουσιν, ὁ μέγας ἀνὴρ ἐν πόλει, καὶ τέλειος, οὗτος ἀναγορευέσθω νικηφόρος ἀρετῇ. Τὸν αὐτὸν δὴ [p]τοῦτον ἔπαινον καὶ περὶ σωφροσύνης χρὴ λέγειν, καὶ περὶ φρονήσεως, καὶ ὅσα ἄλλα τις ἀγαθὰ κέκτηται, δυνατὰ μὴ μόνον αὐτὸν ἔχειν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοις μεταδιδόναι. Καὶ τὸν μὲν μεταδιδόντα, ὡς ἀκρότατον χρὴ τιμᾶν· τὸν δ' αὖ μὴ δυνάμενον, ἐθέλοντα δὲ, ἐὰν δεύτερον· τὸν δὲ φθονοῦντα, καὶ ἑκόντα μηδενὶ κοινωνὸν διὰ φιλίας γιγνόμενον ἀγαθῶν τινῶν, αὐτὸν μὲν ψέγειν· τὸ δὲ κτῆμα μηδὲν μᾶλλον διὰ τὸν κεκτημένον ἀτιμάζειν, ἀλλὰ κτᾶσθαι κατὰ δύναμιν. Φιλονεικείτω δὲ ἡμῖν πᾶς πρὸς ἀρετὴν ἀφθόνως· ὁ μὲν γὰρ τοιοῦτος τὰς πόλεις αὔξει, ἁμιλλώμενος

[k] εἴποι] εἴπῃ A.

[l] ὡς πλεῖστον] ὡς ὅτι πλεῖστον A.

[m] ἀκούσιον] ἑκούσιον A.

[n] χρόνου — τὸν βίον accedunt ex A. ubi μητέρων pro μὴ ἑτ.

[o] μηδ' ἐπιτ.] μὴ ἐπιτ. A. et mox τῆς διπλασίας.

[p] τούτων] τοῦτον A. Ex eodem cod. in seqq. multa supplevimus et in melius mutavimus.

μὲν αὐτὸς, τοὺς ἄλλους δὲ οὐ [r]κωλύων διαβολαῖς· ὁ δὲ φθονερὸς, τῇ τῶν ἄλλων διαβολῇ δεῖν οἰόμενος ὑπερέχειν, αὐτός τε ἧττον [s]ξυντείνει εἰς ἀρετὴν τὴν ἀληθῆ, τούς τε ἀνθαμιλλωμένους εἰς ἀθυμίαν καθίστησι τῷ ἀδίκως ψέγεσθαι· καὶ διὰ ταῦτα ἀγύμναστον τὴν πόλιν ὅλην εἰς ἅμιλλαν ἀρετῆς ποιῶν, [t]σμικροτέραν αὐτὴν πρὸς εὐδοξίαν τὸ ἑαυτοῦ μέρος ἀπεργάζεται. Θυμοειδῆ μὲν δὴ χρὴ πάντα ἄνδρα εἶναι, πρᾷον [u]δὲ ὡς ὅτι μάλιστα· τὰ γὰρ τῶν ἄλλων χαλεπὰ καὶ δυσίατα, ἢ καὶ τὸ παράπαν ἀνίατα ἀδικήματα, οὐκ ἔστιν ἄλλως ἐκφυγεῖν, ἢ μαχόμενον [x]καὶ ἀμυνόμενον νικῶντα, καὶ τῷ μηδὲν ἀνιέναι κολάζοντα· τοῦτο δὲ ἄνευ θυμοῦ γενναίου ψυχὴ πᾶσα ἀδύνατος δρᾶν. [y]Τὰ δ' αὐτῶν, ὅσοι ἀδικοῦσι μὲν, ἰατὰ δὲ, γινώσκειν χρὴ, πρῶτον μὲν, ὅτι πᾶς ὁ ἄδικος, οὐχ ἑκὼν ἄδικος· τῶν γὰρ μεγίστων κακῶν οὐδεὶς οὐδαμῶς οὐδὲν ἑκὼν κέκτητο ἄν ποτε, πολὺ δὲ ἥκιστα ἐν τοῖς αὐτοῦ τιμιωτάτοις· ψυχὴ δ', ὡς εἴπομεν, ἀληθείᾳ γ' ἐστὶ πᾶσι τιμιώτατον· ἐν οὖν τῷ τιμιωτάτῳ τὸ μέγιστον κακὸν οὐδεὶς ἑκὼν μή ποτε λάβῃ, καὶ ζῇ διὰ βίου κεκτημένος αὐτό· ἀλλὰ ἐλεεινὸς μὲν πάντως ὅ γε ἄδικος, καὶ ὁ κακὰ ἔχων· ἐλεεῖν δὲ τὸν μὲν ἰάσιμα ἔχοντα ἐγχωρεῖ, καὶ ἀνείργοντα τὸν θυμὸν πραΰνειν, καὶ μὴ ἀκροχολοῦντα [z]γυναικείως πικραινόμενον διατελεῖν· τῷ δὲ ἀκράτως καὶ ἀπαραμυθήτως πλημμελεῖ καὶ κακῷ ἐφιέναι δεῖ τὴν ὀργήν. Διὸ δὴ θυμοειδῆ πρέπειν, καὶ πρᾷον ἑκάστοτε φαμὲν εἶναι

[q] φθόνος] Gesnerus in marg. *al.* ἀφθόνως et sic B. a m. sec. Et sic Plato. Recte etiam Stobæus p. 26, 48. ed. Gesn.

[r] κωλύων] A. κολούων cum vulgatis Platonis exempl. — κωλύων habet codex Vatic. In eodem codice Rep. VII. p. 528. C. scriptum est κολλυόμενα.

[s] συντείνει] ξυντείνει A. Trinc.

[t] σμικροτέραν] πικροτέραν Trinc. B. a m. p.

[u] δὲ ὅτι] δὲ ὡς ὅτι A. B. a m. sec. Mox Trinc. καὶ δυσίατα τοπαράπαν ἀδικ.

[w] ἢ καὶ om. B. a m. p.

[x] καὶ ἀμυνόμενον] ἢ ἀμ. B.

[y] τὰ δ' αὐτῶν usque ad δεῖ τὴν ὀργὴν desunt A.

[z] γυναικείως] γυναικείαν B.

[a] δεῖν τὸν ἀγαθόν. Πάντων δὲ μέγιστον κακὸν ἀνθρώποις τοῖς πολλοῖς ἔμφυτον ἐν ταῖς ψυχαῖς ἐστιν, οὗ πᾶς αὐτῷ συγγνώμην ἔχων, ἀποφυγὴν οὐδεμίαν μηχανᾶται. Τοῦτο δ' ἐστὶν ὃ λέγουσιν, ὡς φίλος αὐτῷ πᾶς ἄνθρωπος [b] φύσει τέ ἐστι, καὶ ὀρθῶς ἔχει τὸ δεῖν εἶναι τοιοῦτον· τὸ δὲ ἀληθείᾳ γε πάντων ἁμαρτημάτων, διὰ τὴν σφόδρα ἑαυτοῦ φιλίαν, αἴτιον ἑκάστῳ γίνεται ἑκάστοτε. Τυφλοῦται γὰρ περὶ τὸ φιλούμενον ὁ φιλῶν, ὥστε τὰ δίκαια, καὶ τὰ ἀγαθὰ, [c] καὶ τὰ καλὰ κακῶς κρίνει, τὸ αὑτοῦ πρὸ τοῦ ἀληθοῦς ἀεὶ τιμᾶν δεῖν ἡγούμενος. Οὔτε γὰρ ἑαυτὸν, οὔτε τὰ ἑαυτοῦ χρὴ τόν γε μέγαν ἄνδρα ἐσόμενον, στέργειν· ἀλλὰ τὰ δίκαια, ἐάν τε παρ' αὐτῷ, ἐάν τε παρ' ἄλλῳ μᾶλλον πραττόμενα [d] τυγχάνῃ. Ἐκ ταυτοῦ δ' ἁμαρτήματος τούτου καὶ τὸ τὴν ἀμαθίαν τὴν παρ' αὐτῷ δοκεῖν σοφίαν εἶναι γεγονέναι πᾶσιν· ὅθεν οὐκ εἰδότες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὐδὲν, οἰόμεθα τὰ πάντα εἰδέναι· οὐκ ἐπιτρέποντες δὲ ἀλλήλοις ἃ μὴ ἐπιστάμεθα πράττειν, ἀναγκαζόμεθα ἁμαρτάνειν αὐτὸν πράττοντα. Διὸ πάντα ἄνθρωπον χρὴ φεύγειν τὸ σφόδρα φιλεῖν αὑτὸν, τὸ δ' αὑτοῦ βέλτιον διώκειν ἀεὶ, μὴ δὲ μίαν αἰσχύνην ἐπὶ τῷ τοιούτῳ προσποιούμενον.

96 [a] Τοῦ αὐτοῦ Νόμων ζ.

[b] Ὕπνος γὰρ δὴ πολὺς, οὔτε τοῖς σώμασιν, οὔτε ταῖς ψυ- 56
χαῖς ἡμῶν, οὔτ' αὖ ταῖς πράξεσι ταῖς περὶ ταῦτα [c] πάντα
ἁρμόττων ἐστὶ κατὰ φύσιν. Καθεύδων γὰρ οὐδεὶς οὐδενὸς 1
ἄξιος, οὐδὲν μᾶλλον τοῦ μὴ ζῶντος· ἀλλ' ὅστις τοῦ ζῆν ἡμῶν καὶ τοῦ φρονεῖν μάλιστά ἐστι κηδεμὼν, ἐγρήγορε χρό-

[a] δεῖν] δεῖ B.

[b] φύσει τε] φύσει δὲ A. et mox ἀληθείας pro ἀληθείᾳ ut Trinc.

[c] καὶ τὰ καλὰ] καὶ τὰ om. A

[d] τυγχάνῃ] τυγχάνει A. Sequentia usque ad finem addidi ex A. In γεγονέναι πᾶσιν latet forte γέγονεν ἅπασιν. Mox ex Platone l. ἄλλοις— αὐτοὶ πράττοντες.

96.

[a] Sic fere A. ubi νομ^{ζ} scil. p. 808.

[b] ὕπνος γὰρ δὴ] ὕπνος δὲ A.

[c] πάντα deest A.

νον ὡς πλεῖστον, τὸ πρὸς ὑγίειαν αὐτοῦ μόνον φυλάττων χρήσιμον. Ἔστι δ᾽ οὐ πολὺ, καλῶς εἰς [d] ἔθος ἰόν. Ἐγρηγορότες δὲ ἄρχοντες ἐν πόλεσι νύκτωρ, φοβεροὶ μὲν κακοῖς πολεμίοις τε ἅμα καὶ πολίταις· ἀγαστοὶ δὲ καὶ τίμιοι τοῖς δικαίοις τε καὶ σώφροσιν, ὠφέλιμοι δὲ αὐτοῖς τε καὶ ξυμπάσῃ τῇ πόλει.

97 [a] Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ Περὶ Ἀρετῆς.

Πῶς οὖν ἂν, ὦ Σώκρατες, σοι δοκοῦσι γίγνεσθαι, εἰ μήτε φύσει, μήτε μαθήσει γίγνονται· [b] τίν᾽ ἄλλον τρόπον γίγνοιντ᾽ ἂν οἱ ἀγαθοί; Οἶμαι μὲν οὐκ ἂν ῥᾳδίως αὐτὸ δηλωθῆναι· τοπάζω μέντοι [c] θεῖόν τι μάλιστα εἶναι τὸ κτῆμα, καὶ γίγνεσθαι τοὺς ἀγαθοὺς, ὥσπερ οἱ θεῖοι τῶν μάντεων καὶ [d] οἱ χρησμολόγοι. Οὗτοι γὰρ οὔτε φύσει τοιοῦτοι γίγνονται, οὔτε τέχνῃ, ἀλλ᾽ [e] ἐπίπνοι ἐκ τῶν Θεῶν γιγνόμενοι τοιοῦτοί εἰσιν· οὕτω δὲ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ ἀγαθοὶ λέγουσι ταῖς πόλεσιν ἑκάστοτε τὰ ἀποβησόμενα καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι, [f] ἐκ Θεοῦ ἐπιπνοίας, πολὺ μᾶλλον καὶ [g] ἐναργέστερον, ἢ οἱ χρησμῳδοί. Λέγουσι [h] γάρ που καὶ αἱ γυναῖκες, ὅτι θεῖος ἀνὴρ [i] οὗτός ἐστι, καὶ Λακεδαιμόνιοι ὅτ᾽ ἄν τινα μεγαλοπρεπῶς ἐπαινῶσι, θεῖον ἄνδρα φασὶν εἶναι· πολλαχοῦ δὲ καὶ Ὅμηρος τῷ αὐτῷ τούτῳ [k] καταχρῆται, καὶ οἱ ἄλλοι ποιηταί. Καὶ ὅτ᾽ ἂν βούληται Θεὸς εὖ πρᾶξαι πόλιν, ἄνδρας ἀγαθοὺς [l] ἐνεποίησεν· ὅτ᾽ ἂν δὲ μέλλῃ κακῶς πράξειν [m] πόλις, ἐξεῖλε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀγαθοὺς ἐκ ταύτης τῆς πόλεως ὁ

[d] ἔθος] ἦθος A.

97.

[a] Sic A. scil. p. 379. Gesnerus: *Ex libello, De Virtute an sit docibilis.*

[b] τίν᾽ ἄλλον τρόπον γίγνοιντ᾽ om. A. et mox post οὐκ om. ἂν.

[c] μάλιστα θεῖόν τι A.

[d] χρησμολόγοι] οἱ χρησμολόγοι A.

[e] ἐπιπνοίᾳ] ἐπίπν̄ A.

[f] ἐκ θεοῦ] ἐκ τῆς τοῦ θεοῦ A.

[g] ἐναργέστερον] ἐνεργέστερον A.

[h] γάρ πού] δέ που A.

[i] οὗτος] αὐτὸς A.

[k] καταχρῆται] τάχα χρῆται A.

[l] ἐνεποίησεν] ἐποίησεν A.

[m] πόλις] πόλεις A.

Θεός. Οὕτως ἔοικεν οὔτε διδακτὸν εἶναι, οὔτε φύσει ἀρετὴ, ἀλλὰ θείᾳ μοίρᾳ παραγίνεται κτωμένοις.

98 [a] [Περὶ τῆς ἀρετῆς βουλευόμεθα καὶ διαποροῦμεν, εἰ διδακτόν ἐστι τὸ φρονεῖν, τὸ δικαιοπραγεῖν, τὸ εὖ ζῆν, εἶτα θαυμάζομεν εἰ ῥητόρων μὲν ἔργα καὶ κυβερνητῶν καὶ οἰκοδόμων καὶ γεωργῶν, μυρία γ᾽ ἐστὶν, ἀγαθοὶ δ᾽ ἄνδρες ὀνομάζονται καὶ λέγονται μόνον, ὡς ἱπποκένταυροι, καὶ γίγαντες, καὶ κύκλωπες· ἔργον δ᾽ ἀμεμφὲς εἰς ἀρετὴν καὶ ἀκέραιον οὐκ ἔστιν εὑρεῖν, οὐδὲ πάθους ἀκέραιον ἦθος καὶ ἄθικτον. Ἀλλ᾽ εἰ καί τι καλὸν ἡ φύσις αὐτομάτως ἐκφέρει, τοῦτο πολλῷ τῷ ἀλλοτρίῳ, καθάπερ ὕλῃ καρπὸς ἀγρίᾳ καὶ ἀκαθάρτῳ μιγνύμενος, ἐξαμαυροῦται. Ψάλλειν μανθάνουσιν ἄνθρωποι, καὶ ὀρχεῖσθαι, καὶ ἀναγινώσκειν γράμματα, καὶ γεωργεῖν, καὶ ἱππεύειν· ὑποδεῖσθαι μανθάνουσι, περιβάλλεσθαι, οἰνοχοεῖν διδάσκουσιν, ὀψοποιεῖν· ταῦτα ἄνευ τοῦ μαθεῖν οὐκ ἔστι χρησίμως ποιεῖν.]

99 [a] Ξενοφῶντος ἐν β Ἀπομνημονευμάτων.

[b] Ὅσαι δὲ ἐν ἀνθρώποις ἀρεταὶ λέγονται, σκοπούμενος εὑρήσεις πάσας μαθήσει τε καὶ μελέτῃ αὐξανομένας.

100 [a] Ξενοφῶντος ἐν ᾱ Ἀπομνημονευμάτων.

Ὁ δὲ Σωκράτης πρὸς ταῦτα εἶπεν· Ὦ Ἀντιφῶν, παρ᾽ ἡμῖν νομίζεται τὴν ὥραν καὶ τὴν σοφίαν ὁμοίως μὲν καλὸν, ὁμοίως δὲ αἰσχρὸν [b] διατιθέσθαι εἶναι. Τήν τε γὰρ ὥραν ἐὰν μέν τις 1
ἀργυρίου πωλῇ τῷ βουλομένῳ, πόρνον αὐτὸν ἀποκαλοῦσιν· ἐὰν δέ τις ὃν ἂν γνῷ καλόν τε κἀγαθὸν ἐραστὴν ὄντα, τοῦτον φίλον ἑαυτῷ ποιῆται, σώφρονα νομίζομεν· καὶ τὴν σοφίαν ὡσαύτως, τοὺς μὲν ἀργυρίου τῷ βουλομένῳ πωλοῦντας, σοφιστὰς, ὥσπερ

98.

[a] Deest hic locus A. Sumsit, opinor, Gesnerus ex Plutarcho II. p. 439. perperam in margine posito lemmate, *ibidem*. In fine post ποιεῖν addidit, καὶ τὰ λοιπά. Βραχὺς δ᾽ ὁ λόγος.

99.

[a] Sic A. Scil. II. 6, 39.

[b] ὅσαι δὴ] ὅσαι δὲ A.

100.

[a] Sic A. Scil. I. 6, 13.

[b] διατίθεσθαι] παρατίθεσθαι A. Mox vulgo ποιεῖται.

πόρνους, ἀποκαλοῦσιν· ὅστις δὲ ὃν ἂν γνῷ εὐφυῆ ὄντα, διδάσκων ὅ τι ἂν ἔχῃ ἀγαθὸν, φίλον ποιεῖται, τοῦτον νομίζομεν, ἃ τῷ καλῷ κἀγαθῷ πολίτῃ προσήκει, ταῦτα ποιεῖν. Ἐγὼ δ᾽ οὖν καὶ αὐτὸς, ὦ Ἀντιφῶν, ὥσπερ ἄλλος τις ἢ ἵππῳ ἀγαθῷ, ἢ κυνὶ, ἢ ὄρνιθι ἥδεται, οὕτω καὶ ἔτι μᾶλλον ἥδομαι φίλοις ἀγαθοῖς· καὶ ἐάν τι [c]σχῶ ἀγαθὸν, διδάσκω, καὶ ἄλλοις συνίστημι, παρ᾽ ὧν ἂν ἡγῶμαι ὠφελήσεσθαί τι αὐτοὺς εἰς ἀρετήν. Καὶ τοὺς θησαυροὺς τῶν πάλαι σοφῶν ἀνδρῶν, οὓς ἐκεῖνοι κατέλιπον ἐν βιβλίοις γράψαντες, ἀνελίττων κοινῇ σὺν τοῖς φίλοις διέρχομαι· καὶ ἄν τι ὁρῶμεν ἀγαθὸν, ἐκλεγόμεθα· καὶ μέγα νομίζομεν κέρδος, ἐὰν ἀλλήλοις φίλοι [d]γινώμεθα. [e]Ἐμοὶ μὲν δὴ ταῦτα ἀκούοντι, ἐδόκει αὐτός τε μακάριος εἶναι, καὶ τοὺς ἀκούοντας ἐπὶ καλοκαγαθίαν ἄγειν. Καὶ πάλιν ποτὲ τοῦ Ἀντιφῶντος ἐρομένου αὐτὸν, Πῶς ἄλλους μὲν [f]ἡγοῖτο πολιτικοὺς ποιεῖν, αὐτὸς δὲ οὐ πράττοι τὰ πολιτικὰ, εἴπερ [g]ἐπίστατο; Ποτέρως δ᾽ ἂν, ἔφη, ὦ Ἀντιφῶν, μᾶλλον τὰ πολιτικὰ πράττοιμι, εἰ μόνος αὐτὰ πράττοιμι, [h]ἢ εἰ ἐπιμελοίμην τοῦ ὡς πλείστους ἱκανοὺς εἶναι πράττειν αὐτά;

101 [a]Τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ Ἀπομνημονευμάτων.

Ἔπειτα ὁ μὲν ἑκουσίως ταλαιπωρῶν ἐπ᾽ ἀγαθῇ ἐλπίδι [b]πονῶν εὐφραίνεται, [c]οἷον οἱ τὰ θηρία θηρῶντες ἐλπίδι τοῦ [d]λήψεσθαι ἡδέως μοχθοῦσι. Καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα ἆθλα τῶν πόνων μικροῦ τινος ἄξιά ἐστι· τοὺς δὲ πονοῦντας, [e]ἵνα φίλους ἀγαθοὺς κτήσωνται, ἢ ὅπως ἐχθροὺς χειρώσωνται, ἢ ἵνα δυνατοὶ γενόμενοι καὶ τοῖς σώμασι καὶ ταῖς ψυχαῖς, [f]καὶ

[c] σχῶ] ἔχω A.
[d] γινώμεθα] γενώμεθα A.
[e] ἐμοὶ usque ad ἄγειν καὶ om. A.
[f] ἡγεῖτο — πράττει] ἡγοῖτο — πράττοι A.
[g] ἐπίσταται] ἐπίστατο A.
[h] ἢ εἰ ἐπιμελοίμην] εἴτ᾽ ἐπιμελήμην A.

101.
[a] Sic A. Scil. II. 1, 18.
[b] φρονῶν] πονῶν A.
[c] οἷον τὰ] οἷον οἱ τὰ A.
[d] λήψεσθαι] λείψεσθαι A.
[e] ἵνα] ἢ ἵνα A. et mox γινόμενοι.
[f] καὶ τὸν ἑαυτῶν] τὸν ἑαυτὸν A.

τὸν ἑαυτῶν οἶκον καλῶς οἰκῶσι, καὶ τοὺς φίλους εὖ ποιῶσι, καὶ τὴν πατρίδα εὐεργετῶσι· πῶς οὐκ [g] οἴεσθαι χρὴ τούτους καὶ πονεῖν ἡδέως εἰς τὰ τοιαῦτα, καὶ ζῆν εὐφραινομένους, ἀγασαμένους μὲν ἑαυτοὺς, ἐπαινουμένους δὲ καὶ ζηλουμένους ὑπὸ τῶν ἄλλων; Ἔτι δὲ αἱ μὲν ῥᾳδιουργίαι, καὶ ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἡδοναὶ, οὔτε σώματι εὐεξίαν ἱκαναί εἰσιν [h] ἐργάζεσθαι, ὥς φασιν οἱ γυμνασταί· οὔτε [i] ψυχῇ ἐπιστήμην ἀξιόλογον οὐδεμίαν ἐμποιοῦσιν· αἱ δὲ διὰ καρτερίας ἐπιμέλειαι τῶν καλῶν τε κἀγαθῶν ἔργων ἐξικνεῖσθαι ποιοῦσιν, ὥς φασὶν οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες. Λέγει δέ που καὶ Ἡσίοδος,

Τὴν μὲν γὰρ κακότητα καὶ ἰλαδόν ἐστιν ἑλέσθαι
ῥηϊδίως, λείη μὲν ὁδὸς, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει.
τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα Θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν
ἀθάνατοι· μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος [k] ἐς αὐτὴν,
καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον· ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηαι,
[l] ῥηϊδίη δ' ἤπειτα πέλει χαλεπή περ ἐοῦσα.

Μαρτυρεῖ δὲ καὶ Ἐπίχαρμος ἐν τῷδε·

Τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τἀγάθ' οἱ Θεοί.

Καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ φησὶν,

Ὦ πονηρὲ μὴ [m] τὰ μαλακὰ μώεο μὴ τὰ σκλήρ' ἔχῃς.

Καὶ Πρόδικος δ' ὁ σοφὸς ἐν τῷ συγγράμματι τῷ περὶ τοῦ Ἡρακλέους, ὅπερ δὴ καὶ [n] πλείστοις ἐπιδείκνυται, ὡσαύ- 1
τως περὶ τῆς ἀρετῆς ἀποφαίνεται, ὧδέ πως λέγων, ὅσα ἐγὼ μέμνημαι. Φησὶ γὰρ Ἡρακλέα ἐπεὶ ἐκ παίδων εἰς ἥβην ὡρμᾶτο (ἐν ᾗ [o] οἱ νέοι ἤδη αὐτοκράτορες γιγνόμενοι, δηλοῦσιν εἴτε τὴν δι' ἀρετῆς ὁδὸν τρέψονται ἐπὶ τὸν βίον,

[g] οἶσθα ὡς χρὴ] οἴεσθαι χρὴ A.
[h] ἐργάζεσθαι] ἐργάσασθαι A.
[i] ψυχῇ — ἐμποιοῦσιν] ψυχῆς — ποιοῦσιν A.
[k] ἐπ' αὐτὴν] ἐς αὐτὴν A. et mox ἵκηαι pro ἵκηται.
[l] ῥηϊδίη δ' ἤπειτα] ῥηϊδίη ἔπειτα A. Mox τἀγαθὰ θεοὶ A. ut vulgo.
[m] μή τι μαλακῶς ὁ μὴ τὰ σ. ἔχεις] μὴ ποτὰ μαλακὰ μώεο μὴ τὰ σ. ἔχεις A. sed μώεο ex emend.
[n] πλείστους] πλείστοις A.
[o] οἱ νέοι ἤδη] ἤδη οἱ νέοι A. et mox γιγνόμενοι.

εἴτε τὴν διὰ κακίας) ἐξελθόντα εἰς ἡσυχίαν καθῆσθαι, ἀποροῦντα ὁποτέραν τῶν ὁδῶν τράπηται· καὶ φανῆναι αὐτῷ δύο γυναῖκας [p] προσϊέναι μεγάλας· [q] τὴν μὲν ἑτέραν εὐπρεπῆ ἰδεῖν καὶ ἐλευθερίαν φύσει, κεκοσμημένην τὸ μὲν [r] σῶμα καθαριότητι, τὰ δὲ ὄμματα αἰδοῖ, τὸ δὲ σχῆμα σωφροσύνῃ· τὴν δὲ ἑτέραν τεθραμμένην εἰς πολυσαρκίαν τε καὶ ἁπαλότητα, κεκαλλωπισμένην τὸ μὲν χρῶμα, ὥστε λευκοτέραν καὶ ἐρυθροτέραν τοῦ ὄντος δοκεῖν φαίνεσθαι, τὸ δὲ σχῆμα, ὥστε δοκεῖν ὀρθοτέραν τῆς φύσεως εἶναι, τὰ δὲ ὄμματα ἔχειν ἀναπεπταμένα, ἐσθῆτα δὲ ἐξ ἧς μάλιστα ἡ ὥρα διαλάμποι· κατασκοπεῖσθαι δὲ θάμα ἑαυτὴν, ἐπισκοπεῖν δὲ καὶ εἴ τις ἄλλος αὐτὴν θεᾶται, πολλάκις δὲ καὶ εἰς τὴν αὑτῆς σκιὰν ἀποβλέπειν. Ὡς δὲ ἐγένοντο πλησιαίτερον τοῦ Ἡρακλέους, τὴν μὲν πρόσθεν ῥηθεῖσαν ἰέναι τὸν αὐτὸν τρόπον, τὴν δὲ ἑτέραν φθάσαι βουλομένην προσδραμεῖν τῷ Ἡρακλεῖ καὶ εἰπεῖν, Ὁρῶ σε, ὦ Ἡρακλεῖς, ἀποροῦντα ποίαν ὁδὸν ἐπὶ τὸν βίον τραπῆς· ἐὰν ἐμὲ φίλην ποιησάμενος ἐπί θ' ἡδίστην καὶ ῥᾴστην ὁδὸν ἄξω σε· καὶ τῶν μὲν τερπνῶν οὐδενὸς ἄγευστος ἔσῃ, τῶν δὲ χαλεπῶν ἄπειρος διαβιώσῃ. Πρῶτον μὲν γὰρ οὐ πολέμων οὐδὲ πραγμάτων φροντιεῖς, ἀλλὰ σκοπούμενος διέσῃ τι ἂν κεχαρισμένον ἢ σῖτον ἢ ποτὸν εὕροις, ἢ τι ἂν ἰδὼν ἢ ἀκούσας τερφθήσῃ, τινῶν ὀσφραινόμενος ἢ ἁπτόμενος, τί δὲ παιδικοῖς ὁμιλῶν μάλιστα εὐφρανθείης, καὶ πῶς ἂν μαλακώτατα καθεύδοις, καὶ πῶς ἂν ἀπονώτατα τούτων πάντων τυγχάνοις. Ἐὰν δέ ποτε γένηταί τις ὑποψία σπανίως ἀφ' ὧν ἔσται ταῦτα, οὐ φόβος μή σε ἀγάγω ἐπὶ τὸν πονοῦντα καὶ ταλαιπωροῦντα τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ ταῦτα πορίζεσθαι· ἀλλ' οἷς ἂν οἱ ἄλλοι ἐργάζωνται, τούτοις

[p] προϊέναι] προσιέναι A.

[q] τὴν μὲν ἑτέραν—ἡρακλέους παίδευσιν.] Hæc omissa a Gesnero ad fidem MS. A. exhibuimus.

[r] Sic p. m. χρῶμα sec.

σὺ χρήσῃ, οὐδενὸς ἀπεχόμενος ὅθεν ἂν δυνατὸν ᾖ τι κερδᾶναι· πανταχόθεν γὰρ ὠφελεῖσθαι τοῖς ἐμοὶ συνοῦσι ἐξουσίαν ἐγὼ παρέχω. Καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἀκούσας ταῦτα, ἔφη, Ὦ γύναι, ὄνομα δέ σοι τί ἐστι; Ἡ δὲ, Οἱ μὲν ἐμοὶ φίλοι καλοῦσί με Εὐδαιμονίαν, οἱ δὲ μισοῦντές με ὑποκοριζόμενοι ὀνομάζουσι Κακίαν. Καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἑτέρα γυνὴ προσελθοῦσα εἶπεν, Καὶ ἐγὼ ἥκω πρός σε, ὦ Ἡράκλεις, εἰδυῖα τοὺς γεννήσαντάς σε, καὶ τὴν φύσιν τὴν σὴν ἐν τῇ παιδείᾳ καταμαθοῦσα· ἐξ ὧν ἐλπίζω, εἰ τὴν πρὸς ἐμὲ ὁδὸν τράποιο, σφόδρα ἄν σε τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ἀγαθὸν ἐργάτην γενέσθαι, καὶ ἔμε ἔτι πολὺ ἐντιμοτέραν καὶ ἐπ' ἀγαθοῖς διαπρεπεστέραν φανῆναι. Οὐκ ἀπατήσω δέ σε προοιμίοις ἡδονῆς, ἀλλ' ᾗπερ οἱ θεοὶ διέθεσαν, τὰ ὄντα διηγήσομαι μετὰ ἀληθείας. Τῶν γὰρ ὄντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν οὐδὲν ἄνευ πόνου καὶ ἐπιμελείας οἱ θεοὶ διδόασιν ἀνθρώποις· ἀλλ' εἴτε τοὺς θεοὺς ἵλεω εἶναι σοι βούλει, θεραπευτέον τοὺς θεούς· εἴτε ὑπὸ φίλων ἐθέλεις ἀγαπᾶσθαι, τοὺς φίλους εὐεργετητέον· εἴτε ὑπό τινος πόλεως ἐπιθυμεῖς τιμᾶσθαι, τὴν πόλιν ὠφελητέον· εἴτε ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πάσης ἄξιος ἐπ' ἀρετῇ θαυμάζεσθαι, τὴν Ἑλλάδα πειρατέον εὖ ποιεῖν· εἴτε γῆν βούλει σοι καρποὺς ἀφθόνους φέρειν, τὴν γῆν θεραπευτέον· εἴτε ἀπὸ βοσκημάτων οἴει δεῖν πλουτίζεσθαι, τῶν βοσκημάτων ἐπιμελητέον· εἴτε διὰ πολέμου ὁρμᾷς αὔξεσθαι, καὶ βούλει δύνασθαι τούς τε φίλους ἐλευθεροῦν καὶ τοὺς ἐχθροὺς χειροῦσθαι, τὰς πολεμικὰς τεχνὰς τάς τε παρὰ τῶν ἐπισταμένων μαθητέον, καὶ ὅπως δεῖ αὐταῖς χρῆσθαι ἀσκητέον· εἰ δὲ τῷ σώματι βούλει δυνατὸς εἶναι, τῇ γνώμῃ ὑπηρετεῖν ἐθιστέον τὸ σῶμα, καὶ γυμναστέον σὺν πόνοις καὶ ἱδρῶτι. Καὶ ἡ Κακία ὑπολαβοῦσα εἶπεν, ὥς φησὶ Πρόδικος, Ἐννοεῖς, ὦ Ἡράκλεις, ὡς χαλεπὴν καὶ μακρὴν ὁδὸν ἐπὶ τὰς εὐφροσύνας ἡ γυνή σοι διηγεῖται· ἐγὼ δὲ ῥαδίαν καὶ βρα-

χεῖαν ὁδὸν ἐπὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἄξω σε. Καὶ ἡ Ἀρετὴ εἶπεν, Ὦ τλῆμον, τί δὲ σὺ ἀγαθὸν ἔχεις, ἢ τί ἡδὺ; οἶσθα μηδὲν τούτων ἕνεκα πράττειν ἐθέλουσα, ἥ τις οὐδὲ τὴν τῶν ἡδέων ἐπιθυμίαν ἀναμένεις, ἀλλὰ πρὶν ἐπιθυμῆσαι πάντων ἐμπίπλασαι· πρὶν μὲν πεινῆν ἐσθίουσα, πρὶν δὲ διψῆν πίνουσα· ἵνα μὲν ἡδέως φάγῃς ὀψοποιοὺς μηχανωμένη, ἵνα δὲ ἡδέως πίῃς οἴνους τε πολυτελεῖς [s] παρασκευάζει, καὶ τοῦ θέρους χιόνα περιθέουσα ζητεῖς· ἵνα δὲ καθυπνώσῃς ἡδέως, οὐ μόνον τὰς στρωμνὰς μαλακὰς, ἀλλὰ καὶ τὰς κλίνας καὶ τὰ ὑπόβαθρα ταῖς κλίναις παρασκευάζεις· οὐ γὰρ [t] διὰ τὸ πονεῖν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν ὅ τι ποιήσεις, ὕπνου ἐπιθυμεῖς· τὰ δὲ ἀφροδίσια πρὸ τοῦ δεῖσθαι ἀναγκάζεις πάντα μηχανωμένη, καὶ γυναιξὶ τοῖς ἀνδράσι χρωμένη· οὕτως γὰρ παιδεύεις τοὺς ἑαυτῆς φίλους· τῆς μὲν νυκτὸς ὑβρίζουσα, τῆς δὲ ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσα· ἀθάνατος δὲ οὖσα ἐκ θεῶν μὲν ἀπέρριψαι, ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων ἀγαθῶν ἀτιμάζῃ· τοῦ δὲ πάντων ἡδίστου ἀκούσματος, ἐπαίνου σαυτῆς, ἀνήκοος εἶ, καὶ τοῦ πάντων ἡδίστου θεάματος· οὐδέποτε γὰρ σεαυτῆς ἔργον καλὸν τεθέασαι. Τίς δ' ἄν σοι λεγούσῃ πιστεύσειε; τίς δ' ἂν δεομένῃ τινὸς ἐπαρκέσειε; ἢ τίς ἂν εὖ φρονῶν τοῦ σοῦ θιάσου τολμήσειεν εἶναι; οἱ νέοι μὲν ὄντες τοῖς σώμασιν ἀδύνατοί εἰσι, πρεσβύτεροι δὲ γενόμενοι ταῖς ψυχαῖς ἀνόητοι· ἀπόνως μὲν λιπαροὶ διὰ νεότητος τρεφόμενοι, ἐπιπόνως δὲ αὐχμηροὶ διὰ γήρως περῶντες· τοῖς μὲν πεπραγμένοις αἰσχυνόμενοι, τοῖς δὲ πραττομένοις παροινούμενοι, τὰ μὲν ἡδέα ἐν τῇ νεότητι διαδραμόντες, τὰ δὲ χαλεπὰ εἰς τὸ γῆρας ἀποθέμενοι. Ἐγὼ δὲ σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δὲ ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς· ἔργον δὲ καλὸν οὔτε θεῖον οὔτε ἀνθρώπινον χωρὶς ἐμοῦ γίγνεται· τιμῶμαι δὲ μάλιστα πάντων καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις οἷς προσήκει· ἀγαπητὴ μὲν γὰρ

[s] Sic p. m. παρασκευάζῃ ex em. [t] διὰ] δὴ MS. et mox τοὺς μὲν νυκτός.

συνεργὸς τεχνίταις, πίστη δὲ φύλαξ οἴκων δεσπόταις, εὐμενὴς δὲ παραστάτης οἰκέταις, ἀγαθὴ δὲ συλλήπτειρα τῶν ἐν εἰρήνῃ πόνων, βεβαία δὲ τῶν ἐν πολέμῳ σύμμαχος ἔργων. Ἔστι δὲ τοῖς ἐμοῖς φίλοις ἡδεῖα μὲν καὶ ἀπράγμων σίτων καὶ ποτῶν ἀπόλαυσις, ἀνέχονται γὰρ ἕως ἂν ἐπιθυμήσωσιν αὐτῶν, ὕπνος δὲ αὐτοῖς πάρεστιν ἡδίων ἢ τοῖς ἀμόχθοις, καὶ οὔτε ἀπολιπόντες αὐτὸν ἄχθονται, οὔτε διὰ τοῦτον μεθιᾶσι τὰ δέοντα πράττειν. Καὶ οἱ μὲν νέοι τοῖς τῶν πρεσβυτέρων ἐπαίνοις χαίρουσιν, οἱ δὲ γεραίτεροι ταῖς τῶν νέων τιμαῖς ἀγάλλονται· καὶ ἡδέως μὲν τῶν παλαιῶν πράξεων μέμνηνται, εὖ δὲ τὰς παρούσας ἥδονται πράττοντες, δι' ἐμὲ φίλοι μὲν θεοῖς ὄντες, ἀγαπητοὶ δὲ φίλοις, τίμιοι δὲ [t] πατρίσιν· ὅτ' ἂν δὲ ἔλθῃ τὸ πεπρωμένον τέλος, οὐ μετὰ λήθης ἄτιμοι κεῖνται, ἀλλὰ μετὰ μνήμης τὸν ἀεὶ χρόνον ὑμνούμενοι θάλλουσι. Τοιαῦτά σοι, ὦ παῖ πατερῶν ἀγαθῶν Ἡράκλεις, ἔξεστι διαπονησαμένῳ τὴν μακαρίαν εὐδαιμονίαν κτήσασθαι. Οὕτω πῶς διοικεῖ Πρόδικος τὴν ὑπ' ἀρετῆς Ἡρακλέους παίδευσιν.

102 [a] Ξενοφῶντος Ἀπομνημονευμάτων γ̄.

Ἐρομένου δέ τινος αὐτὸν, Τί δοκοίη αὐτῷ κράτιστον ἀνδρὶ 11
ἐπιτήδευμα εἶναι, ἀπεκρίνατο, Εὐπραξίαν. Ἐρομένου δὲ πάλιν, Εἰ καὶ τὴν εὐτυχίαν ἐπιτήδευμα [b] νομίζοι εἶναι· [c] Πᾶν μὲν οὖν τοὐναντίον ἔγωγε, ἔφη, [d] τύχην καὶ πρᾶξιν [e] ἡγοῦμαι· τὸ μὲν γὰρ μὴ ζητοῦντα ἐπιτυχεῖν τινὶ τῶν δεόντων, εὐτυχίαν [f] οἴομαι εἶναι· τὸ δὲ μαθόντα τὶ καὶ μελετήσαντα εὖ ποιεῖν, εὐπραξίαν νομίζω· καὶ οἱ τοῦτο ἐπιτηδεύοντες δοκοῦσί μοι εὖ πράττειν. Καὶ ἀρίστους δὲ καὶ θεοφιλεστάτους ἔφη εἶναι ἐν μὲν γεωργίᾳ τοὺς τὰ γεωργικὰ εὖ

[t] Sic A. pro v. l. πατράσιν pr. m.

102.

[a] Sic A. Scil. III. 9, 13.

[b] νομίζοι] νομίζει A.

[c] πᾶν] πάνυ A. et mox φ^η pro ἔφη.

[d] πρᾶξιν καὶ τύχην A.

[e] ἡγοῦμαι] ἡγοῦμαι εἶναι A.

[f] οἴομαι addidi ex A. et mox καὶ μελετήσαντα εὖ. Ibid. paullo post, εὐπραγεῖν καὶ εὖ πράττειν.

πράττοντας, ἐν δ᾽ ἰατρείᾳ τοὺς τὰ ἰατρικὰ, ἐν δὲ πολιτείᾳ τοὺς τὰ πολιτικά· τὸν δὲ μηδὲν εὖ πράττοντα, οὔτε χρήσιμον οὐδὲν ἔφη εἶναι, οὔτε θεοφιλῆ.

103 [a] Τοῦ αὐτοῦ ἐν δ᾽ Ἀπομνημονευμάτων.

Οὕτω δὲ Σωκράτης ἦν ἐν παντὶ πράγματι καὶ πάντα τρόπον ὠφέλιμος, [b] ὥστε τῷ σκοπουμένῳ τοῦτο καὶ εἰ μετρίως αἰσθανομένῳ φανερὸν εἶναι, διότι οὐδὲν ὠφελιμώτερον ἦν τοῦ Σωκράτει συνεῖναι, καὶ μετ᾽ ἐκείνου διατρίβειν ὁπουοῦν καὶ ἐν ὁτῳοῦν πράγματι· ἐπεὶ καὶ τὸ ἐκείνου μεμνῆσθαι μὴ παρόντος, οὐ μικρὰ ὠφέλει τοὺς εἰωθότας τε αὐτῷ συνεῖναι καὶ ἀποδεχομένους ἐκεῖνον. Καὶ γὰρ παίζων οὐδὲν ἧττον ἢ σπουδάζων ἐλυσιτέλει τοῖς [c] συνδιατρίβουσι. Πολλάκις γὰρ ἔφη μὲν ἄν τινος ἐρᾷν· φανερὸς δ᾽ ἦν, οὐ τῶν τὰ σώματα πρὸς ὥραν, ἀλλὰ τῶν τὰς ψυχὰς πρὸς ἀρετὴν εὖ πεφυκότων ἐφιέμενος. Ἐτεκμαίρετο δὲ τὰς ἀγαθὰς φύσεις, ἐκ τοῦ [d] ταχύτερον μανθάνειν οἷς [e] προσέχοιεν, καὶ μνημονεύειν ἃ ἂν μάθοιεν, καὶ ἐπιθυμεῖν τῶν μαθημάτων πάντων, δι᾽ ὧν ἐστιν οἰκίαν τε καλῶς οἰκεῖν καὶ πόλιν, καὶ τὸ ὅλως ἀνθρώποις [f] τε καὶ τοῖς ἀνθρωπίνοις πράγμασιν εὖ χρῆσθαι. Τοὺς γὰρ τοιούτους ἡγεῖτο παιδευθέντας, οὐκ ἂν μόνον αὐτούς τε εὐδαίμονας εἶναι, [g] καὶ τοὺς οἴκους καλῶς οἰκεῖν, ἀλλὰ καὶ ἄλλους ἀνθρώπους καὶ πόλεις δύνασθαι εὐδαίμονας ποιεῖν. [h] Οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἐπὶ πάντας [i] ᾔει, ἀλλὰ τοὺς μὲν οἰομένους φύσει ἀγαθοὺς εἶναι, μαθήσεως δὲ καταφρονοῦντας, ἐδί-

103.

[a] Sic A. Scil. IV. 1, 1.

[b] ὥστε σκοπουμένω τῶ καὶ μετρίως αἰσθομένω φ. ε. τοῦ σωκράτους ὄν . εἰν.ᵅ καὶ γὰρ παίζων. Sic A. mediis omissis. Rasura est scil. inter ὂν et εἰν. Nihil aliud tamen significari puto quam συνεῖναι.

[c] συνδιατρίβουσι] διατρίβουσι A.

[d] ταχύ τε] ταχύτερον A.

[e] προσέχουσι] προσέχοιεν A. ibid. mox ἂν om.

[f] καὶ] τε καὶ τοῖς A.

[g] καὶ τοὺς οἴκους καλῶς οἰκεῖν addidi ex A.

[h] οὐ τὸν αὐτὸν] Hæc et seqq. accedunt ex A.

[i] ᾔει] εἴη A.

δασκεν, ὅτι αἱ ἄρισται δοκοῦσαι φύσεις μάλιστα παιδείας δέονται· ἐπιδεικνύων τῶν τε ἵππων τοὺς εὐφυεστάτους [k] θυμοειδεῖς καὶ σφοδροὺς ὄντας, εἰ μὲν ἐκ νέων δαμασθεῖεν, εὐχρηστοτάτους καὶ ἀρίστους γιγνομένους· εἰ δὲ ἀγύμναστοι γένοιντο, δυσκαθεκτοτάτους καὶ φαυλοτάτους· καὶ τῶν κυνῶν τῶν εὐφυεστάτων φιλοπόνων τε οὐσῶν καὶ ἐπιθετικῶν τοῖς θηρίοις, τὰς μὲν καλῶς ἀχθείσας ἀρίστας γίνεσθαι πρὸς τὰς θήρας καὶ χρησιμωτάτας, ἀναγώγους δὲ γινομένους ματαίους τε καὶ μανιώδεις καὶ [l] δυσπειθεστάτας· ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς εὐφυεστάτους ἐρρωμενεστάτους τε ταῖς ψυχαῖς ὄντας καὶ ἐξεργαστικωτάτους ὧν ἂν ἐγχειρῶσι, παιδευθέντας μὲν καὶ μαθόντας ἃ δεῖ πράττειν, ἀρίστους τε καὶ ὠφελιμωτάτους γίνεσθαι· πλεῖστα γὰρ καὶ μέγιστα ἀγαθὰ ἐξεργάζεσθαι· ἀπαιδεύτους δὲ καὶ [m] ἀμαθεῖς γενομένους, κακίστους τε καὶ βλαβερωτάτους γίνεσθαι· κρίνειν γὰρ οὐκ ἐπισταμένους ἃ δεῖ πράττειν, πολλάκις πονηροῖς ἐπιχειρεῖν πράγμασιν, μεγαλείους δὲ καὶ σφόδρους ὄντας δυσκαθέκτους τε καὶ δυσαποτρίπτους· διὸ πλεῖστά τε καὶ μέγιστα κακὰ ἐργάζεσθαι. Τοὺς δὲ ἐπὶ πλούτῳ μέγα φρονοῦντας καὶ νομίζοντας οὐδὲν προσδεῖσθαι παιδείας, ἐξαρκέσειν δέ σφισι τὸν πλοῦτον οἰομένους πρὸς τὸ διαπράττεσθαι ὅ τι ἂν βούλωνται, καὶ τιμᾶσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, [n] ἐφρένου λέγων, ὅτι μωρὸς μὲν εἴη, εἴ τις οἴεται καὶ μὴ μαθὼν τά τε ὠφέλιμα καὶ τὰ βλαβερὰ τῶν πραγμάτων [o] διαγνώσεσθαι, μωρὸς δὲ εἴ τις μὴ διαγιγνώσκων μὲν ταῦτα, διά τε τὸν πλοῦτον ὅ τι ἂν βούληται ποριζόμενος, οἴεται δυνήσεσθαι τὰ συμφέροντα πράττειν· ἠλίθιος δέ, εἴ τις μὴ δυνάμενος τὰ συμφέροντα πράττειν, εὖ τε πράττειν οἴεται, καὶ τὰ πρὸς τὸν βίον αὐτῷ ἱκανῶς ἢ καλῶς παρ-

k θυμοειδὴς A.
l δυσπαθεστάτας A.
m ἀμαθὴς γινόμενος A. Paullo infra σφόδρα A.
n εὐφραίνου A.
o διαγνώσεαι A.

εσκευᾶσθαι· ἠλίθιος δὲ καὶ εἴ τις οἴεται διὰ τὸν πλοῦτον, μηδὲν ἐπιστάμενος, δόξειν τι ἀγαθὸς εἶναι, εἰ μηδὲν ἀγαθὸς εἶναι δοκῶν εὐδοκίμησεν.

ΠΕΡΙ ΚΑΚΙΑΣ,

Λόγος Β.

1 [a] Δημητρίου.

Σφόδρ' εὐάλωτόν ἐστιν ἡ πονηρία·
εἰς γὰρ τὸ κέρδος μόνον [b] ἀποβλέπουσ' ἀεὶ,
ἀφρόνως [c] ἅπαντα καὶ προπετῶς συμπείθεται.

2 [a] Ἀξινίκου.

Ὅτ' ἂν [b] δανείζῃ τὶς πονηρῷ χρήματα
ἀνὴρ, [c] δικαίως τὸν τόκον λύπας ἔχει.

3 [a] Ὅτ' ἂν εὐπορῶν τὶς αἰσχρὰ πράττῃ πράγματα,
τί τοῦτον ἀπορήσαντα πράξειν προσδοκᾷς;

4 [a] Μενάνδρου Παλλακῇ.

Πολλοὺς λογισμοὺς ἡ πονηρία [b] κυκλοῖ.

1.

[a] Sic A. *Democriti* Gesner.

[b] ἀποβλέπουσ' ἀεί] Vocem postremam, quæ in vulgatis deerat, addidimus, conjectura ducti, quia mutilus erat versus. Grotius. ἀποβλέπου^σ A. i. e. ἀποβλέπουσιν.

[c] ἀπαντᾶ.] An leg. ἅπαντα? Valckenær.

2.

[a] Sic A. *Axinic.* Gesner.

[b] δανείζει] δανείζῃ A. Versu sequenti δικαίως αὐτῶν τὸν τ. vulgo. Delevi αὐτῶν, ex sententia Grotii et Salmasii.

[c] δίκαιος αὐτὸν] Male vulgo ἀνὴρ præponitur huic versui, quod interpretamentum est ejus quod præcessit, τις. Et pro δίκαιος legitur δικαίως Et ἔχει quod extra versum supererat, ad versum retraximus. Sed nec male sic legeris, Ὅταν δανείζῃ τις πονηρῷ χρήματα Ἀνὴρ δίκαιος, τὸν τόκον λύπας ἔχει. Quod malebat nominatus jam mihi, et nominandus sæpe Salmasius. Grotius. Grotius in marg. exemplaris sui correxit, ἀνὴρ, δικαίως.

3.

[a] *Antiphanis* Gesner.

4.

[a] Sic A. Cleric. p. 143.

[b] κυκλεῖ] κυκλοῖ A.

5 [a] Μενάνδρου.

Μισῶ πονηρὸν, χρηστὸν ὅτ᾽ ἂν εἴπῃ λόγον.

6 [a] Μενάνδρου.

᾽Ασυλλόγιστόν ἐστιν ἡ πονηρία.

7 [a] [b] Θεὸς μὲν αἰτίαν φύει βροτοῖς,
ὅτ᾽ ἂν κακῶσαι δῶμα παμπήδην θέλῃ.

8 [a] Τοῦ μὲν δικαίου τὴν [b] δόκησιν ἄρνυσο·
τὰ δ᾽ ἔργα τοῦ πᾶν δρῶντος, ἔνθα κερδανεῖς.

9 [a] Σκληρίου.

Πολλοῖσι θνητῶν ἡ μὲν ὄψις εὐγενὴς,
ὁ νοῦς δ᾽ ἐν αὐτῇ δυσγενὴς εὑρίσκεται.

10 [a] Φιλιππίδου.

῾Ο τραχύτατος δὲ συκοφάντης, μνᾶς δύο
λαβὼν, ἄπεισιν ἀρνίου μαλακώτερος.

11 [a] ῾Ησιόδου ῎Εργων.

Οὐδέ τις εὐόρκου χάρις ἔσσεται, οὐδὲ δικαίου,
οὐδ᾽ ἀγαθοῦ· μᾶλλον δὲ κακῶν ῥεκτῆρα καὶ ὕβριν
ἀνέρα τιμήσουσι· δίκη δ᾽ ἐν χερσὶ καὶ αἰδὼς
οὐκ ἔσται· βλάψει δ᾽ ὁ κακὸς τὸν ἀρείονα φῶτα,
μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ἐπὶ δ᾽ ὅρκον ὀμεῖται.
ζῆλος δ᾽ ἀνθρώποισιν ὀϊζυροῖσιν ἅπασιν
δυσκέλαδος, κακόχαρτος, ὁμαρτήσει στυγερώπης.

5.

[a] Sic A. Cleric. p. 203.

6.

[a] Sic A. Cleric. ib.

7.

[a] Sine nomine auctoris Trinc. Est Æschyli, apud Platonem Rep. II. p. 380. A.

[b] In vulgatis codicibus Stobæi hi versus Menandri nomen præferunt. At ex Euripide citant alii. Grotius. Grotius in marg. exemplaris sui scripsit *Æschylus*. Θεὸς γὰρ pro θ. μὲν Gesneri margo.

8.

[a] Trinc. sine nomine auctoris. Est Euripidis in Ixione, teste Plutarcho II. p. 18. D. E. Vid. Valckenærii Diatrib. p. 166. Fragm. 1. Musgravii.

[b] δοκησιν ἄρνησιν ἄρνυσο B.

9.

[a] Sic A.

10.

[a] Sic A.

11.

[a] Sic A. Scil. v. 188.

12 [a] Ζηνοδότου.

[b] Κηρύσσεται μὲν ἡ ’ρετή· κακὸς δ᾽ ἀνὴρ
σιγηλὸν ἔσχε ζῶν τε καὶ θανὼν βίον.

13 [a] Ἡσιόδου Ἔργων.

Νῦν δὴ ἐγὼ μήτ᾽ αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δίκαιος
εἴην, μήτ᾽ ἐμὸς υἱός· ἐπεὶ κακὸν ἄνδρα δίκαιον
ἔμμεναι, εἰ [b] μείζω γε δίκην ἀδικώτερος ἕξει.

14 [a] Ἐν ταυτῷ.

Πῆμα κακὸς γείτων, [b] ὅσσον τ᾽ ἀγαθὸς μέγ᾽ ὄνειαρ.
ἔμμορέ τοι τιμῆς, ὅς κ᾽ ἔμμορε γείτονος ἐσθλοῦ.

15 [a] Εὐριπίδου ἐκ Βελλεροφόντου.

Οὐδέ ποτ᾽ εὐτυχίην κακοῦ ἀνδρὸς, ὑπέρφρονα [b] δ᾽ ὄλβον
βέβαιον εἰκάσαι χρεὼν,
οὐδ᾽ ἀδίκων γενέαν· ὁ γὰρ οὐδενὸς ἐκφὺς
χρόνος, δικαίους ἐπάγων κανόνας,
δείκνυσιν ἀνθρώπων κακότητας ἐμοί.

16 [a] Εὐριπίδου Μηδείας.

Ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν, ὃς κίβδηλος ἦν,
τεκμήρι᾽ ἀνθρώποισιν ὤπασας σαφῆ,
ἀνδρῶν δ᾽ ὅτῳ χρὴ τὸν κακὸν διειδέναι,
οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι.

12.

[a] Sic A.

[b] κηρύσσεται ἀεὶ] Leg. κηρύσσεται μὲν ἡ ’ρετή. VALCKENÆR.

13.

[a] Sic A. Scil. v. 268.

[b] μείζω δ. ἀτιμότερος A. Quod reposuit Gesnerus in margine, ἀδικώτερος, puto eum ex Hesiodi exemp. sumsise; ego in textum intuli cum Grotio.

14.

[a] Sic A. Scil. v. 344.

[b] ὅσσον τ᾽ ἀγαθὸς] ὅσσον δὲ τἀγαθὸς A.

15.

[a] Ευριπι ἐκ Βελλεροφόν A. v. Fragm. 6.

[b] δ᾽ ὄλβον] τε ὄλβον Gesneri marg.

16.

[a] Ευρπι μη A. Scil. v. 516.

17 [a] Τοῦ αὐτοῦ Τενῦ.

[b] Φεῦ· οὐδὲν δίκαιόν ἐστιν ἐν τῷ νῦν γένει.

18 [a] Σοφοκλέους.

Σκαιοῖσι πολλοῖς εἷς σοφὸς διόλλυται.

19 [a] Δίωνος ἐκ τοῦ Εὐβοϊκοῦ.

Ὡς οὔποτε φιλεῖ τὰ μοχθηρὰ μένειν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς· ἀλλ' ἀεὶ κινεῖται, καὶ πρόεισιν ἐπὶ τὸ ἀσελγέστερον, μηδενὸς ἀναγκαίου μέτρου τυγχάνοντα.

20 [a] Φιλίππου.

Φίλιππος ἐρωτώμενος ὑπὸ Βυζαντίων, Τί ἀδικηθεὶς πολιορκεῖ αὐτούς· Εὐήθεις ἔφησεν εἶναι, καὶ ὁμοίους τῷ εἴ τις ἔχων καλὴν γυναῖκα τοὺς ἐπικωμάζοντας ἐρωτῴη, διὰ τί ἐπικωμάζουσιν.

21 [a] Θαλῆς ἐρωτηθεὶς, Τί βλαβερώτερον; [b] ἔφη, Κακία· καὶ γὰρ τὰ χρηστὰ βλάπτει παραγενομένη.

22 [a] Δημοσθένους.

Δημοσθένης ἔλεγεν, ὡς πολλάκις ἐπιὸν αὐτῷ εὔξασθαι τοὺς πονηροὺς ἀπολέσθαι, [b] καὶ φοβοῖτο μὴ ἔρημον ἄρδην ἐκ τῆς εὐχῆς ποιήσῃ τὴν πόλιν.

17.

[a] Reliqui hoc lemma ut in A. inveni, ubi in fine nominis fabulæ literula abscissa est. Gesnerus: *Ejusdem in Tenne.* Τημένῳ reponit Valckenærius Diatr. Eurip. p. 15. qui suspicatur Euripidem Tragœdiam Tennem nunquam edidisse. Et ἐν Τημένῳ dedit Schowius e duobus MSS. Tennem Euripidi asseruit Elmsleius annot. in vitam Euripidis a se e Cod. MS. Mediol. primum editam ad calcem Baccharum p. 195.

[b] φεῦ οὐδὲν] Heic exclamandi vocula extra versum est, ut apud Græcos tragicos sæpe. Grotius. Hunc v. et seq. temere conjunxit Grotius, tanquam ex eodem loco profectos. Sequentem Sophocli diserte tribuit cum A. Gesnerus. Vide Valcken. Diatr. Eurip. p. 15.

18.

[a] Sic A. Fr. inc. 8.

19.

[a] Sic A. Scil. p. 126. D. 127. A.

20.

[a] Sic A.

21.

[a] Deest lemma A.

[b] ἔφη inserui ex A.

22.

[a] Sic A.

[b] φοβεῖτο] καὶ φοβοῖτο A. ubi mox om. ἄρδην.

23 [a] Πυθαγόρου.

Νόμου θείου τὸ φαῦλον ἀνήκοον, διὸ καὶ παρανομεῖ.

24 [a] Λυσίου.

Ὅστις τοῦ μὲν μὴ ἀδικεῖν οὐ προνοεῖται, τοῦ δὲ μὴ δοῦναι δίκην ἐπιμελεῖται, κακουργεῖ.

25 [a] Δημοσθένους Φιλιππικῶν.

Ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ ληφθείην ταῦτα πράττων καὶ κατασκευαζόμενος, οὗτος ἐμοὶ πολεμεῖ, κἂν μή πω βάλλῃ, μηδὲ τοξεύῃ.

26 [a] Φιλήμονος Ἀγύρτου.

[b] Ὦ πῶς πονηρόν ἐστιν ἀνθρώπου φύσις
τὸ σύνολον· οὐ γὰρ ἄν ποτ᾽ ἐδεήθη νόμου.
οἴει τι τῶν ἄλλων [c] διαφέρειν θηρίων
ἄνθρωπον; [d] οὐδὲ μικρὸν, ἀλλὰ σχήματι·
πλάγι᾽ ἐστὶ τἄλλα, τοῦτο δ᾽ ὀρθὸν θηρίον.

27 [a] Φιλήμονος.

[b] Τί ποτε Προμηθεὺς, ὃν λέγουσ᾽ ἡμᾶς πλάσαι
καὶ τἄλλα πάντα ζῶα, τοῖς μὲν θηρίοις
ἔδωκ᾽ ἑκάστῳ κατὰ γένος μίαν φύσιν;
ἅπαντες οἱ λέοντες εἰσὶν ἄλκιμοι·
δειλοὶ πάλιν ἑξῆς πάντες [c] εἰσὶν οἱ λαγοί·
οὐκ ἔστ᾽ ἀλώπηξ, ἡ μὲν εἴρων τῇ φύσει,

23.

[a] Sic A.

24.

[a] Sic A. Fragm. incert. p. 36. Reisk.

25.

[a] Sic A. Scil. p. 115, 9. Reisk.

26.

[a] Sic A. Scil. p. 290. Cleric. qui hoc drama Philemoni ereptum vult, eique substituit Ἀγροίκου. Gesnerus in margine, *Lycurgi*. Λυκούργου Schow.

[b] ὦ πῶς] Vulgo deerat prima syllaba ad versum necessaria. Supplevi ex MS. A. Grotius.

[c] διαφέρει οὐδὲ μικρόν] Primam vocem addidimus versu desiderante. Omissa vulgo fuerat quasi ex versu antecedente irrepsisset: at non ita est. Grotius.

[d] οὐδὲ μικρὸν] Gesnerus in marg.: *Addo* ἄνθρωπον. Recte supplet Gesnerus, male Grotius. Valck.

27.

[a] Sic A. Sc. p. 340. Cler.

[b] τί ποτ᾽ ὁ] τί ποτε A.

[c] πάντες εἰσιν] Hoc εἰσὶν addidi-

ἡ δ' [d] αὐθέκαστος· ἀλλ' ἐὰν τρισμυρίας
ἀλώπεκάς τις συναγάγοι, μίαν φύσιν
ἁπαξάπασιν ὄψεται, τρόπον θ' ἕνα.
[d] ἡμῶν δ' ὅσα καὶ τὰ σώματ' ἐστὶ τὸν ἀριθμὸν
καθενὸς, τοσούτους ἐστὶ καὶ τρόπους ἰδεῖν.

28 [a] Σοφοκλέους Αἴαντος.

Ἄπειμι· καὶ γὰρ αἰσχρὸν εἰ πύθοιτό τις
λόγοις κολάζειν, ᾧ βιάζεσθαι παρῇ.

29 [a] Ὁ αὐτὸς ἐν Φαίδρᾳ.

Ἄπειμι τοίνυν· οὔτε γὰρ σὺ τἄμ' ἔπη
τολμᾷς ἐπαινεῖν, οὔτ' ἐγὼ τοὺς σοὺς τρόπους.

30 [a] Ἐπικτήτου.

Αἰσχρὸν τοῖς τῶν μελιττῶν δωρήμασι γλυκάζοντα τὴν κατάποσιν, τὸ τῶν Θεῶν δῶρον τὸν λόγον πικράζειν τῇ κακίᾳ.

31 [a] Λυκούργου.

Ὅσοι τοῖς ἀπὸ τῆς φύσεως [b] ἀγαθοῖς ἐπὶ τὰ χείρω χρῶνται, τούτοις πολέμια τὰ εὐτυχήματά ἐστιν. Ὡς εἴ τις ἀνδρεῖος ὢν, ληΐζεσθαι μᾶλλον, ἢ στρατεύεσθαι [c] προαιρεῖται· καὶ ἰσχυρὸς ὢν, [d] λωποδυτεῖν μᾶλλον, ἢ συμβου-

mus ea MS. A. Et sine eo mancus erat versus. Grotius. λαγωοί A.

[d] αὐθέκαστος.] Philo: αὐστηρὸν καὶ αὐθέκαστον καὶ ἀληθείας ἑταῖρον. Plutarch. Pol. Præc. οὐ γὰρ αὐθαδὴς οὐδ' ἐπαχθὴς ὁ χρηστὸς, οὐδ' αὐθέκαστός ἐστιν ὁ σώφρων ἀνήρ. Strabo lib. iv. τὸ ἁπλοῦν καὶ αὐθέκαστον. Aristot. ὁ δὲ αὐθέκαστός τις ὢν ἀληθεύει καὶ τῷ βίῳ καὶ τῷ λόγῳ. Grotius annot. MS. Videatur Wyttenbachius ad Plutarch. II. p. 11. E.

[e] ἡμῶν δ' ὅσα καὶ τὰ σώματ' ἐστὶ τὸν ἀριθμὸν] Ita recte MS. A. Vulgo deest ἐστί. Malebat Salmasius, ὅσα καὶ τὸν ἀριθμόν ἐστι σώματα. Grotius.

28.

[a] Sic A. Sc. v. 1159.

29.

[a] Sic A. v. Electr. 1050.

30.

[a] Scil. Fr. 12. Deest A.

31.

[a] Sic A.

[b] ἀγαθοῖς ἐπὶ τὰ χείρω] Desunt hæc verba A.

[c] προαιρεῖται] προῄρηται A. Forte προαιροῖτο. Mox ἢ pro καὶ ex A.

[d] λωποδύτης] λωποδυτεῖν A.

λεύειν· ἢ καλὸς ὢν, μοιχεύειν μᾶλλον, ἢ γαμεῖν· οὗτος τῶν ἀπὸ τῆς φύσεως ἀγαθῶν ὑπαρξάντων προδότης ἐστίν.

32 [a] Μουσωνίου.

Τί προβαλλόμεθα τοὺς τυράννους, μακρῷ χείρονες αὐτῶν καθεστῶτες; τὰς γὰρ ὁμοίας αὐτοῖς ἔχομεν ὁρμὰς ἐν ταῖς οὐχ ὁμοίαις τύχαις.

33 [a] Θεοδώρου.

Θεόδωρος ὁ Κυρηναϊκὸς, Λυσιμάχου τοῦ βασιλέως ἀπειλήσαντος αὐτὸν ἀναιρήσειν, Ἐλελήθεις με, εἶπεν, οὐ βασιλέως, ἀλλὰ κωνείου δύναμιν ἔχων.

34 [a] Θεοκρίτου.

Θεόκριτος ἐρωτηθεὶς, ποῖα τῶν θηρίων ἐστὶ τὰ [b] χαλεπώτατα; εἶπεν, Ἐν μὲν τοῖς ὄρεσιν, ἄρκτοι καὶ λέοντες· ἐν δὲ ταῖς πόλεσιν, τελῶναι καὶ συκοφάνται.

35 [a] Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς Περὶ Φιλίας.

[b] Κακίας αὐτῶν πλάσσονταί τινες ῥημάτων [c] εὐπρεπείᾳ, τὸ μὲν φιλοσώματον, ἁπλοῦν, τὸ δὲ φιλάργυρον, [d] προμηθὲς ἀποκαλούμενοι.

36 [a] Ἐν ταυτῷ.

Πολύβουλον εἶναι καὶ πολύτροπον, ἔνθα δεῖ καὶ τέχνης κατ' ἀλλοφύλων πολεμίων, χρήσιμον καὶ ἀναγκαῖον· ἐπίβουλον δ' ἦθος καὶ κακομηχανώτατον διὰ παντὸς ἔχειν [b] καὶ κατὰ πάντων, οὐ τῇ τῶν ἀγχινόων, ὥς τινες οἴονται, τῇ δὲ τοῦ πονηροτάτου μερίδι προστίθημι.

32.

[a] Sic A.

33.

[a] Sic A.

34.

[a] Sic A.

[b] χαλεπώτατα] τὰ χαλεπώτατα A.

35.

[a] Sic A. Vide Plutarchi Fragm. XVIII. 1. ed. Wyttenbach.

[b] κακίαις] κακίας A.

[c] εὐπρέπειαν] εὐπρεπείᾳ A.

[d] προμηθεὺς] προμηθὲς A. Gesnerus in marg. *Lego* προμήθειαν. Vide Lennepium ad Phalarid. Epist. p. 198.

36.

[a] Sic A. Vide ibid.

[b] καὶ κατὰ] καὶ om. A.

37 [a] Δημοκρίτου.

Ἔστι ῥᾴδιον μὲν ἐπαινεῖν, ἃ μὴ χρὴ, καὶ ψέγειν· ἑκάτερον δὲ πονηροῦ τινος [b] ἤθους.

38 [a] Διονυσίου Ἁλικαρνασέως.

Ἀπὸ γὰρ τῆς αὐτῆς διανοίας οἱ ἄνθρωποι ἀπογιγνώσκουσί τε ἑαυτῶν, καὶ ἑτέροις ἀπιστοῦσιν.

39 [a] Δίωνος ἐν τῷ Περὶ Δουλείας.

Φησὶν ὁ [b] Δίων, Οἱ ἀγαθοὶ οἰκέται, ἐλεύθεροι· οἱ δὲ πονηροὶ ἐλεύθεροι, δοῦλοι πολλῶν ἐπιθυμιῶν.

40 [a] Ιαμβλίχου ἐκ τῶν Προτρεπτικῶν εἰς φιλοσοφίαν λόγων.

Ὁμοίως ἐπισφαλὲς μαινομένῳ δοῦναι μάχαιραν, καὶ [b] πονηρῷ δύναμιν.

41 [a] Σωκρατικοῦ.

Σωκρατικὸς ὁ Κυνικὸς, ἀκούσας ποτὲ πονηροῦ τὸν τρόπον κακῶς λέγοντος Πλάτωνα, Παῦσαι, ἔφη· οὔτε γὰρ κακῶς λέγων ἐκεῖνον πιστευθήσῃ, οὔτε ἐκεῖνός σε ἐπαινῶν.

42 [a] Σιμωνίδου.

Σιμωνίδης ὁ μελοποιὸς εἰπόντος τινὸς, ὅτι πολλοὶ αὐτὸν παρ' αὐτῷ κακῶς λέγουσιν· Οὐ παύσῃ, ἔφη, ποτὲ σὺ τοῖς ὠσί με βλασφημῶν;

43 [a] Ἀνάχαρσις.

Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης ἐρωτηθεὶς [b] ὑπό τινος, Τί ἐστι πολέμιον ἀνθρώποις; Αὐτοὶ, ἔφη, ἑαυτοῖς.

37.

[a] Sic A.
[b] ἤθους] ἦθος A.

38.

[a] Sic A.

39.

[a] Sic A. Gesner.: *Bion. in Lib. de Servit.*
[b] Βίων] Δίων A.

40.

[a] Sic A. Gesner.: *Jamblichi ex adhortatoriis oration. philosophiæ.*
[b] μοχθηρῷ] πονηρῷ A.

41.

[a] Sic A.

42.

[a] Sic A.

43.

[a] Sic A.
[b] ὑπό τινος] παρά τινος A.

44 [a] Πλάτωνος Πολιτείας γ̄.

[b] Τῆς δὲ κακῆς τε καὶ αἰσχρᾶς παιδείας ἐν πόλει ἆρα μή τι μεῖζον ἕξεις λαβεῖν τεκμήριον, ἢ τὸ δεῖσθαι ἰατρῶν καὶ δικαστῶν ἄκρων μὴ μόνον τοὺς φαύλους τε καὶ χειροτέχνας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν ἐλευθέρῳ σχήματι προσποιουμένους τετράφθαι; ἢ οὐκ αἰσχρὸν δοκεῖ καὶ ἀπαιδευσίας μέγα τεκμήριον, τὸ ἐπακτῷ παρ' ἄλλων ὡς δεσποτῶν τε καὶ κριτῶν τῷ δικαίῳ ἀναγκάζεσθαι χρῆσθαι, καὶ ἀπορίᾳ οἰκείων; Πάντων μὲν οὖν, ἔφη, αἴσχιστον. Ἦ δοκεῖ σοι, ἦν δ' ἐγὼ, τούτου αἴσχιον εἶναι τοῦτο; [c] ὅτ' ἂν τὶς μὴ μόνον τὸ πολὺ τοῦ βίου ἐν δικαστηρίοις φεύγων τε καὶ διώκων κατατρίβηται, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἀπειροκαλίας ἐπ' αὐτῷ δὴ τούτῳ [d] πείθηται καλλωπίζεσθαι, ὡς δεινὸς ὢν περὶ τὸ ἀδικεῖν, καὶ ἱκανὸς πάσας μὲν στροφὰς στρέφεσθαι, πάσας δὲ διεξόδους διεξελθὼν ἀποστραφῆναι [e] λογιζόμενος, [f] ὥστε μὴ παρασχεῖν [g] δίκας, καὶ ταῦτα σμικρῶν τε καὶ οὐδενὸς ἀξίων ἕνεκα, ἀγνοῶν ὅσῳ κάλλιον καὶ ἄμεινον τὸ παρασκευάζειν τὸν βίον αὐτῷ μηδὲν δεῖσθαι νυστάζοντος δικαστοῦ. Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτ', ἔφη, ἐκείνου ἔτι αἴσχιον.

45 Ξενοφῶντος ἐκ τῆς Κύρου [a] Ἀναβάσεως.

Μένων δ' ὁ Θετταλὸς δῆλος ἦν ἐπιθυμῶν [b] μὲν πλούτου ἰσχυρῶς, ἐπιθυμῶν δὲ ἄρχειν, [c] ὅπως πλείω λαμβάνοι· ἐπιθυμῶν δὲ τιμᾶσθαι, [d] ἵνα πλείω κερδάνοι· φίλος τ' ἐβούλετο εἶναι τοῖς μέγιστον δυναμένοις, ἵνα ἀδικῶν μὴ διδοίη δίκην·

44.

[a] Sic A. Scil. p. 405.

[b] τῆς δὲ κακῆς — ἀπορίᾳ οἰκείων om. A.

[c] ὅταν τις] ὅταν δή τις A.

[d] πείθηται] πείσθη A.

[e] λογιζόμενος] Sic A. ut vulgo.

[f] ὥστε om. A.

[g] δίκας] δίκην A.

45.

[a] Παιδείας A. sed falso. Recte Gesnerus: *Xenophontis lib.* 2. *de exped. Cyri min.* Scil. II. 6, 21.

[b] μὲν πλούτου] μὲν om. A.

[c] ὅπως πλείω λαμβάνῃ] ὅπως ὡς πλείω λαμβάνοι A.

[d] ἵνα πλείω κερδάνοι φίλος τ'] ἵνα ἐπὶ πλείω κερδαίνοι· φίλος δ' A.

ἐπὶ δὲ [e] τὸ κατεργάζεσθαι, ὧν ἐπιθυμοίη, συντομωτάτην [f] ὁδὸν ᾤετο εἶναι, διὰ τοῦ ἐπιορκεῖν τε καὶ ψεύδεσθαι, καὶ ἐξαπατᾶν· τὸ δὲ ἁπλοῦν τε καὶ [g] ἀληθὲς ἐνόμιζε τὸ αὐτὸ τῷ ἠλιθίῳ εἶναι. Στέργων δὲ φανερὸς μὲν ἦν οὐδένα· ὅτῳ δὲ φαίη φίλος εἶναι, τούτῳ [h] ἔνδηλος ἦν ἐπιβουλεύων. Καὶ πολεμίου μὲν οὐδενὸς κατεγέλα· τῶν δὲ συνόντων πάντων [i] ὡς καταγελῶν αἰεὶ διελέγετο. Καὶ τοῖς μὲν τῶν πολεμίων κτήμασιν οὐκ ἐπεβούλευε· [k] χαλεπὸν γὰρ ᾤετο εἶναι τὰ τῶν φυλαττομένων λαμβάνειν· τὰ δὲ τῶν φίλων μόνος ᾤετο εἰδέναι, ὅτι ῥᾶστον ἀφύλακτα λαμβάνειν. Καὶ ὅσους μὲν [l] αἰσθάνοιτο ἐπιόρκους καὶ ἀδίκους, ὡς εὖ ὡπλισμένους ἐφοβεῖτο· τοῖς δὲ ὁσίοις καὶ ἀλήθειαν ἀσκοῦσιν, ὡς ἀνάνδροις ἐπειρᾶτο χρῆσθαι.

46 [a] Πλάτωνος Νόμων β.

Ἐγὼ μὲν γὰρ λέγω σαφῶς, τὰ μὲν κακὰ λεγόμενα, ἀγαθὰ τοῖς ἀδίκοις εἶναι, τοῖς δὲ δικαίοις κακά· τὰ δὲ ἀγαθὰ, τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ὄντως ἀγαθὰ, τοῖς δὲ κακοῖς, κακά.

47 [a] Σωκράτους.

Ταυτὸν ἐξ ἀσθενοῦς ἀγκυρίου σκάφος ὁρμίζειν, καὶ ἐκ φαύλης γνώμης [b] ἐλπίδας.

48 [a] Αἰσχίνου.

Καὶ γὰρ τοῦτ' ἄνθρωπος ἴδιον καὶ οὐ κοινὸν ποιεῖ· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ἀλαζόνες ὁπότ' ἄν τι [b] ψεύδωνται, ἀόριστα καὶ

[e] τὸ] τῷ A.

[f] ὁδὸν ᾤετο] ᾤετο ὁδὸν A.

[g] ἠλίθιον] ἀληθὲς A. Ibid. mox αὐτῷ τῷ ἠλιθίῳ. Dedi ἐνόμιζε τὸ pro ἐνομίζετο.

[h] ἔνδηλος] ἐνοπλ° A.

[i] ὡς] ὧν A.

[k] χαλεπὸν γὰρ ᾤετο] ᾤετο γὰρ χαλεπὸν A.

[l] ᾔσθάνετο] αἰσθάνοιτο A.

46.

[a] Sic A. Scil. p. 661. C.

47.

[a] Σωκρατ A.

[b] ἐλπίδας] ἐλπίδα A.

48.

[a] Dedi hunc locum ex A. Vide Æschinem Reiskii p. 490.

[b] ψε . . . . reliqua perierunt A.

ἀσαφῆ πειρῶνται λέγειν, φοβούμενοι τὸν ἔλεγχον· Δημοσθένης δὲ ὅτ' ἂν ἀλαζονεύηται, πρῶτον μεθ' ὅρκου ψεύδεται ἐξώλειαν ἐπαρώμενος αὐτῷ· δεύτερον [c] δὲ, ἃ εἶδεν ἐσόμενα, τολμᾷ λέγειν [d] ὡς ποτὲ ἔσται, καὶ ὧν τὰ σώματα οὐχ ἑώρακε, τούτων τὰ ὀνόματα λέγει κλέπτων τὴν ἀκρόασιν, καὶ μιμούμενος τοὺς τἀληθῆ λέγοντας. [e] Ἦ καὶ σφόδρα ἄξιός ἐστι μισεῖσθαι, ὅτι πονηρὸς ὢν καὶ τὰ τῶν χρηστῶν σημεῖα [f] διαφέρει.

ΠΕΡΙ ΦΡΟΝΗΣΕΩΣ. Γ. 21

1 [a] Αἰσχύλου.

Ἃ δεῖ παρὼν φρόντιζε, μὴ παρὼν ἀπῇς.
ὁ χρήσιμ' εἰδὼς, οὐχ ὁ πόλλ' εἰδὼς, σοφός.

2 [a] Σοφοκλέους.

Προνοίας οὐδὲν ἀνθρώποις ἔφυ
κέρδος λαβεῖν ἄμεινον, οὐδὲ νοῦ σοφοῦ. 30

3 [a] Πολλαῖσι μορφαῖς οἱ Θεοὶ σοφισμάτων
σφάλλουσιν ἡμᾶς, κρείττονες πεφυκότες.

4 [a] Κἂν σφόδρα σαφῶς [b] εἰδῇς τι, τὸν κρύπτοντά σε

[c] δὲ ἃ εὖ οἶδεν οὐδέποτε ἐσόμενα edd. Æschinis.

[d] ἀριθμῶν εἰς ὁπότ' ἔσται edd. Æschinis.

[e] διὸ καὶ μάλιστα edd. Æschinis.

[f] διαφθείρει edd. Æschinis.

1.

[a] Sic Trinc. Deest prior versus A. qui alterum Æschylo diserte tribuit. Duo sunt fragmenta. Tanquam unum exhibet Stanleius Inc. 8.

2.

[a] Ita Gesner. qui in marg. *Sophoclis*. Deest locus A. Trinc. Est Electr. 1015.

3.

[a] Sic Trinc. sine nomine auctoris. Menandro tribuit Gesner. et sic Apostolius Prov. II. 4. sed rectius Euripidi Plutarchus II. p. 20. F. 431 A. Ad priorem locum consulatur Wyttenbachius. Musgrav. Fragm. Euripid. Incert. cxv.

4.

[a] Deest hic locus A. Trinc. Menandro tribuere videtur Gesnerus. Grotii margo *Incertus*.

[b] εἰδῇς τι] τι deest ed. Bas.

μηδέποτ' ἐλέγξῃς· δύσκολον γὰρ [c] πρᾶγμ' ἔφυ,
ἃ λανθάνειν τις βούλεται, ταῦτ' εἰδέναι.

5 [a] Σοφοκλῆς Αἴαντι.

Ἐκ τῶνδε μέντοι τῶν τρόπων οὐκ ἄν ποτε
κατάστασις γένοιτ' ἂν οὐδενὸς νόμου·
εἰ τοὺς δίκῃ νικῶντας ἐξωθήσομεν,
καὶ τοὺς ὄπισθεν εἰς τὸ πρόσθεν ἄξομεν.
ἀλλ' εἰρκτέον τάδ' ἐστιν· οὐ γὰρ οἱ πλατεῖς,
οὐδ' εὐρύνωτοι φῶτες ἀσφαλέστατοι,
ἀλλ' οἱ φρονοῦντες εὖ, [b] κρατοῦσι πανταχοῦ.
μέγας δὲ [c] πλευρὰ βοῦς, ὑπὸ σμικρᾶς ὅμως
μάστιγος ὀρθὸς εἰς ὁδὸν πορεύεται.

6 [a] Μενάνδρου Θεοφορουμένῳ.

[b] Ὁ πλεῖστον νοῦν ἔχων
μάντις τ' ἄριστος ἐστὶ, σύμβουλός θ' ἅμα.

7 [a] Μενάνδρου.

Ἆρ' ἔστιν ἀγαθῶν πανταπλείστων αἰτία
ἡ σύνεσις, ἂν ᾖ πρὸς τὰ βελτίω σοφή.

8 [a] Σοφοκλῆς Ἀλήτῃ.

Ψυχὴ γὰρ εὔνους, καὶ φρονοῦσα τοὔνδικον,

[c] πρᾶγμ' ἐστιν] Grotius dedit πρᾶγμ' ἔφυ, ex emend. Gesneri. πρᾶγμ' ἀεὶ conjicit Jacobsius in Athen. p. 47.

5.

[a] Sic A. Scil. v. 1246.

[b] κρατοῦσι] φρονοῦσι A. Supra Stobæi edd. ante Francof. εἰκτέον.

[c] πλευρὰς] Edd. Stobæi ante Francofurtensem πλευρά.

6.

[a] Sic A. In feminino Athenæus. Gesn.marg. *Theophor.* Cleric.p.80.

[b] ὁ πλεῖστον νοῦν ἔχων.] Vulgo corrupta hæc et mutila legebantur. Nos auctoritatem secuti MS. A. ex una sententia duas fecimus, suppletis quæ deerant: nisi quod ille cum vulgatis habebat παμπλείστων, pro quo πανταπλείστων significatu eodem reponi lex versus imperabat. Grotius. Vulgo scil. desunt ἄριστος — ἀγαθῶν. Inserui τ' post μάντις cum Porsono ad Aristoph. Av. 705.

7.

[a] Sic A. Clericus Θεοφορουμένῃ assignat, sine auctoritate.

8.

[a] Sic A. nisi quod ex pervulgato librariorum errore η et ει confundentium habet ἀλείτῃ, de quo consulatur Brunckius. *Alete* margo Gesneri et Grotii.

[b] κρείσσων σοφιστοῦ παντός ἐστιν εὑρετίς.

9 [a] Μενάνδρου Ἰμβρίοις.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν, πάτερ, ἐν ἀνθρώπου φύσει
μεῖζον λογισμοῦ· [b] τῷ διαθέσθαι πράγματα
ἕκαστός ἐστιν, καὶ λογίσασθαι κατὰ τρόπον,
ἄρχων, στρατηγὸς, ἡγεμὼν δήμου, πάλιν
[c] σύμβουλος· ὁ διαφέρων λογισμῷ, πάντ᾽ ἔχει.

10 [a] Αἰσχύλου.

[b] Ἁμαρτάνει [c] τοι καὶ σοφοῦ σοφώτερος.

11 [a] Μενάνδρου.

Ἅπαντα δοῦλα [b] τοῦ φρονεῖν καθίσταται.

12 [a] Εὐριπίδου Ἀντιόπῃ.

Τὸ δ᾽ ἀσθενές μου καὶ τὸ θῆλυ σώματος
κακῶς [b] ἐμέμφθης· [c] καὶ γὰρ εἰ φρονεῖν ἔχω,
κρεῖσσον τόδ᾽ ἐστὶ καρτεροῦ βραχίονος.

13 [a] Ὡς ὄψις ἐν ὀφθαλμῷ, ὁ νοῦς ἐν τῇ ψυχῇ.

[b] κρείσσων — εὑρετής] κρεῖττον — εὑρετίς A.

9.

[a] Sic A. et Gesner. Grotio deest fabulæ nomen. Habet Clericus p. 90.

[b] τῷ διαθέσθαι] τὸ δ. A. Ibid. v. seq. καὶ deest.

[c] σύμβουλος] βουλῆς Bentleius. Σύμβουλος· ὁ λογισμῷ διαφέρων Porsonus, *Tracts* p. 250.

10.

[a] Secutus sum Grotium. A. τοῦ αὐτοῦ, ubi præcedit vers. 2. n. 1. ὁ χρήσιμ᾽. Deest lemma Gesnero. Habet Stanleius Inc. 9.

[b] ἁμαρτάνει τι] Ita malui, quam ut vulgo τε; ut sensus sit qui in illo Horatiano: *quandoque bonus dormitat Homerus.* Grotius.

[c] τε καὶ] τοι καὶ A.

11.

[a] Sic A. Trinc. Clericus p. 204.

[b] τῷ φρονεῖν] τοῦ φρονεῖν A. Voss.

12.

[a] Ευριπ^δ^ ἀντιόπ^η^ A. Deest lemma Trinc. Gesn. Vid. Fragm. Musgr. 5.

[b] ἐμέμφθης] ἐμέμφης A.

[c] καὶ γὰρ εἰ φρονεῖν] εἰ γὰρ εὖ φρονεῖν A. Eandem lectionem præbet Maximus, quæ, leviter mutata in εἰ γὰρ εὖ φρενῶν ἔχω, Valckenærio perplaceret. Is tamen confitetur hoc minime necessarium, Diatrib. Eurip. p. 78. εἰ γὰρ φρονεῖν Trinc.

13.

[a] Sophocli tribuunt Gesnerus et Grotius. Deest lemma Trinc. Fragmentum non habet A.

Ib. Sophocli tribuitur Philosophi dictum. Male Grotius huic tribuit p. 17. quæ non potuerunt ferri in Attica scena. Valckenær. Idem in Scholis ad Evang. Lucæ xi. 34: "verba sunt,

14 [a] Ἐσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς τοὺς πονοῦντας ὠφελεῖν.

15 [a] Ἀλλ' ἡ φρόνησις ἡ ἀγαθὴ, Θεὸς μέγας.

16 [a] Ἀγάθωνος.

Οὐ τῇ φρονήσει, τῇ τύχῃ δ' [b] ἐσφάλμεθα.

17 [a] Χαιρήμονος.

Οὐχ ὡς νομίζεις τὸ φρονεῖν εἶπας κακῶς.
[b] Τό τοι κράτιστον πανταχοῦ τιμητέον.
ὁ γὰρ φρονῶν εὖ, πάντα συλλαβὼν ἔχει.

18 [a] Εὐριπίδου Ἐρεχθέως.

[b] Ὀρθῶς μ' ἐπήρου, βούλομαι δέ σοι, τέκνον,
(φρονεῖς γὰρ ἤδη, κἀποσώσαις ἂν πατρὸς
γνώμας φράσαντος, ἂν θάνω) [c] παραινέσαι
κειμήλι' ἐσθλὰ, καὶ νέοισι χρήσιμα.
βραχεῖ δὲ μύθῳ πολλὰ συλλαβὼν ἐρῶ.
πρῶτον φρένας μὲν ἠπίους ἔχειν χρεών·
τῷ πλουσίῳ [d] τε τῷ τε μὴ διδοὺς μέρος,

" non utique poëtica, Aristotelis " e Topicis L. I. c. 14. quod, si " attendisset, optime omnium no- " verat Grotius, ipsa illa verba " excitans, ut Aristotelis, ad " Matth. vi. 22." Vide etiam Wyttenbachium Animadv. in Plutarch. de S. N.V. II. p. 563. E. Sententia Menandro tribuitur in libello Parisiis edito 1553. apud G. Morellium sign. B. 7.—νοῦς et ψυχῇ sine articulo Trinc.

14.

[a] Sophocli tribuit Trinc. Brunckius Inc. 9. Froben. p. 239. Deest A.

15.

[a] Deest fragmentum A. Sophocli tribuit Arsenius, cum Trinc.

16.

[a] Sic A. Sophocli tribuere videtur Trinc.

[b] ἐπητέον] ἐσφάλμεθα A. B. a m. sec. et margo Gesneri.

17.

[a] Sic Grotius. Mihi videntur tria esse fragmenta. Nomen Chæremonis secundo versui præfigit Trincavellus, tertio A. ubi duo priores desunt.

[b] Videntur mihi hic et qui sequitur versus cohæsisse cum præcedente apud Chæremonem, ut responsio sit ad verba alterius, qui quasi prudentiæ obtrectaturus laudaverit id, quod validissimum est: hoc vero ipsum qui hic loquitur in laudem prudentiæ trahit. Grotius.

18.

[a] Sic A. Fragm. Musgr. 2. Εὐριπίδου Ἐρεχθεῖδαι Voss. Conf. Apostol. XIX. 98. Εὐριπίδου simpliciter Trinc.

[b] Desunt ab initio hujus fr. usque ad ἀτιμία βίου in A.

[c] παραινέσαι] παραινέσας Voss. Trinc.

[d] μὴ διδοὺς μεῖζον μέρος] τῷ τε μὴ

ἴσον σεαυτὸν [e] εὐσεβεῖν πᾶσιν δίδου.
δυοῖν παρόντοιν πραγμάτοιν, πρὸς θάτερον
γνώμην [f] προσάπτειν, τὴν ἐναντίαν μίσει.
ἀδίκως δὲ μὴ κτῶ χρήματ', ἢν [g] βούλῃ πολὺν
χρόνον μελάθροις ἐμμένειν· [h] τὰ γὰρ ἀδίκως
οἴκους ἐσελθόντ' οὐκ ἔχει σωτηρίαν.
ἔχειν δὲ πειρῶ· τοῦτο γὰρ [i] τό τ' εὐγενὲς,
([k] καὶ τοὺς γάμους δίδωσι τοὺς πρώτους ἔχειν.)
ἐν τῷ πένεσθαι δ' ἐστὶν ἥ τ' ἀδοξία,
[l] ἀνανδρία τε, ἥ τ' ἀτιμία βίου.
[m] φίλων δὲ τοὺς μὲν μὴ χαλῶντας ἐν λόγοις
κέκτησο· τοὺς δὲ πρὸς χάριν σὺν ἡδονῇ
τῇ σῇ πονηροὺς, κλεῖθρον εἰργέτω στέγης.
[n] ὁμιλίας τε τὰς γεραιτέρους [o] θέλε.

διδοὺς μέρος Voss. πότε μὴ δ. μ. B. μὴ διδοὺς μέρος Trinc.

[e] εὐσεβεῖν] εὐσεβῆ B. a m. sec.

Ib. εὖ σέβων] Ita Salmasius, pro quo vulgo εὐσεβεῖν nullo sensu. At Scaliger maluerat, ἴσον σεαυτὸν εὖ σέβειν πᾶσιν δίδου. Grotius.

[f] προσάπτων] προσάπτειν Voss. Trinc.

Ib. γνώμην προσάπτειν, μηδ' ἐς αὔριον μένειν] Προσάπτειν pro προσάπτων habebat MS. recentior. Quod sequitur ex conjectura est: quod enim legebatur hactenus etiam in recentiore MS. (nam in antiquiore hi versus aberant) τὴν ἐναντίαν μίσει, quem sensum habeat non video. Sed et lex versus repudiat. Salmasius legebat τὴν ἐναντίαν μέθες, ut sensus sit, *Ex duabus sententiis alteram eligens, alteram fac missam.* Grotius. Retinui μίσει, utcunque mendosum.

[g] Βούλῃ] βούλει B. Mox εἰσελθόντ' Trinc.

[h] τὰ γὰρ ἀδίκως] Ita posuimus pro eo quod vulgo τὰ δ' ἀδίκως contra versum. Grotius. κακῶς infra XCIV. 5.

[i] τό τ'] τοῦτ' Gesneri margo.

[k] καὶ τοὺς γάμους] Hunc versum, qui hic desiderabatur, addidimus ex eo quod infra citatur tit. XCI. Grotius.

[l] ἀνανδρία τε] ἥτ' ἀνδρία B. a p. m. ἥτ' ἀνανδρία ἥτ' ἀτιμία Voss. ἥτ' ἀνδρία ἥτ' ἀτ. Trinc.

Ib. κἂν ᾖ σόφος τις ἥτ' ἀτιμία β.] Et hoc ex eodem loco reposuimus. Nam hic erat ἀνανδρία τε, minus commode. Grotius.

[m] φίλους] φίλων A. et margo Gesneri.

Ib. Hi tres versus inserti hic videntur ex Cresphonte. Nam Merope hæc verba tribuit Plutarchus libro De Util. ex inim. cap. et De Adulat. [p. 63. A.] Grotius annot. MS.

[n] ὁμιλίας] Ab h. l. usque ad finem fragmenti desunt A.

[o] θέλε] φίλει infr. CXVI. 3. ubi seqq. leguntur rectius.

βραχεῖα τέρψις ἡδονῆς τίκτει λύπην.
[p] ἐξουσίαν δὲ μή ποτ' εὐτυχῶν, τέκνον,
αἰσχροὺς ἔρωτας δημοτῶν διωκάθειν·
ὃ καὶ σίδηρον, ἀγχόνας τ' ἐφέλκεται,
χρηστῶν πενήτων ἄν τις αἰσχύνῃ τέκνα.
καὶ τοὺς πονηροὺς μή ποτ' [q] αὔξάνειν πόλει·
κακοὶ γὰρ, [r] ἐμπλησθέντες ἢ νομίσματος,
ἢ πόλεος ἐμπεσόντες εἰς ἀρχήν τινα,
σκιρτῶσιν [s] ἀδίκως εὐτυχησάντων δόμων.
ἀλλ', ὦ τέκνον, μοι δὸς χέρ', ὡς θίγῃ πατὴρ,
καὶ χαῖρ', ὑπ' αἰδοῦς δ' οὐ λίαν ἀσπάζομαι·
γυναικόφρων γὰρ θυμὸς [t] ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.

19 [a] Θεόγνιδος.

Ὀφθαλμοὶ καὶ γλῶσσα καὶ οὔατα καὶ νόος ἀνδρὸς
ἐν μέσσῳ στηθέων εὐξύνετος φύεται.

20 Εὐριπίδου [a] Πολυείδου.

Ὅστις νέμει κάλλιστα [b] τὴν αὑτοῦ φύσιν,
οὗτος σοφὸς [c] πέφυκε πρὸς τὸ συμφέρον.

21 [a] Πυθαγόρου ἐκ τῶν Χρυσῶν Ἐπῶν.

[b] Πολλοὶ δ' ἀνθρώποισι λόγοι, δειλοί τε καὶ ἐσθλοὶ,
προσπίπτουσ', ὧν μήτ' ἐκπλήσσεο, μήτ' ἂρ ἐάσῃς
εἴργεσθαι σαυτόν. Ψεῦδος δ' ἤν σοι τι γένηται,

[p] ἐξουσίαν — εὐτυχῶν] ἐξουσία — εὐτυχὼν, Gesneri margo. v. XVII. 10. Mox αἰσχρῶν ἔρωτας Trinc.

[q] αὐξάνειν] αὔξειν ἐν Gesneri margo. ex infr. XLIV. 4. Mox κακοῖς Trinc.

[r] ἐμπλησθέντες] ἐμπλασθέντες B.

[s] ἀδίκως] ἀδόκητ' Gesn. marg. Infr. XLIV. 4. Plutarch. II. 337. F.

[t] ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ] οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ Voss.

19.

[a] Sic A. E quo dedit Grotius. v. 1165.

20.

[a] Πολυείδους A. Grotius *Polyide.* vid. Fragm. Musgr. 7. Deest nomen fabulæ Trinc.

[b] τοῖς αὐτοῦ φίλοις] τὴν αὐτοῦ φύσιν A. et Gesneri margo.

[c] πέφυκεν εἰς] πέφυκε πρὸς A.

21.

[a] Sic A. Simpliciter Πυθαγόρου. Trinc.

[b] πολλοὶ δ'] πολλοί τ' B.

πρᾳώς εἶχ᾽· ὃ δέ τοι ἐρέω, ἐπὶ πᾶσι τελείσθω.
μηδεὶς μήτε λόγῳ σε παρείπῃ, μήτε τι ἔργῳ,
[c] πρῆξαι μηδ᾽ εἰπεῖν ὅ τι τοι μὴ βέλτερόν ἐστι.
πρῆσσε δὲ ταῦτ᾽, [d] ἅ σε μὴ βλάπτει· λόγισαι δὲ πρὸ ἔργου.

22 Εὐριπίδου [a] Πελιάσι.

Πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε τοῖς κρατοῦσί σου.

23 [a] Μενάνδρου.

Ὅτ᾽ ἂν ἕτερός σοι [b] μηδὲ ἓν πλέον διδῷ,
δέξαι τὸ μόριον· τοῦ λαβεῖν γὰρ μηδὲ ἓν
τὸ λαβεῖν ἔλαττον, πλεῖον ἔσται σοι πολύ.

24 [a] Πυθαγόρου.

Ἰσχὺς καὶ τεῖχος καὶ ὅπλον σοφοῦ ἡ φρόνησις.

25 [[a] ΓΝΩΜΑΙ ΜΟΝΟΣΤΙΧΟΙ.

Ἀγαθὸν μέγιστον ἡ φρόνησίς ἐστ᾽ ἀεί.
ἀνδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.
ἄριστόν ἐστι πάντ᾽ ἐπίστασθαι καλά.
ἂν εὖ φρονῇς, τὰ πάντα γ᾽ εὐδαίμων ἔσῃ.
ἀεὶ κράτιστόν ἐστι τἀσφαλέστατον.
ἔνιοι κακῶς φρονοῦσι πράσσοντες καλῶς.

[c] πρῆξαι] πρῆσσε B. Mox τοι μὴ om. A.

[d] ἅ σε μὴ] ἅ μὴ σε Trinc.

22.

[a] Sic A. Scil. fr. 4. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

23.

[a] Sic A. Trinc. Fragm. Cleric. p. 204.

[b] μηδενὸς πλέον] Nostra est emendatio. Vulgo legebatur μηδὲ ἓν, male repetitum ex eo quod sequitur, sensu nullo, qui nunc optimus. *Plus nihilo*, i. e. *quantulumcunque*. Grotius.

πλέων] πλέω A. πλέον Trinc. Grotii conjecturam rejicit Bentleius, et reponit μηδεὲν τέλεον διδῷ. Vulgatum credo sanum esse posse. Plena locutio est, μηδὲν διδῷ πλέον ἢ τὸ μόριον, δέξαι τοῦτο. Et sic fere Rittershusius.

24.

[a] Sic A. Trinc.

25.

[a] Desunt hæ Gnomæ A. Trinc. Addidisse videtur Gesnerus absque manuscripti auctoritate. Similis est ejus licentia in sequentibus. Deinceps nempe inseruit Theognidis vv. 625, 6. Hesiodi Opp. 291, 295. Anthol. Brunck.

ἐμπειρία γὰρ τῆς ἀπειρίας κρατεῖ.
βλέπων πεπαίδευμ' εἰς τὰ τῶν ἄλλων κακά.
ἡδύ γε πατὴρ φρόνησιν ἀντ' ὀργῆς ἔχων.
ἥδιστόν ἐστιν, εὐτυχοῦντα νοῦν ἔχειν.
μισῶ σοφιστὴν ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός.
νοεῖν γάρ ἐστι κρεῖττον, [b] ἢ σιγὴν ἔχειν.
συνετὸς πεφυκὼς, φεῦγε τὴν κακουργίαν.
ὁ παρ' ἡλικίαν νοῦς μῖσος ἐξεργάζεται.
οὐδεὶς ὃ νοεῖς οἶδεν, ὃ δὲ ποιεῖς βλέπει.
[c] οὐ πανταχῇ δ' ὁ φρόνιμος ἁρμόττειν δοκεῖ.
τὸ μηδὲν εἰκῆ, πανταχοῦ ἐστὶ χρήσιμον.
ψυχῆς μέγας χαλινὸς ἀνθρώποις ὁ νοῦς.
ὡς οὐδὲν ἡ μάθησις, ἢν μὴ νοῦς παρῇ.]

26 [a] Φωκυλίδου.

Ὅπλον τοι λόγος ἀνδρὶ τομώτερόν ἐστι σιδήρου.
ὅπλον ἑκάστῳ νεῖμε Θεὸς, φύσιν ἠερόφοιτον
[b] ὄρνισι μὲν πολλὴν ταχυτῆτ', ἀλκήν τε λέουσι,
ταύροις δ' αὐτοχύτοις κεράεσσιν, κέντρα μελίσσαις
ἔμφυτον ἄλκαρ ἔδωκε, λόγος δ' [c] ἔρυμ' ἀνθρώποισι.
τῆς δὲ θεοπνεύστου σοφίης λόγος ἐστὶν ἄριστος.
βέλτερος ἀλκήεντος ἔφυ σεσοφισμένος ἀνήρ.
ἀγροὺς καὶ πόλιας σοφία, καὶ νῆα κυβερνᾷ.

II. 316. Pythag. A. C. 27. 14. Phocylid. 47. Quæ omnia delevi.

[b] ἢ σιγὴν ἔχειν] f. ἢ οὐσίαν. Grotius annot. MS.

[c] οὐ πανταχῇ τὸ φρόνιμον ἁρμόττει παρὸν, Ἔνια δὲ δεῖ συμβῆναι] Ita alibi citatur hæc sententia, significans non semper locum esse prudentiæ, sed quædam casibus licere. Vulgo mutile et sine sensu: Οὐ πανταχῇ δ' ὁ φρόνιμος ἁρμόττειν δοκεῖ. Grotius. Idem in marg. exemplaris sui scripserat, Clement. 249.

26.

[a] Sic Trinc. ubi v. 1. deest. Post h. l. addidit Gesnerus quædam ex Pythagoræ Aureis Carminibus, et Orpheo de Lapid. sine MSS. auctoritate.

[b] ὄρνισι μὲν πολλὴν] λαγωοῖς πολλὴν Voss. Trinc.

[c] ἔρυμ' ἀνθρώποισι] ἔδωκεν· λόγον δ' ὅς ἐστιν ἄριστος Ἀνθρώπων νεῖμεν· βέλτερος δ' ἀ. Voss. Trinc. nisi quod hic habet ἔδωκε — ἀνθρώπῳ, et δ' om.

27 [a] Εὐριπίδου Ἀντιόπη.

Ἐγὼ μὲν οὖν [b] ᾄδοιμι καὶ λέγοιμί τι
σοφὸν, ταράσσων μηδὲν ὧν πόλις νοσεῖ.—
[c] Ἔνεστι δ' οἶκτος ἀμαθίᾳ μὲν οὐδαμοῦ,
σοφοῖσι δ' ἀνδρῶν. καὶ γὰρ οὐδ' ἀζήμιον
γνώμην ἐνεῖναι τοῖς σοφοῖς λίαν σοφόν.

28 [a] Θεόγνιδος.

Μή ποτ' ἐπαινέσσῃς πρὶν ἂν [b] εἰδῇς ἄνδρα σαφηνέως
ὀργὴν, καὶ θυμὸν, καὶ τρόπον ὅντιν' ἔχει.
πολλοί τοι κίβδηλον ἐπίκλοπον ἦθος ἔχοντες,
[c] κρύπτουσ' ἐνθέμενοι θυμὸν ἐφημέριον.
τούτων δ' ἐκφαίνει πάντων χρόνος ἦθος ἑκάστου·
καὶ γὰρ ἐγὼ γνώμης πολλὸν ἄρ' ἐκτὸς ἔβην.

29 [a] Νόει, καὶ τότε πρᾶττε.

30 [a] Βίαντος.

Βραδέως ἐγχείρει τοῖς πραττομένοις· ἐγχειρήσας δὲ, πρᾶττε βεβαίως.

31 [a] Θεοβούλου.

Τὰ ἀφανῆ τοῖς φανεροῖς τεκμαίρου.

27.

[a] Ευριπι Αντιο Α. τοῦ αὐτοῦ Trinc. ubi legitur post I. 8. Fragm. Eurip. Antiop. 6. Valck. Diatr. p. 80.

[b] ᾄδοιμι] εἴδοιμι B. οὖν deest A.

[c] ἔνεστι] Hunc v. et seqq. ex Euripidis Electra 294 petitos monuit Valckenærius Diatr. p. 81. A prioribus sejunxit Trinc.

28.

[a] Sic A. Trinc. Sc. v. 957.

[b] εἰδῇς ἄνδρα σαφηνῶς ὀργὴν καὶ ῥυθμὸν καὶ τρόπον ὅστις ἂν ᾖ.] Scripsi ita ut in Theognide exstat: nam hic vulgo edebatur, πρὶν ἂν ἴδῃς ἀνδρὸς ἀφανέως ὀργὴν καὶ θυμὸν καὶ τρόπον ὅντιν' ἔχει. Grotius. ἄνδρα σαφανέως B. ἄνδρας ἀφανέως Trinc. ὅντιν' ἔχουσι A.

[c] κρύπτουσ' ἐνθέμενοι] κρύπτουσιν θέμενοι B.

29.

[a] *Biantis* Gesner. Deest locus A. Trinc.

30.

[a] Sic Trinc. Deest locus A.

31.

[a] Sic fere Trinc. ubi Θεοβούλους.

[b] τεκμαίρου] Confer Sophocl. Œd. Tyr. 916. Hæc sententia Soloni tribuitur infra p. 45, 32. ed. Gesn.

32[a] Σωκράτης [b]παρῄνει, ὡς ἥκιστα τοῖς δυνάσταις, ἢ ὡς ἥδιστα ὁμιλεῖν.

33[a] Πράττε ἀμεταμέλητα.

34 [a] Δημοκρίτου.

Σοφίη ἄθαμβος ἀξίη πάντων, τιμιωτάτη οὖσα.

35 [a] Δημοκρίτου.

[b]Ὅρος γὰρ συμφορέων καὶ ἀσυμφορέων, τέρψις καὶ ἀτερπίη.

36[a] [Ῥώμη δὲ μετὰ μὲν φρονήσεως, ὠφέλησεν· ἄνευ δὲ ταύτης, πλεῖον τοὺς ἔχοντας ἔβλαψε.

37 Βουλευόμενος παραδείγματα ποιοῦ τὰ παρεληλυθότα τῶν μελλόντων.

38 Ὅπερ δὲ ὑπὲρ τῶν σεαυτοῦ μέλλεις τινὶ συμβουλεύεσθαι, σκόπει πρῶτον πῶς ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ διῴκησεν. Ὁ γὰρ κακῶς διανοηθεὶς ὑπὲρ τῶν ἰδίων, οὐδέποτε καλῶς βουλεύσεται περὶ τῶν ἀλλοτρίων.]

39 [a] Σωτάδου.

Λύπη σε μακρὰν προφεύξεται ἀγαθὰ φρονοῦντα.
μιμοῦ τὸ καλὸν, καὶ μενεῖς ἐν βροτοῖς ἄριστος.
νόμος ἐστὶ Θεὸς, τοῦτον ἀεὶ πάντοτε τίμα.
ξένος ὀφείλεις εἶναι τῶν οὐ καλῶς φρονούντων.
[b] οὗ καλῶς βιοῖς, παράμενε, κεὐτυχεῖς τὰ πάντα.
παρατήρει τὰ πάντων καλὰ, καὶ ταῦτα σὺ μιμοῦ.

32.

[a] Πλάτωνος Trinc. Sed lemma ad locum ibi proxime sequentem pertinere videtur: sc. infr. p. 48, 52.

[b] παρῄνει] ἔλεγεν Trinc.

33.

[a] Deest locus A. Trinc.

34.

[a] Sic Trinc.

35.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ὅρος γὰρ] γὰρ addidi ex A. Idem habet ἀτερπίη pro vulg. ἀτερψίη.

36.

[a] Hic, et duo sequentes loci ex Isocrat. ad Demonic. desunt A. Trinc.

39.

[a] Legitur hoc fragmentum Trinc. sine nomine auctoris, sed post aliud Sotadis.

[b] οὗ] Vulgo ὅπου. Emendavit Brunckius. Gesneriana tertia mox

ῥῆσιν δ' ἀγαθὴν δεδομένην, φύλασσε σαυτῷ.
σοὶ τοῦτο γενέσθω [c] φίλον, μηδὲν ἀτακτεῖν,
τὴν ἡσυχίαν κατὰ βίον ἵνα πάντοτε τηρῇς. 1
ὑγιαίνειν εὔχου τοῖς Θεοῖς, ἐφ' ὅσον ἔχεις ζῆν.

40 [a] Ἐκ τῶν Ἀριστωνύμου Τομαρίων.

Κυβερνήτου μὲν ἔργον ἀγαθοῦ, [b] εἰς τὰς τῶν πνευμάτων μεταβολὰς ἁρμόσασθαι· ἀνδρὸς δὲ σοφοῦ, πρὸς τὰς τῆς [c] τυχῆς.

41 [a] Σωκράτους.

Ἐν μὲν τῷ [b] καταπλεῖν, πείθεσθαι τῷ κυβερνήτῃ· ἐν δὲ τῷ ζῆν, τῷ λογίζεσθαι δυναμένῳ βέλτιον.

42 [a] Ὁδὸν μὲν τὴν [b] λειοτάτην ἐκλέγεσθαι· βίον δὲ τὸν ἀλυπότατον. 10

43 [a] Μόνῳ τῷ λόγῳ, καθάπερ ἐπιτρόπῳ σώφρονι, παρακαταθετέον τὸν βίον καὶ τὴν [b] νεότητα.

habet εὐτυχήσεις. Paullo supra assumsi οὐ ante καλῶς e Gesneri margine et Trincavello.

[c] φίλον μηδὲν ἀτακτεῖν] Hermannus Element. Doct. Metr. p. 445. φ. τὸ σὲ μ. ἀ. Brunckius μηδαμῶς ἀτ. An melius μηδέν ποτ' ἀτακτεῖν? Nisi forte primam v. φίλον produxerit Sotades.

40.

[a] Ita Gesnerus: *Ex Aristonymi Tomariis.* Deest locus A. Trinc.

[b] τὰ εἰς τὰς] Forte leg. τὰ ἱστία πρὸς τὰς Jacobs. in Anthol. T. XII. p. 116.

[c] ψυχῆς] Malim τύχης. Gesner.

41.

[a] A. Trinc. s. n. auctoris. Sed post alia Socratis. Similiter 42. 43.

[b] πλεῖν] καταπλεῖν A. Mox δεῖ vulgo post πείθεσθαι. Omisi cum A.

42.

[b] τελειοτάτην] λειοτάτην A. et margo Gesneri. Mox omisi δεῖ post ἐκλέγεσθαι cum A. et Trinc.

43.

[b] Vulgo καὶ τὴν νεότητα καὶ ὑποδήματα. Deinde tanquam alterum fragmentum, Βίος ἁρμόζων ἀλυπότερος. Ad verba καὶ ὑποδήματα scripsit Gesnerus in margine, *Locus corruptus videtur.* Equidem secutus sum Trincavellum, qui καὶ ante βίος præbet, puncto tamen male post ὑποδήματα posito. Et sic A. etsi hoc loco madore corruptus, nec lectu facilis. In alia omnia abit Schowius, qui pro ὑποδήματα ex uno MS. reponit ὑπολείμματα, et sic commentatur: "C. "καὶ τὰ ὑπολείμματα, *residuasque* "*opes.* Antea: καὶ ὑποδήματα. "Jacobs hæc cum sequenti fragmento ita jungit: ὡς ὑποδήματα, "βίος ἁρμόζων ἀλυπότερος. Ut calceamenta, quæ pedibus apta "sunt, ita vitæ ratio, congrua atque accommodata nobis, minus "molestiarum affert." Recte me

44[a] Καὶ ὑποδήματα, καὶ βίος ἁρμόζων ἀλυπότερος.

45 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης ἐρωτηθεὶς, τί φρόνησις; Εὐαρμοστία, εἶπε, [b] ψυχῆς. [c] Ὁ αὐτὸς ἐρωτηθεὶς, τίνες φρόνιμοι; Οἱ μὴ ῥᾳδίως, εἶπεν, ἐξαμαρτάνοντες.

46[a] Ἀντισθένης ἐρωτηθεὶς, τί δή ποτε οὐχ οἱ πλούσιοι πρὸς τοὺς σοφοὺς ἀπίασιν, ἀλλ' ἀνάπαλιν; εἶπεν, Ὅτι οἱ σοφοὶ μὲν ἴσασιν, ὧν ἐστὶν αὐτοῖς χρεία πρὸς τὸν βίον· οἱ δὲ οὐκ ἴσασιν· ἐπεὶ μᾶλλον σοφίας ἢ χρημάτων ἐπεμελοῦντο.

47 [a] Πλουτάρχου.

Ἔστι τοίνυν τῶν πραγμάτων τὰ μὲν ἁπλῶς ἔχοντα, τὰ δὲ πῶς ἔχοντα πρὸς ἡμᾶς· ἁπλῶς μὲν οὖν ἔχοντα, γῆ, οὐρανὸς, θάλασσα· πῶς δὲ ἔχοντα πρὸς ἡμᾶς, ἀγαθὸν, κακὸν, αἱρετὸν, φευκτὸν, ἡδὺ, ἀλγεινόν· ἀμφοῖν δὲ τοῦ λόγου θεωρητικοῦ ὄντος, τὸ μὲν περὶ τὰ ἁπλῶς ἔχοντα μόνον, ἐπιστημονικὸν καὶ θεωρητικόν ἐστι· τὸ δ' ἐν τοῖς πῶς ἔχουσι πρὸς ἡμᾶς, βουλευτικὸν, καὶ πρακτικόν· ἀρετὴ δὲ τούτου μὲν ἡ φρόνησις, ἐκείνου δὲ ἡ σοφία. Διαφέρει δὲ σοφίας φρόνησις, ᾗ τοῦ θεωρητικοῦ πρὸς τὸ πρακτικὸν καὶ παθητικὸν ἐπιστροφῆς καὶ σχέσεως τινος γενομένης ὑφίσταται κατὰ λόγον ἡ φρόνησις. Διὸ φρόνησις μὲν τύχης δεῖται· σοφία δὲ οὐ δεῖται πρὸς τὸ οἰκεῖον τέλος, οὐδὲ βουλῆς· ἔστι γὰρ περὶ τὰ ἀεὶ καὶ τὰ αὐτὰ ὡσαύτως ἔχοντα. Καὶ

edidisse monstrant *Demophili Similitudines* n. 20. cum nota editoris.

45.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ψυχῆς] τῆς ψυχῆς B.

[c] ὁ αὐτὸς] Σωκράτης A.

46.

[a] Deest hic locus A. Trinc. Simile dictum Aristippo tribuit Diogenes Laert. II. 69. ubi videantur Casaubonus et Menagius. Sequitur in Gesneri edit. sententia ex Gregorio magno, quam delere non dubitavi. Post μᾶλλον Rittershusius inserit ἄν.

47.

[a] Deest hic locus A. Trinc. et fortasse debetur Gesneri curiositati. Vide Plutarch. II. p. 443 E.

καθάπερ ὁ γεωμέτρης οὐ βουλεύεται περὶ τοῦ τριγώνου, εἰ δυοῖν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει τὰς ἐντὸς γωνίας, ἀλλ᾽ οἶδεν· (αἱ γὰρ βουλαὶ περὶ τῶν ἄλλοτε ἄλλως ἐχόντων, οὐ περὶ τῶν βεβαίων καὶ ἀμεταπτώτων·) οὕτως ὁ θεωρητικὸς νοῦς περὶ τὰ πρῶτα, καὶ μόνιμα, καὶ μίαν ἀεὶ φύσιν ἔχοντα μὴ δεχομένην μεταβολὰς, ἐνεργῶν, ἀπήλλακται τοῦ βουλεύεσθαι. Τὴν δὲ φρόνησιν εἰς πράγματα πλάνης μεστὰ καὶ ταραχῆς καθιεῖσαν ἐπιμίγνυσθαι τοῖς τυχηροῖς πολλάκις ἀναγκαῖόν ἐστι, καὶ τῷ βουλευτικῷ χρῆσθαι περὶ τῶν ἀδηλοτέρων· τῷ δὲ πρακτικῷ τὸ βουλευτικὸν ἐκδεχομένην ἐνεργεῖν ἤδη, καὶ τοῦ ἀλόγου συμπαρόντος καὶ συνεφελκομένου ταῖς κρίσεσιν.

48 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Καὶ γὰρ περὶ τἀγαθὸν ἡ φρόνησις πραγματεύεται τετραχῶς, ἢ κτωμένη τἀγαθὰ, ἢ φυλάττουσα, ἢ αὔξουσα, ἢ χρωμένη δεξιῶς. Οὗτοι τῆς φρονήσεως καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν εἰσι κανόνες, οἷς πρὸς ἀμφότερα χρηστέον.

49 [a] Πλουτάρχου Εἰ ἡ τῶν μελλόντων πρόγνωσις ὠφέλιμος.

Ἀλλὰ μὴν ἡ φρόνησις, οὐ σωμάτων, ἀλλὰ πραγμάτων ὄψις ἐστὶ, πρὶν ἐν αὐτοῖς γενέσθαι τὸν ἄνθρωπον, ὅπως ἄριστα [b] χρήσεται τοῖς ἀπαντῶσι καὶ προστυγχάνουσι, [c] παρέχουσα διασκοπεῖν τὸ μέλλον. Τὸ μὲν οὖν σῶμα πρόσω μόνον ὠμμάτωται, τοῖς δ᾽ ὄπισθεν τυφλόν ἐστιν [d] ἀτεχνῶς· ἡ δὲ διάνοια καὶ τὰ παρῳχημένα βλέπειν τῇ μνήμῃ πέφυκεν. Ὁ γὰρ ἐγκαθήμενος ἀεὶ καὶ οἰκουρῶν

48.

[a] Deest locus A. Trinc. Est e Consol. ad Apollon. p. 103 A.

49.

[a] Sic A. Simpliciter Πλουτάρχου Trinc. Vide Fragmenta Plutarchi apud Wyttenbachium XV. t. V. p. 547. = 823.

[b] χρήσεται] χρήσηται A.

[c] παρέχουσα] παρέχουσι B. a p. m. Trinc.

[d] ἀτεχνῶς om. A. Ibidem desunt ab ὁ γὰρ ἐγκαθημένος usque ad finem fragmenti.

γραμματεὺς [e] ἐν μίνῳ, ὥς φησιν ὁ Πλάτων, οὗτός ἐστι, καὶ προγέγονας ἐνταῦθα τῆς ψυχῆς, εἴτε μέρος, εἴτε ὄργανον, ὃ τῶν πραγμάτων ἀντιλαμβάνεται φερομένων, καὶ φυλάττει, καὶ ἵστησι, καὶ κύκλον ποιεῖ τὸ παρῳχημένον ἐπιστρέφουσα, καὶ συνάπτουσα τῷ παρόντι, καὶ παραρρεῖν εἰς τὸ ἄπειρον οὐκ ἐῶσα, καὶ ἀνύπαρκτον, καὶ ἄγνωστον.

50 [a] Θεοφράστου.

Χρὴ τοίνυν τὸν μέλλοντα θαυμασθήσεσθαι, [b] περὶ τὸ θεῖον φιλοθύτην εἶναι, μὴ τῷ πολλὰ θύειν, ἀλλὰ τῷ πυκνὰ τιμᾶν τὸ θεῖον· τὸ μὲν γὰρ εὐπορίας, τὸ δ᾽ ὁσιότητος σημεῖον. Ἔπειτα γονεῖς γηροτροφεῖν καλῶς, [c] ταῖς τ᾽ ἐκείνων βουλήσεσι τὸν αὐτοῦ βίον εὐπειθῆ κατασκευάζειν. Ὁ γὰρ μὴ τοιοῦτος, ἀλλὰ τῶν τε τῆς φύσεως τῶν τε τῆς πόλεως νόμων ὀλιγωρῶν, ἀμφοτέρους τοὺς τῆς δικαιοσύνης τρόπους παραβέβηκε. Καὶ μὴν καὶ γυναικὸς καὶ παίδων ἐπιμελητέον καλῶς καὶ φιλανθρώπως· οἱ μὲν γὰρ εἰς τὸ γῆρας ἀμείβονται ταῖς θεραπείαις, ἡ δ᾽ ἐν ταῖς νόσοις καὶ ταῖς καθ᾽ ἡμέραν οἰκονομίαις ἀποδώσει τὴν εὐεργεσίαν. Ἐὰν δέ τινι συμβάλλειν ἀνάγκη ᾖ, μετὰ τοῦ βεβαίου πειρῶ τοῦτο πράττειν· φρονιμωτάτου γὰρ ἀνδρὸς δανείσαντα φρονίμως, ἀπολαβεῖν φιλικῶς, [d] ἢ συναλλάξαντα φιλανθρώπως, κομίσασθαι φιλαπεχθημόνως.

[e] ἐν μίνῳ] Nimirum in margine scriptum ἐν μένωνι, qui dialogus est Platonis, in textum irrepsit. Al. legitur μένω. GESNER. Edidit Schowius: γραμματεὺς ἐν μνήμῃ (ὧς φησιν ὁ Πλάτων) ο. ε. καὶ προγεγονὸς—cum hac nota: "C. γραμματὺες ἐν μνήμῃ—προγεγονὸς ἐ. "Antea: γ. ἐν μίνῳ—προγέγονας ἐ. "Gesner: γ. ἐν Μένωνι. Adjectum "ἐν Μένωνι ex margine credidit. "Ad ἐπιστρέφουσα καὶ συνάπτουσα "superius ἡ διάνοια revocandum. "Jungenda: εἰς τὸ ἄπειρον καὶ ἀνύ"παρκτον καὶ ἀ." Wyttenbachius: Forte, καὶ ὥς φησιν Πλάτων ἐν Μένωνι, προγεγονὼς τῶν ἐνταῦθα, τῆς ψυχῆς εἴτε μέρος κ. τ. λ. i. e. *quique, ut Plato ait in Menone, ante has, quæ hic sunt, res fuit*, (ante præsentem vitam fuit) *animi sive instrumentum.*

50.

[a] Sic A. Trinc.

[b] περὶ] καὶ περὶ B.

[c] ταῖς τ᾽ ἐκείνων] Copula deest A. Trinc.

[d] οὐ συναλλάξαντα] ἢ συναλλά-

51 [a] Δημοκρίτου.

Φρονήσιος ἔργον μέλλουσαν ἀδικίην φυλάξασθαι· ἀναλγησίης δὲ, [b] τὸ γενόμενον μὴ ἀμύνασθαι.

52 [a] Ἐκ μὲν τῆς προμαντικῆς, πρόνοιαν ἔφασαν δεῖν ἐπιζητεῖν· ἐκ δὲ τῆς ἰατρικῆς, τῆς τε προνοίας, ἐπανόρθωσιν· ταῦτα γὰρ εἶναι πέρατα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης· ἐκ δὲ τῆς μουσικῆς αἴσθησιν ἀκριβῆ τε καὶ ἐπιστημονικήν· ἐκ δὲ τῶν μαθηματικῶν ὀνομαζομένων, συλλογισμόν τε καὶ ἀπόδειξιν τῶν δι' αὐτῶν νοημάτων.

53 [a] Ἀριστοτέλους.

Ἀριστοτέλης εἶπεν, ἐπειδὴ μὴ γίνεται τὰ πράγματα ὡς βουλόμεθα, δεῖ βούλεσθαι ὡς γίνεται.

54 [a] Ἀριστοτέλους.

[b] Νόμιζε τὴν εὐδαιμονίαν οὐκ ἐν τῷ πολλὰ κεκτῆσθαι [c] γίγνεσθαι, [d] ἀλλ' ἐν τῷ τῇ ψυχῇ εὖ διακεῖσθαι. Καὶ γὰρ [e] οὐδὲ τὸ σῶμα αὐτὸ τὸ λαμπρᾷ ἐσθῆτι κεκοσμημένον φαίη [f] τις εἶναι μακάριον, ἀλλὰ τὸ τὴν ὑγείαν ἔχον, καὶ σπουδαίως διακείμενον, κἂν μηδὲν τῶν προειρημένων αὐτῷ παρῇ· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ [g] ψυχὴ ἐὰν ᾖ πεπαιδευμένη, τὴν τοιαύτην καὶ τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον εὐδαίμονα προσαγορευτέον ἐστίν· οὐκ ἂν [h] τοῖς ἐκτὸς ᾖ λαμπρῶς κεκοσμημένος,

ξαντα A. Trinc. Supra δὲ post ἐὰν om. Trinc.

51.

[a] Sic A. Trinc.

[b] τὸ γενόμενον] Schowius ex 2 MSS. τὴν γενομένην, et sic Gesneri marg.

52.

[a] Gesnerus: *Incerti auctoris.* Deest locus A. In Trinc. legitur post fr. Lini infra V. 22.

53.

[a] Sic Trinc.

54.

[a] Sic A. Trinc.

[b] νομίζειν] νόμιζε A. νομίζει δὲ Gesneri margo. νομίζειν δεῖ dedit Schowius ex uno MS.

[c] γίγνεσθαι deest B.

[d] ἀλλ' ἐν τῷ τῇ ψυχῇ] μᾶλλον δὲ ἐν τῷ τὴν ψυχὴν Gesneri margo et A. ex em. Erat ibi τῇ ψυχῇ a p. m.

[e] οὐδὲ τὸ σῶμα αὐτὸ] τὸ σῶμα οὐ τὸ A.

[f] τις εἶναι] τις εὖ εἶναι A. Sed εὖ in ἂν mutavit recentior manus.

[g] ψυχὴν] ψυχὴ A. ψυχὴν ἔνεστιν ἰδεῖν πεπαιδευμένην Trinc.

[h] τις ἐκ τούτων ᾖ] τοῖς ἐκτὸς ᾖ A. Gesn. marg.

αὐτὸς μηδενὸς ἄξιος ὤν. Οὔτε γὰρ [i] ἵππον, κἂν ψέλλια χρυσᾶ καὶ σκευὴν ἔχῃ πολυτελῆ, φαῦλος ὤν, τὸν τοιοῦτον ἄξιόν τινος νομίζομεν εἶναι· ἀλλ' ὃς ἂν διακείμενος ᾖ σπουδαίως, τοῦτον μᾶλλον ἐπαινοῦμεν. Ὥσπερ γὰρ εἴ τις τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ χείρων εἴη, καταγέλαστος ἂν γένοιτο· τὸν αὐτὸν τρόπον οἷς πλείονος ἀξίαν τὴν κτῆσιν εἶναι συμβέβηκε τῆς ἰδίας φύσεως, ἀθλίους [k] τούτους εἶναι δεῖ νομίζειν. Καὶ τοῦτο κατ' ἀλήθειαν οὕτως ἔχει· τίκτει γὰρ, ὥσπερ φησὶν ἡ παροιμία, κόρος μὲν ὕβριν, ἀπαιδευσία δὲ μετ' ἐξουσίας ἄνοιαν. Τοῖς γὰρ διακειμένοις τὰ περὶ τὴν ψυχὴν κακῶς, οὔτε πλοῦτος, οὔτε ἰσχὺς, οὔτε κάλλος τῶν ἀγαθῶν ἐστιν· ἀλλ' ὅσῳ περ ἂν αὗται μᾶλλον αἱ διαθέσεις καθ' ὑπερβολὴν ὑπάρξωσι, [l] τοσούτῳ καὶ πλείω καὶ μείζω τὸν κεκτημένον βλάπτουσι, χωρὶς φρονήσεως παραγενόμεναι.

55 [a] Ἰαμβλίχου ἐκ τῆς Ἐπιστολῆς πρὸς Ἀσφάλιον περὶ Φρονήσεως.

Τὴν ἡγεμονοῦσαν τῶν ἀρετῶν φρόνησιν, καὶ χρωμένην [b] αὐταῖς ὅλαις, καθάπερ ὄμμα νοερὸν, τάξεις τε καὶ μέτρα αὐτῶν καὶ τὴν [c] ἐγκαιροτάτην διάθεσιν εὖ διακοσμοῦσαν, ἐπιδείκνυσιν ὁ λόγος ὑπ' αὐγὰς ἐν τῷ παρόντι. [d] Αὕτη τοίνυν προηγουμένη μὲν παραδέχεται τὴν ἀπογέννησιν ἀπὸ τοῦ καθαροῦ

[i] ἵππος] ἵππον A. qui deinde habet ἐὰν ψ. ἔχῃ χρ. καὶ σκ. π.

[k] τούτους εἶναι] εἶναι τούτους A.

[l] τοσούτῳ καὶ] καὶ deest A.

55.

[a] Sic A. Gesner.: *Jamblichi ex epistola ad Aphaleum de prudentia.*

[b] αὐταῖς ὅλαις] αὐταῖς ὕλαις A.

[c] εὐκαιροτάτην] ἐγκαιροτάτην A. et margo Gesneri. διάθεσιν addidi ex eodem et B. a m. sec. Gesnerus in marg.: *Forte* εὐκαιρότατα *pro* εὐκαιρίαν. εὐκαιρότατα e duobus MSS. dedit Schowius. Hemsterhusius in nota Ruhnkenii ad Timæi Lexic. p. 265. τάξεις τε καὶ μέτρα αὐτῶν καὶ τὴν εὐκαιρότητα εὖ διακοσμοῦσαν ἐπιδεικνύειν δεῖ ἄγοντα ὑπ' αὐγὰς ἐν τῷ παρόντι. Recte quod ad ὑπ' αὐγὰς attinet: miror tamen eum non arripuisse ὁ λόγος pro ὅλον e Gesneri margine, quod præbent etiam A. et B. a m. sec. In vulg. ὑπαυγὲς latere videtur ὑπ' αὐγαῖς.

[d] αὕτη] οὕτω B. Mox ἀπογέννεσιν Trinc.

καὶ τελείου νοῦ· [e] γενομένη δ' οὕτως, εἰς αὐτὸν τὸν νοῦν ἀποβλέπει, καὶ [f] τελεοῦται ὑπ' αὐτοῦ, μέτρον [g] τε καὶ παράδειγμα αὐτὸν ἔχει κάλλιστον τῶν ἐν [h] αὐτῇ πασῶν ἐνεργειῶν. Εἰ δέ τις [i] ἐστὶ καὶ πρὸς Θεοὺς ἡμῖν κοινωνία, διὰ ταύτης μάλιστα τῆς ἀρετῆς αὕτη συνίσταται, καὶ κατὰ ταύτην διαφερόντως πρὸς [k] αὐτοὺς ἀφομοιούμεθα, ἀγαθῶν τε καὶ συμφερόντων καὶ καλῶν καὶ τῶν ἐναντίων διάγνωσις ἀπὸ ταύτης ἡμῖν πάρεστιν, ἔργων τε προσηκόντων κρίσις καὶ κατόρθωσις δι' [l] αὐτὴν κατευθύνεται. Καὶ συλλήβδην φάναι, κυβερνητική τις ἐστὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῆς ὅλης [m] ἐν αὐτοῖς διατάξεως ἀρχηγὸς, πόλεις τε καὶ οἴκους, καὶ τὸν ἴδιον ἑκάστου βίον εἰς παράδειγμα τὸ θεῖον ἀναφέρουσα, διαζωγραφεῖ κατὰ τὴν ἀρίστην ὁμοιότητα· τὸ μὲν ἐξαλείφουσα, τὸ δὲ ἐναπομοργνυμένη, τὰ δὲ ἀμφότερα συμμέτρως ἀπεικάζουσα. Εἰκότως ἄρα καὶ θεοειδεῖς ἀπεργάζεται τοὺς ἔχοντας αὐτὴν ἡ φρόνησις.

56 [a] Περιάνδρου.

Περίανδρος ἐρωτηθεὶς, τί μέγιστον ἐν ἐλαχίστῳ, εἶπε, [b] Φρένες ἀγαθαὶ ἐν σώματι ἀνθρώπου.

57 [a] Δημοκρίτου.

Αἱ μεγάλαι [b] τέρψεις ἀπὸ τοῦ θεᾶσθαι τὰ καλὰ τῶν ἔργων γίνονται.

58 [a] Πλάτωνος.

Φθονερὸν δὴ ἀνάγκη εἶναι, καὶ πολλῶν μὲν ἄλλων συνου-

[e] γενομένου] γενομένη B. m. sec. Francof.
[f] τελειοῦται] τελεοῦται A. Trinc. ἀπ' αὐτοῦ Trinc.
[g] τε καὶ] τε deest A. Trinc.
[h] αὐτῇ] ἑαυτῇ A. καὶ τῶν ἐν ἁ. Trinc.
[i] ἐστι] ἔτι Trinc. B. m. sec.
[k] αὐτοὺς] αὐτὴν B. m. p. Trinc.
[l] αὐτὴν] αὐτῆς Gesneri margo.
[m] ἐν αὐτοῖς] ἐν αὐτῇ A. τοῖς ὅλοις ἐν αὐτοῖς Trinc.

56.
[a] Sic Trinc.
[b] φρένες ἀγαθαὶ] ἀγαθαὶ φρένες A.

57.
[a] Sic Trinc.
[b] τέρψεις] θέρψεις Trinc.

58.
[a] Sic Trinc. Gesner.: *Platonis in Phædro.* Scil. p. 239 A. B.

σιῶν ἀπείργοντα καὶ ὠφελίμων, ὅθεν ἂν μάλιστα ἀνὴρ γένοιτο, μεγάλης αἴτιον εἶναι βλάβης· μεγίστης δὲ τῆς, ὅθεν ἂν φρονιμώτατός τις εἴη· τοῦτο δὲ ἡ θεία φιλοσοφία τυγχάνει ὄν, ἧς ἐραστὴν παιδικὰ ἀνάγκη πόρρωθεν εἴργειν, περίφοβον ὄντα τοῦ καταφρονηθῆναι.

59 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Πέφυκε ξυνιέναι εἰς τὸ αὐτὸ φρόνησίς τε καὶ δύναμις μεγάλη· καὶ ταῦτα ἄλληλα ἀεὶ διώκει, καὶ ζητεῖ, καὶ συγγίνεται.

60 [a] Πυθαγόρου.

Ὑπομίμνησκε σεαυτὸν, ὅτι πάντες ἄνθρωποι μέγιστον ἀγαθὸν τὴν φρόνησιν εἶναι λέγουσιν· ὀλίγοι δέ εἰσιν, οἱ τὸ μέγιστον ἀγαθὸν τοῦτο κτήσασθαι εὐτονήσαντες.

61 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης ὁ φιλόσοφος, πολλὰ τῶν φίλων αὐτῷ πεμπόντων, [b] ἐπειδὴ μηδὲν δεχόμενος ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῆς Ξανθίππης εὐθύνετο, ἔφη· Ἂν τὰ διδόμενα πάντα ἑτοίμως λαμβάνωμεν, οὐδ' αἰτοῦντες τοὺς διδόντας ἕξομεν.

62 [a] Διογένους.

Ἔφη τις τὸν Διογένην ἀνόητον εἶναι· ὁ δὲ, Ἀνόητος μὲν οὐκ εἰμὶ, ἔφη, τὸν δὲ αὐτὸν ὑμῖν νοῦν οὐκ ἔχω.

63 [a] Διογένους.

Πωλούμενος ἐν Κορίνθῳ, ἐρομένου τοῦ κήρυκος, Τί ἐπίστασαι; Ἀνθρώπων, [b] ἔφη, ἄρχειν. Καὶ ὁ κῆρυξ γελάσας, Μέγα ἐπιτήδευμα πωλῶ, εἴ τις θέλει πρίασθαι κύριον.

59.
[a] Sic Trinc. Πλάτωνος A.
60.
[a] Sic A. Trinc.
61.
[a] Sic A. Trinc.
[b] ἐπειδὴ] ἐπεὶ A.
62.
[a] Sic A. Trinc.
63.
[a] Sic A. Deest lemma Trinc.
[b] ἔφη deest A.

64 [a] Γαΐου ὑπὲρ δεσποτῶν.

[b] Σωφρονέστερον δὲ οἶμαι τοῦ μετὰ τὸ παθεῖν ἐγκαλεῖν, τὸ πρὶν παθεῖν φυλάξασθαι τὸ μὴ παθεῖν.

65 [a] Διονυσίου.

Ξένου τινὸς [b] ἰδίᾳ φράσειν φάσκοντος αὐτῷ, ὅπως [c] προειδήσει τοὺς ἐπιβουλεύοντας, ἐκέλευσεν εἰπεῖν. Ὁ δὲ προελθὼν, δὸς, ἔφη, μοι τάλαντον, ἵνα δόξῃς μεμαθηκέναι τὰ σημεῖα τῶν ἐπιβουλευόντων. Ἔδωκεν οὖν θαυμάζων τὴν μέθοδον τοῦ ἀνθρώπου.

66 [a] Χρυσίππου.

Χρύσιππος ὁ Στωϊκὸς [b] ἔφη, τὴν διάνοιαν εἶναι λόγου πηγήν.

67 [a] Σωκράτους.

Ὥσπερ οἱ ἐν εὐδίᾳ πλέοντες καὶ τὰ πρὸς τὸν χειμῶνα ἔχουσιν ἕτοιμα· [b] οὕτως οἱ ἐν εὐτυχίᾳ φρονοῦντες, καὶ [c] τὰ πρὸς τὴν ἀτυχίαν [d] ἡτοιμάκασι βοηθήματα.

68 [a] Ἡροδότου ἱστορίας ζ.

Ἶσον ἐκεῖνο, ὦ βασιλεῦ, παρ' ἐμοὶ [b] κέκριται, φρονέειν τε εὖ, καὶ τῷ λέγοντι χρηστὰ ἐθέλειν πείθεσθαι.

69 [a] Ἡροδότου ἱστορίας γ.

Σὺ δὲ μαθὼν ὅσον φθονέεσθαι κρεῖσσόν ἐστιν, ἢ οἰκτείρε-

64.

[a] Sic A. Γαΐου simpliciter Trinc.

[b] σωφρονέστατον B. m. p. Trinc.

65.

[a] Sic A. Trinc. Vide Plutarch. II. p. 175. F.

[b] ἰδίᾳ φράσειν] ἰδίαν φράσιν Trinc.

[c] προφοβήσει] προειδήσει Gesneri margo. προειδήσ A. Mox in eodem προελθὼν post τάλαντον ponitur.

66.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἔφη] ἔφησε A.

67.

[a] Sic A. Trinc.

[b] οὕτως οἱ] οὕτως καὶ ἡ A.

[c] τὰ πρὸς] τὰ ἐν εὐτυχία πρὸς A.

[d] ἡτοιμάκασι] ἑτοιμάκασι Trinc.

68.

[a] Sic A. Simpliciter Ἡροδότου Trinc. Scil. VII. 16.

[b] κέκριται] κρίνεται B.

69.

[a] Sic A. Scil. III. 52. Deest lemma Trinc.

σθαι, ἅμα τε ὁκοῖον ἐς τοὺς τοκέας καὶ ἐς τοὺς κρέσσονας τεθυμῶσθαι, ἄπιθι εἰς τὰ οἰκεῖα.

70 [a] Πλάτωνος Νόμων ιβ.

Οἷον [b] ὅτε τέτταρα ἐφήσαμεν ἀρετῆς εἴδη γεγονέναι, δῆλον ὡς ἓν ἕκαστον ἀνάγκη φάναι, τεττάρων ὄντων. Τί μήν; Καὶ μὴν ἕν γε αὖ [c] πάντα ταῦτα προσαγορεύομεν· [d] ἀνδρείαν γὰρ φαμὲν ἀρετὴν εἶναι, καὶ τὴν φρόνησιν ἀρετὴν, καὶ τὰ δύο τἄλλα, ὡς ὄντα οὐ πολλὰ, ἀλλ' ἓν τοῦτο μόνον 50 ἀρετήν. Πάνυ μὲν οὖν. Ἧι μὲν τοίνυν διαφέρετον αὐτοῖν τούτω τὼ δύο, καὶ δύ' ὀνόματα ἐλαβέτην, καὶ τὰ ἄλλα, οὐδὲν χαλεπὸν [e] εἰπεῖν· ᾗ δὲ ἓν ἀμφοῖν ἐπωνομάσαμεν ἀρετὴν, καὶ τοῖς ἄλλοις, οὐκ [f] εὐπετὲς ἔτι. Πῶς λέγεις; Οὐδὲν χαλεπὸν ὅ γε λέγω δηλῶσαι· διανειμώμεθα γὰρ ἀλλήλοις τὴν ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν. [g] Πῶς αὖ φράζεις; Ἐρώτησόν με, τί ποτε [h] ἓν προσαγορεύοντες ἀρετὴν, ἀμφό- 1 τερα δύο πάλιν αὐτὰ [i] προσείπομεν, τὸ μὲν ἀνδρείαν, τὸ δὲ φρόνησιν. Ἐρῶ γάρ σοι τὴν αἰτίαν, ὅτι [k] τὸ μέν ἐστι περὶ φόβον, οὗ καὶ τὰ θηρία μετέχει τῆς ἀνδρείας, καὶ τά γε τῶν παίδων ἤθη τῶν πάνυ νέων· ἄνευ γὰρ λόγου καὶ φύσει γίγνεται ἀνδρεία ψυχή· ἄνευ δὲ αὖ λόγου ψυχὴ φρόνιμός τε καὶ νοῦν ἔχουσα οὔτ' ἐγένετο πώποτε, οὔτ' ἔστιν, οὐδ' αὖθίς ποτε γενήσεται, ὡς ὄντος ἑτέρου. Ἀληθῆ λέγεις.

71 [a] Πλάτωνος.

Πῶς γὰρ, ὦ φίλε, δύναιτο ἄν τις ἀρχόμενος ἀπὸ δόξης

70.

[a] Sic A. Scil. p. 963. Simpliciter Πλάτωνος Trinc.

[b] ὅτε] ὅταν B.

[c] πάντα ταῦτα] ταῦτα πάντα A.

[d] ἀνδρείαν] ἀνδρίαν A. et sic infra.

[e] εἰπεῖν] Sic Francof. Vetustiores εἶπεν.

[f] εὐπετὲς ἔτι] εὐπετές ἐστι Trinc.

[g] πῶς αὖ φράζεις] πῶς οὖν φρ. Trinc.

[h] ἓν] ὃ ἓν B.

[i] προσείπομεν] προσείπωμεν A.

[k] τὸ μὲν] ὃ μὲν Trinc. A.

71.

[a] *Ejusdem* Gesner. Deest lemma Trinc. locus A.

ψευδοῦς [b] εἴη τῆς ἀληθείας καὶ μικρὸν μέρος ἀφικόμενος, κτήσασθαι σχεδὸν φρόνησιν; Οὐδαμῶς.

72 [a] Σωκράτους.

Ὥσπερ εἰς κενὸν σκάφος, [b] τὸ ἀπὸ τῆς φρονήσεως ἕρμα δεῖ προσεμβάλλειν.

73 [a] Ὁ φρόνιμος, ὥσπερ εἰς ὁδὸν, εἰς τὸν βίον οὐ τὰ πολλοῦ ἄξια συντίθησιν ἐφόδια, ἀλλὰ τὰ ἀναγκαιότερα.

74 [a] Κρίτωνος, ἤτοι Δαμίππου Πυθαγορείου, ἐκ τοῦ Περὶ Φρονήσεως καὶ Εὐτυχίας.

Φρόνασις καὶ εὐτυχία ᾧδε ἔχοντι πότ' ἄλλαλα. Φρόνασις μὲν, τὸ ῥητὸν καὶ λόγον ἔχον· τεταγμένον [b] γάρ τι καὶ ὡρισμένον ἐντί· εὐτυχία δὲ, τὸ ἄρρητον καὶ τὸ ἄλογον· ἄτακτον γάρ τι καὶ ἀόριστόν ἐντι. Καὶ τὸ μὲν ἀρχᾷ καὶ δυνάμει πρᾶτον, τὸ δὲ ἀρχᾷ καὶ δυνάμει [c] ὕστερον· τὸ μὲν γὰρ κυβερνῆν καὶ ὁρίζειν πέφυκε, τὸ δὲ κυβερνῆσθαι καὶ ὁρίζεσθαι. Λαμβάνοντι μάντοι γε συναρμογὰν ἀμφότερα, φρονάσιος καὶ εὐτυχίης εἰς [d] ταυτὸ συνδραμοίσας. Αἰεὶ γὰρ δεῖ, τὰν μὲν ῥητὰν καὶ [e] λόγον ἔχοισαν φύσιν, ἔχεν ὃ περανεῖ τε καὶ συντάξει, τὰν δὲ ἄρρητον καὶ ἄλογον, ἔχεν ὑφ' ᾧ περασθήσεταί τε καὶ συνταχθήσεται. Ἔχει γὰρ οὕτως ὁ λόγος κατὰ πάντων, ὅ τε τᾶς ἀπείρου φύσιος καὶ τᾶς περαινοίσας. Τὰ μὲν γὰρ ἄπειρα φύσιν ἔχει περαίνεσθαί τε καὶ συντετάχθαι ὑπὸ τῶν λόγον ἐχόντων ἀεὶ καὶ

[b] εἴη τῆς ἀληθείας καὶ μικρὸν] καὶ τῆς ἀληθείας μηδὲ μικρὸν Gesneri margo.

72.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] τὰ ἀπὸ τῆς φρονήσεως ἔργματα] τὸ ἀπὸ τῆς φρονήσεως ἕρμα A. et Gesneri margo.

73.

[a] Deest lemma A. Trinc. Critoni tribuit Gesnerus. Inserui εἰς post ὁδὸν e Schowii mss.

74.

[a] Sic A. plenius quam Trinc. ubi Κρίτωνος ἤτοι Δαμίππου εὐτυχία. Desunt autem A. omnia hujus sect. et sequentis usque ad κοινὸι ἀμφοτέρων.

[b] γάρ τι] γάρ τοι B. Ibid. desunt εὐτυχία — ἀόριστον ἐντί.

[c] ὕστερον] δεύτερον B. m. pr. ibid. mox κυβερνεῖν.

[d] ταυτὸ] ταυτὸν B.

[e] λόγον] λόγων B. Mox ἔχον ὅπερ ἀνεῖται καὶ Trinc.

φρόνασιν· ὕλας γὰρ καὶ οὐσίας ἔχοντι τάξιν· τὰ δὲ [f] περαίνοντα, ἐξ αὐτέων συντετάχθαι τε καὶ ὡρίσθαι· τέχνας γὰρ καὶ αἰτίας ἐνεργατικᾶς ἐπέχοντι τάξιν.

75 [a] Ἐν ταὐτῷ.

Ἁ δὲ συναρμογὰ ταύταν τᾶν φυσίων κατ' ἄλλα καὶ ἄλλα γινομένα, μεγάλαν καὶ ποικίλαν πεποίηκε τὰν διαφορὰν τῶν συναρμοσμένων. Ἔν τε γὰρ τᾷ τῶν ὅλων περιοχᾷ συναρμογὰ συναμφοτέρων τᾶν φυσίων, τᾶς τε ἀεικινάτω φύσιος, καὶ τᾶς ἀειπαθέος, κόσμος ἐντί· ἄλλως γὰρ οὐκ ἐνεδέχετο σώζεσθαι τό τε ὅλον καὶ τὸ πᾶν, μὴ συναρμογὰν ἔχοντος τῶ γεννατῶ ποτὶ τὸ θεῖον, καὶ τῶ ἀειπαθέος ποτὶ τὸ ἀεικίνατον. Ἔν τε τῷ ἀνθρώπῳ ἁ συναρμογὰ τῶ ἀλόγω μέρεος τᾶς ψυχᾶς ποτὶ τὸ λόγον ἔχον, ἀρετά. Οὔτε γὰρ ἐν τούτοις ἐνδέχεται, στάσιος ἐούσας ἐν ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσιν, ἀποτελεσθῆμεν ἀρετάν. Καὶ ἐν πόλει δὲ, τῶν μὲν ἀρχομένων ποτὶ τὼς ἄρχοντας ἀποτελεῖ κράτος καὶ ὁμόνοιαν· τὸ μὲν γὰρ ἄρχειν ἴδιον τῶ κρείσσονος, τὸ δ' ἄρχεσθαι ῥᾶον τῶ χείρονος, τὸ δὲ [b] κρατὲν καὶ ὁμονοὲν κοινὸν ἀμφοτέρων. Ὁ δὲ αὐτὸς τρόπος τᾶς ἐφ' ὅλω καὶ τᾶς ἐπὶ τῶ οἴκω συναρμογᾶς συντίθεταί τε καὶ [c] συντάσσεται [d] σπωδὰς καὶ παιδείας, ποτὶ λόγον ἐς τὸ αὐτὸ συνδραμοίσας· καὶ λύπας δὲ, καὶ ἁδονὰς, καὶ εὐτυχίας, καὶ [e] ἀτυχίας. Χρῄζει γὰρ ὁ βίος τυγχάνειν καὶ ἀνέσιος καὶ 1 ἐπιτάσιος, καὶ σκυθρωπότατος καὶ διαχύσιος, καὶ εὐτυχίας [f] δὲ καὶ ἀτυχίας. Ἃ μὲν γὰρ συνέχεν καὶ συνάγεν

[f] περαίνοντά τε Trinc.

75.

[a] Sic Trinc. ubi mox συναρμογὰν συναμφοτέραν συναμφοτέρων τ. φ. et infra ποτὶ τὸ ἀκίνατον.

[b] κρατὲν—ὁμονοὲν] κρατεῖν—ὁμονοεῖν B.

[c] συντίθησιν] συντάσσεται A. et margo Gesneri. συντάσσει τε καὶ συντίθησιν malit Jacobsius Anthol. T. XI. p. 173.

[d] ἐπωδὰς] σπουδὰς Valckenærius ad Herodot. VIII. 5. Propior ad literas est forma Dorica, quam recepi.

[e] ἀτυχήματα] ἀτυχίας A. et margo Gesneri.

[f] δὲ καὶ] δὲ om. A.

δύναται τὸν νόον ἐς τὰν εὐμαχανίαν, καὶ ἐς τὰν φρόνασιν· ἃ δ' [g] ἄμπαυσιν καὶ διάχυσιν παρεχόμενα, καινότερον καὶ εὔψυχον [h] αὐτὸν αὖ παρασκευάζοντι ποτὶ τὰς πράξιας. [i] Εἰ δὲ καὶ τὸ ἓν τούτων [k] ἐνδυναστεύοι κατὰ τὸν βίον, ἑτερομερής τε καὶ ἑτεροκλινὴς γίνεται ὁ βίος, [l] ὅκκα μὲν ἐπὶ τὸ σκυθρωπόν τε καὶ χαλεπὸν καταφερόμενος, ὅκκα δὲ ἐπὶ τὸ ἀνειμένον καὶ κοῦφον· ἁ δὲ συναρμογὰ τούτων ἁπάντων ὀφείλει γίγνεσθαι ποτὶ τὰν φρόνασιν· αὐτὰ γὰρ ἁ διενεργοῦσα ἐντὶ τό τε ἄπειρον καὶ τὸ περαῖνον ἐν ταῖς πράξεσι, διόπερ καὶ τᾶν ἄλλαν ἀρετᾶν [m] αὔτ' ἂν ἁγεμὼν ἐντι καὶ μάτηρ. Πᾶσαι γὰρ ποτὶ τὸν λόγον καὶ νόμον τὸν ταύτας συναρμοσμέναι τε καὶ συντεταγμέναι [n] τυγχάνοντι. Περαίνεται [o] δὴ ὁ λόγος ἤδη μοι κατ' εὐθεῖαν· τὸ γὰρ [p] ἄλογον καὶ τὸ ῥητὸν ἐν πᾶσιν ἔνι· καὶ τὸ μὲν ὁρίζει καὶ περαίνει,

[g] ἄμπαυσιν] ἀνάπαυσιν A. αἱ — παρεχόμεναι Trinc.

[h] αὐτὸν] αὐτὸν αὖ παρασκευάζονται A. a p. m.

[i] εἰ δὲ καὶ τὸ ἓν] Sic A. καὶ τὸ om. Trinc.

[k] ἐνδυναστεύοι] ἐνδυναστεύει B.

[l] ὅκα] ὅκκα B.

[m] αὔτ' ἂν] Legendum forte αὔτα.

[n] τυγχάνοντας A. (ι supra)

[o] δὴ] δὲ margo Gesneri.

[p] Corrigendum putem: π. γ. π. τ. λ. κ. τ. ν. τ. τ. σ. κ. συντεταγμέναι, τυγχάνοντι περαίνεσθαι μὴ ἀλόγως, ἀεὶ δέ τοι κατ' εὐθεῖαν· καὶ τῷ ῥηθέντ' ἐν πᾶσιν ἔνι—συγκείμενον αὐτῷ τῷ ὅλῳ καὶ τῷ παντὸς συναρμογᾷ ἐντί. Inficete verterat Gesnerus περαίνεται, *Ceterum hæc ad instituti mei probationem satis dicta sunt: nam de virtutibus ipsis hæc dicuntur.* Αὐτῷ pro ἅτε vera est lectio, quam ex Cod. Par. A. notavit Grotius. Pro ῥητὸν, quod sine dubio vitiosum, legendum καὶ τῷ ῥηθέντ' ἐν πᾶσιν ἔνι: Sc. *duæ res, de quibus diximus,* τὸ ἄλογον et λογικὸν, *in omnibus virtutibus insunt, quod autem ex utriusque pulchra conjunctione oritur, id ipsius virtutis veluti totum essentiamque constituit.* Wyttenbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 74. Idem in Philomath. p. iii. p. 94. Eldikius: "Quod Olympiodorus νοητῷ interpretatur *in-*" "*telligente*, eodem sensu, nisi" "fallor, scripsit Critó, sive Da-" "mippus, τὸ γὰρ ἄλογον καὶ τὸ" "NOHTON ἐν πᾶσιν ἔνι—τὸ δὲ ἐξ" "ἀμφοτέρων αὐτῶν συγκείμενον ΑΥΤΑ" "τῷ ὅλῳ καὶ τ. π. σ. ε." Equidem pro priori retineam vulgatum ῥητὸν, quod in principio hujus disputationis cum λόγον ἔχον jungitur, et λογικὸν valet: at posterius præ vulg. ἅ τε plane probandum. Hactenus Wyttenbachius. αὐτῷ habet A. pro ἅ τε, sed ἅ τε scriptum supra et in marg. a m. rec.

τὸ δ' ὁρίζεται καὶ περαίνεται· τὸ δ' ἐξ ἀμφοτέρων αὐτῶν συγκείμενον, ἅ τε τῶ ὅλω καὶ τῶ παντὸς συναρμογά ἐντι.

76 [a] Ἀρχύτα Πυθαγορείου ἐκ τοῦ Περὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ εὐδαίμονος.

[b] Φρόνιμος δὲ ἀνὴρ οὕτως ἂν μάλιστα γένοιτο· φύσιος πρᾶτον εὐστόχω τε καὶ μναμονικᾶς καὶ φιλοπόνω τυχὼν, ἐν λογισμοῖς τε καὶ [c] μαθημάτεσσι καὶ ταῖς ποτ' ἀκρίβειαν θεωρίαις εὐθὺς ἐκ νέων γυμνάσαιτο τὰν διάνοιαν, φιλοσοφίας ἁπτόμενος ὀρθᾶς· μετὰ δὲ ταύτας, Θεῶν τε καὶ νόμων καὶ [d] βίων ἀνθρωπίνων ἐμπειρίαν λάβῃ. Δύο γάρ ἐντι ἐξ ὧν τῶ φρονίμω διάθεσις παραγίνεται, ὧν τὸ μέν ἐντι ἕξιν μαθηματικάν τε καὶ γνωστικὰν λαβεῖν, τὸ δὲ θεωρήματα καὶ πράγματα πολλὰ [e] ἐπελθόντα μὲν καὶ αὐτὸν ἰδόντα, τὰ δὲ καὶ δι' ἑτέρω τινὸς τρόπω κατανοήσαντα. Οὔτε γὰρ ὁ ἐν λογισμοῖς καὶ μαθημάτεσσι καὶ ταῖς ποτ' ἀκρίβειαν θεωρίαις εὐθὺς ἐκ νέων γυμνάσας τὰν διάνοιαν, [f] ἱκανός ἐντι ποτὶ φρόνασιν· οὔθ' ὁ τούτων μὲν ἀπολειφθεὶς, ἐν ἀκροαμάτεσσι [g] δὲ πολλοῖς καὶ πραγμάτεσσιν ἀναστρεφθείς. Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τῷ καθ' ἕκαστα κρίνεν, τυφλὸς ἐγένετο τὰν διάνοιαν· ὁ δ' ἐν τῷ καθόλω θεωρὲν ἀεί. [h] Καθάπερ γὰρ ἐπὶ τῶν λογισμῶν τὰ μέρεα [i] συντιθέντας τὸ ὅλον ἐξ αὐτῶν λογίζεσθαι· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων δύναται ὁ μὲν λόγος τὰν καθόλω θεωρίαν ὑπογράφεν, ἁ δ' ἐμπειρία, [k] καθ' ἕκαστα κρίνεν.

76.

[a] Sic A. Ἀρχύτου Πυθαγορείου Trinc.

[b] φρόνιμος δὲ A. Vulgo deest δέ.

[c] μαθημάτεσι] μαθημάτεσσι A.

[d] βίων ἀνθρωπίνων] ἀνθρωπίνων βίων A. λάβοι pro λάβῃ duo MSS. apud Schowium. θεῶν τε νόμων Trinc.

[e] ἐπελθόντα] ἐπελθόντα τὰ Arsen.

[f] ἵκανός ἐντι ποτὶ φρόνασιν] ποτὶ φρόνασιν ἵκανός ἐντι A.

[g] δὲ πολλοῖς] δὲ om. A. Trinc.

[h] καθάπερ γὰρ ἐπὶ τῶν λογισμῶν] καθάπερ ἐπὶ τὸν λογισμὸν A. γὰρ om. Trinc. Post hæc v. inserit Schowius δύναται ὁ λόγος.

[i] συντιθεὶς] συντιθέντας A. Arsen. Trinc.

[k] καθ' ἕκαστα] τὰ καθ' ἕκαστον Arsen.

77 [a] Ἐπικτήτου.

Οὐδεὶς φιλοχρήματος, καὶ φιλήδονος, καὶ φιλόδοξος, φιλάνθρωπος, ἀλλὰ μόνος ὁ φιλόκαλος.

78 Ὥσπερ οὐκ ἂν ἐβούλου ἐν νηῒ μεγάλῃ καὶ γλαφυρᾷ καὶ πολυχρύσῳ πλέων βαπτίζεσθαι· οὕτω μηδὲ ἐν οἰκίᾳ αἱροῦ ὑπερμεγέθει καὶ πολυτελεῖ [b] αὐλιζόμενος χειμάζεσθαι.

79 [a] Δημητρίου Φαληρέως τῶν ἑπτὰ σοφῶν ἀποφθέγματα.

Κλεόβουλος Εὐαγόρου

Λύνδιος ἔφη.

Μέτρον ἄριστον. Πατέρα δεῖ αἰδεῖσθαι. Εὖ τὸ σῶμα ἔχειν [b] καὶ τὴν ψυχήν. [c] Φιλήκοον καὶ μὴ πολυήκοον. 1 [d] Πολυμαθῆ, ἢ ἀμαθῆ. Γλῶσσαν εὔφημον κεκτῆσθαι. Ἀρετῆς οἰκεῖον, [e] καὶ κακίας ἀλλότριον, ἀδικίαν μισεῖν. Εὐσέβειαν φυλάσσειν. Πολίταις τὰ βέλτιστα συμβουλεύειν. [f] Γλώττης κρατεῖν. Βίᾳ μηδὲν πράττειν. Τέκνα παιδεύειν. Τύχῃ εὔχεσθαι. [g] Ἔχθρας διαλύειν. Τὸν τοῦ δήμου ἐχθρὸν, πολέμιον νομίζειν. Γυναικὶ μὴ μάχεσθαι, μηδὲ [h] ἄγαν φρονεῖν, ἀλλοτρίων παρόντων· [i] τὸ μὲν γάρ ἐστι χέρηον,

77.

[a] Habet A. post alia Epicteti. Idem de n. seq. dicendum. Fragm. 13. 14. καὶ deest A. ante φιλάνθρωπος.

78.

[b] καθήμενος] αὐλιζόμενος A. Gesneri margo. μικρᾷ pro μεγάλῃ κ. γ. Trinc.

79.

[a] Sic A. Trinc. In hoc tamen lemma positum ante n. 78.

[b] καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν A.

[c] φιλήκουον καὶ μὴ πολυήκουον] A. φιλήκοον εἶναι μᾶλλον ἢ φιλόλαλον. Gesneri marg. φιλήκοον—πολύλαλον A. et B. m. s. πολύλαλον item habet Gesneri margo.

[d] πολυμαθῆ ἢ ἀμαθῆ] *Al.* φιλομαθῆ μᾶλλον ἢ ἀμαθῆ Gesneri margo.

[e] καὶ κακίας ἀλλότριον desunt A. Trinc.

[f] γλώττης κρατεῖν] ἡδονῆς κρατεῖν A. B. m. sec. et Gesneri margo.

[g] ἔχθρας] ἐχθροὺς Gesneri margo. τύχῃ εὐχ. om. Trinc.

[h] ἄγαν φρονεῖν] *Al.* φιλοφρονεῖσθαι Gesneri margo. σωφρονίζειν A. et B. uterque ex em. Valckenærius: F. leg. μηδὲ ἄγαν ἀγανοφρονεῖν, *neque nimis esse blandiloquum.*

[i] τὸ μὲν γάρ ἐστι χέρηον] χέριον Trinc. τὸ μὲν γὰρ ἄνοια A. ἄνοιαν Gesneri marg. et B. m. sec. Mox τὸ δὲ μανίαν σημαίνει Gesneri margo.

τὸ δὲ μανίαν δύναται παρέχειν. Οἰκέτας μεθύοντας μὴ κολάζειν· εἰ δὲ μὴ, δόξεις [k] καὶ αὐτὸς μεθύειν. Γαμεῖν ἐκ τῶν ὁμοίων· ἐὰν γὰρ ἐκ τῶν κρειττόνων, δεσπότας, οὐ συγγενεῖς κτήσῃ. [l] Μὴ ἐπιμαίνεσθαι τῷ σκώπτοντι· ἀπεχθὴς γὰρ ἔσῃ τοῖς σκωπτομένοις. Εὐποροῦντα μὴ ὑπερήφανον εἶναι, ἀποροῦντα μὴ ταπεινοῦσθαι.

β. Σόλων Ἐξηκεστίδου Ἀθηναῖος ἔφη.

Μηδὲν ἄγαν. [m] Κριτὴς μὴ κάθησο· εἰ δὲ μὴ, τῷ [n] ληφθέντι ἐχθρὸς ἔσῃ. Ἡδονὴν φεῦγε· [o] αὕτη γὰρ λύπην τίκτει. Φύλασσε τρόπου καλοκαγαθίαν ὅρκου πιστοτέραν. [p] Σφράγιζε τοὺς μὲν λόγους σιγῇ· τὴν δὲ σιγὴν καιρῷ. Μὴ ψεύδου, ἀλλ' ἀλήθευε. Τὰ σπουδαῖα μελέτα. Τῶν γονέων μὴ λέγε δικαιότερα. Φίλους μὴ ταχὺ κτῶ, οὓς δ' ἂν κτήσῃ, μὴ ταχὺ ἀποδοκίμαζε. Ἄρχεσθαι μαθὼν, ἄρχειν ἐπιστήσῃ. [q] Εὐθύνας ἑτέρους ἀξιῶν διδόναι, καὶ αὐτὸς ὕπεχε. Συμβούλευε μὴ τὰ ἥδιστα, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα τοῖς πολίταις. Μὴ θρασύνου. Μὴ κακοῖς ὁμίλει. Χρῶ τοῖς Θεοῖς. Φίλους [r] εὐσέβει. [[s] Γονεῖς αἰδοῦ. Νοῦν ἡγεμόνα ποιοῦ.] Ὃ δ' ἂν ἴδῃς μὴ λέγε. [t] Εἰδὼς σίγα. Τοῖς [u] σεαυτοῦ πρᾶος ἴσθι. Τὰ ἀφανῆ τοῖς φανεροῖς τεκμαίρου.

[k] καὶ αὐτὸς μεθύειν] παροινεῖν A. B. m. s. et sic voluisse videtur Gesnerus, cujus margo hanc lectionem præbet alieno in loco.

[l] μὴ ἐπιμαίνεσθαι] *Al.* μὴ ἐπιγελᾶν τοῖς σκωπτομένοις. ἀπεχθήσεσθαι. Gesneri marg. ἐπιγέλα pro ἐπιμαίνεσθαι A. et B. m. sec.

[m] κάθισο] κάθησο A. et sic emend. Valckenærius.

[n] ληφθέντι] λειφθέντι A.

[o] αὕτη γὰρ] ἥτις A. B. m. s. et Gesneri margo.

[p] σφράγιζε] σφραγίζου A. B. m.sec.

[q] εὐθύναν ἑτέρους ἀξιῶν δ. κ. ἀ. ὕπεχε] εὐθύναν ἑτέροις οἷς ἀξιοῖς δ. α. ὑπέχειν A. et B. m. sec. Desunt Trinc.
ς ᾶς

[r] εὐσεβεῖ] ἐπαίνει A. B. m. sec. Valckenærius ad Euripid. Hippol. 996: "Mihi dixisse videtur "(Solon) χρῶ τοῖς θεοῖς, ὡς φίλοις· "γονεῖς αἰδοῦ. Hæc erat sapienti "commendata pietas, *Diis ut* "*amicis uti.*"

[s] γονεῖς—ποιοῦ desunt A.

[t] εἰδὼς σίγα desunt A.

[u] σεαυτοῦ] ἑαυτοῦ A. sed em. σεαυτοῦ.

γ. Χίλων υἱὸς [w] Δαμαγήτου Λακεδαιμόνιος ἔφη.

Γνῶθι σαυτόν. [x] Πίνων, μὴ πολλὰ λάλει· [y] ἁμαρτήσεις γάρ. Μὴ ἀπείλει τοῖς ἐλευθέροις· οὐ γὰρ [z] καλόν. Μὴ κακολόγει τοὺς πλησίον· εἰ δὲ μὴ, ἀκούσῃ [a] ἐφ' οἷς λυπηθήσῃ. Ἐπὶ τὰ [b] δεῖπνα τῶν φίλων βραδέως πορεύου, ἐπὶ δὲ τὰς ἀτυχίας, ταχέως. Γάμους εὐτελεῖς ποιοῦ. Τὸν τετελευτηκότα μακάριζε. Πρεσβύτερον σέβου. Τὸν τὰ ἀλλότρια περιεργαζόμενον μίσει. Ζημίαν αἱροῦ μᾶλλον, ἢ κέρδος [c] αἰσχρόν. Τῷ δυστυχοῦντι μὴ ἐπιγέλα. [d] Τραχὺς ὢν, ἥσυχον σεαυτὸν πάρεχε, ὅπως σε αἰσχύνωνται μᾶλλον, ἢ φοβῶνται. Τῆς ἰδίας οἰκίας προστάτει. Ἡ γλῶσσά σου μὴ [e] προτρεχέτω τοῦ νοῦ. Θυμοῦ κράτει. Μὴ ἐπιθύμει ἀδύνατα. Ἐν ὁδῷ μὴ σπεῦδε προάγειν, μηδὲ τὴν χεῖρα κινεῖν· [f] μανικὸν γάρ. Νόμοις [g] πείθου. [h] Ἀδικούμενος διαλλάσσου· ὑβριζόμενος δὲ, τιμωροῦ.

δ. [i] Πιττακὸς Μυτιληναῖος.

Ἐγγύη, παρὰ δ' ἄτη. Φίλων παρόντων καὶ ἀπόντων
μέμνησο. Μὴ τὴν ὄψιν καλλωπίζου, ἀλλ' ἐν τοῖς ἐπιτη-
δεύμασιν ἴσθι [k] καλός. Μὴ πλούτει κακῶς. Μή σε δια- 1
βαλλέτω λόγος [l] εἰς τοὺς πίστεως κεκοινωνηκότας. Κολα-
κεύειν γονεῖς μὴ ὄκνει. Μὴ προσδέχου τὸ φαῦλον. Οἵους

[w] πάγητος] Gesnerus in marg. *Laërtius habet* Δαμαγήτου. Sic A. et B. m. sec.

[x] πίνων] πεινῶν A. p. m.

[y] ἁμαρτήσει] ἁμαρτήσεις A. B. m. sec.

[z] καλὸν] δίκαιον Gesneri margo. Οὐ γὰρ καλὸν desunt A.

[a] ἐφ' οἷς] τις A. a p. m.

[b] δεῖπνα] δίκαια A. a p. m.

[c] αἰσχρὸν] αἰσχρὸν ἡγοῦ· σὺ γὰρ ἅπαξ λυπήσῃ A.

[d] τραχὺς] ἰσχυρὸς Gesneri margo.

[e] προτρεχέτω] προσεχέτω A. a p. m.

[f] μανικὸν] μανικοῦ Gesneri margo.

[g] πείθει] πείθου A. Trinc.

[h] ἀδικουμένοις] ἀδικούμενος Gesneri margo et B. m. sec. δὲ post ὑβριζόμενος deest A.

[i] Πιττακὸς Μυτιληναῖος] Gesneri edit. Bas. Π. Μυτηληναῖος. Trinc. et al. Π. Μιτυληναῖος. A. Θαλῆς ἐκ σάμου μιλήσιος ἔφη cum Gesneri margine. ἄττα Trinc. pro ἄτη.

[k] καλὸς] καλῶς A. Trinc. B. m. p.

[l] εἰς τοὺς] πρὸς τοὺς A. Gesneri margo et B. m. sec.

ἂν ἐράνους [m] ἐνέγκῃς τοῖς γονεῦσι, τούτους [n] αὐτὸς ἐν τῷ γήρᾳ παρὰ τῶν τέκνων προσδέχου. Χαλεπὸν τὸ εὖ γνῶναι. Ἥδιστον τὸ ἐπιθυμίας τυχεῖν. Ἀνιαρὸν ἀργία. [o] Κακὸν ἀκρασία. Βαρὺ ἀπαιδευσία. Δίδασκε καὶ μάνθανε τὸ ἄμεινον. Ἀργὸς μὴ ἴσθι, μὴ δ᾽ ἂν [p] πλουτῇς. [q] Τὴν εὐτυχίαν κρύπτε. Φθόνου χάριν μὴ οἰκτείρου. [r] Μέτρῳ χρῶ. Μὴ πᾶσι πίστευε. Ἄρχων κόσμει [s] σαυτόν.

ε. [t] Θαλῆς ὁ Μιλήσιος.

Καιρὸν γνῶθι. Ὃ μέλλεις ποιεῖν, μὴ λέγε· ἀποτυχὼν γὰρ, καταγελασθήσῃ. [u] Τοῖς ἐπιτηδείοις χρῶ. Ὅσα [w] νεμεσᾷς τῷ πλησίον, αὐτὸς μὴ ποίει. [x] Ἀπραγοῦντα μὴ ὀνείδιζε· ἐπὶ γὰρ τούτοις νέμεσις Θεῶν κάθηται. Παρακαταθήκας ἀπόδος. [y] Ἀνέχου ὑπὸ τῶν πλησίον [μικρά. Ἀγάπα τὸν πλησίον,] μικρὰ ἐλαττούμενος. Τὸν φίλον κακῶς μή λέγε, μὴ δ᾽ εὖ τὸν ἐχθρόν· ἀσυλλόγιστον [z] γὰρ τὸ τοιοῦτον. Δεινὸν τὸ συνιδεῖν τὸ μέλλον. Ἀσφαλὲς τὸ γενόμενον, ἀσαφὲς τὸ μέλλον. Πιστὸν γῆ, ἄπιστον θάλασσα, ἄπληστον κέρδος. Κτῆσαι [a] καλοκαγαθίαν. Θεραπείαν ζήτει. Φίλει τὴν παιδείαν, σωφροσύ-

[m] ἐνέγκῃς] ἐνέγκοις A.

[n] αὐτοὺς] αὐτὸς A. B. m. sec.

[o] κακὸν] βλαβερὸν A. et margo Gesneri.

[p] πλουτῇς] πλουτεῖς A.

[q] τὴν εὐτυχίαν κρύπτε] Gesnerus in marg. *Al.* κακὰ ἐν οἴκῳ κρύπτε. Et sic A. et B. m. sec.

[r] μέτρῳ χρῶ om. Trinc. habet B. m. sec.

[s] σαυτὸν] σεαυτὸν A. ἄρχων κ. σ. desunt Trinc.

[t] Θαλῆς ὁ Μιλήσιος] Πιττακὸς Ὑρράδου Λέσβιος ἔφη Gesneri margo et A.

[u] τοῖς ἐπιτηδείοις] τῷ ἐπιτηδείῳ A.

[w] νεμεσᾷς] νουθετεῖς B. m. p. νεμεσεῖς m. sec. et Trinc. τὸν pro τῷ A. a p. m. B. Trinc.

[x] ἀπραγοῦντα] Gesnerus in marg.: *Lego* κακοπραγοῦντα *vel* δυσπραγοῦντα.

[y] ἀνέχου.] In B. (ut Trinc.) ἀγάπα τὸν πλησίον μικρὰ ἐλαττούμενος, linea subducta, et in ora additum a m. sec. ἀνέχου ὑπὸ τῶν πλησίον μικρὰ ἐλαττούμενος. In A. desunt μικρὰ ἀγάπα τὸν πλησίον. Valckenærius: "Jungenda sunt ista, ἀγάπα τοῦ πλησίον μικρὰ ἐλαττούμενος. *Ne indigneris, si alio nonnihil inferior habearis.*"

[z] γὰρ τὸ τοιοῦτον] πᾶν τοιοῦτον A. μὴδ᾽ εὖ — τοιοῦτον om. Trinc. Ibid. mox absunt ἀσαφὲς τὸ μέλλον. ἀσφαλὲς—μέλλον om. Trinc.

[a] καλοκαγαθίαν] ἴδια A. et mox εὐσέβειαν pro ζήτει. φίλει τήν.

νην, φρόνησιν, ἀλήθειαν, πίστιν, ἐμπειρίαν, ἐπιδεξιότητα, ἑταιρείαν, [b] ἐπιμέλειαν, οἰκονομίαν, τέχνην, εὐσέβειαν.

ζ. Βίας [c] Τευταμίδης Πριηνεὺς ἔφη.

Οἱ πλεῖστοι ἄνθρωποι κακοί. [d] Ἐς τὸ ἔσοπτρον ἐμβλέψαντα δεῖ, εἰ μὲν καλὸς φαίνῃ, καλὰ ποιεῖν, εἰ δὲ αἰσχρὸς, τὸ τῆς φύσεως ἐλλιπὲς διορθοῦσθαι τῇ καλοκαγαθίᾳ. Βραδέως ἐγχείρει· ὃ δ' ἂν ἄρξῃ, διαβεβαιοῦ. Μίσει τὸ ταχὺ λαλεῖν, [e] μὴ ἁμάρτῃς· μετάνοια γὰρ ἀκολουθεῖ. Μήτε εὐήθης ἴσθι, μήτε κακοήθης. Ἀφροσύνην μὴ προσδέχου. Φρόνησιν ἀγάπα. [f] Πάντοτε λέγε, ὡς εἰσὶ Θεοί. Νόει τὸ πραττόμενον. Ἄκουε πολλά. Λάλει [g] καίρια. Πένης ὢν, πλουσίοις μὴ ἐπιτίμα, ἢν μὴ μέγα ὠφελῇς. Ἀνάξιον ἄνδρα μὴ ἐπαίνει διὰ πλοῦτον. Πείσας λάβε, μὴ [h] βιασάμενος. Ὅτ' ἂν ἀγαθὸν πράσσῃς, Θεοὺς, [i] μὴ σεαυτὸν αἰτιῶ. Κτῆσαι ἐν μὲν νεότητι εὐπραξίαν, ἐν δὲ τῷ γήρᾳ σοφίαν. Ἕξεις ἔργῳ μνήμην, καιρῷ εὐλάβειαν, τρόπῳ γενναιότητα, [k] πόνῳ ἐγκράτειαν, φόβῳ [l] εὐσέβειαν, πλούτῳ [m] φιλίαν, λόγῳ πειθὼ, σιγῇ κόσμον, γνώμῃ [n] δικαιοσύνην, τόλμῃ ἀνδρείαν, πράξει δυναστείαν, δόξῃ ἡγεμονίαν, [o] φύσει εὐγένειαν.

η. Περίανδρος Κυψέλου Κορίνθιος ἔφη.

Μελέτα τὸ πᾶν. Καλὸν ἡσυχία. Ἐπισφαλὲς προπέτεια.

[b] ἐπιμέλειαν om. Trinc. Habet B. a m. sec. εὐσέβειαν mox om. A. B.

[c] τευταμίδης] τευταμίδου A. Trinc. et Gesner. in marg.

[d] Dedi cum Gesneri margine, A. et B. m. sec. et sic plures MSS. apud Schowium. Vulgo, χρὴ πρῶτον αὐτὸν ἐμβλέψαντα πράττειν· εἰ μὲν καλὸς φαίνῃ, καλὰ ποιεῖν· εἰ δὲ αἰσχρὸς, τὸ τῆς φύσεως ἐλλιπὲς διορθοῦσθαι· ἄσκει καλοκαγαθίαν.

[e] μὴ ἁμάρτῃς — ἀκολουθεῖ om. Trinc.

[f] πάντοτε] περὶ θεῶν A.

[g] καίρια] ὀλίγα B. m. p.

[h] βιαζόμενος (σά) A. πάσας pro πείσας Trinc.

[i] μὴ] μὴ δὲ B. m. p. Trinc.

[k] πόνῳ — πειθὼ] Prius defuit A. sed annotatur ad marg.

[l] εὐσέβειαν] εὐλάβειαν Gesner. in marg.

[m] φιλίαν] δειλίαν Gesn. in marg.

[n] δικαιοσύνην τόλμῃ inter lineas scripta A.

[o] φύσει εὐγένειαν om. A. Trinc.

Κέρδος αἰσχρὸν, φύσεως κατηγορία. Δημοκρατία κρεῖττον τυραννίδος. Αἱ μὲν ἡδοναὶ, θνηταὶ, αἱ δ' ἀρεταὶ, ἀθάνατοι. Εὐτυχῶν μὲν, μέτριος ἴσθι· ἀτυχῶν δὲ, φρόνιμος. Φειδόμενον κρεῖττον ἀποθανεῖν, ἢ ζῶντα ἐνδεῖσθαι. Σεαυτὸν ἄξιον παρασκεύαζε τῶν γονέων. Ζῶν μὲν ἐπαινοῦ· ἀποθανὼν δὲ, μακαρίζου. Φίλοις εὐτυχοῦσι καὶ ἀτυχοῦσιν ὁ αὐτὸς ἴσθι. Ὃν ἂν ἑκὼν [p] ὁμολογήσῃς πονηρὸν, παράβαινε. Λόγων ἀπορρήτων ἐκφορὰν μὴ ποιοῦ. [q] Λοιδόρει ὡς ταχὺ φίλος ἐσόμενος. Τοῖς μὲν νόμοις παλαιοῖς χρῶ, τοῖς δ' ὄψοις προσφάτοις. Μὴ μόνον τοὺς ἁμαρτάνοντας κόλαζε, ἀλλὰ καὶ τοὺς μέλλοντας κώλυε. Δυστυχῶν, κρύπτε· ἵνα μὴ τοὺς ἐχθροὺς εὐφρανῇς.

80 Σωσιάδου τῶν ἑπτὰ σοφῶν ὑποθῆκαι.

Ἕπου Θεῷ. Νόμῳ πείθου. Θεοὺς σέβου. Γονεῖς αἰδοῦ. Ἡττῶ [r] ὑπὲρ δικαίου. Γνῶθι μαθών. Ἀκούσας νόει. Σαυτὸν ἴσθι. Γαμεῖν μέλλων, καιρὸν γνῶθι. Φρόνει θνητά. Ξένος ὢν ἴσθι. Ἑστίαν τίμα. Ἄρχε σεαυτοῦ. Φίλοις βοήθει. Θυμοῦ κράτει. Φρόνησιν ἄσκει. Πρόνοιαν τίμα. Ὅρκῳ μὴ χρῶ. Φιλίαν ἀγάπα. Παιδείας ἀντέχου. Δόξαν δίωκε. Σοφίαν ζήλου. Καλὸν εὖ λέγε. Ψέγε μηδένα. Ἐπαίνει ἀρετήν. Πράττε δίκαια. Φίλοις εὐνόει. Ἐχθροὺς ἀμύνου. Εὐγένειαν ἄσκει. Κακίας ἀπέχου. Κοινὸς γίνου. Ἴδια φύλασσε. Ἀλλοτρίων ἀπέχου. Εὔφημος ἴσθι. Ἄκουε παντα. Φίλῳ χαρίζου. Μηδὲν ἄγαν. Χρόνου φείδου. Ὅρα τὸ μέλλον. Ὕβριν μίσει. [s] Ἱκέτας αἰδοῦ. ([t] Πείνων ἅρμοζε) Υἱοὺς παίδευε. Ἔχων χαρίζου. Δόλον φοβοῦ. Εὐλόγει [u] πάντας.

[p] ὁμολογήσεις] ὁμολογήσῃς A. Margo ed. Francof. ὃ δ' ἂν ἀκὼν ὁμ.
[q] λοιδορεῖ] λοιδόρου A. B. m. sec.
[r] ὕπερ δικαίου] ὑπὸ δικαίου A. B. m. sec. Gesn. marg. et quidam MSS. apud Schowium. Mox ξένος ὢ. ἴ. om. Trinc. et infra μηδὲν ἄγαν.
[s] οἰκέτας] ἱκέτας A.
[t] πείνων] πεινῶν A. Schowius ex uno codice MS. dedit πένης ὢν ἅ. Wyttenbachius ad Plutarch. p. 138. C. veram scripturam putat esse γάμον ἅρμοζε. Notat margo ed. Gesner. voces πείνων ἅρμοζε alias non legi. Desunt certe Trinc.
[u] πάντας] πάντα margo Gesneri.

Φιλόσοφος γίνου. [w]Ὅσια κρίνε. Γνοὺς πράττε. Φόνου ἀπέχου. Εὔχου δυνατά. Σοφοῖς χρῶ. Ἦθος δοκίμαζε. Λαβὼν ἀπόδος. Ὑφορῶ μηδένα. Τέχνῃ χρῶ. Ὃ μέλλεις, δός. [x]Εὐεργεσίας τίμα. Φθόνει μηδενί. Φυλακῇ πρόσεχε. Ἐλπίδα αἴνει. Διαβολὴν μίσει. Δικαίως κτῶ. Ἀγαθοὺς τίμα. [y]Κριτὴν γνῶθι. Γάμους κράτει. Τύχην νόμιζε. Ἐγγύην φεῦγε. Πᾶσι διαλέγου. Ὁμοίοις χρῶ. Δαπανῶν ἄρχου. [z]Κτώμενος ἥδου. Αἰσχύνην σέβου. Χάριν ἐκτέλει. [a]Εὐτυχίαν εὔχου. Τύχην στέργε. Ἀκούων ὅρα. Ἐργάζου κτητά. [b]Ἔριν μίσει. Ὄνειδος ἔχθαιρε. Γλῶσσαν [c]ἴσχε. Ὕβριν ἀμύνου. Κρίνε δίκαια. Χρῶ χρήμασιν. [d]Ἀδωροδόκητος δοκίμαζε. Αἰτιῶ παρόντα. Λέγε εἰδώς. Βίας μὴ ἔχου. Ἀλύπως βίου. Ὁμίλει πρᾴως. Πέρας ἐπιτέλει, μὴ ἀποδειλιῶν. [e]Φιλοφρόνει πᾶσιν. Υἱοῖς μὴ [f]καταθάρρει. [g]Γλώττης ἄρχε. Σεαυτὸν εὖ ποίει. Εὐπροσήγορος γίνου. Ἀποκρίνου ἐν καιρῷ. Πόνει [h]μετὰ δικαίου. Πράττε ἀμετανοήτως. Ἁμαρτάνων μετανόει. Ὀφθαλμοῦ κράτει. Βουλεύου [i]χρήσιμα. [k]Ἐπιτέλει συντόμως. Φιλίαν φύλασσε. Εὐγνώμων γίνου. Ὁμόνοιαν δίωκε. Ἄρρητον [l]μὴ λέγε. Τὸ [m]κρατοῦν φοβοῦ. Τὸ συμφέρον θηρῶ. Καιρὸν προσδέχου. Ἔχθρας διάλυε. [n]Γῆρας προσδέχου.

[w] ὅσια κρίνε om. B.

[x] εὐεργεσίας] εὐεργέτας B. m. sec.

[y] κρίτην usque ad ἥδου desunt Trinc. Valckenærius: "Suspicor "leg. κοίτην γνῶθι, γάμου κράτει. "Sic v. 42. ὀφθαλμοῦ κράτει. Su-"pra p. 45, 10. γαμεῖν ἐκ τῶν "ὁμοίων est Cleobuli: nihil alias "esset in his de nuptiis."

[z] κτώμενος — εὔχου desunt A.

[a] εὐτυχίαν—κτητά om. Trinc.

[b] ἔριν] ὕβριν A.

[c] ἴσχε] ἴσχυε A. γλῶσσαν — ἀμύνου om. Trinc. et mox χρῶ χρήμασιν.

[d] ἀδωροδόκητος δοκίμαζε] ἀδωροδόκητα δίκαζε A. et Gesneri margo. δίκαζε B. m. sec. ἀλύπως βίου om. Trinc.

[e] φιλοφρόνει πᾶσιν om. Trinc.

[f] καταθάρρει] καταρῶ A. B. m. sec. et Gesneri margo.

[g] γλώττης] γυναικὸς A. B. m. sec. et Gesneri margo.

[h] μετὰ δικαίου] μετ' εὐνοίας A. B. m. sec. et Gesneri margo.

[i] χρήσιμα] χρόνῳ B. m. sec.

[k] ἐπιτέλει] πράττε A. B. m. sec. et Gesneri margo.

[l] μὴ λέγε] κρύπτε A. et Gesneri margo.

[m] κρατοῦν] ἀκρατοῦν A. et Gesneri marg.

[n] γῆρας — καυχῶ om. Trinc. ἐπὶ ρ. μ. κ. in B. a m. sec.

Ἐπὶ ῥώμῃ μὴ καυχῶ. Εὐφημίαν ἄσκει. Ἀπέχθειαν φεῦγε. Πλούτει δικαίως. Δόξαν μὴ [o] λεῖπε. Κακίαν μίσει. Μανθάνων μὴ κάμνε. Κινδύνευε φρονίμως. [p] Φειδόμενος μὴ λεῖπε. Χρησμοὺς θαύμαζε. Οὓς τρέφεις, ἀγάπα. [q] Ἀπόντι μὴ μάχου. Πρεσβύτερον αἰδοῦ. Νεώτερον δίδασκε. Πλούτῳ ἀπίστει. Σεαυτὸν αἰδοῦ. [r] Μὴ ἄρχε ὑβρίζειν. Προγόνους στεφάνου. Θνῆσκε ὑπὲρ πατρίδος. Τῷ βίῳ μὴ μάχου. Ἐπὶ νεκρῷ μὴ γέλα. [s] Ἀτυχοῦντι συνάχθου. Χαρίζου [t] ἀβλαβῶς. Μὴ ἐπὶ παντὶ λυποῦ. Ἐξ εὐγενῶν γέννα. Ἐπαγγέλλου μηδενί. Φθιμένους μὴ ἀδίκει. Εὖ πάσχε ὡς θνητός. Τύχῃ μὴ πίστευε. [u] Παῖς ὢν κόσμιος ἴσθι, ἡβῶν ἐγκρατὴς, μέσος δίκαιος, [w] πρεσβύτερος εὔλογος. Τελεύτα ἄλυπος.

81 [a] Ἡρακλείτου.

Ὁκόσων λόγους ἤκουσα, οὐδεὶς ἀφικνεῖται ἐς τοῦτο, ὥστε [b] γινώσκειν ὅτι σοφόν ἐστι πάντων κεχωρισμένον.

82 Κρύπτειν ἀμαθίην κρέσσον, ἢ ἐς τὸ μέσον φέρειν.

83 Ἀνθρώποις γίνεσθαι ὁκόσα θέλουσιν, οὐκ ἄμεινον.

84 Νοῦσος [a] ὑγιείην ἐποίησεν, ἡδὺ καὶ ἀγαθόν· λιμὸς, κόρον·

[o] λίπε] λεῖπε A. et sic voluit, opinor, Gesner. in marg. λεῖπε A. pro μίσει.

[p] ἡδόμενος] φειδόμενος A. et mox λεῖπε. ἡδόμενος — θαύμαζε om. Trinc. χρησμοὺς θαύμαζε B. a m. sec.

[q] ἀπόντι μ. μ. om. Trinc. Habet B. a m. sec.

[r] μὴ ἄρχε A. μὴ ἄρχου B. m. sec. μ. α. ὑ. om. Trinc.

[s] ἀτυχοῦντι] ἀτυχοῦσι A.

[t] ἀβλαβῶς] εὐβλαβῶς B.

[u] παῖς ὢν om. Trinc. Habet B. m. sec.

[w] πρεσβύτερος] πρεσβύτης margo Gesneri.

81.

[a] Sic Trinc. qui eidem tres seqq. sententias tribuere videtur. Et sic credo A. B.

[b] γινώσκειν.] Sic Trinc. Edd. recentt. γινώσκει. Sequitur in Trinc. et al. hæc sententia, ἢ γὰρ θεὸς ἢ θηρίον, quæ ex margine irrepsit. Gesnerus se eam in margine cod. cujusdam invenisse testatur. Et sic, ni fallor, A. B. Sic certe Can.

ibid. D. E. F. G. W. ὥστε γινώσκειν, ὅτι σοφόν ἐ. notatis in marg. ἢ γὰρ θεὸς ἢ θηρίον. Scripsi, ὥστε γινώσκειν θεὸν, ὅτι σοφόν ἐ. Antea, ὥστε γινώσκει, ἢ γὰρ θεὸς ἢ θηρίον, ὅτι σοφόν ἐ. Marginalia: ἢ γὰρ θεὸς ἢ θηρίον nata sunt ex γρ. θς et θν, vitiose postea descriptis et textui male insertis. Schow.

84.

[a] ὑγείαν] ὑγείην B. m. sec.

κάματος, ἀνάπαυσιν. [b] Σωφρονεῖν, ἀρετὴ μεγίστη· καὶ σοφίη, [c] ἀληθέα λέγειν καὶ ποιεῖν κατὰ φύσιν ἐπαΐοντας. Ξυνόν ἐστι πᾶσι τὸ φρονεῖν. Ξὺν νόῳ λέγοντας, ἰσχυρίζεσθαι χρὴ τῷ ξυνῷ πάντων. Ὅκως περ νόμῳ πόλις, [d] καὶ πόλις ἰσχυροτέρως. Τρέφονται γὰρ πάντες οἱ [e] ἀνθρώπινοι νόμοι ὑπὸ ἑνὸς τοῦ θείου· κρατεῖ γὰρ τοσοῦτον, ὁκόσον ἐθέλει, καὶ ἐξαρκεῖ πᾶσι, καὶ περιγίνεται.

85 [a] Σωκράτους.

Ψυχῆς ἐστὶ λόγος, ἑαυτὸν αὔξων. Ἐν τῷ βίῳ, καθάπερ ἐν δράματι, χρὴ τὰ πρῶτα λέγειν, οὐ τὸν πλουσιώτατον, ἀλλὰ τὸν φρονιμώτατον.

86 Σωκράτους.

Καλὸν ἐπὶ μὲν τῆς ἑστίας φαίνεσθαι τὸ πῦρ λαμπρόν· ἐπὶ δὲ τῆς εὐτυχίας, τὸν νοῦν.

87 [a] Δεῖ ὥσπερ εὐνομουμένης τῆς πόλεως φυγαδεύειν [b] στασιαστὴν ἄνθρωπον, οὕτως ἐκ τῆς σωθησομένης [c] ψυχῆς τὸν πρὸς τὰ φαῦλα κεκλικότα νοῦν.

88 [a] Πλάτωνος.

Πολλαὶ τέχναι ἐν ἀνθρώποις εἰσὶν ἐκ τῶν ἐμπειριῶν, ἐμπει-

[b] σωφρονεῖν] σωφροσύνην B. et sic MSS. apud Schowium præfixo καί. Hinc usque ad φρονιμώτατον om. A.

[c] ἀληθέα — ἐπαΐοντας] Forte legendum ἀληθέα λέγειν καὶ ποιέειν καλὰ, φύσιν ἐπαΐοντας, *Naturæ convenienter viventes*, quæ vita beata erat Sapientis Stoicorum. Valckenær.

[d] καὶ πόλις ἰσχυροτέρως] καὶ πολῖται ἰσχ. Codex unus apud Schowium.

Ib. Locus est obscurus, et, ut videtur, corruptus. Gesner. In hoc fr. quod attigit nuper admodum Schleyermacher *im Museum der Alterthumsw.* I. 3. p. 478. legerim: ξὺν νόῳ λέγοντας ἰσχυρίζεσθαι χρὴ τῷ ξυνῷ πάντων, ὅκωσπερ νόμῳ πόλις καὶ πόλος ἔτ' ἰσχυροτέρῳ. (ἰσχυρίζεται scil.) Jacobs in Athenæum p. 106.

[e] ἀνθρώπινοι] ἀνθρώπειοι B. ἀνθρώπιοι Trinc.

85.

[a] Sic Trinc.

86.

[a] Sic A. Trinc.

87.

[a] Socrati tribuere videtur A.

[b] στασιαστὴν] στάσ τὸν A.

[c] ψυχῆς τὸν] ψυχῆς πάντα τὸν A.

88.

[a] Sic Trinc. *in Gorgia* addit Gesner. Sc. p. 448. C.

ρως εὑρημέναι. Ἐμπειρία μὲν γὰρ ποιεῖ τὸν αἰῶνα ἡμῶν πορεύεσθαι κατὰ τέχνην· ἀπειρία δὲ κατὰ τύχην. [b] Ἑκάστων δὲ τούτων [c] μεταλαμβάνουσιν ἄλλοι ἄλλων ἄλλως· τῶν δὲ ἀρίστων οἱ ἄριστοι.

89 [a] Σὺ δὲ [b] δὴ πρὸς Θεῶν, ὦ παῖ, δυνατὸν ἡγεῖ τοῦτο; τάχα γὰρ ὑμεῖς μὲν ὀξύτερον οἱ νέοι πρὸς αὐτὸ βλέποιτε· ἡμεῖς δὲ ἀμβλύτερον. Τὸ ποῖον, καὶ πρὸς τί μάλιστα λέγεις; οὐ γάρ πω κατανοῶ τὸ νῦν ἐρωτώμενον. Εἰ πάντα ἐπίστασθαί τινα ἄνθρωπόν ἐστι δυνατόν; Μακάριον [d] μέντ' ἂν ἡμῶν, ὦ ξένε, ἦν τὸ γένος.

90 [a] Σωκράτους.

Οὔτε ἵππῳ χωρὶς χαλινοῦ, οὔτε πλούτῳ χωρὶς λογισμοῦ δυνατὸν ἀσφαλῶς χρήσασθαι.

91 [a] Ὁ βίος, ὥσπερ ὄργανον, ἀνέσει καὶ ἐπιτάσει ἁρμοττόμενος, ἡδίων γίνεται.

92 Ἐπαινεῖν χρὴ τὸ κατὰ τέχνην γινόμενον.

93 [a] Πλάτωνος.

Μάλιστα [b] προμελεῖσθαι χρὴ, ὅπως ἕκαστος ἡμῶν τῶν ἄλλων μαθημάτων ἀμελήσας, τούτου τοῦ μαθήματος καὶ μιμητὴς καὶ μαθητὴς ἔσται, ἐάν ποθεν οἷός τ' ᾖ μαθεῖν καὶ ἐξευρεῖν τίς αὐτὸν ποιήσει δυνατὸν καὶ ἐπιστήμονα, βίον χρηστὸν καὶ πονηρὸν διαγινώσκοντα, τὰ βελτίω ἐκ τῶν δυνατῶν ἀεὶ πανταχοῦ αἱρεῖσθαι.

[b] ἑκάστων] ἑκάστῳ B.
[c] μεταλαμβάνουσιν] ταῦτα λαμβάνουσιν Trinc.

89.

[a] Sine lemmate Trinc. *Ejusdem in Sophista* Gesner. Scil. p. 232.
[b] δὴ om. Trinc. et mox leg. ἡγῇ.
[c] ὑμεῖς] ἡμεῖς B. m. pr.
[d] μέν τ' ἂν—ξένε] πᾶν—συνέχων N. μὲν πᾶν ἡμῶν ᾧ ξυνέχειν Trinc.

90.

[a] Sic Trinc.

91.

[a] Sine lemmate Trinc. post locum Socratis.

92.

[a] Sine lemmate Trinc. post locum Socratis.

93.

[a] Sine lemmate Trinc. post locum Platonis.
[b] προμελεῖσθαι] ἐπιμελεῖσθαι Trinc. Mox οἷός τ' ἦν edd. ante Schow.

94 [a]Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῶν Κλειτοφῶντος.

Καὶ ὅτ' ἂν λέγῃς, ὡς ὅτῳ τὶς μὴ ἐπίσταται χρῆσθαι, κρεῖττον ἐᾶν τὴν τούτου χρῆσιν. [b]Εἰ δή τις μὴ ἐπίσταται ὀφθαλμοῖς χρῆσθαι, μηδὲ ὠσὶ, μηδὲ ξύμπαντι τῷ σώματι, τούτῳ μήτε ἀκούειν, μήθ' ὁρᾶν, μήτε ἄλλην χρείαν μηδεμίαν [c]χρῆσθαι τῷ σώματι κρεῖττον, ἢ ὁπηοῦν [d]χρῆσθαι. Καὶ δὴ καὶ περὶ τέχνην ὡσαύτως· ὅστις γὰρ ἂν δὴ μὴ ἐπίσταται τῇ ἑαυτοῦ λύρᾳ χρῆσθαι, δῆλον ὡς οὐδὲ τῇ τοῦ γείτονος, οὐδὲ ὅστις μὴ τῇ τῶν ἄλλων, οὐδὲ τῇ ἑαυτοῦ, οὐδὲ τῶν ὀργάνων ἄλλῳ, οὐδὲ κτημάτων οὐδενί. Καὶ τελευτᾷ δὴ καλῶς ὁ λόγος οὗτός σοι, ὡς ὅστις ψυχῇ μὴ ἐπίσταται χρῆσθαι, τούτῳ [e]τὸ ἄγειν ἡσυχίαν τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ ζῆν κρεῖττον [f]ἢ ζῆν πράττοντι καθ' αὐτόν· εἰ δέ τις ἀνάγκη [g]ζῆν εἴη, δούλῳ ἄμεινον ἢ ἐλευθέρῳ διάγειν τῷ τοιούτῳ τὸν βίον.

95 [a]Τοῦ αὐτοῦ Ἀλκιβιάδου.

Οὐκ οὖν φαμὲν πάλιν τοὺς πολλοὺς διημαρτηκέναι τοῦ βελτίστου, ὡς τὰ πολλά γε, οἶμαι, [b]ἄνευ νοῦ δόξῃ πεπιστευκότας; Φαμὲν γάρ. [c]Λυσιτελεῖ ἄρα τοῖς πολλοῖς, μήτε εἰδέναι μηδὲν, μήτε οἴεσθαι εἰδέναι, εἴπερ γε προθυμήσονται μᾶλλον πράττειν [d]ταῦτ' ἅττ' ἂν εἰδῶσιν ἢ οἰηθῶσιν εἰδέναι· πράττοντες δὲ βλάπτεσθαι τὰ πλείω μᾶλλον, ἢ ὠφελεῖσθαι. Ἀληθέστατα λέγεις. Ὁρᾷς οὖν [e]ὅτε γ' ἔφην, κινδυνεύειν τότε τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν κτῆμα, ἐάν τις ἄνευ τῆς τοῦ βελτίστου ἐπιστήμης κεκτημένος ᾖ, ὀλιγάκις μὲν ὠφε-

94.

[a] Sic Trinc. Scil. p. 407. E.

[b] εἰ δὴ om. Trinc. Mox ἐπίστηται B.

[c] χρῆσθαι] μὴ χρῆσθαι Trinc.

[d] χρῆσθαι — χρῆσθαι δῆλον] χρῆσθαι, δῆλον· δῆλον. Trinc. mediis omissis.

[e] τὸ ἄγειν] τῷ ἄγειν Trinc.

[f] ἢ ζῆν] καὶ ζῆν Trinc.

[g] ζῆν εἴη δούλῳ] ζῆν δούλου Trinc.

95.

[a] Sic Trinc. Scil. p. 146. C.

[b] ἄνευ νοῦ] ἄνευ, οὐ Trinc.

[c] λυσιτελεῖ] λυσιτελεῖν B.

[d] ταῦτ'] μὴ ταῦτ' Trinc. et mox om. δέ.

[e] ὅτε γ'] ὅτ' Trinc.

λεῖν, βλάπτειν δὲ τὰ πλείω [f] τὸν ἔχοντα αὐτό, ἆρ' οὐχὶ τῷ ὄντι ὀρθῶς ἐφαινόμην λέγων; Καὶ εἰ μὴ τότε, ἀλλὰ νῦν μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. Δεῖ ἄρα καὶ πόλιν, καὶ ψυχὴν τὴν μέλλουσαν ὀρθῶς βιώσεσθαι, ταύτης τῆς ἐπιστήμης ἀντέχεσθαι ἀτεχνῶς, ὥσπερ [g] ἀσθενοῦντα ἰατροῦ, ἢ τινὸς κυβερνήτου τὸν ἀσφαλῶς μέλλοντα πλεῖν.

96 [a] Φρόνησις, δύναμις ποιητικὴ καθ' αὑτὴν τῆς ἀνθρώπου εὐδαιμονίας· διάθεσις, καθ' ἣν κρίνομεν τί πρακτέον, καὶ τί οὐ πρακτέον· ἐπιστήμη ἀγαθῶν καὶ κακῶν· ἐπιστήμη ποιητικὴ εὐδαιμονίας.

97 [a] Ἐπίστασαί τινας ἤδη βλαβέντας ὑπὸ ἐχθρῶν; Πῶς γὰρ οὔ; Τί δέ, ὑπὸ τῶν καλουμένων φίλων καὶ συνηθῶν, ἢ καὶ ὑπὸ συγγενῶν τινων; ἐνίους καὶ ὑπὸ τῶν ἔγγιστα, ἀδελφῶν, ἢ υἱῶν, ἢ πατέρων; Ἔγωγε πολλούς. Τίς οὖν ἡ αἰτία, δι' ἣν οὐ μόνον οἱ ἐχθροὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀδικοῦσιν, ἀλλὰ καὶ οἱ λεγόμενοι φίλοι ἀλλήλους, καὶ νὴ Δία πολλοὶ καὶ τῶν ὄντως ἀναγκαίων; Δῆλον ὡς ἡ κακία τῶν ἀνθρώπων, ὑφ' ἧς ἕκαστος, οἶμαι, καὶ αὐτὸς αὑτῷ ἐστὶ βλαβερός. Πάντας ἄρα τοὺς φίλους φυλάττεσθαι δεῖ, καὶ μὴ πιστεύειν μηδὲν μᾶλλον, ἢ ἂν φίλος, ἢ συνήθης, ἢ αἵματος ἐγγὺς εἶναι δοκῇ; Πάντας, ὡς ὁ λόγος οὗτος φησίν. Οὐκ οὖν ὀρθῶς ἔγραψεν ὁ γράψας τοῦτο τὸ ἔπος,

> Νᾶφε, καὶ μέμνησ' ἀπιστεῖν· ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν;

Ἴσως ὀρθῶς.

[f] τὸν ἔχοντα αὐτὸ] τὸν δ' ἔχοντα αὐτὰ Trinc.

[g] ἀσθενοῦντα] ἀσθενοῦντος Trinc.

96.

[a] Gesnerus: *Ex definitionibus Platoni inscriptis.* Deest locus A. Trinc. Invenerit hunc et sequentem locum in aliquo cod. ms. Gesnerus necne, equidem nescio; quare reliqui. Quæ autem post n. 97. inseruit, hac monitione præmissa, Περὶ σοφίας χωρίς τινα ἐνταῦθα προστιθέναι ἔδοξε, καί τοι ἐν τοῖς προηγουμένοις οὐκ ὀλίγα εἰς σοφίαν συντείνοντα τοῖς περὶ φρονήσεως ὁ Στοβαῖος συνέμιξε, sunt proculdubio adulterina. Itaque omisi.

97.

[a] *Dionis ex libro De non temere credendo.* Sic Gesner. Scil. Or. LXXIV. init. Deest locus A. Trinc. Dedi ὄντως pro οὕτως e conj. Gesneri.

ΠΕΡΙ ΑΦΡΟΣΥΝΗΣ. Δ.

1 [a] Σοφοκλέους.

Ἀλλ' οἱ κακῶς πράσσοντες οὐ κωφοὶ μόνον,
ἀλλ' οὐδ' ὁρῶντες εἰσορῶσι [b] τἀμφανῆ.

2 [a] Εὐριπίδου.

[b] Τὸ μὴ εἰδέναι σε μηδὲν ὧν ἁμαρτάνεις,
ἔκκαυμα τόλμης ἱκανόν ἐστι καὶ θράσους.

3 [a] Ἡσιόδου.

Ἄφρων δ' ὅς κε [b] θέλῃ πρὸς κρείσσονας ἀντιφερίζειν,
νίκης τε στέρεται, πρός τ' αἴσχεσιν ἄλγεα πάσχει.

4 [a] Μενάνδρου.

Ἄνοια θνητοῖς δυστύχημ' αὐθαίρετον.

5 [a] Σοφοκλέους.

Ὡς δυσπέλαστον [b] ἡ ἀμαθία κακόν.

6 [a] Μενάνδρου.

τί σαυτὸν ἀδικῶν, τὴν [b] τύχην καταιτιᾷ;

7 [a] Τοῦ αὐτοῦ Στρατιώταις.

Οὐδεὶς ξύνοιδεν ἐξαμαρτάνων πόσον

1.

[a] Sic A. Trinc. Fragm. inc. 10. Cæterum in principio hujus tituli sententias quasdam addidit Gesnerus ex Pseudo-Phocylide, Orpheo de Lapidibus, et Pythagoræ Aur. Carm. absque MSti auctoritate. Itaque delevi.

[b] τἀμφανῆ] τάφανῆ Trinc. B. Voss. A. m. pr. Vide Gatakerum de N. I. S. c. 9. p. 58.

2.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Fragm. inc. 6.

[b] τὸ μὴ δ' εἰδέναι] τὸ μήδ' εἰδέναι μ. Trinc. N. τὸ δὲ μήδ' εἰδέναι μηδὲν A.

Ib. τὸ μὴ εἰδέναι] Vulgo τὸ δ' εἰδέναι. Sed MS. uterque habent μήδ' εἰδέναι: unde illud feci, quod mutatum puto ab iis quibus insolens erat illa cujus ante memini productæ vocalis συναλοιφή. Grotius.

3.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Opp. v. 208.

[b] θέλοι] ἐθέλῃ Voss. et tres MSS. apud Schowium.

4.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 204.

5.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Fr. inc. 10.

[b] ἡ deest A. m. pr.

Ib. ἔστιν ἀμαθία] Ita posui ob versum. Vulgo editur ἡ ἀμαθία. Grotius.

6.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 204.

[b] ψυχὴν] τύχην margo Gesneri ed. 1559. Et sic recte edidit Grotius. Mox καταιτιᾷς reponit Schowius, qui propterea Schaefero vapulat Melet. Cr. p. 117. cf. Bentl. Menand. n. CLXI.

7.

[a] Sic A. Cleric. p. 166. Simpliciter Μενάνδρου Trinc.

ἁμαρτάνει τὸ μέγεθος, ὕστερον δ᾽ ὁρᾷ.

8 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Χαλεπόν γε τοιαῦτ᾽ ἐστὶν ἐξαμαρτάνειν,
ἃ καὶ λέγειν ὀκνοῦμεν οἱ πεπραγότες.

9 [a] Εὐριπίδου Ἰνοῦς.

[b] Πολλοί γε θνητῶν τῷ [c] θράσει τὰς συμφορὰς
ζητοῦσ᾽ ἀμαυροῦν, [d] κἀπικρύπτεσθαι κακά.

10 [a] Εὐριπίδου Τημενίσιν.

Ἀσύνετος, ὅστις ἐν φόβῳ μὲν ἀσθενὴς,
λαβὼν δὲ μικρὸν τῆς [b] τύχης φρονεῖ μέγα.

11 [a] Τοῦ αὐτοῦ Αἰόλῳ.

Κακῆς [b] ἀπ᾽ ἀρχῆς γίνεται τέλος κακόν.

12 [a] Σαπφοῦς. Πρὸς ἀπαίδευτον γυναῖκα.

[b] Κατθανοῖσα δὲ [c] κεῖσ᾽. οὐδέποκα μναμοσύνα σέθεν
ἔσσετ᾽, οὐδέποκ᾽ εἰς ὕστερον· οὐ γὰρ πεδέχεις ῥόδων

8.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 284. πεπραχότες Trinc.

9.

[a] Sic A. nisi quod compendiose Εὐριπ.[δ] Simpliciter Εὐριπίδους Trinc. Vid. Fr. 3.

[b] πολλοί γε] πολλοί τε B.

[c] θράσει] πάθει A. τᾶς συμφορᾶς Trinc.

[d] κἀπικρύπτεσθαι] κἀποκρύπτεσθαι A. Gesneri margo, et sic edidit Schowius ex MSS. nonnullis.

10.

[a] Sic A. Fr. 16. Τοῦ αὐτοῦ Trinc.

[b] ψυχῆς] Recte Grotius τύχης cum Gesneri margine.

11.

[a] Sic A. Fr. 2. Αἰόλου tantum Trinc.

[b] ἀπ᾽ deest A. Trinc.

12.

[a] Sic Voss. Simpliciter Σαπφοῦς A. Trinc. Notandum autem hoc fragmentum apud A. non in ipso contextu haberi, sed inferiori margini a manu recentiore adjectum esse.

[b] κατθανοῖσα] Versus hos Sapphus ita confusos ut numerorum ratio non constaret, ex manifestis vestigiis deprehendi esse Alcaicos, sed qui Græco more trochæum prima sede recipiant. Itaque pro κείσεαι posui κεῖσ᾽, ut sit præsentis temporis; ante ὕστερον posui εἰς. Οὐδεὶς δέ σε βλέψει deest in utroque MS. et haud dubie additum est ab aliquo ad explicandum illud ἀφανής. Pro μετέχεις scripsi πεδέχεις, ut citant Græci Grammatici, Æolum more, quibus πέδα erat μετὰ, ut ad Athenæum Casaubonus monuit. Sic apud Alcæum de Ajace, ἄριστον πεδ᾽ Ἀχιλλέα, citante Hephæstione, ubi vulgo παῖδ᾽ legitur, sicut heic versu ultimo παῖδ᾽ ἀμαυρῶν scriptum fuit pro πέδ᾽ ἀμαυρῶν. Quæ Salmasio debere me profiteor. Grotius.

[c] κείσεαι δ.] κεῖσθαι οὐδέποτε Trinc.

τῶν ἐκ Πιερίας· ἀλλ' ἀφανὴς [d] κὴν ἀΐδα δόμοις
φοίτασεις, πέδ' ἀμαυρῶν νεκύων [e] ἐκπεποταμένα.

13 [a] Μενάνδρου.

Τυφλόν τι τἀνόητον εἶναί μοι δοκεῖ.

14 [a] Χαιρήμονος.

Οὐ ζῶσιν οἵ τι μὴ συνιέντες σοφόν.

15 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

[b] Πρὶν γὰρ [c] φρονεῖν εὖ, καταφρονεῖν ἐπίσταται.
Οὐ χρὴ ποδώκη τὸν τρόπον λίαν φορεῖν.
Σφαλεὶς γὰρ οὐδεὶς εὖ βεβουλεῦσθαι δοκεῖ.

16 [a] Αἰσχύλου.

Ἦ βαρὺ φόρημ' ἄνθρωπος εὐτυχῶν ἄφρων.

17 [a] Σοφοκλέους.

Ἡ δὲ μωρία
μάλιστ' ἀδελφὴ τῆς πονηρίας ἔφυ.

18 [a] Εὐριπίδου.

Δόξει τις [b] ἀμαθεῖ σοφὰ λέγων, οὐκ εὖ λέγειν.

19 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Τὸ δ' ὠκὺ τοῦτο καὶ τὸ λαιψηρὸν φρενῶν
εἰς συμφορὰν [b] ἵστησι πολλὴν δὴ βροτούς.

[d] κὴν ἀΐδα δόμοις φ.] κεὶν ἀΐδαο δ. φοιτάσεις A. κεὶν ἀΐδα δομοφοίτασις Voss. Post φοιτάσεις nescio unde inseruerit Gesnerus οὐδείς δέ σε βλέψει, quæ verba desunt Trinc. et omnibus MSS.

[e] ἐκπεποταμέναν] ἐκπεποταμένα A. Voss.

13.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 204.

14.

[a] Sic A. Trinc.

15.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] Hoc ordine versiculos, qui sequuntur, exhibet A. Τοῦ αὐτοῦ (i. e. Chæremonis) Σφαλεὶς—δοκεῖ. Deinde τοῦ αὐτοῦ. Πρὶν—ἐπίσταται. Versus secundus οὐ—φορεῖν non legitur.

[c] φρονεῖν εὖ] εὖ alias non legi monet Gesnerus in margine. Omisit Schowius quinque MSS. adstipulantibus.

16.

[a] Sic A. Trinc. Fragm. 10.

17.

[a] Sic A. Fragm. 10. Deest lemma Trinc.

18.

[a] Sic A. Trinc. Est Bacch. 480.

[b] ἀμαθεῖ] ἀμαθὴς Gesneri marg. δόξη Trinc.

19.

[a] Sic Trinc. Fragm. 8. Deest locus A.

[b] ἵστησι] εἰς συμφορὰν καθίστησι

20 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

[b] Θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά.

21 [a] Αἰσχύλος ἐν Φρυξί.

* * * *

[b] Πολλάκι τοι καὶ μωρὸς ἀνὴρ κατακαίριον εἶπεν.

22 [a] Ἡσιόδου Ἡμερῶν καὶ Ἔργων.

Κεῖνος μὲν πανάριστος, ὃς [b] αὐτῷ πάντα [c] νοήσῃ,
[φρασσάμενος τά κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος [d] ᾖσιν ἀμείνω.]
ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται.
ὃς δέ κε μήτ' αὐτὸς νοέῃ, μήτ' ἄλλου ἀκούων
ἐν θυμῷ βάλληται, ὅδ' αὖτ' ἀχρήϊος ἀνήρ.

23 [a] Σοφοκλέους Αἴαντος.

Οἱ γὰρ κακοὶ γνώμαισι, τἀγαθὸν χεροῖν
ἔχοντες οὐκ ἴσασι, πρίν τις ἐκβάλῃ.

24 Τοῦ αὐτοῦ.

Μῶρα γὰρ μῶρος λέγει.

25 [a] Εὐριπίδου.

Ἥκιστα φεύγειν σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν χρεών·

Trinc. et MSS. apud Schowium. Unus ibid. εἰς ἡδονὰς καθῆκε πολλά. Ipse edidit εἰς συμφορὰς καθῆκε πολλά. Pro πολλὴν Dobræus Add. in Aristoph. Porsoni p. 136. malit πολλά.

20.

[a] Scil. Iphig. Taur. 1193. Æschylo tribuere videtur Trinc. Deest A.

[b] θάλασσα] Quod heic in Stobæi cod. seq. φέρεται δὲ εἰς τοὺς δεισιδαίμονας, οἳ θαλάσσῃ περικαθαίρονται, ex glossemate est. Grotius.

21.

[a] Sic A. et Gesneri margo. Vide not. seq. Stellulas posui, ut hiatum significarem.

[b] Πολλάκι] Libri citant ex *Æschyli Phrygibus.* Vix puto. Aut aliud fragmentum excidit. Grotius annot. MS. Aliquid excidisse pene certum est. In margine codicis A. quædam scripta sunt, sed injuria temporis meorum saltem oculorum obtutum effugientia. Unum verbum in fine perspicio, sc. εἰρωόγραφον, corrupte exaratum pro ἡρωόγραφον. Cæterum hunc versum citat A. Gellius II. 6. paullo aliter, πολλάκι καὶ κηπωρὸς ἀνὴρ μάλα καίριον εἶπεν.

22.

[a] Sic A. Scil. v. 291.

[b] αὐτῷ] αὐτὸς margo Gesneri.

[c] νοήσει] νοήσῃ A. et mox ὃς δέ τε. ib. om. φρασσάμενος—ἀμείνω.

[d] εἰσὶν Trinc. ubi om. v. seq.

23.

[a] Scil. v. 964. Hoc fragmentum cum tribus seqq. primus edidit Gesnerus. Desunt A. Trinc. Et interpolationis mihi suspecta sunt.

25.

[a] Scil. Herc. Fur. 299.

σοφοῖσι δ' εἴκειν καὶ τεθραμμένοις καλῶς.

26 [a] Σοφοκλέους.

Βουλῆς γὰρ οὐδέν ἐστιν ἔχθιον κακῆς.

27 [a] Θεόγνιδος.

Ὅστις τοι δοκέει τὸν πλησίον ἔμμεναι οὐδὲν,
ἀλλ' αὐτὸς μοῦνος ποικίλα δήνε' ἔχειν,
κεῖνός γ' ἄφρων ἐστὶ, νόου βεβλαμμένος ἐσθλοῦ.
ἴσως γὰρ πάντες ποικίλ' ἐπιστάμεθα.
ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐθέλει [b] κακοκερδίῃσιν ἕπεσθαι·
τῷ δὲ δολοπλοκίαι μᾶλλον ἔτ' εἰσὶ φίλαι.

28 [a] Μενάνδρου.

Εὐηθία μοι φαίνεται δηλουμένη,
τὸ νοεῖν μὲν ὅσα δεῖ, μὴ φυλάττεσθαι δ' [b] ἃ δεῖ.

29 [a] [b] Ἐπὰν ἐν ἀγαθοῖς εὐνοούμενός τις ὢν
ζητῇ τὶ κρεῖττον ὧν ἔχει, ζητεῖ κακά.

30 [a] Εὐριπίδου.

Οὐκ ἂν δυναίμην μὴ στέγοντα πιμπλάναι,
σοφοὺς ἐπαντλῶν ἀνδρὶ μὴ σοφῷ λόγους.

31 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Εὖ γὰρ τόδ' ἴσθι, [b] κεἴ σ' ἐλάνθανεν πάρος,
τὸ σκαιὸν εἶναι πρῶτ' [c] ἀμουσίαν ἔχει.

26.

[a] Scil. Electr. 1047. Inseruit Musgravius inter fragmenta Euripidis incert. 9. Grotiani Stobæi margine deceptus. Gesneri margo caret lemmate.

27.

[a] Sic A. Trinc. Sc. vers. 221.

[b] κακοκερδείῃσιν] κακοκερδίοισιν Voss. κακοκερδίησιν Trinc.

28.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 204.

[b] ἃ δεῖ] ὅσα δεῖ B. m. pr. Trinc.

29.

[a] Deest lemma Trinc. Non legitur locus A. Clericus habet p. 204. Gesner.: *Al. hic adscribitur Eurip.*

[b] ἐπὰν ἐν] ἐπὰν ἐπ' B. Mox ζητεῖ τι κρείττω Trinc.

30.

[a] Sic Trinc. v. Fragm. inc. 11.

31.

[a] Sic Trinc. Deest A. v. Fragm. inc. 12.

[b] κἂν εἴ σ'] Lege κεἴ σ'. VALCKENÆR. Similiter Porsonus Adv. p. 276. κἂν σ' Gesnerus in marg. et sic ed. Grotius.

[c] ἀμουσίαν] ἀμουσίας margo ed.

32 [a] Εὐριπίδου Ἀλεξάνδρου.

Ὅθεν δὲ νικᾶν [b] χρῆν σε, δυστυχεῖς, ἄναξ·
ὅθεν δέ σ' οὐ χρῆν, εὐτυχεῖς· δούλοισι γὰρ
[c] τοῖς σοῖσιν ἥκεις, τοῖς δ' ἐλευθέροισιν οὔ.

33 [a] Εὐπόλιδος.

Ἀλλ' ἀκούετ', ὦ θεαταὶ, [b] πολλὰ καὶ ξυνίετε
[c] ῥήματ', εὐθὺ γὰρ πρὸς ὑμᾶς πρῶτον ἀπολογήσομαι,
ὅ τι μαθόντες τοὺς ξένους μὲν λέγετε ποιητὰς σοφούς·
ἢν δέ τις τῶν ἐνθάδ' [d] αὐτοῦ, μηδὲ ἓν χεῖρον φρονῶν,
[e] ἐπιτιθῆται τῇ ποιήσει, πάνυ δοκεῖ κακῶς φρονεῖν,
[f] μαίνεταί τε καὶ [g] παραρρεῖ τῶν φρενῶν τῷ σῷ λόγῳ.
ἀλλ' ἐμοὶ [h] πείθεσθε, πάντως μεταβαλόντες τοὺς τρόπους,
[i] μὴ φθονεῖθ' ὅτ' ἄν τις ὑμῶν μουσικῇ χαίρῃ νέων.

34 [a] Ῥιανοῦ.

Ἦ ἄρα δὴ μάλα πάντες ἁμαρτίνοοι πελόμεσθα
ἄνθρωποι, φέρομεν δὲ Θεῶν ἑτερόρροπα δῶρα

1559. et sic Grotius.

32.

[a] Sic A. nisi quod compendiose Ευριπι^δ Αλεξαν^δρ. Trinc.: τοῦ αὐτοῦ. v. Fragm. Alexandr. 4.

[b] χρή] χρῆν A. Valckenærius: Bis χρῆν ponendum ad vitandum hiatum.

[c] τόσοισιν] τοῖς σοῖσιν A. εἴκεις pro ἥκεις ex conjectura Gesneri dedit Grotius. τοῖς σοῖσι νικᾷς Musgravius.

33.

[a] Sic Trinc. Deest locus A.

[b] πολλὰ καὶ] ταμὰ δὲ Porsonus *Tracts* p. 217. Mox ὑμᾶς pro ἡμᾶς B.

[c] χρήματ'] ῥήματ' Wakefieldus. Idem et Valcken. mox ὅ τι παθόντες pro ὁ. μαθόντες.

[d] αὐτῶν] ἀστῶν Valckenærius. αὐτοῦ Gesneri margo, Trinc, Voss. Vide Dobræum ad Aristoph. Plut. 1188.

[e] ἐπιθῆται] ἐπιθεῆται Grotianum est et ferri nequit. F. συνεπιθῆται VALCKENÆR. quem vide ad Herodot. III. 76. ἐπιτιθῆται Porsonus Adv. p. 287. et sic Jacobsius Animad. in Athenæum p. 341.

[f] μαίνεταί τε] μαίνεταί τι Trinc. Voss. N.

[g] παραῤῥεῖ] Suspicor scribendum παραρεῖ. Hesych. Παραρεῖν· φληναφεῖν. v. Theocrit. XV. 8. ubi in Schol. l. παρηόρων. VALCKENÆR.

[h] πείθεσθε] πιθέσθε Valcken. et v. seq. ἡμῶν pro ὑμῶν.

[i] φθονῆθ'] φθονεῖθ' Dobræus l. c.

34.

[a] Ῥιανοῦς Trinc. Deest locus A. Ἀριανοῦ Frob.

[b] ἀφραδέῃ κραδίῃ. Βιότοιο μὲν[c] ὅς κ' ἐπιδευὴς
στρωφᾶται, [d] μακάρεσσιν ἐπὶ ψόγον αἰνὸν ἰάπτει
ἀχνύμενος· σφετέρην δ' ἀρετὴν καὶ θυμὸν ἀτίζει,
οὐδέ τι θαρσαλέως νοέειν ἔπος, οὐδέ τι ῥέξαι
ἐρριγὼς, ὅθι τ' ἄνδρες ἐχεκτέανοι παρέωσι,
καί οἱ θυμὸν ἔδουσι κατηφίη καὶ ὀϊζύς.
ὃς δέ κεν εὐόχθῃσι, Θεὸς δ' ἐπὶ ὄλβον ὀπάζει
καὶ πολυκοιρανίην, ἐπιλήθεται οὕνεκα γαῖαν
ποσσὶν [e] ἐπιστείβει, θνητοὶ δέ οἱ εἰσὶ τοκῆες·
ἀλλ' [f] ὑπεροπλίῃ τε καὶ ἁμαρτωλῇσι νόοιο
ἶσα Διῒ βρομέει, κεφαλὴν δ' ὑπὲρ αὐχένας ἴσχει,
καί περ ἐὼν ὀλίγος, μνᾶται δ' εὔπηχυν Ἀθήνην,
ἠέ τιν' ἀτραπιτὸν τεκμαίρεται οὔλυμπόνδε,
ὥς κε μετ' ἀθανάτοισιν ἀρίθμιος [g] εἰλαπινάζῃ.
ἡ δ' Ἄτη [h] ἁπαλοῖσι μετατρωχῶσα πόδεσσι
[i] ἄκρῃς ἐν κεφαλῇσιν ἀνώϊστος καὶ ἄφαντος,
ἄλλοτε μὲν γραίῃσι νεωτέρῃ, ἄλλοτε δ' αὖτε
ὁπλοτέρῃσι γρηῢς ἐφίσταται ἀμπλακίῃσι,
Ζηνὶ Θεῶν [k] κρείοντι δίκῃ τ' ἐπίηρα φέρουσα.

35 [a] Μενάνδρου.

Οὐκ ἔστ' ἀνοίας [b] οὐδὲν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
τολμηρότερον.

[b] ἀφραδέῃ κραδίῃ] Loco Rhiani, qui sapit quid Pythagoricum vel Platonicum, v. 7. tentavi ad Phœn. p. 60. (ubi corr. ἀφραδίῃ κραδίης). Nunc malim ἀφραδέες κραδίῃ vel ἀφραδέως. Utrumque habet Hesychius. VALCKENÆR. ἀφραδίῃ B. m. sec.

[c] ὅσκ'] ὅσῃ B. m. pr. ὅσα m. sec. ὅσῃ Trinc.

[d] μακάρεσσιν ἐπὶ ψόγον] μακάρεσι δ' ἐπὶ ψ. Trinc. μ. δ' ἐπίψογον Voss.

[e] ἐπιστείβει] ἐπιστείκει B. m. p. Trinc.

[f] ὑπεροπλίῃ τε] ὑπεροπλίῃσι Arsen. ὑπεροπλείῃ Valckenær.

[g] εἰλαπινάζει] εἰλαπινάζῃ Arsen. B. m. sec. Supra ἥ ἐστιν ἀτραπητὸν Trinc.

[h] ἁπαλοῖσι] ἁπαλῇσι B.

[i] ἄκρῃς] ἄκροις B. m. sec. πόδες ἄκρῃς Trinc.

[k] κριόεντι] κρείοντι B. m. sec. et sic emendavit Valckenærius ad Euripidis Hipp. 1162. Mox δίκῃ δ' Trinc. Voss. B. m. pr. φέροισα B.

35.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 206.

[b] οὐδὲν om. Voss.

36 [a] Ἡσιόδου.

Σχέτλιος, ἦ που πολλὰ [b] μεταστοναχίζετ' ὀπίσσω,
ἣν ἄτην ἀχέων, ἡ δ' οὐ παλινάγρετός ἐστιν.

37 [a] Σοφοκλέους.

Ἐνταῦθα μέντοι πάντα τἀνθρώπων νοσεῖ,
κακοῖς ὅτ' ἂν θέλωσιν ἰᾶσθαι κακά.

38 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ταῦτ' ἐστὶν ἄλγιστ', ἂν παρὸν θέσθαι καλῶς
αὐτός τις αὑτῷ τὴν βλάβην προσθῇ φέρων.

39 [a] Μενάνδρου.

Ὁ μὴ φέρων γὰρ εὖ τι τῶν ἐν τῷ βίῳ
ἀγαθῶν, [b] ἀλόγιστός ἐστιν, οὔ τοι μακάριος.

40 [a] Μενάνδρου Θετταλῇ.

Μικρά [b] γε πρόφασίς ἐστι τοῦ πρᾶξαι κακῶς.

41 [a] Φιλήμονος.

Ἐπὰν ὁ νοῦς ᾖ μὴ καθεστηκώς τινι,
οὐκ ἔστ' ἀκούειν οὐθὲν [b] αὐτὸν, οὐδ' ὁρᾶν.

42 [a] Ἐπιχάρμου.

[b] Νοῦς ὁρῇ καὶ νοῦς ἀκούει.

36.

[a] Sic Trinc. Deest locus A. Est Scut. 92.

[b] μετεστεναχίζετ'] μετεστοναχίζετ' B. et v. proximo ἣν δ' Trinc.

37.

[a] Sic Trinc. Deest A. Fragm. inc. 10. Ἀλεάδαις Schow.

38.

[a] Sic Trinc. Fragm. 10. Κρεούσᾳ Schow.

39.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 206.

[b] ἀλόγιστος] ἄλογος A. B. ἀσυλλόγιστος edidit Grotius. Nescio an scribendum ἄλογός τίς ἐστιν. Inserui τοι post οὐ cum Bentleio.

40.

[a] Sic A. Voss. τοῦ αὐτοῦ. Trinc. Cleric. p. 82.

[b] γε deest Voss.

41.

[a] Sic Trinc. Cleric. p. 342. Deest A.

[b] αὐτῷ] τούτων Trinc. αὐτὸν dedit Grotius e Scaligeri emendatione.

42.

[a] Ita Grotius. Cercidæ tribuere videtur Trinc. Deest locus A.

[b] Νοῦς ὁρῇ καὶ νοῦς ἀκούει· τἄλλα κωφὰ καὶ τυφλά. In vulgatis codicibus tetrametri hujus Epicharmei pars tantum prima exstat, confusa cum sequentibus Cercidæ. Latine autem tetrametrum

43 [a] Κερκίδου.

[b] Πῶς ἐνίδοιεν τὰν σοφίαν πέλας ἑστακυῖαν
ἀνέρες, ὧν τὸ κέαρ
[c] παλῷ σέσακται, καὶ δυσεκνίπτω τρυγός;

44 [a] Παροιμία.

Ὄνος λύρας ἤκουε, καὶ σάλπιγγος ὗς.

45 [a] Θεόγνιδος.

Πολλούς τοι κόρος ἄνδρας ἀπώλεσεν ἀφραίνοντας· 50
γνῶναι γὰρ χαλεπὸν [b] παῦρον, ὅτ' ἐσθλὰ παρῇ.

46 [a] Ῥηγίνου ἐκ τοῦ Περὶ Φιλίας.

Καθάπερ [b] δὲ τὸ τοῦ ἡλίου φῶς οὐκ ἔστι θεάσασθαι ἀσθενεῖ καὶ ἀδυνάτῳ τῇ ὄψει· οὕτω καὶ ἔτι μᾶλλον τὴν ἀλήθειαν οὐκ ἔστιν ἰδεῖν ἀσθενεῖ καὶ ἀδυνάτῳ τῇ διανοίᾳ.

47 [a] Κορνηλιανοῦ κατὰ Βερονίκης.

Ἀλλ' ὅμως τὰ μεγάλα ταῦτα καὶ δεινὰ ὡμολόγει [b] κοίτη καθ' αὐτῆς. Τοῦτο γὰρ αὐτῶν καὶ μόνον τῇ προαιρέσει πρόσεστιν ἀγαθὸν, ὅπερ ἐστὶ μέγιστον τῶν κακῶν, ὅτι 1
περὶ ὧν πράττουσι κακῶς, καὶ παρρησιάζονται.

48 [a] Ἰσοκράτους Βουσίριδι.

Γιγνώσκω μὲν οὖν ὅτι τοῖς πλείστοις τῶν [b] νουθετουμένων

hunc posuimus ita ut exstat apud Tertullianum. Grotius.

43.

[a] Κερκίδας Trinc.

[b] πῶς ἐνίδοιεν] Et hæc Cercidæ confusa digessimus ita ut primus versus sit hexameter, alter dactylicus, iambicus tertius, cujus generis epodi et apud Horatium exstant. Grotius.

[c] παλῷ σέσακται—τρυγί] παλὸς ἔσακται κ. δυσεκνίπτῳ Trinc. παλῶ—δυσεκνίπτω τρυγός Bentleius Ep. ad Mill. p. 14.

44.

[a] Sic A. Trinc. Vide Menandri fragm. Cleric. p. 198.

45.

[a] Sic A. Trinc. Scil. v. 693.

[b] παῦρον] μέτρον recte apud Theognidem legitur. Grotius.

46.

[a] Sic A. Simpliciter Ῥηγίνου Trinc.

[b] δὲ deest A. B.

47.

[a] Sic A. Simpliciter Κορνηλιανοῦ Trinc.

[b] κοίτη] καὐτὴ Tyrwhittus.

48.

[a] Sic A. Scil. p. 221. Deest Βουσίριδι Trinc.

[b] νενουθετημένων] νουθετουμένων A. et margo Gesneri. νουθετημάτων B.

ἐμφυτόν ἐστι, μὴ πρὸς τὰς ὠφελείας ἀποβλέπειν, ἀλλὰ τοσούτῳ χαλεπώτερον ἀκούειν τῶν λεγομένων, ὅσῳ περ ἂν τις αὐτῶν ἀκριβέστερον ἐξετάζῃ τὰς ἁμαρτίας.

49 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Φαίδωνος.

Ἀλλὰ πρῶτον μὲν εὐλαβηθῶμεν, τὶ πάθος μὴ πάθωμεν. Τὸ ποῖον; ἦν δ' ἐγώ. Μὴ γενώμεθα, ἦ δ' ὃς, μισολόγοι, ὥσπερ οἱ μισάνθρωποι [b] γιγνόμενοι. Ὡς οὐκ ἔστιν, [c] ἔφη, ὅ τι ἄν τις μεῖζον τούτου κακὸν πάθοι, ἢ λόγους μισήσας. Γίγνεται δὲ [d] ἐκ τοῦ αὐτοῦ τρόπου μισολογία τε καὶ μισανθρωπία· ἥ τε γὰρ μισανθρωπία ἐνδύεται ἐκ τοῦ σφόδρα τινὶ πιστεῦσαι ἄνευ τέχνης, καὶ ἡγήσασθαι [e] παντάπασί γε ἀληθῆ εἶναι καὶ ὑγιῆ καὶ [f] πιστὸν τὸν ἄνθρωπον· ἔπειτα ὀλίγον ὕστερον εὑρεῖν τοῦτον πονηρόν τε καὶ ἄπιστον, καὶ αὖθις ἕτερον. Καὶ ὅτ' ἂν τοῦτο πολλάκις πάθῃ τὶς, καὶ ὑπὸ τούτων μάλιστα, οὓς ἂν ἡγήσαιτο οἰκειοτάτους καὶ ἑταιροτάτους, τελευτῶν [g] δὲ θαμὰ προσκρούων, μισεῖ τε πάντας, καὶ ἡγεῖται οὐδενὸς οὐδὲν ὑγιὲς εἶναι. Ἢ οὐκ ᾔσθησαι σὺ [h] οὕτω τοῦτο γιγνόμενον; Πάνυ γε, ἦν δ' ἐγώ. Οὐκ οὖν, ἦ δ' ὃς, αἰσχρὸν, καὶ δῆλον ὅτι ἄνευ τέχνης τῆς περὶ τὰ ἀνθρώπεια ὁ τοιοῦτος χρῆσθαι ἐπεχείρει τοῖς ἀνθρώποις; Εἰ γάρ που μετὰ τέχνης ἐχρῆτο, ὥσπερ ἔχει, οὕτως ἂν ἡγήσατο, τοὺς μὲν χρηστοὺς καὶ πονηροὺς [i] ὀλίγους εἶναι σφόδρα ἑκατέρους, τοὺς δὲ μεταξὺ τοὺς πλείστους.

50 [a] Ἐν ταυτῷ.

Ὡς κινδυνεύω ἐγὼ ἐν τῷ παρόντι, περὶ αὐτοῦ [b] τούτου

49.

[a] Sic A. Scil. p. 89. Simpliciter Πλάτωνος Trinc.

[b] γενόμενοι] γιγνόμενοι A.

[c] ἔφη ὅτι] ἐφ' ὅτι Trinc.

[d] ἐκ τοῦ] ἐκ om. B.

[e] παντάπασί γε] π. τε Trinc.

[f] πιστὸν] πιστὸν ὄντα A.

[g] δὲ θαμὰ] δὴ θ. A.

[h] τοῦτο] οὕτω addidi ex Gesn. marg.

[i] σφόδρα ὀλίγους εἶναι A.

50.

[a] Sic A. Trinc. Scil. p. 91.

[b] τούτου] τούτου τοῦ Trinc. et B. m. p.

οὐ φιλοσόφως ἔχειν, ἀλλ' ὥσπερ οἱ πάνυ ἀπαίδευτοι, φιλονείκως. Καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ὅτ' ἂν περί του ἀμφισβητῶσιν, ὅπῃ μὲν ἔχει περὶ ὧν ἂν ὁ λόγος ᾖ, οὐ φροντίζουσιν· ὅπως δὲ ἃ αὐτοὶ ἔθεντο, ταῦτα δόξει τοῖς παροῦσι, τοῦτο [c] προθυμοῦνται.

51 [a] Δημοσθένους.

Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ θεασάμενός τινα δημαγωγὸν ἀφυῆ μέγα βοῶντα, ἔφη· Ἀλλ' οὐ τὸ μέγα εὖ ἐστι, τὸ δὲ εὖ, μέγα.

52 [a] Κράτητος.

Κράτης ἀπείκαζε τοὺς ἀνοήτους τῶν ἀνθρώπων τοῖς τρυπάνοις· ἄνευ γὰρ δεσμοῦ καὶ ἀνάγκης μηδὲν ἐθέλειν τῶν δεόντων ποιεῖν.

53 [a] Δημοκρίτου.

[b] Ἀνθρώποισι κακὰ ἐξ ἀγαθῶν φύεται· ἐπήν τις τἀγαθὰ μὴ [c] 'πίστηται ποδηγεῖν, μηδὲ ὀχεῖν εὐπόρως.

54 [a] Βίωνος.

Βίων ἔλεγε τοὺς [b] γραμματικοὺς ζητοῦντας περὶ τῆς Ὀδυσσέως πλάνης, μὴ ἐξετάζειν τὴν ἰδίαν, μηδὲ καθορᾶν, ὅτι καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ πλανῶνται, πονοῦντες περὶ τὰ μηδὲν χρήσιμα.

55 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Κλειτοφῶντος.

Καὶ ὁπότ' ἂν [b] αὖ φῇς τοὺς ἀσκοῦντας μὲν τὰ σώματα, τῆς δὲ ψυχῆς ἠμεληκότας, ἕτερόν τι πράττειν τοιοῦτον, τοῦ

[c] προθυμοῦνται] προθυμεῖται Trinc. B. m. p.

51.

[a] Sic A. Lemma deest Trinc.

52.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

53.

[a] Sic A. Trinc.

[b] Vide Ecl. Ethic. p. 205, 46.

[c] 'πίσταται] 'πίστηται A. Trinc. deinde ποδημεῖν Trinc.

54.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] γραμματικοὺς] γραμματικὴν Voss. et mox περὶ τῆς Ὀδ. πλ. et ταὐτῷ τούτῳ.

55.

[a] Sic A. Scil. p. 407. E. Simpliciter Πλάτωνος Trinc.

[b] αὖ φῇς] ἂν φῇς Gesneri margo.

μὲν [c] ἄρξοντος ἀμελεῖν, περὶ δὲ τὸ ἀρξόμενον ἐσπουδακέναι.

56 [a] Ἡρακλείτου.

Κακοὶ γίνονται ὀφθαλμοὶ καὶ ὦτα ἀφρόνων ἀνθρώπων ψυχὰς βαρβάρους ἐχόντων.

57 [a] Σωκράτους.

Ὁ μὲν δειλὸς τῆς πατρίδος, ὁ δὲ φιλόδοξος τῆς πατρῴας οὐσίας ἐστὶ προδότης.

58 Οἱ δραπέται, κἂν μὴ διώκωνται, φοβοῦνται· οἱ δὲ ἄφρονες, κἂν μὴ κακῶς πράττωσι, ταράττονται.

59 Ἐν μὲν ταῖς μέθαις παροινοῦσιν, ἐν δὲ ταῖς ἀτυχίαις παρανοοῦσιν οἱ ἀνόητοι.

60 Οὔθ' οἱ ἄμουσοι [b] τοῖς ὀργάνοις, οὐδ' οἱ ἀπαίδευτοι ταῖς ἀτυχίαις δύνανται συναρμόσασθαι.

61 Τῷ τῶν ἀπαιδεύτων βίῳ, καθάπερ ὑποκριτῇ, πολλὰ τύφου [b] μετεκδύματα [c] παράκειται.

62 Τοῖς ἄφροσιν, ὥσπερ τοῖς παιδίοις, μικρὰ πρόφασις εἰς τὸ κλαίειν ἱκανή.

63 Οἱ μὲν ξένοι ἐν ταῖς ὁδοῖς, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι ἐν τοῖς πράγμασι πλανῶνται.

64 Ταυτόν ἐστιν ἀρρωστοῦντι φορτίον [b] ἀναθέσθαι, καὶ ἀπαιδεύτοις εὐτυχίαν.

65 Οὔτε πλέοντας παρὰ τόπον [b] ὁρμεῖν ἀσφαλὲς, οὔτε ζῶντας παρὰ τὸν νόμον βιοῦν ἀκίνδυνον.

[c] ἄρξοντος—ἀρξόμενον] ἄρξαντος—ἀρξάμενον A. τοῦ ἀρξομένου B.

56.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

57.

[a] Sic A. Ἰσοκράτους Trinc.

60.

[a] τοῖς ὀργάνοις] τῶν ὀργάνων Trinc. B. m. pr. Mox εὐτυχίαις B. m. sec.

61.

[b] μετεκδύματα] Forte ἐπενδύματα *superintegumenta*. Valckenær.

[c] περίκειται] παράκειται A. Gesneri margo. ἀνάκειται B. m. sec.

64.

[b] ἀναθέσθαι] ἐπίθεσθαι Voss.

65.

[b] ὁρμεῖν] ὁρμᾶν A.

66 Ὁ μὲν Πρωτεὺς τῇ μορφῇ, ὁ δ' ἀπαίδευτος τῇ ψυχῇ παρ' ἕκαστον ἀλλοιοῦται.

67 Πολλοὺς ὥσπερ ἀσθενοῦντας, οὕτω καὶ εὐτυχοῦντας τὸ πλῆθος τῶν παρακειμένων λυπεῖ.

68 Φίλιππος τοὺς Ἀθηναίους εἴκαζε τοῖς ἑρμαῖς, [b] ὡς στόμα μόνον ἔχουσι, καὶ αἰδοῖα μεγάλα.

69 [a] Δημάδου.

Δημάδης τοὺς Ἀθηναίους εἴκαζεν αὐλοῖς, ὧν εἴ τις ἀφέλοι τὴν γλῶτταν, τὸ [b] λοιπὸν οὐδέν ἐστι.

70 Θεόκριτος γραμματοδιδασκάλῳ [b] φαύλως ἀναγινώσκοντι προσελθὼν εἶπε· Διὰ τί γεωμετρεῖν οὐ διδάσκεις; Τοῦ δ' εἰπόντος, ὅτι οὐκ οἶδα· Καὶ τί τοῦτ'; εἶπεν· οὐδὲ γὰρ ἀναγινώσκειν.

71 [a] Δημοκρίτου.

Εἴδωλα αἰσθητικὰ καὶ κόσμῳ διαπρεπέα πρὸς θεωρίην, ἀλλὰ καρδίης κενεά.

72 Λήθη τῶν [b] ἰδίων κακῶν θρασύτητα γεννᾷ.

73 Ἀνοήμονες [b] ῥυσμοῦνται τοῖς τῆς [c] τύχης κέρδεσιν· οἱ δὲ τῶν

68.

[b] ὡς στόμα] οἱ στόμα corr. Toupius. Deest locus A.

69.

[a] Δημάδους A.

[b] λογικὸν] λοιπὸν A. margo Gesn.

70.

[b] φαύλως] φαύλῳ B. γράμμα τῷ διδασκάλῳ φαύλως Trinc. Deest locus A.

71.

[a] Sic A. Trinc.

72.

[b] οἰκείων] ἰδίων A. Arsen. Voss. Gesneri margo.

73.

[b] ῥυσμοῦνται] ῥυθμοῦνται invexit Schowius, tanquam vallo circumsepiens siglis B. C. E. G. Sed si vel omnibus alphabeti literis munivisset, revocanda foret vulgaris lectio ῥυσμοῦνται, quam satis constat λέξιν esse Ἀβδηριτικήν. Conf. nota Menagii ad Diogen. Laërt. p. 241. ed. Lond. (longe auctior p. 414. sq. ed. Amstel.) Et vide mihi Schowii inconstantiam. In Archilocheis p. 377. ῥυσμὸς intactum reliquit, cum in C. W. notius sibi ῥυθμὸς reperisset. Schaefer. Melet. p. 118.

[c] ψυχῆς] Correxit Grotius τύχης. Et sic Jacobsius Anthol. XII. p. 116. "Vulgatam lec-"tionem tuetur Luzacius Exer-"cit. Acad. in Euripid. p. 41. "sq. non male, opinor: etsi "magis huc inclino, ut hic et-

τοιῶνδε [d] δαήμονες, τοῖς τῆς σοφίης.

74 Τὸ χρῇζον οἶδεν ὁκόσον χρῄζει· ὁ δὲ χρῄζων, οὐ γινώσκει.

75 Ἀνοήμονες τὸ ζῆν [b] ὡς στυγέοντες, ζῆν ἐθέλουσι δείματι ἀΐδεω.

76 Ἀνοήμονες βιοῦσιν, οὐ τερπόμενοι βιοτῇ.

77 [a] Ἀνοήμονες νεότητος ὀρέγονται, οὐ τερπόμενοι δὲ νεότητι.

78 Ἀνοήμονες τῶν ἀπεόντων ὀρέγονται· τὰ δὲ παρεόντα καὶ [b] παρῳχημένων κερδαλεώτερα ἐόντα ἀμαλδύνουσιν.

79 Ἄνθρωποι τὸν θάνατον φεύγοντες, [b] διώκουσιν.

80 Ἀνοήμονες οὐδὲν [b] ἀνδάνουσιν ἐν ὅλῃ τῇ βιοτῇ.

81 Ἀνοήμονες θάνατον δεδοικότες, γηράσκειν ἐθέλουσι.

82 Δόξα καὶ πλοῦτος ἄνευ ξυνέσιος οὐκ ἀσφαλέα κτήματα.

83 [b] Πολλοὶ πολυμαθέες νόον οὐκ ἔχουσι.

84 [a] Διογένης.

Ἐπεὶ δὲ ἐν τῇ στοᾷ ἀνάπαλιν περιπατοῦντος [b] αὐτοῦ ἐγέλων τινὲς, Εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε, εἶπεν, ὑμεῖς τὴν ἐν τῷ βίῳ ὁδὸν ἀνάπαλιν πορευόμενοι, ἐμοῦ τὴν ἐν τῷ περιπατεῖν κατεγνωκότες;

85 Σωκράτης ἰδὼν μειράκιον πλούσιον καὶ ἀπαίδευτον, Ἰδοὺ, [b] ἔφη, χρυσοῦν ἀνδράποδον.

"iam τύχης legendum censeam." SCHÆFER.

[d] δαήμονες] Jacobsius legit δαημονέστεροι, cur vulgata displiceat, non addens. Retulitne τῶν τοιῶνδε ad ἀνοήμονες? Imo referendum ad τοῖς κέρδεσιν. SCHÆFER.

75.

[b] ὡς *al. non legitur*. Gesner. in marg. ὅμως Wakefield.

77.

[a] Deest locus Trinc.

78.

[b] παρωχημένων] παρωχημένα A. et Gesneri margo. Mox ἐόντα habet A. a manu recentiore.

79.

[b] διώκουσι ζωῆς ὀρέγονται γήραος θάνατον δεδοικότες A.

80.

[b] ἀνδάνουσιν] Corrige, μανθάνουσιν. VALCKENÆR. Deest locus Trinc.

83.

[b] Deest locus Trinc.

84.

[a] Sic A.

[b] αὐτοῦ om. A.

85.

[b] ἔφη] φησὶν A.

86 Διογένης ἔλεγε τοὺς ἀνθρώπους τὰ μὲν πρὸς τὸ ζῆν πορίζεσθαι, τὰ δὲ πρὸς τὸ εὖ ζῆν οὐ πορίζεσθαι.

87 [a] Ἀριστοτέλους.

Ἀριστοτέλης τοὺς τὰ [b] ἐναργῆ πράγματα πειρωμένους δεικνύναι, ὅμοιον ἔφη ποιεῖν τοῖς διὰ λύχνου τὸν ἥλιον φιλοτιμουμένοις δεικνύναι.

88 [a] Βίωνος.

Βίων ἐρωτηθεὶς, τί ἐστιν ἄνοια, [b] εἶπε, Προκοπῆς ἐμπόδιον.

89 [a] Στίλπωνος Σωκρατικοῦ.

Στίλπων ἐρωτηθεὶς τί [b] ἰσχυρότερον ἀνδριάντος, [c] Ἄνθρωπος, εἶπεν, ἀναίσθητος.

90 [a] Κλεάνθους.

Κλεάνθης ἔφη τοὺς ἀπαιδεύτους μόνῃ τῇ μορφῇ τῶν θηρίων διαφέρειν.

91 [a] Φαβωρίνου.

[b] Φαβωρῖνος εἶπε, τοὺς ἀνθρώπους πῆ μὲν εἶναι γελοίους, πῆ δὲ ἐλεεινοὺς, πῆ δὲ μισητούς· γελοίους μὲν, θρασύτητι μειζόνων ὀρεγομένους· μισητοὺς δὲ, ἐπιτυχόντας· ἐλεεινοὺς δὲ, ἁμαρτάνοντας· [c] ζηλωτοὺς δὲ οὐδέποτε.

92 [a] Ἐπικτήτου.

Εἰς συμπόσιον μὲν οὖν παρακληθέντες τῷ παρόντι χρώ-

87.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ἐναργῆ] ἐνεργῆ Trinc.

88.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] εἶπε om. Voss.

89.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ἰσχυρότερον] Vulgata vera esse nequit. Fortasse scribendum τί σκληρότερον ἀνδριάντος. Jacobs. in Athenæum p. 117.

[c] εἶπεν ἄνθρωπος A.

90.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

91.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] Φαβωρῖνος B. m. sec. Φαβουρῖνος Trinc. B. m. p. Φαβ. εἶπε om. A.

[c] ζηλωτοὺς δὲ, οὐδέποτε] Desunt hæc edd. Gesneri. ζηλωτούς δέ ποτε margo Gesneri, cum Trinc. A. p. m. B. N. Correxit, prout edidimus, manus recentior in A. B. Vide Koenium ad Gregor. Dial. Dor. §. 43.

92.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Fragm. 15.

μεθα· εἰ δέ τις [b] κελεύοι τὸν ὑποδεχόμενον ἰχθῦς αὐτῷ παρατιθέναι, ἢ πλακοῦντας, ἄτοπος ἂν δόξειεν· ἐν δὲ τῷ κόσμῳ αἰτοῦμεν τοὺς Θεοὺς ἃ μὴ διδόασι, καὶ ταῦτα πολλῶν ὄντων, ἅ γε ἡμῖν δεδώκασι.

93 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Χαρίεντες, ἔφη, εἰσὶν, οἱ μέγα φρονοῦντες ἐπὶ τοῖς οὐκ ἐφ' ἡμῖν. Ἐγώ σου, φησὶ, κρείττων εἰμί· ἀγροὺς γὰρ ἔχω πολλοὺς, σὺ δὲ λιμῷ παρατείνῃ· ἄλλος λέγει, Ἐγὼ ὑπατικός εἰμι· ἄλλος, Ἐγὼ [b] ἐπίτροπος· ἄλλος, Ἐγὼ οὔλας τρίχας [c] ἔχω· Ἵππος δ' ἵππῳ οὐ λέγει, ὅτι [d] ἐγὼ κρείττων εἰμί σου· πολὺν γὰρ κέκτημαι χιλὸν, καὶ κριθὰς πολλὰς, καὶ χαλινοί μοι εἰσὶ χρυσοῖ, καὶ ἐφίππια ποικίλα· ἀλλ' ὅτι ὠκύτερός σου εἰμί· καὶ πᾶν ζῶον κρεῖττον [e] καὶ χεῖρόν ἐστιν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ ἀρετῆς καὶ κακίας. Ἆρ' οὖν [f] ἀνθρώπου μόνου ἀρετὴ οὐκ ἔστιν; ἀλλὰ δεῖ ἡμᾶς εἰς τρίχας ἀφορᾶν, καὶ τὰ ἱμάτια, καὶ τοὺς πάππους;

94 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Τῷ μὲν ἰατρῷ μηδὲν συμβουλεύοντι ἄχθονται οἱ κάμνοντες, καὶ ἡγοῦνται ἀπεγνῶσθαι ὑπ' αὐτοῦ· πρὸς δὲ τὸν φιλόσοφον [g] διὰ τί οὐκ ἄν τις οὕτω διατεθείη, ὥστε οἰηθῆναι ἀπεγνῶσθαι ὑπ' αὐτοῦ σωφρονήσειν, εἰ μηδὲν λέγοι τι πρὸς αὐτὸν τῶν χρησίμων;

95 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Οἱ τὸ σῶμα εὖ διακείμενοι, καὶ καύματα καὶ ψύχη

[b] κελεύοι] κελεύει A.

93.

[a] Sic A. Trinc. Fragm. 16.

[b] Sic A. Vulgo ἐπίτροπος ἐγώ.

[c] ἔχω deest Trinc. A. N. B. p. m. Sed in B. ante τρίχας posuit manus recentior.

[d] κρείττων] ἐγὼ κρείττων A.

[e] καὶ χεῖρον] desunt Trinc. habet B. m. sec.

[f] ἀνθρώπου μόνου] ἀ. μόνον Trinc. B. m. p. ἀνθρώπῳ μόνῳ B. m. sec.

[g] διότι] For. διὰ τί. Gesnerus in marg. Verbum omittit Schowius cum C. et mox exhibet σωφρονήσειν δὲ οἴεται, hæc observans: "Deerant δὲ οἴεται. Superius διότι "(ex δὲ οἴεται) loco alieno positum fuit."

94.

[a] Sic A. Fr. 17.

95.

[a] Sic A. Trinc. Fr. 18.

ὑπομένουσιν· οὕτω δὲ καὶ οἱ τὴν ψυχὴν καλῶς διακείμενοι, καὶ ὀργὴν, καὶ λύπην, καὶ περιχάρειαν, καὶ τἄλλα πάθη φέρουσι.

96 [a] Πλάτων.

Βουλοίμην ἂν, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' [b] ὀρρωδῶ μὴ τοὐναντίον γένηται· ἀτεχνῶς γάρ μοι δοκεῖ ἀφ' ἑστίας ἄρχεσθαι κακουργεῖν τὴν πόλιν, ἐπιχειρῶν ἀδικεῖν σε. Καί μοι λέγε, τί καὶ [c] ποιοῦντά σε φησὶ διαφθείρειν τοὺς νέους; Ἄτοπα, ὦ θαυμάσιε, ὡς οὕτως ἀκοῦσαι· φησὶ γάρ με ποιητὴν εἶναι θεῶν· καὶ ὡς καινοὺς ποιοῦντα θεοὺς, τοὺς δ' ἀρχαίους οὐ νομίζοντα, ἐγράψατο.

97 [a] Ἐν ταὐτῷ.

[b] Ἀθηναίοις γὰρ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐ [c] σφόδρα μέλει ἄν τινα δεινὸν οἴωνται, μὴ μέντοι διδασκαλικὸν τῆς αὑτοῦ σοφίας· ὃν δ' ἂν καὶ ἄλλους οἴωνται ποιεῖν τοιούτους, θυμοῦνται, εἴτ' οὖν φθόνῳ, ὡς σὺ λέγεις, εἴτε δι' ἄλλό τι.

98 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Εὐθύφρονος.

Ψυχὴν ἀνόητον, αἰσχρὰν καὶ ἄμετρον θετέον.

99 [a] Νόσον μὲν ψυχῆς ἄνοιαν συγχωρητέον· δύο δὲ ἀνοίας γένη, τὸ μὲν μανίαν, τὸ δὲ ἀμαθίαν.

100 [a] Εὐσεβίου.

Ἄνθρωποι πολυμαθίης ἔχειν δόξαν, ἢ τοῦ ἀληθίζεσθαι, ἔρωτα πλεῦνα ἐκτέαται. Πολλοὶ γοῦν τοῖς πρὸ ἑωυτῶν ἐναντίας δόξας συστησάμενοι, τὴν γνῶσιν τοῦ ἀληθέος περὶ τῶν ἀναγκαιοτάτων [b] ἀφείλοντο τῷ τὴν πίστιν αὐτῶν μὴ ἐν

96.

[a] Sic Trinc. Gesner.: *Platonis in Euthyphone, ab initio fere.*

[b] ὀρρωδῶ] ὀῤῥοδῷ Trinc.

[c] ποιοῦντά σε φησι, διαφθείρειν] ποιοῦντας ἔφης ἰδία φθείρειν Trinc.

97.

[a] Sic Trinc. Gesner.: *Ejusdem paullo post.*

[b] Ἀθηναίοις] Ἀθηναῖοι Trinc.

[c] σφόδρα μέλει ἂν] σφόδρ' ἀμέλειάν—οἴονται Trinc.

98.

[a] Sic A. ἐν ταὐτῷ Trinc.

99.

[b] Tanquam ex eodem Euthyphronis loco A. Trinc. Gesner.: *Ejusdem in Timæo.* Ubi leg. p. 86. B. νόσον τε ψ. A.

100.

[a] Sic Trinc. Deest locus A.

[b] ἀφείλοντο τῷ] Dedi τῷ cum Koenio ad Gregor. de Dial. Ion. §. 30. Vulgo deest.

βεβαίῳ [c] ἑστᾶναι, ὑπὸ δὲ τοῦ ἀπὸ τῆς προτέρης δόξης περιτρέψαι εἰς τοὐναντίον, λόγον παρασκευάσαντες ἐν τῷ ἀσταθμητοτάτῳ αἰωρέεσθαι.

101 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ταῖς [b] συζητήσεσι τῶν πραγμάτων, ὁμοίως τοῖς ἀλόγοις τῶν ζώων, ὥσπερ ἐκεῖνα μαχόμενα, οὕτω καὶ αὐτοὶ [c] μούνου τοῦ νικᾶν μεταποιέονται· ὅκως δὲ (τοῦ περ χρὴ πάντα ἄνδρα προμηθέεσθαι, καὶ λέγοντα καὶ πρήσσοντα) μὴ παρὰ τὸ ξυμφέρον καὶ σφέων αὐτῶν, καὶ τῶν παρεόντων, καὶ ὥστε μὴ τὸ ἀληθὲς [d] αὐτὸ βλάψαι, οὐκέτι λόγον τούτου ποιέονται.

102 [a] Ἀνθρώποισιν ἔριδες προσφιλέες· καὶ τοῦ περὶ παντὸς τοῦ προτεθέντος ἀντιλέγοντας ἐθέλειν κρατέειν, ἄπλετος καὶ ἄλογος ἐπιθυμίη· ὁπότε πολλοὶ [b] οὐκ αἰδέονται, καὶ κατὰ τῶν σπουδαιεστάτων, καὶ τῶν οὐ χρὴ τῷ χείρονι λόγῳ [c] νικᾶν, νικῶντες ἀξίην κεκλῆσθαι νίκην Καδμηΐην.

103 [a] Ἄνθρωποι τοὺς μὲν παρὰ [b] φύσιν καὶ ἐν τεράτων λόγῳ ἐόντας ἀσπάζονται, καὶ μεγάλων χρημάτων ὠνεόμενοι, ὡς ἐπὶ μεγίστῳ κτήματι χαίρουσι, καὶ μεγαλοφρονέονται· περὶ δὲ τὰ σπουδαιότατα καὶ τὰ σμικρὰ ἄχθονται ἀναλίσκοντες.

[c] ἑστᾶναι om. B. qui mox habet περιτρίψαι et τὸν λόγον. Gesneri margo λόγου. Schowii MSS. præbent παρασκευάσαντας.

101.

[a] Sic Trinc. Εὐσεβίου A.

[b] συζητήσεσι] σιζητήσεσι Trinc. ζητήσεσι A. ubi mox deest τῶν ζώων m. pr.

[c] μοῦνοι] μούνου Gesneri margo. μόνου A. B. m. sec. Mox ἄνθρωπον pro ἄνδρα A.

Ib. Valckenærius primo leg. conjicit, μοῦνον τὸ νικᾶν μέγα ποιέονται. Sed vulg. postea defendit, et interpretatur, *desiderant solum victoriam*. Eo sensu habet Eusebius infra p. 225, 27. (xxxviii. 65.)

[d] αὐτὸ] αὐτοῦ Trinc.

102.

[a] Lemma deest A. Trinc.

[b] οὔτε δέονται] Egregie Jacobsius in Athen. p. 186. οὐκ αἰδέονται.

[c] νικᾶν] κἂν A. et mox καδμείην.

103.

[a] Deest lemma A. Trinc.

[b] φύσιν] φύσει A. Mox in eodem καὶ μεγαλοφρονέονται καὶ χαίρουσι.

104 [a] Οἱ πλεῦνες τῶν ἀνθρώπων περὶ πάντα τὰ λοιπὰ φειδωλοὺς σφέας παρεχόμενοι, καὶ εἰ δαπανοῖεν ἀσχάλλοντες, ὑπὲρ τοῦ παρὰ τῶν δήμων κροτηθῆναι, [b] καὶ τὰ ἐόντα σφι πάντα ἡδέως προΐενται.

105 [a] Οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων, τοὺς μὲν μεγάλα χρήματα ἔχοντας, καὶ φαύλους ἐόντας, τιμῶσί τε, καὶ τεθωυμάκασι· τῶν δὲ σπουδαίων, ἐπειδ᾽ ἂν ἀχρηματίην καταγνῶσιν, ὑπερφρονέουσιν.

106 [a] Ἐκ τῶν Ἀριστωνύμου Τομαρίων.

Πολλοὶ ἀδικηθέντες ὑπὸ ῥητόρων τοὺς υἱοὺς ῥήτορας διδάσκουσιν· οὐδεὶς δὲ [b] ἀδικηθεὶς ὑπὸ λύκου αὐτὸς λύκος γίνεται, καὶ ἀντιδάκνει.

107 [a] Ζήνωνος.

Ζήνων δὲ ἔφη, γελοῖον [b] ἑκάστους μὲν τοῖς πράγμασιν, ὡς δεῖ ζῆν, μὴ προσέχειν, ὡς οὐκ εἰδότων· τὸν δὲ παρὰ πάντων ἔπαινον θαυμάζειν, ὡς [c] ἐχόμενον κρίσεως.

108 [a] Σωκράτους.

Οἱ μὲν ἀκρατεῖς ἐν ταῖς ἀρρωστίαις, οἱ δὲ ἄφρονες ἐν ταῖς [b] ἀτυχίαις εἰσὶ δυσθεράπευτοι.

109 [a] Πυθαγόρου.

[b] Θυηπολίαι μὲν ἀφρόνων, πυρὸς τροφή· τὰ δὲ ἀναθήματα, ἱεροσύλων χορηγία.

104.

[a] Deest lemma A. Trinc.

[b] καὶ τὰ ἐόντα] καὶ delendum censet Jacobsius Athen. p. 366. Mihi omnino retinendum videtur.

105.

[a] Deest lemma A. Trinc.

106.

[a] Sic A. Simpliciter Ἀριστωνύμου Trinc.

[b] ἀδικηθεὶς] δηχθεὶς Jacobs.

107.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ἑκάστους] ἑκάστου Trinc.

[c] ἐχόμενον] ἐχόμενοι A. Trinc.

108.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἀτυχίαις] εὐτυχίαις B. m. pr.

109.

[a] Sic A. Trinc.

[b] θυηπόλ̄ δῖἀφρόν̄ A. m. pr. ἢ διὰ φόνων A. m. sec. B. m. sec. Vide Hieroclem p. 24. ed. Needham. Θυηπόλει δι᾽ ἀφρόνων Trinc.

110 [a] Ἐκ τῶν Ἀρίστωνος Ὁμοιωμάτων.

Ἀρίστων ὁ Χῖος τοὺς περὶ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα πονουμένους, ἀμελοῦντας δὲ φιλοσοφίας, ἔλεγεν ὁμοίους εἶναι τοῖς μνηστῆρσι τῆς Πηνελόπης, οἳ ἀποτυγχάνοντες ἐκείνης, [b] περὶ τὰς θεραπαίνας ἐγίνοντο.

111 [a] Ὁ αὐτὸς τοὺς πολλοὺς εἴκαζει τῷ Λαέρτῃ, ὅστις τῶν κατὰ [b] τὸν ἀγρὸν ἐπιμελούμενος πάντων, ὀλιγώρως εἶχεν ἑαυτοῦ· καὶ γὰρ τούτους τῶν κτημάτων πλείστην ἐπιμέλειαν ποιουμένους περιορᾶν τὴν ψυχὴν ἑαυτῶν [c] πλήρη παθῶν ἀγρίων οὖσαν.

112 [a] Διογένους.

Διογένης ἔλεγε, [b] διαπαλαίοντας μὲν πολλοὺς ὁρᾶν καὶ διατρέχοντας, διακαλοκαγαθιζομένους δὲ, οὔ.

113 [a] Πλάτωνος.

Ἆρα λέγεις τὸν τῶν καλῶν ἐπιθυμοῦντα, ἀγαθῶν ἐπιθυμητὴν εἶναι; Μάλιστά γε. Ἆρα ὡς ὄντων τινῶν, οἳ τῶν κακῶν ἐπιθυμοῦσιν, ἑτέρων δὲ, οἳ τῶν ἀγαθῶν; Οὐ πάντες, ὦ ἄριστε, δοκοῦσί σοι τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμεῖν; Οὐκ ἔμοιγε. Ἀλλά τινες τῶν κακῶν; Ναί. Οἰόμενοι τὰ κακὰ ἀγαθὰ εἶναι λέγεις, ἢ καὶ γινώσκοντες ὅτι κακά εἰσιν, ὅμως ἐπιθυμοῦσιν αὐτῶν; Ἀμφότερα ἔμοιγε δοκεῖ. Ἦ γὰρ δοκεῖ τις σοὶ, ὦ Μένων, γιγνώσκων τὰ [b] κακὰ ὅτι κακά ἐστιν, ὅμως ἐπιθυμεῖν αὐτῶν; Μάλιστα. Τί ἐπιθυμεῖν λέγεις; ἦ

110.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] παρὰ] περὶ A. Voss. B. m. sec. et margo Gesneri. τὰς om. Voss. ἐγέ'νοντο A. Videatur Wyttenbachius ad Plutarch. p. 7. D.

111.

[a] Deest lemma A. Trinc.

[b] τῶν ἀγρῶν Voss. Trinc. ἐπικαλούμενος Trinc.

[c] πλήρη] πλήθει B. m. pr.

112.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] διαπαίζοντας] διαπαλαίοντας A. Voss. B. m. sec. Gesneri margo. διαπέζοντας Trinc. ὁρᾶν πολλοὺς A.

113.

[a] Sic Trinc. Gesner.: *Platonis in Menone.* q. v. p. 77. Deest locus A.

[b] κακὰ ὅτι] κακὰ καὶ ὅτι N. B.

γενέσθαι [c] αὐτῷ; Γενέσθαι· τί γὰρ ἄλλο; Πότερον ἡγούμενος τὰ κακὰ ὠφελεῖν ἐκεῖνον ᾧ ἂν γένηται, ἢ γιγνώσκων τὰ κακὰ, ὅτι βλάπτει ᾧ ἂν παρῇ; Εἰσὶ μὲν οἱ ἡγούμενοι τὰ κακὰ ὠφελεῖν, εἰσὶ δὲ καὶ οἱ γιγνώσκοντες ὅτι βλάπτει. Ἦ καὶ δοκοῦσί σοι γιγνώσκειν τὰ κακὰ, ὅτι κακά ἐστιν, οἱ ἡγούμενοι τὰ κακὰ ὠφελεῖν; Οὐ πάνυ μοι δοκεῖ τοῦτό γε. Οὐκ οὖν δῆλον, ὅτι οὗτοι μὲν οὐ τῶν κακῶν ἐπιθυμοῦσιν οἱ ἀγνοοῦντες αὐτὰ, ἀλλ' ἐκείνων, ἃ ᾤοντο ἀγαθὰ εἶναι· ἔστι δὲ ταῦτά γε κακά· ὥστε οἱ ἀγνοοῦντες αὐτὰ, καὶ οἰόμενοι ἀγαθὰ [d] εἶναι, δῆλον ὅτι τῶν ἀγαθῶν ἐπιθυμοῦσιν. ἢ οὔ; Κινδυνεύουσιν οὗτοί γε. Τί [e] δαί; οἱ τῶν κακῶν μὲν ἐπιθυμοῦντες, ὡς φὴς σὺ, ἡγούμενοι δὲ τὰ κακὰ [f] βλάπτειν ἐκεῖνον, ᾧ ἂν [g] γίγνηται, γιγνώσκουσι δήπου ὅτι βλαβήσονται ὑπ' αὐτῶν; Ἀνάγκη. Ἀλλὰ τοὺς βλαπτομένους οὗτοι οὐκ οἴονται ἀθλίους εἶναι, καθόσον βλάπτονται; Καὶ τοῦτο ἀνάγκη. Τοὺς δὲ ἀθλίους οὐ κακοδαίμονας; Οἶμαι ἔγωγε. Ἔστιν οὖν ὅστις βούλεται ἄθλιος καὶ κακοδαίμων εἶναι; Οὔ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. Οὐκ ἄρα βούλεται τὰ κακὰ, ὦ Μένων, οὐδεὶς, εἴπερ μὴ βούλεται τοιοῦτος εἶναι. Τί γὰρ ἄλλο ἐστὶν ἄθλιον εἶναι, ἢ [h] ἐπιθυμεῖν τε τῶν κακῶν καὶ κτᾶσθαι; Κινδυνεύεις ἀληθῆ λέγειν, ὦ Σώκρατες, καὶ οὐδεὶς βούλεται τὰ κακά.

114 [a] Πλάτωνος ἐκ τῆς πρὸς τοὺς Δίωνος οἰκείους ἐπιστολῆς.

Νῦν δὲ ἤ που τὶς δαίμων, ἤ τὶς ἀλιτήριος ἐμπεσὼν ἀνομίᾳ καὶ ἀθεότητι, καὶ τὸ μέγιστον τόλμαις ἀμαθίας, ἐξ ἧς πάντα κακὰ πᾶσιν ἐρρίζωται καὶ βλαστάνει, καὶ [b] εἰς ὕσ-

[c] αὐτῷ] αὐτῶν Trinc.
[d] εἶναι om. B.
[e] δαί] δὲ B.
[f] βλάπτει] βλάπτειν Trinc.
[g] γίγνηται] γένηται B.
[h] ἐπιθυμεῖν τῶν] ἐ. τε τῶν B. ἐπιθυμεῖν ται τῶν Trinc.

114.

[a] Sic A. Scil. p. 336. B. τοῦ αὐτοῦ Trinc.
[b] ὕστερον] εἰς ὕ. A. B. m. s. ἐς ὕ. Gesneri margo.

τερον ἀποτελεῖ καρπὸν τοῖς γεννήσασι πικρότατον, αὕτη πάντα τὸ δεύτερον ἀνέτρεψέ τε καὶ ἀπώλεσεν.

115 [a] Σωκράτους.

Ὁ μὲν δειλὸς καθ' ἑαυτοῦ τὰ ὅπλα ἔχει· ὁ δὲ ἀνόητος τὰ χρήματα.

116 [a] Οὔθ' ὁ αὐστηρὸς οἶνος εἰς πόσιν εὔθετος, οὔθ' ὁ ἄγροικος τρόπος εἰς ὁμιλίαν.

117 [a] Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Περὶ Εὐθυμίας.

Ἀλλ' ὥσπερ οἱ δειλοὶ καὶ ναυτιῶντες ἐν τῷ πλεῖν ἀνομοιότερον οἰόμενοι διάξειν, ἐὰν εἰς γαῦλον ἐξ ἀκάτου, καὶ πάλιν ἐὰν εἰς τριήρη [b] μεταβῶσιν, οὐδὲν περαίνουσι, τὴν χολὴν καὶ τὴν δειλίαν συμμεταφέροντες ἑαυτοῖς· οὕτως αἱ τῶν βίων ἀντιμεταλήψεις οὐκ ἐξαίρουσι τῆς ψυχῆς τὰ λυποῦντα καὶ ταράττοντα· ταῦτα δέ ἐστιν [c] ἀπειρία πραγμάτων, ἀλογιστία, τὸ μὴ δύνασθαι, μηδὲ ἐπίστασθαι χρῆσθαι τοῖς παροῦσιν ὀρθῶς. Ταῦτα καὶ πλουσίους χειμάζει καὶ πένητας, ταῦτα καὶ γεγαμηκότας ἀνιᾷ, καὶ ἀγάμους· [d] διὰ ταῦτα φεύγουσι τὴν ἀγορὰν, εἶτα τὴν ἡσυχίαν οὐ φέρουσι· διὰ ταῦτα προαγωγὰς ἐν αὐλαῖς διώκουσι, καὶ παρελθόντες εὐθὺς βαρύνονται.

Δυσάρεστον οἱ νοσοῦντες ἀπορίας ὕπο·

καὶ γὰρ ἡ γυνὴ λυπεῖ, καὶ τὸν ἰατρὸν αἰτιῶνται, καὶ [e] δυσχεραίνουσι πρὸς τὸ κλινίδιον·

φίλων δ', ὅ τ' ἐλθὼν [f] λυπρὸς, ὅ τ' ἀπιὼν βαρὺς,

ὡς ὁ Ἴων φησίν. Εἶτα τῆς νόσου διαλυθείσης, καὶ κράσεως

115.

[a] Sic A. Trinc.

116.

[a] Deest lemma A. Trinc.

117.

[a] Sic A. Trinc. Scil. p. 466. B.

[b] μεταβῶσιν] μεταβᾶσιν Trinc.

[c] ἀπειρία πραγμάτων ἀλογιστία] ἀπειρίας πρ. καὶ ἀλογιστίας A. Trinc.

καὶ ante πένητας deest A. ante γεγαμηκότας Trinc.

[d] διὰ ταῦτα — φέρουσι om. A. Trinc.

[e] δυσχεραίνουσι] δυσχεραίνει A. Trinc.

[f] λυπηρὸς] Necessario ob versum reponendum λυπρός.

ἑτέρας ἐγγινομένης, ἦλθεν [g] ἡ ὑγεία, φίλα πάντα ποιοῦσα καὶ προσηνῆ· ὁ γὰρ χθὲς ὠὰ, καὶ [h] ἀμύλια, καὶ [i] σίτινον ἄρτον διαπτύων, σήμερον [k] αὐτόπυρον ἐπ' [l] ἐλαίης ἢ [m] κάρδαμον ἐσθίει, καὶ προθύμως. Τοιαύτην ὁ λογισμὸς εὐκολίαν καὶ μεταβολὴν ἐγγενόμενος [n] ποιεῖ πρὸς τὸν βίον.

118 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Ἀλκιβιάδου β.

Ἆρ' οὖν τούτους φρονίμους ὑπολαμβάνεις, οἳ ἂν εἰδῶσιν ἅττα δεῖ πράττειν ἢ λέγειν; Ἔγωγε. Ἄφρονας δὲ ποτέρους; ἆρά γε τοὺς μηδ' ἕτερα τούτων εἰδότας; Τούτους. Οὐκ οὖν οἵ γε μὴ εἰδότες μηδ' ἕτερα τούτων, [b] λήσουσιν αὑτοὺς καὶ λέγοντες καὶ πράττοντες ἅττα μὴ [c] δεῖ; Φαίνεται.

119 [a] Σωκράτους.

Οὔτε τὰ [b] τοῦ Ἀχιλλέως ὅπλα τῷ Θερσίτῃ, οὔτε τὰ τῆς ψυχῆς ἀγαθὰ τῷ ἄφρονι ἁρμόττει.

120 [a] Νοσοῦντος δίαιτα, καὶ ἄφρονος εὐτυχία, πολὺ ἔχει τὸ δυσάρεστον.

121 [a] Αἱ μὲν βρονταὶ [b] μάλιστα τοὺς παῖδας, αἱ δ' ἀπειλαὶ τοὺς ἄφρονας καταπλήττουσιν.

[g] ἡ ante ὑγεία om. A.

[h] αἰγύλια] ἀμύλια A. B. m. s. margo Gesneri.

[i] σίτινον] σηςάνειον margo Gesneri.

[k] αὐτόπυρον] ἀρτόπυρον A. Trinc.

[l] ἐλαίης] ἐλαίας B. ἐλαίαις Trinc.

[m] κάρδαμον] καρδαμίδη margo Gesneri. f. καρδαμίδι ut Plut.

[n] ποσιεῖ] ποιεῖ A. B. μεταποιεῖ πρὸς ἕκαστον βίον Gesneri margo.

118.

[a] Sic A. nisi quod compendiose Ἀλκιβια^δ. Scil. p. 140. E.

[b] δηλοῦσιν] λήσουσιν Gesneri margo.

[c] δεῖ] δεῖν B. δεῖ καὶ φ. A.

119.

[a] Sic A. Trinc.

[b] τῶν Ἀχαιῶν] τοῦ Ἀχιλλέως A. Arsen. Voss. B. m. sec. Gesn. marg.

120.

[a] Deest lemma A. Trinc.

121.

[a] Deest lemma A. Trinc. Quæ post h. fr. exhibet Gesnerus, non agnoscunt MSS. Trinc. itaque delevi.

[b] μάλιστα om. Voss.

ΠΕΡΙ ΣΩΦΡΟΣΥΝΗΣ. Ε.

1 [a] Μενάνδρου Γεωργῶν.

Οὗτος κράτιστός ἐστ' ἀνὴρ, ὦ Γοργία,
ὅστις ἀδικεῖσθαι πλεῖστ' ἐπίσταται βροτῶν.

2 [a] [b] Ἐγὼ δ' οὐδὲν πρεσβύτερον νομίζω
τῆς σωφροσύνης, ἐπεὶ
τοῖς ἀγαθοῖς ἀεὶ ξύνεστι.

3 [a] Φόβος δὲ τὰ θεῖα τοῖσι σώφροσιν βροτῶν.

4 [a] Μὴ πλοῦτον εἴπῃς· οὐχὶ θαυμάζω θεὸν,
ὃν καὶ κάκιστος ῥᾳδίως ἐκτήσατο.

5 [a] Οὐκ ἔστ' ἀπ' ἔργων μὴ καλῶν ἔπη καλά.

6 [a] Αἶ αἴ. τόδ' ἤδη θεῖον ἀνθρώποις κακὸν,
ὅτ' ἂν τὶς [b] εἰδῇ τἀγαθὸν, χρῆται δὲ μή.

7 [a] Ἐπεὶ τί δεῖ βροτοῖσι, πλὴν δυοῖν [b] μόνοιν,
Δήμητρος ἀκτῆς, πώματός θ' [c] ὑδρηχόου;

1.

[a] Sic A. Μενάνδρου Γεωργικῶν Trinc. Cleric. p. 32.

2.

[a] Tanquam Menandri habet Trinc. Deest A. Euripidi tribuit Plutarchus II. p. 36. C. unde inter incerta Euripidis fragmenta n. 14. retulit Musgravius.

[b] ἐγὼ δ' οὐδὲν.] Ex choro aliquo esse apparet. Nam Plutarchus, *Quomodo Juvenibus legendi sunt Poëtæ*, σωφροσύνας citat pro σωφροσύνης, quod heic edebatur, Dorice nimirum. Grotius.

3.

[a] Sine lemmate Trinc. Et sine nomine citat Plutarchus II. p. 34. A. Sophocli tribuit Valckenærius ad Euripid. Phoen. 557. Credo potius Euripidis esse, cum reliquis in vicinia fragmentis.

4.

[a] Deest lemma Trinc. Ex Euripidis Æolo (14) esse docet Stobæus infra XCIII. 9. Vide Schweighaeuser. ad Athenæum IV. p. 159. c.

5.

[a] Deest lemma Trinc. Sophocli tribuit Plutarchus II. p. 27. F. Brunck. Fr. incert. 11.

6.

[a] Deest lemma Trinc. Euripidis esse in Chrysippo docet Valckenærius Diatr. p. 22.

[b] ἴδῃ] εἰδῇ Grotius, quomodo habent Plutarchus et alii. Vide Valckenærii Diatr. Eurip. p. 22. Davisium ad Ciceronis Tusc. IV. 33.

7.

[a] Deest lemma Trinc. Vid. Musgravium ad Euripid. Fr. inc. 14.

[b] μόνων] μόνοιν B. Gesneri margo. μόνην Trinc.

[c] ὑδρηχόου] ὑδροχόου B. Tres versiculos addit Grotius, ex Athe-

8 [a] Εἱμαρμένον δὲ τῶν κακῶν βουλευμάτων
κακὰς ἀμοιβάς ἐστι καρποῦσθαι βροτοῖς.

9 [a] Μενάνδρου.

[b] Ταμιεῖόν ἐστιν ἀρετῆς ἡ σωφροσύνη.

10 [a] [Εὔτακτον εἶναι τἀλλότρια δειπνοῦντα δεῖ.]

11 [a] Ἦ χάριεν ἔστ' ἄνθρωπος, ἂν ἄνθρωπος ᾖ.

12 [a] [Κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει.]

13 [a] Σοφοκλέους.

Ὡς ἡμέρα κλίνει τε κἀνάγει πάλιν
ἅπαντα τἀνθρώπεια· τοὺς δὲ σώφρονας
θεοὶ φιλοῦσι, καὶ στυγοῦσι τοὺς κακούς.

14 [a] Σοφοκλέους.

Χαίρειν ἐπ' αἰσχραῖς ἡδοναῖς οὐ [b] χρή ποτε.

15 [a] Εὐριπίδης Βάκχαις.

[b] Οὐχ ὁ Διόνυσος μὴ σωφρονεῖν ἀναγκάσῃ
γυναῖκας εἰς τὴν Κύπριν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
τὸ σωφρονεῖν ἔνεστιν εἰς τὰ πάντ' ἀεί.

---

næo. Vide Musgravium ad Euripid. Fr. inc. 14.

8.

[a] Deest lemma Trinc. Euripidi in Œdipode tribuit Grotius Excerpt. p. 394. et in nota ms. ad Stobæi Phys. p. 118. quem sequitur Musgrav. Fr. 4. Vide Wyttenbach. ad Plutarch. p. 23. E.

9.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 206.

[b] Edidit Grotius e Gesneri margine, ταμιεῖον ἀρετῆς ἐστι σωφροσύνη μόνη.

10.

[a] Deest A. Trinc.

11.

[a] Deest A. χάριν Trinc. Æschylo tribuit cum Frob. Gesnerus.

12.

[a] Deest A. Trinc. Est Sophocl. Aj. 1352.

13.

[a] Sic Trinc. Ἠλέκτρα addit A. Est Aj. 131.

14.

[a] Sic A. Τοῦ αὐτοῦ Trinc. Fr. inc. 11.

[b] δεῖ] χρὴ A. Gesneri margo.

15.

[a] Sic A. Scil. v. 314. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

[b] οὐχ ὁ Διονῦς] Ὑποκοριστικὸν est hoc ex Διόνυσος, quod heic versus desiderat, cum tamen Διόνυσος vulgo legatur, et in Stobæo, et in Euripide. Apud Hesychium διονῦς est ὁ γυναικίας καὶ παράθηλυς, qua voce usus est Lucillius: quod me Salmasius monuit, qui tamen hoc loco malebat, Οὐχ ὁ Διόνυσος ἀφρονεῖν ἀναγκάσῃ. Grotius. MS. A. præbet διόνῦσ (sic)

16 [a] Τοῦ αὐτοῦ Ἱππολύτῳ.

[b] Ὦ μάκαρ, οἵας ἔλαχες τιμὰς,
Ἱππόλυθ' ἥρως, διὰ σωφροσύνην.
οὔ ποτε θνητοῖς ἀρετῆς ἄλλη
δύναμις μείζων. ἦλθε γὰρ ἢ πρόσθ'
ἢ μετόπισθεν
[c] τῆς εὐσεβίας χάρις ἐσθλή.

17 [a] Εὐριπίδου.

Τὰς συμφορὰς γὰρ τῶν κακῶς πεπραγότων
σὺ πώποθ' ὕβρισ', αὐτὸς ὀρρωδῶν παθεῖν.

18 [a] Δυοῖν λεγόντοιν, θατέρου θυμουμένου,
[b] ὁ μὴ ἀντιτείνων τοῖς λόγοις σοφώτερος.

19 [a] Στέργοι δέ με σωφροσύνα
δώρημα κάλλιστον θεῶν.

20 [a] Φεῦ φεῦ· τὸ σῶφρον ὡς ἁπανταχῆ καλὸν,
καὶ δόξαν ἐσθλὴν ἐν βροτοῖς κομίζεται.

21 [a] Εὐριπίδου Θησέως.

Ἀλλ' ἔστι δή τις ἄλλος ἐν βροτοῖς ἔρως
ψυχῆς δικαίας σώφρονός τε κἀγαθῆς.

22 [a] Λίνου.

[b] Φράζεο δὴ σπουδὴν ἐντυνάμενος δι' ἀκουῆς

16.

[a] Sic A. Scil. Καλυπτομένῳ fr. 18. Simpliciter τοῦ αὐτοῦ Trinc.

[b] Hæc confusa in Anapæstos distinximus. Grotius.

[c] τῆς εὐσεβίης] Ita posuimus forma Ionica ob versum, cum vulgo εὐσεβείας exstaret. Grotius.

17.

[a] Sic Trinc. ubi γὰρ συμφορὰς. Deest locus A. Euripid. Andromedæ tribuit Stobæus infr. CXIII. 4.

18.

[a] Deest A. Habet Trinc. sine lemmate. Euripidi in Protesilao tribuit Stobæus XIX. 3.

[b] ὁ μὴ] Articulus deest Trinc. Gesn.

19.

[a] Gesner.: *Ejusdem Medea.* Scil. 641. Deest locus A. Trinc.

20.

[a] Gesner.: *Ejusdem in Hippolyto.* Sc.v.431. Deest locus A. Trinc.

21.

[a] Sic Trinc. Deest A. Plenius habet Stobæus Ecl. Phys. I. 10, 4. ex Dictye, ad cujus fr. 1. videatur Musgravius.

22.

[a] Trinc. Λίνους. ubi μύθων δι' ἀκουῆς. Deest locus A. Post hoc fr. multa inseruit Gesnerus, ex Pythagoræ Aur. Carm. Pseudo-Phocylide, et Anthologia. Ego delevi.

[b] Versus esse dicuntur *Lini:*

μύθων ἡμετέρων, ἀτραπὸν περὶ παντὸς ἀληθῆ,
κῆρας ἀπωσάμενος πολυπήμονας, αἵ τε βεβήλων 1
ὄχλον [c] ἀνιστῶσαι, ἄταις περὶ πάντα πεδῶσι
[d] παντοίαις, μορφῶν χαλεπῶν ἀπατήματ' ἔχουσαι.
τὰς μὲν ἀπὸ ψυχῆς εἴργειν φυλακαῖσι νόοιο.
οὗτος γάρ σε καθαρμὸς [e] ὄντως δικαίως ὁσιεύσει,
εἴ κεν ἀληθείῃ [f] μισέεις ὀλοὸν γένος αὐτῶν,
[g] νηδὺν μὲν πρώτιστ' αἰσχρῶν δώτειραν ἁπάντων,
ἣν ἐπιθυμία ἡνιοχεῖ μάργοισι χαλινοῖς. 10

23 [a] Δημοκρίτου.

Νόμῳ καὶ ἄρχοντι καὶ σοφωτέρῳ εἴκειν κόσμιον. 11

24 Ἄριστον ἀνθρώπῳ τὸν βίον διάγειν, ὡς πλεῖστα εὐθυμηθέντι, καὶ ἐλάχιστα ἀνιηθέντι. Τοῦτο δ' ἂν εἴη, εἴ τις μὴ ἐπὶ τοῖς θνητοῖσι τὰς ἡδονὰς ποιοῖτο.

25 Φαύλων ἔργων καὶ τοὺς λόγους παραιτητέον.

videntur cujusdam Pythagorei, quos Lino carmina supposuisse tradit Jamblichus de V. P. §. 139. VALCKENÆR. Diatr. Eurip. p. 281.

[c] ἀνιστῶσαι] ἀϊστῶσαι Grotius.

[d] παντοίαις] παντοίαις ἰδέαις μορφῶν B. Can. et margo Gesneri. χαλεπῶν om. Trinc. ἀπάτημ' Trinc.

[e] ὄντως δικαίως ὁσιεύσει] Grotius edidit ἀναμπλακέως ὁσ. cujus hæc sunt verba: "vocem hanc (ἀναμπλακέως) numerorum ratione ductus restitui, cujus, ut minus usitatæ, in locum duo interpretamenta in textum irrepserant, ὄντως, δικαίως.

Ib. Pro ὄντως δικαίως, probabiliter interpretamentis, quam vocem admisit, ἀναμπλακέως, nusquam, opinor, legerat Grotius. Dum vera vox alicunde nobis prodeat, Græca saltem scribi poterit, οὗτος γάρ σε καθαρμὸς ἀπ' ἀτρεκέως ὁσιώσει. Id est, ἀτρεκέως ἀφοσιώσει, vere te expiabit. VALCKEN.

[f] μισέεις] μισεῖς Grotius. μισέοις H. Steph. Huic versui obelum præfixit Gesnerus.

[g] ἤδη] ἦδος—δώτειραν, ἣν debetur Grotio. Vetus scriptio in ed. Gesneri ἤδη * μὲν πρώτιστ' — in Poësin recepta Philos. H. Stephani p. 112. si paululum adjuvetur, veram dabit, Νηδὺν μὲν πρώτιστ' αἰσχρῶν δ. ἁ. Literæ vocis prima et ultima a reliquis male distractæ pepererant ἤδη. —Linus per νηδὺν ἁ. δ. ἁ. omnem intelligit *intemperantiam*, quam ἀκρασίαν Pythagorei dicebant, et φιλαδονίαν. VALCKEN. χαλινοῖσιν Trinc.

23.

[a] Sic A. Trinc. καὶ ante σοφωτέρῳ deest Trinc.

26 [a] Θεοβούλου.

Ἀδικούμενος διαλλάσσου, [b] ὑβριζόμενος ἀμύνου.

27 [a] Βίαντος.

Οὕτω πειρῶ ζῆν, ὡς καὶ ὀλίγον καὶ πολὺν χρόνον βιωσόμενος.

28 [a] Ζῆν κρεῖττόν ἐστιν ἐπὶ στιβάδος κατακείμενον καὶ θαρρεῖν, ἢ ταράττεσθαι [b] χρυσῆν ἔχοντα κλίνην.

29 Ὧν ἡ [b] τύχη κυρία δοῦναι καὶ ἀφελέσθαι, οὐ δεήσῃ οὐδενός.

30 Ὧν τοῦ σώματος ἀπαλλαγεὶς οὐ δεήσῃ, ἐκείνων καταφρόνει πάντων· καὶ ὧν ἀπαλλαγεὶς δεήσῃ, πρὸς ταῦτά σοι ἀσκουμένῳ τοὺς θεοὺς παρακάλει γίνεσθαί σοι συλλήπτορας.

31 [a] Χίλωνος.

Ζημίαν αἱροῦ μᾶλλον, ἢ κέρδος αἰσχρόν· τὸ μὲν γὰρ ἅπαξ σε λυπήσει, τὸ δὲ διαπαντός.

32 [a] Σωτάδου.

Τῆς τύχης σκοπεῖν δεῖ τὸ μέγιστον ὡς ἔλαττον,
καὶ τὸ μὴ παρὸν μὴ θέλειν· οὐδὲ γὰρ σόν ἐστιν.
ἀμφότερα μένειν οὐκ οἶδεν· [b] ἑστήκει γὰρ οὐδέν.
[c] ἐὰν πλούσιος ὢν καθ' ἡμέραν σκοπῇς τὸ πλεῖον,
εἰς τοσοῦτον εἶ πενιχρὸς, εἰς ὅσον εἶ περισσός.

26.

[a] Sic A.

[b] ὑβριζόμενος] Forte ὑβριζομένους Gesner. Male. Schow.

27.

[a] Sic A.

28.

[a] Deest lemma A. Trinc. Sed utroque in libro legitur post locum Pythagoræ.

[b] χρυσῆν] Deest B.

29.

[b] ψυχὴ] τύχη Gesneri margo, et codd. quidam apud Schowium.

31.

[a] Sic Trinc. ubi μάλιστα, non μᾶλλον.

32.

[a] Σωτάτου Trinc.

[b] οὐ στήκει] ἑστήκει B. Brunckius. ἕστηκεν Hermannus Elem. Doct. Met. p. 446.

[c] ἂν—ἐς—ἐς] Sic Brunckius. Vulgo, ἐὰν—εἰς—εἰς.

[d] ὡς πένης θέλεις σχεῖν, καὶ πλούσιος πλέον ἔχειν, ἴσον ἔχουσιν αὐτῶν αἱ ψυχαὶ τὸ μεριμνᾶν.

33 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης ἔλεγε, δεῖν τὰς ἡδονὰς μὴ παρ' ἄλλων, ἀλλὰ παρ' [b] ἑαυτῶν θηρᾶσθαι· προδιατίθεσθαι δὲ τὸ σῶμα, ὃν χρὴ τρόπον.

34 [a] Σωκράτους.

Ὁ Σωκράτης ἔλεγεν, θεοῦ μὲν εἶναι τὸ μηδενὸς δεῖσθαι· τὸ δ' ὡς ἐλαχίστων, ἐγγυτάτω θεοῦ.

35 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης ἐρωτηθεὶς τίνων δεῖ μάλιστα ἀπέχεσθαι· Τῶν αἰσχρῶν καὶ ἀδίκων, [b] ἔφη, ἡδονῶν.

36 [a] Ἀλέξανδρος.

Ἀλέξανδρος προτρεπομένων τινῶν αὐτὸν ἰδεῖν τὰς Δαρείου θυγατέρας [b] καὶ τὴν κάλλει διαφέρουσαν εἰς γυναῖκα λαβεῖν· Αἰσχρὸν, ἔφη, τοὺς ἄνδρας νικήσαντας ὑπὸ γυναικῶν ἡττᾶσθαι.

37 [a] Σωκράτους.

Ἡ αὐτάρκεια καθάπερ ὁδὸς βραχεῖα καὶ ἐπιτερπὴς, χάριν μὲν ἔχει μεγάλην, πόνον δὲ μικρόν.

38 [a] Δημοκρίτου.

Τράπεζαν πολυτελέα μὲν τύχη παρατίθησιν, αὐταρκέα δὲ σωφροσύνη.

[d] ὡς πένης] Brunckius, ὡς πένης θέλων ἔχειν—σχεῖν. ὡς πένης θέλεις σχεῖν καὶ π. πλέον ἔχων Trinc.

33.

[a] Sic A. Trinc.
[b] παρ' ἡμῶν] παρ' ἑαυτῶν A. B. προδιατίθετο Trinc.

34.

[a] Sic A.

35.

[a] Sic A.
[b] ἔφη om. A.

36.

[a] Sic A.
[b] Dedi cum A. Vulgo, καὶ τὴν γυναῖκα διαφέρουσαν κάλλει· αἰσχρόν—

37.

[a] Sic A.

38.

[a] Sic A.

39 [a] Ἐκ τοῦ Ἐπικτήτου Ἐγχειριδίου.

Γέλως μὴ πολὺς ἔστω, μηδ' ἐπὶ πολλοῖς.

40[a] [b] Δείπνοις τοῖς ἔξω καὶ ἰδιωτικοῖς τὸ πολὺ ἀπόταξαι· ἂν δὲ γένηται καιρὸς, φυλάσσου. Ἴσθι γὰρ ὅτι ἂν ἕτερος ᾖ μεμολυσμένος, καὶ τὸν ἕτερον ἐμπλησθῆναι ἀνάγκη, ὅτ' ἂν [c] γυμνοὶ συνδιατρίβωνται.

41 [a] Διογένους.

Δεινὸν ἔλεγεν ὁ Διογένης, εἰ οἱ μὲν ἀθληταὶ καὶ οἱ κιθαρῳδοὶ γαστρὸς καὶ ἡδονῶν κρατοῦσιν· οἱ μὲν τῆς φωνῆς χάριν, οἱ δὲ τοῦ σώματος· σωφροσύνης δ' ἕνεκα οὐδεὶς τούτων καταφρονήσει.

42 [a] Πυθαγόρου.

Ῥώμη ψυχῆς σωφροσύνη· αὕτη γὰρ ψυχῆς ἀπαθοῦς φῶς ἐστιν.

43 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης πρὸς τὸν πυθόμενον τίς πλουσιώτατος, [b] εἶπεν, Ὁ ἐλαχίστοις ἀρκούμενος. Αὐτάρκεια γὰρ φύσεώς ἐστι πλοῦτος.

44 [a] Δημοκρίτου.

Πατρὸς σωφροσύνη μέγιστον τέκνοις παράγγελμα.

45 [a] Ἐκ τῶν Ἀριστωνύμου Τομαρίων.

Γυμναζόμενον φυλάξασθαι δεῖ τὸν κόπον· εὖ πράττοντα δὲ, τὸν φθόνον.

46 [a] Ἐκ τῶν Σερήνου.

Διονύσιος Ἀρίστιππον ἔπειθεν ἀποθέμενον τὸν τρίβωνα,

39.

[a] Sic A. Scil. 33, 4.

40.

[a] Ibid. 6.

[b] Δείπνους τοὺς—ἰδιωτικοὺς] Δείπνοις τοῖς—ἰδιωτικοῖς A.

[c] γυμνοὶ] πολλοὶ (sic) γ. A.

41.

[a] Sic A.

42.

[a] Sic A.

43.

[a] Sic A.

[b] εἶπεν ὁ ἐλαχίστοις] ἐν ἐλαχίστοις εἶπεν A.

44.

[a] Sic A.

45.

[a] Sic A. Simpliciter Ἀριστωνύμου Trinc.

46.

[a] A. habet Σερίνου. Mutavi hic

πορφυροῦν ἱμάτιον περιβαλέσθαι· καὶ [b] ἐπείσθη ἐκεῖνος, τὰ αὐτὰ καὶ Πλάτωνα ποιεῖν ἠξίου. Ὁ δὲ ἔφη,

Οὐκ ἂν δυναίμην θῆλυν ἐνδῦναι στολήν.

Καὶ Ἀρίστιππος, τοῦ αὐτοῦ, ἔφη, ἐστὶ ποιητοῦ,

καὶ γὰρ ἐν βακχεύμασιν
[c] οὔσ᾽ ἥ γε σώφρων, οὐ διαφθαρήσεται.

47 [a] Ἐκ τῶν Σερήνου.

Ἡ Φωκίωνος γυνὴ πρὸς τὴν ἐπιδεικνυμένην αὐτῇ τὸν κόσμον χρυσοῦν ὄντα καὶ διάλιθον, Ἐμοὶ δ᾽, ἔφη, κόσμος ὑπερλαμπρός ἐστι Φωκίων πένης ὢν, καὶ εἰκοστὸν ἤδη τοῦτο ἔτος Ἀθηναίων στρατηγῶν.

48 [a] Ἐπαμεινώνδου.

Πρέσβεις ἧκον παρὰ βασιλέως [b] χρυσίον κομίζοντες, βουλόμενοι δωροδοκῆσαι τὸν Ἐπαμινώνδαν. Ὁ δὲ αὐτοὺς εἰς ἄριστον εἰσεδέξατο· ᾔδει γὰρ ἐφ᾽ ᾧ τινι ἧκον. Καὶ [c] ἐκέλευσεν αὐτοὺς πρότερον ἀριστᾶν, εἶτα λέγειν περὶ ὅτου βούλοιντο. Παρακειμένης δὲ τραπέζης φαύλης, καὶ ὀξίνην ἔπινον. Οἱ μὲν [d] οὖν οὐκ εἶχον ὅ τι καὶ εἴποιεν ἐπὶ τούτοις· ὁ δὲ [e] διαμειδιάσας, Ἄπιτε, ἔφη, καὶ λέγετε τῷ δεσπότῃ τῷ ὑμετέρῳ, οἷα ἄριστα ἀριστῶ· καὶ συνήσει, [f] ὡς ἔγωγ᾽ οὐκ ἂν προδοίην τι, ὁ τούτοις ἀρκούμενος.

49 [a] Δημοκρίτου.

Σωφροσύνη τὰ τερπνὰ ἀέξει, καὶ ἡδονὴν ἐπιμείζονα ποιεῖ.

et similibus locis Photii auctoritate suffultus. Videatur Eudocia p. 386. necnon Suidas in v. et a Kustero laudatus Jonsius Hist. Philos. IV. p. 347.

[b] ἐπείσθη] πεισθεὶς Gesn. marg.

[c] οὖσ᾽ ἥγε] ὁ νοῦς ὁ A. in marg. a m. sec. et mox inter lineas ἄρρην γεγονὼς καὶ γένους ἐξ ἄρρενος. Vide Menag. ad Diog. Laërt. II. 78. Wyttenbach. Ep. Crit. p. 12.

47.

[a] Sic A. Conf. Plutarch. I. p. 750. D.

48.

[a] Sic A. Ἐπαμινώνδου Trinc.

[b] χρυσὸν] χρυσίον A.

[c] ἐκέλευσεν] ἐκάλεσεν B.

[d] οὖν deest A. ἐπὶ τούτοις om. Trinc.

[e] διαμειδιάσας] μειδιάσας A. καὶ συνήσει om. Trinc.

[f] ὡς] ὅτι A. B. marg. Mox τι ὁ accedunt ex A.

49.

[a] Sic A. Trinc.

50 [a]Ἐκ τῆς Νικολάου Ἐθῶν Συναγωγῆς.

[b]Ἀρίτονοι τῶν ἐμψύχων οὐδὲν ἀποκτείνουσι· τὰ δὲ κεράμεα τῶν χρηστηρίων ἐν χρυσοῖς ἐλύτροις φυλάττουσι.

51 [a]Τοῦ αὐτοῦ.

[b]Δαρδανεῖς, Ἰλλυρικὸν ἔθνος, τρὶς ἐν τῷ βίῳ λούονται μόνον, ὅτ' ἂν γεννῶνται, [c]καὶ ἐπὶ γάμοις, καὶ τελευτῶντες.

52 [a]Κράτητος.

Κράτης εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβαλὼν, καὶ ὁρῶν τοὺς μὲν πιπράσκοντας τοὺς δὲ ὠνουμένους, Οὗτοι, ἔφη, [b]διότι ἐναντίον πρᾶγμα ἀλλήλοις ποιοῦσιν, ἑαυτοὺς μακαρίζουσιν· ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν, ὅτι ἀμφοτέρων ἀπήλλαγμαι, μήτε ὠνούμενος, μήτε πωλῶν.

53 [a]Ἀντιφῶντος.

[b]Ὅστις δὲ τῶν αἰσχρῶν ἢ τῶν κακῶν μήτε ἐπεθύμησε, μήτε ἥψατο, οὐκ ἔστι σώφρων· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅτου κρατήσας αὐτὸς, ἑαυτὸν κόσμιον παρέχεται.

54 [a]Ἰσαίου.

[b]Ἡγοῦμαι [c]μεγίστην εἶναι τῶν λειτουργιῶν, τὸ καθ' ἡμέραν βίον κόσμιον καὶ σώφρονα παρέχειν.

55 [a]Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον.

Ὑφ' ὧν κρατεῖσθαι τὴν ψυχὴν αἰσχρὸν, τούτων ἐγκράτειαν ἄσκει, κέρδους, ὀργῆς, ἡδονῆς, λύπης. Ἔσῃ δὲ τοιοῦτος,

50.

[a] Sic A. Ἐκ τῆς Νικολάου Trinc. Vid. H. Valesii Excerpta p. 510.

[b] Ἀρίτονοι] Ἀρίστονοι A. Κρίτονοι Damasc. De h. l. vid. Valckenær. ad Herodot. III. 100.

51.

[a] Sic A.

[b] Δαρδανεῖς] Παρδανεῖς Damasc.

[c] καὶ ἐπὶ γάμοις καὶ τελευτῶντες] καὶ δύο ὅταν γαμῶσι, καὶ γ̄. ὅταν τελευτῶσι. A. i. e. καὶ δεύτερον—καὶ τρίτον.

52.

[a] Sic A. Trinc.

[b] διὰ τὸ ἐναντίον πρᾶγμα ἀλλήλους μακαρίζουσιν A.

53.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ὅστις δὲ] δὲ deest A. ex eodem accedunt ἢ τῶν κακῶν.

54.

[a] Sic Trinc.

[b] ἡγοῦμαι] ἡγοῦ Gesneri margo.

[c] μεγίστην] μέγιστον et mox τὸν B.

55.

[a] Sic Trinc. v. p. 6. C.

ἐὰν κέρδη μὲν εἶναι νομίζῃς δι' ὧν εὐδοκιμήσεις, ἀλλὰ μὴ δι' ὧν εὐπορήσεις. Τῇ δὲ ὀργῇ παραπλησίως ἔχε εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας, ᾗ περὶ σὲ τοὺς ἄλλους ἔχειν ἀξιώσειας. Ἐν δὲ τοῖς τερπνοῖς, ἐὰν αἰσχρὸν ὑπολάβῃς, τῶν μὲν οἰκετῶν ἄρχειν, ταῖς δ' ἡδοναῖς δουλεύειν. Ἐν δὲ τοῖς λυπηροῖς, ἐὰν τὰς τῶν ἄλλων ἐπιβλέπῃς ἀτυχίας, καὶ σαυτὸν ὡς ἄνθρωπος ὢν ὑπομιμνήσκῃς. [b] Μάλιστα δ' ἂν παροξυνθείης ὀρεχθῆναι τῶν καλῶν ἔργων, εἰ καταμάθοις ὅτι καὶ τὰς ἡδονὰς ἐκ τούτων γνησίως ἔχομεν. Ἐν μὲν γὰρ τῷ ῥαθυμεῖν, καὶ τὰς πλησμονὰς ἀγαπᾶν, εὐθὺς αἱ λῦπαι ταῖς ἡδοναῖς [c] παραπεπήγασι· τὸ δὲ περὶ τὴν ἀρετὴν ἀεὶ πονεῖν, καὶ σωφρόνως τὸν αὑτοῦ βίον οἰκονομεῖν, ἀεὶ τὰς τέρψεις εἰλικρινεῖς καὶ βεβαιοτέρας ἀποδίδωσι. [d] Τοὺς μὲν θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δὲ γονεῖς τίμα, τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου. Τὰς ἡδονὰς θήρευε τὰς μετὰ δόξης· τέρψις γὰρ σὺν τῷ καλῷ μὲν ἄριστον, ἄνευ δὲ τούτου κάκιστον.

[a] Ἰσοκράτους Νικοκλῆς ἢ Κύπριος.

56 Ἃ πάσχοντες ὑφ' ἑτέρων ὀργίζεσθε, ταῦτα τοῖς ἄλλοις μὴ ποιεῖτε.

[[a] Ἀγαπητοῦ.

57 Βασιλέα σε κατὰ ἀλήθειαν ὁρίζομαι, ὡς βασιλεύειν καὶ κρατεῖν τῶν ἡδονῶν δυνάμενον, καὶ τὸν στέφανον τῆς σωφροσύνης ἀναδησάμενον, καὶ τὴν πορφύραν τῆς δικαιοσύνης ἀμφιεσάμενον. Ἡ μὲν γὰρ ἄλλη ἐξουσία τὸν θάνατον ἔχει διαδοχήν· ἡ δὲ τοιαύτη βασιλεία τὴν ἀθάνατον σώζει διαμονήν· καὶ ἡ μὲν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ λύεται, ἡ δὲ τῆς αἰωνίου κολάσεως ῥύεται.

[b] μάλιστα δ' ἂν] καὶ μάλιστα ἂν B. μάλιστ' ἂν Trinc. ubi mox om. μὲν. Perge ad p. 12. B.

[c] πεπήγασι] παραπεπήγασι margo Gesneri, ex Isocratis ed. ut videtur.

[d] Redi ad p. 5. B.

56.

[a] Sic A. Ἐν ταυτῷ Trinc.

57.

[a] Hoc fr. de suo addidit Gesnerus. Vide supra I. 61. Similiter de loco seq. dicendum.

58 Κύριος μὲν πάντων ἐστὶν ὁ βασιλεὺς, δοῦλος δὲ μετὰ πάντων ὑπάρχει θεοῦ. Τότε δὲ μάλιστα κληθήσεται κύριος, ὅτ' ἂν αὐτὸς ἑαυτοῦ δεσπόζῃ, καὶ ταῖς ἀτόποις ἡδοναῖς μὴ δουλεύῃ· ἀλλὰ σύμμαχον ἔχων τὸν εὐσεβῆ λογισμὸν, τὸν ἀήττητον αὐτοκράτορα τῶν ἀλόγων παθῶν, τοὺς πανδαμάτορας ἔρωτας, τῇ πανοπλίᾳ τῆς σωφροσύνης καταγωνίζεται.]

59 [a] Ἐκ τῆς Ἑρμίππου Συναγωγῆς τῶν καλῶς ἀναφωνηθέντων ἐξ Ὁμήρου.

Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς εἰς σωφροσύνην ἔλεγεν ταῦτα ποιεῖν,

ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.

60 [a] Ἱέρακος ἐκ τοῦ Περὶ Δικαιοσύνης.

Ὅθεν τὴν λειπομένην ἀρετὴν ἐπιστῆσαι δεῖ τῇ τῶν ἡδονῶν φυλακῇ, μὴ συγχωροῦσαν ἀποδιδράσκειν τῇ φρονήσει τὸ ἑαυτῆς ἔργον. Ἕως μὲν γὰρ φρονεῖ τις, οὐδὲ ἀνακύπτειν συγχωρήσει ταῖς ἐπὶ τὰ τοιαῦτα φερούσαις ἐπιθυμίαις· ἐν δὲ τῷ [b] καταδαρθάνειν ὑπὸ γοητείας, ἐπανίστασθαι εἴωθεν ἀφροσύνη συγχορεύειν αὐτῇ παρακαλοῦσα τὴν ἀκολασίαν. Ὅθεν τὴν ἀρετὴν τὴν ἀμφοτέρας φυγαδεύουσαν σωφροσύναν ἐκάλεσαν οἱ σοφοὶ, σωτηρίαν οὖσαν φρονήσεως· κυριώτερον δὴ κεκλήκασιν ποιητῶν παῖδες σαοφροσύνην· σαῶσαι γὰρ τὸ σῶσαι λέγουσι. Τὴν οὖν σαοφροσύνην, τήρησιν οὖσαν φρονήσεως καὶ σωτηρίαν, ὅτ' ἄν τις [c] προσλάβῃ, τελείαν ἔσχε παρ' ἑαυτῷ τὴν τῆς δικαιοσύνης κτῆσιν. Εἰ δὲ μὴ, σφάλλεται πολλὰ, καὶ ἀδικεῖ πολυτρόπως, τὰ μεν ὑπὲρ χρημάτων, τὰ δὲ ὑπὲρ δόξης, τὰ δὲ ὑπὲρ ἡδονῶν.

59.

[b] Sic A. Damasc. Vertit Gesnerus: *Ex collectaneis Hermippi de carminibus Homeri peculiari aliqua dote insignibus.*

60.

[a] Sic A.

[b] καταδαρθάνειν] καταδαρδάπτειν A.

[c] προσλαβῇ] προσλάβοι A.

61 [a] Ἰαμβλίχου ἐκ τῆς Ἐπιστολῆς τῆς περὶ Σωφροσύνης.

Πᾶσα μὲν γὰρ ἀρετὴ τὸ θνητοειδὲς [b] πᾶν ἀτιμάζει, τὸ δὲ ἀθάνατον ἀσπάζεται· [c] πολὺ δὲ διαφερόντως ἡ σωφροσύνη ταύτην ἔχει τὴν σπουδὴν, ἅτε δὴ τὰς προσηλούσας τῷ σώματι τὴν ψυχὴν ἡδονὰς ἀτιμάζουσα, καὶ ἐν ἁγνοῖς βάθροις βεβῶσα, ὥς φησὶ Πλάτων.

62 [a] Ἐν ταυτῷ.

Πῶς γὰρ ἡ σωφροσύνη τελέους ἡμᾶς οὐ ποιεῖ, τὸ [b] ἀτελὲς καὶ ἐμπαθὲς [c] ὅλον ἀφ᾽ ἡμῶν ἐξορίζουσα; Γνοίης δ᾽ ἂν ὡς τοῦτο οὕτως ἔχει, τὸν Βελλεροφόντην ἐννοήσας, ὃς μετὰ τῆς κοσμιότητος συναγωνιζομένης τὴν Χίμαιραν, καὶ τὸ θηριῶδες καὶ ἄγριον καὶ ἀνήμερον φῦλον πᾶν ἀνεῖλεν. Ὅλως γὰρ ἡ τῶν παθῶν ἄμετρος ἐπικράτεια οὐδὲ ἀνθρώπους ἀφίησιν εἶναι τοὺς ἀνθρώπους, πρὸς δὲ τὴν ἀλόγιστον αὐτοὺς ἕλκει φύσιν, καὶ θηριώδη, καὶ ἄτακτον.

63 [a] Ἐν ταυτῷ.

Ἡ δὲ μέτροις ὡρισμένοις κατέχουσα τὰς ἡδονὰς εὐταξία σώζει μὲν οἴκους σώζει δὲ πόλεις κατὰ τὴν Κράτητος γνώμην· ἔτι δὲ πλησιάζει πως ἤδη πρὸς τὸ τῶν θεῶν εἶδος. Τοιγαροῦν Περσεὺς ἐπ᾽ αὐτὸ τὸ ἀκρότατον ἐλαύνων τῆς σωφροσύνης ἀγαθὸν, ἡγουμένης τῆς Ἀθηνᾶς, ἀπέκοψε τὴν Γοργόνα, τὴν εἰς τὴν ὕλην οἶμαι καθέλκουσαν καὶ ἀπολιθοῦσαν τοὺς ἀνθρώπους [b] ἀνοήτῳ τῶν παθημάτων πλησμονῇ.

64 [a] Ἐν ταυτῷ.

Ὅτι τοίνυν κρηπὶς τῆς ἀρετῆς, ὡς ἔλεγε Σωκράτης, ἡ ἐγκράτειά ἐστι τῆς γλυκυθυμίας· κόσμος δὲ τῶν ἀγαθῶν

61.

[a] Sic A. περὶ σώφρονος Damasc.

[b] πᾶν] μὲν Damasc.

[c] πολλὴ] πολὺ A. Damasc. Gesneri margo.

62.

[a] Sic A.

[b] ἀτελὲς] εὐτελὲς Damasc.

[c] ὅλως] ὅλον A. ὅλων ed. Bas.

63.

[a] Sic A.

[b] ἀνοήτῳ τῶν] ἀνοήτων Gesn. marg.

64.

[a] Sic A.

πάντων ἡ σωφροσύνη θεωρεῖται, ὥσπερ δὴ ἀπεφήνατο Πλάτων. Ἀσφάλεια δὲ τῶν καλλίστων [b] ἕξεων ἡ αὐτή ἐστιν ἀρετὴ, ὥσπερ ἐγὼ λέγω.

65 [a] Ἐν ταυτῷ.

Ὁ δ' ἐστὶν ὄντως ὁμολογούμενον θαῤῥῶν διϊσχυρίζομαι, ὅτι δὴ δι' ὅλων τῶν ἀρετῶν τὸ κάλλος διατείνει τῆς σωφροσύνης, καὶ συναρμόζει τὰς πάσας ἀρετὰς κατὰ μίαν ἁρμονίαν, συμμετρίαν τε αὐταῖς καὶ κρᾶσιν πρὸς ἀλλήλας ἐντίθησι. Τοιαύτη δὴ οὖν οὖσα καὶ ἀφορμὴν παρέχει ταῖς ὅλαις ὥστε ἐγγενέσθαι, καὶ ἐγγενομέναις αὐταῖς ἀσφαλῆ παρέχει σωτηρίαν.

66 [a] Ἐν ταυτῷ.

Καὶ ἡ τῶν ὡρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ σύστασις, καὶ ἡ τῶν στοιχείων πρὸς ἄλληλα [b] σύγκρασις, συμφωνίαν ἀποσώζει καλλίστην καὶ σώφρονα. Καὶ τό γε πᾶν τοῦτο, διὰ τὴν κοσμιότητα τῶν καλλίστων [c] μέτρων, κόσμος ἐπικαλεῖται.

67 [a] Ἐκ τῶν τοῦ Τέλητος Περὶ Αὐταρκείας.

Δεῖ ὥσπερ τὸν ἀγαθὸν ὑποκριτὴν, ὅ τι ἂν ὁ ποιητὴς περιθῇ πρόσωπον, τοῦτο ἀγωνίζεσθαι καλῶς· οὕτω καὶ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, ὅ τι ἂν περιθῇ ἡ τύχη. Καὶ γὰρ αὕτη, φησὶν ὁ Βίων, ὥσπερ ποιήτρια, ὅτε μὲν πρωτολόγου, ὅτε [b] δὲ ὑστερολόγου περιτίθησι πρόσωπον, καὶ ὅτε μὲν βασιλέως, ὅτε δὲ ἀλήτου. Μὴ οὖν βούλου, δευτερολόγος ὢν, τὸ πρωτολόγου πρόσωπον· εἰ δὲ μὴ, ἀνάρμοστόν τι ποιήσεις. Σὺ μὲν ἄρχεις καλῶς, ἐγὼ δὲ ἄρχομαί φησι· καὶ σὺ μὲν πολλῶν, ἐγὼ δὲ ἑνὸς τουτουὶ παιδαγωγὸς γενόμενος· καὶ σὺ μὲν εὔ-

[b] ἕξεων] ἐξ ὧν A.

65.

[a] Sic A.

66.

[a] Sic A.

[b] σύγκρασις] ἔγκρασις A. et mox ἀποσώζειν.

[c] μέτρων] ὡρῶν Damasc.

67.

[a] Sic A. τῶν deest Trinc.

[b] ὅτε δὲ] δὲ addidi ex A. Trinc.

πορος γενόμενος, δίδως ἐλευθερίως· ἐγὼ δὲ λαμβάνω εὐθαρσῶς παρὰ σοῦ, οὐχ ὑποπίπτων, οὐδὲ [c] ἀγεννίζων, οὐδὲ μεμψιμοιρῶν. Σὺ κέχρησαι τοῖς πολλοῖς καλῶς, ἐγὼ δὲ τοῖς ὀλίγοις· οὐ γὰρ τὰ πολυτελῆ φασὶ τρέφειν, οὐδὲ ἐκείνοις μέν ἐστι μετ' ὠφελείας χρῆσθαι, τοῖς δὲ ὀλίγοις καὶ εὐτελέσι μετὰ σωφροσύνης οὐκ ἔστι καὶ ἀτυφίας. Διὸ καὶ εἰ λάβοι, φησὶν ὁ Βίων, φωνὴν τὰ πράγματα ὃν τρόπον [d] καὶ ἡμεῖς, καὶ δύναιτο δικαιολογεῖσθαι, οὐκ ἂν εἴποι, [e] φησὶν, πρῶτον ἡ Πενία, Ἄνθρωπε, τί μοι μάχῃ; ὥσπερ οἰκέτης [f] πρὸς κύριον ἐφ' ἱερὸν καθίσας δικαιολογεῖται, τί μοι μάχῃ; [g] μή τι σοὶ κέκλοφα; [h] οὐ πᾶν τὸ προσταττόμενον ὑπὸ σοῦ ποιῶ; οὐ τὴν ἀποφορὰν εὐτάκτως σοι φέρω; Καὶ ἡ Πενία εἴποι πρὸς τὸν ἐγκαλοῦντα, τί μοι μάχῃ; μὴ καλοῦ τινος δι' ἐμὲ στερίσκῃ; μὴ σωφροσύνης; μὴ δικαιοσύνης; ἀνδρείας; ἀλλὰ μὴ τῶν ἀναγκαίων ἐνδεὴς εἴης; οὐ μεσταὶ μὲν αἱ ὁδοὶ λαχάνων; πλήρεις δὲ αἱ κρῆναι ὕδατος; οὐκ εὐνάς σοι τοσαύτας παρέχω ὁπόση γῆ; καὶ στρωμνὰς φύλλα; ἢ εὐφραίνεσθαι μετ' ἐμοῦ [i] οὐκ ἔστιν σοι; ἢ οὐχ ὁρᾷς [k] γράδια φύρδην φαγόντα τερετίζοντα; ἢ οὐκ ὄψον ἀδάπανον καὶ ἀτρύφερον παρασκευάζω σοι τὴν πεῖναν; ἢ οὐχ ὁ πεινῶν ἥδιστα ἐσθίει, καὶ ἥκιστα ὄψου δεῖται; καὶ ὁ διψῶν ἥδιστα πίνει, καὶ ἥκιστα τὸ μὴ παρὸν ποτὸν [l] ἀνα-

[c] ἀγεννίζων] ἀγενίζων A. B.

[d] καὶ ἡμεῖς] καὶ deest A.

[e] φησὶν] φησὶν πρῶτον A.

[f] τὸν κύριον] πρὸς κύριον A.

[g] μὴ deest A.

[h] οὐκ ἂν τὸ] Dedi οὐ πᾶν τὸ ex egregia Dobræi emendatione ad Aristoph. p. 110.

[i] οὐκ ἔστιν] οὐκ ἔστιν σοι A.

[k] γραδιαιφύρτην] γράδια φύρτην A. B.

Ib. In marg. est γράδια. An et φύρδην φ. an φυρτὰ φ. Hesych. φυρτοῖς, εἰκαίοις. Intelligit, opinor, vetulas molas versantes, de quibus multa notavi. Inter laborandum cantillabant. Plutarch. II. p. 1101. F. Valckenær. Toupio in Suid. T. II. p. 363. legendum videtur, γράδια φύστην φ. τ. *vetulas, cum mazam cœnassent, cantillare.* φύρδην probavit Wyttenbachius in Indice Græcitatis Plutarcheæ.

[l] ἀναμένει] E sequentibus male hic inserit A. ἢ οἰκήσεις οὐ παρέχω σοι.

μένει; ἢ πεινᾷ τις πλακοῦντα, ἢ διψᾷ χιόνα; ἀλλ' οὐ ταῦτα διὰ τρυφὴν ζητοῦσιν [m] οἱ ἄνθρωποι; ἢ οἰκήσεις οὐ παρέχω σοι, πρῶτον μὲν [n] χειμῶνος τὰ βαλανεῖα, θέρους δὲ τὰ ἱερά; Ποῖον γάρ σοι τοιοῦτον οἰκητήριον, φησὶν ὁ Διογένης, τοῦ θέρους, οἷον ἐμοὶ ὁ παρθενὼν οὗτος, εὔπνους, καὶ πολυτελής; Εἰ ταῦτα λέγει ἡ Πενία, τί ἂν [o] ἔχοις ἀντειπεῖν; Ἐγὼ μὲν γὰρ δοκῶ ἄφωνος γενέσθαι. Ἀλλ' ἡμεῖς πάντα μᾶλλον αἰτιώμεθα ἢ τὴν ἑαυτῶν δυστροπίαν [p] καὶ κακοδαιμονίαν, τὸ γῆρας, τὴν πενίαν, τὸν [q] ἀπατήσαντα, τὴν ἡμέραν, τὴν ὥραν, τὸν τόπον. Διό φησιν ὁ Διογένης φωνῆς ἀκηκοέναι κακίας ἑαυτὴν [r] αἰτιωμένης,

οὔτις ἐμοὶ τῶνδ' ἄλλος ἐπαίτιος, ἀλλ' ἐγὼ αὐτή.

[s] Παράφρονοι δὲ πολλοὶ οὐχ ἑαυτοῖς ἀλλὰ τοῖς πράγμασι τὴν αἰτίαν ἐπάγουσι· ὁ δὲ Βίων ὥσπερ τῶν θηρίων φησὶ παρὰ τὴν λῆψιν ἡ δῆξις γίνεται, κἂν μέσου τοῦ ὄφεως ἐπιλαμβάνῃς, δηχθήσῃ, ἐὰν τοῦ τραχήλου, οὐδὲν πείσῃ· οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων, φησὶ, παρὰ τὴν ὑπόληψιν ἡ ὀδύνη γίνεται, καὶ ἐὰν μὲν οὕτως ὑπολάβῃς περὶ αὐτῶν, ὥσπερ ὁ Σωκράτης, οὐκ ὀδυνήσῃ, ἐὰν δὲ ὡς ἑτέρως, ἀνιάσῃ, οὐχ ὑπὸ τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἰδίων τρόπων καὶ τῆς ψευδοῦς δόξης. Διὸ δεῖ μὴ τὰ πράγματα πειρᾶσθαι μετατιθέναι, ἀλλ' αὑτὸν παρασκευάσαι πρὸς ταῦτα πῶς ἔχοντα, ὅπερ ποιοῦσιν οἱ ναυτικοί· οὐ γὰρ τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν θάλατταν πειρῶνται μετατιθέναι, ἀλλὰ παρασκευάζουσιν αὑτοὺς δυναμένους πρὸς ἐκεῖνα τρέφεσθαι. Εὐδία; γαλήνη; ταῖς κώπαις πλέουσι· κατὰ ναῦν ἄνεμος; ἐπῆραν τὰ ἄρ-

[m] ἄνθρωποι] οἱ ἄνθρωποι A. B.

[n] χειμῶνι τὰ] χειμῶνα εἶτα A. In χειμῶνα latere puto χειμῶνος.

[o] ἔχεις] ἔχοις A. Mox εὔφονος Trinc.

[p] τὴν κακοδ.] καὶ κακοδ. A. Trinc.

[q] ἀπατήσαντα] ἀπαντήσαντα A.

[r] αἰτιωμένης] Ingentem lacunam h. l. supplevi ex A.

[s] παράφρονοι] Legendum vel παράφρονες, vel παραφρόνιμοι, vel παραφρόνως.

μενα· ἀντιπέπνευκεν; ἐστείλαντο, μεθείλαντο. Καὶ σὺ πρὸς τὰ παρόντα χρῶ. Γέρων γέγονας; μὴ ζήτει τὰ τοῦ νέου· ἀσθενὴς πάλιν; μὴ ζήτει τὰ τοῦ ἰσχύρου φορτία βαστάζειν καὶ διατραχηλίζεσθαι, ἀλλ᾽ ὥσπερ Διογένης, ἐπεί τις ὤθει καὶ [t] ἐτραχήλιζεν ἀσθενῶς ἔχοντα, οὐ διετραχηλίζετο, ἀλλὰ δείξας αὐτῷ τὴν κίονα, Βέλτιστε, ἔφη, τοῦτον ὤθει πρὸς τάδε. Ἄπ(ορος) πάλιν γέγονας; μὴ ζήτει τὴν τοῦ εὐπόρου δίαιταν· ἀλλ᾽ ὡς πρὸς τὸν ἀέρα φράττῃ, εὐδία, καὶ διεστείλω, ψῦχος, συνεστείλω, οὕτω καὶ πρὸς τὰ ὑπάρχοντα δι᾽ εὐπορίαν διάστειλον, ἀπορίαν καὶ (σύστ)ειλον. Ἀλλ᾽ ἡμεῖς οὐ δυνάμεθα ἀρκεῖσθαι τοῖς παροῦσι, ὅτ᾽ ἂν καὶ τρυφῇ πολὺ δίδωμεν, καὶ τὸ ἐργάζεσθαι . . . . . αἰ. κρίνωμεν, καὶ τὸν θάνατον ἔσχατόν τι τῶν κακῶν. Ἐὰν δὲ ποιήσῃ καὶ τῆς ἡδονῆς καταφρονοῦντά τινα, καὶ πρὸς τοὺς πόνους μὴ διαβεβλημένον, καὶ πρὸς δόξαν καὶ ἀδοξίαν ἴσως ἔχοντα, καὶ τὸν θάνατον μὴ φοβούμενον, ὅτι ἐὰν θέλῃς ἔξεσται σοι [v] ἀνω- 47
δύνῳ ὄντι ποιεῖν. Διὸ ἅπερ λέγω, οὐχ ὁρῶ πῶς αὐτὰ τὰ πράγματα [w] ἔχει τι δύσκολον, ἢ γῆρας, ἢ πενία, ἢ ξενία. Οὐκ ἀηδῶς γὰρ Ξενοφῶν, ἐάν σοι, φησὶ, δείξω δύο ἀδελφῶν 50
τὴν ἴσην οὐσίαν διελομένων, τὸν μὲν ἐν τῇ πάσῃ ἀπορίᾳ, τὸν δὲ ἐν εὐκολίᾳ, οὐ φανερὸν, ὅτι οὐ τὰ χρήματα αἰτιατέον, ἀλλ᾽ ἕτερόν τι; Οὕτως ἐάν σοι δείξω δύο πένητας, δύο γέροντας, δύο φεύγοντας, τὸν μὲν ἐν τῇ πάσῃ εὐκολίᾳ καὶ ἀπαθείᾳ ὄντα, τὸν δὲ ἐν τῇ πάσῃ ταραχῇ· οὐ φανερὸν ὅτι οὐ τὸ γῆρας, οὐ τὴν πενίαν καὶ τὴν ξενίαν αἰτιατέον, ἀλλ᾽ ἕτερόν τι; καὶ ὅπερ Διογένης ἐποίησεν πρὸς τὸν πολυτελῆ φάμενον 1

[t] ἐτραχήλιζεν] MS. habet ἐτραχηλίαζεν, et mox διετραχηλιάζετο. Terminationes ιάζειν ίζειν sæpe commutari monet Bastius Comment. Palæogr. p. 741.

[v] ἀνωδύνῳ] Hæc et quæ sequuntur usque ad εὐθαρσῶς τῇ πρώτῃ leguntur in edd. p. 18, 44. a prioribus male divulsa. Secuti sumus A. Elementa lunulis inclusa e ms. evanuerunt. Similiter post ἐργάζεσθαι.

[w] ἔχοι] ἔχει A. ubi mox πενίαν ἢ ξενίαν.

πόλιν εἶναι τὰς Ἀθήνας· λαβὼν γὰρ αὐτὸν, ἦγεν εἰς τὸ [x] μυροπωλεῖον, καὶ ἐπυνθάνετο, πόσου τῆς κύπρου ἡ κοτύλη; μνᾶς, φησὶν ὁ μυροπώλης· ἀνέκραγε, πολυτελής γε ἡ πόλις. Ἀπῆγεν αὐτὸν πάλιν εἰς τὸ μαγειρεῖον, καὶ ἐπυνθάνετο, πόσου τὸ ἀκροκώλιον; τριῶν δραχμῶν· ἐβόα, πολυτελής γε ἡ πόλις. Εἰς τὰ ἔρια πάλιν τὰ μαλακὰ, καὶ πόσου τὸ πρόβατον; μνᾶς, φησίν· ἐβόα, πολυτελής γε ἡ πόλις. Δεῦρο δή φησι, κἀνταῦθα ἄγει αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς θέρμους, πόσου ἡ χοίνιξ; χαλκοῦ, φησίν· ἀνέκραγεν ὁ Διογένης, εὐτελής γε ἡ πόλις. Πάλιν εἰς τὰς ἰσχάδας, δύο χαλκῶν· τῶν δὲ μύρτων, δύο χαλκῶν· εὐτελής γε ἡ πόλις. Ὃν τρόπον οὖν ὧδε οὐχ ἡ πόλις εὐτελὴς καὶ πολυτελὴς, (ἐὰν μὲν γὰρ οὕτω τὶς ζήσῃ, πολυτελὴς,) ἐὰν δὲ οὕτω, εὐτελής· οὕτω καὶ τὰ πράγματα, [y] ἐὰν μέν τις αὐτοῖς οὕτω χρῆται, εὐπετῆ καὶ ῥᾴδια φανεῖται· ἐὰν δὲ οὕτως, δυσχερῆ. Ἀλλ' ὅμως δοκεῖ μοι ἔχειν τι ἡ πενία δυσχερὲς καὶ ἐπίπονον· καὶ μᾶλλον ἄν τις [z] ἐπαινέσειε τὸν μετὰ πενίας εὐκόλως γῆρας ἐνέγκαντα, ἢ τὸν μετὰ πλούτου. Καὶ [a] ἔτι ἔχει δυσχερὲς ἢ ἐπίπονον ἡ πενία; ἢ οὐ Κράτης καὶ Διογένης πένητες ἦσαν; καὶ πῶς ῥᾳδίως διεξήγαγον; ἄτυφοι γενόμενοι καὶ [b] ἐπαίται, καὶ διαίτῃ εὐτελεῖ καὶ λιτῇ δυνάμενοι χρήσασθαι. Ἀπορία καὶ δάνεια περιέστηκεν; κόγχον καὶ κύαμον [c] συνάγαγε, φησὶν ὁ Κράτης, καὶ τὰ τούτοις πρόσφορα· κἂν

[x] μυροπωλεῖον] Suspicor h. v. esse e glossemate. Infra noster, εἰς τὰ ἔρια, εἰς τὰς ἰσχάδας, pro locis in quibus lana ficusque venibant, Atticorum more usurpavit. Atticos dixisse εἰς τὰ μύρα auctor est J. Pollux X. 19. Mox pro μαγειρεῖον malles τοὺς μαγείρους. Sunt tamen hæ suspiciones meræ; nam valde dubito an scriptor istiusmodi qualis est Teles, puritatem sermonis Attici constanter servaverit. Conf. Plutarch. II. p. 499. A. Nostrum infr. XCVII. p. 524.

[y] ἐὰν μέν τις] τις deest A. Cum præcedentibus conf. Plutarch. II. p. 470. F.

[z] ἐπαινέσειε] ἐπαινέσῃ A. conf. Plato Rep. I. p. 330. A.

[a] ἔτι] *Lego* τί. Gesnerus in marg.

[b] αἰτῆσαι] ἐπαίται A.

[c] συνάγαγε] συνήγαγε A.

τάδε [d] δράσης, ῥᾳδίως στήσεις τρόπαιον κατὰ πενίας. [h] Η τί δεῖ μᾶλλον ἐπαινέσαι τὸν μετὰ πενίας εὐκόλως γῆρας ἐνεγκόντα, ἢ τὸν μετὰ πλούτου; [e] Ἔπειτα οὐδὲ γνῶναι ῥᾳδιέστερόν ἐστι, ποῖόν τι ἐστὶ πλοῦτος, ἢ ποῖον ἡ πενία· ἀλλὰ καὶ πλούτῳ πολλοὶ μετὰ γήρως δυσκόλως χρῶνται, καὶ πενίᾳ ἀγεννῶς καὶ ὀδυρτικῶς· καὶ οὔτε τοῦτο ῥᾴδιον, ὥστε τῷ πλούτῳ ἐλευθερίως καὶ ἀφόρτως, οὔτε [f] ἐκεῖνο, ὥστε πενίᾳ γενναίως, ἀλλὰ τοῦ αὐτοῦ ἀμφότερα, καὶ [g] ὥσπερ τοῖς πολλοῖς δύναται κατὰ τρόπον, [h] οὕτω καὶ τοῖς ἀνάπαλιν. Καὶ ἐὰν μὲν ἐκποιῇ πενητεύουσι μένειν ἐν τῷ βίῳ· εἰ δὲ μὴ, ῥᾳδίως ἀπαλλάττεσθαι, ὥσπερ ἐκ πανηγύρεως, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ βίου. Καθάπερ καὶ ἐξ οἰκίας, φησὶν ὁ Βίων, ἐξοικιζόμεθα, ὅτ' ἂν τὸ ἐνοίκιον ὁ μισθώσας οὐ κομιζόμενος τὴν θύραν ἀφέλῃ, τὸν κέραμον ἀφέλῃ, τὸ φρέαρ ἐγκλείσῃ, [i] οὕτω καὶ ἐκ τοῦ σωματίου [k] ἐξοικίζομαι· ὅτ' ἂν ἡ μισθώσασα φύσις τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφαιρῆται, τὰ ὦτα, τὰς χεῖρας, τοὺς πόδας, οὐχ ὑπομένω, ἀλλ' ὥσπερ ἐκ συμποσίου ἀπαλλάττομαι, οὐθὲν δυσχεραίνων, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ βίου, ὅτ' ἂν ἡ ὥρα ᾖ, [l] ἔμβα πορθμίδος ἔρυμα. Ὥσπερ ἀγαθὸς ὑποκριτὴς, εὖ καὶ τὸν πρόλογον, εὖ καὶ τὰ μέσα, εὖ καὶ τὴν καταστροφήν· οὕτω καὶ ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ, εὖ καὶ τὰ πρῶτα τοῦ βίου, εὖ καὶ τὰ μέσα, εὖ καὶ τὴν τελευτήν· καὶ ὥσπερ ἱμάτιον τρίβωνα γενόμενον ἀπεθέμην, καὶ οὐ παρέλκω, οὐδὲ φιλοψυχῶ, ἀλλὰ καὶ δυνάμενος ἔτι

[d] δρᾷς] δράσ i. e. δράσης A.

[e] ἐπεὶ τοῦδε] ἔπειτα οὐδὲ A. Gesnerus: *Forte* ἐπὶ τοῦδε.

[f] ἐκεῖνο] ἐκείνως A. Paullo supra ἀφορτικῶς Wakefieldus. Ἄφορτος legitur infr. LXX. 13. p. 428, 2.

[g] ὅπερ] ὥσπερ A. quemadmodum conjecit Gesnerus in margine.

[h] οὕτω] τοῦτο Schow. ex uno MS.

[i] οὕτω] φησὶν, οὕτω A.

[k] ἐξοικιζομαι] ἐξοικιζόμεθα A. et mox ἀφαιρεῖται.

[l] ἔμβα π. ἔ.] Locus ex tragœdia quadam deperdita videtur excerptus. Vide Musgravium ad Euripidis Electr. 113. Mox περιέλκω ed. Francof.

εὐδαιμονεῖν ἀπαλλάττομαι. Καθάπερ καὶ Σωκράτης· ἦν αὐτῷ ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου, εἰ ἐβούλετο, ἐξελθεῖν, καὶ τῶν δικαστῶν κελευόντων ἀργυρίου τιμήσασθαι, οὐ προσεῖχεν, ἀλλὰ τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως ἐτιμήσατο· καὶ τριῶν ἡμερῶν αὐτῷ δοθεισῶν, τῇ πρώτῃ ἔπιεν, καὶ οὐ προσέμεινεν τῆς τρίτης ἡμέρας τὴν ἐσχάτην ὥραν [m] παρατηρῶν, εἰ ἔστιν ἥλιος ἐπὶ τῶν ὀρῶν, ἀλλ' εὐθαρσῶς τῇ πρώτῃ[n]. . . σὶν οὐδὲν τρέψας οὔτε τοῦ προσώπου, οὔτε τοῦ χρώματος, ἀλλὰ μάλα ἱλαρῶς τε καὶ εὐκόλως λαβὼν τὸ ποτήριον ἐξέπιεν, καὶ τὸ τελευταῖον ἀποκοτταβίσας, τουτὶ, φησὶν, Ἀλκιβιάδῃ τῷ καλῷ·—ὅρα σχολὴν καὶ παιδείαν· ἡμεῖς δὲ, κἂν ἄλλον ἴδωμεν, πεφρίκαμεν·—καὶ μέλλων ἀποθνήσκειν, ἐκάθευδε βαθέως, ὥστε μόλις διεγεῖραι τινά·—ταχύ γ' ἂν καὶ ἡμῶν τις ἂν κοιμηθείη.—Καὶ γυναικὸς χαλεπότητα πράως ἔφερε· κἀκείνης βοώσης οὐκ ἐφρόντιζεν, ἀλλὰ Κριτοβούλου εἰπόντος, Πῶς ἀνέχῃ ταύτης συμβιούσης; Πῶς δὲ σὺ τῶν παρὰ σοὶ χηνῶν; Τί δέ μοι μέλει ἐκείνων, φησὶν, οὕτως οὐδέ μοι ταύτης, ἀλλ' ἀκούω ὥσπερ χηνός. Καὶ πάλιν παρειληφότος αὐτοῦ Ἀλκιβιάδην ἐπ' ἄριστον, ὡς ἐκείνη παρελθοῦσα τὴν [o] τράπεζαν ἀνέτρεψεν, οὐκ ἐβόα, οὐδ' ὀδυνᾶτο δεινοπαθῶν, ὦ τῆς παρανομίας, ὥστε ταύτῃ πάσχειν, ἀλλ' ἀναλέξας τὰ πεσόντα, ἀποθέσθαι πάλιν ἐκέλευσε τὸν Ἀλκιβιάδην· ὡς δὲ ἐκεῖνος οὐ προσεῖχεν, ἀλλ' ἐγκαλυψάμενος ἐκάθητο αἰσχυνόμενος, Προάγωμεν δὴ, φησὶν, ἔξω· φαίνεται γὰρ ἡ Ξανθίππη ὀξυρεγμία σπαράσσειν ἡμᾶς. Εἶτα μετ' ὀλίγας ἡμέρας αὐτὸς ἀριστῶν παρὰ τῷ Ἀλκιβιάδῃ, ὡς ἡ ὄρνις ἡ γενναία ἐπιπτᾶσα κατέβαλλε τὸν πίνακα, συγκαλυψάμενος ἐκάθητο, καὶ οὐκ ἠρίστα· ὡς δὲ ἐκεῖνος ἐγέλα, καὶ

[m] παρατηρεῖν] παρατηρῶν A.

[n] . . σὶν οὐδὲν τρέψας.] Hæc et quæ sequuntur usque ad finem addidi ex A.

[o] Videatur Plutarchus II. p. 461. D.

ἐπυνθάνετο εἰ διὰ τοῦτο οὐκ ἀρίστα ὅτι ἡ ὄρνις ἐπιστᾶσα καταβάλοι, Δηλονότι, φησὶ, σὺ μὲν πρώην Ξανθίππης ἀνατρεψάσης οὐκ ἐβούλου ἀριστᾶν, ἔμε δὲ οἴει νῦν ἀριστᾶν τῆς ὄρνιθος ἀνατρεψάσης; ἢ διαφέρειν τι ἐκείνην ὄρνιθος κορυζώσης ἡγῇ; ἀλλ' εἰ μὲν ὗς, φησὶν, ἀνέτρεψε, οὐκ ἂν ὠργίζου, οὐκ ἂν διενέχθης, εἰ δὲ γυνὴ ὑώδης·—ὅρα παιδείαν.

68 [a] Ἐκ τοῦ Ἐπικτήτου Ἐγχειριδίου.

Πᾶν πρᾶγμα καὶ πρόσωπον δύο ἔχει λαβὰς, μίαν φορητὴν, μίαν ἀφόρητον· ὁ ἄδελφος ἐὰν ἀδικῇ, ἔνθεν αὐτὸ μὴ λάμβανε ὅτι ἀδικεῖ, ἀλλ' ἐκεῖθεν ὅτι ἀδελφός· καὶ οὕτω λήψῃ αὐτὸ καθ' ὃ φορητόν ἐστι.

69 Διωτογένεος Πυθαγορείου ἐκ τοῦ Περὶ Ὁσιότητος.

Περὶ βίω ἐκλογισμὸς καθ' ὃν κ' εἴη ὁ ἀνθρώπινος βίος ὁσιώτατός τε καὶ νομιμώτατος. [a] Παρὰ τοῦ μὲν αἴκα τις μὴ πολυπραγμονῇ, μηδὲ ταχὺ ἐπὶ τὰς δίκας ὁρμῴη, ἀλλὰ πολὺν χρόνον ἀμβαλλόμενος, αὐτός τε προσκαλεόμενος ἄνευ δίκας, ὥστε ὁ ἀντίδικος προεκαλέσσατο, ἐμμένεν· καὶ αἴκα τὰ πολλὰ ἐξηταγόρεν τῷ πράγματι καμαύλη ἀλλ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα· καὶ ἐπὶ μὲν τὰς ἀλλοτρίας ζαμίας τὸ ἀκριβὲς μῶτο, ἐπὶ δὲ τὰς ἰδίας τὸ μέτριον· τὸ γὰρ αὐτὸν παρ' αὐτῷ διαιτεῖσθαι μετριωτέρω ἤθεος· καὶ μὴ ἐπὶ τᾷ ζαμίᾳ οὕτως ὡς ἐπὶ τᾷ αἰσχύνᾳ λυποῖτο· τὸ μὲν γὰρ ἐπ' ἀργυρίῳ ὀδυνᾶσθαι φαύλω ἤθεος, τὸ δὲ ἐπὶ τᾷ αἰσχύνᾳ καὶ τᾷ ἀτιμίᾳ καλωκἀγάθω.[a]

70 Ἐκ τῶν Ἀριστοξένου Πυθαγορικῶν ἀποφάσεων.

Τὴν ἀληθῆ φιλοκαλίαν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ ἐν ταῖς ἐπιστήμαις ἔλεγεν εἶναι· τὸ γὰρ ἀγαπᾶν καὶ στέργειν τῶν καλῶν ἐθῶν τε καὶ ἐπιτηδευμάτων ὑπάρχει, ὡσαύτως δὲ

68.

[a] Hunc locum cum tribus seqq. addidi ex A. v. Epictet. Enchir. c. 43.

69.

[a] παρὰ τοῦ] Leg. πρᾶτον. Quæ sequuntur infra, ἐξηταγόρεν—καμαύλη, in præsentia non expedio.

καὶ τῶν ἐπιστημῶν τε καὶ ἐμπειριῶν τὰς καλὰς καὶ εὐσχήμονας ἀληθῶς εἶναι φιλοκάλους· τὴν δὲ λεγομένην ὑπὸ τῶν πολλῶν φιλοκαλίαν, οἷον τοῖς ἀναγκαίοις καὶ χρησίμοις πρὸς τὸν βίον γινομένην, λάφυρά που τῆς ἀληθινῆς κεῖσθαι φιλοκαλίας.

71 [a] Ἐκ τοῦ Ἐπικτήτου Ἐγχειριδίου.

Τὰ πολλὰ δὲ καὶ τὸ γελᾶν ἀπέστω, καὶ τὸ γέλωτα κινεῖν· ὀλισθηρὸς γὰρ ὁ τόπος εἰς ἰδιωτισμὸν, καὶ ἅμα τὴν αἰδῶ τὴν πρὸς σὲ τῶν πλησίον ἱκανὸς ἀνεῖναι καὶ διαφθεῖραι. Καὶ ἄλλος παράκειται τόπος ἐπισφαλὴς ταῖς τοιαύταις ἀνέσεσι, τὸ εἰς αἰσχρολογίαν εὐκόλως προαγαγεῖν τὸν πλησίον. Ὅτ' ἂν οὖν τι συμβῇ τοιοῦτον, ἂν μὲν εὔκαιρον ᾖ, καὶ ἐπίπληξον τῷ αἰσχρολογήσαντι· ἐὰν δὲ τοιαῦτα ᾖ τὰ πρόσωπα ὥστε μὴ καιρὸν εἶναι, τῷ ἀποσιωπῆσαι καὶ σκυθρωπάσαι καὶ ἐρυθριᾶσαι δῆλος γενοῦ δυσαρεστῶν τῷ ῥηθέντι.

72 [a] Πυθαγορικά.

Καὶ μὴν οὐδέν ἐστιν οὕτω τῆς Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας ἴδιον, ὡς τὸ συμβολικόν· οἷον ἐν τελετῇ μεμιγμένον φωνῇ καὶ σιωπῇ διδασκαλίας γένος, ὥστε μὴ λέγειν,

Ἀείσω ξυνετοῖσι, θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι,

ἀλλ' αὐτόθεν ἔχειν φῶς καὶ χαρακτῆρα τοῖς συνήθεσι τὸ φραζόμενον, τυφλὸν δὲ καὶ ἄσημον εἶναι τοῖς ἀπείροις. Ὡς γὰρ ὁ ἄναξ ὁ ἐν Δελφοῖς οὔτε λέγει οὔτε κρύπτει ἀλλὰ σημαίνει, κατὰ τὸν [b] Ἡράκλειτον· οὕτω τῶν Πυθαγορικῶν συμβόλων, καὶ τὸ φράζεσθαι δοκοῦν, κρυπτόμενόν ἐστι· καὶ τὸ κρύπτεσθαι, [c] νοούμενον.

71.

[a] Epictet. Ench. c. 33, 15.

72.

[a] Sic Trinc. Locum inter fragmenta Plutarchi retulit Wyttenbachius Inc. 3. p. 586=876.

[b] Ἡράκλειτον] Vide Plutarch. II. p. 404. D.

[c] νοούμενον] νώνυμον B.

73 [a] Ἐκ τῆς Νικολάου Ἐθῶν Συναγωγῆς.

Γαλακτοφάγοι, Σκυθικὸν ἔθνος, ἄοικοί τε εἰσὶν, ὥσπερ καὶ οἱ πλεῖστοι Σκυθῶν· τροφὴν δ' ἔχουσι γάλα μόνον ἵππειον, ἐξ οὗ τυροποιοῦντες, ἐσθίουσι καὶ πίνουσι, καὶ εἰσὶ διὰ τοῦτο δυσμαχώτατοι, σὺν αὐτοῖς πάντη τὴν τροφὴν ἔχοντες. Οὗτοι καὶ Δαρεῖον ἐτρέψαντο. Εἰσὶ δὲ καὶ δικαιότατοι, κοινὰ ἔχοντες τά τε κτήματα καὶ τὰς γυναῖκας, ὥστε τοὺς μὲν πρεσβυτέρους αὐτῶν, πατέρας [b] ὀνομάζειν· τοὺς δὲ νεωτέρους, παῖδας· τοὺς δ' ἥλικας, ἀδελφούς. Ὧν ἦν καὶ Ἀνάχαρσις, εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν νομισθείς· ὃς ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα ἱστορήσῃ τὰ τῶν [c] ἄλλων νόμιμα. Τούτων καὶ Ὅμηρος μέμνηται ἐν οἷς φησι,

> Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων, καὶ ἀγαυῶν ἱππημολγῶν,
> γλακτοφάγων, ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων.

[d] Ἀβίους δ' αὐτοὺς λέγει, ἢ διὰ τὸ γῆν μὴ γεωργεῖν, ἢ διὰ τὸ ἀοίκους εἶναι, ἢ διὰ τὸ χρῆσθαι τούτους μόνους τόξοις· βίον γὰρ λέγει τὸ τόξον.

Παρὰ τούτοις οὐδὲ εἷς, οὔτε φθονῶν, ὥς φασιν, οὔτε μισῶν, οὔτε φοβούμενος ἱστορήθη, διὰ τὴν τοῦ βίου κοινότητα, καὶ δικαιοσύνην. Μάχιμοι δ' οὐχ ἧττον αὐτῶν αἱ γυναῖκες ἢ οἱ ἄνδρες, καὶ συμπολεμοῦσιν αὐτοῖς ὅτ' ἂν δέῃ, καὶ διὰ τοῦτο Ἀμαζόνας γενναιοτάτας εἶναι, ὥστε ποτὲ ἐλάσαι [e] μέχρις Ἀθηνῶν καὶ Κιλικίας, ὅτι [f] τούτων παρῴκουν ἐγγὺς τῆς Μαιώτιδος λίμνης.

73.

[a] Sic A. τοῦ pro τῆς Trinc. Vid. H. Valesii Excerpt. p. 510.

[b] ὀνομάζειν] νομίζειν A. et Gesneri margo. Mox A. νεωτέρους pro νέους.

[c] ἄλλων] Ἑλλήνων B. Mox αἰαυῶν ἱππομολγῶν γαλακτοφάγων τε δικαιοτάτων Trinc.

[d] Ἀβίους usque ad τόξον habet B. in marg. a m. seq. Desunt omnino Trinc. Et sane scholion redolent. Ante χρῆσθαι voculam μὴ inserit Toupius.

[e] μέχρι] μέχρις A.

[f] τοῦτον] τούτων A. B. m. sec. τότε habet Gesneri ed. 3. et 2 in corrigendis.

74 [a] Αἰσχίνου ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου.

Οὕτω γὰρ χρὴ καθαρὸν εἶναι τὸν βίον τοῦ σώφρονος ἀνδρὸς, ὥστε [b] μηδὲ δέχεσθαι δόξαν αἰτίας πονηρᾶς.

75 [a] Ἐκ τοῦ Ἐπικτήτου Ἐγχειριδίου.

Ἐν συμποσίῳ σε οὕτω δεῖ ἀναστρέφεσθαι· περιφερόμενόν τι [b] γέγονε κατὰ σέ; ἐκτείνας τὴν χεῖρα [c] μετρίως ἔφαψαι· παρέρχεται; μὴ κάτεχε· οὔπω ἐλήλυθε; μὴ ἐπίβαλλε πόρρω τὴν ὄρεξιν, [d] ἀλλ' ἐκδέχου κατὰ σὲ γενέσθαι αὐτό. Οὕτω πρὸς [e] πλοῦτον, οὕτω πρὸς ἀρχὰς, οὕτω πρὸς γάμον, καὶ [f] ἔσῃ ἄξιος συμπότης τῶν θεῶν. Ἂν δὲ παρατεθέντων σοι μὴ λάβῃς, ἀλλ' ὑπερίδῃς, τότε οὐ μόνον τῶν θεῶν συμπότης ἔσῃ, ἀλλὰ συνάρχων· οὕτω γὰρ ποιῶν καὶ Διογένης καὶ Ἡράκλειτος καὶ οἱ ὅμοιοι ἀξίως θεῖοί τ' ἦσαν καὶ ἐλέγοντο.

76 [a] Μουσωνίου.

Κἂν ἡδονῇ κανονιστέον, ᾗ τὰ ἀρεστὰ, οὐδὲν τῆς σωφροσύνης ἥδιον· κἂν πόνῳ κανονιστέον, [b] ᾗ τὰ φευκτὰ, οὐδέν ἐστι τῆς ἀκρασίας ἐπωδυνώτερον.

77 [a] Δημοκρίτου.

Ἡδονὴν οὐ πᾶσαν, ἀλλὰ τὴν ἐπὶ τῷ καλῷ αἱρεῖσθαι χρεών.

78 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Δίκαιος ἔρως, ἀνυβρίστως ἐφίεσθαι τῶν καλῶν.

74.

[a] Sic A. Simpliciter Αἰσχίνου Trinc. Scil. p. 73. Reisk.

[b] μηδὲ δέχεσθαι] μηδὲν δ. B. p. m. Trinc. μήδ' ἐνδέχεσθαι B. m. sec.

75.

[a] Sic A. Scil. c. 15. Simpliciter Ἐπικτήτου Trinc.

[b] γέγονε] γέγονας B. m. p. Trinc.

[c] μετρίως ἔφαψαι] κοσμίως μετέλαβε Damasc.

[d] ἀλλ' ἐκδέχου κ. σ. γ. α.] ἀλλὰ περίμενε μέχρις ἂν γένηται κατὰ σέ. Damasc.

[e] πλοῦτον] τέκνα Damasc.

[f] ἔσῃ] ἔσῃ ποτε Damasc. Ex eodem addidi ἂν δὲ παρατεθέντων usque ad fin.

76.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ᾧ] ᾗ A. Trinc.

77.

[a] Sic A. m. p. Δημοσθένους A. m. sec. et Trinc.

78.

[a] Sic A. Trinc.

79 [a] Ξενοφῶντος ἐκ τῆς πρὸς Λαμπρόκλειαν ἐπιστολῆς.

Πρῶτον γὰρ ἂν δέξαιο Σωκράτους ὑπερφυὲς δίδαγμα, πλοῦτον μετρεῖν χρήσει. Οὐ γὰρ ἔφη Σωκράτης εἶναι τὴν ὑπέρμετρον κτῆσιν, πλοῦτον· τὸ δ' ὅσοις προσήκει χρῆσθαι, ἔπειτα δὲ τούτων μὴ διαμαρτάνειν. Τῷ γὰρ ὄντι τούτους κεκλῆσθαι εὐπόρους, τοὺς δ' ἄλλους πένητας ἀπεκάλει, καὶ ἀνίατον αὐτοὺς ἔφασκε πενίαν πενέσθαι· ψυχῆς γὰρ εἶναι τὸ ἀρρώστημα, οὐ κτήσεως.

80 [a] Ἐν ταυτῷ.

Κακὸν οὐδὲν φύεται ἐν ἀνδρὶ, θεμέλια θεμένῳ σοφίας σωφροσύνην καὶ ἐγκράτειαν.

81 [a] Σωκράτους.

Δεῖ ὥσπερ Σειρῆνας τὰς ἡδονὰς παρελθεῖν, τὸν σπεύδοντα τὴν ἀρετὴν ἰδεῖν ὥσπερ πατρίδα.

82 [a] Ἐκ τῶν Σερήνου.

Εὐριπίδης εὐδοκίμησεν [b] ἐν θεάτρῳ εἰπὼν,

Τί δ' αἰσχρὸν, ἂν μὴ [c] τοῖσι χρωμένοις δοκῇ;

καὶ [d] Πλάτων ἐντυχὼν αὐτῷ, ὦ Εὐριπίδη, ἔφη,

αἰσχρὸν τό γ' αἰσχρὸν, κἂν δοκῇ, κἂν μὴ δοκῇ.

83 [a] Ἐκ τῶν Ἀριστοτέλους Χρειῶν.

Γέλων ὁ Σικελίας τύραννος σαπρόστομος ἦν. Ὡς οὖν τῶν

79.

[a] Sic A. Simpliciter Ξενοφάνους Trinc.

80.

[a] Sic A. Trinc.

81.

[a] Sic A. Trinc.

82.

[a] Vid. supra 45. τοῦ Trinc.

[b] ἐν θεάτρῳ] om. Voss.

[c] τοῖσι] τοῖς γε A. B. m. sec.

[d] Πλάτων ἐντυχὼν αὐτῷ] Διογένης ἐκ τοῦ ἐναντίου. Damasc. Arsen. Διογένους ἐκ τοῦ ἐναντίου Trinc. habet pro lemmate, ubi desunt Πλ. ἐ. ἀ.—A. habet Πλάτων in textu, sed in marg. γρ. Διογένης. Hinc patet P. Leopardum immerito reprehendi a Gatakero A. M. P. p. 522. Mox τὸν αἰσχρὸν Trinc.

83.

[a] Sic A. Videatur Wyttenbachius ad Plutarch. II. p. 90. B. Mox delevi duo loca a Gesnero addita, priorem e lib. 3. Topicorum Aristotelis, alterum e Simplicii Præf. ad Aristot. Physic. Acroas.

φίλων [b] εἶπέν τις αὐτῷ, ὠργίζετο τῇ γυναικὶ ὅτι οὐκ ἐμήνυσεν αὐτῷ· ἡ δὲ ἔφη, Ὤιμην γὰρ καὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίως ὄζειν τὸ στόμα.

84 [a] Ἐπικτήτου.

Ἐξέταζε σαυτὸν, [b] πότερον πλουτεῖν θέλεις, ἢ εὐδαιμονεῖν. Καὶ εἰ μὲν πλουτεῖν, ἴσθι [c] ὅτι οὔτε ἀγαθὸν, οὔτε ἐπὶ σοὶ πάντη· εἰ δὲ εὐδαιμονεῖν, ὅτι καὶ ἀγαθὸν, καὶ ἐπὶ σοί. Ἐπεὶ τὸ μὲν τύχης [d] ἐπίκαιρον δάνειον· τὸ δὲ τῆς εὐδαιμονίας, προαιρέσεως.

85 Καθάπερ ἔχιν, ἢ ἀσπίδα, ἢ σκορπίον, ἐν ἐλεφαντίνῃ ἢ χρυσῇ θεώμενος κίστῃ, οὐ διὰ τὸ πολυτελὲς τῆς ὕλης ἀγαπᾷς καὶ εὐδαιμονίζεις, ἀλλ' ὅτι λυμαντικὴ ἡ φύσις ἐκτρέπῃ καὶ μυσάττῃ· οὕτω καὶ ἐπειδ' ἂν ἐν πλούτῳ καὶ ὄγκῳ τύχης θεάσῃ κακίαν ἐνοῦσαν, μὴ καταπλαγῇς τὸ περιλαμπὲς τῆς ὕλης, ἀλλὰ καταφρόνει τῆς ἐν τῷ τρόπῳ κιβδηλίας.

86 Ὁ πλοῦτος, οὐ τῶν ἀγαθῶν· ἡ πολυτέλεια, τῶν κακῶν· ἡ σωφροσύνη, τῶν ἀγαθῶν. Καλεῖ δὲ ἡ μὲν σωφροσύνη ἐπὶ τὴν εὐτέλειαν, καὶ [a] τὴν κτῆσιν τῶν ἀγαθῶν· ὁ δὲ πλοῦτος ἐπὶ τὴν πολυτέλειαν, καὶ ἀφέλκει τῆς σωφροσύνης. Δυσχερὲς ἄρα πλουτοῦντα σωφρονεῖν, ἢ σωφρονοῦντα πλουτεῖν.

87 Ὥσπερ εἰ ἐν νηῒ ἐσπάρης ἢ ἐτέχθης, οὐκ ἂν ἔσπευδες αὐτῆς κυβερνήτης ὑπάρχειν, οὔτε γὰρ ἐκεῖ σοι φύσει ἡ ναῦς συνέσται, οὔτε ἐνταῦθα ὁ πλοῦτος, ἀλλὰ πάντη ὁ λόγος. [a] Ὅπερ οὖν σοι φυσικὸν καὶ συγγενὲς, ὁ λόγος, τοῦτο καὶ οἰκεῖον ἡγησάμενος, [b] τούτου ἐπιμελοῦ.

[b] εἶπεν τις] τις εἶπεν A.

84.

[a] Tanquam Epicteti leguntur A. Trinc. hinc usque ad n. 112. Vide Fragment. n. 19. et seqq.

[b] πότερον] πότερα B. m. sec.

[c] ὅτι om. A.

[d] ἐπίκαιρον] ἐπὶ καίρου A.

86.

[a] τὴν κτῆσιν] Deest articulus A.

87.

[a] ὅπερ] ὥσπερ B. m. sec. Trinc.

[b] τοῦτο A. m. rec.

88 Ἐν Πέρσαις [a] μὲν γεννηθεὶς, οὐκ ἔσπευδες οἰκεῖν τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' αὐτόθι διάγων εὐτυχεῖν· ἐν πενίᾳ δὲ γεννηθεὶς, τί σπεύδεις πλουτεῖν, ἀλλ' οὐκ αὐτόθι [b] μένων εὐτυχεῖν;

89 Ὥσπερ ἐπὶ σμικροῦ σκίμποδος θλιβόμενον ὑγιαίνειν ἄμεινον, ἢ ἐπὶ πλατείας κλίνης [a] καλινδούμενον νοσεῖν· οὕτω καὶ ἐν μικρᾷ περιουσίᾳ βέλτιον συστελλόμενον [b] εὐθυμεῖν, ἢ ἐν μεγάλῃ τυγχάνοντα [c] δυσθυμεῖν.

90 Οὐ πενία λύπην ἐργάζεται, ἀλλὰ [a] ἐπιθυμία· οὐδὲ πλοῦτος [b] φόβον ἀπαλλάττει, ἀλλὰ λογισμός. Κτησάμενος τοιγαροῦν τὸν λογισμὸν, οὔτε πλούτου [c] ἐπιθυμήσεις, οὔτε πενίαν μέμψῃ.

91 Οὔτε ἵππος ἐπὶ φάτνῃ καὶ φαλάροις καὶ τάπησιν, οὔτε ὄρνις ἐπὶ [a] βρώμῃ καὶ καλιᾷ ὑψοῦται καὶ γαυριᾷ, ἀλλ' ἄμφω ἐπὶ ὠκύτητι, ὁ μὲν ποδῶν, ὁ δὲ πτερῶν. Καὶ σὺ τοιγαροῦν μὴ ἐπὶ τροφῇ καὶ σκέπῃ καὶ ἁπλῶς τῇ ἔξωθεν περιουσίᾳ [b] μάταια ὀγκοῦ, ἀλλ' ἐπὶ χρηστότητι, καὶ εὐποιΐᾳ.

92 Τὸ καλῶς ζῆν, τοῦ πολυτελῶς διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ ἐκ σωφροσύνης, καὶ αὐταρκείας, καὶ [a] εὐταξίας, καὶ κοσμιότητος, καὶ εὐτελείας παραγίνεται, τὸ δὲ ἐξ ἀκολασίας, καὶ τρυφῆς, καὶ ἀταξίας, καὶ ἀκοσμίας· τέλος δὲ, τοῦ μὲν

88.

[a] μὲν deest A. Mox ἀλλ' om. Trinc.

[b] μᾶλλον ἐ.] μένων ἐ. A. Gesneri margo. Trinc.

89.

[a] κυλινδούμενον] κυλινδόμενον A. καλινδούμενον Trinc.

[b] εὐδαιμονεῖν] εὐθυμεῖν A. Gesneri margo.

[c] δυστυχεῖν] δυσθυμεῖν Gesneri margo.

90.

[a] εὐθυμία] ἐπιθυμία A. Trinc.

[b] φόβου] φόβον A.

[c] ἐπιθυμίαν] ἐπιθυμήσεις A. B. m. sec. Gesneri margo.

91.

[a] κρόκῃ] βρώμῃ A. κρώμῃ B. ῥώμῃ Gesneri margo, κρώκῃ Trinc.

[b] μετογκύλλου] μέγα ὀγκύλλου Gesneri margo, μετὰ ὀγκ. B. m. pr. Trinc. ματαῖα ὀγκοῦ A. et B. m. sec. Omnes MSS. apud Schowium μέγ' ὀγκύλλου.

92.

[a] εὐεξίας] *Lego* εὐταξίας. Gesnerus in marg. Sic tres MSS. apud Schowium, qui monet opponi εὐταξίας—ἀταξίας.

ἔπαινος ἀληθὴς, τοῦ δὲ ψόγος. Εἰ τοίνυν βούλει καλῶς ζῆν, μὴ ζήτει μετὰ πολυτελείας ἐπαινεῖσθαι.

93 Μέτρον ἔστω σοι παντὸς σίτου καὶ πότου, ἡ πρώτη τῆς ὀρέξεως ἔμπλησις· ὄψον δὲ καὶ ἡδονὴ, αὐτὴ ἡ ὄρεξις· καὶ οὔτε πλείονα τῶν δεόντων προσοίσῃ, οὔτε ὀψοποιῶν [a] δεήσῃ, ποτῷ τε τῷ παραπεσόντι ἀρκεσθήσῃ.

94 Τὰς [a] σιτήσεις ποιοῦ, μὴ [b] ἀνειμένας καὶ σκυθρωπὰς, ἀλλὰ καὶ λαμπρὰς καὶ εὐτελεῖς· ἵνα μήτε διὰ τὰ σωματικὰ αἱ ψυχαὶ [c] ταράττωνται, μήτε φενακιζόμεναι πρὸς τῶν ἡδονῶν τῶν σωματικῶν ὀλιγωρῶσιν, ἔπειτα [d] βλάπτωνται, τρυφῶντα μὲν [e] παραυτίκα, νοσοῦντα δὲ εἰσαῦθις τὰ σώματα.

95 Φρόντιζε ὅπως σε μὴ τὰ ἐν τῇ γαστρὶ [a] σιτία [b] ἐπαινῇ, ἀλλ' ἡ ἐν τῇ ψυχῇ εὐφρασία. Ἐπεὶ τὰ μὲν ἀποσκυβαλίζεται, καὶ συνεκρεῖ [c] ὁ ἔπαινος· ἡ δὲ, κἂν ἡ ψυχὴ χωρισθῇ, διαπαντὸς ἀκήρατος μένει.

96 [a] Ἐν ταῖς ἑστιάσεσι μέμνησο, ὅτι δύο ὑποδέχῃ, σῶμα καὶ ψυχήν· καὶ ὅ τι ἂν τῷ σώματι δῷς, τοῦτο [b] εὐθὺς ἐξέχεας· ὅ τι δὲ ἂν τῇ ψυχῇ, διαπαντὸς τηρεῖς.

93.

[a] δεήσῃ] δεηθήσῃ A.

94.

[a] σιτήσεις] αἰτήσεις (σι superscr.) A. ubi mox ἀλλὰ καὶ λ.

[b] ἀνειμένας] πολυτελεῖς A. Gesneri margo, B. pro v. l.

[c] ταράττωνται φενακιζόμεναι] ταράττονται μήτε φενακιζ. πρὸς τῶν ἡδονῶν A. Gesneri marg. φαινακιζόμεναι Trinc.

[d] βλάπτωνται] βλάπτονται A. Trinc.

[e] παραυτίκα πλοῦτον] Deest πλοῦτον A. et mox δὲ post νοσοῦντα. παραυτίκα om. Trinc.

95.

[a] μόνον σιτία A. Habet et B. m. sec.

[b] ἐπαινῇ] ἐπαίρῃ duo codd. apud Schowium.

[c] ὡς ὁροῦς] *Forsan* ὁρᾶς *vel* ὁ ῥοῦς. *Al.* καὶ συνεκρεῖ ὁ ἔπαινος. Gesnerus in marg. ὁ ἔπαινος A. B. m. s. Schweighæuserus ὡς οὖρος, *veluti urina.* ὁ ῥοῦς Trinc. In fine μενεῖ. A.

96.

[a] ἐν ταῖς ἑ. μελέτα τίσι τὰ δύο Trinc. ε. τ. ἑ. μέμνησο, ὅτι δύο μελέτα τισι τὰ δύο Gesneri ed. Basil. μελέτα τ. τ. δ. desunt A. B. m. sec. et delenda monet Gesnerus in corrigendis.

[b] εὐθὺς] εὐθέως A. et mox αὐτῇ pro ἂν τῇ. Trinc. δὸς pro δῷς et infra ὅ τι δὲ τῇ ψυψῇ (sic.)

97 Μὴ συγκεράσας ἅμα ὀργὴν πολυτελείᾳ [a]προσενέγκῃς· πολυτέλεια μὲν [b]πηδήσασα τῷ σώματι, μετ' οὐ πολὺ οἴχεται· [c]ἡ δὲ ὀργὴ ἐνδῦσα τῇ ψυχῇ, ἐπὶ τὸ μήκιστον μένει. Σκόπει τοιγαροῦν, ὅπως μὴ ὑπ' ὀργῆς ἐξαχθεὶς τοὺς δαιτυμόνας πολυτελῶς ὑβρίσῃς, ἀλλὰ μᾶλλον μεθ' ἡμερότητος εὐτελῶς [d]εὐφρανῇς.

98 Αἰσχρὸν τοῖς τῶν μελιττῶν δωρήμασι γλυκάζοντα τὴν [a]κατάποσιν, τὸ τῶν θεῶν δῶρον τὸν λόγον πικράζειν τῇ κακίᾳ.

99 Μελέτω σοι ἐν τοῖς σιτίοις, ὅπως σοι οἱ ὑπουργοῦντες μὴ [a]πλείους τῶν ὑπουργουμένων ὑπάρχωσιν· ἄτοπον γὰρ ὀλίγαις στιβάσι πολλὰς δουλεύειν ψυχάς.

100 Ἄριστον μὲν εἰ κἂν ταῖς παρασκευαῖς χειρουργῶν, κἂν ταῖς τροφαῖς ἑστιώμενος [a]κυβερνᾷς τοῖς [b]θεραπεύουσι τῶν παρόντων. Εἰ δὲ τὸ τοιόνδε δυσχερὲς τῷ καιρῷ [c]ὑπάρχοι, μέμνησο, ὅτι μὴ κάμνων ὑπ' ὀκνούντων ὑπουργῇ, [d]ἐσθίων ὑπὸ μὴ ἐσθιόντων, πίνων ὑπὸ μὴ πινόντων, λαλῶν ὑπὸ σιωπώντων, ἀνειμένος ὑπὸ συνεσταλμένων· καὶ οὔτε αὐτὸς φλεγμήνας ἄτοπον πείσῃ, [e]οὐδ' ἕτερον ἀγριάνας χαλεπὸν ἐργάσῃ.

101 Ἐρίζειν καὶ φιλονεικεῖν, πάντῃ μὲν [a]ἄτοπον, μάλιστα δὲ ἐν ταῖς παρὰ πότον ὁμιλίαις ἀπρεπές. Οὔτε γὰρ ἂν μεθύων νήφοντα διδάξειέ τις, οὔτ' αὖ μεθύων πρὸς νήφοντος

97.

[a] προσενέγκαι] προσενέγκῃς A.

[b] πηδήσασα] ^εἰσ^πηδήσασα A.

[c] ἣν δὲ ὀργὴν ἐνδὺς] ἡ δὲ ὀργὴ ἐνδῦσα τῇ ψυχῇ ἐπὶ τὸ μ. A. B. m. sec. et fere Gesneri margo, ubi ἐνδοῦσα. Mox μένη Trinc.

[d] εὐφρανῇς A. εὐφρανεῖς Trinc.

98.

[a] τὴν κατάποσιν] τῶν κατὰ πόσιν B. m. p. Trinc. Mox ^δῶρον^ λόγον πικράζειν τὸ ^ν λόγον^ δῶρον A. δῶρον πικρὸν τὸν λόγον τ. κ. Trinc.

99.

[a] πλουσιώτεροι] πλείους A. B. m. sec. Gesneri margo.

100.

[a] κυβερνᾷς] *Malim* κοινωνεῖς τοῖς θεράπουσι. Gesneri margo.

[b] θεραπεύουσι] θεράπουσι B.

[c] ὑπάρχοι] ὑπάρχει B.

[d] ἐσθίων delet B. m. sec. Mox ἐσθίων λαλῶν Trinc. et ἀνοιμένου pro ἀνειμένος.

[e] οὐδ' ἕτερον] οὐδέτερ' B. m. p.

101.

[a] ἄτοπον] ἀνοικεῖον Gesneri margo.

πεισθείη. Ἔνθα δὲ ἂν μὴ παρῇ [b]πειθοῦς τέλος, [c]εἰκῇ σε [d]παρέχεις διατείνεσθαι.

102 Οἱ τέττιγες μουσικοὶ, οἱ δὲ κοχλίαι [a]ἄφωνοι· χαίρουσι δὲ οἱ μὲν ὑγραινόμενοι, οἱ δὲ ἀλεαινόμενοι. Ἔπειτα προκαλεῖται τοὺς μὲν ἡ [b]δρόσος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ ἐκδύνουσι· τοὺς δ' αὖ διεγείρει ἀκμάζων ὁ ἥλιος, καὶ [c]ἐν αὐτῷ ᾄδουσι. Τοιγαροῦν εἰ βούλει μουσικὸς καὶ εὐάρμοστος ὑπάρχειν ἀνὴρ, ἡνίκα [d]μὲν τοῖς πότοις ὑπὸ τοῦ οἴνου δροσισθῇ ἡ ψυχὴ, τότε αὐτὴν μὴ ἔα [e]προϊοῦσαν μολύνεσθαι· ἀλλ' ἡνίκα ἂν ἐν τοῖς [f]συνεδρίοις ὑπὸ τοῦ λόγου διαπυρωθῇ, τότε θεσπίζειν καὶ ᾄδειν τὰ τῆς δικαιοσύνης κέλευε λόγια.

103 Τὸν προσομιλοῦντα τριχῇ διασκοποῦ, ἢ ὡς ἀμείνονα, ἢ ὡς ἥττονα, ἢ ὡς ἴσον. Καὶ εἰ μὲν ἀμείνονα, ἀκούειν χρὴ, καὶ πείθεσθαι αὐτῷ· [a]εἰ δὲ ἥττονα, ἀπειθεῖν· εἰ δὲ ἴσον, συμφωνεῖν· καὶ οὔ ποτε ἁλώσῃ φιλονεικίας.

104 Ἄμεινον τῇ ἀληθείᾳ συγχωρήσαντα τὴν δόξαν νικᾶν, ἢ τῇ δόξῃ συγχωρήσαντα, πρὸς τῆς ἀληθείας ἡττᾶσθαι.

105 Ζητῶν τὴν ἀλήθειαν, οὐ ζητήσεις τὸ ἐκ παντὸς τρόπου νικᾶν· καὶ εὑρὼν τὴν ἀλήθειαν, ἕξεις τὸ μὴ νικᾶσθαι.

106 Ἡ ἀλήθεια παρ' αὐτῇ νικᾷ, ἡ δὲ δόξα παρὰ τοῖς ἔξω.

107 [a]Βέλτιον μετὰ ἑνὸς ἐλευθέρου ζῶντα ἄφοβον καὶ ἐλεύθερον ὑπάρχειν, ἢ μετὰ πολλῶν [b]δουλεύειν.

108 [a]Ὅπερ φεύγεις παθεῖν, τοῦτο μὴ [b]ἐπιχείρει διατιθέναι·

[b] νῆψις] πειθοῦς A. B. m. sec. Gesneri margo.
[c] εἰκῇ] ἐκεῖ A. et in marg. γρ. φύη.
[d] παρέχει] παρέχεις B. et A. pro v. l.

102.

[a] ξηροί.] ἄφωνοι A. B. m. sec. Gesneri margo.
[b] δρόσος] δρῦς B. m. pr. Trinc.
[c] ἐν αὐτῷ] ἐπὶ αὐτῷ A.
[d] ἐν τοῖς] μὲν τοῖς A. Trinc.
[e] προεῖσαν μολύνεται B. m. p. Trinc.
[f] συνεδρίοις] ἀνυδρίαις A. ubi recepta lectio in marg.

103.

[a] εἰ δὲ ἥττονα] τὸν δὲ ἥττονα B. m. p. Trinc.

107.

[a] βέλτιον] ἄριστον A.
[b] δουλεύειν] δούλων B. m. sec.

108.

[a] ὃ φεύγεις] ὅπερ φ. A.
[b] ἐπιχείρει] ἐπιχειρῇ A. Gesnerus in marg.: *Addo* σαυτόν.

φεύγεις [c]δὲ δουλείαν, φυλάσσου τὸ δουλεύεσθαι. Ὑπομένων γὰρ δουλεύεσθαι, αὐτὸς ὑπάρχειν [d]πρότερον ἔοικας δοῦλος· οὔτε γὰρ κακία ἀρετῇ κοινωνεῖ, οὔτε ἐλευθερία δουλείᾳ.

109 Ὥσπερ ὁ ὑγιαίνων οὐκ ἂν ὑπὸ νοσούντων βούλοιτο θεραπεύεσθαι, οὔτε τοὺς συνοικοῦντας [a]αὐτῷ νοσεῖν· οὕτως οὔτε ἐλεύθερος ἀνάσχοιτ' ἂν ὑπὸ δούλων ὑπηρετεῖσθαι, ἢ τοὺς συμβιοῦντας ἑαυτῷ δουλεύειν.

110 [a]Ὅστις θέλεις δούλων ἐκτὸς ὑπάρχειν, αὐτὸς ἀπολύθητι δουλείας· ἔσῃ δ' ἐλεύθερος, [b]ἂν ἀπολυθῇς ἐπιθυμίας. Οὔτε γὰρ Ἀριστείδης, οὔτε Ἐπαμεινώνδας, οὔτε Λυκοῦργος πλουτοῦντες καὶ δουλευόμενοι, ὁ μὲν δίκαιος, ὁ δὲ [c]θεὸς, ὁ δὲ σωτὴρ [d]προσηγορεύθησαν· ἀλλ' ὅτι πενόμενοι, τὴν Ἑλλάδα δουλείας ἀπέλυον.

111 [a]Εἰ θέλεις τὴν οἰκίαν εὖ οἰκεῖσθαι, μιμοῦ τὸν Σπαρτιάτην Λυκοῦργον· ὃν γὰρ τρόπον οὗτος οὐ τείχεσι τὴν πόλιν ἔφραξεν, ἀλλ' ἀρετῇ τοὺς ἐνοικοῦντας ὠχύρωσε, καὶ διαπαντὸς ἐτήρησεν ἐλευθέραν τὴν πόλιν· οὕτω καὶ σὺ μὴ μεγάλην αὐλὴν περίβαλλε, καὶ πύργους ὑψηλοὺς ἀνίστα, ἀλλὰ τοὺς ἐνοικοῦντας εὐνοίᾳ καὶ πίστει καὶ φιλίᾳ στήριζε, καὶ οὐδὲν εἰς αὐτὴν εἰσελεύσεται βλαβερὸν, οὐδ' ἂν τὸ σύμπαν τῆς κακίας παρατάξηται στίφος.

112 Μὴ πίναξι καὶ γραφαῖς τὴν οἰκίαν σου περίβαλλε, ἀλλὰ σωφροσύνῃ κατάγραφε· τὸ μὲν γὰρ ἀλλοῖον, [a]τῶν

[c] δὲ] γὰρ (δὲ) A. τὸ ante δουλεύεσθαι om. Trinc.

[d] πρότερον] Deest A. ubi tamen in marg. πρότερος.

109.

[a] ἑαυτῷ] αὐτῷ A.

110.

[a] ὅς τις θέλεις] εἰ βούλει A. B. m. s. ὅστις θέλει Trinc.

[b] ἂν] ἐὰν A.

[c] θεὸς—σωτὴρ] σωτὴρ—θεὸς corrector codd. A. B.

[d] προσηγορεύθησαν] ἀνηγορεύθησαν A. B. m. sec. Gesneri margo.

111.

[a] θέλεις] βούλει σοι A. B. m. sec. Sub fin. οὐδὲν αὐτὴν εἰσελεύσεται Trinc.

112.

[a] καὶ τῶν] καὶ om. A. Trinc. Mox ibid. ἐπίκαιρος A. B. m. sec. et sic plures codd. apud Schowi-

ὀφθαλμῶν ἐστιν ἐπίκαιρος γοητεία· τὸ δὲ, σύμφυτος καὶ ἀνεξάλειπτος καὶ ἀΐδιος οἰκίας κόσμος.

113 Ἀντὶ βοῶν ἀγέλης, πειρῶ φίλων ἀγέλας ἐναγελάζεσθαί σου τῇ οἰκίᾳ.

114 Ὥσπερ λύκος ὅμοιον κυνὶ, οὕτω καὶ κόλαξ καὶ μοιχὸς καὶ παράσιτος [a] ὅμοιος φίλῳ. Πρόσεχε τοιγαροῦν, μὴ ἀντὶ κυνῶν φυλάκων λάθῃς [b] λυμεῶνας εἰσδεχόμενος λύκους.

115 [a] Τὸ μὲν γύψῳ λευκανθίζουσαν σπουδάζειν θαυμάζεσθαι τὴν οἰκίαν, ἀπειροκάλου· τὸ δὲ ἦθος χρηστότητι κοινωνίας λαμπρύνειν, φιλοκάλου τε ἅμα καὶ φιλανθρώπου.

116 Ἐὰν θαυμάζῃς τὰ μικρὰ, [a] πρῶτον μεγάλων [b] ἀξιωθήσῃ· [c] ἐὰν δὲ καταφρονήσῃς τῶν μικρῶν, μεγάλως θαυμασθήσῃ.

117 Οὐδὲν μικρότερον [a] φιληδονίας, καὶ φιλοκερδείας, καὶ ἀλαζονείας· οὐδὲν κρεῖσσον μεγαλοψυχίας, καὶ πραότητος, καὶ φιλανθρωπίας.

118 [a] Ξενοκράτους.

Χρημάτων αὐτῷ κομισθέντων ἀπ' Ἀλεξάνδρου, ἑστιάσας τοὺς κομίζοντας τὸν αὐτοῦ τρόπον, Ἀπαγγείλατε, ἔφη, Ἀλεξάνδρῳ, [b] ὅτι ἔστ' ἂν οὕτω ζῶ, οὐ δέομαι ταλάντων πεντήκοντα· τοσαῦτα γὰρ ἦν τὰ πεμφθέντα.

um. Gesnerus in marg. *malim* ἐπίηρος. Vulgo, ἐπίκουρος.

114.

[a] ὅμοιον] ὅμοιος B. m. p.

[b] λυμεῶνας εἰσδεχόμενος] εἰσδεχόμενος λυμεῶνας A.

115.

[a] τῷ μὲν] τὸ μὲν A. et plures apud Schow. Mox ἅμα τε pro τε ἅμα A.

116.

προ τῶν

[a] πρῶτον] πρῶ A. πρὸ τῶν B. m. sec. Voluit, opinor, πρὸς τῶν.

[b] ἀξιωθήσῃ] καταφρονήσῃ A. καταφρονηθήσῃ B. m. sec. τῶν μεγάλων καταφρονήσεις Gesneri margo.

[c] ἐὰν δὲ] καὶ ἐὰν A. δὲ om. Trinc.

117.

[a] φιληδονίας καὶ φιλοκερδίας] φιλοκερδείας καὶ φιληδ. A. Mox οὐδὲ κρεῖσσον μεγαλοφροσύνης καὶ ἡμερότητος, καὶ φιλανθρωπίας καὶ εὐποιΐας. A. Gesneri margo et plures codd. apud Schowium.

118.

[a] Sic A. Trinc. conf. supra 48.

[b] ὅτι inserui ex A.

119 [a] Ἡρακλείτου.

Ἀνθρώποισι πᾶσι μέτεστι γιγνώσκειν [b] ἑωυτοὺς, καὶ σωφρονεῖν.

120 [a] Ἡρακλείτου.

Ἀνὴρ ὁκότ᾽ ἂν μεθυσθῇ, ἄγεται ὑπὸ παιδὸς ἀνήβου σφαλλόμενος, οὐκ ἐπαΐων ὅκῃ βαίνει, ὑγρὴν τὴν ψυχὴν ἔχων. [b] Αὔη ψυχὴ σοφωτάτη, καὶ ἀρίστη.

121 [a] Ἐκ τῆς Νικολάου Ἐθῶν Συναγωγῆς.

Ἰβήρων αἱ γυναῖκες κατ᾽ ἔτος ὅ τι ἂν [b] ἐξυφήνωσιν ἐν κοινῷ δεικνύουσιν· ἄνδρες δὲ χειροτονητοὶ κρίναντες τὴν πλεῖστα ἐργασαμένην προτιμῶσιν. Ἔχουσι δὲ καὶ μέτρον τι ζώνης, ἣ τὴν γαστέρα περιλαβεῖν ἂν μὴ δυνηθῶσιν, αἰσχρὸν ἡγοῦνται.

122 [a] Θουκυδίδου δημηγορίας Λακεδαιμονίων.

Σωφρόνων δὲ ἀνδρῶν, οἵ τινες τἀγαθὰ ἐς ἀμφίβολον ἀσφαλῶς ἔθεντο, καὶ ταῖς ξυμφοραῖς οἱ αὐτοὶ εὐξυνετώτερον ἂν προσφέροιντο.

123 [a] Μενεδήμου.

Μενέδημος, νεανίσκου τινὸς εἰπόντος, μέγα ἐστὶ τὸ τυχεῖν ὧν ἄν τις ἐπιθυμῇ, εἶπε· Πολλῷ μεῖζόν ἐστι, τὸ μηδὲ ἐπιθυμεῖν ὧν μὴ δεῖ.

124 [a] Πλάτωνος ἐκ τῆς Σωκράτους Ἀπολογίας.

[b] Τὸ γάρ τοι θάνατον δεδιέναι, ὦ ἄνδρες, οὐδὲν ἄλλό ἐστιν

119.

[a] Sic A. Absque lemmate Trinc.

[b] ἑαυτοὺς] ἑωυτοὺς B. m. sec.

120.

[a] Sic A. Trinc. Vales. p. 513.

[b] αὔη ψυχὴ] W. αὐγὴ ξηρὴ σοφωτάτη. Neminem hæc varietas confundat: αὐγὴ mendosum est pro αὔη, et ξηρὴ ejusdem glossema. Schow. αὔη ξηρὴ A. sed ξηρὴ lineam habet subductam. Vide infra XVII. 45. p. 160, 32. ed. Gesner.

121.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἐξυφάνωσιν] ἐξυφήνωσιν Damasc. Schow.

122.

[a] Sic A. Simpliciter Θουκυδίδου Trinc. Scil. IV. 18.

123.

[a] Sic A. Sine lemmate Trinc.

124.

[a] Sic A. Sc. p. 29. A. Simpliciter Πλάτωνος Trinc.

[b] Τὸ γάρ—οἶδεν vulgo omissa

ἢ δοκεῖν σοφὸν εἶναι μὴ ὄντα· δοκεῖν γὰρ εἰδέναι ἐστὶν ἃ οὐκ οἶδεν. Οἶδε μὲν γὰρ οὐδεὶς τὸν θάνατον, οὐδ᾽ εἰ τυγχάνει τῷ ἀνθρώπῳ πάντων μέγιστον ὂν τῶν ἀγαθῶν· δεδίασι δὲ [c] ὡς εὖ εἰδότες, ὅτι μέγιστον τῶν κακῶν ἐστι. Καὶ [d] τοῦτο πῶς οὐκ ἂν [e] ἀμαθία ἐστὶν αὕτη ἡ ἐπονείδιστος, [f] ἡ τοῦ οἴεσθαι εἰδέναι, ἃ οὐκ οἶδεν; Ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες, [g] τούτῳ καὶ ἐνταῦθα ἴσως διαφέρω τῶν πολλῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰ δή τῳ σοφώτερός του φαίην εἶναι, τούτῳ ἂν, ὅτι οὐκ εἰδὼς ἱκανῶς περὶ τῶν ἐν ᾅδου, οὕτω καὶ οἴομαι οὐκ εἰδέναι· [h] τὸ δὲ ἀδικεῖν, καὶ ἀπειθεῖν τῷ βελτίονι καὶ θεῷ καὶ ἀνθρώπῳ, ὅτι κακὸν [i] καὶ αἰσχρόν ἐστιν οἶδα· πρὸ οὖν τῶν κακῶν ὧν οἶδα, ὅτι κακά ἐστιν, ἃ μὴ οἶδα, εἰ καὶ ἀγαθὰ ὄντα τυγχάνει, οὐδέποτε φοβήσομαι, οὐδὲ [k] φεύξομαι.

125 [a] Πλάτωνος ἐκ τῆς Σωκράτους Ἀπολογίας.

Οὐδὲν γὰρ ἄλλο πράττων ἐγὼ περιέρχομαι, ἢ πείθων ὑμῶν καὶ νεωτέρους καὶ πρεσβυτέρους, μήτε σωμάτων ἐπιμελεῖσθαι, μήτε χρημάτων πρότερον, [b] μήτε ἄλλου τινὸς οὕτω σφόδρα, ὡς τῆς ψυχῆς, [c] ὅπως ὡς ἀρίστη ἔσται· λέγων ὅτι οὐκ ἐκ χρημάτων ἡ ἀρετὴ γίνεται, ἀλλ᾽ ἐξ ἀρετῆς τὰ χρήματα, καὶ τἄλλ᾽ ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις [d] ἅπαντα καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ.

edidi ex A. Habet etiam B. m. sec. Trinc. et B. hoc fr. ita auspicantur: Φαντάζονται δέ τινες πολλάκις, καὶ δοκοῦσι τινες εἶναι, καὶ οἴονται τοῦτο εἶναι τῶν ἀνθρώπων πάντων μέγιστον ὄντων ἀγαθῶν. δεδίασι κ.τ.λ.

[c] ὡς εὖ] οὐθὲν A. marg.

[d] τοῦτο πῶς] τοῦ (τ) περὶ A.

[e] ἀμαθία] ἀλήθεια A. Trinc. Mox ἡ om. ib.

[f] ἡ τοῦ] ἢ ὅυ (τ) A. ἡ τοῦ marg.

[g] τούτῳ] τούτων B. m. pr. Trinc. Mox περὶ τῶν om. B. m. pr. Trinc.

[h] τὸ] τῶν Trinc. B. p. m. Mox ἀπιθεῖν A.

[i] καὶ αἰσχρόν ἐστιν] εἶναι τοῦτον B. m. pr. Trinc.

[k] φεύξομαι] φθέγξομαι A. Trinc.

125.

[a] Sic A. Scil. p. 30. A. οὐδὲν γὰρ ἄλλων Trinc.

[b] μήτε ἄλλου τινὸς οὕτω σφόδρα] μὴ δὲ ὄντος σφόδρα Trinc. B. p. m. μὴ δέοντως σφόδρα. A. B. m. sec.

[c] ὅπως ὡς] ὡς om. A. Trinc.

[d] ἅπαντα] om. A. Trinc. ἴδια—δημόσια Trinc.

126 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἀλλὰ μηδαμῶς ποιεῖτε τοῦτο· εὖ γὰρ ἴστε, ἐὰν ἐμὲ ἀποκτείνητε τοιοῦτον ὄντα, οἷον ἐγὼ λέγω, οὐκ ἐμὲ μείζω βλάψητε, ἢ ὑμᾶς αὐτούς. Ἐμὲ μὲν γὰρ οὐδὲν ἂν βλάψειεν, οὔτε Μέλητος, οὔτε Ἄνυτος· οὐδὲ γὰρ ἂν δύναιντο. Οὐ γὰρ οἶμαι θεμιτὸν εἶναι ἀμείνονι ἀνδρὶ ὑπὸ χείρονος βλάπτεσθαι· ἀποκτείνειεν μέντ' ἂν ἴσως, ἢ ἐξελάσειεν, ἢ ἀτιμάσειεν.

127 [a] Πλάτωνος Πολιτείας γ̄.

Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ φιλογέλωτας δεῖ εἶναι· σχεδὸν γὰρ ὅτ' ἄν τις ἐφίῃ ἰσχυρῷ γέλωτι, ἰσχυρὰν καὶ μεταβολὴν ζητεῖ τὸ [b] τοιοῦτο. Δοκεῖ μοι, ἔφη. Οὔτε ἄρα [c] ἀνθρώπους ἀξίους λόγου κρατουμένους ὑπὸ γέλωτος, ἄν τις ποιῇ, ἀποδεκτέον· πολὺ δὲ ἧττον, ἐὰν θεούς.

[d] Θάλλουσα λυπῇ τοὺς ἄγαν ὑπέρφρονας.

128 [a] Πλάτωνος Πολιτείας γ̄.

[b] Τί δαί; σωφροσύνης ἄρα οὐ δεήσει ἡμῖν [c] τοῖς νεανίαις; Πῶς δὲ οὔ; Σωφροσύνης δὲ ὡς πλήθει οὐ τὰ [d] τοιάδε μέγιστα, ἀρχόντων μὲν ὑπηκόους εἶναι, αὐτοὺς δὲ ἄρχοντας τῶν περὶ πότους καὶ ἀφροδίσια καὶ περὶ ἐδωδὰς ἡδονῶν; Ἔμοιγε δοκεῖ.

129 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

[b] Τῶν μὲν ἀναγκαίων ἡδονῶν τε καὶ ἐπιθυμιῶν δοκοῦσί

126.

[a] Sic Trinc. Scil. p. 30. C. in fine ἀτιμώσειεν Trinc. Can.

127.

[a] Sic A. Scil. p. 388. Τοῦ αὐτοῦ Trinc. Μέλητος pro Μέλιτος Can.

[b] τοιοῦτο] τοιοῦτον A. Reliqua hujus fr. omittit A. In principio φιλογέλωτα δεῖ ἀεὶ εἶναι. ὅταν τίς σχεδὸν γὰρ ἐφίῃ Trinc.

[c] ἀνθρώπους] βασάνους Trinc. et mox κρατευμένας.

[d] Vulgo præcedunt, Θάλλουσα λυπῇ τοὺς ἄγαν ὑπέρφρονας. Quæ cum in omnibus membranis absint, nec huc pertinere videantur, omisi. Schow. Gesnerus in marg. *Deesse aliquid videtur.* Mutilus proculdubio h. l. est Stobæus. In Trinc. senarius hic tragicus præcedenti fragmento adhæret.

128.

[a] Sic A. Scil. p. 389. Simpliciter Πλάτωνος Trinc.

[b] τί δαί;] τί δέ A.

[c] τοῖς νεανίαις] αὐτοῖς A. ἡμῖν τῆς B. m. pr. ἡμῖν αὐτοῖς m. sec. ἡμῖν τίς, καὶ πῶς Trinc.

[d] τοιάδε] τοιαῦτα δὲ A. τοιαῦτα B. m. sec. αὐτὰ τοιάδε Trinc.

129.

[a] Sic Trinc. Scil. IX. p. 571.

[b] τῶν μὲν ἀναγκ.] τῶν μὴ ἀναγκ. Gesneri margo. Mox κολαζόμεναι δὲ ὑπὸ τῶν τυγχανόντων βελτιόνων Trinc.

τινες ἐμοὶ εἶναι παράνομοι, αἳ κινδυνεύουσιν ἐγγίνεσθαι μὲν ἐν παντὶ, κολαζόμεναι δὲ ὑπό τε τῶν νόμων, καὶ τῶν βελτιόνων ἐπιθυμιῶν, μετὰ λόγου, ἐνίων μὲν ἀνθρώπων ἢ παντάπασιν ἀπαλλάττεσθαι, ἢ ὀλίγαι λείπεσθαι, καὶ ἀσθενεῖς· τῶν δὲ ἰσχυρότεραι καὶ πλείους. Λέγεις [c] δὴ τίνας, ἔφη, ταύτας; Τὰς περὶ τὸν ὕπνον, ἦν δ' ἐγὼ, ἐγειρομένας, ὅτ' ἂν τὸ μὲν ἄλλο τῆς ψυχῆς εὕδῃ, ὅσον λογικὸν καὶ ἥμερον, καὶ ἄρχον ἐκείνου· τὸ δὲ θηριῶδές τε καὶ ἄγριον, ἢ σίτου ἢ μέθης πλησθὲν, σκιρτᾷ τε, καὶ ἀπωσάμενον τὸν ὕπνον ζητεῖ ἰέναι, καὶ [d] ἀποπιμπλάναι τὰ αὐτοῦ ἤθη· οἶσθ' ὅτι πάντα ἐν τῷ τοιούτῳ τολμᾷ ποιεῖν, ὡς ἀπὸ πάσης λελυμένον τε καὶ ἀπηλλαγμένον αἰσχύνης καὶ φρονήσεως· μητρί τε γὰρ [e] ἐπιθυμεῖ μίγνυσθαι, ὡς οἴεται, οὐδὲν ὀκνεῖ, ἄλλῳ τε ὁτῳοῦν, ἀνθρώπων, καὶ θεῶν, καὶ θηρίων· μιαιφονεῖν τε ὁτιοῦν, βρώματός τε ἀπέχεσθαι μηδενός· καὶ ἑνὶ λόγῳ, οὔτε ἀνοίας οὐδὲν ἐλλείπει, οὔτ' ἀναισχυντίας. Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις. Ὅτ' ἂν δέ γ' οἶμαι ὑγιεινῶς τις ἔχῃ αὐτὸς αὐτοῦ καὶ σωφρόνως, καὶ εἰς τὸν ὕπνον ἴῃ, τὸ λογιστικὸν μὲν ἐγείρας αὐτοῦ, καὶ ἑστιάσας λόγων καλῶν καὶ σκέψεων, εἰς σύννοιαν [f] αὐτὸς αὐτοῦ ἀφικόμενος· τὸ ἐπιθυμητικὸν δὲ, μήτ' ἐνδείᾳ [g] δοὺς, μήτε πλησμονῇ, ὅπως ἂν κοιμηθῇ, καὶ μὴ παρέχῃ θόρυβον τῷ βελτίστῳ χαῖρον ἢ λυπούμενον, ἀλλ' ἐῶν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ μόνον καθαρὸν σκοπεῖν καὶ ὀρέγεσθαι τοῦ αἰσθάνεσθαι ὃ μὴ οἶδεν, [h] ἤ τι τῶν γεγονότων, ἢ ὄντων, ἢ καὶ μελλόντων· ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ θυμοειδὲς πραΰνας, καὶ μή τισιν εἰς ὀργὴν ἐλθὼν, κεκινημένῳ τῷ θυμῷ καθεύδῃ, ἀλλ' ἡσυχάσας μὲν τὼ δύο εἴδη, τὸ τρίτον δὲ κινήσας, ἐν ᾧ

[c] δὴ τίνας] δέ τ. B. Mox τῶν ὕπνων Trinc.

[d] ἀποπιμπλάναι] ἀποπιμπλᾶνται B. Mox ὥσθ' pro οἶσθ' Trinc. et εἶναι pro ποιεῖν.

[e] ἐπιθυμεῖ] ἐπιχειρεῖ Gesneri margo. Voluit, credo, ἐπιχειρεῖν e Platone. Mox ἀλλ' ὅτε οὖν ὅτῳ Trinc.

[f] αὐτὸς αὐτοῦ] ἁ. αὐτῷ Gesneri margo.

[g] δοὺς] δὸς B. Mox ἑαυτῷ pro ἐῶν αὐτὸ Trinc.

[h] ἤ τι] ὅτι B. ubi mox om. καὶ.

τὸ φρονεῖν ἐγγίνεται, οὕτως [i] ἀναπαύηται, οἶσθ' ὅτι τῆς ἀληθείας ἐν τῷ τοιούτῳ μάλιστα ἅπτεται, καὶ ἥκιστα [k] παράνομοι τότε αἱ ὄψεις φαντάζονται τῶν ἐνυπνίων. Παντελῶς μὲν οὖν, ἔφη, οἶμαι οὕτω. Ταῦτα[l] μὲν τοίνυν ἐπιπλέον ἐξήχθημεν εἰπεῖν· ὃ δὲ βουλόμεθα γνῶναι, τόδ' ἐστίν, ὡς ἄρα δεινόν τι καὶ ἄγριον καὶ ἄνομον ἐπιθυμιῶν εἶδος ἑκάστῳ ἔνεστι, καὶ πάνυ δοκοῦσιν ἡμῶν ἐνίοις μετρίοις εἶναι. Τοῦτο δὲ ἄρα ἐν τοῖς ὕπνοις γίνεται ἔνδηλον.

130 [a] Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ Συμποσίου.

Πᾶσα [b] γὰρ πρᾶξις ὧδ' ἔχει· αὐτὴ ἐφ' ἑαυτῆς πραττομένη, οὔτε καλὴ, οὔτε αἰσχρὰ, οἷον ὃ νῦν ἡμεῖς ποιοῦμεν, ἢ πίνειν, ἢ ᾄδειν, ἢ διαλέγεσθαι, οὐκ ἔστι τούτων αὐτὸ καθ' αὑτὸ καλὸν οὐδέν· ἀλλ' ἐν [c] τῇ πράξει, ὡς ἂν πραχθῇ, τοιοῦτον ἀπέβη. Καλῶς μὲν γὰρ πραττόμενον καὶ ὀρθῶς, καλὸν γίγνεται· μὴ ὀρθῶς δὲ, αἰσχρόν· οὕτω δὴ καὶ τὸ ἐρᾶν, καὶ ὁ ἔρως οὐ πᾶς ἐστι καλὸς, οὐδ' ἄξιος ἐγκωμιάζεσθαι, ἀλλ' ὁ καλῶς προτρέπων ἐρᾶν.

131 [a] Πλάτωνος.

Ἔστι γὰρ ἡμῖν νόμος, ὥσπερ ἐπὶ τοῖς ἐρασταῖς ἦν, δουλεύειν ἐθελοντὰς ἡντινοῦν δουλείαν παιδικοῖς, μὴ κολακείαν, μηδὲ ἐπονείδιστον εἶναι· οὕτω δὴ [b] καὶ ἄλλη μία μόνη δουλεία ἑκούσιος λείπεται οὐκ ἐπονείδιστος· αὕτη δ' ἐστὶν ἡ περὶ τὴν ἀρετήν. Νενόμισται γὰρ δὴ ἡμῖν, ἐάν τις τινα θέλῃ θεραπεύειν, ἡγούμενος δι' ἐκεῖνον ἀμείνων ἔσεσθαι, ἢ κατὰ σοφίαν τινὰ, ἢ κατὰ ἄλλο ὁτιοῦν μέρος ἀρετῆς, αὕτη αὖ ἡ ἐθελοδουλεία οὐκ αἰσχρά ἐστιν, οὐδὲ κολακεία.

[i] ἀναπαύηται] ἀναπαύεται B. Supra τὸ δὲ ἕτερον Trinc. pro τὸ τρίτον δ. κ.

[k] παρανομεῖ Trinc. et mox om. οἶμαι.

[l] μέντοι ἐπιπλέον Trinc.

130.

[a] Sic A. Trinc. Scil. pag. 180. E.

[b] γὰρ] δὲ A. Mox καθ' αὑτὸ om. Trinc.

[c] τῇ πράξει] deest articulus A. Trinc.

131.

[a] Sic Trinc. Scil. Symp. p. 184. B. ὥσπερ—ἦ Trinc.

[b] καὶ ἄλλη] ὡς ἄλλη A. Trinc. μόνη om. Trinc.

132 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Φαίδωνος.

Ἄριστον δὲ τὸ περὶ τὰς ἐπιθυμίας μὴ ἐπτοῆσθαι, ἀλλ᾽ ὀλιγώρως ἔχειν, καὶ κοσμίως.

133 [a] Πλάτωνος.

Εἰ δὲ βούλοιό γε καὶ τὴν μαντικὴν εἶναι, συγχωρητέον ἐπιστήμην τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, καὶ τὴν σωφροσύνην αὐτῆς ἐπιστατοῦσαν, τοὺς μὲν ἀλαζόνας ἀποτρέπειν, τοὺς δὲ ἀληθεῖς μάντεις καθιστάναι ἡμῖν προφήτας τῶν μελλόντων. Κατεσκευασμένον δὴ οὕτω τὸ ἀνθρώπινον γένος, ὅτι μὲν ἐπιστημόνως ἂν πράττοι καὶ ζῴη, ἐγῷμαι· ἡ γὰρ σωφροσύνη φυλάττουσα οὐκ ἂν ἐῴη παρεμπίπτουσαν τὴν ἀνεπιστημοσύνην συνεργὸν ἡμῖν εἶναι.

134 [a] Ἔστι δὲ δή, ὡς ἔοικεν, ὃ νῦν λέγεις, ὅτι ἡδοναὶ εἰσί τινες, αἱ μὲν ἀγαθαὶ, αἱ δὲ κακαί· ἢ γάρ; Ναί. Ἆρ᾽ οὖν ἀγαθαὶ μὲν αἱ ὠφέλιμοι, κακαὶ δὲ αἱ βλαβεραί; Πάνυ γε. Ὠφέλιμοι δὲ αἱ ἀγαθὸν ποιοῦσαι, κακαὶ δὲ αἱ κακόν; Φημί. Ἆρ᾽ οὖν τὰς τοιάσδε λέγεις, οἷον κατὰ τὸ σῶμα, ἃς δὴ νῦν λέγομεν ἐν τῷ ἐσθίειν καὶ πίνειν ἡδονὰς, εἰ ἄρα τούτων αἱ μὲν ὑγίειαν ποιοῦσαι ἐν τῷ σώματι, ἢ ἰσχὺν, ἢ ἄλλην τινὰ ἀρετὴν τοῦ σώματος, αὐταὶ μὲν ἀγαθαὶ, αἱ δὲ τἀναντία τούτων, κακαί; Πάνυ γε. Οὐκ οὖν καὶ λῦπαι ὡσαύτως, αἱ μὲν χρησταί εἰσιν, αἱ δὲ πονηραί; Πῶς γὰρ οὔ; Οὐκ οὖν τὰς μὲν χρηστὰς καὶ ἡδονὰς καὶ λύπας καὶ αἱρετέον ἐστὶ καὶ πρακτέον; Πάνυ γε. Τὰς δὲ πονηρὰς οὔ; Δῆλον γὰρ δή. Ἕνεκα γὰρ δήπου τῶν ἀγαθῶν, ἅπαντα ἡμῖν πρακτέα ἐστί·— καὶ τῶν ἀγαθῶν ἄρα ἕνεκα δεῖ ὡς τἆλλα, καὶ τὰ ἡδέα πράττειν, ἀλλ᾽ οὐκ ἀγαθὰ τῶν ἡδέων; Πάνυ

132.

[a] Sic A. Scil. p. 68. C.

133.

[a] Sic Trinc. Gesner.: *Idem in Charmide.* Scil. p. 173. C. εἰ δὲ βούλεται καὶ Trinc. ubi προφήτας —γένος ὅτι μὲν om.

134.

[a] *Platonis in Gorgia.* Sic Gesner. Scil. p. 499. C. Deest locus

γε. Ἆρ' οὖν παντὸς ἀνδρός ἐστιν ἐκλέξασθαι ποῖα ἀγαθὰ τῶν ἡδέων ἐστὶ, καὶ ποῖα κακά; ἢ τεχνικοῦ δεῖ εἰς ἕκαστον; Τεχνικοῦ. Ἀναμνησθῶμεν δὴ ὧν αὖ ἐγὼ εἰς Πῶλον καὶ Γοργίαν ἐτύγχανον λέγων· ἔλεγε γὰρ αὐτὸς, εἰ μνημονεύεις, ὅτι εἶεν παρασκευαὶ, αἱ μὲν μέχρι ἡδονῆς αὐτὸ τοῦτο παρασκευάζουσαι, ἀγνοοῦσαι δὲ τὸ βέλτιον καὶ τὸ χεῖρον· αἱ δὲ γινώσκουσαι, ὅτι τε ἀγαθὸν, καὶ ὅτι κακόν· καὶ ἐτίθουν τῶν μὲν περὶ τὰς ἡδονὰς τὴν μαγειρικὴν ἐμπειρίαν, ἀλλ' οὐ τέχνην· τῶν δὲ περὶ τὸ ἀγαθὸν, τὴν ἰατρικὴν τέχνην.

135 [a] Πλάτωνος.

Ἐγὼ μὲν οὖν ταῦτα οὕτω [b] τίθεμαι, καί φημι ταῦτα ἀληθῆ εἶναι. Εἰ δέ ἐστιν ἀληθῆ, τὸν βουλόμενον ὡς ἔοικεν εὐδαίμονα εἶναι, σωφροσύνην μὲν ἀσκητέον καὶ διωκτέον ἐστίν· ἀκολασίαν δὲ φευκτέον, ὡς ἔχει ποδῶν ἕκαστος [c] ἡμῶν· καὶ παρασκευαστέον ἑαυτὸν, μάλιστα μὲν μηδὲν δεῖσθαι τοῦ κολάζεσθαι· ἐὰν δὲ δεηθῇ ἢ αὐτὸς, ἢ ἄλλος τις τῶν οἰκείων, ἢ ἰδιώτης, ἢ πόλις, ἐπιθετέον δίκην, καὶ κολαστέον, εἰ μέλλει εὐδαίμων εἶναι. Οὗτος ἔμοιγε δοκεῖ σκοπὸς εἶναι, πρὸς ὃν βλέποντα δεῖ ζῆν· καὶ πάντα εἰς τοῦτο τὰ αὑτοῦ συντείνοντα, καὶ τὰ τῆς πόλεως, ὅπως δικαιοσύνη παρέσται καὶ σωφροσύνη τῷ μακαρίῳ μέλλοντι ἔσεσθαι, οὕτω πράττειν· οὐκ ἐπιθυμίας ἐῶντα ἀκολάστους εἶναι καὶ ταύτας ἐπιχειροῦντα πληροῦν, ἀνήνυτον κακὸν, λῃστοῦ βίον ζῶντα· οὔτε γὰρ ἂν ἄλλως ἀνθρώπῳ προσφιλὴς εἴη ὁ τοιοῦτος, οὔτε θεῷ· κοινωνεῖν γὰρ ἀδύνατος. Ὅτῳ γὰρ μὴ ἔνι κοινωνία, φιλία οὐκ ἂν εἴη. Φασὶ δὴ σοφοὶ, ὦ Καλλίκλεις, καὶ οὐρανὸν, καὶ γῆν, καὶ θεοὺς, καὶ ἀνθρώπους τὴν κοινωνίαν

A. Cohæret cum præcedente Trinc. δὴ om. Trinc. ὂν νῦν Trinc. et δὴ pro αἱ ante ὠφέλιμοι.

135.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Gorg. p. 507.

[b] τίθημι] τίθεμαι A. B. m. sec. πάντα ante ἀληθῆ inserit B. εἰ δὴ Trinc.

[c] ἡμῶν] ὑμῶν A. ἕκαστον ἡ. Trinc. Quæ sequuntur post εὐδαίμων εἶναι edita sunt ex A. ubi τοῦτο ταυτοῦ.

συνέχειν, καὶ φιλίαν, καὶ κοσμιότητα, καὶ σωφροσύνην, καὶ δικαιότητα· καὶ τὸ ὅλον τοῦτο διὰ ταῦτα κόσμον καλοῦσιν, ὦ ἑταῖρε, οὐκ ἀκοσμίαν, οὐδὲ ἀκολασίαν. Σὺ δέ μοι δοκεῖς οὐ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις, καὶ ταῦτα σοφὸς ὤν· ἀλλὰ λέληθέ σε, ὅτι ἰσότης ἡ γεωμετρικὴ καὶ ἐν θεοῖς καὶ ἐν ἀνθρώποις μέγα δύναται· σὺ δὲ πλεονεξίαν οἴει δεῖν ἀσκεῖν, γεωμετρίας γὰρ ἀμελεῖς.

136 [a] Ἰαμβλίχου ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς Ἀρετὴν περὶ Σωφροσύνης.

Τὰ αὐτὰ δὴ οὖν καὶ περὶ πασῶν τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς ἀποφαίνομαι, τὴν συμμετρίαν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας, καὶ εὐταξίαν θυμοῦ τε καὶ ἐπιθυμίας, καὶ λόγου, κατὰ τὴν προσήκουσαν [b] ἑκάστῳ τάξιν, εὐκοσμίαν· καὶ τούτων ἡ τοῦ ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι ἐν δέοντι γινομένη διανομὴ, σωφροσύνη ἂν εἴη πολυειδής.

ΠΕΡΙ ΑΚΟΛΑΣΙΑΣ. ϛ.

1 [a] Σοφοκλέους.

Σοφοκλῆν ἤρετό τις πρεσβύτην ὄντα, εἰ ἔτι [b] πλησιάζοι γυναικί· ὁ δ', Εὐφήμει, ἔφη· ἀσμενέστατα ἀπέφυγον ὥσπερ λυττῶντα καὶ ἄγριον δεσπότην.

2 [a] Ἀντισθένους.

Ἀντισθένης ἔλεγεν, τὰς μὴ κατὰ θύραν εἰσιούσας ἡδονὰς ἀναγκαῖον μὴ κατὰ [b] θύραν πάλιν ἐξιέναι· [c] δεήσειν οὖν τμηθῆναι, ἢ [d] ἐλλεβορισθῆναι.

136.

[a] Sic A. Simpliciter Ἰαμβλίχου Trinc.

[b] ἑκάστῳ] ἑκάστου Gesneri margo. Et sic duo codd. apud Schowium.

1.

[a] Sic A.

[b] πλησιάζῃ] πλησιάζοι A. De Sophoclis dicto vide Astium ad Platonis Rep. I. 3. p. 331.

2.

[a] Sic A.

[b] θύρας] θύραν A.

[c] δεήσειν] δεήσει A.

[d] ἐλλεβορίσθαι] ἐλλεβορισθῆναι A. Damasc.

3 [a] Διογένους.

Ὁ Διογένης τοὺς πολλοὺς ἔφασκεν, ζῶντας μὲν ἑαυτοὺς σήπειν λουτροῖς τέγγοντας, καὶ ἀφροδισίοις τήκοντας, ἀποθνήσκοντας δ' ἐν θυμιάμασι τὸ σῶμα κελεύειν ἀποτίθεσθαι, τοὺς δ' ἐν μέλιτι, ὑπὲρ τοῦ μὴ ταχέως κατασαπῆναι.

4 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Διογένης ἔλεγεν τῶν οἴκων ἔνθα πλείστη τροφὴ πολλοὺς μῦς εἶναι, καὶ γαλᾶς· καὶ [b] δὴ σώματα τὰ πολλὴν τροφὴν δεχόμενα, καὶ νόσους [c] ἴσας ἐφέλκεσθαι.

5 [a] Διογένης πρός τινα νέον περιττῶς καλλωπιζόμενον, Εἰ μὲν πρὸς ἄνδρας, ἀτυχεῖς, εἶπεν· εἰ δὲ πρὸς γυναῖκας, ἀδικεῖς.

6 [a] Ἐρυξιμάχου.

[b] Ἐρυξίμαχος τὴν συνουσίαν μικρὰν ἐπιληψίαν ἔλεγεν, καὶ χρόνῳ μόνῳ διαλλάττειν.

7 [a] Ἀντιφῶντος.

Ἔνθα τὸ ἡδύ ἐστι πλησίον που καὶ τὸ λυπηρόν· αἱ γὰρ ἡδοναὶ οὐκ ἐκ σφῶν αὐτῶν ἐκπορεύονται, ἀλλ' ἀκολουθοῦσιν αὐταῖς λῦπαι καὶ πόνοι.

8 [a] Μουσωνίου.

[b] Ἀρχὴ τοῦ μὴ κατοκνεῖν τὰ ἀσχήμονα τὸ μὴ κατοκνεῖν τὰ ἀσχήμονα λέγειν.

3.

[a] Sic A.

4.

[a] Sic A.

[b] δὴ σώματα] σώματα δὴ Damasc.

[c] ἴσους] ἴσας Damasc. Gesneri margo. πολλὰς MSS. apud Schowium.

6.

[a] Sic A.

[b] Democrito hoc dictum tribuit Galenus in III. Epidem. Com. 3. T. V. p. 398, 30. ed. Basil. Vide infra §. 59.

7.

[a] Sic A.

8.

[a] Sic A.

[b] Dedi cum A. et Damasc. Vulgo; Ἀρχὴ τὸ μὴ κατοκνεῖν τὰ ἀσχήμονα λέγειν. Gesnerus in marg.: *addendum* τοῦ κακῶς ποιεῖν. Scil. ante τὸ μὴ κ. Codd. apud Schowium, Ἀρχὴ ἀκολασίας τὸ μὴ κ. Grotius legendum putat, ἀρχὴ τοῦ μὴ κατοκνεῖν τὸ ἀσχημονεῖν τὸ μὴ κ. Si quid corrigendum, inserendum putem πράττειν post ἀσχήμονα.

9 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης ἔφη, τοὺς μοιχοὺς ὅμοιόν τι ποιεῖν τοῖς μὴ βουλομένοις ἐκ τῶν ἀπορρεουσῶν πίνειν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐν τῷ βάθει, χείρονος ὑπάρχοντος.

10 [a] Σόλωνος.

Ἡδονὴν φεῦγε, ἥ τις ὕστερον λύπην τίκτει.

11 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Φαίδωνος.

Ἔνιοι πόλεων μὲν δεσπόζουσι, γυναιξὶ δὲ δουλεύουσι.

12 [a] Εὐσεβίου.

Καί τοι καλοῦσίν γε ἀκολασίαν, τὸ ὑπὸ τῶν ἡδονῶν ἄρχεσθαι.

13 Τῶν ταῖς αἰσχραῖς ἐπιθυμίαις ἐπιχειρεόντων ἐλεύθερον μηδένα νόμιζε. Τῶν γὰρ τοὺς τῇ τύχῃ δούλους κεκτημένων πολὺ [a] βαρυτέροις οὗτοι δεσπόταις, τοῖς καταναγκάζουσι ταῦτα, δουλεύουσιν.

14 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Γαστριμαργίη σῶμα πιαίνει, ἀλογίην ἀείρει, ψυχῆς δὲ τὸ [b] κάλλιστον λογισμὸν κοιμίζει.

15 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ψυχῇ σῶμα ἀνθρώπου [b] ἔδοσαν οἱ θεοὶ, ὥστε τῇ ψυχῇ τὸ σῶμα ὑπηρετέεσθαι. Οἱ δὲ πολλοὶ τὸ ἔμπαλιν ποιέουσι σώματι πρὸς πάντα, καὶ ἐς μοῦνα τὰ ἐκείνου ὑπουργήματα, τὸ κρέσσον τῷ χείρονι, καὶ θνητῷ ἀθάνατον ψυχὴν καταδουλευόμενοι.

16 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἀκολασίη ψυχὴν λυμαίνεται, καὶ σῶμα διαφθείρει, τό-

9.

[a] Sic A.

10.

[a] Sic A.

11.

[a] Sic A. Scil. p. 68. E.

12.

[a] Sic A.

13.

[a] βαρύτεροι — δεσπόται — δουλεύειν A.

14.

[a] Sic A.

[b] Lege τὸ κάλλιστον, λογισμὸν κ. Et forte quia opponitur κοιμίζειν pro ἀείρει leg. ἐγείρει. Valckenær.

15.

[a] Sic A.

[b] ἔδοσαν] ἔδησαν codex apud Schowium. Sic margo Gesneri ed. 3.

16.

[a] Sic A.

περ ἕνεκα τῆς ἡδονῆς, καὶ ὥστε αὐτῷ χαρίζεσθαι, τὸν ἔχοντά μιν καταναγκάσει τὰ αἴσχιστα πάντα ποιέειν.

17 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἀκολασίη ψυχὴν, ὥσπερ νῆα ἄνεμοι ὑπολαβόντες, [b] τῇδε καὶ τῇδε φορέοντες συγκλονέουσι, καὶ ἀπειθέα ποιέουσι τῷ κυβερνήτῃ· οὕτω καὶ ψυχὴν δονέουσα, καὶ ἀπειθέα νόῳ εἶναι καταναγκάζουσα, εἰρηνεύειν, καὶ ἐν τῷ εὐδίῳ καὶ ἀσφαλεστάτῳ ὁρμέειν, οὐ ξυγχωρέει.

18 [a] Φιλήμονος.

[b] Σοὶ γάρ τίς ἐστιν, εἰπέ μοι, παρρησία;
σὺ λαλεῖς ἐν ἀνθρώποισιν [c] ὡς ἄνθρωπος ὢν,
τὸ δ' ὅλον περιπατεῖς; ἢ τὸν αὐτὸν ἀέρα
ἑτέροις συνέλκεις, εἰπέ μοι, τοιοῦτος ὤν;

19 [a] Κλεάνθους.

Ὅστις ἐπιθυμῶν ἀνέχετ' αἰσχροῦ πράγματος,
οὗτος ποιήσει τοῦτ' ἐὰν καιρὸν λάβῃ.

20 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Πόθεν ποτ' ἆρα γίνεται μοιχῶν γένος;
ἐκ κριθιῶντος ἀνδρὸς ἐν ἀφροδισίοις.

21 [a] Εὔφρονος.

Οὐκ ἔστι μοιχοῦ μεῖζον οὐδὲ ἓν κακόν·
ἐν ταῖς γὰρ ἑτέρων βούλετ' ἀτυχίαις τρυφᾶν.

17.

[a] Sic A.

[b] τῇ καὶ τῇ] τῇδε καὶ τῇδε A. Paullo ante idem habet ψυχεῖν.

18.

[a] Sic A. Cleric. p. 342.

[b] σὺ — τι] σοὶ — τις Damasc. τὶς ἔσσιν Grotius, pessime. Mox σὺ deest Damasc.

[c] οὐκ ἄνθρωπος ὤν.] Et hoc nostrum: nam quod vulgo legitur, ὡς ἄνθρωπος ὤν, corrumpit oppositionem. Quærit enim ex superbo, sitne majus quid homine, an hominum unus. Grotius. Et hoc pessime: loquitur Philemon ut in Andromach. 589. Euripides: Σὺ γὰρ μετ' ἀνδρῶν, ὦ κάκιστε, κἀκ κακῶν; Σοί που μέτεστιν, ὡς ἐν ἀνδράσιν, λόγου; Grotii tamen mutationes adoptat Gatakerus M. A. p. 268.

19.

[a] Sic A.

20.

[a] Sic A.

21.

[a] Sic A.

22 [a] Εὐριπίδου Ἀντιόπη.

Καὶ μὴν ὅσοι μὲν σαρκὸς εἰς εὐεξίαν
ἀσκοῦσι βίοτον, ἢν σφαλῶσι χρημάτων,
κακοὶ πολῖται· δεῖ γὰρ ἄνδρ' εἰθισμένον
ἀκόλαστον ἦθος γαστρὸς, [b] ἐν ταυτῷ μένειν.

23 [a] Ἀναξανδρίδου.

Μηδέποτε δοῦλον ἡδονῆς σαυτὸν ποίει.
λάγνης γυναικός ἐστιν, οὐκ ἀνδρὸς, τόδε.

24 [a] Ἀλέξιδος.

Φεῦγ' ἡδονὴν φέρουσαν ὕστερον βλάβην.

25 [a] Μενάνδρου Ὀργῇ.

Οὐκ ἔστι μοιχοῦ πρᾶγμα *
[b] ἀτιμότερον· θανάτου γάρ ἐστιν ὤνιον.

26 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ὄνειδος αἰσχρὸς βίος, ὅμως κἂν ἡδὺς ᾖ.

27 [a] Ἀριστοφῶντος Ἰατρῷ.

Αἱ τῶν ἑταιρῶν γὰρ διοπετεῖς οἰκίαι,
γεγόνασιν ἄβατοι τοῖς ἔχουσι μηδὲ ἕν.

28 [a] Ἀπολλόδωρος.

Καὶ κλείεθ' ἡ θύρα μοχλοῖς, ἀλλ' οὐδὲ εἷς

22.

[a] Sic A. Scil. Fr. 7.

[b] ἐν αὐτῷ] ἐν ταυτῷ A. et Gesneri margo. Sententiam hujus loci explicuit Valckenærius Diatr. Eurip. p. 79.

23.

[a] Sic A.

24.

[a] Sic A.

25.

[a] Sic A. Cleric. p. 136.

[b] ἀτιμότερον] ἐντιμότερον Gesneri margo et codd. quidam Schowii. Post πρᾶγμα nescio an quid interciderit. Lacunæ signum posui. Vide Diogenis dictum infra §. 52.

Ib. τιμιώτερον] Ita recte maximus Scaliger, cum vulgo ἀτιμότερον legeretur. Res pretiosa adulter: nam sæpe mulieri morte constat. Grotius. Idem in nota MS. "Sic Heraclitus: χαλεπὸν "θυμῷ μάχεσθαι· ψυχῆς γὰρ ὠνεῖται. "Idem Aristoteles de Voluptate "Eth. Nicom. Αἵματος ἡ ἀρετὴ "ὠνία. Æsch. adv. Ctes."

26.

[a] Sic A. Cleric. p. 264.

27.

[a] Sic A.

28.

[a] Sic A. Gesnerus: *Apollodori*

τέκτων ὀχυρὰν οὕτως ἐποίησεν θύραν,
δι᾿ ἧς γαλῆ καὶ μοιχὸς οὐκ εἰσέρχεται.

29 [a] Βάθωνος.

Πολλῶν σφόδρ᾿ ὄντων χἀτέρων ἐν τῷ βίῳ,
ἐφ᾿ οἷς ἅπαντες εἰκότως θορυβούμεθα,
μάλιστ᾿ [b] ἐμοὶ δήπουθε κινοῦσιν χολὴν,
οἱ τῶν τρόπων φάσκοντες ἐπιεικῶς ἐρᾶν,
καὶ λανθάνειν δοκοῦντες, ὅτι πεπλασμένως
τὸ πρᾶγμα παρακεντοῦσι, κοὐκ ἀληθινῶς.
τίνα γὰρ ἔχει, πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς, διαφορὰν,
ὁ τῶν νεωτέρων [c] τε καὶ λείων τρόπος,
παρ᾿ ὃν οἱ δασεῖς ἔχουσι καὶ προβεβηκότες;

30 [a] Φοινικίδου.

Μὰ τὴν Ἀφροδίτην, οὐκ ἂν ὑπομείναιμ᾿ ἔτι,
Πυθιὰς, ἑταιρεῖν· χαιρέτω· μή μοι λέγε,
[b] ἀπέτυχον, οὐδὲν πρὸς ἐμὲ, καταλῦσαι θέλω.
εὐθὺς ἐπιχειρήσασα, φίλον εἶχόν τινα
στρατιωτικόν· διαπαντὸς οὗτος τὰς μάχας
ἔλεγεν, [c] ἐδείκνυ᾿ ἅμα λέγων τὰ τραύματα,
εἰσέφερε δ᾿ οὐδέν. Δωρεὰν ἔφη τινὰ
παρὰ τοῦ βασιλέως λαμβάνειν, καὶ ταῦτ᾿ ἀεὶ
ἔλεγεν· διὰ ταύτην ἣν λέγω τὴν δωρεὰν
ἐνιαυτὸν ἔσχε μ᾿ ὁ κακοδαίμων δωρεάν.
ἀφῆκα τοῦτον, λαμβάνω δ᾿ ἄλλον τινὰ,
ἰατρόν. Οὗτος εἰσάγων πολλούς τινας

in *Calumniatore*. Grotius in nota ms. addit *Carystius*. Deest καὶ in principio A.

29.

[a] Sic A. Monet Grotius in nota ms. *Bato Athen.* Vide Athenæum IV. 163. B. XIV. 662. C. XV. 678. F. Ξάθωνος Damasc.

[b] ἐμοὶ] ἔνιοι Grotius. Mox ἐπιεικῶν Wakefield.

[c] τε καὶ] τε deest A.

30.

[a] Sic A.

[b] ἀπέτυχον] ἐπέτυχον H. Steph.

[c] ἐδείκνυ] ἐδείκνυ δ᾿ Grotius, probante Valckenærio, qui eandem particulam inserendam monuit post λαμβάνω. Sic etiam Wakefield.

ἔτεμνεν, ἔκαε, πτωχὸς ἦν, καὶ δήμιος.
δεινότερος οὗτος θατέρου μοι κατεφάνη.
ὁ μὲν διήγημ' ἔλεγεν, ὁ δ' ἐποίει νεκρούς.
τρίτῳ συνέζευξ' ἡ τύχη με φιλοσόφῳ,
πώγων' ἔχοντι, καὶ τρίβωνα, καὶ λόγον·
εἰς προὖπτον ἦλθον ἐμπεσοῦσα δὴ κακόν.
οὐδὲν ἐδίδου γάρ· [d] εἰ δέ τ' αἰτοίην, ἔφη,
οὐκ ἀγαθὸν εἶναι τἀργύριον. Ἔστω κακὸν,
διὰ τοῦτο δός μοι, ῥίψον· οὐκ ἐπείθετο.

31 [a] Σωκράτους.

Οὔτε πῦρ ἱματίῳ περιστεῖλαι δυνατὸν, οὔτε αἰσχρὸν ἁμάρτημα χρόνῳ.

32 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Τὸ μὲν πῦρ ὁ ἄνεμος, τὸν δὲ ἔρωτα ἡ συνήθεια ἐκκαίει.

33 Ἐκ τῶν [a] Σερήνου.

Διογένης κατεγέλα τῶν τὰ μὲν ταμιεῖα κατασημαινομένων μοχλοῖς, καὶ κλεισὶ, καὶ σημάντροις· τὸ δὲ σῶμα τὸ αὐτῶν πολλαῖς θυρίσι καὶ θύραις ἀνοιγόντων, διὰ τοῦ στόματος, καὶ αἰδοίων, καὶ ὤτων, καὶ ὀφθαλμῶν.

34 [a] Ζήνωνος.

Ὁ Ζήνων ᾐτιᾶτο τοὺς πλείστους, λέγων, ἐξὸν ἀπὸ τῶν πόνων τὰς ἡδονὰς φέρειν, ἀπὸ τῶν μαγειρείων [b] λαμβάνοντας.

35 [a] Μουσωνίου.

Μουσώνιος ἔλεγεν ὑπερβολὴν ἀναισχυντίας εἶναι, τὸ πρὸς μὲν τὰς τῶν πόνων ὑπομονὰς μεμνῆσθαι τῆς τοῦ σώματος ἀσθενείας, πρὸς δὲ τὰς τῶν ἡδονῶν ἐκλανθάνεσθαι.

[d] εἰ δέ τ'] εἴ τι δ' Grotius. τάλαν αἰτῶ τι A. δ' ἐπαιτοίην Wakefield.

31.

[a] Sic A.

32.

[a] Sic A.

33.

[a] Σερίνου A.

34.

[a] Sic A.

[b] λαμβάνειν] λαμβάνοντας A.

35.

[a] Sic A.

36 Ἐκ τῶν [a] Σερήνου.

Περὶ Εὐριπίδου τις ἔλεγεν, ὅτι [b] μισογύνης εἴη· καὶ ὁ Σοφοκλῆς, Ἀλλ' οὐκ ἔν γε τῇ κλίνῃ, ἔφη.

37 [a] Κλεάνθους.

Κλεάνθης ἔλεγεν, εἰ τέλος ἐστὶν ἡ [b] ἡδονὴ, πρὸς κακοῦ τοῖς ἀνθρώποις τὴν φρόνησιν δίδοσθαι.

38 [a] Διογένους.

[b] Διογένης, παρὰ μὲν τῶν θεῶν, φησὶν, ὑγίειαν εὔχονται· πάντα δὲ οἱ πλεῖστοι τἀναντία τῇ ὑγιείᾳ πράττουσιν.

39 [a] Κράτης.

[b] Κράτης ἰδὼν χρυσῆν εἰκόνα Φρύνης τῆς ἑταίρας ἐν Δελφοῖς ἑστῶσαν, ἀνέκραγεν, ὅτι τοῦτο τῆς Ἑλλήνων ἀκρασίας τρόπαιον ἕστηκεν.

40 [a] Αἰσώπου.

Αἴσωπος πρὸς τὸν τῷ κάλλει κακῶς κεχρημένον εἶπεν, [b] Ὁποίῳ ἱματίῳ ἠμφιεσμένος κακῶς αὐτὸ ἀποδύῃ.

41 [a] Εἰς φιλοσοφίαν λόγων.

Καὶ μὴν τό γε ἀκολασταίνειν πάλαι ψέγεται, ὅτι ἀνίεται ἐν τῷ τοιούτῳ τὸ ἐπιθυμητικὸν εἰς ἐλευθερίαν πέρα τοῦ δέοντος.

42 [a] Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Κατὰ Ἡδονῆς.

Ὅτι τὰ σώματα ἀνίησιν ἡ ἡδονὴ, καθ' ἡμέραν ἐκμαλάττουσα

36.

[a] Σερίνου A.

[b] μισογύνης] μισογύνος A. Legendum ἐν ταῖς μὲν τραγῳδίαις, ἀλλ' οὐκ ε. τ. κ. censet B. Martinus Var. Lect. III. 14.

37.

[a] Sic A.

[b] ἡδονὴ] ἡ ἡδονὴ A.

38.

[a] Sic A.

[b] φησιν statim post Διογένης A.

39.

[a] Sic A. Vide Plutarch. II. p. 336. C. Athen. XIII. p. 591. B. et Schweighæuser.

[b] Κράτης] Σωκράτης Damasc.

40.

[a] Sic A.

[b] ὁποίῳ ἱματίῳ] ὁποῖον ἱμάτιον Damasc.

41.

[a] Sic A. Gesnerus: *In philosophiæ sermone.* Legendum videtur Ἐκ τῶν προτρεπτικῶν ε. φ. λ.

42.

[a] Sic A. Vide edit. Wyttenbach. T. V. p. 557. = 837.

ταῖς τρυφαῖς, ὧν ἡ συνέχεια [b]παραιρεῖται τὸν τόνον, ἀναχαλῶσα τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, ἐξ ὧν ῥαστώνη μὲν νόσων, ῥαστώνη δὲ καμάτων, προμελετώμενον δ' ἐν [c]νεότητι γῆρας.

43 [a] Ἐν ταυτῷ.

Θηρίον ἐστὶ δουλαγωγὸν ἡδονὴ, ἀλλ' οὐκ ἄγριον· εἴθε γὰρ ἦν [b]φανερῶς πολεμοῦσα, ταχέως ἑάλω· νῦν δὲ καὶ ταύτῃ [c]μισητότερον, ὅτι κλέπτει τὴν ἔχθραν ὑποδυομένη σχῆμα εὐνοίας. Ὥστε διχῆ ἀποτρόπαιον, καὶ ὧν βλάπτει, καὶ ὧν ψεύδεται.

44 [a] Ἐν ταυτῷ.

Τὰς μὲν οὖν δικαίας ἡδονὰς οὐκ ἔτ' ἂν ἡδονὰς [b]οὕτω καλέσαιμεν, οὔτε ἴσμεν, ἀλλὰ θεραπείας. [c]Ὅσαι δὲ παρὰ ταύτας πᾶσαι ὕβρεις περιτταί εἰσι, [d]πεπηρωμέναι, βιαζόμεναι, καὶ ταῖς [e]ποικιλίαις κολακεύουσαι, λανθάνουσι βλάπτουσαι. Ὁ δὲ εἰς τὰ ἡμέτερα νόμος, ὁ [f]καὶ τῶν ἀλόγων ζώων· μετὰ τὸ ἀκέσασθαι τὰς ἐπιθυμίας οὐδενὸς ὄρεξις, ἀλλὰ κόρος τῶν ἐπειγόντων [g]ἀβιάστοις ἡδοναῖς.

45 [a] Ἐν ταυτῷ.

Μή τις προδότας ἐπαινεῖ; τοιοῦτόν ἐστιν [b]ἡ ἡδονὴ, προδίδωσι τὰ τῆς ἀρετῆς. Μή τις βασανιστάς; τοιοῦτόν ἐστιν τὸ ἥδεσθαι, βασανίζει τὰ τῆς σωφροσύνης. Μή τις φιλαργυρίαν; ἀπλήρωτόν ἐστιν ἑκάτερον. Τί τηλικούτῳ χαίρομεν θηρίῳ, ὃ κολακεῦον ἡμᾶς ἀναλίσκει;

[b] παραιρεῖται] παραιτεῖται A.
[c] μισότητι] μεσότητι A. Damasc. et codd. nonnulli apud Schowium. νεότητι Gesneri margo, et duo codd. Schowii.

43.

[a] Sic A.
[b] φανερῶς ἂν] ἂν om. A. εἴγε pro εἴθε MSS. Schowii.
[c] μισητότερον] μισητοτέρη D.

44.

[a] Sic A.
[b] οὔτε] οὕτω A.
[c] ὅσαι δὴ] ὅσαι δὲ A.
[d] πεπληρώμεναι] πεπηρώμεναι A. Damasc.
[e] ποικιλίαις] ποικίλαις A.
[f] καὶ τῶν] καὶ τὰ τῶν A.
[g] ἀβιάστοις] ἀβιάστας Damasc.

45.

[a] Sic A.
[b] ἡ ἡδονὴ — τῆς ἀρετῆς — τῆς σωφροσύνης A. ubi in extr. om. ὁ.

46 [a] Ἐν ταυτῷ.

Τί δ' οὐ πάντων ὁρώντων ἀκρατεύεις, ἀλλὰ καὶ σαυτὸν αἰδούμενος φεύγεις, νυκτὶ καὶ σκότῳ τοῖς ἀμαρτύροις πιστεύων τὴν ὕβριν; οὐδεὶς γὰρ τῶν καλῶν ἔργων σκότος [b]προβάλλει, τὸ φῶς αὐτοῖς μαρτυρεῖν αἰσχυνόμενος, ἀλλὰ ὅλον ἅμα τὸν κόσμον ἥλιον γενέσθαι, πρὸς ἃ κατορθοῖ, βούλοιτ' ἄν· ἅπασα δὲ κακία ὁρᾶσθαι γυμνὴ φυλάττεται, σκέπην προβαλλομένη τὰ πάθη. Ἀποκόψαντες οὖν [c]αὐτὰ γυμνὰς [d]βλέπωμεν τὰς ἡδονάς· μεθύουσιν εἰς ἀναισθησίαν, λαγνεύουσιν εἰς αἰῶνα, καθεύδουσιν εἰς ἔργα, οὐκ ἐπιστρέφονται πόλεων, οὐ φροντίζουσι γονέων, οὐκ αἰσχύνονται νόμους.

47 [a] Πυθαγόρου.

Δουλεύειν πάθεσι χαλεπώτερον, ἢ τυράννοις.

48 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἐλεύθερον ἀδύνατον εἶναι, τὸν πάθεσι [b]δουλεύοντα, καὶ ὑπὸ παθῶν κρατούμενον.

49 Ἐκ τῶν [a]Σερήνου.

Χαλεπὸν ἔλεγεν [b]εἶναι ὁ Πλάτων εὑρεῖν, τοῖς μὲν ἀκολάστοις ἀγαθὴν ἡδονήν, τοῖς δὲ νοσοῦσιν ὑγιεινήν.

50 [a] Ἐκ τοῦ Ἐπικτήτου.

Τοὺς [b]δυσχερεῖς δὲ φιλοσόφους εἰς μέσον ἄγοντες, οἷς οὐ δοκεῖ κατὰ φύσιν ἡδονὴ εἶναι, ἀλλ' ἐπιγίγνεσθαι τοῖς κατὰ

46.

[a] Sic A.

[b] παραβάλλει] προβάλλει A. Damasc. margo Gesneri.

[c] αὐτὰς] margo Gesneri et codd. Schowii αὐτά.

[d] βλέπωμεν] βλέπομεν A.

47.

[a] Sic A.

48.

[a] Sic A.

[b] δουλεύοντα] δεδουλωμένον Dam.

49.

[a] Σερίνου A.

[b] εἶναι] om. A.

50.

[a] Sic A. Scil. Fr. 52.

[b] δυσχερεῖς] εὐχερεῖς Damasc.

φύσιν, δικαιοσύνῃ, σωφροσύνῃ, ἐλευθερίᾳ. Τί ποτ' οὖν ἡ ψυχὴ ἐπὶ μὲν τοῖς τοῦ σώματος ἀγαθοῖς μικροτέροις οὖσι χαίρει, καὶ γαληνιᾷ, ὥς φησιν Ἐπίκουρος· ἐπὶ δὲ τοῖς αὐτῆς ἀγαθοῖς μεγίστοις οὖσιν οὐχ ἥδεται; καί τοι καὶ δέδωκέ μοι ἡ φύσις αἰδῶ, καὶ πολλὰ ὑπερυθριῶ, ὅτ' ἄν τι ὑπολάβω αἰσχρὸν λέγειν. Τοῦτό με τὸ κίνημα οὐκ ἐᾷ τὴν ἡδονὴν θέσθαι ἀγαθὸν, καὶ τέλος τοῦ βίου.

51 [a] Πυθαγόρου.

Οὐδεὶς ἐλεύθερος ἑαυτοῦ μὴ κρατῶν.

52 [a] Διογένους.

Διογένης οὐδὲν εὐωνότερον εἶναι μοιχοῦ διωρίζετο, τὴν ψυχὴν τῶν δραχμῆς ὠνίων προϊεμένου.

53 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Διογένης ἐσθίειν ἔλεγε τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ἥδεσθαι ἕνεκα, ἀποπαύεσθαι δὲ αὐτοῦ τούτου χάριν μὴ ἐθέλειν.

54 [a] Κάτωνος πρεσβυτέρου.

Κάτων ὁ πρεσβύτερος τῆς πολυτελείας καθαπτόμενος εἶπεν, ὡς χαλεπόν ἐστι λέγειν πρὸς γαστέρα, ὦτα μὴ ἔχουσαν.

55 [a] Δημοκρίτου.

Ἡμερήσιοι ὕπνοι σώματος ὄχλησιν, ἢ ψυχῆς ἀδημοσύνην, ἢ ἀργίην, ἢ ἀπαιδευσίην σημαίνουσιν.

56 [a] Κάτωνος.

Κάτων τοὺς σπουδάζοντας ἐν τοῖς γελοίοις ἔλεγεν ἐν [b] τοῖς σπουδαίοις γίγνεσθαι καταγελάστους.

[c] ὡς om. Damasc.

51.

[a] Sic A.

52.

[a] Sic A.

53.

[a] Sic A.

54.

[a] Sic A. Plutarch. II. p. 198. D.

55.

[a] Sic A.

56.

[a] Sic A.

[b] τοῖς σπουδαίοις] ἐν ταῖς σπουδαῖς A. Sed retinet ἐν τοῖς σπουδαίοις Plutarch. II. p. 199. A.

57 [a] Δημοκρίτου.

Ξυνουσία ἀποπληξίη σμικρή· ἐξέσσυται γὰρ ἄνθρωπος ἐξ ἀνθρώπου.

58 [a] Ἐκ τῶν Ἐπικτήτου Ἀπομνημονευμάτων.

Ἐν Ῥώμῃ αἱ γυναῖκες μετὰ χεῖρας ἔχουσι τὴν Πλάτωνος πολιτείαν, ὅτι κοινὰς ἀξιοῖ εἶναι τὰς γυναῖκας. Τοῖς γὰρ ῥήμασι προσέχουσι τὸν νοῦν, οὐ τῇ διανοίᾳ τἀνδρός· ὅτι οὐ γαμεῖν κελεύων καὶ συνοικεῖν ἕνα μιᾷ, εἶτα κοινὰς εἶναι [b]βούλεται [c]τὰς γυναῖκας, ἀλλ' ἐξαιρῶν τὸν τοιοῦτον γάμον, καὶ ἄλλο τι εἶδος γάμου εἰσφέρων. Καὶ τὸ ὅλον οἱ ἄνθρωποι χαίρουσιν, ἀπολογίας τοῖς ἑαυτῶν ἁμαρτήμασι πορίζοντες. Ἐπεί τοι φιλοσοφία φησὶν, ὅτι οὐδὲ τὸν δάκτυλον ἐκτείνειν εἰκῇ προσήκει.

59 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Τῶν ἡδέων τὰ σπανιώτατα γιγνόμενα, μάλιστα τέρπει.

60 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Εἴ τις [b]ὑπερβάλλοι τὸ μέτριον, τὰ ἐπιτερπέστατα ἀτερπέστατα ἂν [c]γένοιτο.

61 [a] Μουσωνίου ἐκ τῶν Περὶ Ἀφροδισίων.

Μέρος μέντοι τρυφῆς οὐ μικρότατον κἀν τοῖς ἀφροδισίοις ἐστὶν, ὅτι ποικίλων δέονται παιδικῶν οἱ τρυφῶντες, οὐ νομίμων μόνον, ἀλλὰ καὶ παρανόμων, οὐδὲ θηλειῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ [b]ἀρρένων, ἄλλοτε ἄλλους θηρῶντες ἐρωμένους· καὶ τοῖς μὲν ἐν ἑτοίμῳ οὖσιν οὐκ ἀρκούμενοι, τῶν δὲ σπανίων ἐφιέ-

57.

[a] Sic A.

58.

[a] Sic A. Fragm. 53.
[b] βούλεται] om. A.
[c] τὰς τοιαύτας γ. A.

59.

[a] Sic A. Fragm. 54.

60.

[a] Sic A. Fragm. 55.
[b] ὑπερβάλλοι] ὑπερβάλλει A.
[c] γίγνοιντο] γένοιτο A.

61.

[a] Sic A.
[b] ἀρσένων] ἀρρένων A.

μενοι, συμπλοκὰς δ᾽ ἀσχήμονας ζητοῦντες, ἅπερ [c]ἅπαντα μεγάλα ἐγκλήματα ἀνθρώπου ἐστί. Χρὴ δὲ τοὺς μὴ τρυφῶντας, ἢ μὴ κακοὺς, μόνα μὲν ἀφροδίσια νομίζειν δίκαια τὰ ἐν γάμῳ, καὶ ἐπὶ γενέσει παίδων συντελούμενα, ὅτι καὶ νόμιμά ἐστιν· τὰ δέ γε ἡδονὴν θηρώμενα ψιλὴν, ἄδικα καὶ παράνομα, κἂν ἐν γάμῳ ᾖ. Συμπλοκαὶ δ᾽ ἄλλαι, αἱ μὲν κατὰ μοιχείαν παρανομώταται· καὶ μετριώτεραι τούτων οὐδὲν αἱ πρὸς ἄρρενας τοῖς ἄρρεσιν, ὅτι παρὰ φύσιν τὸ τόλμημα. Ὅσαι δὲ μοιχείας ἐκτὸς [d]συνουσίαι πρὸς θηλείας εἰσὶν, ἐστερημέναι τοῦ γίνεσθαι κατὰ νόμον, καὶ αὗται πᾶσαι αἰσχραὶ, αἵγε πράττονται δι᾽ ἀκολασίαν· ὡς μετά γε σωφροσύνης οὐκ ἂν ἑταίρᾳ [e]πλησιάζειν ὑπομείνειέ τις, οὔτ᾽ ἂν [f]ἐλευθέρᾳ γάμου χωρὶς, οὔτε μὰ Δία θεραπαίνῃ τῇ αὑτοῦ. Τὸ γὰρ μὴ νόμιμον μηδ᾽ εὐπρεπὲς τῶν συνουσιῶν [g]τούτων, [h]αἶσχός τε καὶ ὄνειδος μέγα τοῖς θηρωμένοις αὐτάς· ὅθεν οὐδὲ πράττειν φανερῶς οὐδὲν ἀνέχεται τῶν τοιούτων οὐδεὶς, κἂν ἐπ᾽ ὀλίγον ἐρυθριᾷν οἷός τε ᾖ· ἐπικρυπτόμενοι δὲ καὶ λάθρα, οἵγε μὴ τελέως ἀπερρωγότες, ταῦτα τολμῶσιν. Καίτοι τό γε πειρᾶσθαι λανθάνειν ἐφ᾽ οἷς [i]πράττει τις, ὁμολογοῦντός ἁμαρτάνειν ἐστί. Νὴ Δία, φησίν· ἀλλ᾽ οὐχ, ὥσπερ ὁ μοιχεύων ἀδικεῖ τὸν ἄνδρα τῆς διεφθαρμένης γυναικὸς, οὕτως καὶ ὁ τῇ [k]ἑταίρᾳ συνὼν ἀδικεῖ τινὰ, ἢ νὴ Δί᾽ ὁ τῇ μὴ ἐχούσῃ ἄνδρα· οὐδὲ γὰρ ἐλπίδα παίδων οὐδενὸς διαφθείρει οὗτος. Ἐγὼ δὲ ἔχω μὲν λέγειν, ὡς πᾶς ὅστις ἁμαρτάνει, καὶ ἀδικεῖ εὐθὺς, εἰ καὶ μηδένα τῶν πέλας, ἀλλ᾽ αὑτόν γε πάντως χείρονα ἀποφαίνων καὶ ἀτιμότερον· ὁ γὰρ ἁμαρ-

[c] ἅπαντα om. A.
[d] οὖσαι] συνουσίαι Jacobs et duo codd. Schowii.
[e] πλησιάζειν] πλησιάσαι A.
[f] ἐλευθέρᾳ] ἐλευθέρια Damasc.
[g] τούτων om. A.
[h] αἶσχος δὲ] αἶσχός τε A. Damasc. Francof. αἶσχός γε Gesn. 3.
[i] πράττει] πράττοι A. m. pr.
[k] ἑτέρᾳ] ἑταίρᾳ A. Gesneri margo.

τάνων, παρ᾽ ὅσον ἁμαρτάνει, χείρων καὶ ἀτιμότερος. Ἵνα οὖν ἐῶ τὴν ἀδικίαν, ἀλλ᾽ ἀκολασίαν γε πᾶσα ἀνάγκη πάντως προσεῖναι τῷ ἡττωμένῳ αἰσχρᾶς ἡδονῆς, καὶ [l]χαίροντι τῷ μολύνεσθαι ὥσπερ αἱ ὗες· οἷος οὐχ ἥκιστά ἐστι καὶ ὁ δούλῃ ἰδίᾳ πλησιάζων, [m]ὅπερ νομίζουσί τινες μάλιστά πως εἶναι ἀναίτιον, ἐπεὶ καὶ δεσπότης πᾶς αὐτεξούσιος εἶναι δοκεῖ ὅ τι βούλεται χρῆσθαι δούλῳ τῷ ἑαυτοῦ. Πρὸς τοῦτο δὲ ἁπλοῦς μοι ὁ λόγος· εἰ γάρ τῳ δοκεῖ μὴ αἰσχρὸν μηδ᾽ ἄτοπον εἶναι δούλῃ δεσπότην πλησιάζειν τῇ ἑαυτοῦ, καὶ μάλιστα εἰ [n]τύχοι οὖσα χήρα, λογισάσθω ποῖόν τι [o]καταφαίνεται αὐτῷ, εἰ δέσποινα δούλῳ πλησιάζοι. Οὐ γὰρ ἂν δόξειεν εἶναι ἀνεκτὸν, οὐ μόνον εἰ κεκτημένη ἄνδρα νόμιμον ἡ γυνὴ προσοῖτο δοῦλον, ἀλλ᾽ εἰ καὶ ἄνανδρος οὖσα τοῦτο πράττοι; Καίτοι τοὺς ἄνδρας οὐδέπου τῶν γυναικῶν ἀξιώσει τις εἶναι χείρονας, οὐδ᾽ ἧττον δύνασθαι τὰς ἐπιθυμίας παιδαγωγεῖν τὰς ἑαυτῶν, τοὺς ἰσχυροτέρους τὴν γνώμην τῶν ἀσθενεστέρων, τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀρχομένων. Πολὺ γὰρ κρείττονας εἶναι προσήκει τοὺς ἄνδρας, εἴπερ καὶ προεστάναι ἀξιοῦνται τῶν γυναικῶν· ἂν μέντοι ἀκρατέστεροι φαίνωνται ὄντες καὶ κακίονες. Ὅτι δ᾽ ἀκρασίας ἔργον καὶ οὐδενὸς ἄλλου ἐστὶ τὸ δεσπότην δούλῃ πλησιάζειν, τί δεῖ καὶ λέγειν; γνώριμον γάρ.

62 [a] Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ Περὶ Κουρᾶς.

Ἔφη μὲν παραπλησίως τὸν ἄνδρα χρῆναι τῇ κεφαλῇ προσφέρειν κουρὰν, ὡς ἀμπέλῳ προσφέρομεν τομὴν, [b]τοῦ

[l] χαίροντι] χαίροντα A.

[m] ὅπερ] ὥσπερ A.

[n] τύχῃ] τύχοι A. et codd. quidam Schowii.

[o] καταφαίνεται] καταφανεῖται Jacobsius in Athen. p. 29.

62.

[a] Sic A.

[b] οὐ μόνον] τοῦ μόνον A. Damasc. Arsen. et codd. Schowii: καὶ μόνον Gesneri margo. μόνον τοῦ ἀφαιρεῖν citat Salmasius Epist. ad Colvium de Cæsarie &c. p. 30. Valckenærio legendum videtur, οὐ μόνον ἀφαιρεῖν χρὴ τὸ ἄχρηστον.

μόνον ἀφαιρεῖν χάριν τὸ ἄχρηστον· οὔτε γενείῳ πώγωνα, ἀλλ᾽ εἶναί τινα καὶ ταύτην σκέπην ὑπὸ τῆς φύσεως ἡμῖν πεπορισμένην· τὸν δὲ πώγωνα καὶ σύμβολον γεγονέναι τοῦ ἄρρενος, ὥσπερ ἀλεκτρυόνι λόφον, καὶ λέοντι χαίτην· ὅθεν τῆς μὲν κόμης ἀφαιρετέον εἶναι τὸ ἐνοχλοῦν, τοῦ δὲ πώγωνος οὐδέν. Οὐδὲ γὰρ ἐνοχλεῖν αὐτὸν οὐδὲν, ἕως ἂν ὑγιαίνῃ τὸ σῶμα, ἢ νόσον [c] μὴ τοιαύτην νοσῇ, ἧς εἵνεκα γένοιτ᾽ ἂν ἀφαίρεσις τῶν ἐπὶ τοῦ γενείου τριχῶν. Εὖ γὰρ εἴρηται, ἔφη, [d] τὸ τοῦ Ζήνωνος, ὅτι τούτου ἕνεκα καρτέον οὗ καὶ κομητέον, τοῦ κατὰ φύσιν, ἵνα μὴ βαρούμενός τις ὑπὸ τῆς κόμης, μηδ᾽ ἐνοχλούμενος ᾖ πρὸς μηδεμίαν ἐνέργειαν. Ἡ γὰρ δὴ φύσις τὸ μὲν ἐνδεὲς μᾶλλον φαίνεται φυλαξαμένη, τὸ δὲ περιττὸν ἧττον, ἐπί τε φυτῶν, καὶ ἐπὶ ζώων· ὅτι τῆς προσθέσεως τοῦ ἐνδεοῦς ἡ ἀφαίρεσις τοῦ περιττοῦ πολὺ [e] ῥάων καὶ εὐπετεστέρα ἐστίν. Χρὴ δὲ ἐφ᾽ ἑκάτερα τὸν λογισμὸν τὸν ἀνθρώπινον τῇ φύσει βοηθεῖν, ὥστ᾽ ἀναπιμπλάναι τὰς ἐνδείας [f] ἐφ᾽ ὅσον οἷόν τε ἀναπληροῦν, [g] ἐλαττοῦν δὲ καὶ ἀφαιρεῖν τὰς περιττότητας. [h] Ὅθεν καὶ καρτέον μόνης ἕνεκα τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ περιττοῦ, καὶ οὐχὶ κόσμου χάριν, ὅπερ οἴονται δεῖν ἔνιοι, τὰ μὲν [i] γένεια λεαινόμενοι, καὶ μιμούμενοι τοὺς ἀγενείους, ἢ νὴ Δία τοὺς ἄρτι γενειάσκοντας· τὴν δὲ κεφαλὴν οὐχ ὁμοίως κειρόμενοι, διαφόρως δὲ τὰ πρόσω τῶν ὀπίσω. Καὶ γάρ τοι δοκῶν εἶναι κόσμος οὗτος, πολλὴν ἀκοσμίαν ἔχει, καὶ διαφέρει οὐδὲν τοῦ [k] καλλωπισμοῦ τοῦ τῶν γυναικῶν. Ἐκεῖναί τε γὰρ τὰ μέν τινα μέρη πλέκουσι τῶν τριχῶν, τὰ δὲ καθιᾶσι, τὰ δὲ ἕτερόν τινα σκευάζουσι τρόπον,

[c] μὴ] μὲν Damasc.
[d] τὸ τοῦ] τὸ τούτου A.
[e] ῥᾴων[ῥᾷον A,
[f] ἐφ᾽ ὅσον. ὁ. ἀ. ἐ. δὲ om. Damasc.
[g] ἐλάττους] ἐλαττοῦν Arsen. Gesn. marg.
[h] ὅτι] ὅθεν A. Damasc. Arsen.
[i] γένεια λεαινόμενοι] γένη ἀλεαινόμενοι A.
[k] καλλωπισμοῦ τοῦ τῶν γ.] τοῦ τῶν γυναικῶν καλλωπισμοῦ A.

ἵνα φαίνωνται καλλίονες· οἵ τε κειρόμενοι οὕτως [l]κατάδηλοί εἰσιν δι' ἐπιθυμίαν τοῦ φαίνεσθαι καλοὶ οἷς βούλονται ἀρέσκειν, τὰς μὲν τέλεον ἀφαιροῦντες τῶν τριχῶν, τὰς δὲ πλάττοντες οὕτως ὡς ἂν [m]εὔοπτοι ὦσιν ἐν γυναιξί τε καὶ παισὶν ὑφ' ὧν ἐπαινεῖσθαι δέονται. Ἤδη δέ τινες καὶ [n]αὐτῷ τῷ βαρύνεσθαι τὰς τρίχας κείρονται, καὶ λεαίνουσι τὰ γένεια, σαφῶς οὗτοί γε κατεαγότες ὑπὸ τῆς τρυφῆς καὶ ἐκνενευρισμένοι παντάπασιν, οἵ γε ἀνέχονται ἀνδρόγυνοι καὶ γυναικώδεις ὁρᾶσθαι ὄντες, ὅπερ ἔδει φεύγειν ἐξ ἅπαντος, εἰ δὴ τῷ ὄντι ἄνδρες ἦσαν. Τί γὰρ δὴ καὶ εἰσὶν αἱ τρίχες ἀνθρώποις βάρος; εἰ μὴ νὴ [o]Δία καὶ τοῖς ὀρνέοις τὰ πτερὰ φαίη τις ἂν εἶναι βάρος.

63 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Πρωταγόρου.

Τοσοῦτον ἐξαρκεῖ πρὸς τὴν ἀπόδειξιν, ἣν ἐμὲ δεῖ καὶ Πρωταγόραν [b]ἀποδεῖξαι, περὶ ὧν ἤρεσθ' ἡμᾶς. [c]Ἤρεσθε δὲ, εἰ μέμνησθε, ἡνίκα ἡμεῖς ἀλλήλοις [d]ὡμολογοῦμεν ἐπιστήμης μὴ εἶναι [e]μηδὲν κρεῖττον, ἀλλὰ τοῦτο ἀεὶ [f]κρατεῖν, ὅπου ἂν [g]ἐνῇ, καὶ ἡδονῆς καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων· ὑμεῖς δὲ δὴ ἔφατε τὴν ἡδονὴν πολλάκις κρατεῖν καὶ τοῦ εἰδότος ἀνθρώπου. Ἐπειδὴ [h]δὲ ὑμῖν οὐχ ὁμολογοῦμεν, μετὰ τοῦτο [i]ἤρεσθε ἡμᾶς, ὦ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες, [k]εἰ μή ἐστι τοῦτο τὸ πάθημα ἡδονῆς ἡττᾶσθαι, ἀλλὰ τί ποτ' ἐστὶ, καὶ τί ὑμεῖς αὐτὸ φατὲ εἶναι, [l]εἴπατε ἡμῖν. Εἰ μὲν οὖν τότε

[l] ἄνδρες δῆλοι] κατάδηλοι A.

[m] εὐοπτά τε ἐν] εὐοπτά τοι ὦσι Arsen. ἐ. τε ᾖ Damasc. Legendum videtur εὔοπτοι ὦσι cum Wakefieldio.

[n] αὐτῷ τῷ] αὐτὸ τὸ A.

[o] Δία τοῖς] Δία καὶ τοῖς A. Mox ib. om. ἄν.

63.

[a] Sic A. Scil. p. 357. B.

[b] ἀποδεῖξαι] ὑμῖν ἀποδεῖξαι A.

[c] ἤρεσθ'— ἤρεισθε] εἴρεσθ'—εἴρεισθε A.

[d] ὡμολογοῦμεν] ὁμολογοῦμεν A.

[e] μηδὲν εἶναι] μὴ εἶναι μηδὲν A.

[f] κρατεῖν] κρατεῖ A.

[g] ἐνῇ καὶ ἡδονῆς] ἐν ἡδονῇ A.

[h] δὲ ὑμῖν] δὲ om. A.

[i] ἤρεσθε] εἴρεσθε A.

[k] εἰ μὴ] εἰ δὲ μὴ A.

[l] εἴπετε] εἴπατε A.

εὐθὺς [m] ὑμῖν εἴπομεν ὅτι ἀμαθία, κατεγελᾶτε ἂν ἡμῶν· νῦν δὲ, ἂν ἡμῶν καταγελᾶτε, καὶ ὑμῶν αὐτῶν καταγελάσεσθε. Καὶ γὰρ ὑμεῖς ὡμολογήκατε ἐπιστήμης ἐνδείᾳ ἐξαμαρτάνειν περὶ τὴν τῶν ἡδονῶν αἵρεσιν καὶ [n] λυπῶν τοὺς ἐξαμαρτάνοντας, (ταῦτα δέ ἐστιν ἀγαθά τε καὶ κακὰ) καὶ [o] οὐ μόνον ἐπιστήμης, [p] ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πρόσθεν ἔτι ὡμολογήκατε ὅτι μετρητικῆς· ἡ δὲ [q] ἐξαμαρτανομένη πρᾶξις ἄνευ ἐπιστήμης, ἴστε που καὶ αὐτοὶ ὅτι ἀμαθίᾳ πράττεται· ὥστε τοῦτ᾽ ἐστὶ τὸ ἡδονῆς ἥττω εἶναι, ἀμαθία ἡ μεγίστη.

64 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Φιλήβου.

ΣΩΚΡ. Καθ᾽ ἓν ἕκαστον τοίνυν τῶν τριῶν, πρὸς τὴν ἡδονὴν καὶ τὸν νοῦν κρίνωμεν. Δεῖ γὰρ ἰδεῖν, ποτέρῳ μᾶλλον ξυγγενὲς ἕκαστον αὐτῶν ἀπονεμοῦμεν. ΠΡΩΤ. Κάλλους καὶ ἀληθείας καὶ μετριότητος πέρι λέγεις; ΣΩΚΡ. Ναί. Πρῶτον δέ γε ἀληθείας λαβοῦ, ὦ Πρώταρχε, καὶ λαβόμενος βλέψας εἰς τρία, νοῦν καὶ ἀλήθειαν καὶ ἡδονὴν, πολὺν ἐπισχὼν χρόνον, ἀπόκριναι σαυτῷ, πότερον ἡδονὴ ξυγγενέστερον ἢ νοῦς ἀληθείᾳ. ΠΡΩΤ. Τί δὲ χρόνου δεῖ; πολὺ γὰρ οἶμαι διαφέρετον. Ἡδονὴ μὲν γὰρ ἁπάντων ἀλαζονέστατον. Ὡς δὲ λόγος, καὶ [b] ἐν ταῖς ἡδοναῖς ταῖς περὶ τὰ ἀφροδίσια, αἳ δὴ μέγισται δοκοῦσιν εἶναι, καὶ τὸ ἐπιορκεῖν συγγνώμην εἴληφε παρὰ θεῶν· ὡς καθάπερ παίδων, [c] τῶν ἡδονῶν νοῦν οὐδὲ τὸν ὀλίγιστον κεκτημένων. Νοῦς δὲ ἤτοι ταυτὸν καὶ ἀλήθειά ἐστιν, ἢ πάντων ὁμοιότατόν τε καὶ ἀληθέστατον. ΣΩΚΡ. Οὐκ οὖν τὸ μετὰ τοῦτο τὴν μετριότητα [d] ὡσαύτως

[m] ὑμῖν om. A.
[n] λοιπὸν A.
[o] οὐ μόνον] οὐκ A.
[p] ἀλλὰ καὶ πρόσθεν—ὅτε] ἀλλὰ καὶ ἧς τὸ πρόσθεν ἔτι—ὅτι A.
[q] ἐξαμαρτανομένη] ἁμαρτανομένη A.

64.
[a] Sic A. Scil. p. 65. B.
[b] ἐν ταῖς] περὶ ταῖς A. m. pr.
[c] τῶν ἡδονῶν] deest articulus A.
[d] ὡς οὕτως] ὡσαύτως A.

σκέψαι, πότερον ἡδονὴ φρονήσεως, ἢ φρόνησις ἡδονῆς πλείω κέκτηται; ΠΡΩΤ. Εὔσκεπτόν γε καὶ [e] ταύτην τὴν σκέψιν προβέβληκας. Οἶμαι γὰρ ἡδονῆς μὲν καὶ περιχαρείας οὐδὲν τῶν ὄντων πεφυκὸς ἀμετρότερον εὑρεῖν ἄν τινα· νοῦ δὲ καὶ ἐπιστήμης ἐμμετρότερον οὐδ' [f] ἂν ἕν ποτε. ΣΩΚΡΑΤ. Καλῶς εἴρηκας. Ὅμως δ' ἔτι λέγε τὸ τρίτον· νοῦς ἡμῖν κάλλους μετείληφε πλεῖον ἢ τὸ τῆς ἡδονῆς γένος, ὥστε εἶναι καλλίω νοῦν ἡδονῆς, ἢ τοὐναντίον; ΠΡΩΤ. Ἆρ' οὖν φρόνησιν μὲν καὶ νοῦν, ὦ Σώκρατες, [g] οὐδεὶς πώποτε οὔθ' ὕπαρ οὔτ' ὄναρ αἰσχρὸν οὔτε εἶδεν, οὔτε [h] ἐπενόησεν οὐδαμῆ οὐδαμῶς, οὔτε γιγνόμενον, οὔτε [i] ὄντα, οὔτ' ἐσόμενον. ΣΩΚΡΑΤ. Ὀρθῶς. ΠΡΩΤ. Ἡδονὰς [k] δέ γέ που, καὶ ταύτας σχεδὸν τὰς μεγίστας, ὅτ' ἂν [l] ἴδωμεν ἡδόμενον ὁντινοῦν, ἢ τὸ γελοῖον ἐπ' αὐταῖς, ἢ τὸ [m] πάντων αἴσχιστον ἑπόμενον ὁρῶντες, αὐτοί τε αἰσχυνόμεθα, καὶ ἀφανίζοντες κρύπτομεν ὅτι [n] μάλιστα, νυκτὶ πάντα τὰ τοιαῦτα διδόντες, ὡς φῶς [o] οὐ δέον ὁρᾶν αὐτά. ΣΩΚΡ. Πάντη [p] δὴ φήσεις, ὦ Πρώταρχε, ὑπό τε ἀγγέλων πέμπων, καὶ παροῦσι φράζων, ὡς ἡδονὴ κτῆμα οὐκ ἔστι πρῶτον, οὐδ' αὖ δεύτερον· ἀλλὰ πρῶτον μέν πη περὶ μέτρον, καὶ τὸ [q] μέτριον καὶ [r] καίριον, καὶ πάντα ὁπόσα τοιαῦτα χρὴ νομίζειν τὴν ἀΐδιον εἰρῆσθαι [s] φύσιν. ΠΡΩΤ. Φαίνεται [t] γοῦν ἐκ τῶν νῦν λεγομένων. ΣΩΚΡ. Δεύτερον μὴν περὶ τὸ σύμμετρον καὶ καλὸν καὶ τὸ τέλεον καὶ ἱκανὸν, καὶ πάνθ' ὁπόσα τῆς [v] γενεᾶς αὖ ταύτης ἐστίν.

[e] ταύτην σκ.] ταύτην τὴν σκ. A.
[f] ἂν ἕν] deest ἓν A.
[g] οὐδεὶς πώποτε] οὐδείς ποτε οὐδείς πώποτε A.
[h] ἐπενόησεν] ὑπερενόησεν A.
[i] ὄντα] ὂν A.
[k] δέ γε] γε om. A.
[l] ἴδωμεν] εἰδῶμεν A.
[m] πάντως αἴσχιστον ἑπόμενον ὁρῶντες] πάντων α. ἐπανορῶντες A.
[n] μάλιστα νυκτὶ] νυκτὶ μάλιστα A. ubi mox om. τά.
[o] οὐ δέον] οὐδὲν A.
[p] δὴ φήσεις] δεῖ φησὶν A.
[q] μέτρον] μέτριον A.
[r] καίριον] καιρὸν A. et mox ὅσα.
[s] φύσιν deest A.
[t] οὖν] γοῦν A.
[v] γενεᾶς ταύτης αὖ] γενέσεως αὖ ταύτης A.

ΠΡΩΤ. Ἔοικε γοῦν. ΣΩΚΡ. Τὸ τοίνυν τρίτον, ὡς [w]ἡ ἐμὴ μαντεία, νοῦν καὶ φρόνησιν τιθεὶς, οὐκ ἂν μέγα τι τῆς ἀληθείας [x]παρεξέλθοις. ΠΡΩΤ. Ἴσως. ΣΩΚΡ. [y]Ἆρ᾽ οὖν οὐ τέταρτα, [z]ἃ τῆς ψυχῆς αὐτῆς ἔθεμεν, ἐπιστήμας τε καὶ τέχνας, καὶ δόξας [a]ὀρθὰς λεχθείσας, ταῦτ᾽ εἶναι τὰ πρὸς τοῖς τρισὶ τέταρτα; εἴπερ τοῦ ἀγαθοῦ γέ ἐστι μᾶλλον, ἢ τῆς ἡδονῆς ξυγγενῆ. ΠΡΩΤ. Τάχ᾽ ἄν. ΣΩΚΡ. Πέμπτας 50 τοίνυν ἃς ἡδονὰς ἔθεμεν, ἀλύπους ὁρισάμενοι, καθαρὰς ἐπονομάσαντες τῆς ψυχῆς αὐτῆς ἐπιστήμας, [b]ταῖς δὲ αἰσθήσεσιν ἑπομένας. ΠΡΩΤ. Ἴσως. ΣΩΚΡ.

ἐκτῇ δ᾽ [c]ἐν γενεᾷ

(φησὶν Ὀρφεὺς)

[d]καταπαύσατε κόσμον ἀοιδῆς.

Ἀτὰρ κινδυνεύει καὶ ὁ ἡμέτερος λόγος ἐν ἕκτῃ καταπεπαυμένος εἶναι κρίσει.

65 [a]Εὐκλείδου. 1

Ἔστι δὲ ὁ μὲν ὕπνος νεώτερος καὶ μειρακιώδης δαίμων, [b]εὔπιστος, καὶ ῥᾴδιος ἀποφυγεῖν· ὁ δὲ ἕτερος οὗτος πολιὸς, καὶ γέρων, ἐν τοῖς πρεσβυτέροις τῶν ἀνθρώπων μάλιστα ἐμπεφυκὼς, ἄπιστος καὶ ἀπαραίτητος. Τούτου δὲ τοῦ δαίμονος ἐργῶδές ἐστιν ἀπαλλαγῆναι, ὅτ᾽ ἂν ἅπαξ παρῇ. Οὔτε γὰρ λόγοις [c]προσέχει οὐδὲν, οὔτε ἀκούειν τὸ σύνολον δύναται· κωφὸς γάρ ἐστι· οὔτ᾽ αὖ δεικνύων αὐτῷ ἐμφανίσαις τὶ ἄν· τυφλὸς γάρ ἐστιν.

[w] ἡ ἐμὴ] deest ἡ A.
[x] παρεξέλθοις] παρεξέλθῃς A.
[y] ἆρ᾽] γὰρ A.
[z] ἃ τῆς ψ. ἐθ. αὐ] αὖ τ. ψ. αὐτ. ἐθ. A.
[a] ὀρθὰς] ὀρθῶς A.
[b] ταῖς δὲ] δὲ om. A.
[c] δ᾽ ἐν] δὲ A.
[d] καταπαύσατε] καταπαύσεται A.

65.

[a] Sic A.
[b] εὔπιστος] ἄπιστος Damasc. εὔπειστος et mox ἄπειστος Gesn. 3.
[c] προσέχειν] προσέχει A.

ΠΕΡΙ ΑΝΔΡΕΙΑΣ. Ζ.

1 [a] Εὐριπίδης Βελλεροφόντῃ.

Θάρσος δὲ πρὸς τὰς συμφορὰς μέγα σθένει.

2 [a] Εὐριπίδου Αἰγεῖ.

Ἔστι καὶ πταίσαντ' ἀρετὰν
ἀποδείξασθαι θανάτῳ.

3 [a] Σοφοκλέους Αἴαντος.

Αἰσχρὸν γὰρ ἄνδρα τοῦ μακροῦ χρῄζειν βίου,
κακοῖσιν ὅστις μηδὲν ἐξαλλάσσεται.
τί γὰρ παρ' ἦμαρ ἡμέρα [b]τέρπειν ἔχει
προσθεῖσα κἀναθεῖσα τοῦ γε κατθανεῖν;
οὐκ ἂν πριαίμην οὐδενὸς λόγου βροτὸν,
ὅστις καλαῖσιν ἐλπίσιν θερμαίνεται.
ἀλλ' ἢ καλῶς ζῆν, ἢ καλῶς τεθνηκέναι
τὸν εὐγενῆ χρή. Πάντ' ἀκήκοας λόγον.

4 [a] Μενάνδρου.

Ὅτ' ἄν τι [b]πράττῃς ὅσιον, ἀγαθὴν ἐλπίδα
[c]πρόβαλλε σαυτῷ, τοῦτο γιγνώσκων, ὅτι
[d]τόλμῃ δικαίᾳ καὶ θεὸς συλλαμβάνει.

5 [a] Εὐριπίδης Ἀρχελάῳ.

Ἓν δέ σοι μόνον προφωνῶ, μὴ 'πὶ [b]δουλείαν ποτε
ζῶν ἑκὼν ἔλθῃς, παρὸν σοὶ κατθανεῖν ἐλευθέρως.

1.

[a] Sic A. nisi quod compendiose Εὐριπ. Scil. Fr. 7.

2.

[a] Sic Trinc. Scil. Fr. 2. Deest A.

3.

[a] Sic A. Scil. v. 473.

[b] τέρπειν] τέρψιν A.

4.

[a] Sic A. Cleric. pp. 190. 206.

[b] πράττῃς] πράττεις Grotius.

[c] πρόβαλλ' ἑαυτῷ] πρόβαλλε σαυτῷ A.

[d] τόλμῃ] τόλμα A.

5.

[a] Sic A. nisi quod Εὐριπ. Fragm. Archelai 4.

[b] μὴ 'πὶ δουλείαν] μή που δειλίαν A. δουλείας Grotius.

6 [a] Εὐριπίδης Δανάῃ.

Φεῦ τοῖσι γενναίοισιν ὡς ἁπανταχοῦ
[b] πρέπει χαρακτὴρ χρηστὸς εἰς εὐψυχίαν.

7 [a] Σοφοκλῆς Ἐριφύλῃ.

Ἀνδρῶν γὰρ ἐσθλῶν στέρνον οὐ μαλάσσεται.

8 [a] Σοφοκλῆς Κρεούσᾳ.

Ὅστις δὲ τόλμῃ πρὸς τὸ δεινὸν ἔρχεται,
ὀρθὴ μὲν ἡ γλῶσσ᾽ ἐστὶν, ἀσφαλὴς δ᾽ ὁ νοῦς.

9 [a] Εὐριπίδης Ἡρακλεῖ.

[b] Τὸ μὲν σφαγῆναι δεινὸν, εὔκλειαν δ᾽ ἔχει·
τὸ μὴ θανεῖν δ᾽ οὐ δεινὸν, ἡδονὴ δ᾽ ἔνι.

10 [a] Εὐριπίδου Οἰδίποδι.

Πότερα γενέσθαι δῆτα χρησιμώτερον
συνετὸν [b] ἄτολμον τ᾽, ἢ θρασύν τε [c] κέμμανῆ;
τὸ μὲν γὰρ [d] αὐτῶν σκαιὸν, ἀλλ᾽ ἀμύνεται·
τὸ δ᾽ [e] ἡσυχαῖον ἔργον· ἐν δ᾽ ἀμφοῖν νόσος.

6.

[a] Sic A. nisi quod Εὐριπι. Fr. 2.

[b] πρέπει] Ita MS. A. Vulgati non male τρέπει. Grotius. τρέπει error est typographi in edit. Gesneri 1559. qui in Genevensem, qua usus est Grotius, manavit. Reliquæ πρέπει.

7.

[a] Sic A. Scil. Fragm. 2.

8.

[a] Sic A. Scil. Fr. 1.

9.

[a] Sic A. Vide Fragmenta falso citata n. 1.

[b] Euripideos hos versus addit MS. A. Grotius. Idem in nota ms. monet eosdem a Plutarcho citari in l. de Virtute Morali. Porsonus Adv. p. 276. reponendum docet δὲ δειλὸν pro δ᾽ οὐ δεινὸν e Plutarcho p. 447. E.

10.

[a] Sic A. Scil. Fr. 6. *Herculi* tribuit Gesner.

[b] Copulam post ἄτολμον inserui, Porsono obsecutus ad Aristoph. Av. 705.

[c] κἀμαθῆ] Ita MS. A. ex manu priore: quod rectius mihi videtur ad implenda oppositionis membra, quam quod vulgo legitur κέμμανῆ. Grotius. Aberrasse credo Grotium in enotanda MSti varietate. Mihi saltem videtur a prima manu exaratum non ἀμαθῆ sed εὐμενῆ.

[d] αὐτοῖν] Ita recte Scaliger, pro αὐτῶν. quanquam solent ista confundi. Grotius.

[e] ἡσυχαῖον] Ita posui ob versum, cum ante esset ἡσύχιον. Grotius.

11 [a] Αἰσχύλου.

Ἄνδρες γὰρ ἑπτὰ, θούριοι λοχαγέται,
ταυροσφαγοῦντες εἰς μελάνδετον σάκος,
καὶ θιγγάνοντες [b] χερσὶ ταυρείου φόνου,
Ἄρη τ' Ἐνυὼ, καὶ φιλαίματον Φόβον
ὡρκωμότησαν, ἢ πόλει κατασκαφὰς
θέντες, λαπάξειν ἄστυ Καδμείων βίᾳ,
ἢ γῆν θανόντες πρόσθε φυράσειν φόνῳ.
[c] σημεῖα δ' αὐτῶν τοῖς τεκοῦσιν εἰς δόμους
πρὸς ἅρμ' Ἀδράστου χερσὶν ἔστεφον δάκρυ
λείβοντες· οἶκτος δ' οὔ τις ἦν ἀνὰ στόμα.
σιδηρόφρων γὰρ θυμὸς, [e] ἀνδρείᾳ φλέγων,
ἔπνει λεόντων ὡς [f] Ἄρην δεδορκότων.
καὶ τῷδε πίστις οὐκ [g] ὄκνῳ χρονίζεται.
κληρουμένους δ' ἔλειπον, ὡς πάλῳ λαχὼν
ἕκαστος αὐτῶν πρὸς πύλας ἄγοι λόχον. 1

12 [a] Μιμνέρμου.

Οὐ μὲν δὴ κείνου γε μένος καὶ ἀγήνορα θυμὸν
τοῖον ἐμεῦ προτέρων πεύθομαι, οἵ μιν [b] ἴδον
Λυδῶν ἱππομάχων πυκινὰς κλονέοντα φάλαγγας,
[c] Ἕρμιον ἀμπεδίον φῶτα [d] φερεμμελίην.
τοῦ μὲν ἄρ' οὔ ποτε πάμπαν ἐμέμψατο Παλλὰς Ἀθήνη
δριμὺ μένος κραδίης, [e] ἔσθ' ὅτ' ἀνὰ προμάχους

11.

[a] Sic A. Scil. Septem c. Theb. v. 42.

[b] χερσὶ ταυρίου] χειρὶ ταυρίου A. Mox Ἄρη κ' Gesn. 3.

[c] μνημεῖά θ' αὐτῶν] Ita Æschyli editiones significantius, quam quod heri vulgo est, σημεῖα δ' αὐτῶν. GROTIUS.

[e] ἀνδρείᾳ] ἀνδρίαν A.

[f] ἄρην] ἄρη A.

[g] ὄκνῳ χρονίζεται] μόνῳ χαρίζεται A.

12.

[a] Sic A.

[b] ἴδον] εἶδον A.

[c] ἐρίμιον] ἕρμιον Gesneri margo et A. ex emend. *De Hermi campo*, inquit Gesnerus, *Strabo lib.* 13.

[d] φερεμμελίην] φέρ' εὐμελίην VALCKENÆR.

[e] ἔσθ' ὅτ' etc.] εὖθ' ὅτ' ἀνὰ προ-

σεῦ, ἠδ' αἱματόεντος ἐν ὑσμίνῃ πολέμοιο,
  πικρὰ βιαζομένου δυσμενέων βέλεα.
οὐ γάρ τις κείνου δηΐων ἔτ' ἀμεινότερος φὼς
  ἔσκεν ἐποίχεσθαι φυλόπιδος κρατερῆς
ἔργον, ὅτ' αὐγαῖσιν φέρετ' ὠκέος ἠελίοιο.—

13 [a] Μελιννοῦς Λεσβίας εἰς Ῥώμην.

[b] Χαῖρέ μοι Ῥώμα, θυγάτηρ Ἄρηος,
[c] χρυσεόμιτρα, δαΐφρων ἄνασσα,
σεμνὸν [d] ἃ ναίεις ἐπὶ γᾶς Ὄλυμπον,
  αἰὲν [e] ἄθραυστον.
σοὶ μόνᾳ [f] πρέσβιστα δέδωκε Μοῖρα
κῦδος ἀρρήκτω βασιλῇον ἀρχᾶς·
ὄφρα κοιρανῇον [g] ἔχοισα [h] κάρτος
  ἁγεμονεύῃς.
σᾷ δ' ὑπὸ σδεύγλᾳ κρατερῶν λεπάδνων
[i] στέρνα γαίας καὶ πολιᾶς θαλάσσας
σφίγγεται· σὺ δ' ἀσφαλέως κυβερνᾷς
  ἄστεα λαῶν.
πάντα δὲ [k] σφάλλων ὁ μέγιστος αἰών,
καὶ μεταπλάσσων βίον ἄλλοτ' ἄλλως,
σοὶ μόνᾳ πλησίστιον οὖρον ἀρχᾶς

μάχους σεύηθ' αἱματόεν ὑσμίνη πολέ-
μιον (οι) A.

13.

[a] Sic A. Gesner.: *Melinnus vel potius Erinnæ Lesbiæ in Romam Sapphici versus.* Grotius: *Erinna Lesbia.* Μελινὼ habet Photius. Vide Welckerum in Creuzeri Meletem. II. p. 18. seqq.

[b] Hos versus ita dedimus ut jam ante nos a viris summis digesti atque emendati fuere. Putavit haud dubie Stobæus Ῥώμην heic esse ἀνδρείαν. At mihi tamen valde se probat eorum opinio qui posterioris ævi hoc poëma putant urbi Romæ dicatum. Certe verba omnia eam in rem quadrant. GROTIUS.

[c] χρυσεόμιτρα] χρυσεόμιτρε A.

[d] ἂν αἴης] ἂν αἴης A. ἂν εἴης Gesn. marg. ἃ ναίεις dedit Grotius.

[e] ἄθραυστον] ἄθραυστος Gesneri marg.

[f] πρέσβυς τὰ] πρέσβιστα A. πρέσβειρα Gesneri marg.

[g] ἔχουσα] ἔχοισα Grotius.

[h] κράτος] κάρτος A.

[i] στέρνῳ] στέρνον vel στέρνα Gesneri margo. στέρνα A.

[k] σφαλῶν δ'] δὲ σφάλλων A.

οὐ μεταβάλλει.
ἦ γὰρ ἐκ πάντων σὺ μόνα κρατίστους
ἄνδρας [l] αἰχματὰς [m] μεγάλους λοχεύεις,
εὔσταχυν Δάματρος ὅπως [n] ἀνεῖσα
καρπὸν ἀπ' ἀνδρῶν.

14 [a] Ὁμήρου.

Εἴπερ γάρ κε βλεῖο πονεύμενος, ἠὲ τυπείης,
οὐκ ἂν ἐπ' αὐχέν' ὄπισθε πέσῃς, οὐδ' ἐπὶ νώτῳ,
ἀλλά κεν ἢ στέρνων ἢ νηδύος ἀντιάσειεν
πρόσσω ἱεμένοιο μετὰ προμάχων ὀαριστύν.

15 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Οὐ μέν μοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξεις,
ἀλλ' ἰθὺς μεμαῶτι διὰ στήθεσσιν ἔλασσον.

16 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης ἐρωτηθεὶς τί ῥώμη, εἶπε, Κίνησις ψυχῆς μετὰ σώματος.

17 [a] Ἐπικτήτου.

Διὰ τοῦτο ἐπαινεῖν Ἀγριππῖνον δίκαιον, ὅτι πλείστου ἄξιος ἀνὴρ γενόμενος, οὐδεπώποτε ἐπῄνεσεν ἑαυτόν· ἀλλ' εἰ καὶ ἄλλος τις αὐτὸν ἐπῄνει, ἠρυθρία. Οὗτος δ', ἔφη, ὁ ἀνὴρ τοιοῦτος ἦν, ὥστε τοῦ συμβαίνοντος ἀεὶ ἑαυτῷ δυσκόλου, ἔπαινον γράφειν· εἰ μὲν πυρέττοι, πυρετοῦ, εἰ δὲ ἀδοξοῖ, ἀδοξίας· εἰ δὲ φύγοι, φυγῆς. Καί ποτε μέλλοντι, ἔφη, [b] αὐτῷ ἀριστήσειν, ἐπέστη ὁ λέγων, ὅτι φεύγειν αὐτὸν κελεύει Νέρων· καὶ ὃς ἔφη, Οὐκοῦν, εἶπεν, ἐν Ἀρικίᾳ [c] ἀριστήσομεν.

[l] αἰχμητὰς] αἰχματὰς A.
[m] μεγάλως] μεγάλους A.
[n] συνείσω] συνοίσῃ Gesneri margo. συνοίσῃς Grotius. ἀνεῖσα A. et margo ed. Francof.

14.

[a] Hunc locum addidi ex A. Est Il. N. 288. v. sec. πέσοι (vel πέσῃ) βέλος exempl. Homeri.

15.

[a] Sic A. Scil. Il. X. 283.

16.

[a] Sic A.

17.

[a] Sic A. Scil. Fr. 56.
[b] αὐτῷ] τῷ A.
[c] ἀριστήσωμεν A.

18 [a] Διογένους.

Διογένης οὐδένα καλὸν ἔφησεν εἶναι πόνον, οὗ μὴ τέλος [b] εἴη εὐψυχία καὶ τόνος ψυχῆς, ἀλλ' οὐχὶ σώματος.

19 [a] Θουκυδίδου δημηγορίας Περικλέους.

Τὸ γὰρ ἄπραγμον οὐ σώζεται, μὴ μετὰ τοῦ δραστηρίου τεταγμένον.

20 [a] Ἀντιγόνου.

Ἀντίγονος δὲ ἔφη, τὰ μέγιστα καλὰ ἄνευ μεγάλων κακῶν οὐκ εἶναι.

21 [a] Χρυσίππου.

Ἔλεγεν δὲ ὁ Χρύσιππος, ἀλγεῖν μὲν τὸν σοφὸν, μὴ βασανίζεσθαι δέ· μὴ γὰρ ἐνδιδόναι τῇ ψυχῇ. Καὶ δεῖσθαι μὲν, μὴ προσδέχεσθαι δέ.

22 [a] Δημοκρίτου.

Ἀνδρείη τὰς ἄτας μικρὰς ἔρδει.

23 [a] Μουσωνίου.

Καὶ ἂν τοῦ συμφέροντος μάλιστα προαιρῇ ἔχεσθαι, μὴ δυσχέραινε ταῖς περιστάσεσιν, ἐνθυμούμενος [b] ὅσα ἤδη σοι τῶν ἐν βίῳ, οὐχ ὡς σὺ ἐβούλου, συνέπεσεν, ἀλλ' ὡς συνέφερεν.

24 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἅρπαζε τὸ καλῶς ἀποθνήσκειν, ὅτε ἔξεστι, μὴ μετὰ μικρὸν τὸ μὲν ἀποθνήσκειν σοι παρῇ, τὸ δὲ καλῶς μηκέτι ἐξῇ.

25 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Οὐκ ἔστιν ἐπὶ πολλῶν [b] συμφέροντι ζῶντα καθηκόντως

18.

[a] Sic A.

[b] εἶναι εὐψυχίαν καὶ τόνον] εἴη εὐψυχία καὶ τόνος Gesneri margo et codd. Schowii.

19.

[a] Sic A. Scil. II. 63.

20.

[a] Sic A.

21.

[a] Sic A.

23.

[a] Sic A.

[b] ὅσα] πόσα A.

24.

[a] Sic A.

25.

[a] Sic A.

[b] συμφέροντι ζῶντα, καθηκόντως] συμφέρον τῷ ζῶντι A.

ἀποθανεῖν, μὴ ὑπὲρ πλειόνων ἀποθνήσκοντα συμφέροντι.

26 [a] Δημοκρίτου.

Ἀνδρεῖος [b] οὐχ ὁ τῶν πολεμίων κρατῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τῶν ἡδονῶν κρείσσων. Ἔνιοι δὲ [c] πόλεων μὲν δεσπόζουσι, γυναιξὶ δὲ δουλεύουσιν.

27 [a] Πλάτωνος.

Πλάτων ἔφη, τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας βίου μὴ μακροῦ ἀλλὰ λαμπροῦ δεῖσθαι.

28 [a] Δαρείου.

Δαρεῖος ὁ Ξέρξου πατὴρ ἑαυτὸν ἐγκωμιάζων ἔλεγεν, ἐν ταῖς μάχαις καὶ παρὰ τὰ δεινὰ γίγνεσθαι φρονιμώτερος.

29 [a] Ἐκ τῶν Δίωνος Χρειῶν.

Λάκαινα γυνὴ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ἐν παρατάξει χωλωθέντος, καὶ δυσφοροῦντος ἐπὶ τούτῳ, Μὴ λυποῦ τέκνον, εἶπεν· καθ' ἕκαστον γὰρ βῆμα τῆς ἰδίας ἀρετῆς ὑπομνησθήσῃ.

30 [a] Ἐκ τῶν Ἀριστοτέλους Χρειῶν.

Ἀνάξαρχος ὁ φυσικὸς, εἰπόντος αὐτῷ Ἀλεξάνδρου, ὅτι κρεμῶ σε· Ἀπείλει τούτοις, ἔφη, τοῖς πολλοῖς· ἐμοὶ δὲ οὐδὲν διαφέρει ὑπὲρ γῆς ἢ κατὰ γῆς σήπεσθαι.

31 [a] Του αὐτοῦ.

[b] Γοργὼ ἡ Λακεδαιμονία Λεωνίδου γυνὴ, τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ἐπὶ στρατείαν πορευομένου, τὴν ἀσπίδα ἐπιδιδοῦσα εἶπεν, ἢ [c] ταύταν, ἢ ἐπὶ ταύταν.

26.

[a] Sic A.

[b] οὐχ ὁ] οὐχὶ A.

[c] πόνων] πόλεων A. et marg. Gesneri: *vel* πολεμίων addit Francof.

27.

[a] Sic A.

28.

[a] Sic A.

29.

[a] Sic A. Vid. Wyttenbach. ad Plutarch. II. p. 241. E.

30.

[a] Sic A.

31.

[a] Sic A. Vid. Wyttenbach. ad Plutarch. II. p. 241. F.

[b] Γοργόνη] γοργώνη A. Correxit Jacobsius in Athen. p. 186.

[c] ταύταν—ταύταν] τὰν—τὰν A. m. sec.

32 [a] Δημοκρίτου.

Δίκης κῦδος, γνώμης θάρσος, καὶ [b] ἀθαμβίη· ἀδικίης δὲ δεῖμα, ξυμφορῆς τέρμα.

33 [a] Ἡροδότου ἱστορίας ζ.

Μεγάλα γὰρ πρήγματα μεγάλοισι κινδύνοισιν ἐθέλει καὶ αἱρέεσθαι.

34 [a] Πλάτωνος ἐκ τῆς Ἀπολογίας Σωκράτους.

Ἴσως ἂν οὖν εἴποι τις, εἶτ' οὐ καταισχύνῃ, ὦ Σώκρατες, τοιοῦτο ἐπιτήδευμα ἐπιτηδεύσας, ἐξ οὗ κινδυνεύεις νυνὶ ἀποθανεῖν; Ἐγὼ δὲ τούτῳ ἂν δίκαιον λόγον ἀντείποιμι· ὅτι οὐ καλῶς λέγεις, ὦ ἄνθρωπε, εἰ οἴει δεῖν κίνδυνον ὑπολογίζεσθαι τοῦ ζῆν ἢ τεθνάναι ἄνδρα, [b] ὅτου τὶ καὶ σμικρὸν ὄφελός ἐστιν· ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνο σκοπεῖν ὅτ' ἂν πράττῃ, πότερον δίκαια ἢ ἄδικα πράττει, καὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἔργα ἢ κακοῦ.

35 [a] Θουκυδίδου δημηγορίας Κνίκου.

Ἄνευ δ' εὐψυχίας οὐδεμία τέχνη πρὸς τοὺς κινδύνους ἰσχύει· φόβος γὰρ μνήμην ἐκπλήσσει, τέχνη δ' ἄνευ αὐτῆς οὐδὲν ὠφελεῖ.

36 [a] Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ Ἐπιταφίου.

Ἀλγεινοτέρα γὰρ ἀνδρί [b] γε φρόνημα ἔχοντι [c] ἡ μετὰ τοῦ μαλακισθῆναι κάκωσις, ἢ ὁ μετὰ ῥώμης καὶ κοινῆς ἐλπίδος ἅμα γιγνόμενος ἀναίσθητος θάνατος.

37 [a] Ἐν ταυτῷ.

Διαφερόντως γὰρ [b] δὴ καὶ τόδε ἔχομεν, ὥστε τολμᾶν τε οἱ

32.

[a] Sic A.

[b] ἀθυμίη] ἀθαμβίη A. Gesnerus: Lego εὐθυμίη.

33.

[a] Sic A. Scil. VII. 50.

34.

[a] Sic A. Scil. p. 28. B.

[b] ὅτου τι] ὅτου τ' εἰ A.

35.

[a] Sic A. Scil. II. 87. Pro Κνίκου Wassius reponendum monet Κνήμου.

36.

[a] Sic A. Scil. II. 43.

[b] γε om. A.

[c] ἡ ἐν τῷ μετὰ τοῦ] ἡ μετὰ τοῦ ἐν τῷ A.

37.

[a] Sic A. Scil. II. 40.

[b] δὴ] δεῖ A.

αὐτοὶ μάλιστα, καὶ περὶ ὧν ἐπιχειρήσομεν, ἐκλογίζεσθαι· ὃ τοῖς ἄλλοις, ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς δὲ ὄκνον φέρει. Κράτιστοι δ᾽ ἂν [c] τὴν ψυχὴν δικαίως κριθεῖεν, οἱ τά τε δεινὰ καὶ ἡδέα σαφέστατα γινώσκοντες, καὶ διὰ ταῦτα μὴ ἀποτρεπόμενοι ἐκ τῶν κινδύνων.

38 [a] Ζήνωνος.

Ζήνων ὁ Ἐλεάτης ὑπὸ τοῦ τυράννου στρεβλούμενος, ὅπως εἴπῃ τοὺς συνωμότας· Εἰ γὰρ ἦσαν, εἶπεν, [b] ἐτυράννεις.

39 [a] Ἐκ τῆς Νικολάου ἐθῶν συναγωγῆς.

Ὀμβρικοὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς πολεμίους μάχαις αἴσχιστον ἡγοῦνται ἡττημένοι ζῆν, ἀλλ᾽ ἀναγκαῖον ἢ νικᾶν, ἢ ἀποθνήσκειν.

40 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Κέλτοι οἱ τῷ ὠκεανῷ γειτνιῶντες, αἰσχρὸν ἡγοῦνται τοῖχον καταπίπτοντα ἢ οἰκίαν φεύγειν· πλημμυρίδος δὲ ἐκ τῆς ἔξω θαλάττης ἐπερχομένης, μεθ᾽ ὅπλων ἀπαντῶντες ὑπομένουσιν ἕως κατακλύζονται, ἵνα μὴ δοκῶσι φεύγοντες τὸν θάνατον φοβεῖσθαι.

41 [a] Ἰαμβλίχου ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς Ὀλύμπιον περὶ Ἀνδρίας.

Ἀνδρία νοείσθω ἡ κυριωτάτη, ὅση τέ ἐστιν ἄτρεπτος νοερὰ δύναμις, καὶ ὅση ἀκμαιοτάτη νοερὰ ἐνέργεια, ἥτε τοῦ νοῦ [b] ταυτότης καὶ μόνιμος ἕξις ἐν ἑαυτῇ· τοιαῦτα ἂν εἴη τὰ περὶ τὴν ζωὴν εἴδη θεωρούμενα τῆς [c] ἀνδρίας, ἤτοι καθ᾽ ἑαυτὰ ὑφεστηκότα, ἢ κοινωνήσαντα τὴν ἑαυτῶν ῥώμην πρὸς τὴν ἐν τοῖς λόγοις μόνιμον κατάστασιν.

[c] τὴν ψυχὴν] τὴν om. A. Paullo ante ὡς pro ὃ Gesnerus.

38.

[a] Sic A.

[b] Post ἐτυράννεις A. habet ἂν a m. sec. οὐκ excidisse vidit Wakefieldius.

39.

[a] Sic A. Vid. Valesii Excerpt. p. 513.

40.

[a] Sic A.

41

[a] Sic A.

[b] ταυτότης] ταύτ A.

[c] ἀνδρείας] ἀνδρίας A.

42 [a] Ἐν ταυτῷ.

Ἀπὸ δὴ τούτων τὰ ἐν τοῖς πάθεσιν περί τε δεινὰ καὶ μὴ δεινὰ, καὶ περὶ φόβον καὶ [b] θάρσος, περί τε ἡδονὴν καὶ λύπην γενναίως ἀνθιστάμενα, καὶ τὰ διαφυλάττοντα ἀεὶ τὰς αὐτὰς ὀρθὰς δόξας, τά τε σύμμετρα καὶ μέσα ἤθη διασώζοντα, καὶ τὰ πραΰνοντα τὸν ὑπὸ τῷ λόγῳ, καὶ ἀνεγείροντα αὐτὸν κατὰ καιρὸν, καὶ τὰ κοινὰ τούτων ἐκ πάθους καὶ λόγου καὶ προαιρέσεως, τίθεμαι εἶναι πολυμέριστα [c] εἴδη τῆς ἀνδρίας· ἀφ᾽ ὧν ἐπιρρεῖ τοῖς βίοις ἡ ἀνδραγαθία τῶν πράξεων ἀήττητος πάντη καὶ ἀβίαστος, ἑκουσίως τὰ καλὰ καὶ δι᾽ ἑαυτὰ αἱρουμένη καὶ πράττουσα, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἕνεκα πάντας πόνους καὶ κινδύνους ὑπομένουσα, διδοῦσά τε ἑαυτὴν ἑτοίμως εἰς τὰ δοκοῦντα εἶναι δυσχερῆ, καὶ θαρροῦσα τὸν θάνατον καὶ μελετῶσα, τάς τε ἀλγηδόνας εὐκόλως φέρουσα καὶ μεταχειριζομένη.

43 [a] Πλάτωνος.

Πλάτων ἐρωτηθεὶς, πῶς ἔχειν δεῖ πρὸς τὰ περιπτώματα, Οὕτως, εἶπεν, ὥστε προϊδόντα μὴ ἐμβῆναι, ἐμβάντα δὲ [b] κατ᾽ ἄγνοιαν μὴ φροντίσαι.

44 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Οὐ τὸ ζῆν περὶ [b] πλείστου ποιητέον, ἀλλὰ τὸ εὖ ζῆν.

45 [a] Ζήνωνος.

Ζήνων ὡς ἤδη γέρων ὢν πταίσας κατέπεσεν, Ἔρχομαι, εἶπε, τί με ἄγεις; καὶ εἰσελθὼν, ἑαυτὸν ἐξήγαγεν.

46 [a] Λεωνίδου.

Λεωνίδης ἀκούσας ἐπισκιάζεσθαι τὸν ἥλιον τοῖς Περσῶν τοξ-

42.

[a] Sic A.

[b] θάρσος] θράσος A.

[c] ἤθη] εἴδη A. et margo Gesneri. ἀνδρίας mox A.

43.

[a] Sic A.

[b] κατάγνοιαν μηδὲ] κατ᾽ ἄγνοιαν μὴ A.

44.

[a] Sic A.

[b] πλείστου] πλεῖστα A.

45.

[a] Sic A.

46.

[a] A. Λεονίδου. V. Davis. ad Ciceron. Tusc. I. 42.

εύμασιν· [b] Χάριεν, ἔφη, ὅτι καὶ ὑπὸ σκιᾷ μαχούμεθα.

47 [a] Διογένους.

Ὁρῶν Μεγαρέας ὁ Διογένης τὰ μακρὰ τείχη ἱστάντας, Ὦ μοχθηροὶ, εἶπε, μὴ τοῦ μεγέθους προνοεῖτε τῶν τειχῶν, [b] ἀλλὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν στησομένων.

48 [a] Ἆγις ὁ βασιλεὺς ἔφη τοὺς Λακεδαιμονίους μὴ ἐρωτᾶν ὁπόσοι εἰσὶν, ἀλλὰ ποῦ εἰσὶν [b] οἱ πολέμιοι. Καὶ ἐρωτῶντος τινὸς, Πόσοι εἰσὶ Λακεδαιμόνιοι, ἔφη, Ἱκανοὶ τοὺς κακοὺς ἀπερύκειν.

49 [a] Ξενοφῶντος.

Ξενοφῶντι ἐν [b] Σκιλλοῦντι ἐστεφανωμένῳ καὶ θύοντι ἀπήγγειλέ τις Γρύλλον τὸν υἱὸν περὶ Μαντίνειαν πολεμοῦντα ἀνῃρῆσθαι. Ὁ δὲ ἀποθέμενος τὸν στέφανον, [c] εἴρετο ὅπως ἀγωνιζόμενος τελευτήσειε· τοῦ δ' εἰπόντος, ἄριστα, ἐπιθέμενος τὸν στέφανον, πάλιν ἔθυεν.

50 [a] Δημοσθένους ἐκ τῶν Ὑπὲρ τοῦ Στεφάνου.

Πέρας μὲν γὰρ [b] ἅπασιν ἀνθρώποις τοῦ βίου θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις ἑαυτὸν καθείρξας τηρῇ. Δεῖ δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγχειρεῖν [c] μὲν ἅπασιν ἀεὶ τοῖς καλοῖς, τὴν ἀγαθὴν προβαλλομένους ἐλπίδα, φέρειν δ' ὃ ἂν ὁ θεὸς διδῷ γενναίως.

51 [a] Πλάτωνος.

Ἀλλὰ καὶ [b] ἐπιχειροῦντα τοῖς καλοῖς καλὸν καὶ πάσχειν ὅ τι ἂν [c] ξυμβῇ τῳ παθεῖν.

[b] χάριεν] χάρις A.

47.

[a] Sic A.

[b] ἀλλὰ ἐπ'] ἀλλὰ τῶν ἐπ' A.

48.

[a] Sine lemmate A. v. Plutarch. II. p. 190. C. D.

[b] πολέμιοι] οἱ πολέμιοι A.

49.

[a] Sic A. Conf. CVIII. p. 571, 41.

[b] σκιαλοῦντι] Σκιλλοῦντι correxit Wesseling. Diod. Sic. II. p. 62, 19.

[c] εἴρετο] ἤρετο A. ex emend.

50.

[a] Sic A. Scil. p. 258, 19.

[b] ἅπασιν] πᾶσιν A.

[c] μὲν ἅπασιν ἀεὶ] ἀεὶ ἅπασιν μὲν A.

51.

[a] Sic A.

[b] ἐπιχειρεῖν] ἐπιχειροῦντα A.

[c] ξυμβῇ] ξυμβῇ τῷ παθεῖν A.

52 [a] Ἀλεξάνδρου.

Ἐν Ἰλίῳ θύοντι [b] τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἔφη ὁ ἱερεὺς δείξειν τὴν Πάριδος λύραν· ὁ δὲ τὴν Ἀχιλλέως, εἶπεν, εἰ ἔχεις, δεῖξον, καὶ πρό γε τῆς λύρας τὴν μελίαν.

53 [a] Κορίσκου.

Κόρισκος εὖ μάλα γέρων ὤν, ὡς ἀπό τινος χαλεπῆς ἀρρωστίας ἀνέρρωσεν· Ἄπαγε, ἔφη, ὡς ἀηδῶς ἀνέστροφα, ἤδη πολὺ τῆς ὁδοῦ προκεκοφώς, ἣν δεῖ πάντως πορευθῆναι.

54 [a] Κλεάνθους.

Κλεάνθης, ὑπὸ γλώττης [b] ἕλκους αὐτῷ γενομένου, τὴν τροφὴν οὐκ ἐδύνατο παραπέμπειν· ὡς δὲ ῥᾷον ἔσχε, καὶ ὁ ἰατρὸς αὐτῷ τροφὴν προσήγαγεν· Σὺ δέ με, ἔφη, βούλει ἤδη τὸ πλέον τῆς ὁδοῦ κατανύσαντα ἀναστρέφειν, εἶτα πάλιν ἐξ ὑπαρχῆς τὴν αὐτὴν [c] ἔρχεσθαι; καὶ ἐξῆλθεν τοῦ βίου.

55 [a] Κλειτομάχου.

Κλειτόμαχος νοσήσας, καὶ ληθάργῳ περιπεσών, ὡς ἀνένηψεν, Οὐδέν με, ἔφη, ἐξαπατήσει ἡ φιλοζωΐα, καὶ ἐξήγαγεν ἑαυτὸν τοῦ βίου.

56 [a] Σωκράτους.

Σωκράτους φεύγοντος τὴν δίκην, Λυσίας λόγον τινὰ συγγράψας ἦλθεν αὐτῷ κομίζων, καὶ ἐκέλευε χρήσασθαι· τοῦ δὲ Λυσίου εἰπόντος, καὶ μὴν κάλλιστον αὐτὸν εἶναι· Καὶ τὰ ῥόδα, ἔφη, κάλλιστά ἐστιν, ἀλλ' οὐ πρέπειν αὐτῷ τὸ στεφάνωμα. Τεθνήξῃ τοίνυν, ἔφη ὁ Λυσίας, εἰ μὴ οὕτως ἀπο-

52.

[a] Sic A. Vid. Plutarch. Vit. Alexand. p. 672 C. Wyttenbach. ad II. 331 D.

[b] Ἀλεξάνδρῳ] τῷ Ἀλ. A.

53.

[a] Sic A.

54.

[a] Sic A. Vide Diogen. Laert. VII. 176. Lucian. Macrob. 19.

[b] ἕλκους] ἕλκος A. et mox γινομένου.

[c] ἄρχεσθαι] ἔρχεσθαι A. Gesn. marg.

55.

[a] Sic A.

56.

[a] Σωκρᾶ A. Vide Diogen. Laert. II. 40. et Menagium.

λογήσῃ· ὁ δὲ, Εἰ γὰρ, ἔφη, καὶ μὴ νῦν, πάντως τεθνήξομαι.

57 [a] Ἐρασιστράτου.

Ἐρασίστρατος ὁ [b] Χῖος ἤδη γηραιὸς ὢν, ἕλκος ἐπὶ τοῦ ποδὸς δυσίατον ἔχων, Εὖ γε, εἶπεν, ὅτι τῆς πατρίδος ὑπομιμνήσκομαι· καὶ κώνειον πιὼν κατέστρεψεν.

58 [a] Ἡροδότου ἱστορίας ζ.

Λέγει Δημάρατος τάδε· Ἐπειδὴ ἀληθείῃ [b] δὴ χρήσασθαι πάντως κελεύεις ταῦτα λέγοντα, [c] τὰ μὴ ψευδόμενός τις ὕστερον ὑπὸ [d] σεῦ ἁλώσεται· τῇ Ἑλλάδι πενίη μὲν αἰεί κοτε σύντροφος σύνεστιν· ἀρετὴ δὲ ἔπακτός ἐστιν, ἀπό τε σοφίης κατεργασμένη, καὶ νόμου ἰσχυροῦ· τῇ διαχρεομένη Ἑλλὰς τήν τε πενίην ἀπαμύνεται, καὶ τὴν δεσποσύνην.

59 [a] Φιλίππου.

Φίλιππος ἦλθεν ἐπὶ Λακεδαίμονα, καὶ [b] προστρατοπεδεύσας, ἔπεμψεν ἀπειλῶν πολλὰ καὶ χαλεπὰ, εἰ μὴ ποιῶσι τὰ προστασσόμενα· τῶν δὲ Λακεδαιμονίων τις ἀκούσας τῶν ἀπειλῶν, Χάριν αὐτῷ, ἔφη, εἰδέναι, ὅτι οὐ κωλύει [c] ὁ ἐπὶ τοῖς μαχομένοις ἐστὶν ἀποθανεῖν.

60 [a] Πύρρου.

Πύρρου ἐπιστρατεύσαντος Λακεδαιμονίοις, καὶ πολλὰ ἀπειλοῦντος, Δερκυλλίδας, εἷς τῶν γερόντων, ἀναστὰς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, εἶπεν· Εἰ μὲν θεός ἐστιν ὁ ἀπειλῶν, μὴ φοβώμεθα, οὐδὲν γὰρ ἀδικοῦμεν· εἰ δ' [b] ἄνθρωπος, γνώτω ἀνδρά- 1 σιν ἀπειλῶν.

57.

[a] Sic A.

[b] Χῖος] Vide Wyttenbachii Philom. III. p. 108.

58.

[a] Sic A. Scil. VII. 102.

[b] διὰ χρήσασθαι] δὴ χρήσασθαι A. με post πάντως habet Francof.

[c] μὴ] τὰ μὴ A.

[d] σε] σεῦ A. Gesneri margo.

59.

[a] Sic A. v. Plutarch. II. p. 219. E.

[b] προστρατοπεδεύσας] προστρατεύσας A.

[c] ὁ ἐπὶ τοῖς] ὅτι τοῖς margo Gesneri ed. 2.

60.

[a] Sic A. v. Plutarch. II. 219. F.

[b] ἄνθρωπος] ἄ. ἔστι A.

61 [a] Σερήνου.

Ἀλέξανδρον τὸν Φεραίων τύραννον Θήβη ἀπέκτεινε γυνὴ, καὶ τοὺς Φεραίους ἠλευθέρωσεν. Συνέβη δὲ, καὶ θεωροὺς ἥκοντας αὐτῶν [b] παρ' Ἄμμωνος λέγειν αὐτοῖς, κελεύειν τὸν Ἄμμωνα Ἥβης ἱερὸν ἱδρύσασθαι. Τῶν δὲ πρεσβυτέρων τις παρακοῦσαι ἔφη [c] τοὺς θεωρούς· τὸν γὰρ Ἄμμωνα Θήβης εἰπεῖν, τῆς αὐτοὺς ἐξελομένης τῆς δουλείας.

62 [a] Ἐκ τῶν Πλουτάρχου διηγήσεων.

[b] Δαρεῖος ὁ Περσῶν βασιλεὺς μετὰ τριάκοντα μυριάδων ἐν Μαραθῶνι ἐστρατοπεδεύσατο. Ἀθηναῖοι δὲ [c] χιλίους ἔπεμψαν, στρατηγοὺς αὐτοῖς δόντες, Πολύζηλον, Καλλίμαχον, [d] Κυνέγειρον, Μιλτιάδην· συμβληθείσης δὲ τῆς παρατάξεως, Πολύζηλος μὲν ὑπὲρ ἄνθρωπον φαντασίαν θεασάμενος, τὴν ὅρασιν ἀπέβαλεν, καὶ τυφλὸς ὢν ἀνεῖλε [e] τεσσαράκοντα καὶ ὀκτώ. Καλλίμαχος δὲ πολλοῖς περιπεπαρμένος δόρασιν, καὶ νεκρὸς ἐστάθη. Κυνέγειρος δὲ Περσικὴν ἀγομένην ναῦν κατέχων, ἐχειροκοπήθη. Ὅθεν καὶ εἰς αὐτοὺς [f] ὑπὸ Παντελέου τοιάδε γεγράφθαι λέγεται·

ὦ κενεοῦ καμάτοιο, καὶ ἀπρήκτου πολέμοιο,
ἡμετέρῳ βασιλῆϊ τί λέξομεν ἀντιάσαντες;
ὦ βασιλεῦ, τί μ' ἔπεμπες ἐπ' ἀθανάτους πολεμιστάς;
βάλλομεν, οὐ πίπτουσι· τιτρώσκομεν, οὐ φοβέονται.
μοῦνος ἀνὴρ σύλησεν ὅλον στρατόν· ἐν δ' ἄρα μέσσῳ
αἱματόεις ἔστηκεν ἀτειρέος Ἄρεος εἰκών.
δένδρον δ' ὡς ἕστηκε σιδηρείαις ὑπὸ ῥίζαις,
κοὐκ ἐθέλει πεσέειν, τάχα δ' ἔρχεται ἔνδοθι νηῶν.
λῦε κυβερνῆτα, νέκυος προφύγωμεν ἀπειλάς.

61.

[a] Σερίνου A.

[b] παραγράμμως] παρ' ἄμμωνος A. m. sec.

[c] τοὺς θεωροὺς] τῶν θεωρῶν A.

62.

[a] Sic A. Vide Wyttenbachium ad Plutarchi Parall. init. Valckenær. ad Herodot. VI. 114.

[b] Δαρεῖος ὁ περσῶν βασιλεὺς] Δάτης ὁ περσῶν σατράπης Gesneri margo. Ex ipso, ut videtur, Plutarcho II. p. 305.

[c] χιλίους] ἐννάκις χιλίους Gesneri margo e Plutarcho.

[d] Κυνέγειρον] Κυναίγειρον A.

[e] τεσσαράκοντα] μὲν A.

[f] παντελέου] ὑπὸ Παντελείου A.

63 [a] Ἀγαθαρχίδου Σαμίου ἐν δ Περσικῶν.

Ξέρξης μετὰ πεντακοσίων μυριάδων Ἀρτεμισίῳ προσορμίσας, πόλεμον τοῖς ἐγχωρίοις κατήγγειλεν. Ἀθηναῖοι δὲ συγκεχυμένοι, κατάσκοπον ἔπεμψαν [b] Ἀγησίλαον τὸν Θεμιστοκλέους ἀδελφόν· καίπερ Νεοκλέους τοῦ πατρὸς [c] αὐτοῦ κατ' ὄναρ ἑωρακότος ἀμφοτέρας [d] ἀποβεβληκέναι τὰς χεῖρας. Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀνὴρ εἰς πλῆθος τῶν βαρβάρων ἐν σχήματι Περσικῷ, Μαρδώνιον ἕνα τῶν σωματοφυλάκων ἀνεῖλεν, ὑπολαβὼν Ξέρξην ὑπάρχειν. Συλληφθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν δορυφόρων πρὸς τὸν βασιλέα δέσμιος ἤχθη. Βουθυτεῖν [e] δὲ τοῦ [f] προειρημένου μέλλοντος ἐπὶ τὸν βωμὸν τοῦ ἡλίου, τὴν δεξιὰν ἐπέθηκε χεῖρα, καὶ ἀστένακτος ὑπομείνας τὴν ἀνάγκην τῶν βασάνων, [g] ἠλευθερώθη τῶν δεσμῶν εἰπών· Τοιοῦτοι πάντες ἐσμὲν Ἀθηναῖοι· εἰ δ' ἀπιστεῖς, καὶ τὴν ἀριστερὰν ἐπιθήσω. Φοβηθεὶς δ' ὁ Ξέρξης, φρουρεῖσθαι τὸν Ἀγησίλαον προσέταξεν.

64 [a] Ἀριστείδου ἐν τῷ γ τῶν Περσικῶν.

Περσῶν μετὰ πεντακοσίων μυριάδων ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα φερομένων, Λακεδαιμόνιοι τριακοσίους εἰς Θερμοπύλας ἔπεμψαν, στρατηγὸν αὐτοῖς δόντες [b] Λεωνίδην. Οὗτος τὸ ἐπερχόμενον θεασάμενος τῶν πολεμίων πλῆθος, εὐωχουμένοις εἶπε τοῖς συμμάχοις, [c] Οὕτως ἀριστᾶτε, ὦ τριακόσιοι, ὡς ἐν ᾅδου δειπνήσοντες. Ἐπιφανέντων οὖν τῶν βαρβάρων, Λεωνίδας πολλοῖς περιπεπαρμένος δόρασι, μεθ' ὁρμῆς ἐπὶ Ξέρξην ἠνέχθη· καὶ περιελόμενος αὐτοῦ τὸ διάδημα πρὸ τῶν

63.

[a] Sic A.

[b] ἡγησίλαον] ἀγησίλαον Gesneri margo.

[c] αὐτοῦ] αὐτῶν A.

[d] ἀποβεβηκέναι] ἀποβεβληκέναι A. ἀποβεβληκότα Gesneri margo.

[e] δὲ τοῦ] δὲ αὐτοῦ A.

[f] προειρημένου] προηρημένου A.

[g] ἐλευθερώθη] ἠλευθερώθη καὶ A.

64.

[a] Sic A.

[b] λεωνίδην] λεωνίδαν A.

[c] οὕτως] οὗτος A. Vide Davis. ad Ciceron. Tusc. I. 42.

τραυμάτων κατέσχε, καὶ αἱμορραγήσας ἐξέπνευσεν. Ἀνατεμὼν δὲ ὁ βασιλεὺς τοῦ προειρημένου τὸ στῆθος, εὗρεν αὐτοῦ τὴν καρδίαν τριχῶν γέμουσαν.

65 [a] Καλλισθένους ἐν τρίτῳ Μακεδονικῶν.

Φίλιππος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς, δύο καὶ τριάκοντα Χαλκιδικὰς πόλεις τοῖς ἰδίοις ὑποτάξας σκήπτροις, Μεθωναίους καὶ Ὀλυνθίους λεηλατεῖν ἤρξατο. Γενόμενος δὲ κατὰ γέφυραν ποταμοῦ [b] Σάρδωνος, καὶ εἰς τὸ πέραν διαβῆναι βιαζόμενος, ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν Ὀλυνθίων [c] ἐπεσχέθη. Τοξότης δέ τις, Ἀστὴρ τοὔνομα, τόξον ἐντείνας ἐτύφλωσε τὸν Φίλιππον, εἰπών·

Ἀστὴρ Φιλίππῳ θανάσιμον πέμπει βέλος.

Ἀποβαλὼν δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν ὀφθαλμὸν, εἰς τὸν ποταμὸν ἑαυτὸν ἔρριψε, καὶ πρὸς τοὺς οἰκείους [d] διανηξάμενος, τὸν κίνδυνον ἐξέφυγεν.

66 [a] Σωστράτου ἐν δευτέρῳ Θρακικῶν.

Ἀθηναῖοι πρὸς Θρᾷκας πόλεμον ἔχοντες στρατηγὸν ἐχειροτόνησαν Κόδρον. Οὗτος ἀκούσας ὅτι χρησμὸν εἰλήφασιν οἱ πολέμιοι ἐγκρατεῖς γενήσεσθαι [b] τῆς νίκης αὐτοὺς, ἐὰν τοῦ στρατηγοῦ φείσωνται τῶν Ἀθηναίων, ἐν δρυτόμου σχήματι συνέβαλε μάχην μετά τινων Θρακῶν ξυλιζομένων, καὶ τῷ δρεπάνῳ καιρίως ἐξ αὐτῶν ἕνα πλήξας, ἀνεῖλεν· οἱ δὲ λοιποὶ τὴν περίστασιν τοῦ στρατηγήματος μὴ γινώσκοντες, ἀπέκτειναν τὸν Κόδρον θέλοντα· συμβαλόντες δὲ τὸν πόλεμον Ἀθηναῖοι τῆς νίκης ἐγκρατεῖς ἐγένοντο.

67 [a] Ἐκ τῶν Θησέως.

Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργεῖοι περὶ χωρίου [b] Θυραίας, ἐν

65.

[a] Sic A.

[b] σάρδωνος] σανδάνου Gesneri margo, e Plutarch. II. p. 307. D.

[c] ἐπεσχέθη] κατεσχέθη (ἐπ superscr.) A.

[d] διανηξάμενος] διανοιξάμενος A.

66.

[a] Sic A.

[b] τῆς νίκης] deest articulus A.

67.

[a] Sic A.

[b] Θυραίας] Θυρεάτιδος marg. Gesn.

μεθορίῳ κειμένης, μέχρι μέν τινος ὅλοις τοῖς στρατεύμασιν παρετάσσοντο πρὸς ἀλλήλους, τέλος ἔδοξεν αὐτοῖς ἐπιλέξαι παρ᾽ ἑκατέρων τριακοσίους, κἀκείνων μαχεσαμένων τοῖς κρατήσασιν διαφέρειν τὸ χωρίον· οὗπερ [c] γενομένου, [d] Ὀθρυάδης Λακεδαιμόνιος στρατιώτης πολλοὺς ἀποκτείνας, καὶ πολλὰ τετρωμένος, ἔκειτο μεταξὺ τῶν ἀνῃρημένων Λακεδαιμονίων μόνος περιλειφθεὶς, Ἀργείων δὲ δύο [e] Ἀλκήνωρ καὶ Χρόμιος· ὧν ἀπελθόντων εἰς Ἄργος ἀπαγγεῖλαι τὴν νίκην, Ὀθρυάδης πολλοὺς σκυλεύσας τῶν πολεμίων τρόπαιον ἔστησε, καὶ χρησάμενος τῷ τῶν τραυμάτων αἵματι, ἐπέγραψεν, Λακεδαιμόνιοι κατ᾽ Ἀργείων· καὶ τοῦτο πράξας, ἀπέθανεν.

68 [a] Ἐκ τῆς Φαλάριδος ἐπιστολῆς πρὸς Περισθένην.

Τὴν Εὐβούλου καὶ τὴν Ἀριστοφάντου γυναῖκα τῶν ἐπιβουλευσάντων μοι ἔπεμψας ὡς ἀπολουμένας· καὶ πάντως που θαυμάζεις ὅτι ὑφήρηκα τῆς ὀργῆς. Εἰ δὲ καὶ πύθοιο τὴν αἰτίαν, ὅτι [b] δι᾽ εὐγενείας [c] ὑπερβάλλουσαν ἀπόκρισιν οὐδὲν πρὸς ἐμοῦ πεπόνθασι, [d] μᾶλλον ἂν ἔτι θαυμάσειας· ἐρωτώμεναι γὰρ παρ᾽ ἐμοῦ τὴν ἐπιβουλὴν εἰ συνῄδεσαν τοῖς ἀνδράσιν, οὐ μόνον ἔφασαν, ἀλλὰ καὶ συνορμῆσαι τυραννοκτονεῖν. Ἀντὶ ποίας ἀδικίας; εἰπόντος μου· ἰδίας μὲν οὐδεμιᾶς, τῆς δὲ κοινῆς, ἀπεκρίναντο· κοινὴν γὰρ ἀδικίαν εἶναι, τὸ καταδουλοῦσθαι πόλεις ἐλευθέρας. Τί παθοῦσαι τοι γάρ τοι, πάλιν ἐπανερομένου μου, δίκην ἀποτίσαιντ᾽ ἂν μοι τοῦ μίσους, τὴν κατ᾽ ἀξίαν; ἀποθανοῦσαι, προσέθηκαν. Ζῆν δὴ,

[c] γενομένου] γενόμενος margo Gesneri.

[d] Ὀθρυάδης Λακεδαιμόνιος στρατιώτης] Οθ. Λακεδαιμονίων στρατηγὸς scribendum putat Barthius ad Statii Theb. IV. 48.

[e] Ἀλκήνυρος καὶ Χραμίου] Ἀλκήνορος καὶ Χρομίου A. Ἀγήνωρ καὶ Χρόμιος Gesneri margo. Ἀλκήνωρ κ. Χρόμιος Herodotus I. 82. ubi vide Wesselingium.

68.

[a] Sic A. Scil. XV. ed. Lennep.

[b] δὴ] δι᾽ A.

[c] ὑπερβάλλουσαν ἀπόκρισιν] ὑπερβαλλούσης ἀπόδειξιν Gesneri margo.

[d] μᾶλλον ἂν ἔτι om. A.

οὐ τεθνάναι, [e] ἔκρινα τὰς μετὰ τοιαύτης ἀρετῆς ἀποθνησκούσας.

69 [a] Καλλισθένους ἐν δευτέρῳ Μεταμορφώσεων.

Κατὰ Κελαινὰς, πόλιν τῆς Φρυγίας, διὰ μῆνιν Ἰδαίου Διὸς χάσμα μεθ᾽ ὕδατος γενόμενον πολλὰς οἰκίας αὐτάνδρους εἰς τὸν βυθὸν [b] καθείλκυσε. Τοῦ δὲ δήμου κινδυνεύοντος, Μίδας ὁ βασιλεὺς χρησμὸν ἔλαβε, συνελεύσεσθαι τὴν γῆν, ἐὰν εἰς τὸ βάραθρον βάλῃ τὸ τιμιώτατον ἐν ἀνθρωπίνῳ βίῳ. Τῶν δὲ Κελαινιτῶν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον καὶ τὸν κόσμον τῶν γυναικῶν εἰς τὸ χάσμα ῥιψάντων, καὶ μηδ᾽ οὕτω τοῦ κακοῦ [c] λήξαντος, Ἀγχοῦρος ὁ υἱὸς Μίδα, λογισάμενος μηδὲν εἶναι τιμιώτερον ἐν βίῳ ψυχῆς ἀνθρωπίνης, [d] ἀναπηδήσας καὶ δοὺς περιπλοκὰς τῷ γεννήσαντι, καὶ ἀποταξάμενος τῇ γυναικὶ [e] Τιμοθέᾳ, μεθ᾽ ὁρμῆς ἔφιππος εἰς τὸν τόπον τοῦ χάσματος ἠνέχθη. [f] Τῆς δὲ γῆς εἰς τὴν φυσικὴν ἁρμονίαν συνελθούσης, Μίδας βωμὸν ἱδρύσατο Διὸς Ἰδαίου, ὃν χρύσεον ἐποίησε ταῖς χερσὶν ἁψάμενος. Οὗτος ὁ βωμὸς περὶ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ τὸ χάσμα συνέβη γενέσθαι, λίθινος γίνεται· τῆς δ᾽ ὡρισμένης προθεσμίας παρελθούσης, χρύσεος ὁρᾶται.

70 [a] Ἐκ τῶν Θησέως.

Λοιμοῦ κατασχόντος τὴν Λακεδαίμονα, διὰ τὴν ἀναίρεσιν τῶν κηρύκων τῶν [b] ἀπεσταλμένων παρὰ Ξέρξου, αἰτοῦντος γῆν καὶ ὕδωρ, ὥσπερ ἀπαρχὰς [c] δουλείας, χρησμὸς ἐδόθη, [d] ἀπαλλαχθήσεσθαι αὐτοὺς, εἴ γέ τινες ἕλοιντο Λακεδαι-

[e] ἔκρινα] προέκρινα sic A.

69.

[a] Sic A. Καλλισθένης Trinc.

[b] καθείλκυσι] καθείλκυσε A. Trinc.

[c] λήγοντος αἰγίστεος] λήξαντος ἀγχοῦρος A.

[d] ἀναπηδήσας καὶ om. A. ἀνθρωπίνης om. Trinc. ubi mox leg. ἀναποδήσας.

[e] τιμοθέα om. B.

[f] τῆς δὲ γῆς] Hinc usque ad fin. om. Trinc.

70.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἀπεσταλμένων] ἀποσταλέντων A.

[c] λείας] δουλείας A. Gesn. marg.

[d] ἀπαλλαχθήσεσθαι] ἀπαλλαγησεσθαι A. B.

μονίων παρὰ τοῦ βασιλέως ἀναιρεθῆναι. Τότε [e] Βούλης καὶ Σπέρχης ἀφικόμενοι [f] εἰς βασιλέα, ἠξίουν ἀναιρεθῆναι· ὁ δὲ θαυμάσας αὐτῶν τὴν ἀρετὴν, ἐπανιέναι προσέταξε.

71 [a] Πλουτάρχου.

Τὴν μὲν ἀνδρίαν μεσότητά φασιν εἶναι δειλίας καὶ θρασύτητος, ὧν ἡ μὲν ἔλλειψις, ἡ δὲ ὑπερβολὴ τοῦ θυμοειδοῦς ἐστιν.

72 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἀγησίλαος περὶ ἀνδρείας καὶ δικαιοσύνης ἐρωτηθεὶς, πότερα ἂν κρείττων εἴη· Μηδὲν ἀνδρείας δεήσεσθαι ἡμᾶς, ἔφη, εἰ δίκαιοι πάντες γίνοιντο.

73 [a] Ξενοφῶντος ἐν δ᾽ Ἀπομνημονευμάτων.

[b] Ἀνδρίαν δὲ, ὦ Εὐθύδημε, ἆρα τῶν καλῶν νομίζεις εἶναι; 9
Κάλλιστον μὲν οὖν ἔγωγ᾽, ἔφη. Χρήσιμον ἄρα οὐ πρὸς τὰ ἐλάχιστα νομίζεις τὴν ἀνδρίαν; [c] Μὰ Δί᾽ ἔφη, πρὸς τὰ μέγιστα μὲν οὖν. [d] Ἆρα οὖν δοκεῖ σοι πρὸς τὰ δεινά τε καὶ ἐπικίνδυνα χρήσιμον εἶναι [e] τὸ ἀγνοεῖν αὐτά; Ἥκιστα γὰρ, ἔφη. [f] Οἱ ἄρα μὴ φοβούμενοι τὰ τοιαῦτα διὰ τὸ μὴ εἰδέναι τί ἐστιν, οὐκ ἀνδρεῖοι εἰσίν; Νὴ Δί᾽, ἔφη. Πολλοὶ γὰρ ἂν οὕτω γε τῶν τε μαινομένων καὶ τῶν δειλῶν ἀνδρεῖοι εἶεν. Τί

[e] Βούλης καὶ Σπέρχης.] Vide Wesselingium et Valckenærium ad Herodot. VII. 134.

[f] εἰς] πρὸς A. ὡς B. m. sec.

71.

[a] Scil. II. 445. A. Deest locus Trinc. MSS.

72.

[a] Vide II. 190. F. et Wyttenbach. Deest locus Trinc. et MSS. et cum priore de suo addidisse videtur Gesnerus.

73.

[a] Τοῦ αὐτοῦ A. ubi præcedit n. seq. Vid. IV. 6, 10. Πλάτωνος Trinc.

[b] Ἀνδρείαν] ἀνδρίαν A. Ἀνδρείας Trinc. ubi mox εὐθύδημε ον νομίζεις cum lacuna. om. item ἄρα οὐ cum lacuna.

[c] μὰ δί᾽] νὴ δί᾽ A. Trinc. ἔφην Trinc.

[d] ἆρα] ἆρ᾽ οὖν A. ἆρα δοκεῖ σοι om. Trinc. cum lacuna.

[e] τὸ] τῷ A. Mox ἥκιστα γὰρ ἔφη om. Trinc. cum lacuna.

[f] οἱ ἄρα usque ad ἔφη leguntur in marg. A. εἰσὶν νὴ δί᾽ om. Trinc. cum lacuna. Deinde ib. οὔτε τῶν τε pro οὕτω γε τῶν. Paullo infra ἀνδρεῖοι οἱ δὲ τὰ μὴ ib. ἐστί pro ἔτι γε — ἀγαθοὺς πρὸς om. cum lacuna. δειλοὺς πάνυ om.

δὲ, οἱ καὶ τὰ μὴ δεινὰ δεδοικότες; Ἔτι γε, νὴ Δία, ἧττον, ἔφη. Ἆρ' οὖν τοὺς μὲν ἀγαθοὺς πρὸς τὰ δεινὰ καὶ ἐπικίνδυνα ὄντας, ἀνδρείους ἡγῇ εἶναι, τοὺς δὲ κακοὺς, δειλούς; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Ἀγαθοὺς δὲ πρὸς τὰ τοιαῦτα νομίζεις ἄλλους τινὰς, ἢ τοὺς [g] δυναμένους αὐτοῖς καλῶς χρῆσθαι; Οὐκ, ἀλλὰ τούτους, ἔφη. Κακοὺς δὲ ἄρα τοὺς οἵους τούτοις κακῶς χρῆσθαι; Τίνας γὰρ ἄλλους; ἔφη. Ἆρ' οὖν ἕκαστοι χρῶνται, ὡς [h] οἴονται δεῖν; Πῶς γὰρ ἄλλως; ἔφη. Ἆρ' οὖν οἱ μὴ δυνάμενοι καλῶς χρῆσθαι, ἴσασιν ὡς δεῖ χρῆσθαι; Οὐ δή που γε, ἔφη. Οἱ ἄρα εἰδότες ὡς δεῖ χρῆσθαι, οὗτοι καὶ δύνανται; Μόνοι γ' ἔφη. Τί δαὶ, οἱ μὴ διημαρτηκότες, ἆρα κακῶς χρῶνται τοῖς [i] τοιούτοις; Οὐκ οἴομαι, ἔφη. Οἱ ἄρα κακῶς χρώμενοι διημαρτήκασιν; [k] Εἰκός γ' ἔφη. Οἱ μὲν ἄρα ἐπιστάμενοι τοῖς δεινοῖς τε καὶ ἐπικινδύνοις καλῶς χρῆσθαι, ἀνδρεῖοί εἰσιν· οἱ δὲ διαμαρτάνοντες τούτων, δειλοί; Ἔμοιγε δοκοῦσιν, [l] ἔφη.

74 [a] Ξενοφῶντος Ἀπομνημονευμάτων.

Πάλιν ἐρωτώμενος, ἡ [b] ἀνδρία πότερον διδακτὸν ἢ φυσικόν· οἶμαι μὲν, ἔφη, ὥσπερ [c] σῶμα σώματος ἰσχυρότερον [d] πρὸς τοὺς πόνους φύεται, οὕτω καὶ ψυχὴν ψυχῆς ἐρρωμενεστέραν [e] πρὸς τὰ δεινὰ φύσει γίγνεσθαι· ὁρῶ δ' ἐν τοῖς [f] αὐτοῖς νόμοις τε καὶ ἔθεσι τρεφομένους, πολὺ διαφέροντας ἀλλήλων τόλμῃ. [g] Νομίζω μέντοι πᾶσαν φύσιν μαθήσει καὶ μελέτῃ

[g] τούτοις] αὐτοῖς A. ubi additur ἑκάστοις. αὐτοῖς Trinc. ubi exciderunt ἢ τοὺς δυναμένους. Mox om. Trinc. ἄρα τοὺς οἵους cum lacuna.

[h] οἴονται] οἷόν τε A. Trinc. ubi om. χρῶνται cum lacuna. Mox ib. om. καλῶς cum lacuna. Infra ib. μόνη pro μόνοι.

[i] τοιούτοις] τοιούτων A. m. pr.

[k] εἰκός γ'] εἰκὸς δ' Trinc.

[l] ἔφη om. Trinc.

74.

[a] Sic A. Scil. III. 9, 1. Simpliciter Ξενοφῶντος Trinc.

[b] ἀνδρεία] ἀνδρία A. et sic infra. εἰ pro ἡ Trinc.

[c] σῶμα] καὶ σῶμα B.

[d] πρὸς πόνους] πρὸς τοὺς πόνους A.

[e] εἰς] πρὸς A.

[f] αὐτοῖς] τοιούτοις A. mox ib. om. τε.

[g] μανθάνω] νομιζω A. mox αὔξασθαι Trinc.

πρὸς ἀνδρίαν αὔξεσθαι· δῆλον μὲν γάρ, ὅτι Σκύθαι καὶ Θρᾷκες οὐκ ἂν τολμήσειαν [h] ἀσπίδας καὶ δόρατα λαβόντες Λακεδαιμονίοις διαμάχεσθαι· φανερὸν δ', ὅτι Λακεδαιμόνιοι οὔτ' ἂν Θρᾳξὶ πέλταις καὶ ἀκοντίοις, οὔτε Σκύθαις τόξοις ἐθέλοιεν διαγωνίζεσθαι. Ὁρῶ δ' ἔγωγε καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πάντων ὁμοίως καὶ φύσει διαφέροντας ἀλλήλων τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπιμελείᾳ πολὺ ἐπιδιδόντας. Ἐκ δὲ τούτων δῆλόν ἐστιν, ὅτι [i] πάντας χρὴ καὶ τοὺς εὐφυεστέρους καὶ τοὺς ἀμβλυτέρους φύσιν, ἐν οἷς ἂν ἀξιόλογοι βούλωνται [k] γενέσθαι, ταῦτα καὶ μανθάνειν καὶ μελετᾶν.

75 [a] Ἐκ τῆς Ξενοφῶντος Σωκράτους Ἀπολογίας.

Παρὼν δέ τις Ἀπολλόδωρος, ἐπιθυμητὴς μὲν ὢν ἰσχυρῶς αὐτοῦ, ἄλλως δ' εὐήθης, [b] εἶπεν· Ἀλλὰ τοῦτο ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, χαλεπώτατα φέρω, [c] ὅτι ὁρῶ σε ἀδίκως ἀποθνήσκοντα. Τὸν δὲ [d] λέγεται καταψήσαντα αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν εἰπεῖν· Σὺ δέ, ὦ φίλτατε Ἀπολλόδωρε, μᾶλλον ἂν ἐβούλου με ὁρᾶν δικαίως ἀποθνήσκοντα; καὶ ἅμα ἐπιγελάσαι. Λέγεται δὲ καὶ Ἄνυτον παριόντα ἰδών, εἰπεῖν· Ἀλλ' ὁ μὲν ἀνὴρ ὅδε γε κυδρὸς, ὡς μέγα τι καὶ καλὸν διαπεπραγμένος, εἰ ἀπέκτονέ με [e] οὕτως, καὶ τῶν μεγίστων αὐτὸν ὑπὸ τῆς πόλεως ὁρῶν ἀξιούμενον, [f] οὐκέτι χρῆναι τὸν υἱὸν περὶ βύρσας παιδεύειν. Ὦ μοχθηρὸς οὗτος, ἔφη, ὃς οὐκ ἔοικεν εἰδέναι, ὅτι ὁπότερος ἡμῶν καὶ συμφορώτερος καὶ καλλίων εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον διαπέπλασται. Χείρων δέ ἐστιν ὁ νικῶν.

[h] ἀσπίδα καὶ δόρατα] ἀσπίδας καὶ δούρατα A. ὁρῶ δ' usque ad fin. om. Trinc.

[i] πάντα] πάντας A.

[k] γενέσθαι] γίγνεσθαι A.

75.

[a] Sic A. Scil. §. 28. Simpliciter Ξενοφῶντος Trinc.

[b] εἶπεν] εἰπεῖν Trinc.

[c] ὅτι ὁρῶ om. A. Trinc.

[d] λέγεται Hinc usque ad fin. om. A.

[e] οὕτως] *al.* ὅτι αὐτὸν τῶν μεγίστων ὑπὸ Gesnerus in marg.

[f] οὐκέτι] *al.* οὐκ ἔφην Gesnerus in marg.

76 [a] Πλάτωνος ἐκ τῆς Σωκράτους Ἀπολογίας.

Οὕτω γὰρ ἔχει, [b] ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῇ ἀληθείᾳ· οὗ ἄν τις [c] αὐτὸν τάξῃ, ἡγησάμενος βέλτιστον εἶναι, ἢ ὑπὸ ἄρχοντος [d] ταχθῇ, ἐνταῦθα [e] δεῖ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, μένοντα κινδυνεύειν, μηδὲν ὑπολογιζόμενον [f] μήτε θάνατον, μήτε ἄλλο τι μηδὲν, πρὸ τοῦ αἰσχροῦ. Ἐγὼ [g] οὖν δεινὰ ἂν εἴην εἰργασμένος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ ὅτε μέν με οἱ ἄρχοντες ἔταττον, οὓς ὑμεῖς εἵλεσθε ἄρχειν μου, καὶ ἐν Ποτιδαίᾳ, καὶ ἐν Ἀμφιπόλει, καὶ ἐπὶ [h] Δηλίῳ, τότε μὲν οὗ ἐκεῖνοι ἔταττον, ἔμενον, ὥσπερ καὶ ἄλλος [i] τις, καὶ ἐκινδύνευον ἀποθανεῖν· τοῦ δὲ θεοῦ [k] τάττοντος, ὡς ἐγὼ ᾠήθην τε καὶ ὑπέλαβον, φιλοσοφοῦντά με [l] δεῖν ζῆν, καὶ ἐξετάζοντα ἐμαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους, ἐνταῦθα δὲ [m] φοβηθεὶς ἢ θάνατον, ἢ ἄλλο ὁτιοῦν πρᾶγμα, [n] λείποιμι τὴν τάξιν. Δεινὸν [o] μέντ' ἂν εἴη, καὶ ὡς ἀληθῶς τότ' ἄν με δικαίως [p] εἰσάγοι τις εἰς δικαστήριον, ὅτι οὐ νομίζω θεοὺς εἶναι, [q] ἀπειθῶν τῇ μαντείᾳ, καὶ δεδιὼς θάνατον, καὶ οἰόμενος σοφὸς εἶναι, οὐκ ὤν. Τὸ γάρ τοι θάνατον δεδιέναι, [r] ὦ ἄνδρες, οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν, ἢ δοκεῖν σοφὸν εἶναι, μὴ ὄντα· δοκεῖν γὰρ εἰδέναι ἐστὶν, [s] ἃ οὐκ οἶδεν. Οἶδεν μὲν γὰρ οὐδεὶς τὸν θάνατον, οὐδ' εἰ τυγχάνει τῷ ἀνθρώπῳ μέγιστον ὂν τῶν ἀγαθῶν· δεδίασι δ', ὡς εὖ εἰδότες ὅτι μέγιστον τῶν κακῶν ἐστι· καὶ τοῦτο πῶς οὐκ ἀμαθία ἐστὶν αὕτη ἡ ἐπονείδιστος, ἡ τοῦ οἴεσθαι εἰδέναι ἃ οὐκ οἶδε;

76.

[a] Sic A. Scil. p. 28. D.

[b] ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι] ἄνος A.

[c] ἑαυτὸν] αὐτὸν A.

[d] ταχθῇ] ταχθῆναι A.

[e] δὴ] δεῖ A.

[f] μηδὲ] μήτε A. et mox om. τι.

[g] οὖν] γοῦν A.

[h] δηλίῳ] ἠλείῳ A.

[i] τις om. A.

[k] τάττοντος] πράττοντος A.

[l] δεῖν ζῆν] διὰ ζῆν A.

[m] φοβηθεὶς] εἰ φοβηθεὶς A.

[n] λείποιμι] λίποιμι A.

[o] μέντ' om. A.

[p] εἰσάγοι] εἰσαγαγεῖν A.

[q] ἀπειθῶν] ἀπϊθῶν A.

[r] ὦ ἄνδρες] ἄνθρωπον A.

[s] ἃ οὐκ οἶδεν. Reliqua addidi ex A.

77 [a] Πλάτωνος ἐκ τῆς Σωκράτους Ἀπολογίας.

Οὔτε γὰρ ἐν δίκῃ, οὔτ' ἐν πολέμῳ, οὔτε ἐμὲ, οὔτε ἄλλων οὐδένα δεῖ τοῦτο [b] μηχανᾶσθαι, ὅπως ἀποφεύξεται [c] πᾶν ποιῶν θάνατον. Καὶ γὰρ ἐν ταῖς μάχαις πολλάκις δῆλον γίγνεται, ὅτι τό γε ἀποθανεῖν [d] ῥᾷον ἄν τις [e] ἐκφύγοι, τά θ' ὅπλα ἀφεὶς, καὶ ἐφ' [f] ἱκετείαν τραπεὶς τῶν διωκόντων· καὶ ἄλλαι [g] πολλαὶ μηχαναί εἰσιν ἐν ἑκάστοις τοῖς κινδύνοις, ὥστε [h] διαφεύγειν θάνατον, ἐάν τις τολμᾷ πᾶν ποιεῖν, καὶ λέγειν. Ἀλλὰ μὴ [i] οὐ τοῦτ' ᾖ χαλεπὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θάνατον ἐκφυγεῖν· ἀλλὰ πολὺ χαλεπώτερον, πονηρίαν· θᾶττον γὰρ θανάτου θεῖ.

78 [a] Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ Φαίδωνος.

Βαβαὶ, ὦ Σιμμία, ἦπου χαλεπῶς τοὺς ἄλλους αὐτοὺς πείσαιμι ὡς οὐ συμφορὰν ἡγοῦμαι τὴν παροῦσαν τύχην, ὅτε γε μὴ δ' ὑμᾶς δύναμαι πείθειν· ἀλλὰ φοβεῖσθε μὴ δυσκολώτερον νῦν διάκειμαι ἢ ἐν τῷ πρόσθεν βίῳ.

79 [a] Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ Πρωταγόρα.

Ἐγὼ δὲ οὐδαμοῦ οὐδ' ἐνταῦθα ὁμολογῶ τοὺς δυνατοὺς ἰσχυροὺς εἶναι· τοὺς μέντοι ἰσχυροὺς, [b] δυνατούς. Οὐ γὰρ ταυτὸν εἶναι δύναμίν τε καὶ ἰσχύν· ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀπὸ [c] ἐπιστήμης γίγνεσθαι, τὴν δύναμιν, καὶ ἀπὸ μανίας γε, καὶ ἀπὸ θυμοῦ· ἰσχὺν δὲ ἀπὸ φύσεως, καὶ [d] εὐτροφίας τῶν σωμάτων. Οὕτω δὲ κἀκεῖ οὐ ταυτὸν εἶναι, θάρσος τε καὶ

77.

[a] Sic A. Scil. p. 38. E.

[b] μηχανᾶσθαι] μηχανήσασθαι A.

[c] πᾶν ποιῶν] παντοῖον A.

[d] ῥᾷον om. A.

[e] ἐκφύγοι τά τ' ὅπλα] ὑπεκφύγοι καὶ ὅ. A.

[f] ἱκετίαν] ἱκετείαν A. τραπόμενος A.

[g] πολλαὶ om. A. et mox om. τοῖς.

[h] διαφεύγειν] διαφυγεῖν A.

[i] οὐ τοῦτ' ᾖ] οὕτω τ' ᾖ A. et mox Ἀθηναῖοι om.

78.

[a] Hanc χρῆσιν addidi ex A. Scil. p. 84. D.

79.

[a] Sic A. Scil. p. 350 E.

[b] δυνατοὺς] δυναμένους A.

[c] ἐπιστήμης] τῆς ἐπιστ. A.

[d] εὐτροφίας] ἀπὸ εὐτροφίας A.

ἀνδρίαν· ὥστε συμβαίνειν τοὺς μὲν ἀνδρείους θαρραλέους εἶναι, μὴ μέντοι [e]τούς γε θαρραλέους ἀνδρείους πάντας. Θάρσος μὲν γὰρ καὶ ἀπὸ τέχνης γίγνεται ἀνθρώποις, καὶ ἀπὸ [f]θυμοῦ τε, καὶ ἀπὸ μανίας, ὥσπερ ἡ δύναμις· ἀνδρία δὲ ἀπὸ φύσεως καὶ εὐτροφίας τῶν ψυχῶν γίγνεται.

80 [a]Δημοκρίτου.

Σοφίη ἄθαμβος ἀξίη πάντων τιμιωτάτη οὖσα.

81 [a]Ξενοφῶντος ἐκ τῆς Σωκράτους Ἀπολογίας.

[b]Ὥστε θαυμαστὸν ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, [c]ὅπως ποτε ὑμῖν [d]ἐφάνη τοῦ θανάτου ἔργον [e]ἄξιον ἐμοὶ εἰργασμένον. Ἀλλ' οὐδὲ μέντοι ὅτι ἀδίκως ἀποθνήσκω, διὰ τοῦτο μεῖον φρονητέον· [f]οὐ γὰρ ἐμοὶ, ἀλλὰ τοῖς καταγνοῦσι τοῦτο αἰσχρόν ἐστι. Παραμυθεῖται δ' ἔτι με καὶ Παλαμήδης, ὁ παραπλησίως ἐμοὶ τελευτήσας· ἔτι γὰρ καὶ νῦν πολὺ καλλίους ὕμνους παρέχεται Ὀδυσσέως τοῦ ἀδίκως ἀποκτείναντος αὐτόν. Οἶδ' ὅτι καὶ ἐμοὶ μαρτυρήσετε ὑπό τε τοῦ ἐπιόντος, καὶ ὑπὸ τοῦ παρεληλυθότος χρονοῦ, ὅτι ἠδίκησα μὲν οὐδένα πώποτε, οὐδὲ πονηρότερον ἐποίησα· εὐεργέτουν δὲ τοὺς ἐμοὶ διαλεγομένους, προῖκα διδάσκων ὅ τι ἐδυνάμην ἀγαθόν. [g]Εἰπὼν δὲ ταῦτα μάλα ὁμολογουμένως δὴ τοῖς εἰρημένοις, ἀπῄει, καὶ [h]ὄμμασι καὶ σχήματι καὶ βαδίσματι φαιδρός. Ὡς δὲ ᾔσθετο ἄρα τοὺς παρεπομένους δακρύοντας, τί τοῦτο; εἰπεῖν αὐτὸν, ἢ ἄρτι δακρύετε; οὐ γὰρ πάλαι ἴστε, [i]ὅτι ἐξότου

[e] τούς γε] γε om. A. et mox om. πάντας.

[f] θυμοῦ τε] θυμοῦ γε A.

80.

[a] Democriti fragmentum addidi ex A. ubi πάντως. Vide supra III. 34.

81.

[a] Sic A. Scil. §. 25.

[b] ὥστε om. A. et mox om. εἶναι.

[c] ὅπου] ὅπως A.

[d] ἐφάνη ὑμῖν τὸ τοῦ] ὑμῖν ἐφάνη τοῦ A.

[e] ἐμοὶ ἄξιον] ἄξιον ἐμοὶ εἰργασμένον A.

[f] οὐ γὰρ] οὔτε γὰρ A. Mox παραμυθεῖται usque ad ἐδυνάμην ἀγαθὸν om. A.

[g] εἰπὼν δὲ] εἰπὼν δὴ A. et mox δὴ om.

[h] ὄμμασι καὶ σχήμασι] ὄμματι καὶ σχήματι A.

[i] ἐξότου περ ἐγενόμην] ὅτι ἐξότου παρεγενόμην A.

περ ἐγενόμην, κατεψηφισμένος ἦν μου ὑπὸ τῆς φύσεως [k] ὁ θάνατος; ἀλλὰ μέντοι, εἰ μὲν ἀγαθῶν ἐπιρρεόντων προαπόλλυμαι, δηλονότι ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς εὔνοις λυπητέον· εἰ δὲ χαλεπῶν προσδοκωμένων καταλύω τὸν βίον, ἐγὼ μὲν οἶμαι ὡς εὐπραγοῦντος ἐμοῦ, πᾶσιν ὑμῖν εὐθυμητέον εἶναι

ΠΕΡΙ ΔΕΙΛΙΑΣ. Η.

1 [a] Εὐριπίδου Βελλεροφόντῃ.

[b] Δόλοι δὲ καὶ σκοτεινὰ μηχανήματα
χρείας ἀνάνδρου φάρμαχ' εὕρηται βροτοῖς.

2 [a] Σοφοκλέους Ἀκρισίῳ.

[b] Βοᾷ τις· ὢ ἀκούετ'· ἢ μάτην ὑλακτῶ;
[c] ἅπαντα γάρ τοι τῷ φοβουμένῳ ψοφεῖ.

3 [a] Εὐριπίδου Μελεάγρῳ.

Δειλοὶ γὰρ ἄνδρες οὐκ ἔχουσιν ἐν μάχῃ
ἀριθμὸν, ἀλλ' ἄπεισι, κἂν [b] παρῶσ' ὅμως.

4 [a] Ὁμήρου Ἰλιάδος μῡ.

Τίπτε σὺ δείδοικας πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα;
εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε περικτεινώμεθα πάντες

[k] ὁ θάνατος] Deest artic. A. ubi desunt etiam reliqua usque ad finem.

1.

[a] Sic A. nisi quod compendiose Εὐριπι^δ Βελλεροφο^τ. Fr. 8. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

[b] Δόλοι] Δοῦλοι B. m. p. Trinc. δὲ om. Trinc.

2.

[a] Sic A. Fr. 1. Simpliciter Σοφοκλέους Trinc.

[b] βοᾷ τις· ὢ ἀκούετ' ἢ μάτην λακτῶ] Ita recte MS. antiquior: non ut vulgo βοᾷ τις et ὑλακτῶ. Est autem βοᾷ τις *adsum heic aliquis qui clamo.* Grotius. Miror quid Grotium deceperit: codex habet perspecte, βοᾷ τις ὢ ἀκούετ' et ὑλακτῶ. Porsonus ad Aristophanis Equit. 1013. corrigit, ἢ λάσκω μάτην, quem in prioribus voluisse putem οὐκ ἀκούετ';

[c] ἅπαντα] πάντα A. Trinc.

3.

[a] Sic A. nisi quod compendiose Εὐριπι^δ. Fr. 7. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

[b] παρῶσ'] παρῶσιν Voss. Trinc. In hoc etiam ἄπεισιν.

4.

[a] Sic A. Sc. v. 244. Simpliciter Ὁμήρου Trinc. ubi δέδοικας.

νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων, σοὶ δ' οὐ δέος ἔστ' ἀπολέσθαι.
οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊος, οὐδὲ [b] μαχήμων.

5 [a] Σοφοκλέους Φρυγῶν.

Τοὺς εὐγενεῖς γὰρ κἀγαθοὺς, ὦ παῖ, φιλεῖ
Ἄρης [b] ἐναίρειν. Οἱ δὲ τῇ γλώσσῃ θρασεῖς,
φεύγοντες ἄτας, ἐκτός εἰσι τῶν κακῶν. 1
Ἄρης γὰρ οὐδὲν τῶν κακῶν λογίζεται.

6 [a] Εὐριπίδου Ἰφιγενείᾳ.

Οὔ τοι νομίζω σοφὸν, ὃς ἂν μέλλων θανεῖν
οἴκτῳ τὸ δεῖμα [b] τοὐλέθρου νικᾶν θέλῃ.

7 [a] Τοῦ αὐτοῦ Φρίξῳ.

Ἀνὴρ δ' ὃς εἶναι φής· [b] ἀνέρος οὐκ ἄξιον
[c] δειλὸν κεκλῆσθαι, καὶ νοσεῖν αἰσχρὰν νόσον.

8 [a] Μενάνδρου Ἀδελφοῖς.

Τί πολλὰ τηρεῖν πολλὰ δεῖ [b] δεδοικότα;

9 [a] Θεόγνιδος.

Πολλὰ φέρειν εἴωθε λόγος θνητοῖσι βροτοῖσι 10
πταίσματα τῆς γνώμης, Κύρνε, ταρασσομένης.

10 [a] Φιλήμων ἐν Ἐγχειριδίῳ.

Κακὴ μὲν ὄψις, ἐν δὲ δειλαῖαι φρένες.

---

[b] μαχήμων] μάχιμος B. m. pr. Trinc.

5.

[a] Sic A. Fr. 1. Simpliciter Σοφοκλέους Trinc.

[b] συναίρειν] ἐναίρειν B. m. sec. et codd. Schowii. ἀναιρεῖν Valckenær. Diatr. p. 226.

6.

[a] Sic A. Scil. Taur. 484. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

[b] τοῦ λέθρου] τωλέθρου Voss. τὸ λέθρου A. τ' ὀλέθρου Trinc. θέλῃ A. θέλοι codd. quidam Schowii.

7.

[a] Sic A. Fr. 8. Deest lemma Trinc.

[b] ἀνέρος] ἀνδρὸς A. Trinc. Corrigit Valckenærius Diatr. Eurip. p. 216. ἀνέρα δέ σ' εἶναι φ.

[c] δειλὸν] δειλῶ Trinc.

8.

[a] Sic A. Cleric. p. 2. Simpl. Μενάνδρου Trinc.

[b] δεδοικότα] τὸν δεδοικότα A. Trinc.

9.

[a] Sic A. Scil. v. 1225. Θεόγνιδου Trinc.

10.

[a] Sic A. Cleric. p. 300. Simpl. Φιλήμονος Trinc. ubi δειλαὶ αἱ.

11 [a] Σοφοκλέους.

Οὐ τοῖς ἀθύμοις ἡ τύχη ξυλλαμβάνει.

12 [a] Εὐριπίδου.

Ὁ φόβος, ὅτ' ἂν [b] τις σώματος [c] μέλλῃ πέρι
[d] λέγειν καταστὰς [e] εἰς ἀγῶν' ἐναντίον,
τό τε στόμ' εἰς ἔκπληξιν ἀνθρώπων [f] ἄγει,
τὸν νοῦν τ' ἀπείργει μὴ λέγειν ἃ βούλεται·
τῷ μὲν γὰρ ἔνι κίνδυνος, ὁ δ' ἀθῷος μένει.
ὅμως δ' ἀγῶνα τόνδε [g] δεῖ μ' ὑπεκδραμεῖν.
ψυχὴν γὰρ ἆθλα [h] τιθεμένην ἐμὴν ὁρῶ.

13 [a] Εὐριπίδου Ἀρχελάῳ.

Ὁ δ' ἡδὺς αἰὼν ἡ κακή τ' ἀνανδρία,
οὔτ' οἶκον, οὔτε πόλιν [b] ἀνορθώσειεν ἄν.

14 [a] Ἀντισθένους.

Ὅστις δὲ [b] ἑτέρους δέδοικε, δοῦλος ὢν λέληθεν ἑαυτόν.

15 [a] Διογένους.

Πάντα μὲν οὖν τὰ δεινὰ πέφυκε μᾶλλον ἐκπλήττειν τοὺς προσδεχομένους, ἢ λυπεῖν τοὺς [b] πειραθέντας. Ὁ δὲ φόβος οὕτω χαλεπός ἐστιν, ὥστε πολλοὶ ἤδη προέλαβον τὸ ἔργον,

11.

[a] Sic A. Trinc. Fr. incert. 12.

12.

[a] Sic Trinc. Fr. inc. 16. Deest A.

[b] τι] τις B. m. sec.

[c] μέλει] μέλλει B.

[d] λέγειν] λόγων Valckenærius Diatr. p. 220. Vulgatum tuetur Wyttenbachius Plut. p. 148. E.

[e] εἰς ἀγῶν'] Sic Grotius ex emend. Scaligeri. Vulgo ἐπ' ἀγ.

[f] ἄγει] ἔχει N. a p. m. ἄγχει B. p. m.

[g] δεῖ μ' ὑπεκδραμεῖν] δεῖ γὰρ ὑπεκδραμεῖν Trinc. δεῖ γὰρ ὑποδραμεῖν B. m. p. ὑπερδραμεῖν m. sec.

[h] τιθεμένην] τεθειμένην Valcken.

13.

[a] Sic A. Voss. Fr. 5. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

[b] ὀρθώσειεν] ἀνορθώσειεν Valckenærius in annot. ms. et Porsonus Adv. p. 275. ἂν ὀρθώσειεν εὖ Grotius. Idem in ms. f. πόλεμον pro πόλιν.

14.

[a] Sic A. Deest Trinc.

[b] ἑτέρους] τοὺς ἑταίρους A.

15.

[a] Sic A. Trinc.

[b] πειραθέντας] πειρασθέντας B.

οἱ μὲν ἐν νηῒ χειμαζόμενοι οὐ περιμείναντες καταδῦναι τὴν ναῦν, ἀλλὰ πρότερον αὑτοὺς ἀποσφάξαντες.

16 [a] Ὑπερείδου.

[b] Ὑπερείδης ὁ ῥήτωρ ἔφησε, τὴν ἀγωνίαν τοῦ λέγειν πέδην εἶναι.

17 [a] Θουκυδίδου ἱστορίας β. δημηγορίας Φορμίωνος.

Ἡσσημένων δὲ ἀνδρῶν οὐκ ἐθέλουσιν αἱ γνῶμαι πρὸς τοὺς αὐτοὺς κινδύνους ὅμοιαι εἶναι.

18 [a] Ἀντιφῶντος.

[b] Νόσος δειλοῖσιν ἑορτή· οὐ γὰρ ἐκπορεύονται ἐπὶ πρᾶξιν.

19 [a] Ἱεροκλέους ἐκ τοῦ Περὶ Δικαιοσύνης.

Ἴδωμεν γὰρ εἰ τοὺς δειλοὺς οἷόν τε δικαίους εἶναι· τοὺς γὰρ ἐναντίως ἔχοντας τούτοις, τοὺς θρασεῖς, ἀδίκους ὄντας εὑρίσκομεν, διὰ τὸ πρὸς βίαν τὰ πολλὰ ποιεῖν. Δειλία τοίνυν ἐστὶ [b] διαφθορὰ δόξης ἐννόμου δεινῶν τε πέρι καὶ μή· ἢ ἄγνοια δεινῶν τε καὶ οὐ δεινῶν, καὶ οὐδετέρων. Πῶς ἂν οὖν οἱ δόξαις διεφθαρμέναις καὶ παρανόμοις συζῶντες εἶεν [c] ἄνθρωποι δίκαιοι; οὐ γὰρ δὴ εἰκάζοιεν ἂν περὶ ὅτου δήποτε καλῶς, μὴ συγχωροῦντος αὐτοῖς τοῦ περὶ τὴν ψυχὴν δέους εἰς [d] ἥντινα οὖν ζήτησιν προκύπτειν.

20 [a] Δημητρίου.

Αὐτίκα γὰρ εἰ τῷ πολεμοῦντι καὶ παρατεταγμένῳ παρασταῖεν ἥ τε ἀνδρία καὶ ἡ δειλία, πόσον ἂν οἴεσθε διαφόρους εἰπεῖν λόγους; ἆρ' οὐχ ἡ μὲν [b] ἀνδρία μένειν [c] κελεύοι,

16.

[a] Sic A. Trinc.

[b] Ὑπερίδης] Ὑπερείδης A. Trinc.

17.

[a] Sic A. Scil. c. 89. Simpliciter Θουκυδίδου Trinc.

18.

[a] Sic A. Trinc.

[b] Ἡ νόσος et mox εἰς πρᾶξιν Voss.

19.

[a] Sic A. Simpliciter Ἱεροκλέους Trinc. Hunc locum Hieraci Alexandrino potius tribuendum censet Pearsonus Prol. Hierocl. p. xxiii.

[b] διαφθορὰ] διαφορὰ B. m. p. Trinc.

[c] ἄνθρωποι] ἂν A.

[d] ἡντιναοῦν] ἥντινα Trinc.

20.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἀνδρεία] ἀνδρία A. Paullo ante ἀνδρεία Trinc.

[c] κελεύσειε] κελεύοι A. Trinc.

καὶ τὴν τάξιν διαφυλάττειν; Ἀλλὰ βάλλουσιν· ὑπόμενε. Ἀλλὰ [d] τρωθήσομαι· καρτέρει. Ἀλλ' ἀποθανοῦμαι· [e] ἀπόθανε μᾶλλον, ἢ λίπῃς τὴν τάξιν. [f] Ἀτενὴς οὗτος ὁ λόγος καὶ σκληρός· ἀλλ' ὁ τῆς δειλίας νὴ Δία φιλάνθρωπος καὶ μαλακός· ὑπάγειν γὰρ δῆτα κελεύει τὸν φοβούμενον. Ἀλλ' ἡ ἀσπὶς ἐνοχλεῖ· ῥίψον. Ἀλλὰ καὶ ὁ θώραξ· παράλυσον. Παντὶ δήπου πραΰτερα ταῦτ' ἐκείνων. Ὁμοίως δὲ 1
καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Μὴ λάβῃς, φησὶν [g] ἡ ἐγκράτεια, ὅθεν οὐ δεῖ· μὴ φάγῃς, μὴ πίῃς, ἀνέχου, καρτέρει· τὸ τελευταῖον, ἀπόθανε πρότερον, ἢ [h] πράξῃς ὅπερ οὐ δεῖ. Ἡ δ' ἀκρασία, [i] πῖθι, ὅτε βούλει, φάγε, ὅ τι ἂν ἥδιστα φάγοιο· [k] ἡ τοῦ γείτονος ἀρέσκει σοι γυνή; πέραινε· χρημάτων [l] ἀπορεῖς; δάνεισαι· δανεισάμενος ἀδυναμεῖς; μὴ ἀποδῷς· οὐ πιστεύουσιν ἔτι δανείζειν; ἅρπασον. Πολύ γε κἀνταῦθα τὸ μεταξύ. Ἀλλὰ τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι ἡ μὲν τοιαύτη χάρις 10
ὀλέθριος [m] γίνεται τοῖς προσδεξαμένοις, ἡ δ' ἐκ τῶν ἐναντίων σωτήριος;

21 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Φαίδωνος.

Οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες ἀποθνήσκειν μελετῶσι· καὶ τεθνάναι ἥκιστα αὐτοῖς ἀνθρώπων φοβερόν.

22 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Φαίδωνος.

Οὐκ οὖν ἱκανόν σοι τεκμήριον, ἔφη, τοῦτο ἀνδρὸς, ὃν ἂν ἴδῃς ἀγανακτοῦντα μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι, ὅτι οὐκ ἄρ' ἦν

[d] τρωθήσῃ] τρωθήσομαι A. B. m. sec. Gesneri margo. τροθήσῃ Trinc.

[e] ἀπόθανε] ἀπόθανον A.

[f] ἀπηνὴς] ἀτενὴς A. B. m. sec. Videatur Timæi Lex. Platon. v. Ἀτενὴς, cum nota Ruhnkenii.

[g] ἡ ἐγκράτεια] Deest articulus Trinc.

[h] πράξῃς] πράξεις A.

[i] πείθει] πῖθι A. ex em. et B.

ἢ
[k] εἰ A.

[l] ἀπορεῖς] εὐπορεῖς B. m. sec. Trinc.

[m] κατὰ τῶν προσδεξαμένων] γίνεται τοῖς προσδεξαμένοις A. margo Gesneri.

21.

[a] Sic A. Scil. p. 67. E. Deest Trinc.

22.

[a] Sic A. Trinc. Scil. p. 68. B.

φιλόσοφος, ἀλλά τις φιλοσώματος· αὐτὸς [b] δέ που οὗτος τυγχάνει ὢν καὶ φιλοχρήματος, καὶ φιλότιμος, ἤτοι τὰ ἕτερα τούτων, ἢ ἀμφότερα. Πάνυ ἔχει, ἔφη, οὕτως ὡς λέγεις. Ἆρ' οὖν, ἔφη, ὦ Σιμμία, [c] οὐ καὶ ἡ ὀνομαζομένη ἀνδρία τοῖς οὕτω διακειμένοις μάλιστα προσήκει; Πάντως [d] δή που, ἔφη. Οὐκ οὖν καὶ ἡ σωφροσύνη, ἣν καὶ οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσι σωφροσύνην, τὸ [e] περὶ τὰς ἐπιθυμίας μὴ [f] ἐπτοῆσθαι, ἀλλ' ὀλιγώρως ἔχειν καὶ κοσμίως, ἆρ' οὐ τούτοις μόνοις προσήκει τοῖς μάλιστα τοῦ σώματος ὀλιγωροῦσί τε καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ ζῶσιν; Ἀνάγκη, ἔφη. Εἰ γὰρ ἐθέλεις, ἦ δ' ὅς, ἐννοῆσαι τήν γε τῶν ἄλλων ἀνδρίαν τε καὶ σωφροσύνην, δόξει σοι εἶναι ἄτοπος. Πῶς δὴ, ὦ Σώκρατες; Οἶσθα, ἦ δ' ὅς, ὅτι τὸν θάνατον ἡγοῦνται πάντες οἱ ἄλλοι τῶν μεγάλων κακῶν εἶναι; Καὶ [g] μάλ', ἔφη. Οὐκ οὖν φόβῳ μειζόνων κακῶν ὑπομένουσιν αὐτὸν οἱ ἀνδρεῖοι τὸν θάνατον, ὅτ' ἂν ὑπομένωσιν; Ἔστι ταῦτα. [i] Τῷ δεδιέναι ἄρα καὶ δέει ἀνδρεῖοί εἰσι πάντες, πλὴν οἱ φιλόσοφοι· καίτοι ἄλογόν γε δέει τινὰ καὶ δειλίᾳ ἀνδρεῖον εἶναι. Πάνυ μὲν οὖν. Τί δὲ, οἱ κόσμιοι αὐτῶν [k] οὐ ταυτὸ τοῦτο πεπόνθασιν, ἀκολασίᾳ τινὶ σώφρονές εἰσι; Καίτοι φαμέν γε ἀδύνατον εἶναι, ἀλλ' ὅμως [l] αὐτοῖς συμβαίνει τούτῳ ὅμοιον τὸ πάθος, τὸ περὶ ταύτην τὴν εὐήθη σωφροσύνην. Φοβούμενοι γὰρ ἑτέρων ἡδονῶν στερηθῆναι, καὶ ἐπιθυμοῦντες ἐκείνων, ἄλλων ἀπέχονται, ὑπ' ἄλλων [m] κρατούμενοι. Καίτοι

[b] δὲ τοῦ αὐτὸς inducta A. desunt item B. αὐτὸς δὲ τοῦ, αὐτὸς τ. Trinc.

[c] οὐ καὶ ἡ ὀνομαζομένη] οὐκ ἂν ὀνομαζόμενον Trinc.

[d] δή που] που Trinc.

[e] παρὰ τὰς] περὶ τὰς A. B. m. sec.

[f] ἐμπρῆσθαι] ἐπτοῆσθαι A. B. Gesneri margo. Mox δόξῃ σὺ Trinc. Ab Εἰ γὰρ ἐθ. usque ad fin. om. A.

[g] μάλ'] μέγα B. m. p. Paullo ante εἶναι om. Trinc.

[i] τῷ δεδιέναι ἄρα καὶ] τῷδε, ναί; ναί. ἄρα οὖν Trinc. et sic fere B. ubi τῇδε m. s.

[k] οὐ ταυτὸ] ὅταν B. ὃ ταυτὸ Trinc.

[l] αὐτοῖς om. Trinc.

[m] κρατούμενοι] κρατουμένων Trinc.

καλοῦσί γε ἀκολασίαν, τὸ ὑπὸ τῶν ἡδονῶν ἄρχεσθαι· ἀλλ' ὅμως συμβαίνει αὐτοῖς κρατουμένοις ὑφ' ἡδονῶν [n] κρατεῖν ἄλλων ἡδονῶν. [o] Τοῦτο δ' ὅμοιόν ἐστιν, ὃ νῦν δὴ ἐλέγετο, τὸ τρόπον τινὰ [p] δι' ἀκολασίαν αὐτοὺς σεσωφρονίσθαι. Ἔοικε γάρ. Ὦ μακάριε Σιμμία, μὴ γὰρ οὐχ [q] αὕτη ᾖ ἡ ὀρθὴ πρὸς ἀρετὴν, [r] ἡδονὰς πρὸς ἡδονὰς, καὶ λύπας πρὸς λύπας, καὶ φόβον πρὸς φόβον καταλλάττεσθαι, μείζω πρὸς ἐλάττω ὥσπερ νομίσματα· ἀλλ' ᾖ ἐκεῖνο μόνον τὸ νόμισμα ὀρθὸν, ἀντὶ οὗ δεῖ ταῦτα πάντα καταλλάττεσθαι, φρόνησις, καὶ τούτου μὲν πάντα καὶ μετὰ τούτου ὠνούμενά τε καὶ πιπρασκόμενα τῷ ὄντι ᾖ, καὶ ἀνδρία, καὶ σωφροσύνη, καὶ ξυλλήβδην ἀληθὴς ἀρετὴ μετὰ φρονήσεως, καὶ [s] προσγινομένων καὶ ἀπογινομένων καὶ ἡδονῶν καὶ φόβων, καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν τοιούτων· χωριζόμενα δὲ φρονήσεως, καὶ ἀλλαττόμενα ἀντὶ ἀλλήλων, μὴ σκιαγραφία τις [t] ᾖ τοιαύτη ἀρετὴ, καὶ τῷ ὄντι ἀνδραποδώδης τε, καὶ οὐδὲν ὑγιὲς, οὐδ' ἀληθὲς [u] ἔχῃ· τὸ δ' ἀληθὲς τῷ ὄντι ᾖ κάθαρσις τῶν τοιούτων πάντων, καὶ ἡ σωφροσύνη, καὶ ἡ δικαιοσύνη, [w] καὶ ἡ ἀνδρία, καὶ ἔτι αὐτὴ ἡ φρόνησις, μὴ καθαρμός τις ᾖ· ὡς κινδυνεύουσι καὶ οἱ τὰς τελετὰς ἡμῖν οὗτοι καταστήσαντες οὐ φαῦλοι εἶναι, ἀλλὰ τῷ ὄντι πάλαι αἰνίττεσθαι, ὅτι ὃς ἂν ἀμύητος καὶ ἀτέλεστος εἰς ᾅδου ἀφίκηται, ἐν βορβόρῳ [x] κείσεται· ὁ δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος ἐκεῖσε ἀφικόμενος, μετὰ θεῶν οἰκήσεται. Εἰσὶ γὰρ δὴ, ὥς φασιν οἱ περὶ τὰς τελετὰς, ναρθηκοφόροι μὲν πολλοὶ, Βάκχοι δέ

[n] κρατεῖν ἄλλων ἡδονῶν om. Trinc.
[o] τοῦτο δ'] τοῦτο δὴ Trinc.
[p] δεῖ] δι' Trinc.
[q] αὕτη ᾖ ἡ] αὐτὴ ἡ Trinc.
[r] ἡδονὰς πρὸς ἡδονὰς] ἀλλ' ἀντὶ ἡδονὰς Trinc. et mox om. πρὸς λύπας.
[s] προσγινομένων — ἀπογινομένων] προσγινομένη—ἀπογινομένη Trinc.
[t] ᾖ τοιαύτη] ᾖ ἡ τ. B.
[u] ἔχῃ] ἔχει B.
[w] καὶ ἡ ἀνδρία om. Trinc.
[x] κείσεται] κείσεσθαι B. m. p. Trinc.

τε παῦροι· οὗτοι δ' εἰσὶ κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν οὐκ ἄλλοι, ἢ οἱ πεφιλοσοφηκότες [y] ὀρθῶς.

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ. Θ.

1 [Εἰς Δίκαιον, Γνῶμαι μονόστιχοι.

Ἀνδρὸς δικαίου καρπὸς οὐκ ἀπόλλυται.
βάδιζε τὴν εὐθεῖαν, ἣν δίκαιος ἦς.
βίου δικαίου γίγνεται τέλος καλόν.
δίκαιος ἴσθ', ἵνα καὶ δικαίων δὴ τύχῃς.
δίκαιος εἶναι μᾶλλον ἢ χρηστὸς θέλε.
δίκαια δράσας, συμμάχου τεύξῃ Θεοῦ.
κρίνειν δίκαιον, μὴ τὸ συμφέρον, θέλε.
πρὸς εὖ λέγοντας οὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω.
τρόπος δίκαιος κτῆμα τιμιώτατον.

2 Ὄμμα δίκης καθορᾷ πάντα τὰ γιγνόμενα.

3 Δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστ' ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν.]

4 [a] Εὐριπίδου Ἀλωάδαι.

Τοῖς γὰρ δικαίοις ἀντέχειν οὐ ῥάδιον.

5 [a] Εὐριπίδου.

Κέκτησο δ' ὀρθῶς ([b] ἂν ἔχῃς) ἄνευ ψόγου,
καὶ μικρὰ σώζου τῇ δίκῃ ξυνοῦσ' ἀεί.

[y] ὀρθῶς om. Trinc.

1. 2. 3.

[a] Hæc omnia in A. et Trinc. omissa de suo addidisse videtur Gesnerus: 1. e gmomologia. 2. ex Anthol. p. 207. Steph. t. III. p. 252. Brunck. 3. Euripid. Med. 223.

4.

[a] Sic A. Σοφοκλέους Ἀλωάδαις B. Simpliciter Σοφοκλέους Trinc. *Sophoclis in Haleasi*, Gesner. *Sophocles Aleasi* Grotius. v. Valckenærium Diatr. p. 15. Sophocl. Aload. Fr. 1. Brunck.

5.

[a] Sic Trinc. vide infra XCIV. 7.

[b] ὀρθῶς ὅσα κέκτησ'] Nos illud ὅσα κέκτησ' addidimus, explendo versui qui hiabat. Credibile est omissa hæc quia repetita vix putabatur. Grotius. Supplendum ἂν ἔχῃς ex XCIV. docuit Valckenærius Diatr. p. 177. Vide etiam

6 [a] Εὐριπίδου Ἑκάβης.

Ἐσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς τῇ δίκῃ θ' ὑπηρετεῖν,
καὶ τοὺς κακοὺς δρᾶν πανταχοῦ κακῶς ἀεί.

7 [a] Σοφοκλέους Αἴαντι.

[b] Μήδ' ἡ βία σε μηδαμῶς νικησάτω,
τοσόνδε μισεῖν, ὥστε τὴν δίκην πατεῖν. 1

8 [a] Εὐριπίδου Θησεῖ.

Κρεῖσσον δὲ πλούτου, καὶ πολυχρύσου χλιδῆς,
ἀνδρῶν δικαίων κἀγαθῶν [b] παρουσία.

9 [a] Μενάνδρου.

Δίκαιος ἂν ᾖς, τῷ τρόπῳ χρήσῃ νόμῳ.
χρηστοῦ πρὸς ἀνδρὸς μηδὲν [b] ἐννοεῖν κακόν.
δίκαιος ἀδικεῖν οὐκ ἐπίσταται τρόπος.

10 [a] Μενάνδρου.

Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν πᾶσιν ἀνθρώποις πρέπει. 32

11 [a] Μενάνδρου Δεισιδαίμονι.

Οὐ δεῖ γὰρ ἀδικεῖν τοὺς [b] ἱκέτας· ἄλλως τε καὶ
[c] ὅτ' ἂν μετ' [d] εὐνοίας τινὸς, οὐ πονηρίᾳ,
πταίσωσιν. αἰσχρὸν τοῦτο τἄρ' [e] ἐστιν πάνυ.

Porsoni Advers. p. 302. Desunt hi duo versus A.

6.

[a] Sic A. Scil. v. 844. Σοφοκλέους Trinc.

7.

[a] Sic A. Scil. v. 1334. Εὐριπίδου Trinc.

[b] μήθ'] μὴ δ' Voss. A.

8.

[a] Sic A. nisi quod compendiose Εὐριπ. Deest lemma Trinc. v. Fragm. 8.

[b] παρουσίαι] Leg. παρουσία. Valckenær.

9.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 206.

[b] ἐννοέει] ἐννόει Trinc. B. m. p. ἐννόει Voss. ν suprasc. a m. sec. ἐννοεῖν Arsen. ὑπονόει A. B. m. sec. Gesneri margo, et sic codd. quidam Schowii.

10.

[a] Sic A. Cleric. p. 206. τὸ μὴ ἀδικεῖν Trinc.

11.

[a] Sic A. Voss. Cleric. p. 40.

[b] ἱκέτας] οἰκέτας Trinc. Gesneri margo, Arsen. A. ubi tamen nescio an ι suprasc.

[c] ὅταν οὐ πονηρῶς, ἀλλὰ μετ' εὐνοίας τινὸς] Ita versui consuluimus, cum vulgo esset, ὅταν μετ' εὐνοίας τινὸς μὴ πονηρῶς. In MS. A. erat οὐ πονηρᾶς. Grotius.

[d] εὐνοίας] ἐννοίας A. ubi mox οὐ pro μή. Dedi etiam πονηρίᾳ pro πονηρᾶς ex emend. Bentleii.

[e] πέλεται πάνυ] Πέλεται pro ἐστι

12 [a] Μενάνδρου.

Ἐν παντὶ δεῖ καιρῷ τὸ δίκαιον ἐπικρατεῖν.

13 [a] Εὐριπίδου Παλαμήδει.

Εἷς τοι δίκαιος μυρίων οὐκ [b] ἐνδίκων
κρατεῖ, τὸ θεῖον τὴν δίκην τε συλλαβών.

14 [a] Φιλωνίδου.

Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς δειλὸς [b] ὁ δεδοικὼς νόμον·
πρὸς τοὺς πολεμίους δ' ἐστὶν ἀνδρίας κρίσις.
ὑπὸ τοῦ δικαίου δ' ἐστὶν ἡττᾶσθαι καλόν.

15 [a] Εὐριπίδου.

Φεῦ φεῦ. τὸ νικᾶν [b] τὰ δίκαι' ὡς καλὸν γέρας·
τὰ μὴ δίκαια δ', ὡς ἁπανταχοῦ κακόν.
καὶ γλῶσσα [c] φλαύρα, καὶ φθόνος τοῦ μὴ φθονεῖν
ὅσῳ κάκιον μὴ καλῶς [d] ὠγκωμένοις.

16 [a] Ἀντιφάνους.

Ὁ [b] μηδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου.

17 [a] Μενάνδρου Καρχηδονίων.

[b] Τὸ καλῶς ἔχον που κρεῖττόν ἐστι καὶ νόμου.

posuimus ob versum. GROTIUS. Bentleius γοῦν ἐστὶν πάνυ, pro γάρ ἐ. π. sed facilius corr. τἄρ'.

12.

[a] Sic A. Cleric. p. 206.

13.

[a] Sic fere Voss. ubi compendiose παλα^μδ. Vide Valckenær. Diatr. p. 198. Fragm. Palamed. 9. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc. Deest locus A.

[b] ἐνδίκων] ἐκδίκων Gesneri margo. Trinc.

14.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ὁ δεδοικὼς] ὁ om. A. Trinc. A. mox ἀνδρίας.

15.

[a] Ευριπι^δ A. Deest lemma Trinc. Ejusdem. al. *Euripidis* Gesner. *Incertus* Grotius. v. Euripid. Fr. inc. 17.

[b] τὰ δίκαι'] τἄνδιχ' Musgravius. Mox μέγα habet Voss. ut Gesner. in marg. cum γέρας pro v. l.

[c] φλαῦρα] φλαύρα A. B. γαῦρα Gesneri margo. γλαῦρα Voss. h. e. γαῦρα e corr.

[d] ὠγκωμένοις] ὀγκωμένοις Voss.

16.

[a] Sic A. Voss. Ἀντιφῶντος Trinc.

[b] μηδὲν—οὐδενὸς] μηθὲν—οὐθενὸς A.

17.

[a] Sic A. et compendiose Voss. Μενάνδρου Trinc. Cleric. p. 96.

[b] τὸ] ὁ Voss.

18 [a] Μενάνδρου Κιθαρισταῖς.

[b] Εἰ τοὺς ἀδικηθέντας, πάτερ, φευξούμεθα,
τίσιν ἂν [c] βοηθήσοιμεν ἄλλοις ῥᾳδίως;

19 [a] Ἐν ταυτῷ.

Τὸ [b] μηδὲν ἀδικεῖν ἐκμαθεῖν γὰρ, ὦ Λάχης,
ἀστεῖον ἐπιτήδευμα κρίνω τῷ βίῳ.

20 [a] Μενάνδρου Τροφωνίῳ.

Τὸ [b] μηδὲν ἀδικεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖ.

21 [a] Φιλήμονος ἐν Παλαμήδει.

Τοῦ γὰρ δικαίου κἂν βροτοῖσι καὶ θεοῖς
ἀθάνατος ἀεὶ δόξα διατελεῖ μόνου.

22 [a] Φιλήμονος.

Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν, οὐχ ὁ μὴ 'δικῶν,
ἀλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος, [b] μὴ βούλεται.
οὐδ' ὃς τὰ μικρὰ λαμβάνειν [c] ἀπέσχετο,
ἀλλ' ὃς τὰ μεγάλα καρτερεῖ μὴ λαμβάνων,
ἔχειν δυνάμενος καὶ κρατεῖν ἀζημίως.
οὐδ' ὅς γε ταῦτα πάντα [d] διατηρεῖ μόνον,
ἀλλ' ὅστις ἄδολον γνησίαν τ' ἔχων φύσιν,
εἶναι δίκαιος, κοὐ δοκεῖν εἶναι θέλει.

18.

[a] Sic A. Cleric. p. 102.

[b] εἰ] ἐπὶ (superscr. εἰ) A.

[c] βοηθήσοιμεν] βοηθήσαιμεν B. m. sec.

19.

[a] Sic A. Cleric. p. 174. *Philemonis al. Menandri in Trophon.* Gesner.

[b] μηδὲν] μηθὲν A. Idem Λάχης pro Λάχη. Mox κρίνων Trinc.

20.

[a] Sic A. Cleric. p. 174.

[b] μηδὲν] μηθὲν A. καλοὺς ἡμᾶς pro φιλανθρώπους citat Sextus Empiricus p. 29. Vide Bentleium Emend. n. CLIX.

21.

[a] Sic A. ubi Παλαμη^δι. *Philiscus Palamede* Grotius, qui in annot. MSS. corrigit *Philemon.*

22.

[a] Sic A. Cleric. p. 342.

[b] μὴ βούλεται] οὐ βούλεται A. B. m. sec.

[c] ὑπέσχετο] ἀπέσχετο A. ex em. B. m. sec. Gesneri margo.

[d] διαθηρώμενος] γρ. διατηρεῖ μόνως A. in marg. et sic B. m. sec. Gesnerus conjecit διατηρούμενος.

23 [[a] Αἰσχύλου.

Ἀπάτης δικαίας οὐκ ἀποστατεῖ Θεός.]

24 [a] Ἱππάρχου.

Μνῆμα τόδ' Ἱππάρχου· στεῖχε δίκαια φρονῶν.

25 [a] Σόλωνος.

[b] Μνημοσύνης καὶ Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἀγλαὰ τέκνα,
Μοῦσαι Πιερίδες, κλῦτέ [c] μοι εὐχομένῳ.
ὄλβον μοι πρὸς θεῶν μακάρων δότε, καὶ πρὸς ἁπάντων
ἀνθρώπων αἰεὶ δόξαν ἔχειν ἀγαθήν.
εἶναι δὲ γλυκὺν ὧδε φίλοις, ἐχθροῖσι δὲ πικρόν·
τοῖσι μὲν αἰδοῖον, τοῖσι δὲ [d] δεινὸν ἰδεῖν.
[e] χρήματα δ' ἱμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι
οὐκ ἐθέλω· [f] πάντως ὕστερον ἦλθε δίκη.
πλοῦτον δ' [g] ὃν μὲν δῶσι θεοὶ, παραγίγνεται ἀνδρὶ
ἔμπεδος ἐκ νεάτου πυθμένος εἰς κορυφήν·
ὃν δ' ἄνδρες τιμῶσιν, ὑφ' ὕβριος οὐ κατὰ κόσμον
[h] ἔρχεται, ἀλλ' ἀδίκοις ἔργμασι πειθόμενος
οὐκ ἐθέλων ἕπεται, ταχέως δ' [i] ἀναμίσγεται ἄτῃ.
[k] ἀρχὴ δ' ἐξ ὀλίγου γίγνεται, ὥστε πυρὸς,
φλαύρη μὲν τὸ πρῶτον, [l] ἀνιηρὴ δὲ τελευτᾷ·

Grotius dedit διατηρεῖ μόνον, qui et hoc enotaverat quasi ex A. Perperam: codex præbet μόνως, tali compendii forma, qualem habet finalis syllaba vocis ὁμολογουμένως in Bastii Comment. Pal. Tab. V. n. 8.

23.

[a] Addidisse de suo videtur Gesnerus. Deest MSS. et Trinc. v. Fragm. Æschyli incert. 12.

24.

[a] Sic Trinc. Deest locus A. v. Platonis Hipparch. p. 229. A.

25.

[a] Sic A. Trinc.

[b] Μνημοσύνη Trinc. Desunt 6 versus priores A.

[c] μοι εὐχομένῳ] Usitatior structura μεῦ εὐχομένου. Infr. νοεῦμεν et alia multa insunt Ionica. Valckenær.

[d] δεινὸν] πικρὸν Voss. Arsen.

[e] χρήματα δ' ἱμείρω] χρήματ' ἱμέρω Trinc.

[f] πάντως ὕστερον] πάντων ὕστερος Grotius.

[g] οὗ A. om. N.

[h] ἔρχεται om. Voss.

[i] ἀναμίσγεται] ἀναμίγνυται Arsen. Voss. in textu.

[k] ἄρχη] Hinc usque ad finem poëmatis om. A.

[l] ἀνιήρη δ. τ.] ἀρχὴ, φλαύρη δὲ τ. B. m. sec. ἀνίη, ῥῆ Trinc.

οὐ γὰρ [m] δὴν θνητοῖς ὕβριος ἔργα πέλει.
ἀλλὰ Ζεὺς πάντων ἐφορᾷ τέλος· ἐξαπίνης δὲ
ὥστ' ἄνεμος νεφέλας αἶψα διεσκέδασεν
ἠρινὸς, ὃς πόντου πολυκύμονος ἀτρυγέτοιο
πυθμένα κινήσας, γῆν κατὰ πυροφόρον
δῃώσας [n] καλὰ ἔργα, θεῶν ἕδος αἰπὺν ἱκάνει
οὐρανόν· αἰθρίην δ' αὖθις ἔθηκεν ἰδεῖν·
λάμπει δ' ἠελίοιο μένος κατὰ [o] πίονα γαῖαν
καλὸν, [p] ἀτὰρ νεφέων οὐδὲν ἔτ' ἔστιν ἰδεῖν.
τοιαύτη Ζηνὸς πέλεται τίσις, οὐδ' ἐφ' ἑκάστῳ,
ὥσπερ θνητὸς ἀνὴρ, γίγνεται ὀξύχολος.
[q] αἰεὶ δ' οὔ τι λέληθε διαμπερὲς, ὅστις ἀλιτρὸν
θυμὸν ἔχει· πάντως δ' ἐς τέλος ἐξεφάνη.
ἀλλ' ὁ μὲν αὐτίκ' ἔτισεν, ὁ δ' ὕστερον· [r] ἢν δὲ φύγωσιν
αὐτοὶ, μηδὲ θεῶν [s] μοῖρ' ἐπιοῦσα κίχῃ,
ἤλυθε πάντως, αὐτίκ' ἀναίτια ἔργα τίνουσιν
ἢ παῖδες τούτων [t] ἢ γένος ἐξοπίσω.
θνητοὶ δ' ὧδε νοεῦμεν, ὁμῶς ἀγαθός τε κακός τε,
([u] ἥνδανεν ἣν αὐτὸς δόξαν ἕκαστος ἔχει,)

[m] δὴ] Gesner: *malim* δὴν. et sic B. et codd. quidam Schowii.

[n] καλὰ] κακὰ Gesneri margo.

[o] πίονα] ἀπείρονα B. m. sec. deest vocabulum Voss. Arsen.

[p] ἀτὰρ] αὐτὰρ Voss. Arsen.

[q] αἰεὶ οὔτε] δ' inserit Arsen. Trinc. οὔτι B. m. sec. ἀλλὰ ἓ οὔτε λέληθε Wyttenbach. ad Plutarch. S. N. V. p. 86. Mox pro πάντως, παντὸς Trinc.

[r] εἰ δὲ] ἢν δὲ Plures codd. Schowii. οἱ δὲ Trinc.

[s] μοῖρ' ἐπιοῦσα] μοῖρα ἐποῦσα Trinc. N. B. m. sec. Vers. seq. emendat Wyttenbachius ad Plutarch. S. N. V. p. 86. ἤλυθε πάντως αὖθις, ἀναίτιά τ' ε. τ.

[t] ἡγεμόνων ὀπίσω] ἢ γένος ἐξόπισω B. m. sec. quomodo correxit Piersonus Veris. p. 186. Wyttenbachius ubi supra, ἢ 'πογόνων ὀπίσω.

[u] ἐσθλὴν δ' εἰν αὐτῷ δόξαν ἕκαστος ἔχει] Vulgati codices Stobæi ἐνδὴν ἣν αὐτός. MS. ἐκδήν. Henricus Stephanus in corpore poetarum Græcorum edidit ἐσθλὴν ἣν αὐτός. Grotius. Solus B. δεινὴν εἷς αὐτοῦ δ. A. C. ἐνδὴν εἷς αὐτὸς δ. E. ἐκδὴν ἣν αὐτὸς δ. Solus A. τρεφόμεθα, cui inter lineam superscriptum τερπόμεθα. Schow. δεινὴν habet B. m. sec. ἐνδὴν Trinc.

Ib. Grotius p. 63. cum Steph. legit ἐσθλὴν δ' εἰν αὐτῷ δ. Ego parenthesi inserenda judico sic

πρίν τι παθεῖν, τότε δ' [w] αὖτις ὀδύρεται, ἄχρι δὲ τούτου 50
χάσκοντες, κούφαις ἐλπίσι τερπόμεθα.
χὤστις μὲν [x] νούσοισιν ὑπ' ἀργαλέῃσι πιεσθῇ,
ὡς ὑγιὴς ἔσται τοῦτο κατεφράσατο.
ἄλλος δειλὸς ἐὼν, ἀγαθὸς δοκεῖ ἔμμεναι ἀνὴρ,
καὶ [y] καλὸς, μορφὴν οὐ χαρίεσσαν ἔχων.
εἰ δέ τις ἀχρήμων, πενίης δέ μιν ἔργα βιᾶται,
κτήσασθαι [z] πάντων χρήματα [a] πολλὰ δοκεῖ. 1
σπεύδει δ' ἄλλοθεν ἄλλος· ὁ μὲν κατὰ πόντον ἀλᾶται
(ἐν νηυσὶν χρῄζων οἴκαδε κέρδος ἄγειν,)
ἰχθυόεντ', ἀνέμοισι φορεύμενος ἀργαλέοισι,
φειδωλὴν [b] ψυχῆς οὐδεμίην θέμενος.
ἄλλος γῆν τέμνων πολυδένδρεον, εἰς ἐνιαυτὸν
λατρεύει, τοῖσιν καμπύλ' ἄροτρα [c] μέλει.
ἄλλος Ἀθηναίης τε καὶ Ἡφαίστου πολυτέχνεω
[d] ἔργα δαεὶς χειροῖν ξυλλέγεται βίοτον. 10
ἄλλος Ὀλυμπιάδων Μουσέων πάρα δῶρα [e] διδαχθεὶς,
ἱμερτῆς σοφίης μέτρον ἐπιστάμενος.
ἄλλον μάντιν ἔθηκεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
ἔγνω δ' ἀνδρὶ κακὸν τηλόθεν ἐρχόμενον,
ᾧ [f] συνομαρτήσουσι θεοί· τὰ δὲ μόρσιμα πάντως

scripta: (Ἤνδανεν ἣν αὐτὸς δόξαν ἕκαστος ἔχει) suum cuique pulchrum. Similiter p. 103, 4. ἐν νηυσὶν in parenthesi ponendum. VALCKENÆR.

[w] αὖθις] αὖτις Trinc.

[x] νούσοισιν ὑπ' ἀργαλέῃσιν] νούσοισι ὑπαργαμέῃσι Trinc.

[y] καλὸς] κάλλος dedit Schowius ex 3 MSS.

[z] πάντων] *Malim* πάντως. GESNER.

[a] πολλὰ] Duo codd. Schowii πλεῖστα, sed in altero suprasc. πολλά.

[b] ψυχῆς] ψυχὴν Voss. B. m. p. Trinc.

[c] μένει] Gesnerus in marg. et B. m. sec. μέλει. Sic etiam codd. quidam Schowii.

[d] ἔργαλα εἰν] ἔργα δαεὶς Voss. Arsen. B. m. sec. ἀργαλέοιν dedit Grotius ex Stephani emendatione. ἔργαλ' ἔχων χερσὶν conj. Gesnerus.

[e] διδαχθεὶς] διδάχθη Grotius. Pro μουσάων reponendum μουσέων cum Brunckio, non μουσῶν cum Grotio.

[f] συνομαρτήσωσι] συνομαρτήσασι Voss. συνομαρτήσουσι Brunck.

οὔτε τὶς οἰωνὸς ῥύσεται, οὔθ' ἱερά.
ἄλλοι Παιῶνος πολυφαρμάκου [g] ἔργον ἔχοντες,
ἰητροὶ, καὶ τοῖς οὐδὲν ἔπεστι τέλος.
πολλάκι δ' ἐξ ὀλίγης ὀδύνης μέγα γίγνεται ἄλγος,
[h] κοὐκ ἄν τίς λύσαιτ' ἤπια φάρμακα δούς.
τὸν δὲ κακαῖς νούσοισι κυκώμενον ἀργαλέαις τε
ἁψάμενος χειροῖν, αἶψα τίθησ' ὑγιῆ.
μοῖρα δέ τοι θνητοῖσι κακὸν φέρει, ἠδὲ καὶ ἐσθλὸν,
δῶρα δ' ἄφυκτα θεῶν γίγνεται ἀθανάτων.
πᾶσι δέ τοι κίνδυνος [i] ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις οἶδεν
[k] ᾗ μέλλει σχήσειν χρήματος ἀρχομένου.
ἀλλ' ὁ μὲν εὖ ἔρδειν πειρώμενος, οὐ [l] προνοήσας,
εἰς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσεν.
τῷ δὲ [m] καλῶς ἔρδοντι θεὸς περὶ πάντα δίδωσι
συντυχίην ἀγαθὴν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης.
πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνδράσι κεῖται.
οἳ γὰρ νῦν ἡμέων πλεῖστον ἔχουσι βίον,
διπλασίως σπεύδουσι· τίς ἂν κορέσειεν ἅπαντας;
κέρδεά τοι θνητοῖς ὤπασαν ἀθάνατοι·
[n] Ἄτη δ' ἐξ αὐτῶν ἀναφαίνεται, ἣν ὁπότ' ἂν Ζεὺς
[o] πέμψῃ τισομένην, [p] ἄλλοτ' ἂν ἄλλος ἔχοι.

26 [a] Πλάτωνος.

Μὴ γὰρ δὴ οἴου εἰ μὲν χρυσὸν [b] ἐζητοῦμεν, οὐκ ἄν ποτε

[g] ἔργον] ἔργα B. m. sec. In prioribus dedit Grotius οὔθ' οἱ Παιῶνος ex Salmasii emendatione.

[h] κἂν τις λύσαιτο] κοὐκ ἄν τις λύσαιτο Gesneri margo, Voss. B. m. sec.

[i] ἐπ' ἔργμασιν] ἐφ' ἔργμασιν Voss.

[k] ᾗ] τι Voss. Gesneri margo.

[l] προορήσας] προνοήσας Voss. Arsen. B. m. sec.

[m] καλῶς] κακῶς prætulit Gesnerus in marg. et sic duo codd. Schowii, in quorum tamen altero καλῶς suprasc.

[n] αὐτὴ] ἄτη Voss. B. m. sec. Gesneri margo.

[o] πέμψῃ] πέμψει Voss.

[p] ἄλλοτε τ'] Unus MS. apud Schowium ἄλλοτ' ἄν. Plures ἔχοι pro ἔχει.

26.

[a] Sic Trinc. Scil. Rep. I. p. 336. E. Deest A.

[b] ἐζητοῦμεν om. Trinc. qui mox

ἡμᾶς ἑκόντας εἶναι ὑποκατακλίνεσθαι ἀλλήλοις ἐν τῇ ζητήσει, καὶ διαφθείρειν τὴν εὕρεσιν αὐτοῦ· δικαιοσύνην δὲ ζητοῦντας, πρᾶγμα πολλῷ χρυσίου τιμιώτερον, ἔπειθ' οὕτως ἀνοήτως ὑπείκειν ἀλλήλοις, [c] καὶ οὐ σπουδάζειν ὅτι μάλιστα φανεῖται αὐτό.

27 [a] Ἀγησιλάου.

[b] Ἀνδρίας μὲν γὰρ οὐδὲν ὄφελος, μὴ παρούσης δικαιοσύνης· εἰ δὲ δίκαιοι πάντες [c] γίνοιντο, [d] μηδὲν ἀνδρίας δεήσεσθαι.

28 [a] Ἰσοκράτους Κατὰ τῶν Σοφιστῶν.

Καὶ μηδεὶς οἰέσθω με λέγειν, ὡς ἔστι δικαιοσύνη διδακτόν. Ὅλως μὲν γὰρ οὐδεμίαν ἡγοῦμαι τοιαύτην τέχνην εἶναι, ἥ τις τοῖς κακῶς πεφυκόσι πρὸς αὐτὴν δικαιοσύνην ἂν ἐμποιήσειεν.

29 [a] Δημοσθένους.

Ἄξιον τούτους ἐπαινεῖν τῶν ἀνθρώπων, οἳ μηδεμίαν ὠφέ- 1
λειαν προαιροῦνται τοῦ δικαίου. Χρήματα μὲν [b] γάρ ἐστι κτήσασθαι, δόξαν δὲ χρημάτων οὐ ῥᾴδιον [c] πρίασθαι.

30 [a] Πλάτωνος.

[b] Πᾶσά τε ἐπιστήμη, χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς, πανουργία, ἀλλ' οὐ σοφία φαίνεται.

habet ζητέσει.
[c] καὶ οὐ] καὶ om. Trinc. ib. in fine αὐτῷ.

27.
[a] Sic A. Trinc. v. Plutarch. Apophth. p. 190. F.
[b] ἀνδρείας] ἀνδρίας A. et paullo post.
[c] γίνοιντο] γένοιντο B.
[d] μηδὲν] μὴ δὲ Trinc.

28.
[a] Sic A. Scil. p. 295. D. Simpliciter Ἰσοκράτους Trinc.

29.
[a] Sic A. Trinc. Reiskius Ind. Græcitat. Demosth. p. 238. *Hæc non videntur ipsa oratoris verba esse, sed sententia e locis ejus nescio quibus collecta et adumbrata. Priori quidem parti hujus sententiæ similis est locus, qui p. 1429, 3. Demosthenis nostri legitur.*
[b] γὰρ om. A.
[c] πρίασθαι] πριᾶσθαι A.

30.
[a] Sic A. Trinc. v. Menexen. p. 246. E.
[b] πᾶσά τε] πάμπαν Tr. B. m. p. τε om. A.

31 [a] Δημοκρίτου.

Ἀγαθὸν, οὐ τὸ μὴ ἀδικέειν, ἀλλὰ τὸ [b] μηδὲ ἐθέλειν.

32 [a] Δημοκρίτου.

Μοῦνοι θεοφιλέες, ὅσοις ἐχθρὸν τὸ ἀδικέειν.

33 [a] Πιττακοῦ.

Πιττακὸς ἔφη, Ἡδονὴ σὺν τῷ καλῷ [b] δίκαιον.

34 [a] Πιττακὸς ἔφη, Παρακαταθήκην λαβὼν, δικαίως ἀπόδος.

35 [a] Ἀριστείδου.

Ἀριστείδης ὁ δίκαιος [b] ἐρωτηθεὶς, τί ἐστι τὸ δίκαιον· Τὸ μὴ ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν, ἔφη.

36 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Πρωταγόρου.

Ἐγὼ [b] μὲν γὰρ αὐτὸς ὑπέρ γε ἐμαυτοῦ φαίην ἂν καὶ τὴν δικαιοσύνην ὅσιον εἶναι, καὶ τὴν ὁσιότητα δίκαιον· καὶ ὑπὲρ σοῦ δὲ, εἴ με ἐῴης, ταυτὰ ἂν αὐτὰ ἀποκρινοίμην, ὅτι ἤτοι ταυτόν γ' ἐστὶ δικαιότης ὁσιότητι, ἢ ὅτι ὁμοιότατον, καὶ μάλιστα πάντων ἥ τε δικαιοσύνη οἷον ὁσιότης, καὶ ἡ ὁσιότης οἷον δικαιοσύνη.

37 [a] Πυθαγόρου.

Ξένος ἀνὴρ δίκαιος οὐ μόνον πολίτου ἀλλὰ καὶ συγγενοῦς διαφέρει.

38 [a] Ἰαμβλίχου ἐκ τῆς ἐπιστολῆς πρὸς Ἀνατόλιον Περὶ Δικαιοσύνης.

Ἐπ' αὐτὸ δὴ τὸ τῶν ὅλων ἀρετῶν τέλος, καὶ τὴν συναγω-

31.

[a] Sic Trinc. om. A.

[b] μηδὲ ἐθέλειν] μὴ ἐθ. Gesn. marg.

32.

[a] Sic A.

33.

[a] Sic A.

[b] δίκαιος] δίκαιον A. marg. Gesn.

34.

[a] Deest locus Trinc.

35.

[a] Sic A.

[b] ἐρωτηθεὶς] παρά τινος addit A.

36.

[a] Sic A. Simpliciter Πλάτωνος Trinc. v. Protag. p. 331. B.

[b] μὲν γὰρ] αὐτὸς addit A. et B. m. sec.

37.

[a] Sic A. Trinc.

38.

[a] Sic A. Simpliciter Ἰαμβλίχου Trinc.

γὴν αὐτῶν [b] συμπασῶν, ἐν ᾗ δὴ πᾶσαι ἔνεισι συλλήβδην κατὰ τὸν [c] πάλαιον λόγον, γένοιτο ἄν τις εἰς τὴν δικαιοσύνην ἀγόμενος.

39 [a] Ἐν ταυτῷ.

Ἐν δὲ τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ διανομὴ τῶν κατ' ἀξίαν ἔργων τε καὶ τιμῶν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπιβαλλόντων ἑκάστοις, ὑφίστησι τὴν εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον τείνουσαν δικαιοσύνην. Ἔργα τοίνυν [b] τῇ δικαιοσύνῃ τὰ πρόσφορα, καὶ ἐπιτηδεύματα [c] εἴη ἂν, ὅσα κοινωνικὰ καὶ ἥμερα τυγχάνει, καὶ εὐσύμβολα, καὶ εὐσυνάλλακτα, καὶ ὠφέλιμα, τῶν βλαβερῶν κωλυτικὰ διαπράξεων, τῶν δ' ἐναντίων τὴν ὅλην κατάστασιν εὐπρεπῆ παρασκευάζοντα.

40 [a] Ἐπικτήτου.

Ὥσπερ ἀληθὴς ζυγὸς οὔτε πρὸς [b] ἀληθοῦς [c] εὐθύνεται ζυγοῦ, οὔθ' ὑπὸ ψευδοῦς κρίνεται· οὕτω καὶ ὁ δίκαιος κριτὴς, οὔθ' ὑπὸ δικαίων εὐθύνεται, οὔτε παρ' ἀδίκοις δικάζεται.

41 Ὥσπερ τὸ εὐθὺ [a] εὐθέος οὐ δεῖται, οὕτως οὐδὲ τὸ δίκαιον δικαίου.

42 Μὴ πρότερον ἑτέρῳ δικαστηρίῳ δικάσῃς, πρὶν αὐτὸς παρὰ τῇ δίκῃ κριθῇς.

43 Εἰ βούλει τὰς κρίσεις δικαίας ποιεῖσθαι, μηδένα τῶν δικαζομένων καὶ δικαιολογούντων ἐπιγίγνωσκε, ἀλλ' αὐτὴν τὴν δίκην.

44 Ἥκιστα πταίσεις ἐν ταῖς κρίσεσιν, ἐὰν αὐτὸς ἐν τῷ βίῳ ἄπταιστος διατελῇς.

[b] συμπασῶν] ἐμπασῶν (συμ superscr.) A. Mox ἔν εἰσί B. m. sec.

[c] πάλαι] πάλαιον A. Gesneri margo.

39.

[a] Sic A. Trinc.

[b] τῇ δικαιοσύνῃ πρ.] τῆς δικαιοσύνης τὰ πρ. A. τὰ πρόσφορα Trinc.

[c] εἴη ἂν] εἴη, ἀλλ' ὅσα B. qui ἂν inserit m. sec. Mox τυγχάνοι A.

40.

[a] Sic A. Trinc. v. Fragm. 58. et seqq.

[b] ἀληθοῦς] ἀμελοῦς B. m. p. Trinc.

[c] ἰθύνεται] εὐθύνεται A.

41.

[a] εὐθέως] εὐθέος A. B. m. sec.

45 Ἄμεινον δικαίως κρίνοντα πρὸς τοῦ καταδικασθέντος [a] ἀδικῶς μεμφθῆναι, ἢ ἀδίκως κρίναντα παρὰ τῇ φύσει δικαίως ψέγεσθαι.

46 Καθάπερ ἡ τὸν χρυσὸν δοκιμάζουσα λίθος οὐκέτι [a] καὶ αὐτὴ πρὸς τοῦ χρυσοῦ δοκιμάζεται· οὕτω καὶ ὁ τὸ κριτήριον ἔχων.

47 Αἰσχρὸν τὸν δικαστὴν πρὸς ἑτέρων δικάζεσθαι.

48 Καθάπερ ὀρθοῦ οὐδὲν ὀρθότερον, οὕτως οὐδὲ δικαίου οὐδὲν δικαιότερον.

49 [a] Διογένους.

Ἡ τοίνυν δικαιοσύνη πολλὴν ἔχει ῥαστώνην τῇ ψυχῇ. Τὸ γὰρ μηδένα μήτε φοβούμενον μήτε αἰσχυνόμενον ζῆν, ἡδονή τις ἐστὶν, [b] καὶ ἱκανότης τῷ βίῳ· ὁ δὲ τὴν δικαιοσύνην ἔχων ἐν τῇ ψυχῇ, οὐ μόνον τοῖς ἄλλοις ὠφέλιμός ἐστιν, ἀλλὰ [c] πολὺ μάλιστα αὐτὸς αὐτῷ· οὐ γὰρ πειράσεται αὐτὸν ἀδικεῖν, οὐδὲ καθ' ἓν μέρος. Οὐδὲ γὰρ λύπης αὐτῷ αἴτιός ἐστιν, οὐδὲ νόσου· ἀλλὰ τὰ αἰσθητήρια τὰ τῆς φύσεως θεοὺς ὑπολαμβάνων εἶναι, δικαίως χρήσεται αὐτοῖς· οὐδὲν μὲν ὑπὲρ τὴν δύναμιν πράττων, φυλάττων δὲ τὰ μάλιστα, καὶ ἡδονὰς καὶ ὠφελείας λαμβάνων διὰ τούτων. Καὶ γὰρ ἀπὸ ἀκοῆς, καὶ ἀπὸ ὁράσεως, καὶ ἀπὸ τῆς τροφῆς, καὶ [d] ἀπὸ τῶν ἀφροδισίων, ἡδοναὶ ἔσονται [e] τῷ δικαίως ἑαυτῷ χρωμένῳ, καὶ κίνδυνοι γίνονται περὶ τὰ πλείστου ἄξια καὶ

45.

[a] ἀξίως] ἀδίκως A. B. m. sec.

46.

[a] καυτοῦ] καὐτὴ margo Gesneri. καὶ αὐτὴ A. B. m. sec.

49.

[a] Sic A. Trinc.

[b] καὶ ἱκανότης] ὡς ἱκ. Trinc. B. p. m.

[c] πολλῷ] πολὺ A.

[d] ἀπὸ τῶν] deest τῶν A.

[e] C. E. τῷ δικαίως ἑαυτῷ χρωμένῳ. τῷ δὲ μὴ δικαίως ἑαυτῷ χρωμένῳ καὶ κ. Jacobs sagacitate critica: τῷ δικαίως αὐτῶν χρωμένῳ· τοῖς δὲ οὐ δικαίως χρωμένοις κ. Deerant τῷ δὲ μὴ δικαίως ἑαυτῷ χρωμένῳ. Ob repetitum ἑαυτῷ χρωμένῳ scriba saltavit. In fine solus C. εἰς ῥέεθρα. Plerique, εἰς ἑταίραν. Ceteri, ut in editis, εἰς ἑτέραν, menda ex compendio nata. Jacobs, ῥιπτοῦντας εἰκῆ ἢ εἰς πυρὰν, aut, ῥ. εἰκῆ καὶ ἀπὸ πετρῶν. Schow.

ἀναγκαιότατα. Ἢ οὐχ ἑώρακας τὴν ψυχὴν ταραττομένους καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ἑαυτοὺς ῥιπτοῦντας [f] εἰκῆ, καὶ εἰς ἑταίραν;

50 [a] Λυκούργου.

Ζηλωτὸν ἴσως ὁ πλοῦτος· τίμιον μέντοι καὶ θαυμαστὸν ἡ δικαιοσύνη.

51 [a] Δημοσθένους Ὀλυνθιακῶν β.

Ὥσπερ γὰρ οἰκίας, οἶμαι, καὶ πλοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτωθεν ἰσχυρότατα εἶναι δεῖ, οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας [b] εἶναι προσήκει.

52 [a] Ἐκ τῆς Νικολάου Ἐθῶν Συναγωγῆς.

[b] Ἐν Παιδαλίοις, Ἰνδικῷ ἔθνει, οὐχ ὁ θύων, ἀλλ' ὁ συνετώτατος τῶν παρόντων, κατάρχεται τῶν ἱερῶν. Αἰτεῖται δ' ἀεὶ παρὰ τῶν θεῶν οὐδὲν ἄλλο, πλὴν δικαιοσύνης.

53 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Θεαιτήτου.

Θεὸς οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἄδικος, ἀλλ' ὡς οἷόν τε δικαιότατος, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῷ ὁμοιότερον οὐδὲν, ἢ ὃς ἂν ἡμῶν αὖ γένηται ὅτι [b] δικαιότατος.

54 [a] Ἐκ Πώλου Πυθαγορείου Λευκανοῦ Περὶ Δικαιοσύνης.

Δοκεῖ μοι τῶν ἀνδρῶν τὰν δικαιοσύναν ματέρα τε καὶ τιθανὰν τᾶν ἄλλαν ἀρετᾶν [b] προσειπέν· [c] ἄτερ γὰρ ταύτας οὔτε

---

[f] εἰκῆ om. B. Mox εἰς ἑταῖραν Gesneri margo, ἑταίραν N. A. a m. sec. et B. m. sec. pro εἰς ἑτέραν.

50.

[a] Sic A. Trinc.

51.

[a] Sic A. Simpliciter Δημοσθένους Trinc. p. 21. Reisk.

[b] εἶναι προσήκει om. A. Voss.

52.

[a] Sic A. Trinc.

[b] παιδαλίοις] Leg. Παδαίοις Valckenær. ad Herodot. III. 99. πηδαλίοις A. ἀλλὰ pro ἀλλ' ὁ habent B. Trinc. Vid. Vales. Exc. p. 514.

53.

[a] Sic A. Simpliciter Πλάτωνος Trinc. v. Theætet. p. 176. B.

[b] δικαιότατος] περὶ τοῦτον addunt A. B. περὶ τοῦτο Trinc.

54.

[a] Sic A. ubi πόλου. Trinc: ἐκ τοῦ πώλου Πυθαγόρου λευκανοῦ.

[b] προσειπεῖν] προσειπὲν A. Idem τᾶν ἄλλαν ἀρετᾶν et sic B. m. sec.

[c] ἄτερ γε] ἄτερ γὰρ A. Arsen.

σώφρονα, οὔτε ἀνδρεῖον, οὔτε φρόνιμον οἷόν τε [d] ἦμεν. Ἁρμο-
νία γάρ [e] ἐντι καὶ εἰράνα τᾶς ὅλας ψυχᾶς μετ' εὐρυθμίας.
[f] Δηλοφανέστερον δέ [g] κα γένοιτο τὸ ταύτας κράτος ἐτάζου-
σιν ἀμῖν τὰς ἄλλας ἕξιας. [h] Μερικὰν γὰρ [i] ἔχοντι αὐταὶ
τὰν ὠφέλειαν, καὶ ποθ' ἕνα· ἃ δὲ ποθ' ὅλα τὰ συστάματα,
καὶ ἐν πλάθει. Ἐν κόσμῳ μὲν ὦν αὐτὰ τὰν ὅλαν ἀρχὰν
διαστραταγοῦσα, πρόνοιά τε, καὶ ἁρμονία, καὶ δίκα, [k] γέν-
ους τινὸς θεῶν οὕτω [l] ψαφιξαμένων· ἐν πόλει δὲ εἰράνα τε
καὶ εὐνομία δικαίως κέκληται· ἐν οἴκῳ δ' [m] ἔντι ἀνδρὸς μὲν
καὶ γυναικὸς [n] ποτ' ἀλλάλως ὁμοφροσύνα, οἰκετᾶν δὲ ποτὶ
δεσπότας εὔνοια, δεσποτᾶν δὲ ποτὶ θεράποντας καδεμονία·
[o] ἐν σώματι δὲ καὶ ψυχᾷ, πρᾶτα μὲν [p] καὶ ἅπασιν ἀγαπα-
τότατα ζώοις, ἅ τε ὑγίεια καὶ [q] ἀρτιότας, [r] σοφία τ' ἐκ 1
τᾶς ἐπιστάμας τε καὶ δικαιοσύνας [s] γενομένα τε παρ' ἀνθρώ-
ποις. Ἐι δ' αὐτὰ τὸ ὅλον καὶ τὰ μέρεα οὕτω παιδαγωγεῖ
τε καὶ σώζει ὁμόφρονα καὶ [t] ποτάγορα ἀλλάλοις ἀπεργα-

[d] εἶναι] ἦμεν A.

[e] ἐστι] ἔντι Arsen. εἰράνα A. B. m. sec.

[f] δηλοφανέστερον] δημοφανέστερον Arsen.

[g] καὶ] κε Arsen. Verum puto κα.

[h] μερικὰν] μορικὰ Trinc.

[i] ἔχονται] ἔχοντι A. Arsen. Trinc. αὐτὰ Arsen. Trinc.

[k] γένους] γένευς Arsen. γένως A. γένος B.

Ib. A. B. C. E. G. W. καὶ δίχα γε νοῦς τινος θεῶν οὕτω ψαφισαμένω. *Justitia quoque seorsim consideranda est* νοῦς *cujusdam deorum, omnia ita decernentis et ordinantis.* Antea καὶ δίκα γένους τ. θ. ο. ψ. Jacobs. magno acumine, καὶ Δίκα καὶ Νοῦς τινος θεῶν οὕτω ψαφισαμένω. Schow.

[l] ψαφιξαμένων] ψαφιζομένων A. Mox δὲ om. A. B. τε Trinc. εἰράνα A.

[m] ἐστὶν] ἔντι Arsen.

[n] ποτ' ἀλλάλως] ποτὶ ἀλλάλων (ους) A.

[o] ἐν σώματι δὲ πρᾶτα] ἐν σώματι δὲ καὶ ψυχᾷ A. Arsen. Trinc. πράττει pro πρᾶτα A.

[p] ἅπασιν ἀγαπᾶ τὸ τὰ ζῶα] καὶ ἅπασιν ἀγαπατότατα ζώοις Gesneri margo, et sic codd. quidam Schowii.

[q] ἀρτιότας. ἐν δὲ ψυχᾷ Gesner.

[r] σοφία ἡ] σοφία τε A. σοφία δ' Ars. B. σοφία τ' Trinc.

[s] γενομένη] γενομένα τε A. γενομένη δὲ Arsen. γενομένης τε Trinc. Mox Εἰ δ' αὐτὰ Galeus, ἡ δ' ἀ. Trinc. Gesn. παιδαγωγοῖσα — σώζοισα conj. Schowius.

[t] ποτάγορα] ποτ' ἀγορᾷ A. Trinc.

ζόμενα, πῶς οὐ μάτηρ καὶ τιθανὰ πασᾶν τε καὶ πάντων [u]παμψαφὶ λέγοιτο;

55 [a]Πλάτωνος Νόμων ε̄.

Τίμιος μὲν [b]δὴ καὶ ὁ μηδὲν ἀδικῶν· ὁ δὲ μηδ' ἐπιτρέπων τοῖς ἀδικοῦσιν ἀδικεῖν, πλέον ἢ διπλασίας τιμῆς ἄξιος [c]ἐκείνου. Ὁ μὲν γὰρ ἑνὸς, ὁ δὲ πολλῶν ἀντάξιος ἑτέρων, μηνύων τὴν τῶν ἄλλων τοῖς ἄρχουσιν ἀδικίαν· ὁ δὲ καὶ ξυγκολάζων εἰς δύναμιν τοῖς ἄρχουσιν, ὁ μέγας ἀνὴρ ἐν πόλει καὶ [d]τέλειος οὗτος ἀναγορευέσθω νικηφόρος ἀρετῇ.

56 [a]Ἱέρακος ἐκ τοῦ περὶ Δικαιοσύνης.

Φέρε γὰρ ἴδωμεν, τί τοῖς πολλοῖς δοκεῖ περὶ δικαιοσύνης. Οἱ μὲν οὖν ἕξιν εἶναι φασὶ ψυχῆς ἀδωροδόκητον, [b]τοῦ κατὰ δύναμιν ἑκάστου στοχαζομένην· οἱ δὲ ἕξιν ἐν ψυχῇ, μήτε τῇ χείρονι τύχῃ μήτε τῇ κρείττονι πλέον ἢ ἔλαττον ἀπονέμουσαν, τὸ δ' ἴσον πᾶσι φυλάττουσαν. Δοκοῦσι δέ μοι οἱ μὲν πρότεροι τὸν μὴ ἀλλοτρίων ἐπιθυμοῦντα χρημάτων [c]θαυμάζειν, τηρήσαντα δ' ἂν καὶ τὸ κατὰ δύναμιν ἑκάστῳ, εἰ κελεύειν τισὶ συγχωρηθείη· οἱ δεύτεροι δὲ, τὸν μὴ τῇ [d]τύχῃ τὸ πλέον μετροῦντα, πάντας δὲ τῶν αὐτῶν [e]ἀξιοῦντα. Τί οὖν εἰ τοῦτο μαθών τις ἐν τοῖς ἄλλοις ἀδικώτατος εἴη; καὶ εἰ χρημάτων μὲν ἅρπαξ, ἀλλοτρίων δὲ [f]ἐπιθυμοῖ, ὑβριστὴς δὲ ὑπάρχοι καὶ ἀκόλαστος περὶ ἡδονὰς, ἆρα

[u] παμψαφεὶ] παμψᾶφι A. Credo pr. scriptum παμψωφιὸν, sed dubito tamen. Forte παμψαφὶ ἂν λ.

55.

[a] Sic A. Trinc. Scil. p. 730. D.

[b] δὴ καὶ] καὶ om. A.

[c] ἐκείνου] ἐκεῖνος A. ex em.

[d] τέλεος] τέλειος A.

56.

[a] Sic A. Simpliciter Ἱέρακος Trinc.

[b] καὶ τοῦ] Gesnerus in marg. καὶ *al. abest.* Sic A. Trinc.

[c] θαυμάζειν] θαυμάζων B. m. p. Trinc. Infra εἰ ἐκελεύειν Trinc.

[d] τύχῃ] ψυχῇ A. N. Trinc.

[e] ἀξιοῦντα] ἀξιοῦντας A.

[f] ἐπιθυμεῖ] ἐπιθυμοῖ Codd. quatuor Schowii. Mox ὑπάρχει A. Jacobsius in Athen. p. 271. corrigit, εἰ χρημάτων μὲν ἁπαξαπλῶς ἀλλοτρίων μὴ ἐπιθυμοίη. Negans certe particula videtur desiderari.

[g] τοιούτων κακῶν ἀνάπλεως, δίκαιος ἂν εἴη; ὅτ᾽ ἂν δὲ καὶ τῶν αὐτῶν ἀξιώσῃ πάντας, πῶς μὲν οὐκ ἄφρων, πῶς δὲ οὐκ ἄδικος, εἰ ὁμοίως τιμήσει τόν τε σώφρονα καὶ τὸν ἀκόλαστον, καὶ τὸν ἄφρονα, καὶ τὸν φρόνιμον;

57 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἀλλ᾽ οὐδὲ τὸ μὴ χρημάτων ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν δικαιοσύνης ὅρος, εὐτύχημα δὲ περὶ ἕν τι τῶν παθῶν. Ὑποκείσθω γὰρ ὑπερβολῇ πλούσιον εἶναί τινα, δυνάμενον ἄλλοις ἐπαρκεῖν πολλοῖς ἐκ τῶν ἰδίων, δόξης δὲ τοῦτον ἡττώμενον καὶ φιλοτιμίας, καὶ μηδενὸς ἐλευθεριάζοντος ἀνέχεσθαι, ἀλλὰ τοὺς μὲν ὑβρίζειν, [b] τοὺς δὲ τύπτειν, τοῖς δὲ κελεύειν, τερπόμενον τῷ πάντας ὑπακούειν αὐτῷ· τί οὖν ἄν τις τοῦτον εἴποι, ὅτ᾽ ἂν [c] μηδενὸς μὲν τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμῇ, βίαιος δὲ ἄλλως ἢ καὶ τύραννος· καὶ [d] πρῶτον μὲν τοῖς οἰκέταις, καὶ ταῖς θεραπαινίσι χρῆσθαι κακῶς, τοὺς μὲν ὑπὲρ τὸ μέτρον κολάζοντα, ταῖς δὲ συγγινόμενον [e] ἀνέδην· ἔπειτα μηδὲν ἀδικεῖν ἡγεῖσθαι, ταῦτα ποιοῦντα;

58 [a] Ἐν ταυτῷ.

Οἱ μὲν [b] ἀπὸ τοῦ περιπάτου μεσότητα πλεονεξίας [c] καὶ μειονεξίας τὴν δικαιοσύνην εἰρήκασιν· οἱ δὲ ἀπὸ τῆς στοᾶς, ἕξιν ἰσότητος ἀπονεμητικήν. Καὶ ὡς μὲν οὐ μόνον οὐ δίκαιον, ἀλλὰ καὶ ἀδικώτατον τὸ πάντας τῶν αὐτῶν ἀξιοῦν, ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἴρηται· τὸ δὲ μεταξὺ πλεονεξίας καὶ μειονεξίας, ἔκβασίς ἐστι πράξεως ἀκατονόμαστος, ἀλλ᾽ οὐκ ἀρετὴ ψυχῆς. Πᾶσα δὲ πρᾶξις ἐνέργεια ψυχῆς διὰ σώματος· ἡ δ᾽ ἐνέργεια, οὐκ ἀρετή, [d] ἡ πᾶσα ἐνέργεια ἦν ἀρετή. Τὴν δὲ δι-

[g] ὁ τοσούτων] τοιούτων A. Trinc.

57.

[a] Sic Trinc. Cohæret cum præcedentibus A. Recte, ait Gesnerus.

[b] τοῖς δὲ] τοὺς δὲ A. B. m. sec.

[c] μηδενὸς μὲν] μὲν om. A.

[d] πρῶτον] πρώτοις A. Trinc.

[e] ἀναίδην] ἀνέδην A.

58.

[a] Sic A.

[b] ἀπὸ τοῦ] ἐπὶ τοῦ B. m. p. Trinc.

[c] καὶ μειονεξίας om. B.

[d] ἡ πᾶσα ἐν. ἦν ἀρ. Desunt A.

καιοσύνην πάντες ἁπαξαπλῶς ἀρετὴν ψυχῆς ὁμολογοῦσιν, ἀλλ' οὐ πρᾶξιν, οὐδὲ πράξεως ἀποτέλεσμα. Τρία γάρ ἐστι περὶ ἕκαστον, ἣ ἕξις, ἣ πρᾶξις, ἣ ἀποτέλεσμα. Ἕξις μὲν, καθ' ἣν πλεονεκτικοί τινες, ἢ μειονεκτικοὶ ἐσμέν· πρᾶξις δὲ, τὸ μειονεκτεῖν καὶ πλεονεκτεῖν· ἀποτέλεσμα δὲ ἡ μειονεξία, καὶ [e] ἡ πλεονεξία. Ὥσπερ ἕξις μὲν, ἡ ζωγραφική· πρᾶξις δὲ, ἡ ζωγραφία· ἀποτέλεσμα δὲ, ἡ γραφή. Καὶ πάλιν· ἕξις μὲν, ἡ ἀγαλματοποιϊκή· πρᾶξις δὲ, τὸ ἀγαλματοποιεῖν· ἀποτέλεσμα δὲ, τὸ ἄγαλμα. [f] Εἰ δέ τις τὴν ἕξιν ὁρίζοιτο γραφὴν καὶ ἄγαλμα, τῷ τοῦ ἀποτελέσματος [g] ὀνόματι καλῶν σφάλλεσθαι ἂν ὁμολογοῖτο, καὶ σύγχυσιν ποιεῖν· οὕτως ὁ πλεονεξίαν καὶ μειονεξίαν τὴν ἕξιν ὀνομάζων, τῷ τοῦ ἀποτελέσματος ὀνόματι χρῆται κατὰ τῆς ἐν τῇ ψυχῇ ἕξεως. Καὶ ἡ μεσότης τοίνυν τῶν ἀποτελεσμάτων ἀποτέλεσμα ἂν εἴη· τεταγμένων γὰρ ἐν τοῖς ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποτελουμένοις πλεονεξίας καὶ μειονεξίας, καὶ ἡ τούτων μεσότης εἴη ἂν ἀποτέλεσμα, οὐχ ἕξις. Ἔστω δὲ μὴ ἔκβασις, ἀλλ' ἕξις ψυχῆς, οὔτε πλεονεκτικὴ [h] οὔτε μειονεκτική· [i] ὁ περὶ τὸ τοίνυν, ἢ τινὶ μήτε πλεονεκτῶν μήτε μειονεκτῶν, [k] ἔστι δίκαιος. [l] Περὶ μὲν δὴ τὰ σωματικὰ ἀγαθὰ οὐκ ἂν φαῖεν εἶναι ταύτην, οὔτε ὡς τούτων ἀκρότητα, οὔτε ὡς μεσότητα· οὐ γὰρ δὴ [m] κτητὰ ταῦτα γίγνεται κατὰ τὴν ἡμετέραν πρόθεσίν τε καὶ σπουδὴν, ἀλλὰ τὰ πολλὰ τούτων ἐστὶ φύσεως. Κάλλος μὲν γάρ ἐστι φύσει, καὶ ἰσχὺς σώματος, καὶ

[e] ἡ πλεονεξία] deest articulus B. Supra μειονεκτοὶ Trinc.

[f] εἰ δὲ — καὶ ἄγαλμα A. in marg.

[g] ὀνόματι] τοὔνομά ἐστι B. m. p. Trinc.

[h] οὔτε μειονεκτική supplent Schowii mss. Gesnerus in marg.: *Quomodo hæc legerimus, in translatione videbis.* Vertit scil.: *Itaque videamus num justitia sit animi habitus, neque pluris neque minoris assumptivus: item an justus is, qui neque nimium neque parum sibi sumit.*

[i] ὁ περὶ τὸ τοίνυν ἢ τινι] Forte, ὁ ἀπέριττος τοίνυν, ἢ τινι.

[k] ἔστι] ἔσται A. Gesneri margo.

[l] περὶ μὲν] Desunt hinc A. usque ad σώματος φύσει.

[m] κτητὰ] κατὰ B.

ὑγίεια· εἰ δὲ [n] γηρώμεθα, τὴν μὲν ἰσχὺν ἐπιτείνειν τροφαῖς τε καὶ γυμνασίοις, τὴν δὲ ὑγίειαν διαίτῃ ποιᾷ τηρεῖν, καὶ ἐκπίπτουσαν ἀνακαλέσασθαι· ἀλλ' ὅμως ὡς οὐκ ἐφ' ἡμῖν οὔσης ἐξ ἀρχῆς τῆς τούτων κτήσεως, ἀπονεμητέον τῇ τοῦ σώματος φύσει. Καίτοι καὶ τούτοις πλεονεκτεῖν λέγονταί τινες, ἰσχύϊ μὲν, εἰ τύχοι Μίλων ὁ Κροτωνιάτης· κάλλει δὲ, Λαῒς ἡ Κορινθία, καὶ εἴ τινες τούτοις παραπλήσιοι. Τίς οὖν ἂν γένοιτο Μίλωνος ἀδικία; ἢ τίς Λαΐδος πλεονεξία; Ἆρα εἰ μὲν Μίλων περιέλθοι τοὺς ἀσθενεστέρους τύπτων τε, καὶ τὰ τούτων χρήματα διαρπάζων, καὶ τὰς τούτων γυναῖκας; καὶ Λαῒς ὁμοίως, [o] μισθὸν μὲν πλεῖστον εἰσπράττουσα παρὰ τῶν ἐραστῶν, ἐνίων δὲ γυναικῶν καὶ γάμους διαλύουσα, τοῦτ' ἂν εἴη τὸ πλεονεκτεῖν; [p] Περὶ ποίαν οὖν ὕλην τὴν αἵρεσίν τις ποιήσεται τοῦ μήτε ὑπερβάλλοντος, μήτ' αὖ ἐλλείποντος; ἢ τὸ ἀγελαῖον ἐκεῖνο, καὶ κοινὸν, ἀρκοῦ τοῖς [q] αὑτοῦ, καὶ μὴ διάρπαζε τὰ πλησίον, μηδ' αὖ προΐεσο [r] τῶν σῶν, ὡς κατὰ τοῦτο μειονεκτῶν; Τὸ μὲν δὴ μὴ βιάζεσθαι δυναίμην, εἴποι τις ἂν, ἐπ' ἐμοὶ γὰρ τοῦτο· τὸ δὲ [s] μὴ πλεονεκτεῖσθαι, πῶς ἂν γένοιτο; πολλοὶ γὰρ οἱ κρείττους. Ἀλλ' εἴ τις βούλοιτο δεομένοις ἐπαρκεῖν, καὶ [t] ὀρφανὰς συνεκδιδόναι, καὶ αἰχμαλώτους λύσασθαι, ταῦτα μὲν ἴσως [u] δυνατόν ἐστι ποιεῖν, ἀλλ' οὐ τῷ γε τιμῶντι τὴν προειρημένην [w] μεσότητα· πλεονεκτεῖσθαί γάρ ἐστι καὶ μειονεκτεῖν τὸν ταῦτα ποιεῖν ἀνε- 1
χόμενον. Πῶς οὖν αὐτὴν ὁρίζεται ὁ καθ' ἡμᾶς λόγος; ἕξιν εὔλογον ψυχῆς ὀρθότητος ἐπιμελουμένην· ἢ τιμωρίας ἀπαί-

[n] γηρώμεθα] Forte πειρώμεθα. Gesnerus.

[o] μισθὸν μὲν] μὲν om. A.

[p] περὶ ποίαν usque ad ἀνεχόμενον desunt A. Mox μὴ δ' αὖ Trinc.

[q] αὑτοῦ] σαυτοῦ B. m. sec.

[r] τῶν σῶν] τὸ σὸν B. m. sec.

[s] μὴ πλεονεκτεῖσθαι] Deest μὴ N. B.

[t] ὀρφανὰς] ὀρφανοὺς B. m. sec. ὀρφαναὶ Trinc.

[u] δυνατός] δυνατὸν codd. quidam Schowii, Trinc.

[w] μεσότητα] ποσότητα B.

τησιν παρὰ τῶν [x] προηδικηκότων. Οὐχ ὡς τοῦ ἢ [y] συνδεσμοῦντος τὴν ἑτέραν τῶν προτάσεων.

59 [a] Ξενοφῶντος ἐν δ' Ἀπομνημονευμάτων.

Καὶ ὁ Σωκράτης [b] ἔφη, Οὐ δήπου, ὦ Εὐθύδημε, ταύτης [c] τῆς ἀρετῆς ἐφίεσαι δι' ἣν ἄνθρωποι πολιτικοὶ γίγνονται, καὶ οἰκονομικοὶ, καὶ ἄρχειν ἱκανοὶ, καὶ ὠφέλιμοι τοῖς τε ἄλλοις ἀνθρώποις, καὶ ἑαυτοῖς; Καὶ ὁ Εὐθύδημος, Σφόδρα γ', ἔφη, ὦ Σώκρατες, ταύτης τῆς ἀρετῆς δέομαι. Νὴ Δί', ἔφη ὁ Σωκράτης, τῆς καλλίστης ἀρετῆς, καὶ μεγίστης ἐφίεσαι τέχνης· ἔστι γὰρ τῶν βασιλέων αὕτη, καὶ καλεῖται βασιλική. Ἀτὰρ, ἔφη, κατανενόηκας, εἰ οἷόν τέ ἐστι, μὴ ὄντα δίκαιον, ἀγαθὸν ταῦτα γενέσθαι; Καὶ μάλα, ἔφη, οὐχ οἷόν τέ γε ἄνευ δικαιοσύνης ἀγαθὸν πολίτην γενέσθαι. Τί οὖν, ἔφη, σὺ ἤδη τοῦτο κατείργασαι; Οἶμαί γε, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οὐδενὸς ἂν ἧττον φανῆναι δίκαιος. Ἆρ' οὖν, ἔφη, τῶν δικαίων ἔστιν ἔργα, ὥσπερ τῶν τεκτόνων; Ἔστι μέντοι, ἔφη. Ἆρ' οὖν, ἔφη, ὥσπερ οἱ τέκτονες ἔχουσι τὰ ἑαυτῶν ἔργα ἐπιδεῖξαι, οὕτως οἱ δίκαιοι τὰ ἑαυτῶν ἔχοιεν ἂν ἐξηγήσασθαι; Μὴ οὖν, ἔφη ὁ Εὐθύδημος, ἐγὼ οὐ δύναμαι τὰ τῆς δικαιοσύνης ἔργα [d] ἐξηγήσασθαι; καὶ νὴ Δί' ἔγωγε τὰ τῆς ἀδικίας· ἐπεὶ οὐκ ὀλίγα ἐστὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὁρᾶν τε [e] τοιαῦτα καὶ ἀκούειν. Βούλει οὖν, ἔφη ὁ Σωκράτης, γράψομεν ἐνταυθοῖ μὲν δέλτα, ἐνταυθοῖ δὲ ἄλφα· εἶτα, ὅ τι μὲν ἂν [f] δοκῇ ἡμῖν τῆς δικαιοσύνης ἔργον εἶναι, πρὸς [g] τὸ δέλτα τιθῶμεν· ὅ τι δ' ἂν τῆς ἀδικίας, πρὸς τὸ ἄλφα. Εἴ τι σοι δοκεῖ, [h] ἔφη, προσδεῖν τούτων, ποίει ταῦτα. Καὶ ὁ Σωκράτης γράψας, ὥσπερ εἶπεν,

[x] προηδικηκότων] προδικότων A. p. m.
[y] συνδέσμου] συνδεσμοῦντος codd. Schowii.

59.

[a] Sic Trinc. μνημονευμάτων A. Scil. Memor. IV. 2, 11.
[b] ἔφη] εἶπεν A.
[c] τῆς ἀρετῆς] τῆς om. A. Mox καὶ καλλίστης Trinc.
[d] ἐξηγήσασθαι] ἡγήσασθαι A.
[e] τοιαῦτα] ταῦτα B.
[f] δοκῇ] δοκεῖ A.
[g] τῷ δ] τὸ δέλτα A.
[h] ἔφη om. B. m. p. Mox εἶπον Trinc.

Οὐκ οὖν, ἔφη, ἔστιν ἐν ἀνθρώποις ψεύδεσθαι; Ἔστι μέντοι, ἔφη. Ποτέρωσε οὖν, ἔφη, [i]θῶμεν τοῦτο; Δῆλον ὅτι, ἔφη, πρὸς τὴν ἀδικίαν. [k]Οὐκ οὖν, ἔφη, καὶ ἐξαπατᾷν ἐστι; Καὶ μάλα, ἔφη. Τοῦτο οὖν ποτέρωσε θῶ; Καὶ τοῦτο δῆλον ὅτι, ἔφη, πρὸς τὴν ἀδικίαν. Τί δὲ τὸ [l]κλέπτειν; καὶ τοῦτο, ἔφη. Τί δ' ἀνδραποδίζεσθαι; Καὶ τοῦτο. Πρὸς δὲ τῇ δικαιοσύνῃ, οὐδὲν [m]τούτων ἡμῖν κείσεται, ὦ Εὐθύδημε; Δεινὸν [n]δ' ἂν εἴη, ἔφη. [o]Τί δὲ, ἐάν τις στρατηγὸς [p]αἱρεθεὶς, ἄδικόν τε καὶ [q]αἰσχρὰν πόλιν ἐξανδραποδίσηται, φήσομεν τοῦτον ἀδικεῖν; Οὐ δῆτα, ἔφη. Δίκαια δὲ ποιεῖν οὐ φήσομεν; Καὶ μάλα. Τί δὲ, ἂν ἐξαπατᾷ πολεμῶν αὐτοῖς; Δίκαιον, ἔφη, καὶ τοῦτο. Ἐὰν δὲ κλέπτῃ τε καὶ [r]ἁρπάζῃ τὰ τούτων, οὐ δίκαια ποιήσει; Καὶ μάλα, ἔφη. Ἀλλ' ἐγώ σε τὸ [s]πρῶτον ὑπέλαβον [t]πρὸς τοὺς φίλους μόνους ταῦτα ἐρωτᾷν. Οὐκ οὖν, ἔφη, ὅσα πρὸς τῇ ἀδικίᾳ ἐθήκαμεν, ταῦτα [u]καὶ πρὸς τῇ δικαιοσύνῃ θετέον ἂν εἴη; ἔφη, Ἔοικε. Βούλει οὖν, ἔφη, ταῦτα [w]θέντες οὕτω, διορισόμεθα πάλιν, πρὸς μὲν τοὺς πολεμίους δίκαιον εἶναι ταῦτα ποιεῖν, πρὸς δὲ τοὺς φίλους ἄδικον· ἀλλὰ [x]δεῖν πρός γε τούτους ὡς ἁπλούστατον εἶναι; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη [y]ὁ Εὐθύδημος. Τί οὖν, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐάν τις στρατηγὸς ὁρῶν ἀθύμως ἔχον τὸ στράτευμα, ψευσά- 1

[i] θῶμεν] θῶ Trinc. θῶ καὶ A. et mox om. ἔφη.

[k] οὐκοῦν — τοῦτο ἔφη parenthesi inclusa leguntur in ed. Gesneri, qui in marg. annotavit: *Parenthesi inclusa non sunt in Halensi.* Scil. Xenophontis editione. Vide infra. Οὐκοῦν usque ad ἀδικίαν habet A. in marg.

[l] βλέπειν] κλέπτειν A. B. m. sec. Gesner. ed. 3. κακουργεῖν Gesneri margo. Ex exempl. puto Xenophontis.

[m] τούτων ἡμῖν] ἡμῖν τούτων A.

[n] δ'] deest A. γὰρ Gesneri margo. Fortasse leg. δεινὸν τἂν εἴη.

[o] τί δαὶ] τὶ δὲ A.

[p] αἱρεθεὶς] αἱρεθῇς B. m. p. Trinc. supra τις om. Trinc.

[q] αἰσχρὰν] ἐχθρὰν Gesneri margo.

[r] ἁρπάζῃ] ἁρπάζει A.

[s] πρῶτον] πρῶτα A.

[t] πρὸς] εἰς A. (πρὸς supra) μόνους om. B.

[u] πρὸς] καὶ πρὸς A.

[w] θέντες οὕτω] οὕτω θέντες A.

[x] δεῖν] δεῖ Trinc. Mox dedi γε pro τε.

[y] ὁ Εὐθύδημος om. A. Trinc.

μενος [z] φήσῃ συμμάχους προσιέναι, καὶ τῷ ψεύδει τούτῳ καταπαύσῃ τῆς ἀθυμίας τοὺς στρατιώτας, ποτέρωθι τὴν ἀπάτην ταύτην θήσομεν; Δοκεῖ μοι, ἔφη, πρὸς τὴν δικαιοσύνην. Ἐὰν δέ τις υἱὸν αὑτοῦ δεόμενον φαρμακείας, [a] καὶ μὴ προσιέμενον φάρμακον, ἐξαπατήσας ὡς [b] σῖτον τὸ φάρμακον δῷ, καὶ τῷ ψεύδει χρησάμενος, οὕτως ὑγιῆ ποιήσῃ, ταύτην αὖ τὴν ἀπάτην ποῖ θετέον; Δοκεῖ μοι, ἔφη, καὶ ταύτην εἰς τὸ αὐτό. Τί δὲ, ἐάν τις ἐν ἀθυμίᾳ ὄντος φίλου, δείσας μὴ διαχρήσηται ἑαυτὸν, κλέψῃ, ἢ ἁρπάσῃ ξίφος, ἢ ἄλλο τι [c] τοιοῦτο, [d] τοῦτο αὖ ποτέρωσε θετέον; Καὶ [e] τοῦτο νὴ Δία πρὸς τὴν δικαιοσύνην. Λέγεις, ἔφη, σὺ οὐδὲ πρὸς τοὺς φίλους ἅπαντα δεῖν ἁπλοΐζεσθαι; Μὰ Δί' οὐ δῆτα, ἔφη· ἀλλὰ μετατίθεμαι τὰ εἰρημένα, εἴπερ ἔξεστι. Δεῖ γέ [f] τοι, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐξεῖναι πολὺ μᾶλλον, ἢ μὴ ὀρθῶς τιθέναι. Τῶν δὲ δὴ τοὺς φίλους ἐξαπατώντων ἐπὶ βλάβῃ, ἵνα μηδὲ τοῦτο [g] παραλίπωμεν ἄσκεπτον, πότερος ἀδικώτερός ἐστιν ὁ ἑκὼν, ἢ ὁ ἄκων; Ἀλλ', ὦ Σώκρατες, οὐκέτι μὲν ἔγωγε πιστεύω οἷς ἀποκρίνομαι· καὶ γὰρ τὰ πρόσθεν πάντα νῦν [h] ἄλλως ἔχειν δοκεῖ μοι, ἢ ὡς ἐγὼ τότε ᾤμην. Ὅμως δὲ εἰρήσθω μοι, ἀδικώτερον εἶναι τὸν ἑκόντα ψευδόμενον τοῦ ἄκοντος. Δοκεῖ δέ σοι μάθησις καὶ ἐπιστήμη τοῦ δικαίου εἶναι, ὥσπερ τῶν γραμμάτων; Ἔμοιγε. Πότερον δὲ γραμματικώτερον κρίνεις, ὃς ἂν ἑκὼν μὴ ὀρθῶς [i] γράφῃ, καὶ ἀναγινώσκῃ, ἢ ὃς ἂν ἄκων; Ὃς ἂν ἑκὼν, ἔγωγε. Δύναιτο γὰρ, ὁπότε βούλοιτο, καὶ ὀρθῶς αὐτὰ ποιεῖν. Οὐκ οὖν ὁ

[z] φήσει] φήσῃ A. et mox καταπαύσῃ pro καταπαύσει.

[a] καὶ μὴ προσιέμενον φάρμακον om. Trinc.

[b] σίτον] σιτίον Gesneri margo. σῖτον Trinc.

[c] τοιοῦτο] τοιοῦτον A.

[d] τοῦτο αὖ] τοῦτο αὐτὸ Trinc.

[e] Ib. τοῦτο—τὴν δικαιοσύνην] αὐτὸ — τῇ δικαιοσύνῃ A.

[f] τοι] τί A

[g] παραλίπωμεν] παραλείπωμεν A.

[h] ἄλλως] ἄλλων B. m. p. Trinc. Mox δὲ om. A.

[i] γράφῃ] γράφοι A.

[k]μὲν ἑκὼν μὴ ὀρθῶς γράφων, γραμματικὸς ἂν εἴη· ὁ δὲ ἄκων, ἀγράμματος; Πῶς γὰρ οὔ; Τὰ δίκαια δὲ πότερον ὁ ἑκὼν ψευδόμενος καὶ ἐξαπατῶν οἶδεν, ἢ ὁ ἄκων; Δηλονότι ὁ ἑκών. Οὐκ οὖν γραμματικώτερον μὲν [l]τὸν ἐπιστάμενον γράμματα τοῦ μὴ ἐπισταμένου φὴς εἶναι; [m]Ναί. Δικαιότερον δὲ τὸν ἐπιστάμενον τὰ δίκαια τοῦ μὴ ἐπισταμένου; [n]Φαίνεται. Δοκῶ δέ μοι καὶ ταῦτα οὐκ οἶδ' ὅπως [o]λέγειν. Τί δὲ δή, ὃς ἂν βουλόμενος τἀληθῆ λέγειν, μηδέποτε [p]ταυτὰ περὶ τῶν αὐτῶν λέγῃ, ἀλλ' ὁδόν τε φράζων τὴν αὐτήν, τοτὲ μὲν πρὸς ἕω, τοτὲ δὲ πρὸς ἑσπέραν φράζῃ; καὶ λογισμὸν ἀποφαινόμενος τὸν αὐτόν, τοτὲ μὲν πλείω, τοτὲ δὲ ἐλάττω ἀποφαίνεται, τί σοι δοκεῖ ὁ τοιοῦτος; Δῆλος νὴ Δί' εἶναι, ὅτι ἃ ᾤετο εἰδέναι, οὐκ οἶδεν. Οἶσθα δέ τινας ἀνδραποδώδεις καλουμένους; Ἔγωγε. Πότερον δι' ἀμαθίαν ἢ διὰ σοφίαν; Δῆλον ὅτι δι' ἀμαθίαν. Ἆρ' οὖν διὰ τὴν τοῦ χαλκεύειν ἀμαθίαν τοῦ ὀνόματος τούτου τυγχάνουσιν; Οὐ δῆτα. Ἀλλ' ἄρα διὰ τὴν τοῦ τεκταίνεσθαι; Οὐδὲ διὰ ταύτην. [q]Ἀλλὰ τὴν τοῦ σκυτεύειν; Οὐδὲ δι' ἓν τούτων, ἔφη, ἀλλὰ καὶ τοὐναντίον· οἱ γὰρ πλεῖστοι τῶν τὰ τοιαῦτα ἐπισταμένων ἀνδραποδώδεις εἰσίν. Ἆρ' οὖν τῶν τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ τὰ δίκαια μὴ εἰδότων τὸ ὄνομα τοῦτό ἐστιν; Ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη. Οὐκ οὖν δεῖ παντὶ τρόπῳ [r]διατειναμένους φεύγειν, ὅπως μὴ ἀνδράποδα ὦμεν;

[k] μὲν ἑκὼν μὴ ὀρθῶς γράφων] μὴ ἑκὼν γράφων primo, dein μὴ erasum, et μὴ ὀρθῶς addita in marg. A.

[l] τὸν ἐπιστάμενον] τὸν μὴ ἐπιστ. A. Sed μὴ postea del.

[m] ναί om. A.

[n] φαίνεται] φαίνομαι Gesneri margo. μοι om. A.

[o] λέγειν] λέγεις B. m. p. Trinc. τί δαὶ Trinc.

[p] ταὐτὰ] ταῦτα A.

[q] ἀλλὰ τὴν] ἀλλὰ διὰ τὴν B. m. sec.

[r] διατειναμένους] διατιμωμένους (supra: εινο) A. διατεινομένους B. m. sec. διατιμωμένους Trinc.

60 [a] Ἐν ταυτῷ.

[b] Οἶδα δέ ποτ' αὐτὸν καὶ πρὸς Ἱππίαν τὸν Ἠλεῖον περὶ τοῦ δικαίου τοιάδε διαλεχθέντα. Διὰ χρόνου γὰρ ἀφικόμενος ὁ Ἱππίας Ἀθήναζε, παρεγένετο τῷ Σωκράτει λέγοντι πρός τινας, ὡς θαυμαστὸν εἴη τὸ εἰ μέν τις [c] μέλλοιτο σκυτέα διδάξασθαί τινα, ἢ τέκτονα, ἢ χαλκέα, ἢ ἱππέα, μὴ ἀπορεῖν ὅπη ἂν πέμψας τούτου τύχοι· (φασὶ δέ τινες καὶ ἵππον καὶ βοῦν τῷ βουλομένῳ δικαίους ποιήσασθαι, πάντα μεστὰ εἶναι τῶν διδαξόντων·) ἐὰν δέ τις βούληται, ἢ αὐτὸς μαθεῖν τὸ δίκαιον, ἢ υἱὸν, ἢ οἰκέτην διδάξασθαι, μὴ [d] εἰδέναι ποίαν ἐλθὼν τύχοι τούτου. Καὶ ὁ μὲν Ἱππίας ἀκούσας ταῦτα, ὥσπερ ἐπισκώπτων αὐτὸν, Ἔτι γὰρ σὺ, [e] ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐκεῖνα τὰ αὐτὰ λέγεις ἃ ἐγὼ πάλαι ποτέ σου ἤκουσα; Καὶ ὁ Σωκράτης, Ὃ δέ γε τούτου δεινότερον, ἔφη, ὦ Ἱππία, οὐ μόνον ἀεὶ [f] ταυτὰ λέγω, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν αὐτῶν· σὺ δ' ἴσως διὰ τὸ πολυμαθὴς εἶναι, περὶ τῶν αὐτῶν οὐδέποτε τὰ αὐτὰ λέγεις. Ἀμέλει, ἔφη, πειρῶμαι καινόν τι λέγειν ἀεί. Πότερον, ἔφη, καὶ περὶ ὧν ἐπίστασαι, οἷον περὶ γραμμάτων, ἐάν τις ἔρηταί σε, πόσα καὶ ποῖα Σωκράτους ἐστὶν, ἄλλα μὲν [g] πρὶν, ἄλλα δὲ νῦν πειρᾷ λέγειν; ἢ περὶ ἀριθμῶν τοῖς ἐρωτῶσιν, εἰ τὰ δὶς πέντε, δέκα γίνονται, οὐ τὰ αὐτὰ νῦν [h] ἃ καὶ πρότερον ἀποκρίνῃ; Περὶ μὲν τούτων, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὥσπερ σὺ, καὶ ἐγὼ ἀεὶ τὰ αὐτὰ λέγω· περὶ μέντοι τοῦ δικαίου πάνυ οἶμαι νῦν ἔχειν εἰπεῖν, πρὸς ἃ οὔτε σὺ, οὔτ' ἂν ἄλλος οὐδεὶς δύναιτο εἰπεῖν. Νὴ

60.

[a] Sic Trinc. Scil. IV. 4, 5.

[b] Ab initio usque ad ἔργῳ ἐπιδείκνυμι desunt A.

[c] μέλλοιτο] βούλοιτο margo Gesneri.

[d] εἰδέναι ποίαν] εἶναι ὅπη ἂν margo Gesneri.

[e] ἔφη om. Trinc.

[f] ταῦτα] τὰ αὐτὰ margo Gesneri. ὦ ante Ἱππία om. Trinc.

[g] πρὶν] πρότερον margo Gesneri. Mox πειρᾷ om. Trinc.

[h] ἃ καὶ] Deest ἃ Trinc.

τὴν [i]Ἥραν, ἔφη, μέγα λέγεις ἀγαθὸν εὑρηκέναι, εἰ παύσονται μὲν οἱ δικασταὶ δίχα ψηφιζόμενοι· παύσονται δὲ οἱ πολῖται περὶ τῶν δικαίων ἀντιλέγοντές τε, καὶ ἀντιδικοῦντες, καὶ στασιάζοντες· παύσονται δ' αἱ πόλεις διαφερόμεναι περὶ τῶν δικαίων, καὶ πολεμοῦσαι· καὶ ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδ' ὅπως ἀπολειφθείην ἄν σου, πρὸ τοῦ ἀκοῦσαι τηλικοῦτον ἀγαθὸν εὑρηκότος. Ἀλλὰ μὰ Δί', ἔφη, οὐκ ἀκούσῃ, πρίν γ' ἂν αὐτὸς ἀποφήνῃ, ὅ τι νομίζεις τὸ δίκαιον εἶναι· ἀρκεῖ γὰρ ὅτι τῶν ἄλλων καταγελᾷς, ἐρωτῶν μὲν καὶ ἐλέγχων πάντας, αὐτὸς δ' [j]οὐδενὶ ἐθέλων ὑπέχειν λόγον, οὐδὲ γνώμην ἀποφαίνεσθαι περὶ οὐδενός. Τί δὲ, ὦ Ἱππία, ἔφη, οὐκ ᾔσθησαι, ὅτι ἐγὼ ἃ δοκεῖ μοι δίκαια εἶναι οὐδὲν παύομαι ἀποδεικνύμενος; Καὶ ποῖος δή σοι, ἔφη, οὗτος ὁ λόγος ἐστίν; Εἰ δὲ μὴ λόγῳ, ἔφη, ἀλλ' ἔργῳ [k]ἐπιδείκνυμι· ἢ οὐ δοκεῖ σοι ἀξιοτεκμαρτότερον τοῦ λόγου τὸ ἔργον εἶναι; Πολύ γε νὴ Δί', ἔφη. Δίκαια μὲν γὰρ λέγοντες, πολλοὶ ἄδικα ποιοῦσι· δίκαια δὲ πραττόντων οὐδ' ἂν εἷς ἄδικος εἴη. [l]Ἤισθησαι οὖν πώποτέ μου, ἢ ψευδομαρτυροῦντος, ἢ συκοφαντοῦντος, ἢ πόλιν ἢ φίλους, [m]εἰς στάσιν ἐμβαλόντος, ἢ ἄλλο τι ἄδικον πράττοντος; Οὐκ ἔγωγ', ἔφη. Τὸ δὲ τῶν ἀδίκων ἀπέχεσθαι, οὐ δίκαιον ἡγῇ; Δῆλος εἶ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, καὶ νῦν διαφεύγειν ἐγχειρῶν, τὸ ἀποδείκνυσθαι γνώμην, ὅ τι νομίζεις τὸ δίκαιον· οὐ γὰρ ἃ πράττουσιν οἱ δίκαιοι, ἀλλ' ἃ μὴ πράττουσι, ταῦτα λέγεις. Ἀλλ' ᾤμην 1
ἔγωγε, ἔφη ὁ Σωκράτης, τὸ μὴ θέλειν ἀδικεῖν, ἱκανὸν δικαιοσύνης ἐπίδειγμα εἶναι· εἰ δέ σοι μὴ δοκεῖ, σκέψαι, ἐὰν

[i] ἡμέραν] ἥραν B. margo Gesneri.

[j] οὐδενὶ] οὐδ' ἑνὶ B. Paullo supra εἰρωτῶν Trinc. Mox ib. om. ἔφη.

[k] ἐπιδείκνυμι] ἀποδείκνυμαι margo Gesneri.

[l] ᾔσθησαι usque ad δίκαιον λέγεις om. A.

[m] εἰς στάσιν] ἢ στ. B. m. p. Trinc.

[n]τόδε σοι μᾶλλον ἀρέσκῃ· φημὶ γὰρ ἐγὼ [o]τὸ νόμιμον δίκαιον εἶναι. Ἆρα τὸ αὐτὸ λέγεις, ὦ Σώκρατες, νόμιμόν τε καὶ δίκαιον εἶναι; Ἔγωγε, ἔφη. Οὐκ [p]ἄρα αἰσθάνομαί σου, ὁποῖον νόμιμον, ἢ ποῖον δίκαιον λέγεις. Νόμους δὲ πόλεως, ἔφη, [q]γιγνώσκεις; Ἔγωγε, ἔφη. Καὶ τίνας τούτους νομίζεις; Ἃ οἱ πολῖται, ἔφη, συνθέμενοι ἅ τε δεῖ ποιεῖν καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, ἐγράψαντο. Οὐκ οὖν, ἔφη, νόμιμος μὲν ἂν εἴη, ὁ κατὰ ταῦτα πολιτευόμενος· ἄνομος δὲ, ὁ ταῦτα παραβαίνων; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Οὐκ οὖν καὶ δίκαια μὲν ἂν πράττοι [r]ὁ τούτοις πειθόμενος, ἄδικα δὲ ὁ τούτοις ἀπειθῶν; Πάνυ μὲν οὖν. Οὐκ οὖν ὁ μὲν τὰ δίκαια πράττων, δίκαιος· ὁ δὲ τὰ ἄδικα, ἄδικος; [s]Πῶς γὰρ οὔ; Ὁ μὲν ἄρα νόμιμος, δίκαιός ἐστιν, ὁ δὲ ἄνομος, ἄδικος; Καὶ ὁ Ἱππίας, [t]Νόμους δ', ἔφη, ὦ Σώκρατες, πῶς ἄν τις ἡγήσαιτο σπουδαῖον πρᾶγμ' εἶναι, ἢ τὸ πείθεσθαι αὐτοῖς, [u]οὕς γε πολλάκις αὐτοὶ οἱ θέμενοι ἀποδοκιμάσαντες μετατίθενται; Καὶ γὰρ πόλεμον, [v]ἔφη ὁ Σωκράτης, πολλάκις ἀράμεναι πόλεις, πάλιν εἰρήνην ποιοῦνται. Καὶ μάλα, ἔφη. Διάφορον οὖν τι οἴει ποιεῖν, ἔφη, τοὺς τοῖς νόμοις πειθομένους φαυλίζων, ὅτι καταλυθεῖεν ἂν οἱ νόμοι, ἢ εἰ τοὺς [w]ἐν τοῖς πολέμοις εὐτακτοῦντας ψέγοις, ὅτι γένοιτ' ἂν εἰρήνη; [x]ἢ καὶ τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις ταῖς πατρίσι προθύμως βοηθοῦντας μέμφῃ; Μὰ Δί' οὐκ ἐγὼ, ἔφη. Λυκοῦργον δὲ τὸν Λακεδαιμόνιον, [y]ἔφη ὁ Σωκράτης, καταμεμάθηκας, ὅτι οὐδὲν ἂν

[n] τὸ δὲ] τόδε margo Gesneri.

[o] τὸ νόμιμον] τὸν νόμον margo Gesneri.

[p] ἄρα] γὰρ margo Gesneri.

[q] γινώσκεις] γιγνώσκεις A.

[r] τούτοις om. A. B. ὁ τούτοις Trinc.

[s] πῶς—δίκαιός ἐστιν. Hæc verba parenthesi inclusit Gesnerus, cum hac nota in margine: *Parenthesi inclusa non sunt in Halensi.* πῶς usque ad ἄδικος habet A. in marg.

[t] ἀνόμους] νόμους A. B. m. sec. Gesneri margo.

[u] οὖ γε] οὕς γε A. ex em. B. m. sec.

[v] ἔφη om. A.

[w] ἐν τοῖς πολέμοις] πολεμίους Gesneri margo.

[x] ἢ καὶ τοὺς] ἢ om. Trinc.

[y] μεμάθηκας ἔφη ὁ Σωκ. A.

διάφορον τῶν ἄλλων πόλεων τὴν Σπάρτην ἐποίησεν, εἰ μὴ τὸ πείθεσθαι τοῖς νόμοις [z] μάλιστα [a] ἐνειργάσατο αὐτῇ; τῶν δὲ ἀρχόντων ἐν ταῖς πόλεσιν, οὐκ οἶσθα, ὅτι οἵ τινες ἂν τοῖς πολίταις αἰτιώτατοι ὦσι [b] τοῦ τοῖς νόμοις πείθεσθαι, οὗτοι ἄριστοί εἰσι; καὶ πόλις, ἐν ᾗ μάλιστα οἱ πολίται τοῖς νόμοις πείθονται, ἐν εἰρήνῃ τε ἄριστα διάγει, καὶ ἐν πολέμῳ ἀνυπόστατός ἐστιν; Ἀλλὰ μὴν καὶ ὁμόνοιά [c] γε μέγιστόν τε ἀγαθὸν δοκεῖ ταῖς πόλεσιν εἶναι, καὶ πλειστάκις ἐν αὐταῖς αἱ γερουσίαι καὶ οἱ ἄριστοι ἄνδρες παρακελεύονται [d] τοῖς πολίταις ὁμονοεῖν, καὶ πανταχοῦ ἐν τῇ Ἑλλάδι νόμος κεῖται, τοὺς πολίτας ὀμνύναι ὁμονοήσειν, καὶ πανταχοῦ ὀμνύουσι τὸν ὅρκον τοῦτον. Οἶμαι δ' ἐγὼ ταῦτα γίγνεσθαι, οὐχ ὅπως τοὺς αὐτοὺς χοροὺς κρίνωσιν οἱ πολῖται, [e] οὐδ' ὅπως τοὺς αὐτοὺς αὐλητὰς ἐπαινῶσιν, οὐδ' ὅπως τοὺς αὐτοὺς ποιητὰς αἱρῶνται, οὐδ' ἵνα τοῖς αὐτοῖς ἥδωνται, ἀλλ' ἵνα τοῖς νόμοις [f] πείθωνται· τούτοις γὰρ τῶν πολιτῶν ἐμμενόντων αἱ πόλεις ἰσχυρόταταί τε καὶ εὐδαιμονέσταται γίγνονται, ἄνευ δ' [g] ὁμονοίας οὔτ' ἂν πόλις εὖ πολιτευθείη, οὔτ' οἶκος καλῶς οἰκηθείη. Ἰδίᾳ δὲ, πῶς μὲν ἄν τις ἧττον ὑπὸ πόλεως ζημιοῖτο, [h] πῶς δ' ἂν μᾶλλον τιμῷτο, ἢ εἰ τοῖς νόμοις πείθοιτο; πῶς δ' ἂν ἧττον ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἡττῷτο, ἢ πῶς ἂν [i] μᾶλλον νικῴη; Τίνι δ' ἄν τις μᾶλλον [k] πιστεύσειεν παρακαταθήκας, ἢ χρήματα, ἢ θυγατέρας, ἢ

[z] μάλιστα οὓς] μᾶλλον A. οὓς om. Trinc.

[a] ἐνειργάσατο] ἐνειρμόσατο B. m. p.

[b] τοῦ τοῖς νόμοις] τοῖς om. A. τοῦ om. Trinc.

[c] γε et τε] om. A.

[d] τοῖς πολίταις] ταῖς πόλεσιν suprasc. A.

[e] οὐδ' ὅπως τ. α. α. ἐ. In B. a m. sec. om. Trinc.

[f] πείθωνται] πίθωνται Trinc.

εὐνομίας

[g] ὁμονοίας] εὐδαιμονίας A. et in marg. ὁμονοίας.

[h] (πῶς δ' ἂν *Parenthesi inclusa non sunt in Halensi editione, sed optime huc quadrant.* Gesner.

[i] μᾶλλον νικῴη] τίνι δ' ἄν τις μᾶλλον νικῴη addit A.

[k] πιστεύσειεν] παρακαταθήκας addit A. παρακαταθέσθαι B. m. sec.

υἱούς; τίνα δ' ἂν ἡ πόλις ὅλη ἀξιοπιστότερον ἡγήσαιτο τοῦ νομίμου; παρὰ τίνος δ' ἂν μᾶλλον τῶν δικαίων τύχοιεν, ἢ γονεῖς, ἢ οἰκεῖοι, ἢ οἰκέται, ἢ φίλοι, ἢ πολῖται, ἢ ξένοι; [l] τίνι δ' ἂν μᾶλλον πολέμιοι πιστεύσειαν ἢ ἀνοχὰς ἢ σπονδὰς ἢ συνθήκας περὶ εἰρήνης; τίνι δ' ἂν μᾶλλον ἢ τῷ νομίμῳ σύμμαχοι ἐθέλοιεν γίγνεσθαι; τίνι δ' ἂν μᾶλλον [m] οἱ σύμμαχοι πιστεύσειαν ἡγεμονίαν, ἢ φρουραρχίαν, ἢ πόλεις; τίνα δ' ἄν τις εὐεργετήσας ὑπολάβοι κομιεῖσθαι χάριν μᾶλλον, ἢ [n] τὸν νόμιμον; ἢ τίνα μᾶλλον ἄν τις εὐεργετήσειεν, ἢ παρ' οὗ χάριν ἀπολήψεσθαι [o] νομίζει; [p] τῷ δ' ἄν τις βούλοιτο μᾶλλον φίλος εἶναι, ἢ τῷ τοιούτῳ, ἢ τῷ ἧττον ἐχθρός; τῷ δ' ἄν τις ἧττον πολεμήσειεν, ἢ ᾧ μάλιστα μὲν εἶναι φίλος βούλοιτο, ἥκιστα δ' ἐχθρός; καὶ ᾧ πλεῖστοι μὲν φίλοι καὶ σύμμαχοι βούλοιντο εἶναι, ἐλάχιστοι δ' ἐχθροὶ καὶ πολέμιοι; Ἐγὼ μὲν [q] οὖν, ὦ Ἱππία, τὸ αὐτὸ ἐπιδείκνυμαι νόμιμόν τε καὶ δίκαιον εἶναι· [r] σὺ δ', εἰ τἀναντία ἃ γιγνώσκεις, δίδασκε. [s] Καὶ ὁ Ἱππίας, Ἀλλὰ μὰ τὸν Δί', ἔφη, ὦ Σώκρατες, οὔ μοι [t] δοκῶ τἀναντία γιγνώσκειν οἷς εἴρηκας περὶ τοῦ δικαίου. Ἀγράφους δέ τινας οἶσθα, ἔφη, ὦ Ἱππία, νόμους; Τούς γε ἐν πάσῃ χώρᾳ, ἔφη, κατὰ ταυτὰ νομιζομένους. Ἔχοις ἂν οὖν εἰπεῖν, ἔφη, ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὺς ἔθεντο; Καὶ πῶς ἄν, ἔφη, οἵ γε οὔτε συνελθεῖν ἅπαντες δυνηθεῖεν, [v] οὔτε ὁμόφωνοί εἰσι; Τίνας οὖν, ἔφη, νομίζεις τοὺς νόμους τεθεικέναι [w] τούτους; Ἐγὼ μέν,

[l] τίνι δ' ἂν—εἰρήνης supplevi ex A. et B. m. sec.

[m] ἢ σύμμαχοι] οἱ σύμμαχοι A. B. N.

[n] τὸ νόμιμον] τὸν ν. A. B.

[o] νομίζει] νομίζοι B. m. sec.

[p] τῷ] τοῦ A. Trinc.

[q] οὖν om. A.

[r] σὺ δ' εἰ] σὺ δὲ Trinc. et mox ἔφην pro ἔφη.

[s] καὶ ὁ Ἱππίας usque ad ὁμογνωμονῶ σοι ἔφη καὶ τοῦτο om. A.

[t] δοκῶ] δοκεῖ Trinc.

[v] ὁμόφωνοί εἰσι· τίνας οὖν ἔφη] ὁμόφωνοι, εἰς τίνας ἔφη Tr. B. m. p. καὶ τίνας m. sec. Mox Trinc. τεθηκέναι.

[w] τούτους] τούτοις B.

ἔφη, θεοὺς οἶμαι τοὺς νόμους τούτους τοῖς ἀνθρώποις θεῖναι· καὶ γὰρ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις πρῶτον νομίζεται [x] θεοὺς [y] εὐσεβεῖν. Οὐκ οὖν καὶ γονέας τιμᾶν πανταχοῦ νομίζεται; Καὶ τοῦτο, ἔφη. Οὐκ οὖν καὶ μήτε γονεῖς παισὶ μίγνυσθαι, μήτε παῖδας γονεῦσιν; Οὐκ ἔτι μοι δοκεῖ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οὗτος θεοῦ νόμος εἶναι. [z] Τί δή; ἔφη. Ὅτι, ἔφη, αἰσθάνομαί τινας παραβαίνοντας αὐτόν. Καὶ γὰρ ἄλλα πολλὰ, ἔφη, παρανομοῦσιν. Ἀλλὰ δίκην γέ τοι διδόασιν οἱ παραβαίνοντες τοὺς ὑπὸ τῶν θεῶν κειμένους νόμους, ἣν οὐδενὶ τρόπῳ δυνατὸν ἀνθρώπῳ διαφυγεῖν· ὥσπερ τοὺς ὑπ' ἀνθρώπων κειμένους [a] νόμους ἔνιοι παραβαίνοντες, διαφεύγουσι τὸ δίκην δοῦναι, [b] οἱ μὲν λανθάνοντες, οἱ δὲ βιαζόμενοι. Καὶ ποίαν, ἔφη, δίκην, ὦ Σώκρατες, οὐ δύνανται διαφεύγειν, γονεῖς τε παισὶ, καὶ παῖδες γονεῦσι μιγνύμενοι; Τὴν μεγίστην νὴ Δία, ἔφη. Τί γὰρ ἂν μεῖζον πάθοιεν ἄνθρωποι τεκνοποιούμενοι τοῦ κακῶς τεκνοποιεῖσθαι; Πῶς οὖν, ἔφη, κακῶς οὗτοι τεκνοποιοῦνται, [c] ὅτε οὐδὲν κωλύει ἀγαθοὺς αὐτοὺς ὄντας ἐξ ἀγαθῶν τεκνοποιεῖσθαι; Ὅτι νὴ Δί', ἔφη, οὐ μόνον ἀγαθοὺς δεῖ τοὺς ἐξ ἀλλήλων παιδοποιουμένους εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀκμάζοντας τοῖς σώμασιν. [d] Ἦ δοκεῖ σοι ὅμοια τὰ σπέρματα εἶναι τὰ τῶν [e] ἀκμαζόντων, ἢ τῶν παρηκμακότων; Ἀλλὰ μὰ Δί' ἔφη, οὐκ εἰκὸς ὅμοια εἶναι. Πότερα οὖν, ἔφη, [f] βελτίω; Δῆλον ὅτι τὰ τῶν ἀκμαζόντων. [g] Τῶν μὴ ἀκμαζόντων ἄρα οὐ σπουδαῖα; Οὐκ εἰκὸς μὰ Δί', ἔφη. Οὐκ οὖν οὕτω γε οὐ δεῖ παιδο-

[x] θεοὺς] περὶ θεοὺς B. m. sec.

[y] εὐσεβεῖν] σεβεῖν Gesneri marg.

[z] τί δὴ, ἔφη; ὅτι, ἔφη] τί δ' ἔφη; ὅτι δ' ἔφη B. τί δ' ἔφη· ὅτι ἔφη Trinc. Mox ib. ἅμα pro ἄλλα.

[a] νόμους om. B.

[b] οἱ μὲν — βιαζόμενοι om. N. Trinc.

[c] ὅτε] οὕς τε Gesneri margo.

[d] ἦ] ἢ B. m. sec.

[e] ἀκμαζόντων] τοῖς τῶν μήπω ἀκμαζόντων addit B.

[f] βελτίω; δῆλον om. N. Trinc.

[g] τῶν μὴ ἀκμαζόντων om. N. Trinc.

ποιεῖσθαι; Οὐ γὰρ οὖν, ἔφη. Οὐκ οὖν οἵ γε οὕτω παιδοποιούμενοι, [h] ὡς οὐ δεῖ παιδοποιοῦνται; Ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη. Τίνες οὖν, ἔφη, ἄλλοι κακῶς ἂν παιδοποιοῖντο, εἴγε μὴ οὗτοι; Ὁμογνωμονῶ σοι, ἔφη, καὶ τοῦτο. Τί δὲ, τοὺς εὖ ποιοῦντας ἀντευεργετεῖν, οὐ πανταχοῦ νόμιμόν ἐστι; Νόμιμον, ἔφη. Παραβαίνεται [i] δὲ καὶ τοῦτο. Οὐκ οὖν καὶ οἱ τοῦτο παραβαίνοντες δίκην διδόασι, φίλων μὲν ἀγαθῶν ἔρημοι [k] γιγνόμενοι, τοὺς δὲ μισοῦντας ἑαυτοὺς ἀναγκαζόμενοι διώκειν; ἢ οὐχ οἱ μὲν εὖ ποιοῦντες τοὺς χρωμένους ἑαυτοῖς ἀγαθοὶ φίλοι εἰσὶν, οἱ δὲ μὴ ἀντευεργετοῦντες τοὺς τοιούτους διὰ μὲν τὴν ἀχαριστίαν μισοῦνται ὑπ' αὐτῶν, διὰ δὲ τὸ μάλιστα λυσιτελεῖν τοῖς τοιούτοις χρῆσθαι, τούτους μάλιστα διώκουσι; Νὴ τὸν Δί', ὦ Σώκρατες, ἔφη, θεοῖς πάντα ταῦτ' ἔοικε· τὸ γὰρ τοὺς νόμους αὐτοῖς τοῖς παραβαίνουσι τὰς τιμωρίας ἔχειν, βελτίονος ἢ κατὰ ἄνθρωπον νομοθέτου δοκεῖ μοι εἶναι. Πότερον οὖν, ὦ Ἱππία, τοὺς θεοὺς ἡγῇ τὰ δίκαια νομοθετεῖν, ἢ ἄλλα τῶν δικαίων; [l] Οὐκ ἄλλα μὰ Δί', ἔφη· σχολῇ γὰρ ἂν ἄλλος γέ τις τὰ δίκαια νομοθετήσειεν, εἰ μὴ θεός. Καὶ τοῖς θεοῖς ἄρα, ὦ Ἱππία, τὸ αὐτὸ δίκαιόν τε καὶ νόμιμον [m] εἶναι ἀρέσκει.

61 [a] Πλάτωνος Πολιτειῶν α̅.

[b] Τοῦτο, ἦν δ' ἐγὼ, ἤδη στερεώτερον, ὦ ἑταῖρε, καὶ οὐκ ἔτι ῥᾴδιον ἔχειν, ὅ τι τὶς εἴπῃ. Εἰ γὰρ λυσιτελεῖν μὲν τὴν ἀδικίαν ἐτίθεσο, κακίαν μέντοι ἢ αἰσχρὸν αὐτὸ ὡμολόγεις εἶναι, ὥσπερ ἄλλοι τινὲς, εἴχομεν [c] ἄν τι λέγειν κατὰ τὰ νομιζόμενα λέγοντες· νῦν δὲ δῆλος εἶ, ὅτι φήσεις αὐτὸ

[h] ὡς οὐ δεῖ] ὡς δὲ Trinc.
[i] δὲ καὶ] καὶ om. B.
[k] γινόμενοι] γενόμενοι A. B.
[l] οὐκ ἄλλα] οὐκ om. B. m. pr.
[m] εἶναι om. A. Trinc.

67.
[a] Sic Trinc. Scil. p. 348. E.
[b] Τοῦτο—usque ad τοῦτό γε οὕτως ἔχειν om. A.
[c] ἀντιλέγειν] ἄν τι λ. Gesn. margo.

καὶ καλὸν καὶ [d] αἰσχρὸν εἶναι, καὶ τἆλλα αὐτῷ πάντα προσθήσεις, ἃ ἡμεῖς τῷ δικαίῳ [e] προσετίθεμεν, ἐπειδή γε καὶ ἐν ἀρετῇ αὐτὸ καὶ σοφίᾳ ἐτόλμησας θεῖναι. Ἀληθέστατα, ἔφη, μαντεύῃ.—Ἀλλὰ τόδε μοι πειρῶ ἀποκρίνασθαι· ὁ δίκαιος [f] τοῦ δικαίου δοκεῖ τί σοι ἂν ἐθέλειν πλεῖον ἔχειν; Οὐδαμῶς, ἔφη· οὐ γὰρ ἂν ἦν ἀστεῖος, ὥσπερ νῦν καὶ εὐήθης. Τί δαὶ, τῆς δικαίας πράξεως; Οὐδὲ τῆς δικαίας, ἔφη. Τοῦ δὲ ἀδίκου πότερον ἀξιοῖ ἂν πλέον ἔχειν, καὶ ἡγοῖτο δίκαιον εἶναι, ἢ οὐκ ἂν [g] ἡγοῖτο [h] δίκαιον; Ἡγοῖτ' ἂν, ἦ δ' ὅς, καὶ ἀξιοῖ, ἀλλ' οὐκ ἂν δύναιτο. Ἀλλ' οὐ τοῦτο, ἦν δ' ἐγὼ, ἐρωτῶ· ἀλλὰ εἰ τοῦ μὲν δικαίου μὴ ἀξιοῖ πλέον ἔχειν, μηδὲ βούλεται ὁ δίκαιος, τοῦ δὲ ἀδίκου; Ἀλλ' οὕτως, ἔφη, ἔχει. Τί δαὶ δὴ ὁ ἄδικος, ἆρα ἀξιοῖ τοῦ δικαίου πλεονεκτεῖν, καὶ τῆς δικαίας πράξεως; Πῶς γὰρ οὔ, ἔφη, ὅς γε πάντων πλέον ἔχειν ἀξιοῖ; Οὐκ οὖν καὶ [i] ἀδίκου γε ἀνθρώπου τε καὶ πράξεως ὁ ἄδικος [k] πλεονεκτήσει τε καὶ ἁμιλλήσεται, ὡς ἁπάντων πλεῖστον αὐτὸς λάβῃ; Ἔστι ταῦτα. Ὧδε δὴ [l] λέγομεν, ἔφη, ὁ δίκαιος τοῦ μὲν ὁμοίου οὐ πλεονεκτεῖ, τοῦ δὲ ἀνομοίου· ὁ δὲ ἄδικος, τοῦ τε ὁμοίου καὶ τοῦ ἀνομοίου. Ἄριστα, ἔφη, εἴρηκας. Ἔστι δέ γε, [m] ἔφην, φρόνιμός τε καὶ ἀγαθὸς ὁ ἄδικος, ὁ δὲ δίκαιος οὐδέτερα; Καὶ τοῦτ', ἔφη, εὖ. Οὐκ οὖν, ἦν δ' ἐγὼ, καὶ ἔοικε τῷ φρονίμῳ καὶ ἀγαθῷ ὁ ἄδικος, ὁ δὲ δίκαιος οὐκ ἔοικε; Πῶς γὰρ οὐ μέλλει, ἔφη, τοιοῦτος ὢν, καὶ ἐοικέναι τοῖς τοιούτοις, ὁ δὲ μὴ ἐοικέναι; Καλῶς. Τοιοῦτος ἄρα ἐστὶν ἑκάτερος αὐτῶν, οἷσπερ ἔοικεν. Ἀλλὰ τί μέλλει;

[d] αἰσχρὸν] ἰσχυρὸν Gesn. margo.
[e] προσετίθεμεν] προστίθεμεν Trinc. N.
[f] δικαίου] τοῦ δικαίου Trinc.
[g] ἡγοῖτο] ἡγῇ τὸ B. ubi mox desunt ob homœoteleuton ἀλλ' οὐκ —ἀξιοῖ.
[h] δίκαιον om. Trinc. N.
[i] ἀδίκου] ἐκδίκου Trinc.
[k] πλεονέκτης εἰ ἔστι ταῦτα Trinc. B. mediis omissis.
[l] λέγομεν] λέγωμεν B. λέγω μὲν Trinc.
[m] ἔφην om. Trinc.

ἔφη. Εἶεν, ὦ Θρασύμαχε· μουσικὸν δέ τινα λέγεις, ἕτερον δὲ ἄμουσον; Ἔγωγε. Πότερον φρόνιμον, καὶ πότερον ἄφρονα; [n] Τὸν μὲν μουσικὸν δήπου φρόνιμον, τὸν δὲ ἄμουσον ἄφρονα. Οὐκ οὖν ἅπερ [o] φρόνιμον, ἀγαθόν· ἃ δὲ ἄφρονα, κακόν; Ναί. Τί δαὶ, ἰατρικὸν οὐχ οὕτως; Οὕτως. Ἆρ᾽ οὖν τίς σοι, ὦ ἄριστε, δοκεῖ [p] μουσικὸς ἁρμοττόμενος λύραν, ἐθέλειν μουσικοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ ἐπιτάσει καὶ ἀνέσει τῶν χόρδων πλεονεκτεῖν, ἢ ἀξιοῦν πλεῖον ἔχειν; Οὐκ ἔμοιγε. Τί δαὶ, ἀμούσου; Ἀνάγκη, ἔφη. [q] Τί δὲ, ἰατρικὸς, ἐν τῇ ἐδωδῇ ἢ πόσει ἐθέλειν ἄν τι ἰατρικοῦ πλεονεκτεῖν, ἢ ἀνδρὸς, ἢ πράγματος; Οὐ δῆτα. Μὴ ἰατρικοῦ δέ; Ναί. Περὶ πάσης δὴ ὅρα ἐπιστήμης τε καὶ ἀνεπιστημοσύνης εἴ τις σοι δοκεῖ ἐπιστήμων, [r] ὅστις οὖν ἐθέλειν πλείω ἂν αἱρεῖσθαι, ἢ ὅσα ἄλλος ἐπιστήμων, ἢ πράττειν, ἢ λέγειν, καὶ οὐ ταυτὰ τῷ ὁμοίῳ ἑαυτῷ εἰς τὴν [s] αὐτὴν πρᾶξιν; Ἀλλ᾽ ἴσως, ἔφη, ἀνάγκη τοῦτό γε οὕτως ἔχειν. [t] Τί δαὶ, ὁ ἀνεπιστήμων οὐχ ὁμοίως μὲν ἐπιστήμονος πλεονεκτήσειεν, ἀνομοίως δὲ ἀνεπιστήμονος; Ἴσως. Ὁ δὲ ἐπιστήμων σοφός; Ναί. Ὁ δὲ σοφὸς ἀγαθός; Φημί. Ὁ ἄρα ἀγαθός τε καὶ σοφὸς, τοῦ μὲν ὁμοίου οὐκ ἐθελήσει πλεονεκτεῖν, τοῦ δ᾽ ἀνομοίου τε καὶ ἐναντίου; [v] Ἔοικεν, ἔφη. Ὁ δὲ κακός τε καὶ ἀμαθὴς, τοῦ τε ὁμοίου καὶ τοῦ ἐναντίου; Φαίνεται. Οὐκ οὖν, ὦ Θρασύμαχε, ἦν δ᾽ ἐγὼ, [w] ὁ ἄδικος ἡμῖν τοῦ ἀνομοίου τε καὶ ὁμοίου πλεονεκτεῖ; ἢ οὐχ οὕτως ἔλεγες; Ἔγωγε, ἔφη. Ὁ δὲ δίκαιος τοῦ μὲν ὁμοίου οὐ πλεονεκτήσει, τοῦ δὲ ἀνομοίου; Ναί. Ἔοικεν ἄρα, ἦν δ᾽ ἐγὼ, ὁ μὲν δίκαιος τῷ σοφῷ τε

[n] τὸν μὲν—ἄφρονα om. B.

[o] φρόνιμον] φρόνιμα Trinc. et mox ναί om. Deinde σε pro σοι.

[p] μουσικὸς] ἀνὴρ addunt Trinc. N.

[q] τὶ δὲ ἰατρικὸς—ἰατρικοῦ δὲ ναί om. Trinc.

[r] ὅστις οὖν ἐθέλειν πλείω ἂν αἱρεῖσθαι, ἢ ὅσα] ὅστις οὖν ἂν ἐθέλοι αἱρεῖσθαι Trinc.

[s] αὐτὴν] ὁμοίαν addunt Trinc. N.

[t] τί δαὶ] τὶ δ᾽ A.

[v] ἔοικεν—ἐναντίου A. in marg.

[w] ὁ ἄδικος ἡμῖν] ὁ ἀνόμοιος ἢ μὴν Trinc. B. p. m. ὁ ἄδικος m. sec.

καὶ ἀγαθῷ, ὁ δὲ ἄδικος τῷ κακῷ τε καὶ ἀμαθεῖ. Κινδυνεύει. Ἀλλὰ μὴν [x] ὡμολογοῦμεν, [y] ᾧ γε ὅμοιος ἑκάτερος εἴη, τοιοῦτον καὶ ἑκάτερον εἶναι. Ὡμολογοῦμεν γάρ. Ὁ μὲν ἄρα δίκαιος [z] ἡμῖν ἀναπέφανται ὢν ἀγαθός τε καὶ σοφός· ὁ δὲ ἄδικος, ἀμαθής τε καὶ κακός.

62 [a] Ἐπειδὴ δ' οὖν διωμολογησάμεθα τὴν δικαιοσύνην ἀρετὴν εἶναι καὶ σοφίαν, τὴν δ' ἀδικίαν κακίαν τε καὶ ἀμαθίαν, Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ. Τοῦτο μὲν ἡμῖν οὕτω κείσθω· ἔφαμεν δὲ δὴ καὶ ἰσχυρότερον εἶναι τὴν ἀδικίαν.

63 [a] Ἀλλὰ τῇδέ πῃ σκέψασθαι χρή. Πόλιν φαίης ἂν ἄδικον εἶναι, καὶ ἄλλας πόλεις ἐπιχειρεῖν [b] δουλοῦσθαι ἀδίκως, [c] καὶ καταδεδουλῶσθαι, πολλὰς δὲ καὶ ὑφ' ἑαυτῇ ἔχειν δουλωσαμένην; Πῶς γὰρ οὔκ; ἔφη· [d] καὶ τοῦτό γε ἡ ἀρίστη μάλιστα ποιήσει, καὶ τελεώτατα οὖσα ἄδικος. Μανθάνω, ἔφην, ὅτι σὸς οὗτος ἦν ὁ λόγος· ἀλλὰ τόδε περὶ αὐτοῦ σκοπῶ, πότερον οὖν ἡ κρείττων γιγνομένη πόλις πόλεως ἄνευ δικαιοσύνης [e] τὴν δύναμιν ταύτην ἕξει, ἢ ἀνάγκη [f] αὐτῇ μετὰ δικαιοσύνης; [g] Εἰ μὲν, ἔφη, ὡς σὺ ἄρτι ἔλεγες, [h] ἔστιν ἡ δικαιοσύνη σοφία, μετὰ δικαιοσύνης, εἰ δ' ὡς ἐγὼ, μετ' ἀδικίας. Πάνυ γε ἄγαμαι, ἦν δ' ἐγὼ, ὦ Θρασύμαχε, [i] ὅτι οὐκ ἐπινεύεις μόνον, καὶ ἀνανεύεις, ἀλλὰ καὶ ἀποκρίνῃ πάνυ καλῶς. Σοὶ γὰρ, ἔφη, χαρίζομαι. Εὖ γε σὺ

[x] ὡμολογοῦμεν] ὁμολογοῦμεν A. Trinc. et sic A. paullo infra.

[y] ᾧγε] ὅγε A. B. m. sec. Trinc.

[z] ἡμῖν] ἡμῖν καὶ B. Trinc.

68.

[a] p. 350. D.

69.

[a] p. 351. A.

[b] δουλοῦσθαι] βούλεσθαι A. N. Trinc.

[c] καὶ κατ.—δουλωσαμένην om. A. N. Trinc.

[d] καὶ τοῦτο—σκοπῶ om. A. Trinc.

[e] μὲν δύναμιν] τὴν δύναμιν A. B. Trinc. mox ταύτην om. B. m. pr. Trinc.

[f] αὐτῇ] αὐτὴν A. Trinc.

[g] εἰ μὲν—δικαιοσύνης habet A. in marg.

[h] ἔστιν — σοφία] ἔχει — σοφίαν Trinc.

[i] ὅτι οὐκ ἐπιν. — καὶ λέγε om. Trinc. Mox οὖν post ἂν inserunt A. Trinc.

ποιῶν· ἀλλὰ δὴ καὶ τόδε μοι χάρισαι, καὶ λέγε· δοκεῖς ἂν οὖν ἢ πόλιν, ἢ στρατόπεδον, ἢ λῃστὰς, ἢ κλέπτας, ἢ ἄλλο τι ἔθνος, ὅσα κοινῇ ἐπί τι [k] ἔρχεται, ἀδίκως πρᾶξαι ἄν τι δύνασθαι, [l] εἰ ἀδικοῖεν ἀλλήλους; Οὐ δῆτα, ἦ δ᾽ ὅς. Τί δ᾽ εἰ μὴ ἀδικοῖεν; οὐ μᾶλλον; Πάνυ γε. [m] Στάσεις γάρ που, ὦ Θρασύμαχε, [n] ἥ γε ἀδικία, καὶ μίση, καὶ μάχας ἐν ἀλλήλοις παρέχει· ἡ δὲ δικαιοσύνη, ὁμόνοιαν, καὶ φιλίαν. [o] Ἦ γάρ; Ἔστω, ἦ δ᾽ ὅς, [p] ἵνα σοὶ μὴ διαφέρωμαι. Ἀλλ᾽ εὖ γε σὺ ποιῶν, ὦ ἄριστε· τόδε δέ μοι λέγε· ἆρα εἰ τοῦτο ἔργον ἀδικίας, μῖσος [q] ἐμποιεῖν [r] ὅπου ἂν ἐνῇ, [s] οὐ καὶ ἐλευθέροις τε καὶ δούλοις ἐγγινομένη μισεῖν ποιήσει ἀλλήλους καὶ στασιάζειν, καὶ ἀδυνάτους εἶναι κοινῇ μετ᾽ ἀλλήλων πράττειν; Πάνυ γε. Τί δὲ, ἂν ἐν δυοῖν ἐγγένηται, οὐ διοίσονται καὶ μισήσουσι, καὶ ἐχθροὶ ἔσονται ἀλλήλοις τε καὶ τοῖς δικαίοις; Ἔσονται, ἔφη. Ἐὰν δὲ δὴ, ὦ θαυμάσιε, ἐν ἑνὶ ἐγγένηται ἀδικία, μῶν μὴ ἀπολεῖ τὴν αὑτῆς δύναμιν; ἢ οὐδὲν ἧττον ἕξει; Μηδὲν ἧττον ἐχέτω, ἔφη. Οὐκ οὖν τοιάνδε τινὰ φαίνεται ἔχουσα τὴν δύναμιν, οἵαν ᾧ ἂν ἐγγένηται, εἴτε πόλει τινὶ, εἴτε γένει, εἴτε στρατοπέδῳ, εἴτε ἄλλῳ ὁτῳοῦν, πρῶτον μὲν ἀδύνατον αὐτὸ ποιεῖ πράττειν μεθ᾽ αὑτοῦ, διὰ τὸ στασιάζειν καὶ διαφέρεσθαι· ἔτι δ᾽ ἐχθρὸν εἶναι ἑαυτῷ τε καὶ τῷ ἐναντίῳ παντὶ καὶ τῷ δικαίῳ; οὐχ οὕτως; Πάνυ γε. Καὶ ἐν ἑνὶ δὴ οἶμαι ἐνοῦσα [t] ταῦτα πάντα ποιήσει, ἅπερ πέφυκεν ἐργάζεσθαι· πρῶτον μὲν ἀδύνατον αὐτὸν [v] ποιήσει πράττειν στασιάζοντα καὶ οὐχ ὁμονοοῦντα αὐτὸν ἑαυτῷ,

[k] ἔρχεται] ἄρχεται A. B. m. sec.

[l] ἢ ἀδικεῖν] εἰ ἀδίκοιεν A. ἀδίκειεν B. εἰ ἀδικεῖν Trinc.

[m] στάσεις] στάσις Trinc.

[n] ἥ γε] γε deest A.

[o] ἦ γὰρ usque ad καὶ μοὶ λέγε om. A.

[p] ἵνα σοι—δέ μοι λέγε om. Trinc.

[q] ἐμποιεῖν] ἐμποιεῖ B.

[r] ὅπου ἂν ἐνῇ] ὁπόταν ἔνι Trinc.

[s] οὐ καὶ ἐλ. usque ad οὐχ οὕτως om. N. Trinc.

[t] ταῦτα πάντα ποιήσει, ἅπερ πέφυκεν ἐ.] ταῦτα γνοίης εἰ ἅπερ πέφυκεν ἐ. N. Trinc.

[v] ποιήσει] ποιήσειν N.

ἔπειτα [w]ἐχθρὸν καὶ ἑαυτῷ καὶ τοῖς δικαίοις. Ἦ γάρ; Ναί. Δίκαιοι δέ γ' εἰσὶν, ὦ φίλε, καὶ οἱ θεοί; Ἔστωσαν, ἔφη. Καὶ θεοῖς ἄρα ἐχθρὸς ἔσται, ὦ Θρασύμαχε, ὁ ἄδικος· ὁ δὲ δίκαιος, φίλος. Εὐωχοῦ τοῦ λόγου, ἔφη, θαρρῶν· οὐ γὰρ ἔγωγέ σοι ἐναντιώσομαι, ἵνα μὴ τοῖσδε ἀπέχθωμαι. Ἴθι δὴ, ἦν δ' ἐγὼ, καὶ τὰ [x]λοιπά μοι τῆς ἑστιάσεως [y]ἀποπλήρωσον, ἀποκρινόμενος ὥσπερ καὶ νῦν· ὅτι μὲν γὰρ καὶ σοφώτεροι, καὶ ἀμείνους, καὶ δυνατώτεροι πράττειν οἱ δίκαιοι φαίνονται· οἱ δὲ ἄδικοι οὐδὲν πράττειν μετ' ἀλλήλων οἷοί τε. [z]Ἀλλὰ δὴ καὶ οὓς φαμὲν ἐρρωμένως πώποτέ τι μετ' ἀλλήλων κοινῇ πρᾶξαι, ἀδίκους ὄντας, τοῦτο οὐ παντάπασιν ἀληθὲς [a]ἐλέγομεν· οὐ γὰρ ἂν ἀπείχοντο ἀλλήλων, κομιδῇ ὄντες ἄδικοι· ἀλλὰ δῆλον ὅτι ἐνῆν τις αὐτοῖς δικαιοσύνη, ἣ αὐτοὺς ἐποίει, [b]μή τι καὶ ἀλλήλους γε καὶ ἐφ' οὓς ᾖσαν [c]ἀδικεῖν ἅμα, δι' ἣν ἔπραξαν [d]ἃ ἔπραξαν· ὥρμησαν δὲ ἐπὶ τὰ ἄδικα, ἀδικίᾳ, ἡμιμόχθηροι ὄντες, ἐπεὶ οἵ γε παμπόνηροι, καὶ τελέως [e]ἄδικοι, τελέως εἰσὶ καὶ πράττειν [f]ἀδύνατοι. Ταῦτα μὲν οὖν ὅτι οὕτως ἔχει, μανθάνω, [g]ἀλλ' οὐχ ὡς σὺ τὸ πρῶτον ἐτίθεσο· [h]εἰ δὲ καὶ ἄμεινον ζῶσιν οἱ δίκαιοι τῶν ἀδίκων, καὶ εὐδαιμονέστεροί εἰσιν, ὅπερ τὸ ὕστερον προὐθέμεθα σκέψασθαι, σκεπτέον. [i]Φαίνονται μὲν οὖν καὶ νῦν, ὥς γε μοι δοκεῖ, ἐξ ὧν εἰρήκαμεν· ὅμως δέ τι βέλτιον σκεπτέον· οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἐπιτυχόντος ὁ λόγος, ἀλλὰ

[w] ἐχθρὸν] αἰσχρὸν Trinc.
[x] λοιπά μοι] λοιπά με N. Trinc.
[y] ἀποπλήρωσον] ἀποπληρώσων N. Trinc.
[z] ἀλλὰ δὴ] δὴ om. Trinc.
[a] ἐλέγομεν] λέγομεν Trinc.
[b] μή τι] μή τοι Trinc.
[c] ἀδικεῖν ἅμα] ἅμα ἀδικεῖν B. m. sec.
[d] ἃ ἔπραξαν] om. N. Trinc.
[e] ἄδικοι τελέως] om. N. Trinc. B. m. pr.
[f] ἀδύνατοι. ταῦτα] deest ἀδύνατοι N. Trinc. πάντα pro ταῦτα N. Trinc. B. m. p.
[g] ἀλλ' οὐχ — ἐτίθεσο. om. N. Trinc. B. m. pr.
[h] εἰ δὲ] οἱ δὲ N. Trinc. B. m. pr.
[i] φαίνονται—λέγε om. Trinc. N.

περὶ τοῦ, ὅν τινα τρόπον χρὴ ζῆν. Σκόπει δή, [k] ἔφη. Σκοπῶ, ἦν δ' ἐγώ, καί μοι λέγε· δοκεῖ τί σοι εἶναι ἵππου ἔργον; Ἔμοιγε. Ἆρ' οὖν τοῦτο ἂν θείης καὶ ἵππου καὶ ἄλλου ὁτουοῦν ἔργον, ὃ ἂν ἢ μόνῳ ἐκείνῳ ποιῇ τις, ἢ ἄριστα; Οὐ μανθάνω, ἔφη. Ἀλλ' ὧδε· [l] ἔσθ' ὅτῳ ἂν ἄλλῳ ἴδοις, ἢ ὀφθαλμοῖς; Οὐ δῆτα. Τί δαί; ἀκούσαις [m] ἄλλῳ ἢ ὠσίν; Οὐδαμῶς. Οὐκ οὖν [n] δικαίως ἂν ταῦτα τούτων φαμὲν ἔργα εἶναι; Πάνυ γε. Τί δαί; μαχαίρᾳ ἂν [o] ἀμπέλου κλῆμα ἀποτέμοις, καὶ σμίλῃ, καὶ ἄλλοις πολλοῖς; Πῶς γὰρ οὔ; Ἀλλ' οὐδενί γ' ἂν οἶμαι οὕτω καλῶς, ὡς δρεπάνῳ τῷ ἐπὶ τούτῳ ἐργασθέντι. Ἀληθῆ. Ἆρ' οὖν οὐ τοῦτο τούτου ἔργον θήσομεν; Θήσομεν [p] μὲν οὖν. [q] Νῦν δὴ οἶμαι ἄμεινον ἂν μάθοις, ὃ ἄρτι ἠρώτων πυνθανόμενος, εἰ οὐ τοῦτο ἑκάστου εἴη ἔργον, ὃ ἂν ἢ μόνον τι, ἢ κάλλιστα τῶν ἄλλων ἀπεργάζηται. Ἀλλά, ἔφη, μανθάνω τε, καί μοι δοκεῖ τοῦτο ἑκάστου πράγματος ἔργον εἶναι. Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ. Οὐκ οὖν καὶ ἀρετὴ δοκεῖ σοι εἶναι ἑκάστῳ, ᾧπερ καὶ ἔργον τι προστέτακται; ἴωμεν δὲ ἐπὶ τὰ αὐτὰ πάλιν· ὀφθαλμῶν [r] φαμὲν ἔστι τὶ ἔργον. Ἔστιν. Ἆρ' οὖν καὶ ἀρετὴ ὀφθαλμῶν ἐστι; Καὶ ἀρετή. Τί δέ, ὤτων ἦν τι ἔργον; Ναί. Οὐκ οὖν καὶ ἀρετή; Καὶ ἀρετή. Τί δὴ [s] γὰρ καὶ περὶ τῶν ἄλλων; οὐχ οὕτως; Οὕτως ἔχει δή. Ἆρ' [t] ἄν ποτε ὄμματα τὸ αὑτῶν ἔργον καλῶς ἀπεργάσαιντο, μὴ ἔχοντα τὴν αὑτῶν οἰκείαν ἀρετήν, ἀλλ' ἀντὶ τῆς ἀρετῆς κακίαν; Καὶ πῶς ἄν, ἔφη; τυφλότητα [v] γὰρ ἴσως λέγεις, ἀντὶ τῆς ὄψεως. Ἥτις, ἦν δ' ἐγώ, [w] αὐτῶν ἡ ἀρετή· οὐ γάρ πω τοῦτο ἐρωτῶ, ἀλλὰ

[k] ἔφη om. A. Trinc.
[l] ἔσθ' ὅτῳ] ἔστω ὅτω Trinc.
[m] ἄλλῳ] ἄλλοις A. Trinc.
[n] δικαίως ἂν] ἂν om. B.
[o] ἀμπέλου] ἂν ἀμπέλου A. Trinc.
[p] μὲν οὖν] deest μὲν A.
[q] νῦν δὴ—πάλιν om. A. Trinc.
[r] φαμὲν] μὲν A. Trinc.
[s] γὰρ] γ' ἂν A. καὶ om. Trinc.
[t] ἂν] οὖν A.
[v] ἴσως γὰρ] γὰρ ἴσως A. B.
[w] αὐτῶν] δ' A. suprascripto αὐ-

εἰ [x]τῇ μὲν οἰκείᾳ ἀρετῇ τὸ αὐτῶν ἔργον εὖ ἐργάσεται τὰ ἐργαζόμενα, κακίᾳ δὲ κακῶς. Ἀληθὲς, ἔφη, [y]τοῦτό γε λέγεις. Οὐκ οὖν καὶ [z]ὦτα, στερόμενα τῆς αὐτῶν ἀρετῆς, κακῶς τὸ [a]αὐτῶν ἔργον ἀπεργάσεται; Πάνυ γε. Τίθεμεν οὖν καὶ τὰ ἄλλα πάντα εἰς τὸν αὐτὸν τοῦτον λόγον; Ἔμοιγε δοκεῖ. Ἴθι δὴ, μετὰ ταῦτα τόδε σκέψαι. Ψυχῆς ἔστι τι ἔργον, ὃ ἄλλῳ τῶν ὄντων οὐδ' ἂν ἑνὶ πράξαις; οἷον τὸ [b]τοιόνδε· τὸ [c]ἐπιμελεῖσθαι, καὶ ἄρχειν, [d]καὶ τὸ βουλεύεσθαι, καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, ἔστιν ὅτῳ ἄλλῳ [e]ἢ ψυχῇ δικαίως ἂν αὐτὰ [g]ἀποδοῖμεν, καὶ φαῖμεν [h]ἴδια [i]ἐκείνης εἶναι; Οὐδενὶ ἄλλῳ. Τί δ' [k]αὖ τὸ ζῆν; οὐ ψυχῆς ἔργον φήσομεν εἶναι; Μάλιστ' ἄν, ἔφη. Οὐκ οὖν καὶ ἀρετήν φαμέν τινα ψυχῆς εἶναι; Φαμέν. Ἆρ' οὖν ποτε, ὦ Θρασύμαχε, ψυχὴ τὰ αὑτῆς ἔργα εὖ ἀπεργάσεται, στερομένη τῆς [l]οἰκείας ἀρετῆς, ἢ ἀδύνατον; [m]Ἀδύνατον. Ἀνάγκη ἄρα κακῇ ψυχῇ κακῶς ἄρχειν καὶ ἐπιμελεῖσθαι, τῇ δὲ ἀγαθῇ πάντα ταῦτα εὖ πράττειν. Ἀνάγκη. Οὐκ οὖν ἀρετὴν μὲν ξυνεχωρήσαμεν ψυχῆς εἶναι δικαιοσύνην, κακίαν δὲ ἀδικίαν; Ξυνεχωρήσαμεν γάρ. Ἡ μὲν ἄρα δικαία ψυχὴ, καὶ ὁ δίκαιος ἀνὴρ, εὖ βιώσεται, κακῶς δὲ ὁ ἄδικος; Φαίνεται, ἔφη, κατὰ τὸν σὸν λόγον· ἀλλὰ μὴν ὅ γε εὖ ζῶν, μακάριός τε καὶ εὐδαίμων· ὁ δὲ μὴ, τἀναντία; Πῶς γὰρ οὔ; Ὁ μὲν δίκαιος ἄρα εὐδαίμων, ὁ δ' [n]ἄδικος ἄθλιος; [o]Ἔστω, ἔφη. Ἀλλὰ

τῶν. In B. om. αὐτῶν. ἣν ἐγὼ ἀρετὴ Trinc.

[x] τῇ μὲν] μὲν om. Trinc.

[y] τοῦτό γε] γε om. Trinc.

[z] ὦτα] τὰ B. p. m. Trinc.

[a] αὐτῶν om. B. p. m. Trinc.

[b] τοιόνδε] τοσόνδε B. m. p. Trinc.

[c] ἐμμελῆσθαι] ἐπιμελεῖσθαι Gesneri margo. A. ex em. et B. ex em. ἐμμελεῖσθαι B. m. pr. Trinc.

[d] καὶ τὸ] τὸ om. B. m. p.

[e] ἢ ψυχῇ] ἡ ψυχὴ Trinc.

[g] ἀποδοῖμεν] ἀποδεῖμεν B.

[h] ἴδια] ἰδία B. m. pr. φάμεν ἰδία Trinc.

[i] ἐκείνου] ἐκείνης A. Trinc.

[k] αὖ] ἂν B. m. p. Trinc.

[l] οἰκείας] ἰδίας A.

[m] ἀδύνατον] om. B. m. p. Trinc.

[n] ἄδικος om. B. m. sec. Trinc.

[o] ἔστω] ἔστωσαν A. m. sec. B. m. sec.

μὴν ἄθλιόν γε οὐ λυσιτελεῖ εἶναι, εὐδαίμονα δέ. Πῶς γὰρ οὔ; Οὐδέποτε ἄρα, [p] ὦ μακάριε Θρασύμαχε, λυσιτελέστερον ἀδικία δικαιοσύνης.

64 [a] Ἐν ταυτῷ.

[b] Ταῦτα μὲν ἄρα, ἦν δ' ἐγὼ, [c] μόγις διανενεύκαμεν, καὶ 50
ἡμῖν ἐπιεικῶς ὡμολόγηται, ταυτὰ μὲν ἐν πόλει, ταυτὰ δὲ
ἐν ἑνὶ ἑκάστου τῇ ψυχῇ [d] γένη ἐνεῖναι, καὶ ἴσα τὸν ἀριθμόν.
Ἔστι ταῦτα. Οὐκ οὖν ἐκεῖνό γε ἤδη ἀναγκαῖον, ὡς πόλις ἦν
σοφὴ, καὶ ᾧ, οὕτω καὶ τὸν ἰδιώτην, καὶ [e] τούτῳ σοφὸν εἶναι;
Τί μήν; Καὶ ᾧ δὴ ἀνδρεῖος ἰδιώτης, καὶ ὡς, [f] τούτῳ καὶ
πόλιν ἀνδρείαν· καὶ οὕτω καὶ τἄλλα πάντα πρὸς ἀρετὴν
ὡσαύτως ἀμφότερα ἔχειν; Ἀνάγκη. Καὶ δίκαιον [g] δὴ, ὦ 1
Γλαύκων, οἶμαι, φήσομεν ἄνδρα εἶναι τῷ αὐτῷ τρόπῳ, ᾧπερ
καὶ πόλις ἦν δικαία; Καὶ τοῦτο πᾶσα ἀνάγκη. Ἀλλ'
οὔπω μὴν τοῦτό γε ἐπιλελήσμεθα, ὅτι ἐκείνη γε τῷ τὸ ἑαυ-
τοῦ ἕκαστον ἐν αὐτῇ πράττειν, τριῶν ὄντων γενῶν, δικαία ἦν.
Οὔ μοι δοκοῦμεν, ἔφη, ἐπιλελῆσθαι. Μνημονευτέον ἄρα
ἡμῖν, ὅτι καὶ ἡμῶν ἕκαστος [h] ὅτ' ἂν τὰ [i] αὑτοῦ ἐν αὑτῷ
πράττῃ, οὕτω δικαιότερός τε ἔσται, καὶ τὰ αὑτοῦ πράττων. 10
Καὶ μάλα, ἦ δ' ὃς, μνημονευτέον. Οὐκ οὖν τῷ μὲν [k] λογι-
κῷ ἄρχειν προσῆκον, σοφῷ ὄντι, [l] καὶ ἔχοντι τὴν ὑπὲρ ἁπά-
σης ψυχῆς προμήθειαν; τῷ δὲ θυμοειδεῖ ὑπηκόῳ εἶναι,
[m] καὶ ξυμμάχῳ τούτου; Πάνυ γε. Ἆρ' οὖν οὐχ, ὥσπερ
ἐλέγομεν, μουσικῆς καὶ γυμναστικῆς [n] κρᾶσις σύμφωνα

[p] ὦ θρασ.] ὦ μακάριε θ. A. B. m. s. 70.

[a] Sic Trinc. Scil. IV. p. 441. C.

[b] ταῦτα. Desunt hinc usque ad οὐδένα ἂν ἔφη A.

[c] μόγις] μόλις N.

[d] γένει] γένη Trinc.

[e] τούτῳ] τοῦτο Trinc. et mox ἀνδρεῖον.

[f] τούτῳ] τοῦτο B.

[g] δὴ, ὦ] δὴ ἔφη ὦ N. Trinc. Mox ὥσπερ Trinc.

[h] ὅταν τὰ] ὅτου ἂν τὰ Trinc.

[i] αὐτοῦ ἐν αὐτῷ] αὐτοῦ ἕκαστον τῶν ἐν α. N. Trinc.

[k] λογικῷ] λογιστικῷ B. N.

[l] ἔχοντι om. B.

[m] καὶ ξυμμάχῳ] καὶ om. Trinc. et sic mox ante ἡμεροῦσα.

[n] κρᾶσις] κρίσις B. N.

αὐτὰ ποιήσει, τὸ μὲν ἐπιτείνουσα καὶ τρέφουσα λόγοις τε καλοῖς καὶ μαθήμασι, τὸ δ' ἀνιεῖσα, καὶ παραμυθουμένη καὶ ἡμεροῦσα ἁρμονίᾳ τε καὶ ῥυθμῷ; Κομιδῆ γε, ἦ δ' ὅς. Καὶ τούτω δὴ οὕτω τραφέντε, καὶ ὡς ἀληθῶς τὰ αὑτὰ μαθόντε καὶ παιδευθέντε, προστήσετον τοῦ ἐπιθυμητικοῦ, ὃ δὴ [o] κρεῖττον τῆς ψυχῆς ἐν ἑκάστῳ ἐστὶ, καὶ χρημάτων [p] φύσει ἀπληστότατον· ὃ τηρήσετον, μὴ, τῷ [q] πίμπλασθαι τῶν περὶ τὸ σῶμα καλουμένων ἡδονῶν πολὺ καὶ ἰσχυρὸν γενόμενον, [r] οὐ τὰ αὐτοῦ πράττῃ, ἀλλὰ καταδουλώσασθαι καὶ ἄρχειν [s] ἐθέλῃ, ὧν οὐ [t] προσῆκον αὐτῷ γε ἦ, καὶ ξύμπαντα τὸν βίον πάντων ἀνατρέψῃ. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Ἆρ' οὖν, ἦν δ' ἐγὼ, καὶ τοὺς ἔξωθεν πολεμίους τούτω ἂν κάλλιστα [v] φυλαττοίτην, ὑπὲρ ἁπάσης τῆς ψυχῆς τε καὶ τοῦ σώματος, τὸ μὲν [w] κελευόμενον, τὸ δε προπολεμοῦν, ἑπόμενον [x] δὲ τῷ ἄρχοντι, καὶ τῇ ἀνδρείᾳ [y] ἐπιτελοῦν τὰ βουλευθέντα. Ἔστι ταῦτα. Καὶ ἀνδρεῖον δὴ, οἶμαι, τούτῳ τῷ μέρει καλοῦμεν ἕνα ἕκαστον, ὅτ' ἂν αὐτοῦ τὸ θυμοειδὲς διασώζῃ διά τε λυπῶν καὶ ἡδονῶν τὸ [z] ὑπὸ τοῦ λόγου παραγγελθὲν δεινόν τε καὶ μή. Ὀρθῶς γε, ἔφη. Σοφὸν δέ γε ἐκείνῳ τῷ σμικρῷ μέρει, [a] πῶς ἦρχέ τε ἐν αὐτῷ, καὶ ταῦτα παρήγγελλεν, ἔχον αὖ κἀκεῖνο ἐπιστήμην ἐν αὐτῷ τὴν τοῦ ξυμφέροντος ἑκάστοτε, καὶ ὅλῳ τῷ κοινῷ σφῶν αὐτῶν τριῶν ὄντων. Πάνυ μὲν οὖν. Τί δέ; [b] σώφρονα οὐ τῇ φιλίᾳ, καὶ τῇ ξυμφωνίᾳ τῇ αὐτῶν

[o] κρεῖττον] πλεῖστον Gesn. marg.

[p] φύσει om. N. Trinc.

[q] τῷ πίμπλασθαι] τὸ πιμπλᾶσθαι Trinc.

[r] οὐ τὰ αὐτοῦ] οὐκ αὐτὰ αὐτοῦ N. οὐκ αὖ τὰ αὐτοῦ πράττει Trinc.

[s] ἐθέλει] ἐπιχειρήσει margo Gesneri.

[t] προσῆκον] ᾧ οὐ προσῆκεν Trinc. et mox γένει pro γε ἦ.

[v] φυλάττοι τὴν] Sic Trinc. ubi paullo ante τοῦτο. Pro τὴν habet τῷ margo Gesneri.

[w] κελευόμενον] βουλευόμενον marg. Gesneri. Mox προσπολεμοῦν Trinc.

[x] δὲ τῷ] δὲ om. Trinc.

[y] ἐπιτελοῦν] ἐπιμελοῦν N. B.

[z] ὑπὸ τοῦ λόγου] ὑπὸ τὸν λόγον Trinc.

[a] πῶς] τῷ ὃ margo Gesneri.

[b] σῶφρον ὧου] σώφρονα οὐ Gesneri margo.

τούτων, ὅτ' ἂν τό τε ἄρχον καὶ [c] τὼ ἀρχομένω [d] ὁμοδοξῶσιν, ὡς δεῖν ἄρχειν τὸ λογιστικὸν, καὶ μὴ στασιάσωσιν αὐτῷ; Σωφροσύνη γ' οὖν, ἦ δ' ὃς, οὐκ ἄλλο τί ἐστιν, ἢ τοῦτο, πόλεώς τε καὶ ἰδιώτου· ἀλλὰ μὲν δὴ δίκαιός γε, [e] ὡς πολλάκις λέγομεν, τούτῳ καὶ οὕτως ἔσται. [f] Πολλὴ ἀνάγκη. Τί οὖν; εἶπον ἐγώ· μή πη ἡμῖν ἀπαμβλύνεται [g] ἄλλο τι δικαιοσύνη [h] δοκεῖν εἶναι, ἢ ὅπερ ἐν τῇ πόλει ἐφάνη; Οὐκ ἔμοιγε, ἔφη, δοκεῖ. Ὧδε γὰρ, ἦν δ' ἐγὼ, [i] πάντα παντάπασιν ἂν βεβαιωσαίμεθα, εἴ τι ἡμῶν ἔτι ἐν τῇ ψυχῇ ἀμφισβητεῖ, τὰ φορτικὰ αὐτῷ προσφέροντες. Ποῖα δή; Οἷον εἰ δέοι ἡμᾶς [k] ἀνομολογεῖσθαι περί τε ἐκείνης τῆς πόλεως, καὶ τοῦ ἐκείνῃ ὁμοίως πεφυκότος τε καὶ τεθραμμένου ἀνδρὸς, [l] ἐδόκει ἂν παρακαταθήκην χρυσίου ἢ ἀργυρίου δεξάμενος ὁ τοιοῦτος ἀποστερῆσαι, τίνα ἂν οἴει οἰηθῆναι τοῦτο αὐτὸν [m] δράσαι μᾶλλον, ἢ ὅσοι μὴ τοιοῦτοι; Οὐδένα ἂν, ἔφη. Οὐκ οὖν καὶ [n] ἱεροσυλιῶν καὶ κλοπῶν καὶ προδοσιῶν, ἢ [o] ἰδιαίτερον, ἢ δημοσίᾳ πόλεων, ἐκτὸς ἂν οὗτος εἴη; Ἐκτός. Καὶ μὴν οὐδ' ὁπωστισγεοῦν ἄπιστος, ἢ κατὰ τοὺς [p] ὅρκους, ἢ κατὰ τὰς ἄλλας ὁμολογίας. Πῶς γὰρ ἄν; Μοιχεῖαί γε μὴν, καὶ γονέων ἀμέλειαι, καὶ θεῶν ἀθεραπευσίαι παντὶ ἄλλῳ μᾶλλον, ἢ τῷ τοιούτῳ [q] προσήκουσι. Παντὶ μέντοι, ἔφη. Οὐκ οὖν τούτων πάντων αἴτιον, ὅτι [r] αὐτὸ τῶν ἐν αὐτῷ ἕκαστον [s] τὰ αὑτοῦ πράττει ἀρ-

[c] τῷ ἀρχομένῳ] τῶν ἀρχομένων Trinc.

[d] τὸ λογιστικὸν ὁμοδοξῶσιν δεῖν ἄρχειν N. Trinc.

[e] ὡς πολλάκις] ᾧ π. Trinc.

[f] πολλὴ] πολὺ Trinc.

[g] ἄλλο τι] τι om. Trinc.

[h] δοκεῖν] δεῖ Gesneri margo.

[i] πάντα] *Al. abest.* Gesn. marg.

[k] ἂν ὁμολογεῖσθαι] ἀνομολογεῖσθαι B.

[l] ἐδόκει] εἰ δοκεῖ Gesneri margo.

[m] δράσαι] δρᾶσθαι B.

[n] ἱεροσυλειῶν] ἱεροσυλιῶν A. B. m. sec.

[o] ἰδιαίτερον] ἰδίᾳ ἑτέρων margo Gesneri. Voluit proculdubio ἰ. ἑταίρων e Platone.

[p] τοὺς ὅρκους] οἴκους A. Trinc.

[q] προσήκουσι] προπίκουσι Trinc.

[r] αὐτὸ τῶν] αὖ τούτων A. B. m. sec. αὖ τοῦτο B. m. p. Trinc.

[s] τὰ om. A. Trinc.

χῆς τε πέρι καὶ τοῦ ἄρχεσθαι; Τοῦτο μὲν [t] δὴ οὖν, καὶ οὐδὲν [v] ἄλλο. [v]Ἔτι οὖν ἕτερον ζητεῖς δικαιοσύνην εἶναι, ἢ ταύτην τὴν δύναμιν, ἣ τοὺς τοιούτους ἄνδρας τε παρέχεται καὶ πόλεις; Μὰ Δί', [w] ἦδ' ὅς, οὐκ ἔγωγε. Τέλεον ἄρα ἡμῖν τὸ ἐνύπνιον ἀποτετέλεσται, ὃ ἔφαμεν ὑποπτεῦσαι, ὡς εὐθὺς [x] ἀρχόμενοι τῆς πόλεως οἰκίζειν, κατὰ θεόν τινα εἰς ἀρχήν τε καὶ τύπον τινὰ τῆς δικαιοσύνης κινδυνεύομεν ἐμβεβηκέναι. Παντάπασι μὲν οὖν. Τὸ δέ γε ἦν ἄρα, ὦ Γλαύκων, διὸ καὶ ὠφελεῖ εἴδωλόν τι τῆς δικαιοσύνης, τὸ, τὸν μὲν σκυτοτομικὸν φύσει ὀρθῶς ἔχειν σκυτοτομεῖν, καὶ ἄλλο μηδὲν πράττειν· τὸν δὲ τεκτονικὸν τεκταίνεσθαι, καὶ τὰ ἄλλα δὴ οὕτω. Φαίνεται. Τὸ δέ γε ἀληθὲς, τοιοῦτόν τι ἦν, ὡς ἔοικεν, ἡ δικαιοσύνη, [y] ἀλλ' οὐ περὶ τὴν ἔξω πρᾶξιν [z] τῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ περὶ τὴν ἐντὸς ὡς ἀληθῶς, περὶ ἑαυτὸν καὶ τὰ αὑτοῦ, μὴ ἐάσαντα τὰ ἀλλότρια πράττειν ἕκαστον ἐν ἑαυτῷ, μηδὲ πολυπραγμονεῖν πρὸς ἄλληλα τὰ ἐν τῇ ψυχῇ γένη· ἀλλὰ τῷ ὄντι τὰ οἰκεῖα [a] ἐνθυμούμενον, καὶ ἄρξαντα αὐτὸν αὑτοῦ, καὶ κοσμήσαντα, καὶ φίλον γενόμενον ἑαυτῷ, καὶ συναρμόσαντα [b] τρία ὄντα, ὥσπερ ὅρους τρεῖς ἁρμονίας ἀτεχνῶς, νεάτης τε καὶ ὑπάτης καὶ μέσης, καὶ εἰ ἄλλ' ἄττα μεταξὺ τυγχάνει [c] ὄντα, πάντα ταῦτα ξυνδήσαντα, καὶ παντάπασιν [d] ἕνα γενόμενον, καὶ ἐκ πολλῶν σώφρονα καὶ ἡρμοσμένον, οὕτω δὴ πράττειν ἤδη, ἐάν τι πράττῃ, ἢ περὶ χρημάτων κτῆσιν, ἢ περὶ σώματος θεραπείαν, ἢ καὶ [e] περὶ πολιτικόν τι, ἢ περὶ τὰ ἴδια ξυμβόλαια· ἐν πᾶσι

[t] δὴ οὖν] δὴ om. A. et mox καὶ om. Trinc.

[v] ἄλλο τι. τί οὖν] ἄλλο. ἔτι οὖν A. Trinc.

[w] ἦ δ' ὅς] ἦν δ' ὅς A. B.

[x] ἀρχόμενοι] ἀρχόμενός A. Mox τοῦ δέ γε Trinc.

[y] ἀλλ' οὐ] ἀλλ' ὅτι A. p. m. Trinc. ἄλλο τι B. A. ex em.

[z] τῶν αὐτοῦ] τῶν (ἣν) αὐτοῦ A. et mox τῶν pro τὴν. τὴν αὐτοῦ Trinc.

[a] ἐνθυμούμενον] ἐνθέμενον Gesneri margo.

[b] τρία ὄντα] om. A. N. Trinc.

[c] ὄντα] ἔοντα A.

[d] ἕνα γενόμενον καὶ om. A. ubi γενόμενον additum post σώφρονα.

[e] περὶ om. Trinc.

τούτοις ἡγούμενον καὶ ὀνομάζοντα δικαίαν μὲν καὶ καλὴν πρᾶξιν, ἣ ἂν ταύτην τὴν ἕξιν σώζῃ τε καὶ συναπεργάζηται· σοφίαν δὲ, τὴν ἐπιστατοῦσαν ταύτῃ τῇ πράξει ἐπιστήμην· ἄδικον δὲ πρᾶξιν, [e] ἣ ἂν ἀεὶ ταύτην [f] λύῃ· ἀμαθίαν τε, ὡς τὴν ταύτῃ [g] ἂν ἐπιστατοῦσαν δόξαν. Παντάπασιν, ἦ δ' ὅς, 50
ὦ Σώκρατες, ἀληθῆ λέγεις. Εἶεν, ἦν δ' ἐγὼ, τὸν μὲν δίκαιον καὶ ἄνδρα καὶ πόλιν καὶ δικαιοσύνην, [h] ὃ τυγχάνει ἐν αὐτοῖς ὂν, εἰ [i] φαῖμεν εὑρηκέναι, οὐκ ἂν [k] πάνυ τι, οἶμαι, δόξαιμεν ψεύδεσθαι. Μὰ Δί' οὐ μέντοι, ἔφη. [l] Φῶμεν ἄρα; Φῶμεν. [m] Ἔστω δὴ, ἦν δ' ἐγώ· μετὰ γὰρ τοῦτο σκεπτέον, οἶμαι, ἀδικίαν. Δῆλον. Οὐκ οὖν στάσιν τινὰ αὖ τριῶν ὄντων τούτων δεῖ αὐτὴν εἶναι καὶ [n] πολυπραγμοσύνην καὶ ἐπανά- 1
στασιν μέρους τινὸς τῷ ὅλῳ τῆς ψυχῆς, ἵνα ἄρχῃ ἐν αὐτῇ οὐ προσῆκον, ἀλλὰ τοιούτου ὄντος φύσει, [o] οἵου πρέπειν αὐτῷ [p] δουλεύειν, τῷ τοῦ ἀρχικοῦ γένους ὄντι· τοιαῦτ' ἄττα, οἶμαι, φήσομεν καὶ τὴν [q] τούτων ταραχὴν καὶ πλάνην εἶναι, τήν τε ἀδικίαν, καὶ ἀκολασίαν, καὶ δειλίαν, καὶ ἀμαθίαν, καὶ ξυλλήβδην πᾶσαν κακίαν. [r] Ταῦτα μὲν οὖν ταὐτῃ, ἔφη. Οὐκ οὖν, ἦν δ' ἐγὼ, καὶ [s] τὸ ἄδικα πράττειν καὶ τὸ ἀδικεῖν, 10
καὶ αὖ τὸ δίκαια ποιεῖν, πάντα ταῦτα τυγχάνει ὄντα κατάδηλα ἤδη σαφῶς, ἥπερ καὶ ἡ ἀδικία καὶ δικαιοσύνη; Πῶς δή; Ὅτι, ἦν δ' ἐγὼ, τυγχάνει οὐδὲν διαφέροντα τῶν ὑγιεινῶν τε καὶ νοσωδῶν, ὡς ἐκεῖνα ἐν σώματι, ταῦτα ἐν τῇ

[e] ἣ ἂν ἀεὶ] ἦν ἀεὶ Trinc.
[f] λύῃ] λύει A. mox nescio an idem ἀμαθία. ὡς, sic certe Trinc.
[g] ἂν] αὖ B. m. sec.
[h] ὃ τυγ.] ὅς τ. A. Trinc.
[i] φαῖμεν] φαμὲν A. Trinc.
[k] πάνυ τι] πάνυ τοι A.
[l] φῶμεν] φαμὲν Trinc.
[m] ἔστι] ἔστω A. Trinc.
[n] πολυπραγμοσύνην ἀλλοτριοπραγμοσύνην] ἀλλοτριοπραγμοσύνην om. A. N. Trinc.
[o] οἵου] οὗ A. Trinc. πρέπει Trinc.
[p] δουλεύειν χικοῦ τοῦ δ' οὖν δουλεύειν ἀρχικοῦ γένους ὄντος A. τοῦ δ' αὖ δουλεύειν ἀρχικοῦ γένους ὄντος Trinc.
[q] τούτων] τούτων (ου) A. τούτου Trinc.
[r] ταῦτα usque ad ἄλλο ὑπ' ἄλλου om. A. αὐτά μὲν οὖν ταῦτα Trinc.
[s] τὸ ἄδικα] τὰ ἄδικα B.

ψυχῇ. Πῇ; ἔφη. Τὰ μέν που ὑγιεινὰ ὑγίειαν [t] ἐμποιεῖ· [v] τὰ δὲ νοσώδη, νόσον. Ναί. Οὐκ οὖν καὶ τὸ μὲν δίκαια πράττειν δικαιοσύνην ἐμποιεῖ· [u] τὸ δὲ ἄδικα, ἀδικίαν; Ἀνάγκη. Ἔστι δὲ τὸ μὲν ὑγίειαν ποιεῖν, τὰ ἐν τῷ σώματι κατὰ φύσιν [w] καθιστάναι, κρατεῖν τε καὶ κρατεῖσθαι ὑπ' ἀλλήλων· τὸ δὲ νόσον, παρὰ φύσιν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι [x] ἄλλο ὑπ' ἄλλου. Ἔστι γάρ. [y] Οὐκ οὖν αὖ, ἔφην, τὸ δικαιοσύνην ἐμποιεῖν, τὰ ἐν τῇ ψυχῇ κατὰ φύσιν καθιστάναι, [z] κρατεῖν τε καὶ κρατεῖσθαι ὑπ' ἀλλήλων· τὸ δὲ ἀδικίαν, παρὰ φύσιν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι [a] ἄλλο ὑπ' ἄλλου; Κομιδῇ, ἔφη. Ἀρετὴ μὲν ἄρα, ὡς ἔοικεν, [b] ὑγίειά τέ τις ἂν εἴη, καὶ κάλλος καὶ εὐεξία ψυχῆς· κακία δὲ, νόσος τε καὶ αἶσχος καὶ ἀσθένεια. Ἔστιν οὕτως. Ἆρ' [c] οὖν οὐ καὶ τὰ μὲν καλὰ ἐπιτηδεύματα εἰς ἀρετῆς κτῆσιν φέρει, τὰ δὲ αἰσχρὰ εἰς κακίας; Ἀνάγκη. Τὸ δὴ λοιπὸν ἤδη, ὡς ἔοικεν, ἡμῖν ἐστι σκέψασθαι, πότερον αὖ λυσιτελεῖ, δίκαιά τε πράττειν, καὶ καλὰ ἐπιτηδεύειν, καὶ εἶναι δίκαιον, ἐάν τε [d] λανθάνῃ, ἐάν τε μὴ, τοιοῦτος ὤν· ἢ ἀδικεῖν τε καὶ ἄδικον εἶναι, ἐάν περ μὴ διδῷ δίκην, [e] μηδὲ βελτίων γίγνηται κολαζόμενος. Ἀλλὰ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, γελοῖον ἔμοιγε φαίνεται τὸ σκέμμα γίγνεσθαι ἤδη, εἰ τοῦ μὲν σώματος τῆς φύσεως διαφθειρομένης δοκεῖ οὐ βιωτὸν εἶναι, οὐδὲ μετὰ πάντων σιτίων τε καὶ ποτῶν καὶ παντὸς πλούτου καὶ πάσης ἀρχῆς, τῆς δὲ αὐτοῦ [f] τούτου, ᾧ ζῶμεν, φύσεως ταραττομένης τε καὶ διαφθειρομένης, βιωτὸν ἄρα ἔσται, ἄν περ τὶς ποιῇ, ὃ ἂν

[t] ἐμποιεῖν] ἐμποιεῖ Trinc. Idem mox πράττειν.
[v] τὸ δὲ] τὰ δὲ Trinc.
[u] τὸ ἄδικα] τὰ ἄδικα B.
[w] καθιστάναι—παρὰ φύσιν om. Trinc.
[x] ἄλλο ὑπ'] ἀλλ' οὐχ ὑπ' Trinc.
[y] οὔκουν αὖ] οὔκουν ἂν B.
[z] κρατεῖν τε καὶ] κρ. καὶ Trinc.
[a] ἄλλο om. Trinc.
[b] ὑγεία] ὑγίεια A.
[c] οὖν οὐ] Deest οὐ B. m. p. Trinc.
[d] λανθάνῃ] μανθάνῃ Tr. B. m. p. λανθάνει m. sec.
[e] μηδὲ] καὶ A.
[f] τούτου] τοῦ A. Trinc.

βουληθῇ, ἄλλο πλὴν τοῦτο, ὁπόθεν κακίας μὲν καὶ ἀδικίας ἀπαλλαγήσεται, δικαιοσύνην δὲ καὶ ἀρετὴν κτήσεται, ἐπειδή γε ἐφάνη γε ὄντα ἑκάτερα, [g] οἷα ἡμεῖς διεληλύθαμεν. [h] Γελοῖον γὰρ, ἦν δ' ἐγώ· ἀλλ' ὅμως ἐπείπερ ἐνταῦθα ἐληλύθαμεν ὅσον οἷόν τε σαφέστατα κατιδεῖν, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει, οὐ χρὴ ἀποκάμνειν. Ἥκιστα, νὴ τὸν Δί', ἔφη, πάντων ἀποκνητέον.

65 [a] Πλάτωνος τῇ θ Πολιτείᾳ.

[b] Εἶεν δὴ, εἶπον, ἐπειδὴ ἐνταῦθα λόγου γεγόναμεν, ἀναλάβωμεν τὰ πρῶτα [c] λεχθέντα, δι' ἃ δεῦρ' ἥκομεν· ἦν δέ που λεγόμενον, λυσιτελεῖν ἀδικεῖν τῷ τελέως μὲν ἀδίκῳ, δοξαζομένῳ δὲ δικαίῳ· ἢ οὐχ οὕτως ἐλέχθη; Οὕτω μὲν οὖν. Νῦν δὴ, ἔφην, αὐτῷ διαλεγώμεθα, ἐπειδὴ διωμολογησάμεθα, τό τε ἀδικεῖν καὶ τὸ δίκαια πράττειν, ἣν ἑκάτερον ἔχει δύναμιν. Πῶς, ἔφη; Εἰκόνα πλάσαντες τῆς ψυχῆς λόγῳ, ἵνα εἰδῇ ὁ ἐκεῖνα λέγων, οἷα ἔλεγε. Ποίαν τινά; ἦ δ' ὅς. Τῶν τοιούτων τινὰ, ἦν δ' ἐγὼ, οἷαι μυθολογοῦνται παλαιαὶ γενέσθαι φύσεις, ἥ τε Χιμαίρας καὶ ἡ Σκύλλης καὶ Κερβέρου, καὶ ἄλλαι τινὲς συχναὶ λέγονται ξυμπεφυκυῖαι [d] ἰδέαι πολλαὶ εἰς ἓν γενέσθαι. Λέγονται γὰρ, ἔφη. [e] Πλάττε τοίνυν μίαν μὲν ἰδέαν θηρίου ποικίλου καὶ πολυκεφάλου, ἡμέρων δὲ θηρίων ἔχοντος κεφαλὰς κύκλῳ καὶ ἀγρίων, καὶ δυνατοῦ μεταβάλλειν καὶ φύειν ἐξ αὐτοῦ πάντα ταῦτα. Δεινοῦ πλάστου, ἔφη, τὸ ἔργον· ὅμως δ' ἐπειδὴ [f] εὐπλαστότερον [g] κηροῦ καὶ τῶν τοιούτων λόγος, πεπλάσθω. Μίαν δὴ

[g] οἷα] οἵ δ' A. οὐδ' B. εἰ δ' Trinc.
[h] γελοῖον — ἐληλύθαμεν om. A. Trinc.

65.

[a] Sic fere Trinc. ubi ἐν pro θ. Scil. IX. p. 588.
[b] Εἶεν usque ad μὴ λανθάνετον n. 66. p. 122, 32. om. A.
[c] λεχθέντα] λεγχθέντα B.
[d] εἰδέαι] αἱ εἰδέαι Trinc.
[e] πλάττε] πράττε N. Trinc. Mox εἰδέαν Trinc.
[f] εὐπλαστότερον] μυθοπλαστότερον N. Trinc. Voluerintne μῦθος πλαστότερον?
[g] κηροῦ] καιροῦ B.

τοίνυν ἄλλην ἰδέαν λέοντος, μίαν δ᾽ ἀνθρώπου, πολὺ δὲ μέγιστον ἔστω τὸ πρῶτον, καὶ δεύτερον, τὸ δεύτερον. Ταῦτα, ἔφη, ῥάω, καὶ πέπλασται. [h] Σύναπτε τοίνυν αὐτὰ εἰς ἓν τρία ὄντα, ὥστε πῃ ξυμπεφυκέναι ἀλλήλοις. Συνῆπται, ἔφη. Περίπλασον δὴ αὐτοῖς ἔξωθεν ἑνὸς εἰκόνα, τὴν τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε [i] τῷ μὴ δυναμένῳ τὰ ἐντὸς ὁρᾶν, ἀλλὰ [k] τὸ ἔξω μόνον ἔλυτρον ὁρῶντι, [l] ἓν ζῶον φαίνεσθαι, ἄνθρωπον. Περιπέπλασται, ἔφη. Λέγωμεν δή, τῷ λέγοντι ὡς λυσιτελεῖ τούτῳ ἀδικεῖν τῷ ἀνθρώπῳ, δίκαια δὲ πράττειν οὐ ξυμφέρει, ὅτι οὐδὲν ἄλλο φησίν, ἢ λυσιτελεῖν αὐτῷ, τὸ παντοδαπὸν θηρίον εὐωχοῦντι, ποιεῖν ἰσχυρὸν καὶ τὸν λέοντα καὶ τὰ περὶ τὸν λέοντα· τὸν δὲ ἄνθρωπον λιμοκτονεῖν, καὶ ποιεῖν ἀσθενῆ, ὥστε ἕλκεσθαι, ὅπῃ ἂν ἐκείνων [m] ὁπότερον ἄγῃ, καὶ μηδὲν [n] ἕτερον ἑτέρῳ συνεθίζειν, μηδὲ φίλον ποιεῖν, ἀλλ᾽ ἐᾶν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς δάκνεσθαί τε, καὶ μαχόμενα ἐσθίειν ἄλληλα. Παντάπασι γάρ, ἔφη, ταῦτα λέγει, ὁ τὸ ἀδικεῖν ἐπαινῶν. Οὐκ οὖν αὖ ὁ τὰ δίκαια λέγων λυσιτελεῖν, φαίη ἂν [o] δεῖν ταῦτα πράττειν καὶ ταῦτα λέγειν, ὅθεν τοῦ ἀνθρώπου ὁ [p] ἐντὸς ἄνθρωπος ἔσται ἐγκρατέστατος, καὶ τοῦ πολυκεφάλου [q] θρέμματος ἐπιμελήσεται, ὥσπερ γεωργὸς τὰ μὲν ἥμερα τρέφων καὶ τιθασσεύων, τὰ δ᾽ ἄγρια ἀποκωλύων φύεσθαι, ξύμμαχον ποιησάμενος τὴν τοῦ λέοντος φύσιν, καὶ κοινῇ πάντων κηδόμενος, φίλα ποιησάμενος ἀλλήλοις τε καὶ αὑτῷ, [r] οὕτω θρέψει; Κομιδῇ γὰρ αὖ λέγει ταῦτα, ὁ τὸ δίκαιον ἐπαινῶν. [s] Κατὰ πάντα δὴ τρόπον ὁ μὲν τὸ δίκαιον ἐγκωμιάζων ἀληθῆ ἂν λέγοι, ὁ δὲ τἄδικα, ψεύδοιτο·

[h] σύναπτε] σύναπται Trinc.
[i] τῷ μ. δυναμένῳ] τῶν μ. δυναμένων Trinc.
[k] τῷ ἔξω] ἀπ᾽ ἔξω Trinc.
[l] ἂν ζῶον] ἓν ζ. Trinc. ubi mox τοῦτο et οὐδὲ.
[m] ὁπότερον] πρότερον Trinc.
[n] ἑτέραν sic Trinc. Bas. om. B.
[o] δεῖν] δεῖ N. Trinc. πράττειν om. Trinc.
[p] ἐντὸς] αὐτὸς N. B.
[q] θρέμματος] θέματος N. Trinc.
[r] οὕτω θρέψει om. N. B.
[s] κατὰ] καὶ N. Trinc.

[t] πρός τε γὰρ ἡδονὴν καὶ πρὸς εὐδοξίαν καὶ ὠφέλειαν σκοπουμένῳ, ὁ μὲν ἐπαινέτης τοῦ δικαίου ἀληθεύει, ὁ δὲ [v] ψέκτης οὐδὲν ὑγιὲς, οὐδὲ εἰδὼς ψέγει, ὅ τι ψέγοι. Οὔ μοι δοκεῖ, ἦ δ' ὃς, οὐδαμῆ γε. Πείθωμεν τοίνυν αὐτὸν πρᾴως, οὐ γὰρ ἑκὼν ἁμαρτάνει, ἐρωτῶντες· Ὦ μακάριε, οὐ καὶ τὰ [w] καλὰ καὶ τὰ αἰσχρὰ νόμιμα [x] διὰ τὰ τοιαῦτα ἂν φαῖμεν γεγονέναι; τὰ μὲν καλὰ, τὰ ὑπὸ τῷ ἀνθρώπῳ, μᾶλλον δ' ἴσως τὰ ὑπὸ τῷ θείῳ, τὰ θηριώδη ποιοῦντα τῆς φύσεως· αἰσχρὰ [y] δὲ, τὰ ὑπὸ τῷ ἀγρίῳ τὸ ἥμερον [z] δουλούμενα; συμφήσει, ἢ πῶς; Ἐὰν ἐμοὶ, ἔφη, [a] πίθηται. Ἔστιν οὖν, εἶπον, ὅτῳ λυσιτελεῖ ἐκ τούτου τοῦ λόγου χρυσίον λαμβάνειν ἀδίκως, εἴπερ [b] τοιόνδε τὶ γίγνεται, λαμβάνων τὸ χρυσίον, ἅμα καταδουλοῦται τὸ βέλτιστον αὐτοῦ τῷ μοχθηροτάτῳ; [c] ἢ εἰ μὲν λαβὼν χρυσὸν, υἱὸν ἢ θυγατέρα ἐδουλοῦτο, καὶ ταῦτ' εἰς ἀγρίων τε καὶ κακῶν ἀνδρῶν, οὐκ ἂν αὐτῷ ἐλυσιτέλει, οὐδ' ἂν πάμπολυ ἐπὶ τούτῳ λαμβάνοι; εἰ δὲ τὸ αὐτοῦ θειότατον ὑπὸ τῷ [d] ἀθεωτάτῳ τε καὶ μιαρωτάτῳ δουλοῦται, καὶ μηδὲν ἐλεεῖ, οὐκ ἄρα ἄθλιός ἐστι, καὶ πολὺ ἐπὶ δεινοτέρῳ ὀλέθρῳ χρυσὸν δωροδοκεῖ, [e] ἢ Ἐριφύλη ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς ψυχῇ τὸν ὅρμον δεξαμένη; Πολὺ μέντοι, ἦ δ' ὃς ὁ Γλαύκων· ἐγὼ γάρ [f] σοι ὑπὲρ ἐκείνου ἀποκρινοῦμαι. Οὐκ οὖν καὶ τὸ ἀκολασταίνειν οἴει διὰ τὰ τοιαῦτα [g] πάντα ψέγεσθαι, ὅτι ἀνίεται ἐν τῷ τοιούτῳ τὸ δεινὸν τὸ [h] μέγα ἐκεῖνο καὶ πολυειδὲς [i] θρέμμα εἰς ἐλευθερίαν πέρα τοῦ δέοντος; Δῆλον, ἔφη. Ἡ δ'

[t] πρός τε γὰρ] τε om. Trinc.

[v] ψέκτης] ψεύκτης N. Trinc. ὅτι ψέγοι om. Trinc. Mox id. Πίθωμεν.

[w] καλὰ] πολλὰ N. B.

[x] διὰ τὰ τοιαῦτα φᾶμεν] διατάττοι ἂν φαμὲν Trinc.

[y] δὲ τὰ ὑπὸ] τὰ om. Trinc.

[z] δουλούμενα] δουλόμενοι B. δουλούμενον Trinc.

[a] πίθηται] τίθεται B.

[b] τοιόνδε τι] τι om. Trinc.

[c] ἢ εἰ μὲν] εἰ ὁ μὲν N. ἢ ὁ μὲν Trinc. Mox λαμβάνειν Trinc.

[d] ἀθεωτάτω] ἀθεάτω Trinc.

[e] ἢ ἐριφύλη] ἡ ἐριφύλου Trinc. et mox ὅρκον pro ὅρμον.

[f] σοι] τοι B.

[g] πάντα] πάλαι Gesneri margo.

[h] μέγα] μετὰ N. Trinc.

[i] θρέμμα πέρα] *Al. additur* εἰς ἐλευθερίαν. Gesneri margo. Sic et Trinc.

αὐθάδεια καὶ δυσκολία ψέγεται, οὐχ ὅτ' ἂν τὸ λεοντῶδες καὶ ὀφεῶδες αὔξηται, καὶ [k] συντείνηται ἀναρμόστως; Πάνυ μὲν οὖν. [l] Τρυφὴ μὲν οὖν καὶ μαλθακία οὐκ ἐπὶ τῇ αὐτοῦ τούτου χαλάσει τε καὶ ἀνέσει ψέγεται, ὅτ' ἂν ἐν αὐτῷ δειλίαν ἐμποιῇ; Τί μήν; Κολακεία δὲ καὶ ἀνελευθερία, οὐχ ὅτ' ἂν τὶς τὸ αὐτὸ τοῦτο τὸ θυμοειδὲς ὑπὸ τῷ ὀχλώδει θηρίῳ [m] ποιῇ, καὶ ἕνεκα χρημάτων καὶ τῆς ἐκείνου ἀπληστίας προπηλακιζόμενον ἐθίζῃ ἐκ νέου ἀντὶ λέοντος πίθηκον γίγνεσθαι; Καὶ μάλα, ἔφη. Βαναυσία δὲ καὶ χειροτεχνία διὰ τί, οἴει, ὄνειδος φέρει; ἢ δι' ἄλλο τι φήσομεν, ἢ ὅτ' ἄν τις [n] ἀσθενὲς φύσει ἔχῃ τὸ τοῦ βελτίστου εἶδος, ὥστε μὴ ἂν δύνασθαι ἄρχειν τῶν [o] ἐν αὐτῷ θρεμμάτων, ἀλλὰ θεραπεύειν ἐκεῖνα, καὶ τὰ θωπεύματα αὐτῶν μόνον δύνηται μανθάνειν; Ἔοικεν, ἔφη. Οὐκ οὖν ἵνα καὶ ὁ τοιοῦτος ὑφ' ὁμοίου ἄρχηται, οἷουπερ ὁ βέλτιστος, δοῦλον αὐτὸν φαμὲν δεῖν εἶναι ἐκείνου τοῦ βελτίστου, καὶ ἔχοντος ἐν αὐτῷ τὸ θεῖον [p] ἄρχον, οὐκ ἐπὶ βλάβῃ τῇ τοῦ δούλου οἰόμενοι δεῖν ἄρχεσθαι αὐτὸν, ὥσπερ Θρασύμαχος ᾤετο τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' ὡς ἄμεινον παντὶ ὑπὸ θείου καὶ φρονίμου ἄρχεσθαι, μάλιστα μὲν οἰκεῖον ἔχοντος ἐν ἑαυτῷ, εἰ δὲ μὴ, ἔξωθεν ἐφεστῶτος, ἵνα εἰς δύναμιν πάντες ὅμοιοι ὦμεν καὶ φίλοι, τῷ αὐτῷ κυβερνώμενοι; Καὶ ὀρθῶς γ', ἔφη. Δηλοῖ δέ γε, ἦν δ' ἐγὼ, καὶ ὁ νόμος, ὅτι τοιοῦτον [q] βούλεται, πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει ξύμμαχος ὢν, καὶ ἡ τῶν παίδων ἀρχὴ, τὸ μὴ [r] ἐᾶν ἐλευθέρους εἶναι, ἕως ἂν ἐν αὐτοῖς, ὥσπερ ἐν πόλει, πολιτείαν καταστήσωμεν, καὶ τὸ βέλτιστον θεραπεύσαντες τῷ παρ' ὑμῖν τοιούτῳ ἀντικατα-

[k] συγγίνηται] συντείνηται Gesneri margo, N. ξυγκίνηται B.
[l] τρυφὴ μὲν οὖν om. B.
[m] ποιῇ om. Trinc.
[n] ἀσθενὲς] ἀσθενὴς B.
[o] αὐτῷ] ἐν αὐτῷ Trinc.
[p] ἄρχον] ἄρχειν B.
[q] βούλεται] βουλεύεται margo Gesneri.
[r] ἐᾶν ἐλευθέρους] ἀνελευθέρως Trinc.

στήσωμεν [s] φύλακα ὅμοιον καὶ ἄρχοντα ἐν αὐτῷ· καὶ τότε δὴ [t] ἐλευθερίαν ἀφίεμεν. Δηλοῖ γὰρ, ἦ δ' ὅς.

66 [a] Πλάτωνος Πολιτείας ι.

Οὐκ οὖν, ἦν δ' ἐγὼ, τά τε ἄλλα ἀπελυσάμεθα ἐν τῷ λόγῳ, καὶ οὐ τοὺς μισθοὺς οὐδὲ τὰς δόξας δικαιοσύνης ἀπηνέγκαμεν, ὥσπερ Ἡσίοδόν τε καὶ Ὅμηρον ὑμεῖς ἔφατε, ἀλλ' [b] αὐτοδικαιοσύνην αὐτῇ τῇ ψυχῇ ἄριστον εὕρομεν, καὶ ποιητέον εἶναι αὐτῇ τὰ δίκαια, ἐάν τ' ἔχῃ τὸν Γύγου δακτύλιον, ἐάν τε μὴ, καὶ πρὸς τοιούτῳ δακτυλίῳ τὴν Ἄϊδος κυνέην; Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις. Ἆρ' οὖν, ἦν δ' ἐγὼ, ὦ Γλαύκων, νῦν ἤδη ἀνεπίφθονόν ἐστι πρὸς ἐκείνοις, καὶ τοὺς μισθοὺς τῇ δικαιοσύνῃ καὶ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ ἀποδοῦναι, ὅσους καὶ οἵους τῇ ψυχῇ παρέχει παρ' ἀνθρώπων τε καὶ θεῶν, ζῶντός τε ἔτι τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐπειδ' ἂν τελευτήσῃ; Παντάπασι μὲν οὖν, ἦ δ' ὅς. Ἆρ' οὖν [c] ἀποδώσετέ μοι ἃ ἐδανείσασθε ἐν τῷ λόγῳ; Τί μάλιστα; Ἔδωκα [d] ὑμῖν τὸν δίκαιον δοκεῖν ἄδικον εἶναι, καὶ τὸν ἄδικον δίκαιον· ὑμεῖς γὰρ [e] ἡγεῖσθε, κἂν εἰ μὴ δυνατὸν εἴη ταῦτα λανθάνειν καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους, ὅμως δοτέον εἶναι τοῦ λόγου ἕνεκα, ἵν' ἡ αὐτὴ δικαιοσύνη πρὸς ἀδικίαν αὐτὴν [f] κριθείη· ἢ οὐ μνημονεύεις; Ἀδικοίην μέντ' ἂν, ἔφη, εἰ μή. Ἐπειδὴ τοίνυν, ἦν δ' ἐγὼ, [g] κεκριμέναι εἰσὶν, ἐγὼ πάλιν ἀπαιτῶ ὑπὲρ δικαιοσύνης, ὥσπερ ἔχει δόξης καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρ' ἀνθρώπων, καὶ ὑμᾶς ὁμολογεῖν περὶ αὐτῆς δοκεῖσθαι οὕτως, ἵνα καὶ τὰ νικητήρια κομίσηται, ἃ ἀπὸ τοῦ δοκεῖν κτωμένη, δίδωσι τοῖς

[s] φύλακας] φύλακα Trinc.

[t] ἐλευθερίαν] ἐλεύθερον marg. Gesn.

66.

[a] Sic A. Deest ι Trinc. X. p. 612. A.

[b] αὐτὸ δικαιοσύνην] αὐτὴν δικαιοσύνην margo Gesneri. αὐτοδικαιοσύνην Trinc.

[c] ἀποδώσετε] ἀποδώσεται N.

[d] ὑμῖν] ἡμῖν B. et mox ib. ἡμεῖς.

[e] ἡγεῖσθε] ἠτεῖσθε Trinc.

[f] κριθείη] κριθείτι Trinc. ubi mox om. εἰ μή.

[g] κεκριμέναι] κεκρυμέναι B.

ἔχουσιν αὐτὴν, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ εἶναι ἀγαθὰ διδοῦσα ἐφάνη, καὶ οὐκ ἐξαπατῶσα τοὺς τῷ ὄντι λαμβάνοντας αὐτήν. Δίκαια, ἔφη, [h] αἰτεῖ. Οὐκ οὖν, ἦν δ' ἐγὼ, πρῶτον μὲν τοῦτο ἀποδώσετε, ὅτι θεούς γε οὐ λανθάνει ἑκάτερος αὐτῶν, οἷός ἐστιν; Ἀποδώσομεν, ἔφη. Εἰ δὲ μὴ λανθάνετον, ὁ μὲν θεοφιλὴς ἂν εἴη, ὁ δὲ θεομισὴς, ὥσπερ καὶ κατ' ἀρχὰς ὡμολογοῦμεν. Ἔστι ταῦτα. Τῷ δὲ θεοφιλεῖ οὐχ ὁμολογήσομεν, ὅσα γε ἀπὸ θεῶν γίγνεται, πάντα γίγνεσθαι ὡς οἷόν τε ἄριστα, εἰ μή τι ἀναγκαῖον αὐτῷ κακὸν ἐκ προτέρας ἁμαρτίας ὑπῆρχεν; Πάνυ [i] μὲν οὖν. Οὕτως ἄρα ὑποληπτέον περὶ τοῦ δικαίου ἀνδρὸς, ἐάν τ' ἐν πενίᾳ γίγνηται, ἐάν τ' ἐν νόσοις, ἤ τινι ἄλλῳ τῶν δοκούντων κακῶν, ὡς [k] τούτῳ ταῦτα εἰς ἀγαθόν τι τελευτήσει ζῶντι, ἢ καὶ ἀποθανόντι· οὐ γὰρ δὴ ὑπό γε θεῶν ποτε ἀμελεῖται, [l] ὃς ἂν προθυμεῖσθαι ἐθέλῃ δίκαιος γίγνεσθαι, καὶ ἐπιτηδεύων ἀρετὴν εἰς ὅσον δυνατὸν ἀνθρώπῳ ὁμοιοῦσθαι [m] θεῷ. [n] Εἰκός γ', ἔφη, τὸν τοιοῦτον μὴ ἀμελεῖσθαι ὑπὸ τοῦ ὁμοίου. Οὐκ οὖν περὶ τοῦ ἀδίκου τἀναντία τούτων δεῖ διανοεῖσθαι; Σφόδρα γε. Τὰ μὲν δὴ παρὰ θεῶν τοιαῦτ' ἄττ' ἂν εἴη νικητήρια τῷ δικαίῳ. Κατὰ γοῦν ἐμὴν δόξαν, ἔφη. Τί δ', ἦν δ' ἐγὼ, παρ' ἀνθρώπων; ἆρα οὐχ ὧδε ἔχει, εἰ δεῖ τὸ [o] ὂν τιθέναι; οὐχ οἱ μὲν δεινοί τε καὶ ἄδικοι δρῶσιν, ὅπερ οἱ δρομεῖς, ὅσοι ἂν θέωσιν εὖ ἀπὸ τῶν κάτω, ἀπὸ δὲ τῶν ἄνω μή, τὸ μὲν πρῶτον ὀξέως ἀποπηδῶσι, τελευτῶντες [p] δὲ καταγέλαστοι γίγνονται, τὰ ὦτα ἐπὶ τῶν ὤμων ἔχοντες, [q] καὶ ἀστεφάνωτοι ἀποτρέχοντες· οἱ δὲ τῇ ἀληθείᾳ δρομικοὶ, εἰς τέλος ἐλθόντες, τά τε ἆθλα λαμβάνουσι καὶ στεφανοῦνται; οὐχ οὕτω καὶ

[h] αὐτῇ] αἰτεῖ B. Mox θεούς τε Trinc.

[i] μὲν οὖν] οὖν om. B.

[k] τούτῳ] τοῦτο A.

[l] ὃς] ὡς A. Trinc.

[m] θεῷ om. B.

[n] εἰκός usque ad διανοεῖσθαι om. A. εἰκός τ' Trinc.

[o] ὂν τιθέναι] ὄντι θεῖναι A. Trinc.

[p] δὲ] τε A. Trinc.

[q] καὶ στεφανωτοὶ A. Trinc.

περὶ τῶν δικαίων τὸ πολὺ ξυμβαίνει, πρὸς τὸ τέλος ἑκάστης [r] πράξεως καὶ ὁμιλίας καὶ τοῦ βίου εὐδοκιμοῦσί τε, καὶ τὰ ἆθλα παρὰ τῶν ἀνθρώπων φέρονται; Καὶ μάλα. [s] Ἀνέξει ἄρα λέγοντος ἐμοῦ περὶ τούτων, ἅπερ αὐτὸς ἔλεγες περὶ τῶν ἀδίκων; ἐρῶ γὰρ δὴ, ὅτι οἱ μὲν δίκαιοι, ἐπειδ᾽ ἂν πρεσβύτεροι γένωνται, ἐν τῇ αὐτῶν πόλει ἄρχουσί τε, ἃς ἂν βούλωνται, ἀρχὰς, γαμοῦσί τε ὁπόθεν ἂν βούλωνται, ἐκδιδόασί τε εἰς οὓς ἂν ἐθέλωσι· καὶ πάντα [t] ἃ σὺ περὶ ἐκείνων, ἐγὼ νῦν λέγω περὶ τῶνδε· [v] καὶ αὖ καὶ περὶ τῶν ἀδίκων, ὅτι οἱ πολλοὶ αὐτῶν, καὶ ἐὰν νέοι ὄντες λάθωσιν, ἐπὶ τέλους τοῦ δρόμου αἱρεθέντες καταγέλαστοί εἰσι, καὶ γέροντες γιγνόμενοι [w] ἄθλιοι προπηλακίζονται, ὑπὸ ξένων τε καὶ ἀστῶν μαστιγούμενοι, καὶ ἃ ἀγροῖκα ἔφησθα σὺ εἶναι, ἀληθῆ [x] λέγων, εἶτα [y] στρεβλώσονται, καὶ ἐκκαυθήσονται· πάντα ἐκεῖνα οἴου καὶ ἐμοῦ ἀκηκοέναι, ὡς πάσχουσιν· ἀλλ᾽, ὃ λέγω, ὅρα, εἰ ἀνέξῃ. Καὶ πάνυ, ἔφη· δίκαια γὰρ λέγεις. Ἃ μὲν τοίνυν, ἦν δ᾽ ἐγὼ, ζῶντι τῷ δικαίῳ παρὰ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ἆθλά τε καὶ μισθοὶ καὶ δῶρα [z] γίγεται πρὸς ἐκείνοις τοῖς ἀγαθοῖς, οἷς αὐτὴ παρείχετο ἡ δικαιοσύνη, τοιαῦτ᾽ ἂν εἴη. Καὶ μάλα, ἔφη, καλά τε καὶ βέβαια. Ταῦτα [a] τοίνυν, ἦν δ᾽ ἐγὼ, οὐδέν ἐστι πλήθει οὐδὲ μεγέθει πρὸς ἐκεῖνα, ἃ τελευτήσαντα ἑκάτερον περιμένει.

67 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Κλειτοφῶντος.

[b] Τί τοὐντεῦθεν; πῶς ἄρχεσθαι δεῖν φαμὲν δικαιοσύνης

[r] πράξεως] λέξεως B.
[s] ἀνέξῃ] ἂν ἕξει A. ἂν ἕξῃ Trinc.
[t] ἃ σὺ] σὺ om. A. ἃ ὑπὲρ ἐκείνων ἐγὼ νῦν λέγω Trinc.
[v] καὶ αὖ om. A. καὶ sec. om. Tr.
[w] ἄθλιοι—μαστιγούμενοι om. B.
[x] λέγων] λέγοντα Trinc. sine εἶτα.
[y] στρεβλώσονται] λέγονται στρεβλώσονται A.
[z] γίγνονται πρὸς ἐκείνοις] γίγνεται πρὸς ἐκεῖνα A. ἐκεῖνα item Trinc.
[a] τοίνυν om. A.

67.

[a] Sic A. Scil. p. 408. E. Πλάτωνος simpliciter Trinc.
[b] Desunt hinc A. usque ad ἀπεκρίνατό τις.

περὶ μαθήσεως; ὥσπερ ἂν εἴ τις ἡμᾶς προὔτρεπε τοῦ σώματος ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι, μηδὲν προνοοῦντας ὁρῶν, καθάπερ παῖδας, ὡς ἔστι τις γυμναστικὴ καὶ ἰατρικὴ, καὶ ἔπειτα ὠνείδιζε, λέγων ὡς αἰσχρὸν πυρῶν μὲν καὶ κριθῶν καὶ ἀμπέλων ἐπιμέλειαν πᾶσαν ποιεῖσθαι, καὶ ὅσα τοῦ σώματος ἕνεκα διαπονούμεθά τε καὶ κτώμεθα, τούτου δ' αὐτοῦ μηδεμίαν τέχνην μηδὲ μηχανὴν, ὅπως ὡς βέλτιστον ἔσται τὸ σῶμα, ἐξευρίσκειν, καὶ ταῦτα οὖσαν· εἰ δ' [c] ἐπανειρόμεθα τὸν ταῦθ' ἡμᾶς προτρέποντα, λέγεις δὲ εἶναι τίνας ταύτας τὰς τέχνας; εἶπεν ἂν ἴσως ὅτι γυμναστικὴ, καὶ ἰατρική· καὶ νῦν δὴ τίνα φαμὲν εἶναι τὴν ἐπὶ τῇ τῆς ψυχῆς ἀρετῇ τέχνην, λεγέσθω. Ὁ δὴ δοκῶν αὐτῶν ἐρρωμενέστατος εἶναι, πρὸς ταῦτα ἀποκρινόμενος εἶπε, ταύτην τὴν τέχνην εἶναι, ἥνπερ [d] ἀκούεις [e] συλλέγοντος, ἔφη, Σωκράτους, οὐκ ἄλλην ἢ δικαιοσύνην. Εἰπόντος δέ μου, μή μοι τὸ ὄνομα εἴπῃς μόνον, ἀλλὰ ὡδὶ, ἰατρική πού τις λέγεται τέχνη, ταύτης δέ ἐστι διττὰ τὰ ἀποτελούμενα, τὸ μὲν ἰατροὺς ἀεὶ πρὸς τοῖς οὖσιν ἑτέρους ἐξεργάζεσθαι, τὸ δὲ, ὑγίειαν· ἔστι δὲ τούτων θάτερον οὐκέτι τέχνη, τῆς τέχνης δὲ τῆς διδασκούσης τε καὶ διδασκομένης ἔργον, ὃ δὴ λέγομεν ὑγίειαν. Καὶ τεκτονικῆς δὲ κατὰ ταυτὰ, [f] οἰκία τε καὶ τεκτονική· τὸ μὲν ἔργον, τὸ δὲ δίδαγμα· [g] τῆς δὴ δικαιοσύνης ὡσαύτως, τὸ μὲν, δικαίους ἔστω ποιεῖν, καθάπερ [h] ἐκεῖ τοὺς τεχνίτας ἑκάστους· τὸ δ' ἕτερον, ὃ δύναται ποιεῖν ἡμῖν ἔργον ὁ δίκαιος, τί τοῦτο φαμέν; εἰπέ. Οὗτος μὲν, ὡς οἶμαι, τὸ συμφέρον ἀπεκρίνατο· ἄλλος δὲ, τὸ δέον· ἕτερος δὲ, τὸ ὠφέλιμον· ὁ δὲ, τὸ λυσιτελοῦν. [i] Ἐπανῄειν δὴ ἐγὼ λέγων, ὅτι [k] ἐκεῖ τά γε ὀνό-

[c] ἐπανειρώμεθα] ἐπανειρόμεθα Trinc.
[d] ἀκούεις] ἀκούῃς Trinc.
[e] συλλέγοντος] σὺ λέγοντος Gesneri margo.
[f] οἰκία] οἰκεία B. Mox τεκτονικῆς Trinc.
[g] τῆς δὴ] τῆς δὲ B.
[h] ἐκεῖ] ἐκείνους Gesneri margo.
[i] ἐπανῄειν] ἐπανύειν Trinc.
[k] ἐκεῖ] κἀκεῖ Gesneri margo.

ματα [l] ταῦτ' ἐστὶν ἐν ἑκάστῃ τῶν τεχνῶν, ὀρθῶς πράττειν, λυσιτελοῦντα, ὠφέλιμα, καὶ τὰ τοιαῦτα· ἀλλὰ πρὸς ὅ τι ταῦτα πάντα [m] τείνει, ἐρεῖ τὸ ἴδιον ἑκάστῃ τέχνῃ, οἷον ἡ τεκτονικὴ, τὸ εὖ, τὸ καλῶς, τὸ δέοντως, ὥστε τὰ ξύλινα φήσει σκεύη γίγνεσθαι· ἃ δὴ οὐκ ἔστι τέχνη. Λεγέσθω δὴ καὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης ὡσαύτως. [n] Τελευτῶν ἀπεκρίνατό τις, ὦ Σώκρατες, μοι τῶν σῶν [o] ἑταίρων [p] ὃς δὴ κομψότατα ἔδοξεν εἰπεῖν, ὅτι τοῦτ' εἴη τὸ τῆς δικαιοσύνης ἴδιον ἔργον, ὃ τῶν ἄλλων οὐδεμιᾶς, φιλίαν ἐν ταῖς πόλεσι ποιεῖν. Οὗτος δ' αὖ ἐρωτώμενος, τὴν φιλίαν ἀγαθόν τε ἔφη εἶναι, καὶ οὐδέποτε κακόν· τὰς δὲ τῶν παίδων φιλίας, καὶ τὰς τῶν θηρίων, ἃς ἡμεῖς τοῦτο τοὔνομα ἐπονομάζομεν, οὐκ ἀπεδέχετο εἶναι φιλίας ἐπανερωτώμενος· συνέβαινε γὰρ αὐτῷ τὰ πλείω τὰς τοιαύτας βλαβερὰς ἢ ἀγαθὰς εἶναι· [q] φεύγων δὴ τὸ τοιοῦτον, οὐδὲ φιλίας ἔφη τὰς τοιαύτας εἶναι, ψευδῶς δὲ ὀνομάζειν αὐτὰς τοὺς οὕτως ὀνομάζοντας· τὴν δὲ ὄντως καὶ ἀληθῶς φιλίαν εἶναι σαφέστατα ὁμόνοιαν. Τὴν δὲ ὁμόνοιαν ἐρωτώμενος εἰ ὁμοδοξίαν εἶναι [r] λέγοι ἢ ἐπιστήμην, τὴν μὲν ὁμοδοξίαν ἠτίμαζεν· ἠναγκάζοντο γὰρ πολλαὶ καὶ βλαβεραὶ γίγνεσθαι ὁμοδοξίαι ἀνθρώπων· τὴν δὲ φιλίαν, ἀγαθὸν ὡμολογήκει πάντως εἶναι καὶ δικαιοσύνης ἔργον. Ὥστε ταυτὸ ἔφησεν εἶναι ὁμόνοιαν καὶ ἐπιστήμην οὖσαν, ἀλλὰ οὐ δόξαν. Ὅτε δὴ ἐνταῦθα ἦμεν τοῦ λόγου ἀποροῦντες, οἱ παρόντες ἱκανοὶ ἦσαν ἐπιπλήττειν τε αὐτῷ καὶ λέγειν, ὅτι περιδεδράμηκεν εἰς ταυτὸν ὁ λόγος τοῖς πρώτοις· καὶ ἔλεγον ὅτι καὶ ἡ ἰατρικὴ ὁμόνοιά τις ἐστι, καὶ ἅπασαι αἱ τέχναι, καὶ περὶ ὅτου εἰσὶν ἔχουσι λέγειν· τὴν δὲ ὑπὸ σοῦ λεγομένην,

[l] τοῦτ'] ταῦτ' Gesneri margo, B.

[m] τείνειν] τείνει Trinc. et mox ἡ τέχνη.

[n] τελευτῶν.] Sequentia omisit Gesnerus. Exhibuimus ex A. et Trinc.

[o] ἑτέρων A.

[p] ὡς Trinc. A.

[q] φεύγων usque ad εἶναι om. A.

[r] λέγει A.

δικαιοσύνην ἢ ὁμόνοιαν, [s] ὅπου τείνουσα ἐστι διαπέφευγε, καὶ ἄδηλον [t] αὐτῆς ὅ τι ποτὲ ἐστι τὸ ἔργον. Ταῦτα, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ τελευτῶν καὶ σεαυτὸν ἠρώτων, καὶ εἶπάς μοι δικαιοσύνης εἶναι τοὺς [v] μὲν ἐχθροὺς βλάπτειν, τοὺς δὲ φίλους εὖ ποιεῖν. Ὕστερον δὲ ἐφάνη βλάπτειν γε οὐδέποτε ὁ δίκαιος οὐδέν· ἅπαντα γὰρ ἐπ᾽ ὠφελείᾳ πάντας δρᾶν.

68 [a] Πλάτωνος.

Τί δ᾽ εἰ μὴ ἔχω; οὐκ ἂν οἴει με ἄλλως εἰδέναι [b] περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων; Ναί, εἴ γε εὕροις. Ἀλλ᾽ οὐκ ἂν εὑρεῖν με ἡγῇ; Καὶ μάλα γε, εἰ ζητήσαις. Εἶτα ζητῆσαι [c] οὐκ ἂν οἴει με; Ἔγωγε, εἰ [d] οἰηθείης γε μὴ εἰδέναι.

69 [a] Ἐν ταυτῷ.

Εὑρὼν μὲν ἄρα οὐκ οἶσθα τὰ δίκαια καὶ τἄδικα; Οὐ πάνυ φαίνομαι. Ἀλλὰ μὴν ἄρτι γε οὐδὲ μαθὼν ἔφησθα εἰδέναι· [b] εἰ δὲ μήθ᾽ εὗρες, μήτ᾽ ἔμαθες, πῶς οἶσθα, καὶ πόθεν; Ἀλλ᾽ ἴσως τοῦτό σοι οὐκ ὀρθῶς ἀπεκρίθη, τὸ φάναι εἰδέναι αὐτὸς ἐξευρών· τὸ δὲ πῶς [c] εἶχεν; Ἔμαθον, οἶμαι, καὶ ἐγώ, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι. [d] Πάλιν εἰς τὸν αὐτὸν [e] ἥκομεν λόγον· παρὰ τοῦ; φράζε κἀμοί. Παρὰ τῶν πολλῶν. [f] Οὐκ εἰς σπουδαίους γε διδασκάλους καταφεύγεις εἰς τοὺς πολλοὺς ἀναφέρων.

70 [a] Ἐν ταυτῷ.

Ἀποκρίνου δή· καὶ ἂν μὴ αὐτὸς [b] σὺ σαυτοῦ ἀκούσῃς, ὅτι

[s] ὅτου τινός] ὅπού τινος ᾆ A.
[t] αὐτοῖς A.
[v] μὲν om. A.

68.

[a] Sic Trinc. Scil. Alcib. I. p. 109. E.
[b] περὶ τ. δ. κ. α.] παρὰ τῶν ἀδίκων Trinc. et mox om. γε post μάλα.
[c] οὐκ ἂν οἴει] οὐκ ἂν om. Trinc.
[d] οἰηθείης] οἰηθείην Trinc.

69.

[a] Sic Trinc. Scil. p. 110. D.
[b] εἰ δὲ μηθ᾽] εἰ δὲ om. Trinc. Mox ἄρ᾽ ἴσως B.
[c] εἶχεν] ἔχειν Trinc.
[d] πάλιν] πάλαι Trinc. sine εἰς.
[e] ἥκομεν] ἠκούομεν Trinc.
[f] οὐκ εἰς σπουδαίους] οὐκ. εἰ σπουδαίους γενομιζεῖς τοὺς φαύλους καταφεύγεις τοὺς πολλούς. Trinc.

70.

[a] Sic Trinc. Scil. p. 114. E.
[b] σὺ σαυτοῦ] ταῦτα Trinc.

τὰ δίκαια καὶ συμφέροντά ἐστιν, ἄλλῳ γε λέγοντι μὴ πιστεύσῃς. Οὔ τοι· ἀλλ' [c]ἀποκριτέον· καὶ γὰρ οὐδὲν οἶμαι βλαβήσεσθαι. Μαντικὸς γὰρ εἶ. Καί μοι λέγε, [d]τῶν δικαίων φὴς ἔνια μὲν συμφέρειν, ἔνια δ' οὔ; Ναί. Τί δὲ, τὰ μὲν καλὰ εἶναι αὐτῶν, τὰ δ' οὔ; Πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς; Εἴ τις σοι ἤδη ἔδοξεν αἰσχρὰ μὲν, δίκαια δὲ, πράττειν; Οὐκ ἔμοιγε. Ἀλλὰ πάντα τὰ δίκαια [e]καὶ καλά; Ναί. Τί δ' αὖ τὰ καλά; πότερον πάντα ἀγαθὰ, ἢ τὰ μὲν, τὰ δ' οὔ; Οἶμαι ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἔνια τῶν καλῶν κακὰ εἶναι. Ἦ καὶ αἰσχρὰ, ἀγαθά; Ναί. Ἆρα λέγεις τὰ τοιάδε, οἷον πολλοὶ ἐν πολέμῳ βοηθήσαντες [f]ἑταίρῳ, ἢ οἰκείῳ, τραύματά τε ἔλαβον, καὶ ἀπέθανον· οἱ δ' οὐ βοηθήσαντες, δέον, ὑγιεῖς ἀπῆλθον; Πάνυ μὲν οὖν. Οὐκ οὖν τὴν τοιαύτην βοήθειαν, καλὴν μὲν λέγεις, κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ σῶσαι οὓς ἔδει, τοῦτο δέ ἐστιν ἀνδρεία, [g]ἢ οὔ; Ναί. Κακὴν δέ γε, κατὰ τοὺς θανάτους τε, καὶ τὰ ἕλκη· ἦ γάρ; Ναί. Ἀρ' οὖν οὐκ ἄλλο μὲν ἡ ἀνδρεία, ἄλλο δὲ ὁ θάνατος; Πάνυ γε. Οὐκ ἄρα [h]κατὰ ταυτόν γ' ἐστὶ καλὸν καὶ κακὸν, τὸ τοῖς φίλοις βοηθεῖν. Οὐ φαίνεται. [i]Ὅρα τοίνυν [k]εἴ γε καλὸν καὶ ἀγαθὸν, ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα· κατὰ τὴν ἀνδρείαν γὰρ ὁμολογεῖς καλὸν εἶναι τὴν βοήθειαν· τοῦτ' οὖν αὐτὸ σκόπει, [l]τὴν ἀνδρείαν ἀγαθὸν ἢ κακόν; ὧδε δὲ σκόπει· σὺ πότερ' ἂν δέξαιό σοι εἶναι ἀγαθὰ ἢ κακά; Ἀγαθά. Οὐκ οὖν τὰ μέγιστα; Μάλιστα. Καὶ ἥκιστα τῶν τοιούτων [m]δέξαι' ἂν στέρεσθαι; Πῶς γὰρ οὔ; Πῶς οὖν λέγεις περὶ ἀνδρείας, ἐπὶ

[c] ἀποκριτέον] ἀποβλητέον Trinc.

[d] τῶν δικαίων φὴς] τὴν δικαίων φησί. ναί. ἃ μὲν ἐμφέρει, ἔνια δ' οὔ. πῶς τοῦτο Trinc.

[e] καὶ καλὰ] καὶ om. Trinc. et mox ναί.

[f] ἑτέρῳ] ἑταίρῳ Trinc.

[g] ἢ οὐ. ναί usque ad ἀνδρεία om. Trinc.

[h] κατὰ ταυτόν] κατὰ om. B. κατ' αὐτόν γ' Trinc.

[i] ὅρα] ἄρα B.

[k] ἦγε] εἴγε Trinc.

[l] τὴν ἀνδρείαν om. Trinc. et mox om. σκόπει σύ.

[m] δέξαι] δέξαι' B.

πόσῳ ἂν αὐτοῦ δέξαιο στέρεσθαι; Οὐδὲ ζῆν ἂν ἔγωγε δεξαίμην, δειλὸς ὤν. [n]Ἔσχατον ἆρά σοι δοκεῖ κακὸν εἶναι ἡ δειλία; Ἔμοιγε. [o]Ἐξίσου τῷ τεθνάναι, ὡς ἔοικε. Φημί. Οὐκ 1
οὖν θανάτῳ τε καὶ δειλίᾳ ἐναντιώτατον ζωὴ καὶ ἀνδρεία; Ναί. Καὶ τὰ μὲν μάλιστα εἶναι βούλοιό σοι, τὰ δὲ ἥκιστα; [p]Ναί. Ἆρ' [q]ὅτι τὰ μὲν ἄριστα ἡγῇ, τὰ δὲ [r]κάκιστα; Πάνυ γε. ([s]Ἐν τοῖς ἀρίστοις ἄρα σὺ ἡγῇ ἀνδρείαν εἶναι, κἀν τοῖς κακίστοις θάνατον; Ἔγωγε.) Τὸ ἄρα βοηθεῖν [t]ἐν πολέμῳ τοῖς φίλοις, ᾗ μὲν καλόν, κατὰ ἀγαθοῦ πρᾶξιν τὴν τῆς ἀνδρείας, καλὸν αὐτὸ προσεῖπας; Φαίνομαί γε. Κατὰ δὲ κακοῦ πρᾶξιν, τὴν τοῦ θανάτου, κακόν; Ναί. Οὐκ οὖν δίκαιον ὧδε προσαγορεύειν ἑκάστην τῶν πράξεων, εἴπερ ᾗ κακὸν ἀπεργάζεται, κακὴν καλεῖς, καὶ ᾗ ἀγαθόν, ἀγαθὴν κλητέον; Ἔμοιγε δοκεῖ. Ἆρ' οὖν καὶ ᾗ ἀγαθόν, καλόν· ᾗ δὲ κακόν, αἰσχρόν; Πάνυ γε. Τὴν ἄρ' ἐν τῷ πολέμῳ τοῖς φίλοις βοήθειαν λέγων [u]καλὴν μὲν εἶναι, κακὴν δέ, οὐδὲν διαφερόντως λέγεις, [v]ἢ εἰ προσεῖπες αὐτὴν ἀγαθὴν μέν, κακὴν δὲ [w]οὐδαμῶς; Ἀληθῆ μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρατες. [x]Οὐδὲν ἄρα [y]τῶν καλῶν, καθόσον καλόν, κακόν· οὐδὲ τῶν αἰσχρῶν, καθόσον αἰσχρόν, ἀγαθόν. Οὐ φαίνεται. Ἔτι τοίνυν καὶ ὧδε σκέψαι· [z]ὅστις καλῶς πράττει, οὐχὶ καὶ εὖ πράττει; Ναί. Οἱ δ' εὖ πράσσοντες, οὐκ εὐδαίμονες; Πῶς γὰρ οὔ; Οὐκ οὖν ἡ εὐδαιμονία δι' ἀγαθῶν κτῆσιν; Μάλιστα. Κτῶνται δὲ ταῦτα τῷ εὖ καὶ καλῶς πράττειν;

[n] ἔσχατον] ἔσχατος Trinc.
[o] ἐξίσου τὸ] ἔξεις οὕτω Trinc.
[p] ναὶ om. Trinc.
[q] ὅτι τὰ] οὖν ταῦτα B. οὖν τὰ Tr.
[r] κάκιστα] κάλλιστα Trinc.
[s] (ἐν τοῖς — ἔγωγε) *Parenthesi inclusa non sunt in Frobeniano.* Gesner. Vide Buttmannum ad Platonis locum.
[t] ἐν πολέμῳ] ἐν om. Trinc.
[u] καλὴν] κακὴν B.
[v] ἢ εἰ προσεῖπες αὐτὴν] ἄρ' οὖν Trinc.
[w] οὐδαμῶς] οὐδαμῶς *non est in Froben.* Gesner.
[x] οὐδὲν] οὐδὲ Trinc.
[y] τῶν καλῶν, καθόσον καλόν, κακόν· οὐδὲ] τῶν καλῶν κακόν, ἢ καλὸν κακόν· οὐδὲ Trinc.
[z] ὅστις καλῶς πράττει] ὃς ἀγαθὸν πρ. Trinc.

Ναί. Τὸ γοῦν [a]καλῶς πράττειν ἀγαθόν; Πῶς δ' οὔ; Οὐκ οὖν καλὸν ἡ [b]εὐπραγία; Ναί. Ταυτὸν ἄρα ἐφάνη ἡμῖν πάλαι [c]αὖ καλόν τε καὶ ἀγαθόν. Φαίνεται. Ὅ τι ἂν ἄρα εὕρωμεν καλόν [d]τε καὶ ἀγαθὸν, εὑρήσομεν ἔκ γε [e]τούτου τοῦ λόγου. Ἀνάγκη. Τί δὲ, τὰ ἀγαθὰ συμφέρει, ἢ οὔ; Συμφέρει. Μνημονεύεις οὖν περὶ τῶν δικαίων, πῶς [f]ὡμολογήσαμεν; Οἶμαί γε τοὺς τὰ δίκαια πράττοντας ἀναγκαῖον εἶναι καλὰ πράττειν. Οὐκ οὖν [g]τοὺς τὰ καλὰ, ἀγαθά; Ναί. Τὰ δ' ἀγαθὰ συμφέρει; Ναί. Τὰ δίκαια [h]ἄρα, ὦ Ἀλκιβιάδη, συμφέροντά ἐστι. Ἔοικε.

ΠΕΡΙ ΑΔΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΑΡΓΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝΕΞΙΑΣ. Ι.

1 [a]Εὐριπίδου Ἡρακλειδῶν.

Πάλαι ποτ' ἐστὶ τοῦτό μοι δεδογμένον,
ὁ μὲν δίκαιος τοῖς πέλας πέφυκ' ἀνήρ·
ὁ δ' εἰς τὸ κέρδος λῆμ' ἔχων ἀνειμένον,
φίλοις τ' ἄχρηστος, καὶ συναλλάξαι βαρύς.[b]

2 [a]Σεραπίωνος.

[b]Οὐ τῆς ἐμῆς ἕκατι καρδίας φέρεις
λόγους προσηνεῖς, τοῦ δὲ σοῦ κέρδους χάριν.

[a] καλῶς] εὖ margo Gesneri.
[b] εὐπραγία] εὐπορία B.
[c] αὖ καλόν τε καὶ om. Trinc.
[d] τε καὶ] καὶ Trinc.
[e] τούτου τοῦ λόγου. ἀνάγκη] τούτου τοῦ παραδείγματος Trinc.
[f] ὡμολογήσαμεν] ὡμολόγησας Trinc. et om. οἶμαί γε.
[g] τοὺς τὰ] καὶ τοὺς τὰ καίρια λέγοντας. τὰ δίκαια ἆρα ὦ ἀ. Trinc. et in fine om. ἔοικε.

1.

[a] Sic A. Scil. v. 1. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.
[b] In fine αὐτῷ δ' ἄριστος addidit Grotius, cum hac nota: "Addi- "dimus hoc, quia sensu cohæret, "ex Euripide. Idem et alibi a "nobis factum ex Sophocle et "Euripide heic monuisse suffi- "ciat."

2.

[a] Sic A. Trinc.
[b] οὐ] οὖ Trinc.

3 [a] Μενάνδρου.

Πλεονεξία μέγιστον ἀνθρώποις κακόν.
οἱ γὰρ θέλοντες προσλαβεῖν τὰ τῶν πέλας,
ἀποτυγχάνουσι πολλάκις νικώμενοι,
τὰ δ᾽ ἴδια προστιθέασι τοῖς ἀλλοτρίοις.

4 [a] Διφίλου.

Ἆρ᾽ ἔστιν ἀνοητότατον [b] αἰσχροκερδία;
[c] πρὸς τῷ λαβεῖν γὰρ ὢν ὁ νοῦς, τἄλλ᾽ οὐχ ὁρᾷ.

5 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Εἰ μὴ τὸ λαβεῖν ἦν, οὐδὲ εἷς πονηρὸς ἦν.
φιλαργυρία τοῦτ᾽ ἐστὶν, ὅτ᾽ ἂν [b] ἀφεὶς σκοπεῖν
τὰ δίκαια, τοῦ κέρδους [c] διαπαντὸς δοῦλος ᾖς.

6 [a] Μενάνδρου.

Λέγεις, ἃ δὲ λέγεις, ἕνεκα τοῦ λαβεῖν λέγεις.

7 [a] Εὐριπίδου Ἰξίονι.

Ὅστις γὰρ [b] ἐπὶ τὸ πλέον ἔχειν πέφυκ᾽ ἀνὴρ,
οὐδὲν φρονεῖ δίκαιον, οὐδὲ βούλεται·
φίλοις τ᾽ ἄμικτός ἐστι καὶ πάσῃ πόλει.

8 [a] Θεοδέκτου.

Ὦ καλλιφεγγῆ λαμπάδ᾽ εἱλίσσων φλογὸς

3.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 206.

4.

[a] Sic A. Trinc.

[b] αἰσχροκερδία.] Ita recte MS. A. Vulgati contra versus legem αἰσχροκερδεία. Grotius. Compendium literæ videtur Grotium fefellisse: codex diserte habet αἰσχροκέρδεια. Trinc. αἰσχροκέρδια.

[c] πρὸς τοῦ λαβεῖν] Ita nos. Vulgo contra versum πρὸς τὸ λαβεῖν. Salmasius πρὸς τῷ λαβεῖν rectius putabat, nec refragor. Grotius. Dedi τῷ ex Voss. Ita etiam A. ex emend. Et sic Valckenærius et Porsonus in Advers. p. 114.

5.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ἀφεὶς] ἀφῇς Voss.

[c] διαπαντὸς] δὲ παντὸς Salmasius vult legi. Grotius ann. mss.

6.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 208.

7.

[a] Sic A. Scil. fr. 3. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

[b] ἐπὶ τὸ] ἐπὶ τῷ A. cf. 22, 2.

8.

[a] Sic A. Trinc. *Bellerophonte* addidit Grotius e conjectura. Vid. Valckenær. Eurip. Phoen. 1,

ἥλιε, ποθεινὸν πᾶσιν ἀνθρώποις σέλας,
εἶδές τιν' [b]ἄλλον πώποτ' εἰς οὕτω μέγαν
ἐλθόντ' ἀγῶνα, καὶ δυσέκφευκτον κρίσιν,
ὅπου κατηγορεῖ μὲν ἐν λόγοισί μου
γυνὴ, πρὸς ὃν δ' εἴρηκε, τυγχάνει πόσις,
κρατοῦσι δ' οἵπερ καὶ κατηγοροῦσί μου;

9 [a]'Αριστοφάνους.

[b]Τὰ δημόσια γὰρ μισθοφοροῦντες χρήματα,
ἴδια σκοπεῖσθ' ἕκαστος, ὅ τι τις κερδανεῖ·
τὸ δὲ κοινὸν, ὥσπερ [c]Αἴσιμος, κυλίνδεται. 1

10 [a]'Ησιόδου Ἔργων.

Χρήματα δ' οὐχ ἁρπακτὰ, θεόσδοτα, πολλὸν ἀμείνω.

11 [a]'Ησιόδου Ἔργων.

Νήπιοι, οὐδ' ἴσασιν [b]ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντὸς,
οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ.

12 [a]'Εν ταυτῷ.

Μὴ κακὰ κερδαίνειν, κακὰ κέρδεα ἶσ' ἄτῃσι.

13 [a]'Επιχάρμου.

[b]'Α δὲ χεὶρ τὴν χεῖρα νίζει.

[b] ἄλλων] ἄλλον Voss. Trinc. οἶδας τινα ἄλλον A.

9.

[a] Sic A. 'Αριστοφάνης. Trinc. Scil. Eccles. 208.

[b] οἱ δημόσια] τί δημόσια A. Voss. Trinc. τὰ δημόσια dedit Grotius ex exemplis Aristophanis.

[c] Αἴσιμος] Vulgo σιμὸς, quod versum mutilat. MS. A. σίμιος. At Aristophanis libri αἴσιμος, quod nomen fuisse proprium hominis tunc noti creditur. Grotius. Iterum peccat Grotius in enotanda lectione codicis MS. A. ubi clarissime scriptum σιμ̀. Linea post μ non est iota, sed compendii indicium.

10.

[a] Sic A. Scil. v. 318. Simpliciter 'Ησιόδου Trinc.

11.

[a] Sic A. Sc. v. 40. Deest lemma Trinc.

[b] ὅσον πλέον] πλέον ὅσον Trinc. ὅσῳ πλέον A.

12.

[a] Sic A. Sc. v. 350. Deest lemma Trinc.

13.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἁ δὲ] ἡ δὲ A. Post νίζει addidit Grotius δός τι καί τι λάμβανε. "Addidimus, inquit, hemisti-

14 Βακχυλίδου [a] Ἐπινικῶν.

Ὡς δ' ἅπαξ εἰπεῖν, φρένα καὶ πυκινὰν
κέρδος [b] ἀνθρώπων βιᾶται.

15 [a] Πινδάρου.

Ἀλλὰ κέρδει καὶ σοφία δέδεται.

16 [a] Ἡσιόδου Ἔργων.

Δὼς ἀγαθὴ, ἅρπαξ δὲ κακὴ, θανάτοιο δότειρα.
ὃς μὲν γάρ κεν ἀνὴρ ἐθέλων [b] ὅδε καὶ μέγα δῴη,
χαίρει τῷ δώρῳ, καὶ τέρπεται ὃν κατὰ θυμόν·
ὃς δέ κεν αὐτὸς ἕληται ἀναιδείηφι πιθήσας,
καί τε σμικρὸν ἐὸν, τό γ' ἐπάχνωσεν φίλον ἦτορ.

17 [a] Εὐριπίδου Βελλεροφόντῃ.

Ὡς ἔμφυτος μὲν πᾶσιν ἀνθρώποις κάκη.
ὅστις δὲ πλεῖστον μισθὸν εἰς χεῖρας λαβὼν
κακὸς γένηται, τῷδε συγγνώμη μὲν οὔ·
πλείω δὲ μισθὸν μείζονος τόλμης ἔχων,
τὸν τῶν λεγόντων ῥᾷον ἂν φέροι ψόγον.

18 [a] Εὐριπίδου Δανάης.

Κρείσσων γὰρ οὐδεὶς χρημάτων πέφυκ' ἀνὴρ,
πλὴν [b] εἷς τις· ὅστις δ' οὗτός ἐστιν, οὐχ ὁρῶ.

" chium posterius, quod ab aliis " ita citatur." Vide Gataker. A. M. P. p. 516. Fischer. ad Æschinis Dial. tert. p. 108. n. 42. cf. infra 34.

14.

[a] Sic A. Simpliciter Βακχυλίδου Trinc.

[b] ἀνθρώπω] ἀνθρώπων A. et Gesneri marg.

15.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Pyth. III. 96.

16.

[a] Sic A. Scil. v. 354. Simpliciter Ἡσιόδου Trinc.

[b] ὅ τι κἂν] ὅδε καὶ A. ὅδε κἂν B. m. sec. ὅγε κἂν B. m. p. ὅτε κἂν Trinc.

17.

[a] Sic A. ubi compendiose Βελλεροφοντ. Fr. 9. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

18.

[a] Sic A. Fr. 3. Σοφοκλέους Trinc.

[b] εἴ τις] εἷς τις verissime Porsonus in Advers. p. 274. δ' om. Trinc. Wakefieldus: lege εἷς vel dele δ'.

19 [a] Σοφοκλέους Οἰδίποδος.

Ὑφεὶς μάγον τοιόνδε, μηχανορράφον,
δόλιον, ἀγύρτην, ὅστις ἐν τοῖς κέρδεσι
μόνον δέδορκε, τὴν τέχνην δ' ἔφυ τυφλός.

20 [a] Μενάνδρου Λευκαδίᾳ.

[b] Ὅστις ὑπέχει χρυσίῳ
τὴν χεῖρα, κἂν μὴ φῇ, πονηρὰ βούλεται.

21 [a] Μενάνδρου Κολακείᾳ.

[b] Οὐδεὶς ἐπλούτησε ταχέως δίκαιος ὤν.
ὁ μὲν γὰρ αὑτῷ συλλέγει, καὶ φείδεται·
ὁ δὲ τὸν πάλαι τηροῦντ' ἐνεδρεύσας πάντ' ἔχει.

22 [a] Ἀντιφάνους.

Τὰ πονηρὰ κέρδη τὰς μὲν ἡδονὰς ἔχει
μικράς, [b] ἔπειτα δ' ὕστερον λύπας μακράς.

23 [a] Εὐριπίδου Ἰνοῦς.

[b] Βίᾳ νῦν ἕλκετ' ὦ κακοὶ τιμὰς βροτοὶ,
καὶ κτᾶσθε πλοῦτον πάντοθεν θηρώμενοι,
σύμμικτα μὴ δίκαια καὶ δίκαι' ὁμοῦ·
[c] ἔπειτ' ἀμᾶσθε τῶνδε δύστηνον θέρος.

19.

[a] Sic A. Sc. Tyr. 387. Deest lemma Trinc.

20.

[a] Sic Voss. et fere A. ubi Λευκαδεία. Trinc. λακασία. Cleric. p. 112.

[b] Distinximus in versus ante confusa. βούλεται pro βουλεύεται et versus postulat et habet MS. Grotius. N. scil. Sic et B. a p. m.

21.

[a] Sic A. Voss. Deest lemma Trinc. Scribendum videtur κόλακι. Si hanc fabulam bis edidit Menander, vera est codd. A. Voss. scriptura, literulam modo demas, Κόλακι ᾱ. Clericus p. 106. alterum et tertium versiculos omisit, Grotium sequutus, qui eos *incerto* tribuit.

[b] οὐδεὶς] οὐθεὶς A.

22.

[a] Sic A. Voss. Ἀντιφῶντα Trinc.

[b] ἔπειτα] εἶτα A. Voss. Trinc. Iidem mox τὰς λύπας.

23.

[a] Sic A. Scil. Fr. 4. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

[b] Vide infra XCIII. (XCI.) 4.

[c] ἔπειτ' ἀμᾶσθε] ἐπεὶ τόδ' ἐξαμᾶσθε δ. θ. Porsonus, *Tracts* p. 211. Pro τῶνδε Voss. habet τοῦδε. A. τοῦδε (supra: το) (i. e. τοῦδε a p. m. τοῦτο e corr.) τόνδε B. p. m. τοῦτο m. sec. ἔπειτ' ἀμᾶσθαι τόνδε Trinc.

24 [a] Μενάνδρου Ἀδελφοῖς.

[b] Ἔργον εὑρεῖν συγγενῆ
πένητός ἐστιν. Οὐδὲ εἷς γὰρ ὁμολογεῖ
αὐτῷ προσήκειν τὸν βοηθείας τινὸς
δεόμενον, αἰτεῖσθαι γὰρ ἅμα τι προσδοκᾷ.

25 [a] Σοφοκλέους Τηρεῖ.

Φιλάργυρον μὲν πᾶν τὸ βάρβαρον γένος.

26 Εὐριπίδου [a] Ὑψιπύλῃ.

Κακοῖς τὸ κέρδος τῆς δίκης ὑπέρτερον.

27 [a] Πλάτωνος ἐν τῷ Κρίτωνι.

Ὅμως τό γε ἀδικεῖν τῷ ἀδικοῦντι καὶ κακὸν καὶ αἰσχρὸν τυγχάνει ὂν παντὶ τρόπῳ φαμὲν, ἢ οὔ; Φαμέν. Οὐδαμῶς ἄρα δεῖ ἀδικεῖν; Οὐ δῆτα. Οὐδὲ ἀδικούμενον ἄρα ἀνταδικεῖν, ὡς οἱ πολλοὶ οἴονται, ἐπειδή γε οὐδαμῶς δεῖ ἀδικεῖν; Οὐ φαίνεται. [b] Τί δαὶ δὴ, κακουργεῖν δεῖ, ὦ Κρίτων, ἢ οὔ; Οὐ δεῖ δήπου, ὦ Σώκρατες. Τί δὲ, ἀντικακουργεῖν κακῶς πάσχοντα ὡς οἱ πολλοί φασι, δίκαιον, ἢ οὐ δίκαιον; Οὐδαμῶς. Τὸ γάρ που κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους, τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν [c] διαφέρει. Ἀληθῆ λέγεις. Οὔτε ἄρα ἀνταδικεῖν δεῖ, οὔτε κακῶς ποιεῖν [d] οὐδένα ἀνθρώπων, οὐδ᾽ ἂν ὁτιοῦν πάσχῃ ὑπ᾽ αὐτῶν. Καὶ ὅρα, ὦ Κρίτων, ταῦτα καθομολογῶν, ὅπως μὴ παρὰ δόξαν ὁμολογῇς· οἶδα γὰρ ὅτι ὀλίγοις τισὶ ταῦτα [e] καὶ δοκεῖ καὶ δόξει. Οἷς δ᾽ οὕτω δέδοκται, καὶ οἷς μὴ,

24.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 2.

[b] Versus recte distribuit Grotius, qui pro οὐδεὶς dedit οὐδεείς.

25.

[a] Sic A. Fr. 2. Simpliciter Σοφοκλέους Trinc.

26.

[a] Sic A. ubi ὑψιπυ̂. (λ supra scr.) Fr. 6. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

27.

[a] Sic A. Trinc. Scil. p. 49. C.

[b] τὶ δαὶ] τὶ δὲ A. Mox δαὶ Voss. Trinc.

[c] διαφέρει] διαφέρειν B. m. p. Trinc.

[d] οὐδὲν ἄνθρωπον, εἶ δ᾽ ἂν B. m. p.

[e] καὶ δοκεῖ om. A. Voss. Trinc. Mox οἷς οὖν A. Voss. Trinc. pro οἷς δ᾽.

τούτοις οὐκ ἔστι κοινὴ βουλή· ἀλλ' ἀνάγκη [f] τούτους ἀλλήλων καταφρονεῖν, ὁρῶντας τὰ ἀλλήλων βουλεύματα.

28 [a] Εὐσεβίου.

Φιλοχρηματίη τοῦ κτήσασθαι εὑρεῖν ἀρκέοντα οὖρον οὐκ οἶδε.

29 Φιλοχρηματίην ἐφ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ ἐπιρρέων πλοῦτος οὐχ ἵστησιν, ὥσπερ οὐδὲ πυρκαϊὴν ὕλη ἐπιβαλλομένη· ἐπιγιγνόμενος δ' ἀεὶ ἐς τοῦ πλεῦνος τὴν ἐπιθυμίαν ἐξάπτει μειζόνως. Νόος δὲ [a] μοῦνος παραστὰς, καὶ τοῦτο οἶδεν ἀκέσασθαι.

30 Τοῦ αὐτοῦ.

Φιλοχρηματίην ἄλογον τὰ κτώμενα ἀποβαλλόμενα μᾶλλον [a] ἀνύσειεν, ἢ ὁ ἐφ' ἑκάστῃ ἡμέρῃ πλοῦτος ἄπλετος ἐπιγιγνόμενος.

31 Τοῦ αὐτοῦ.

Τὸ οἰκονομέειν τὰ παρεόντα ἀνδρὸς [a] προνοοῦ· τὸ δὲ μηδ' ὅλως ἐθέλειν ἐστὶ τῶν δεόντων χρέεσθαι,

32 Οὐδέποτε τῶν κτηθέντων, καταδεδουλωμένου δὲ ἑωυτὸν τῶν χρημάτων [a] ἐστὶ τῇ κτήσει.

33 Οἱ πλεῦνες τῶν ἀνθρώπων παρὰ λόγον [a] φειδεύμενοι,

[f] τούτους] τούτοις primo, deinde τούτους A.

28.

[a] Sic A. Trinc. qui seqq. sententias Eusebio videntur tribuere.

29.

[a] μοῦνος] μόνος A. Qui paullo post habet ἀκέεσθαι pro ἀκέσασθαι.

30.

[a] ἀνύσειεν] an ἂν ἄσειεν? an ἂν παύσειεν? an ἀνιήσειεν? VALCKEN.

31.

[a] προνοοῦ] προνοιοῦ B. m. sec. Mox legendum videtur ἐπὶ τῶν δεόντων.

32.

[a] ἔτι] ἐστὶ A. Deest locus Trinc. οὐδέποτ' ὠτῶν ed. Bas. et sic unus ms. apud Schowium, h. l. cum antecedentibus conjungens. Idem habet καταδεδουλωμένος — ἐστὶ τ. κ.

33.

[a] φιλεύμενοι] Corrigo, παρὰ λόγον φειδόμενοι vel φειδεύμενοι. Opponuntur περὶ τὰ δεῖ ἀναλίσκοντες. Hi sunt ἐλευθέριοι, illi ἀνελεύθεροι, *sordide avari*. Apud Macrob. p. 695. lege, φειδομαί σου. VALCKEN. Vide ad Herodot. VIII, 10. ἀξιοῦσι Trinc.

ἀξιεῦσι πολυχρήματοι πεπιστευμένοι, ἠλίθιοι καὶ σκαιοὶ νομίζεσθαι, ἢ περὶ τὰ δεῖ ἀναλίσκοντες, δεξιοὶ κεκλῆσθαι.

34 [a] Προδίκου.

Δός τι, καὶ [b] λάβοις τι.

35 [a] Ἡροδότου ἱστορίας ζ.

Ἐγὼ μὲν, ὦ βασιλεῦ, οἷα ἄνθρωπος, ἰδὼν ἤδη πολλά τε καὶ μεγάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἡσσόνων, οὐκ ἐῶ σε τὰ πάντα τῇ ἡλικίῃ εἴκειν, ἐπιστάμενος ὡς κακὸν εἴη τὸ πολλῶν ἐπιθυμέειν.

36 [a] Εὐσεβίου.

Πλούσιον χρὴ νομίζειν τὸν ἡγεόμενον ἔχειν τὰ ἀρκέοντα· [b] τὸν δὲ αἰεὶ ἐπιθυμέοντα προσκτήσασθαι, καὶ [c] πληθώρην μηδέποτε [d] τοῦ τοιούτου λαμβάνοντα, καὶ εἰ Μίδου [e] πλουτέοι μᾶλλον, πένητα καλέω, καὶ [f] Ἴρου, ἣν ἐκεῖνος ἐξ ἀνάγκης εἶχε, [g] ψυχὴν κεκτῆσθαι.

37 [a] Δημοκρίτου.

Πλοῦτος ἀπὸ κακῆς ἐργασίης [b] περιγένομενος ἐπιφανέστερον τὸ ὄνειδος κέκτηται.

38 [a] Βίωνος.

Βίων ὁ σοφιστὴς τὴν φιλαργυρίαν μητρόπολιν ἔλεγε πάσης κακίας εἶναι.

34.

[a] Sic A. Trinc. v. supra n. 13. Pseudo-Platonis Axioch. p. 366. C.

[b] λάβοις] λάβῃς A.

35.

[a] Sic A. Scil. VII. 18. Simpliciter Ἡροδότου Trinc.

36.

[a] Sic A. Trinc.

[b] τὸν δὲ ἀεὶ ἐπιθυμέοντα om. B. m. pr. ubi mox προσκτήσεσθαι.

[c] πληθόρην] πληθώρην A.

[d] τοῦ τοιούτου] τοῦ πλούτου conjicit Jacobsius Anthol. XII. p. 126. sine necessitate.

[e] πλουτέοι] πλουτέει A.

[f] ἴρου] ἴρον B. m. p. Trinc. Ἶρον B. m. sec. εἴρον A. m. p.

[g] ψυχὴν] Lege τύχην pro ψυχὴν. Forte scripsit Eusebius καὶ Ἶρον, ut seqq. sint Stobæi, vel alterius. VALCKEN.

37.

[a] Sic A. Trinc.

[b] περιγενόμενος] περιγινόμενος A.

38.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

39 [a] Σιμωνίδου.

Σιμωνίδης παρακαλοῦντος τινὸς ἐγκώμιον ποιῆσαι, καὶ χάριν ἕξειν λέγοντος, ἀργύριον δὲ μὴ διδόντος, Δύο εἶπεν οὗτος ἔχω κιβωτοὺς, τὴν μὲν χαρίτων, τὴν δὲ ἀργυρίου· καὶ πρὸς τὰς χρείας τὴν μὲν τῶν χαρίτων κενὴν εὑρίσκω, ὅτ' ἂν [b] ἀνοίξω, τὴν δὲ χρησίμην μόνην.

40 [a] Ἀντιφῶντος.

Οἱ δὲ ἐργαζόμενοι μὲν καὶ φειδόμενοι, καὶ ταλαιπωροῦντες καὶ προστιθέντες, ἥδονται οἷα [b] δή τις ἂν εἰκάσειεν ἥδεσθαι· ἀφαιροῦντες δὲ καὶ χρώμενοι ἀλγοῦσιν, ὥσπερ ἀπὸ τῶν σαρκῶν ἀφαιρούμενοι.

41 [a] Ἡροδότου.

Ὡς κακὸν εἴη, διδάσκειν τὴν ψυχὴν πλέον τὶ δίζεσθαι καὶ ἔχειν τοῦ παρεόντος.

42 [a] Ἀντισθένους.

Φιλάργυρος οὐδεὶς ἀγαθὸς, οὔτε βασιλεὺς, οὔτε ἐλεύθερος.

43 [a] Δημοκρίτου.

[b] Χρυσοῦ τὸν οἰόμενον νόον ἔχειν ὁ νουθετέων, τί ματαιοπονέει.

40 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Χρημάτων ὄρεξις, ἢν μὴ ὁρίζηται [b] κόρῳ, πενίης ἐσχάτης

39.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] In scriptore, unde hæc depromta sunt, sine dubio plenius erat, ἀνοίξω καὶ ἄχρηστον, τὴν δὲ ἀργυρίου μεστὴν καὶ μόνην χρήσιμον: aut ἀνοίξω, τὴν δὲ χρημάτων μεστήν. Deinde vertendum οὗτος *heus tu*, et ad Simonidis responsionem referendum. WYTTENBACH. ad Plutarch. de S. N. V. p. 58. i. e. II. p. 555. F. ubi v. plura. Pro ἀνοίξω Ars. et Voss. præbent εὑρίσκω.

40.

[a] Sic A. Trinc.

[b] δή τις] δ' εἴ τις Trinc.

41.

[a] Sic A. Trinc. Scil. VII. 16.

42.

[a] Sic A. Trinc.

43.

[a] Sic A. Trinc.

[b] Χρυσοῦ] Addo δεσπότην. GESNER.

44.

[a] Sic A.

[b] κόρῳ] λόγῳ Jacobsius Anthol. T. XII. p. 127.

[c]πολλὸν χαλεπωτέρη· μέζονες γὰρ ὀρέξιες μέζονας ἐνδείας ποιεῦσι.

45 [a] Δημοκρίτου.

Κακὰ κέρδεα [b]ζημίην ἀρετῆς φέρει.

46 [a] Διογένους.

Διογένης [b]ὡμοίου τοὺς φιλαργύρους τοῖς ὑδρωπικοῖς· [c]ἐκείνους μὲν γὰρ πλήρεις ὄντας ἀργυρίου, ἐπιθυμεῖν πλείονος, [τούτους δ' ὕδατος·] [d]ἀμφοτέρους [e]δὲ, πρὸς κακοῦ; ἐπιτείνεσθαι γὰρ μᾶλλον τὰ πάθη, ὅσῳ τὰ ἐπιθυμούμενα πορίζεται.

47 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης ἐρωτηθεὶς, τίνες φιλοχρήματοι, Οἱ τὰ αἰσχρὰ κέρδη θηρώμενοι, εἶπε, καὶ τοὺς ἀναγκαίους τῶν φίλων ὑπερορῶντες.

48 [a] Πιττακοῦ.

[b]Ἄπληστον τὸ διαπαντὸς κέρδος.

49 [a] Περιάνδρου.

[b] Κέρδος αἰσχρὸν, βαρὺ κειμήλιον.

50 [a] Ἐκ τῶν Ἀριστωνύμου Τομαρίων.

Ἀριστοτέλης φησὶν, ὅτι ὀκτώ τινες κοινῇ ληστεύοντες, ἐστασίασαν πρὸς ἀλλήλους περὶ τῶν [b]σκύλων, καὶ τέσσαρες

[c] πολλῷ] πολλὸν A. Voss. Arsen. Trinc. Mox μέζονες — μέζονας pro μείζονες — μείζονας A. Voss.

45.

[a] Sic A.

[b] ζημίαν] ζημίην B.

46.

[a] Sic Trinc. Διογένης A.

[b] ὡμοίου] ὁμοίους Trinc. B. m. p. ὁμοίοι m. s.

[c] ἐκείνους μὲν γὰρ] καὶ ἐκείνους γὰρ A. ex emend. B. m. s. τούτους δ' ὕδατος om. A. Trinc.

[d] ἀμφοτέρους] ἀμφοτέροις ni fallor, A.

[e] δὲ πρὸς] δὲ ταὐτὸ πρὸς B. m. sec. ταυτὸ vel simile quid supra πρὸς scriptum habet A.

47.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

48.

[a] Sic Trinc. Πιττακὸς A.

[b] ἄπληστον] ἄπλειστον A.

49.

[a] Sic Trinc. Περίανδρος. A.

50.

[a] Sic A. Deest τομαρίων Trinc. Gesner: *Ex Aristonymi Tomariis. al. Aristonis.*

[b] σκύλων] σύλων A. p. m.

T 4

αὐτῶν [c] κατελείφθησαν. Πάλιν οὗτοι πρὸς ἀλλήλους [d] διηνέχθησαν, καὶ δύο κατελείφθησαν, εἶτα εἷς· καὶ τί ὑπόλοιπον, [e] εἰ στασιάσει τὰ δεξιὰ πρὸς τὰ εὐώνυμα;

51 [a] Ἐν ταυτῷ.

[b] Τοῦ Πύρρου ὀνειροπολοῦντος αὑτῷ Σικελίαν, καὶ μετὰ ταῦτα Καρχηδόνα, καὶ πολλὴν γῆν, ὁ Γύγων αὐτῷ Κεινέας ἔφη· Εἶτα μετὰ τοῦτο τί; Τοῦ δὲ εἰπόντος, ὅτι ζησόμεθα λοιπόν· Ὁ δὲ ἔφη· Τί οὖν κωλύει ἀπὸ τοῦ νῦν ζῆν, πρὶν πολλὰς πόλεις [d] ἀπολέσαι;

52 [a] Ἔοικεν οὖν ὁ τοῦ φιλαργύρου βίος νεκροῦ δείπνῳ· πάντα γὰρ ἔχων, τὸν εὐφρανθησόμενον οὐκ ἔχει.

53 [a] Σεμιράμιδος.

Σεμίραμις δὲ ἑαυτῇ κατασκευάσασα τάφον, ἐπέγραψεν· Ὅστις χρημάτων δεηθῇ βασιλεὺς, [b] διελόντα τὸ μνημεῖον, ὅσα βούλεται λαβεῖν. Δαρεῖος [c] οὖν διελὼν, χρήματα μὲν οὐχ εὗρε, γράμμασι δ' ἑτέροις ἐνέτυχε τάδε φράζουσιν· Εἰ μὴ κακὸς ἦς ἀνὴρ, καὶ χρημάτων ἄπληστος, οὐκ ἂν νεκρῶν θήκας ἐκίνεις.

54 [a] Τίμωνος.

Τίμων ὁ μισάνθρωπος στοιχεῖα ἔφη τῶν κακῶν εἶναι ἀπληστίαν καὶ φιλοδοξίαν.

[c] κατελείφθησαν] Hic et infra κατελ(η)είφθησαν Voss. κατελήφθησαν Trinc. loco priore.

[d] διηνέχθησαν] διενέχθησαν B.

[e] εἰ στασιάσει] ἢ στασιάσει Voss. A. B. m. sec.

51.

[a] Sic A. ἐκ τῶν αὐτοῦ Trinc.

[b] Narrat hoc plene Plutarch. T. I. p. 391. Nescio quid sit illud Γύγων. An πολλὴν γῆν Λιβύων αὐτῶν Κινέας ἔφη? Interpretis Stobæi errorem notat Leopardus L. XIII. c. 18. fin. legens συζῶν vel συνὼν Κινέας. Mihi videtur aliud quid latere. Valcken. cf. Dion. Cass. T. I. p. 18.

[c] κεινέας] Κινέας B. m. sec. κεινέας A.

[d] ἀπολέσαι] ἀπολέσθ(αι) A.

52.

[a] Deest lemma A. Trinc. cf. inf. p. 155, 14.

53.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Videatur Herodotus I. 187.

[b] διελόντα] διελὼν A. suprascripto όντα.

[c] οὖν] δὲ Trinc. Voss.

54.

[a] Sic A. deest lemma Trinc.

55 [a] Σωκράτους.

Ὑποστάθμη ἐστὶν, οἴνου μὲν τρὺξ, φιλαργύρου δὲ ἀνελευθερία.

56 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Οὔτε παρὰ νεκροῦ ὁμιλίαν, οὔτε παρὰ φιλαργύρου χάριν δεῖ ζητεῖν.

57 [a] Ξενοφῶντος.

Τί νομίζεις δῆμον εἶναι; Τοὺς πένητας τῶν πολιτῶν ἔγωγε. Καὶ τοὺς πένητας ἄρα οἶσθα; Πῶς γὰρ οὔ; Ἆρ' οὖν καὶ τοὺς πλουσίους οἶσθα; Οὐδέν γε ἧττον ἢ καὶ τοὺς πένητας. [b]Ποίους δὲ πένητας, καὶ ποίους πλουσίους καλεῖς; Τοὺς μὲν, οἶμαι, μὴ ἱκανὰ ἔχοντας εἰς ἃ δεῖ τελεῖν, πένητας· τοὺς δὲ πλείω τῶν ἱκανῶν, πλουσίους. Καταμεμάθηκας οὖν ὅτι ἐνίοις μὲν πάνυ ὀλίγα ἔχουσιν, οὐ μόνον ἀρκεῖ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ περιποιοῦνται ἀπ' αὐτῶν· ἐνίοις δὲ πάνυ πολλὰ οὐχ ἱκανά ἐστι; Καὶ νὴ Δί', ἔφη ὁ Εὐθύδημος· ὀρθῶς γάρ με ἀναμιμνήσκεις· οἶδα καὶ τυράννους τινὰς, οἳ δι' ἔνδειαν, ὥσπερ οἱ ἀπορώτατοι, ἀναγκάζονται ἀδικεῖν. Οὐκ οὖν, ἔφη ὁ Σωκράτης, εἴ γε ταῦτα οὕτως ἔχει, τοὺς μὲν τυράννους εἰς τὸν δῆμον θήσομεν· τοὺς δὲ ὀλίγα κεκτημένους, ἐὰν οἰκονομικοὶ ὦσιν, εἰς τοὺς πλουσίους;

58 [a] Δημοκρίτου.

Ἐλπὶς κακοῦ κέρδεος ἀρχὴ ζημίης.

59 [a] Διογένους.

Οἱ φιλάργυροι καθάπερ μαχαίρᾳ τῷ βίῳ χρῶνται, πάντα ποιοῦντες κατὰ τὴν λαβήν.

55.
[a] Sic A. Ἰσοκράτους Trinc.

56.
[a] Sic A. Trinc.

57.
[a] Sic Trinc. Scil. Memor. IV. 2, 37. Deest locus A.
[b] Ποίους δὲ πένητας om. B.

58.
[a] Sic A. Δημοσθένους Trinc.

59.
[a] Sic A. Trinc.

60 [a] Πλάτωνος.

Πλάτων πρὸς τὸν ἀεὶ ζητοῦντα χρηματίζεσθαι, Ὦ πονηρὲ, εἶπε, μὴ πειρῶ τὴν κτῆσιν αὔξειν, ἀλλὰ τὴν ἐπιθυμίαν μειῶσαι.

61 [a] Διογένους.

Διογένης ὁ κύων θεασάμενός τινα πλουσίας γραίας προσποιούμενον ἐρᾶν, ἔφη, Ταύτῃ οὐ τὸν ὀφθαλμὸν, ἀλλὰ τὸν ὀδόντα [b] ἐπιβέβληκεν.

62 [a] Σιμωνίδου.

Σιμωνίδης ἐρωτηθεὶς διὰ τί [b] ἐσχάτου γήρως ὢν, φιλάργυρος εἴη; Ὅτι, εἶπε, βουλοίμην ἂν ἀποθανὼν τοῖς ἐχθροῖς μᾶλλον ἀπολιπεῖν, ἢ ζῶν δεῖσθαι τῶν φίλων· κατεγνωκὼς τῆς τῶν πολλῶν φιλίας τὸ [c] ἀβέβαιον.

63 [a] Διογένους.

Διογένης τοὺς μεγάλα καὶ ἀθρόα λαμβάνοντας μεγαλοπτώχους ἐκάλει.

64 [a] Ἀπολλώνιος Εὐφράτῃ.

Οὐκ ἐπιλογιζομένη ἡ ψυχὴ τὸ τοῦ σώματος αὔταρκες, οὐ δύναται ἑαυτὴν αὐτάρκη ποιῆσαι.

65 [a] Δημοκρίτου.

Ἡ τέκνοις ἄγαν χρημάτων συναγωγὴ, πρόφασίς ἐστι φιλαργυρίης τρόπον ἴδιον ἐλέγχουσα.

66 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ὧν τὸ σκῆνος [b] χρῄζει, πᾶσι πάρεστιν εὐμαρέως ἄτερ

60.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

61.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ἀποβέβληκε] ἐπιβέβληκεν A. B. m. s. et hoc voluit Gesnerus in marg. ubi typothetæ errore nunc legitur ἐπιβέβηκεν. Videatur Dobræus ad Aristoph. Plut. 1017.

62.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ἐσχάτου γήρως] ἐσχατογήρως Valckenær. ad Ammon. p. 54.

[c] ἀβέβαιον] βέβαιον A. a m. p.

63.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

64.

[a] Sic Trinc. Ευφρᾶ A.

65.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

66.

[a] Sic A. Πυθαγόρου B. m. p.

[b] χρῄζει] χρῄζοι A.

μόχθου καὶ ταλαιπωρίης· ὁκόσα δὲ μόχθου καὶ ταλαιπωρίης χρῄζει καὶ βίον ἀλγύνει, τούτων οὐκ ἱμείρεται τὸ σκῆνος, ἀλλ' ἡ τῆς γνώμης [c]κακοηθίη.

67 [a] Ἐκ τῶν Ἀριστοξένου Πυθαγορικῶν ἀποφάσεων.

Περὶ [b]δὲ ἐπιθυμίας τάδε [c]ἔλεγεν· Εἶναι τὸ πάθος τοῦτο ποικίλον [d]καὶ πολύπονον καὶ πολυειδέστατον· εἶναι δὲ τῶν ἐπιθυμιῶν τὰς μὲν ἐπικτήτους τε καὶ παρασκευαστὰς, τὰς δὲ συμφύτους· [e]αὐτὴν μέντοι τὴν ἐπιθυμίαν, ἐπιφοράν τινα τῆς ψυχῆς καὶ ὁρμὴν, καὶ ὄρεξιν εἶναι πληρώσεως, [f]ἢ παρουσίας αἰσθήσεως, ἢ κενώσεως καὶ ἀπουσίας, καὶ τοῦ μὴ αἰσθάνεσθαι. Ἐπιθυμίας δὲ ἡμαρτημένης τε καὶ φαύλης τρία εἶναι [g]ἤδη τὰ γνωρίσματα, ἀσχημοσύνην, ἀσυμμετρίαν, ἀκαιρίαν· [h]ἢ γὰρ αὐτόθεν εἶναι τὴν ἐπιθυμίαν ἀσχήμονά τε καὶ φορτικὴν καὶ ἀνελεύθερον· ἢ τοῦτο μὲν οὒ, σφοδρότερον δὲ καὶ χρονιώτερον τοῦ προσήκοντος· ἢ τρίτον πρὸς ταῦτα, ὅτε οὐ δεῖ, καὶ πρὸς ἃ οὐ δεῖ.

68 [a] Πλάτωνος.

Πενίαν ἡγητέον εἶναι, μὴ τὸ τὴν οὐσίαν ἐλάττω ποιεῖν, ἀλλὰ τὸ τὴν ἀπληστίαν πλείω.

69 [a] Δημοκρίτου.

Τοῦ πλέονος ἐπιθυμίη τὸ [b]παρεὸν ἀπόλλυσι, τῇ [c]Αἰσωπίῃ κυνὶ ἰκέλη γιγνομένη.

[c] κακοθηγίη] κακοηθίη Gesneri margo et sic Voss. ἴσως κακοηθίη Arsen. ἴ. κ. ἢ κακογηθίη B. m. sec.

67.

[a] Sic A. ex emend. Credo prius scriptum Ἀριστοτέλους.—Ἐκ τῶν ἀριστοξένους τοῦ πυθαγορείου, Ἐκ τῶν ἀποφθεγμάτων αὐτοῦ Trinc.

[b] δὲ om. A.

[c] ἔλεγεν] ἔλεγον B. m. sec.

[d] καὶ πολύπονον om. A.

[e] αὐτὴν] αὐτοὶ A.

[f] ἢ παρουσίας αἰσθήσεως] Hæc habet A. in marg.

[g] εἴδη τὰ γνωριμώτατα] ἤδη τὰ γνωρίσματα A.

[h] ἢ γὰρ] καὶ γὰρ B.

68.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Legg. V. p. 736.

69.

[a] Sic A. Trinc.

[b] παρεὸν] παρὸν A.

[c] Αἰσωπίῃ] δυσωπίη A. Trinc.

70 [a] Ἐκ τῆς Νικολάου Ἐθῶν Συναγωγῆς.

Ὀμβρικοὶ ὅτ᾽ ἂν πρὸς ἀλλήλους ἔχωσιν ἀμφισβήτησιν, καθοπλισθέντες ὡς ἐν πολέμῳ μάχονται· καὶ δοκοῦσι δικαιότερα λέγειν οἱ τοὺς ἐναντίους ἀποσφάξαντες.

71 [a] Κλειτοφῶντος ἐκ τοῦ ε̄ Ἰταλικοῦ.

Βρέννος ὁ τῶν Γαλατῶν βασιλεὺς, λεηλατῶν τὴν Ἀσίαν, εἰς Ἔφεσον ἦλθε, καὶ στρατοπεδευσάμενος, περιέμενε τοῦ πολέμου τὴν προθεσμίαν. Παρθένος δέ τις τῶν ἐπισήμων, τοὔνομα Δημονίκη, εἰς ἐπιθυμίαν ἐμπεσοῦσα τοῦ βαρβάρου, προδώσειν αὐτῷ τὴν Ἔφεσον ὑπέσχετο, ἐὰν μισθὸν [b] λάβοι τὰ ψέλλια καὶ τοὺς ὅρμους· ὁ δὲ Βρέννος δεξάμενος αὐτὴν εἰς τόπον ὡρισμένον, [c] ἤγαγε τοὺς ὑποτεταγμένους, καὶ προσέταξεν αὐτοῖς τὸν χρυσὸν ὅσον εἶχον κόσμου χάριν βάλλειν εἰς τὸν τῆς φιλαργύρου κόλπον. Ποιησάντων δὲ αὐτῶν τὸ παραγγελθὲν, ἡ Δημονίκη ὑπὸ τῆς δαψιλείας τοῦ βαλλομένου [d] χρυσίου ζῶσα κατεχώσθη.

72 [a] Πλάτωνος Πολιτείας β̄.

Ἐσχάτη γὰρ ἀδικία, δοκεῖν δίκαιον, μὴ ὄντα.

73 [a] Πλάτωνος Πολιτείας ᾱ.

Ἢ οὐκ οἶσθα ὅτι φιλάργυρόν τε καὶ φιλότιμον εἶναι, ὄνειδος λέγεταί τε καὶ ἐστίν;

74 [a] Ἐν ταυτῷ.

Ἐπειδὴ [b] οὖν διωμολογησάμεθα τὴν δικαιοσύνην ἀρετὴν

70.

[a] Sic A. Trinc. Exc. Vales. p. 513.

71.

[a] Sic A. Κλειτοφῶντα tantum Trinc. v. Plutarchi Parall. II. p. 309. B. Mox καὶ εἰς Ἔφεσον A.

[b] λάβῃ] λάβοι A. et mox ὁ Βρέννος δὲ.

[c] ἤγαγε] ἦγε B.

[d] χρυσίου] χρυσοῦ A.

72.

[a] Sic A. Scil. p. 361. A. Simpliciter Πλάτωνος Trinc.

73.

[a] Sic A. Cum antecedentibus jungit Trinc.

74.

[a] Sic A. Scil. p. 350. Deest lemma Trinc.

[b] οὖν] δ᾽ οὖν A.

εἶναι καὶ σοφίαν, τὴν δὲ ἀδικίαν κακίαν τε καὶ ἀμαθίαν· Εἶεν, ἦν δ' ἐγὼ, τοῦτο μὲν ἡμῖν οὕτω κείσθω.

75 [a] Πλάτωνος Πολιτείας ῑ.

Κλοπὴ μὲν χρημάτων, ἀνελεύθερον· ἁρπαγὴ δὲ, ἀναίσχυντον.

[a] Ἐν ταυτῷ.

76 Ἐάν τις τὶ κλέπτῃ δημόσιον, μέγα [b] ἢ καὶ σμικρὸν, τῆς αὐτῆς δίκης δεῖ. Σμικρόν τε γὰρ ὁ κλέπτων, ἔρωτι μὲν ταυτῷ, δυνάμει δὲ ἐλάττονι κέκλοφε.

[a] Ἱέρακος Περὶ Δικαιοσύνης.

77 Ἐπειδὴ δὲ ὁ κατάρχων αὐτὸς [c] πρὸ τῶν ἀδικεῖσθαι μελλόντων ἑαυτὸν ἀδικῶν ἀγνοεῖ, ἴστω ὡς διπλῆς οὔσης τῆς ἀδικίας αὐτὸς ἀπολαύει πρότερος, ἔπειτα καὶ τὸ ἀδικούμενον ὑπ' αὐτοῦ μέρος· μὴ γὰρ οὕτως [d] ἀναισθητεῖν εἴη μηδενὶ τῶν ἀνεκτῶν, εἰ δυνατὸν δὲ, μηδὲ τῶν πονηρῶν, ([e] ὑπὲρ γὰρ ὑγείας ψυχῆς ἡ εὐχὴ,) ὡς δι' ἀναισθησίαν νομίζειν τοὺς ἀδικουμένους μᾶλλον τῶν ἀδικούντων βλάπτεσθαι. Ἓν μὲν γὰρ μόνον ἐστὶ τὸ ἀδικούμενον ἐκ παντὸς, ἡ ψυχή· τὸ δὲ ἀδικοῦν [f] καὶ ἐπιβουλεῦον, ἡ κακία, καὶ ἐν τῷ ἀδικοῦντι, καὶ κατὰ τοῦ ἀδικουμένου, ἀλλὰ τὸν μὲν ἔλαττον, τὸν δὲ πλεῖστον· ἔλαττον μὲν, τὸν ἀδικεῖσθαι μέλλοντα· πλεῖστον δὲ, τὸν ἀδικεῖν διανοούμενον· ἐπεὶ καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὴν κίνησιν λαμβάνει, καὶ τὴν ἔπαρσιν. Ἐγειρομένη [g] τοίνυν,

75.

[a] Sic A. perperam. Est Legg. XII. p. 941. B. Deest lemma Trinc. ubi ἀναίσχητον.

76.

[a] Sic A. v. ibid. C.

[b] ἢ καὶ σμικρὸν] ἢ μικρὸν A. ubi mox δύνασθαι δυνάμει.

77.

[a] Sic A. l. ἐκ τῶν π. δ. Trinc.

[c] πρὸ τῶν] πρὸς τῶν A. B. m. sec.

[d] ἀναισθητεῖν εἰ ἦν] Lege ἀναισθητεῖν εἴη. Valcken. In eandem conjecturam inciderat Jacobsius in Athen. p. 118. qui ἀνεκτῶν interpretatur, *eorum, qui tolerabiliter boni sunt.* Non memini eo sensu verbum ἀνεκτὸς alibi reperire. Forte leg. ἀνοητῶν. In A. legitur εἴην a p. m. sed ν postea deletum.

[e] ὕπερ γὰρ] γὰρ additum A. m. sec.

[f] καὶ ἐπιβουλεῦον] ἐπιβουλεύων A.

[g] τοίνυν ἡ ἀδικία Schowii mss.

τὸν τεκόντα πρῶτον ἀνάπτει, καὶ πρὶν τεκεῖν ἐν ταῖς ὠδῖσι φλέγει, καὶ διϊοῦσα λυμαίνεται, καὶ τῷ [g] ἀπ' αὐτῆς ἰῷ χρῴζει δευσοποιῷ τῇ βαφῇ. Οὔτε γὰρ τῷ πυρὶ τὴν τεκοῦσαν ὕλην διελθεῖν δυνατὸν ἐπὶ τὴν τῶν ἄλλων λύμην, πρὶν
παντελῶς αὐτὴν ἀναλῶσαι· οὔτε τῇ [h] μυραίνῃ τοὺς ἐνύδρους 1
ὄφεις εἰς ἄλλων ὄλεθρον ἀπογεννᾶν, πρὶν τὴν κυήσασαν γαστέρα καταφαγεῖν, ὡς Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος καὶ Ἀρχέλαος ὁ φυσικὸς γράφουσιν· οὕτω καὶ πᾶς ἄδικος, αὐτὸς [i] τῆς κακίας πρῶτος γεύεται, πρὶν εἰς ἄλλους ἀφιέναι. Πολλοὶ γοῦν [k] ἀνεγείραντες τὴν ἐν αὐτοῖς χολὴν, ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους ὀργῆς αὐτοὶ [l] προαπέθανον, πρὶν τοὺς ἐχθροὺς τι-
μωρήσασθαι. Τοῦτο τοίνυν ἀγνοήσαντες πολλοὶ, ταῖς κατὰ 10
τῶν ἀσθενεστέρων ἀδικίαις [m] ἀνέδην ἐχρήσαντο, μηδὲν εἶναι πρὸς αὐτοὺς οἰηθέντες τὸ λυπηρόν. Τούτου δὲ ὁμολογουμένου, δεῖ [n] καθάπαξ παραιτεῖσθαι τὸ ἀδικεῖν.

78 [a] Ἱέρακος ἐκ τοῦ Περὶ Δικαιοσύνης.

Ἢ [b] τί φαίη τις ἂν περὶ τοῦ τοὺς τρόπους ἐριστικοῦ, κἂν 55
μηδενὸς πώποτε κτήματος τῶν μηδὲν αὐτῷ προσηκόντων ἐφίεται; Πῶς ἂν δίκαιόν τι πράττοι, εἰ καθ' αὑτὸν ἐνθυ-
μοῖτο μηδενὶ συντίθεσθαι τῶν ὁμολογουμένων ἀξίων, ἀλλ' 1
ἐρίζειν πρὸς ἅπαντας παρεσκευασμένος, [c] μέτρον δὲ οὐδὲν, ἀλλ' οὐδὲ καιρὸν οὐδένα τιθέμενος εἰς φιλονεικίαν; Οὐ γὰρ δὴ μόνον ἐν τοῖς λόγοις τὸ ὀρθῶς ἔχον ὁ τοιοῦτος ἀναιρεῖν πειρᾶται, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πράττειν τὰ πολλὰ [d] καὶ φιλο-

[g] ἐπ' αὐτῆς] ἀπ' αὐτῆς Trinc.

[h] μυραίνῃ] Vide Wyttenbach. ad Plutarch. p. 567. F.

[i] τῆς κακίας πρῶτος] πρῶτα τῆς κακίας A.

[k] ἀνεγείροντες] ἀνεγείραντες A. B. m. sec.

[l] προαπέθανον] πρῶτον ἀπέθανον A. An leg. πρότερον ἀπέθανον?

[m] ἀνέδην] Sic Trinc. Gesnerus ἀναίδην.

[n] καθάπερ] καθάπαξ margo Gesneri, A. B.

78.

[a] Sic A. Trinc.

[b] τις ἂν φαίη] φαίη τις ἂν A. Mox ἐφίηται Wakefield.

[c] μέτρον usque ad φιλονεικίαν desunt B. m. pr.

[d] καὶ φιλονεικεῖν] τῷ φιλονεικεῖν B. m. sec. τὸ φ. Trinc.

νεικεῖν ὁδοὺς βιαίους πολλάκις καὶ διαστρόφους τὰς πράξεις ποιήσεται, ἑαυτὸν μὴ [e] συναινοῦντα ταῖς τῶν πολλῶν δόξαις ἐπιδεικνύς· ἐκ τούτων δὲ αὐτὸς μὲν τοῖς ἄλλοις ἐπαχθὴς, τοὺς φεύγοντας δὲ αὐτὸν, καὶ τὰς τοιαύτας συνουσίας, μισήσει· τοὺς δ' ὑπ' ἐλευθερίας ἐλέγχοντας αὐτοῦ τὸ σκαιὸν τοῦ ἤθους, οὐδὲ ἰδεῖν ὀρθοῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀνέχεται· εἰ δὲ εἰς τοὺς ὁμοίους [f] ἐμπέσοι (οὐ γὰρ δὴ πολλὴ σπάνις τῶν τοιούτων) εὐθὺς στάσεις, λοιδορίαι, καὶ πόλεμος ἄσπονδος, [g] ἐξ ὧν ψευδεῖς διαβολαὶ, καὶ πᾶν εἶδος ἐπιβουλῆς, καὶ σκέψεις, ὅπως ἂν ἀλλήλους ἀπολέσειαν. Τὰ γὰρ μεγάλα κακὰ οὐκ ἄλλως ἢ ἐκ τῆς τυχούσης φιλονεικίας συνίσταται.

ΠΕΡΙ ΑΛΗΘΕΙΑΣ. ΙΑ.

1 [a] Μενάνδρου Ναννοῦς.

Ἀληθείη δὲ παρέστω
σοὶ καὶ ἐμοὶ, πάντων χρῆμα δικαιότατον.

2 [a] Ὀλυμπιάδος.

Ἀλάθεια θεῶν ὁμόπολις, μόνη θεοῖς συνδιαιτωμένη.

3 [a] Πινδάρου.

[b] Ἀρχὰς μεγάλας ἀρετᾶς [c] ὦνασσ' ἀλάθεια,
μὴ πταίσῃς ἐμὰν σύνθεσιν τραχεῖ ποτὶ ψεύδει.

[e] συνεροῦντα] συναινοῦντα A. B. m. sec. Gesneri margo.

[f] ἐμπέσοι] ἐμπέσῃ A.

[g] ἐξ ὧν] ἑξῆς B. Gesneri marg. ἐξ ἧς Trinc.

1.

[a] Ita A. Simpliciter Μενάνδρου Trinc. *Menandri in Nannis* Gesnerus. *Theognis* Grotius. cf. v. 1179. in Gnomic. Poet. Brunckii. Reponatur Μιμνέρμου. Menander hic nullum locum habet.

2.

[a] Ὀλυμπιαδ A. Ὀλύμπιαδου (sic) Trinc. *Olympiadis* Gesner. *Olympiades* Grotius. Ὀλυμπιὰς Photius.

3.

[a] Sic A. Trinc. Fragm. inc. 23.

[b] ἀρχὸς] Ita emendavit Scaliger pro ἀρχάς. Grotius. Leg. ἀρχά.

[c] ὤνασσ'] Sic A. Voss. cum Gesneri textu. ἄνασσ' Gesneri margo.

4[a] [Ἐλευθέρου γὰρ ἀνδρὸς τἀληθῆ λέγειν.
ἡ γλῶσσ' ἁμαρτάνουσα τἀληθῆ λέγει.
5[a] Πίστιν δ' ἐν πᾶσι φυλάσσειν.]
6 [a] Ἰλιάδος Ὁμήρου ᾱ.
Οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,
[b] οὐδ' ἀτελεύτητον, ὅπερ ἂν κεφαλῇ κατανεύσω.
7 [a] Βακχυλίδου Ὑπορχημάτων.
Λυδία μὲν γὰρ λίθος μανύει χρυσόν· ἀνδρῶν
δ' ἀρετὰν [b] σοφίαν τε παγκρατής ἐλέγχει ἀλήθεια.
8 [a] Αἰσχύλου Ὅπλων κρίσεως.
Ἁπλᾶ γάρ ἐστι τῆς ἀληθείας ἔπη.
9 [a] Σοφοκλέους Ἠλέκτρα.
Δράσω· τὸ γὰρ δίκαιον οὐκ ἔχει [b] λόγον
δυοῖν ἐρίζειν, ἀλλ' ἐπισπεύδει τὸ δρᾶν.
10 [a] Μενάνδρου Ῥαπιζομένη.
Ἔρχεται τἀληθὲς εἰς φῶς ἐνίοτ' οὐ ζητούμενον.
11 [a] Μενάνδρου Ὑποβολιμαίῳ.
Ἀεὶ κράτιστόν ἐστι τἀληθῆ λέγειν,

4.

[a] Hunc et sequentem versum e Gnomologia addidit Gesnerus.

5.

[a] E Phocylide inseruit Gesnerus.

6.

[a] Sic A. Scil. v. 526. Simpliciter Ὁμήρου Trinc.

[b] οὐδ' om. A. ὅπερ κεν pro ὅπερ ἂν B. m. pr. Trinc. ὅτι κεν B. m. sec.

7.

[a] Sic A. sed contracte βακχυλί^δ ὑπορχημ^χ. Trinc. βακχηλίδου (sic.)

[b] σοφία] σοφίαν Damasc. Mox τελέθει pro τ' ἐλέγχει Voss. B. p. m. Trinc.

Ib. σοφίαν τε παγκρατὴς ἐλέγχει] Sequor ita emendantem Salmasium, cum vulgo esset σοφία τε παγκρατής τ' ἐλέγχει. Grotius.

8.

[a] Sic A. Simpl. Αἰσχύλου Trinc.

9.

[a] Sic A. Scil. v. 467. Simpliciter Σοφοκλέους Trinc.

[b] λόγοιν] Ita recte mihi emendasse videtur Scaliger, cum vulgo et heic et apud Sophoclem sit λόγον, quod et Scholiastæ Sophoclis videntur legisse. Grotius.

10.

[a] Sic A. Simpliciter Μενάνδρου Trinc.

11.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

ἐν παντὶ καιρῷ· τοῦτ' ἐγὼ παρεγγυῶ
εἰς ἀσφάλειαν τῷ βίῳ πλεῖστον μέρος.

12 [a] Εὐριπίδου Φοινίσσαις.

Ἁπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ,
κοὐ ποικίλων δεῖ τἄνδιχ' ἑρμηνευμάτων·
ἔχει γὰρ αὐτὰ καιρόν· ὁ δ' ἄδικος λόγος,
νοσῶν ἐν αὐτῷ, φαρμάκων δεῖται σοφῶν.

13 [a] Σοφοκλέους Οἰδίποδος.

Τοῖς τοι δικαίοις [b] χρῶ· βραχὺς νικᾷ μέγαν.

14 [a] Ἰαμβλίχου Σωπάτρῳ.

Ἀλήθεια μὲν, ὥσπερ καὶ τοὔνομα δηλοῖ, περὶ θεοὺς ποιεῖ τὴν ἐπιστροφὴν, καὶ τῶν θεῶν τὴν ἀκήρατον ἐνέργειαν· ἡ δὲ δοξομιμητικὴ αὕτη εἰδωλοποιΐα, ὥς φησι Πλάτων, περὶ τὸ ἄθεον καὶ σκοτεινὸν πλανᾶται. Καὶ ἡ μὲν τοῖς νοητικοῖς εἴδεσι καὶ θείοις, καὶ τοῖς ὄντως οὖσι, καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἀεὶ ἔχουσι, [b] τελειοῦται· ἡ δὲ τὸ ἀνείδεον καὶ μὴ ὂν καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχον ἀποβλέπει, καὶ περὶ [c] αὐτοῦ ἀμβλυώττει. Καὶ ἡ μὲν αὐτὸ ὅ ἐστι θεωρεῖ· ἡ δ' οἷον φαίνεται τοῖς πολλοῖς, τοιοῦτον ὑποδύεται πρόσχημα. Διόπερ δὴ ἡ μὲν πρὸς νοῦν ὁμιλεῖ, καὶ τὸ ἐν ἡμῖν νοερὸν αὔξει· ἡ δὲ τῷ ἀεὶ δοκοῦντι θηρεύεται τὴν ἄνοιαν, καὶ [d] ἐξαπατᾷ.

15 [a] Ἐκ τῶν Σερήνου Ἀπομνημονευμάτων.

Πλάτων μὲν ἥδιστον εἶναι τῶν ἀκουσμάτων, τὴν ἀλήθειαν ἔλεγε. Πολέμων δὲ, πολὺ ἥδιον τοῦ ἀκούειν τὸ [b] λέγειν εἶναι τἀληθῆ.

12.

[a] Sic A. Scil. v. 472. Simpl. Εὐριπίδου Trinc.

13.

[a] Sic A.

[b] χρῶ. βραχὺς] χὠ βραχὺς ex Œd. Col. 874. (880.) Valcken. Sic MSS. apud Schowium. Locus deest Trinc.

14.

[a] ἰαμβλίχου σωπάτρου Voss. παμβλίων σωπάτρῳ Damasc. βαμβλίχου σωπάτρου Arsen. Simpl. Ἰαμβλίχου Trinc. Deest locus A.

[b] τελειοῦται] τελεοῦται Arsen.

[c] αὐτοῦ] αὐτὸ Damasc.

[d] ἀπατᾷ] ἐξαπατᾷ Voss. Dam. Arsen. omnes MSS. Schowii.

15.

[a] Sic A. Trinc. ubi σερίνου.

[b] Posui εἶναι post λέγειν cum A. Trinc.

16 [a] Αἰσχίνου ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου.

Ὑμεῖς δ' ἐξεβάλετε αὐτὸν ὑπολαμβάνοντες· ἴσμεν, ὦ Πύρανδρε, ὅτι οὐ δεῖ γελᾶν τούτων ἐναντίον· ἀλλ' οὕτως ἰσχυρόν ἐστιν ἀλήθεια, ὥστε πάντων ἐπικρατεῖν τῶν ἀνθρωπίνων λογισμῶν.

17 [a] Γαΐου Κατὰ Μουσαίου μοιχείας.

[b] Τότ' οὖν ἀπολαβὼν ἤδη θεράπαιναν, ἠρώτα πῶς [c] ἔχοι τὰ περὶ τὴν γυναῖκα· ἡ δὲ οὐδὲ μελλήσασα, εὐθὺς εἶπεν. Οὕτω τὸ ἀληθὲς ἀμελέτητόν ἐστιν.

18 [a] Πλάτωνος Νόμων ε̄.

Ἀλήθεια δὴ, πάντων μὲν ἀγαθῶν θεοῖς ἡγεῖται, πάντων δ' ἀνθρώποις· [b] ἧς, ὁ γενήσεσθαι μέλλων μακάριός τε καὶ εὐδαίμων, ἐξ ἀρχῆς εὐθὺς μέτοχος εἴη, ἵνα ὅτι πλεῖστον χρόνον ἀληθὴς ὢν [c] διαβιοῖ, πιστὸς γάρ· ὁ δὲ ἄπιστος, ᾧ φίλον ψεῦδος ἑκούσιον· ὅτῳ δ' ἀκούσιον, ἄνους· ὧν οὐδέτερον ζηλωτόν. Ἄφιλος γὰρ δὴ πᾶς, ὅ γε ἄπιστος καὶ ἀμαθής.

19 [a] Ἡγουμένης δὲ [b] ἀληθείας, οὐκ ἄν ποτε, οἶμαι, φαμὲν αὐτῇ χορὸν κακῶν ἀκολουθῆσαι.

20 [a] Ἀπολλώνιος Δηλίῳ.

Ψεύδεσθαι, ἀνελεύθερον· ἀλήθεια, γενναῖον.

21 [a] Εὐσεβίου.

Ἀληθείην νόος ἀσπάζεται, καὶ αἰεὶ αὐτῇ συνοικέει· ἐὼν δὲ ἐν τοῖς ἑωυτοῦ ἀψευδέστατος, ὅμως ἔστιν ὅτε καὶ ψεῦδος

16.

[a] Sic A. Scil. p. 107. Reisk. Αἰσχίνου κατὰ Τιμάρχου Trinc.

17.

[a] Sic A. Simpl. Γαΐου Trinc.
[b] τότ'] ποτ' A.
[c] ἔχοι] ἔχει A. et mox μελήσασα.

18.

[a] Sic A. Scil. p. 730. Vide supra I. 94. π. ν. β̄. Trinc.
[b] ἧς om. A.
[c] διαβιοῖ καὶ ἄπιστος Voss.

19.

[a] Cohæret cum superioribus A. Trinc. Sejunxit Gesner. Est Rep. VI. p. 490. C.
[b] δὲ τῆς] τῆς om. A. καὶ pro τῆς Trinc.

20.

[a] Sic A. Deest Δηλίῳ Trinc.

21.

[a] Sic A. Trinc. Mox ἀψευδέστατον Trinc.

ἀγαθῷ κεράσας, παρέχεται ἐπ' ὠφελείῃ ἀνθρώπων τῶν τούτου χρηζόντων, καὶ ἐπὶ χρηστῷ [b] τῷ σφετέρῳ παραλογισθησομένων πρὸς αὐτοῦ. Τότε γὰρ δὴ [c] μοῦνον καὶ οὔκοτε ἄλλοτε, νόος, καὶ ἐν καιρῷ τῷ αὐτὸς οἶδε, πάντα τἄλλα ψεύδεα ἀποστυγέων, ψεῦδος [d] τὸ τοιοῦτον εἰσφέρεται, ἀπὸ τῆς τῶν λοιπῶν ἁπάντων ψεύδεων φύσιος ἐς ἄλλο εἶδος [e] μεταμειφθὲν χρησιμώτατον, τέχνῃ καὶ σοφίῃ αὐτοῦ τοῦ νόου τοῦ φαῦλον πρῆγμα ἐς τοῦτο [f] μετακοσμήσαντος.

22 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ψεύδεσθαι ἐν πόλει μηδὲ εἷς νόμος ξυγχωρεέτω [b] μηδενὶ, πλὴν τοῦ φιλαληθέος, καὶ νοήμονος, ἐπισταμένου τε ὁκότε καὶ ὅκως [c] ὠφελείῃ ψεύδεος· τῆς δὲ ἀπὸ τούτου γιγνομένης χρείης ἀναγκαίης, καὶ τοῦτο ποιέειν.

23 [a] Ἑρμοῦ ἐκ τῶν πρὸς Τάτ.

Περὶ ἀληθείας, ὦ Τάτ, οὐκ ἔστι δυνατὸν ἄνθρωπον ὄντα ζῶον ἀτελὲς, ἐξ ἀτελῶν συγκείμενον [b] μελῶν, καὶ ἐξ ἀλλοτρίων σωμάτων καὶ πολλῶν τὸ σκῆνος [c] συνεστὸς, τολμήσαντα εἰπεῖν· ὃ δ' ἐστὶ δυνατὸν [d] ἢ δίκαιον, τοῦτό φημι ἀλήθειαν εἶναι, ἐν μόνοις τοῖς ἀϊδίοις σώμασιν, ὧν καὶ τὰ σώματα αὐτὰ ἀληθῆ ἐστι, πῦρ αὐτοπῦρ μόνον, καὶ οὐδὲν ἄλλο· γῆ αὐτογῆ, καὶ οὐδὲν ἄλλο· ἀὴρ, αὐτοαὴρ, [e] καὶ

[b] τῷ om. A.
[c] μοῦνον] μόνον B.
[d] τοῖον] τὸ τοιοῦτον A. B. Voss. Damasc. Arsen. Gesneri margo. τοτοῖον Trinc. Mox τῆς om. A.
[e] μεταλειφθὲν] μεταμειφθὲν A. Voss. Dam. Arsen. Gesneri margo. μεταληφθὲν B. MSS. apud Schow. et sic Jacobs.
[f] μετακοσμήσαντος] μετακοσμήσεται Damasc.

22.

[a] Sic A. Trinc.
[b] μηδενὶ] μηδὲν A. Dam. Trinc. μηδενὸς MSS. apud Schowium.
[c] φιλεῖ] φιλίῃ A. Dam. B. m. sec., φιλείῃ Gesneri margo. οὐ φιλεῖ ἢ ψεύδεος Trinc. ὁκότε καὶ ὅκως ὠφελέει ψεῦδος corrigit Koenius ad Gregor. de Dial. Ion. §. XI. ὠφελείῃ ψεύδεος Jacobsius, cum MSS. quibusdam apud Schow.

23.

[a] Sic Trinc. Ερ (μ superscr.) A. m. s.
[b] μελῶν] Habet A. in marg.
[c] συνεστὸς] συνεστὼς B. m. sec.
[d] ἢ δίκαιον] καὶ δίκαιόν ἐστι A.
[e] καὶ — ἄλλο addidi ex B. m. sec.

οὐδὲν ἄλλο· ὕδωρ αὐτοῦδωρ καὶ οὐδὲν ἄλλο· τὰ δὲ ἡμέτερα σώματα ἐκ πάντων τούτων συνέστηκεν. Ἔχει μὲν γὰρ πυρὸς, ἔχει δὲ καὶ γῆς, ἔχει καὶ ὕδατος, καὶ ἀέρος· καὶ οὔτε πῦρ ἐστιν, οὔτε γῆ, οὔτε [f] ὕδωρ, οὔτε ἀὴρ, οὔτε οὐδὲν ἀληθές· εἰ δὲ μὴ τὴν ἀρχὴν ἡ σύστασις ἡμῶν ἔσχε τὴν ἀλήθειαν, πῶς ἂν [g] δύναιτο ἀλήθειαν ἢ ἰδεῖν, ἢ εἰπεῖν; [h] νοῆσαι δὲ μόνον, ἐὰν ὁ θεὸς θέλῃ. Πάντα οὖν, [i] ὦ Τάτιε, τὰ ἐπὶ γῆς, ἀλήθεια μὲν οὐκ ἔστι, [k] τῆς δὲ ἀληθείας μιμήματα· καὶ οὐ πάντα, ὀλίγα δὲ ταῦτα, [l] ἄλλα δὲ ψεῦδος καὶ πλάνος, ὦ [m] Τάτιε, καὶ δόξαι φαντασίας καθάπερ εἰκόνες [n] συνεστῶτα. [o] Ὅτ' ἂν δ' ἄνωθεν τὴν ἐπίρροιαν ἔχῃ ἡ φαντασία, τῆς ἀληθείας γίγνεται μίμησις· χωρὶς δὲ τῆς ἄνωθεν ἐνεργείας, ψεῦδος καταλείπεται· καθάπερ καὶ ἡ εἰκὼν τὸ μὲν σῶμα [p] τῆς γραφῆς δείκνυσιν, αὐτὴ δὲ οὐκ ἔστι σῶμα κατὰ τὴν φαντασίαν τοῦ ὁρωμένου. Καὶ ὀφθαλμοὺς μὲν ὁρᾶται ἔχουσα· βλέπει δὲ [q] οὐδὲν, ἀκούει δὲ οὐδὲν ὅλως. Καὶ τὰ ἄλλα πάντα [r] ἔχει μὲν ἡ γραφή· ψευδῆ δέ ἐστι τὰς τῶν ὁρώντων ὄψεις ἐξαπατῶντα, τῶν μὲν δοκούντων ἀλήθειαν ὁρᾶν, τῶν δὲ ὡς ἀληθῶς ὄντων ψευδῶν. Ὅσοι μὲν οὖν οὐ ψεῦδος ὁρῶσιν, ἀλήθειαν ὁρῶσιν. Ἐὰν οὖν ἕκαστον τούτων οὕτω νοῶμεν ἢ ὁρῶμεν, ὡς ἔστιν [s] ἀληθῶς καὶ νοοῦμεν καὶ ὁρῶμεν· ἐὰν δὲ παρὰ τὸ ὂν, οὐδὲν ἀληθὲς οὔτε νοήσομεν οὔτ' εἰσόμεθα. Ἔστιν οὖν,

[f] ὕδωρ] ὕδας A. et mox οὐδὰς.

[g] δύναιτο] δύναιντο Trinc. ubi paullo supra στάσις.

[h] νοῆσαι] Lego, ἢ νοῆσαι μόνον, εἰ μὴ ὁ θεὸς θέλῃ. Gesner. νοήσεται Jacobs et duo codd. Schowii.

[i] ὦ τάτιε om. A. ὦ τάτ Trinc.

[k] τῆς δὲ ἀληθείας] τὰ δὲ ἀληθῆ A.

[l] ἄλλα δὲ] ἀλλὰ Trinc. δὲ om. A.

[m] τάτιε] τᾶτ A. et sic infra. τάτ Trinc.

[n] συνεστῶτα] συνέστα A.

[o] ὅταν] Al. novum hic initium fit cum inscriptione Ἑρμοῦ ἐκ τῶν πρὸς τάτ. Gesnerus. Sic A. cum inscript. Ἑρμοῦ προστατῶν.

[p] τῆς γραφῆς] τῇ γραφῇ MSS. apud Schow. τοῦ μὲν σώματος γραφὴν Jacobs.

[q] οὐδὲν, ἀκούει] Addo καὶ ὦτα. Gesner. Sic unus MS. teste Schowio.

[r] ἔχει μὲν] Deest μὲν Trinc.

[s] ἀληθῆ] ἀληθῶς A.

πάτερ, ἀλήθεια καὶ ἐν τῇ γῇ. Καὶ οὐκ ἀσκόπως σφάλλῃ, ὦ τέκνον. Ἀλήθεια μὲν οὐδαμῶς ἔστιν ἐν τῇ γῇ, ὦ Τάτιε, [t] οὔτε γενέσθαι δύναται· περὶ δὲ ἀληθείας νοῆσαι ἐνίους τῶν ἀνθρώπων, οἷς [v] ἐὰν ὁ θεὸς τὴν θεοπτικὴν δωρήσηται δύναμιν [w] γενέσθαι. Οὕτως ἀληθὲς [x] οὐδὲν ἔστιν ἐν τῇ γῇ νοῶ καὶ [y] λέγω· φαντασίαι εἰσὶ καὶ δόξαι πάντα, [z] ἀληθῆ νοῶ καὶ λέγω. Οὐκ οὖν τό τε ἀληθῆ νοεῖν καὶ λέγειν, τοῦτο ἀλήθειαν δεῖ καλεῖν; Τί [a] δαί; τὰ ὄντα δεῖ νοεῖν καὶ λέγειν; ἔστι δὲ οὐδὲν ἀληθὲς ἐπὶ τῆς γῆς. [b] Τοῦτο ἀληθές ἐστι τὸ μὴ εἰδέναι μηδὲν ἀληθές; ἐνθάδε πῶς ἂν καὶ δύναιτο γενέσθαι, ὦ τέκνον; ἡ γὰρ ἀλήθεια τελεωτάτη ἀρετή ἐστιν, αὐτὸ τὸ [c] ἀκρότατον ἀγαθὸν, τὸ μὴ ὑπὸ ὕλης θολούμενον, μήτε ὑπὸ σώματος περιβαλλόμενον, γυμνὸν, φανὸν, ἄτρεπτον, σεμνὸν, ἀναλλοίωτον, ἀγαθόν· τὰ δὲ ἐνθάδε, ὦ τέκνον, οἷά ἐστιν [d] ὁρᾷς ἄδεκτα τούτου τοῦ ἀγαθοῦ, φθαρτὰ, παθητὰ, διαλυτὰ, τρεπτὰ, ἀεὶ ἐναλλοιούμενα, ἄλλα ἐξ ἄλλων γινόμενα. Ἃ οὖν μήτε [e] πρὸς ἑαυτὰ ἀληθῆ ἐστι, πῶς δύναιτο ἀληθῆ εἶναι; πᾶν γὰρ τὸ ἀλλοιούμενον, ψεῦδός ἐστι· μὴ [f] μένον ἐν ᾧ ἐστι, φαντασίας δὲ μετατρεπόμενον ἄλλας καὶ ἄλλας ἐπιδείκνυται ἡμῖν. Οὐδὲ ἄνθρωπος ἀληθής ἐστιν, ὦ πάτερ; Καθότι ἄνθρωπος, οὐκ ἔστιν ἀληθὴς, ὦ τέκνον. Τὸ γὰρ ἀληθές ἐστι, [g] τὸ ἐξ αὐτοῦ μόνον τὴν σύστασιν ἔχον, καὶ

[t] οὔτε] οὔτε γὰρ Trinc.

[v] ἐὰν—δωρήσηται] ἂν—δωρήσεται B.

[w] γενέσθαι] Addo δύναται. GESNER. Oratio perspicua est, subaudito φημί. SCHOW.

[x] οὐδὲ] οὐδὲν B. m. sec.

[y] λόγῳ] λέγω A. et hic et infra: λέγω infra Trinc.

[z] ἀληθῆ] Forte ἀληθεῖ. GESNER.

[a] δαί] δὲ A.

[b] τοῦτο] Addo πῶς οὖν. GESNER. Fortasse scribendum, εἶτ' οὖν ἀληθές ἐστι τὸ μὴ εἰδ. μ. ἀληθές; JACOBS. Athen. p. 180.

[c] ἀκρότατον] ἄκρατον B. m. sec.

[d] ὁρᾶσθαι δεκτὰ τοῦδε τοῦ ἀ.] Margo Gesneri, ὁρᾷς ἄδεκτα τούτου τοῦ ἀ. Et sic tres codd. apud Schow. A. pro τοῦδε habet τούτου.

[e] πρὸς ἑαυτὰ] αὐτὰ πρὸς ἑαυτὰ A.

[f] μόνον] Quid si μένον legas? GESNER. μένον habent codd. omnes apud Schowium.

[g] τὸ ἐξ αὐτοῦ] καὶ ἐξ αὐτοῦ Trinc.

μένον καθ' αὑτὸ οἷον ἐστίν· [i] ὁ δὲ ἄνθρωπος ἐκ πολλῶν συνέστηκε, καὶ οὐ μένει καθ' αὑτόν· τρέπεται δὲ καὶ μεταβάλλεται ἡλικίαν ἐξ ἡλικίας, καὶ [k] ἰδέαν ἐξ ἰδέας, καὶ ταῦτα ἔτι ὢν ἐν τῷ σκήνει. Καὶ πολλοὶ τέκνα οὐκ ἐγνώρισαν χρόνου ὀλίγου μεταξὺ [l] γενομένου, καὶ πάλιν τέκνα γονεῖς ὁμοίως. Τὸ οὖν οὕτως μεταβαλλόμενον ὥστε ἀγνοεῖσθαι, δύναται ἀληθὲς εἶναι, ὦ Τάτιε; οὐ τοὐναντίον ψεῦδός ἐστιν ἐν ποικίλαις [m] γινόμενον φαντασίαις τῶν μεταβολῶν; Σὺ δὲ νόει ἀληθές τι εἶναι, τὸ [n] μένον καὶ ἀΐδιον· ὁ δὲ ἄνθρωπος, οὐκ ἔστιν ἀεί· ἄρα οὐδὲ ἀληθές ἐστι. Φαντασία δέ ἐστι τὶς ἄνθρωπος· ἡ δὲ φαντασία, ψεῦδος ἂν εἴη ἀκρότατον. Οὐδὲ ταῦτα οὖν, ὦ πάτερ, τὰ ἀΐδια σώματα, ἐπεὶ μεταβάλλεται, ἀληθῆ ἐστι. Πᾶν μὲν οὖν τὸ γεννητὸν καὶ μεταβλητὸν, οὐκ ἀληθές· ὑπὸ δὲ τοῦ προπάτορος γενόμενα, τὴν ὕλην δύναται ἀληθῆ ἐσχηκέναι. Ἔχει δέ τι καὶ ταῦτα ψεῦδος ἐν τῇ μεταβολῇ· οὐδὲν γὰρ [o] μὴ μένον ἐφ' αὑτῷ [p] ἀληθές ἐστιν. Ἀληθὲς, ὦ πάτερ. Τί οὖν ἂν εἴποι τις μόνον τὸν ἥλιον παρὰ τὰ ἄλλα πάντα μὴ μεταβαλλόμενον, μένοντα δὲ ἐφ' ἑαυτῷ, ἀλήθειαν; Διὸ καὶ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ πάντων δημιουργίαν αὐτὸς μόνος πεπίστευται, ἄρχων πάντων, καὶ ποιῶν πάντα· [q] ὃν καὶ σέβομαι, καὶ προσκυνῶ αὐτοῦ τὴν ἀλήθειαν, καὶ μετὰ τὸν ἕνα καὶ πρῶτον τοῦτον δη- 1
μιουργὸν γνωρίζω. Τί οὖν [r] ἂν εἶναι τὴν πρώτην ἀλήθειαν, ὦ πάτερ; Ἕνα καὶ μόνον, ὦ Τάτιε, τὸν μὴ ἐξ ὕλης, τὸν μὴ ἐν σώματι, τὸν ἀχρώματον, τὸν ἀσχημάτιστον, τὸν [s] ἀτρε-

[i] ὁ ἄνθρωπος δὲ.] ὁ δὲ ἄνθρωπος A. B. ὁ ἄνθρωπος ὅδε Trinc.

[k] εἰδέαν—εἰδέας] ἰδέαν—ἰδέας A. B. Supra καὶ ἐξ ἡλικίας Trinc.

[l] γενομένου] γινομένου B. m. p.

[m] γινόμενον] γενόμενον A.

[n] μόνον καὶ δίκαιον] μόνον ἀΐδιον Gesneri margo et codd. quidam Schowii. μένον καὶ ἀΐδιον duo codd. Schowii.

[o] μὴ μένον] μόνον B. Mox ἐφ' αὑτὸ Trinc.

[p] ἀληθὲς om. B.

[q] ὃν καὶ—γνωρίζω om. A. B.

[r] ἂν εἶναι] Addo λέγεις. Gesner.

[s] ἄτρεπτον] ἄτροπον duo MSS. Schowii.

πτον, τὸν μὴ ἀλλοιούμενον, τὸν ἀεὶ ὄντα. [t]Τὸ δὲ ψεῦδος, ὦ τέκνον, φθείρεται. [v]Πάντα δὲ τὰ ἐπὶ γῆς φθορὰ κατέλαβε καὶ [w]ἐμπεριέχει, καὶ ἐμπεριέξει ἡ τοῦ ἀληθοῦς πρόνοια. Χωρὶς [x]γὰρ φθορᾶς οὐδὲ γένεσις δύναται συστῆναι· πάσῃ δὲ γενέσει φθορὰ ἕπεται, ἵνα πάλιν γένηται· τὰ γὰρ γιγνόμενα, ἐκ τῶν φθειρομένων ἀνάγκη γίγνεσθαι, φθείρεσθαι δὲ τὰ γιγνόμενα ἀνάγκη, ἵνα μὴ στῇ ἡ γένεσις τῶν ὄντων. Πρῶτον [y]τοῦτον δημιουργὸν γνώριζε εἰς τὴν γένεσιν τῶν ὄντων. Τὰ [z]γ᾽ οὖν ἐκ φθορᾶς γινόμενα, ψευδῆ ἂν εἴη, ὡς ποτὲ μὲν ἄλλα, ποτὲ δὲ ἄλλα γινόμενα· τὰ γὰρ αὐτὰ [a]γίνεσθαι [b]ἀδυνατόν· τὸ δὲ μὴ αὐτὸ, πῶς ἂν ἀληθὲς εἴη; Φαντασίας οὖν [c]καλεῖν δεῖ τὰ τοιαῦτα, ὦ τέκνον, εἴ γε ὀρθῶς προσαγορεύομεν τὸν ἄνθρωπον, ἀνθρωπότητος φαντασίαν· τὸ δὲ παιδίον, παιδίου φαντασίαν· τὸν δὲ νεανίσκον, νεανίσκου φαντασίαν· [d]τὸν δὲ ἄνδρα, ἀνδρὸς φαντασίαν· τὸν δὲ γέροντα, γέροντος φαντασίαν. Οὔτε γὰρ ὁ ἄνθρωπος, ἄνθρωπος· οὔτε τὸ παιδίον, παιδίον· οὔτε ὁ νεανίσκος, νεανίσκος· οὔτε ὁ ἀνὴρ, ἀνήρ· οὔτε ὁ γέρων, γέρων· μεταβαλλόμενα δὲ ψεύδεται, καὶ τὰ προόντα, καὶ τὰ ὄντα. Ταῦτα μέντοι οὕτω νόει, ὦ τέκνον, ὡς καὶ τῶν ψευδῶν τούτων ἐνεργειῶν ἄνωθεν [e]ἠρτημένων ἀπ᾽ αὐτῆς τῆς ἀληθείας· τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος, τὸ ψεῦδος φημὶ τῆς ἀληθείας ἐνέργημα εἶναι.

[t] τὸ δὲ ψεῦδος] δὲ om. A.
Ib. Alias nova hic inscriptio est, τοῦ αὐτοῦ. GESNER.
[v] πάντα] ταῦτα B. m. pr. Trinc.
[w] ἐμπεριέχει] περιέχει A.
[x] γὰρ] δὲ A.
[y] οὖν τὸν] τοῦτον A. et mox γνωρίζεις (ε). Gesneri margo, τοῦτον δημιουργὸν νόμιζε.
[z] οὖν] γ᾽ οὖν A.

[a] γίνεσθαι] δύνασθαι A. Sed lectio altera in margine est a m. sec.
[b] δύνατον] ἀδύνατον Gesnerus pro conj. in marg. et sic quidam MSS. Schowii.
[c] καλεῖν δεῖ ταῦτα] δεῖ καλεῖν τὰ τοιαῦτα A.
[d] τὸν δὲ] δὲ om. A.
[e] ἠρτημένων] εἰρημένων B. m. p.

24 [a] Ἐκ τῶν Ὁμήρου.

Ὅτι [b] ἡ ἀλήθεια κάλλιστον, ὡς καὶ ἐν θεοῖς [c] ὑπάρχειν μέγιστον· δηλοῖ δὲ διὰ τῶν ἐπῶν τούτων·

Τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
[d] τέκμωρ. οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,
οὐδ' ἀτελεύτητον, ὅ τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.

Τριῶν γὰρ αἰτιῶν οὐσῶν, δι' ἃς ἄνθρωποι παραβαίνουσι [e] τὰς ὑποσχέσεις, καὶ ψεύδονται· ἢ γὰρ εὐθὺς ἐξαπατῶν τις ἔφησεν, ἢ φήσας ὕστερον μετενόησεν, ἢ βουλόμενος ἐξησθένησε· τούτων δὲ τὸ μέν ἐστι φαύλης προαιρέσεως, τὸ δὲ ἀσθενοῦς κρίσεως, τὸ δὲ ἐνδεοῦς δυνάμεως. Πάντα δὲ ὁ θεὸς ἐκπέφευγε· τῷ φιλαγάθῳ, τὸ [f] ἀπατηλόν· καὶ [g] τῷ βεβαίῳ, τὸ παλινάγρετον· καὶ τῷ τελεσιουργῷ, [h] τὸ ἀτελεύτητον.

25 [a] Πυθαγόρου.

Πυθαγόρας ἐρωτηθεὶς, τί ποιοῦσιν ἄνθρωποι [b] θεοῖς ὅμοιον; ἔφη· Ἐὰν [c] ἀληθεύωσιν. [d] Οἱ δὲ μάγοι ἀποφαίνονται [e] τοῦ μεγίστου τῶν θεῶν, ὃν Ὡρομάγδην καλοῦσιν, ἐοικέναι τὸ μὲν σῶμα φωτὶ, τὴν δὲ ψυχὴν [f] ἀληθείᾳ.

ΠΕΡΙ ΨΕΥΔΟΥΣ. ΙΒ.

1 [a] Εὐριπίδου.

Δύστηνος, ὅστις καὶ τὰ καλὰ ψευδῆ λέγων,
οὐ τοῖσδε χρῆται [b] τοῖς κακοῖς ἀληθέσιν.

24.

[a] Sic A. Trinc.
[b] ἡ om. A. ὡς om. Voss.
[c] ὑπάρχει Voss. ubi mox om. δέ.
[d] τέκμωρ] τέκμαρ A.
[e] τὰς om. A. Voss.
[f] ἀπατηλὸν] ἀποτελεῖν B. m. pr.
[g] τῷ βεβαίῳ] τὸ βεβαίως B.
[h] ἀτελεύτητον] ἀτελέστατον B. Trinc.

25.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.
[b] θεῷ] θεοῖς A.
[c] ἀληθεύωσιν] ἀληθέωσιν Voss.
[d] οἱ δὲ μάγοι] Hæc et seqq. a prioribus segregat Schowius, et Herodoto adscribit. Perperam. Vide Porphyrii vit. Pythag. §. 41. ibique Rittershusium.
[e] τοῦ μεγίστου] τὸν μέγιστον Trinc.
[f] ἀληθείᾳ] τῇ ἀληθείᾳ A.

1.

[a] Sic A. Trinc. v. Fr. inc. 18.
[b] τοῖς κακοῖς] τοῖς καλοῖς Grotius.

2 [a] Σοφοκλέους.

Ἀλλ' οὐδὲν ἕρπει ψεῦδος εἰς γῆρας χρόνου.

3 [a] Κακὸν τὸ κεύθειν, [b] κοὐ πρὸς ἀνδρὸς εὐγενοῦς.

4 [a] Σοφοκλέους Κρεούσᾳ.

Καλὸν μὲν οὖν οὐκ ἔστι τὰ ψευδῆ λέγειν,
ὅτῳ δ' ὄλεθρον δεινὸν ἡ ἀλήθει' ἄγει,
συγγνωστὸν εἰπεῖν ἐστι καὶ τὸ μὴ καλόν.

5 [a] Μενάνδρου.

Κρεῖττον [b] δ' ἑλέσθαι ψεῦδος, ἢ ἀληθὲς κακόν.

6 [a] Πεισάνδρου.

Οὐ νέμεσις καὶ ψεῦδος ὑπὲρ ψυχῆς ἀγορεύειν.

7 [a] Ὁμήρου.

Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει, μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστί.

8 [a] Μενάνδρου.

[b] Τὸ πιθανὸν ἰσχὺν τῆς ἀληθείας ἔχει
ἐνίοτε μείζω, καὶ πιθανώτερον ὄχλου.

9 [a] Μενάνδρου.

[b] Ἧπου χαλεπόν ἐστι τὸ ψευδῆ λέγειν.

2.

[a] Sic Trinc. Acrisio n. 2. tribuit Brunck. e cod. Vindob. Deest fragmentum A. Σοφ. Ἀλευάδαις B.

3.

[a] Deest lemma Trinc. Fragmentum abest A. Sophoclis Aload. fr. 2. inseruit Brunckius cod. Vindob. auctoritate fretus.

[b] καὶ πρὸς] Edidit Grotius κοὐ πρὸς e Gesneri emendatione. Et sic codd. nonnulli apud Schowium.

4.

[a] Sic A. Scil. fr. 2. Deest lemma Trinc.

5.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 208.

[b] κρεῖττον δ'] δ' om. Trinc. A.

6.

[a] Sic A. Πισάνδρου Trinc.

7.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Od. Γ. 20.

8.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 208.

[b] τὸ πιθανὸν] Valckenærius Diatr. Eurip. p. 258. corrigit, Τὸ ψεῦδος ἴ. τ. ἀ. ἔ. ἐ. μ. κ. πιθανωτέραν ὄ. Salmasius apud Grotium πιθανωτέραν pro πιθανώτερον. Schowius dedit ex duobus MSS. πιθανότερον λόγου.

9.

[a] Sic A. Εὐριπίδου Trinc.

[b] ἦ που τι] τι ob versum addidimus. Grotius.

10 [a] Εὐριπίδου Ἱππολύτου.

Ἔγωγέ φημι καὶ νόμον γε μὴ σέβειν
ἐν τοῖσι δεινοῖς τῶν ἀναγκαίων πλέον.

11 [a] Διφίλου.

Καιρῷ τιθέμενον [b] κέρδος ὡς καρπὸν φέρει.

12 [a] Διφίλου Θησαυροῦ.

Ὑπολαμβάνω τὸ ψεῦδος ἐπὶ σωτηρίᾳ
λεγόμενον οὐθὲν περιποιεῖσθαι δυσχερές.

13 [a] Δημοκρίτου.

[b] Ἀληθομυθεύειν χρεὼν, ὅπου λώϊον.

14 [a] Θαλῆς.

Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἐρωτηθεὶς πόσον ἀπέχει τὸ ψεῦδος τοῦ ἀληθοῦς· Ὅσον, ἔφη, ὀφθαλμοὶ [b] τῶν ὤτων.

15 [a] Χαιρήμονος.

Ψευδῆ δὲ τοῖς ἐσθλοῖσιν οὐ πρέπει λέγειν.

16 [a] [Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς ἀΐδαο πύλησιν,
ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, [b] ἄλλο δὲ εἴπῃ.
Ψεύδεα μὴ βάζειν· τὰ δ' ἐτήτυμα πάντ' ἀγορεύειν.
Μηδ' ἕτερον κεύθῃς κραδίῃ νόον, ἀλλ' ἀγορεύων.
Ψεῦδος δὲ μισεῖ πᾶς [c] φρόνιμος καὶ σοφός.
Ψεῦδος δὲ μισεῖ πᾶς σοφὸς καὶ χρήσιμος.

10.

[a] Sic A. Scil. Fragm. 2. τοῦ αὐτοῦ Trinc. ubi præcedit Εὐριπίδου.

11.

[a] Sic A. Trinc.

[b] κέρδος] Sic A. Trinc. ψεῦδος Gesner. ed. 3.

12.

[a] Sic A. Deest fragm. Trinc.

13.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἀληθομυθεύειν] ἀληθομυθέειν B. m. sec.

14.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ὤτων] τῶν ὤτων A. Trinc.

15.

[a] Sic A. Trinc.

16.

[a] Sequentia loca uncinis circumsepta addidisse videtur Gesnerus. Desunt MSS. ed. Trinc.

[b] ἄλλο δὲ βάζει] Vulgo ἄλλο δὲ εἴπῃ ex glossemate. Grotius.

[c] ὁ φρόνιμος] Illud ὁ ob versum addidimus. Grotius.

[d] Ψεύδους διαβολὴ τὸν βίον λυμαίνεται.
Ψευδόμενος οὐδεὶς λανθάνει πολὺν χρόνον.
Μήτε δόλους ῥάπτειν.
Μαρτυρίην ψευδῆ φεύγειν, τὰ δίκαι' ἀγορεύειν.]

17 [a] Θεόγνιδος.

Ἀρχῇ ἐπὶ ψεύδους μικρὰ χάρις· εἰς δὲ τελευτὴν
αἰσχρὸν δὴ κέρδος καὶ κακὸν [b] ἀμφότερα
γίνεται. οὐδέ τι καλὸν ὅτῳ ψεῦδος [c] προσομαρτῇ
ἀνδρὶ, [d] καὶ ἐξέλθῃ πρῶτον ἀπὸ στόματος.

18 [a] [Δημήτριος ἐρωτηθεὶς, τί φαῦλον τοῖς ψευδομένοις παρακολουθεῖ, εἶπε· Τὸ μηδ' ἂν τἀληθῆ λέγωσιν ἔτι πιστεύεσθαι.]

19 [a] Θεοφράστου.

Ἐκ διαβολῆς καὶ φθόνου ψεῦδος ἐπ' ὀλίγον ἰσχῦσαν ἀπεμαράνθη.

20 [a] Αἰλιανοῦ.

Ἀνὴρ εἰς Λακεδαίμονα ἀφίκετο Χῖος, γέρων ἤδη [b] ὢν, τὰ μὲν ἄλλα ἀλαζὼν, ᾐδεῖτο δὲ ἐπὶ τῷ γήρᾳ, καὶ [c] τὴν τρίχα πολιὰν οὖσαν ἐπειρᾶτο βαφῇ ἀφανίζειν. Παρελθὼν οὖν, εἶπεν ἐκεῖνα ὑπὲρ ὧν καὶ ἀφίκετο. Ἀναστὰς οὖν ὁ Ἀρχίδαμος, Τί ἄν, ἔφη, οὗτος ὑγιὲς εἴποι, ὃς οὐ μόνον ἐπὶ [d] τῇ ψυχῇ τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ περιφέρει; 1

[d] ψευδὴς διαβολὴ] Id rectius quam quod vulgo ψεύδους. GROTIUS.

17.

[a] Sic A. Trinc. Scil. v. 607.

[b] ἀμφοτέροιν] Nocere mendacium ait ei qui fallit et qui fallitur. Vulgo minus recte ἀμφότερον. GROTIUS. ἀμφότερα A. B. m. sec. et Gesneri margo. Dedi ἀρχῇ pro ἀρχή.

[c] προσομαρτῇ] προσομαρτεῖ A. B.

[d] καὶ ἐξέλθῃ] Duo MSS. apud Schowium κεἰ ἐξῆλθε. Duo item κἂν ἐξέλθῃ.

18.

[a] Deest hic locus A. Trinc.

19.

[a] Sic A. Trinc.

20.

[a] Sic A. v. Var. Hist. VII. 20. τοῦ αὐτοῦ Trinc.

[b] ὢν om. B. Paullo supra κῖος Trinc.

[c] τὴν τρίχα] τῷ τρίχα B. p. m. Trinc.

[d] τῇ ψυχῇ] τῆς ψυχῆς A. B. m. sec. et mox τῆς κεφαλῆς pro τῇ κεφαλῇ.

21 [a] Λυσίου.

Ψεύδεσθαι προχειρότατον τοῖς πολλάκις ἁμαρτάνουσιν.

22 [a] Θεμιστίου ἐκ τοῦ Μετριοπαθοῦς ἢ Φιλοτέκνου.

Οὐδεμία [b] γὰρ μοχθηρία μᾶλλον [c] δυσκοινώνητος [d] ἀπιστίας· ἀλλ᾽ αὕτη ἐστὶν ἡ κακία, πρὸς ἣν μόνην καὶ φυλακῆς ἐξαποροῦμεν. Καὶ γὰρ δὴ ὃ μόνον ἐπορισάμεθα φυλακτήριον, [e] λέγω δὲ τὸν ὅρκον, [f] * τούτῳ αὐτῷ μάλιστα καταχρῆται, * ὅτ᾽ ἂν δέῃ τι ἄπιστον ἄνδρα κακῶς δράσαντα ἐξαρνήσασθαι. * Ἔστι δὲ δή τι καὶ ἕτερον ψεῦδος, ὃ τοὺς μὲν ἄλλους οὐ πάνυ δή τι λυμαίνεται, αἶσχος δέ ἐστι τοῦ χρωμένου· γίνεται γὰρ οὐκ ἐν τῷ καθ᾽ ἑτέρου τὶ λέγειν ἢ πράττειν, ἀλλ᾽ ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ τε, καὶ [g] τῶν ἑαυτοῦ. Διπλοῦν δὲ τοῦτο, καὶ δισχιδές· [h] ἢ γὰρ ἐν τῷ φαυλότερα καὶ ἐλάττω λέγειν τῶν προσόντων ἀληθινῶς, ἢ ἐν τῷ μείζω τε καὶ σεμνότερα. Καλεῖται δὲ τὸ μὲν ἐνδεέστερον, εἰρωνεία· τὸ δὲ πλέον, ἀλαζονεία. Τὸ μὲν δὴ ἐλλεῖπον τοῦ ἀληθοῦς, κομψόν τέ ἐστι καὶ αἱμύλον, καὶ ἐνίοτε οὐκ ἄχρηστον τῷ φιλοσόφῳ· καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸ καὶ Σωκράτης παρελάμβανεν ἐν τοῖς λόγοις, ὁπότε ἐδεῖτο ἐπισκῶψαί τινα σοφιστὴν τύφου μεστὸν, καὶ γέμοντα [i] περιφροσύνης. Μᾶλλον γάρ τι αἰσθάνονται τῆς ἑαυτῶν [k] οὐδενείας, ὅτ᾽ ἂν ἀμαθέστεροι ἐξελέγχωνται τοῦ μηδὲν εἰδέναι προσποιουμένου. Τὸ δὲ ἕτερον τὸ ὑπερβάλλον, βαρύ τε καὶ ἐπαχθὲς, καὶ οὐδὲν οὔ-

21.

[a] Sic A. Trinc.

22.

[a] Sic A. Trinc. Exstat in Βασανιστῇ p. 258. B.

[b] γὰρ om. A. B. m. sec.

[c] δυσκοινώνητος] Sic A. in marg. In textu δυσκοινο΄.

[d] ἀπιστίας] ἀφ᾽ ἑστίας B. m. p. Trinc.

[e] τὸν ὅρκον λέγω] λέγω δὲ τὸν ὅρκον A.

[f] Locus valde mutilus. Stellulæ indicant plura apud ipsum Themistium visenda.

[g] τῆς ἑαυτοῦ] τῶν ἑαυτοῦ A. B. m. sec. τοῦ ἑ. m. pr. Trinc.

[h] ἢ γὰρ] om. A. ἢ γὰρ—ἀληθινῶς om. Trinc. ubi mox μείζονι—σεμνοτέρῳ.

[i] περιφροσύνης] Schowius dedit παραφροσύνης ex quinque MSS.

[k] οὐδενείας] οὐδενίας A. B. m. sec.

τως ἄκουσμα φορτικὸν, ὡς ὁ καθ' αὑτοῦ ἔπαινος, καὶ ταῦτα ἐπὶ παιδείᾳ, ἐφ' ᾗ καὶ ἄλλων ἐπαινούντων ἐρυθριᾶν χρεὼν τοὺς ἀληθινῶς αὐτῆς [i]ἐπηβόλους.—[k]Οὐκ οὖν καὶ πρὸς ἀλήθειαν, [l]ταυτὸν τοῦτο [m]ἀνάπηρον [n]ψυχὴν θήσομεν, ἣ ἂν τὸ μὲν ἑκούσιον ψεῦδος μισῇ, καὶ χαλεπῶς φέρῃ [o]αὐτή τε, καὶ ἑτέρων ψευδομένων [p]ὑπεραγανακτῇ· τὸ δὲ ἀκούσιον εὐκόλως προσδέχηται, καὶ ἀμαθαίνουσά που ἁλισκομένη μὴ ἀγανακτῇ, ἀλλ' εὐχερῶς ὥσπερ θηρίον ὕειον ἐν ἀμαθίᾳ μολύνηται;

23 [a]Ἡροδότου.

Ἔνθα γάρ τι δεῖ καὶ ψεῦδος λέγεσθαι, λεγέσθω.

24 [a]Πλάτωνος.

Ὁρᾷς γοῦν ὅτι καὶ νῦν διὰ τῆς [b]ἐπάλξεως ταύτης ὁ πολυκέφαλος σοφιστὴς ἠνάγκασεν ἡμᾶς τὸ μὴ ὂν [c]οὐχ ἑκόντας ὁμολογεῖν εἶναί πως; Ὁρῶ καὶ μάλα. Τί δαὶ δὴ τὴν τέχνην αὐτοῦ τίνα [d]ἀφορίζοντες ἡμῖν αὐτοῖς συμφωνεῖν οἷοί τε ἐσόμεθα; Πῆ καὶ τὸ ποῖόν τι φοβούμενος οὕτω λέγεις; Ὅτ' ἂν περὶ τὸ φάντασμα αὐτὸν ἀπατᾶν φῶμεν, καὶ τὴν τέχνην εἶναί τινα ἀπατητικὴν αὐτοῦ, τότε πότερον ψευδῆ δοξάζειν τὴν ψυχὴν ἡμῶν φήσομεν ὑπὸ τῆς ἐκείνου τέχνης, ἢ τί ποτ' ἐροῦμεν; Τοῦτο. Τί γὰρ ἂν ἄλλο εἴποιμεν; Ψευδὴς δ' αὖ δόξα ἔσται, τἀναντία τοῖς οὖσι δοξάζουσα; ἢ [e]πῶς; Τὰ ἐναντία. Λέγεις ἄρα τὰ μὴ ὄντα δοξάζειν τὴν

[i] ἐπιβόλους] ἐπηβόλους B. m. sec.

[k] οὐκ οὖν.] Sequentia sunt ex Platonis Rep. VII. p. 535.

[l] ταυτὸν] ταυτὸ A.

[m] ἀνάπηρον] Malim μετρίαν. Gesner. Perperam.

[n] ψυχὴν] ψυχῇ A.

[o] αὐτῆς] αὐτῇ A. Trinc.

[p] ὑπεραγανακτῇ] ἀγανακτῇ A. ὑπεραγανακτεῖ Trinc.

[q] ὕειον] υἱὸν A. in textu.

23.

[a] Sic Trinc. Scil. III. 72. Habent A. B. sub finem tit. præced.

24.

[a] Sic Trinc. Deest locus A. v. Sophist. p. 240. C.

[b] ἐπάλξεως] ἐπαλλάξεως Gesneri margo, ex Platone.

[c] οὐχ ἑκόντας] οὐκ ἔχοντας N. Trinc.

[d] ἀφορίζοντες] ἀφορίζοντος B.

[e] πῶς] οὕτως addit N. οὕτω Trinc.

ψευδῆ δόξαν; Ἀνάγκη. Πότερον μὴ εἶναι τὰ μὴ ὄντα δοξάζουσαν, ἢ πῶς [f] λέγεις εἶναι τὰ μηδαμῶς ὄντα; Εἶναι πῶς τὰ μὴ ὄντα [g] δεῖ γε, εἴπερ ψεύσεταί ποτέ τις τὶ, καὶ κατὰ βραχύ. Τί δ᾽ οὐ καὶ μηδαμῶς εἶναι τὰ πάντως ὄντα δοξάζεται; Ναί. Καὶ τοῦτο δὴ ψεῦδος; Καὶ τοῦτο. Καὶ λόγος, οἶμαι, ψευδὴς, οὕτω κατὰ ταυτὰ ταῦτα νομισθήσεται, [h] τά τε ὄντα λέγων μὴ εἶναι, καὶ τὰ μὴ ὄντα εἶναι. Πῶς γὰρ ἂν [i] ἄλλως τοιοῦτος γένοιτο;

25 [a] Ἐν ταυτῷ.

Τὸ μὲν [b] δὴ μὴ ὂν ἡμῖν ἕν τι τῶν ἄλλων γένος ὂν ἀνεφάνη, [c] κατὰ πάντα τὰ ὄντα διεσπαρμένον. Οὕτως. Οὐκ οὖν τὸ μετὰ τοῦτο σκεπτέον, εἰ δόξῃ τε καὶ λόγῳ μίγνυται; Τὶ δή; [d] Μὴ μιγνυμένου μὲν αὐτοῦ τούτοις, ἀναγκαῖον ἀληθῆ πάντ᾽ εἶναι· μιγνυμένου δὲ, δόξα τε ψευδὴς γίνεται καὶ λόγος. Τὸ γὰρ τὰ μὴ ὄντα δοξάζειν ἢ λέγειν, τοῦτ᾽ ἐστί που τὸ ψεῦδος, ἐν διανοίᾳ τε καὶ λόγοις γιγνόμενον. Οὕτως. Ὄντος δέ γε ψεύδους, ἔστιν ἀπάτη; Ναί. Καὶ μὴν ἀπάτης οὔσης, εἰδώλων τε καὶ εἰκόνων [e] ἤδη καὶ φαντασίας ἅπαντα ἀνάγκη μεστὰ εἶναι. Πῶς γὰρ οὔ;

26 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Περὶ δικαίου.

Φέρε δὴ, πότερον ἡγῇ δίκαιον εἶναι ψεύδεσθαι, ἢ ἀληθῆ λέγειν; Ἀληθῆ ἔγωγε. Ψεύδεσθαι ἄρα ἄδικον; Ναί. Πότερον δὲ [b] καὶ ἐξαπατᾶν ἡγῇ δίκαιον, ἢ μὴ ἐξαπατᾶν; Μὴ ἐξαπατᾶν δήπου. Ἐξαπατᾶν ἄρα ἄδικον; Ναί. [c] Τί δαὶ,

[f] λέγεις] Al. non habet. GESN.
[g] δεῖ γε.] λέγε N. Trinc.
[h] τά τε ὄντα] τὰ δὲ ὄντα B.
[i] ἄλλως] ἄλλος B.

25.

[a] Sic Trinc. Πλάτωνος ἐκ τοῦ Σοφιστοῦ A. Scil. p. 260.
[b] δὴ] om. A. Trinc. ἓν pro ὂν N.
[c] κατὰ om. A.
[d] μὴ om. A. μὴ μιγνυμένου—εἶναι om. N.
[e] ἤδη καὶ] καὶ om. A. Trinc.

26.

[a] Sic A. Simpliciter Πλάτωνος Trinc. v. Ed. Steph. T. III. p. 374. B.
[b] καὶ et mox ἡγῇ om. A. Trinc.
[c] τί δαὶ] τὶ δὴ A. τί δαὶ—ἄδικον om. B.

βλάπτειν δίκαιον, ἢ ὠφελεῖν; [d] Ὠφελεῖν. Βλάπτειν ἄρα ἄδικον; Ναί. Ἔστιν ἄρα ἀληθῆ μὲν λέγειν, καὶ μὴ ἐξαπατᾶν, καὶ ὠφελεῖν, δίκαιον· ψεύδεσθαι δὲ, καὶ βλάπτειν, καὶ ἐξαπατᾶν, ἄδικον; Ναὶ μὰ Δία σφόδρα γε. Ἦ καὶ τοὺς πολεμίους; Οὐδαμῶς. Ἀλλὰ βλάπτειν δίκαιον τοὺς πολεμίους, ὠφελεῖν δὲ ἄδικον; Ναί. Οὐκ οὖν καὶ ἐξαπατῶντας δίκαιον βλάπτειν τοὺς πολεμίους; Πῶς γὰρ οὔ; Τί δὲ, ψεύδεσθαι ἵνα ἐξαπατῶμεν καὶ βλάπτωμεν αὐτοὺς οὐ δίκαιον; Ναί. Τί δαὶ, τοὺς φίλους οὐκ ὠφελεῖν [e] δίκαιον εἶναι φὴς; Ἔγωγε. Πότερον μὴ ἐξαπατῶντας, ἢ ἐξαπατῶντας ἐπ' ὠφελείᾳ τῇ ἐκείνων; [f] Καὶ ἐξαπατῶντας νὴ Δία. Ἀλλ' ἐξαπατῶντας μὲν, δίκαιον ἄρα ὠφελεῖν, οὐ μέντοι ψευδομένους γε, ἢ [g] καὶ ψευδομένους; Καὶ ψευδομένους δίκαιον. [h] Ἔστιν ἄρα [i] ὡς ἔοικε, ψεύδεσθαί τε, καὶ ἀληθῆ λέγειν, δίκαιον καὶ ἄδικον; Ναί. Καὶ μὴ ἐξαπατᾶν, καὶ ἐξαπατᾶν, δίκαιον καὶ ἄδικον; Ἔοικε. [k] Καὶ βλάπτειν καὶ ὠφελεῖν, δίκαιον καὶ ἄδικον; Ναί. Ταῦτα [l] δὴ, ὡς ἔοικε πάντα τὰ τοιαῦτα ὄντα, καὶ [m] δίκαια καὶ ἄδικα ἐστιν; Ἔμοιγε φαίνεται. Ἄκουε δή. Ὀφθαλμὸν ἐγὼ ἔχω δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι; Ναί. Καὶ μυκτῆρα δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν, καὶ χεῖρα δεξιὰν καὶ ἀριστεράν; Ναί. Οὐκ οὖν ἐπειδὴ [n] ταυτὰ ὀνομάζων, τὰ μὲν δεξιὰ φὴς εἶναι, τὰ δὲ ἀριστερὰ τῶν ἐμῶν, εἴ σε ἐγὼ ἐροίμην, [o] ὁπότερα [p] ἂν [q] ἔχοις εἰπεῖν, ὅτι τὰ μὲν πρὸς [r] τοῦδε, δεξιά ἐστι, τὰ δὲ πρὸς σοῦ, ἀριστερά; [s] Ναί. Ἴθι

[d] ὠφελεῖν—πολεμίους om. A.

[e] φὴς δίκαιον εἶναι A.

[f] καὶ om. B.

[g] καὶ ψευδομένους om. A.

[h] ἔστιν] δὲ Trinc.

[i] ὡς ἔοικε om. A. conf. Schol. Apoll. Rhod. II. 440.

[k] βλάπτειν καὶ et mox καὶ ἄδικον om. B.

[l] δὴ et mox τὰ om. A.

[m] δίκαια καὶ ἄδικα] δίκαιον καὶ ἄδικον Trinc.

[n] ταυτὰ] ταῦτα A. Trinc.

[o] ὁπότερα] πότερα B.

[p] ἂν] Al. ἄρ' interponitur. Gesn.

[q] ἔχεις] ἔχοις A. Trinc. οἰκεῖν Trinc. B. m. sec. εἰπεῖν.

[r] τοῦδε] τοῦ Gesneri margo.

[s] ναί om. A. Trinc.

[t] δὴ καὶ ἐκεῖ. Ἐπειδὴ ταῦτα ὀνομάζων, τὰ μὲν δίκαια φῂς εἶναι, τὰ δὲ ἄδικα, ἔχεις εἰπεῖν, ὁπότερα τὰ δίκαια, καὶ ὁπότερα τὰ ἄδικα; Ἐμοὶ μὲν τοίνυν δοκεῖ, ἐν μὲν τῷ δέοντι καιρῷ ἕκαστα τούτων γιγνόμενα, δίκαια εἶναι· ἐν δὲ τῷ μὴ δέοντι, ἄδικα. Καλῶς γέ σοι δοκοῦν· ὁ μὲν ἄρα ἐν τῷ δέοντι ἕκαστα τούτων ποιῶν, δίκαια ποιεῖ· ὁ δὲ μὴ ἐν τῷ 1
δέοντι, ἄδικα; Ναί. Οὐκ οὖν ὁ μὲν τὰ δίκαια ποιῶν, δίκαιος· ὁ δὲ τὰ ἄδικα, ἄδικος; [v]Ἔστι ταῦτα. Τίς οὖν ὁ ἐν τῷ δέοντι καιρῷ οἷός τε τέμνειν, καὶ κάειν, καὶ ἰσχναίνειν; Ὁ ἰατρός. Ὅτι ἐπίσταται, ἢ δι' ἄλλο τι; Ὅτι ἐπίσταται. Τίς δὲ ἐν τῷ δέοντι σκάπτειν καὶ ἀροῦν καὶ φυτεύειν οἷός τε; Ὁ γεωργός. Ὅτι ἐπίσταται, ἢ [w]ὅτι οὔ; Ὅτι ἐπίσταται. Οὐκ οὖν καὶ τὰ ἄλλα οὕτως, ὁ μὲν ἐπιστάμενος, οἷός τε τὰ δέοντα ποιεῖν ἐστι, καὶ ἐν τῷ [x]δέοντι καιρῷ· ὁ δὲ μὴ ἐπιστάμενος, οὔ; Οὕτως. Καὶ ψεύδεσθαι ἄρα καὶ ἐξαπατᾶν καὶ ὠφελεῖν, [y]ὁ μὲν ἐπιστάμενος, οἷός τε ποιεῖν ἕκαστα τούτων ἐν τῷ δέοντι καιρῷ· ὁ δὲ μὴ ἐπιστάμενος, οὔ; Ἀληθῆ λέγεις.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΡΗΣΙΑΣ. ΙΓ.

1 [a] Εὐριπίδου.

Πότερα θέλεις σοι [b] μαλθακὰ ψευδῆ λέγω,
ἢ σκλήρ' ἀληθῆ, φράζε· σὴ γὰρ ἡ κρίσις.

2 [a] Σοφοκλέους Οἰδίποδος.

Οὕτως ἀναιδῶς ἐξεκίνησας τόδε

[t] καὶ om. A. δὲ pro δὴ B. ταῦτα A.

[v] ἔστι] ἔσται Trinc.

[w] ὅτι οὐ] ὅτι om. B.

[x] δέοντι καὶ ἐν τῷ καιρῷ] καὶ ἐν τῷ om. A. Trinc.

[y] ὁ ἐπιστάμενος ὁ μὲν ἐπιστάμενος A. Trinc.

1.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Fr. inc. 20.

[b] μαλθακαψευδῆ et mox σκληραληθῆ φράζω Trinc.

2.

[a] Sic A. Scil. Tyr. 354. Deest lemma Trinc.

τὸ ῥῆμα· καὶ ποῦ τοῦτο [b] φεύξεσθαι δοκεῖς;
πέφευγα· τἀληθὲς γὰρ ἰσχυρὸν [c] τρέφω.

3 [a] Σοφοκλέους Αἴαντι.

Οὐδ' αὖ τοιαύτην γλῶσσαν ἐν κακοῖς φιλῶ.
τὰ σκληρὰ γάρ τοι, κἂν ὑπέρδικ' ᾖ, δάκνει.

4 [a] Ἐν τῷ αὐτῷ.

Ἡ γλῶσσά σου τὸν θυμὸν, ὡς δεινὸν τρέφει.
ξὺν τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεστιν φρονεῖν.

5 [a] Σοφοκλέους Τηρεῖ.

Θάρσει· λέγων τἀληθὲς οὐ [b] σφάλλῃ ποτέ.

6 [a] Σοφοκλέους Ἀλεάδαι.

Καὶ γὰρ δικαία γλῶσσ' ἔχει κράτος μέγα.

7 [a] Εὐριπίδου.

[b] Ἐμοὶ γένοιτο πτωχὸς, εἰ δὲ βούλεται,
πτωχοῦ κακίων, ὅστις ὢν εὔνους ἐμοὶ
φόβον παρελθὼν τἀπὸ καρδίας ἐρεῖ.

8 [a] Εὐριπίδου Τημενίσι.

Καλόν γ' ἀληθὴς καὶ ἀτενὴς παρρησία.

9 [a] Σοφοκλέους.

Αἰδὼς γὰρ ἐν κακοῖσιν οὐδὲν ὠφελεῖ·
ἡ γὰρ σιωπὴ τῷ λαλοῦντι σύμμαχος.

[b] φεύξεσθαι] φυλάξασθαι B. p. m. Trinc.

[c] βλέπω] τρέφω A. Gesneri margo, et B. m. sec. et sic quinque MSS. apud Schow.

3.

[a] Sic A. Scil. v. 1118. Trinc. Σοφοκλέους.

4.

[a] Sic A. Scil. v. 1124. Deest lemma Trinc.

5.

[a] Sic A. Fragm. 3. Εὐριπίδου Trinc. *Incertus* Grotius.

[b] σφάλλῃ] σφαλῇ B. m. sec. Vide Valckenær. Diatr. Eurip. p. 15. σφαλῇ quinque codd. Schowii.

6.

[a] Sic A. Σοφοκλέους Trinc. Fr. Aload. 3.

7.

[a] Sic Trinc. Fr. inc. 21. Deest A. Ευριπίδης ἐν Ἰνοῖ Schow.

[b] ἐμοὶ γὰρ εἴη Plutarchus II. p. 64. A. Valckenærio citatus Diatr. p. 221. κάκιον Trinc.

8.

[a] Sic A. Scil. Fr. 2. Τοῦ αὐτοῦ Trinc. *Ejusdem in Menesia* Gesner.

9.

[a] Sic A. Trinc. Fr. inc. 13.

10 [a] Εὐριπίδου ἐκ Τηλέφου.

Ἀγάμεμνον, οὐδ' εἰ πέλεκυν ἐν χεροῖν [b] ἔχων
[c] μέλλοι τις εἰς τράχηλον ἐμβαλεῖν ἐμὸν,
σιγήσομαι, [d] δίκαιά γ' ἀντειπεῖν ἔχων.

11 [a] Φιλήμονος Ἐπιδικαζομένου.

Πρόχειρον ἐπὶ τὴν γλῶτταν εὐλόγῳ τρέχειν.

12 [a] Εὐριπίδου Ἑκάβης.

Φεῦ φεῦ. Βροτοῖσιν ὡς τὰ χρηστὰ πράγματα
χρηστῶν ἀφορμὰς ἐνδίδωσ' ἀεὶ λόγων.

13 [a] Εὐριπίδου ἐν τῷ Δικτύϊ.

Θάρσει, τό τοι δίκαιον ἰσχύει μέγα.

14 [a] Μοσχίωνος.

Ὅμως τό γ' ὀρθὸν καὶ δίκαιον οὔ ποτε
σιγῇ παρήσω. Τὴν γὰρ ἐντεθραμμένην
ἀστοῖς Ἀθάνας, τῇ τε Θησέως πόλει,
καλὸν φυλάξαι [b] γνησίως παρρησίαν.

15 [a] Εὐριπίδου.

Ἀτὰρ σιωπᾶν τά γε δίκαι' οὐ χρή ποτε.

16 [a] Φιλοξένου.

Φιλόξενος παραδοθεὶς ὑπὸ Διονυσίου ποτὲ εἰς τὰς λατομίας διὰ τὸ φαυλίζειν τὰ ποιήματα αὐτοῦ, καὶ ἀνακλη-

10.

[a] Sic A. Fr. 16. Εὐριπίδου. Trinc.

[b] ἔχων] ἔχω A. Trinc.

[c] μέλλοι τις] μέλλει τε εἰς B. m. p. μέλλοις ἐπὶ B. m. sec. μέλλοι τε εἰς Trinc.

[d] δίκαιά τ' ἀντειπεῖν B. m. pr. Trinc. δίκαια οὐ ἀντ. B. m. sec.

11.

[a] Sic A. Deest locus Trinc. Cleric. p. 302.

12.

[a] Sic A. Scil. v. 1238. Deest lemma Trinc.

13.

[a] Sic A. Scil. Fr. 2. Deest lemma Trinc.

14.

[a] Sic A. Trinc.

[b] γνησίως] γνησίῳ B. m. p. γνησίῳ παρρησίᾳ Trinc.

15.

[a] Sic A. Trinc. Fr. incert. 22.

16.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Vide locos Wyttenbachio allegatos ad Plutarch. II. p. 334. C.

θεὶς, ἔπειτα πάλιν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν αὐτῶν ἐκλήθη· μέχρι [b] δέ τινος ὑπομείνας ἀνέστη· πυθομένου δὲ τοῦ Διονυσίου, Ποῖ δὴ σύ; Εἰς τὰς λατομίας, εἶπεν.

17 [a] Δημοσθένους.

Οὐδὲν ἂν εἴη τοῖς ἐλευθέροις μεῖζον ἀτύχημα τοῦ στέρεσθαι τῆς παρρησίας.

18 [a] Ἐκ τῶν Διογένους Διατριβῶν.

Ὥσπερ οὖν τοῦ Ποντικοῦ μέλιτος γεύσασθαι ἐπιχειροῦσιν οἱ ἄπειροι, γευσάμενοι δὲ παραχρῆμα ἐξέπτυσαν [b] δυσχεράναντες, ὅτι πικρόν ἐστι καὶ ἀηδές· οὕτω καὶ [c] τοῦ Διογένους ἀποπειρᾶσθαι μὲν ἤθελον διὰ πολυπραγμοσύνην, ἐλεγχόμενοι δὲ ἀπεστρέφοντο καὶ ἔφευγον· καὶ ἄλλων μὲν ἥδοντο λοιδορουμένων, αὐτοὶ δ' ἐφοβοῦντο καὶ ἀνεχώρουν· καὶ εἰ μὲν ἔσκωπτε καὶ ἔπαιζεν, ὥσπερ εἰώθει ἐνίοτε, ὑπερφυῶς ἔχαιρον· ἀνατεινομένου δὲ καὶ [d] σπουδάζοντος, οὐχ ὑπέμειναν τὴν παρρησίαν.

19 [a] Ἐν ταυτῷ.

[b] Ἐπ' αὐτόν γε τὸν Ἀντισθένην παραβάλλων πρὸς τοὺς λόγους ἐνίοτε ἤλεγχεν ὡς πολὺ μαλακώτερον· καὶ ἔφη αὐτὸν εἶναι σάλπιγγα, [c] λοιδορῶν, αὐτοῦ γὰρ οὐκ ἀκούειν φθεγγομένου μέγιστον. Καὶ Ἀντισθένης ἀμυνόμενος, ἀντὶ τῆς σάλπιγγος ἔλεγε ταῖς [d] σφηξὶν ὅμοιον αὐτὸν εἶναι· καὶ γὰρ τῶν σφηκῶν τὸν μὲν ψόφον τῶν πτερῶν εἶναι μικρόν· τὸ δὲ κέντρον, δριμύτατον. Ἔχαιρεν οὖν τῇ παρρησίᾳ τοῦ Διογένους.

[b] δὲ habet B. m. sec. Deest Trinc. Mox ἔφη pro εἶπεν B.

17.

[a] Sic A. Trinc. οὐθὲν A. pro οὐδὲν.

18.

[a] Sic A. Trinc.

[b] δυσχεράναντες om. A.

[c] τοῦ διογ.] τὰς διογ. B. m. p. Trinc.

[d] σπουδάζοντος—ὑπέμειναν] σπουδάσαντος—ὑπέμενον A.

19.

[a] Sic A. Trinc. v. Menag. ad Diog. Laert. VI. 44.

[b] ἐπ' αὐτὸν] ἐπεὶ αὐτὸν A. Damasc.

[c] λοιδόρων] λοιδοριῶν Gesn. marg.

[d] σφιξὶν ὅμοιον αὐτὸν εἶπε] ἔλεγε ταῖς σφηξὶν ὅμοιον αὐτὸν εἶναι A. σφηξὶν ὅμοιον εἶναι B. m. sec. ἔλεγε σφηξὶν ὁ. α. ε. Trinc.

20 [a] Σόλωνος.

Συμβούλευε μὴ τὰ ἥδιστα, ἀλλὰ τὰ ἄριστα.

21 [a] Πυθαγόρου.

[b] Συγγενεῖ καὶ ἄρχοντι πλὴν ἐλευθερίας πάντα εἶκε.

22 [a] Ἐκ τῶν Ἀρίστωνος Ὁμοιωμάτων.

Ὅμοιον ἀψινθίου τὸ δριμὺ, καὶ λόγου παρρησίαν ἐκκόψαι.

23 [a] Ἐκ τῶν Ἀριστωνύμου Τομαρίων.

Ὥσπερ τὸ μέλι τὰ ἡλκωμένα δάκνει, τοῖς δὲ κατὰ φύσιν ἡδύ ἐστιν, οὕτω καὶ οἱ ἐκ φιλοσοφίας λόγοι.

24 [a] Ἐκ τῶν Δίωνος Χρειῶν.

Τὴν ἐπιτίμησιν ὁ Διογένης ἀλλότριον ἀγαθὸν ἔλεγεν εἶναι.

25 [a] Διογένους.

Διογένης Ἀττικοῦ τινὸς ἐγκαλοῦντος αὐτῷ, διότι Λακεδαιμονίους μᾶλλον ἐπαινῶν, παρ᾽ ἐκείνοις οὐ διατρίβει· Οὐδὲ γὰρ ἰατρὸς, εἶπεν, ὑγιείας ὢν ποιητικὸς, ἐν τοῖς ὑγιαίνουσι [b] τὴν διατριβὴν ποιεῖται.

26 [a] Δημοκρίτου.

Κρέσσον τὰ οἰκήϊα ἡμαρτήματα ἐλέγχειν, ἢ τὰ ὀθνεῖα.

27 [a] Διογένους.

Ὁ Διογένης ἔλεγεν, ὅτι οἱ μὲν [b] ἄλλοι κύνες τοὺς ἐχθροὺς δάκνουσιν· ἐγὼ δὲ τοὺς φίλους, ἵνα σώσω.

20.

[a] Sic A. Trinc.

21.

[a] Sic Trinc. Damasc. Deest locus A.

[b] Non vertit corrupta Gesnerus. Emendate hæc leguntur in Demophili sententiis Pythagor. συγγενεῖ—πάντα εἶκε. VALCKEN. εὐγενείᾳ B. συγγενεῖ Damasc. et in fine εἶχεν.

22.

[a] Sic A. Ἐκ τῶν Ἀριστωνύμου Trinc.

23.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

24.

[a] Sic A. Trinc.

25.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] τὴν διατριβὴν ποιεῖται] διατρίβει A.

26.

[a] Sic A. Trinc.

27.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ἄλλοι om. Trinc.

28 [a] Ἐκ τῶν Σερήνου.

Ἀντιπάτρῳ ἀγροῖκος ἄνθρωπος ἐπεδίδου βιβλίον [b] εὐτυχίαν ἔχον· ὁ δὲ, Οὐ σχολάζω, ἔφη. Καὶ μὴ βασίλευε, εἶπεν ἐκεῖνος, εἰ μὴ σχολὴν ἄγεις.

29 [a] Ἐν ταυτῷ.

Πρεσβῦτις δικαζομένη ἐπὶ Φιλίππου, ὡς [b] ἑώρα νυστάζοντα [c] ἔπειτα μέλλοντα ἀποφαίνεσθαι, ἐδεῖτο συγχωρῆσαι αὐτῇ ἐφεῖναι. Ὁ δὲ, Ἐπὶ τίνα; εἶπεν. Ἐπὶ [d] Φίλιππον, ἀπεκρίνατο, ἐγρηγορότα.

30 [a] Δημοκράτους.

Δημοκράτης ἰδὼν κλέπτην ὑπὸ τῶν ἕνδεκα ἀπαγόμενον, Ἄθλιε, εἶπε, τί γὰρ τὰ μικρὰ ἔκλεπτες, ἀλλ' οὐ τὰ μεγάλα, ἵνα καὶ σὺ ἄλλους ἀπῆγες;

31 [a] Ἱπποκράτους.

Ἱπποκράτην ἔπειθέ τις πρὸς Ξέρξην ἀπαίρειν, χρηστὸν εἶναι φάσκων βασιλέα· ὁ δὲ, Οὐ δέομαι, ἔφη, χρηστοῦ δεσπότου.

32 [a] Δημοσθένους.

Δημοσθένης πρὸς κλέπτην εἰπόντα, Οὐκ ᾔδειν ὅτι σόν ἐστιν· Ὅτι δὲ, ἔφη, σὸν οὐκ ἔστιν ᾔδεις.

33 [a] Πυθαγόρου.

Τὰ ἁμαρτήματά σου πειρῶ μὴ λόγοις [h] ἐπικαλύπτειν, ἀλλὰ θεραπεύειν ἐλέγχοις.

28.

[a] Σερίνου A. Trinc. v. Plutarch. II. p. 179. C.

[b] εὐτυχίαν] ἐντυχίαν B. pro conj. et sic Wyttenbachius. ἀντιδικίαν Jacobsius in Athen. p. 241. *actionis libellum.* Mox σχολάζειν A.

29.

[a] Sic Trinc. et A. m. p. sed delevit manus sec. v. Plutarch. II. 178. F.

[b] ἑώρα addidi cum A. et B. m. sec. ὡς οὐ ζοντα Trinc.

[c] ἐπὶ τὰ] ἔπειτα Damasc. καὶ A. B. sed in utroque a m. sec.

[d] Φίλιππον] φοιτῶντα B. m. pr. Trinc.

30.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

31.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

32.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

33.

[a] Sic A. Trinc.

[h] ἐπικαλύπτειν] καλύπτειν A.

34 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Οὐχ οὕτω χαλεπὸν ἁμαρτάνειν, ὡς [b] τὸν ἁμαρτάνοντα μὴ ἐξελέγχειν.

35 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ὥσπερ σωματικὸν πάθος οὐ κρυπτόμενον, οὐδὲ ἐπαινούμενον ὑγιάζεται, οὕτως οὐδὲ ψυχὴ κακῶς φρουρουμένη καὶ συναγορευομένη θεραπεύεται.

36 [a] Πλάτωνος.

Διονύσιος ὁ τύραννος ἀτιμάζων [b] αὐτὸν διὰ τὴν πρὸς Δίωνα φιλίαν, κατέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ χώρᾳ· καὶ μυκτηρίζων, [c] Ἦ που ὁ Πλάτων, ἔφη, ἐνθένδε ἀπελθὼν πολὺν ἐν Ἀκαδημίᾳ λόγον καθ᾽ ἡμῶν [d] διαθήσει. Ὁ δὲ, [e] Μὴ λόγων, ἔφη, γένοιτο τοσαύτη ἀπορία, ὥστε περὶ σοῦ διαλέγεσθαι.

37 [a] Διογένους.

Διογένης [b] ἤρετο Πλάτωνα, εἰ νόμους γράφει· ὁ δὲ ἔφη. Τί δαί; πολιτείαν ἔγραψας; Πάνυ μὲν οὖν. Τί οὖν, ἡ πολιτεία νόμους οὐκ εἶχεν; Εἶχεν. Τί οὖν ἔδει σε πάλιν νόμους γράφειν;

38 [a] Αἰλιανοῦ.

Τιμόθεος ὁ Κόνωνος πρὸς Ἀριστοφῶντα τὸν [b] Ἀζηνιέα πάντων ἄριστα ἔχοντα λόγον εἶπεν· ἐπεὶ γὰρ ἄσωτος ἦν ὁ Ἀριστοφῶν, πικρότατα αὐτοῦ καθίκετο ὁ Τιμόθεος εἰπὼν, Ὧι ἱκανὸν οὐδὲν, τούτῳ γε αἰσχρὸν οὐδέν.

34.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] τὸ ἁμαρτάνοντα] τὸν ἁμαρτάνοντα A. B. m. sec.

35.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

36.

[a] Sic A. Trinc.

[b] αὐτὸν] Πλάτωνα B. m. sec.

[c] εἴ που] ἦ που A. B. m. s. ἦ που ὦ Πλάτων ἔφη Damasc. Pro εἴπου Gesnerus conjecit εἶπεν.

[d] διαθήσει] διαθέσει Trinc.

[e] μὴ λόγων, ἔ. γ. τ.] μὴ γένοιτο τοσαύτη λόγων A.

37.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] εἴρετο] ἤρετο A.

38.

[a] Sic Trinc. Deest A.

[b] Ἀζηνιέα] Ἀξηνιέα Damasc. Ἀζηνίκα B. p. m. ἴσ. Ῥαμνούσιον idem m. sec. Vide Perizonium ad Ælian. Var. Hist. XIV. 3. qui hunc locum non intellexit: vertit enim, *Timotheus — contra A. qui omnium optime perorabat, orationem habuit;* quum debuisset, *Ti-*

39 [a] Ἐκ τῶν Ἀρίστωνος Ὁμοιωμάτων.

Φήσαντός τινος, λίαν [b] μοι ἐπισκώπτεις, ἔφη· Καὶ γὰρ τοῖς σπληνικοῖς τὰ μὲν δριμέα καὶ πικρὰ ὠφέλιμα· τὰ δὲ γλυκέα, βλαβερά.

40 [a] Δημοκρίτου.

Οἰκήϊον ἐλευθερίης, παρρησίη· κίνδυνος δὲ, ἡ τοῦ καιροῦ διάγνωσις.

41 [a] Δημοσθένους Ὀλυνθιακῶν γ̅.

Ἀλλὰ δικαίου πολίτου κρίνω τὴν τῶν πραγμάτων σωτηρίαν ἀντὶ τῆς ἐν τῷ λέγειν χάριτος αἱρεῖσθαι.

42 [a] Ἐκ τῶν Σερήνου.

Ἡ Λάκαινα πωλουμένη, πρὸς τὸν ἐρόμενον τί ἐπίσταται, Ἐλευθέρα, ἔφη, εἶναι.

43 [a] Θεμιστίου ἐκ τοῦ Περὶ Ψυχῆς.

Εἰ μὲν οὖν ὀρθῶς ἐπὶ Πλάτωνος εἶπε Διογένης, Τί δὲ ὄφελος ἡμῖν ἀνδρὸς, ὃς πολὺν ἤδη χρόνον φιλοσοφῶν, οὐδένα λελύπηκεν; ἕτεροι [b] κρίνωσιν. Ἴσως γὰρ [c] ὡς τὸ μέλι δεῖ καὶ τὸν λόγον τοῦ φιλοσόφου τὸ γλυκὺ δηκτικὸν ἔχειν τῶν ἡλκωμένων.

44 [a] Εὐσεβίου.

[b] Παρρησίη ἀπὸ γνώμης ἐλευθέρης καὶ ἀληθείην ἀσπαζομε-

motheus—dixit in A. optimum dicterium. Recte cepit Wakefieldus.

39.

[a] Sic A. ἀριστωνύμου pro Ἀρίστωνος Trinc.

[b] μοι ἐπισκώπτεις] μ́ σκώπτ́ A. με pro μοι Damasc. Hanc sententiam non habet B.

40.

[a] Sic A. Trinc.

41.

[a] Sic A. Scil. p. 34. Simpliciter Δημοσθ. Trinc.

42.

[a] Σερίνου A. Trinc. V. Plutarch. p. 242. C.

43.

[a] Sic Trinc. ἐκ τοῦ περὶ ψυχῆς Damasc. Deest locus A. Plutarcheum esse docet Wyttenbachius. Fr. inc. 5.

[b] κρίνωσιν] κρίνουσιν Trinc. B. m. p. κρινοῦσιν m. sec.

[c] ὡς τὸ μὲν δεῖ] ᾤετο μὲν δεῖν corrigit Valckenærius ad Herodot. VIII. 5. Ingeniose quidem: melius tamen Wyttenbach. V. supra 23.

44.

[a] Sic A. Trinc.

[b] Παρρησία] παρρησίη A. B.

νης προέρχεται· παρέξεαι δὲ αὐτὴν ἀμώμητον, οὐ [c] τῷ πᾶσι καὶ ὡς ἔτυχεν ἐπιτιμᾶν καὶ λοιδορέεσθαι, νομίζων τοῦτο εἶναι τὴν παρρησίην· ἀλλ᾽ εἰ πρὸς οὓς δεῖ, καὶ ὑπὲρ τίνων [d] χρὴ, καὶ ἐν ᾧ χρὴ, μετὰ τοῦ χρησίμου [e] τῶν παρισταμένων ξὺν νόῳ προσδιαλέγοιο.

45 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἐχθρὸς τἀληθῆ εἰπὼν τοῦ προσποιευμένου φίλου πρὸς χάριν [b] εἰπόντος παντὸς αἱρετώτερος.

46 [a] Σωκράτους.

Τῆς παρρησίας, ὥσπερ ὥρας, ἐν καιρῷ ἡ χάρις ἡδίων.

47 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Οὔτε μάχαιραν ἀμβλεῖαν, οὔτε παρρησίαν ἄπρακτον ἔχειν δεῖ.

48 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Οὔτε ἐκ τοῦ κόσμου τὸν ἥλιον, οὔτε ἐκ τῆς παιδείας ἀρτέον τὴν παρρησίαν.

49 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἔστιν ὥσπερ τρίβωνα ῥυπαρὸν ἀμπεχόμενον εὐεκτεῖν, οὐτωσὶ καὶ βίον ἔχοντα πενιχρὸν παρρησιάζεσθαι.

50 [a] Ἑρμοῦ ἐκ τοῦ Ἴσιδος πρὸς Ὧρον.

Ἔλεγχος γὰρ [b] ἐπιγνωσθεὶς, ὦ μέγιστε βασιλεῦ, εἰς ἐπιθυμίαν φέρει τὸν ἐλεγχθέντα ὧν πρότερον οὐκ ᾔδει.

[c] τὸ πᾶσι] τῷ πᾶσι Valcken.

[d] χρημάτων] χρὴ A. B. m. sec. Damasc. Gesneri margo. Mox ᾧ δὴ χρὴ A.

[e] τῶν παρισταμένων] περὶ τῶν παρ. A. Gesneri margo. μετὰ τῶν π. Trinc. In fine προσδιαλέγοιτο A. Trinc.

45.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] εἰπόντος] ἢ A.

46.

[a] Sic A. Trinc.

47.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

48.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

49.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

50.

[a] Sic A. B. ubi ἴσι. Schowius dedit ex uno cod. quem Vindobonensem esse suspicor, Ἑρμοῦ ἐκ τῆς Ἴσιδος πρεσβείας. Trinc. simpliciter Ἑρμοῦ.

[b] ἐπιγνασθεὶς] ἐπιγνωθεὶς A.

ΠΕΡΙ ΚΟΛΑΚΕΙΑΣ. ΙΔ.

1 [a] Ποσειδίππου.

Τὴν χλανίδα πάντες, ὡς ἔοικεν, οὐκ ἐμὲ
προσηγόρευον. οὐδὲ εἷς νῦν μοι λαλεῖ.

2 [a] Κριτίου.

Ὅστις δὲ τοῖς φίλοισι πάντα πρὸς χάριν
πράσσων ὁμιλεῖ, τὴν παραυτίχ' ἡδονὴν
ἔχθραν καθίστησ' εἰς τὸν ὕστερον χρόνον.

3 [a] Εὐριπίδου Ἐρεχθεῖ.

Φίλους δὲ τοὺς [b] μὲν μὴ χαλῶντας ἐν λόγοις
κέκτησο· τοὺς δὲ πρὸς χάριν σὺν ἡδονῇ
τῇ σῇ πονηροὺς, κλεῖθρον εἰργέτω στέγης.

4 [a] Ζήνωνος.

Ἔλεγχε σαυτὸν ὅστις εἶ, [b] μὴ πρὸς χάριν
ἄκου', ἀφαιροῦ δὲ κολάκων παρρησίαν.

5 [a] Εὐριπίδου Ἰφιγενείας.

Αἰνούμενοι γὰρ [b] ἀγαθοὶ, τρόπον τινὰ
μισοῦσι τοὺς αἰνοῦντας, ἐὰν αἰνῶσ' ἄγαν.

6 [a] Εὐριπίδου Ὀρέστου.

Βάρος τι καὶ τόδ' ἐστὶν, αἰνεῖσθαι λίαν.

7 [a] Νικολάου.

Τὸ τῶν παρασίτων, ἄνδρες, ἐξεῦρεν γένος
Διὸς πεφυκὼς, ὡς λέγουσι, Τάνταλος.

1.
[a] Sic A. ποσιδίππου Trinc.

2.
[a] Sic A. Trinc.

3.
[a] Sic A. Scil. Fr. 2, 18. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.
[b] μὲν μὴ] μὲν om. Trinc.

4.
[a] Sic A. Trinc.
[b] μὴ] καὶ μὴ A. Trinc.

5.
[a] Sic A. Scil. Aul. 979. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.
[b] οἱ ἀγαθοὶ] Deest articulus A. Trinc. Mox A. Trinc. ἂν pro ἐὰν.

6.
[a] Sic A. Scil. v. 1162. Deest lemma Trinc.

7.
[a] Sic A. Trinc.
Ib. Pro *Nicolao* forte reponendum *Nicostratus*. Valcken. Vitiosi nihil suspicatur Porsonus Eurip. Orest. 5.

οὐ δυνάμενος δὲ τῇ τέχνῃ χρῆσθαι καλῶς,
ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν, εἶτ᾽ ἀκουσίῳ
δίφρῳ περιπεσὼν δυναμένῳ λιμὸν ποιεῖν,
[b]ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐξαπίνης ἀπεστράφη.
ἄφνω δὲ πληγεὶς εἰς μέσην τὴν γαστέρα
ἔδοξεν αὐτῷ γεγονέναι [c]τἄνω κάτω.
Σίπυλόν τε τοῦτον ἀνατετράφθαι τὸν τρόπον,
καὶ μάλα δικαίως· Φρὺξ γὰρ ὤν, οὐχ ἱκανὸς ἦν
τὴν τοῦ τρέφοντος εὖ φέρειν παρρησίαν.
[d]διὸ δὴ τοιαύτης παντελῶς καχεξίας
ἐν τοῖς βίοις παρὰ πᾶσιν ἐζηλωμένης,
πικρῶς [e]ἐπιπλῆξαι βούλομ᾽, ἄν περ νὴ Δία
παρρησίαν μοι δῶτε, τοὺς ἀσυμβόλους,
τἀλλότρια δειπνεῖν ἑλομένους ἄνευ πόνου.
τί γὰρ μαθών, ἄνθρωπε, πρὸς τῶν δαιμόνων
βούλει παρασιτεῖν; ἢ τί τῶν ἐν τῷ βίῳ
[f]ξυνῆκας; εἰπόν, ἄξιον γὰρ εἰδέναι.
τίνος μαθητὴς γέγονας; αἵρεσιν τίνα
[g]ζηλοῖς; ἀπὸ τίνων δογμάτων ὁρμώμενος

[b] τὰ τῆς τραπέζης] Ita legendum pro eo quod vulgo est εἶτα τῆς. Monebat Salmasius et esse ἀνακόλουθον, qualia apud Thucydidem et alios multa: quasi non περιπεσὼν, sed περιπεσόντος αὐτοῦ dictum esset. GROTIUS.

Ib. εἰ τῆς edd. Trinc. Gesn. ἀπὸ τῆς B. a m. sec. et sic quatuor MSS. apud Schowium. θείης τραπέζης conj. Jacobs.

[c] τ᾽ ἄνω κάτω] τἄνω καὶ κάτω Trinc. Mox ad Σίπυλον Grotius in annot. ms. "Vide Aristidem de "Smyrna [T. i. p. 459. Canter.] "Plutarch. adv. Stoicos [p. 1059. "C.] Strabo I." [p. 101 = 86.]

[d] διὸ δὴ] διὸ δεῖ A. ubi desunt præcedentia.

[e] ἐκπλῆξαι] ἐπιπλῆξαι A. Gesneri margo, et duo MSS. Schowii. πικρὸς A.

[f] ξυνῆκας] νυξῆκας A. N. εὕρηκας A. in marg. νύξηκας B. cum ἴσ. ηὔξηκας et γρ. εὕρηκας in marg.

[g] * κλοῖς;] Sic Trinc. et Gesner. Stellula tamen Trincavello deest. εἵλου A. B. m. sec. et Gesneri margo, quam lectionem recepit Grotius. φιλεῖς edidit Schowius ex uno MS.

Ib. MS. Paris. εἵλου est interpretamentum. Corrigo ζηλοῖς. Diogenem rogat emtor ζηλοῖς δὲ τίνα; Lucian. I. 548, 27. II. p. 381, 75. τίνα αἵρεσιν ἀσπάζεται μᾶλλον ἐν φιλοσοφίᾳ. I. 606, 22. vere φιλοσοφίαν ζηλοῦντες. II. p. 377, 67. τὸν Σινωπέα ζηλοῦν ἔδοξεν.—Τὴν αὐτὴν ἐζηλωκὼς προαίρεσιν Herculi Di-

τολμᾶς παρασιτεῖν; ἃ μόλις ἡμεῖς τὸν βίον
[h] ἅπαντα κατατρίψαντες, οὐδὲ νῦν ἔτι
ἀνεῳγμένην δυνάμεθα τὴν θύραν ἰδεῖν,
διὰ τοὺς [i] ἀνώδυνα τἀλλότρια μασσωμένους.
οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐπὶ τράπεζαν ἔσθ' ὁ πλοῦς.
πλευρὰν ἔχειν [k] πρώτιστον ἐν τούτοισι δεῖ,
πρόσωπον ἰταμὸν, χρῶμα διαμένον, γνάθον
ἀκάματον, εὐθὺς δυναμένην πληγὰς φέρειν·
στοιχεῖα μὲν ταῦτ' ἐστὶ τῆς ὅλης τέχνης.
ἔπειτα δεῖ σκωπτόμενον ἐφ' ἑαυτῷ γελᾶν·
αἰσχρὸν γὰρ οἶμαι δοῦλον εἶναι σκώμματος.
ἀπὸ τῶν ἐτῶν κλέπτει τὶς, ἢ καὶ [l] βάπτεται
θέλων καλὸς εἶναι, καὶ παρ' ἡλικίαν νοσεῖ;
ἔστω Γανυμήδης οὗτος ἀποθεούμενος.
πρὸς χάριν [m] ὁμιλεῖ τοῦ τρέφοντος ἐπ' ὀλέθρῳ.
[n] ταράττεταί τις, καὶ [o] ποιεῖ πάντας νεκροὺς 1
[p] δείπνῳ; σιωπῇ τοῦτον ὑπομυκτηρίσας
εἰς τὴν τράπεζαν καὶ σὺ τὴν χολὴν ἄφες.

od. I. 28, 35. Longin. VII. 7. cum idem pulcrum videtur *τοῖς ἀπὸ διαφόρων ἐπιτηδευμάτων, βίων, ζήλων.* VALCKEN.

Ib. Lege *ζηλοῖς.* Cicero pro Muræn. 29. *cujus inventorum æmuli.* Porphyr. de Abst. IV. 12. sive Joseph. B. J. II. viii. 7. *ἐζηλωκὼς προαίρεσιν* Diod. Sic. I. 24. quem confer etiam V. 76. Synes. Dion. p. 49. B. Tacit. Annal. VI. 22. PORSON.

[h] *πάντα*] Porsonus *ἅπαντα.*

[i] *ἄνω δία τ'*] *ἀνώδυνα* Codd. quatuor Schowii, et sic B. m. sec. *ἀναιδῶς* conj. Grotius.

[k] *πρώτοισι τουτέοισι δεῖ*] *πρώτοισι τούτοισι* Trinc. *πρώτιστον ἐν τούτοισι δ.* A. B. m. sec. Gesneri margo. codd. quidam Schowii. Alii Schowii codd. *πρώτοισιν ἐν τούτοισι.*

Ib. *πρώτιστον ἐν τούτοισι δ.*] Ita MS. A. Vereor ne obscœnius quid subsit, quod indagari non tanti est, ut pudori faciamus injuriam. GROTIUS.

[l] *βλάπτεται*] *βάπτεται* A. ex em. et sic B.

[m] *ὁμιλεῖ*] *ὁμίλει* B. ex em.

[n] *ταράττεται*] *παράττεται* Trinc. A. B. in textu. *παρατάττεται* uterque in marg.

Ib. *παρατάττεται*] Ita MS. A. recte. Id est, aciem instruit debellaturus in mensa Alexandrum. Vulgo *ταράττεται.* GROTIUS.

[o] *ποιεῖ.*] *πτοεῖ* Gesneri margo.

[p] *δείπνῳ*] *δείπνει* B. pro conj.

οἶμαι δ' ἐμαυτὸν εὔθετον [q] τῷ πράγματι,
παῖδες, γεγονέναι· πάντα γὰρ πρόσεστί μοι
ὅσα [r] περ ἔχειν τἀλλότρια τὸν δειπνοῦντα δεῖ,
λιμὸς, ἀπόνοια, τόλμα, γαστὴρ, ἀργία.
καὶ νῦν [s] μ' ὁ Λυδῶν τῶν πολυχρύσων ἄναξ
σύνδειπνον αὐτῷ κέκρικεν εἶναι [t] καὶ φίλον.

8 [a] Δημοκρίτου.

Εὐλογέειν ἐπὶ καλοῖς ἔργμασι, καλόν· τὸ γὰρ ἐπὶ φλαύροισι, κίβδηλον, καὶ ἀπατεῶνος ἔργον.

9 [a] Ἐκ τῶν Ἀριστωνύμου Τομαρίων.

Τὰ μὲν ξύλα τὸ πῦρ αὔξοντα ὑπ' αὐτοῦ καταναλίσκεται· ὁ δὲ πλοῦτος ἐκτρέφων τοὺς κόλακας ὑπ' αὐτῶν τούτων διαφθείρεται.

10 [a] Σωτίωνος ἐκ τοῦ περὶ Ὀργῆς.

Οἱ δελφῖνες μέχρι τοῦ κλύδωνος συνδιανήχονται τοῖς κολυμβῶσι, πρὸς δὲ τὸ ξηρὸν οὐκ ἐξοκέλλουσιν· οὕτως οἱ κόλακες ἐν εὐδίᾳ παραμένουσιν, ὡς καὶ οἱ τοὺς φίλους εἰς ἀποδημίαν προπέμποντες, μέχρι τῆς λείας συμπαρακολουθοῦσιν, ἐπειδ' ἂν δὲ εἰς τραχεῖαν ἔλθωσιν, ἀπίασιν.

11 [a] Φαβωρίνου.

Ἔστι δὲ οὐκ ἀξιόπιστος ἔπαινος, ὃν ἐπαινεῖ τις ἕτερον διὰ τὸ ἑαυτοῦ συμφέρον.

12 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ὥσπερ ὁ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν τρεφομένων ὑπ' αὐτοῦ κυ-

[q] τοῖς πράγμασι] τῷ πράγματι A. Gesneri margo.
[r] περ ἔχειν] παρέχειν A.
[s] μ' ὁ] με B. Trinc.
[t] καὶ φίλον] Καὶ addidimus ut versus impleretur. GROTIUS.

8.
[a] Sic A. Trinc.

9.
[a] Sic A. Deest τομαρίων Trinc.

10.
[a] Sic A. m. sec. Φωτίωνος pr. Simpl. Ἐκ τῶν Σωτίωνος Trinc.

11.
[a] Sic A. Φαβουρίνου Trinc.

12.
[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

νῶν ἀπέθανεν, οὕτως οἱ κόλακες τοὺς τρέφοντας [b]καταλύουσιν.

13 [a] Θεοδώρου ὑπὲρ Ἐλπίδος Φοριανῆς.

Εἴσοδος δὲ ἦν παρ᾽ αὐτὴν οὐκ ὀλίγη· τῶν μὲν τοῦ ἤθους τὴν [b]ἀφέλειαν ἀποδεχομένων, τῶν δέ τι καὶ δεομένων ἴσως· τῶν δὲ πολλῶν [c]συνήθη νοσούντων, καὶ οἰκείᾳ φύσει χρωμένων, οἳ τοὺς πλουτοῦντας ὥσπέρ τι κρεῖττον θαυμάζοντες, φθείρεσθαι πρὸς τὰς τούτων θύρας εἰώθασιν, κἂν μηθ᾽ ὁτιοῦν τῆς εὐπορίας μεθέξειν μέλλωσιν.

14 [a] Διογένους.

Ἐπὶ τῆς κολακείας, ὥσπερ ἐπὶ μνήματος, αὐτὸ μόνον τὸ ὄνομα τῆς φιλίας ἐπιγέγραπται.

15 [a] Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον.

Μίσει τοὺς κολακεύοντας, ὥσπερ τοὺς ἐξαπατῶντας· ἀμφότεροι γὰρ πιστευθέντες τοὺς [b]πιστεύσαντας ἀδικοῦσι.

16 [a] Κράτητος.

Κράτης τοὺς κόλακάς φησι [b]συγκατανευσιφάγους.

17 [a] Ἀντισθένους.

Ἀντισθένης αἱρετώτερόν φησιν εἰς κόρακας ἐμπεσεῖν, ἢ εἰς κόλακας· οἱ μὲν γὰρ ἀποθανόντος τὸ σῶμα, οἱ δὲ ζῶντος τὴν ψυχὴν λυμαίνονται.

[b] καταλύουσιν] κατεσθίουσι A. Gesneri margo. κατέδουσι conj. Jacobs. Anthol. T. X. p. 217.

13.

[a] Sic B. infra LXXI. 9. ἐλπίδα A. sed h. l. compendiose ἐλπιδφορίαν. Trinc. simpliciter Θεοδώρου. Gesner: *Theodori* ὑπὲρ ἐλπιδιφορίας.

[b] ἀφέλειαν] ὠφέλειαν Trinc.

[c] συνήθως] συνή A. συνήθη Gesneri margo.

14.

[a] Sic A. Trinc.

15.

[a] Sic A. simpliciter Ἰσοκράτους Trinc.

[b] πιστεύσαντας] πιστεύοντας A.

16.

[a] Sic A.

[b] συγκατανευσιφάγους] συγκατανευσειφάγους A.

17.

[a] Sic A.

18 [a] Πυθαγόρου.

Χαῖρε τοῖς ἐλέγχουσί σε μᾶλλον, ἢ τοῖς κολακεύουσιν· ὡς δ' ἐχθρῶν χείρονας ἐκτρέπου τοὺς κολακεύοντας.

19 [a] Ἀντισθένους.

Ἀντισθένης ἔλεγεν, ὥσπερ τὰς ἑταίρας τἀγαθὰ πάντα εὔχεσθαι τοῖς ἐρασταῖς παρεῖναι, πλὴν νοῦ καὶ φρονήσεως, οὕτω καὶ τοὺς κόλακας οἷς σύνεισι.

20 [a] Κράτητος.

Κράτης πρὸς νέον πλούσιον πολλοὺς κόλακας ἐπισυρόμενον, Νεανίσκε, εἶπεν, ἐλεῶ σου τὴν ἐρημίαν.

21 [a] Σωκράτους.

Ἡ τῶν κολάκων εὔνοια καθάπερ ἐκ τροπῆς φεύγει τὰς ἀτυχίας.

22 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Θηρεύουσι τοῖς μὲν κυσὶ τοὺς λαγωοὺς οἱ κυνηγοὶ, τοῖς δὲ ἐπαίνοις τοὺς ἀνοήτους οἱ πολλοί.

23 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Οἱ μὲν λύκοι τοῖς κυσὶν, οἱ δὲ κόλακες τοῖς φίλοις ὄντες ὅμοιοι, ἀνομοίων ἐπιθυμοῦσιν.

24 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἔοικεν ἡ κολακεία γραπτῇ πανοπλίᾳ. Διὸ τέρψιν μὲν ἔχει, χρείαν δὲ οὐδεμίαν παρέχεται.

25 [a] Πλάτωνος ἐκ τῆς πρὸς Διόνυσον Ἐπιστολῆς.

Ἑώρων γὰρ καὶ τότε, καὶ νῦν ὁρῶ τὰς μεγάλας οὐσίας

18.

[a] Sic A. Πυθαγόρας Trinc.

19.

[a] Sic A.

20.

[a] Sic A.

21.

[a] Sic A. Σωκράτης Trinc.

22.

[a] Sic A.

23.

[a] Sic A.

24.

[a] Sic A.

25.

[a] Sic A. Scil. p. 317. C. Simpl. Πλάτωνος Trinc.

καὶ ὑπερόγκους τῶν τε ἰδιωτῶν καὶ τῶν μονάρχων, σχεδὸν ὅσῳ περ ἂν μείζους ὦσι, τοσούτῳ πλείους καὶ μείζους τοὺς διαβάλλοντας, καὶ πρὸς ἡδονὴν μετὰ αἰσχρᾶς βλάβης τοὺς ὁμιλοῦντας τρεφούσας, οὗ κακὸν οὐδὲν μεῖζον γεννᾷ πλοῦτός τε καὶ ἡ τῆς ἄλλης ἐξουσίας δύναμις.

26 [a] Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ Μενεξένου ἢ Ἐπιταφίου.

Ὅτ' ἂν δέ τις ἐν τούτοις ἀγωνίζηται, [b] ὥσπερ καὶ ἐπαινεῖ, οὐδὲν μέγα δοκεῖν εὖ λέγειν.

ΠΕΡΙ ΑΣΩΤΙΑΣ. ΙΕ. 151

1 [a] Μενάνδρου.

Τοὺς τὸν ἴδιον δαπανῶντας ἀλογίστως βίον 51
[b] τὸ καλῶς ἀκούειν, ταχὺ ποιεῖ πᾶσιν κακῶς.

2 [a] Εὔφρονος Διδύμων.

Ὁ γὰρ τὸν ἴδιον οἰκονομῶν κακῶς βίον,
πῶς οὗτος ἂν σώσειε τῶν ἔξω τινά;

3 [a] Διφίλου. 152

Ἔργον συναγαγεῖν σωρὸν ἐν πολλῷ χρόνῳ,
ἐν ἡμέρᾳ [b] δὲ διαφορῆσαι ῥᾴδιον.

4 [a] Μενάνδρου.

[b] Λαμπρῶς ἔνιοι † σώζειν, οἷς χαλεπώτερον
τοῦ [c] περιποιήσασθαί τι τὸ φυλάξαι βίον.

26.

[a] Sic A. Sc. p. 235. D. Deest lemma Trinc.

[b] ὥσπερ] ὅνσπερ B. m. sec.

1.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 208.

[b] τῷ καλῶς] τὸ καλῶς A. B. marg. Articulum delevit Grotius.

2.

[a] Sic Froben. Εὔφρονος B. Nihil enotavi ex A. Εὔφρονος ἐν Διδύμοις Schow. *Euphronis in Didymis* Gesner. *Euphro Geminis* Grotius. Cum priori jungit Trinc.

3.

[a] Sic A. B. Εὔφρονος Trinc.

[b] δὲ μιᾷ διαφορῆσαι] μιᾷ om. Voss. Arsen. A. Maximus, Frob. Et sic Porson. Adv. p. 303. Grotius dedit διαφορεῖν.

4.

[a] Sic A. Cleric. p. 208. Διφίλου Trinc.

[b] Λαμπρῶς γὰρ ἔνιοι ζῶσιν] Et hæc emendatio nostra, cum vulgo exstaret λαμπρῶς ἔνιοι σώζειν, nec versu nec sensu constante. Grotius.

[c] πέρα ποιήσασθαι] παρὰ π. N.

5 [a] Μενάνδρου.

Ἂν μὲν πλέωμεν ἡμερῶν που τεττάρων,
σκεπτόμεθα τἀναγκαῖ᾽ ἑκάστης ἡμέρας.
ἂν [b] ἦ δὲ φείσασθαί τι τοῦ γήρως χάριν,
οὐ [c] φεισόμεσθ᾽ ἐφόδια περιποιούμενοι;

6 [a] Θεόγνιδος.

Ὥσπερ ἐγὼ, μέσσην ὁδὸν ἔρχεο ποσσὶν,
μηδ᾽ ἑτέροισι δίδου, Κύρνε, τὰ τῶν ἑτέρων.

7 [a] Πυθαγόρου.

Μὴ δαπανᾶν παρὰ καιρὸν, [b] ἀπειροκάλως ἔνι ἡμων,
μηδ᾽ ἀνελεύθερος ἴσθι. Μέτρον δ᾽ ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.

8 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης ἰδών τινα προχείρως πᾶσι χαριζόμενον, καὶ ἀνεξετάστως ὑπηρετούμενον· Κακῶς, εἶπεν, ἀπόλοιο, ὅτι τὰς Χάριτας, παρθένους οὔσας, πόρνας [b] ἐποίησας.

9 [a] Διογένους.

Διογένης ἄσωτον ᾔτει μνᾶν· τοῦ δὲ εἰπόντος, Διατί τοὺς ἄλλους [b] τριώβολα, ἐμὲ δὲ μνᾶν ζητεῖς; ἔφη, Παρὰ μὲν τῶν ἄλλων ἐλπίζω πάλιν λαβεῖν, παρὰ δὲ σοῦ οὐκέτι.

10 [a] Κράτητος.

Κράτης τὰ τῶν πλουσίων καὶ ἀσώτων χρήματα ταῖς [b] ἐπὶ τῶν κρημνῶν συκαῖς εἴκαζεν, ἀφ᾽ ὧν ἄνθρωπον μηδὲν λαμ-

περιποιήσασθαι Gesneri margo, et MSS. omnes Schowii, et sic Grotius.

5.

[a] Sic Trinc. Cleric. p. 208. Φιλήμονος B. Deest locus A.

[b] ἦ δὲ] δέῃ B. m. s. δέον Brunck. Hunc v. et seq. Philemoni tribuit Trinc.

[c] φεισόμεθ᾽] φειδόμεθ᾽ B. m. sec. φειδόμεσθ᾽ Brunck. et MSS. Schowii.

6.

[a] Sic Trinc. Scil. v. 331.

7.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἀπειροκάλως ἔνι ἡμῶν] ὁποῖα καλῶν ἀδαήμων Gesneri margo, et B. m. sec. e Pythag. Aur. Carm.

8.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ἐποίησας] πεποίηκας Voss.

9.

[a] Sic A. Lemma Deest Trinc.

[b] τριώβολα] τριώβολον B. m. s. Mox λαβεῖν om. Trinc. Voss. et B. m. sec.

10.

[a] Sic A. Lemma deest Trinc.

[b] ἐπὶ τῶν κρ.] Deest τῶν Trinc.

βάνειν, κόρακας δὲ καὶ ἰκτίνους· ὥσπερ παρὰ τούτων, ἑταίρας [c] καὶ κόλακας.

11 [a] Δημοσθένους ἐν τῷ πρὸς Λεπτίνην.

Τῶν γὰρ ἀνθρώπων οἱ πλεῖστοι κτῶνται μὲν τἀγαθὰ, τῷ καλῶς βουλεύεσθαι, καὶ μηδενὸς καταφρονεῖν· φυλάττειν δ' οὐκ ἐθέλουσι τοῖς αὐτοῖς τούτοις.

12 [a] Ζήνωνος.

Ζήνων πρὸς τοὺς ἀπολογουμένους ὑπὲρ τῆς αὐτῶν [b] ἀσωτίας, καὶ λέγοντας ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος ἀναλίσκειν, ἔλεγεν· [c] Ἦ που καὶ τοῖς μαγείροις συγγνώσεσθε, ἐὰν ἁλμυρὰ λέγωσι πεποιηκέναι τὰ ὄψα, ὅτι πλῆθος ἁλῶν αὐτοῖς ὑπῆρχεν;

13 [a] Ξενοφῶν ἐν τῷ η̄ τῆς Κύρου παιδείας.

Οὐ γὰρ τὸ μὴ λαβεῖν τἀγαθὰ οὕτω χαλεπὸν, ὡς τὸ λαβόντα στερηθῆναι.

ΠΕΡΙ ΦΕΙΔΩΛΙΑΣ, Ις.

1 [a] Φιλήμονος.

Ἐὰν οἷς ἔχωμεν, [b] τοῖς γε μηδὲ χρώμεθα,
ἃ δ' οὐκ ἔχομεν ζητοῦμεν, ὧν μὲν διὰ τύχην,
ὧν δὲ δι' ἑαυτοὺς ἐσόμεθ' ἐστερημένοι.

2 [a] Ἀπολλοδώρου.

Μισῶ τύχην συνοῦσαν ἀτυχεῖ σώματι.
ὅστις γὰρ εὐπορῶν, παρὸν ζῆν ἡδέως,
κακῶς διάγει, τί ἂν τις ἄλλ' ἢ τῇ τύχῃ
μέμφοιτο; διότι [b] δυστυχεῖ συνδυστυχεῖ.

[c] καὶ κόλ.] ἢ κόλ. B. m. p. Trinc.

11.

[a] Sic A. Scil. p. 472. Simpliciter Δημοσθένους Trinc.

12.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.
[b] ἀσωτείας] ἀσωτίας Voss. A.
[c] Ἦ που] εἴ που B.

13.

[a] Sic A. Scil. VII. 5, 82. Simpliciter Ξενοφῶντος Trinc.

1.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 342.
[b] τοῖς γε] γε om. Trinc.

2.

[a] Sic A. Trinc.
[b] δυστυχεῖ σὺν τῇ τύχῃ] δ. συντύ-

3 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἐγὼ γὰρ οὐ τὸν πλοῦτον ἴδοιμι ὅσος ἐστὶν, ἀλλ' ὅστις αὐτὸν [b] κέκτηται, εἰ ὑπέρτερός ἐστιν ὧν ἔχει.

4 [a] Εὐριπίδου Ἀντιόπης.

Εἰ δ' εὐτυχῶν τις, καὶ βίον κεκτημένος,
μηδὲν [b] δόμοισι τῶν καλῶν πειράσεται,
ἐγὼ μὲν [c] οὔποτ' αὐτὸν ὄλβιον καλῶ,
φύλακα δὲ μᾶλλον χρημάτων εὐδαίμονα.

5 [a] Εὐριπίδου Ἰνοῖ.

Ἀμουσία τοι μηδ' ἐπ' οἰκτροῖσιν δάκρυ
στάζειν. Κακὸν δὲ, χρημάτων ὄντων ἅλις,
φειδοῖ πονηρᾷ μηδέν' [b] εὖ ποιεῖν βροτῶν.

6 [a] Εὐριπίδου Δανάης.

Ὅστις [b] δόμοις μὲν ἥδεται πληρουμένοις,
γαστρὸς δ' ἀφαιρῶν σῶμα [c] δύστηνος κακοῖ,
τοῦτον νομίζω καὶ θεῶν [d] συλᾶν βρέτη,
τοῖς φιλτάτοις τε πολέμιον πεφυκέναι.

7 [a] Μενάνδρου.

Οὐ πώποτ' ἐζήλωσα πλουτοῦντα σφόδρα

χει A. m. pr. συνδυστυχεῖ A. m. sec. et B. m. sec. σὺν τύχῃ N. Trinc. συνδυστυχεῖ amplexus est Grotius.

3.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] κτῆται] κέκτηται A. Trinc. Gesneri margo. Fragmentum hoc sic constituit Grotius: Ἐγὼ γὰρ οὐ τὸν πλοῦτον ἐσίδοιμ' ἔσθ' ὅσος, ἀλλ' ὅστις αὐτὸν κτῆται, εἰ ὑπέρτερος ἔσθ' ὧν ἔχει. Nihil video.

4.

[a] Sic A. Fr. 8. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

[b] δόμοισι] δ' ὅμως τι. Sic Maximus. Grotius annot. MS.

[c] οὔ ποτ' αὐτὸν] αὐτὸν οὔποτ' A. B. m. s.

5.

[a] Deest lemma Trinc. et Gesn. *Idem* Grotius. Fragm. Euripid. Antiop. 40. Deest locus A. Εὐριπίδου Ἰνοῖ B. vide infra CXIV. 3.

[b] εὐποιεῖν] εὖ ποιεῖν Valcken. Diatr. p. 63.

6.

[a] Sic A. Scil. fr. 4.

[b] δόμοις — πληρουμένοις] δόμους — πληρουμένους A. non πληρούμενος ut minus recte notavit Grotius. δόμους — πληρουμένους item B. m. pr. Tr.

[c] δύστηνος] δύστηνον A. B. uterque m. sec.

[d] συλᾶν] ἐλᾶν A. p. m.

7.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 210.

ἄνθρωπον, ἀπολαύοντα μηδὲν ὧν ἔχει.

8 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Μὴ πάντοθεν [b] κέρδαιν᾽· ἐπαισχύνου δέ μοι
τὸ μὴ δικαίως εὐτυχεῖν. Ἔχει φόβον
[c] ὁ τρισκακοδαίμων, ὅστις ἐκ φειδωλίας
κατέθετο μῖσος διπλάσιον τῆς οὐσίας.

9 [a] Θεοκρίτου.

Κάλλιον, ὦ 'πιμελητὰ φιλάργυρε, τὸν φακὸν [b] ἑψῆν,
μὴ 'πιτάμῃς τὰν χεῖρα διαπρίων τὸ κύμινον.

10 [a] Μενάνδρου ἐν Ψευδηρακλεῖ.

Ἀστοργίαν ἔχει τιν᾽ ὁ σκληρὸς βίος.

11 [a] Ἀπολλοδώρου Ἀποκαρτερῶν.

Ἀλλὰ σχεδόν τι τὸ κεφάλαιον τῶν κακῶν
εἴρηκας, ἐν φιλαργυρίᾳ γὰρ πάντ᾽ ἔνι.

12 [a] Ἀντιφάνους.

Ὡς δυστυχεῖς, ὅσοισι τοῦ κέρδους χάριν
ἐπίπροσθε ταἰσχρὰ φαίνετ᾽ εἶναι τῶν καλῶν·
ἐπισκοτεῖ γὰρ τῷ φρονεῖν τὸ λαμβάνειν.

13 [a] Μενάνδρου ἐκ Δυσκόλου.

Περὶ χρημάτων λαλεῖς ἀβεβαίου πράγματος.
εἰ μὲν γὰρ οἶσθα ταῦτα παραμενοῦντά σοι
[b] εἰς πάντα τὸν χρόνον, φύλαττε, μηδενὶ
ἄλλῳ μεταδιδοὺς, αὐτὸς ὢν δὲ κύριος·

8.

[a] Sic A. Cleric. ibid.

[b] κέρδαινε. αἰσχύνου] κέρδαιν᾽ ἐπαισχύνου Bentleius.

[c] ὁ] ὦ B. m. sec.

9.

[a] Sic A. Scil. X. 54.

[b] ἑψεῖν] ἑψῆν A. m. p. τὸ φακὸν ἑλεῖν Trinc.

10.

[a] Sic A. Simpl. Μενάνδρου Trinc.

11.

[a] Sic A. Simpl. Ἀπολλοδώρου Trinc. in *Apocarterunte* GESNER. *Mortem sibi consciscente*. GROT.

12.

[a] Sic A. ubi in principio ὡς pro ὦ. Ἀντιφῶντος Trinc.

13.

[a] Sic A. Simpl. Μενάνδρου Trinc. *in Moroso*, Grotius. Cleric. p. 48.

[b] εἰς πάντα] Deest εἰς B. m. p. Tr.

[c] ἃ δὲ μὴ σεαυτοῦ, τῆς τύχης δὲ πάντ' ἔχεις,
τί ἂν φθονοίης, ὦ πάτερ, τούτων τινί;
αὐτὴ γὰρ ἄλλῳ τυχὸν ἀναξίῳ τινὶ
παρελομένη σοῦ πάντα προσθήσει πάλιν.
διόπερ ἐγώ σέ φημι δεῖν ὅσον χρόνον 1
εἶ κύριος, χρῆσθαί σε γενναίως, πάτερ,
αὐτὸν ἐπικουρεῖν πᾶσιν, εὐπόρους ποιεῖν
[d] ὡς ἂν δύνῃ πλείστους διὰ σαυτοῦ, τοῦτο γὰρ
ἀθάνατόν ἐστι, κἄν ποτε πταίσας τύχῃς,
ἐκεῖθεν ἔσται ταυτὸ τοῦτό σοι πάλιν.

[e] Πολλῷ δὲ κρεῖττόν ἐστιν ἐμφανὴς φίλος,
ἢ πλοῦτος ἀφανὴς, ὃν σὺ κατορύξας ἔχεις.

14 [a] Εὐσεβίου.

Ἀνὴρ μεγάλα ἔχων χρήματα ἀποτεθησαυρισμένα, ἔπειτα 10 [b] γνώμῃ τῇ ἑωυτοῦ ἐς μηδὲν τῶν δεόντων οἷός τε ἐὼν αὐτοῖς χρέεσθαι, ἔοικε τῷ τὰ ἐν τοῖς δημοσίοις ἀποκείμενα πεπιστευκότι ἑωυτοῦ εἶναι. Δόξῃ μὲν γὰρ ὁμοίη πλουτέουσι· τόπερ δὲ τοῦ κεκτῆσθαί ἐστιν οἰκήϊον, τοῦ αὐτοῖς χρέεσθαι, [c] ἀπεστερέαται ὁμοίως ἀμφότεροι.

[c] εἰ δὲ μὴ δ' ἑαυτὸν] εἰ δὲ μὴ σεαυτοῦ A. εἰ δ' οὐ σεαυτοῦ B. m. sec. et duo MSS. Schowii. ἃ δὲ μὴ σεαυτοῦ emend. Porsonus Adv. p. 43. Mox ἔγωγε Tyrwhitt.

Ib. εἰ μήδ' ἑαυτοῦ] Ita nos sensum verbis reddidimus. Nam vulgo εἰ δὲ μὴ δ' ἑαυτόν. Sed MS. σεαυτοῦ. Et interpunctionem sustulimus post κύριος. Grotius.

[d] ὡς ἂν — τοῦτο γάρ.] Illa τοῦτο γὰρ ad versum qui mutilus erat supplendum ex sequenti retraximus: atque ibi post ἀθάνατον addidimus ἐστι. Grotius. Supra ὡς in A. B. scriptum est οὗς. ἔστι habent A. N. Trinc.

[e] πολλὸν] πολλῶν A. πολλοῦ N. πολλῷ Gesneri margo, B. m. s. Hunc versum a præcedentibus sejunxit Grotius, et *Incerto* tribuit. Et sic, ut videtur, Trinc.

14.

[a] Sic fere Trinc. ubi Εὐσεβείου. Deest locus A.

[b] γνώμῃ μὴ] μὴ male est repetitum. Valcken.

[c] ἀποστερέαται] ἀπεστερέαται Schäferus ad Gregor. p. 485.

15 [a] Θεοπόμπου.

Εἴ τις πλεῖστα τῶν ἀγαθῶν κεκτημένος μετὰ τοῦ λυπεῖσθαι διάγοι τὸν βίον, ἁπάντων ἂν εἴη καὶ τῶν ὄντων καὶ τῶν ἐσομένων ἀθλιώτατος.

16 [a] Δημοκρίτου.

Οἱ φειδωλοὶ [b] τὸν τῆς μελίσσης οἶτον ἔχουσιν, ἐργαζόμενοι ὡς ἀεὶ βιωσόμενοι.

17 [a] Οἱ τῶν φειδωλῶν παῖδες ἀμαθέες γινόμενοι, ὥσπερ οἱ ὀρχησταὶ, οἱ ἐς τὰς μαχαίρας ὀρούοντες, ἢν ἑνὸς μόνου μὴ τύχωσι, καταφερόμενοι ἔνθα δεῖ τοὺς πόδας ἐρεῖσαι, ἀπόλλυνται· χαλεπὸν δὲ τυχεῖν ἑνὸς, τὸ γὰρ ἴχνιον μοῦνον λέλειπται τῶν [b] ποδῶν· οὕτω δὲ καὶ οὗτοι, ἢν ἁμάρτωσι τοῦ πατρικοῦ τύπου τοῦ ἐπιμελέος καὶ φειδωλοῦ, φιλέουσι διαφθείρεσθαι.

18 [a] Φειδώ τοι καὶ λιμὸς, χρηστὴ, ἐν καιρῷ δὲ καὶ δαπάνη· γινώσκειν δὲ ἀγαθοῦ.

19 [a] Ἀντιφῶντος.

Εἰσί τινες, οἳ τὸν παρόντα μὲν βίον οὐ ζῶσιν, ἀλλὰ παρασκευάζονται πολλῇ σπουδῇ, ὡς ἕτερόν τινα βίον βιωσόμενοι, οὐ τὸν παρόντα· καὶ ἐν τούτῳ [b] παραλειπόμενος ὁ χρόνος οἴχεται.

20 [a] Μητροδώρου.

Ἑτοιμάζονταί τινες διὰ βίου τὰ πρὸς τὸν [b] βίον, βιωσόμενοι

15.

[a] Sic A. Trinc.

16.

[a] Sic A. Trinc.

[b] τὸν — οἶτον] Sic A. Vulgo τῶν—σῖτον. Trinc. τὸν—σίτον.

17.

[a] Deest lemma Trinc. Locum om. A.

[b] ποδῶν] πολλῶν B.

18.

[a] Deest lemma Trinc. Locum om. A.

19.

[a] Sic Trinc. om. A. usque ad βιωσόμενοι.

[b] περιλειπόμενος] παραλειπόμενος A. B. m. sec. et Gesneri margo.

20.

[a] Sic A. Trinc.

[b] βίον βιωσόμενοι] Voculam οἷον

μετὰ τὸ λεγόμενον ζῆν, οὐ συνορῶντες ὡς πᾶσιν ἡμῖν θανάσιμον [c] ἐγκέχυται τὸ τῆς γενέσεως φάρμακον.

21 [a] Δημοκρίτου.

Βίος [b] ἀνεόρταστος, μακρὴ ὁδὸς ἀπανδόκευτος.

22 [a] Πλουτάρχου ἐκ τῶν Ὑγιεινῶν Παραγγελμάτων.

Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μικρολογία, καὶ γλισχρότης ἐνίους ἀναγκάζει [b] πιεζοῦντας οἴκοι τὰς ἐπιθυμίας, καὶ [c] κατισχναίνοντας, ἐμπίπλασθαι παρ' [d] ἑτέρων τῶν πολυτελῶν, καὶ ἀπολαύειν, καθάπερ ἐκ πολεμίας ἀφειδῶς ἐπισιτιζομένους· [e] εἶτα κακῶς διατεθέντες ἀπιᾶσιν, εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐφόδιον τῆς [f] ἀπληστίας τὴν ἀπεψίαν ἔχοντες.

23 [a] Θεόκριτος τοὺς πολλοὺς τῶν πλουσίων ἔλεγεν ἐπιτρόπους εἶναι, ἀλλὰ μὴ δεσπότας τῶν χρημάτων.

24 [a] Εὐσεβίου.

Ἄνδρα χρήματα μεγάλα ἔχοντα ἀποτεθησαυρισμένα, καὶ [[b] τοῦ θησαυρίζειν] αὐτοῦ τούτου εἵνεκα ἐπικτώμενον, καὶ

ante βιωσόμενοι intercidisse censet Jacobsius Anthol. XII. p. 233.

[c] ἐγκέχυται] ἐκκέχυται Gesneri margo.

21.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἀνεόρταστος] ἀνεόρτατος B.

22.

[a] Sic A. Scil. p. 125. E. Simpl. Πλουτάρχου Trinc.

[b] πιεζομένους] πιεζοῦντας A. et B. uterque ex em. Gesneri margo, ex ipso forte Plutarcho.

[c] κατισχναίνοντας] κατάτισιν ἀναίνοντας et in marg. γρ. καταισχύνοντας, ἴσως κατέχοντας A. κατά τισιν B. m. p. καταισχύνοντας B. m. s. ἀναίνονται B. m. p. γρ. ἀναίνοντας ἢ ἴσως κατέχοντας B. m. s. κατάτισιν ἀναίνονται Trinc.

[d] ἑτέρων] ἑτέροις A. in marg. et B. ex em. Sic Plutarchus.

[e] εἶτα κακῶς] ἱκανῶς B. m. p. εἰ κακῶς Trinc.

[f] ἀπληστίας] ἀσιτίας A. Trinc. Emendavit, opinor, Gesnerus ex ipso Plutarcho.

23.

[a] Deest lemma A. Trinc.

24.

[a] Sic fere Trinc. ubi Εὐσεβείου. Deest locus A.

[b] τοῦ θησαυρίζειν αὐτοῦ τούτου] Tollenda sunt ista τοῦ θησαυρίζειν adscripta ut glossa ad ista αὐτοῦ τούτου εἵνεκα ἐπικτώμενον. Sic et Euseb. p. 191, 10. (XXIII. 18.) αὐτοῦ τούτου ἕνεκα. Valcken.

ὅκως [c] αἰεί τι τοῖς παρεοῦσι προσθείη, [d] χρήματα μὲν ἔχοντα, μήτε δὲ εἰς ἑωυτὸν, μήτε εἰς ἄλλο τι τῶν χρησίμων ἀναλίσκοντα, μήκοτε πλουτέειν [e] ἀποφήνειε, φύλακα δὲ καὶ ποριστὴν εἶναι ἀλλοτρίων χρημάτων, καὶ πόνους ἔχειν αἱρέεσθαι πολλάκις, καὶ τοῖς ἑωυτῷ μηδὲν προσήκουσιν ἐπικτώμενον.

25 [a] Ξενοφῶντος ἐν τῷ η̄ τῆς Παιδείας.

Ὅπως δὲ καὶ τοῦτο εἰδείης, ὦ Κροῖσε, ἐγὼ γὰρ [b] οὐ τοὺς πλεῖστα ἔχοντας, καὶ φυλάττοντας πλεῖστα, εὐδαιμονεστάτους ἡγοῦμαι· οἱ γὰρ τὰ [c] τείχη φυλάττοντες, οὗτοι ἂν εὐδαιμονέστατοι εἴησαν, πάντα γὰρ τὰ ἐν ταῖς πόλεσι φυλάττουσιν· ἀλλ' ὃς ἂν πλεῖστα κτᾶσθαί τε δύνηται σὺν τῷ δικαίῳ, καὶ χρῆσθαι πλείστοις σὺν τῷ καλῷ, τοῦτον ἐγὼ εὐδαιμονέστατον νομίζω κατὰ χρήματα.

26 [a] Σωκράτους.

Ὁ τοῦ φιλαργύρου πλοῦτος, ὥσπερ ὁ ἥλιος καταδὺς εἰς τὴν γῆν, οὐδένα τῶν ζώντων εὐφραίνει.

27 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ὁ τῶν φιλαργύρων βίος ἔοικε νεκροῦ δείπνῳ· πάντα γὰρ ἔχων, τὸν [b] εὐφρανθησόμενον οὐκ ἔχει.

28 [a] Ἐπικούρου.

Γεγόναμεν ἅπαξ· δὶς οὐκ ἔστι γενέσθαι· δεῖ δὲ τὸν αἰῶνα μηκέτ' εἶναι. Σὺ δὲ τῆς αὔριον οὐκ ὢν κύριος, ἀναβάλλῃ τὸν καιρόν· ὁ δὲ πάντων βίος [b] μελλησμῷ παραπόλλυται· καὶ διὰ τοῦτο ἕκαστος ἡμῶν ἀσχολούμενος ἀποθνήσκει.

[c] αἰεί τι] αἰεί τοι Trinc.
[d] χρήματα μὲν] μὲν om. Trinc.
[e] ἀποφήνειε] ἀποφήνειας B. m. sec.

25.
[a] Sic A. Scil. VIII. 2, 23. Simpl. Ξενοφῶντος Trinc.
[b] οὐ τοὺς] deest οὐ Trinc.
[c] τείχη] τύχη A.

26.
[a] Sic A. Trinc. In principio Ὁ τῶν φιλαργύρων A.

27.
[a] Sic A. Deest locus Trinc.
[b] εὐφρανθησόμενον] εὐφραινόμενον A.

28.
[a] Sic A. Trinc.
[b] μελλισμῷ] μελλησμῷ A. Trinc.

29 [a] Ἀντιφῶντος.

Ἔστι δέ τις λόγος, ὡς ἄρα ἰδὼν ἀνὴρ ἄνδρα ἕτερον ἀργύριον ἀναιρούμενον πολὺ ἐδεῖτό οἱ δανεῖσαι ἐπὶ τόκῳ· ὁ δ᾽ οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ᾽ ἦν οἷος ἀπιστεῖν τε καὶ [b] μὴ ὠφελεῖν μηδένα, φέρων δ᾽ ἀπέθετό ποι δή· καί τις καταμαθὼν τοῦτο ποιοῦντα, ὑφείλετο· ὑστέρῳ δὲ χρόνῳ ἐλθὼν, οὐχ εὕρισκε τὰ χρήματα ὁ καταθέμενος. Περιαλγῶν οὖν τῇ συμφορᾷ τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι οὐκ ἔχρησε τῷ δεομένῳ, ὃ ἂν αὐτῷ καὶ σῶον ἦν, καὶ ἕτερον προσέφερεν· ἀπαντήσας δὲ τῷ ἀνδρὶ τῷ τότε δανειζομένῳ, ἀπωλοφύρετο τὴν συμφορὰν, ὅτι ἐξήμαρτε· καὶ ὅτι [c] οἷ μεταμέλει οὐ χαρισαμένῳ, ἀλλ᾽ ἀχαριστήσαντι· καὶ πάντως [d] οἷ ἀπολόμενον τὸ ἀργύριον. Ὁ δ᾽ αὐτὸν [e] ἐκέλευε μὴ φροντίζειν, ἀλλὰ νομίζειν [f] αὐτῷ εἶναι [g] καὶ μὴ ἀπολωλέναι, καταθέμενον λίθον εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον· πάντως γὰρ οὐδ᾽ ὅτε ἦν σοι ἐχρῶ αὐτῷ, ὅθεν μηδὲ νῦν νόμιζε στέρεσθαι μηδενός. Ὅτῳ γάρ τις μὴ ἐχρήσατο, μηδὲ χρήσεται, ὄντος ἢ μὴ ὄντος αὐτῷ, οὐδὲν οὔτε πλέον οὔτε ἔλασσον βλάπτεται. Ὅτ᾽ ἂν γὰρ ὁ θεὸς μὴ παντελῶς βούληται ἀγαθὰ διδόναι ἀνδρὶ, χρημάτων πλοῦτον παρασχὼν, τοῦ φρονεῖν καλῶς πένητα ποιήσας, τὸ ἕτερον ἀφελόμενος, ἑκατέρων ἀπεστέρησεν.

ΠΕΡΙ ΕΓΚΡΑΤΕΙΑΣ. ΙΖ.

1 [a] Σοφοκλέους Ἠλέκτρας.

Ζῆν αἰσχρὸν αἰσχρῶς τοῖς καλῶς πεφυκόσιν.

29.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ὠφελεῖν] Addidi μὴ ex A. B. m. p.

[c] οἱ μεταμέλει] εἰ μεταμέλλει B. οἱ μεταμέλλει Trinc.

[d] οἱ ἀπολόμενον] σοι ἀπολυόμενον A. m. pr. ἀπωλλόμενον B. m. sec. ἀπολλόμενον Trinc.

[e] ἐκέλευε] ἐκέλευσε B.

[f] αὐτὸ] αὐτῷ A. B. m. s.

[g] καὶ μὴ ἀπολωλέναι om. Trinc.

1.

[a] Sic A. Scil. v. 989. Simpl. Σοφοκλέους Trinc.

2 [a] Σοφοκλέους Φαίδρα.

Οὐ γὰρ δίκαιον ἄνδρα γενναῖον φρένας
τέρπειν, ὅπου μὴ καὶ δίκαια τέρψεται.

3 [a] Χάρητος.

Γαστρὸς δὲ πειρῶ πᾶσαν ἡνίαν κρατεῖν· 1
μόνη γὰρ ὧν πέπονθεν οὐκ ἔχει χάριν,
[b] ἀεὶ δὲ τοῦ δέοντος ἐνδεῖται πλέον.
ὅστις δὲ γαστρὸς μὴ κρατεῖν ἐπίσταται,
οὗτος τὰ πλεῖω τῶν κακῶν ἔχει κακά.

4 [a] Σοφοκλέους.

Ἀλλ' οὐ γὰρ αὐδᾶν ἔσθ', ἃ μηδὲ δρᾶν [b] καλά. 21

5 [a] Ὅσοι δὲ φιλοσοφοῦντες ἐκμοχθοῦσί τι,
[b] ἐνταῦθ' ὑπάρχει τῷ βίῳ γαστρὸς κρατεῖν.

6 [a] [b] Διδάσκαλος γὰρ ἡ εὐτέλεια τῶν σοφῶν,
καὶ τῶν ἀρίστων γίνεται βουλευμάτων.

7 [a] Εὐριπίδου.

Ἐξουσίᾳ δὲ μή ποτ' [b] ἐντυχὼν τέκνον
αἰσχροὺς ἔρωτας δημοτῶν διωκάθειν.

2.

[a] Sic A. Scil. Fr. 2. Deest lemma Trinc.

3.

[a] Sic A. Trinc. Conf. Gregor. Naz. T. II. p. 213. C. Delevi mox tres locos a Gesnero ex Anthologia additos.

[b] ἀεὶ δὲ] ἀεὶ γὰρ A. Mox μὴ γαστρὸς edd. mutavi cum A. Versu seq. οὗτος om. Trinc.

4.

[a] Sic Trinc. Ex Œdip. Tyr. 1409. Deest locus A.

[b] καλά] καλὸν B. pro conj.

5.

[a] Cum prioribus jungit Trinc. *Incerto* tribuit Grotius. om. A.

[b] ἐνταῦθ'] Vel nominativus est primus absolutus, vel pendet sensus primi versus ab alio, qui perierit. Tamen legerim, Ἐν τῷδ' ὑπάρχει τῷ βίῳ γαστρὸς κρατεῖ. Valckken. Edidit Grotius e conjectura ἐν πάντ' ἀνάγκη pro ἐνταῦθ' ὑπάρχει.

6.

[a] Et hoc *Incerto* tribuit Grotius. om. A.

[b] διδάσκαλος γὰρ εὐτέλεια τῶν σ.] Et hoc ex conjectura tum versui tum sensui consulente. Vulgo erat, διδάσκαλος γὰρ οὖσα ἡ εὐτέλεια σοφῶν. Grotius. τῶν σοφῶν Trinc.

7.

[a] Sic Trinc. *Euripides Erectheo*, Grotius. v. Fr. II, 24. Deest locus A.

[b] ἐντυχὼν] εὐτυχῶν B. m. sec. Gesneri margo.

ὃ καὶ σίδηρον [c] ἀγχόνας τ᾽ ἐφέλκεται,
χρηστῶν πενήτων ἥν τις αἰσχύνῃ τέκνα.

8 [a] Πυθαγόρου.

Παντὸς καλοῦ κτήματος πόνος προηγεῖται ὁ κατ᾽ ἐγκράτειαν.

9 [a] Ἰαμβλίχου.

Τί δαὶ, τοῖς ἀνθρώποις [b] κτωμένοις ἐμμελῆ καὶ εὐάρμοστον ἕξιν, πρός τε τοὺς διαφέροντας τρόπους εὐκοινώνητον, ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι δυναμένην ἐν μέρει τῷ προσήκοντι· τούτοις δ᾽ ἕπεται τὰ ἤθη καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα, περί τε [c] ἐγκράτειαν ἡδονῶν, καὶ περὶ τὴν ἀρχὴν τῶν ἐπιθυμιῶν. Ἀλλὰ δεῖ [d] δὴ τῶν ἡδονῶν τὸ ἀκόλαστον ἐξ ἅπαντος τρόπου καὶ [e] ἄμετρον ἐξορίζειν.

10 [a] Φωκίωνος.

Φωκίωνι ὁ παῖς πλείω τῶν εἰωθότων ὄψων ἐπρίατο. Ὁ δὲ, Οἰμώξῃ, ἔφη, ἐὰν τοῦ φαγεῖν πλείω ἐπιφαγεῖν παρασκευάζῃς.

11 [a] Ἐκ τῶν Σίμωνος Ἐπιστολῶν πρὸς Ἀρίστιππον.

Μέμνησο μέντοι λιμοῦ καὶ [b] δίψης· ταῦτα γὰρ δύναται μεγάλα τοῖς σωφροσύνην διώκουσι.

12 [a] Πυθαγόρου.

Ῥώμην μεγίστην καὶ πλοῦτον, τὴν ἐγκράτειαν κτῆσαι.

[c] ἀγχόνας] ἀνοχὰς B. et in marg. ἴσ. καὶ μάχας. ἀνοχάς Trinc. N.

8.

[a] Sic A. Trinc.

9.

[a] Sic N. B. Deest lemma Trinc. Locum om. A.

[b] χρωμένοις] κτωμένοις et mox ἤθη. Valcken. ἤθη præbet B. pro vulg. ἔθη.

[c] ἐγκράτειαν] ἐγκρατείας B.

[d] δὴ om. B.

[e] ἄμετρον ἐξορίζειν] ἔμμετρον διορίζοντα B. διορίζοντα N. ἄμετρον ἐξορίζοντα Trinc.

10.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

11.

[a] Sic fere A. ubi του. (ῆς) Ἐκ τῶν Σίμωνος Trinc. τῆς—ἐπιστολῆς B. v. Menag. ad Diog. Laert. II. 122.

[b] δίψης] δίψους B.

12.

[a] Sic A. Trinc.

13 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Πυθαγόρας παρηγγύα, Μὴ πυκνὰ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· μὴ δεῖν συνεχῶς ἀφροδισιάζειν αἰνιττόμενος.

14 [a] Ἀπολλώνιος Εἰδομένῃ.

[b] Ἐζηλώσαμεν τὴν αὐτάρκειαν, οὐχ ὅπως τοῖς εὐτελέσι καὶ λιτοῖς [c] πάντως χρώμεθα, ἀλλ᾽ ὅπως θαρρῶμεν πρὸς αὐτά.

15 [a] Ἀπολλώνιος τοῖς Γνωρίμοις.

Μηδέν με [b] δόξητε ῥαδίως ἄλλοις παραινεῖν· αὐτὸς γὰρ ἐπὶ τῆς μάζης, καὶ τῆς ἄλλης τῆς ἀκολούθου ταύτῃ διαίτης ὢν, τοιαῦτα ὑμῖν παρεγγυῶ.

16 [a] Διογένους.

Ὁ Διογένης καθαρὸν λαβὼν ἄρτον, ἐξέβαλε τῆς πήρας τὸν αὐτόπυρον, εἰπών·

[b] ὦ ξένε, τυράννοις ἐκποδὼν μεθίστασο.

17 [a] Σωκράτους.

Ἑορτῆς οὔσης παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ἐφιλοτιμήσατο ὁ Ἀλκιβιάδης δῶρα πολλὰ πέμψαι τῷ Σωκράτει. Τῆς οὖν Ξανθίππης καταπλαγείσης, καὶ τὸν Σωκράτην λαβεῖν αὐτὰ [b] ἀξιούσης, ἔφη· Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς τῇ τοῦ Ἀλκιβιάδου φιλοτιμίᾳ παραταξόμεθα, μὴ λαβεῖν τὰ πεμφθέντα ἀντιφιλοτιμησάμενοι.

18 [a] Ἀριστίππου.

Κρατεῖ ἡδονῆς οὐχ ὁ ἀπεχόμενος, ἀλλ᾽ ὁ χρώμενος μὲν,

13.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. v. Menag. Diog. Laert. VIII. 9.

14.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἐζηλώσαμεν] ἐζήλωσα μὲν B.

[c] πάντων] πάντως B. Gesn. margo et codd. apud Schowium.

15.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] δόξῃς] δόξητε A. B. m. s.

16.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ὦ ξένε.] Vide Valckenærium ad Euripid. Phœn. 40.

17.

[a] Sic A. Trinc. Vid. Ælian. V. H. IX. 29. supra 3, 61. conf. Menag. Diog. Laërt. II. 24.

[b] ἀξιούσης ante τὸν Σωκράτην A. et mox ib. τῇ φιλοτ. τῇ Ἀλκ. παραταξώμεθα.

18.

[a] Sic A. Trinc.

μὴ [b] προεκφερόμενος δέ· ὥσπερ καὶ νεὼς καὶ ἵππου, οὐχ ὁ μὴ χρώμενος, ἀλλ' ὁ μετάγων [c] ὅποι βούλεται.

19 [a] Περικλέους.

Περικλῆς Σοφοκλέους εὐπρεπῆ παῖδα [b] δεικνύντος αὐτῷ, Ὦ Σοφόκλεις, εἶπε, τὸν σώφρονα στρατηγὸν, οὐ μόνον τὰς χεῖρας, ἀλλὰ καὶ τὴν ὄψιν ἔχειν παρ' ἑαυτῷ δεῖ.

20 [a] Ἐκ τοῦ Ἐπικτήτου Ἐγχειριδίου.

Ὅτ' ἂν ἡδονῆς τινος φαντασίαν λάβῃς, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων φαντασιῶν, φυλάσσου, μὴ συναρπάζου ταχέως, ἀλλὰ ἐκδεξάσθω σε τὸ πρᾶγμα, καὶ μικρὰν ἀναβολὴν αὐτὸς παρὰ σαυτοῦ λάβε· εἶτα [b] ἐπισκοπήσας τὴν φαντασίαν καθ' οὓς ἔχεις κανόνας, μνήσθητι ἀμφοτέρων τῶν χρόνων, καθ' ὧν ἀπολαύσας μὲν τῆς ἡδονῆς [c] ἡττημένος μετανοήσεις καὶ λοιδορήσεις σεαυτῷ, [d] ἀπεσχημένος δὲ χαίρεις καὶ ἐπαινεῖς αὐτὸς ἑαυτόν. Ἐὰν δὲ εὔκαιρον φαίνηται ἅψασθαι τοῦ πράγματος, μέμνησο ἵνα [e] σου μὴ κρατήσῃ τὸ προσηνὲς αὐτοῦ καὶ ἀγωγὸν, ἀλλὰ πειρῶ κρατεῖν τῶν ἡνιῶν.

21 [a] Δημοσθένους.

Δεῖ τὸν εὖ φρονοῦντα τὸν λογισμὸν ἀεὶ τῶν ἐπιθυμιῶν κρείττω πειρᾶσθαι ποιεῖν.

22 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης ἐρωτηθεὶς, τίνι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διαφέρει,

---

[b] προεκφερόμενος] προσεκφερόμενος A. m. p. et duo MSS. Schowii. παρεκφερόμενος conjicit Jacobsius ad Athen. p. 300.

[c] ὅπη βούληται B.

19.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Vid. Plutarch. I. p. 156. D. Cicero Offic. I. 40.

[b] δεικνύντος] δεικνύοντος A.

20.

[a] Sic A. Scil. c. 34. Ἐκ τῶν E. sine Ἐγχειριδίου Trinc.

[b] ἐπισκοτήσας B. Trinc.

[c] ἡττημένος A. B. m. s. Gesneri margo. ἡττημένης B. m. p. ἡττομένος Trinc. Vulgo ἡττώμενος. Videntur quædam excidisse.

[d] ἀπεσχισμένος Trinc. B. m. p. ἀπεσχόμενος B. m. s.

[e] μή σου A. B. m. sec.

21.

[a] Sic A. Trinc. Proœm. Demeg. p. 1438, 11.

22.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

εἶπε· Καθόσον οἱ μὲν λοιποὶ ζῶσιν, ἵν' ἐσθίωσιν, αὐτὸς δὲ ἐσθίω, ἵνα ζῶ.

23 [a] Ἐπικούρου.

Χάρις τῇ μακαρίᾳ φύσει, ὅτι τὰ ἀναγκαῖα ἐποίησεν εὐπόριστα· τὰ δὲ δυσπόριστα, οὐκ ἀναγκαῖα. 40

24 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Εἰ βούλει πλούσιόν τινα ποιῆσαι, μὴ [b] χρημάτων προστίθει, τῆς δὲ ἐπιθυμίας ἀφαίρει.

25 [a] Ξενοκράτους.

Ξενοκράτης, εἴ ποτε [b] σταμνίον οἴνου ἀνοίξειεν, ἔφθανεν ὁ 51
οἶνος τρεπόμενος πρὶν ἀναλωθῆναι· καὶ τὰ ὄψα δὲ πολλάκις ἕωλα ἐξέρριπτεν. [c] Ἔνθεν καὶ ἡ παροιμία, τὸ Ξενοκράτους τυρίον, ἐπὶ τῶν [d] ἐπὶ πολὺ παραμενόντων, καὶ μὴ τάχιστα ἀναλισκομένων.

26 [a] Δημοκρίτου.

Εὐγνώμων, ὁ μὴ λυπεόμενος ἐφ' οἷσιν οὐκ ἔχει, ἀλλὰ [b] χαίρων ἐφ' οἷσιν ἔχει.

27 [a] Πυθαγόρου.

Τεθνάναι πολλῷ κρεῖττον, ἢ δι' ἀκρασίαν τὴν ψυχὴν 1
ἀμαυρῶσαι.

28 [a] Σωκράτους.

[b] Σωκράτης ἐγκράτειαν, τὸ κρατεῖν τῆς ἐν τῷ σώματι ἡδονῆς, ἔφη.

23.

[a] Sic A. Trinc.

24.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] χρήματα B. m. s. An χρήμασιν? Vide infra 37.

25.

[a] Sic A. Παροιμία Trinc. Hinc in farraginem suam transtulit Apostolius XIX. 88.

[b] στάμνον] σταμνίον A. B. m. sec. Gesneri margo.

[c] ἔνθεν] ὅθεν A.

[d] ἐπιπολὺ] πολὺ A.

26.

[a] Sic A. Trinc.

[b] χαίρων] οὐ χαίρων Trinc. B. m. p. ὁ χαίρων m. sec. ἄλλος corrector in A.

27.

[a] Sic A. Trinc.

28.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] Σωκράτης ἐρωτηθεὶς τί ἐγκράτεια A.

29 [a] Αἰλιανοῦ ἐκ τῆς Συμμικτῆς Ἱστορίας.

Χρύσιππος ὁ Σολεὺς ἐποιεῖτο τὸν βίον ἐκ πάνυ ὀλίγων· Κλεάνθης δὲ, καὶ ἀπὸ ἐλαττόνων.

30 [a] Ἐπικούρου.

Ἐπίκουρος ὁ Γαργήττιος [b] ἐκέκραγε λέγων, Ὧι ὀλίγον οὐχ ἱκανὸν, τούτῳ γε οὐδὲν ἱκανόν. Ἔλεγε δ' ἑτοίμως ἔχειν καὶ [c] τῷ Διῒ ὑπὲρ εὐδαιμονίας διαγωνίζεσθαι, μάζαν ἔχων καὶ ὕδωρ.

31 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης [b] ἐρωτηθεὶς, πῶς ἂν γένοιτό τις πλούσιος; Εἰ τῶν ἐπιθυμιῶν, ἔφη, εἴη πένης.

32 [a] Ξενοφῶντος ἐν τῷ ᾱ τῶν Ἀπομνημονευμάτων.

Εἰ δὲ δὴ καὶ ἐγκράτεια καλόν τε κἀγαθὸν ἀνδρὶ κτῆμά ἐστιν, ἐπισκεψώμεθα, εἴ [b] πη προυβίβαζε λέγων εἰς ταύτην τοιάδε· Ὦ ἄνδρες, εἰ πολέμου ἡμῖν γενομένου βουλοίμεθα ἑλέσθαι ἄνδρα, ὑφ' οὗ μάλιστα αὐτοὶ μὲν σωζοίμεθα, τοὺς δὲ πολεμίους χειροίμεθα, ἆρ' ὅντινα ἂν αἰσθανοίμεθα ἥττω γαστρὸς, ἢ οἴνου, ἢ ἀφροδισίων, ἢ πόνου, ἢ ὕπνου, τοῦτον αἱροίμεθα; καὶ πῶς ἂν οἰηθείημεν τὸν τοιοῦτον, ἢ ἡμᾶς σῶσαι, ἢ τοὺς πολεμίους κρατῆσαι; εἰ δὲ ἐπὶ τελευτῇ τοῦ βίου γενόμενοι, βουλοίμεθά τῳ ἐπιτρέψαι, ἢ παῖδας ἄρρενας παιδεῦσαι, ἢ θυγατέρας παρθένους διαφυλάξαι, ἢ χρήματα διασῶσαι, ἆρ' ἀξιόπιστον εἰς ταῦτα ἡγησαίμεθ' ἂν τὸν

29.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Et pertinere ad n. seq. docet Perizonius Fragm. p. 1054=370.

30.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Exstat locus apud Ælianum Var. Hist. IV. 13.

[b] κέκραγε] ἐκέκραγε A. B. m. sec. Mox τοῦτό γε Trinc.

[c] τὸ δὴ—δεῖ ἀγωνίζεσθαι] τοδὶ—διαγωνίζεσθαι Gesneri margo. τῷ Διῒ ἀγωνίζεσθαι Menagius ad Laërt. X. 131. ex Æliani V. H. IV. 13. ubi tamen legitur διαγωνίζεσθαι.

31.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος A. ubi ἔφη ponitur ante εἰ τῶν.

32.

[a] Sic A. Scil. I. 5.

[b] πη] τι Gesneri margo.

ἀκρατῆ; δούλῳ δ' ἀκρατεῖ ἐπιτρέψαιμεν ἂν, ἢ βοσκήματα, ἢ [c] ταμιεῖα, ἢ ἔργων ἐπιστασίαν; διάκονον δὲ καὶ [d] ἀγοραστὴν τὸν τοιοῦτον [e] ἐθελήσαιμεν ἂν προῖκα λαβεῖν; Ἀλλὰ μὴν εἴ γε μηδὲ δοῦλον ἀκρατῆ [f] δεξαίμεθ' ἂν, πῶς οὐκ ἄξιον αὐτόν γε φυλάξασθαι τοιοῦτον γενέσθαι; καὶ γὰρ [g] οὐχ ὥσπερ οἱ πλεονέκται τῶν ἄλλων ἀφαιρούμενοι χρήματα ἑαυτοὺς δοκοῦσι πλουτίζειν, οὕτως ὁ ἀκρατὴς τοῖς μὲν ἄλλοις βλαβερὸς [h] αὐτῷ δ' ὠφέλιμος, ἀλλὰ κακοῦργος μὲν τῶν ἄλλων ἑαυτοῦ δὲ πολὺ κακουργότερος, εἴ γε [i] κακουργότερόν ἐστι μὴ μόνον τὸν οἶκον τὸν ἑαυτοῦ φθείρειν, ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν. Ἐν συνουσίᾳ δὲ τίς ἂν ἡσθείη τῷ τοιούτῳ ὀνείδει, ἢ τῷ ὄψῳ καὶ τῷ οἴνῳ χαίροντα μᾶλλον ἢ τοῖς φίλοις; καὶ τὰς πόρνας ἀγαπῶντα μᾶλλον, ἢ τοὺς ἑταίρους; Ἆρά γε οὐ χρὴ πάντα ἄνδρα ἡγησάμενον τὴν ἐγκράτειαν ἀρετῆς εἶναι κρηπῖδα, ταύτην πρώτην ἐν τῇ ψυχῇ κατασκευάσασθαι; [k] Τίς γὰρ ἄνευ ταύτης ἢ μάθοι [l] τι ἀγαθὸν, ἢ μελετήσειεν ἀξιολόγως; ἢ τίς οὐκ ἂν ταῖς ἡδοναῖς δουλεύων αἰσχρῶς διατεθείη καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν; Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, νὴ τὴν Ἥραν, ἐλευθέρῳ μὲν ἀνδρὶ εὐκτὸν εἶναι μὴ τυχεῖν δούλου τοιούτου, δουλεύοντι δὲ ταῖς τοιαύταις ἡδοναῖς ἱκετευτέον τοὺς θεοὺς δεσποτῶν ἀγαθῶν τυχεῖν· οὕτω γὰρ ἂν μόνος ὁ τοιοῦτος σωθείη.

33 [a] Ξενοφῶντος ἐν τῷ α Ἀπομνημονευμάτων.

Οὐκ οἶσθ' ὅτι ὁ μὲν ἥδιστα ἐσθίων, ἥκιστα ὄψου δεῖται· ὁ δὲ ἥδιστα πίνων, ἥκιστα τοῦ μὴ παρόντος ἐπιθυμεῖ ποτοῦ; Τά γε μὴν ἱμάτια οἶσθ' ὅτι οἱ μεταβαλλόμενοι, ψύχους

[c] ταμιεῖα] ταμεῖα A. B. m. sec. ταμίαν Trinc.
[d] ἀγοραστὴν] ἀκροατὴν A. p. m.
[e] ἐθελήσαιμεν] ἐθελήσαμεν (αι) A.
[f] δεξαίμεθ'] δεξάμεθ' Trinc.
[g] ὥσπερ] οὐχ ὥσπερ A. Trinc.
[h] αὐτῷ] ἑαυτῷ A. B. m. s.
[i] κακουργότατον] κακουργότερον A. B.
[k] τί] τις A.
[l] τις ἀγαθὸν] τί ἀγαθὸν Trinc.

33.

[a] Sic A. Scil. I. 6, 5.

καὶ θάλπους ἕνεκα μεταβάλλονται· καὶ ὑποδήματα ὑποδοῦνται, ὅπως μὴ διὰ τὰ λυποῦντα τοὺς πόδας κωλύωνται πορεύεσθαι· [[b] ἤδη οὖν πότε ᾔσθου ἐμὲ, ἢ διὰ ψῦχος μᾶλλόν του ἔνδον μένοντα, ἢ διὰ θάλπος μαχόμενόν τῳ περὶ σκιᾶς· ἢ διὰ τὸ ἀλγεῖν τοὺς πόδας οὐ βαδίζοντα ὅπου ἂν βούλωμαι;] οὐκ οἶσθ' ὅτι οἱ φύσει ἀσθενέστατοι, τῷ σώματι μελετήσαντες, τῶν ἰσχυροτάτων ἀμελησάντων κρείττους [c] τε γίνονται πρὸς ἃ ἂν μελετήσωσι, καὶ ῥᾷον αὐτὰ φέρουσιν; —[d] ἐὰν δὲ [e] δὴ φίλους, ἢ πόλιν ὠφελεῖν δέῃ, ποτέρῳ πλέον σχολὴ τούτων ἐπιμελεῖσθαι, τῷ ὡς ἐγὼ νῦν, ἢ τῷ ὡς σὺ μακαρίζεις διαιτωμένῳ; στρατεύοιτο δὲ πότερος ἂν ῥᾷον, ὁ μὴ δυνάμενος ἄνευ πολυτελοῦς διαίτης ζῆν, ἢ [f] ᾧ τὸ παρὸν ἀρκοίη; ἐκπολιορκηθείη δὲ πότερος ἂν θᾶττον, ὁ τῶν χαλεπωτάτων εὑρεῖν δεόμενος, ἢ ὁ τοῖς [g] ῥάστοις ἐντυγχάνειν ἀρκούντως χρώμενος; Ἔοικας, ὦ Ἀντιφῶν, τὴν εὐδαιμονίαν οἰομένῳ τρυφὴν καὶ πολυτέλειαν εἶναι· ἐγὼ δὲ νομίζω, τὸ μὲν μηδενὸς δέεσθαι, θεῖον εἶναι· τὸ δὲ ὡς ἐλαχίστων, ἐγγυτάτω τοῦ θείου. Καὶ τὸ μὲν θεῖον κράτιστον· τὸ δ' ἐγγυτάτω τοῦ θείου, ἐγγυτάτω τοῦ κραστίτου.

[a] Ἐπικούρου.

34 Βρυάζω τῷ κατὰ τὸ σωμάτιον ἡδεῖ, ὕδατι καὶ ἄρτῳ χρώμενος. Καὶ προσπτύω ταῖς ἐκ πολυτελείας ἡδοναῖς, οὐ δι' αὐτὰς, ἀλλὰ διὰ τὰ ἐξακολουθοῦντα αὐταῖς δυσχερῆ.

[a] Τοῦ αὐτοῦ.

35 Τότε χρείαν ἔχομεν τῆς ἡδονῆς, ὅτ' ἂν ἐκ τοῦ μὴ παρεῖναι

[b] ἤδη—ὅπου ἂν βούλωμαι om. A. Trinc.

[c] τε om. A.

[d] ἐὰν] Hic circiter 15 versus interjacent in Halensi. GESNER.

[e] δὴ] μὴ A. m. p.

[f] ὅς] ᾧ A. ὡς Trinc.

[g] ῥάστοις ῥάστως] ῥάστως om. A. N. Trinc.

34.

[a] Sic A. Trinc. v. Menag. ad Diog. Laert. X. 131.

35.

[a] Sic A. Trinc.

αὐτὴν ἀλγῶμεν. Ὅτ᾽ ἂν δὲ τοῦτο μὴ πάσχωμεν, ἐν αἰσθήσει καθεστῶτες, τότε οὐδεμία χρεία τῆς ἡδονῆς. Οὐ γὰρ ἡ τῆς φύσεως ἡδονὴ τὴν ἀδικίαν ποιεῖ ἔξωθεν, ἀλλ᾽ ἡ περὶ τὰς κενὰς δόξας ὄρεξις.

36 [a] Πλάτωνος.

Πλάτων πολλάκις διψῶν ἐκ τοῦ φρέατος ἀνιμᾶτο τὸ ὕδωρ, καὶ ἐξέχει, κολάζων τὴν ἐπιθυμίαν.

37 [a] Ἐπικούρου.

Ἐπίκουρος ἐρωτηθεὶς, πῶς ἄν τις πλουτήσειεν; [b]Οὐ τοῖς οὖσι προστιθεὶς, ἔφη, τῆς δὲ χρείας τὰ πολλὰ περιτέμνων.

38 [a] Δημοκρίτου.

Τῶν ἡδέων τὰ σπανιώτατα [b]γιγνόμενα, μάλιστα τέρπει.

39 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Εἴ τις ὑπερβάλλοι τὸ μέτριον, τὰ ἐπιτερπέστατα ἀτερπέστατα ἂν [b]γίγνοιτο.

40 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἀνδρεῖος οὐχ ὁ τῶν πολεμίων μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τῶν ἡδονῶν [b]κρέσσων.

41 [a] Εὐσεβίου.

Γνώμης ἀνδρὸς ἀρίστου [b]ἀπόδεξις ἥδε· μὴ ἐπὶ τῷ σιτέεσθαι ἑωυτὸν νομίζειν γεγονέναι, μηδὲ ἐν τούτῳ τὴν ζωὴν ἡγέεσθαι, μούνου δὲ αὐτοῦ τοῦ ζώειν ἕνεκα ἀνθρώποις τροφὴν νομίζειν εὑρῆσθαι.

36.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. τὸ ante ὕδωρ om. Trinc.

37.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] οὐ] ἐν Trinc. cf. Menag. Diog. Laert. X. 120. 143.

38.

[a] Sic A. Trinc.

[b] γενόμενα] γιγνόμενα A. B. m. s.

39.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] γίγνοιτο] γένοιτο B.

40.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] κρέσσων] κρείσσων A. κρατῶν Gesneri margo et codd. quidam Schowii.

41.

[a] Sic A. Εὐσεβείου Trinc.

[b] ἀπόδειξις] ἀπόδεξις A. v. Koen. ad Gregor. de Dial. Ion. §. XXXVI. Mox τοῦ ζώειν forte sunt e glossa. Vide supra 16, 24.

42 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἐγκράτεια καὶ σώματι ἀγαθόν. Πρὸς γὰρ ὑγείην αὐτῷ ξυμμάχεται, καὶ σωφροσύνην ἐν [b] ψυχῇ τίκτει. Σωφροσύνη δὲ ἀστασίαστον, καὶ εὔδιον, καὶ βίον εἰρηναῖον ψυχῇ παρασκευάζει.

43 [a] Μουσωνίου ἐκ τοῦ Περὶ Τροφῆς.

Περὶ δὲ τροφῆς [b] εἰώθει μὲν πολλάκις λέγειν, καὶ πάνυ ἐντεταμένως, ὡς οὐ περὶ μικροῦ πράγματος, οὐδ᾽ εἰς μικρὰ διαφέροντος· ᾤετο γὰρ ἀρχὴν καὶ ὑποβολὴν τοῦ σωφρονεῖν εἶναι τὴν ἐν σιτίοις καὶ ποτοῖς ἐγκράτειαν. Ἅπαξ δέ ποτε τῶν ἄλλων ἀφέμενος λόγων, οὓς ἑκάστοτε διεξῄει, τοιάδε τινὰ εἶπεν· ὡς χρὴ καθάπερ τὴν εὐτελῆ τῆς πολυτελοῦς τροφὴν προτιμᾶν, καὶ τὴν εὐπόριστον τῆς δυσπορίστου, οὕτω καὶ τὴν σύμφυλον ἀνθρώπῳ· [c] τοιαύτην δὲ εἶναι σύμφυλον ἡμῖν, τὴν ἐκ τῶν φυομένων ἐκ γῆς, ὅσα τε σιτώδη ὄντα, καὶ ὅσα μὴ τοιαῦτα ὄντα δύναται τρέφειν [d] οὐ κακῶς τὸν ἄνθρωπον· καὶ [e] τὴν ἀπὸ τῶν ζώων οὐκ ἀναιρουμένων, ἄλλως δὲ χρησιμευόντων. Τούτων δὲ τῶν βρωμάτων ἐπιτηδειότατα μὲν, οἷς αὐτόθεν χρῆσθαι [f] ὑπάρχει, δίχα πυρὸς, ἐπεὶ καὶ ἑτοιμότατα· οἷα δὴ τά τε ὡραῖα, καὶ τῶν λαχάνων ἔνια, καὶ γάλα, καὶ [g] τυρὸς, καὶ κηρία· καὶ ὅσα μέντοι δεῖται πυρὸς, ἢ σιτώδη ἢ λαχανώδη ὄντα, καὶ ταῦτ᾽ οὐκ ἀνεπιτήδεια, ἀλλὰ σύμφυλα ἀνθρώπῳ πάντα. Τὴν μέντοι κρεώδη τροφὴν θηριωδεστέραν ἀπέφηνε, καὶ τοῖς ἀγρίοις ζώοις προσφορωτέραν. Εἶναι δὲ ταύτην ἔλεγε καὶ

42.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ψυχῇ] τῇ ψυχῇ B.

43.

[a] Sic A. Trinc.

[b] εἰώθει] εἰώθη B.

[c] τοιαύτην δὲ εἶναι] τῆς τοιαύτης εἶναι A. N. Trinc. Legendum suspicor, οὕτω καὶ τὴν σύμφυλον ἀνθρώπῳ τῆς μὴ τοιαύτης· εἶναι δὲ vel καὶ εἶναι σ. ἡ.

[d] καλῶς] οὐ κακῶς A. B. m. sec. Gesneri margo. οὐ καλῶς Trinc. N. B. p. m.

[e] τῶν] τὴν A. B. m. s.

[f] ὑπάρχοι] ὑπάρχει A. B.

[g] τυρὸν] πυρὸς A. p. m. Gesneri margo. τυρὸς B. m. s.

βαρυτέραν, καὶ τῷ νοεῖν τι καὶ φρονεῖν ἐμπόδιον· τὴν γὰρ ἀναθυμίασιν τὴν ἀπ᾽ αὐτῆς θολωδεστέραν οὖσαν, ἐπισκοτεῖν τῇ ψυχῇ· παρὸ καὶ βραδυτέρους φαίνεσθαι τὴν διάνοιαν τοὺς πλείονι ταύτῃ χρωμένους. Δεῖν δὲ τὸν ἄνθρωπον, ὥσπερ συγγενέστατον [h] τοῖς θεοῖς τῶν ἐπιγείων ἐστὶν, οὕτω καὶ ὁμοιότατα τρέφεσθαι τοῖς θεοῖς. Ἐκείνοις μὲν οὖν ἀρκεῖν τοὺς ἀπὸ γῆς καὶ ὕδατος ἀναφερομένους ἀτμούς· ἡμᾶς δ᾽ ὁμοιοτάτην ταύτῃ προσφέρεσθαι τροφὴν ἂν εἴη, [i] εἰ τὴν κουφοτάτην καὶ καθαρωτάτην [k] προσφεροίμεθα· οὕτω δ᾽ ἂν καὶ τὴν ψυχὴν ἡμῶν ὑπάρχειν καθαράν τε καὶ ξηρὰν, ὁποία οὖσα ἀρίστη καὶ σοφωτάτη [l] εἴη ἂν, καθάπερ Ἡρακλείτῳ δοκεῖ, λέγοντι οὕτως, Αὔη ψυχὴ σοφωτάτη καὶ ἀρίστη· νῦν δὲ, ἔφη, πολὺ χεῖρον ἡμεῖς τῶν ἀλόγων ζώων τρεφόμεθα. Τὰ μὲν γὰρ, εἰ καὶ [m] σφόδρα τῇ ἐπιθυμίᾳ ὥσπερ μάστιγί τινι ἐλαυνόμενα φέρεται πρὸς τὴν τροφὴν, ὅμως τοῦ γε πανουργεῖν περὶ τὰ βρώματα καὶ τοῦ [n] τεχνιτεύειν ἀπήλλακται, ἀρκούμενα τοῖς παραπεσοῦσι, καὶ πλησμονὴν θηρώμενα μόνον, προσωτέρω δ᾽ οὐδέν. Ἡμεῖς δὲ τέχνας καὶ μηχανὰς ποικίλας ἐπινοοῦμεν, ὥστε τὴν ἡδονὴν τῆς τροφῆς [o] ἐφηδύνειν, καὶ τὴν κατάποσιν κολακεύειν [p] μειζόνως. Εἰς τοῦτο δὲ προεληλύθαμεν λιχνείας καὶ ὀψοφα-

[h] τοῖς om. A. Trinc.

[i] εἰ om. Trinc.

[k] προσφεροίμεθα om. B. Trinc. προσφέροντας B. m. sec.

[l] εἰς πᾶν] εἴ (πᾶν) καθάπερ (sic) A. εἰ πᾶν κ. Trinc. et codd. quidam Schowii. ὡς πᾶν dedit Schowius e 2 MSS. εἴην (εἴη) ἂν Gatakerus in Adv. Misc. Posth. c. XIV. p. 555. ubi multa de Heracliti dicto congessit. Mox vulgo αὖ γῆ ξηρὴ ψυχὴ σ. A. a p. m. habet αὐγὴ ξηρὴ, sed γ delevit manus sec. αὖ γῆ B. p. m. αὔη m. s. ξηρὴ proculdubio est glossema, quod plures extrudendum monuerunt. Vid. Wesseling. in Obs. Misc. V. iii. p. 42. Heynii Opusc. Acad. III. p. 96. Wyttenbach. Plutarch. II. p. 566. A. Mox B. πολλῷ χεῖρον.

[m] σφόδρα] σφοδρᾷ B. m. sec.

[n] τεχνιτεύειν] τεχνίτου ἵν᾽ A. B. m. p. Trinc.

[o] ἐφηδύνειν] ἔφη δύνειν Trinc. B. m. p.

[p] μειζόνως] μείζονος Trinc.

γίας, ὥστε καθάπερ μουσικὰ καὶ ἰατρικὰ, οὕτω καὶ μαγειρικὰ πεποίηνται τινὲς συγγράμματα, ἃ τὴν μὲν ἡδονὴν καὶ πάνυ αὔξει τὴν ἐν τῷ φάρυγγι, τὴν δ' ὑγίειαν διαφθείρει. Πολὺ γοῦν κάκιον διακειμένους ὁρᾶν ἐστι τὰ σώματα τοὺς περὶ τὰ βρώματα τρυφῶντας, ὧν εἰσιν ἔνιοι παραπλήσιοι ταῖς κιττώσαις γυναιξί· καὶ γὰρ οὗτοι, καθάπερ ἐκεῖναι, τὰ συνηθέστατα τῶν βρωμάτων δυσχεραίνουσι, καὶ τοὺς στομάχους διεφθαρμένους ἔχουσιν. Ὅθεν ὥσπερ ὁ ἀχρεῖος σίδηρος συνεχῶς δεῖται στομώσεως, οὕτω καὶ οἱ ἐκείνων στόμαχοι ἐν τῷ ἐσθίειν συνεχὲς στομοῦσθαι θέλουσιν, ἢ ὑπὸ ἀκράτου, ἢ ὑπὸ ὄξους, ἢ ὑπὸ βρώματός τινος στρυφνοῦ. Ἀλλ' οὐχὶ ὁ Λάκων τοιοῦτος, ὃς ἰδών τινα, παρακειμένου αὐτῷ [q] ὀρνιθίου τῶν [r] πιόνων καὶ πολυτελῶν, ὑπὸ τρυφῆς ἀναινόμενον φαγεῖν αὐτὸ, καὶ φάσκοντα μὴ δύνασθαι· ἀλλ' ἐγὼ, ἔφη, καὶ γυπὸς δύναμαι καὶ τράγου. Ζήνων δέ [s] γε ὁ Κιτιεὺς, οὐδὲ νοσῶν ᾤετο δεῖν τροφὴν προσφέρεσθαι τρυφερωτέραν, ἀλλ' [t] ἐπεὶ ὁ θεραπεύων ἰατρὸς ἐκέλευεν [v] αὐτὸν φαγεῖν νεοττὸν περιστερᾶς, οὐκ ἀνασχόμενος, ὡς Μάνην, ἔφη, με θεράπευε. Ἠξίου γὰρ, οἶμαι, μηδὲν μαλακώτερον ἐν τῇ θεραπείᾳ γίνεσθαι αὐτῷ, ἢ τῶν δούλων τινὶ νοσοῦντι· [w] καὶ γὰρ εἰ ἐκεῖνοι θεραπεύεσθαι δύνανται δίχα τοῦ τροφὴν λαμβάνειν πολυτελεστέραν, δύνασθαι ἂν καὶ ἡμᾶς. [x] Δεῖ δὲ μηδαμῶς τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα δούλου μηδενὸς εἶναι μαλακώτερον. Διόπερ ὁ Ζήνων εἰκότως ἠξίου εὐλαβεῖσθαι τὴν πολυτέλειαν ἐν τῇ τροφῇ, καὶ μηδ' ἐπ' ὀλίγον ἐνδιδόναι πρὸς τὸ τοιοῦτον· ἐπείπερ ὁ ἐνδοὺς ἅπαξ προέλθοι ἂν ἐπιπλεῖστον, ἅτε τῆς ἡδονῆς πολλὴν ἐχούσης αὔξησιν ἔν τε πό-

[q] ὀρνιθείου] ὀρνιθίου A. Trinc.
[r] πλειόνων] πλειόνων A. B. suprascripto in utroque πιόνων. Jacobsius conjecit λιπώντων. Valckenærius: "Leg. puto, πλειόνων καὶ μὴ "πολυτελῶν, vel καὶ εὐτελῶν."
[s] γε om. A.
[t] ἐπεὶ] ἐπειδὴ B.
[v] αὐτὸν] αὐτῷ A.
[w] καὶ γὰρ] καὶ γὰρ εἰ A. B. m. sec. εἰ γὰρ Gesneri margo.
[x] δεῖ δὲ] δεῖ γὰρ Trinc.

μασι καὶ βρώμασι. Ταῦτα μὲν τότε καινότερα ἔδοξεν ἡμῖν εἰπεῖν περὶ τροφῆς, ὧν εἰώθει λέγειν ἑκάστοτε.

44 [a] Ξενοφῶντος ἐν τῷ ᾱ Ἀπομνημονευμάτων.

Διαίτῃ δὲ τήν τε ψυχὴν ἐπαίδευσε καὶ τὸ σῶμα, ᾗ χρώμενος ἄν τις, εἰ μή [b] τι δαιμόνιον εἴη, θαρραλέως καὶ ἀσφαλῶς διάγοι, καὶ οὐκ ἂν ἀπορήσειε τοσαύτης δαπάνης. Οὕτω γὰρ εὐτελὴς ἦν, ὥστ᾽ οὐκ οἶδ᾽ εἴ τις οὕτως ἂν ὀλίγα ἐργάζοιτο, ὥστε μὴ λαμβάνειν τὰ Σωκράτει ἀρκοῦντα. Σίτῳ μὲν γὰρ [c] τοσούτῳ ἐχρῆτο, ὅσον ἡδέως ἤσθιε, καὶ ἐπὶ τούτῳ οὕτω παρεσκευασμένος [d] ᾔει, ὥστε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ σίτου ὄψον αὐτῷ εἶναι· ποτὸν δὲ πᾶν ἡδὺ ἦν αὐτῷ, διὰ τὸ μὴ πίνειν, εἰ μὴ διψῴη. Εἰ δέ ποτε κληθεὶς ἐθελήσειεν ἐλθεῖν ἐπὶ δεῖπνον, ὃ τοῖς πλείστοις ἐργωδέστατόν ἐστιν, ὥστε φυλάξασθαι τὸ ὑπὲρ τὸν [e] καιρὸν [f] ἐμπίπλασθαι, τοῦτο ῥᾳδίως πάνυ ἐφυλάττετο· τοῖς δὲ μὴ δυναμένοις τοῦτο ποιεῖν συνεβούλευε φυλάττεσθαι τὰ [g] ἀναπείθοντα μὴ πεινῶντας ἐσθίειν, μηδὲ διψῶντας πίνειν· καὶ γὰρ τὰ λυμαινόμενα γαστέρας καὶ κεφαλὰς καὶ ψυχάς, ταῦτα ἔφη εἶναι. [h] Οὐκ οἴεσθε δ᾽, ἔφη ἐπισκώπτων, καὶ τὴν Κίρκην ὗς ποιεῖν τοιούτοις πολλοῖς δειπνίζουσαν· τὸν δὲ Ὀδυσσέα Ἑρμοῦ τε ὑποθημοσύνῃ, καὶ αὐτὸν ἐγκρατῆ ὄντα, καὶ ἀποσχόμενον [i] τοῦ ὑπὲρ τὸν καιρὸν τῶν τοιούτων ἅπτεσθαι, διὰ ταῦτα οὐ γενέσθαι ὗν; Τοιαῦτα μὲν περὶ τούτων ἔπαιζεν, ἅμα σπουδάζων· ἀφροδισίων δὲ παρῄνει τῶν καλῶν ἰσχυρῶς ἀπέ-

44.

[a] Sic A. Scil. I. 3, 5.

[b] τι δαιμόνιον] τις δαιμόνιος Trinc.

[c] τοσούτῳ] τοσοῦτον B.m.p.Trinc.

[d] ᾔει] εἴη B. m. p. Trinc.

[e] καιρὸν] κόρον A. B. m. s.

[f] ἐμπιμπλᾶσθαι] ἐμπίπλασθαι B. m. s.

[g] πείθοντα] ἀναπείθοντα A. B. m. s. φυλάττεσθαι, μὴ πεινῶντα ἐσθίειν Trinc. et mox διψῶντα—γάστερα.

[h] οὐκ οἴεσθε A. et B. sed uterque a m. s. Vulgo om. οὐκ.

[i] τὸ] τοῦ A. B. uterque m. s.

[k] καιρὸν] κόρον A. ex em. B. m. s.

χεσθαι· οὐ γὰρ, ἔφη, ῥᾴδιον εἶναι [1] τῶν τοιούτων ἁπτόμενον σωφρονεῖν.

45 [a] Τοῦ αὐτοῦ ἐν δ̄ Ἀπομνημονευμάτων.

Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Εὐθύδημε, ἆρα καλὸν καὶ μεγαλεῖον νομίζεις εἶναι καὶ ἀνδρὶ καὶ [b] πόλει κτῆμα, [c] ἐλευθερίαν; Ὡς οἷόν τέ γε μάλιστα, ἔφη; Ὅστις οὖν ἄρχεται ὑπὸ τῶν τοῦ σώματος ἡδονῶν, καὶ διὰ ταύτας μὴ δύναται πράττειν τὰ βέλτιστα, [d] νομίζεις τοῦτον ἐλεύθερον εἶναι; Ἥκιστα, ἔφη. Ἴσως γὰρ ἐλεύθερον φαίνεταί σοι τὸ πράττειν τὰ βέλτιστα· εἶτα τὸ ἔχειν τοὺς κωλύσοντας τὸ ταῦτα ποιεῖν ἀνελεύθερον νομίζεις; Παντάπασιν, ἔφη. [e] Παντάπασιν ἆρά σοι δοκοῦσιν οἱ ἀκρατεῖς ἀνελεύθεροι εἶναι; Νὴ τὸν Δί' εἰκότως. Πότερα δέ σοι δοκοῦσιν οἱ ἀκρατεῖς κωλύεσθαι μόνον τὰ κάλλιστα πράττειν, ἢ καὶ ἀναγκάζεσθαι τὰ αἴσχιστα ποιεῖν; Οὐδὲν ἧττον ἔμοιγ', ἔφη, δοκοῦσι ταῦτα ἀναγκάζεσθαι, ἢ ἐκεῖνα κωλύεσθαι. Ποίους δέ τινας δεσπότας ἡγῇ τοὺς τὰ μὲν ἄριστα κωλύοντας, τὰ δὲ κάκιστα ἀναγκάζοντας; Ὡς δυνατὸν νὴ Δί', ἔφη, κακίστους. Δουλείαν [f] δὲ ποίαν κακίστην νομίζεις εἶναι; Ἐγὼ μὲν, ἔφη, τὴν [g] παρὰ τοῖς κακίστοις δεσπόταις. Τὴν κακίστην ἄρα δουλείαν οἱ ἀκρατεῖς δουλεύουσιν; Ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη. Σοφίαν δὲ τὸ μέγιστον ἀγαθὸν οὐ δοκεῖ σοι ἀπείργουσα τῶν ἀνθρώπων ἡ ἀκρασία εἰς τοὐναντίον αὐτοὺς ἐμβάλλειν; ἢ οὐ δοκεῖ σοι προσέχειν τε τοῖς ὠφελοῦσι καὶ καταμανθάνειν αὐτὰ κωλύειν, ἀφέλκουσα ἐπὶ τὰ ἡδέα; καὶ πολλάκις αἰσθανομένους τῶν ἀγαθῶν τε καὶ τῶν κακῶν ἐκπλήξασα ποιεῖν τὸ χεῖρον ἀντὶ τοῦ βελτίονος αἱρεῖσθαι; Γίνεται τοῦτο, ἔφη. Σωφρο-

[1] τῶν] τὸν Trinc.

45.

[a] Sic A. Scil. IV. 5, 2.

[b] πόλει om. A. πόλει καὶ κτῆμα Trinc. B. m. p.

[c] ἐλευθερίαν] ἐλευθέριον A.

[d] νομίζεις usque ad ἔχειν habet B. in marg. νομίζεις — βέλτιστα om. Trinc.

[e] παντάπασιν] παντάπασί γ' A.

[f] δὲ om. A. Trinc.

[g] παρὰ κ.] παρὰ τοῖς κ. A.

σύνην δὲ, ὦ Εὐθύδημε, τίνι ἂν φαίημεν ἧττον ἢ τῷ ἀκρατεῖ προσήκειν; αὐτὰ γὰρ δήπου τὰ ἐναντία σωφροσύνης καὶ ἀκρασίας ἔργα ἐστίν. Ὁμολογῶ καὶ τοῦτο, ἔφη. Τοῦ δ' ἐπιμελεῖσθαι ὧν προσήκει, οἴει τι [h]κωλυτικώτερον ἀκρασίας εἶναι; Οὔκουν ἔγωγε, [i]ἔφη. Τοῦ δὲ ἀντὶ τῶν ὠφελούντων τὰ βλάπτοντα προαιρεῖσθαι ποιοῦντος, καὶ τούτων μὲν ἐπιμελεῖσθαι ἐκείνων δὲ ἀμελεῖν πείθοντος, καὶ τοῖς σωφρονοῦσι τὰ ἐναντία ποιεῖν ἀναγκάζοντος, οἴει τί ἀνθρώπῳ κάκιον εἶναι; Οὐδὲν, ἔφη. Οὐκ οὖν τὴν ἐγκράτειαν τῶν ἐναντίων ἢ τὴν ἀκρασίαν εἰκὸς τοῖς ἀνθρώποις αἰτίαν εἶναι; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Οὐκ οὖν καὶ τὸ τῶν ἐναντίων τὸ αἴτιον εἰκὸς ἄριστον εἶναι; Εἰκὸς γὰρ, ἔφη. Ἔοικεν ἄρα, ἔφη, ὦ Εὐθύδημε, ἄριστον [k]ἀνθρώπῳ ἐγκράτειαν εἶναι; Εἰκότως γὰρ, ἔφη, ὦ Σώκρατες. Ἐκεῖνο δ', ἔφη, ὦ Εὐθύδημε, ἤδη πώποτε ἐνεθυμήθης; Ποῖον; ἔφη. Ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἡδέα, ἐφ' ἅπερ μόνα δοκεῖ ἡ ἀκρασία τοὺς ἀνθρώπους ἄγειν, αὐτὴ μὲν οὐ δύναται ἄγειν, ἡ δ' ἐγκράτεια πάντων μάλιστα ἥδεσθαι ποιεῖ. Πῶς; ἔφη. [l]Ὥσπερ ἡ μὲν ἀκρασία οὐκ ἐῶσα καρτερεῖν, οὔτε λιμὸν, οὔτε δίψος, οὔτ' ἀφροδισίων ἐπιθυμίαν, οὔτε ἀγρυπνίαν, (δι' ὧν μόνον ἔστιν ἡδέως μὲν φαγεῖν τε καὶ πιεῖν καὶ ἀφροδισιάσαι, ἡδέως δ' ἀναπαύσασθαί τε καὶ κοιμηθῆναι, [m]καὶ περιμείναντας καὶ ἀνασχομένους ἕως ἂν ταῦτα ὡς ἔνι ἥδιστα γένηται,) κωλύει τοῖς ἀναγκαιοτάτοις τε καὶ συνεχεστάτοις [n]ἀξιολόγως ἥδεσθαι. Ἡ δ' ἐγκράτεια μόνη ποιοῦσα καρτερεῖν τὰ εἰρημένα, μόνη καὶ ἥδεσθαι ποιεῖ ἀξίως μνήμης ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις. Παντάπασιν, ἔφη, ἀληθῆ λέγεις. Ἀλλὰ μὴν τοῦ μαθεῖν τι καλὸν καὶ ἀγαθὸν, καὶ τοῦ ἐπιμεληθῆναι καὶ τῶν τοιούτων τινὸς, δι' ὧν ἄν τις καὶ

[h] κωλυτικώτερον] λυτικώτερον Gesneri margo.
[i] ἔφη] φημι Trinc.
[k] ἀνθρώπῳ] ἀνθρώπων Trinc.
[l] ὥσπερ] om. A. Trinc.
[m] καὶ περιμείναντας] καὶ om. Trinc.
[n] ἀξιολόγοις] ἀξιολόγως A. Trinc.

τὸ ἑαυτοῦ σῶμα καλῶς διοικήσειε, καὶ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον καλῶς οἰκονομήσειε, καὶ φίλοις καὶ πόλει ὠφέλιμος γένοιτο, καὶ ἐχθροὺς κρατήσειεν, ἀφ' ὧν οὐ μόνον ὠφέλεια, ἀλλὰ καὶ ἡδοναὶ μέγισται γίγνονται, οἱ [o] μὲν ἐγκρατεῖς ἀπολαύουσι πράττοντες αὐτὰ, οἱ δὲ ἀκρατεῖς οὐδενὸς μετέχουσι· τῷ 1
γὰρ ἂν [p] ἧττον φήσαιμεν τῶν τοιούτων προσήκειν, ἢ ᾧ ἥκιστα ἔξεστι ταῦτα πράττειν, κατεχομένῳ [q] ἐπὶ τῷ σπουδάζειν περὶ τὰς ἐγγυτάτω ἡδονάς; Καὶ ὁ Εὐθύδημος, Δοκεῖς μοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, λέγειν, [r] ὡς ἀνδρὶ ἥττονι τῶν διὰ τοῦ σώματος ἡδονῶν πάμπαν οὐδεμιᾶς ἀρετῆς [s] προσήκει. Τί γὰρ διαφέρει, ὦ Εὐθύδημε, ἄνθρωπος ἀκρατὴς θηρίου τοῦ [t] ἀκρα- 10
τεστάτου; [u] ὅστις γὰρ τὰ μὲν κράτιστα μὴ σκοπεῖ, τὰ ἥδιστα δ' ἐκ παντὸς τρόπου ζητεῖ ποιεῖν, τί ἂν [w] διαφέροι τῶν ἀφρονεστάτων βοσκημάτων; ἀλλὰ [x] τοῖς ἐγκρατέσι μόνοις ἔξεστι σκοπεῖν τὰ κράτιστα τῶν πραγμάτων, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ, [y] καὶ διαλέγοντας [z] κατὰ γένη τὰ μὲν ἀγαθὰ προαιρεῖσθαι, τῶν δὲ κακῶν ἀπέχεσθαι, καὶ οὕτως, ἔφη, ἀρίστους τε καὶ εὐδαιμονεστάτους ἄνδρας γίγνεσθαι, καὶ διαλέγεσθαι δυνατωτάτους. Ἔφη δὲ καὶ τὸ διαλέγεσθαι ὀνομασθῆναι ἐκ τοῦ συνιόντας κοινῇ βουλεύεσθαι διαλέγοντας κατὰ γένη τὰ πράγματα.

ΠΕΡΙ ΑΚΡΑΣΙΑΣ. ΙΗ.

1 [a] Σοφοκλέους.

Τί ταῦτ' ἐπαινεῖς; πᾶς γὰρ οἰνωθεὶς ἀνὴρ
ἥσσων μὲν ὀργῆς ἐστι, τοῦ δὲ νοῦ κενός. 30

o μὲν γὰρ] γὰρ om. A. Trinc.
p ἧττον] A. m. p. ponit ante προσήκειν.
q ἐπὶ τῷ] ἐπὶ τὸ Trinc.
r ὡς om. A.
s προσήκει] προσήκειν A.
t ἀκρατεστάτου] ἀμαθεστάτου Gesneri margo.
u ὅστις] οὗτος A.
w διαφέροι] διαφέρει A.
x τοῖς] τοι B. m. p. Trinc.
y διαλέγοντας] καὶ διαλέγοντας A. Trinc.
z καὶ τὰ] κατὰ A. Trinc.

1.

a Sic A. Trinc. Fragm. inc. 14.

[b] φιλεῖ δὲ πολλὴν γλῶσσαν ἐκχέας μάτην,
ἄκων ἀκούειν, οὓς ἑκὼν εἶπεν κακῶς.

2 [a] Σκληρίου.

Ὡς οὐκ ἀνεκτὸς, ὅστις ἢ πάροινος ὢν,
ἢ καὶ μεμηνὼς, εἰς μὲν αὑτὸν ἀσφαλὴς
ἀεί ποτ' ἐστὶν, εἰς δὲ τοὺς [b] πέλας νοσεῖ.

3 [a] Ἐρατοσθένους.

Οἶνός [b] τοι πυρὶ ἴσον ἔχει μένος, εὖτ' ἂν ἐς ἄνδρα
ἔλθῃ, κυμαίνει δ' οἷα Λίβυσσαν ἅλα
βορρῆς ἠὲ νότος, [c] τὰ δὲ καὶ κεκρυμμένα φαίνει
βυσσόθεν, [d] ἐκ δ' ἀνδρῶν πάντ' ἐτίναξε νόον.

4 [a] Μενάνδρου.

Ὁ πολὺς ἄκρατος, ὀλίγ' ἀναγκάζει φρονεῖν.

5 [a] Οὐ γὰρ τὸ πλῆθος, ἂν σκοπῇ τις, τοῦ ποτοῦ
ποιεῖ παροινεῖν, τοῦ [b] πίοντος δ' ἡ φύσις.

6 [a] Φιλήμονος.

[b] Τί (δὴ) ζῆν ὄφελος ᾧ μή 'στι τὸ ζῆν εἰδέναι;

7 [a] Ἀλλ' οἶνος ἦν· οὐδεὶς δὲ μεθύων, ἂν σκοπῇς,
ὃς οὐχὶ δοῦλός ἐστι τοῦ πεπωκέναι.
ὅσα μ' οὗτος ἠνάγκαζεν, ἐποίουν ταῦτ' ἐγώ.
ὁ πονηρὸς οἶνος οὗτός ἐστι, Νικοφῶν.

[b] Clemens Alex. Pæd. II. 113. Grotius annot. MSS. ἐπανεῖς—ἧσσον Trinc.

Ib. κακῶς] λόγους B. m. s.

2.

[a] Sic A. Trinc.

[b] πέλας] πολλοὺς A.

3.

[a] Sic A. Trinc.

[b] τῷ πυρὶ] Ita citat Hesychius in voce ναρθηκιῶντες. Vulgo heic editur οἶνός τε. At apud Athenæum II. [p. 36 F.] οἶνός τοι. Grotius.

[c] τὰ δὲ καὶ] Apud Athenæum τὰ δέ τοι. Grotius.

[d] ἐκ δ'] ἐπὶ δ' B. m. p. Trinc.

4.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 210.

5.

[a] Cum præced. jungit Trinc.

[b] πίνοντος vulgo.

6.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 344.

[b] τί δὴ ζῆν] Induxi δὴ quod in vulgatis supererat. Grotius.

7.

[a] Cum præced. jungit Trinc.

8 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἅπας πονηρὸς οἶνος ὁ πολὺς ἔστ' ἀεί.

9 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

ἐμέθυον· ἱκανὴ πρόφασις εἰς θ' ἁμαρτάνειν.

10 [a] Θεόγνιδος.

Πολλῷ τοι πλέονας λιμοῦ κόρος ὤλεσεν ἤδη
ἄνδρας, ὅσοι μοίρης πλεῦν' ἐθέλουσιν ἔχειν.

11 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

[b] Αἰσχρόν τοι μεθύοντα παρ' ἀνδράσι [c] νήφοσιν εἶναι,
αἰσχρὸν [d] δ' εἰ νήφων πὰρ μεθύουσι μένει.

12 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Οἶνος πινόμενος πουλὺς, κακός· ἢν δέ τις αὐτὸν
πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακὸς, ἀλλ' ἀγαθός.

13 [a] Αἰσχύλου.

Κάτοπτρον εἴδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ νοῦ.

14 [a] Θεόγνιδος.

Ὃς δ' ἂν ὑπερβάλλῃ πόσιος μέτρον, οὐκέτ' ἐκεῖνος
τῆς αὐτοῦ γλώσσης καρτερὸς, οὐδὲ νόου.
μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα, τὰ [b] νήφοσι γίνεται αἰσχρὰ,
αἰδεῖται δ' ἔρδων οὐδὲν, ὅτ' ἂν μεθύῃ,
τὸ πρὶν ἐὼν σώφρων, τότε νήπιος. Ἀλλὰ σὺ ταῦτα
γιγνώσκων, μὴ πίν' οἶνον ὑπερβολάδην·

8.
[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

9.
[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

10.
[a] Sic A. Trinc. Sc. v. 605.

11.
[a] Sic A. Sc. v. 627. Deest lemma Trinc.
[b] αἰσχρὸν] ἐχθρὸν in utroque versu Gesneri margo, A. Arsen. Voss. τι pro τοι Trinc.
[c] νήφουσιν] νήφοσιν Gesneri margo A. Voss.
[d] δ' om. Voss. μένει A. pro μένῃ.

12.
[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Scil. v. 509.

13.
[a] Sic A. Trinc. Sc. Fr. 13.

14.
[a] Sic A. Trinc. Sc. v. 479.
[b] νήφουσι γίνεται Voss. νήφοσ γίνεται A. B. m. sec.

ἀλλ' ἢ πρὶν μεθύειν ὑπανίστασο, μὴ [c] σὲ βιάσθω
γαστὴρ, ὥστε κακὸν λάτριν ἐφημέριον.

15 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

[b] Ἄφρονος ἀνδρὸς ἄγαν καὶ σώφρονος οἶνος, ὅτ' ἂν δὴ
πίνῃ ὑπὲρ μέτρον, κοῦφον ἔθηκε νόον.

16 Ἐν πυρὶ μὲν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον ἴδριες ἄνδρες
γιγνώσκουσ'· ἀνδρὸς δ' οἶνος ἔδειξε νόον,
καὶ μάλα περ πινυτοῦ· κακότητα δὲ πᾶσαν ἐλέγχει,
ὥστε καταισχύνειν καὶ τὸν ἐόντα σοφόν.

17 Οἰνοβαρέω κεφαλὴν, Ὀνομάκριτε, καί με βιᾶται
οἶνος· ἀτὰρ γνώμης οὐκέτ' ἐγὼ [b] ταμίης
ἡμετέρης, τὸ δὲ δῶμα περιτρέχει· ἀλλ' ἄγ' ἀναστὰς
πειρήσω, μή πως καὶ πόδας οἶνος ἔχῃ,
καὶ νόον ἐν στήθεσσι· δέδοικα δὲ μή τι μάταιον
ἔρξω θωρηχθεὶς, καὶ μέγ' ὄνειδος ἔχω.

18 [a] Ὁμήρου.

Οἶνος δὲ πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,
καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκε,
καί τι ἔπος [b] προέηκεν, ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον.

19 [a] Μενάνδρου.

Χαλεπὸν ὅτ' ἂν τὶς ὢν [b] πίῃ πλέον λαλῇ,
μηδὲν κατειδὼς, ἀλλὰ προσποιούμενος.

20 [a] Εὐριπίδου Αὐγῆς.

Νῦν δ' οἶνος ἐξέστησέ μ'· ὁμολογῶ δέ σε
ἀδικεῖν, [b] τὸ δ' ἀδίκημ' ἐγένετ' οὐχ ἑκούσιον.

[c] σε] δὲ A. Trinc. Paullo ante l. μεθύειν, pro μεθύων.

15.

[a] Sic A. v. 497. Deest lem. Tr.

17.

[a] ταμίης ἡμετέρης] ταμίν ὁ μετέρης Trinc.

18.

[a] Sic A. Trinc. Od. Ξ. 463.

[b] προέηκεν] προέειπεν B. m. p. προέοικεν Trinc.

19.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 210.

[b] πίῃ] πίνῃ Trinc. Gesn. MSS.

20.

[a] Sic A. Fr. 8. Simpl. Εὐριπίδου Tr.

[b] τὸ δ'] Ita MS. A. vulgo male abest δ'. Grotius. Sic Trinc.

21 [a] Φιλιππίδου.

Οὐκ ἔστιν, ἐμεθύσθην πάτερ, λέγοντα [[b] νῦν,]
ἥμαρτον, ὥστε [c] πρὸς σέ με συγγνώμης τυχεῖν.
ὁ γὰρ εἰς τὸν ἀσθενῆ βίᾳ τὶ, Πάμφιλε,
ποιῶν, ὑβρίζειν, οὐχ ἁμαρτάνειν δοκεῖ.

22 [a] Πανυάσιδος.

Ξεῖν' ἄγε δὴ καὶ πῖν', ἀρετὴ [b] νύ τις ἔστι καὶ αὐτὴ,
ὅς κ' ἀνδρῶν πολὺ πλεῖστον ἐν εἰλαπίνῃ μέθυ πίνῃ
εὖ καὶ ἐπισταμένως, ἅμα τ' ἄλλον φῶτα [c] κελεύῃ.
ἶσόν θ' [d] ὅστ' ἐν δαιτὶ καὶ ἐν πολέμῳ [e] θοὸς ἀνὴρ
ὑσμίνας διέπων ταλαπενθέας, [f] ἔνθα δὲ παῦροι
θαρσαλέοι τελέθουσι, μένουσί τε θοῦρον Ἄρηα.
τοῦ μὲν ἐγὼ θείμην ἶσον κλέος,, ὅστ' ἐνὶ δαιτὶ
τέρπηται παρεὼν, ἅμα τ' ἄλλον λαὸν [g] ἀνώγῃ.
οὐ γάρ μοι ζώειν γε δοκεῖ βροτὸς, οὐδὲ βιῶναι
ἀνθρώποιο βίον ταλασίφρονος, ὅστις ἀπ' οἴνου
θυμὸν ἐρητύσας πίνει ποτὸν [h] ἄλλο νεόφρων.
οἶνος γὰρ πυρὶ ἶσον ἐπιχθονίοισιν ὄνειαρ
ἐσθλὸν, ἀλεξίκακον, [i] πάσης συνοπηδὸν ἀοιδῆς.

21.

[a] Sic A. Trinc.

[b] νῦν om. A. Trinc. Addidit Gesnerus in ed. prima 1543.

[c] πρὸς ἐμὲ] Ita recte MS. A. non ut vulgo πρὸς σέ με. Grotius. Pro πρὸς σέ με Grotius posuit πρὸς ἐμὲ, quod hac in structura mihi Græcum non videtur. πρὸς mutetur in πατρὸς, λέγοντα νῦν cum cl. Ruhnkenio in οὐ δέον τὰ νῦν, sententia inerit commoda sic scriptis: Ἐμεθύσθην, πάτερ, οὐ δέον τὰ νῦν Ἥμαρτον, ὥστε πατρὸς ἐμὲ συγγνώμης τυχεῖν. Γ. οὐκ ἔστιν .... Ὁ γὰρ εἰς τὸν ἀσθενῆ κ. τ. λ. Valcken. Eurip. Hippol. 1326. Paullo aliter idem in notis MSS. "Π. οὐκ ἔστιν· ε. π. ἀέκων τὰ νῦν (vel οὐχ ἑκὼν τὰ νῦν) ἥ. ὥστε πατρὸς ἐμὲ σ. τ. (hoc quidem excusari non potest: omisit Stobæus, ut sæpe, intermedia: vid. Menandrea, quæ proxime præcedunt) Γ. ὁ γὰρ etc."

22.

[a] Sic Froben. Παννασσίδου Trinc. Deest locus A.

[b] δέ τις] νύ τις Voss. Arsen. B. m. sec. τις Trinc.

[c] κελεύῃ] κελεύει Voss. Trinc.

[d] ὅστ'] ὃς Voss. N. Trinc.

[e] θοὸς] θεὸς B. m. p. Trinc.

[f] ἔνθα δὲ] ἔνθα τε Trinc.

[g] ἀνώγῃ] ἀνώγει Voss.

[h] ἄλλο νεόφρων] ἀλλ' ἐνεόφρων Valcken.

[i] πάσης—ἀοιδῆς.] Rectius hoc

[k] ἐν μὲν γὰρ θαλίης ἱερὸν μέρος, ἀγλαΐης τε,
ἐν δὲ χοροιτυπίης, ἐν δ' ἱμερτῆς φιλότητος.
([l] ἐν δέ τε μὲν θήρης, καὶ δυσφροσύνης ἀλεγεινῆς.)
τῷ σε χρὴ παρὰ δαιτὶ [m] δεδεγμένον εὔφρονι θυμῷ
πίνειν, μηδὲ βορῇ κεκακωμένον ἠΰτε γῦπα
ἧσθαι πλημμύροντα, λελασμένον εὐφροσυνάων.

23 [a] Πυθάγορου.

Ἐλεύθερον ἀδύνατον εἶναι τὸν [b] πάθεσι δουλεύοντα καὶ ὑπὸ παθῶν κρατούμενον.

24 [a] Χρυσίππου.

Μικρὰν φασὶ μανίαν εἶναι τὴν μέθην.

25 [a] Πυθαγόρας ἔλεγε, τὴν μέθην μανίας εἶναι μελέτην.

26 [a] Ἀναχάρσιδος.

Ἀνάχαρσις ἔφη, κιρναμένου κρατῆρος ἐφεστίου, τὸν μὲν πρῶτον [b] ὑγιείας πίνεσθαι· τὸν δὲ δεύτερον, ἡδονῆς· τὸν δὲ τρίτον, ὕβρεως· τὸν δὲ τελευταῖον, μανίας.

27 [a] Ἀντισθένους.

Τὰς μὴ κατὰ θύρας, φησὶν ὁ Ἀντισθένης, εἰσιούσας ἀπολαύσεις δεήσει ἢ [b] σχασθῆναι, ἢ ἐλλεβορισθῆναι, ἢ πάντως λιμαγχονηθῆναι, κακὰς ἀμοιβὰς [c] ἐκτίνοντα τῆς προγεγενη-

quam quod apud Athenæum legitur lib. II. [p. 37. A.] πάσῃ—ἀνίῃ. Grotius.

Ib. πάσης σ. ἀοίδης] πάσῃ σ. ἀοιδῇ Valcken.

[k] ἐν μὲν] ἐκ μὲν B.

[l] Parenthesi inclusa, non bene huc quadrare videntur. Gesner. Qui heic in vulgatis sequitur versus, Ἐν δέ τε μεν θ. κ. δ. ἀ. aut aliunde infartus est aut a sciolo adscriptus. Neque apud Athenæum ubi idem hic locus citatur quicquam ejus apparet. Grotius.

[m] δεδεγμένον] Lege ex Athenæo δεδευμένον. Mox rectius Athenæus βορῆς κεκορημένον. Valcken.

23.

[a] Sic A. Deest Trinc.

[b] πάθεσι δουλεύοντα] τὸν πάθεσι δουλεύοντα καὶ ὑπὸ παθῶν κρατούμενον A.

24.

[a] Sic A. Deest Trinc.

25.

[a] Deest A. cf. Menag. Diog. Laert. VIII. 9.

26.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ὑγείας] ὑγιείας A. et mox ὕβρεως. cf. Menag. Diog. Laert. I. 103.

27.

[a] Sic A. Trinc.

[b] σχασθῆναι] χασθῆναι margo Gesneri. Mox ἢ ἐλλεβορισθῆναι habet A. in marg. Vide supra VI. 2.

[c] ἐκτείνοντα] ἐκτείνοντα A. ἐκτίνοντα B. m. sec.

μένης ἀπληστίας ἕνεκα μικρᾶς καὶ ὀλιγοχρονίου ἡδονῆς.

28 [a] Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Ὅτι καὶ γυναῖκα παιδευτέον.

Τῷ [b] Διονύσῳ νάρθηκα καὶ λήθην συγκαθιεροῦσιν, ὡς μὴ δέον μνημονεύειν τῶν ἐν οἴνῳ πλημμεληθέντων, ἀλλὰ νουθεσίας παιδικῆς δεομένων. [c] Ὧι συνᾴδει καὶ τὸ,

Μισῶ μνήμονα συμπόταν.

Ὁ δ' Εὐριπίδης τῶν ἀτόπων τὴν λήθην σοφὴν εἴρηκε.

29 [a] Πλάτωνος.

Μεθύων κυβερνήτης καὶ πᾶς παντὸς ἄρχων ἀνατρέπει πάντα, εἴτε πλοῖον, εἴτε ἅρμα, εἴτε στρατόπεδον, εἴτε ὅ τι ποτὲ εἴη τὸ κυβερνώμενον ὑπ' αὐτοῦ.

30 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Οὐ μόνον, ὡς ἔοικεν, ὁ γέρων δὶς παῖς γίνοιτ' ἂν, ἀλλὰ καὶ ὁ μεθυσθείς.

31 [a] Δημοκρίτου.

[b] Ὑγιείην εὐχαῖς παρὰ θεῶν αἰτέονται ἄνθρωποι, τὴν δὲ ταύτης δύναμιν [c] παρ' ἑαυτοῖς ἔχοντες οὐκ ἴσασιν· ἀκρασίῃ δὲ τἀναντία πρήσσοντες, αὐτοὶ προδόται τῆς ὑγείης τῇσιν ἐπιθυμίῃσι γίγνονται.

32 [a] Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Ὅτι καὶ γυναῖκα παιδευτέον.

[b] Ἀμαθίην, ὥς φησιν Ἡράκλειτος, καὶ ἄλλως κρύπτειν ἔργον ἐστὶν, ἐν οἴνῳ δὲ χαλεπώτερον· καὶ Πλάτων δέ φησιν ἐν οἴνῳ τὰ ἤθη φανερὰ γίγνεσθαι. [c] Ὥσπερ καὶ Ὅμηρος,

28.

[a] Sic Trinc. Deest locus A. Vide Sympos. I. 1. p. 612. D. Fragm. XXI. 4.

[b] διονυσίῳ] διονύσῳ A. B. Voss.

[c] ὡς —μνημοσύναν ποτάν. Trinc. Euripidis locus est Orest. 213.

29.

[a] Sic A. Trinc. Legg. I. p. 646.

30.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Locus est Platonis Comici, apud Scholiastam Aristoph. Nub. 1419. citati, judice Fischero ad Æschinis Socrat. Dial. 3. p. 113.

31.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ὑγιείην εὐχαῖς] ὑγιεινὴν εὐχὴν (αἰνεῖν) A. B. ὑγιεινὴν εὐχὴν N. Trinc. Voss. Arsen.

[c] παρ'] ἐν Voss. παρ' ἑαυτῆς Trinc.

32.

[a] Sic A. Simpl. Πλούταρχου Trinc. Vide Fr. XXII.

[b] ἀμαθίαν] ἀμαθίην Voss.

[c] ὥσπερ — ἀλλοδαπῇ om. Trinc. et credo N.

οὐδὲ τραπέζῃ
[d] γνώτην ἀλλήλων.

33 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Σοφοκλῆς ἐμέμφετο Αἰσχύλῳ, ὅτι μεθύων ἔγραφε· καὶ γὰρ εἰ τὰ δέοντα ποιεῖ, φησὶν, ἀλλ' οὐκ εἰδώς γε.

34 [a] Πυθαγόρου.

Πυθαγόρας [b] ἐρωτηθεὶς, πῶς ἂν οἰνόφλυξ τοῦ μεθύειν παύσαιτο· Εἰ συνεχῶς, ἔφη, θεωροίη τὰ ὑπ' [c] αὐτοῦ πρασσόμενα.

35 Ἀνάχαρσις [a] ἔφη, ἐρωτηθεὶς πῶς ἄν τις μὴ μεθύσκοιτο· [b] Εἰ, φησὶν, ὁρώη τοὺς μεθύοντας οἷα ποιοῦσιν.

36 [a] Δημοκρίτου.

Ὅσοι ἀπὸ γαστρὸς τὰς ἡδονὰς ποιέονται, ὑπερβεβληκότες τὸν καιρὸν, ἐπὶ βρώσεσιν ἢ πόσεσιν ἢ ἀφροδισίοις, ἐν τοῖσι πᾶσιν αἱ μὲν ἡδοναὶ βραχεῖαί τε καὶ δι' ὀλίγου γίνονται, ὁκόσον ἂν χρόνον ἐσθίωσιν ἢ πίνωσιν, αἱ δὲ λῦπαι πολλαί. Τοῦτο μὲν γὰρ τὸ ἐπιθυμεῖν ἀεὶ τῶν αὐτῶν πάρεστι, καὶ ὁκότ' ἂν γένηται, ὁκοίων ἐπιθυμέουσι, διὰ ταχέος τε ἡ ἡδονὴ παροίχεται, καὶ οὐδὲν ἐν [b] αὐτοῖσι χρηστόν ἐστιν, ἀλλ' ἡ τέρψις βραχεῖα, καὶ αὖθις τῶν αὐτῶν δεῖ.

37 [a] Πλάτωνος.

Ὅστις σῶμα θεραπεύει, τὸ ἑαυτοῦ οὐχ ἑαυτὸν θεραπεύει·

[d] γνωτὴν ἀλλοδαπῇ] γνωτὴν ἀλλ' ἢ δώην A. Emendavit ex Odyss. Φ. 35. Wyttenbachius.

33.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

34.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Plutarcho tribuit Wyttenbach.

[b] ἐρωτηθεὶς π. ἄ. ο.] ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος οἰνόφλυγος πῶς ἂν τ. μ. A. B. m. s.

[c] αὐτοῦ] αὐτῶν A.

35.

[a] ἔφη om. A. v. Menag. ad Diog. Laert. I. 103.

[b] εἴ φησιν] ἔφη εἰ Voss. ἔφησεν A. φησιν om. Trinc.

36.

[a] Sic Trinc. Deest locus A.

[b] αὐτοῖσι] αὐταῖσι B. et mox ἡ τέρψις pro ἢ τ.

37.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

ὅστις δὲ χρήματα, οὔθ᾽ ἑαυτὸν, οὔτε τὰ ἑαυτοῦ, [b] ἀλλ᾽ ἔτι πορρωτέρω τῶν ἑαυτοῦ.

38 [a] Μουσωνίου ἐκ τοῦ Περὶ Τροφῆς.

Αἴσχιστον, ἔφη, γαστριμαργία καὶ ὀψοφαγία ἐστὶν, οὐκ ἀντερεῖ οὐδείς. Σκοποῦντας δὲ ὅπως διαφεύξωνται ταῦτα, πάνυ ὀλίγους ᾔσθημαι ἐγώ· τοὺς δὲ πολλοὺς ὁρῶ καὶ [b] ἀπόντων ὀρεγομένους τῶν τοιούτων βρωμάτων, καὶ παρόντων [c] ἀπέχεσθαι μὴ δυναμένους, καὶ χρωμένους αὐτοῖς, ὅτ᾽ ἂν χρῶνται, ἀφειδῶς, ὡς καὶ πρὸς βλάβην χρῆσθαι τὴν τοῦ σώματος. Καίτοι γαστριμαργία τί ἂν εἴη ἄλλο, ἢ ἀκρασία περὶ τροφὴν, δι᾽ ἣν ἄνθρωποι τὸ ἡδὺ τὸ ἐν σίτῳ τοῦ ὠφελίμου προτιμῶσι; καὶ ὀψοφαγία δὲ, οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν, ἢ ἀμετρία περὶ χρῆσιν [d] ὄψου. Πανταχοῦ δὲ κακὸν οὖσα ἡ ἀμετρία, ἐν τοῖς μάλιστα τῇδε τὴν ἑαυτῆς ἐπιδείκνυται φύσιν, παρεχομένη τοὺς ὀψοφάγους ἀντὶ ἀνθρώπων ὗσιν ἢ κυσὶν ὁμοιουμένους τὴν λαβρότητα, καὶ εὐσχημονεῖν μὴ δυναμένους, [e] οὐ ταῖς χερσὶν, οὐ τοῖς ὄμμασιν, οὐ τῇ καταπόσει· οὕτως ἄρα αὐτοὺς ἐξίστησιν ἡ ἐπιθυμία τῆς ἐν ὄψῳ ἡδονῆς. Ὅτι μὲν δὴ οὕτως ἔχειν πρὸς τροφὴν αἴσχιστόν ἐστι, γνώριμον, ἐν ᾧ γε ζώοις ἄφροσι μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις φρονίμοις ὁμοιούμεθα. Αἰσχίστου δὲ τούτου ὄντος, κάλλιστον ἂν εἴη τοὐναντίον, τάξει καὶ κοσμίως ἐσθίειν, καὶ τὴν σωφροσύνην ἐνταῦθα ἐπιδείκνυσθαι πρῶτον, [f] οὐκ ὂν ῥᾴδιον, ἀλλὰ δεόμενον πολλῆς ἐπιμελείας καὶ [g] ἀσκήσεως [καθόλου [h] μὲν ἴσως τὸ σωφρονεῖν.]

[b] ἀλλ᾽ ἑ. π. τ. ἑ. habet A. inter lineas. ἔτι τὰ π. B.

38.

[a] Sic A. ἐκ τῶν π. τ. Trinc.

[b] ἀπόντων] ἁπάντων B.

[c] ἀπέχεσθαι] ἐπέχεσθαι A. (α superscript)

[d] ὄψου] ὄψου ἐστὶν A. ubi post δυναμένους male repetuntur quædam e superioribus.

[e] οὐ ταῖς] ἐν ταῖς B.

[f] οὐκ ὂν] οὐκ ἂν A. (ὂν superscript)

[g] In solo B. abest καθόλου μὲν ἴσως τὸ σωφρονεῖν, quod, cum glossema sit ex margine ad οὐκ ὂν ῥᾴδιον (cui subjectum esse videatur) uncis inclusi. Eadem suspicatus est Jacobs. p. 240. Schow.

[h] καὶ καθόλου Gesneri margo.

[i] Διὰ τί δὴ τοῦτο; ὅτι πολλῶν ἡδονῶν οὐσῶν, αἳ τὸν ἄνθρωπον ἀναπείθουσιν ἁμαρτάνειν καὶ ἐνδιδόναι αὐταῖς βιάζονται παρὰ τὸ συμφέρον, δυσμαχωτάτη εἶναι κινδυνεύει πασῶν ἡ περὶ τροφὴν ἡδονή. Ταῖς μὲν γὰρ ἄλλαις ἡδοναῖς σπανιώτερον ὁμιλοῦμεν, καὶ ἐνίων γε μῆνας καὶ ἐνιαυτοὺς ὅλους ἀπέχεσθαι δυνάμεθα· ταύτης δὲ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν πάντως πειρᾶσθαι ἀνάγκη, καὶ τά γε πολλὰ, δὶς ἑκάστης ἡμέρας· οὐ γὰρ ἔνι ζῆν ἄλλως τὸν ἄνθρωπον. Ὥσθ' ὅσῳ πλεονάκις τῆς ἐν βρώσει ἡδονῆς πειρώμεθα, τοσούτῳ πλείους οἱ ἐνταῦθα κίνδυνοι. Καὶ μὴν καθ' ἑκάστην προσφορὰν τροφῆς, οὐχ εἷς κίνδυνος ἁμαρτήματος, ἀλλὰ πλείονες. Καὶ γὰρ ὁ [k] παραπλεῖον ἢ δεῖ ἐσθίων, ἁμαρτάνει· καὶ ὁ κατασπεύδων ἐν τῷ ἐσθίειν, οὐδὲν ἧττον· καὶ ὁ μολυνόμενος ὑπὸ τοῦ ὄψου μᾶλλον ἢ χρὴ, καὶ ὁ τὰ ἡδίω τῶν ὑγιεινοτέρων βρώματα προτιμῶν, καὶ ὁ μὴ νέμων τὰ ἴσα τοῖς συνεσθίουσιν. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη τις ἁμαρτία περὶ τροφὴν, ὅτ' ἂν παρὰ καιρὸν προσφερώμεθα αὐτὴν, καὶ δέον ἄλλο τι πράττειν, ἀφέμενοι τούτου, ἐσθίωμεν. Τοσούτων δὴ καὶ ἔτι ἄλλων ἁμαρτιῶν οὐσῶν περὶ τροφὴν, δεῖ μὲν ἁπασῶν καθαρεύειν αὐτῶν, καὶ μηδεμιᾷ ἔνοχον εἶναι τὸν μέλλοντα σωφρονήσειν. Καθαρεύοι δ' ἄν τις καὶ ἀναμάρτητος εἴη, ἀσκῶν καὶ ἐθίζων αὑτὸν αἱρεῖσθαι σῖτον, οὐχ ἵνα ἥδηται, ἀλλ' ἵνα τρέφηται, οὐδ' ἵνα λεαίνηται 1 τὴν κατάποσιν, ἀλλ' ἵνα ῥωννύηται τὸ σῶμα. Καὶ γὰρ γέγονεν ἡ μὲν κατάποσις, δίοδος εἶναι τροφῆς, οὐχ ἡδονῆς ὄργανον· ἡ δὲ γαστὴρ, τοῦ αὐτοῦ χάριν οὗπερ ἕνεκα καὶ φυτῷ παντὶ ῥίζα γέγονε. Καθάπερ γὰρ ἐκεῖ τρέφει τὸ φυτὸν ἡ ῥίζα, ἀπὸ τῶν ἐκτὸς τὴν τροφὴν λαμβάνουσα· οὕτω τρέφει τὸ ζῶον ἡ γαστὴρ, ἀπὸ τῶν εἰσφερομένων [l] σίτων καὶ ποτῶν.

[i] διὰ τί] Addo οὐχ ἥκιστα δὲ περὶ τὴν τροφήν. Gesn. in marg.

[k] παραπλείων ἤθη.] παρὰ πλεῖον ἤδη Arsen. Usitatius ἐπιπλεῖον. ἢ δεῖ pro ἤθη conj. Gesner. et sic B. ex Gesneri, ut puto, libro. ἢ χρὴ Schowius e duobus MSS.

[l] σίτων] σιτίων A. B. m. s.

Ὥσπερ τε αὖ τούτοις διαμονῆς ἕνεκα συμβαίνει τρέφεσθαι, καὶ οὐχ ἡδονῆς· παραπλησίως καὶ ἡμῖν ζωῆς καὶ [m] φάρμακον ἡ τροφὴ τῷ ἀνθρώπῳ ἐστί. Διὸ καὶ προσήκει ἐσθίειν ἡμῖν ἵνα ζῶμεν, οὐχ ἵνα ἡδώμεθα, εἴ γε μέλλομεν [o] συστοιχεῖν ἀρίστῳ ὄντι τῷ λόγῳ Σωκράτους, ὃς ἔφη τοὺς μὲν πολλοὺς ἀνθρώπους ζῆν ἵνα ἐσθίωσιν, [p] αὐτὸς δὲ ἐσθίειν ἵνα ζῇ. [q] Οὐ γὰρ δὴ ἐπιεικής τις βουλόμενος εἶναι ἄνθρωπος, ἀξιώσει παραπλήσιός τις εἶναι τοῖς πολλοῖς, καὶ ζῆν [r] ἐπὶ τῷ ἐσθίειν· ὥσπερ ἐκεῖνοι θηρώμενοι ἐξ ἅπαντος τὴν ἀπὸ τῆς τροφῆς ἡδονήν.

Ὅτι δὲ καὶ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν ἄνθρωπον, τοῦ σώζεσθαι χάριν, οὐχὶ τοῦ ἥδεσθαι, σῖτα καὶ ποτὰ παρεσκεύασεν αὐτοῖς, μάθοι τις ἂν ἐκεῖθεν μάλιστα. [s] Ἡ γὰρ δὴ τροφὴ ὅτε ἐργάζεται μάλιστα τὸ ἑαυτῆς ἔργον, τότε οὐδαμῶς [t] ἥδει τὸν ἄνθρωπον κατά τε τὴν πέψιν καὶ τὴν ἀνάδοσιν, ἀλλὰ τρεφόμεθα μὲν τότε ὑπ' αὐτῆς καὶ ῥωννύμεθα· ἡδόμεθα δὲ [u] τότε οὐδεμίαν ἡδονὴν, καίτοι πλείων ὁ χρόνος οὗτός ἐστιν, ἢ [w] ἐν ᾧ ἐσθίομεν. Ἔδει δέ γε, εἴπερ ὁ θεὸς ἡδονῆς χάριν τὴν τροφὴν ἐμηχανήσατο ἡμῖν, τὸν πλείω τοῦτον χρόνον ἥδεσθαι ἡμᾶς ὑπ' αὐτῆς, καὶ οὐ τὸν ἐλάχιστον ἐκεῖνον ἐν ᾧ καταπίνομεν. Ἀλλ' ὅμως [x] χάριν ἐκείνου τοῦ ἐλαχίστου χρό-

[m] φάρμακον] καὶ φάρμακον Trinc. ζωῆς καὶ φάρμακον A. Arsen. Gesneri margo. Wyttenbachius ad Plutarch. II. p. 159. F. restituendum putat, λιμοῦ φάρμακον ἡ τροφὴ τῷ ἀνθρώπῳ ἐστίν. Gesner. in marg. ed. primæ *addo* ζωῆς καὶ διαμονῆς.

[n] Ib. B. C. W. παραπλησίως καὶ ζωῆς φάρμακον. A. παραπλησίως καὶ ἡμῖν ζωῆς καὶ φ. unitis duabus lectionibus, altera, παραπλησίως καὶ ἡμῖν ζωῆς φάρμακον ἡ τροφή ἐστι: altera, παραπλησίως καὶ ζωῆς φάρμακον ἡ τροφὴ τῷ ἀνθρώπῳ ἐστί. Antea, παραπλησίως καὶ ἡμῖν φάρμακον ἡ τροφὴ τῷ ἀνθρώπῳ ἐστί. Schow.

[o] συστοιχεῖν] στοιχεῖν A. Ars. Trinc.

[p] αὐτὸς] αὐτὸν omnes mss. apud Schowium, quomodo legendum præcepit J. Potterus ad Clement. Alexandr. Pæd. II. p. 162. De sententia Socratis vide Diogen. Laërt. II. 34. ibique Menagium.

[q] οὐ γὰρ usque ad ἡδονὴν om. A.

[r] τῷ] ἐπὶ τῷ Trinc.

[s] ἡ γὰρ] καὶ γὰρ B. et mox ὅτι.

[t] ἥδει] ἡδύνει Arsen.

[u] τότε οὐδεμίαν] οὐδεμίαν τότε A.

[w] ἐν ᾧ habet A. in marg. om. in textu, sed ibi suprasc. ὅν.

[x] τὸ χαίρειν] χάριν A. B. m. s. τὸ om. Ars. Trinc. B. N.

νου, ὃν ἡδόμεθα, παρασκευὴ [y] μὲν ὄψων γίνεται μυρίων· πλεῖται δ' ἡ θάλαττα μέχρι περάτων· μάγειροι δὲ γεωργῶν περισπουδαστότεροί εἰσι· δεῖπνα δὲ παρατίθενταί τινες, ἀγρῶν ἀναλίσκοντες τιμὰς, καὶ ταῦτ' οὐδαμῶς ὠφελουμένων τῶν σωμάτων ἐκ τῆς πολυτελείας τῶν βρωμάτων. Πᾶν γὰρ τοὐναντίον, οἱ ταῖς εὐτελεστάταις χρώμενοι τροφαῖς ἰσχυρότατοί εἰσι. Τοὺς γοῦν οἰκέτας τῶν δεσποτῶν, καὶ τοὺς χωρίτας τῶν ἀστικῶν, καὶ τοὺς πένητας τῶν πλουσίων, ἴδοις ἂν ὡς ἐπὶ τὸ [z] πλεῖστον ῥωμαλεωτέρους ὄντας, καὶ μᾶλλον μὲν πονεῖν δυναμένους, ἧττον δὲ κάμνοντας ἐν τοῖς ἔργοις, νοσοῦντας δὲ σπανιώτερον, ἀνεχομένους δὲ εὐκολώτερον κρύος, θάλπος, ἀγρυπνίαν, πᾶν εἴ τι [a] τοιοῦτον. Καίτοι κἂν ἐπίσον ἥ τε πολυτελὴς καὶ ἡ [b] εὐτελὴς τροφὴ ῥωννύῃ τὸ σῶμα, ὅμως αἱρετέον ἐστὶ τὴν εὐτελῆ, ὅτι αὕτη [c] σωφρονικωτέρα, καὶ πρέπει ἀνδρὶ ἀγαθῷ μᾶλλον, [d] ἦ καὶ τὸ εὐπόριστον τοῦ δυσποριστοῦ, καὶ τὸ ἀπραγμάτευτον τοῦ μετὰ πραγμάτων, καὶ τὸ ἕτοιμον τοῦ ἀνετοίμου [e] πρὸς τροφὴν πρεπωδέστερον τοῖς ἐπιεικέσιν. Ἵνα δὲ συνελὼν εἴπω περὶ τροφῆς τὸ πᾶν, φημὶ [f] δεῖν σκοπὸν μὲν αὐτῆς ποιεῖσθαι [g] ὑγιείαν τε καὶ ἰσχὺν, ὡς τούτων μόνον ἕνεκα βρωτέον, ἃ δὴ δεῖται πολυτελείας οὐδεμιᾶς· ἐσθίοντα δ' ἐπιμελεῖσθαι κόσμου τε καὶ μέτρου τοῦ προσήκοντος, καὶ τοῦ διαφέρειν πλεῖστον τῷ τε ἀμολύντῳ καὶ τῷ σχολαίῳ.

[y] μὲν] δὲ Arsen.

[z] πλῆθος] πλεῖστον A. marg. B. m. s. Gesneri marg.

[a] τοιοῦτον] τοιοῦτο Trinc.

[b] εὐτελὴς] λυσιτελὴς A. N. Trinc. vid. Schneideri Index Xenoph. Mem. in v. εὐτελής.

[c] σωφρονεστέρα] σωφρονικωτέρα A. Arsen. B. m. s. Vide Schneiderum ad Xenoph. Mem. III. 10, 5.

[d] ὡς] ᾗ Gesneri margo. ἦ A. Ars. Trinc.

[e] πρὸς] περὶ A. Gesneri margo. duo mss. Schowii.

[f] δεῖν] δὴ A.

[g] ὑγείαν] ὑγιείαν A.

ΠΕΡΙ ΑΝΕΞΙΚΑΚΙΑΣ. ΙΘ.

1 [a] Εὐριπίδου Ἀνδρομάχης.

Σμικρᾶς ἀπ' ἀρχῆς νεῖκος [b] ἀνθρώποις μέγα
γλῶσσ' ἐκπορίζει. Τοῦτο δ' οἱ σοφοὶ βροτῶν
ἐξευλαβοῦνται, μὴ φίλοις τεύχειν ἔριν.

2 [a] Φιλήμονος Ἐπιδικαζομένου.

Ἥδιον οὐδὲν, οὐδὲ μουσικώτερον
[b] ἔστ', ἢ δύνασθαι λοιδορούμενον φέρειν.
ὁ λοιδορῶν γὰρ, ἂν ὁ λοιδορούμενος
μὴ προσποιῆται, λοιδορεῖται [c] λοιδορῶν.

3 [a] Εὐριπίδου ἐκ Πρωτεσιλάου.

Δυοῖν λεγόντοιν θατέρου θυμουμένου,
ὁ μὴ ἀντιτείνων τοῖς λόγοις, σοφώτερος.

4 [a] Δημοσθένους.

Δημοσθένης λοιδορουμένου τινὸς αὐτῷ, Οὐ συγκαταβαίνω, εἶπεν, εἰς ἀγῶνα, ἐν ᾧ ὁ ἡττώμενος τοῦ νικῶντός ἐστι κρείττων.

5 [a] Πλάτωνος.

Πλάτων λοιδορούμενος ὑπό τινος, Λέγε, ἔφη, κακῶς, ἐπεὶ καλῶς [b] οὐ μεμάθηκας.

1.

[a] Sic A. Sc. v. 643. Simpl. Εὐριπίδου Trinc.

[b] ἀνθρώπου] ἀνθρώποις Voss. B. m. s. plures Schowii.

2.

[a] Ita Grotius et Clericus p. 302. ut supra XIII. 11. Φ. ἐκ τοῦ δικαζομένου A. ἐκ δικαζομένων Voss. *in Ecdicazomeno* Gesn. Simpl. Φιλήμονος Trinc. Plutarch. II. p. 35. D.

[b] ἔστ' ἢ] ἐστι Trinc.

[c] λοιδορῶν] Ita nos cum MS. A. Vulgo male ὁ λοιδορῶν, quod indicant præcedentia. Grotius. ὁ legitur in A. pr. m.

3.

[a] Sic A. nisi quod compendiose πρωτεσι^λ. Fr. 2. Simpl. Εὐριπίδου Trinc.

4.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

5.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] οὐ μεμάθηκας] οὐκ ἔμαθες A. Voss.

6 [a] Ἀριστίππου.

Ἀρίστιππος, λοιδοροῦντος [b] αὐτὸν τινὸς, ἔφη· Τοῦ μὲν λέγειν κακῶς σὺ κύριος εἶ, τοῦ δὲ δικαίως ἀκούειν ἐγώ.

7 [a] Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Πῶς ἔστιν ἀπ' ἐχθρῶν ὠφεληθῆναι.

[b] Λόγων δὲ, κουφοτάτου πράγματος, βαρυτάτη ζημία κατὰ τὸν θεῖον Πλάτωνα, καὶ παρὰ θεῶν ἕπεται καὶ παρ' ἀνθρώπων. Ἡ δὲ σιγὴ, πανταχοῦ μὲν ἀνυπεύθυνον, (οὐ μόνον ἄδιψον, ὥς φησιν Ἱπποκράτης) ἐν δὲ λοιδορίαις, σεμνὸν καὶ Σωκρατικὸν, μᾶλλον δὲ Ἡράκλειον· [c] εἴ γε κἀκεῖνος,

[d] οὐδ' ὅσσον μυίας στυγερῶν ἐμπάζετο μύθων.

8 [a] Πυθαγόρου.

Μεγάλην παιδείαν νόμιζε, δι' ἧς δυνήσῃ φέρειν ἀπαιδευσίαν.

9 [a] Εὐσεβίου.

Ὀργῆς κρατέειν ἄριστον ἐθίζειν ἑωυτὸν, μάλιστα μὲν καὶ πρὸς τὸ μὴ [b] εὐπετέως πρὸς αὐτῆς ξυγκινέεσθαι· εἰ δὲ μὴ, [c] ἀλλ' ὥστε γε πάντως μὴ τὸ καταναγκαζόμενον ὑπ' αὐτῆς αὐτίκα [d] καὶ ἐν τῷ ἀλογίστῳ ἀποπιμπλάναι.

10 [a] Σοφοκλέους Αἴαντι.

Νικᾷ γὰρ ἡ ἀρετή με τῆς ἔχθρας πολύ.

6.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] αὐτὸν] αὐτῷ Gesn. marg. Voss. Ars.

7.

[a] Sic A. Scil. p. 90. C. Simpl. Πλουτάρχου Trinc.

[b] λόγων] λογῶν A. Veram scripturam esse λόγων testantur loca Platonis Wyttenbachio excitata. Λόγου Plutarchi edd. et MSS. Mirum sane hanc ex Stobæo varietatem prætermisisse doctissimum Plutarchi editorem.

[c] εἴγε κἀκεῖνος om. A. Trinc.

[d] οὐδ' ὅσσον usque ad fin. om. B.

8.

[a] Sic A. Trinc.

9.

[a] Sic A. Εὐσεβείου Trinc.

[b] εὐπετέως πρὸς αὐτῆς] εὐπετέως . . π' ἀυτῆς συγ. Voss. Voluit forte ὑπ' αὐτῆς.

[c] ἀλλ' ὥστε γε] ἄλλως τε γε A.

[d] σε καὶ] σε *al. non legitur.* Gesner. Deest σε A. Voss. et 4 codd. Schowii. δὲ καὶ Trinc. σε καὶ habet Gesneri ed. prima.

10.

[a] Sic A. Scil. 1357. Lemma Σοφοκλέους sequenti sententiæ male præfixum Trinc.

11 [a] Θεόγνιδος.

Οὐ δύναμαί σοι, θυμὲ, [b] παρασχεῖν ἄρμενα πάντα,
τέτλαθι· τῶν δὲ καλῶν οὐχὶ σὺ [c] μοῦνος ἐρᾷς.

12 [a] Θεοφράστου.

Οὐ μὴν οὐδὲ μετ' ὀργῆς πρακτέον τοῖς φρονίμοις οὐδέν. [b] Ἀλόγιστον γὰρ θυμὸς, καὶ μετὰ προνοίας οὐδὲν ἄν ποτε ποιήσειεν· ἀλλὰ μεθύων ταῖς φιλονεικίαις, ὡς ἔτυχε, χρῆται ταῖς ὁρμαῖς. Ὥστε δεῖ μήτε ἐξ [c] ὑπογύου τῶν ἁμαρτημάτων τὰς τιμωρίας, μήτε παρὰ τῶν οἰκετῶν, μήτε παρὰ 1
τῶν ἄλλων λαμβάνειν, ἵνα [d] τὸ τῷ λογισμῷ κράτιστον, μὴ [e] τὸ τῷ θυμῷ φίλον, ἀεὶ πράττῃς· καὶ [f] δίκην παρὰ τῶν ἐχθρῶν λαμβάνῃς, ἐξ ἧς μέλλεις [g] σαυτὸν μὴ αὐτοὺς ἐκείνους βλάψειν. Τὸ γὰρ τιμωρεῖσθαί τινα κακῶς ἑαυτὸν ποιοῦντα, δίκην διδόναι οὐχ ἧττον ἢ λαμβάνειν ἐστίν. Ὥστε δεῖ σχολῇ μᾶλλον ἀμύνεσθαι ζητεῖν, ἢ ταχέως ἀλυσιτελῶς [g] ἑαυτῷ κολάσαι τὸν ἐχθρόν.

13 [a] Ἐπικτήτου περὶ Φιλίας.

Τὸ δὲ Λυκούργου τοῦ Λακεδαιμονίου τίς ὑμῶν οὐ [b] θαυμάζει; πηρωθεὶς γὰρ ὑπό τινος τῶν πολιτῶν τῶν [c] ὀφθαλμῶν τὸν

11.

[a] Sic A. Scil. v. 695.

[b] παρέχειν] παρασχεῖν A. et B. uterque ex em. Gesnerus in marg.

[c] μοῦνος] μόνον Voss.

12.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἀλόγιστος] ἀλόγιστον A.

[c] ὑπογυίου] ὑπογύου Trinc. Hæc forma, non ὑπογυίου, in optimis codd. satis constanter obvia est.

[d] τὸ λογισμῷ] τὸ τῷ λ. A. Trinc. et codd. Schowii.

[e] τὸ τῷ θ.] τὸ supr. in A. m. s.

[f] δίκην] *Addo* μὴ Gesner. Supervacuum est (μὴ sc.) referendum καὶ δίκην π. ad proxime præcedens ἵνα μὴ τὸ τῷ θυμῷ φ. π. Schow.

[g] σαυτὸν — βλάπτειν] σαυτὸν μὴ λυπῶν ἐκείνους βλάψειν Gesn. marg. βλάψειν A. B. et sic codd. quidam Schowii, qui præterea dant μέλλῃς. βλάψειν usque ad διδόναι habet A. in marg.

[h] ἑαυτῷ] αὐτῷ A. Deest Trinc.

13.

[a] Sic A. Ῥούφου Trinc. *Rufi ex dictis Epicteti de Amicitia* Gesner. Videatur Schweighæuserus ad Epicteti fr. LXVII. Adde Wyttenbach. Philomath. II. p. 22.

ζ

[b] θαυμάζει] θαυμάσει Voss. τις ἡμῶν Trinc.

[c] ὀφθαλμῶν τὸν ἕτερον] τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν A. τὸν ὀφθαλμὸν τὸν ἕ. B.

ἕτερον, καὶ παραλαβὼν τὸν νεανίσκον παρὰ τοῦ δήμου, ἵνα [d] τιμωρήσαιτο ὅπως αὐτὸς βούληται· τούτου μὲν ἀπέσχετο, παιδεύσας δὲ αὐτὸν, καὶ ἀποφήνας ἄνδρα ἀγαθὸν, [e] παρήγαγεν εἰς τὸ θέατρον. Θαυμαζόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, Τοῦτον μέντοι λαβὼν, ἔφη, παρ' ὑμῶν ὑβριστὴν καὶ βίαιον, ἀποδίδωμι ὑμῖν ἐπιεικῆ καὶ δημοτικόν.

14 [a] Πιττακοῦ.

Πιττακὸς ἀδικηθεὶς ὑπό τινος, καὶ ἔχων ἐξουσίαν αὐτὸν κολάσαι, [b] ἀφῆκεν εἰπὼν, Συγγνώμη τιμωρίας ἀμείνων· τὸ μὲν γὰρ ἡμέρου φύσεώς ἐστι, τὸ δὲ θηριώδους.

15 [a] Ἐκ τοῦ Ἐπικτήτου Ἐγχειριδίου.

Ἄρξαι οὖν ἀπὸ [b] τῶν μικρῶν. Ἐκχεῖται τὸ ἔλαιον; κλέπτεται τὸ οἰνάριον; Λέγε, ὅτι [c] τοσοῦδε πωλεῖται ἀπάθεια, τοσούτου [d] ἀταραξία, προῖκα [e] οὐδὲν γίνεται. Ὅτ' ἂν δὲ καλῇς τὸν παῖδα, [f] προεπινόει, ὅτι δύναται καὶ μὴ ὑπακοῦσαι, καὶ μηδὲν ποιῆσαι ὧν θέλεις. Ἀλλ' οὐχ [g] οὕτως ἐστὶν [h] αὐτῷ, ἵνα [i] ἐν ἐκείνῳ ᾖ τὸ ἐμὲ ταραχθῆναι.

16 [a] Μουσωνίου ἐκ τοῦ Εἰ γραφὴν ὕβρεως γράψεταί τινα ὁ φιλόσοφος.

Ὕβρεως δὲ γραφὴν οὔτ' ἂν [b] αὐτὸς, ἔφη, [c] γράψασθαί τινα ποτὲ, οὔτ' ἂν ἑτέρῳ συμβουλεῦσαι [d] οὐδενὶ τῶν φιλοσοφεῖν ἀξιούντων. Ἃ γὰρ πάσχοντές τινες ὑβρίζεσθαι δοκοῦ-

[d] τιμωρήσαιτο] τιμωρήσηται codd. Schowii.

[e] παρήγαγεν] ἤγαγεν A.

14.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ἀφῆκεν] ἔφηκεν Trinc.

15.

[a] Sic A. conf. Enchir. c. 12. Ἐκ τῶν Ἐπικτήτου Trinc.

[b] τῶν μικρῶν] οὐ μικρῶν Trinc.

[c] τοσοῦδε] τοσούτου Arsen.

[d] ἀταραξία] ἀταξία B.

[e] οὐδὲν] οὐθὲν A.

[f] προεπινόει] προσεπινόει A.

[g] οὗτος] οὕτως Voss. N. Trinc. A. m. sec.

[h] αὐτῷ] *Lego* αὐτὸς Gesner.

[i] ἐν ἐκείνῳ] ἐν om. Arsen. Legendum cum Epicteto οὐχ οὕτως ἐστιν αὐτῷ καλῶς, ἵνα ἐπ' ἐκείνῳ—.

16.

[a] Sic A. Simpl. Μουσωνίου Trinc.

[b] αὐτὸς] αὐτὸν codd. Schowii.

[c] γράψεσθαι] γράψασθαι A.

[d] οὐδενὶ] οὐδὲν Trinc. B. m. pr.

σιν, τούτων οὐδὲν εἶναι ὕβριν ἢ αἰσχύνην τοῖς πάσχουσιν· οἷον λοιδορηθῆναι, ἢ πληγῆναι, ἢ [e] ἐμπτυσθῆναι, ὧν τὸ χαλεπώτατον πληγή. Ὡς δὲ οὔτε αἰσχρὸν, οὔτε ὑβριστικὸν ἔχουσιν οὐδὲν, δηλοῦν Λακεδαιμονίων [f] παῖδας δημοσίᾳ μαστιγουμένους, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἀγαλλομένους. Ὁ δὲ φιλόσοφος [g] εἰ μὴ δύναιτο καταφρονεῖν πληγῶν ἢ λοιδορίας, τί ἂν ὄφελος αὐτοῦ εἴη, ὅν γε φαίνεσθαι δεῖ καὶ θανάτου [h] καταφρονοῦντα; νὴ Δία, ἀλλ' ἡ διάνοια τοῦ δρῶντος αὐτὰ δεινὴ, τὸ ἐπεγγελῶντα [i] καὶ ὑβρίζειν νομίζοντα, ῥαπίσαι, ἢ λοιδορῆσαι, ἤ τι [k] τοιοῦτον ποιῆσαι· [l] Δημοσθένης γοῦν καὶ [m] τῷ βλέμματι ὑβρίζειν τινὰς, καὶ ἀφόρητα εἶναι τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐξίστασθαι τοὺς ἀνθρώπους ὑπ' αὐτῶν. [n] Ταῦτα δὲ οἱ μὲν τὸ καλὸν καὶ τὸ αἰσχρὸν ὅ τι τῇ ἀληθείᾳ ἐστὶν ἀγνοοῦντες, καὶ πρὸς τὴν δόξαν κεχηνότες, [[o] ταύτῃ ἢ ἐκείνῃ οἴονται, καὶ αὐτοὶ] ὑβρίζεσθαι νομίζουσιν, [p] εἴ τις ἢ προσβλέποι αὐτοὺς πικρότερον, ἢ καταγελῴη αὐτῶν, ἢ πλήττοι, ἢ [q] λοιδοροίη. Ἀνὴρ δὲ εὖ φρονῶν καὶ νοῦν ἔχων, οἷον εἶναι δεῖ τὸν φιλόσοφον, ὑπὸ οὐδενὸς τούτων ταράττεται, οὐδ' οἴεται τὸ πάσχειν αὐτὰ αἰσχρὸν, ἀλλὰ τὸ ποιεῖν μᾶλλον· [r] ἐπειδὴ

[e] ἐμπτυσθῆναι] ἢ ἐμπτ. B.

[f] παῖδας] παῖδες A.

[g] εἰ μὴ] ἢν εἰ μὴ Trinc. ἢν μὴ Can.

[h] καταφρονοῦντα; νὴ δία τοῦ δρῶντος αὐτὰ δεῖ ἢ τὸ ἐ.] καταφρονοῦντα νὴ δία, ἀλλ' ἡ διάνοια τοῦ δρῶντος αὐτὰ δεινὴ τὸ ἐπ. A. B. Gesneri marg. codd. Schow. δεῖν non δεῖ habet Trinc.

[i] ὑβρίζειν] καὶ ὑβ. A. Trinc.

[k] τοιοῦτο] τοιοῦτον A.

[l] Δημοσθένης] Or. adv. Midiam p. 537, 25. Πολλὰ γὰρ ἂν ποιήσειεν ὁ τύπτων, ὧν ὁ παθὼν ἔνια οὐδ' ἂν ἀπαγγεῖλαι δύναιθ' ἑτέρῳ, τῷ σχήματι, τῷ βλέμματι, τῇ φωνῇ—ταῦτα κινεῖ, ταῦτα ἐξίστησιν ἀνθρώπους αὐτῶν ἀήθεις ὄντας τοῦ προπηλακίζεσθαι.

[m] τῷ βλ.] τὸ βλ. Trinc.

[n] ταῦτα δὲ] ταῦτα οὖν A. B. m. s.

[o] ταύτῃ ἢ ἐκείνῃ οἴεται καὶ αὐτοὶ] Hæc punctis damnantur A. B. οἴονται quinque codd. Schowii.

[p] εἴ τις ἢ] εἴ τις εἰ Trinc.

[q] λοιδοροίη] λοιδορεῖ A.

[r] ἐπειδὴ ὁ μὲν ἁμαρτάνων εὐθὺς καὶ ἐν αἰσχύνῃ ἐστιν, ὁ δὲ πάσχων ὥσπερ οὐχ] ἐπείτοι καὶ ὁ πάσχων ἁμαρτάνει * καθόσον πάσχει οὕτως οὐδὲν A. text. in * ὁ δὲ ἁμαρτάνων εὐθὺς καὶ ἐν αἰσχύνῃ ἐστιν ὁ δὲ πάσχων ὥσπερ οὐχ ἁμαρτάνει id. marg. ἐπεί τι B. m. p. ἐπεί τοι B. m. s. ἐπείτι καὶ ὁ πάσχων ἁμαρτάνει, ὁ δὲ ἁμαρτάνων, εὐθὺς καὶ ἐν αἰσχύνῃ ἐστίν. ὁ μέν τοι

ὁ μὲν ἁμαρτάνων εὐθὺς καὶ ἐν αἰσχύνῃ ἐστὶν, ὁ δὲ πάσχων ὥσπερ οὐχ ἁμαρτάνει καθόσον πάσχει, οὕτως οὐδὲ ἐν αἰσχρῷ οὐδενὶ γίνεται. Ὅθεν οὐδ' ἐπὶ δίκας, οὐδ' ἐπ' ἐγκλήματα [s] προσέλθοι ἂν ὁ νοῦν ἔχων· ἐπείπερ οὐδ' ὑβρίσθαι ἂν δόξειεν· καὶ γὰρ μικρόψυχον τὸ ἀγανακτεῖν, ἢ ἐπιτείνεσθαι περὶ τῶν τοιούτων· πράως δὲ καὶ ἡσύχως οἴσει τὸ συμβὰν, ἐπεὶ καὶ πρέπον τοῦτο τῷ βουλομένῳ εἶναι μεγαλόφρονι. Σωκράτης γοῦν οὕτω διακείμενος φανερὸς ἦν, [t] ὅς γε δημοσίᾳ λοιδορηθεὶς ὑπ' Ἀριστοφάνους, οὐχ [v] ὅπως ἠγανάκτησεν, [w] ἀλλὰ καὶ ἐντυχὼν ἠξίου αὐτὸν εἰ καὶ πρὸς ἄλλο τι τοιοῦτον βούλοιτο χρῆσθαι [x] αὐτῷ. [y] Ταχύ γ' ἂν ἐκεῖνος ἐν ὀλίγοις λοιδορούμενος ἐχαλέπηνεν, ὃς οὐδὲ ἐν θεάτρῳ λοιδορηθεὶς [z] ἠγανάκτει. Φωκίων δὲ ὁ χρηστὸς, τῆς γυναικὸς αὐτοῦ προπηλακισθείσης πρός τινος, τοσοῦτον ἐδέησεν ἐγκαλεῖν τῷ προπηλακίσαντι, ὥστε [a] ἐπεὶ δείσας ἐκεῖνος προσῆλθέ τε καὶ συγγνώμην ἔχειν ἠξίου τὸν Φωκίωνα, φάσκων ἠγνοηκέναι ὅτι ἦν ἐκείνου γυνὴ, εἰς ἣν ἐπλημμέλει· Ἀλλὰ ἥ γε ἐμὴ γυνὴ οὐδὲν, ἔφη, ὑπὸ σοῦ πέπονθεν, ἑτέρα δέ τις ἴσως· ὥστε οὐδὲ χρὴ [b] ἐμοί γε ἀπολογεῖσθαι. Καὶ ἄλλους δὲ παλαιοὺς ἄνδρας ἔχοιμ' ἂν λέγειν [c] πειραθέντας ὕβρεως, τοὺς μὲν [d] ἔκ τινων γλώσσῃ [e] πλημμεληθέντας, τοὺς δὲ χερσὶν ὥστε αἰκισθῆναι τὸ σῶμα· καὶ οὔτε

πάσχων ὅσον οὐχ ἁμαρτάνει καθόσον πάσχει. Trinc. ὁ δὲ ἁμαρτάνων — ὅσον οὐχ ἁμαρτάνει om. B. et in marg. additur a m. sec. λείπει.

[s] εἰσέλθοι] προσέλθοι A. B. m. s. et 4 Codd. Schowii.

[t] ὅς] ὅς γε A. m. s. B. m. s.

[v] ὅπως] οὕτως B.

[w] ἀλλὰ καὶ] καὶ om. A.

[x] αὐτῷ.] Post h. v. inserit A. ἐν ἤθει ἀναγνωστέον, sed punctis statim damnat, utpote scholion.

[y] οὐ ταχύ] οὐ om. Trinc. A.

[z] ἠγανάκτει] ἠγανάκτησε A. ex em. et sic B.

[a] ἐπεὶ δείσας] ἐπιδείσας Trinc. B. m. p.

[b] ἐμοί γε] ἐμοὶ σὲ A. B. m. s. Gesn. marg.

[c] παραθέντας] πειραθέντας A. B. m. s. πειρασθέντας Trinc. B. m. p.

[d] ἔκ τινων] ἐν τ. A. ex em.

[e] πλημμεληθέντας] πλημμελήσαντας Trinc. ubi desunt τοὺς δὲ usque ad πλημμελήσαντας, et sic B. in textu.

[f] ἀμυνάμενοι φαίνονται τοὺς πλημμελήσαντας, οὔτε ἄλλον τρόπον [g] ἐπεξελθόντες, ἀλλὰ πάνυ πρᾴως ἐνεγκόντες τὴν ἀδικίαν αὐτῶν. Καὶ γὰρ δὴ τὸ μὲν σκοπεῖν, ὅπως [h] ἀντιδήξηταί τις τὸν δάκνοντα, καὶ ἀντιποιήσῃ κακῶς τὸν [i] ὑπάρξαντα, [k] θηρίου τινὸς οὐκ ἀνθρώπου ἐστὶν, ὃς οὐδὲ τοῦτο λογίσασθαι δύναται, ὅτι τὰ πολλὰ τῶν ἁμαρτανομένων ὑπ' ἀγνοίας τε καὶ ἀμαθίας τοῖς ἀνθρώποις ἁμαρτάνεται, ὧν ὁ μεταδιδαχθεὶς εὐθὺς παύεται· τὸ δὲ δέχεσθαι τὰς ἁμαρτίας μὴ ἀγρίως, μηδὲ [l] ἀνήκεστον εἶναι τοῖς [m] πλημμελήσασιν, ἀλλά τι μὲν εἶναι αὐτοῖς ἐλπίδος χρηστῆς, ἡμέρου τρόπου καὶ φιλανθρώπου ἐστί. [n] Πόσῳ δὲ κρεῖττον οὕτως ἔχοντα φαίνεσθαι τὸν φιλόσοφον, ὥστε συγγνώμης ἀξιοῦν εἴ τις πλημμελήσειεν εἰς αὐτὸν, ἢ [o] δοκεῖν μὲν ἀμύνειν ἑαυτῷ δικαζόμενον καὶ ἐγκαλοῦντα, τῇ δὲ [p] ἀληθείῃ ἀσχημονεῖν, ἀνακόλουθα τοῖς ἑαυτοῦ λόγοις πράττοντα; εἴ γε λέγει μὲν, ὡς οὐκ ἂν ἀδικηθείη ποτὲ [q] ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ ὑπὸ κακοῦ ἀνδρός· ἐγκαλεῖ δ' ὡς ἀδικούμενος ὑπὸ ἀνθρώπων πονηρῶν [r] αὐτὸς ἀξιῶν ἀγαθὸς εἶναι.

17 [a] Δίωνος.

Δίωνι τῷ [b] Ἀκαδημιακῷ ἀπὸ συμποσίου ἀναστρέφοντι

[f] ἀμυναμένους φανῆναι] ἀμυνάμενοι φαίνονται A. B. φαίνεσθαι codd. Schowii. E cod. A. ἀμυναμένους male citavit Grotius. Vide Wyttenbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 88.

[g] ἐξελθόντας] ἐπεξελθόντες A. B. ἐξελθόντες—ἐνεγκόντες Trinc. Verba καὶ οὔτε—πλημμελήσαντας exciderunt ex ed. novissima pessimaque Aurel. Allob. 1609.

[h] ἀντιδήξηται] ἀντιδήξεται A. ex em.

[i] ὑπάρξαντα] ὑπάρξοντα Trinc. B. p. m.

[k] θηρίων] θηρίου A. B.

[l] ἀνήμερον] ἀνήκεστον A. B. Gesn. marg. codd. Schowii. ἀνήμεστον Trinc.

[m] πλημμελήσασιν] πλημμελήμασιν A. Mox ἀλλά τι δεικνύναι αὐτοῖς ἐ. χ. Jacobs. τι μετεῖναι Wakefield.

[n] πόσῳ δὲ] π. δὴ A.

[o] δοκεῖν μὲν] δ. μὴ A.

[p] ἀληθείῃ] ἀληθείᾳ B. m. s.

[q] ἀγαθὸς] ὁ ἀγαθὸς A. Trinc.

[r] αὐτὸς om. Trinc. B. p. m.

17.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. v. Wyttenbach. ad Plutarch. II. p. 15. F.

[b] Ἀκαδημαϊκῷ] Ἀκαδημιακῷ A. Voss. Trinc. In seqq. leviter reposui ἥσυχος pro ἡσύχως.

παρεπόμενός κακῶς τις ἔλεγε, καὶ βλασφημίας οὐδὲν ἀπελίμπανεν· ὁ δ' ἥσυχος εἶχεν. Ὡς δὲ καὶ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἦλθε, μέλλοντι αὐτῷ εἰσιέναι ὁ λοιδορῶν, Τί δαί; ἔφη· πρὸς ὃν εἶπεν ὁ Δίων οὐδὲ γρῦ.

18 [a] Ξενοφῶντος ἐκ τοῦ Συμποσίου.

Ὁ δ' αὖ Σωκράτης εἶπεν· Ἀλλὰ πίνειν μὲν, [b] ὦ ἄνδρες, κἀμοὶ πάνυ δοκεῖ· τῷ γὰρ ὄντι ὁ οἶνος ἄρδων τὰς ψυχὰς, τὰς μὲν λύπας, ὥσπερ ὁ μανδραγόρας [c] τοὺς ἀνθρώπους, κοιμίζει, τὰς δὲ φιλοφροσύνας, ὥσπερ ἔλαιον φλόγα, ἐγείρει. Δοκεῖ γε μέντοι μοι καὶ τὰ τῶν ἀνδρῶν συμπόσια ταῦτα πάσχειν, ἅπερ καὶ τὰ τῶν ἐν τῇ γῇ φυομένων. Καὶ γὰρ ἐκεῖνα, ὅτ' ἂν μὲν αὐτὰ ὁ θεὸς [d] ἄγαν ἀθρόως ποτίζῃ, οὐ δύναται ὀρθοῦσθαι, οὐδὲ ταῖς αὔραις διαπνεῖσθαι· ὅτ' ἂν δὲ, ὅσῳ ἥδεται, τοσοῦτον πίνῃ, καὶ μάλα ὀρθά τε αὔξεται, καὶ θάλλοντα ἀφικνεῖται εἰς τὴν καρπογονίαν· οὕτω [e] δὲ καὶ ἡμεῖς, ἢν μὲν ἀθρόον τὸ ποτὸν ἐγχεώμεθα, [f] ταχὺ ἡμῶν καὶ τὰ σώματα καὶ αἱ γνῶμαι [g] σφάλλονται, καὶ οὐδὲ ἀναπνεῖν, μὴ ὅτι λέγειν τι δυνησόμεθα· ἢν δὲ ἡμῖν οἱ παῖδες μικραῖς κύλιξι πυκνὰ [h] ἐπιψακάζωσιν, ἵνα καὶ ἐγὼ ἐν [i] Γοργείοις ῥήμασιν εἴπω, οὕτως οὐ βιαζόμενοι μεθύειν ὑπὸ τοῦ οἴνου, ἀλλ' ἀναπειθόμενοι πρὸς τὸ παιγνιωδέστερον ἀφιξόμεθα.

[a] Ἡροδότου.

19 Ξεῖνε [b] Σπαρτιῆτα, ὀνείδεα κατιόντα ἀνθρώπῳ φιλέει ἐπα-

18.

[a] Sic A. Trinc. Scil. 2, 24.

[b] ὧδε] ὦ ἄνδρες A. B. m. s. cum libris Xenophontis.

[c] τοὺς ἀνθρώπους] τοῖς ἀνθρώποις A. B. m. s.

[d] ἀθρόως] ἄγαν ἀθ. A. B. m. s. et sic Xenoph. Mox τοσούτῳ A.

[e] δὲ καὶ] δὲ om. A.

[f] ταχὺ] ταχὰ B. m. s.

[g] σφάλλονται] σφαλοῦνται Gesneri margo, credo ex libris Xenophontis. Sic tamen 5 Codd. Schowii.

[h] ἐπιψεκάζωσιν] ἐπιψακάζωσιν (ε supra α) A. Aristophani Pac. 1140. reddendum ἐπιψακάζειν e ms. Rav.

[i] γοργείοις] γοργίοις A. Trinc.

19.

[a] Scil. VII. 160. Deest lemma Trinc. qui cum superioribus conjungit. Locum om. A.

[b] σπαρτιάτα] σπαρτιῆτα Arsen. Mox ἀπανάγειν Trinc.

νάγειν τὸν θυμόν. Σὺ μέντοι ἀποδεξάμενος ὑβρίσματα ἐν τῷ λόγῳ, οὔ μ' ἔπεισας ἀσχήμονα ἐν τῇ ἀμοιβῇ γενέσθαι.

ΠΕΡΙ ΟΡΓΗΣ. Κ.

1 [a] Θεόγνιδος.

Οὐδὲν, Κύρν', ὀργῆς ἀδικώτερον, ἣ τὸν ἔχοντα
πημαίνει, θυμῷ δειλὰ χαριζομένη.

2 [a] Εὐήνου.

Πολλάκις ἀνθρώπων ὀργὴ νόον ἐξεκάλυψε
κρυπτόμενον, μανίας [b] πουλὺ χερειότερον.

3 [a] Μενάνδρου.

Ὀργῇ παραλογισμός ποτ' [b] οὐδ' εἷς φύεται.
αὕτη κρατεῖ νῦν, ἂν δὲ μικρὸν παρακμάσῃ,
[c] κατόψεταί τι μᾶλλον εἰς τὸ συμφέρον.

4 [a] Φιλήμονος.

Μαινόμεθα πάντες, ὁπότ' ἂν ὀργιζώμεθα.
τὸ γὰρ κατασχεῖν ἐστι [b] τὴν ὀργὴν πόνος.

5 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἅπανθ' ὅσ' ὀργιζόμενος ἄνθρωπος ποιεῖ,
ταῦθ' ὕστερον λάβοις ἂν ἡμαρτημένα.

6[a] Ἐπίσχες ὀργιζόμενος. Ἀλλὰ βούλομαι.
οὐδεὶς γὰρ ὀργῆς χάριν ἀπείληφεν, πάτερ.

1.

[a] Sic A. Trinc. Sc. v.

2.

[a] Sic A. Trinc.

[b] πουλὺ χερειότερον] Ita nos. Vulgo πολὺ χειρότερον. GROTIUS. πουλὺ χερείοτερον habet B. m. sec.

3.

[a] Sic Trinc. Cleric. p. 210. Deest locus A.

[b] οὐδεὶς φαίνεται] Ita restituimus, cum scriberetur οὐδὲ εἷς φύεται. GROTIUS.

[c] κατόψεαι] Ita nos: vulgo κατόψεται. GROTIUS. Vulgatum tuetur Bentleius n. CLXX.

4.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 344.

[b] τῆς ὀργῆς] *Lego* τὴν ὀργήν. GESNERUS.

5.

[a] Sic A. Cleric. p. 210. Μενάνδρου Trinc. *Incertus* Grotius. Tanquam Philemonis Froben. p. 177.

6.

[a] Deest lemma Trinc. locus A. Inter Menandrea Cleric. p. 210.

7 [a] Εὐριπίδου Αἰόλῳ.

Ὀργῇ γὰρ ὅστις εὐθέως χαρίζεται,
κακῶς τελευτᾷ· πλεῖστα γὰρ σφάλλει βροτούς.

8 [a] Ἐπιχάρμου.

Μὴ 'πὶ μικροῖς αὐτὸς αὑτὸν ὀξύθυμον δείκνυε.

9 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ἐπιπολάζειν οὔ τι χρὴ τὸν θυμὸν, ἀλλὰ τὸν νόμον.

10 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

[b] Οὐδὲ εἷς οὐδὲν μετ' ὀργῆς κατὰ τρόπον βουλεύεται.

11 [a] Εὐριπίδου Ἀρχελάῳ.

[b] Πολλοὺς δ' ὁ θυμὸς ὁ μέγας ὤλεσεν βροτῶν,
ἥ τ' ἀσυνεσία, [c] δύο κακὼ τοῖς χρωμένοις.

12 [a] Εὐριπίδου Ἀρχελάῳ.

Ὀργῇ δὲ φαύλῃ πόλλ' ἔνεστ' ἀσχήμονα.
ἔξω γὰρ ὀργῆς πᾶς ἀνὴρ [b] σοφώτερος.
πόλλ' ἐστὶν ὀργῆς ἐξ ἀπαιδεύτου κακά.

13 [a] Αἰσχύλου.

Ὀργῆς ματαίας εἰσὶν αἴτιοι λόγοι.

14 [a] Σοφοκλέους.

[b] Αὐθαδία τοι σκαιότητ' ὀφλισκάνει.

7.

[a] Sic A. Scil. Fr. 3. Simpl. Εὐριπίδου Trinc.

8.

[a] Sic A. Trinc.

9.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

10.

[a] Εὐριπίδου Trinc. Τοῦ αὐτοῦ i. e. Ἐπιχάρμου A.

[b] οὐδὲ εἷς οὐδὲν μετ' ὀργῆς κατὰ τρόπον βουλεύεται] Ita in MS. A. nisi quod οὐδεὶς ibi pro οὐδὲ εἷς scriptum. Est enim tetrameter ut qui præcedunt. At vulgo Οὐδεὶς μετ' ὀργῆς οὐδὲν εὖ βουλεύεται. Grotius. MS. A. habet οὐδεὶς οὐθὲν μ. ο. κ. τ. β. Trincavellus, οὐθεὶς οὐδὲν μετ' ὀργῆς βουλεύεται.

11.

[a] Sic Voss. B. Deest lemma Trinc. Locum om. A. v. Fr. inc. 23.

[b] πολλούς θ' Voss.

[c] δύο] Ita Grotius pro δύω. Idem ἀξυνεσία pro ἀσυνεσία.

12.

[a] Sic A. Fr. 6. Deest lemma Trinc. Tria videntur fragmenta.

[b] σοφώτατος] σοφώτερος A. et sic Grotius. v. infra 31.

13.

[a] Sic A. Trinc. v. Prom. 378.

14.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Antig. 1028.

[b] αὐθαδεία τοι] ἡ δ' αὐθαδεία Grotius, pessime.

15 [a] Χαιρήμονος.

[b] Ἡγοῦ δ' ἐν ὀργῇ πάντα γίνεσθαι κακά.

16 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ὀργὴ δὲ πολλοὺς δρᾶν ἀναγκάζει κακά.

17 [a] Εὐριπίδου Φιλοκτήτου.

Ὥσπερ δὲ θνητὸν καὶ τὸ σῶμ' ἡμῶν ἔφυ,
οὕτω προσήκει μηδὲ τὴν ὀργὴν ἔχειν
ἀθάνατον, ὅστις σωφρονεῖν ἐπίσταται.

18 [a] Σωσιφάνους.

Νῦν σοι πρὸς ὄψιν θυμὸς ἡβάτω γέρον,
[b] νυνὶ † δεῖ ὀργὴν ἡνίκ' ἔνδικον λαβεῖν.

19 [a] Μενάνδρου.

Ὅσος τὸ κατέχειν ἐστὶ τὴν ὀργὴν πόνος.

20 [a] Μενάνδρου.

Οὐκ ἔστιν ὀργῆς, ὡς ἔοικε, φάρμακον
[b] ἄλλ' ἢ λόγος σπουδαῖος ἀνθρώπου φίλου.

21 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Εἰ καὶ σφόδρ' [b] ἀλγεῖς, μηδὲν ἠρεθισμένος

15.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ὡς οἶδ'] Probo vulgatam hanc lectionem: quanquam MS. N. favet alteri ἡγοῦ δ'. GROTIUS. ἡγοῦ δ' Gesneri margo, A. B. m. sec. et unus ms. Schowii. Reliqui ἧς οὐδ', et sic Trinc.

16.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

17.

[a] Sic A. Fr. 10. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

18.

[a] Σωσιφάνου Trinc. Deest locus A.

[b] νῦν δεῖ γὰρ ὀργὴν] Ita rectius constat versus, quam si legas, ut ante, νυνὶ δεῖ ὀργήν. GROTIUS. νυνὶ δεῖ γ' ὀργὴν ἡνίκ' ἐνδείκου λαβεῖν. Trinc.

Ib. ἔνδικον] ἔνε δοίκον B. ἐν δει και Sic Can.

19.

[a] Sic Trinc. Cleric. p. 212. Deest locus A.

20.

[a] Sic A. Cleric. p. 212. Deest lemma Trinc.

[b] ἀλλ'] ἀλλό γ' A.

Ib. Ut Menandri Schol. MS. Homeri p. 50, 2. ὡς ἰατρός ἐστιν ὁ λόγος ἀνθρώποις νόσων, ψυχῶν γὰρ οὗτος μόνος ἔχει κουφίσματα. VALCKEN.

21.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Cleric. p. 212.

[b] ἀλγεῖς] ἀλγῆς Arsen. et mox πράξεις. Post πράξεις in Trinc. lacuna.

πράξης [c] προπετῶς· [d] ὀργῆς γὰρ ἀλογίστου κρατεῖν
ἐν ταῖς ταραχαῖς μάλιστα τὸν φρονοῦντα δεῖ.

22 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Τὸ δ' ὀξύθυμον τοῦτο καὶ λίαν πικρὸν
δεῖγμ' ἐστὶν εὐθὺς πᾶσι μικροψυχίας.

23 [a] Θεοκρίτου.

Οὐ θέμις, ὦ ποιμὰν, τὸ μεσαμβρινὸν, οὐ θέμις ἄμμιν,
συρίσδειν· τὸν Πᾶνα δεδοίκαμες· ἦ γὰρ ἀπ' ἄγρας
τανίκα κεκμακὼς ἀμπαύεται, [b] ἔντι δὲ πικρὸς,
καί οἱ ἀεὶ δριμεῖα χολὰ ποτὶ [c] ῥινὶ κάθηται.

24 [a] Ὁμήρου.

Ἀχνύμενος, μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην.

25 [a] Εὐριπίδου.

Τῷ γὰρ βιαίῳ κἀγρίῳ τὸ μαλθακὸν
[b] εἰς αὐτὸν ἐλθὸν, τοῦ λίαν παρείλετο.

26 [a] Εὐριπίδου.

Ὀργαὶ γὰρ ἀνθρώποισι συμφορᾶς ὕπο
δειναὶ, πλάνος τε καρδίᾳ προσίσταται.

27 [a] Σοφοκλέους Οἰδίποδος.

Ὦ μωρὲ, θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ σύμφορος.

28 [a] Ἀρχιλόχου.

Θυμὲ, θύμ' ἀμηχάνοισι κήδεσιν κυκώμενε,

[c] τι προπετῶς.] Sic A. Trinc. Vulgo deest τι.

[d] ὀργῆς γὰρ] γὰρ om. Ars.

22.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Cleric. p. 212.

23.

[a] Sic Trinc. Scil. I. 15. Deest locus A.

[b] ἔστι δὲ] ἔντι γε B. m. s.

[c] ῥῖνα] ῥῖνι B. m. s.

24.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Il. A. 103. ἀχνύμενος et mox ὄσσε — ἐΐκτην om. Trinc.

25.

[a] Sic Trinc. Fr. inc. 24. Deest locus A.

[b] εἰς αὐτὸν] εἰς ταυτὸν Grotius et 3 codd. Schowii. Sic B. m. s.

26.

[a] Sic B. Deest lemma Trinc. *Incertus* Grotius. Fr. Euripid. falso cit. 39. Deest locus A.

27.

[a] Sic Voss. Scil. Col. 592. Simpl. Σοφοκλέους Trinc. Deest locus A.

28.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἐνάδευ, δυσμενῶν δ' ἀλέξευ προσβαλὼν ἐναντίον
στέρνον, [c] ἐνδόκοισιν ἐχθρῶν πλησίον κατασταθεὶς,
ἀσφαλέως· καὶ μήτε νικῶν ἀμφάδην ἀγάλλεο,
μηδὲ νικηθεὶς ἐν οἴκῳ καταπεσὼν ὀδύρεο,
ἀλλὰ χαρτοῖσίν τε χαῖρε, καὶ κακοῖσιν [d] ἀσχάλα
μὴ λίην· γίγνωσκε δ' οἷος [e] ῥυσμὸς ἀνθρώπους ἔχει.

29 [a] Σοφοκλέους ἐν Τύρῳ.

Πόλλ' ἐν κακοῖσι θυμὸς εὐνηθεὶς ὁρᾷ.

30 [a] Εὐριπίδου Μηδείας.

Μεγαλόσπλαγχνος δυσκατάπαυστος
ψυχὴ δηχθεῖσα κακοῖσι.

31 [a] Εὐριπίδου Ὑψιπύλης.

Ἔξω γὰρ ὀργῆς πᾶς ἀνὴρ σοφώτερος.

32 [a] Σοφοκλέους Τηρεῖ.

Ἄνους ἐκεῖνος, αἱ δὲ [b] ἀνούστερ' ἔτι
ἐκεῖνον [c] ἠμύναντο καρτερόν.

[b] Ἄνεχε] Ita conjecimus, cum in MS. A. esset ἀνὰ δὲ εὖ: neque multo aliter in altero. Versus autem hos omnes confusos digessimus in tetrametros. Ideo et δοκοῖσιν scripsimus pro δοκοῖς: et mox ἀσχάλα pro ἄσχαλλε. Grotius. Vitium hæret in ἐναδεῦ. Mox scribe ἐνδόκοισιν ἐχθρῶν π. κ. Hesych. ἔνδοκος· ἐνέδρα. V. ult. male ῥυσμὸς fuit in ῥυθμὸς mutata. Valcken. De ult. conf. Schæfer. Melet. Crit. p. 118.

[c] δοκοῖς] δοκοῖσιν A. Mox ἐμφάδην A. et Gesn. marg.

[d] ἀσχάλα] Ita Grotius pro vulg. ἄσχαλλε in ed. In margine autem exempl. a. 1609, quo utebatur, in Bibl. Leid. nunc custoditi, scripserat κακοῖς ἀσχάλλεο.

[e] ῥυσμὸς] ῥυθμὸς A. B. m. s. et quidam codd. Schowii.

29.

[a] Sic A. Sed leg. Τυροῖ. v. Fr. Brunck. 9. Simpl. Σοφόκλέους Tr.

30.

[a] Sic A. Scil. v. 109. Deest locus Trinc.

31.

[a] Sic A. Deest locus Trinc.

32.

[a] In Reg. cod. lemma adscriptum 1. versui Σοφ. et 3. Τοῦ αὐτοῦ Τηρεῖ. Hoc statim 1. versui appositum in Vindobon. continuatis una serie quinque versibus. Brunck. ad Fr. Sophocl. Ter. 4. Lemma deest Trinc. Locum om. A.

[b] ἀνουστέραι ἔτι] αἵδε ἀνούστερ' ἔτι Trinc. γ' ἔτι Brunck. me quidem non probante. Reliqui scripturam Trincavellianam, aperte mendosam, in qua tamen veræ lectionis vestigia hærere videntur. Donec certius quid reperiatur, non plane spreverim, αἱ δ' ἀνούστεραι πολύ.

[c] ἠμύναντο κάρτερον] Grotius de-

33 [a] Ὅστις γὰρ ἐν κακοῖσι θυμωθεὶς βροτῶν,
μεῖζον προσάπτει τῆς νόσου τὸ φάρμακον,
ἰατρός ἐστιν οὐκ ἐπιστήμων κακῶν.

34 [a] Νεόφρονος ἐν Μηδείᾳ.

Εἶεν. Τί δράσεις, θυμέ; βούλευσαι καλῶς,
πρὶν [b] ἢ 'ξαμαρτεῖν, καὶ τὰ προσφιλέστατα
ἔχθιστα θέσθαι. [c] Ποῖ ποτ' ἐξῇξας, τάλας;
κάτισχε λῆμα καὶ σθένος θεοστυγές.
καὶ πρὸς τί ταῦτ' ὀδύρομαι, ψυχὴν ἐμὴν
ὁρῶσ' ἔρημον, καὶ παρημελημένην
πρὸς ὧν ἐχρῆν ἥκιστα; μαλθακοὶ δὲ δὴ
τοιαῦτα γιγνόμεσθα πάσχοντες κακά;
οὐ μὴ [d] προδώσεις, θυμέ, σαυτὸν ἐν κακοῖς.
οἴμοι, δέδοκται· παῖδες, ἐκτὸς ὀμμάτων
[e] ἀπέλθετ'· ἤδη γάρ με φοινία μέγαν
δέδυκε λύσσα θυμόν. Ὦ χέρες, χέρες,
πρὸς οἷον ἔργον [f] ἐξοπλιζόμεσθα· φεῦ,
τάλαινα τόλμης, ἣ πολὺν πόνον βραχεῖ
[g] διαφθεροῦσα τὸν ἐμὸν ἔρχομαι χρόνῳ.

35 [a] Εὐριπίδου Μηδείας.

Οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις,

dit καρτερώτερον. Porsonus Adv. p. 307. conj κατὰ τὸ κάρτερον.

33.

[a] A. C. ὅστις γὰρ cum præcedentibus jungunt: ita et Brunck. in fragmentis Sophoclis ex schedis meis. Schow.

34.

[a] Sic B. Voss. Arsen. Simpl. Νεόφρονος Trinc. Froben. Deest locus A. Vide Brunck. ad Eurip. Med. 1062. Elmsleium ib. 1024.

[b] ἢ 'ξαμαρτεῖν] ἐξαμαρτεῖν Porson. Adv. p. 295.

[c] ποῖ ποτ' ἐξῇξαι] Leg. ποῖ ποτ' ἐξῇξας. Valcken. πῇ — ἐξῇξας B. m. s. et unus ms. Schowii. ἐξήξεις Grotius.

[d] προδώσῃς] προδώσεις Voss. Ars.

[e] ἀπέλθετ'] ἀπέχετ' Voss. Ars. ἀπέχθετ' B. m. p. Trinc.

[f] ἐξοπλιζόμεθα] ἐξοπλιζόμεσθα B. Voss.

[g] διαφθεροῦσα] διαφέρουσα B. m. p. Trinc. Mox χρόνον Ars.

35.

[a] Sic A. Scil. v. 447. Simpl. Εὐριπίδου Trinc.

τραχεῖαν ὀργὴν ὡς ἀμήχανον [b] κακόν.

36 [a] Ἐν ταυτῷ.

Δεινή τις ὀργὴ καὶ δυσίατος πέλει,
ὅτ' ἂν φίλοι φίλοισι συμβάλωσ' ἔριν.

37 [a] Εὐριπίδου Τηλέφου.

Ὥρα σε θυμοῦ κρείσσονα γνώμην ἔχειν.

38 [a] Θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων,
[b] ὅσπερ μεγίστων αἴτιος κακῶν βροτοῖς.

39 [a] Ὁ θυμὸς ἀλγῶν ἀσφάλειαν οὐκ ἔχει.

40 [a] Ἐν τοῖς [b] κακοῖσι συγγένει' ὅτ' ἂν παρῇ
τραχεῖα καὶ ὀξύθυμος, ἀμαθίαν ἔχει.

41 [a] Ὁμήρου.

Ἀλλ' Ἀχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν, οὐδέ τι σὲ χρὴ
νηλεὲς ἦτορ ἔχειν. Στρεπτοὶ [b] δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί.

42 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Οὕτω γὰρ [b] δή τοι, γαιήοχε κυανοχαῖτα,
τόνδε φέρω Διῒ μῦθον ἀπηνέα τε, κρατερόν τε;
ἤ τι μεταστρέψεις; στρεπταὶ [c] δέ τε φρένες ἐσθλῶν.

43 [a] Πλάτωνος.

Πλάτων ὀργισθείς ποτε τινὶ τῶν δούλων, χάριν ἔχειν τοῖς

[b] φέρειν] κακὸν A. Voss. Ars.

36.

[a] Sic A. Scil. v. 520.

37.

[a] Εὐριπ. Τηλε. A. Fr. 17. Deest lemma Trinc.

38.

[a] Sine lemmate Trinc. v. Med. 1079. Deest locus A.

[b] ὅσπερ] ὅστις B.

39.

[a] Sine lemmate Trinc. Eurip. Fr. inc. 21. Deest locus A.

40.

[a] Sine lemmate Trinc. Fragm. falso cit. 40. Deest locus A.

[b] κακοῖσι σ.] κακοῖσι γὰρ ἡ Trinc.

41.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Il. I. 493.

[b] δέ γε] δέ τε Voss. A.

42.

[a] Sic A. Scil. Il. O. 201.

[b] δή] ἂν A. N. Voss. Trinc.

[c] μέν] δὲ A. Trinc. δή N. μεταστρέφεις Trinc.

θεοῖς [b]ἐκέλευεν [c]αὐτὸν ὅτι ὀργίζεται· κολασθῆναι γὰρ ἂν πάντως, εἰ μὴ ὠργίζετο.

44 [a]Ἀντιφῶντος.

Οὐκ ἔστιν ὅ τι ἂν ὀργιζόμενος ἄνθρωπος εὖ γνοίη· αὐτὸ γὰρ ὃ [b]βουλεύεται, τὴν γνώμην διαφθείρει τοῦ ἀνθρώπου.

45 [a]Ἡροδότου.

Τὰ ὀνείδεα κατιόντα ἀνθρώπῳ φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμόν.

46 [a]Τοῦ αὐτοῦ.

Ὡς ἐν τοῖσιν ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμὸς, χρηστὰ μὲν ἀκούσας, τέρψιος [b]ἐμπίπλη τὸ σῶμα· ὑπεναντία δὲ τουτέοισιν ἀκούσας, ἀνοιδαίνει.

47 [a]Ἀριστοτέλους.

Ἦ οὐχ ὁρᾷς, ὅτι τῶν ἐν ὀργῇ διαπραττομένων ἁπάντων ὁ λογισμὸς ἀποδημεῖ, φεύγων τὸν θυμὸν, ὡς πικρὸν τύραννον;

48 [a]Ἀρριανοῦ.

Μεγαλόθυμοι [b]πρᾴως εἰσί τινες, ἡσυχῇ καὶ οἷον ἀοργήτως πράττοντες, ὅσα καὶ οἱ σφόδρα τῷ θυμῷ φερόμενοι. Φυλακτέον οὖν καὶ τὸ τούτων ἀβλέπτημα, ὡς πολὺ χεῖρον ὂν τοῦ διατεινόμενον ὀργίζεσθαι. Οὗτοι μὲν γὰρ ταχὺ κόρον τῆς τιμωρίας λαμβάνουσιν· οἱ δὲ εἰς μακρὸν παρατείνουσιν, ὡς οἱ λεπτῶς πυρέττοντες.

43.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. v. Wyttenbach. Plut. II. p. 551. A.

[b] ἐκέλευεν] ἔκελευεν (τιγι) Voss.

[c] αὐτὸν om. B. m. p. Trinc.

44.

[a] Sic A. Trinc.

[b] βούλεται] βουλεύεται Gesneri marg. et 4 Codd. Schowii.

45.

[a] Sic A. Scil. VII. 160. v. supra XIX. 19. Deest locus Trinc.

46.

[a] Sic A. Ἡροδότου Trinc. Sc. VII. 39.

[b] ἐμπίμπλησι] ἐμπίπλα A. ἐμπίπλη B. m. p. Trinc.

47.

[a] Sic A. Trinc.

48.

[a] Sic A. Trinc.

[b] εἰσί τινες πρᾴως A.

49 [a] Ἀπολλώνιος Μακεδόνι.

Τῆς ὀξυθυμίας τὸ ἄνθος, μανία.

50 [a] Ὁ αὐτὸς Ἀριστοκλεῖ.

Τὸ τῆς ὀργῆς πάθος μὴ καθομιλούμενον, μηδὲ θεραπευόμενον, φυσικὴ νόσος γίνεται.

51 [a] Ἀπολλώνιος Δημοκράτει.

Ὁ ὑπὲρ μικρῶν ἁμαρτημάτων ἀνυπερβλήτως ὀργιζόμενος οὐκ ἐᾷ διαγνῶναι τὸν ἁμαρτάνοντα πότε ἔλαττον καὶ πότε μεῖζον ἠδίκησεν.

52 [a] Διονυσίου Ἁλικαρνασέως.

Ὅτι μεγάλου καὶ δοκοῦντος εἶναι καὶ ὄντος, τοῦ κρατεῖν ὀργῆς ἡ πρόνοια καὶ [b] ἡ φυλακὴ τοῦ μὴ περιπεσεῖν [c] μείζω.

53 [a] Σωτίωνος ἐκ τοῦ Περὶ Ὀργῆς β̅.

Τοῖς δὲ σοφοῖς ἀντὶ ὀργῆς, Ἡρακλείτῳ μὲν δάκρυα, Δημοκρίτῳ δὲ γέλως ἐπῄει.

54 [a] Ὥσπερ δὲ πλοῖα [b] γενναῖα, οὐχ ὅσα ἐν εὐδίᾳ πλεῖ, ἀλλ' ὅσα πρὸς χειμῶνα ἀντέχει καὶ σώζεται· οὕτω καὶ ἄνθρωποι ὀργῇ καὶ κινήσει ἀντέχοντες, μεγάλοι καὶ ἀνδρεῖοι. Ὑποκριταῖς μὲν οὖν καὶ μὴ ὀργιζομένοις [c] ὑποκρινομένοις ὀργὴν [d] συνήνεγκεν· οἱ δὲ σπουδαῖοι ἄνδρες, οὐδ' ἐὰν ὡς ἀληθῶς ὀργίζωνται, οὕτω χρῶνται τῷ σχήματι.

55 [a] Ἀριστοτέλους.

Ὥσπερ ὁ καπνὸς ἐπιδάκνων τὰς ὄψεις, οὐκ ἐᾷ βλέπειν

49.

[a] Sic A. Epist. Apollonii 86. p. 409. Ἀπολλωνίου Μακεδόνος Trinc.

50.

[a] Sic A. Ep. 87. Deest lemma Tr.

51.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Plutarcho tribuit Arsen.

52.

[a] Sic A. Trinc. Locus est Plutarchi II. p. 31. A. ubi v. Wyttenbach.

[b] ἡ φυλακὴ] Articulus deest A. Tr.

[c] μείζων] μείζω A.

53.

[a] Sic A. Simpl. Σωτίωνος Trinc.

54.

[a] Deest lemma A. Trinc.

[b] γενναῖα om. B. m. p. Trinc.

[c] ὑποκριναμένοις] ὑποκρινομένοις A.

[d] συνενήνεγκεν] συνήνεγκεν A. B. m. s. Gesneri marg.

55.

[a] Sic A. Trinc. Pro ἄπονον vide an leg. ἄτοπον.

τὸ κείμενον ἐν τοῖς ποσίν· οὕτως ὁ θυμὸς ἐπαιρόμενος τῷ λογισμῷ ἐπισκοτεῖ, καὶ τὸ συμβησόμενον ἐξ αὐτοῦ ἄπονον οὐκ ἀφίησι τῇ διανοίᾳ προσλαβεῖν.

56 [a] Δημοκρίτου.

Θυμῷ μάχεσθαι μὲν χαλεπόν· ἀνδρὸς δὲ τὸ κρατέειν εὐλογίστου.

57 [a] Πλάτωνος.

Πλάτων ὀργιζόμενος ποτὲ τῷ οἰκέτῃ, ἐπιστάντος Ξενοκράτους, Λαβὼν, ἔφη, τοῦτον μαστίγωσον· ἐγὼ γὰρ ὀργίζομαι.

58 [a] Πλουτάρχου.

Ἀριστοτέλης φησὶ, Σατύρου τοῦ Σαμίου τοὺς φίλους φράξαι τὰ ὦτα κηρῷ, δίκην ἔχοντος, ὅπως μὴ συγχέῃ τὸ πρᾶγμα διὰ θυμὸν, ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν λοιδορούμενος.

59 [a] Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Περὶ Διαβολῆς.

Οἱ νεώνητοι δοῦλοι οὐ [b] πυνθάνονται εἰ δεισιδαίμων ἢ φθονερὸς ὁ δεσπότης, ἀλλ' εἰ ὀργίλος.

60 [a] Ῥούφου ἐκ τοῦ Ἐπικτήτου Περὶ φιλίας.

Ἀλλὰ παντὸς μᾶλλον τῆς μὲν φύσεως ἐκεῖνο τὸ ἔργον, συνδῆσαι καὶ συναρμόσαι τὴν ὁρμὴν τῆς τοῦ προσήκοντος καὶ ὠφελίμου φαντασίας.

61 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Τὸ δὲ οἴεσθαι εὐκαταφρονήτους τοῖς ἄλλοις ἔσεσθαι, ἐὰν μὴ τοὺς πρώτους ἐχθροὺς παντὶ τρόπῳ βλάψωμεν, σφόδρα ἀγεννῶν καὶ ἀνοήτων ἀνθρώπων. Φαμὲν γὰρ τὸν εὐκατα-

56.
[a] Sic A. Trinc.

57.
[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

58.
[a] Sic Trinc. Scil. II. p. 458. F. Deest locus A.

59.
[a] Sic A. Deest lemma Trinc. v. Fragm. p. 563=845. Item περὶ ἀοργησίας p. 462. A.
[b] πυνθάνονται vulgo legitur post φθονερός. Ordinem mutavi cum A.

60.
[a] Sic A. Trinc. ubi τῶν pro τοῦ. Vide Fragm. Epictet. 69.

61.
[a] Sic A. Fr. 70.

φρόνητον νοεῖσθαι μὲν καὶ κατὰ τὸ [b] ἀδύνατον εἶναι βλά- 40
ψαι· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον νοεῖται κατὰ τὸ ἀδύνατον εἶναι ὠφελεῖν.

62 [a] Δημοκρίτου.

Φιλονεικίη πᾶσα ἀνόητος· τὸ γὰρ κατὰ τοῦ δυσμενοῦς 54
βλαβερὸν [b] θεωρεῦσα, τὸ ἴδιον συμφέρον οὐ βλέπει.

63 [a] Ἀριστίππου.

Ἀρίστιππος [b] ὁ Κυρηναῖος φιλόσοφος θεασάμενός τινα ὀργιζόμενον, καὶ διὰ [c] τῶν λόγων χαλεπαίνοντα, ἔφη· Μὴ 1
τοὺς λόγους δι' ὀργῆς ἄγωμεν, ἀλλὰ τὴν ὀργὴν διὰ τῶν λόγων καταπαύωμεν.

64 [a] Ναυκράτου.

Ναυκράτης ὁ σοφὸς τοὺς ὀξυθύμους ἔφη παραπλήσιον τοῖς λύχνοις πάσχειν· καὶ γὰρ τούτους πλείονι ἐλαίῳ ἐκκαίεσθαι.

65 [a] Ἀριστοτέλους.

Ὁ θυμός ἐστι πάθος θηριῶδες [b] μὲν τῇ διαθέσει, συνεχὲς δὲ τῇ λήψει, σκληρὸν [c] δὲ καὶ βίαιον τῇ δυνάμει, φόνων αἴτιον, συμφορᾶς σύμμαχον, βλάβης συνεργὸν [d] καὶ ἀτιμίας, 10
[e] χρημάτων ἀπώλεια, ἔτι δὲ καὶ φθορᾶς ἀρχηγόν.

66 [a] Ἀντιφῶντος.

Ὅστις δὲ ἰὼν ἐπὶ τὸν πλησίον κακῶς ποιήσων δειμαίνει, μὴ, ἃ θέλει ποιῆσαι ἁμαρτὼν τούτων, ἃ μὴ θέλει ἀπενέγκηται, σωφρονέστερος. Ἐν ᾧ γὰρ δειμαίνει, μέλλει· ἐν ᾧ δὲ

[b] δυνατὸν bis] ἀδύνατον bis B. m. sec.

62.

[a] Sic A. Trinc.

[b] θεωρεῦσα] θεωροῦσα A.

63.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] ὁ Κυρηναῖος A. B. m. sec. Vulgo om. articulus.

[c] τῶν λόγων] τὸν λόγον A.

64.

[a] Sic fere A. ubi Ναυκρᾶ. Deest lemma Trinc.

65.

[a] Sic A. Trinc.

[b] μὲν τῇ] μὲν ἐν τῇ B. m. p. Trinc. συνεχὲς δ. τ. λ. om. Trinc.

[c] τε καὶ] Sic A. Vulgo om. τε. Trinc. δὲ καί.

[d] καὶ ἀτιμίας] καὶ om. Trinc.

[e] χρημάτων] καὶ χρημάτων A. Voss. Trinc. Mox καὶ om. Voss.

66.

[a] Sic Trinc. Deest locus A.

μέλλει, πολλάκις ὁ διὰ μέσου χρόνος ἀπέστρεψε τὸν νόον τῶν θελημάτων· καὶ ἐν μὲν τῷ γεγενῆσθαι, οὐκ ἔνεστιν· ἐν δὲ τῷ μέλλειν, ἐνδέχεται γενέσθαι. Ὅστις δὲ δράσειν μὲν οἴεται τοὺς πέλας κακῶς, [b] πείσεσθαι δὲ μὴ, οὐ σωφρονεῖ. Ἐλπίδες δ' οὐ πανταχοῦ ἀγαθόν· πολλοὺς γὰρ τοιαῦται ἐλπίδες κατέβαλον εἰς ἀνηκέστους συμφορὰς, ἃ δ' ἐδόκουν τοῖς πέλας ποιήσειν, παθόντες ταῦτα ἀνεφάνησαν αὐτοί. Σωφροσύνην δὲ ἀνδρὸς οὐκ ἂν ἄλλος ὀρθότερόν τις κρίνειεν, ἢ ὅστις τοῦ θυμοῦ ταῖς παραχρῆμα ἡδοναῖς [c] ἐμφράσσει αὐτὸς ἑαυτὸν, κρατεῖν τε καὶ νικᾶν ἠδυνήθη αὐτὸς ἑαυτόν. Ὃς δὲ θέλει χαρίσασθαι τῷ θυμῷ, παραχρῆμα θέλει τὰ κακίω ἀντὶ τῶν ἀμεινόνων.

67 [a] Ἐπικτήτου.

Ὅτῳ μετὰ [b] ἀνατάσεως καὶ ἀπειλῆς ἐπιχειρεῖς, μέμνησο προλέγειν, ὅτι ἥμερος εἶ· καὶ οὐδὲν ἄγριον δράσας, ἀμετανόητος καὶ ἀνεύθυνος διαγενήσῃ.

68 [a] Κάτωνος πρεσβυτέρου.

Τὸν ὀργιζόμενον [b] νόμιζε τοῦ μαινομένου χρόνῳ διαφέρειν.

69 [a] Ἀρίστωνος.

Τὴν κακολογίαν ἡ ὀργὴ φαίνεται ἀπογεννῶσα, ὥστε ἡ μήτηρ οὐκ [b] ἀστεῖα.

70 [a] Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Περὶ Ὀργῆς.

Ὅσα δὲ ὀργῇ χρώμενοι πράττουσιν [b] ἄνθρωποι, ταῦτα

[b] πείσεσθαι δι' ἃ οὐ] πείσεσθαι δὲ μηδὲν, οὐ conj. Gesnerus. πείσεσθαι δὲ οὐ, οὐ Jacobsius in Athen. p. 118. Anthol. XI. p. 156. πείσεται dedit Schowius e MSS. Ipse δὲ μὴ, pro δι' ἃ.

[c] ἐμφράσσει] Malim ἀντιφράσσει. GESNER.

67.

[a] Sic A. Trinc. Fr. 71.

[b] ἀνατάσεως] ἀναστάσεως B. m. p. Trinc.

68.

[a] Sic A. Simpl. Πλάτωνος Trinc.

[b] νόμιζε] ἐνόμιζε A. p. m. Gesneri margo.

69.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἀστεῖα] ἀστεία B.

70.

[a] Sic A. Simpliciter Πλουτάρχου Trinc. Vide Fragm. p. 572=859.

[b] ἄνθρωποι] οἱ ἄνθρωποι A.

ἀνάγκη τυφλὰ εἶναι, καὶ ἀνόητα, καὶ τοῦ παντὸς ἁμαρτάνειν. Οὐ γὰρ οἷόν τε ὀργῇ χρώμενον λογισμῷ [c] χρῆσθαι· τὸ δὲ ἄνευ λογισμοῦ ποιούμενον [d] πᾶν ἄτεχνόν τε καὶ διεστραμμένον. Λόγον οὖν ἡγεμόνα χρὴ ποιησάμενον, οὕτως ἐπιχειρεῖν τοῖς κατὰ τὸν βίον ἔργοις, τὰς ἑκάστοτε προσπιπτούσας ὀργὰς διορθούμενον καὶ διανεύοντα, ὥσπερ οἱ κυβερνῆται τὰ κύματα [e] τὰ προσφερόμενα. [f] Ἔστι γοῦν οὐκ ἔλαττον τὸ δέος, ὀργῆς ἀντιπρῴρου [g] κυλινδουμένης, αὐτόν τε καὶ [h] σύμπαντα οἶκον ἄρδην ἀπολέσαι, καὶ ἀνατρέψαι 50
μὴ διαπλεύσαντα δεξιῶς. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιμελείας εἰς αὐτὰ δεῖ καὶ μελέτης, ᾗ καὶ μάλιστα ἁλίσκονται κατ' ἄκρας οἱ παραδεξάμενοι τὸν θυμὸν ὡς σύμμαχον ἀρετῆς, ἀπολαύοντες ὅσον αὐτοῦ χρήσιμόν ἐστιν, ἔν τε πολέμῳ καὶ νὴ Δία ἐν πολιτείαις, τὸ πολὺ δὲ αὐτοῦ καὶ τὸ ἐπιπόλαιον ἐκκρίνειν καὶ ἐκβάλλειν τῆς ψυχῆς, ὅπερ ὀργή τε καὶ πι- 1
κρία δι' ὀξυθυμίαν λέγεται, νομίσματα ἥκιστα ταῖς ἀνδρείαις ψυχαῖς πρέποντα. Τίς οὖν ἐν [i] τῇ ἡλικίᾳ τούτων γίγνεται μελέτη; Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ μάλιστ' ἂν ὧδε γίγνεσθαι, πόρρωθεν ἡμῶν προμελετώντων καὶ προαποπλούντων πλεῖστον· οἷον, ἐν οἰκέταις τε καὶ πρὸς γυναῖκας τὰς γαμετάς. Ὁ γὰρ οἴκοι πρᾶος, καὶ δημοσίᾳ πρᾶος πολὺ μᾶλλον ἔσται, τοιοῦτος ἔνδοθεν καὶ ὑπὸ τῶν οἴκοι πεποιημένος αὐτῷ τῆς [k] αὐτοῦ ψυχῆς εἶναι ἀγαθός.

[c] χρῆσθαι] χρήσασθαι A.
[d] πᾶν ἄτεχνον] πανάτεχνον B.
[e] τὰ προσφερόμενα] τὰ om. A. Trinc.
[f] ἔστι γοῦν] Hinc usque ad fin. om. A.
[g] κυλινδουμένης] κυλινδομένης Trinc.
[h] σύμπαν] σύμπαντα B. N. qui item supplent ἔστιν post οἶκον. Et sic Trinc. Dedi ἀνατρέψαι pro ἀναστρέψαι ut conj. Wyttenbach.
[i] τῇ ἡλικίᾳ] τῇ om. B. N.
[k] αὐτοῦ — ἀγαθὸς] αὐτοῦ — ἀγαθῆς B.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ. ΚΑ.

1 [a] Φιλήμονος.

Ἄνθρωπος ὢν, τοῦτ' ἴσθι, καὶ μέμνησ' ἀεί.

2 [a] Μενάνδρου Κοτταβιζούσαις.

Τὸ γνῶθι [b] σαυτόν ἐστιν, ἂν τὰ πράγματα 21
ἴδῃς τὰ [c] σαυτοῦ, καὶ τί σοὶ ποιητέον.

3 [a] Διφίλου.

Ἂν γνῷς τί ἐστ' ἄνθρωπος, ἡδίων ἔσῃ.

4 [a] Ἀντιφάνους.

Εἰ θνητὸς εἶ, βέλτιστε, θνητὰ καὶ φρόνει.

5 [a] Μενάνδρου Θρασυλέοντος.

Κατὰ πόλλ' [b] ἄρ' ἐστιν οὐ καλῶς εἰρημένον
τὸ γνῶθι [c] σαυτόν· χρησιμώτερον γὰρ ἦν
τὸ γνῶθι τοὺς ἄλλους.

6 [a] Ἐκ τῆς Αἰλιανοῦ Συμμίκτης Ἱστορίας.

Ἐν Χαιρωνείᾳ τοὺς Ἀθηναίους ἡνίκα ἐνίκησεν ὁ Φίλιππος, ἐπαρθεὶς τῇ εὐπραγίᾳ, ὅμως [b] λογισμοῦ ἐκράτησε, καὶ οὐχ 30 ὕβρισε, καὶ διὰ ταῦτα ᾤετο δεῖν αὐτὸν ὑπομιμνήσκεσθαι ὑπό τινος τῶν παίδων ἕωθεν, ὅτι ἄνθρωπός ἐστιν.

1.

[a] Sic Trinc. φιλήμων A. Cleric. p. 342.

2.

[a] Sic fere B. Voss. ubi κοταβιζούσαις. In A. κωταζομ^οισ^,. *Menandri in Catazom.* Gesner. ἐκ τοῦ καταψευδομένου Cleric. p. 98. Ceterum quod ante h. l. posuit Gesnerus, fragmentum habent A. Trinc. infra XXII. 4. quorum auctoritatem sequutus sum.

[b] σαυτὸν] σεαυτὸν B. m. p. Trinc.

[c] σαυτοῦ] ἑαυτοῦ Voss. B. m. p. Trinc.

3.

[a] Sic A. Trinc.

4.

[a] Sic A. Voss. Ἀντιφῶντος Trinc.

5.

[a] Sic fere A. ubi θρασυλεον^τ^. Cleric. p. 86. Deest lemma Trinc.

[b] ἂν ἔστιν] ἄρ' ἔστιν Porson. Adv. p. 235. πολλά γ' ἐστιν Dobræus Aristoph. p. 110.

[c] σεαυτὸν] σαυτὸν A. Mox εἶ B. m. p. Trinc. pro ἦν, et τοῦ γνῶθι pro τὸ γ.

6.

[a] Sic A. Deest συμμίκτης Trinc. Videatur Ælian. VIII. 15.

[b] λογισμῷ] λογισμοῦ A. Voss. Trinc.

7 [a] Ἐκ τῶν Ἀριστωνύμου Τομαρίων.

Ἡράκλειτος νέος ὢν, πάντων γέγονε [b] σοφώτερος, ὅτι ᾔδει ἑαυτὸν μηδὲν εἰδότα.

8 [a] Δημώνακτος.

Δημώναξ ἐρωτηθεὶς [b] πότε ἤρξατο φιλοσοφεῖν, Ὅτε καταγιγνώσκειν, ἔφη, ἐμαυτοῦ ἠρξάμην.

9 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης ἐρωτηθεὶς, διὰ τί οὐ συγγράφει, Ὅτι, εἶπεν, ὁρῶ τὰ χαρτία πολὺ τῶν γραφησομένων τιμιώτερα.

10 [a] Θεοκρίτου.

Θεόκριτος ἐρωτηθεὶς διὰ τί οὐ [b] συγγράφει, Ὅτι, εἶπεν, ὡς μὲν βούλομαι, οὐ δύναμαι· ὡς δὲ δύναμαι, οὐ βούλομαι.

11 [a] Βίαντος.

Θεώρει ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ τὰς σαυτοῦ πράξεις, ἵνα τὰς μὲν καλὰς ἐπικοσμῇς, τὰς δὲ αἰσχρὰς καλύπτῃς.

12 [a] Παροιμία.

Γνῶθι σαυτὸν, [b] ὡς παροιμία λαμβάνεται, μαρτυρεῖ Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ παροιμιῶν. Οἱ πολλοὶ δὲ Χίλωνος εἶναι τὸ ἀπόφθεγμα· Κλέαρχος δὲ ὑπὸ τοῦ θεοῦ λεχθῆναι Χίλωνι.

7.

[a] Sic A. Ἐκ τῶν Ἀρίστωνος Trinc. Voss.

[b] σοφώτερος] σοφώτατος A. B. uterque m. s.

8.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] πότε] πηνίκα A.

9.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

10.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] συγγράφει] συγγράφεις A. Post ἐρωτηθεὶς "*al.* *additur* ἐπὶ ποιημά-" τῶν." Ita Gesnerus in marg. Verba ἐπὶ ποιημάτων habet quidem A, sed tanquam delenda.

11.

[a] Sic Froben. Βία A. Deest lemma Trinc.

12.

[a] Βίαντος. παροιμία Trinc. Deest locus A. Conferatur Apostolius Prov. VI. 36. qui mendo laborare videtur. Verba scil. τὸ μὲν ἀπόφθεγμα usque ad fin. ponenda erant post n. 42.

[b] ὡς παροιμία λαμβάνεται] ἡ μαρτυρία παραλαμβάνεται Voss.

13 [a] Χείλωνος.

[b] Χείλων ἐρωτηθεὶς τί χαλεπώτατον, Τὸ γινώσκειν ἑαυτὸν, ἔφη· πολλὰ γὰρ ὑπὸ φιλαυτίας ἕκαστον ἑαυτῷ προστιθέναι.

14 [a] Βίαντος.

Τὸ δὲ γνῶθι σαυτὸν χρήσιμον εἰς νουθεσίαν τῶν ἀλαζόνων, οἱ ὑπὲρ τὴν ἑαυτῶν δύναμιν φλυαροῦσιν.

15 [a] Ἀλεξάνδρου.

Ἀλέξανδρος νοσήσας μακρὰν νόσον, ὡς ἀνέρρωσεν, Οὐδὲν, ἔφη, διατεθῆναι χεῖρον· ὑπέμνησε γὰρ ἡμᾶς ἡ νόσος μὴ μέγα φρονεῖν, ὡς θνητοὺς ὄντας.

16 [a] Πλουτάρχου ἐκ τοῦ Περὶ Εὐθυμίας.

Καὶ μὴν οἶνοί τε, καὶ σαρκῶν ἐμφορήσεις, σῶμα μὲν ἰσχυρὸν ποιοῦσι καὶ ῥωμαλέον, ψυχὴν δὲ ἀσθενῆ· καὶ χρημάτων ἐπιμέλεια μὲν συνεχὴς καὶ τήρησις αὔξει πλοῦτον· ἀνυπεροψία δὲ καὶ [b] σωφροσύνη, μέγα [c] πρὸς φιλοσοφίαν ἐφόδιον. [d] Ὅθεν οὐ πάντα πάντων ἐστὶν, ἀλλὰ δεῖ τῷ Πυθικῷ γράμματι πειθόμενον αὐτὸν καταμαθεῖν, [e] εἶτα χρῆσθαι πρὸς ἓν ὃ πέφυκε, καὶ μὴ πρὸς ἄλλον ἄλλοτε βίου ζῆλον ἕλκειν, καὶ παραβιάζεσθαι τὴν φύσιν.

17 [a] Ἐκ τοῦ Ἐπικτήτου Ἐγχειριδίου.

Ἐπὶ μηδενὶ ἐπαρθῇς ἀλλοτρίῳ προτερήματι. Εἰ ὁ ἵππος ἔλεγεν ἐπαιρόμενος, ὅτι καλός εἰμι, ἀνεκτὸν [b] ἂν ἦν· σὺ δ' ὅτ' ἂν λέγῃς, [c] ὅτι ἵππον καλὸν ἔχω, ἴσθι ὅτι ἐφ' ἵππῳ

13.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] Χίλων] Χείλων A.

14.

[a] Locus accessit ex A. ubi lemma βία.

15.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

16.

[a] Sic A. Scil. p. 472. B. Simpl. Πλουτάρχου Trinc.

[b] σωφροσύνη] φιλοφροσύνη A. m. p.

[c] πρὸς] περὶ Voss.

[d] ὥστε] ὅθεν A. Voss.

[e] εἶτα] εἰ Voss. Mox βίον Trinc.

17.

[a] Sic A. Scil. c. 6. Ἐκ τῶν Ἐπικτήτου Trinc.

[b] ἂν ἦν] ἂν om. A. Voss. Trinc.

[c] ὅτι om. Voss.

ἀγαθῷ μέγα φρονεῖς. Τί οὖν ἐστι σόν; χρῆσις φαντασιῶν, ἣν ὅτ' ἂν κατὰ φύσιν ἔχῃς, τότε ἐπάρθητι· τότε γὰρ ἐπὶ τῷ σῷ πλεονεκτήματι ἐπαρθήσῃ.

18 [a] Δημοσθένους ἐν τῷ πρὸς Λεπτίνην.

Καὶ τὰ ἀγαθὰ μὲν προσδοκᾶν, καὶ τοῖς θεοῖς εὔχεσθαι διδόναι· πάντα δ' ἀνθρώπινα ἡγεῖσθαι.

19 [a] Ἐν ταυτῷ.

Ἀλλ' οἶμαι τὸ μέλλον ἅπασιν ἀνθρώποις ἄδηλον, καὶ μικροὶ καιροὶ μεγάλων πραγμάτων αἴτιοι γίγνονται· διὸ δεῖ μετριάζειν ἐν ταῖς εὐπραξίαις, καὶ προορωμένους τὸ μέλλον φαίνεσθαι.

20 [a] Πλάτωνος ἐκ τῶν Ἀντεραστῶν.

Τί δ', ἐπειδ' ἂν ἄνθρωπος ὢν τις ἀγνοεῖ τοὺς χρηστοὺς καὶ τοὺς μοχθηροὺς ἀνθρώπους, [b] ἆρ' οὐχ ἑαυτὸν ἀγνοεῖ πότερον χρηστός ἐστιν, ἢ μοχθηρὸς, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἄνθρωπός ἐστι; Συνεχώρει. Τὸ δὲ [c] αὐτὸν ἀγνοεῖν, σωφρονεῖν, ἢ οὐ σωφρονεῖν ἐστιν; Οὐ σωφρονεῖν. Τὸ ἑαυτὸν ἄρα γινώσκειν, ἔστι σωφρονεῖν; Φημὶ, ἔφη. Τοῦτο ἄρα, ὡς ἔοικε, καὶ τὸ ἐν Δελφοῖς γράμμα παρακελεύεται, σωφροσύνην ἀσκεῖν καὶ δικαιοσύνην. Ἔοικε. Τῇ αὐτῇ δὲ ταύτῃ καὶ κολάζειν ὀρθῶς ἐπιστάμεθα; Φημί. Οὐκ οὖν ᾗ μὲν κολάζειν ὀρθῶς ἐπιστάμεθα, δικαιοσύνη αὕτη ἐστὶν, ᾗ δὲ [d] διαγιγνώσκειν καὶ ἑαυτὸν καὶ ἄλλους, σωφροσύνη; Ἔοικεν, ἔφη. Ταυτὸν ἄρα ἐστὶ δικαιοσύνη σωφροσύνῃ; Φαίνεται. Καὶ μὴν οὕτω γε καὶ αἱ πόλεις εὖ οἰκοῦνται, ὅτ' ἂν οἱ ἀδικοῦντες δίκην [e] διδῶσιν. Ἀληθῆ λέγεις.

18.
[a] Sic A. Scil. p. 506, 14. Simpl. Δημοσθένους Trinc.

19.
[a] Sic A. Scil. ibid. 25.

20.
[a] Sic Trinc. Scil. p. 137. E. Deest locus A.

[b] ἆρ' οὐχ ἑαυτὸν] ἆρ' οὖν καὶ αὐτὸν N. Trinc.

[c] αὐτὸν] ἑαυτὸν N.

[d] διαγιγνώσκειν] γιγνώσκειν N. Trinc.

[e] διδῶσιν] διδοῦσι B.

21 [a] Ξενοφῶντος ἐν δ' Ἀπομνημονευμάτων.

Καὶ ὁ Σωκράτης, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Εὐθύδημε, εἰς [b] Δελφοὺς ἤδη πώποτε ἀφίκου; Καὶ δίς γε, νὴ Δία, ἔφη. Κατέμαθες οὖν πρὸς τῷ ναῷ που γεγραμμένον τὸ [c] Γνῶθι σαυτόν; Ἔγωγε. Πότερον οὖν οὐδέν σοι τοῦ γράμματος ἐμέλησεν; ἢ προσέσχες τε καὶ ἐπεχείρησας σεαυτὸν ἐπισκοπεῖν, ὅστις εἴης; Μὰ Δί' οὐ δῆτα, ἔφη· καὶ γὰρ δὴ τοῦτο πάνυ ᾤμην εἰδέναι, σχολῇ γὰρ ἂν ἄλλο τι ᾔδειν, εἴ γε μηδ' ἐμαυτὸν ἐγίνωσκον. Πότερα δέ σοι δοκεῖ γιγνώσκειν ἑαυτὸν, [d] ὅστις τοὔνομα μόνον τὸ ἑαυτοῦ οἶδεν, ἢ ὅστις, ὥσπερ οἱ τοὺς ἵππους ὠνούμενοι, οὐ πρότερον οἴονται γιγνώσκειν, [e] ὃν ἂν βούλωνται γνῶναι, πρὶν ἂν ἐπισκέψωνται, πότερον εὐπειθής ἐστιν ἢ [f] δυσπειθὴς, καὶ πότερον ἰσχυρὸς ἢ ἀσθενὴς, καὶ πότερον ταχὺς ἢ βραδὺς, καὶ τἄλλα τὰ πρὸς τὴν τοῦ ἵππου χρείαν ἐπιτήδειά τε καὶ ἀνεπιτήδεια, ὅπως ἔχει· [g] οὕτως ὁ ἑαυτὸν ἐπισκεψάμενος ὁποῖός ἐστι πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην χρείαν, ἔγνωκε τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν; Οὕτως ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη, ὁ μὴ εἰδὼς τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ἀγνοεῖν ἑαυτόν. Ἐκεῖνο 1
δὲ οὐ φανερὸν, ἔφη, ὅτι διὰ μὲν τὸ εἰδέναι [h] ἑαυτοὺς πλεῖστα ἀγαθὰ [i] ἴσχουσιν ἄνθρωποι, διὰ δὲ τὸ ἐψεῦσθαι ἑαυτῶν πλεῖστα κακά; οἱ μὲν γὰρ εἰδότες ἑαυτοὺς, τὰ ἐπιτήδεια [k] ἑαυτοῖς ἴσασι, καὶ διαγιγνώσκουσιν ἅ τε δύνανται, καὶ ἃ μή. Καὶ ἃ μὲν ἐπίστανται πράττοντες, πορίζονταί τε ὧν δέονται, καὶ εὖ πράττουσιν· ὧν δὲ μὴ ἐπίστανται ἀπεχό-

21.

[a] Sic A. ubi om. usque ad ὥσπερ οἱ τούς. Scil. IV. 2, 24. Simpliciter Ξενοφῶντος Trinc.

[b] δελφοὺς] δέσμους N. δελφοὺς δὲ ἤδη Trinc.

[c] γνῶσθι] γνῶσθαι N. B. m. p. Trinc. τὸ om. Trinc.

[d] ὅστις] ὃς B.

[e] ὧν ἂν] οὗ ἂν A. ὃν ἂν Trinc.

[f] δυσπειθὴς] ἀπειθὴς A. sed ex em. Prius legebatur ἀσθενής.

[g] οὗτος] οὕτως ὁ A. B. m. s.

[h] ἑαυτοὺς] αὑτοὺς A.

[i] ἴσχουσιν] πάσχουσιν Gesn. marg.

[k] ἑαυτοῖς] αὑτοῖς A.

μενοι, ἀναμάρτητοι γίγνονται, καὶ διαφεύγουσι τὸ κακῶς πράττειν· διὰ τὸ αὐτὸ δὲ καὶ τοὺς [l]*ἄλλους ἀνθρώπους δυνάμενοι δοκιμάζειν, καὶ διὰ τῆς τῶν ἄλλων χρείας, τά τε ἀγαθὰ πορίζονται, καὶ τὰ κακὰ φυλάττονται. Οἱ δὲ μὴ εἰδότες,* [m]*ἀλλὰ διεψευσμένοι τῆς αὐτῶν δυνάμεως, πρός τε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους καὶ τἄλλα ἀνθρώπινα πράγματα ὁμοίως διάκεινται, καὶ οὔτε ὧν δέονται ἴσασιν, οὔτε ὅ τι πράττουσιν, οὔτε οἷς χρῶνται, ἀλλὰ πάντων τούτων διαμαρτάνοντες, τῶν τε ἀγαθῶν ἀποτυγχάνουσι, καὶ τοῖς κακοῖς περιπίπτουσι. Καὶ οἱ μὲν εἰδότες ὅ τι ποιοῦσιν, ἐπιτυγχάνοντες ὧν πράττουσιν,* [n]*ἔνδοξοί τε καὶ τίμιοι γίγνονται· καὶ οἵ τε ὅμοιοι τούτοις ἡδέως χρῶνται, οἵ τε ἀποτυγχάνοντες τῶν πραγμάτων ἐπιθυμοῦσι* [o]*τούτους ὑπὲρ αὐτῶν βουλεύεσθαι, καὶ προΐστασθαί τε ἑαυτῶν τούτους, καὶ ἐλπίδας τῶν ἀγαθῶν ἐν τούτοις ἔχουσι, καὶ διὰ ταῦτα πάντων μάλιστα τούτους ἀγαπῶσιν. Οἱ δὲ μὴ εἰδότες τί ποιοῦσι, κακῶς τε αἱρούμενοι, καὶ οἷς ἂν ἐπιχειρήσωσιν ἀποτυγχάνοντες, οὐ μόνον ἐν αὐτοῖς τούτοις ζημιοῦνταί τε καὶ κολάζονται, ἀλλὰ καὶ ἀδοξοῦσι διὰ ταῦτα καὶ καταγέλαστοι γίγνονται, καὶ καταφρονούμενοι καὶ ἀτιμαζόμενοι ζῶσιν· ὁρᾷς δὲ καὶ τῶν πόλεων, ὅτι ὅσαι ἂν ἀγνοήσασαι τὴν ἑαυτῶν δύναμιν κρείττοσι πολεμήσωσιν,* [p]*αἱ μὲν ἀνάστατοι γίγνονται, αἱ δὲ ἐξ ἐλευθέρων* [q]*δοῦλαι; Καὶ ὁ Εὐθύδημος, ὥς πάνυ μοι* [r]*δοκοῦν, ὦ Σώκρατες, ἔφη, περὶ πολλοῦ ποιητέον εἶναι, τὸ ἑαυτὸν γιγνώσκειν,* [s]*οὕτως ἴσθι· ὁπόθεν δὲ χρὴ ἄρξασθαι*

[l] *ἄλλους*] *ἄλλους ἀνθρώπους* A. B. m. s.

[m] *ἀλλὰ*] *ἀλλ' οἱ* A. Mox *πάντα τούτων* Trinc.

[n] *εὔδοξοι*] *ἔνδοξοι* A. B. *ὡς πρ. εὐδ.* Trinc.

[o] *τούτους—τούτους* om. A. Trinc.

[p] *αἱ δὲ*] *αἱ μὲν* A. B. m. s. *πολεμίσωσιν, αἱ δὲ* Trinc.

[q] *δοῦλοι*] *δοῦλαι* A. B. m. s.

[r] *δοκεῖς*] *δοκοῦν* A. Trinc.

[s] *οὕτως ἴσθι*] *οὕτως σοι* Gesn. marg. Hinc usque ad *κακοῦ κακά* om. A.

ἐπισκοπεῖν ἑαυτὸν, τοῦτο πρὸς σὲ ἀποβλέπω, εἴ μοι ἐθελήσαις ἂν ἐξηγήσασθαι. Οὐκ οὖν, ἔφη ὁ Σωκράτης, τὰ μὲν ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ὁποῖά ἐστι, πάντως που γινώσκεις; Νὴ Δί', ἔφη· εἰ γὰρ μηδὲ ταῦτα οἶδα, καὶ τῶν ἀνδραπόδων [u] φαυλότερος ἂν εἴην. [w] Ἴθι δὴ, ἔφη, καὶ ἐμοὶ ἐξήγησαι ταῦτα. Ἀλλ' οὐ χαλεπὸν, ἔφη· πρῶτον μὲν γὰρ τὸ ὑγιαίνειν ἀγαθὸν εἶναι νομίζω· τὸ δὲ νοσεῖν κακόν. Ἔπειτα τὰ αἴτια ἑκατέρου αὐτῶν, καὶ ποτὰ, καὶ βρωτὰ, καὶ ἐπιτηδεύματα, τὰ μὲν πρὸς τὸ ὑγιαίνειν φέροντα, ἀγαθά· τὰ δὲ πρὸς τὸ νοσεῖν, κακά. Οὐκ οὖν, ἔφη, [x] καὶ τὸ ὑγιαίνειν καὶ τὸ νοσεῖν, ὅτ' ἂν μὲν ἀγαθοῦ τινος αἴτια γίγνηται, ἀγαθὰ ἂν εἴη· ὅτ' ἂν δὲ κακοῦ, κακά; Πότε δ' ἂν, ἔφη, τὸ μὲν ὑγιαίνειν κακοῦ αἴτιον γένοιτο, τὸ δὲ νοσεῖν ἀγαθοῦ; Ὅτ' ἂν νὴ Δί', ἔφη, στρατιᾶς τε αἰσχρᾶς, καὶ ναυτιλίας βλαβερᾶς, καὶ ἄλλων πολλῶν τοιούτων, οἱ μὲν διὰ ῥώμην μετασχόντες ἀπόλωνται, οἱ δὲ δι' ἀσθένειαν ἀπολειφθέντες [y] σωθῶσιν. Ἀληθῆ λέγεις. Ἀλλ' ὁρᾷς, ἔφη, [z] ὅτι καὶ τῶν ὠφελίμων οἱ μὲν διὰ ῥώμην μετέχουσιν, οἱ δὲ δι' ἀσθένειαν ἀπολείπονται. [a] Τὰ οὖν, ἔφη, ποτὲ μὲν ὠφελοῦντα, ποτὲ δὲ βλάπτοντα, [b] τί μᾶλλον ἀγαθὰ ἢ κακά ἐστιν; Οὐδὲν μὰ Δία φαίνεται κατά γε τοῦτον τὸν λόγον. Ἀλλ' ἥ γε τοι σοφία, ὦ Σώκρατες, ἀναμφισβητήτως ἀγαθόν ἐστιν· ποῖον γὰρ ἄν τις πρᾶγμα οὐ βέλτιον πράττοι σοφὸς ὢν, ἢ ἀμαθής; Τί δαὶ, τὸν Δαίδαλον, ἔφη, οὐκ ἀκήκοας, ὅτι ληφθεὶς ὑπὸ Μίνω διὰ τὴν σοφίαν ἠναγκάζετο ἐκείνῳ δουλεύειν, καὶ τῆς τε πατρίδος ἅμα καὶ τῆς ἐλευθερίας ἐστερήθη, καὶ ἐπιχειρῶν [c] ἀποδιδράσκειν μετὰ τοῦ υἱοῦ, τόν τε παῖδα ἀπώλεσε, καὶ αὐτὸς οὐκ [d] ἠδυνήθη σω-

[u] φαυλότερος] φλαυλότερος Trinc.
[w] ἴθι] ἴσθι B. m. p. Trinc.
[x] καὶ τὸ ὑγ.] μὴ τὸ ὑγ. Trinc.
[y] σώζωνται] σωθῶσιν A.
[z] ὅτι] om. A.
[a] ταῦτα] τὰ A. Trinc.
[b] μᾶλλον] τι μᾶλλον A. Trinc.
[c] ἀποδιδράσκειν] ἐπιδιδράσκειν A.
[d] ἠδυνήθη] ἐδυνήθη A.

θῆναι, ἀλλ' ἀπενεχθεὶς εἰς τοὺς βαρβάρους, πάλιν ἐκεῖ ἐδούλευε; Λέγεται νὴ Δί', ἔφη, ταῦτα. Τὰ δὲ Παλαμήδους οὐκ [e] ἀκήκοας πάθη; τοῦτον γὰρ δὴ πάντες ὑμνοῦσιν ὡς διὰ σοφίαν φθονηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως ἀπόλλυται. Λέγεται καὶ ταῦτα, ἔφη. Ἄλλους δὲ πόσους οἴει διὰ σοφίαν [f] ἀνασπάστους πρὸς βασιλέα γεγονέναι, καὶ ἐκεῖ δουλεύειν; Κινδυνεύει, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἀναμφιλογώτατον ἀγαθὸν [g] εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν. Εἴ γε μή τις αὐτὸ, ἔφη, ὦ Εὐθύδημε, ἐξ ἀμφιλόγων ἀγαθῶν [h] συντεθῇ. Τί δ' ἂν, ἔφη, τῶν εὐδαιμονικῶν ἀμφίλογον εἴη; Οὐδὲν, ἔφη, εἴ γε μὴ προσθήσομεν [i] αὐτῷ κάλλος, ἢ ἰσχὺν, ἢ πλοῦτον, ἢ δόξαν, ἢ καὶ τί ἄλλο τῶν τοιούτων. Ἀλλὰ νὴ Δία προσθήσομεν, ἔφη. Πῶς γὰρ ἄν τις ἄνευ τούτων εὐδαίμων εἴη; Νὴ Δί', ἔφη, προσθήσομεν ἄρα ἐξ ὧν πολλὰ καὶ χαλεπὰ συμβαίνει τοῖς ἀνθρώποις· πολλοὶ μὲν γὰρ διὰ τὸ κάλλος ὑπὸ τῶν ἐπὶ τοῖς ὡραίοις παρακεκινημένων διαφθείρονται· πολλοὶ δὲ διὰ τὴν ἰσχὺν μείζοσιν ἔργοις ἐπιχειροῦντες, οὐ μικροῖς κακοῖς περιπίπτουσι, πολλοὶ δὲ διὰ τὸν πλοῦτον [k] διαθρυπτόμενοί τε καὶ ἐπιβουλευόμενοι, ἀπόλλυνται· πολλοὶ δὲ διὰ δόξαν καὶ πολιτικὴν δύναμιν μεγάλα κακὰ πεπόνθασιν. Ἀλλὰ μὴν, ἔφη, [l] εἴ γε μηδὲ τὸ εὐδαιμονεῖν ἐπαινῶν ὀρθῶς λέγω, ὁμολογῶ μηδὲ ὅτι πρὸς τοὺς θεοὺς εὔχεσθαι χρὴ εἰδέναι. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἴσως διὰ τὸ σφόδρα πιστεύειν εἰδέναι [m] οὐδ' ἔσκεψαι.

[e] ἀκήκοας] ἠκήκοας A.
[f] ἀνασπάστους] ἀναρπάστους Gesneri marg.
[g] εἶναι τὸ] εἶναι καὶ τὸ A.
[h] συντεθῇ] συντιθεῖ A. συντιθῇ B. m. s.
[i] αὐτῷ] αὐτὸ Trinc.
[k] διαθρυπτόμενοι] ἐπιθρυπτόμενοι (διὰ above ἐπι) A.
[l] εἴγε μηδὲ] εἴ γε μὴ A. et mox μηδὲ inter lineas.
[m] οὐ διέσκεψαι] οὐδ' ἔσκεψαι A. Gesn. marg.

22 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Φιλήβου.

[b] Τῆς δ᾽ αὖ πάσης πονηρίας ἐστὶ τοὐναντίον πάθος ἔχον, ἢ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν ἐν Δελφοῖς γραμμάτων. Τὸ Γνῶναι σαυτὸν λέγεις, ὦ Σώκρατες; Ἔγωγε. Τοὐναντίον μὴν ἐκεῖνο δηλονότι, τὸ μηδαμῇ γινώσκειν αὐτὸν, λεγόμενον ὑπὸ τοῦ γράμματος ἂν εἴη. Τί μήν; Ὦ Πρώταρχε, [c] πειρῶ δὲ αὐτὸ τοῦτο τριχῇ τέμνειν. Πῇ φής; οὐ γὰρ μὴ δυνατὸς ὦ. Λέγεις δὴ δεῖν ἐμὲ τοῦτο διελέσθαι τὰ νῦν. Λέγω καὶ 50
δέομαί γε πρὸς [d] τῷ λέγειν. Ἆρ᾽ οὖν οὐ τῶν ἀγνοούντων αὐτοὺς κατὰ τρία ἀνάγκη τοῦτο τὸ πάθος πάσχειν ἕκαστον; Πῶς; Πρῶτον μὲν κατὰ χρήματα δοξάζειν εἶναι πλουσιώτερον, ἢ κατὰ [e] τὴν αὐτῶν οὐσίαν· πολλοὶ γοῦν εἰσι [f] τοιοῦτον πάθος ἔχοντες· πλείους δέ γε [g] οἱ μείζους καὶ καλλίους αὐτοὺς δοξάζουσι, καὶ πάντα ὅσα κατὰ τὸ σῶμα εἶναι [h] διαφερόντως, τῆς οὔσης αὐτοῖς ἀληθείας. Πάνυ γε. Πολὺ δὲ 1
πλεῖστοί γε, οἶμαι, περὶ τὸ τρίτον εἶδος τούτων ἐν ταῖς ψυχαῖς διημαρτήκασιν ἀρετῇ, δοξάζοντες βελτίους ἑαυτοὺς, οὐκ ὄντες. Σφόδρα μὲν οὖν. [i] Τῶν ἀρετῶν δ᾽ ἄρα, οὐ σοφίας περὶ τὸ πλῆθος πᾶν [k] ἀντεχόμενον, μεστὸν ἐρίδων, καὶ δοξοσοφίας ἐστι [l] ψευδοῦς; Πῶς δ᾽ οὔ; Κακὸν μὲν δὴ πᾶν ἄν τις τὸ τοιοῦτον εἰπὼν, ὀρθῶς ἂν εἴποι, πάθος. Σφόδρα γε.

23 [a] Πλάτωνος Ἀλκιβιάδου α.

Φέρε δὴ, τί ἐστι τὸ ἑαυτοῦ ἐπιμελεῖσθαι; μὴ πολλάκις

22.

[a] Sic A. Trinc. Scil. p. 48.

[b] τῆς δ᾽ αὖ usque ad τῷ λέγειν om. A.

[c] πειρῶ δὴ] πειρῶ δὲ Trinc.

[d] τῷ λέγειν] τὸ λ. Trinc.

[e] τὴν αὐτῶν] τὴν αὐτοῦ A. B. m. s.

[f] τοιοῦτο] τοιοῦτον A.

[g] ἢ μείζους] οἱ μείζους A.

[h] διαφέροντας B. m. s.

[i] τῶν ἀρετῶν usque ad fin. om. A.

[k] ἀντεχόμενον] ἀνεχόμενον B.

[l] ψευδοῦς] καὶ ψεύδους Gesneri marg.

23.

[a] Sic A. sine α Trinc. Scil. p. 127 E. ἐμαυτοῦ Trinc. pro ἑαυτοῦ.

λάθωμεν οὐχ ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμενοι, οἰόμενοι δέ· καὶ [b] πότε ἄρα αὐτὸ ποιεῖ ἄνθρωπος; ἆρ᾽ ὅτ᾽ ἂν τῶν ἑαυτοῦ ἐπιμελῆται, τότε καὶ αὑτοῦ; Ἔμοι γ᾽ οὖν δοκεῖ. [c] Τί δαί; ποδῶν ἄνθρωπος πότε ἐπιμελεῖται; ἆρ᾽ ὅτ᾽ ἂν ἐκείνων [d] ἐπιμελῆται ἅ ἐστι τῶν ποδῶν; Οὐ μανθάνω. Καλεῖς [e] δέ τι χερός· οἷον δακτύλιον, ἔστιν ὅτου ἂν ἄλλου τῶν τοῦ ἀνθρώπου φαίης, ἢ δακτύλου; Οὐ δῆτα. Οὐκ οὖν καὶ ποδὸς [f] ὑπόδημα τὸν αὐτὸν τρόπον; Ναί. ([g] καὶ ἱμάτια καὶ στρώματα [h] τοῦ ἄλλου σώματος ὁμοίως; Ναί.) Ἆρ᾽ οὖν ὅτ᾽ ἂν ὑποδημάτων ἐπιμελώμεθα, τότε ποδῶν ἐπιμελούμεθα; Οὐ πάνυ μανθάνω, ὦ Σώκρατες. Τί δαὶ, ὦ Ἀλκιβιάδη, ὀρθῶς ἐπιμελεῖσθαι καλεῖς τὶ ὁτουοῦν πράγματος; Ἔγωγε. Ἆρ᾽ οὖν ὅτ᾽ ἄν τίς τι βέλτιον ποιῇ, τότε ὀρθὴν λέγεις ἐπιμέλειαν; Ναί. Τίς οὖν τέχνη ὑποδήματα βελτίω ποιεῖ; Σκυτική. Σκυτικῇ ἄρα ὑποδημάτων ἐπιμελούμεθα; Ναί. Ἦ καὶ ποδὸς σκυτικῇ, ἢ ἐκείνῃ, ᾗ πόδας βελτίους ποιοῦμεν; Ἐκείνῃ. [i] Βελτίους δὲ πόδας οὐχ ἧπερ καὶ τὸ ἄλλο σῶμα; Ἔμοιγε δοκεῖ. Αὕτη δ᾽ οὐ γυμναστική; Μάλιστα. Γυμναστικῇ μὲν ἄρα ποδὸς ἐπιμελούμεθα, σκυτικῇ δὲ τῶν τοῦ ποδός. Πάνυ γε. Καὶ γυμναστικῇ μὲν χειρῶν, δακτυλιογλυφίᾳ δὲ τῶν τῆς χειρός. Ναί. Καὶ γυμναστικῇ μὲν, σώματος· ὑφαντικῇ [k] δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις, τῶν τοῦ σώματος. Παντάπασιν. Ἄλλῃ μὲν ἄρα τέχνῃ αὐτοῦ ἑκάστου ἐπιμελούμεθα, ἄλλῃ δὲ τῶν ἑαυτοῦ. Φαίνεται. Οὐκ ἄρα, ὅτ᾽ ἂν τῶν ἑαυτοῦ ἐπιμελῇ, σαυτοῦ ἐπιμελῇ. Οὐδαμῶς. Οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ τέχνη, ὡς ἔοικεν, ᾗ τις

[b] πότε ἄρα] πότερον N. Trinc.
[c] τί δαί;] δὲ B. om. N.
[d] ἐπιμελεῖται] ἐπιμελῆται N. Trinc. ἆρ᾽—ἐπιμελεῖται om. B.
[e] δή τι] δέ τι Trinc.
[f] ὑπόδυμα] ὑπόδημα Trinc.
[g] (καὶ—ναι)] Non est in Frobeniano quod includitur parenthesi. Gesner. Nec in aliis Platonis exemplis.
[h] τοῦ ἄλλου] τοῦ om. B. Mox τίς βέλτιον Trinc. sine τι.
[i] βελτίους δὲ] βελτίους δὴ Trinc. et οὐχί περ pro οὐχ ἧπερ.
[k] δὲ καὶ] καὶ om. B.

ἂν αὑτοῦ τε ἐπιμελοῖτο, καὶ τῶν αὑτοῦ. Οὐ φαίνεται. Φέρε δὴ, ποίᾳ ποτ' ἂν ἡμῶν αὐτῶν [l] ἐπιμεληθείημεν; Οὐκ ἔχω λέγειν. Ἀλλὰ τοσόνδε γε ὡμολόγηται, ὅτι οὐχ ᾗ ἂν τῶν ἡμετέρων καὶ ὁτιοῦν βέλτιον ποιῶμεν, [m] ἀλλὰ ᾗ ἡμᾶς αὐτούς. Ἀληθῆ λέγεις. Ἦ οὖν ἔγνωμεν ἄν ποτε τίς τέχνη [n] ὑπόδημα βέλτιον ποιῆ, μὴ εἰδότες ὑπόδημα; Ἀδύνατον. Οὐδέ γε τίς τέχνη [o] δακτυλίους βελτίους ποιῆ, ἀγνοοῦντες δακτύλιον. Ἀληθῆ. [p] Τί δέ; τίς γε τέχνη βελτίω ποιεῖ αὐτῶν ἆρ' ἄν ποτε γνοίημεν, ἀγνοοῦντες τί ποτ' ἐσμὲν αὐτοί; Ἀδύνατον. Πότερον [q] οὖν ῥᾴδιον τυγχάνει τὸ γνῶναι ἑαυτὸν, καί τις ἦν φαῦλος ὁ τοῦτο ἀναθεὶς εἰς τὸν ἐν Πυθοῖ νεὼν, ἢ χαλεπόν τι, καὶ οὐχὶ παντός; Ἐμοὶ μὲν, ὦ Σώκρατες, πολλάκις μὲν ἔδοξε παντὸς εἶναι· πολλάκις δὲ, παγχάλεπον. [r] Ἀλλ' ὦ Ἀλκιβιάδη, εἴτε ῥᾴδιον, εἴτε μή ἐστιν, ὅμως γε ἡμῖν ὧδ' ἔχει· γνόντες μὲν αὐτὸ, τάχ' ἂν γνοίημεν τὴν ἐπιμέλειαν ἡμῶν αὐτῶν· ἀγνοοῦντες δὲ, οὐκ ἄν ποτέ. Ἔστι ταῦτα. Φέρε δὴ, τίν' ἂν τρόπον εὑρεθείη αὐτὸ [s] τοῦτο; οὕτω μὲν γὰρ ἂν τάχ' εὕροιμεν τί ποτ' ἐσμὲν αὐτοί· τούτου δ' ἔτι ὄντες ἐν ἀγνοίᾳ, ἀδύνατόν που. [t] Ὀρθῶς λέγεις. Ἔχε οὖν πρὸς Διὸς, τῷ διαλέγῃ σὺ [u] νῦν, ἄλλῳ τῳ, ἢ ἐμοί; Ναί. Οὐκ οὖν καὶ ἐγὼ σοί; Ναί. Σωκράτης ἆρ' ἐστὶν ὁ διαλεγόμενος; Πάνυ γε. Ἀλκιβιάδης δ' ὁ ἀκούων; Ναί. Οὐκ οὖν λόγῳ διαλέγεται ὁ Σωκράτης; Τί μήν; τὸ δὲ διαλέγεσθαι, καὶ τῷ λόγῳ χρῆσθαι, ταυτόν που καλεῖς; Πάνυ γε. Ὁ δὲ χρώμενος καὶ ᾧ χρῆται, οὐκ ἄλλο; Πῶς λέγεις; Ὥσπερ σκυτοτόμος

[l] ἐπιμελετήειμεν] ἐπιμελήειμεν N. Trinc. Supra ποῖά Trinc.

[m] ἀλλὰ ᾗ] καὶ N. Trinc.

[n] ὑπόδημα] ὑποδημάτων N. ὑποδήματα Trinc.

[o] δακτυλίους βελτίους] δακτύλια βελτίω N.

[p] τί δέ;] τί δαί B. Mox γε om. Trinc.

[q] οὖν ἂν] ἂν om. N. Trinc.

[r] ἀλλ'] ἆρ' N.

[s] τοῦτο] τὸ αὐτὸ Gesneri margo. Mox ὄντες Trinc. pro ὄντος.

[t] ὀρθῶς λέγεις] om. N. Trinc.

[u] νῦν] om. N. Trinc.

τέμνει που τομῇ καὶ [w] σμίλῃ καὶ ἄλλοις [x] ὀργάνοις. Ναί. Οὐκ οὖν [y] ἄλλο μὲν ὁ τέμνων καὶ χρώμενος, ἄλλο δὲ οἷς ὁ τέμνων χρῆται; [z] Πῶς γὰρ οὔ; Ἆρ᾽ [a] οὖν οὕτως καὶ οἷς ὁ κιθαριστὴς κιθαρίζει, καὶ αὐτὸς ὁ κιθαριστὴς ἄλλο ἂν εἴη; Ναί. Τοῦτο τοίνυν ἀρτίως ἠρώτων, εἰ ὁ χρώμενός τε καὶ ᾧ χρῆται ἀεὶ δοκεῖ ἕτερον εἶναι. Δοκεῖ. Τί οὖν; φῶμεν τὸν σκυτοτόμον τέμνειν ὀργάνοις μόνον, [b] ἢ καὶ χερσί; Καὶ χερσί. Χρῆται ἄρα καὶ [c] ταύταις. Ναί. Ἦ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς χρώμενος σκυτοτομεῖ; Ναί. Τὸν δὲ χρώμενον, καὶ οἷς χρῆται, ἕτερα ὁμολογοῦμεν; [d] Ναί. Ἕτερον ἄρα σκυτοτόμος καὶ κιθαριστὴς χειρῶν καὶ ὀφθαλμῶν οἷς ἐργάζονται. Φαίνεται. Οὐκ οὖν καὶ παντὶ τῷ σώματι χρῆται ἄνθρωπος; Πάνυ γε. Ἕτερον [e] δ᾽ ἦν τό τε χρώμενον, καὶ ᾧ χρῆται; Ναί. Ἕτερον ἄρ᾽ [f] ἄνθρωπός ἐστι τοῦ ἑαυτοῦ σώματος. Ἔοικε. Τί ποτ᾽ οὖν ἐστιν ἄνθρωπος; Οὐκ ἔχω λέγειν. Ἔχεις μὲν οὖν ὅ τι γε τῷ σώματι χρώμενον; Ναί; Ἦ οὖν ἄλλο τι χρῆται αὐτῷ ἢ ψυχή; Οὐκ ἄλλο. Οὐκ οὖν ἄρχουσα; Ναί. Καὶ μὴν τόδε γ᾽ οἶμαι οὐδένα ἂν ἄλλως οἰηθῆναι. Τὸ ποῖον; Μὴ οὐ τριῶν ἕν γέ τι εἶναι τὸν ἄνθρωπον. Τίνων; Ψυχὴν, ἢ σῶμα, [g] ἢ συναμφότερον, τὸ ὅλον τοῦτο. Τί μήν; Ἀλλὰ μὴν [h] οὐ τό γε τὸ τοῦ σώματος ἄρχον ὡμολογήσαμεν ἄνθρωπον εἶναι; Ὡμολογήσαμεν. [[i] Τίς οὖν ὁ ἄνθρωπος;] ἆρ᾽ οὖν σῶμα αὐτὸ αὑτοῦ ἄρχει; Οὐδαμῶς. Ἄρχεσθαι γὰρ [k] αὐτὸ εἴπομεν; Ναί. Οὐκ

[w] σμίλῃ] σκέλλῃ B.

[x] ὀργάνοις] ἐργαλίοις N. B.

[y] ἄλλο] ἄλλος Trinc. et mox ἄλλα δὲ οἷς τέμνων.

[z] πῶς οὔ] πῶς γὰρ οὔ N. Trinc.

[a] οὖν] αὖ Gesneri marg.

[b] ἢ καὶ] deest ἢ Trinc.

[c] ταύταις] αὐταῖς B.

[d] ναὶ om. Trinc.

[e] δ᾽ ἦν] δὴ Gesneri marg.

[f] ὁ ἄνθρωπος] Deest articulus Trinc.

[g] ἢ καὶ συν.] καὶ om. Trinc.

[h] αὐτό γε τὸ τοῦ] οὐ τό γε τοῦ N. Trinc.

[i] τίς οὖν ὁ ἀ.] om. B. N. Trinc.

[k] αὐτὸ] αὐτὰ N. Trinc. Supra αὐτὸ om. B. Mox ναὶ om. Trinc.

ἂν δὴ τοῦτό γε εἴη τὸ ζητούμενον. Οὐκ ἔοικεν. Ἀλλὰ [l] ἆρα τὸ συναμφότερον τοῦ σώματος ἄρχει, καὶ ἔστι δὴ τοῦτο ὁ ἄνθρωπος; Ἴσως δῆτα. Πάντων γε ἥκιστα, μὴ γὰρ [m] συνάρχοντος τοῦ ἑτέρου, οὐδεμία που μηχανὴ τὸ συναμφότερον ἄρχειν. Ὀρθῶς. Ἐπειδὴ δὲ οὔτε τὸ σῶμα, οὔτε τὸ συναμφότερόν ἐστιν ἄνθρωπος, λείπεται, οἶμαι, ἢ μηδὲν αὐτὸ εἶναι, ἢ εἴπερ τί ἐστὶ, μηδὲν ἄλλο τὸν ἄνθρωπον συμβαίνειν, ἢ ψυχήν. Κομιδῆ μὲν οὖν. [n] Ἔτι οὖν σαφέστερον δεῖ ἀποδειχθῆναί σοι, ὅτι [o] ἡ ψυχή ἐστιν ἄνθρωπος; Μὰ Δί', ἀλλ' ἱκανῶς μοι δοκεῖ ἔχειν. Εἰ δέ γε μὴ ἀκριβῶς, ἀλλὰ καὶ μετρίως, ἐξαρκεῖ ἡμῖν· ἀκριβῶς μὲν γὰρ εἰσόμεθα τότε, ὅτ' ἂν εὕρωμεν ὃ νῦν δὴ παρήλθομεν διὰ τὸ πολλῆς εἶναι σκέψεως. Τί τοῦτο; Ὃ ἄρτι οὕτω πως ἐρρήθη, ὅτι πρῶτον 1
σκεπτέον εἴη αὐτὸ τὸ αὐτό· νῦν δ' ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ, αὐτὸν ἕκαστον ἐσκέμμεθα ὅ τι ἐστίν. Καὶ ἴσως ἐξαρκέσει· οὐ γάρ που κυριώτερόν γε οὐδὲν ἂν ἡμῶν αὐτῶν φήσαιμεν, ἢ τὴν ψυχήν. Οὐ δῆτα. Οὐκ οὖν καλῶς ἔχει οὕτω νομίζειν, ἐμὲ καὶ σὲ [p] προσομιλεῖν ἀλλήλοις τοῖς λόγοις χρωμένους τῇ ψυχῇ πρὸς τὴν ψυχήν; Πάνυ μὲν οὖν. Τοῦτο δ' ἄρα ἦν, [q] ὃ καὶ ὀλίγῳ ἔμπροσθεν εἴπομεν, ὅτι Σωκράτης Ἀλκιβιάδῃ διαλέγεται λόγῳ χρώμενος, οὐ πρὸς τὸ σὸν πρόσωπον, ὡς ἔοικεν, ἀλλὰ πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην ποιούμενος τοὺς λόγους· τοῦτο δ' ἐστὶ [r] ἡ ψυχή. Ἐμοὶ γ' οὖν δοκεῖ. Ψυχὴν ἄρα ἡμᾶς κελεύει γνωρίζειν, [s] ὁ ἐπιτάττων γνῶναι ἑαυτόν. Ἔοικεν. [t] Ὅστις ἄρα τῶν τοῦ σώματός τι γιγνώσκει, τὰ

[l] ἆρα om. N. Trinc.

[m] συνάρχοντος] οὖν ἄρχοντος Gesn. marg.

[n] ἔτι οὖν σαφέστερον] ἔστιν οὖν συναμφότερον B. Supra τὸν ante ἄνθρωπον om. Trinc.

[o] ἡ ψυχὴ] deest articulus Trinc. N. Mox αὐτὸ τοῦ αὐτοῦ N.

[p] προσομιλεῖν] Id est, *conversari, colloqui.* Gesnerus. προσομιλῶν B.

[q] ὃ καὶ] ὃ ἔγωγε καὶ A. N. Trinc. Mox εἶπον Trinc.

[r] ἡ ψυχὴ] deest articulus A. Trinc.

[s] ὁ ἐπιτάττων] καὶ ὁ ἐ. A. Trinc.

[t] ὅστις ἄρα] ἄρα ὅστις A.

[u] αὐτοῦ, ἀλλ᾽ οὐχ ἑαυτὸν ἔγνωκεν. Οὕτως. Οὐδεὶς ἄρα τῶν ἰατρῶν ἑαυτὸν γιγνώσκει καθ᾽ ὅσον ἰατρός· οὐδὲ τῶν παιδοτριβῶν, καθ᾽ ὅσον παιδοτρίβης. Οὐκ ἔοικε. Πολλοῦ ἄρα δέουσιν οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργοὶ γιγνώσκειν ἑαυτούς· οὐδὲ γὰρ τὰ ἑαυτῶν [w] οὗτοί γε, ὡς ἔοικε, γιγνώσκουσιν, ἀλλ᾽ ἔτι πορρωτέρω τῶν ἑαυτῶν, κατά γε τὰς τέχνας ἃς ἔχουσι· τὰ γὰρ τοῦ σώματος γιγνώσκουσιν, οἷς τοῦτο θεραπεύεται. Ἀληθῆ [x] λέγεις. Εἰ ἄρα [y] σωφροσύνη ἐστὶ τὸ ἑαυτὸν γιγνώσκειν, οὐδεὶς τούτων σώφρων κατὰ τὴν τέχνην. Οὔ μοι δοκεῖ. Διὰ ταῦτα δὴ καὶ βάναυσοι αὗται αἱ τέχναι δοκοῦσιν εἶναι, καὶ οὐκ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ μαθήματα. Πάνυ μὲν οὖν. Οὐκ οὖν [z] πάλιν ὅστις αὖ σῶμα θεραπεύει, [a] τὸ ἑαυτοῦ, ἀλλ᾽ οὐχ ἑαυτὸν θεραπεύει; Κινδυνεύει. Ὅστις δέ γε τὰ χρήματα, οὔτε ἑαυτὸν οὔτε τὰ ἑαυτοῦ, ἀλλ᾽ ἔτι πορρωτέρω τῶν ἑαυτοῦ; Ἔμοιγε δοκεῖ. [b] Οὐ τὰ αὑτοῦ ἄρα ἔτι πράττει ὁ χρηματιστής. Ὀρθῶς. Εἰ δ᾽ ἄρα τὶς γέγονεν ἐραστὴς τοῦ Ἀλκιβιάδου σώματος, οὐχὶ Ἀλκιβιάδου[c] [ἄρα] ἠράσθη, ἀλλά τινος τοῦ Ἀλκιβιάδου. Ἀληθῆ λέγεις. [d] Ὅστις δὲ σοῦ, τῆς ψυχῆς ἐρᾷ. Ἀνάγκη φαίνεται ἐκ τοῦ λόγου. Οὐκ οὖν ὁ [e] μὲν τοῦ σώματός σου ἐρῶν, ἐπειδὴ λήγει ἀνθοῦν, ἀπιὼν οἴχεται; Φαίνεται. Ὁ δὲ τῆς ψυχῆς ἐρῶν, οὐκ ἄπεισιν, ἕως ἂν ἐπὶ τὸ βέλτιον εἴη. Εἰκός γε. Οὐκ οὖν ἐγώ εἰμι ὁ οὐκ ἀπιὼν, ἀλλὰ [f] παραμένων, λήγοντος τοῦ σώματος, τῶν ἄλλων ἀπεληλυθότων;

[u] αὐτοῦ] αὐτῶν A. ἑαυτοῦ B.
[w] οὗτοί γε ὡς ἔοικε γιγν.] ὡς ἔοικεν ὡσ ἔοικε γίγν. (sic) οὗτοί γε γινωσκ. A. Supra οὔτε Trinc. pro οὐδὲ, et mox τῶν ἑαυτῶν.
[x] λέγει] λέγεις A. Trinc.
[y] σωφροσύνη] σωφροσύνης Trinc.
[z] πάλιν ὅστις αὖ] αὖ ὅστις A.
[a] τὸ ἑαυτοῦ] τὰ ἑαυτοῦ B.
[b] οὐ τὰ αὑτοῦ ἔτι πράττει] αὐτὰ οὖν ἄρα πράττει ὁ A. ἔτι om. Trinc. ubi ὁ χρη.
[c] ἄρα om. Trinc. A.
[d] ὅστις] ὅτι B.
[e] μὲν τοῦ] μὲν τῶν A.
[f] περιμένων] παραμένων A. Gesn. marg.

24 [a] Ἐν ταυτῷ.

Εὖ μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ πειρῶ ἐξηγεῖσθαι ὅντινα τρόπον ἐπιμεληθείημεν ἡμῶν αὐτῶν. Οὐκ οὖν τοσοῦτον μὲν ἡμῖν εἰς τὸ πρόσθεν πεπέραται; ὃ γὰρ ἐσμὲν, ἐπιεικῶς ὡμολόγηται· [b] ἐφοβούμεθα δὲ μὴ τούτου σφαλέντες λάθωμεν, ἑτέρου τινὸς ἐπιμελόμενοι, ἀλλ᾽ οὐχ ἡμῶν. Ἔστι ταῦτα. Καὶ μετὰ τοῦτο δὴ ὅτι ψυχῆς ἐπιμελητέον, [c] καὶ εἰς τοῦτο βλεπτέον. Δῆλον. Σωμάτων δὲ καὶ χρημάτων τὴν ἐπιμέλειαν [d] ἑτέροις παραδοτέον. Τί μήν; Τίν᾽ οὖν ἂν τρόπον γνοίημεν αὐτὰ ἐναργέστατα; ἐπειδὴ τοῦτο γνόντες, ὡς ἔοικεν, [e] ἡμᾶς αὐτοὺς γνωσόμεθα. Ἆρα πρὸς θεῶν εὖ λέγοντος, [f] οὗ νῦν δὴ ἐμνήσθημεν, τοῦ Δελφικοῦ γράμματος οὐ [g] ξυνίεμεν; Τὸ ποῖον; Τί διανοούμενος λέγεις, ὦ Σώκρατες; Ἐγώ σοι φράσω, ὅ γε ὑποπτεύω λέγειν καὶ συμβουλεύειν ἡμῖν τοῦτο τὸ γράμμα· κινδυνεύει γὰρ οὐδὲ πολλαχοῦ εἶναι [h] παράδειγμα αὐτοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὄψιν μόνον. Πῶς τοῦτο λέγεις; Σκόπει καὶ σὺ, εἰ ἡμῶν τῷ ὄμματι ὥσπερ ἀνθρώπῳ συμβουλεύων, εἶπεν, ἴδε ἑαυτὸν, πῶς ἂν [i] ὑπελάβομέν τι παραινεῖν; ἆρ᾽ οὐχὶ εἰς τοῦτο [k] βλέπειν, εἰς ὃ βλέπων ὀφθαλμὸς ἔμελλεν αὑτὸν ἰδεῖν; Δῆλον. Ἐννοῶμεν δὴ εἰς τί [l] βλέποντες τῶν ὄντων, ἐκεῖνό τε ὁρῷμεν ἅμα ἂν, καὶ [m] ἡμᾶς αὐτούς. Δῆλον δὴ, ὦ Σώκρατες, [n] ὅτι εἰς κάτοπτρά τε καὶ τὰ τοιαῦτα. Ὀρθῶς λέγεις. Οὐκ οὖν καὶ τῷ ὀφθαλμῷ, ᾧ ὁρῶμεν, ἔνεστι τῶν τοιούτων; Πάνυ γε. Ἐννενόηκας οὖν ὅτι τοῦ ἐμβλέποντος εἰς τὸν ὀφθαλμὸν

24.

[a] Sic A. Trinc. Scil. p. 132. B.

[b] ἐφοβούμεθα] ἐβουλόμεθα N. B. Mox ἐπιμελόμενοι Trinc. pro ἐπιμελούμενοι.

[c] καὶ εἰς τοῦτο βλεπτέον om. B.

[d] ἑτέροις] ἑτέρως Trinc.

[e] καὶ ἡμᾶς] καὶ om. N. Trinc.

[f] οὗ δὴ νῦν] σοῦ νῦν δὴ B. N. σοῦ νῦν δὲ Trinc.

[g] ξυνίσμεν] ξυνίεμεν N. Trinc.

[h] παράδειγμα] παραδείγματα Tr. et mox εἰπεῖν.

[i] ὑπελάβομεν] ὑπέλαβεν A.

[k] βλέπειν] βλέπῃ B.

[l] βλέποντες—ἐκεῖνο] βλέποντα—ἐκεῖνα A. ἐκεῖνα Trinc.

[m] ἡμᾶς] ἡμεῖς B.

[n] οἷα εἰς] ὅτι εἰς Trinc. Mox τὸ πρόσωπον om. Trinc.

τὸ πρόσωπον ἐμφαίνεται ἐν τῇ τοῦ καταντικρὺ ὄψει, ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ; ὃ δὴ καὶ [o] κόρην καλοῦμεν, εἴδωλον ὂν τοῦ [p] ἐμβλέποντος. Ἀληθῆ λέγεις. Ὀφθαλμὸς ἄρ᾽ ὀφθαλμὸν θεώμενος, καὶ ἐμβλέπων εἰς τουτὶ, ὅπερ βέλτιστον αὐτοῦ, καὶ ᾧ ὁρᾷ, οὕτως ἂν αὐτὸν ἴδοι. [q] Φαίνεται. [r] Εἰ δέ γ᾽ εἰς ἄλλο τῶν τοῦ ἀνθρώπου βλέποι, ἤ τι τῶν ὄντων, πλὴν εἰς ἐκεῖνο [s] ᾧ τοῦτο τυγχάνει ὅμοιον, οὐχὶ ὄψεται [t] ἑαυτόν. Ἀληθῆ λέγεις. Ὀφθαλμὸς ἄρα εἰ [v] μέλλει ἰδεῖν αὑτὸν, εἰς ὀφθαλμὸν αὐτῷ βλεπτέον, καὶ τοῦ ὄμματος εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, ἐν ᾧ τυγχάνει ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀρετὴ ἐγγιγνομένη· ἔστι δὲ τοῦτό που ὄψις. Οὕτως. Ἆρ᾽ οὖν, ὦ [φίλε] Ἀλκιβιάδη, καὶ ψυχὴ εἰ μέλλει γνώσεσθαι [w] αὑτὴν, εἰς ψυχὴν αὐτῇ βλεπτέον, καὶ μάλιστα εἰς τοῦτον αὐτῆς τὸν τόπον, ἐν ᾧ [x] ἐγγίγνεθ᾽ ἡ ψυχῆς ἀρετὴ, σοφία, καὶ εἰς ἄλλο ᾧ τοῦτο τυγχάνει ὅμοιον ὄν; Ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες. Ἔχομεν οὖν εἰπεῖν, ὅ τι ἐστὶ τῆς ψυχῆς θειότερον, ἢ τοῦτο περὶ ὃ τὸ εἰδέναι καὶ φρονεῖν ἐστιν; Οὐκ ἔχομεν. Τῷ θείῳ ἄρα τοῦτ᾽ ἔοικεν αὐτῆς· καί τις εἰς τοῦτο βλέπων καὶ πᾶν τὸ θεῖον γνοὺς, θεόν τε καὶ φρόνησιν, οὕτω καὶ ἑαυτὸν [y] ἂν γνοίη μάλιστα. Φαίνεται. Τὸ δὲ γιγνώσκειν αὑτὸν, ὁμολογοῦμεν σωφροσύνην εἶναι; Πάνυ γε. [z] Ἆρ᾽ ὥσπερ κάτοπτρα

[o] κορὴν] κορυφὴν Gesneri margo.

[p] ἐμβλέποντος] βλέποντος B. et mox ib. βλέπων pro ἐμβλέπων.

[q] φαίνεται] φαίνεται ὁ ὑποπατιῶν A. ubi desunt reliqua usque ad ἄρ᾽ οὖν ὦ Ἀλκ. deest enim φίλε. φίλε item om. Trinc. N.

[r] εἰ δέ γ᾽] εἰ δέ τ᾽ Trinc.

[s] ᾧ τοῦτο τυγχάνει] ὃ τυγχάνει Tr.

[t] ἑαυτὸν] αὐτῷ Trinc.

[v] μέλλει] μέλλοι A.

[w] αὐτὴν—αὐτῇ] αὐτοῦ—αὐτῷ A. αὐτῷ Trinc.

[x] ἐγγίγνεθ᾽] ἐγγίνεσθαι B.

[y] ἂν γνοίη] ἂν om. A. Trinc. Mox ὡμολογοῦμεν Trinc.

[z] Cohærent hæc cum superioribus in A. Hinc usque ad πανύ γε uncinis inclusit Schowius cum hac nota: "Quæ uncis inclusi, "spuria et insititia esse arbitror: "vulgo absunt. In membranis "indivise exarantur."

Ib. Si hæc eximas, præcedentia et sequentia, ut in impressis Platonis exemplaribus habent, cohærebunt. Suspicor vero recte hic legi, et omnia conjungi debere, in impressis vero culpa librarii omissa esse quæ sequuntur

σαφέστερά ἐστι τοῦ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἐνόπτρου καὶ καθαρώ-
τερά τε καὶ λαμπρότερα, οὕτω καὶ [a] ὁ θεὸς τοῦ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ
ψυχῇ βελτίστου καθαρώτερόν τε καὶ λαμπρότερον τυγχάνει
ὄν. Ἔοικέ γε, ὦ Σώκρατες. Εἰς τὸν θεὸν ἄρα βλέποντες,
ἐκείνῳ καλλίστῳ ἐνόπτρῳ χρῷμεθ' ἄν, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων
εἰς τὴν [b] ψυχῆς ἀρετήν· καὶ οὕτως ἂν μάλιστα ὁρῷμεν, καὶ
[c] γιγνώσκοιμεν ἡμᾶς αὐτούς. Ναί. Τὸ δὲ γιγνώσκειν αὐ- 50
τόν, ὁμολογοῦμεν σωφροσύνην εἶναι; Πάνυ γε. Ἆρ' οὖν μὴ
γιγνώσκοντες ἡμᾶς αὐτοὺς, μηδὲ [d] σώφρονες ὄντες, δυνάμεθα
εἰδέναι τὰ ἡμέτερα αὐτῶν κακά τε καὶ ἀγαθά; Καὶ πῶς
ἂν τοῦτο γένοιτο, ὦ Σώκρατες; Ἀδύνατον [[e] γὰρ] ἴσως σοι
φαίνεται μὴ [f] γιγνώσκοντα Ἀλκιβιάδην, τὰ Ἀλκιβιάδου
γιγνώσκειν, ὅτι Ἀλκιβιάδου ἐστίν. Ἀδύνατον μέντοι νὴ 1
Δία. Οὐδ' ἄρα τὰ ἡμέτερα, [g] ὅτι ἡμέτερα, εἰ μὴ δι' ἡμᾶς
αὐτούς; Πῶς γάρ; [h] Εἰ δ' ἄρα μηδὲ τὰ ἡμέτερα, [i] οὐδὲ
τὰ τῶν ἡμετέρων; Οὐ φαίνεται. Οὐκ ἄρα πάνυ τι ὀρθῶς
[k] ὡμολογοῦμεν, ὁμολογοῦντες ἄρτι εἶναι τινὰς, [l] οἳ ἑαυτοὺς
μὲν οὐ γιγνώσκουσι, τὰ δὲ αὐτῶν· [m] ἄλλους δὲ τὰ τῶν ἑαυτῶν·
ἔοικε γὰρ πάντα ταῦτ' εἶναι κατιδεῖν ἑνός τε καὶ μιᾶς
τέχνης, ἑαυτὸν, τὰ αὑτοῦ, τὰ τῶν ἑαυτοῦ. Κινδυνεύει.
Ὅστις δὲ τὰ αὑτοῦ ἀγνοεῖ, καὶ τὰ τῶν ἄλλων που ἀγνοεῖ
κατὰ ταῦτα. [n] Τί μήν; Οὐκ οὖν εἰ τὰ τῶν ἄλλων, καὶ τὰ 10
τῶν πόλεων ἀγνοήσει; Ἀνάγκη. Οὐκ ἄρα ἂν γένοιτο ὁ

hæc verba τὸ δὲ γιγ. — πανύ γε, donec eadem repetantur. Sic enim sæpe fit error. Gesner. Habet hæc et Eusebius P. E. p. 551. B. Insititia putat Buttmannus. Vide *Platonis Dialogi IV, &c. cur. Biester et Buttmannus Berol.* 1811.

[a] ὁ θεὸς] deest artic. A.

[b] ψυχῆς] ψυχικὴν A. ψυχὴν Trinc.

[c] γιγνώσκοιμεν] γινώσκομεν B.

[d] σώφρονες ὄντες] σωφρονοῦντες A.

[e] γὰρ ἴσως] γὰρ om. A. Trinc.

[f] γιγνώσκοντα] γιγνώσκοντες Tr.

[g] ὅτι ἡμέτερα om. B.

[h] εἰ δ' om. A. εἰ Trinc.

[i] οὐδὲ] μηδὲ A.

[k] ὡμολογοῦμεν] ὁμολογοῦμεν A.

[l] οἱ ἑαυτοὺς] δι' ἑαυτοὺς B.

[m] ἄλλους δὲ] ἀλλ' οὐδὲ Gesn. marg.

[n] τί μήν usque ad fin. om. A.

τοιοῦτος ἀνὴρ πολιτικός. Οὐ δῆτα. Οὐ μὴν οὐδὲ οἰκονομικός γε. Οὐ δῆτα. Οὐδέ γ' εἴσεται [o]ὅ τι πράττει. Οὐ γὰρ οὖν. Ὁ δὲ μὴ εἰδὼς τί πράττει, οὐχ ἁμαρτήσεται; Πάνυ γε. Ἐξαμαρτάνων δὲ, οὐ κακῶς πράξει ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ; Πῶς δ' οὔ; Κακῶς δὲ πράττων, οὐκ ἄθλιος; Σφόδρα γε. Τί δ', οἷς οὗτος πράττει; Καὶ οὗτοι. Οὐκ ἄρα οἷόν τε, ἐὰν μή τις σώφρων καὶ ἀγαθὸς [p]ᾖ, εὐδαίμονα [q]εἶναι. Οὐχ οἷόν τε. Οἱ ἄρα κακοὶ τῶν ἀνθρώπων ἄθλιοι. Σφόδρα γε. Οὐκ ἄρα οὐδὲ ὁ πλουτήσας ἀθλιότητος ἀπαλλάττεταί γε, ἀλλ' ὁ σωφρονήσας. Φαίνεται.

25 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Χαρμίδου.

Καὶ οὐκ ἂν αἰσχυνθείην [b]μὴ οὐχὶ ὀρθῶς φάναι [c]ποτὲ, ἢ τοῦτο συγχωρήσαιμ' ἂν ἀγνοοῦντα ἄνθρωπον αὐτὸν ἑαυτὸν σωφρονεῖν. Σχεδὸν γάρ τι ἔγωγε αὐτὸ τοῦτό φημι εἶναι σωφροσύνην, τὸ γιγνώσκειν ἑαυτὸν, καὶ συμφέρομαι τῷ ἐν Δελφοῖς ἀναθέντι τὸ τοιοῦτον γράμμα. Καὶ γὰρ τοῦτο οὕτω μοι δοκεῖ τὸ γράμμα ἀνακεῖσθαι, [d]ὡς δὴ [e]πρόσρησις οὖσα τοῦ θεοῦ τῶν εἰσιόντων, ἀντὶ τοῦ χαῖρε· ὡς τούτου μὲν οὐκ ὀρθοῦ ὄντος τοῦ προσρήματος, [f]τοῦ χαίρειν, οὐδὲ δεῖν τοῦτο παρακελεύεσθαι [g]ἀλλήλοις, ἀλλὰ σωφρονεῖν. [h]Οὕτω μὲν δὴ ὁ θεὸς προσαγορεύει τοὺς εἰσιόντας εἰς τὸ ἱερὸν διαφέρον τι ἢ οἱ ἄνθρωποι, ὡς διανοούμενος ἀνέθηκεν [i]ὁ ἀναθεὶς, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ λέγει πρὸς τὸν ἀεὶ εἰσιόντα, οὐκ ἄλλο τι ἢ [k]σωφρόνει φησίν. Αἰνιγματω-

[o] τι πράττει] ὅττι πράττει B.
[p] ᾖ] ἢ N. Trinc. Uterque paullo supra τίς δ'—καὶ οὗτος.
[q] εἶναι om. B.

25.

[a] Sic A. Trinc. Scil. p. 164.
[b] ὅτι μὴ] ὅτι om. A. Trinc.
[c] εἰρηκέναι μ. ἢ π. σ.] ποτὲ ἢ τοῦτο συγχ. A. ποτε ἢ τοῦτο συγχωρῆσαι μ' Trinc.
[d] ὡς δὴ] ὡς δὲ B.
[e] πρόσρησις] πρόρρησις A.
[f] τὸ χαίρειν] τοῦ χ. A. Trinc.
[g] ἀλλήλους] ἀλλήλοις A. ἀλλόλοις (sic) Trinc.
[h] οὕτω μὲν δὴ ὁ] τούτω δὴ οὖν A. τούτων οὖν δὴ Trinc. ubi mox διαφέρονται. τούτως N.
[i] ὁ ἀναθεὶς] deest ὁ A. Trinc. εὐθὺς post ἀναθεὶς addit B.
[k] σωφρόνει] σωφρονεῖν A. Trinc.

δέστερον δὲ δὴ, ὡς [l] μάντις, λέγει. Τὸ γὰρ Γνῶθι σαυτὸν, καὶ τὸ Σωφρόνει, ἐστὶ μὲν ταυτὸν, ὡς τὰ γράμματά φησι, καὶ ἐγὼ, τάχα [m] δ᾽ ἄν τις οἰηθείη ἄλλο εἶναι· ὃ δή μοι δοκοῦσι παθεῖν, καὶ οἱ τὰ ὕστερα γράμματα ἀναθέντες, τό τε "Μηδὲν ἄγαν," καὶ τὸ, "Ἐγγύα, πάρα δ᾽ [n] ἄτα." Καὶ γὰρ οὗτοι συμβουλὴν ᾠήθησαν εἶναι τὸ Γνῶθι σαυτὸν, ἀλλ᾽ οὐ τῶν εἰσιόντων ἕνεκεν ὑπὸ τοῦ θεοῦ πρόσρησιν· [o] εἶθ᾽ ἵνα δὴ καὶ [p] αὐτοὶ μηδὲν ἧττον [q] χρησίμους [r] συμβουλὰς [s] ἀναθεῖεν, ταῦτα γράψαντες ἀνέθεσαν.

26 [a] Πορφυρίου.

Τί ποτε ἦν ἄρα, καὶ τίνος τὸ ἱερὸν πρόσταγμα τὸ ἐν Πυθοῖ, 50
ὃ γνῶναι ἑαυτὸν τοῖς τοῦ θεοῦ δεησομένοις προσαγορεύει;
μήτε γὰρ τιμῆσαι θεὸν τὰ προσήκοντα, μηδ᾽ αὖ τυχεῖν τοῦ
θεοῦ δεηθέντα, [b] τὸν ἀγνοίᾳ τῇ ἑαυτοῦ ἐνισχόμενον, παραγ-
γέλλειν ἔοικεν. Ἀλλ᾽ [c] εἴτε Φημονόη ἐπὶ πάντα [d] λυσιτε-
λοῦν τὰ ἀνθρώπινα τοῦτο ἐθέσπισεν, δι᾽ ἧς πρώτης ὁ Πύθιος 1
λέγεται τὰς εἰς ἀνθρώπους [e] διαδοῦναι χάριτας· εἴτε Φανοθέα ἡ Δελφοῦ, εἴτε καὶ Βίαντος, ἢ Θαλοῦ, ἢ Χίλωνος ἦν ἀνάθημα, ὁρμηθὲν ἀπό τινος θείας [f] ἐπιπνοίας· εἴτε Κλεάρχῳ [g] προσεκτέον μᾶλλον τοῦ μὲν Πυθίου φράζοντι εἶναι παράγγελμα, χρησθῆναι δὲ Χίλωνι, τὸ ἄριστον ἀνθρώποις μαθεῖν πυνθανομένῳ· εἴτε καὶ πρὸ Χίλωνος ἦν ἔτι ἀνάγραπτον ἐν τῷ ἱδρυθέντι νεῷ μετὰ τὸν πέτρινόν τε καὶ χαλκοῦν,

[l] μάντις] μή τις B.
[m] δ᾽ ἂν] δ᾽ om. B.
[n] δ᾽ ἄτα] δαῖτα A. B. Supra ἐγγύη Trinc.
[o] εἶθ᾽ om. A. Trinc.
[p] αὐτοὶ] σφεῖς Gesneri marg.
[q] χρησίμους] χρησίμως B.
[r] συμβουλὰς] συμβολὰς A. συμβούλους Trinc.
[s] ἀναθεῖεν] ἀναθεῖν B.

26.

[a] Sic Trinc. Deest locus A. *Porphyrii ex Sermone, de hoc dicto Nosce teipsum.* Gesner.
[b] τὸν ἀγνοίᾳ] τὴν ἀγνοίαν N.
[c] εἴ τε] ἤτε B.
[d] λυσιτελοῦν τὰ om. B. λυσιτελοῦντα Trinc.
[e] διαδοῦναι] δοῦναι B. N.
[f] ἐπιπνοίας] ἐπινοίας N.
[g] προσεκτέον] προσακτέον Trinc. et mox ἀνθρώπους.

καθάπερ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας εἴρηκε· τὸ μὲν, [h]ὅτου ἂν εἴη, Ἰάμβλιχε, [i]ἀμφισβητήσιμον ἔστω· πάντως δὲ ὅτι ὑπὸ θεοῦ ἢ οὐκ ἄνευ θεοῦ ἐρρήθη, ἐξ αὐτοῦ φαίνοιτ' ἂν τοῦ ἐν τοῖς Πυθίοις αὐτὸ κεῖσθαι [k]ἀναμφήριστον. Τί ποτε δ' ἐστὶν ὃ φράζει, καὶ πρό γε [l]τῶν περιρραντηρίων προτελεῖσθαι τῷ θεῷ ἐπιτάττει, ἀναγκαῖον ἂν εἴη γνῶναι.

27 [a]Πορφυρίου ἐκ τοῦ ᾱ Περὶ τοῦ Γνῶθι σεαυτόν.

Ἀλλὰ μήποτε σωφρόνει ἔνεστιν ἀκοῦσαι λέγοντος ἀντὶ τοῦ σῶζε τὴν φρόνησιν· καὶ γὰρ σωφροσύνη σαοφροσύνη [b]τις ἦν· οὕτω δὲ πρὸς [c]τὸ φρονεῖν καὶ τοῦ φρονεῖν αἴτιον διαλέγοιτ' ἂν, σώζειν [d]ἑαυτὸν παρακελευόμενος· τοῦτο δ' ἂν εἴη ὁ νοῦς. Ἀλλ' εἰ τοῦτο, δεῖ πάλιν γνῶναι τὴν οὐσίαν ἡμῶν ἥ τις ἐστίν. Ἄλλοι γε μὴν μικρὸν διάκοσμον καλῶς εἰρῆσθαι φάμενοι τὸν ἄνθρωπον, παρακελεύεσθαι μέν φασι τὸ γράμμα γνῶναι τὸν ἄνθρωπον· ὄντος δὲ μικροῦ διακόσμου τοῦ ἀνθρώπου, οὐδὲν ἄλλο κελεύειν, ἢ φιλοσοφεῖν. Εἴπερ οὖν ἀπταίστως φιλοσοφεῖν σπουδάζομεν, προθυμώμεθα γνῶναι ἑαυτοὺς, καὶ ἔσται ἡμῖν τεῦξις ὀρθῆς φιλοσοφίας, ἐκ τῆς ἡμετέρας κατανοήσεως ἀναβαίνουσα ἐπὶ τὴν τοῦ παντὸς θεωρίαν. [e]Ἀλλ' ὅτι μὲν ἀπὸ τῶν ἐν ἡμῖν συλλογιζόμεθα καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ ὅλῳ, καὶ ἡμᾶς ἐτάζοντες καὶ εὑρίσκοντες ῥᾷον μεταβαίνομεν ἐπὶ τὴν τοῦ παντὸς θεωρίαν, λέγεται ὀρθῶς· μήποτε δὲ τὴν ἑαυτοῦ θεωρίαν οὐ φιλοσοφίας ἕνεκα θεὸς ποιεῖσθαι παρακελεύεται, [f]ἄλλου δέ τινος μείζο-

[h] ὅτου ἂν] ὅταν B.

[i] ἀμφισβητήσιμον] ἀμφισβήσιμον B.

[k] ἀμφήριστον] Malim ἀναμφήριστον. Gesner. Sic 2 MSS. Schowii.

[l] τῶν περιρραντηρίων] τῶν - ρίων sic B. περὶ ῥαντηρίων Trinc.

27.

[a] Sic A. Ἐν ταυτῷ Trinc.

[b] τις] τις ἦν A. B. m. s.

[c] τὸ φρονοῦν καὶ τὸ φρονεῖν] τὸ φρονεῖν καὶ τοῦ φρ. . A. τὸ φρονεῖν καὶ τοῦ φρονεῖν B. m. s. τοῦ φρονεῖν Gesneri margo.

[d] ἑαυτὸν] ἑαυτὸ A. B. m. s.

[e] ἀλλ' ὅτι] ἄλλό γε A. Hinc usque ad ἑαυτοῦ (ἑαυτῶν A.) θεωρίαν habet A. in marg.

[f] ἀλλά τινος] ἀλλ' οὐδέ τινος Trinc. ἄλλου δέ τ. A. B.

νος ἕνεκα, δι᾽ ὃ καὶ φιλοσοφία παρελήφθη. Φιλοσοφία μὲν γὰρ ἐπιτηδεύθη ἐκ προσπαθείας ἡμῶν τῆς πρὸς τὸ σοφὸν καὶ τῆς πρὸς τὴν θεωρητικὴν σοφίαν ἀγαπήσεως· ἡ δὲ σπουδὴ τῆς πρὸς τὸ γνῶναι ἑαυτὸν παρακελεύσεως εἰς τεῦξιν τῆς ἀληθινῆς εὐδαιμονίας ἀποτείνεται, ἥτις συνίστατο ἐκ τῆς κατὰ σοφίαν διαθέσεως, καὶ [g] τῆς κατὰ κτῆσιν τῆς σοφίας θεωρίας τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ τῶν ὄντως ὄντων γνώσεως. Θεωρεῖν οὖν καὶ μανθάνειν [h] παρακελεύεται τοὺς ὄντως ἑαυτούς, οὐχ ἵνα φιλοσοφήσωμεν, ἀλλ᾽ ἵνα σοφοὶ γενόμενοι εὐδαιμονήσωμεν. Ἡ γὰρ τεῦξις τῆς ὄντως οὔσης οὐσίας ἡμῶν, καὶ ἡ ταύτης ἀληθὴς γνῶσις, σοφίας ἦν τεῦξις· εἴ γε σοφίας ἴδιον, ἡ τῆς ὄντως οὐσίας τῶν πραγμάτων ἀληθὴς ἐπιστήμη, διὰ σοφίας δὲ ἡ τῆς [i] τελείας εὐδαιμονίας γίγνεται κτῆσις.

28 [a] Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ τετάρτου.

[b] Ἐπειδὴ δὲ ἦν τις [c] κατάβασις ἡμῖν εἰς τὰ τῇδε καὶ τὸν ἐκτὸς περικειμένοις ἄνθρωπον, καὶ ἠπατημένοις τε ὅτι τοῦτό ἐσμεν τὸ ὁρώμενον, παραίνεσις οἰκεία εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως. Ὁ γὰρ δὴ Πλάτων ἐν τῷ Φιλήβῳ μνησθεὶς τοῦ γνῶθι σαυτόν, τριχῇ διαιρεῖται τὴν ἄγνοιαν. Πανταχοῦ τοίνυν ἡ ἑαυτοῦ ἄγνοια πονηρόν, [d] ἥν τε κατὰ τὸ εἴσω τὸ μέγεθος τῆς ἀξίας ἀγνοήσας τις ταπεινώσῃ τὸ θεῖον, ἄν τε κατὰ τὸ ἔξω ἀγνοήσας τὸ φύσει πρόσον αὐτῷ ταπεινόν, ἐπαίρηται ἐπ᾽ αὐτῷ. Ἢ οὐ πᾶν γε τὸ θνητὸν ἄντικρυς,

[e] ὡς ὅτε τις ψάμαθον παῖς ἄγχι θαλάσσης,
ὅστ᾽ ἐπεὶ οὖν ποιήσῃ ἀθύρματα νηπιέῃσιν,
ἂψ αὖθις συνέχευε ποσὶ καὶ χερσὶν ἀθύρων.

[g] τῆς κατὰ] τῆς om. A. Trinc. Mox θεωρία Trinc.

[h] παρακελεύεται] παρακελεύεσθαι A. Trinc.

[i] τελέας] τελείας A. B. m. s. 28.

[a] Sic Trinc. Deest locus A.

[b] ἐπειδὴ] ἐπεὶ Trinc.

[c] κατάβασις] διάβασις B.

[d] ἥν τε] ἄν τε B.

[e] ὡς ὅτε] Il. O. 365. Gesner. poëtæ locum ignorans, ψάμαθον συνάγῃ παῖς ἄ. θ. Omnes νηπιέῃσιν. Antea νηπιέτοισιν. Schow. ποιήσει B. deinde νηπιέησι m. sec.

Πᾶς οὖν ἀγνοίᾳ ἑαυτοῦ τὰ καθ' αὑτὸν ἐπαίρων ἁλίσκεται ὑπὲρ τῆς δημιουργησάσης αὐτὸν φύσεως πλεῖον, ἢ ἐκείνη βεβούληται, τὰ αὐτῆς ὡς σεμνὰ θαυμάζων παίγνια· ἡ δὲ τηρεῖν ἔοικεν ἐν πᾶσι τῆς ἀξίας τὸ πρέπον, οὐδὲν τοῖς ἐπαίρουσι [f] συνεξαπατωμένη. Τὸ γνῶθι οὖν σαυτὸν διήκει εἰς πᾶσαν ὑπόληψιν τῆς προσούσης δυνάμεως, παραγγέλλον γιγνώσκειν τὰ μέτρα ἐπὶ πάντων. Τὸ μὲν οὖν γιγνώσκειν ἑαυτὸν, τὴν ἀναφορὰν ἔοικεν ἔχειν ἐπὶ τὸ γιγνώσκειν δεῖν τὴν ψυχὴν καὶ τὸν νοῦν, ὡς ἐν τούτῳ ἡμῶν οὐσιωμένων· τὸ δὲ πάντη γιγνώσκειν ἑαυτὸν, συμπεριλαμβάνειν ἔοικεν ἡμᾶς καὶ τὰ ἡμέτερα καὶ τὰ τῶν ἡμετέρων. Τοιαύτη μὲν καὶ ἡ [g] ἐν τούτοις τοῦ Πλάτωνος ἀκρίβεια φιλοτιμηθέντος ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ δίχα τῶν περὶ ἡμᾶς ἁπάντων γνῶναι ἑαυτόν· [h] καὶ πάλιν πάντη γνῶναι ἑαυτὸν, ἵνα καὶ ὁ ἐντὸς ἀθάνατος [i] γνωσθῇ [k] ἄνθρωπος, καὶ ὁ ἐκτὸς εἰκονικὸς μὴ ἀγνοηθῇ, καὶ τὰ τούτοις διαφέροντα γνώριμα γένηται. Διαφέρει μὲν γὰρ τῷ ἐντὸς παντέλειος νοῦς, ἐν ᾧ αὐτὸς ἄνθρωπος, οὗ εἰκὼν ἕκαστος ἡμῶν· διαφέρει δὲ τῷ ἐκτὸς εἰδώλῳ τὰ περὶ τὸ σῶμα καὶ τὰς κτήσεις. [l] Ὧν δεῖ καὶ τὰς δυνάμεις γιγνώσκειν, καὶ τὸ ἄχρι τινὸς τούτων φροντιστέον, ἵνα μήτε τὴν [m] τοῦ ἀθανάτου ἀξίαν περιτιθέντες τῷ φθαρτῷ καὶ γηΐνῳ, καταγέλαστον [n] αὐτὸ ποιῶμεν, καὶ πάλιν ἄξιον δακρύων ἐν τῇ [o] κωμῳδοτραγῳδίᾳ τῇ τῶν ἀνοήτων βίων [p] ἐνεχόμενον· μήτε τὴν τοῦ θνητοῦ ταπεινότητα τῷ ἀθανάτῳ προσάπτοντες, ἐλεεινοὶ ὦμεν καὶ διὰ πάντων ἄδικοι τῇ τοῦ κατ' ἀξίαν ἀγνοίᾳ.

[f] συνεξαπατωμένη] συνεξαπατωμένω B.
[g] ἐν τούτοις] ἐν om. N.
[h] καὶ πάλιν π. γ. ε.] om. B. ἑαυτὴν Trinc.
[i] γνωσθῇ] γνώθη N.
[k] ἄνθρωπος] ὁ ἄνθ. B.
[l] ὧν δεῖ γὰρ] ὧν δεῖ καὶ Trinc.
[m] τοῦ ἀθ. ἀξίαν] τῆς ἀθ. ἀξίας N. τῆς Trinc.
[n] αὐτὸ] αὐτὸν N. Trinc.
[o] κωμῳδοτραγωδίᾳ] κωμωτραγῳδίᾳ B.
[p] ἐνεχόμενον] ἀνεχόμενον B.

ΠΕΡΙ ΥΠΕΡΟΨΙΑΣ. ΚΒ.

1 [a] Εὐριπίδου Γλαύκῳ.

Βαρὺ τὸ [b] φόρημ' οἴησις ἀνθρώπου κακοῦ.

2 [a] Ὅστις γὰρ ἀστῶν πλέον ἔχειν πέφυκ' ἀνὴρ,
φίλοις τ' [b] ἄμικτός ἐστι, καὶ πάσῃ πόλει.

3 [a] Σωσιφάνους.

[b] Ὦ δυστυχεῖς μὲν πολλὰ, παῦρα δ' ὄλβιοι
βροτοὶ, [c] τί σεμνύνεσθε ταῖς ἐξουσίαις,
ἃς ἕν τ' ἔδωκε φέγγος, ἕν τ' ἀφείλετο;
ἂν δ' [d] εὐτυχῆτε μηδὲν ὄντες, εὐθέως
ἴσ' οὐρανῷ φρονεῖτε, τὸν δὲ κύριον
[e] ᾅδην παρεστῶτ' οὐχ ὁρᾶτε πλησίον.

4 [a] Φιλήμονος.

Τὸ γνῶθι σαυτὸν, οὐ μάτην εὖ ἴσθ' ὅτι
τὸ ῥῆμα τοῦτο δόξαν ἐν Δελφοῖς ἔχει.

5 [a] Εὐριπίδου.

Ὅτ' ἂν ἴδῃς πρὸς ὕψος ἠρμένον τινὰ
[b] λαμπρῷ τε πλούτῳ καὶ γένει γαυρούμενον,

1.

[a] Sic A. Fr. 1. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

[b] φόρημ'] Ita pro φρόνημα emendabat Salmasius. Optime. Sic supra habuimus ex Chæremone, Ἦ βαρὺ φόρημ' ἄνθρωπος εὐτυχῶν ἄφρων. Est autem οἴησις *fastus*, ut apud Timonem, Οἰήσεος ἔμπλεοι ἀσκοί. GROTIUS.

2.

[a] Cum priore conjungit A. Deest lemma Trinc. Tanquam ex Ixione dedit Stobæus supra X. 7.

[b] ἄμικτός] ἀμίητός Trinc.

3.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ὡς δυστυχεῖς Trinc.

[c] τί σεμνύνεσθε] τι σφόδρα inserit B. m. s.

[d] εὐτυχεῖτε] εὐτυχῆτε A. Trinc.

[e] Ἅιδην] Ἃ δὴ A. m. p. καὶ δὴ Trinc. N. B. p. m. ᾅδην B. m. sec. ἃ δη Voss. Ars. πλούσιον pro πλησίον Voss. A. m. p. B. m. p. N. Trinc.

4.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 344.

5.

[a] Sic A. Trinc. Froben. Fragm. inc. 26. Menandro post Grotium tribuit Clericus p. 212. Philistioni præter Antonium Melissa Menandri et Philistionis Σύγκρισις apud Rutgersium Var. Lectt. IV. p. 360.

[b] λαμπρῶς] λαμπρῷ A. B. m. s. Voss. Ars. Gesn. marg. Sic 6 codd. Schowii. Versu pr. ὕψιον A.

ὀφρύν τε μείζω τῆς τύχης ἐπηρκότα,
τούτου ταχεῖαν νέμεσιν εὐθὺς προσδόκα[c].

6 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Κρίνει τίς αὐτὸν [b] πώποτ' ἄνθρωπον μέγαν,
ὃν ἐξαλείφει πρόφασις ἡ τυχοῦσ' ὅλον;

7 [a] Ποῖ; πῶς δὲ λήσει; τίς δὲ [b] νῷν πιστὸς φίλος;
ζητῶμεν. Ἡ δόκησις ἀνθρώποις κακὸν,
καὶ τοὐπιχειρεῖν ἐξαμαρτάνειν φιλεῖ.

8 [a] Βροτοῖς τὰ μείζω τῶν μέσων τίκτει νόσους.
θεῶν δὲ θνητοὺς κόσμον οὐ πρέπει φέρειν.

9 [a] Μενάνδρου Τιτθή.

Οἱ τὰς ὀφρῦς αἴροντες ὡς ἀβέλτεροι,
καὶ "σκέψομαι" λέγοντες· ἄνθρωπος γὰρ ὢν
σκέψῃ σὺ [b] περί του, δυστυχὴς [c] ὅτ' ἂν τύχῃ;

[c] ἐπαίρεται γὰρ μᾶλλον ἵνα μεῖζον πέσῃ] Ex Antonio hunc versum superioribus cohærentem addidimus. Grotius. Hanc ῥῆσιν Gesnerus tribuit Euripidi: Menandro dedit Grotius p. 110. codicis auctoritate Paris. motus: mihi quoque videntur Menandrea, sententiam complectentia, quam egregie tractavit Claudianus: *tolluntur in altum Ut lapsu graviore ruant.* Quem Grotius adjecit reliquis, apud Antonium Melissam p. 141. legitur ut Philistionis versus. Valckenær. Diatr. Eurip. p. 223. Non MSS. Paris. auctoritate Menandro hoc fragmentum tribuit Grotius, qui diserte Euripidi assignant.

6.

[a] Sic A. Fr. 7. Deest lemma Tr.

[b] ἄνθρωπον πώποτε] πώποτ' ἄνθρωπον A. B. m. s. et Gesnerus in marg. ἀνθρώπων præfert Valckenærius Diatr. p. 223. et mox οὐ τυχοῦσ'.

7.

[a] Sine lemmate Trinc. Deest locus A. Fragm. Eurip. inc. 28.

[b] νῷν] νῦν B.

8.

[a] Sine lemmate Trinc. Deest locus A. Fragm. Eurip. inc. 29. νόσος Trinc.

9.

[a] Ita B. Arsen. Simpliciter Μενάνδρου Trinc. Froben. Cleric. p. 212. Deest locus A.

[b] περί του] π. τούτου Ars. περίττου N. περιττοῦ ἢ περίτου B. m. s. δυστυχεῖς N. p. m.

[c] κἂν εὖ τύχῃ] A nobis est. Nam legebatur ὅταν τύχῃ. Miserum ait etiamsi res bene cadat, quia interim se excruciat. At Salmasius malebat περὶ τοῦ δυστυχὴς κἂν εὐτυχῇς; hoc sensu: sive felix sis sive infelix, qua de re deliberabis, cum prospera et adversa sponte sua accidant te dormiente, fortunaque suum cursum peragat? Gro-

αὐτόματα γὰρ τὰ πράγματ' ἐπὶ τὸ συμφέρον
ῥεῖ, [d] κἂν καθεύδῃς, ἢ πάλιν [e] τἀναντία.

10 [a] Χαιρήμονος.

[b] Ὅλως τὸ κρεῖσσον οὐκ ἐᾷ φρονεῖν μέγα.

11 [a] Μενάνδρου Κυβερνήταις.

Ὦ τρισάθλιοι,
ἅπαντες οἱ φυσῶντες ἐφ' ἑαυτοῖς μέγα.
αὐτοὶ γὰρ οὐκ ἴσασιν ἀνθρώπου φύσιν.

12 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Πᾶς ὁ μὴ φρονῶν
ἀλαζονείᾳ καὶ ψόφοις ἁλίσκεται.

13 [a] Εὐριπίδου Ἀλκμαίωνος.

Ὁρᾶτε τὸν τύραννον, ὡς ἄπαις γέρων
φεύγει. Φρονεῖν δὲ θνητὸν ὄντ' οὐ χρὴ μέγα.

14 [a] Εὐριπίδου Αἰόλου.

Σιγᾶν φρονοῦντα κρεῖσσον, [b] ἢ εἰς ὁμιλίαν
[c] πεσόντα. Τούτῳ δ' ἀνδρὶ μήτ' εἴην φίλος,
μήτε ξυνείην, ὅστις αὐτάρκη φρονεῖν
πέποιθε, δούλους τοὺς φίλους ἡγούμενος.

TIUS. Videatur Bentleius Em. Menandr. p. 79. n. CLXXII.

[d] *κἂν* om. N. B. m. p. Trinc. ubi *καθευδήσῃ*.

[e] *τἀναντία*] *τοὐναντίον* B. m. sec.

10.

[a] Sic A. Trinc.

[b] *ὅλως τὸ κρεῖσσον*. Ita Græci Deum vocant. GROTIUS. Est autem sensus ex illo Herodoti Polymnia: *οὐ γὰρ ἐᾷ φρονέειν ἄλλον μέγα ἢ ἑωυτόν*. IDEM annott. MSS.

11.

[a] Sic A. ubi *κυβερνῆ*. Simpliciter *Μενάνδρου* Trinc. Cleric. p. 110.

12.

[a] Sic A. Froben. Deest lemma Trinc.

13.

[a] Sic A. Scil. Fr. 6. Simpl. *Εὐριπίδου* Trinc.

14.

[a] Sic A. ubi *Αἰόλ.* Scil. fr. 4. Deest lemma Trinc.

[b] *ἢ εἰς ὁμ.*] *ἢ* al. abest. GESNERUS in marg. Deest uno MS. Schowii. Valckenærius: An *εἰς ἀτολμίαν πεσόντα*? Sic Eurip. p. 199, 18. (XXIX, 22.)

[c] *φέρειν τι*] A conjectura nostra est; nam legebatur ante *πεσόντα*, non video quo sensu. GROTIUS.

15 [a] Εὐριπίδου Ἀνδρομάχης.

Οἱ γὰρ πνέοντες μεγάλα [b] τοὺς κρείσσους λόγους
πικρῶς φέρουσι τῶν ἐλασσόνων ὕπο.

16 [a] Δημώνακτος.

Θνητοὶ γεγῶτες μὴ φρονεῖθ' ὑπὲρ θεούς.

17 [a] Εὐριπίδου.

Τὸ σοφὸν [b] δ' οὐ σοφία,
τό τε μὴ θνητὰ φρονεῖν.
βραχὺς αἰών· ἐπὶ τούτῳ
δέ τις ἂν μεγάλα διώκων,
τὰ παρόντ' οὐχὶ φέρει.
μαινομένων [c] οἵδε τρόποι,
καὶ κακοβούλων παρ' ἔμοιγε φωτῶν.

18 [a] Εὐριπίδου Ἡρακλεῖδαι.

Ὁ Ζεὺς κολαστὴς τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων.

19 [a] Μενάνδρου.

Τἀργύριον εἶναι, μειράκιόν, σοι φαίνεται
οὐ τῶν ἀναγκαίων καθ' ἡμέραν μόνον
τιμὴν παρασχεῖν δυνατὸν, ἄρτων, ἀλφίτων,
ὄξους, ἐλαίου, μείζονος [b] δ' ἄλλου τινός.
ἀθανασίας δ' οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἂν συναγάγῃς
[c] τὰ Ταντάλου τάλαντ' ἐκεῖνα λεγόμενα·

15.

[a] Sic A. Scil. v. 189. Deest lemma Trinc.

[b] τοὺς κρείσσους λόγους] τοῖς κρείσσοσι λόγοις B. p. m. Trinc.

16.

[a] Sic A. Δημόνακτος Trinc.

17.

[a] Sic Trinc. Scil. Bacch. 393. Deest locus A.

[b] δ' οὐ] δ' om. Trinc. Sed mox habet post μαινομένων.

[b] οἵδε] οὔτε Trinc.

18.

[a] Sic Voss. Scil. v. 389. Deest lemma Trinc. locus A.

19.

[a] Sic Trinc. Voss. Cleric. p. 214. Deest locus A.

[b] δ' ἄλλου] δ' om. Voss. N. B. p. m. Trinc. τ' habet B. m. sec.

[c] τὰ Ταντάλου τάλαντ' ἐκεῖνα λεγόμενα] *Illa quæ dicuntur Tantali talenta.* Ita optime Salmasius

ἀλλ' ἂν ἀποθάνῃς, ταῦτα καταλείψεις τισίν.
τί οὖν λέγω; μηδ' αὐτὸς, [d] εἰ σφόδρ' εὐπορεῖς,
πίστευε τούτῳ, μήτε τῶν πτωχῶν πάλιν
ἡμῶν καταφρόνει, [e] τοῦ δέ γ' εὐτυχεῖν ἀεὶ
[f] πάρεχε σεαυτὸν τοῖς ὁρῶσιν ἄξιον.

20 [a] Σοφοκλέους Αἴαντι.

Ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν
εἴδωλ', ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν.
τοιαῦτα τοίνυν εἰσορῶν, [b] ὑπέρκοπον
μηδέν ποτ' εἴπῃς αὐτὸς εἰς θεοὺς ἔπος,
μηδ' ὄγκον [c] ἄρῃς μηδέν, εἴ τινος πλέον
ἢ χειρὶ βρίθεις, ἢ μακροῦ πλούτου βάθει.

21 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Τὰ γὰρ περισσὰ κἀνόνητα σώματα
πίπτειν βαρείαις πρὸς θεῶν δυσπραγίαις
ἔφασχ' ὁ μάντις, [b] ὅστις ἀνθρώπου φύσιν
βλαστὼν, ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ.

22 [a] Σοφοκλέους Τηρεῖ.

[b] Θνητὰ φρονεῖν χρὴ τὴν θνητὴν φύσιν,
τοῦτο κατειδότας, ὡς οὐκ ἔστιν
πλὴν Διὸς οὐδεὶς τῶν μελλόντων
ταμίας ὅ τι χρὴ τετελέσθαι.

emendabat, cum antea esset τάλανθ' ἱκανὰ λ. Grotius.

[d] εἰ σφόδρ' εὐπορεῖς] ἂν σ. εὐπορῇς codd. quidam Schowii.

[e] τοῦ δέ γ' εὐτυχεῖν] τοῦδ' εὐτυχεῖν δ' Voss. Ars. τοῦδ' εὐτυχεῖν Trinc. B. m. p. τοῦδε l. m. s.

[f] πάρεχε σεαυτὸν] πάρεσχε σαυτὸν N. παρέσχε B. m. p. παράσχε m. sec. σαυτὸν Voss. πάρεχε σαυτὸν Trinc.

20.

[a] Sic A. Scil. v. 125. Simpl. Σοφοκλέους Trinc.

[b] ὑπέρογκον] ὑπέρκοπον A. et sic apud Sophoclem. Monuit Grotius.

[c] ἄρῃς] ἄρη Trinc.

21.

[a] Scil. v. 758. Deest lemma Trinc. locus A.

[b] οἷος] ὅστις B. m. sec.

22.

[a] Sic B. τοῦ αὐτοῦ ἀγήρει A. v. Tereus Fr. 5. Deest lemma Tr.

[b] Θνητὴν δὲ φύσιν χρὴ θνητὰ φρονεῖν] Ita nos mutavimus, cum exstaret θνητὰ φρονεῖν χρὴ τὴν θνητὴν

23 [a] Σοφοκλέους Κολχίδες.

Καλὸν φρονεῖν τὸν θνητὸν ἀνθρώποις ἴσα.

24 [a] Εὐριπίδου Ἀλκμαίωνι.

Ταπεινὰ γὰρ χρὴ τοὺς κακῶς πεπραγότας
λέγειν, ἐς ὄγκον [b] δ' οὐκ ἄνω βλέπειν τύχης.

25 [a] Ἱπποθόωντος.

Ἄνθρωπος ὢν μέμνησο τῆς κοινῆς τύχης.

26 [a] Σωτάδου.

Εἰ καὶ βασιλεὺς πέφυκας, ὡς θνητὸς ἄκουσον.
ἂν μακρὰ πτύῃς, φλεγματίῳ [b] κρατεῖ περισσῷ.
[c] ἂν δ' εὐιματῇς, ταῦτα πρὸ σοῦ προβάτιον εἶχεν.
ἂν χρυσοφορῇς, τοῦτο τύχης ἐστὶν ἔπαρμα.
ἂν πλούσιος ᾖς, τοῦτο [d] χρόνων ἄδηλος ἰσχύς.
ἂν ἀλαζονῇς, τοῦτ' ἀνοίας ἐστὶ φρύαγμα.
ἂν δὲ σωφρονῇς, τοῦτο θεῶν δῶρον ὑπάρχει.
ἡ σωφροσύνη πάρεστιν, ἐὰν μετρῇς σεαυτόν.

27 [a] Ἰσιδώρου.

Θνητὸς πεφυκώς, τὰ ὀπίσω πειρῶ βλέπειν.

28 [a] Μενάνδρου Ἐμπιμπραμένῃ.

Ἐφ' ᾧ φρονεῖς μέγιστον, ἀπολεῖ τοῦτό σε,

φύσιν. Sequentia evincunt anapæstos esse, quomodo nos digessimus. Grotius. τὴν om. A.

23.

[a] Sic A. Scil. fr. 1. Deest lemma Trinc.

24.

[a] Sic A. Scil. fr. 2. Simpliciter Εὐριπίδου Trinc.

[b] δ' οὐκ] δ' B. m. p. Trinc.

25.

[a] Sic B. m. sec. Ἱπποθόοντος A. Ἱπποσθέ. Trinc. *Hipposthenes in Hippothoonte* Gesner.

26.

Sic A. Σωτάτου Trinc.

[b] κρατεῖ] κρατῇ B. m. s. et quidam mss. Schowii. φλέγματι ᾧ Trinc.

[c] ἂν εὐιματῇς] ἂν δ' A. εὐειματῇς A. B. uterque a m. s.

[d] χρόνου] χρόνων Voss. Hanc lectionem reperi item in Gnomolog. MS. vetust. Paris. n. 1168. χρόνων (ου) A. ἄδημος Trinc.

27.

[a] Sic Trinc. Ἰσηδώρου A.

28.

[a] Sic fere A. ubi τοῦ αὐτοῦ ἐμπ. et legitur post n. seq. Simpl. Μενάνδρου Trinc. Cleric. p. 62. cum Grotio male *Sponsoribus* tribuit.

τὸ δοκεῖν [b] τίν' εἶναι, καὶ γὰρ ἄλλους μυρίους.

29 [a] Μενάνδρου Ἐπαγγελλόμενος.

Τὸ σὸν ταπεινὸν, [b] ἂν σὺ σεμνύνῃ, καλὸν
ἔξω φανεῖται, φίλ' ἄνερ· ἂν δ' αὐτὸς ποιῇς
ταπεινὸν, αὐτὸ καὶ [c] τιθῇς ἐν μηδενὶ,
[d] οἰκεῖος οὗτος κατάγελως νομίζεται.

30 [a] Τοῦ αὐτοῦ Κανηφόρος.

Τὸ γὰρ προθύμως μὴ [b] πονῆσαν [c] εὐτύχησεν.

31 [a] Εὐριπίδου.

Εὐδαιμονία εἴωθεν ὑπερηφανίας ποιεῖν.

32 [a] Εὐριπίδου Τηλέφῳ.

Σὺ δ' εἶκ' ἀνάγκῃ, καὶ θεοῖσι μὴ μάχου.
τόλμα δὲ προσβλέπειν με, καὶ φρονήματος
χάλα. τά τοι μέγιστα πολλάκις θεὸς
ταπείν' ἔθηκε, καὶ συνέστειλεν πάλιν.

33 [a] Αἰλιανοῦ ἱστοριῶν.

Ὁρῶν ὁ Σωκράτης τὸν Ἀλκιβιάδην τετυφωμένον ἐπὶ τῷ πλούτῳ, καὶ μέγα φρονοῦντα ἐπὶ τῇ περιουσίᾳ [b] καὶ τοῖς

[b] τίν'] τι B.

29.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Εἰσαγγελλόμενος Voss. Arsen. *Incensæ* tribuit Clericus p. 60. post Grotium.

[b] ἂν σὺ] ἂν σὺ reposuit Schowius ex uno MS. Dudum ita ediderat Grotius e conjectura. ἂν om. A. γε pro σὺ mallt Gesnerus in marg.

[c] τίθῃς] τιθεῖς A.

[d] οἰκεῖος οὗτος κατάγελως νομίζεται] Quod hic in Stobæi codicibus sequitur, τὸ γὰρ προθύμως μὴ πονῆσαν εὐτύχησεν, neque heic quid faciat video, neque aut sensus satis aut versus constat. Itaque omisimus. GROTIUS.

30.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Cleric. p. 94.

[b] πονῆσαν] πονήσαντες A.

[c] εὐτύχησεν] εὐτυχῆς N.

31.

[a] Sic Trinc. et B. m. p. Sed Εὐριπίδου expunctum a m. s. Gesner: *Non videtur huc quadrare hic senariolus.* Nihil enotavi ex A. Nescio quis in exemplo Grotiano penes me anapæsticum numerum restituit, δ' post εὐδαιμονία inserta.

32.

[a] Sic B. Deest lemma Trinc. locus A. v. Fr. inc. 30.

33.

[a] Sic A. Αἰλιανοῦ ἐξ ἱστορίας Trinc. v. lib. III. 28.

[b] καὶ τοῖς] καὶ ἔτι πλέον ἐπὶ τοῖς A.

ἀγροῖς, [c] ἤγαγεν αὐτὸν εἴς τινα τῆς πόλεως τόπον, ἔνθα ἀνέκειτο πινάκιον ἔχον γῆς περίοδον, καὶ προσέταξε τῷ Ἀλκιβιάδῃ τὴν Ἀττικὴν ἐνταῦθ' ἀναζητεῖν. Ὡς δ' εὗρε, προσέταξε [d] καὶ τοὺς ἰδίους ἀγροὺς αὐτοῦ διαθρῆσαι· τοῦ δὲ εἰπόντος, Ἀλλ' οὐδαμοῦ γεγραμμένοι εἰσίν· Ἐπὶ τούτοις οὖν, εἶπε, μέγα φρονεῖς, οἳ περὶ οὐδὲν μέρος τῆς γῆς εἰσίν;

34 [a] Δημοσθένους.

Παιδείας τῶν μὲν ἀληθῶς τετυχηκότων οὐδ' ἂν εἷς [b] εἴποι μέγα οὐδὲ περὶ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἑτέρου λέγοντος ἐρυθριάσειεν ἄν· τοῖς δ' ἀπολειφθεῖσι μὲν, προσποιουμένοις δὲ, ὑπὸ ἀναισθησίας τοὺς ἀκούοντας ἀλγεῖν ποιεῖ.

35 [a] Σωκράτης.

Παρὰ τῷ τύφῳ, καθάπερ παρὰ κακῷ πλάστῃ, διεστραμμένας τὰς τῶν πραγμάτων εἰκόνας ἰδεῖν ἐστιν.

36 [a] Σωκράτους.

Ἡ δεισιδαιμονία, καθάπερ πατρὶ, τῷ τύφῳ [b] πείθεται.

37 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Τοὺς μὲν κενοὺς ἀσκοὺς τὸ πνεῦμα διΐστησι, τοὺς δὲ ἀνοήτους ἀνθρώπους τὸ οἴημα.

38 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης ἐρωτηθεὶς, τίνες βάναυσοι; Οἱ τῶν ὁμοίων, ἔφη, καταφρονοῦντες.

39 [a] Φαβωρίνου.

[b] Φρονήσῃς μὲν οὖν μηδέποτε ἐπὶ σεαυτῷ μέγα· ἀλλὰ μηδὲ καταφρονήσῃς σεαυτοῦ.

[c] ἤγαγεν] κατήγαγεν B.
[d] καὶ τοὺς ἰδίους ἀγροὺς αὐτοῦ] αὐτῷ τοὺς ἀγροὺς τοὺς ἰδίους A.

34.
[a] Sic A. v. Περὶ στεφάνου p. 269, pen. Reisk. Deest locus Trinc.
[b] εἴποι] εἴπῃ A.

35.
[a] Sic A. Deest Trinc.

36.
[a] Sic Trinc. Τοῦ αὐτοῦ A.
[b] πείθεται] πύθεται Trinc.

37.
[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

38.
[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

39.
[a] Sic Trinc. Φαβουρίνου A.
[b] φρονήσῃς—μηδέποτε] φρονήσεις--

40 [a] Διογένους.

Τῆς ἀλαζονείας, καθάπερ τῶν κεχρυσωμένων ὅπλων, οὐχ ὅμοιά ἐστι τὰ ἐντὸς τοῖς ἐκτός.

41 [a] Τοῦ αὐτοῦ.

Ὁ τύφος, ὥσπερ ποιμὴν, οὗ θέλει τοὺς πολλοὺς ἄγει.

42 [a] Δημοκρίτου.

Τελευτᾷ γὰρ εἰς κακοδοξίην κακὴν ὁ παρεκτεινόμενος τῷ κρείσσονι.

43 [a] Δημοκράτους.

Δημοκράτης ἀναβαίνων εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἐν γήρᾳ, καὶ πνευστιῶν, ποιεῖν ἔφη ὅπερ καὶ ξύμπασα ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις· πνεῖν μὲν γὰρ μέγα, ἰσχύειν δὲ μικρόν.

44 [a] Ξενοφῶντος.

Ὁ μὲν γὰρ ἀλαζὼν ἔμοιγε δοκεῖ ὄνομα κεῖσθαι ἐπὶ τοῖς προσποιουμένοις καὶ πλουσιωτέροις εἶναι ἢ εἰσὶ, καὶ ἀνδρειοτέροις, καὶ ποιήσειν ἃ μὴ ἱκανοί εἰσιν ὑπισχνουμένοις, καὶ ταῦτα φανεροῖς γιγνομένοις, ὅτι τοῦ λαβεῖν τι ἕνεκα καὶ κερδᾶναι ποιοῦσιν· οἱ δὲ μηχανώμενοι γέλωτα τοῖς συνοῦσι, μήτε ἐπὶ τῷ αὐτῶν κέρδει, μήτε ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ἀκουόντων, μήτ' ἐπὶ βλάβῃ μηδεμιᾷ, πῶς οὐχ οὗτοι ἀστεῖοι ἂν καὶ εὐχάριστοι ὀνομάζοιντο δικαιότερον, ἢ ἀλαζόνες;

45 [a] Ξενοφῶντος ἐν τῷ η τῆς Κύρου Παιδείας.

Δοκεῖ δέ μοι, ὦ [b] Κῦρε, χαλεπώτερον εἶναι εὑρεῖν ἄνδρα τἀγαθὰ καλῶς, ἢ τὰ κακὰ φέροντα. Τὰ μὲν γὰρ ὕβριν τοῖς πολλοῖς, τὰ δὲ σωφροσύνην τοῖς πᾶσιν ἐμποιεῖ.

οὐδέποτε A.

40.

[a] Sic A. Trinc.

41.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

42.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

43.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

44.

[a] Sic Trinc. Deest locus A. Exstat Pæd. II. 2, 12.

45.

[a] Sic A. Scil. VIII. 4, 14. Deest lemma Trinc.

[b] κύριε] κῦρε A. B.

Ib. ἐμποιεῖ] ποιεῖ A.

46 [a] Ἡροδότου.

Ὁρᾷς τὰ ὑπερέχοντα ζῶα [b] ὡς κεραυνοῖ ὁ θεὸς, οὐδ' ἐᾷ φαντάζεσθαι, τὰ δὲ σμικρὰ οὐδέν μιν κνίζει· ὁρᾷς δὲ ὡς ἐς οἰκήματα τὰ μέγιστα αἰεὶ καὶ δένδρεα τὰ τοιαῦτα ἀποσκήπτει βέλεα· φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν. Οὕτω δὲ καὶ στρατὸς πολὺς [c] ὑπ' ὀλίγου διαφθείρεται κατὰ τοίονδε, [d] ἐπειδ' ἄν σφιν ὁ θεὸς φθονήσας φόβον ἐμβάλῃ, ἢ βροντὴν, δι' ὧν ἐφθάρησαν [e] ἀξίως ἑωυτῶν. Οὐ γὰρ ἐᾷ φρονέειν ὁ θεὸς μέγα ἄλλον, ἢ ἑωυτόν.

ΠΕΡΙ ΦΙΛΑΥΤΙΑΣ. ΚΓ.

1 [a] Κριτίου.

Δεινὸν δ', ὅτ' ἂν τις μὴ φρονῶν [b] δοκῇ φρονεῖν.

2 [a] Σωσικράτους.

Ἀγαθοὶ δὲ τὸ κακὸν ἐσμὲν ἐφ' [b] ἑτέρων ἰδεῖν·
αὐτοὶ δ' ὅτ' ἂν ποιῶμεν, οὐ γιγνώσκομεν.

3 [a] Μενάνδρου.

[b] Οὐθεὶς ἐπ' αὐτοῦ τὰ κακὰ συνορᾷ, Πάμφιλε,
σαφῶς· ἑτέρου δ' ἀσχημονοῦντος ὄψεται.

4 [a] Τοῦ αὐτοῦ Ἀσπίδος.

Ὁ βούλεται γὰρ μόνον ὁρῶν καὶ προσδοκῶν,

46.

[a] Sic A. Trinc. Scil. VII. 10, 4.

[b] ὡς κεραυνεῖ] πῶς κεραυνοῖ A.

[c] ἀπ' ὀλίγου] ὑπ' ὀλίγου A. B.

[d] ἐπειδάν σφιν ὁ θεὸς φθονήσας] ἐ. φησὶν ὁ θ̄ς σφισ^(σϊ) φθονήσας A. ἐπεὶ δ' ἂν σφιν B. m. p. ἐπειδὰν φησὶν m. s. ὁ θεὸς φθονήσας B. m. p. ὁ θ. σφίσι φθ. m. sec.

[e] ἀξίως ἑωυτῶν] ἀξίας ὑπ' αὐτῶν A. et mox φρονέειν μέγα ὁ θ. pro φρονέειν ὁ θ. μ. A. Deinde ἐᾷ om. Trinc.

1.

[a] Sic A. Voss. Arsen. Εὐριπίδου Trinc. Fr. inc. 31.

[b] δοκεῖ] δοκῇ A.

2.

[a] Compendiose Σωσικρα^(τ) A. Σωσικρά. Trinc.

[b] ἑτέρων] ἑτέρους Trinc.

3.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 214.

[b] οὐθεὶς] οὐδεὶς A.

4.

[a] Sic A. Cleric. p. 24. Deest lemma Trinc. Euripidi tribuit ed. Gesn. 1.

ἀλόγιστός [b] ἐστι τῆς ἀληθείας κριτής.

5 [a] Εὐριπίδου.

Ἅπαντες ἐσμὲν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοί·
αὐτοὶ δ' [b] ὅτ' ἂν σφάλωμεν, οὐ γινώσκομεν.

6 [a] Αἰσώπου.

Αἴσωπος ἔφη δύο πήρας ἕκαστον ἡμῶν φέρειν, τὴν μὲν ἔμπροσθεν, τὴν δὲ ὄπισθεν· καὶ εἰς μὲν τὴν ἔμπροσθεν, ἀποτιθέναι τὰ τῶν ἄλλων ἁμαρτήματα· εἰς δὲ τὴν ὄπισθεν, τὰ ἑαυτῶν, διὸ [b] οὐδὲ καθορῶμεν αὐτά.

7 [a] Ἐκ τῶν Ἀριστωνύμου Τομαρίων.

Οὕτως ἔνιοι [b] αὐτοῖς δοκοῦσι φιλοσοφεῖν, ὡς καὶ νήφειν οἱ μεθύοντες.

8 [a] Σωκράτους.

Σωκράτης ἔλεγεν, εἴ τις ἐν θεάτρῳ [b] ὑποκηρύττοι ἀνίστασθαι τοὺς σκυτοτόμους, ἐκείνους μόνους ἀναστήσεσθαι· ὁμοίως εἰ τοὺς χαλκοτύπους, τοὺς ὑφάντας, ἢ τοὺς ἄλλους κατὰ γένος· εἰ δὲ τοὺς φρονίμους ἢ δικαίους, πάντας ἀναστήσεσθαι. Καὶ ἔστιν ἐν βίῳ βλάπτον μάλιστα, τὸ ἀνοήτους ὄντας τοὺς πολλοὺς οἴεσθαι φρονίμους εἶναι.

9 [a] Δημοσθένους.

Διόπερ [b] ῥᾷστόν ἐστιν ἁπάντων, ἑαυτὸν ἐξαπατᾶν· ὃ γὰρ βούλεται, τοῦθ' ἕκαστος καὶ οἴεται· τὰ δὲ πράγματα πολλάκις οὐχ οὕτω πέφυκε.

[b] ἐστι] ἔσται A. B. m. s. Videatur Wyttenbachius ad Plutarch. p. 49. A.

5.

[a] Sic A. Trinc. Fr. inc. 32.

[b] ὅταν σφάλωμεν] ἁμαρτάνοντες B. m. s. ὅταν ποιῶμεν A. Gesneri marg. Vide supra n. 2.

6.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. v. Phædrus IV. 9. Suidas v. Δύη.

[b] οὐδὲ] οὔτε Voss.

7.

[a] Sic A. Τομαρίων deest Trinc.

[b] αὐτοῖς om. Voss.

8.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Vid. Wyttenb. Plut. II. p. 213. F.

[b] ὑποκηρύττοι] ὑποκηρύττει A. Mox ἢ om. Trinc.

9.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Olynth. 3. p. 33, ult.

[b] ῥᾷστον] ῥᾷον A.

10 [a] Διογένους.

Διογένης ἔφη, τῶν ἀνθρώπων ἐνίους τὰ δέοντα λέγοντας ἑαυτῶν οὐκ ἀκούειν, ὥσπερ καὶ τὰς λύρας καλὸν φθεγγομένας οὐκ αἰσθάνεσθαι.

11 [a] Ἡροδότου.

Εἰ γάρ τις [b] προθείη πᾶσιν ἀνθρώποισιν ἐκλέξασθαι κελεύ- 50
ων νόμους τοὺς καλλίστους ἐκ τῶν πάντων νόμων, διασκεψάμενοι ἀνελοίατο ἕκαστος τοὺς ἑαυτῶν· οὕτω νομίζουσι πολύ τι καλλίστους τοὺς ἑαυτῶν νόμους ἕκαστοι εἶναι.

12 [a] [b] Ἡ φιλοτιμίη κτῆμα σκαιόν. Μὴ τῷ κακῷ τὸ καλὸν ἰῶ. Πολλοὶ τῶν δικαίων τὰ ἐπιεικέστερα προτιθέασι. Πολλοὶ δὲ ἤδη τὰ μητρῷα διζήμενοι, τὰ πατρῷα ἀπέβαλον.

13 [a] Πλάτωνος.

Πλάτων συνεβούλευεν, ὅτε [b] καταγελάσομεν τινῶν, ἐπι- 1
στρέφειν [c] ἐφ' ἑαυτοὺς, καὶ σκοπεῖν, μὴ καὶ αὐτοὶ τοῖς αὐτοῖς ἐσμὲν ἔνοχοι. Πολλὰ γὰρ τὸ φίλαυτον ἐπικρύπτει, καὶ περιβάλλει παρὰ τῷ [d] μᾶλλον καταγελῶντι.

14 [a] Ἀπολλώνιος Σατύρῳ.

Οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν μὲν ἰδίων ἁμαρτημάτων συνήγοροι γίνονται, τῶν δὲ ἀλλοτρίων κατήγοροι.

15 [a] Εὐσεβίου.

Πολλοὶ δοκέοντες ἑωυτοὺς φιλέειν, οὐ φιλέουσιν ἀληθέως· 10

10.
[a] Sic A. Deest lemma Trinc. Cleanthi tribuit Diog. Laert. VII. 173.

11.
[a] Sic Trinc. Scil. III. 38. Deest locus A.
[b] προθείη] Sic Gesneri ed. 1. 2. προσθείη ed. 3. cum Trinc.

12.
[a] Desunt hæc A. Habet Trinc. sine lemmate. Sunt ex Herodot. III. 53. ubi vide Valckenær.
[b] φιλοτιμία] φιλοτιμίη Trinc.

13.
[a] Sic A. Deest lemma Trinc.
[b] καταγελάσωμεν] καταγελάσομεν A.
[c] ἐφ' ἑαυτοὺς] πρὸς ἑαυτοὺς A.
[d] μᾶλλον] ἄλλων corrigit Wyttenbachius Plutarch. p. 40. D.

14.
[a] Sic A. Ἀπολωνίου Trinc.

15.
[a] Sic Trinc. Deest locus A.

πάντα γοῦν αὐτοῦ τούτου ἕνεκα εἴκοντες ἑωυτοῖς, καὶ παρὰ τὸ ἀτρεκὲς χαριζόμενοι αὐτοῖς, τοῖς ἐναντιωτάτοις περιπίπτουσι.

16 [a] Εὐσεβίου.

Πολλοὶ βουλόμενοι δοκέειν εἶναι εὐβουλότατοι, πρὸς τῶν οἰκειοτάτων καὶ [b] εὖ φρονεόντων ἀναποδιζόμενοι, οὐκ [c] ἀξιεῦσιν ἀπὸ τῶν δοξάντων ἅπαξ ἀναχωρέειν· ἀλλ' [d] ὅκως μὴ ἐλεγχοίατο, ὡς ἀπὸ ἡμαρτημένης ἀφιστάμενοι, ἐμμένουσι τῇ [e] γνώμῃ, ἐς ὃ δὴ καὶ τοῖς ἀπ' αὐτῆς κακοῖς ἐγκυρήσωσι.

17 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Κρατύλου.

[b] Τὸ γὰρ ἐξαπατᾶσθαι αὐτὸν ὑφ' αὐτοῦ, πάντων χαλεπώτατον. Ὅτ' ἂν γὰρ μηδὲ σμικρὸν ἀποστατῇ, ἀλλ' ἀεὶ παρῇ ὁ ἐξαπατήσων, πῶς οὐ δεινόν;

18 [a] Τοῦ αὐτοῦ Νόμων ε̄.

Πάντων δὲ μέγιστον κακὸν ἀνθρώποις τοῖς πολλοῖς ἔμφυτον ἐν ταῖς ψυχαῖς ἐστιν, οὗ πᾶς αὐτῷ ξυγγνώμην ἔχων, ἀποφυγὴν οὐδεμίαν μηχανᾶται. Τοῦτο δ' ἐστὶν ὃ λέγουσιν, ὡς φίλος αὐτῷ πᾶς ἄνθρωπος φύσει τέ ἐστι, καὶ ὀρθῶς [b] ἔχει τὸ δεῖν εἶναι τοιοῦτον. Τὸ δὲ ἀληθείᾳ γε πάντων ἁμαρτημάτων διὰ τὴν σφόδρα ἑαυτοῦ φιλίαν αἴτιον ἑκάστῳ γίγνεται ἑκάστοτε. Τυφλοῦται γὰρ [c] περὶ τὸ φιλούμενον ὁ φιλῶν· ὥστε τὰ δίκαια, καὶ τὰ ἀγαθὰ, καὶ τὰ καλὰ [d] κακῶς κρίνει, τὸ αὑτοῦ πρὸ τοῦ ἀληθοῦς ἀεὶ τιμᾶν δεῖν ἡγούμενος. Οὔτε γὰρ ἑαυτὸν, οὔτε τὰ ἑαυτοῦ χρὴ [e] τόν γε μέγαν ἄνδρα ἐσόμενον στέργειν· ἀλλὰ τὰ δίκαια, ἐάν τε

16.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] εὖ φρονεόντων] εὐφρονεόντων A.

[c] ἀξιεῦσιν] ἀξιοῦσιν A. B.

[d] ὅκως] ὅμως N.

[e] γνώμῃ] ἀνάγκῃ Trinc.

17.

[a] Sic A. Scil. p. 428. D. Simpl. Πλάτωνος Trinc.

[b] τὸ γὰρ] γὰρ om. A. Trinc.

18.

[a] Sic A. Trinc. Scil. p. 731. κακῶν Trinc. pro κακόν.

[b] ἔχῃ] ἔχει A. Trinc.

[c] περὶ τὸ] παρὰ τὸ B. m. p. Trinc.

[d] κακῶς] δικαίως A. p. m.

[e] τόν γε] γε om. A. Trinc.

παρ' αὐτῷ, ἐάν τε παρ' ἄλλῳ μᾶλλον [f] πραττόμενα τυγχάνῃ. Ἐκ ταὐτοῦ δὲ ἁμαρτήματος τούτου, καὶ τὸ τὴν ἀμαθίαν τὴν παρ' αὑτῷ δοκεῖν σοφίαν εἶναι, [g] γέγονε πᾶσιν· 40
ὅθεν οὐκ εἰδότες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὐδὲν, οἰόμεθα τὰ πάντα εἰδέναι, οὐκ ἐπιτρέποντες δὲ ἄλλοις [h] ἃ μὴ ἐπιστάμεθα πράττειν, ἀναγκαζόμεθα ἁμαρτάνειν αὐτοὶ πράττοντες. Διὸ πάντα ἄνθρωπον χρὴ φεύγειν τὸ σφόδρα φιλεῖν αὑτὸν, [i] τὸν δὲ αὑτοῦ βελτίω διώκειν δεῖ, μηδεμίαν αἰσχύνην ἐπὶ τῷ τοιούτῳ πρόσθεν ποιούμενον.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΥΝΕΙΔΟΤΟΣ. ΚΔ.

1 [a] Διφίλου.

Ὅστις γὰρ αὐτὸς αὑτὸν οὐκ αἰσχύνεται, 51
συνειδόθ' αὑτῷ φαῦλα διαπεπραγμένῳ,
πῶς [b] τόν γε μηδὲν εἰδότ' αἰσχυνθήσεται;

2 [a] Πυθαγόρου.

Πάντων δὲ μάλιστ' αἰσχύνεο σαυτόν.

3 [a] Μενάνδρου.

Ὁ συνιστορῶν αὑτῷ τὶ, κἂν ᾖ θρασύτατος, 1
ἡ σύνεσις αὐτὸν δειλότατον εἶναι ποιεῖ.

4 [a] Σοφοκλέους.

Κλέπτων δ' ὅτ' ἂν τὶς ἐμφανῶς ἐφευρεθῇ,
σιγᾶν ἀνάγκη, κἂν καλὸν φέρῃ στόμα.

5 [a] Εὐριπίδου Ὀρέστῃ.

Ὀρέστα τλῆμον, [b] τίς σ' ἀπόλλυσιν νόσος;

[f] τυγχάνῃ πραττόμενα] πραττόμενα τυγχάνῃ A. τ. πραττόμενον Trinc.
[g] γέγονε] γεγονέναι A. δοκεῖ—γεγονέναι Trinc.
[h] ἃ μὴ] μὴ suprasc. A.
[i] τὸν—βελτίω] τὸ—βέλτιον Trinc.

1.
[a] Sic A. Trinc.
[b] τόν γε] τὸν δὲ A.

2.
Sic A. Trinc.

3.
[a] Sic A. Cleric. p. 216. Deest lemma Trinc.

4.
[a] Sic A. Trinc. Scil. Fr. inc. 15.

5.
[a] Sic A. Scil. v. 395. Simpl. Εὐριπίδου Trinc.
[b] τίς σ'] Vulgo τί σ'. At in

ἡ σύνεσις, ὅτι σύνοιδα δείν' εἰργασμένος.

6 [a] Σοφοκλέους.

Ἦ δεινὸν ἆρ' ἦν, ἡνίκ' ἄν τις ἐσθλὸς ὢν
αὑτῷ συνειδῇ.

7 [a] Ἀντιφάνους.

Τὸ μὴ συνειδέναι γὰρ αὑτοῦ τῷ βίῳ
ἀδίκημα μηδὲν, ἡδονὴν πολλὴν ἔχει.

8 [a] Πυθαγόρου.

Κακὰ μείζω πάσχει διὰ τοῦ συνειδότος ὁ ἀδικῶν βασανιζόμενος, ἢ ὁ τῷ σώματι καὶ ταῖς πληγαῖς μαστιγούμενος.

9 [a] Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον.

Μηδέποτε μηδὲν αἰσχρὸν ποιήσας ἔλπιζε λήσειν· καὶ γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους [b] λήσῃς, [c] σαυτῷ συνειδήσεις.

10 [a] Ἰσοκράτους Νικοκλῆς ἢ Κύπριοι.

Μηδὲν ἀποκρύπτεσθε, μήθ' ὧν κέκτησθε, μήθ' ὧν ποιεῖτε, μήθ' ὧν μέλλετε πράττειν, εἰδότες ὅτι περὶ τὰ κεκρυμμένα τῶν πραγμάτων ἀναγκαῖόν ἐστι πολλοὺς φόβους γίγνεσθαι.

11 [a] Βίαντος.

Βίας ἐρωτηθεὶς, τί ἂν εἴη τῶν κατὰ [b] τὸν βίον ἄφοβον, εἶπεν, Ὀρθὴ συνείδησις.

12 [a] Περιάνδρου.

Περίανδρος ἐρωτηθεὶς, τί ἐστιν ἐλευθερία, εἶπεν, Ἀγαθὴ συνείδησις.

Euripidis libris hic versus est quidem ad Oresten, sed sic habet: Τί χρῆμα πάσχεις; τίς σ' ἀπόλλυσιν νόσος; Grotius.

6.

[a] Sic Trinc. Scil. fr. inc. 15. Deest locus A.

7.

[a] Sic A. Ἀντιφῶν Trinc.

8.

[a] Sic A. Trinc.

9.

[a] Sic A. Simpl. Ἰσοκράτους Tr.
[b] λήσῃς] λάθῃς A. B. m. sec.
[c] σαυτῷ] ἑαυτῷ B. m. p. Trinc.

10.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

11.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.
[b] τὸν βίον] deest τὸν A. B. m. s.

12.

[a] Μενάνδρου A. et in marg. Περίανδρος.

13 [a] Σωκράτους.

[b] Σωκράτης ἐρωτηθεὶς, τίνες ἀταράχως ζῶσιν, εἶπεν, Οἱ μηδὲν ἑαυτοῖς ἄτοπον συνειδότες.

14 [a] Διογένους.

Τίς γὰρ ἂν ἧττον φοβοῖτό τι, ἢ θαρσοίη μάλιστα, ἢ ὅστις αὑτῷ μηδὲν συνειδείη κακόν;

15 [a] Πλουτάρχου ἐκ τοῦ περὶ Εὐθυμίας.

Τὸ γὰρ συνειδὸς, οἷον ἕλκος ἐν σαρκὶ, τῆς ψυχῆς τὴν μεταμέλειαν αἱμάσσουσαν αἰεὶ καὶ νύσσουσαν ἐναπολείπει. Τὰς μὲν γὰρ ἄλλας ἀναιρεῖ λύπας ὁ λόγος· τὴν δὲ μετάνοιαν αὐτὸς [b] ἐνεργάζεται δακνομένην σὺν αἰσχύνῃ, καὶ κολαζομένην ὑφ' αὑτῆς. Ὡς γὰρ οἱ ῥιγοῦντες καὶ πυρετοῖς [c] διακναιόμενοι τῶν ταυτὰ πασχόντων ἔξωθεν ὑπὸ καύματος [d] ἢ κρύους μᾶλλον [e] ἐνοχλοῦνται καὶ κάκιον ἔχουσιν· οὕτως ἐλαφροτέρας ἔχει τὰ τυχηρὰ τὰς λύπας, ὥσπερ ἔξωθεν ἐπιφερομένας. Τὸ δὲ,

οὔ τις ἐμοὶ τῶν [f] ἄλλος ἐπαίτιος, ἀλλ' ἐγὼ αὐτὸς,

ἐπιθρηνούμενον τοῖς ἁμαρτανομένοις ἔνδοθεν ἐξ αὑτοῦ, βαρύτερον ποιεῖ τῷ αἰσχρῷ τὸ ἀλγεινόν.

16 [a] Ἰσοκράτους Νικοκλῆς ἢ Κύπριοι.

Ζηλοῦτε μὴ τοὺς [b] πλεῖστα κεκτημένους, ἀλλὰ τοὺς μηδὲν κακὸν σφίσιν αὐτοῖς συνειδότας. Μετὰ γὰρ τῆς τοιαύτης τύχης ἥδιστα ἄν τις δύναιτο τὸν βίον διαγαγεῖν.

13.

[a] Ξενοκρα (τ) A. ubi in marg. γρ. σω (κρ).
[b] Σωκράτης] Ξενοκράτης A. p. m.

14.

[a] Sic A. Trinc.

15.

[a] Sic A. scil. p. 476. F. Simpl. Πλουτάρχου Trinc.
[b] ἐργάζεται] ἐνεργάζεται A. B. m. s.
[c] δακναιόμενοι Gesneri editiones sec. et seqq. Recte prima cum Trincavello διακναιόμενοι. Idem in marg. δικαιόμενοι. Voluit proculdubio διακαιόμενοι ut A. B. et codd. Schowii. Vide Gataker. ad Marc. Anton. VIII, 10. p. 241.
[d] ἢ κρύους] καὶ κρύους A. p. m.
[e] ἐνοχλοῦνται] ἐνοχλοῦντι Trinc.
[f] ἄλλων] ἄλλος B.

16.

[a] Sic A. Sc. p. 39. A. Deest lemma Trinc.
[b] πλεῖστα] πλεῖον A. p. m.

ΠΕΡΙ ΜΝΗΜΗΣ. ΚΕ.

1 [a] Πορφυρίου Περὶ τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων.

Ὥσπερ γὰρ ἐκ τῶν ἐνεργειῶν καὶ τὰς ἄλλας κατελαβόμεθα· οὕτως [b] ἀναθεωροῦντες κατὰ συναναφορὰν γιγνομένην καὶ μνήμην, τῶν ἢ δι' [c] αἰσθήσεως καταληφθέντων ἢ διὰ λόγου, ἐθέμεθα καὶ [d] ταύτην ψυχῆς δύναμιν, ἡ τῇ συναναφορᾷ καλεῖται μνήμη, ἣν ἀφορίζεται Ἀριστοτέλης κατοχὴν φαντάσματος, ὡς [e] εἰκόνος, οὗ φαντάσματα εἰκών· οἷον ὅτ' ἂν γένηται ἡ αἴσθησις [f] ἀνελθοῦσα ἐπὶ τὴν [g] φανταστικὴν κατασκευὴν, τὸ γενόμενον ἐν τῇ φανταστικῇ τὸ πάθος ὅ τι δή ποτε ὂν, καλεῖται φάντασμα. Ἔτι οὖν καὶ ἀρθέντος τοῦ αἰσθητικοῦ ἐκ τῆς αἰσθήσεως, τὸ προσπίπτον ἐν τῇ εἰκόνι τοῦ αἰσθητοῦ, ἀφ' οὗ συνέστηκε τὸ φάντασμα, εἰκόνος λόγον [h] ἔχον πρὸς τὸ φανταστόν· οἷον γὰρ εἰκών τις ἐγένετο ἐν τῇ φανταστικῇ τοῦ ὑποπεσόντος ὑπὸ τὴν αἴσθησιν. Ὅτ' ἂν οὖν γένηται κατοχὴ [i] περὶ τὴν φανταστικὴν τοῦ φαντάσματος, καλεῖται μνήμη. Τοῦτο μὲν οὖν κοινὸν καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις ζώοις· ἡ δὲ διηρθρωμένη, καθ' ἣν καὶ ἀναμιμνησκόμεθα, ἐν μόνοις ἐστὶ τοῖς λογικοῖς· ἴδιον γὰρ λογισμοῦ, τὸ διηρθρωμένον. Διὸ καὶ φασὶν οἱ περὶ τὸν Ἀριστοτέλην τὰ ἄλογα ζῷα μεμνῆσθαι μὲν, ἀναμιμνήσκεσθαι δὲ μή· [k] μόνον δὲ τὸν ἄνθρωπον καὶ μνημονεύειν καὶ ἀναμιμνήσκεσθαι.

1.

[a] Sic A. Ἐκ τοῦ Πορφυρίου περὶ ψυχῆς Trinc.

[b] ἀναθεωροῦντες] θεωροῦντες A. Gesn. marg. et quatuor codd. Schowii. Mox A. συναφοράν.

Ib. Ad τὰς ἄλλας κατελαβόμεθα subaudiendum, τῆς ψυχῆς δυνάμεις. Solus C. οὕτως, ἀναθεωροῦντες τὴν κατὰ συναναφορὰν γιγνομένην ἀνάμνησιν τῶν — ἐθέμεθα καὶ ταύτην τῆς ψυχῆς δύναμιν, ἣ τῇ συναναφορᾷ γίνεται, καλεῖσθαι μνήμην, ἣν ἀ. Schow.

[c] αἰσθήσεως] αἰσθήσεων B.

[d] ταύτην ψυχῆς] ταύτης A. N. ψυχὴν (ης) A. ταύτης ψυχῆς Trinc.

[e] εἰκόνος] εἰκόνως (ος) A. et mox φάντασμα. Hoc habet Gesneri margo.

[f] ἀνελθοῦσα] ἀνεδόθη A. B. m. sec. Mox ἐν ῇ φ. Trinc.

[g] φανταστικὴν κατασκευὴν] κατασκευὴν φανταστικὴν A.

[h] ἔχον] Malim ἔχει. Gesner.

[i] περὶ] πρὸς A.

[k] μόνον δὲ τὸν] τὸν δὲ μόνον Trinc.

2 [a] Πλάτωνος ἐκ Κρατύλου.

Ἡ μνήμη παντί που μηνύει, ὅτι μονή ἐστιν ἐν τῇ ψυχῇ, ἀλλ' οὐ φορά.

3 [a] Ἀριστοτέλους περὶ Μνήμης.

Τὴν δὲ κατοχὴν τῶν φαντασμάτων, μνήμην ἐπονομάζεσθαι· τὴν δ' ἀναπόλησιν τούτων, ἀνάμνησιν· οὐ τοὺς αὐτοὺς δ' εἶναι μνημονικούς τε καὶ ἀναμνηστικοὺς, ἀλλ' ὡς ἐπιπολὺ μνημονικωτέρους μὲν ὑπάρχειν τοὺς βραδεῖς, ἀναμνηστικωτέρους δὲ τοὺς ταχεῖς καὶ εὐμαθεῖς. Διαφέρειν δὲ τῆς φαντασίας τὴν μνήμην, ὅτι ἡ μὲν κίνησίς ἐστιν αἰσθήσεως ἐνεργούσης, ἢ διανοίας· φαντάσματα γὰρ ἄμφω [b] λέγειν ὁμοίως ἡμᾶς· ἡ δ' οἷον ζωγράφημά τι τῆς ψυχῆς· τὴν γὰρ γιγνομένην κίνησιν τῆς αἰσθήσεως σημαίνεσθαί τινα τρόπον ἐν αὐτῇ παραπλησίως τοῖς σφραγιζομένοις διὰ τῶν δακτυλίων. Διὸ καὶ τοῖς μὲν ἐν κινήσει πολλῇ διὰ πάθος ἢ δι' ἡλικίαν οὖσιν οὐ γίγνεσθαι, καθάπερ εἰς ὕδωρ ῥέον ἐμπιπτούσης τῆς κινήσεως καὶ τῆς σφραγίδος· τοῖς δὲ [c] διὰ τὸ ψύχεσθαι, καθάπερ καὶ τὰ παλαιὰ τῶν οἰκοδομημάτων· καὶ διὰ σκληρότητα δὲ τοῦ δεχομένου τὸ πάθος [d] οὐκ ἐγγίνεσθαι τοὺς τύπους. Διόπερ τούς τε νέους [e] σφόδρα καὶ τοὺς γέροντας ἀμνήμονας εἶναι· ὑπορρεῖν γὰρ, τῶν μὲν διὰ τὴν αὔξησιν, τῶν δὲ διὰ τὴν φθίσιν. Ὁμοίως δὲ καὶ [f] τοὺς λίαν ταχεῖς, ἢ βραδεῖς· οὐδετέρους γὰρ τούτων φαίνεσθαι μνημονεύ-

2.

[a] Sic A. Scil. p. 437. B. Simpl. Πλάτωνος Trinc.

3.

[a] Sic A. Simpl. Ἀριστοτέλους Trinc. ed. Francof.: *Hæc omnino etiam Porphyrii verba sunt, et superioribus Porphyrii jungenda. Platonis autem et Aristotelis ab aliquo margini adscripta sunt, Porphyrium notante sententias horum authorum usurpare.*

[b] λέγειν ὁμοίως] λέγειν ὁμοίως λέγειν A.

[c] διὰ τὸ ψύχεσθαι] διαψύχεσθαι B. m. p. Trinc.

[d] οὐκ ἐγγίνεσθαι] οὐ γίγνεσθαι A. Trinc.

[e] σφόδρα καὶ τοὺς γέροντας] καὶ τοὺς γέροντας σφόδρα A.

[f] τοὺς λίαν] διὰ τοὺς λίαν Trinc.

οντας· τοὺς μὲν [g] γὰρ ὑγροτέρους εἶναι τοῦ δέοντος, τοὺς δὲ σκληροτέρους, παρ' ὃ καὶ τῶν μὲν οὐ μένειν ἐν τῇ ψυχῇ τὸ φάντασμα, τῶν δ' οὐχ ἅπτεσθαι τὸ παράπαν.

4 [a] Ἐκ τῆς Πλάτωνος πρὸς Διονύσιον ἐπιστολῆς.

Μεγίστη δὲ φυλακὴ, τὸ μὴ γράφειν, ἀλλ' ἐκμανθάνειν· οὐ γάρ ἐστι τὰ γραφέντα μὴ οὐκ ἐκπεσεῖν. Διὰ ταῦτ' οὐδὲν πώποτ' ἐγὼ περὶ τούτων γέγραφα, οὐδ' ἔστι Πλάτωνος σύγγραμμα οὐδὲν, οὐδ' ἔσται· τὰ δὲ νῦν λεγόμενα Σωκράτους ἐστὶ καλοῦ καὶ νέου γεγονότος.

5 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Φιλήβου.

Τὸ δ' ἐν ἑνὶ πάθει τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα κοινῇ γιγνόμενον κοινῇ καὶ κινεῖσθαι, ταύτην δὴ τὴν κίνησιν ὀνομάζων αἴσθησιν, οὐκ ἀπὸ τρόπου φθέγγοι' ἄν. Ἀληθέστατα λέγεις. Οὐκ οὖν ἤδη μανθάνομεν, ὃ βουλόμεθα καλεῖν τὴν αἴσθησιν; Τί μήν; Σωτηρίαν τοίνυν αἰσθήσεως τὴν μνήμην λέγων ὀρθῶς [b] ἄν τις λέγοι, κατά γε τὴν ἐμὴν γνώμην. Ὀρθῶς γὰρ οὖν. Μνήμης δὲ ἀνάμνησιν ἆρ' οὐ διαφέρουσαν [c] ἔγνωμεν; Ἴσως. Ἆρ' οὐ τόδε; Τὸ ποῖον; Ὅτ' ἂν ἃ μετὰ τοῦ σώματος [d] ἔπασχε πάθη ψυχὴ, ταῦτα ἄνευ σώματος αὐτὴ ἐν ἑαυτῇ [e] ὅτι μάλιστα ἀναλαμβάνῃ, τότε ἀναμιμνήσκεσθαί που λέγομεν. Ἦ γάρ; Πάνυ μὲν οὖν. Καὶ μὴν καὶ ὅτ' ἂν ἀπολέσασα μνήμην, εἴτ' αἰσθήσεως, εἴτ' αὖ μαθήματος, αὖθις ταύτην ἀναπολήσῃ πάλιν αὐτὴ ἐν ἑαυτῇ καὶ ταῦτα ξύμπαντα, ἀναμνήσεις καὶ μνήμας που λέγομεν. Ὀρθῶς λέγεις.

[g] γὰρ om. B. Infr. ἅπτεται Trinc.

4.

[a] Sic A. Sc. Ep. 2. p. 314. C. Deest lemma Trinc.

5.

[a] Sic A. Scil. p. 34. Simpl. Πλάτωνος Trinc. ubi in pr. τῆς ψυχῆς.

[b] ἄν τις] τις om. B. m. p. Trinc.

[c] ἔγνωμεν] λέγομεν A. Gesn. marg.

[d] ἔπασχε πάθη ψυχὴ] ἔπασχε ποθ' ἡ ψυχὴ Gesneri marg. τῇ ψυχῇ A.

[e] ὅτε] ὅτι A. B. Trinc.

6 [a]Ἰαμβλίχου ἐκ τοῦ Περὶ ψυχῆς.

[b]Τούτων οὐσῶν τῶν κοινοτάτων δυνάμεων, εἰσὶ καὶ ἄλλαι τῆς ψυχῆς δυνάμεις, [c]κατ' αὐτὴν μὲν, οὐ μὴν συμπληρωτικαὶ αὐτῆς, ὡς ἡ μνήμη, κατοχὴ οὖσα φαντάσματος.

ΠΕΡΙ ΛΗΘΗΣ. ΚϚ.

1 [a]Σοφοκλέους ἐκ Συνδείπνου.

Λάθα Πιερίδων στυγερὰ καὶ [b]ἀνάρετος
ὠδυνάσεις θανάτοις εὐποτμότατε,
[c]μελέων ἀνέχουσα βίου βραχὺν ἰσθμόν.

2 [a]Εὐριπίδου Ὀρέστου.

Ὦ πότνια λήθη τῶν κακῶν, ὡς εἶ σοφὴ,
καὶ τοῖσι δυστυχοῦσιν εὐκταία θεός.

3 [a]Σοφοκλέους Ὕβρεως Σατύρου.

Λήθην τε [b]καὶ τὴν πάντ' ἀπεστερημένην,
κωφὴν, ἄναυδον.

4 [a]Τοῦ αὐτοῦ Μυσῶν.

Ὡς τοῖς κακῶς πράσσουσιν ἡδὺ καὶ βραχὺν
[b]χρόνον λαθέσθαι τῶν παρεστώτων κακῶν.

6.

[a] Sic A. Simpliciter Ἰαμβλίχου Trinc.

[b] τούτων οὖν τῶν] τούτων ὀυσῶν τῶν A. B. m. s. τούτων οὐσῶν κ. Gesneri margo, et sic codd. tres Schowii.

[c] κατ' αὐτὴν] κατὰ ταύτην unus ms. Schowii.

1.

[a] Sic A. Scil. Fr. 1. Simpl. Σοφοκλέους Trinc.

[b] ἀνάρετος] ἀνάρεστος Voss. Ars. ἄνδρατος ex A. enotavit Grotius. Perperam eum legisse arguit accentus super tertiam literam positus. Credo scribam voluisse ἀνέρατος vel ἀνάρατος. Gesneri margo ἀνέραστος. Grotius: Λήθα Πιερίσι στυγέρα κ'ἀνέραστος· Ἁ δὲ μνᾶσις Θνατοῖς εὐποτμότατος, μεγίστου Ἀνέχουσα β. β. ἰ.

[c] μελέου] μελέων A. N. Voss. Arsen. Trinc.

2.

[a] Sic A. Scil. v. 213. Simpl. Εὐριπίδους Trinc.

3.

[a] Sic A. Simpl. Σοφοκλέους Trinc. Σοφοκλέους ὕβρεως Voss. Fr. 1.

[b] καὶ τὴν] καὶ om. A. Trinc. τὴν om. Voss.

4.

[a] Sic A. Fr. 1. Deest lemma Tr.

[b] χρόνον] χρόνων A.

5 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Φιλήβου.

Ἔστι γὰρ λήθη μνήμης ἔξοδος.

6 [a] Πλάτωνος ἐκ τοῦ Συμποσίου.

Ὃ γὰρ καλεῖται μελετᾶν, ὡς ἐξιούσης ἐστὶ τῆς ἐπιστήμης· λήθη γὰρ ἐπιστήμης [b] ἔξοδος.

ΠΕΡΙ ΟΡΚΟΥ. ΚΖ.

1 [a] Χοιρίλου Περσηΐδος.

Ὅρκον δ' οὔτ' ἄδικον χρεὼν ἔμμεναι, οὔτε δίκαιον.

2 [a] Αἰσχύλου.

Οὐκ ἀνδρὸς ὅρκοι [b] πίστις, ἀλλ' ὅρκων ἀνήρ.

3 [a] Ἀλέξιδος ἐκ Θητευόντων.

Ὅρκος βέβαιός ἐστιν, ἂν νεύσω μόνον.

4 [a] Ἄμφιδος.

Ὅστις γὰρ ὀμνύοντι μηδὲν [b] πείθεται,
αὐτὸς ἐπιορκεῖν ῥᾳδίως ἐπίσταται.

5 [a] Ἀντιφάνους.

Δέσποιν', ὅτ' ἄν τις ὀμνύοντος καταφρονῇ,
ᾧ μὴ σύνοιδε πρότερον [b] ἐπιωρκηκότι,
οὗτος καταφρονεῖν τῶν θεῶν ἐμοὶ δοκεῖ,
καὶ πρότερον ὀμόσας αὐτὸς ἐπιωρκηκέναι.

5.

[a] Sic A. Scil. p. 33. Deest lemma Trinc.

6.

[a] Sic A. Scil. p. 208. Simpl. Πλάτωνος Trinc.

[b] ἐστιν in fine addit A.

1.

[a] Sic fere A. ubi Χοίριλλου. Simpl. Χοιρίλου Trinc.

2.

[a] Sic A. Ἀλέξιδος Trinc.

[b] πίστις] ἀνδρῶν—πίστεις Trinc.

3.

[a] Sic A. Gesn. Deest lemma Trinc.

4.

[a] Sic A. Trinc.

[b] πείθεται] πείθηται B.

5.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἐπιορκηκότι] ἐπιωρκηκότι B. Dedi item ἐπιωρκηκέναι in extr.

6 [a] Σοφοκλέους Ἱπποδαμείας.

Ὅρκου δὲ [b] προστεθέντος ἐπιμελεστέρα
ψυχὴ κατέστη. Δισσὰ γὰρ φυλάσσεται,
φίλων τε μέμψιν, κεἰς θεοὺς ἁμαρτάνειν.

7 [a] Ἀπολλοδώρου.

Μάστιγος οὔσης, ὅρκον [b] οἰκέτῃ δίδως;

8 [a] Ἀντιφάνους.

Ὁ διδοὺς τὸν ὅρκον τῷ πονηρῷ, μαίνεται·
τοὐναντίον γὰρ νῦν ποιοῦσιν οἱ θεοί.
ἐὰν ἐπιορκήσῃ τις, [b] αὐτὸς εὐθέως
[c] ὁ διδοὺς τὸν ὅρκον, ἐγένετ᾽ ἐμβρόντητος, ὡς
οἶμαι δικαίως, ὅτι πεπίστευκέν τινι.

9 [a] Ἀλέξιδος Ὀλυνθίων.

[b] Οὐ τοῖς γὰρ ὀμνύουσι τὸν φρονοῦντα δεῖ,
τοῖς πράγμασιν δ᾽ αὐτοῖσι πιστεύειν ἀεί.

10 [a] Λυκούργου.

Δεῖ φίλοις καὶ τοῖς οἰκείοις βοηθεῖν, [b] ἄχρι τοῦ μὴ ἐπιορκεῖν.

11 [a] Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον.

Ὅρκον ἐπακτὸν προσδέχου διὰ δύο προφάσεις, ἢ σαυτὸν

6.

[a] Sic A. Fr. Oenomai 1. Simpl. Σοφοκλέους Trinc.

[b] προστεθέντος] προτεθέντος A. Trinc.

7.

[a] Sic A. Trinc.

[b] οὐκέτι] οἰκέτῃ A. B. m. s. Damasc. Gesn. marg. Grot. Interrogationem in fine dedit Grotius.

8.

[a] Sic A. Ἀντιφῶντος Trinc.

[b] αὐτὸς] αὐτοὺς A.

[c] ὁ δοὺς] ὁ διδοὺς A. In fine versus puto excidisse particulam ὡς, cum οἶμαι in seq. v. construendam. Pessime correxit Grotius.

Ib. ὁ δοὺς τὸν ὅρκον ἐμβρόντητος ἐγένετο. Ita restituimus numeris versum hunc comicum, qui vulgo mutilus sic legebatur, ἐγένετ᾽ ἐμβρόντητος. Salmasius ἐγένετ᾽ ἐμβροντήσιμος. GROTIUS.

9.

[a] Sic A. Simpl. Ἀλέξιδος Trinc.

[b] Οὐ] ἐν (οὐ superscr.) A. Vers. seq. αὐτοῖς Trinc.

10.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ἄχρι τοῦ] ἄνευ τοῦ Voss.

11.

[a] Sic A. Simpl. Ἰσοκράτους Trinc.

αἰτίας αἰσχρᾶς ἀπολύων, ἢ φίλους ἐκ μεγάλων κινδύνων διασώζων. Ἕνεκα δὲ χρημάτων μηδένα [b] θεῶν ὀμόσῃς, μηδ' ἂν εὐορκεῖν μέλλῃς· δόξεις γὰρ τοῖς μὲν ἐπιορκεῖν, τοῖς δὲ φιλοχρημάτως ἔχειν.

12 [a] Ἐκ τοῦ Ἐπικτήτου Ἐγχειριδίου.

Ὅρκον παραίτησαι, εἰ μὲν οἷόν τε, εἰς ἅπαν· εἰ δὲ μὴ, ἐκ τῶν ἐνόντων.

13 [a] Εὐσεβίου.

Οἱ πολλοὶ [b] τοῖς ἀνθρώποις, τὸ εὐόρκους εἶναι, αὐτοῖς παραινέουσιν· ἐγὼ δὲ, καὶ τὸ ἀρχὴν μηδ' εὐπετέως ὀμνύναι, ὅσιον ἀποφαίνομαι.

14 [a] Ἡροδότου.

[b] Ἔλεξέ [c] σφιν Λευτυχίδας τάδε· ὦ Ἀθηναῖοι, ποιέετε μὲν ὁκότερα βούλεσθε αὐτοί· καὶ γὰρ ἀποδιδόντες, ποιέετε ὅσια, καὶ μὴ ἀποδιδόντες, τὰ ἐναντία τούτων. Ὁποῖον μέντοι [d] τι ἐν τῇ Σπάρτῃ συνηνέχθη γενέσθαι περὶ [e] παραθήκης, βούλομαι ὑμῖν εἰπεῖν. Λέγομεν ἡμεῖς οἱ Σπαρτιῆται [f] γενέσθαι ἐν Λακεδαίμονι κατὰ τρίτην γενεὴν τὴν ἀπ' ἐμέο, Γλαῦκον [g] Ἐπικυδέος παῖδα· τοῦτον τὸν ἄνδρα φαμὲν τά τε ἄλλα πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα, καὶ δὴ [h] καὶ ἀκούειν ἄριστα δικαιοσύνης πέρι πάντων ὅσοι [i] παρὰ Λακεδαίμονας τοῦτον τὸν χρόνον οἴκεον· συνενεχθῆναι δέ οἱ [k] ἐν χρόνῳ ἱκνευμένῳ τάδε λέγομεν· ἄνδρα Μιλήσιον ἀπικόμενον ἐς

[b] θεὸν] θεῶν A.

12.

[a] Sic A. Scil. c. 33. Εὐσεβείου Trinc.

13.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] τοῖς ἀνθρώποις] τοὺς ἀνθρώπους Voss. B. m. p. Trinc. τῶν ἀνθρώπων B. m. s.

14.

[a] Sic Trinc. Scil. VI. 86.

[b] Seqq. non hic, sed in tit. seq. exhibet A.

[c] σφιν] σφι B.

[d] τι om. B. m. s.

[e] παραθήκης] παρακαταθήκης B. m. s.

[f] γενέσθαι] μὴ γενέσθαι A. B. m. p. Trinc.

[g] ἐπικυδείδεος] ἐπικυδέος A. Trinc.

[h] καὶ ἀκούειν] καὶ om. Trinc.

[i] παρὰ λακεδαίμονας] περὶ λακεδαίμονα B. m. s.

[k] ἐν χρόνῳ] χρόνῳ Trinc.

Σπάρτην βούλεσθαί οἱ ἐλθεῖν ἐς λόγους προϊσχόμενον τοιάδε· Εἰμὶ μὲν Μιλήσιος· ἥκω δὲ τῆς σῆς, Γλαῦκε, δικαιοσύνης βουλόμενος ἀπολαῦσαι· [l] ἔδοξέ μοι οὖν τὰ ἡμίσεα τῆς οὐσίας ἐξαργυρώσαντα θέσθαι παρὰ σέ· χρόνου δὲ διελθόντος, ἦλθον ἐς Σπάρτην τοῦ [m] παραθεμένου τὰ χρήματα οἱ παῖδες· ἐλθόντες δὲ ἐς λόγους τῷ Γλαύκῳ, ἀπήτεον τὰ χρήματα· ὁ δὲ διωθέετο· οἱ [n] μὲν δὴ Μιλήσιοι συμφορὴν ποιεύμενοι, ἀπηλλάσσοντο, Γλαῦκος δ' ἐπορεύετο ἐς Δελφοὺς, χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ· ἐπερωτῶντα δὲ αὐτὸν, εἰ ὅρκῳ τὰ χρήματα ληΐσεται, ἡ Πυθίη μετέρχεται τοῖσδε τοῖς ἔπεσι·

Γλαῦκ' [o] Ἐπικυδείδη, τὸ μὲν αὐτίκα κέρδιον οὕτω
ὅρκῳ νικῆσαι, καὶ χρήματα ληΐσσασθαι.
ὄμνυ', ἐπεὶ θανατός γε καὶ εὔορκον μένει ἄνδρα.
ἀλλ' ὅρκου παῖς ἐστιν ἀνώνυμος, οὐδ' ἔπι χεῖρες,
οὐδὲ πόδες, κραιπνῶς δὲ μετέρχεται, εἰσόκε πᾶσαν
συμμάρψας ὀλέσῃ γενεὴν καὶ οἶκον ἅπαντα.
ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ [p] κατόπισθεν ἀμείνων.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος, συγγνώμην τὸν θεὸν παραιτέετο αὐτῷ ἴσχειν τῶν ῥηθέντων· ἡ δὲ Πυθίη ἔφη τὸ πειρηθῆναι τοῦ θεοῦ, καὶ [q] τὸ ποιῆσαι, ἴσον [r] δύναται. Γλαῦκος μὲν δὴ μεταπεμψάμενος τοὺς Μιλησίους ξένους, ἀποδίδωσί σφιν τὰ χρήματα. Τοῦ δὲ εἵνεκα ὁ λόγος ὅδε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὡρμήθη λέγεσθαι ἐς ὑμέας, εἰρήσεται. Γλαύκου νῦν οὐκέτι ἀπόγονόν ἐστιν οὐδὲν, οὔτε ἱστίη οὐδεμία νομιζομένη εἶναι Γλαύκου· ἐκτέτριπταί τε πρόρριζος ἐκ Σπάρτης. Οὕτως ἀγαθὸν μηδὲ διανοέεσθαι περὶ [s] παραθήκης ἄλλό γε ἢ ἀπαιτεόντων ἀποδιδόναι.

[l] ἔδοξε] Hic apud Herodotum quædam interseruntur, et in sequentibus etiam. Gesner.

[m] παραθεμένου] παρακαταθεμένου B.

[n] μὲν δὴ] δὴ om. Trinc.

[o] ἐπικυδείδη] ἐπιτυδείδη A. ἐπικυδίδη Trinc. ubi mox κάρδιον.

[p] κατόπισθεν] μετόπισθεν B. m. s.

[q] τὸ ποιῆσαι] τὸ om. Trinc.

[r] δύναται] δύνηται B.

[s] παραθήκης] παρακαταθήκης B. m. s.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΟΡΚΙΑΣ. ΚΗ.

1 [a] Σοφοκλέους.

Ὅρκοισι γάρ τοι καὶ γυνὴ φεύγει πικρὰν
[b] ὠδῖνα παίδων, ἀλλ' ἐπ' ἂν λήξῃ κακοῦ,
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δικτύοις ἁλίσκεται,
πρὸς τοῦ παρόντος ἱμέρου νικωμένη.

2 [a] [b] Ἀφροδίσιος (γὰρ) ὅρκος οὐκ [c] ἐμποίνιμος.

3 [a] Καλλιμάχου.

Ὤμοσεν, ἀλλὰ λέγουσιν [b] ἀλαθέα, τοὺς ἐν ἔρωτι
ὅρκους μὴ δύνειν οὔατ' ἐς ἀθανάτων.

4 [a] Διφίλου.

[b] Ὅρκος ἑταίρας ταυτὸ καὶ δημηγόρου.
ἑκάτερος αὐτῶν ὀμνύει πρὸς ὃν λαλεῖ.

5 [a] Σοφοκλέους.

Ὅρκος γὰρ οὐδεὶς ἀνδρὶ [b] φηλήτῃ βαρύς.

6 [a] Εὐριπίδου.

Ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος.

1.

[a] Sic A. Trinc. Fr. inc. 16.

[b] ὠδῖνα] ὠδύναν B. m. p. ὠδύνα Trinc.

2.

[a] Καλλιμάχου Trinc. Froben. Incerto tribuit Grotius. Ad lemma ex A. nihil enotavi, quod credo igitur omissum. Certe est omissum in B. Versus est proverbialis memoratus Diogeniano III. 37. Suida vv. Ἀφροδίσιος. Ταχυβάμονας. Scholiaste Platonis Symp. 183. B. p. 45. ed. Ruhnken.

[b] Ἀφροδίσιος γὰρ] Illud γὰρ ob versum addidimus. Grotius.

[c] ἐμποίνιμος] ἐπώνυμος A. m. p.

3.

[a] Sic A. Scil. Ep. 26.

[b] ἀλλὰ θεάσαι] ἀλλ θεὰ (sic) A. ἀληθέα B. m. s. λέγουσι θεὰ Voss. Ars. ἀλλ' ἀθεάτους Gesneri marg.

Ib. ἀλαθέα] Certissima hæc viri summi Scaligeri emendatio: nam vulgo edebatur ἀλλὰ θεάσαι. Grotius.

4.

[a] Sic A. Trinc.

[b] ὅρκος δ'] Illud δ' a nobis additum versus causa. Grotius.

5.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Fr. inc. 16.

[b] φιλήτῃ] φηλήτῃ B. m. s.

6.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Hippol. 612.

7 [a] Μενάνδρου.

Συγκέχυκε [b] νῦν τὴν πίστιν ὁ καθ' ἡμᾶς βίος.

8 [a] Ἡσιόδου Θεογονίας.

Ὅρκον θ', ὃς δὴ πλεῖστον ἐπιχθονίους ἀνθρώπους
πημαίνει, ὅτε κέν τις ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσῃ.

9 [a] Δημοκρίτου.

Ὅρκους οὓς ποιέονται ἐν ἀνάγκαισιν ἐόντες, οὐ τηρέουσιν οἱ [b] φλαῦροι, ἐπ' ἢν διαφύγωσιν.

10 [a] Εὐριπίδου.

Οὐ γὰρ ἀσύνετον τὸ θεῖον, ἀλλ' ἔχει συνιέναι
τοὺς κακῶς παγέντας ὅρκους, καὶ κατηναγκασμένους.

11 [a] Εὔφρονος Θεῶν ἀγορᾶς.

Καινοὺς πορίζου [b] πρός με πρὸς θεῶν θεούς;
ἵνα τοὺς παλαιοὺς μὴ ἐπιορκῇς πολλάκις.

12 [a] Εὐριπίδου.

Συγγνώμονάς τοι τοὺς θεοὺς εἶναι [b] δοκεῖς
ἐάν τις ὅρκοις θάνατον ἐκφεύγειν θέλῃ,
ἢ δεσμὸν, ἢ βίαια πολεμίων κακά.

13 [a] Εὐσεβίου.

[b] Φημὶ πάντα τὸν προαίρεσιν τοῦ ἐπιορκῆσαι [c] ἀναδεξά-

7.

[a] Sic A. Trinc. Cleric. p. 216.

[b] νῦν] δὴ Voss.

8.

[a] Sic A. Scil. v. 231. Simpl. Ἡσιόδου Trinc.

9.

[a] Sic A. Trinc.

[b] φλαῦροι] φαῦλοι B.

10.

[a] Sic A. Trinc. Scil. Iph. Aul. 395.

11.

[a] Sic A. Simpl. Εὔφρονος Trinc.

[b] πρός με πρὸς θεῶν] Vulgo cum detrimento versus et sensus πρός με θεῶν. Grotius.

12.

[a] Sic A. Trinc. Fr. inc. 3.

[b] δοκεῖ] δοκεῖς A. v. Ecl. Phys. p. 125. Grot.

13.

[a] Sic A. Trinc.

[b] Al. hic inseritur Glauci oraculum quod in superiore sermone ex Herodoto allatum est. Gesner. Sic A.

[c] ἀναδειξάμενον] ἀναδεξάμενον Damasc. Et sic A. B. sed uterque a correctore. ἀναδειξαμένου Trinc.

μενον, καὶ [d] ὁρμήσαντα [e] ἐπὶ τὸν ὅρκον, εἰ καὶ μὴ [f] πέλας ἢ τὸ ἔργον τῆς ἐπιορκίης τύχῃ τινὶ, ἢ καὶ [g] τῷ μὴ βουληθῆναι τὸν [h] ἀπαιτέοντα, ὅμως αὐτὸν ἔχειν γνώμην τὴν τοῦ [i] ψευδόρκου, καὶ εἶναι [k] τῆς ἐπὶ τῇ ἐπιορκίῃ ἁμαρτάδος τῆς ὀφειλευμένης [l] κατὰ τῶν καὶ ἔργῳ [m] ἐπιορκησάντων ἔνοχον τιμωρίης.

14 [a] Κλεάνθους.

Κλεάνθης ἔφη τὸν ὀμνύοντα ἤτοι εὐορκεῖν [b] ἢ ἐπιορκεῖν καθ' ὃν ὄμνυσι χρόνον. Ἐὰν μὲν γὰρ οὕτως ὀμνύῃ ὡς ἐπιτελέσων, τὰ κατὰ τὸν ὅρκον εὐορκεῖν· ἐὰν δὲ [c] πρόθεσιν ἔχων μὴ ἐπιτελεῖν, ἐπιορκεῖν.

15 [a] Χρυσίππου.

Χρύσιππος διαφέρειν ἔφη τὸ ἀληθορκεῖν τοῦ εὐορκεῖν· καὶ τὸ ἐπιορκεῖν, τοῦ ψευδορκεῖν. Τὸν μὲν [b] γὰρ ὀμνύντα καθ' ὃν ὀμνύει καιρὸν πάντως ἢ ἀληθορκεῖν, ἢ ψευδορκεῖν· τὸ γὰρ ὀμνύμενον ὑπ' αὐτοῦ, ἢ ἀληθὲς εἶναι, ἢ ψεῦδος, ἐπειδὴ ἀξίωμα τυγχάνει ὄν· τὸν δὲ ὀμνύντα μὴ πάντως καθ' ὃν ὀμνύει χρόνον ἢ εὐορκεῖν, ἢ ἐπιορκεῖν, ὅτε μὴ πάρεστιν ὁ χρόνος, εἰς ὃν ἡ ἀναφορὰ τῶν ὅρκων ἐγίγνετο. Ὃν τρόπον γὰρ [c] λέγεσθαί τινα εὐσυνθετεῖν, ἢ ἀσυνθετεῖν, οὐχ ὅτε συντίθεται, ἀλλ' ὅτε οἱ χρόνοι ἐνίστανται τῶν κατὰ τὰς ὁμολο-

[d] ἐπιορκήσαντα] ὁρμήσαντα A. B. m. s. ἐφορμήσαντες Damasc.

[e] ἐπὶ τὸν ὅρκον] Voces ἐπὶ τὸν ὅρκον tollendas censeo ad seq. explananda positas: εἰ καὶ μὴ πελάσει τὸ (an ἐς τὸ) ἔργον τῆς ἐπιορκίης. hic tamen scribi malim τελέσει. Valcken.

[f] πελάσει] πέλας ἢ A. Damasc. B. m. s.

[g] τῷ μὴ] τὸ μὴ A. Trinc.

[h] ἀπαιτέοντα] ἀπατέοντα Dam.

[i] ψευδόρκου] ψευδοόρκου Trinc.

[k] τῆς suprascriptum in A.

[l] κατὰ τὸν] κατὰ τῶν A. Damasc.

[m] ἐπιορκήσαντα] ἐπιορκησάντων A. Damasc. Trinc.

14.

[a] Sic A. Deest locus Trinc.

[b] ἢ] ἤτοι A.

[c] πρόθεσιν] πρόφασιν D.

15.

[a] Sic A. Deest lemma Trinc.

[b] γὰρ] om. A. Trinc. Mox ἐστιν pro εἶναι Trinc.

[c] λέγεται] λέγεσθαι A. Damasc. Tr. ἢ ἀσυνθετεῖν A. habet in marg.

γίας· οὕτω καὶ εὐορκεῖν τις καὶ ἐπιορκεῖν ῥηθήσεται, ὅτ' ἂν οἱ καιροὶ παραστῶσι, καθ' οὓς ὡμολόγησεν ἐπιτελέσειν τὰ κατὰ τοὺς ὅρκους.

16 [a] Ξενοφῶντος ἐν τῇ Κύρου Ἀναβάσει βιβλίον β.

Πρῶτον μὲν γὰρ καὶ μέγιστον οἱ θεῶν ὅρκοι [b] κωλύουσιν ἡμᾶς πολεμίους εἶναι ἀλλήλοις· ὅστις δὲ τούτων σύνοιδεν [c] ἑαυτῷ [d] παρημεληκὼς, τοῦτον οὔ ποτ' [e] ἂν ἐγὼ εὐδαιμονίσαιμι. Τὸν γὰρ θεῶν πόλεμον οὐκ οἶδα οὔτε ἀπὸ ποίου ἂν τάχους φεύγων τὶς ἀποφεύγοι, οὔτε εἰς ὁποῖον ἂν σκότος [f] ἀποδραίη, οὔτε ὅπως ἂν εἰς ὀχυρὸν χωρίον [g] ἀποσταίη. Πάντη γὰρ πάντα τοῖς θεοῖς ὕποχα, καὶ πάντη πάντων ἶσον οἱ θεοὶ κρατοῦσιν.

17 [a] Ἡροδότου ἱστορίας ᾱ.

Ἄνευ γὰρ ἀναγκαίης ἰσχυρῆς πίστιες ἰσχυραὶ οὐκ ἐθέλουσι [b] συμμένειν.

18 [a] Χρυσὸν μὲν ἄνθρωποι [b] βαναύσῳ τέχνῃ προσθάλψαντες, ἔγνωσαν τὸ κρήγυον· ἄνδρα δὲ οὐκ ἔστι δεξιὸν γνώμῃ σταθμησάμενον ἀθρῆσαι. [c] Τοίηδέ τις τὸ παλαιὸν ἡμέας ἐκ θεῶν συνέστησε μοῖρα. Χρὴ δὲ πίστιν ἐν φιλίῃ τίθεσθαι κραδίῃ μὴ διπλῇ πεφυρμένους, μηδ' [d] ὅρκον ἐπιορκίης προσφιλέ-

16.

[a] Sic A. Scil. II. 5, 7. Simpl. Ξενοφῶντος Trinc.

[b] κωλύουσιν ἡμᾶς] ἡμᾶς κωλύουσι A.

[c] ἑαυτῷ om. B. m. p. Trinc.

[d] παρημμεληκὼς Damasc.

[e] ἂν] ὂῦν (superscr. ἂν) A. et mox εὐδαιμονήσαιμι. Hoc item Trinc.

[f] ἀποδύῃ] ἀποδραίη A. Damasc. Trinc. Gesn. marg.

[g] ἀποσταίη] ὑποσταίη (superscr. ἀ) A. ὑποσταίη B. m. sec.

17.

[a] Sic A. Scil. c. 74. Simpl. Ἡροδότου Trinc.

[b] συμμένειν] συμβαίνειν Damasc.

18.

[a] Τοῦ αὐτοῦ Trinc. Cum præcedentibus cohærent A. B. Damasc. v. Larcheri *Herodote* T. IV. p. 432.

[b] βασάνῳ] βαναύσῳ A. Gesn. marg. ἴσως βασάνῳ προσάψαντες vel πελάσαντες B. in marg.

[c] τοίηδε τις] τῶ δὲ τ A. (superscr. τοίηδε ς)

[d] ὅρκον ἐπιορκίης] Malim ὅρκου ἐπι-

στερον ἡγεομένους· [e] ὁ γὰρ τοιόσδε τῶν ἀνδρῶν τὴν μὲν ἐκ θεῶν ἀναβάλλεται τιμωρίην, ἐπὶ δὲ τοῦ [f] καθεστῶτος πικρὴν ψυχαγωγίην ἔχων, τέρπεται μωρὸς ἐών. Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὡς μένει [g] τὸν κακὸν δίκη; εἰ δ᾽ οὐ παρὰ πόδα τιμωρίης ἔτυχεν, ἀλλ᾽ ἐν χρόνῳ κέρδος [h] ἡγείσθω τοὺς διεστῶτας ἡλίους, οὓς περσῶν ἐκτὸς ἀμηρύτους [i] ὁ θεὸς παρεπιδημεῖν εἶχεν ἐν ζώοις. Ὡς δ᾽ οὐ νωθρὴν ἔχει τὸ δαιμόνιον ἀνθρώπων [k] ἐπίσκεψιν, ἐξ ἔργων ἀληθείης εὐορητόν ἐστι. Λέγεται γὰρ ἐν Τενέδῳ παρεπιδημίαν ποιησάμενον Ἀρχέτιμον ἐξ Ἐρυθραίης τῆς [l] Ἰώνων πόλεως [m] ἐπιξένωσιν θέσθαι Κυδίῃ, χρυσοῦ δ᾽ ἠλισμένην οὐκ ὀλίγην ἐμπολὴν ἔχοντα· ταύτην δὲ παραθέσθαι Κυδίῃ οὕτως ἔχοντα, ὡς οὐδὲν ἂν βίαιον ἐξ ἀνδρὸς πάθοι, δοκέοντός γε δὴ ὡς τὰ πρὸς ἑωυτὸν ἀρτίως ἐν φιλίῃ συγκεκρῆσθαι. Ἔνθα Κυδίῃ κακὴν βουλὴν ἐς φρένας [n] ἐμβάλλει φιλοκερδίη. Ἀπαιτεύμενος γὰρ τὸν δοθέντα χρυσὸν ἐν παραθέσει, σκληρὴν [o] ἄρνησιν ἐποιήσατο, τῶν δ᾽ εἰς ἀμφιβολίην πιπτόντων, τέλος ἔδοξεν ὅρκῳ κυρῶσαι. Κυδίης [p] μὲν οὖν ἐς τρίτην ἡμέρην [q] βουλόμενος κυρώσειν πίστιν τοῖς θεοῖς [r] ἐπιτρεφθεῖσαν, ἀπελθὼν εἰς οἶκον, μηχανὴν τοιήνδε ἔθετο. Νάρθηκα γὰρ κοιλήνας, παντὸς χρυσοῦ φόρτον εἰς αὐτὸν ἤρεισε· πρὸς δὲ χερὸς ἀντίληψιν [s] εἵλημα μίτρης ἐδέσμευε πάντοθεν, ὡς ἂν [t] κρύπτοι τὴν κατεσκευασμένην

ορκίην. GESNER.

[e] ὁ γὰρ] γὰρ om. A. Trinc.

[f] καθεστῶτος] Lege παρεστῶτος, *in præsentia*, pro καθεστῶτος. VALCK.

[g] τὸν κακὸν] τὸ κακὸν Trinc.

[h] ἡγεῖσθαι] ἡγείσθω A. B. m. s. Damasc. Gesn. marg.

[i] ὁ θεὸς] ἀθεὸς A. ἄθεος Damasc. Gesn. marg.

[k] ἐπίσκεψιν] ἐπίσκεψις Damasc. Mox εὐορκτὸν Trinc.

[l] ἰόνων] ἰώνων A. Trinc. τῶν pro τῆς Trinc.

[m] ἐπὶ ξένῳ] ἐπιξένωσιν Damasc. B. m. s. ξένωσιν A.

[n] ἔμβαλε] ἐμβάλλει A. B. m. s. ἐμβάλη Trinc. Mox ἀπαιδεύμενος Trinc. et ἐς pro εἰς.

[o] ἄρνησιν] ἂν ὄνησιν A. p. m.

[p] μὲν] μὲν A. (ων superscript)

[q] βουλόμενος] βαλλόμενος Damasc. βαλόμενος A.

[r] ἐπιτρεφθεῖσαν] ἐπιτερφθεῖσαν A. m. p.

[s] εἵληκα] εἵλημαι Damasc. εἵλημα B. m. sec. Mox ἐδέσμευσε Tr.

[t] κρύπτοι] κρύπτοιτο A.

πρόφασιν· [u] ἐπειδὴ δὲ ἡ τεταγμένη παρῆν ἡμέρη, [w] νωθρὴν πορείης ἔκλυσιν ποιεύμενος, [x] διήρει δὲ τὸν νάρθηκα νοσευτίην ἐπιφέρων σώματι· καταστὰς δὲ ἐναντίον τοῦ νεὼ, ὅν περ ἔμελλε συνίστορα ποιεῖσθαι, δίδωσι Κυδίης Ἀρχετίμῳ νάρθηκα, τὸν ἐντὸς ἀδικίην πᾶσαν κεύθοντα, μέχρι περ τελευτήσει τὸν τεταγμένον ὅρκον· ἀνατείνας [y] δὲ τῶν ἑῶν χερῶν [z] φορὴν εἶπεν, ὡς λάβοι μὲν παρ᾽ Ἀρχετίμου παραθήκην, ἀποδοίη δὲ ταύτην· ὅπερ ἦν ἐκ τέχνης πεπλασμένον ψεῦδος. Βαρυνθεὶς ἐπὶ [a] τοῖς λελεγμένοις Ἀρχέτιμος, ῥήσσει πρὸς ἔδαφος νάρθηκα πληγῇ βαρείῃ· τοῦ δὲ ἀραχθέντος, ἐκτὸς ἔρευ [b] παρακαταθήκης ὄγκος. Ἀρχέτιμος μὲν οὖν ἐκ θεῶν προνοίης τοιῆσδε ἔτυχε, Κυδίῃ δὲ λέγεται κακὴν βίου καταστροφὴν γενέσθαι. Εἰς ἃ [c] δεῖ βλέποντας μὴ καταφρόνησιν [d] ποιέεσθαι πρὸς πίστιν ὅρκων [e] ἐόντας ἀνθρώπους, οἷς ἐπισφαλὴς ὅπη δὴ [f] παντοίη τύχη φορὴ πνεύματος [g] αἰωρουμένη.

[u] ἐπειδὴ] ἐπεὶ δὲ B. m. s. δὲ om. Trinc.

[w] νωθρὴν] νωθρείην B.

[x] διήρει δὲ—σώματι] An διήρειδε τὸν ναρθ. αἰτίην ἐπιφέρων σώματι Valcken.

[y] δὲ τῶν ἑῶν] δ᾽ ἐν τῷ νεῷ Damasc.

[z] φορὴν] φορεῖν A.

[a] τοῖς λελεγμένοις] τῶν λελεγμένων B. m. s. Trinc.

[b] παραθήκης] παρακαταθήκης B. Pro ἔρευ f. l. ἔρρει.

[c] δεῖ] δὴ Trinc.

[d] ποιεῖσθαι] ποιέεσθαι A. Trinc.

[e] νέοντας] ἐόντας Damasc. Gesn. marg.

[f] παντοίη τύχη] τύχη παντοίη A.

[g] αἰωρουμένη] ἀνωρουμένη Damasc. An leg. οἷς ἐ. ὁπηδεῖ π. τ. φορῇ π. ἀ.?